651

۱ — تورك هیئت مرخصه‌سی ۱۹۱۳ حدودینك قبوله متدائر اولان تکلیفی محافظه ایدر ، زیرا رأیجه بویله برصورت حلك ممکن اولدیغی دلائل سابقه ایله ثابت اولمشدر .

۲ — بی‌طرف برمنطقه تشکیلیله ، تورك هیئت مرخصه‌سی‌ده بیطرفلغك تطبیق ایدیله‌جکی قطعهٔ اراضی اوزرنده حقوق حاکمیته وموجود اداره‌یه هیچ برخلل ایراث ایدلامسی ایستر ؛ فقط ، مملکتك مدافعه‌سی ایچون ، بوحاکمیته بعض تحدیدات یاپیله‌بیله‌جکدر. بنابرین بوبابده جواب ویرمیلمك اوزره عصمت پاشابیطرف منطقه مسئله‌سنك قومیسیونه مفصل برراپور تقدیم‌ایده‌جك اولان برتالی قومیسیونده اولجه تعمیقاً تدقیق‌ایدلمسنی طلب ایلر . فی قومیسیونده بوتدقیقات برقاچ ساعت ایچنده اتمام ایدیله‌بیلور .

۳ — تورك هیئت مرخصه‌سی آطه‌لرد کری اوزرنده بلغارستانه برمخرج تأمین ایدیله‌بیله‌جکی فکریی‌اولدن قبول ایتمش بولونیسور . تورك هیئت مرخصه‌سی بویله برمخرج اعطاسنی ممنونیتله قارشیلادیغی تکرار ایلمکی التزام ایدر .

٤ — تورك هیئت مرخصه‌سنك بین‌الملل برتشکیلات احدائی سایه‌سنده بلغارستان تورکیه وشرقی‌تراکیانك شمندوفردن استفاده ایتملرینه اعتراضی یوقدر . برتالی قومیسیونك بومسئله‌یی تدقیق ایتمسی فائده‌لی اولور .

٥ — غربی تراکیاده‌آرای عمومیه‌یه مراجعت‌حقنده‌کی تکلیف‌حقایقه موافقدر. آرای عمومیه‌یه‌مراجعتدن صکره آلاجغی شکلده غربی‌تراکیانك بی‌طرف حاله افرانی هم‌حدود مملکتلرك امنیتی تأمین ایده‌جك‌ماهیتده اولدیغندن بی‌طرف برمنطقه تأسیسی لهنه سبب تشکیل ایدر .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك غربی تراکیانك درت قضاسی اهالیسی حقنده استناد ایتمش اولدیغی ایستاتیستیقلرك هانکی تاریخه عائد اولدقلرینی لطفاً بیلدیرمسنی طلب ایتدی .

عصمت پاشا، ذکر ایتدیکی ایستاتیستیقلرك ۱۹۱٤ سنه‌سه عائد اولدیغی جوابی ویردی.

لورد کورزون، بوحوالی ۱۹۱۳ دن بری تورك حاکیتده اولدیغندن عصمت پاشانك ۱۹۱٤ سنه‌سه عائد ایستاتیستیقلر تدارك ایده‌بیلمش اولدیغنه تعجب ایتدی . عجبا بوایستاتیستیقلر بلغار حکومتی طرفندن‌می احضار ایدلمشدر ؟

رضانور بك، تورك هیئت مرخصه‌سی طرفندن ذکر ایدیلن ارقامك‌بلغار حکومتی حوالیی تحت تصرفه آلدقدن صکره خدمتلرنده ابقا ایتمش اولدیغی تورك مأمورلرینك ۱۹۱٤ ده استخراج ایتمش اولدقلری ارقام ایدوکی جوابی ویردی . ذاتاً بوارقام تورك اداره‌سنك ۱۹۱۳ ده یاپدیغی ایستاتیستیقلره تطابق ایتمکده‌در .

لورد کورزون، موسیو ونیزه‌لوسك تورك هیئت مرخصه‌سی طرفندن ذکر ایدیلن ارقامك یونان هیئت مرخصه‌سنك کوستردیکی ارقامه مطابق اولوب اولمدیغی بالآخره قومیسیونه بیلدیرمکدن شبه ایتمکده‌در. تورك هیئت مرخصه‌سنك کال ایجاز وکال وضوح ایله نقطهٔ نظریی تشریح ایتمش اولدیغنی بیان ایتمکله لورد

١ — تورك هيئت مرخصه‌سى ١٩١٣ حدودينك قب
بويله برصورت حلك ممكن اولديغى دلائل سابقه ايله ثابت

٢ — بى‌طرف برمنطقه تشكيليله ، تورك هيئت م
اوزرنده حقوق حاكيته وموجود اداره‌يه هيچ برخلل ا
ايچون ، بوحاكيته بعض تحديدات ياپيله‌بيله‌جكدر. بنابرين
منطقه مسئله‌سنك قوميسيونه مفصل برراپور تقديم‌ايده‌جك
طلب ايلر . فنى قوميسيونده بوتدقيقات برقاچ ساعت ايچ

٣ — تورك هيئت مرخصه‌سى آط‌اردكزى اوزرند
قبول ايتمش بولونيـور . تورك هيئت مرخصه‌سى بويله ب
التزام ايدر .

٤ — تورك هيئت مرخصه‌سنك بين‌الملل برتشكيلات
شمندوفردن استفاده ايتلرينه اعتراضى يوقدر . برتالى قو

٥ — غربى تراكيا ده‌آراى عموميه‌يه مراجعت‌حقنده‌ك
صكره آلاجغى شكلده غربى‌تراكيانك بى‌طرف حاله افرا
اولديغندن بى‌طرف برمنطقه تأسيسى لهنه سبب تشكيل ايد

لورد كورزون ، عصمت پاشانك غربى تراكيـانك
ايستاتيستيقلرك هانكى تاريخه عائد اولدقلرينى لطفاً بيلديرم

عصمت پاشا، ذكر ايتديكى ايستاتيستيقلرك ١٩١٤ س

لورد كورزون، بوحوالى ١٩١٣ دن برى تورك حاكي
ايستاتيستيقلر تدارك ايده‌بيلمش اولديغنه تعجب ايتدى
احضار ايدلمشدر ؟

رضانور بك، تورك هيئت مرخصه‌سى طرفندن ذكر
آلدقدن صكره خدمتلرنده ابقا ايتمش اولديغى تورك مأمو
ايدوكى جوابنى ويردى . ذاتاً بوارقام تورك اداره‌سنك ٣

لورد كورزون، موسيو ونيزه‌لوسـك تورك هيئت م
مرخصه‌سنك كوستريديكى ارقامه مطابق اولوب اولمديغنى با
تورك هيئت مرخصه‌سـنك كمال ايجاز وكمال وضوح ايله

مرخصه‌لرك دها سوز سویلك ایستدكاری شبه‌سز بولندیغندن عمومی مناقشه‌یه دوام اولونمسنه هیچ برمانع یوقدر.

موسیو باره‌ر، عسكری مسئله‌لر ایچون بر متخصصلر قومیسیونی تشكیل ایتمكی پك مناسب عد ایدر. عصمت پاشانك ایكی تكلیفنی كمال ممنونیتله قبول ایلر؛ بر عسكری تالی قومیسیون وخاصة شندوفر ولیمان مسئله‌سنك تدقیقی ایله موظف ایكنجی بر تالی قومیسیون تشكیلی مناسب اولاجقدر.

موسیو دوقاء بری، غیرعسكری حاله‌افراغ ایدلش برمنطقه تأسیسنی دیكری، شمندوفر ووده‌آغاج مسئله‌لرینی تدقیق ایتمك ایچون ایكی تالی قومیسیون احداثنه معطوف بولنان لورد كورزون وموسیو باره‌رك تكلیفنه تمامیله اشتراك ایدر. بوبابده، موسیو دوقا، فكرندن كچن بی طرف منطقه اولمایوب غیری عسكری حاله افراغ ایدلش برمنطقه‌دن عبارت بولندیغنی تبیین ایتمكی لازمه‌دن عد ایلر. فی وعسكری اولان تالی قومیسیون ریاستك بویوك وقوفی جمله‌جه تصدیق اولنان جنرال وبغانده توجیه اولنمسنی تكلیف ایدر.

ماركی غاروني، قونفرانسه عرض ایدیلن تكلیفه موافقت ایلر. معمافیه بوبابده برملاحظه درمیان ایتمك آرزوسنده‌در. كندیسی، ایكی قومیسیون برینه بر قومیسیون تشكیلی ترجیح ایده‌جكدر؛ فی‌الواقع ایكی مسئله یكدیكریله برآز مناسبتدار بولونیور ویالكز برتالی قومیسیون، هیچ اولماز ایسه شمدیلك، كافی كله‌جكه بكزییور. مؤخراً ایجاب ایدر ایسه بر ایكنجیسی احداث اولونور. هرحالده چوق فضله تالی قومیسیونلر تشكیلندن توقی اولنمسی فائده‌لیدر.

عصمت پاشا، هردرلو سؤ تفهمی ازاله ایتمك مقصدیله، یاپمش اولدیغی تكلیفی تصریح ایتدی: بیطرف منطقه مسئله‌سی قومیسیونه مفصل برمطالعه‌نامه تقدیم ایده‌جك اولان برتالی قومیسیونده تعمیماً تدقیق ایدیله‌جكدر. بوتدقیقات فنی بر قومیسیونده برفاچ ساعت ایچنده اكمال ایدیله‌بیلور.

لورد كورزون، عصمت پاشانك تكلیفنك حقیقة بر بیطرف منطقه احداثی تكلیف ایتمكله مكلف بر تالی قومیسیون ایله شمندوفر ووده‌آغاج لیمانی معاملاتیله اشتغال ایده‌جك اولان ایكنجی برتالی قومیسیون تأسیسنه معطوف بولندیغنی تبیین ایتدی. ایكی مسئله‌نك ارتباطی حقنده ماركی غاروني‌نك كوستردیكی دلائلك قوتی تصدیق ایلدی. ایتالیا برنجی مرخصی كی كندیسی دخی متخصصلر انضمامیله یالكز بر تالی قومیسیونك ایكی مسئله‌یی تدقیق ایده‌میه‌جكنه حكم ایدرایسه برایكنجیسنی احداث ایتمك زمانی كلمش اولور.

موسیو باره‌ر تالی قومیسیونك ریاسته جنرال وبغاندی تكلیف حقنده ستایشكارانه تعبیرات استعمال ایلش اولدیغندن طولایی موسیو دوقایه تشكر ایتدی. فقط هیئت تحریریه‌واداریه‌لرینی تشكیل ایتمك نظامنامه موجبنجه تالی قومیسیونلرك كندیلرینه عائد اولدیغنی نظر دقته آلمق لازمدر. بوبابده سریسق حركتلری تامدر وتام قاله‌جقدر.

لورد كورزون، هرحالده، تالی قومیسیونك، ریاستنی جنرال وبغاند كی قبیلدن برضابطه تودیع ایلسنی

کورزون جمله‌جه حاصل اولان فکره ترجمان اولدیغنی ظن ایلر . تورك هیئت مرخصه‌سی ایضاحاتنك کندی ایضاحاتیله متضاد اولان نقاطی حقنده کندیسی شوآنده جواب ویرمك آرزو ایتمه‌یور، فقط رفقاسنك‌بالآخره نقطهٔ نظرلرینی مدافعه وتأیید ایتمك آرزو ایده‌جکلرندن شبهه ایتمه‌مکده‌در .

عصمت پاشا طرفندن یاپیلان مصرح ایکی تکلیفك برنجیسی ، موسیو نینچیچ طرفندن عرض ایدلش اولوب لورد کورزون‌ده داخل اولدیغی حالده قونفرانسك سائر بعض اعضاسی طرفندن تأیید اولنمش اولان وشرقی تراکیا حدودلری اوزرنده غیرعسکری حاله افراغ ایدلش برمنطقه احدائی مسئله‌سنه معطوف بولنان افکاره متعلقدر .

بربیطرف منطقه‌دن بحث ایتمك خطا اولور ، زیرا بوتعبیرك استعمالی اورتهیه برحاکمیت مسئله‌سی چیقاریر. موضوع بحث اولان ، قومشو اراضینك امنیتی تأمین‌ایچون غیرعسکری حاله افراغ ایدیله‌جك برمنطقه‌دن عبارتدر. عصمت پاشا کی‌لورد کورزون‌ده غیرعسکری حاله افراغ ایدیله‌جك برویا برقاچ منطقه احدائی‌تدقیق ایتمك وظیفه‌سیله مکلف برتالی قومیسیون تشکیلنی قبول ایلر .

ایکی فکر عرض ایدلشدرکه آیری آیری ویا برآرده تدقیق اولنه‌بیلور :

۱ — بری شرقی تراکیانك شمال حدودی اوزرنده قره‌دکزدن حدودك شمال غربی زاویه‌سنه قدر ممتد غیرعسکری حاله افراغ ایدیله‌جك برمنطقه احدائیه معطوفدر . بوتکلیف همان تمامیله عسکری ماهیتده‌در ؛ تورك هیئت مرخصه‌سککیلر داخل بولندیغی حالده عسکری متخصصلر طرفندن تدقیق ایدلمیدر .

۲ — بالذات لورد کورزون طرفندن درمیان ایدلش اولان دیکری ـ که لورد کورزون اونك تورك‌هیئت مرخصه‌سی طرفندن قبول ایدلسنی کورمك ایستر ـ شرقی تراکیا حدودینك مریچه ملاصق قسمنك طولی امتدادنجه غیرعسکری حاله افراغ ایدلش برمنطقه احدائی مسئله‌سنك تدقیقنه تالی قومیسیونی مأمور ایتمکه معطوفدر .

لورد کورزون تالی قومیسیونك درحال تشکیلی غایت شایان تمنی اولاجغی ظننده‌در . هیئت مرخصه‌لردن هربری طرفندن اوتالی قومیسیونه، ایسته‌دکلری متخصصلری رفاقتارنده بولندیره‌بیله‌جك اولان‌اعضالردن ایکی ذات کوندریله‌بیله‌جکدر .

عصمت پاشانك ایکنجی تکلیفی دده‌آغاج شمندوفریله بلغارستانك دکزه چیقمسی مسئله‌سنی تدقیق ایتمك اوزره ایکنجی برتالی قومیسیون تشکیله معطوف بولونیور .

بواعلا برفکردر ؛ اکر مناقشه اثناسنده برتالی قومیسیونك کفایت ایده‌جکی ظاهراولزایسه‌لورد کورزون بو فکری قبوله آماده‌در . تالی قومیسیون ویاتالی قومیسیونلر کندیلرینه عرض‌ایدیلن مسائلی بالکزمستقیلاً عقد اولنه‌جق معاهده نقطهٔ نظرلرندن دکل فقط محلی منافعی وسائر هرهانکی محلی عاملی داخل حساب ایدرك مناقشه ایتمك وظیفه‌سیله مکلف اوله‌جقلردر .

قومیسیون، نهرحقنده‌ومملکتلراحوال طبیعیه‌سی‌وقره‌آغاجك تابع بولندیغی شرائطه‌متعلق بعض ایضاحات استماع ایلشدر . بوایضاحاتده تمهید ایدلش اولان مطالعه‌لر تالی قومیسیونك تدقیقنه عرض ایدلمکدر .

لورد کورزون، کندی حسابنه ، ایکی تورك تکلیفنه موافقت ایتمکه متمایلدر، فقط رفقاسی تردده‌اولدقری صورت قطعیه‌ده تأیید ایتمزدن اول ، رفیقلرینك بوبابده‌کی فکرینی بیلمك ایستر . بالآخره ، بعض هیئت

اولدیغی ایلری سوره‌رك غربی تراکیا مسئله‌سنی الآن تسویه ایدلمامش عد ایلمشدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس بو دلیلك اساسسز اولدیغی اخطارایتدی: فی‌الحقیقه نویی معاهده‌نامه‌سنك ٤٨ نجی ماده‌سیله بولغارستان غربی تراکیا اوزرنده‌کی حقوقندن باشلیجه متفق ومشارك دولتلر لهنه فراغت ایتمش وبودولتلرك اوایالت حقنده اتخاذ ایده‌جکلری مقرراتی تصدیق ایتمکی تعهد ایلمشدر . ایمدی بودولتلر بوبابده مؤخراً مقررات اتخاذ ایده‌رك یونانستان ایله امضا ایدلمش اولان برمعاهده‌نامه‌یه درج ایتمشلردر. مسئله بنابرین صورت قطعیه‌ده حل ایدلمشدر وآنقره حکومتنه هیچ بروجهله تعلق ایتمز . عصمت پاشاء موسیو وه‌نیزه‌لوسك غربی تراکیانك برروم اکثریتیله مسکون بولوندیغی ادعا ایلمش اولدیغی ظنی حاصل ایلمش کورونمشدر. موسیو وه‌نیزه‌لوس تمامیله بویله سویلمامشدر . او ، ساده‌جه روم‌غربی تراکیایه بلغار غربی تراکیایتیشدیریله‌جك اولورایسه، بوحوالیده تورك عناصرینك بوبوك برفائقیتی حائز بولندیغنی بیان ایتمشدر . اکر بالعکس ، بلغارستانه عائد اولان حوالیدن قطع نظر ایله غربی تراکیایه‌قیله‌جق اولور ایسه ، اهالینك انجق یاریسی قدری تورکدر ؛ اساساً صوك حادثات نتیجه‌سنده مملکتك سیاسی کاملاً دکیشدیران عرقی حرکتلر وقوع بولمش اولمسنه نظراً بوارقام اهمیتی حائز دکلدر .

عصمت‌پاشاء موسیو وه‌نیزه‌لوسك یونان حکومتی طرفندن ارتکاب ایدیلن خطالره دائر اولان سوزلرینه تلمیح ایدرك بوخطالرك یونان قومی ایچون بدبخت نتیجه‌لر ویرمش اولاجغنی‌اتیان‌ایتمش، تورك اهالیسی دخی فجیع اضطرابانه دوشورمش اولدیغنی علاوه ایتمشدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس ، نه‌غربی تراکیاده نه ماکدونیاده مسلمانلر علیهنه هیچ برظلم ایقاع ایدلمه‌مش اولدیغنی قومیسیونه تأمین ایتمکی وجیهه عدایلر. یونان پارلمنتوسنده مجلسك مساعیسنه بالفعل اشتراك ایدوب آسیای صغراده حرب یابان حکومت‌حقنده متعدد دفعه‌لر قراراتخاذ ایتمش اولان ٤١ اسلام مبعوث بولونیوردی . اعتسافات ارتکاب ایدلدیکی وتورك عنصرینك یونان مقامات رسمیه‌سی طرفندن فنا معامله‌لره معروض براقلمش اولدیغی ادعا ایلمك غیر محقدر ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس حق برآز داها ایلری کیدرك بیان ایدرکه آسیای صغراده ، سه‌ور معاهده‌سیله یونانستانه ترك ایدیلن اراضیده مسلمانلر یالکز رومللره مساوی حقوقه مالك اولمقله قالمایورلردی . فقط، موجب اشتباه‌احوالده، شبهه اونلرك لهنده حل ایدیلیوردی .

فی‌الحقیقه ، یونان اردوسی ، بالآخره، رجعی اثناسنده مظالم ایقاع ایتمشدر، لکن عصمت پاشا بومسئله‌یی اورتایه آتمقله تثبت ایدر ایسه اوزمان موسیو وه‌نیزه‌لوس هیچ شبهه‌سز اوندن تکرار بحث ایتمك فرصتی الله کچیره‌جکدر .

غربی تراکیانك ١٩١٥ ده تورکیه طرفندن بلغارستانه ترك ایدیلن قسمنه کلنجه موسیو وه‌نیزه‌لوس، یونك ١٩١٤ ده یالکز برروم اکثریتی حائز اولمدیغی دکل فقط رومللرك اوراده قاله آلتمنه دکز برعنصر تشکیل ایتدکلرینی حتی بلکه اوراده برتك روم بولنمدیغنی تصدیق ایلر .

فی‌الحقیقه بالقان محاربه‌لرندن صوکره بوحوالی بلغارستانه ویرلمشدر وبلغارستان روم اهالیی کاملاً طرد ایلمشدر . بویله‌جه ١٩١٣ ده طرد ایدلمش اولان اهالی نویی معاهده‌سندن صوکره مملکتلرینه عودت ایتمکه مبادرت ایتمشلردر .

عصمت پاشا موسیو وه‌نیزه‌لوسك عمومی صلح قونفرانسنه یونان المستاجیقلری تودیع ایتمش اولدیغنی ادعا ایلمشدر . قونفرانسده حاضر بولنمامش اولان عصمت پاشایه شبهه‌سز یاکلش معلومات ویرلمش، زیرا موسیو وه‌نیزه‌لوسك مجلس عالی حضورنده مقایسه‌لرندن حقیقتی استنتاج ایتمك اوزره عینی زمانده کرك تورك کرك یونان المستاجیقلرینی ابراز ایتمش اولمسی دائما اك بوبوك قوتی تشکیل ایلمشدر . بوفرصتدن بالاستفاده موسیو

کورمکله قونفرانسك پك مسعود اولاجغندن امیندر . کندیسی، موسیو باره‌رك سوزلرینی بوطرزده تفسیر ایتمکده‌در، زیرا ، فرانسز برنجی مرخصنك بیان ایتمش اولدیغی وجهله ، تالی قومیسیونلر قلم و اداره هیئتلرینی ایستدکلری کبی تشکیل ایتمکده سربستدرلر .

مارکی غارونی ، موسیو باره‌ر ولورد کورزونك سویلمش اولدیغی سوزلره اشتراك ایتدی :

لورد کورزون بروجه آتی قرار صورتنی تکلیف ایلدی :

١ — شرقی تراکیا حدودینك ایکی طرفنده غیر عسکری حاله افراغ ایدلمش بر منطقه‌نك هانکی شرائط تحتنده تشکیل ایدیله‌جکنك ؛

٢ — بولغارستان ایله آطه‌لر دکزی آره‌سنده شمندوفرله مناقلات مسئله‌سیله بولغارستان ایچون دده آغاجده بر لیمان انشاسی مسئله‌سنك

تدقیقنه بر تالی قومیسیونی مأمور ایتمك تحت قراره آلنمشدر .

هر دولت، بو تالی قومیسیونده رفاقتلرنه آرزو ایتدکلری متخصصلری بولندیره‌بیله‌جك اولان ایکی مرخص ایله تمثیل ایدیله‌جکدر . تالی قومیسیون ، حق قرار کندیسنه عائد اولان برنجی قومیسیونه بر راپور ویره‌جکدر.

بو قرار تصویب ایدلدی .

لورد کورزون هیئت مرخصه‌لری ، اوکله‌دن صوکره اجتماع ایده‌جك اولان تالی قومیسیونه مأمور ایدیله‌جك ممثللرینی تعیین ایلمکه دعوت ایتدی .

لورد کورزون دیکر هیئت مرخصه‌لرك قومیسیونك راپورینه مطلع اولدقدن صوکره آنجق سوز آلاجقلرینی فرض ایتدیکنی سویلدی ؛ متعاقباً سوزی موسیو وه‌نیزه‌لوسه ویردی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس عصمت پاشانك عرض ایتدیکی ملاحظاته قیصه‌جه جواب ویرمك ایستدیکنی سویلدی . یونانستان ایله تورکیه آره‌سنده حربك ١٩١٩ده ازمیره عسکر اخراجی آننده باشلامش اولدیغی سویلنه‌مز . جهان حربی اثناسنده بر تورك فرقه‌سی بالقانلرده اجرای حرکات ایدییوردی . دیکر طرفدن یونان دونانماسی دخی ١٩١٧ دن بری حرکات بحریه‌یه اشتراك ایتمش و آسیا سواحلنك و بوغازلرك آبلوقه‌سنه بالفعل یاردم ایلمشدر. عصمت پاشا، یونانستانی صلحی عقد ایتمك ایچون هیچ برغیرت کوسترمامش اولمقدن دولایی تخطئه ایتدی. موسیو وه‌نیزه‌لوس، النده بولنان معلوماته استناداً درخاطر ایتدیرمك ایسترکه ١٩٢١ تشرین اولنده موسیو غوناریس لورد کورزونك دعوتیله آسیای صغرانك ترکنی وحتی استانبوله برآز دها نفس آلدیرمق اوزره ، چتالجه‌ده تراکیا حدودینه عائد بر تصحیحی بیله قبول ایتمش ایدی . فقط اوتاریخده آنقره حکومتی مریچه قدر ادرنه‌یی استحصال ایتمکسزین صلحی عقد ایتمکه متمایل دکلدی ، بوشرطی ایسه یونان حکومتی اوزمان قبول ایده‌مز ایدی . عصمت پاشا نویی معاهده‌نامه‌سنك قرق سکزنجی ماده‌سنك غربی تراکیا مقدراتنی معلقده براقمقده

تمنی ایلر. عصمت پاشا ، متقابلاً ، الیوم آناطولی اووالرنده سرسری دولاشان ، مال وملکنی غیب ایتمش برمیلیونی متجاوز تورك بولندیغنی بیان ایلشدر. بو رقم محقق صورتده پك مبالغه لیدر . حقیقةً یونان اردوسنك رجعتی اتناسنده مظالم ایقاع ایدلمشدر؛ فقط، آرتق دوکوشمك ایستمیان براردو کچدیکی یول اوزرنده کویلر یاقش ایسه، یولنك صاغنده و صولنده کی واسع اراضی یی تخریب ایتمك ایچون خط رجعتدن اوزاقلاشامازدی او الك فضله یولنك اوزرنده بولنانی یاقه بیلمشدر .

آسیای صغراده ایکی یوز بیك تورك مسکنسز قالمش اولدیغی فرض ایدلسه بوکا مقابل تخمیناً یدی یوزبیك روم بوملکتی ترك ایتمش وایکی یوز الی بیك روم ده شرق تراکیادن چیقمشدر. بوملتجیلرك هپسی اولرینی اولدیغی کبی براقشلردر. بنابرین مسکنسز قالمش اولابیلن تورکلری ابانه ایتمك ایچون لازم کله جکندن پك فضله مقداردده صاغلام بنا موجوددر . هرحالده موسیو وه نیزه لوس بر طرفله دیکر طرفك اضطراباتی قطعیاً قابل قیاس اولدیغی فکر نده در . . .

عصمت پاشا موسیو وه نیزه لوسك بیاناتنه جواب ویرمك حقنی محافظه ایتدی .

لورد کورزون، تالی قومیسیون راپورینی تقدیم ایدنجه یه قدر برنجی قومیسیونك اجتماعلرینی تعلیق ایتمکی تکلیف ایتدی . (موافقت)

موسیو ماسیغلی، تورك هیئت مرخصه سی طرفندن جلسه نك ابتداسنده تودیع ایدلش اولان آتیده کی بیانامه یی قرائت ایلدی : « مذاکراتك علی اولمسی ترجیح ایتدیکنی بدایتده بیان ایتمش و محترم رئیسك مذاکراتك محرمیتی حقنده کی رأینه حرمةً آنجق محرمیت قرارینه اشتراك ایلش اولان تورك هیئت مرخصه سی اتخاذ اولنان قرارہ مخالف اولهرق دیکر هیئت مرخصه لرك بیاناتی وجهة نظرلرینك تشریحاتی حقنده مطبوعاته مهم افشاآت وقوع بولمش اولدیغنی تبیین ایدر . »

لورد کورزون طرفندن وقوعبولان طلب اوزرینه عصمت پاشا تبلیغلرده موجود اولدیغی حالده مطبوعاتده کورلن بر چوق معلوماتدن بشقه دونکی جلسه ده موسیو وه نیزه لوس طرفندن وقوعبولمش اولان بیاناتك عیناً کاملاً بوصباحکی پوتی پاریزیه ن غزته سنده نشر ایدلش اولدیغنی تصریح ایلدی .

موسیو وه نیزه لوس کیفیته قطعیاً مطلع بولنمدیغنی وهرحالده هیچ برافشاده بولنمامش اولدیغنی جواباً سویلدی اساساً اون سنه دن بری موسیو وه نیزه لوس پك چوق قونفرانسلره اشتراك ایتمش ودائماً الك قطعی کتومیتی محافظه ایلمشدر.

لورد کورزون، مطبوعاتك صورت عمومیه ده قونفرانسه قارشی آلمش اولدیغی وضعیتدن اشتکایه محل اولدیغی رأینده در . جلسه لرك محرمیتی حقنده وقوع بولان الك مطنطن تعهدلرك دائما اهتمام تام ایله یرینه کتیرلمامش اولدیغنی بیلمك ایچون موسیو وه نیزه لوس و کندیسی کافی درجه ده تجربه یه مالکدرلر .

وه‌نیزه‌لوس ادرنه سالنامه‌سنده موجود ۱۹۰۲ رسمی تورك ایستاتیستیقلرینی قونغرانسه تودیع ایدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس بوایستاتیستیقلرك یکرمی سنه‌دن اولیسنه عائد اولمقله برابر اهالیك اقتصادنك شکل حقیقیسنی ارائه ایلدیکنی ظن ایتمکده‌در . فی‌الواقع بو شکل انجق تورك عنصرندن دها چابوق آرتان روم عنصری لهنه دکیشیلمشدر . اساساً اوتاریخده پایلان ایستاتیستیقلر بالآخره تنظیم ایدیلدیکدن دها زیاده جدی ایدی .

عصمت پاشا تورکیه طرفندن مطالبه اولنان اراضینك اسکی زمانلردن بری تورك اولدیغنی اعلام‌واعلان ایتمشدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس ، هرنه‌قدر کندیسی ایجون بك بکی برادعا تشکیل ایدیورسه‌ده ، بوتاریخ دعواسنی مناقشه ایتمك ایسته‌مش ، کندیسی ده‌موقرات اولدیغی ایجون تاریخی اسبابك اراضی مطالباتنه اساس تشکیل ایده‌مامسی فکرنده‌در ؟ ملتلرك حال حاضرده‌کی امنیه‌لری اولا تطمین ایدلمیدر : مملکتك مطالباتی مدافعه صددنده مستمراً لعقیب الیلش اولدیغی یول ایسته بودر .

عصمت‌پاشا ، غربی تراکیا یونانده قالمجق اولورسه اورایه یرلشمکه‌کلن ملتجیلر اوراده متمکن تورکلری مملکتی ترکه اجبار ایده‌جکلرینی بیان ایلمشدر . بوفکر دوغری دکلدر وموسیو وه‌نیزه‌لوس‌ایی اداره ایدادکلری زمان برنجی درجه‌ده برعنصر تشکیل ایدن یونانستانده‌کی تورکلر حقنده حقیقی سویلکی وجیه عد ایلر . بواهالی کندیلکلرندن اقامتکاهلرینك برقسمنی ملتجیلره ترکه راضی اولمشدر . وبونلره برقاچ کون ایجون کچه‌بیلملرینی تأمین ایده‌جك وسائطی تدارك ایتمشلردر . موسیو وه‌نیزه‌لوس یونی بیان ایتمش اولمقله مختاردر . خلاصه ، غربی تراکیا مسئله‌سی وارد دکلدر . چونکه بو مسئله سه‌ور معاهده‌نامه‌سندن باشقه برمعاهده‌نامه ایله تسویه ایدلمشدر . ویکیدن بایله‌جق اولان ایسه یالکز سه‌ور معاهده‌نامه‌سیدر .

جنرال موندلی ایله سیرشارل هاربنتون عطف ایدیلن بیاناته کلنجه بو بیانات بعض کونه تأثیر براقمشدر . فقط یونان حکومتنك یونلردن اصلا معلوماتی اولامامشدر . بوحکومتك بیلدیکی شی مقدمات صلحیه تشکیلنده مؤسس عد ایدیلن مدانیه مقاوله‌نامه‌سیدر . او بیانات وقوع بولمش اولسه بیله ، یونانستان علیهنه اونلردن استفاده ایدیلمز . یونانستاندن ترك ایتمسی طلب ایدیلن شرقی تراکیا بومقاوله‌نامه‌ده کوسترلمش اولان مربع خطه قدر یالکز اوزره تعیین ایدلمشدر .

عصمت پاشانك قره‌آغاچ‌حقنده‌کی افاداتنه کلنجه موسیو وه‌نیزه‌لوس،قره‌آغاجك ادرنه‌نك برمحله‌سی‌اولمایوب مربعك اوته طرفنده کائن بر قسمی اولدیغنی اعلام ایتمك ایسته‌ر . بو نهرله ایکیه آیرلمش یونان واداره‌لری باشقه اولایله‌جك اولان دها باشقه شهرلر واردر ، مثلا فیومه وسوساق .

عده آغاجه کلنجه لیمانی ، عین‌زمانده‌بلغارستان ایجون وتورکیه آرزو ایدرایسه ـ هرنه‌قدر موسیووه‌نیزه‌لوس ادرنه‌نك طبیعی مخرجی استانبول اولدیغی فکرنده‌ایسه‌ده ـ ادرنه ایجون مخرج تشکیل ایده‌بیلور . یونانستان دخی یونانی ولیمانی بلغار سربستی تجارتی ایجون هردرلو تأمیناتی کافل اولان بین‌الملل براداره‌یه تودیعه آماده‌در .

عصمت پاشا موسیو وه‌نیزه‌لوس طرفندن ذکر ایدیلن ملتجیلره دائر ارقامی دوداشمشدر . موسیووه‌نیزه‌لوس یالکز یونان ملتجیلرندن بحث ایتمش اولمقله بلکه بر خطا ارتکاب ایتمشدر . حقیقتده بوملتجیلرك ایچنده عظیم بر مقداردہ ارمنی واردر . فقط یونانستانله مملکتلرندن طرد ایدلمش اولوب یونانستانه التجا ایتمش اولان بوجمعیت اهالی بیتده بر فرق کوزتمك حقنه مالك اولدیغی ظنده بولنمشدر . اوچ هفته اولکی تاریخ ایله مورخ یونان بر راپورده دوکتور نانسن یونانستانه کلش اولان ملتجیلرك عددینی سکز بوز الفی بیك تخمین ایدیوردی . موسیو وینزه‌لوس وبرمش اولدیغی بر میلیون رقمك برقاچ هفته ظرفنده بر قاچ بوز بیك عدد دها آرتمامسی

۳ نومرولی ضبطنامه لاحقه‌لری

لاحقه ـ ا

تورك هیئت مرخصه‌سی طرفندن تودیع ایدلمه اولانه ایشانیستیقلر

	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
کوملجنه	۵۹,۹۶۷	۸,۸۳٤	۹,۹۹۷	۱,۰۰۷	۳٦۰
دده آغاج	۱۱,۷٤٤	٤,۸۰۰	۱۰,۲۲۷	۲۵۳	٤٤۹
صوفولو	۱٤,۷۳٦	۱۱,۵٤۲	۵,٤۹۰	–	–
اسکجه (اقساتی) . .	٤۲,٦۷۱	۸,۷۲۸	۵۵۲	۲۲۰	۱۱٤
	۱۲۹,۱۲۰	۳۳,۹۱۰	۲٦,۲٦٦	۱,٤۸۰	۹۲۳

۱۹۱,٦۹۹ : یکون عمومی

۱ ــ کوملجنه قضاسی

قصبه وکویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
کوملجنه	۱۸,۵٦۸	۲,۷۰۹	۷۲	۱,۰۰۷	۳٦۰
طوزجی	۲۸۵	–	–	–	–
قلفه	۲۵۸	–	–	–	–
بولدوقلو	۲٦٦	–	–	–	–
زاباجیقلی	۲٤۵	–	–	–	–
دمیرجیلی	٤۹	–	–	–	–
باراقلی	۲۵۸	–	–	–	–

جلسه ساعت ١٣ ی یکرمی یکه ختام بولدی .

کاتب عمومی
ر . ماسیفلی

کاتبلر :

ف . ل . بهلن (دول متحدهٔ آمریقا) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ژ . لاغارد (فرانسه) ؛ ن . قوللاوس (یونانستان) ؛ ر . ایندهللی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونجسقو (رومانیا) ؛ د . میلانوویچ (صربلر ، خرواتلر ، سلوده‌نلر قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) .

قصبه وکویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
—	—	—	—	—	—
اینجه ایس	٨٥	—	—	—	—
دمیربکلی	٣٥٣	—	—	—	—
صالمانلی	٣٩٠	—	—	—	—
قوشلانلی	—	—	١,٠٤٣	—	—
عثمانیه	٣٤٤	—	—	—	—
یاسی	٢١٨	١,٠١٩	—	—	—
کویلو	١٧٩	—	—	—	—
صوصفیری	٢٩٥	١٥٨	—	—	—
یالیلی	١٤٠	—	—	—	—
بالابان	٢٩٧	—	—	—	—
قره‌موسی	١٩٩	—	—	—	—
یالانجیلی	٢٦٧	—	—	—	—
اوطاجی	٤٠٧	—	—	—	—
نارلی	٣٠٨	—	—	—	—
باغلیا	٢٤٦	—	—	—	—
تکه‌دره	١٥٩	—	—	—	—
قوجوم دره	٤٥٥	—	—	—	—
طاغ قره‌موسی . . .	٦٤	—	—	—	—
مجید محله	١١٦	—	—	—	—
ایشیقلار	٦١	—	—	—	—
قواجق	٥١	—	—	—	—
کوکجه‌لی	١٣٢	—	—	—	—
بیاباشی	٥٤	—	—	—	—
بیاتلی	١٦١	—	١٧٣	—	—
صاصالی	٣٠٧	٣١٨	—	—	—
یالازلی	٣٠٦	—	—	—	—
صاریجه	٣٦٦	—	—	—	—
قره‌کوزلی	٢٦٥	—	—	—	—
حمیدیه	٣٠٠	—	—	—	—
ارطوغرول	٣٨٣	—	—	—	—
مجیدیه	٤٥٤	—	—	—	—
برهانیه	٣٨٦	—	—	—	—

قصبه وکویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
بادملی دره	٢١١	—	—	—	—
آرالق بُورنی	٤٢٦	—	—	—	—
یکی کوی	٦٩٥	—	—	—	—
سه‌مه‌تلی	٢٣٧	—	—	—	—
یوواجیلی	٣٤٦	—	—	—	—
سه‌نده‌للی	٣٧٧	—	—	—	—
آیازمه	٢٥٤	—	—	—	—
مرکیجیلی	٣٩٣	—	—	—	—
یکی کوی	١٨٨	—	—	—	—
بولاد	٤٩٣	٢٤٦	—	—	—
کبه‌جیلی	٧٩	—	—	—	—
جه‌به‌للی	٧٨٣	—	—	—	—
بیوك مسلم	٧٥٢	—	—	—	—
ملکلی	٣١٥	—	—	—	—
قاصبه‌ی	١٣٦	—	—	—	—
کوچك طوغانجی . .	٣٠٥	—	—	—	—
بویوك ه . .	٤٢٥	—	—	—	—
کوچك کوی	—	١.٠١٧	—	—	—
کیسالی	٤٠٩	—	—	—	—
سیمن	١٤٧	—	—	—	—
بابکلی	٤١٤	—	—	—	—
نوروزفقیلی	٣٣٥	—	—	—	—
ساطلی	١٨١	—	٣٧٨	—	—
کوچك قوزلی . . .	—	—	—	—	—
پیکار دره	٤٩٩	—	—	—	—
پیرجان حصار . . .	—	٥٣٩	—	—	—
ماروغتا	—	١.٩٩٧	—	—	—
باردوملی	٤١٦	—	—	—	—
دکرلر	١٧٤	—	١٧٤	—	—
مزادلی	٣٧٦	—	—	—	—
سویندیکلی	٨١	—	—	—	—
حاجیلر	—	—	٧٩٦	—	—

قصبه و کویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
	—	—	—	—	—
قره قورجالی	٣٣٦	٧٨	٤٩٢	—	—
ایرجان	٧٨٥	—	—	—	—
حاجی مصطفی	٣٨٤	—	—	—	—
چری باشی	٣٥٠	—	—	—	—
سیکیر دره	١١٤	—	—	—	—
بیوك سیرکه لی	٥٧٨	—	—	—	—
کوچك سیرکه لی . . .	١٧٤	—	—	—	—
چارداقلی	١٠٠	—	—	—	—
له فه جیلر	٤١٧	—	١٥٨	—	—
آنبار	٣٢٦	—	—	—	—
بالالاحور	٣٢٨	—	—	—	—
باصیرلی	٤٣٤	—	—	—	—
قره جه اوغلان . . .	٥٧٧	—	—	—	—
دومری	٤٩٢	—	—	—	—
بازار	٤٦	—	—	—	—
قلندر	١٠١	—	—	—	—
طورغوداوبا	١٤٣	—	—	—	—
چلبی	١٩١	—	—	—	—
دوندارلی	٢٢٠	—	—	—	—
چادرلی	—	—	٤٤٣	—	—
مناستر	—	—	٩٧٧	—	—
کوچك دره	٦٧٥	—	—	—	—
بالدیران	٣٥٣	—	—	—	—
قزل آغاج	٦١٨	—	—	—	—
قوزلی دره	٤٢٠	—	—	—	—
قره دره	٦١٧	—	—	—	—
کردمه	٤٩١	—	—	—	—
صارانجینا	٤٥٢	—	—	—	—
همتلی	٦٠٠	—	—	—	—
قوز اورمن	٥٣٤	—	—	—	—
قووانلق	٢٣٧	—	—	—	—
چاتالی	٤٤١	—	—	—	—

قصبه وکویلر	روم	تورك	بلغار	یهودی	ارمنی
مجیدیه خاصه	٤٨٠	–	–	–	–
صاری‌دار	٤٨	–	–	–	–
برهان‌الدین	٣٧٦	–	–	–	–
صاریجه‌بلغار	١٢٤	–	٢٣٦	–	–
بویوك‌قوزلو	٧٥١	–	–	–	–
مه‌مه‌تلر	٢٧٥	–	–	–	–
دکرمن دره	٢٠٣	–	–	–	–
پیاملر	٢٣٤	–	–	–	–
طاشقینلر	٢٥٢	–	–	–	–
اوچ غازیلر	٩٦	–	–	–	–
دلی‌ناز	٢٣٣	–	–	–	–
بیقلی عثمان	٣٥٨	–	–	–	–
کوچك مسلم	٢٨٢	–	–	–	–
قورجالی	٧٠٩	–	–	–	–
أورەن	٢٤١	–	٩٩	–	–
یصی اویوك	١٠٣	–	٢٤١	–	–
قزلار	٨١	–	٣٥٣	–	–
ایشیقلر	٢٠٨	–	–	–	–
حاجی	٨٦	–	–	–	–
دوراسانلر	٢٠٤	–	–	–	–
فندیجق	٧٤١	–	–	–	–
طولابجیلر	٢٧٣	–	–	–	–
صیجاملق	–	–	١,٧٥٠	–	–
شابجی	٢,٥٥٧	–	–	–	–
بکرکوی	٢٣١	–	–	–	–
غیبی	٢٥٣	–	–	–	–
احد	–	–	١١٣	–	–
ارطوغرول	٦٢٨	–	–	–	–
قالاجی دره	–	–	١,١٤٨	–	–
قرقه	–	٧٥٣	–	–	–
صوفیلر	١٥٥	–	٢٧٨	–	–
قره‌آغاج	–	–	٥٧١	–	–

قصبه وکویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
طوغان حصار	٤	١٥	١,٨٩٥	–	–
چام ویرن	–	–	٣٢١	–	–
روملجق	–	٦٣٨	–	–	–
بالی بلغار	–	–	٦٠٤	–	–
کوچك وقف . . .	–	–	٧٠٠	–	–
ییلجا	٢٠٠	٦	٦٠٤	–	–
فره‌جك	٢,٩٤٨	٤٩٤	١٧٤	–	–
بویوك وقف	١٩٢	–	–	–	–
قیشلاق	٣٢٦	–	–	–	–
بوجالق	٢٥٨	–	–	–	–
بالی تورك	٩٩٠	–	–	–	–
سلیمیه	٢٥٣	–	–	–	–
اردمیش	١٧٠	–	–	–	–
قالدیرقوز	٢٥٣	–	–	–	–
فره‌بارقاملی	٢٢٨	–	–	–	–
چکردکلی	١٩٥	–	–	–	–
بك	١٥٨	–	–	–	–
شاهینلر	٤٥٦	–	–	–	–
احسانیه	٤٠٤	–	–	–	–
چای باشی	٧٧	–	–	–	–
بادر اوره‌ن	٢٢٠	–	–	–	–
قوجه	١٤٠	–	–	–	–
خلیل‌اوغلی	١٦٣	–	–	–	–
کوسته‌للی	١١٩	–	–	–	–
طوغانجه	١٩٢	–	–	–	–
طورعلی	١٣١	–	–	–	–
یکون	١١,٧٤٤	٤,٨٠٦	١٠,٢٢٧	٢٥٣	٤٤٩

٣ ــ صوفولو قضاسی

قصبه وکویلر	تورك	روم	بولغار	یهودی	ارمنی
صوفولو (صوفلی) . .	٨٨٦	٧,٦٤٣	–	–	–

قصبه و کویلر	تورك	رُوم	بلغار	یهودی	ارمنی
اوتوره‌ن	٢٠١	—	—	—	—
موساجق	٤٥١	—	—	—	—
کس‌اورن	٤٢١	—	—	—	—
پکیلی	١٣٠	—	—	—	—
« خواجه	٨٤	—	—	—	—
آرابه‌جی	٨٤	—	—	—	—
قاشیقجیلر	٨٢	—	—	—	—
یکونی	٥٩,٩٦٧	٨,٨٣٤	٩,٩٩٧	١,٠٠٧	٣٦٠

٢ — دده آغاج قضاسی

قصبه و کویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
دده آغاج	١,٧٤٢	٢,٤٧٤	٤٠٨	٢٥٣	٤٤٩
مقری	٤٠٠	٩٤٠	٢٠	—	—
ده‌لیناس	٤٤	—	—	—	—
صاریلر	٩٢	—	—	—	—
دیکیلی طاش	١٩٧	—	—	—	—
کووه ندیك	١٩٩	—	—	—	—
قوتاللار	١٢٤	—	—	—	—
موسالر	٧٩	—	—	—	—
کوره‌جه	٦٢	—	—	—	—
طاشلق	١٣٢	—	—	—	—
کوسه مزید	٢١٧	—	—	—	—
حسنلر	١٥٦	—	—	—	—
چوبان کوی	—	٢٩	٩٧٠	—	—
قره قیا	٢١٤	—	—	—	—
دربند	٦	—	١,٦٤١	—	—
یکی	—	—	١,٣٢٢	—	—
بودیما	٣	—	٣٧٥	—	—
یونس دره	—	—	١,١٣٣	—	—

قصبه‌لر وکویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
	—	—	—	—	—
قویون‌یری	٢٨١	—	—	—	—
سیملی	٤٢١	—	—	—	—
یلکنجی	٣٦٦	—	—	—	—
کیجی	٢٢٣	—	—	—	—
چوملکجی	٥١٧	—	—	—	—
کوچك‌دربند . . .	٢٢٦	—	٧٠٣	—	—
قیاجق	٨	٤	٧١٢	—	—
آرمودلی	١٩٩	—	—	—	—
ایمانلر	١٢١	—	—	—	—
یکیجه	٦٧	—	—	—	—
مسخره‌لر	١٤٣	—	—	—	—
عمرلر	٤٠٦	—	—	—	—
بالی‌قیا	٩٦	—	—	—	—
جلیلر	٨٣	—	—	—	—
دیکیلی‌طاش	٤٤	—	—	—	—
شجاعلر	٦٤	—	—	—	—
روشنلر	٨٧	—	—	—	—
آشاغی‌محله	٤٨	—	—	—	—
چوککلی	١٠٣	—	—	—	—
بابالر	٢٢١	—	—	—	—
صرپ‌دره	١٥٣	—	—	—	—
سپاهی‌محله	٣٧	—	—	—	—
مسیملر	١١٧	—	—	—	—
بیوك‌دربند	٢٧٠	١	٤٣٢	—	—
طاش‌آغل	٢٤٠	—	٣٦٢	—	—
دوبرووا	٥٢	—	٢٩٩	—	—
سمرپورنی	٨٥	—	٩٧	—	—
فره‌قلوه‌لری	١٠٣	—	١١٠	—	—
کروان‌چایری . . .	٧٧	—	٢١٥	—	—
دمیراورن	٤٧٩	—	—	—	—
چورچور	—	—	٢٨٣	—	—
پشمان	—	—	٧٤٣	—	—

قصبه و کویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
	—	—	—	—	—
قره پیکار	٢٤	١,٣٧٤	—	—	—
یان ویرن	٥	—	٣٠٢	—	—
بیوك چام	—	٧٤١	—	—	—
مراملی تکه	—	—	٤١٩	—	—
مراملی	—	—	٤٧٥	—	—
پاشماقچی	—	٤٣٢	—	—	—
میرقوس	١,١١٨	—	—	—	—
خلیل اورمن	٧٤٣	—	—	—	—
حاجورمن	٤٨٣	—	—	—	—
یوقاری قنبرلر	٢٢٥	—	—	—	—
آشاغی قنبرلر	١٢٥	—	—	—	—
ییلانلی	١١٦	—	—	—	—
قره‌اورمن	٢٠٣	—	—	—	—
رمضان محله	٦٤	—	—	—	—
کوسه‌لر	٧٩	—	—	—	—
کوتوکلو	٧٤	—	—	—	—
کوسه	٥٢	—	—	—	—
اخلاطجی	٩٣	—	—	—	—
قلایجی‌اویا	٢٦٠	—	—	—	—
دیش‌بوداق	١٧٢	—	—	—	—
وقف‌صندال	٤٣٦	—	—	—	—
بیدیکلی	٢٢٥	—	—	—	—
قواق‌قورو	٢٣٩	—	—	—	—
لطفیه	٤٩١	—	—	—	—
مراملی	١٦٠	—	—	—	—
مسلم	٢٠٤	—	—	—	—
عثمانجه	١٨٦	—	—	—	—
حمیدیه	٢٦٩	—	—	—	—
بخشی‌بك	٢٦٤	—	—	—	—
خانجاز	٣١٨	—	—	—	—
چاقیرجی	٢٧٨	—	—	—	—
کوبکلی	١٩٤	—	—	—	—

قصبه‌لر وکویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
یاصیجه	٢٠٤	–	–	–	–
آتمجه‌لی	٧٧	–	–	–	–
امیرلی	١٢٥	–	–	–	–
کجیلی	٢٥٦	–	–	–	–
ماقافلار	٧٨	–	–	–	–
یکیجه	٨٤٤	١٠٠	–	–	–
صو اوبا	٥٨	–	–	–	–
قره پازارلر	٥٨	–	–	–	–
طاشلق	٢٢	–	–	–	–
ایته‌للی (کنجه‌للی) .	٨٢	١٧٧	–	–	–
ماندیرا چوقوری . .	١١	–	–	–	–
قره آغاج	٣٧	١٧	–	–	–
ایلغین	٤٠	–	–	–	–
قوجه اوبا	١٤٣	–	–	–	–
قوجه محمودلی . . .	٩٣	–	–	–	–
آلانجیلر	١٥٥	–	–	–	–
حاوجیلر	٤٢	–	–	–	–
بولیسترا	١٨	٨٠٨	–	–	–
چقال محله	–	٤٩٨	–	–	–
بوجایلر	١٥٠	–	–	–	–
دومنلی	٤٠	–	–	–	–
کره‌ویز	٣٨	–	–	–	–
المالی	٣٢	–	–	–	–
اوجقیلر	٥٠٣	–	–	–	–
چاقرلی	٢٨٠	–	–	–	–
فجرلی	٢٥٣	–	–	–	–
داوود	٣٠١	–	–	–	–
چوبان محله	١٦٦	–	–	–	–
طیفیزلی	٢١٢	–	–	–	–
بالاخانلی	١١٥	–	–	–	–
کوسه چاللی	١٥٢	–	–	–	–
کوچك عثمانلی . . .	١٥٥	–	–	–	–

قصبه‌لر وكويلر	تورك	روم	بلغار	يهودى	ارمنى
قاطورجه	٣٠٢	–	١٥٨	–	–
صارى‌قيا	١٩٤	–	–	–	–
چقوراوره‌ن	٣٣٤	٥	–	–	–
مقاطعه	٢٢٣	–	–	–	–
شهراوبا	٣٣٣	–	–	–	–
قواجق	–	١,٣٤٢	–	–	–
تخته‌جى	–	–	١٨٠	–	–
يكون	١٨,٢٨٤	١٢,٩٠٩	٥,٤٩٠	٠	٠

٤ ــ اسكچه (قساتى) قضاسى

قصبه‌لر وكويلر	تورك	روم	بلغار	يهودى	ارمنى
اسكچه (قساتى) . .	٨,٩٩٧	٦,٢١٦	٥٥٢	٢٢٠	١١٤
كيزه‌چجيلر	٨٥٩	–	–	–	–
بيوك مرسللى . . .	٣٤١	–	–	–	–
كوچك‌مرسللى . . .	٢٧١	–	–	–	–
صالتيقلى	٢٥٢	–	–	–	–
اميرلرتكه	٥٩	–	–	–	–
طوغانجه	١١٠	–	–	–	–
چنار	٨٢	–	–	–	–
حيتلى	٣٣٠	–	–	–	–
خروسلى	١٧٥	–	–	–	–
قره‌كوز	٣٧٩	–	–	–	–
مسلم	٨٠	–	–	–	–
مسلم‌تكه	٤٢	–	–	–	–
صاران	١٤٣	–	–	–	–
قوبون	٢٢٩	٨٨٦	–	–	–
قارى‌مادحى	١٤	–	–	–	–
مسوا كلى	٢٩٨	٢٥	–	–	–
ميزانلى	٢٤٤	–	–	–	–

قصبه‌لروکویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
—	—	—	—	—	—
یلکنجیلر	١٣٢	–	–	–	–
اوطمان اورەن . . .	٨٤١	–	–	–	–
یصی اورەن	١,٥٣٩	–	–	–	–
صاد ناویچه	٢٤٨	–	–	–	–
کوچکچه پکار	١,٢٢٨	–	–	–	–
باشویق	٩٥٩	–	–	–	–
بالقان	٤٢٥	–	–	–	–
قوزلوجه	٦٤٩	–	–	–	–
دمیرجك	٤٦٨	–	–	–	–
کشلك	٩٢٨	–	–	–	–
الیاسجه	٢٥٩	–	–	–	–
مصطفی بووا	١,٥٦٦	–	–	–	–
شاهین	٢,١٩٠	–	–	–	–
قره ماشاط	٣٧٦	–	–	–	–
سینقووا	١,٩٦٣	–	–	–	–
المالیجه	١,٢٥٨	–	–	–	–
صوغوجق	٩٣٤	–	–	–	–
اورلو	١,١٧٠	–	–	–	–
صاری‌یر وایلیجه . .	٩٥٠	–	–	–	–
ممقوواوجواری . . .	١,٤٥٨	–	–	–	–
یکون	٤٢,٦٧١	٨,٧٢٨	٥٥٢	٢٢٠	١١٤

نصبه‌لر وکویلر	تورك	روم	بلغار	یهودی	ارمنی
قره کوزلی	٢٤٨	—	—	—	—
جلبلر	٣٩٨	—	—	—	—
کورستان	٢٦٣	—	—	—	—
بك	١٩٣	—	—	—	—
بك اوباسی	١٦٩	—	—	—	—
ایکنه خانلی	١٥١	—	—	—	—
اوکسوزلو	١٦٤	—	—	—	—
قیر	٣٧٢	—	—	—	—
چنکللی محله	٣٥	—	—	—	—
حسین‌بك	٢٠	—	—	—	—
نخودلی	١١٣	—	—	—	—
قورت‌حسنلی	٨٢٣	—	—	—	—
کنجرلی	٣٧٩	—	—	—	—
کونه‌کلی	١٨٢	—	—	—	—
طالاشمنلی	١٩٥	—	—	—	—
زینللی	٢٣٨	—	—	—	—
بیوك عثمانلی	٨١	—	—	—	—
کدیکلر	٢	—	—	—	—
قوجه‌بللی	١٤	—	—	—	—
کونیلی	٨٧	—	—	—	—
قالفه‌لر	٦	—	—	—	—
کوکجه‌لر	٤٠٨	—	—	—	—
اویوك	١١٣	—	—	—	—
صاقارقایا	٢٢٠	—	—	—	—
طموز اورمان . . .	١٦	—	—	—	—
کوچك قورو	١١٧	—	—	—	—
قیزلجه	١٨٤	—	—	—	—
مسلمجك	٣٩	—	—	—	—
کوسه‌لر	١٨٨	—	—	—	—
سنتجی	١٠٤	—	—	—	—
قره‌چانلر	٢٣٥	—	—	—	—
دینکلر	٣٠٨	—	—	—	—
					٣

٤ نومرولو ضبطنامه

٢٤ تشرین ثانی ١٩٢٢ تاریخلی جمعه جلسه‌سی

جلسه اوشی شاتوسنده لورد کورزونك تحت ریاستنده ساعت اون آلتی بچقده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، موسیو غرروو (آمریقادول‌متحده‌سی) ؛ مارکی کورزون اوف‌که دلستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو باره‌در ، موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قاقلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو لاغو (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی، موسیواوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیودوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا) ؛ موسیو نینچیچ ، موسیوراقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌نقرالغی) ؛ عصمت پاشا ، رضانور بك ، حسن‌بك (تورکیه) ؛ موسیو استامبولیسکی ، موسیو ستانچیوف ، موسیو تهئودوروف (بلغارستان) .

کذلك جلسه ده بولنانلر :

موسیو آموری (آمریقا دول‌متحده‌سی) ؛ سیرویلیام تیرره‌ل، جنرال به‌دنه‌ت ستووآرت ، یوزباشی پاووند . د . ن ، موسیو مالکین ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، قائممقام هه‌یوود ، موسیولی‌په‌در ، موسیو ماق‌قلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ، جنرال وه‌یغاند ، موسیو لاروش ، موسیو فروماژو ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو دوپرسه‌ن ، موسیو بارووا (فرانسه) ؛ موسیو پولیتیس، موسیودندرامیس، جنرال‌مازاراکیس، موسیومیخالوقوپولوس (یونانستان)؛ موسیو آرلوتتا، موسیوغواریغلیا ، میرآلای ویتاله (ایتالیا) ؛ موسیو ناغااوقا ، موسیو

لاحقه ـ ب

غربی تراکیاده اموال غیرمنقوله نك تقسیمه دائر

تورك هیئت مرخصه‌سی طرفندن

تودیع ایدیلمه مخطره

تورك . . . . . ٪ ٨٤
بلغار . . . . . ٪ ١٠
روم . . . . . ٪ ٥
مختلف . . . . . ٪ ١

زراعت، عین نسبتلر دائره‌سنده یعنی همان کاملاً تورکلر طرفندن یاپلقده‌در. اساساً تورك مکمل برچیقتجیدر. حوالینك تجارتی تورکلر ، روملر ، بلغارلر وبالخاصه یهودیلر طرفندن اجرا اولنور .

اصالتلو موسیو وه‌نیزه‌لوس طرفندن غربی تراکیا حقنده دول متفقه‌یه ٣٠ کانون‌اول ١٩١٨ده تودیع ایدلش اولان مخطره‌لرك (لاحقه٢) محتوی اولدیغی ایستاتیستیقلرده شونلردر :

	تورك	روم	بلغار
	—	—	—
دده آغاج	١٠,٦٧٠	٧,٣٧١	١١,٣٥٨
صوفولو	٣٢,١٤٠	١٧,٨٨٠	٥,٣٨٠
کوملجنه	٥٠,٠٠٠	٩,١٦٠	١٠,٥٥٠
اسکچه	٢٢,٠٠٠	١٠,٢٧٥	١,٦٩٥

لورد کورزون، جنرال وه یغاندك اوقودیغی راپور حقنده ملاحظه لرینی بیلدیرمکه هیئت مرخصه لری دعوت ایتدی.

تالی قومیسیون راپورینك احتوا ایتدیکی عسکری مطالعات حقنده عصمت پاشا بیانات آتیه ده بولندی :

۱ — آوروپاده کی تورك حدودی بوینجه اوتوز کیلو مترو درینلکنده بر قطعهٔ اراضینك غیرعسکری حاله افراغنه موافقت اولنمسی تورك هیئت مرخصه سندن ایسته نمکله تورکیه ایچون حیاتی بر اهمیتی حائز اولان بر مملکتك مدافعه سی اسبابنه توسلدن کاملاً فراغت ایدلسی طلب اولونیور . بو شرائطه کوره شیمدی یه قدر تورکیه ایچون تدافعی ماهیتی حائز برقطعه تشکیل ایدن ادرنه شهری بوماهیتی غائب ایلدیکی کبی تورکیه دخی مریجك قدرت تدافعیه سنی غائب ایدییور .

دیکر جهتدن نه بلغارستانك ، نه غربی تراکیانك ، حدودلری اوزرنده تدافعی تدابیره مادةً احتیاجلری یوقدر ؛ فن عسکری قواعدی و شیمدی یه قدر یاپیلان تجربه لر بونی مؤیددر . اراضیسی اطرافنده تدافعی بر منطقه نك استعمالندن محروم قالمغه موافقت ایدن تورکیه نك بو فداکارلغی کندیسی ایچون الکبویوك اهمیتی حائزدر.

اسباب مدافعه دن محروم براقلمق ایستیلان منطقه نك مصونیتی بو معاهده یی امضا ایده جك دولتلر طرفندن صورت قطعیه ده تحت ضمانه آلنمادقچه ذکر ایدیلن فداکارلق محق کوریله مز .

موضوع بحث مصونیت تحت ضمانه آلنمازسه تورکیه نك قومشولری ، تورکیه حدودی امتدادنجه برمنطقه نك بویله غیر عسکری حاله افراغندن اونك علیهنه استفاده ایده بیله جکلردر . تورکیه ایچون بوندن تولد ایده جك ضعف اونلرك طمعلرینی تحریك ایده بیله جك وبویله برصورت حل هیچ بر زمان مستقر برصلح تأسیس ایده جك ماهیتده اولامیه جقدر .

بناءً علی ذلك خارجدن کله جك هرهانکی تجاوزه قارشی بو منطقه نك مصونیتی کافل اوله جق بین الملل بر تعهد موجود اولمدقچه تورکیه نك آوروپا حدودلری بوینجه بر منطقه نك اسباب مدافعه سندن محروم براقلمسنه تورك هیئت مرخصه سی موافقت ایده مز . اشبو کیفیت تورکیه نك جهان صلحنی تأمین ایتمك و اونی اخلال ایلامك عزمنك و تورك حکومتنك آوروپاده برانتظام وصلح عنصری اولمق ایستدیکنی اظهار ایلك آرزوسنك الك مقنع دلیلیدر .

۲ — تورکیه ، بو منطقه نك غیر عسکری ماهیتنك تحت ضمانه آلنمسی صددنده ، اراضیسنك هرهانکی بر پارچه سنده اجنبی نظارتی جاری بولنمسنی هیچ بر وجهله قبول ایده مز . تورکیه درعهده ایده جکی تعهداتی صادقانه انفاذ ایلیه جکدر . درعهده ایدیله جك تعهداتی ناقض اولارق تورك اردوسنك بی طرف منطقه یه وقوع بولابیله جك هرهانکی بر دخولی دوحال معلوم اولابیله جکدر. ادرنه ده بر قاچ کون ظرفنده خفیاً استحکامات انشا اولونه بیلمسی ده موضوع بحث اوله ماز . بنابرین ، غیرعسکری حاله افراغ ، هرهانکی بر نظارت اجراسنی قطعیاً استلزام ایتمز. دول معضیه یی غیر عسکری حاله افراغ ایدیله جك منطقه نك بی طرفلغنی ومصونیتنی مدافعه یه سوق ایده بیله جك یکانه حال طرفیندن برینك اردولرینك دیکر دولته هجوم مقصدیله بی طرف منطقه یه داخل اولسی ویابومنطقه ده بویوك مقیاسده تجاوزی و تدافعی تدابیر عسکریه اتخاذ وتطبیق اولنمسی کیفیتی اوله بیله جکدر.

بو خصوصده طرفیندن بری جانبندن وقوع بولاجق محق شکایتلر و پروتستولر حقنده دول معضیه نك تمثللرندن مرکب بر قومیسیون معرفتیله هروقعه یه دائر اولنق اوزره غیر دائمی ویا موقت تحقیقات یاپیله بیلور .

۳ — شرقی تراکیا حدودی اولنق اوزره تورك هیئت مرخصه سی ۲۹ ایلول ۱۹۱۳ تاریخلی استانبول

ساتو ، میرآلای سایغو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو قریستیچ ، موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ منیر بك ، مختار بك ، توفیق بك (تورکیه) ؛ جنرال صاووف ، موسیو موراویه‌ف ، مادموازل ستانچیوف ، موسیو نوواقوف ، موسیو مورفوف ، موسیو آلتینوف (بلغارستان) .

قونفرانس نائب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

نائبر : موسیو لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندەللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینسقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

مترجم : موسیو قامه‌رلینك .

شرقی تراکیا حدودینك غیر عسکری حاله افرانی

لورد کورزون ، تراکیا حدودی اوزرنده برویا متعدد منطقه‌لرك غیرعسکری حاله افرانی و بلغارستانك آطه‌لر دکزینه خروجی مسئله‌لرینی تدقیق ایتمك‌ایچون دونکی جلسه‌ده برتالی قومیسیون تعیین ایدلش‌اولدیغنی خاطرلاتدی . تالی قومیسیون، ایکی قسمی حاوی برراپور تقدیم ایتمشدر. لورد کورزون، جنرال وه‌یغاندی بو راپوری قرائته دعوت ایتمزدن اول جنرال ایله تالی قومیسیونك دیکر بعض‌اعضاسی طرفندن کندیسنه ویرلمش اولان معلوماته‌نظراً کرك یونان کرك تورك وبلغارهیئت مرخصه‌لرینك کوسترمش اولدقلری فکرائتلافپرورانه سایه‌سنده وظیفه‌نك بك زیاده تسهیل ایدلش اولدیغنی اعلام ایلکی وجیه عد ایلدیکنی و تالی قومیسیونك مساعیسنده رونما اولان فکر دوستانه‌یی نه قدر تقدیر ایتدیکنی قومیسیون نامنه بیان ایلکله بختیار اولدیغنی افاده ایلدی .

بلغار هیئت مرخصه‌سی ادخال ایدلدی .

جنرال وه‌یغاند تالی‌قومیسیونك راپورینی (لاحقه . ا) وبلغارهیئت فنیه‌سنك ۲۴ تشرین‌ثانی ۱۹۲۲ تاریخلی بر تقریرینی (لاحقه . ب) قرائت ایلدی .

لورد کورزون ، قومیسیونه بیلدیریلن مطالعه‌لر حقنده بعض ملاحظات عرض ایتمك ایستدیکنی سویلدی . مشارالیه تورك ـ بلغار و تورك ـ یونان حدودلری اوزرنده غیر عسکری حاله افراغ ایدلش منطقه‌لر احدانه معطوف فکرك تالی قومیسیوندەحسن قبول ایدلش اولدیغنی کورمکله‌بك بختیاردر. بویله‌منطقه‌لر احدانك تورکیه آغیرفدا کارلق تحمیل ایتدیکنه‌دائر تورك هیئت مرخصه‌سنك بیاناتی استماع ایتمکله‌متأسفدر. بالعکس ، تکلیف ، عمومی صلح منفعتنه وتورکیه‌نك بالذات کندی امنیتی لهنه وقوع بولمشدر . عصمت پاشا ادرنه‌نك غیرعسکری حاله افراغی صورتیله تورکیه‌یه تحمیل ایدیلن فدا کا لغلردن بحث ایتدی . لورد کورزون بو عسکری مسئله‌ده بر فکر درمیانه صلاحیتدار دکلدر ؟ آنجق ، عسکری متخصصلر ، مسئله‌نك تورکلر طرفندن سرد ایدیلن ملاحظاتدن استنباط اولنان ماهیتده اولدیغنی وتورك طوپراغنك منتهاسنده کائن ادرنه‌نك جغرافی وضعیتی ، تدافعی فوائدی جامع بولمدیغنی کندیسنه سویلمشلردر .

عصمت پاشا، معاهده‌یی امضا ایده‌جك‌اولان باالجمله دولتلر غیرعسکری حاله افراغ ایدیله‌جك مناطق‌حقنده عینی زمانده تأمینات ویرمدکجه منطقه‌لرك غیر عسکری حاله افراغنی قبول ایتمك خوشنه گیتمه‌یه‌جکی‌سویلشدر. بو، قومیسیون طرفندن حل ایدیله‌میه‌جك اولان ومختلف علاقه‌دار حکومتلر طرفندن تدقیق‌ایدلمسی لازم کلان غایت مهم برمسئله اورته‌یه چیقاریور. بویله تأمینات‌اعطاسی‌غایت جدی برشیدر؛ بونی اعطایه رضا کوسترمه‌جك حکومتلرك اولمه اونك باالجمله نتایجی کمال اعتنا ایله تدقیق ایله‌ملری لازم کله‌جکدر . دول معضیه تورك هیئت مرخصه‌سنك قصد ایتدیکی بی‌طرفلغی اعلان ایده‌جك اولورلرسه ، بوبی‌طرفلغه وقوع بوله‌بیله‌جك هرهانکی بر تجاوزی برفعل‌خصمانه‌عدایلمکی منفرداًومشترکاً تعهداتملری امجاب‌ایله‌جکدر. اشبومطالعه‌تورك‌هیئت‌مرخصه‌سنك دولتلری قبوله دعوت ایلدیکی بومکفیتك نه‌قدر جدی اولدیغنی کوسترمکه کافیدر . معمافیه حال‌بی طرفی‌یه ارجاع کیفیتنك باشقه‌شکللری نظردقته آلنه‌بیلور. زمانی کلنجه بوشکللری تدقیق‌ایتمك شایان‌آرزو اولهبیله‌جکدر.

شمدیلك قومیسیون ، مسئله‌نك آنجق غایت محدود برصفحه‌سیله یعنی معین بر حدودك هرایکی طرفنده برر قطعهٔ اراضینك غیر عسکری حاله افراغیله اشتغال ایتمکده‌در . مساعیٔ آتیه‌سی اثناسنده دیکر متعدد مناطقك غیر عسکری حاله افراغی مسئله‌سنه مصادف اولاجقدر . بومسئله چناق قلعه‌نك امنیتی وایکی ساحلنك غیر عسکری حاله افراغی موضوع‌بحث ایدن وتورکیه طرفندن دولتلر ایله‌جریان ایدن مخابراتده‌قبول ایدلش اولان بوغازلر مسئله‌سیله مرتبط اولارق اورته‌یه قونه‌جقدر . عینی مسئله بوغاز ایچی حقنده موضوع اوله‌جقدر . بنابرین اوفاجق برقطعهٔ اراضی حقنده دیکر مواضعده تمامیله قابل تطبیق اولامیه‌جق اولان‌عمومی قاعده‌لر ایرادی برآز تهلکه‌لیدر . لورد کورزونك حسیاتی ، تحت قراره آلنمسی مناسب اولان حال بی‌طرفی‌یه ارجاع کیفیتنك نوع‌ودرجه‌سی حقنده‌کی مناقشه‌یی قونفرانسك موضوع بحث دیکر احوالی ایله اشتغالی زمانده تعلیق ایتمك لازم کله‌جکی مرکزنده‌در .

مراقبه مسئله‌سنه کلنجه ، بونده تورك هیئت مرخصه‌سنك آلمش اولدیغی وضعیت لورد کورزونك برآز تعجبی موجب اولمشدر . بو هیئت مرخصه بی طرف منطقه‌نك دوچار تجاوز اولدیغندن طولایی بر شکایت وقوع بولدقجه ، هرنه شکلده اولورسه اولسون براجنبی مراقبه‌سنه موافقت ایتمك آرزوسنی اظهار ایلمشدره بو وضعیت موسیو وه‌نیزه‌لوس طرفندن چوق قوتلی صورتده تنقید ایدلمشدر ؛ لورد کورزون‌ده مراقبه ایله مترافق اولمایان غیر عسکری حاله افراغ کیفیتی تصور ایده‌مه‌مکده‌در . غیری عسکری حاله افراغ ایدیله‌جك بر منطقه حقنده تأمینات ویرمك مسئولیتی درعهده ایلمزینی آوروپا دولتلرندن طلب ایتمك وهین زمانده

معاهده‌نامه‌سنك تأمين ايتديكى حدودلرى مطالبه ايلر ، زيرا بو مطالبه فعلاً وحقوقاً ، كنديسنه معتدل اولديغى قدر محق كورونمكده‌در . تورك حكومتنك غيرعسكرى حاله افراغ كيفيتى قبول ايله برلكده بوحدودى مطالبه ايلسى تجاوزى برمقصد تعقيب ايلسندن ايلرى كلەبوب طلبنك عرقى واقتصادى ملاحظاته ابتناء ايلكده‌اولديغنك تسليم ايديلەجكنه عصمت پاشا قانعدر .

٤ — بى‌طرف و غيرعسكرى حاله افراغ ايديلەجك اراضى اوزرنده تركيه‌نك حقوق حاكميتنه مرهانكى نوع تجاوز وقوع بولەميه‌جغنه دائر صورت مخصوصه و قطعيه‌ده احكام وضع اولنماليدر .

موسيو وەنيزەلوس ، موضوع بحث منطقەنك غير عسكرى حالەافراغى كيفيتنك دول ممضيەنك جملەسنك تأميناتى اولمقسزين حقيقى هيچ بر قيمتى حائز اولاميه‌جغنى تسليمده تورك هيئت مرخصەسيله متحددر ؛ فقط تورك هيئت مرخصەسنك بو منطقەنك متبادى نظارت آلتنده بولنمسى رد ايلش اولمسى قبول ايده‌مديكى كبى ادراك دخى ايده‌مامكده‌در .

بو نظارتك دائمى اولمسى لابددر . تورك هيئت مرخصەسنك تكليفى قبول ايديلەجك اولورسه بو منطقه داخلنده بر حادثه وقوع بولنجه بونك اولا ، بيلديرلمسى لازم كلەجك ، بالآخره تحقيقات اجراسى امرى وبريلەجكدركه بو ، بر آززمان كچمسنى مؤدى اولاجقدر . حالبوكه برارادو يكرمى درت ساعتده منطقەيى كچوب قومشو دولتك حدودينه واصل اولەبيلور ، حتى بونى‌ده تجاوز ايده‌بيلور .

غير عسكرى حاله افراغ احكامنى مرهانكى بر تجاوزدن ، ممكن ايسه ، مصون بولنديرمق اوزره متبادى بر مراقبه ، ايفاسى بهمه‌حال لازم اولديغنى تسليم ايتمك ايجاب ايدر . دائمى بر نظارت حادثەلرك اوكنى آلەبيلور؛ تورك هيئت مرخصەسى طرفندن تكليف ايديلن اصول اخيق امر واقعى تعين ايتديرمكه يارار .

موسيو استامبوليسكى ، بالقانلرده صلحى صيانت ايچون بالجمله تدابير مقتضيەنك اتخاذ اولنمسى اساس اولمق اوزره قبول ايتديكنى بيان و معذلك نوبى معاهده‌نامه‌سى موجبنجه بلغارستانك ذاتاً غير عسكرى حاله افراغ ايدلش اولديغنى وبو معاهده ايله اراضيسى اوزرنده غيرعسكرى حاله افراغ ايدلش بر منطقه احدائى بلغارستانه قطعياً تحميل ايدلەمش بولنديغى اخطار و بويله بر شرطى قبول ايتمكله بلغارستانك هيچ مجبور اولديغنى بر مساعده‌كارانه لطفكارانه موافقت ايتمش اولەجغنى افاده ايلدى .

عصمت پاشا ، تورك هيئت مرخصەسنك غيرعسكرى حاله افراغه‌موافقت ايتمكله آغير برفداكارلغه قاتلانديغنى يعنى مهم ادرنه‌مستحكم شهرينى فدا ايلديكنى بيان ابتدى . يكرمى درت ساعت‌ظرفنده ادرنه‌ده يكى استحكامات انشا ايديلەميه‌جكنى هركس بيلير . موسيو وەنيزەلوس غير منتظر حادثەلردن بحث ابتدى ؛ بو نوع حادثەلر بر تعرض عسكرى ماهيتنى حائز اولەماز . بر آز مهمجه قطعات تحشيداتى درحال نظر دقتى جلب ايدر . عصمت پاشا غير عسكرى حاله افراغك استلزام ايتديكى ديكر فداكارلقلرى نظر دقته آلمديغنى و موضوع بحث ايتديكى فداكارلغك حد ذاتنده غايت مهم اولوب ديكر هيچ بر فداكارلغه قياس ايديلەميه‌جكنى و بالنتيجه بر نظارت اجراسنك قطعياً لازم اولمديغنى علاوه ايلدى .

۱ — دده آغاج لیمانی ایچون ، یاپیلاجق قومیسیونك صورت تشکلی حقنده یونانستان ایله متفق دولتلر آراسنده تراکیایه دائر عقدایدلمش اولان معاهده‌نامه‌دن بحث ایدیلیور؛ بومعاهده تصدیق ایدلمه‌مش اولدیغندن عصمت پاشا بوکا عائد بندك طلبی طلب ایدر ؟ ۲ — دده‌آغاج‌لیمانی قومیسیونك شمندوفر اوزرنده‌کی نظارتی — تورکیه‌نك‌ده قبول ایتدیکی وجهله — منحصراً اقتصادی مناسباتی تسهیل ایتمك مقصدندن ملهم بولونیور ؛ فقط بونظارت شمندوفرك امر اداره‌سنده هیچ برمداخله‌یی استلزام ایده‌میه‌جکدر .

لورد کورزون، عصمت پاشانك تالی قومیسیون راپورینك تراکیایه دائر ۱۰اغستوس۱۹۲۰ تاریخلی معاهده‌نامه‌یه‌تلمیح ایتمسنه اعتراض‌ایدیکنی نظردقته عرض‌ایلدی؛ عصمت‌پاشا تصدیق ایدلمه‌مش اولان‌بومعاهده‌نامه‌یی بیلدیکنی قبول ایتمك ایسته‌میه‌بیلور ؛ فقط دیکر مرخصلر قدر اونی بیلدیکی امر بدیهیدر . تالی قومیسیون بومعاهده‌نامه‌یی ذکر ایتمه‌مش اولسه‌یدی راپوری وضوح اعتباریله یك دوشکون اولوردی . دیکر جهتدن ، عصمت پاشا ، تالی قومیسیونك ویرمش اولدیغی حکملرك ، دده‌آغاج شمندوفرینك امر اداره‌سنده لیمان قومیسیونك هیچ برحق مداخله‌سی بولنه‌میه‌جغی طرزنده تفسیر ایدلمسی لازم کلدیکنی بیان ایتدی . راپور آنجق « دده آغاجدن بلغار حدودینه قدر کیدن شمندوفرك ایشلدلسنك نظارتی » نی قصد ایتمکده‌در . هیچ شبهه‌سز بین‌الملل قومیسیون یالکز لیمانه نظارت ایده‌جك دکلدر، بورایه واصل‌اولان شمندوفرك ایشلدلسی‌ده مراقبه ایلیه‌جکدر . بوایکی مسئله یکدیکرندن تفریق ایدیله‌مز ؛ فقط قومیسیونك بالذات شمندوفری ایشلتمه‌یه قیام ایتمسی البته هذیان اولور .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، یونان حکومتی نامنه ، بلغار حدودندن دده‌آغاجه کیدن شمندوفرك ایشلدلسنك مراقبه‌سی حقنده موضوع اولوب حکومت مذکوره‌نك حاکیتی تحدید ایدن احکامی اشبو حکومتك قبول ایتدیکنی بیان ایلدی ؛ حتی دده‌آغاج لیمانك اداره‌سی بین‌الملل قومیسیونه مودوع اولسی‌دخی قبول‌ایدیکنی سویلدی .

شمندوفراوزرنده نظارت‌کاملەسی اولاجق ولیمانك اداره‌سی کندوسنه مودوع بولنه‌جق بین‌الملل برقومیسیون تأسسنی قبول ایلسنی یونانستان حکومتنه تکلیف ایدن بالذات موسیو وه‌نیزه‌لوسدر . مشارالیه ، بویله تدابیر اتخاذ اولونماینجه ، حقیقی صورتده سربست برلیماندن بحث ایتمك قطعاً ممکن اولمیه‌جغنی بیلور . بوصورت حلی قبول ایتمك ایچون یونان حکومتی کندیسه صلاحیت‌کامله ویرمشدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس، تالی قومیسیونك راپوری حقنده بلغار هیئت مرخصه‌سنك قید احترازیسندن مستبان اولدیغی وجهله اشبو هیئت مرخصه‌نك تالی قومیسیونده اتخاذ اولنان مقرراتدن ممنون کورونمدیکنی تأسفله تبیین ایلدی .

بلغار هیئت مرخصه‌سی نامنه فنی مشاور موسیو مورفوف آتیده‌کی بیاننامه‌یی قرائت ایلدی:

دولتلرك تورکیه‌یی سه‌ور معاهده‌سنك تنظیمندن اول آوروپاده مالك اولدیغی حدود داخلنده تکرار تأسیس ایتمك حقنده‌کی قراری غربی یعنی بلغار تراکیاسك وضیعتنك تنظیم ایدلمسی نتیجهٔ منطقیه‌سنی استلزام ایتمکده‌در .

اوراده نه‌جريان ايتديكنى بيلمك واسطه‌لرينى اونلردن دريغ ايلك هيچ شبهه‌سز غايت منطقسز بر تكليفدر . اكر بو فكرله تورکيه دولتاره مراجعت ايديبورسه تأمينات طلبنه موافق برجواب آلمقده هيچ شبهه‌سز اك بيوك مشكلاته مصادف اولهجقدر . تورك هيئت مرخصه‌سنك بو وضعيتى اساساً تالى قوميسيونك راپورينه‌ده توافق ايتمكده‌در ؛ بو راپور موجبنجه منطقه‌نك نظارتى اقتصادى قوميسيون رفاقتنه‌كى ضابطلره مودوع اولهجقدر ؛ راپوره وضع امضا ايدنلرك جمله‌سى بو نظارتى قبول ايتمشدر ؛ تورك هيئت مرخصه‌سى ، يالكز اولهرق، منطقه حقنده دولتلر طرفندن تأمينات‌اعطاسى شرطيله آنجق نظارتى قبول‌ايده‌جكنه دائر قيد احترازى اولهرق، منطقه حقنده دولتلر طرفندن تأمينات‌اعطاسى شرطيله آنجق نظارتى قبول‌ايده‌جكنه دائر قيد احترازى درميان ايتمشدر . بنابرين ، راپورى امضاايتدكلرى زمان تورك‌مرخصلرينك نظارت‌مسئله‌سنده عصمت پاشانك دمين درميان ايتمش اولديغى فكرده بولنمدقلرى ظاهردر .

لورد كورزون، هرحالده انكلتره حكومتنك غير عسكرى حاله افراغ ايديلهجك برمنطقه حقنده اوراده نه جريان ايتديكنى بيلمك واسطه‌لرينه مالك اولهدن تأمينات ويرمك هيچ خوشنه كيتميه‌جكنى تكرار ايلمكى وجيبه عد ايتديكنى سويلدى .

موسيو بارەر ، لورد كورزونك تماميله محق بولديغى ملاحظاتنه اشتراك ايلدى :

تورك هيئت مرخصه‌سنك طلب ايتديكى تأمينات اوقدر مهمدركه علاقه‌دار حكومتلر استمزاج ايدلهدن بحث اولنهمز . كنديسى‌ده لورد كورزون كى تورك هيئت‌مرخصه‌سنك درپيش‌ايتديكى شكلدن‌باشقه ومع‌مافيه بنه اونى تطمين ايده‌جك بر ماهيتده اولهبيلهجك حال بى طرفيه ارجاع شكلارى آرانمسى مناسب اولديغى فكرنده‌در . هرحالده بوطرزده تدقيقات اجراسى غايت مفيد اولهجقدر . هرنه حال ايسه ، موسيوبارەر، تورك هيئت مرخصه‌سنه صريح بر سؤال صورمق ايستديكنى وهيئتك لطفاً واضح بر صورتده جواب ويرمسنى‌طلب ايلديكنى سويلدى : عصمت پاشانك قصد ايتديكى تأمينات عسكرى ماهيتده‌ميدر ؟

عصمت پاشا ، مسئله‌نك خلاصة‌ً شو اولديغنى سويلدى: حدودى‌اوزرنده‌استحكامات انشا ايتممسى‌تورکيه‌دن طلب ايدبليور ؛ او، بونى قبول ايديبور وكنديسنى وسائط عسكريه ايله مدافعه ايتمكدن فراغت ايلهيور ؛ بوكا قارشى اونك مقابل تأمينات يعنى عسكرى وسياسى تأمينات ايستهمسى غايت محقدر . عصمت پاشا بويوك‌برفكر ائتلاف ايله مسئله‌يى تدقيق ايتديرمكه دوام بويورمسندن طولايى لورد كورزونه تشكر ايتدى .

لورد كورزون، مسئله حقنده‌كى تدقيقاتك تعميق فقط عين زمانده ديكرمناطقك‌ده بى‌طرف وغيرعسكرى حاله افراغى مسئله‌سنه تشميل ايديلهجكنى جواباً سويلدى .

لورد كورزون، آطه‌لر دكزنده‌كى بولغار مخرجى مسئله‌سنك تدقيقنه كچمكه قوميسيونى دعوت ايلدى .

بلغارستانك آمادر دكزيه اقتصادى مخرجى

عصمت پاشا، راپورك بوقسمنده تورك هيئت مرخصه‌سنك بيلمديكى معاهده‌لراستشهاد اولنديغنى تبيين ايتدى؛ مع‌مافيه اونلرده مندرج اولان بعض فكرلرى آتيده‌كى قيود احترازيه داخلنده قبول ايلديكنى سويلدى :

قرال قسطنطینك احتراصی بویله‌جه ناظرینك اعتدالله غلبه چالمشدی . ۱۹۱۳ده اولدیغی کبی ۱۹۱۵ده دخی موسیو وه‌نیزه‌لوسك بلغارستانه قارشی سیاستی یونانلیلق منافعی‌حقنده صاغلام برتلقیدن ملهم بولونیوردی. ۱۳ مارت ۱۹۱۶ده آتنه مجلس مبعوثانده ایراد ایتدیکی برنطقده موسیو وه‌نیزه‌لوس استرومجه‌نك شرقنده‌کی اراضی اوزرنده هرهانکی برادعای رد ایتدیکنی آچیقجه وکمال جسارتله بیان ایتمش وبوردك مذکور اراضیی بلغارستانك مطالبه ایتمسندن ایلری کلدیکنی افاده ایله «جغرافی اسباب دولایسیله بویله حرکت ایتمکه مجبورز» دیمش ایدی . بوجغرافی سبیلر اوقدر قطعیدرکه موسیو وه‌نیزه‌لوس بوطرفدن یونانستانك حدودلرینی توسیع ایلکی مصراً وهرزمان ایچون‌ردایتمش‌ایدی. « بزم‌ایچون تهلکه‌لرله مالی اولان‌بویله برحدودی قبول‌ایده‌میه‌جکم» دیبور وعلاوه ایدیوردی : « زیرا تراکیانك بوتون روم اهالیسنی قوجاقلایه بیلمك اوزره دکز بویجه بلا فاصله توسع ایتمکلکمز لازم کلسه ، دکز بویجه برعمود فقریه مالك اولمقسزین بویله‌جه اوزاتمس اولان یونانستان ، باشقه برجهتده حدودی قیوریلوب قالمش اولان یونانستاندن دها ضعیف اولوردی . »

جغرافی واقتصادی اسباب . — بوملاحظه‌لرك اجتی وموسیو وه‌نیزه‌لوسك درمیان ایتدیکی اسبابك متاقی خریطه‌یه برکوز کزدیرملنجه درحال ظاهر اولان حقیقه غربی تراکیا ، تشکلات اعتباریله ، بلغار نهری اولان مریجك ونوری معاهده‌سنك بلغارستانه براقدیغی رودوب جبالنك وادیٔ اعلاسنه صوقولدر ؛ او ، بلغارستانی مستاوصریچ وادیلریله دکزه ایصال ایدن طرق مناقلاتك تمادیسی و منتهای طبیعیسیدر . بواوقدر محققدرکه ۱۹۱۳ ده تورکیه ، بالقانلی متفقلر آره‌سنده‌کی حربدن بالاستفاده لوندره معاهده‌سی (۳۰مایس۱۹۱۳) نتیجه‌سنده ضایع ایتمش اولدیغی شرقی تراکیایی تکرار الده ایدوب جنوبی بلغارستانی پارچه‌لامق تهدیدینه‌قدر واردیغی‌زمان مریچ‌خطی تمامیله امین برحدودعدایلدیکندن طولایی موضوع بحث اراضی اوزرنده‌بلغارستانك حاکیتی استانبول معاهده‌سی وبلغارستان ایله مؤخر برمقاوله‌نامه ایله تصدیق ایلمکه بالاختیار موافقت ایلش ایدی. آنقره بویوك‌ملت مجلسنك میثاق ملیسیله طلب ایلدیکی ، بوعین خط اولوب تورکلر آناطولی مظفریتندن صوکره‌ده بوخطی کچمك ایسته‌مه‌مشلردر .

طوپوغرافیا و ضیقتدن نشأت ایدن بوبداهت باشقه دلیل اقامه‌سندن مستغنی قیله‌جق ماهیته‌دیر . معمافیه دها ۱۸۳۸ ده ، بلغارستان هنوز برتورك ایالتی بولندیغی و بلغارلر هیچ برملی تشکیلاته مالك اولمایان تحت تضییقده برکتله اولدقلری زمان ، عالم براجنبی‌سیاح اولان (غریسباخ) لك مریجك منصبی مستقبل‌بلغارستانك لیمانك موقعی اولارق کوسترمش اولمسی بك نظره چاربار .

نهرك صول ساحلنده ومنصبنده کائن اولان بولیمان ، دده‌آغاجدر .

دده آغاج لیمانی . — دده آغاج بالفان شبه‌جزیره‌سنك بوتون شرق قسمنك یعنی بلغارستانك لیمانی اولارق تصور ایدلمشدر . اونی ادرنه ، فلبه ویامبولیه ربط ایدن دمیریولی تورکیه‌ده افشا ایدیلن ایلك تیمور یولدرندن بریدر ؛ استانبول خطندن اول ، ۱۸۷۲ ده کشاد ایدلمشدر . دکز آشیری ممالکتلرله اووقتدن بری بلغار دولتی تشکیل ایتمکده بولنان ممالك آره‌سنده‌کی مناسباتك انکشافی ایچون بولیمانك نه‌قدر اهمیتلی اولدیغی بوندن آکلاشیلور .

فی‌الحقیقه جنوبی بلغارستانك مرکزینی تشکیل ایدن ستارا ـ زاغورا وطرنوه ـ سیمن حوالیسی آطه‌لر دکزی اوزرنده اولان دده‌آغاجه قره‌دکز اوزرنده اولان بورغازدن دها یقیندر . بو ایکی نقطه‌یی ربط ایدن ومریجی تعقیب ایدن خط بورغاز استقامتندن دها اوریشلی وچوق دها اوجوزدر . دیکر جهتدن هرنه‌قدر بلغارستانك طونه حوالیسنك مرکزی اولان غورنا ـ اوراحوویجا ، دده آغاجدن زیاده وارنه‌یه یاقین ایسه‌ده

تاريخچه . — فى الحقيقه يونانستان بو ايالق اشغال ايتمشه ، بو ، بلغارستانى مستا ايله رودوپ طاغى ، مريچ ودكز آراسنده‌كى اراضيى باشليجه متفق دولتلره ترك مجبور ايلش اولان نويى معاهده‌نامه‌سنك اشبو دولتلره بخش ايلديكى بروكالت حسبيله وقوع بولمشدر . بووكالت ، شرقى يعنى تورك تراكيايى اوچ آى عسكره يونانستانه ويره‌جك اولان معاهده‌يه متداثرسان‌ره‌مو مذاكراتندن (نيسان ١٩٢٠) صوكره يونانستانه تودىع اولنمشدر . اكر بومعاهده ، يعنى سه‌ور معاهده‌نامه‌سى ، اراضيه متعلق احكامیله ، قوه‌ده بولنماسه‌يدى بوچيفته تودىع صلاحيت كيفيتى كوچ آكلاشيلوردى ؛ زيرا بلغارستانه تحميل ايدلش اولان سائر ترك اراضى مكلفيتارى يونانستاندە داخل اولديغى حالده ، دوغريدن‌دوغرىيه قومشو مملكتلر لهنه وباشليجه متفق ومشارك دولتلرك وساطتى اولمقسزين ايفا اولنمشدر . غربى تراكيادەكى بلغار اداره‌سى يرينه متفقلرك يالكز اشغال عسكريسى دكل ، همان برسنه دوام ايتمش و واسع مقياسده عناصر محليه‌يى‌ده اشتراك ايتديرمش اولان بين‌المتفقين برادارهٔ ملكيه قائم اولمش اولديغى دوشونلنجه موضوع بحث كيفيتى آكلامق برقات دها كوچله‌شير .

سه‌ور معاهده‌نامه‌سنده تثبيت ايديلن وضعيت قطعى برتبدله دوچار اولمشدر ؛ باشليجه متفق دولتلر عثمانلى حاكيمى مريچك شرقندەكى اراضيده يكيدن تأسيس ايتمشلردر ؛ بونى يالمقله تراكيادەكى اراضى مسائلنك هيئت عموميه‌سى حقنده يكى برصورت تسويه بولنسى تحت وجوبده اولديغى ضمناً تصديق ايلمشلردر .

غربى تراكيا ، بلغارستانه ويونانستانه . — بويله برصورت تسويه‌يه بلغارستان برنجى درجه‌ده وهردولتدن دها زياده علاقه‌داردر . او ، غربى تراكيانك حاكم قديمى صفتيله ، كذلك نويى معاهده‌نامه‌سنك ٤٨ نجى ماده‌سيله دولتلرك كندىسنه طانيمش اولديغى آطه‌لردكزى اوزرنده سربست مخرجاره مالك اولمق حقنه متداثر حقيقى وقوى تأمينات استحصال ايلمك مقصديله بونده علاقه‌داردر .

بلغارستان ، غربى تراكيايى ، مغلوب اولمش ، تجريد ايدلش و ترك اولنمش بردولت اوله‌رق امضا ايتمكه مجبور اولديغى ايكى معاهده‌نامه ايله ١٠ اغستوس ١٩١٣ تاريخلى بكرش و ٣٠ ايلول ١٩١٣ تاريخلى استانبول معاهده‌لريله استحصال ايلمش ايدى .

بكرشده مذاكراته دوام اولنديغى صره‌ده ، يونان قطعاتى بوتون غربى تراكيايى اشغال ايتمكده ايدى وبلغارستان خصملرينك اوجاغنه دوشمش برموقعده ايدى ؛ معمافيه باش‌وكيل وهيئت مرخصه‌نك رئيسى بولنان موسيو وه‌نيزه‌لوس قرال قسطنطينك تضييقيله بدايةً درميان ايتديكى تكليفلردن بلامشكلات فراغت ايتدى .

اوزمان ، اختلاف ، بلغارستانه هائديته هيچ كيمسه‌نك معترض بولنديغى دده آغاج وتراكيا ساحلى بوزندن نشأت ايتميوردى ، فقط قواله‌دن ايلرى كليوردى كه موسيو وه‌نيزه‌لوس يونى بلغارستانه تركه حاضر ايدى ودولتلرده كندىسنه بويله حركت ايتمسى توصيه ايليورلردى ؛ يونمايلانه رغماً قواله‌نك يونانستانه براقلمسى ومستانك يونان — بلغار حدودى اوله‌رق تثبيت ايدلسى قرال قسطنطينك استرضامى اوزرينه ايمپراطور ايكنجى ويلهلم طرفندن وقوع بولان شديد مداخله‌دن ايلرى كلمشدر . [١] خاطره‌لرده‌درکه بوخدمته مقابل ايمپراطور ويلهلم ٤ اغستوس ٩١٤ تاريخنده قرال قسطنطينه برمتدارلق دليل طلب ايتمش وبرلينده‌كى سفيرى واسطه‌سيله « ذات حشمتپناه ايمپراطورينك معاونتى سايه‌سنده يونانستانك قواله‌يى صورت قطعيه‌ده محافظه ايده‌بيلمش اولديغى » قواله تخطر ايتديرمشدر . [٢]

---

[١] قرال قارول ، ٢٢ مارت ١٩١٤ ده ، برملاقات اثناسنده قواله‌دن بحث‌اله شويله ديمشدى : « اصرار ايتمه‌يسك سببى ايمپراطور ويلهلمك قرال قسطنطينى حمايهٔ چكمش اولديغى شدتلى برتلغرافدر واونك بوخصوصده‌كى آرزوسنى بيلسكدر . »

[٢] يونان بياض كتابى ١٩١٢ ، نومرو ١٩ .

دخی قیش موسمنه طوغری طاغلری ترك ایله اقلیمی دها مساعد اولان اووالرده قیشلامغه کلیردی ؛ ۱۹۲۰ سیاسی حدودی بوطبیعی حرکتی انقطاعه اوغراتمش وکرك طاغ وکرك اووا اهالیسنی بویوك بر صیقنتیه دوچار ایتمشدر .

عرقی وضعیت . — طبیعت اشیادن متولد قناعتك قدرتنه مالك بولنمق طولایسیله جغرافی اسباب واقتصادی مطالعات ، باشلی باشنه ، غربی تراکیانك وضعیت حاضره‌سنك تبدیلنی مستلزم بولنمقده‌در . شرقده‌کی صیقنتیلی وضعیتی الی‌الابد دوام ایتدیرمك تهلکه‌سنه معروض قالمقسزین اهالی ممکن اولمیان عرقی مطالعات دخی ایالت اوزرنده یونان وکالتنك عدم ابقاسنی آمر بولونیور .

غربی تراکیا اهالیسی بلغار ، تورك و روم عنصرلردن متشکلدر . قطعیاً حائز اهمیت اولیان بر یهودی وارمنی اقلیتی‌ده واردر. بلغارلر وترکلر طاغده واووادهمسکون اولدقلری کبی قصبه‌لرده‌ده ساکندرلر؛ چیفتجی واهل صنعت اونلردر ؛ روملر ، بحرسفیدك بوتون شرق جوضه‌سنده اولدیغی کبی ، ساحل بویجه کومه‌جکلر تشکیل ایتمکده‌درلر ؛ کیجی و بالفعل‌درلر . نادراً طوپراق ایشلریله اوغراشیرلر . چیفتجی بر روم کوی کوریلورسه امین اولمایدرکه بونلر روم کلیساسنك واسطه‌لریله روملاشدیرلمش بلغار کویلیدر . زیرا ، روم کلیساسی ، بیزانسك احیاسنی حاضرلارکن ، تورکیاده دورسابقك تأمین ایتدیکی امتیازاتدن عظیم استفاده‌ایدرك هربردن زیاده تراکیاده یونانیلغك موقعنی تحکیمه صرف غیرت ایتمشدر .

فقط عددی چوق ، صاغلام وچالیشقان اولان بلغار عنصرینك مقاومت قدرتی اودرجه ایدیکه بیللرجه زمان معروض قالدیغی بوچیفته — سیاسی وملی — ظلم وتضییقه رغماً کندینی محافظه ایده‌بیلدی . بالقان حربنك باشلانغیجنده بلغارلر ، مسلمان بلغارلر یعنی پوماقلرده داخل اولدیغی حالده ، دده آغاچ سنجاغی اهالیسنك یوزده قرق برینی وکوملجنه سنجاغنك‌ده یوزده اللی یدیسنی تشکیل ایدیورلردی . رومار ایسه بورالرده آنجق یوزده یکرمی یدی و یوزده بش رادەلرنده ایدی. دده آغاچك شمال وشمال غربیسی فی‌الاصل بلغاردر. اسکی دده آغاچ قضاسنده بلغار عنصرینك روم عنصرینه فائقیتی یونان ایسپانیستیقلری دخی تصدیق‌ایتمکده‌در. بونلر فی‌الحقیقه ۱۱,۳۵۸ بلغار ویالکز ۷,۳۷۱ روم کوستریور. حد ذاتنده بلغار اهالی بوندن چوق‌فضله‌در، وطاغ ، مریچ وساحل آراسنده‌کی حوالیده عرقی سیاسنی بو عنصر ویرر .

نویی معاهده‌سی آلتمش بربلغار ناحیه‌سنی بلغارستاندن نزع‌ایتمشدرکه بونلرك بعضیسی مثلاغولم (بویوك) — دربند ، مریقوس ، دوغان حصار ، مناستر الخ عادتا برر قصبه‌در. دده‌آغاچ شهرینك ایچنده بلغارلر دها بالقان حربی عرفه‌سنده اراضینك درتده اوچنه متصرف ایدیلر .

نویی معاهده‌سی اسکیچه ، کوملجنه ودده آغاچك شمالنده کائن اولوب غایت صافی بربلغارجه تکلم ایدن پوماقلرله مسکون بولنان طاغلق حوالینك برقسمنی بلغارستانه براقشدر . فقط متفقلر طرفندن اداره اولنوب بالآخره یونانستان طرفندن اشغال ایدلمش اولان قسمده بلغار عنصری روم عنصری اوزرینه فائقیتی حائز ایدی — ۱۹۲۰ مارتنده بین‌المتفقین مقامات رسمیه معرفتیله یونانیلر لهنه الك ایی شرائط داخلنده (قضانك یونانستانه ترك ایدلمك اوزره اولدیغی معلوم ایدی . ویونان قطعات‌عسکریه‌سی کوملجنه قضاسنی اشغال ایتمکده بولونیورایدی) پاپیلان تعداد نفوس آتیده‌کی نتایجی ویرمشدر :

دوغريدن دوغرى يه دده آغاج ايله واورادن دكز آشيرى مملكتارايله مناقلانك فوائدى اوقدر ظاهردركه مسافه قريبتى بالفعل مابلغ تلاقى ايدر .

نهايت ، دكز طريقه وصول ايجون طونه يولى تعقيب ايتمك مجبور اولان بلغار اخراجاتنك مهم برقسمى دده آغاج ليمانى يابيلوب كوزلجه احضار اولنديغى كون بالضروره بوجهته سوق ايديلهجكدر . حال بويله ايكن ، بولمان ، تماميله انكشاف ايدهبيلمك اوزره ، مخرجى تشكيل ايتديكى مملكته عارضهسز برطرزده ربط ايدلمش اولمق اقتضا ايدر . بويوك برليمان ، فى الواقع ، عادى براخراج وارکاب اسكلهسى دكلدر . او ادخالات واخراجات تجارتنك مركزيدر وبنابرين اقتصاداً بويوك اهميتى حائزدر . اونك انشاءى ، محصولدرينى جلب ايتديكى حوالىيه قدر توسع ايدر . او ، صاتيش محللرينك فيئاتلرينه مطابق اولارق اشياى تجاريهنك فيئاتلرينك تثبيت ايدلديكى برپياسه محليدر . اومعاملهلرك عقد اولنديغى ، مستحصللر ، مشتريلر ، آرماتورلر آره سنده نقليه ثيرالطنك تنظيم ايدلديكى بربورسهدر . بونلرك آراسنده كى نزاع واختلافلرده اوراده مناقشه وحل ايديلور . بومتعدد وقاريشيق معاملهلر ، تجارت اوطهلرى ومحكمهلرينك ، اعتبار مؤسسهلرينك ، سيرسفائن آجنتهلرينك سيمسارلرك الخ وجودينى مستلزمدر . بوتون بومؤسسه وشخصلرك ليمانك مخرج تشكيل ايتديكى مملكتك منافع عموميهسنه معطوف اشتراك مساعيسى ، قوة اداريهنك اوراده عين منفعته مالك اولمسيله يعنى قوة اداريهنك ملى اولمسيله آنجق قابلدر . اجنبى اداره ايسه ، مظهر تسهيلات ايدهجكى خصوصى اشخاص ايله برابر كندى چيقارلرينه كوره سوءاستعمال ايله تجارتى رام ايتمكدن باشقه برشى يابامايجقدر . بلغار ليمانى اولارق دده آغاج بورغاز تجارتنك ثلثانى ، وارنه تجارتنك ثلثى و طونه مناقلانك ربعى كنديسنه جلب واخراجات وادخالات اولهرق آلتى يوز بيكدن بدى يوز بيك طونيلاتويه قدر قيد ايدهبيلهجك ودها بيوك برانكشافه نامزد اولهبيلهجكدر . بالعكس ، شيمديكى شرائط داخلنده براقيلهجق اولورسه هيچ كيسه ايجون فائدهسى اولميان اوفاجق براسكله حالنده سونوك قالهجقدر .

مع ذلك ، شيمدى موضوع بحث ايديلن ، طبيعتك كنديسنه توجيه ايتمش اولديغى وظيفه يى ايفا ايدهجك درجهده هنوز تجهيزاته مالك اولمايان برليمانك يالكز انكشافى دكلدر ؛ اصل اونك طونهيه بلكه دها ايلرويه قدر ممتد اولان هينترلاندينك اقتصادى رفاهى موضوع بحثدر ؛ وبنه بودرجهده طبيعى محصولاتى مبذول اولان بوملكتارك بحرسفيد حوضهسيله وصنايعى اولان بوتون غرب ايله مناسبات تجاريهسى موضوع بحثدر .

بالقانلرك بوتون شرق جنوبيسنى اشغال ايدن و حدودى بعض مواقعده ساحلدن اوتوز كيلومتره ده بولنان بلغارستان ، آطهلر دكزى اوزرنده بوتون غرب ملتلرينك اشياى تجاريهسى ايجون انبار اولهبيلهجك عصرى برليمان انشاسنده يكانه منفعتدار اولان مملكتدر . لزومندن فضله ليمانه مالك اولان يونانستان ايسه ، بالعكس ، دده آغاجك انشاسنك استلزام ايدهجكى عظيم فداكارلقلره الك كوچ قاتلانهبيلهجك بر مملكتدر .

تراكيادە بلغارستان ايله يونانستانك بوكونكى حدودى ابقا ايديلهجك اولورسه بو ليمانك استقبالى محو ايتمكله قابليجق ، فقط بحرسفيد و دكز آشيرى مملكتلرله اولان اقتصادى مناسباتى الى الابد اخلال ايدهجكدر . بوحدود ، معروض قالديغى اضطرابات طولايسيله مرحمته لايق اولان اهالىٔ محليهنك حياتى منفعتلرى ايجون مهلك اولاجقدر . اووەده جيفتجى اولان غربى تراكيا اهاليسى طاغده صنعت اجرا ايدر وياحيوان يتشديرر . تورك ويا بلغار حاكيتى اتناسنده هرسنه سكز اون بيك كشى اووايه اينوب زراعتله وتوتون استحصالاتيله اشتغال ايدردى ، مملكتك باشلوجه ثروتى تشكيل ايدن يوزبيكلرجه حيوان كتلهلرندن مركب جسيم سورولر

اینته بواختلافاتی برطرف ایتمك مقصدیله وتعامیله فنی و اقتصادی اسبابه بناءً درکه بلغار هیئت مرخصه‌سی تالی قومیسیونده ۲٤ تشرین ثانیده مناقشه ایدلش اولان « نوبی معاهده‌سنك ٤٨ نجی ماده‌سیله بلغارستانه وعد ایدلش اولان آطه‌لر دکزنده‌کی اقتصادی مخرجلر سربستیسنی تأمین وتکفل ایتمك اوزره . . . . » فورمولنده مندرج اصولك قطعیاً بلغارستانه دکز آشیری مملکتلرله سربست تجارت امکانی تأمین ایتمه‌مکده اولدیغی مطالعه‌سنده‌در . آنجق شمندوفر ولیمان اطرافنده کافی مقداردہ اراضی دوغریدن دوغریه تصرفله ویا بوعین اراضینك تعامیله مختاریتی حائز و اقتصاداً دانجیع لیمانی ایجون حال حاضرده موجود شرائطه مماثل احکام ایله بلغارستانه مربوط برادارهیه تابعیتی شرطیله‌درکه دده آغاج لیمانی بلغارستانك اقتصادی منافعه مطابق اولهرقانشا وترتیب اولنه‌بیلیر وایشلدیله بیلیر .

لورد کورزون بلغار هیئت مرخصه‌سنك کال اعتنا ایله احضار ایدلش بروتیقه قرائت ایلدیکنی ، فقط شیمدیکی حالده مناقشه‌نك تالی قومیسیونك راپورینه مربوط اولان بلغار هیئت مرخصه‌سی تقریرنده مندرج طلبه متدائر بولندیغی وبلغار حکومتی بوتقریریله دده آغاجك کندیسی ایجون تعامیله تحت حاکیته ویرلمسی ویا هیچ اولماز ایسه مختاریت اداره‌دن مستفید اولمسی لازم کلدیکنی بیلدیرمش اولدیغنی سویلدی . بومدعایی مناقشه ایتمك جوق اوزون سورر ، معمافیه لورد کورزون بوبابده ملاحظات آتیه‌یی عرض ایده‌جکدر .

دده آغاجده مختاریتی حائز برمنطقه احداثی ویا بولیمانك بلغارستان حاکیته ویرلمسی اصلا نوبی معاهده‌سنده موضوع بحث اولامامشدر . بومعاهده نامه‌نك ٤٨ نجی ماده‌سنده باشلیجه متفق ومشارك دولتلر ساده‌جه « آطه‌لر دکزی اوزرنده‌کی بلغارستانك اقتصادی مخرجلرینك سربستیسنی تکفل ایلکی » تعهد ایتمشلر وبو کفالتك شرائطی تثبیت ایلکی آتیه‌یه تعلیق ایلمشلردر . اینته الیوم فونفرانسك استکمال ایتمك ایستدیکی بو وظیفه‌در . دیکر جهتدن ۱۰ آغستوس ۹۲۰ تاریخلی معاهده نامه‌نك تراکیایه متعلق ٤ ، ٥ و ٦ نجی ماده‌لری یونانستانك لیمان خدماتی ایجون مقتضی ساحه‌یی الی‌الابد بلغارستانه کرایه ویرمکی تعهد ایلدیکنی متضمن مفصل احکامی محتوی بولنیوردی . بنابرین بلغارستانك مطالبه‌سی تعامیله یکیدن واونی ترویج ایتمك دولتلرك خوشنه کیتمیه‌جکدر . فونفرانسك بولنه چالیشدیغی صورت تسویه‌لرك هدفی بالفانلرده باریشمه وصلح فکری تولید ایتمك اولسی لازم کلدیکنی‌ده اونوتمامق ایجاب ایدر . شمندوفره و بلغارستان ایجون برلیمان احداثنه دائر اولان صورت تسویه‌لر بوغایه‌یه بك کورل خادم بولنیور؛ برعکس اولهرق ، یونان طویراغی داخلنده کوچك بربلغار اراضیسی احداث ایتمکله استقبال ایجون معارضه حق محاربه اسبابی تزیید ایتمکدن باشقه برشی یاپلمش اولمز . لورد کورزون تالی قومیسیون طرفندن تکلیف ایدیلن سیستمك نتیجةً بلغارستانی عظیم مقاصده تطمین ایده‌جك وبالذات موسیو استامبولیسکنك صوك اوچ سنه ظرفنده استحصالی ایجون بوقدر همت صرف ایتدیکی مقصدی حیز فعله ایصال ایله‌جك ماهیتده اولدیغنه موسیو استامبولیسکینك نظردقتی جلب ایتمك ایستر ؟ فی‌الواقع بو سیستم نوبی معاهده‌نامه‌سنده مندرج تعهداتك تمامیً تطبیقی مؤمن بولنمقده‌در . دولتلرك تعهدلرینی ایفا ایده‌بیلمك اوزره بوتون همتلرینی صرف ایتمکده‌اولدقلری بر صره‌ده ، لورد کورزون ، کندیسنه ویرلمش قبول ایتمسنی وکندیسنه بحث ایدلمسی غیر ممکن اولانی استحصال ایجون هیچ اصرار ایتمه‌سنی بولغار هیئت مرخصه‌سی رئیسندن مصراً طلب ایلر . لورد کورزون بولغار هیئت مرخصه‌سی مطالبنی عرض وایضاح ایده‌بیلمکی کندیسنه مدیون بولندیغنی ، چونکه فونفرانسه دعوت اولنمسی کچن ایلوله پارسده بالذات کندیسی طلب ایتمش اولدیغنی علاوه ایتمك آرزو ایدر .

خرستیان بلغارلر	٦٩،١٥٤	٨٠،٨٩٣
اسلام « (پوماق)	١١،٧٣٩	
تورکلر		٧٣،٢٢٠
رومللر		٥١،٧٠٦
یهودیلر		٣،٠٠٠
ارمنیلر		١،٩٦٩
چنگانهلر		١،٨٣٤

موضوع بحث اولان ملتلردن هیچ بری بوارقامك محتدن شبه ایدهمز . بین‌المتفقین مقامات رسمیه تبیین ایتمش اولدیغی بونلرك چیفاره‌بیله جکلری ایساتیستیفلرك جلهسی طرفکیرلکله شائبه بولمقدن فورتولهمز .

تنبیه . — بناءً علیه ، هم جغرافی شرائط ، هم اقتصادی وعرقی اسباب یونانستانه ویرلمش اولان موکاتك کری آلنمسی وغربی تراکیایه بالقان ملتلرینك وآوروپانك منافع عمومیهسنه دهاموافق برشکل ویرلمؤیدیدر . ایکی سنه‌دن بری شرق قریبده ظهوره کلن سیاسی حادثات بوضرورتی پك بارز برصورتده مؤید بولنمشدر .

موسیو مورغوف « صورت حل نه اولابیلور ؟ » سؤالی ایراد ایلدی .

هرهانکی توسیع اراضی املنه بکاه اولان وآنجق اهالینك تأمین راحتی وبو اغتشاشلی حوالینك تسکین اندیشه‌سندن ملهم بولنان بلغار حکومتی بوتون تراکیانك دولت مختاره اولهرق تأسیسی فکرینی ویرمشدی چونکه کندیسی بوصورت حل ، موجود نقاط نظری تألیف ایدیجی ماهیتده کوریوردی . فی‌الواقع بلغارستان طرفنده بوله بر دولت تشکلی نظر دقتی جلب ایتمیوردی . فقط دولتلر تورکیه غربیاً صریح ایله محدد اولان شرق تراکیای استرداد ایتمك حتی طابیدقلرندن بری مسئله‌نك منظره‌سی دکیشمشدر . بویله‌جه بلغار حکومتی کندیسی ایچون توی معاهده‌سنك ٤٨ نجی ماده‌سندن انبعاث ایدن حقلری مطالبه ایلمکه سوق ایدیلمش بولونیور . بومعاهده ، بلغار قوتنه تحمیل ایتدیکی اضطرابلی فداکارلقلره هنوز کنج اولدیغی حالده فقیرلشدیرمش اولان بلغار دولتنه یوکلدیکی ازیجی تکالیف مواجهه‌سنده ، آطهلر دکزینه سربست پریول حقنده متفق دولتلرك معظمه طرفندن ویرلمش اولان بروعدی محتویدر . بوبولك لااقل مختاریته مالك اراضیدن کچمك شرطیله آغاز حقیقی اولهجقنی مقدما بلغار حکومتی متعدد دفعهلر وبالخاصه جنوه قونفرانسنده اشبو دولتلره عرض و ایضاح ایتمکله مباهی اولمش ایدی . بلغار حکومتی ، تراکیاده مشترکاً حائز حاکمیت بولنان باشلیجه متفق و مشار اوچ دولت معظمهنك آرای حکیمانه اعتماده ، تکلیف ایدیلن صورتجه قونفرانس طرفندن تعقیب ایدیلمکله مقصده وصلحك منافع عالیه‌سنه حال حاضرده یکانه موافق صورت حل بولندیغی فکرنده اولدیغنی عرض ایلمشدر .

بلغار هیأت مرخصهسی بوبوك تاریخ شناس ورجل سیاسی موسیو هانوتوك شو سوزلرینی خاطرلاتمشدر « بین‌الملل لیمانلر اسباب صداقه وحامیدن ، طبیعی انکشاف قابلیتندن محروم واوراده توسعات اجنبی احتراسلره معروضدر ! اونلرك تأسیسیله برطرف ایدلمك ایستنلمش اولان اختلافات ساده‌جه مأمول ومنتظر ، دها مساعد بر فرصت تسویق ایدلمش بولونیور . »

ایشته بواختلافاتی برطرف ایتمك مقصدیله وتمامیله فنی و اقتصادی اسبابه بناءً درکه بلغار هیئت مرخصه‌سی تالی قومیسیونده ۲٤ تشرین ثانیده مناقشه ایدلش اولان « نویی معاهده‌سنك ٤۸ نجی ماده‌سیله بلغارستانه وعد ایدلش اولان آطه‌لر دکزنده‌کی اقتصادی مخرجلر سربستیسنی تأمین وتکفل ایتمك اوزره . . . . » فورمولنده مندرج اصولك قطعیاً بلغارستانه دکز آشیری مملکتلرله سربست تجارت امکانی تأمین ایتمکده اولدیغی مطالعه‌سنده‌در . آنجق شمندوفر ولیمان اطرافنده کافی مقداردە اراضی دوغریدن دوغریيه تصرفله ویا بوعین اراضینك تمامیله مختاریتی حائز و اقتصاداً دانجیع لیمانی ایجون حال حاضرده موجود شرائطه مماثل احکام ایله بلغارستانه مربوط برادارەیه تابعیتی شرطیله‌درکه دده آغاج لیمانی بلغارستانك اقتصادی منافعنه مطابق اولەرق انشا وترتیب اولنه‌بیلیر وایشلدیله بیلیر .

لورد کورزون بلغار هیئت مرخصه‌سنك کمال اعتنا ایله احضار ایدلش بروثیقه قرائت ایلدیکنی ، فقط‌شیمدیکی حالده مناقشه‌نك تالی قومیسیونك راپورینه مربوط اولان بلغار هیئت مرخصه‌سی تقریرنده مندرج طلبه متدائر بولندیغنی وبلغار حکومتی بوتقریریله دده آغاجك کندیسی ایجون تمامیله تحت حاکمیته ویرلمسی ویا هیچ اولماز ایسه مختاریت ادارەدن مستفید اولمسی لازم کلدیکنی بیلدیرمش اولدیغنی سویلدی . بومدعایی مناقشه ایتمك چوق اوزون سورر ، معمافیه لورد کورزون بوبابده ملاحظات آتیه‌یی عرض ایده‌جکدر .

دده آغاجده مختاریتی حائز برمنطقه احداثی ویا بولیمانك بلغارستان حاکمیته ویرلمسی اصلا نویی معاهده‌سنده موضوع بحث اولامامشدر . بومعاهده نامه‌نك ٤۸ نجی ماده‌سنده باشلیجه متفق ومشارك دولتلر ساده‌جه « آطه‌لر دکزی اوزرنده‌کی بلغارستانك اقتصادی مخرجلرینك سربستیسنی تکفل ایلکی » تعهد ایتمشلر وبو کفالتك شرائطنی تثبیت ایلکی آتی‌یه تعلیق ایلمشلردر . ایشته الیوم قونفرانسك استکمال ایتمك ایستدیکی بو وظیفه‌در . دیکر جهتدن ۱۰ آغستوس ۹۲۰ تاریخلی معاهده نامه‌نك تراکیایه متعلق ٤ ، ٥ و ٦ نجی ماده‌لری یونانستانك لیمان خدماتی ایجون مقتضی ساحه‌یی الی‌الابد بلغارستانه کرایه ویرمکی تعهد ایلدیکنی متضمن مفصل احکامی محتوی بولنیوردی . بنابرین بلغارستانك مطالبه‌سی تمامیله یکیدر واونی ترویج ایتمك دولتلرك خوشنه کیتمیه‌جکدر . قونفرانسك بولنمه چالیشدیغی صورت تسویه‌لرك هدفی بالقانلرده باریشمه وصلح فکری تولید ایتمك اولمسی لازم کلدیکنی‌ده اونوتمامق ایجاب ایدر . شمندوفره و بلغارستان ایجون برلیمان احداثنه دائر اولان صورت تسویه‌لر بوغایه‌یه یك کوزل خادم بولنیور؛ برعکس اولەرق ، یونان طوپراغی داخلنده کوچك بربلغار اراضیسی احداث ایتمکله استقبال ایجون معارضه حتی محاربه اسبابنی تزیید ایتمکدن باشقه برشی یاپلش اولمز . لورد کورزون تالی قومیسیون طرفندن تکلیف ایدیلن سیستمك نتیجةً بلغارستانی عظیم مقیاسده تطمین ایده‌جك وبالذات موسیو استامبولیسکینك صوك اوچ سنه ظرفنده استحصالی ایجون بوقدر همت صرف ایتدیکی مقصدی حیز فعله ایصال ایلیه‌جك ماهیتده اولدیغنه موسیو استامبولیسکینك نظردقتنی جلب ایتمك ایستر ؛ فی‌الواقع بو سیستم نویی معاهده‌نامه‌سنده مندرج تعهداتك تمامیً تطبیقی مؤمن بولنمقده‌در . دولتلرك تعهدلرینی ایفا ایده‌بیلمك اوزره بوتون همتلرینی صرف ایتمکده‌اولدقلری بر صره‌ده ، لورد کورزون ، کندیسنه ویرلن قبول ایتمسی وکندیسنه بخش ایدلمسی غیر ممکن اولانی استحصال ایجون هیچ اصرار ایتمه‌سنی بولغار هیئت مرخصه‌سی رئیسندن مصراً طلب ایلر . لورد کورزون بولغار هیئت مرخصه‌سی مطالبنی عرض وایضاح ایده‌بیلمکی کندیسنه مدیون بولندیغنی ، چونکه قونفرانسه دعوت اولنمسی کچن ایلوله پارسده بالذات کندیسی طلب ایتمش اولدیغنی علاوه ایتمك آرزو ایدر .

خرستیان بلغارلر	٦٩,١٥٤	٨٠,٨٩٣
اسلام « (پوماق)	١١,٧٣٩	
تورکلر		٧٣,٢٢٠
روملر		٥١,٧٠٦
یهودیلر		٣,٠٠٠
ارمنیلر		١,٩٦٩
چنکانه‌لر		١,٨٣٤

موضوع بحث اولان ملتلردن هیچ بری بوارقامك صحتندن شبهه ایده‌مز . بین‌المتفقین مقامات رسـ
تبیین ایتمش اولدیغی بونتایجه قارشی یونانلیلرك چیقاره‌بیله‌جکلری ایستاتیستیقلرك جمله‌سی طرفکیرلکله شائ
بولنمقدن قورتوله‌مز .

نتیجه . — بناءً علیه ، هم جغرافی شرائط ، هم اقتصادی وعرقی اسباب یونانستانه ویرلمش اولان م
وکالتك کری آلنمسنی وغربی تراکیایه بالقان ملتلرینك وآوروپانك منافع عمومیه‌سنه دهاموافق برشکل ویر
مؤدیدر. ایکی‌سنه‌دن بری شرق قریبده ظهوره کلن سیاسی حادثات بوضرورتی پك بارز برصورتده مؤید بولنمش

موسیو مورفوف « صورت حل نه‌اولابیلور ؟ » سؤالنی ایراد ایلدی .

هرهانکی توسیع اراضی املنه بیکانه اولان وآنجق اهالینك تأمین راحتی وبو اغتشاشلی حوالینك تسـ
اندیشه‌سندن ملهم بولنان بلغار حکومتی بوتون تراکیانك دولت مختاره اوله‌رق تأسیسی فکرینی ویرمشدی
چونکه کندیسی بوصورت حلی ، موجود نقاط نظری تألیف ایدیجی ماهیتده کوریوردی . فی‌الواقع بلغار
یان طرفنده بویله بر دولت تشکلنی نظر ممنونیتله کوره‌جکدی . فقط دولتلر تورکیه‌یه غرباً مریچ ایله محد
اولان شرقی تراکیایی استرداد ایتمك حقنی طانیدقلرندن بری مسئله‌نك منظره‌سی دکیشمشدر . بویله‌جه بلـ
حکومتی کندیسی ایچون نویی معاهده‌سنك ٤٨نجی ماده‌سندن انبعاث ایدن حقلری مطالبه ایلمکه سوق ایدلـ
بولونیور. بومعاهده، بلغار قومنه تحمیل ایتدیکی اضطرابلی فداکارلقلر وهنوز کنج اولدیغی حالده فقیرلشدیرلـ
اولان بلغار دولتنه یوکله‌دیکی ازیجی تکالیف مواجهه‌سنده ، آطه‌لر دکزینه سربست بریول حقنده متفق دو
معظمه طرفندن ویرلمش اولان بروعدی محتویدر . بویولك لااقل مختاریته مالك اراضیدن کچمك شرطیله آنجـ
حقیقی اوله‌جغنی مقدما بلغار حکومتی متعدد دفعه‌لر وبالخاصه جنوه قونفرانسنده اشبو دولتلره عرض و ایضا
ایتمکله مباهی اولمش ایدی . بلغار حکومتی ، تراکیاده مشترکاً حائز حاکمیت بولنان باشلیجه متفق و مشار
اوچ دولت معظمه‌نك آرای حکیمانه‌سنه اعتمادله، تکلیف ایدیلن صورت‌حلك قونفرانس‌طرفندن تعقیب ایدیلـ
مقصده وصلحك منافع عالیه‌سنه حال حاضرده یکانه موافق صورت حل بولندیغی فکرنده اولدیغنی عرض‌ایلر

بلغار هیأت مرخصه‌سی بویوك تاریخ شناس ورجل سیاسی موسیو هانوتونك شو سوزلرینی خاطرند
طوتمقده‌در « بین‌الملل لیمانلر اسباب مدافعه وحمایه‌دن ، طبیعی انکشاف قابلیتندن محروم واورادن اورایه توجیـ
صولت ایدن احتراصلره معروضدر ؛ اونلرك تأسیسیله برطرف ایدلمك ایسته‌نلمش اولان اختلافات ساده‌جه
مأمول ومنتظر ، دها مساعد بر فرصته تعویق ایدلمش بولونیور . »

طلب اودرجه غریبدرکه بلغارستان ، دده آغاجك یونانستانه قالمسی قبول ایتدیکی حالده اونك باشقه بردولته ، مثلا مختاریته مالك برغربی تراکیایه ویرلمسنی قبول ایده‌جکدر . وبوتقدیرده اولیان استفاده ایده‌بیله‌جکنی تسلیم ایله‌یور .

حدوده بیتیشیك بر منطقه‌نك غیر عسکری حاله‌افراغنه کلنجه بلغار هیئت مرخصه‌سی یونك برفداکارلق تشکیل ایتدیکنی ومقابله‌سنده برتعویض ایستدیکنی سویلمشدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، بو غیرعسکری حاله افراغك برمقابل جهتی بولندیغی ، اوده بلغارستانك قومشولری حدودلرینك غیر عسکری حاله افراغی ایدوکی ملاحظه‌سنی آتیان ایلك ایستر .

بلغار هیئت مرخصه‌سی ، بلغارستانك نوبی معاهده‌سی موجبنجه شیمدیدن قسماً غیر عسکری حاله افراغ ایدلش اولدیغنی بالذات بیان ایلدی ؛ شوحاله قومشولرینك غیری عسکری حاله افراغی اصل کندیسی ایچون فائده‌لیدر، متمم بر ضمان امنیت تشکیل ایدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس، قونفرانسك صلحی‌یاپمق‌ایچون اجتماع ایتمش‌اولدیغی وبوتون هیئت‌مرخصه‌لرك‌بوآرزوایله متحسس بولندیغی ، مرحاله کندیسی بویله امید ایلدیکنی خاطرلاتدی . توركیه طرفندن مغلوب ایدیلن یونانستان قونفرانسده کندیسنی تمثیل ایتمسی موسیو وه‌نیزه‌لوسدن طلب ایتدیکی زمان موسیو وه‌نیزه‌لوس بو وظیفه‌یی قبول ایتمش ، فقط حرب دوره‌سنی قیاتمق واسکی متفقلرینك آرزولرینه توفیق حرکت ایلك‌اوزره شرق تراکیانك ترکی یونان حکومته شرط قوشمش ایدی . فقط صوك مجادله‌یه اشتراك ایتمه‌مش آخر بر دولتك یونانستانی طرفندن مغلوب ایدلش کبی عد ایدرك کلوب اوندن اراضیسنك بر قسمنی طلب ایلمسی جداً پك فضله‌در . بویله برطلب حددن آشیریدر .

موسیو استامبولیسکی، بوکون بلغارستانله یونانستاندن هر برینك طور ووضعیتی دکیشمش اولمسنه تأسف ایتدی .

قونفرانس، دمین بر طاقم دلیللر استماع ایتمشدرکه بونلر مع‌التأسف بلغار ملته ماضیده‌کی کندی مدیران امورینك ، مملکتی بو دقیقه‌ده بلغارستانك نتایج الیمه‌سنی اقتحام ایلدیکی ایکی بوبوك ملی فلاکته سوق ایتمش اولان مدیران امورك لسانی خاطرلاتمقده‌در . موسیو استامبولیسکی بیانامه‌سیله بالخاصه بونوع مسئولیتلرك استقبالده تکرری منع ایتمك ایسته‌مشدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوسك قوللاندیغی شیوه ولسانك آزیجق احتراسات ایله آلوده اولدیغی سویلمکدن موسیو استامبولیسکی منع نفس ایده‌مز . مشارالیه ، برکره دها ، بلغار مخرجی مسئله‌سنك بالقانلرده صلحی قطعیاً تأمین ایده‌جك طرزده حل ایچون یکی یونانستانه ولوزان قونفرانسنه مراجعت ایدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس بلغارستانك لزومندن فضله لیمانه مالك اولدیغنی بیان ایتدیکی زمان بو سرزنشك اصلی یونانستانه توجیه ایدیله‌بیله‌جکندن غالبا ذهول ایتمشدر ، چونکه بلغار لیمانلرینی تصداد ایتمك یونان لیمانلرینی صایمقدن دها قولایدر.

موسیو استامبولیسکی، دولتلرك کندیسنه لطفکارانه معاونتده بولنمقده اولدقلرینی تصدیق ایتدی. بلغار
آطه‌لر دکزی اوزرنده‌کی اقتصادی مخرجی حقنده تسهیلات طلب ایتمکی تجویز ایتمشسه ، بو ، اشبو اقتص
مخرجك فائده‌لی اوله‌بیلمسی ایچون مقتضی شرائط قومیسیونجه کندیسندن صورولمش اولمسندن ایلری کلم
کندیسی ، دده‌آغاج لیماننك انشا اولنه‌جغی اراضی بین‌الملل برادارەیه ویا جمعیت اقوامه تودیع ایدلمزسه مخر
فائده‌لی اولابیلمسی ایچون لازم کلن شرائط ایفا ایدلمه‌مش اوله‌جغی فکرنده‌در. حدودینه بیتیشیك برمنطق
غیر عسکری حاله افراغنه موافقت ایلمسی بلغارستاندن طلب اولونیورکه نویی معاهده‌نامه‌سنده بویله برشی یو
موسیو استامبولیسکی هنوز تصدیق ایدلمه‌مش برمعاهده حقنده ملاحظات درمیانی حقنك کندیسنه ردایدیله‌میه
ظننده‌در .

موسیو وەنیزەلوس ، بلغار هیئت مرخصه‌سنك کندیسنی متناقض اقوال وافعال ایله اتهام ایدرك ف
موقعه دوشورمکه چالیشمش اولدیغنی سویلدی .

١٩١٢ ده موسیو وەنیزەلوس بر بالقان قونفه‌دەراسیونی احداثنه صرف غیرت ایدییوردی وبونتیج
وارمق ایچون هرشی یاپمشدر . بوبابده هیچ بر مساعده‌کارلق کندیسنه کران کلمه‌مشدر . خصوصیله بلغار
شرقی تراکیانك بویوك برقسمنی ، غربی تراکیا ، شرقی ماکدونیانی حتی مرکزی ماکدونیانك نصفنی
استحصال ایلملرینه موافقت ایلمشدر . بلغارلرك سلانیکك اون آلتی کیلومترو شمالنده یرلشملرینی قبوله
وارمشدر . بر میلیون رومی بلغارستانه ترك ایدییوردی . بوکا مقابل یالکز بلغارستاندن غربی ماکدونی
دیکر اوچ متفق ، یعنی یونانستان ، صربستان وقره‌طاغ لهنه بعض مساعدات طلب ایلیوردی. فقط بلغار
قبول ایتمدی وایشته بوسببله ایکنجی بالقان حربی ظهوره کلدی .

بلغارستانك سنه‌لرجه غربی تراکیایی تحت تصرفنده بولندیرمش اولدیغی حالده هیچ بروقت دده آغاج
برلیمان احداثنی دوشونمه‌مش ودائما قواله‌یی مطالبه ایلمش اولدیغنی موسیو وەنیزەلوس علاوه ایلدی .

بویوك حرب اثناسنده ، موسیو وەنیزەلوس بلغارستانی متفقلر یاننده اخذ موقع ایتمکه اماله ایچون قواله
کندیسنه ترك ایدلمسنی الجای وقایعله اوزمانکی یونان قرالنه تکلیف ایتمشدی . بلغارستان قبول ایتمدی. مقدرا
ایستدیکی کبی حاکم اولمقده سربست اوله‌رق مرکزی دولتلره التحاق ایلدی .

موسیو وەنیزەلوس، بلغار هیئت مرخصه‌سنك دده‌آغاج لیمانی بر اجنبی حاکمیتی آلتنده بولنورسه بلغارستا
اونی استعمال ایده‌میه‌جکنی شمدی بیان ایتمش اولمسنه تعجب ایدر . حالبوکه بلغارستاندن چوق دها زنک
وچوق دها مهم اولان ـ بلغار هیئت مرخصه‌سنك بونی مشکلاتسز تسلیم ایده‌جکنی موسیو وەنیزەلوس ام
ایدر ـ چه‌قوسلوواقیا ، هرهانکی برلیماندن محروم اولوب اشیای تجاریه‌سنی دیکر بردولته عائد برلیماندن امرا
مجبور بولنمقده‌در . مجارستان وپولونیاده عینی حالده‌در . بلغارستان ، بالعکس ، قره‌دکز اوزرنده کوز
لیمانلره مالکدر . بلغار اشیای تجاریه‌سی نیچون بین‌الملل بر مراقبه‌یه تابع واجنبی بر مملکتده کائن بر لیماند
کچه‌مسون ؟

بلغار هیئت مرخصه‌سی بلغارستانك اشیای تجاریه‌سنی آنتره‌پولرده حفظ ایچون کندی تصرفی آلتند
بر قطعهٔ اراضیه احتیاجی اولدیغنی بیان ایلمشدر . فقط موضوع بحث اولان ، اشیایی آنتره‌پولرده حفظ ایتمك
دکل ، اونلری ساده‌جه ترانسیت اوله‌رق امرار وتکرار سوق ایتمکدر .

طلب اودرجه غریبدرکه بلغارستان ، دده آغاچك یونانستانه قالمسنی قبول ایتدیکی حالده اونك باشقه بردولته ، مثلا مختاریته مالك برغربی تراکیایه ویرلمسنی قبول ایده‌جکدر . وبوتقدیرده اولیمان استفاده ایده‌بیله‌جکنی تسلیم ایله‌یور .

حدوده بیتیشیك بر منطقه‌نك غیر عسکری حاله‌افراغنه کلنجه بلغار هیئت مرخصه‌سی یونك برفداکارلق تشکیل ایتدیکنی ومقابله‌سنده برتعویض ایستدیکنی سویلمشدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، بو غیرعسکری حاله افراغك برمقابل جهتی بولندیغی ، اوده بلغارستانك قومشولری حدودلرینك غیر عسکری حاله افراغی ایدوکی ملاحظه‌سنی اتیان ایلمك ایستر .

بلغار هیئت مرخصه‌سی ، بلغارستانك نویی معاهده‌سی موجبنجه شیمدیدن قسماً غیر عسکری حاله افراغ ایدلمش اولدیغنی بالذات بیان ایلدی ؛ شوحالده قومشولرینك غیری عسکری حاله افراغی اصل کندیسی ایچون فائده‌لیدر، متمم بر ضمان امنیت تشکیل ایدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس، قونفرانسك صلحی‌یاپمق‌ایچون اجتماع‌ایتمش‌اولدیغنی وبوتون هیئت‌مرخصه‌لرك‌بوآرزوایله متحسس بولندیغنی ، هرحالده کندیسی بویله امید ایلدیکنی خاطرلاتدی . توركیه طرفندن مغلوب ایدیلن یونانستان قونفرانسده کندیسنی تمثیل ایتمسنی موسیو وه‌نیزه‌لوسدن طلب ایتدیکی زمان موسیو وه‌نیزه‌لوس بو وظیفه‌یی قبول ایتمش ، فقط حرب دوره‌سنی قپاتمق واسکی متفقلرینك آرزولرینه توفیق حرکت ایلمك‌اوزره شرقی تراکیانك ترکی یونان حکومتنه شرط قوشمش ایدی . فقط سوك مجادله‌یه اشتراك ایتمه‌مش آخر بر دولتك یونانستانی طرفندن مغلوب ایدلمش کبی عد ایدرك کلوب اوندن اراضیسنك بر قسمنی طلب ایلمسی جداً پك فضله‌در . بویله برطلب حددن آشیریدر .

موسیو استامبولیسکی، بوکون بلغارستانله یونانستاندن هربرینك طور ووضعیتی دکیشمش اولمسنه تأسف ایتدی .

قونفرانس، دعین بر طاقم دلیللر استماع ایتمشدرکه بونلر مع‌التأسف بلغار ملتنه ماضیده‌کی کندی مدیران امورینك ، مملکتی بو دقیقه‌ده بلغارستانك نتایج الیمه‌سنی اقتحام ایلدیکی ایکی بویوك ملی فلاکته سوق ایتمش اولان مدیران امورك لسانی خاطرلاتمقده‌در . موسیو استامبولیسکی بیانامه‌سیله بالخاصه بونوع مسئولیتلرك استقبالده تکررینی منع ایتمك ایسته‌مشدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوسك قوللاندیغی شیوه ولسانك آزیجق احتراصات ایله آلوده اولدیغنی سویلمکدن موسیو استامبولیسکی منع نفس ایده‌مز . مشارالیه ، برکره دها ، بلغار مخرجی مسئله‌سنك بالقانلرده صلحی قطعیاً تأمین ایده‌جك طرزده حلی ایچون یکی یونانستانه ولوزان قونفرانسنه مراجعت ایدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس بلغارستانك لزومندن فضله لیمانه مالك اولدیغنی بیان ایتدیکی زمان بو سرزنشك اصلی یونانستانه توجیه ایدیله‌بیله‌جکندن غالبا ذهول ایتمشدر ، چونکه بلغار لیمانلرینی تعداد ایتمك یونان لیمانلرینی صایمقدن دها قولایدر.

موسيو استامبوليسكى، دولتلرك كندیسنه لطفكارانه معاونتده بولنمقده‌اولدقلرینی بصدیق ایتدی. بلغا
آطه‌لر دكزی اوزرنده‌كی اقتصادی مخرجی حقنده تسهیلات طلب ایتمكی تجویز ایتمشسه ، بو ، اشبو اق
مخرجك فائده‌لی اولهبیلمسی ایچون مقتضی شرائط قومیسیونجه كندیسندن صورولمش اولمسندن ایلری
كندیسی ، دده‌آغاج لیمانك انشا اولنه‌جغی‌اراضی بین‌الملل برادارهیه ویا جمعیت اقوامه تودیع ایدلمزسه،
فائده‌لی اولابیلمسی ایچون لازم كلن شرائط ایفا ایدلهمش اولهجغی فكرنده‌در. حدودینه بیتیشیك برمنـ
غیر عسكری‌حاله افراغنه موافقت ایلسی بلغارستاندن طلب‌اولونیورسه نوبی معاهده‌نامه‌سنده بویله برشی .
موسیواستامبولیسكی هنوز تصدیق‌ایدلهمش برمعاهده حقنده ملاحظات درمیانی حقنك كندیسنه ردایدیلهـ
ظننده‌در .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، بلغار هیئت مرخصه‌سنك كندیسنی متناقض اقوال وافعال ایله اتهام ایدرك
موقعه دوشورمكه چالیشمش اولدیغنی سویلدی .

۱۹۱۲ ده موسیو وه‌نیزه‌لوس بر بالقان قونفه‌دراسیونی احداثنه صرف غیرت ایدیوردی وبونـ
وارمق ایچون هرشی یاپمشدر . بوبابده هیچ بر مساعده‌كارلق كندیسنه كران كلهمشدر . خصوصیله بلغ
شرقی تراكیانك بویوك برقسمنی ، غربی تراكیا ، شرقی ماكدونیانی حتی مركزی ماكدونیانك نصفنـ
استحصال ایلمرینه موافقت ایلمشدر . بلغارلرك سلانیكك اون آلتی كیلومترو شمالنده یرلشمارینی قبول
وارمشدر . بر میلیون روسی بلغارستانه ترك ایدیوردی . بوكا مقابل یالكز بلغارستاندن غربی ماكدو
دیكر اوچ منفق ، یعنی یونانستان ، صربستان وقره‌طاغ لهنه بعض مساعدات طلب ایلیوردی. فقط بلغار
قبول ایتمدی وایشته بوسببله ایكنجی بالقان حربی ظهوره كلدی .

بلغارستانك سنه‌لرجه غربی تراكیانی تحت تصرفنده بولندیرمش اولدیغی حالده هیچ بروقت دده آغ
برلیان احداثنی دوشونمهمش ودائما قوالهیی مطالبه ایلمش اولدیغنی موسیو وه‌نیزه‌لوس علاوه ایلدی .

بویوك حرب آتاسنده ، موسیو وه‌نیزه‌لوس بلغارستانی متفقار یانندہ اخذ موقع ایتمكه اماله ایچون قوا
كندیسنه ترك ایدلسنی‌الحای وقایعله اوزمانكی یونان‌قرالنه تكلیف ایتمشدی . بلغارستان قبول ایتمدی. مقد
ایستدیكی كبی حاكم اولمقده سربست اولهرق مركزی دولتلره التحاق ایلدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس، بلغار هیئت مرخصه‌سنك دده‌آغاج لیمانی بر اجنبی حاكمیتی آلتنده بولنورسه بلغارسه
اونی استعمال ایده‌میه‌جكنی شمدی بیان ایتمش اولمسنه تعجب ایدر . حالبوكه بلغارستاندن چوق دها زنـ
وچوق دها مهم اولان ـ بلغار هیئت مرخصه‌سنك بونی مشكلاتسز تسلیم ایده‌جكنی موسیو وه‌نیزه‌لوس
ایدر ـ چه‌قوسلوواقیا ، هرهانكی برلیماندن محروم اولوب اشیای تجاریه‌سنی دیكر بردولته عائد برلیماندن امر
مجبور بولنمقده‌در . مجارستان وبولونیاده عینی حالده‌در . بلغارستان ، بالعكس ، قره‌دكز اوزرنده كو
لیمانلره مالكدر . بلغار اشیای تجاریه‌سی بچون بین‌الملل بر مراقبه تابع واجنبی بر مملكتده كائن بر لیما
كچه‌مسون ؟

بلغار هیئت مرخصه‌سی بلغارستانك اشیای تجاریه‌سنی آنتره‌بولرده حفظ ایچون كندی تصرفی آلـ
بر قطعهٔ اراضیه احتیاجی اولدیغنی بیان ایلمشدر . فقط موضوع بحث اولان ، اشیایی آنتره‌بولرده حفظ ای
دكل ، اونلری ساده‌جه ترانسیت اولهرق امرار وتكرار سوق ایلمكدر .

٤ نومرولو ضبطنامه یه لاحقه

لاحقه ــ ا

آیده‌کی خصوصاتی تدقیق ایتمك اوزره برنجی قومیسیون طرفندن تشکیل اولنان

تالی قومیسیونك راپوری [١]

١ ــ شرقی تراکیا حدودینك هرایکی طرفنده هانکی شرائط تحتنده عسکری برمنطقه تأسیس اولنه بیله‌جکی؛
٢ ــ بلغارستانه اطه‌لر دکزنده سربست برمخرج تأمین ایچون وضع اولنه‌جق احکام .

اشبو راپور ایکی قسمی محتویدر . بونلردن برنجیسی جهت عسکریه‌یه وایکنجیسی اقتصادیاته متعلق مسائلی احتوا ایدر .

تالی قومیسیون رئیسی
امضا : وه‌یفانه

برنجی قسم

عسکری مسائل (غیرعسکری منطقه)

١ ــ اول‌باول غیرعسکری مناطقدن مقصود نه‌اولدیغنی تعیین ایتمك متقضی کورنمشدر .

غیرعسکری مناطق تعیین‌دن اسباب اختلافی دفع مقصدیله اوزرنده آتیده‌کی احکامك جاری اولمسی لازم کان برمنطقهٔ اراضی معناسی اکلاشلمليدر .

ا ــ تدافعی ویا تجاوزی هیچ برترتیبات یعنی، دائمی ویا صحرا قسمندن اولدرق هیچ‌برموقع مستحکم هیچ برترسانه ویا لوازم حربیه دپوسی ، علی‌الاطلاق مقاصد عسکریه‌ده مستخدم تأسیسات موجود اولمیه‌جقدر .

ب ــ موجودی و اسلحه‌سی تحدید ایدیله‌جك اولان ژاندارمه ، پولیس وکومرولك مأمورلری حدود

[١] ١ نومرولی لاحقه جنرال وه‌یفانی رئیسی تعیین ایدن تالی قومیسیونده‌کی مختلف دولتلر مرخصلرینك جدولی محتوی بولنقده‌در .
تالی قومیسیون بلغار هیئت مرخصه‌سی اشبو تدقیقاته اشتراکه دعوت ایتمکه لزوم کورمشدر .

موسیو استامبولیسکی، بلغارستانك دخی صلح طرفداری، صمیمی ودواملی صلح طرفداری اولدیغنی تکرا
بوندن طولایی بو مسئله‌نك آرتق بر صورت حله اقتران ایلمسی ایچون بوقدر اصرار ایتمش اولدیغنی بیا
ختم مقال ایدرکن، موسیو وه‌نیزه‌لوسك سوزلرینك طرز اداسی بیله شرائط وادارهٔ حاضر
آطه‌لر دکزنده‌کی بلغار مخرجنك فائده‌لی اوله‌بیله‌جکندن بلغارستان حکومتنی دها ابتدادن شبهه‌یه دوشو
ماهیتده اولدیغنه جلب دقت ایلمسنه مساعده اولنمسی موسیو استامبولیسکی درمیان ایتدی .

عصمت پاشا، بلغارستانك دده‌آغاج لیمانندن‌اك واسع مقیاسده استفاده‌ایتمك‌ایستمسی محق اولدیغنی س
یونانستان طرفندن حربك بیهوده یره ادامه‌سی بلغار دولتنك بولیمانی استعمال و اصلاح ایتمسنه یکا
تشکیل ایتمشدر . یونانستان بویله‌جه بلغارستان ایچون برچوق اضطراباته بادی اولمشدر ؛ عصمت پاش
بیانات سابقه‌سنه علاوه ایتمکه وجداناً برمجبوریت دویمقده‌در .

موسیو وه‌نیزه‌لوس، بولغار هیئت مرخصه‌سنك کندیسنك احتراص ایله ادارهٔ لسان ایتمش‌اولمسی حق
سرزنشنی پروتستوایتدی. افاداتی‌بلکه سرت برطورایله وقوع‌بولمشدر، فقط سوزلرنده هیچ‌غرضکارلق

لورد کورزون، راپورك قسم‌اعظمنك قومیسیونجه قبول ایدلدیکی انطباعنی حاصل ایتمشدر . مع‌ذلك
بر نقطه اوزرنده تورك هیئت مرخصه‌سی قید احترازی درمیان ایلمشدر؛ او، غیرعسکری حاله افراغ‌اید
منطقه‌نك عین زمانده بی‌طرف حاله ارجاعی فکرینی ایلری سوریور . بو مسئله‌نك تدقیقی غیر عسکر
افراغ ایدیله‌جك دیکر مناطق احداثی نظردقته آلنه‌جغی زمانه تعلیق ایدیله‌بیلور . دیکر جهتدن، بلغار
مرخصه‌سنك مقصدی، ساده‌جه، بلغارستانه اك ایی بر شکلده آطه‌لر دکزینه بر یول ویرلمسی حق
مطالعاتنی قونفرانسه بیلدیرمکدن عبارت اولدیغنی لورد کورزون آکلامشدر . بنابرین قونفرانسجه‌قومیس
راپورینك سند اتخاذ ایدلمسندن باشقه یاپیله‌جق شی قالمایور دیمکدر . (موافقت)
متعاقباً لورد کورزون ایرتسی کون حدودلر مسئله‌سنك عمومی مناقشه‌سنه مباشرت اولنمسنی و
حدودینك تدقیقی بیتنجه دیکر برنقطه‌نك تدقیقنه کچیلمسنی تکلیف ایتدی .

عصمت پاشا موسیو وه‌نیزه‌لوسك متمم بیاناتنه جواب ویرمك حقنی محافظه ایتدیکنی وایرتسی کو
حقندن استفاده ایده‌جکنی سویلدی .

جلسه، ساعت ١٨،٥٠ ده تعطیل ایدلمشدر .

کاتب عمومی
ر . ماسیغلی

کاتبلر :

ف . ل . بهلن (دول متحدهٔ آمریقا) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئه . لاغارد (فرا
ه . قوللوس (یونانستان) ؛ ر . اینده‌للی (ایتالیا) ؛ م . هوتتا (ژاپونیا) ؛ ه . قونچسقو (رومانی
و . میلانوویچ (صربلر، خرواتلر، سلوده‌نلر قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) .

ب) بولغار اراضیسنده‌کی غیرعسکری منطقه‌ده جمعاً یکون ۲,۵۰۰ کشی (۱) ؛
ج) یونان اراضیسنده‌کی غیرعسکری منطقه‌ده جمعاً یکون ۲,۵۰۰ کشی‌در .
بو قوتلرك تسلیحاتی رووولور ، قلنج ، تفنکدن ومرمانکی برطوپجی اسلحه‌سی خارج اولق اوزره ، یوز کشی‌یه (۱) درت ماکنه‌لی تفنکدن عبارت اوله‌جقدر .
بو قوتلرك هیچ برطیاره ومراکب هوائیه طاقمی اولیه‌جقدر .
غیرعسکری منطقه‌لر اوزرنده عسکری طیاره‌لرك ومراکب هوائیه‌نك طیرانی ممنوعدر .
ملاحظه — ماکنه‌لی تفنکلرخصوصنده تالی قومیسیونك اکثریتنك فکری بونلرك کلیاً الغاسی مرکزنده‌در .
تورکیه مرخصی بیطرف حالد افراغ اولنانه اراضی حدودینك مصونیتی ایچون بیك کشی‌یه ایکی ماکنه‌لی تفنك ویرلمسنی لازم کورمکده‌در .
بالاده ایضاح اولنان تدابیرك اجراسی وتحت نظارتده طوتلمسی، تشکیل زیرده‌کی ایکنجی قسمده مذکور اقتصادی قومیسیونه صورت مخصوصه‌ده بووظیفه‌لرله توظیف قلنان ضابطانك الحاقی صورتیله اوله‌جقدر .
تورك هیئت مرخصه‌سی ، تجاوزدن مصونیتی‌دول محضیه‌نك مشترکاً ومنفرداً تحت‌ضمانه موضوع بربیطرف منطقه دستوری قبول اولنمق شرطیله مراقبه دستوری فکرینه اشتراك ایده‌جکنی بیان ایدر .

ایکنجی قسم

اقتصادی مسائل

بلغارستانك آلمانیا دکزنده اقتصادی مخرجی حقنده تالی قومیسیون آتیده‌کی رأیی بیان ایدر .
بلغارستانه نویی‌معاهده‌سنك ٤٨نجی ماده‌سیله موعود آلمانیا دکزنده اقتصادی مخرجلر کیفیتی حیز حصوله کتیرمك‌وبونك سربستسنی تأمین ایتمك‌ایچون بین‌الملل برقومیسیون تشکیل اولنمالیدر. مذکور قومیسیون دده آغاجنده ویا جوارنده بوتون‌ملتلرك تجارتنه کشاده برسربست لیمان انشا ونجهیزی‌ایچون مقتضی عد ایتدیکی بوتون وسائطله اینه کیریشمك اوزره الك واسع صلاحیتی حائز بولنمالیدر .
کذلك بوقومیسیون لزوم حاصل‌اولدیغی تقدیرده ترا کیایه متعلق ۱۰ آغستوس ۱۹۲۰ (۲) تاریخلی معاهده احکامندن وسائربوکا تماثل احکامدن ملهم‌اوله‌رق بولنمالهٔ ملحقاتنك تمشیت‌اموری، اداره‌سی، اینشاسه‌سی وتدریجاً اصلاحی‌ایله دده آغاجدن بلغار حدودینه منتهی دمیر یولنك ایشلدلسنی مراقبه‌خصوصاتی دخی تأمین‌ایده‌جکدر.
بریتانیا ایمپراطورلغی ، فرانسه ، ایتالیا ، بلغارستان ، یونانستان ، رومانیا ، صربستان ـ اسلوواقیا ، وتورکیه قومیسیونده برر ممثل بولندیرمه‌لیدر .
ریاست ، یاشده ذکر اولنان اوچ دولت ممثللری طرفندن مناوبةً ایفا اولنه‌لیدر .
قومیسیون کندی نظامنامه‌سی بالذات وجوده کتیرمه‌لیدر .

---

[۱] بو احکامك نه نویی معاهده‌سنك ٦٩ نجی ماده‌سنده مذکور صغار ایچون سین موجودك نه‌ده بو موجوده اصابت ایدن اسلحه‌نك تزییدی استلزام ایلیه‌جکی مقرردر .
بلغارستان اردوسنده ماکنه‌لی تفنك بولنماسنه مبنی بلغارستان حکومتنك ایجاب ایدن ماکنه‌لی تفنکلری تدارکه مأذون قیلنسی لازمکله‌جکدر .
[۲] دول متفقه‌نك باشلوجه‌لریله یونانستان بینده منعقد وغیر مصدق معاهده .

بكجيلرى مثللو داخلى آسايش وحدودلرده تقيداتى تأمين ايچون لازم اولان قطعات مخصوصه‌دن غير
برمسلح قوت توقف وحركنده بولنميه‌جقدر .

تورکيه هيئت مرخصه‌سى، بونلرك قبول ايتمكله برابر آتيده‌كى قيد احترازيى درميان ايلمشدر
مشاراليها بوصورتله‌تعريف اولنان غيرعسكرى حالة افراغ خصوصنده تورکيه ايچون كافى تأمينات احتوا
رأيده‌در .

تورکيه هيئت مرخصه‌سى، ادرنه موقع مستحكمنك الغاسى حقنده كنديسنه توجيه اولنان مجوريته
يونانليلر ايله بلغارلره عينى‌صورتده هيچ‌برمجوريت تحميل‌ايدلديكنى بيان وبناءً عليه هيئت، غيرعسكرى
يطرف اعلان اولنمسى وبومنطقه‌نك غيرقابل تجاوزاولمسى كيفيتنك امضا ايدن دولتلرك مشترك ومنفرد ك
تحته وضع ايدلمسى طلب ايتدى . يونان هيئت مرخصه‌سى بوطلبه اشتراك ايلدى .

٢ — غيرعسكرى منطقه‌نك وسعتى بركونلك مشى‌عسكريدن ومتوسط طوپلرك منزلدن فضله عرضو
اولمجق مرتبه‌ده اولمليدر . بوملاحظه حدودك ايكى طرفدن تقريباً ٣٠ كيلومترولق بروسمت تكليف‌ا
استلزام ايلمكده‌در . ملفوف خريطه مثال اولەرق نوبى معاهده‌سنده مذكور اولوب قره‌دكزدن مرم
مريچ بحراسندن آطه‌لر دكزينه كيدن حدود اساسى‌اوزرينه تعيين اولنان بر غيرعسكرى منطقه‌يى كوستر

بردفعه اساس قبول اولنورسه بو منطقه حدودينك على‌وجه‌الصحه تخطيطى خريطه اوزرنده دها
برصورتده اجرا ايدىلير. حدودك دها زياده غرب‌جهته كنيرلديكى تقديرده غيرعسكرى منطقه‌نك دخى ا
غربه كنيرىلمكى تورکيه هيئت مرخصه‌سنك طلبى اوزرينه قبول اولونمشدر .

بوندن بشقه تورکيه هيئت مرخصه‌سى آتيده‌كى قيداحترازيى‌درميان ايلمشدر: غيرعسكرى منطقه‌و
تعيين اصوله اساس اعتباريله موافقى تورکيه برنجى مرخصى طرفدن اشبودولتجه ادعا اولنان حدودو
نوبى معاهده‌سى موجنجه بلغارستانه ترك اولنوب تورکيه‌جه معتبر عد اولنميان اراضى حقنده درميان
اولان نقطةنظرك تركنى استلزام ايتمز .

هرنه‌قدر نوبى معاهده‌سى بلغارستان ايچون اراضيسندن برقسمنى غيرعسكرى‌حاله افراغ مجبوريتى
بولنميورسه‌ده بلغارستان مرخصى امرصلحه خدمت اولمق اوزره بلغارستان حقنده مخصوص بربروتوكوله
تشكيل ايتمسى لازم كلديكى آكلاشيلان اشبو قراره موافقتى بيان ايلمشدر .

٣ — بومنطقه داخلنده موجود كرك دائمى كرك محرايه متعلق بالجمله‌مواقع مستحكمه‌نك كندى‌اراه
داخلنده بولنان مختلف علاقه‌دار دولتلر طرفدن تسليحاتى رفع وفسخ اولنه‌جقدر . مذكور منطقه‌لرده
يكى مؤسسات حربيه انشا اولنميه‌جقى كبى عسكرى، بحرى وهوائى تجاوزى وتدافعى هيچ‌برسلاح ولوازم
وجوهى تأسيس ايدىلميه‌جكدر .

٤ — (ژاندارمه، پوليس، گمركجى، حدود بكجيسى مثللو) بومنطقه‌ده توقف‌وحركتلرينه مساعده
يكانه قوتلر ايچون‌تعيين اولنه‌جق مقدار غيرعسكرى حالةافراغ اولنه‌جق اراضينك مساحة سطحيه‌سى‌ايله‌اه
واحتوا ايتديكى بيوك قصبه‌لر ، حدودك وسعتى واراضينك ماهيتى نظر اعتباره آلنمق صورتيله وقوعبوله
اشبو ملاحظاته نظراً تكليف اولنان اعظمى موجود :

ا) تورکيه اراضيسنده‌كى غيرعسكرى منطقه‌ده جماً يكون ٥,٠٠٠ كشى ؛

لاحقه ـ ب

بلغار هیئت مرخصهٔ فنیه‌سی

٢٤ تشرین‌ثانی ١٩٢٢

« تالی‌التالی » قومیسیونده بلغار فنی مرخصی، « تالی‌التالی » قومیسیون طرفندن ٢٤ تشرین‌ثانی تاریخنده مناقشه اولنوب « نویی معاهده‌سنك ٤٨نجی ماده‌سی‌ایله بولغارستانه موعود آطه‌لر دکزنده‌کی اقتصادی مخرجلرك حیز حصوله ایصالی وسربستیلرینك تأمینی غایه‌سیله » مألنده اولان عباره‌ده مذکور اصولك بولغارستانك ماورای البحارده‌کی دولتلرله سربست بر تجارت ادامه ایده‌بیلمسی امکانی بر وجهله تأمین ایتدیکنی مبین وصرف فنی واقتصادی اولان اسبابی ایضاح ایلشدر. آنجق شمندوفره مجاوراولان اراضینك ولیمانك طوغریدن طوغریه تصرفی ویا مذکور اراضینك احکام مخصوصه ایله بلغارستانه اقتصاداً مربوط اولاجق اولان تماماً مختار بر اصوله تابع طوتلمسی صورتیله‌درکه دده آغاج لیمانك بلغارستانك اقتصادی منافعه موافق اوله‌رق انشاسی، تنظیمی وایشلدلمسی ممکن اوله‌بیلور.

لاحقه ـ ا

شرقی تراکیا حدودینك غیرعسکری حاله افراغی اصولنی تدقیقه مأمور

تالی قومیسیونه

آمریقا دول متحدهسی : موسیو ژوزهف غرو ، موسیو ل. بهلن .

بریتانیا ایمپراطورلغی : میرلوا برنهت استوارت ، ح. نیقولسون جنابلری ورفاقتلر آ. بلوق ، موسیو ح. فاونتن ، قائممقام همیوود .

فرانسه : جنرال وهیفان ، موسیو بارژهتون ، ورفاقتلرنده قائممقام قوزتن ، یوزباشی

یونانستان : موسیو قاقلامانوس ، جنرال مازاراکیس .

ایتالیا : موسیو نوغارا ، میرآلای ویتاله .

ژاپونیا : موسیو ساتو ، میرآلای سایتو .

رومانیا : موسیو دیاماندی ، میرآلای دومیتروسقو .

صرب ـ خروات ـ سلووهن قرالغی : موسیو راقیچ ، موسیو آنلیچ .

توركیه : مختار بك ، میرآلای توفیق بك ورفاقتلرنده شکری بك ، نصرت بك ، احمد بك . قاتب .

چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو قریستیچ ، موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ منیربك ، مختار بك ، توفیق بك (تورکیه) .

کاتب عمومی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : موسیو م ف. لاموت بەلەن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو ویقس (انکلتره ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندەللی ، (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینه‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی)؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

ترجمان : موسیو قامرلینك

لورد کورزون ، سوزی تورك هیئت مرخصه‌سنه ویردی .

مناقشهٔ عمومیه تراکیا حدودی (مابعد)

عصمت پاشا ، قوفرانسه عرض ایدلمش اولان مسائلدن بحث ایتمه‌مك خصوصنده‌کی آرزی شدیدینه رغماً تورك هیئت مرخصه‌سنك ۲۳ تشرین ثانی تاریخلی جلسه‌ده واقع اولان بیاناتی اوزرینه موسیو وەنیزەلوسك سرد ایلدیکی مطالعاتی جوابسز براقامایه‌جغنی سویلدی .

اولا موسیو وەنیزەلوس حربك بوتون مسئولیتی تورکیایه آتەرق یونانستانی بوس بوتون تمیزه چیقارمق ایسته‌مش بعده ۲۳ تشرین ثانی تاریخلی تشریحاتنده مسئولیتی عین زمانده هرایکی مملکته بوکلتمکه چالیشمشدر . بیاناتی تأییداً موسیو وەنیزەلوس ۱۹۲۱ سنه‌سنده لورد کورزون ایله موسیو غوناریس آره‌سنده خصوصی بر محاوره‌ده موسیو غوناریسی یونانستانك شرقی تراکیایی محافظه ایتمسی شرطیله آناطولی‌یی تخلیه ایتمسنه موافقت ایتمش اولدیغنی وفقط تورکیه‌نك تراکیادن واز کچمامکده‌کی عزمی معلوم اولمسی آناطولینك تخلیه‌سنه وبالنتیجه صلحك اعاده‌سنه مانع اولدیغنی حکایه ایلمشدر . موسیو وەنیزەلوسك سرد ایتدیکی اشبو دلیله جواب ویرمك ایچون عصمت پاشا اولاً تورکیه‌نك شرقی تراکیا اوزرنده‌کی مطالبنك مشروعیتی هر کس طرفندن انکار ایدلمش اولمادیغندن صلحك عقدینی تورکیه‌نك حقوقندن فراغته باغلامش اولمق صورتیله حربك دوامندن متولد بوتون مسئولیتی ، عدالته مغایر اولارق بوحوالی‌یی کندی حاکمیتی آلتنده محافظه ایتمك ایستیان طرفه توجیه ایتدیکنی سویلدی . ذاتاً شوراسی عالمك معلومیدرکه یونان ، دول متفقه‌نك ۲۶ مارت ۱۹۲۲ تاریخلی

۱۵ نومرولو ضبطنامه

---

۲۵ تشرین ثانی ۱۹۲۲ تاریخلی جمعه ایرتسی جلسه‌سی (صباح)

جلسه ، لورد کورزونك ریاستی آلتنده ساعت اون برده اوشی شاتوسنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد، موسیو غروو (آمریقا دول متحده‌سی)؛ مارکی کورزون اوف که‌دلست
هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو باره‌ر ، موسیو بومپار (فرانسه)
وه‌نیزه‌لوس ، موسیو فاقلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو لاغو (ایتالیا
هاباشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا)
نینچیچ ، موسیو رافیچ (صرب ـ خروات ـ سلوه‌ن قراللغی) ؛ عصمت پاشا ، رضا
حسن بك (تورکیه) .

جلسه‌ده گزلك حاضر بولنانلر :

موسیو آموری (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ سیر ویلیام تیرره‌ل ، ماژور جنرال
استووارت، یوزباشی پاوند.ر.ن؛ قائمقام هه‌یوود، موسیو نیقولسون، موسیو فوربس آدا
لی‌په‌ر، موسیو ماق قلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ، جنرال وه‌یغاند
لاروش ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو قوربه‌ن ، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، موسیو بارووا (
جنرال آ. مازاراکیس، موسیو دندرامیس ، موسیو میخالاقوپولوس(یونانستان) ؛ موسیو

چورو ، موسیو ثانی (ژاپونیا) ؛ میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو قریستیچ ، موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ منیربك ، مختار بك ، توفیق بك (تورکیه) .

کاتب عمومی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : موسیو م ف. لاموت به‌لهن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو ویقس (انکلتره ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندەللی ، (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینه‌سقو (رومانیا) ؛ موسیومیلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی)؛ رشیدصفوت بك(تورکیه) .

ترجمان : موسیو قامرلینك

لورد کورزون ، سوزی تورك هیئت مرخصه‌سنه ویردی .

مناقشهٔ عمومیه
تراکیا حدودی
(مابعد)

عصمت پاشا ، قونفرانسه عرض ایدلش اولان مسائلدن بحث‌ایتمه‌مك خصوصنده‌کی آرزی شدیدینه رغماً تورك هیئت مرخصه‌سنك ۲۳ تشرین ثانی تاریخلی جلسه‌ده واقع اولان بیاناتی اوزرینه موسیو وه‌نیزه‌لوسك سرد ایلدیکی مطالعاتی جوابسز براقامایه‌جغنی سویلدی .

اولا موسیو وه‌نیزه‌لوس حربك بوتون مسئولیتنی تورکیایه آتەرق یونانستانی بوس بوتون تمیزه چیقارمق ایسته‌مش بعده ۲۳ تشرین‌ثانی تاریخلی تشریحاتنده مسئولیتی عین‌زمانده هرایکی مملکته یوکلتمکه چالیشمشدر . بیاناتی تأییداً موسیو وه‌نیزه‌لوس ۱۹۲۱ سنه‌سنده لورد کورزون ایله موسیو غوناریس آره‌سنده خصوصی بر محاوره‌ده موسیو غوناریسی یونانستانك شرق تراکیایی محافظه ایتمسی شرطیله آناطولی‌یی تخلیه ایتمسنه موافقت ایتمش اولدیغنی وفقط تورکیه‌نك تراکیادن واز کچمامکده‌کی عزمی معلوم اولمسی آناطولینك تخلیه‌سنه وبالنتیجه صلحك اعاده‌سنه مانع اولدیغنی حکایه ایلمشدر . موسیو وه‌نیزه‌لوسك سرد ایتدیکی اشبو دلیله جواب ویرمك ایچون عصمت پاشا اولاً تورکیه‌نك شرق تراکیا اوزرنده‌کی مطالبنك مشروعیتی هر کس طرفندن انکار ایدلش اولمادیغندن صلحك عقدینی تورکیه‌نك حقوقندن فراغتنه باغلامش اولمق صورتیله حربك دوامندن متولد بوتون مسئولیتی ، عدالته مغایر اولارق بوحوالی یی کندی حاکیتی آلتنده محافظه ایتمك ایستیان طرفه توجیه ایتدیکنی سویلدی . ذاتاً شوراسی عالمك معلومیدرکه یونان ، دول متفقه‌نك ۲۶ مارت ۱۹۲۲ تاریخلی نوطه‌سنه جواب ویرمه‌دیکی و آناطولی‌یی اختیاریله تخلیه ایتمه‌دیکی ایچوندرکه اشبو تخلیه تورك اودولرینك تضییق ایله وقوعبولمشدر . دیدی .

۱۵ نومرولو ضبطنامه

---

۲۵ تشرین ثانی ۱۹۲۲ تاریخلی جمعه ایرتسی جلسه‌سی (صباح)

جلسه ، لورد کورزونك ریاستی آلتنده ساعت اون برده اوشی شاتوسنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد، موسیو غرو و (آمریقادول متحده‌سی)؛ مارکی کورزون اوف که‌دلـ
هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو بارده‌ر ، موسیو بومپار (فرانسه
وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قاقلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو لاغو (ایتالـ
هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا
نینچیچ ، موسیو داقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ عصمت پاشا ، رضا
حسن بك (توركیه) .

جلسه ده كذلك حاضر بولنانلر :

موسیو آمودی (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ سیر ویلیام تیرره‌ل ، ماژور جنرا
استووارت، یوزباشی پاوند. د.ن؛ قائمقام‌هه یوود، موسیو نیقولسون، موسیو فوربس آدا
لی‌په‌ر، موسیو ماق فلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ، جنرال وه‌یفان
لاروش ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو قوربه‌ن ، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، موسیو بارووا (
جنرال آ. مازارا کیس، موسیو ندرامیس ، موسیو میخالاقوپولوس (یونانستان) ؛ موسیو
میرآلای ویتاله ، موسیو غووار ناچه‌للی (ایتالیا) ؛ موسیو ساتو ، میرآلای صایتو،

وبونلرك كرك متفقين دولتلره وكركسه بيطرفلره منسوب ذوات طرفندن مشاهده اولنان مدهش سفالتی موسيو وه‌نيزه‌لوسك بياناتی تأييد ايتمكله اكتفا ايدرجكمی بيان ايلشدر .

يونان باش مرخصنك ذكر ايلديكی و ادرنه تنك ١٩٠٢ سالنامه‌سندن مستخرج احصائيات جدولی هرايكی تراكيادە قاهر بر تورك اكثريتنك موجوديتنی اثبات ايلديكنی سويليه‌رك عصمت پاشا آتيده‌كی ارقامی ذكر ايلشدر :

غربی تراكيا

	مسلمان	روم	
كوملجنه قضاسی	٥٣,٧٤٠	٨,٩٩٤	
اكری دره قضاسی	٣٨,٠٨٦	٠	
داری دره قضاسی	٢١,١٥١	٠	
سلطان پری قضاسی	٤١,٣٦٦	٠	
اسكچه قضاسی	٢٥,٣٦٨	٣,١٢٦	
علی جلبی قضاسی	٢١,٨٥٧	١,٢٢٣	
دده آغاج قضاسی	١٤,٢٤١	٧,٩٠٦	
صوفولو قضاسی	٣٨,٩٩١	٢٢,٥٧٣	بوتون غيرمسلملر داخل اولديغی حالده.
انوز قضاسی	٣,٥٦١	٤,٤٨٤	
جمعاً يكون :	٢٥٣,٤٦١	٤٧,٥٠٦	

مقدراتی فی‌الحال مناقشه ايدلمكده اولان ايكی حوالينك يعنی ١٩١٥ سنه‌سنه قدر تورکيه‌نك اقسامندن اولوب مرېچك غربنده بولنان اراضی ايله متفقين تراكيا‌سنی دها خصوصی بر صورتده تدقيق ايتمك ايجاب ايدر . ايلك حوالی ايچون سالف‌الذكر سالنامه‌نك ارائه ايتديكی ارقام شونلردر :

	مسلمان	روم
جسر مصطفی پاشا	١٠,٤٣٢	٤,٣٢٥
اورته كوی وسيمنلی	١٦,٦٩٢	١١,٠٦٢
ديمتوقه	٨,٤٩٩	١٩,٠٤٥
جمعاً يكون	٣٥,٦٢٣	٣٤,٤٣٢

ايكنجی حوالی ايچونده آتيده‌كی ارقام واردر :

اساساً موسيو وەنيزەلوسك بحث ايتديكى خصوصى محاورەدن تورکيه هيچ بر زمان خبردار اولد
كنديسنه بويولده برتكليف دخى واقع اولمامشدر . بناءً عليه يونان هيئت مرخصەسنجه ذكر اولنا
يونانك بوحربدەكى مسئوليتنى هيچ بروجهله تخفيف ايدەمز .

موسيو وەنيزەلوس، تراكيانك متفقين اشغالنده بولنان قسمنك مقدراتى نوعى معاهدەسيله تعيي
اولديغنى بركره دها ذكر ايلديكندن عصمت پاشا مقابلةً معاهدەنك بو حوالينك مقدراتى معلقده
دول معظمەنك نوعى معاهدەسنك عقدى صرەسنده بوراەكى اهاليده بر تورك اكثريتى موجود
شبهەسز نظر دقته آلديغندن دولايى بوبابدەكى قرارلرينى تورکيه ايله معاهده عقداولنجەيه قدر تأخيرا
تكرار ايتمك مجبوريتنده بولنديغنى سويلدى. دولتلر ، فى الواقع مؤخراً تراكيانك متفقين النده بولنان
معاهده ايله يونانستانه ويرمك ايستەمشلرسەده بو معاهدەنك امضاسى تاريخنده تورکيه ايله بالفعل
ايديلەمەمش اولديغندن عينى دولتلر يوكسك برحق معدلتله ملهم اولەرق بوسندى تصديق ايتمكدن استنكاف
مادام كه برحق نصفت سوقيله دول متفقەجه قطعى بر شكل ويرلديكندن طولايى معاهده، مذكر
عندنده ناتمام قالمشدر ؛ اوحالده تورك دعواسنه مخالف بولنمق ايچون درميان اولنەمز و مسئلەنك
ابدلش اولديغى التزام ايچون اشهاد اولنمسى ممكن اولاميەجغى بياندن مستغنىدر . ديكر طرفدن ع
موسيو وەنيزەلوسك كندى احصائياتنه نظراً دخى تورکلرك اكثريتده بولنديغى بو مناطقك مقدرات
تورکيەنك اشتراك ايتمك حق اولديغنى اثبات ايلمش اولديغنه قائلدر . ديكر جهتدن عصمت پاشا بو
مرخصەسنك غربى تراكياده بر تورك اكثريتى موجود اولديغنه دائر بياناتى مسارعةً سند اتخا
مشار اليه بر مملكته مهاجر وروديەنك حق الانصاف او مملكتك مقدراتى تعيين خصوصنده بر تأ
اولاميەجغى واولمامق لازم كلديكنى وبو خصوصك انجق او مملكتك اسكى اهاليسنك سربستجه اظها
آرزويه تابع بولنمق لازم كلەجكى مقتضاى عدالت بولنديغنى علاوه ايتمك مجبوريتنده بولوندى .

خلاصهٔ كلام ، عصمت پاشا موسيو وەنيزەلوسك بيانات اخيرەسنك ٣٠ كانون اول ١٩١٨ سنه
دولتلره ويرديكى مخطرەده موجود احصائياتله تصديق قلنديغنى بركره دها ذكر ايتدى :

	تورك	روم	بلغار
دده آغاج	١٠,٦٧٠	٧,٣٧١	١١,٣٥٨
صوقولو	٣٢,١٤٠	١٧,٨٨٠	٥,٣٨٠
كوملجنه	٥٠,٠٠٠	٩,١٦٠	١٠,٥٥٠
اسكجه	٢٢,٠٠٠	١٠,٢٧٥	١,٦٩٥
	١١٤,٨١٠	٤٤,٦٨٦	٢٨,٩٨٣

موسيو وەنيزەلوس بو صورتله يالكز تورکلرك روملره نسبتله اكثريتده بولنديغنى دكل مقداريجه سائر عناصرك هيسنك بردن مقدارينه بيله خيلىدن خيلىيه فائق اولديغنى تصديق ايلمشدر

موسيو وەنيزەلوس ، تورکلرك يونان اداره‌سنده نائل اولدقلرى حسن معاملەدن بحث ايتدى. بو مسئلەدن بالآخره اطرافيله بحث ايتمك حقنى محافظه ايلديكنى سويلدى . يالكز شيمديلك يونانا اشغال اولنمش اولان حوالينك هريرندن صوك زمانلره قدر كلن ٢٠٠,٠٠٠ مهاجرك استانبولد

ایلکدن عبارت اولان آرای اهالیه مراجعت کیفیته مخالفت ایلمی موسیو وه‌نیزه‌لوسك احتجاج ایلدیکی ده‌موقراتیك دستورلر ایله کوچ قابل تألیف اولدیغنی اخطار ایتمك مجبوریتنده بولنمشدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوسك فیومه ایله ادرنه‌یی مقایسه ایلمی اصلا محق دکلدر . زیرا برنجیی‌یه کوره حال برمخرج کیفیتندن عبارتدر حالبوکه ایکنجیسنده بلا سبب برشهری طپش محلاتندن واستاسیونندن محروم ایلمك ایسته‌نیلیور .

یونان باش مرخصی یونان اردوسنك چکیلیور ایکن یالکز خط رجعتی اوزرنده بولنان کویلری احراق ایلدیکنی اقرار ایلدی . عصمت پاشا بویاناتی سندانخاذ ایتمکله برابر یوز بیکلرجه کیلومترو امتدادنده اوزون برجبهه اشغال ایدن بر اردونك یالکز بر یولدن رجعت ایده‌میه‌جکی بدیهی اولدیغنی اخطار ایلمشدر . یونان اردوسی مختلف استقامتلرده رجعت ایلش وکذرکاهنده‌کی بوتون شهر وقصبه‌لری تخریب ایتمشدر . بومناسبتله مشارالیه یونانیلرك تخریباتی یالکز رجعتلری اثناسنده یاپدقلرندن عبارت اولدیغنی درپیش ایلمشدر . تخریباتك برقسم مهمی صوك تعرضدن مقدمدر .

عصمت پاشا بو ایضاحاتی ایله موسیو وه‌نیزه‌لوسك تشریحاتنك هر نقطه‌سنه جواب ویردیکی وتورکیه‌نك شرق تراکیانك ۱۹۱۳ سنه‌سنده‌کی حدودیله غربی تراکیاده آرای اهالیه مراجعتی طلب ایتمکده حقلی اولدیغنی یکیدن اثبات ایلدیکی ظننده بولوندیغنی درمیان ایلمشدر . مشار الیه، اشبو ایضاحاتلرینك قونفرانسك موافق معدلت ونصفت برقرار اتخاذ ایتمسی موجب اولهجغنی امید ایتدیکنی سویلمشدر .

موسیووه‌نیزه‌لوس، عصمت پاشانك بعض بیاناتنه جواب ویرمك مقتضی اولدیغنی سویلدی . عصمت پاشا، بنم غربی تراکیاده تورکلرك اکثریت عظیمه تشکیل ایلدیکنی سویلدیکمی ادعا ایدییور . حالبوکه بنم سویلدیکم حقیقتده شودرکه اکر غربی تراکیا لفظندن مراد نویی معاهده‌سندن صکره بلغارلر الده قالان یرلر ایسه تورك اهالیسنك تفوقی مهم اولدیغی ، اکر یالکز نویی معاهده‌سی ایله یونانستانه توجیه اولنان غربی تراکیا مقصود ایسه تورك اهالی مجموع نفوسك نصفنه آنجق تقابل ایتدیکی‌در . دیدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس بویاناتی تورك هیئت مرخصه‌سنجه طلب اولنان آرای اهالیه مراجعت کیفیتی حقنده محافظه ایدر . متحسس بولندیغی ده‌موقراتیك اساسلرك ملتلرك بالذات کندیلرینی اداره ایتملری حقنی کندیسنه طانتدیرمقده اولدیغنی موسیو وه‌نیزه‌لوس تسلیم ایدییور . مع هذا بوحقك مختلط اهالی طرفندن اسکان اولنان اراضیه متعلق مسائلك حلنده یکانه عامل تشکیل ایتدیکنی قبول ایلك موافق اولاجغنی فکرنده‌در . بوقبیل اراضیه تصرف ایچون یکدیکریله معارضه ایدن ایکی حکومتدن حسن اداره‌سنك دلیللرینی کوسترمش اولان حکومتك ترجیح ایدلمسی کرکدر .

دیکرطرفدن موسیووه‌نیزه‌لوس، تورکیه‌نك ۱۹۱۳ سنه‌سنده، اوروپا حربندن اول غربی تراکیاوزریده‌کی حقوقك هپسندن فراغت ایلش اولدیغنی حق ۱۹۱۵ سنه‌سنده مریجك صاغ ساحلنده الده اولان قطعهٔ اراضیدن بیله واز کچدیکنی سویله‌مشدر .

شوحالده بوقطعهٔ اراضی حقنده مقدما تورکیه‌نك اتخاذ ایتمش اولدیغی قراردن رجوع ایلمسنه مساعده ایتمك مشکل کورونمکده‌در .

	مسلمان	روم	
کوملجنه	٥٣,٧٤٠	٨,٩٩٤	
اسکچه	٢٥,٣٦٨	٣,١٣٦	
دده آغاج	١٤,٢٤١	٧,٠٩٦	
صوفولو	٣٣,٩٩١	٢٢,٥٧٣	بوتون عناصر غیر مسلمه داخل اول
جمعاً یکون :	١٢٧,٣٤٠	٤١,٧٩٩	

ایشته کورولیورکه یونان باش مرخصی بالذات کندیسنك ذکر ایلدیکی اسکی احصائیاته بیله استـ
وهرایکی حوالیده‌کی اهالینك اکثریتی تورکدر .

تورك هیئت مرخصه‌سی رئیسی بوبابده تورکیه‌ده ترتیب اولنان احصائیاته دائر پك مهم براخطار
الزم عد ایتمشدر. بو اخطار ، کرك شیمدی واقع اولان بیاناتنده‌کی وکرکسه قومیسیونك مقدمکی ا
واقع اولمش اولان بیاناتنده ذکر اولنان ارقامه عائددر .

شرقده ملیتی دینه کوره تعیین ایتمك عادت اولدیغندن استانبول روم پطریقخانه‌سنك دائرهٔ رو
اولان بوتون اورتودوقسلر روم تلقی اولونمشلر وبوصورتله احصائیات جدوللرنده روملرك اعدادینی بو

بناءً علیه کرك موسیو وه‌نیزه‌لوسك کرکسه عصمت پاشانك ذکر ایلدیکی روملرك عددندن بشـ
منسوب اشخاص یعنی روملرك اعدادینی و ارناوودجه قونوشان اورتودوقس آرناوودلری وتورکلرك
پك چوق اول یرلشوب خریستیان دیننه اویمش اولان وتراکیاده متمکن ترکمنلردن عبارت اولان غ
طی ایتمك لازم کلیر . تورکملر ، تورکجه‌دن باشقه برلسان سویلمزلر .

بوملاحظات نظر دقته آلندیغی حالده عصمت پاشانك متفقین اشغالنده بولنان تراکیاده‌کی اها
ایدر ایکن مقدما قومیسیونده بحث ایتدیکی ٣٣,٩١٠ روم عددی یاری‌یه دوشه‌جکدر وتراکیانك
بالجمله اهالیسی ایچون دخی اشبو تنزیلات وارددر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس بعده تورکلرك علوجنابندن وکندی خانه‌لرینی روم مهاجرلرینی اسکانه تخ
مرتبه‌سنده ابراز ایتدکلری لطفکارلقدن بحث ایتدی . عصمت پاشا تورکلرك اخلاقی حقنده‌کی
قیمت عالیه‌سنی تقدیر ایتمکله برابر یونان اشغالنه ویا اراده‌سنه کیرن حوالیده‌کی تورکلرك اقامتکاهلـ
ایدیلوب یرلرینه روملرك کندیلری یرلشدیکنی سویلمك مجبوریتنده بولندیغنی وبوبابده کیمسه‌نك
تکذیب ایتمیه‌جکنی افاده ایلمشدر . تورکلر حقنده اتخاذ اولنان بوزجری تدابیر موافقتلریله واقع اولد
تفسیر اولنه‌ماز .

موسیو وه‌نیزه‌لوس منازع فیه اولان مناطقك تعیین مقدراتی براکثریت ویا اقلیت مسیله‌سی اولمیوب
فصل ایدلمش برمسئله اولدیغنی برکره دها سویلدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوسك بوایکی منطقه‌ده‌کی اهالی اکثریتنك تورك اولدیغنی برکره دها طانیدیغنی
وتراکیایه متعلق معاهدات حقنده اولجه درمیان ایلدیکی نقطهٔ نظری محافظه ایلمکله برابر عصمت پ
تراکیا اهالیسی ، سربستیٔ حرکت حقنه استناداً کندی مملکتلرینك مقدراتنه متعلق آرزولرینی درم

ایلکدن عبارت اولان آرای اهالیه مراجعت کیفیته مخالفت ایلی موسیو وه‌نیزه‌لوسك احتجاج ایلدیکی ده‌موقراتیك دستورلر ایله کوچ قابل تألیف اولدیغنی اخطار ایتمك مجبوریتنده بولنمشدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوسك فیومه ایله ادرنه‌یی مقایسه ایلسی اصلا محق دکلدر . زیرا برنجیسی کوره حال برمخرج کیفیتندن عبارتدر حالبوکه ایکنجیسنده بلا سبب برشهری طیش محلاتندن واستاسیونلردن محروم ایلك ایسته‌نیلیور .

یونان باش مرخصی یونان اردوسنك چکیلیور ایکن یالکز خط رجعتی اوزرنده بولنان کویلری احراق ایلدیکنی اقرار ایلدی . عصمت پاشا بوبیاناتی سنداتخاذ ایتمکله برابر یوز بیکرجه کیلومترو امتدادنده اوزون برجبهه اشغال ایدن بر اردونك یالکز بر بولدن رجعت ایده‌میه‌جکی بدیهی اولدیغنی اخطار ایلمشدر . یونان اردوسی مختلف استقامتلرده رجعت ایلش وکذرکاهنده‌کی بوتون شهر وقصبه‌لری تخریب ایتمشدر . بومناسبتله مشارالیه یونانلیلرك تخریباتی یالکز رجعتلری اثناسنده یاپدقلرندن عبارت اولدیغنی درپیش ایلمشدر . تخریباتك برقسم مهمی صوك تعرضدن مقدمدر .

عصمت پاشا بو ایضاحاتی ایله موسیو و.نیزه‌لوسك تشریحاتنك هر نقطه‌سنه جواب ویردیکی وتورکیه‌نك شرقی تراکیانك ۱۹۱۳ سنه‌سنده‌کی حدودیله غربی تراکیاده آرای اهالیه مراجعتی طلب ایتمکده حقلی اولدیغنی یکیدن اثبات ایلدیکی ظننده بولوندیغنی درمیان ایلمشدر . مشارالیه، اشبو ایضاحاتلرینك قونفرانسك موافق معدلت ونصفت برقرار اتخاذ ایتمسی موجب اولهجغنی امید ایتدیکنی سویلمشدر .

موسیووه‌نیزه‌لوس، عصمت پاشانك بعض بیاناتنه جواب ویرمك مقتضی اولدیغنی سویلدی . عصمت پاشا، بنم غربی تراکیاده تورکلرك اکثریت عظیمه تشکیل ایلدیکنی سویلدیکمی ادعا ایدییور . حالبوکه بنم سویلدیکم حقیقتده شودرکه اکر غربی تراکیا لفظندن مراد نوبی معاهده‌سندن صکره بالغارلر الده قالان یرلر ایسه تورك اهالیسنك تفوقی مهم اولدیغی ، اکر یالکز نوبی معاهده‌سی ایله یونانستانه توجیه اولنان غربی تراکیا مقصود ایسه تورك اهالی مجموع نفوسك نصفنه آنجق تقابل ایتدیکی‌در . دیدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس بوبیاناتی تورك هیئت مرخصه‌سنجه طلب اولنان آرای اهالیه مراجعت کیفیتی حقنده محافظه ایدر . متحسس بولندیغی ده‌موقراتیك اساسلرك ملتلرك بالذات کندیلرینی اداره ایتملری حقنی کندیسنه طانتدیرمقده اولدیغنی موسیو وه‌نیزه‌لوس تسلیم ایدییور . مع هذا بوحقك مختلط اهالی طرفندن اسکان اولنان اراضیه متعلق مسائلك حلنده یکانه عامل تشکیل ایتمدیکنی قبول ایلك موافق اولاجغنی فکرنده‌در . بو قبیل اراضیه تصرف ایچون یکدیکریله معارضه ایدن ایکی حکومتدن حسن اداره‌سنك دلیللرینی کوسترمش اولان حکومتك ترجیح ایدلمسی کرکدر .

دیکر طرفدن موسیووه‌نیزه‌لوس، تورکیه‌نك ۱۹۱۳ سنه‌سنده، اوروپا حربندن اول غربی تراکیاوزرنده‌کی حقوقك هیچ‌بندن فراغت ایلش اولدیغنی حق ۱۹۱۵ سنه‌سنده مربجك صاغ ساحلنده الده اولان قطعهٔ اراضیدن بیله واز کچدیکنی سویله‌مشدر .

شوحالده بوقطعهٔ اراضی حقنده مقدما تورکیه‌نك اتخاذ ایتمش اولدیغی قراردن رجوع ایلسنه مساعده ایتمك مشکل کورونمکده‌در .

	مسلمان	روم	
كوملجنه	٥٣,٧٤٠	٨,٩٩٤	
اسكچه	٢٥,٣٦٨	٣,١٣٦	
دده آغاج	١٤,٢٤١	٧,٠٩٦	
صوفولو	٣٣,٩٩١	٢٢,٥٧٣	بوتون عناصر غير مسلمه داخل اوله
جمعاً يكون :	١٢٧,٣٤٠	٤١,٧٩٩	

ايشته كورولیورکه یونان باش مرخصی بالذات کندیسنك ذکر ایلدیکی اسکی احصائیاته بیله استن
وهرایکی حوالیده‌کی اهالینك اکثریتی تورکدر .

تورك هیئت مرخصه‌سی رئیسی بوبابده تورکیه‌ده ترتیب اولنان احصائیاته دائر پك مهم براخطار
الزم عد ایتمشدر. بو اخطار ، کرك شیمدی واقع اولان بیاناتنده‌کی وکرکسه قومیسیونك مقدمکی ا
واقع اولمش اولان بیاناتنده ذکر اولنان ارقامه عائددر .

شرقده ملیتی دینه کوره تعیین ایتمك عادت اولدیغندن استانبول روم پطریقخانه‌سنك دائرهٔ روح
اولان بوتون اورتودوقسلر روم تلقی اولونمشلر وبوصورتله احصائیات جدوللرنده روملرك اعدادینی بو

بناءً علیه کرك موسیو وه‌نیزه‌لوسك کرکسه عصمت پاشانك ذکر ایلدیکی روملرك عددندن بش
منسوب اشخاص یعنی روملرك اعدادینی وارناوودجه قونوشان اورتودوقس آرناوودلری وتورکلرك
پك چوق اول یرلشوب خریستیان دینه اویمش اولان وتراکیاده متمکن ترکمنلردن عبارت اولان غا
طی ایتمك لازم کلیر . تورکملر ، تورکجه‌دن باشقه برلسان سویلمزلر .

بوملاحظات نظر دقته آلندیغی حالده عصمت پاشانك متفقین اشغالنده بولنان تراکیاده‌کی اها
ایدر ایکن مقدما قومیسیونده بحث ایتدیکی ٣٣,٩١٠ روم عددی یاری‌یه دوشه‌جکدر وتراکیانك
بالجمله اهالیسی ایچون دخی اشبو تنزیلات وارددر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس بعده تورکلرك علوجنابندن وکندی خانه‌لرینی روم مهاجرلرینی اسکانه تخ
مرتبه‌سنده ابراز ایتدکلری لطفکارلقدن بحث ایتدی . عصمت پاشا تورکلرك اخلاقی حقنده‌کی
قیمت عالیه‌سنی تقدیر ایتمکله برابر یونان اشغالنه ویا اراده‌سنه کیرن حوالیده‌کی تورکلرك اقامتکاهل
ایدیلوب یرلرینه روملرك کندیلری یرلشدیکنی سویلمك مجبوریتنده بولندیغنی وبوبابده کیمسه‌نك
تکذیب ایتمیه‌جکنی افاده ایلمشدر . تورکلر حقنده اتخاذ اولنان بوزجری تدابیر موافقتلریله واقع اوله
تفسیر اولنه‌ماز .

موسیو وه‌نیزه‌لوس منازع فیه اولان مناطقك تعیین مقدراتی براکثریت ویا اقلیت مسیله‌سی اولمیوب
فصل ایدلمش برمسئله اولدیغنی برکره دها سویلدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوسك بوایکی منطقه‌ده‌کی اهالی اکثریتنك تورك اولدیغنی برکره دها طانیدیغنی
وتراکیایه متعلق معاهدات حقنده اولجه درمیان ایلدیکی نقطهٔ نظری محافظه ایلمکله برابر عصمت
تراکیا اهالیسی ، سربستیٔ حرکت حقنه استناداً کندی مملکتلرینك مقدراتنه متعلق آرزولرینی درم

مذکور مملکت ایچون مختاریت وبوکا مماثل براصول اداره کبی مخصوص ادارهٔ سیاسیه طلبنه قالقیشیله جقسه رأی اهالی یه مراجعت بالقانلرك صلح ومسالمتی ایچون تهلکه لی برطرز سیاسی ادخالی موجب اولاجغی جهتله تهلکه لی اولور. موسیو نینچیچك مقدما سویلدیکی وجهله بویله قاریشیق وغریب اشکال سیاسیه‌نك هر یره وبالخاصه بالفان شبه جزیره‌سنه ادخالندن احتراز ایتمك لازمدر. مختاریت حالنده برغربی تراکیا مجاور حکومتلر یعنی یونانستان ، تورکیه وبلغارستان آره‌سنده دائمی اغتشاشاته سبب اولور. بوایالتك مقدراتنك معلقده قالماسی وکیمك اوله‌جغنی هرکسك بیلمه‌سی لزمدر . مختاریت لفظی بالقانلرده آغزه آلنماملیدر .

دیمتوقه اراضیسی بحثنده موسیو نینچیچ تورك هیئت مرخصه‌سنك سردایلدیکی ایکی دلیله جواب ویرمك ایستر.

عصمت پاشا اولا آنقره حکومتنك مریخ خطی هیچ بروقت تورکیه حدودی اولارق قبول ایتمه‌دیکنی، ثانیاً دیمتوقه منطقه‌سنك تورکیه طرفندن هیچ بر زمان مشروع صورتده ترك ایدلمه‌دیکنی چونکه تورك پارلمنتوسی ۱۹۱۵ معاهده‌سنی تصدیق ایتمدیکنی سویلدی . برنجی نقطه‌ده موسیو نینچیچ ظن ایدرکه آنقره حکومتی مریخ خطی تورك حدودی اولارق بك اعلا قبول ایلمشدر . بو ، اوقدر واقعدرکه تورك حکومتی ٤ تشرین اول تاریخلی نوطه‌سنده تورکیه‌نك تراکیاده‌کی تصرفی دولتلرك طانیدیغنی ممنونیتله سند اتخاذ ایتمش اولدیغنی یازیوردی . بو ، انجق دولتلرك ۲۳ ایلول تاریخلی نوطه‌لرنده تعریف ایتدکلری تراکیادن، یعنی مریجه قدر اولان تراکیادن بشقه‌سی اولامازدی . ایکنجی نقطه‌ده تورك هیئت مرخصه‌سنك درمیان ایلدیکی دلائل اووقت بلغارستانه ترك ایدیلن اراضینك اختیاری صورتله واقع اولدیغنی کبی اصولی وجهله‌ده رهین تصدیق اولادیغنی زیرا تورك ملت مجلسنجه تصدیق قلنمه‌دیغی بهانه‌سیله ۱۹۱۵ معاهده‌سنی اسقاطه معطوف بولنمقده‌در . موسیو نینچیچ اووقتکی تورکیه حکومتنك نه کبی وقایعك تضییق ایله بو ترك اراضیه راضی اولدیغنی تدقیق ایتمك لازم کلدیکنی سویلدی .

اوزمان مطمح نظر یالکز بلغارستانه دول مرکزیه طرفنده حربه اشتراك ایلمکه قرار ویردیرمك ایدی. وتورکیه بو اشتراکدن ، هیچ بوقسه ایلروده بلغارستانه ویردیکندن دها آز اولمایه‌جق منافع امید ایدییور ایدی . بناءً علیه ۱۹۱۵ سنه‌سی تورکیه حکومتنك هرهانکی برتضییق نتیجه‌سی دکل برمنفعت حسابیله حرکت ایتمس اولدیغنی سویلك دوغریدر . ۱۹۱۵ معاهده‌سنك تصدیق ایدلمامش اولدیغنه ، و بناءً علیه معمول به اولامیه‌جغی خصوصنده‌کی دلیله کلنجه موسیو نینچیچ بو ، تورکیه‌یه عائد داخلی وساده بر ایشدر دیدی . قالدیکه مجلس ملی اوزمان بو مقاوله‌یی امضا ایتمش اولان حکومته قارشی اصلا عدم تصویب کوسترمه‌مش ربو حکومت اسقاط ایلامش اولمسی‌ده جای دقتدر . بالعکس تورك حکومتی بو معاهده‌یی مکملاً مرعی عد ایتمش وبلغار حکومتنك ترك اولنان اراضیی درحال اشغال ایتمسنه راضی اولمشدر .

شوراسنی تأمل ایتمك فائده‌دن خالی دکلدرکه اکر مرکزی دولتلر مظفر اولسه‌لردی تورك حکومتی تورکیه‌مجلس ملیسنجه ۱۹۱۵ معاهده‌سنك تصدیق ایدلمامش اولمسی بهانه‌سیله بواراضینك اعاده‌سنی بلغارستاندن طلب ایتمکه کندینی صلاحیتدار عد ایده‌جکمیدی ؟

موسیو نینچیچ، بو سؤالی بر فکر ائتلافجویانه ایله صوردیغنی وتورك هیئت مرخصه‌سنك مطالبنده فضله اصرار ایتمه‌مسنك کندی منفعتی اقتضاسندن اولدیغنه جداً نظر دقتی جلب ایتمکی وظیفه عد ایلدیکنی سویلدی.

عصمت پاشا ، یونانستانك النده‌کی اراضیدن استانبوله کویا التجا ایتمش اولان ۰۰۰,
بحث ایتمشدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس ، استانبولده ایکی یوز بیك تورك مهاجری بولندیغی صحی
مطلقا حرکات حربیه جریان ایدن یرلردن کلوب یوقسه یونانلیلرك اداره ایتدیکی محللرد
ازمیرده بیله ۱۹۱۹ سنه‌سنده یونان اداره‌سنك تأسسندن اون کون صکره برتورك بیله
ایتمش اولسون . ذاتاً استانبول مهاجرلری آراسنده احتمالکه، یونان اردوسنك اورالره قد
ایده‌جکی ظنیله تورك اردوسنك بولندیغی محللردن کلمش اولانلر واردی دیدی .

یونان اردوسنك رجعتی اثناسنده، آناطولیده ارتکاب ایلدیکی سویله‌نن تعدیاته کلنجه، بومس
ایلروده وقوع بوله‌جغنی وموسیو وه‌نیزه‌لوس یونان اردوسنك ایچنده بولنمش اولدیغی وضعیتی
اوزمان ایضاح ایتمك حقنی محافظه ایلدیکنی سویلدی .

عصمت پاشا، غربی تراکیا حقنده قونفرانسه ابراز ایلدیکی احصائیات جدوللرینك بوقطعه‌نا
کچمش قسمنه عائد اولمیوب یونان تصرفنده قالان اقسامنه راجع اولدیغنی سویلدی . تورل
تراکیانك شوهرایکی قسمنده‌ده محققدر دیدی. عصمت پاشا ، بونقطه‌ده بالذات موسیو وه‌نیزه‌ا
استناد ایتمکده‌در . عصمت پاشا غربی تراکیا مسلمانلرینك یونان ملتجیلرینه قارشی ابراز ایلد
حسن قبول حقنده موسیو وه‌نیزه‌سك بیاناتی سند اتخاذ ایتمکله برابر یونان تضییقاتندن فر
مذکورحوالی تورکلرینك دوچار اولدقلری سوء معامله‌یه دائر اولان بیاناتنده ثبات ایلدی .
یونانستان طرز اداره‌سنی متحداً برفلاکت دییه توصیف ایتمشلردر .

موسیو نینچیچ، یونان وتورك مأمورلرینك اداره ایلدکلری اراضیده‌کی معامله‌لرینی موض
ایسته‌مدیکنی سویلدی . بوجهت، یونانستانله تورکیایه تعلق ایدن برکیفیت اولوب قونفرانسه عرض
حلی نقطه‌سندن طوغریدن طوغری‌یه براهمیتی حائز دکلدر . صرب ـ خروات ـ اسلووه‌ن مر
سردایلدیکی دلائله عصمت پاشانك نزاکت دائره‌سنده واقع اولان ملاحظاتنه جواب ویرمك اوز
اشبو نزاکتنه تشکر ایتدی .

موسیو نینچیچ غربی تراکیا حقنده منحصراً احصائیاته استناد ایده‌رك حکم ویرمك طوغر
سویلدی . چونکه عصری مملکتلرك برچوغنده بویوك کوچوك اویله اراضی اقسامی وار
اقلیتلر اهالینك اکثریتنی تشکیل ایدرلر . مهم اولان شی، نه‌مقصدله رأی اهالی‌یه مراجعت
بیلمکدر دیدی .

اکر آرای اهالی‌یه مراجعت ، غربی تراکیاده اقلیتی تشکیل ایتدیکی ایچون بتون مملکت ا
حقوقی تحت تأمینه آلینه‌جق تورك اهالیسنك موجودیتنی اثبات ایچون ایستنیورسه یونانستانك اق
متعلق اولان مقاوله‌نامه‌سنی امضا ایتمش اولمسی اعتباریله اقلیتلرك حقوقنه رعایت ایتمکی متعهد بو
عمومیه‌یه مراجعت زائدددر .

یوق اکر یونان اراضیسنك بو قسمنده بر تورك اکثریتی موجود اولدیغنی تبین ایتدیروب

مذکور مملکت ایچون مختاریت وبوکا مماثل براصول اداره کبی مخصوص ادارهٔ سیاسیه طلبنه قالقیشیله جقسه رأی اهالی یه مراجعت بالقانلرك صلح ومسالمتی ایچون تهلکه لی برطرز سیاسی ادخالی موجب اولاجغی جهتله تهلکه لی اولور. موسیو نینچیچك مقدما سویلدیکی وجهله بویله قاریشیق وغریب اشکال سیاسیه نك هر یره وبالخاصه بالفان شبه جزیره سنه ادخالندن احتراز ایتمك لازمدر. مختاریت حالنده برغربی تراکیا مجاور حکومتلر یعنی یونانستان ، تورکیه وبلغارستان آره سنده دائمی اغتشاشاته سبب اولور. بوایالتك مقدراتنك معلقده قالماسی وکیمك اولهجغنی هرکسك بیلمه سی الزمدر . مختاریت لفظی بالقانلرده آغزه آلنماملیدر .

دیمتوقه اراضیسی بحثنده موسیو نینچیچ تورك هیئت مرخصه سنك سردایلدیکی ایکی دلیله جواب ویرمك ایستر.

عصمت پاشا اولا آنقره حکومتنك مریع خطی هیچ بروقت تورکیه حدودی اولارق قبول ایتمه دیکنی، ثانیاً دیمتوقه منطقه سنك تورکیه طرفندن هیچ بر زمان مشروع صورتده ترك ایدلمه دیکنی چونکه تورك پارلمنتوسی ۱۹۱۵ معاهده سنی تصدیق ایتمدیکنی سویلدی . برنجی نقطه ده موسیو نینچیچ ظن ایدرکه آنقره حکومتی مریع خطی تورك حدودی اولارق بك اعلا قبول ایلمشدر . بو ، اوقدر واقعدرکه تورك حکومتی ٤ تشرین اول تاریخلی نوطه سنده تورکیه نك تراکیاده کی تصرفی دولتلرك طانیدیغنی ممنونیتله سند اتخاذ ایتمش اولدیغنی یازیوردی . بو ، انجق دولتلرك ۲۳ ایلول تاریخلی نوطه لرنده تعریف ایتدکلری تراکیادن، یعنی مریجه قدر اولان تراکیادن بشقه سی اولامازدی . ایکنجی نقطه ده تورك هیئت مرخصه سنك درمیان ایلدیکی دلائل اووقت بلغارستانه ترك ایدیلن اراضینك اختیاری صورتله واقع اولدیغی کبی اصولی وجهله ده رهین تصدیق اولمادیغی زیرا تورك ملت مجلسنجه تصدیق قلنمه دیغی بهانه سیله ۱۹۱۵ معاهده سنی اسقاطه معطوف بولنمقده در . موسیو نینچیچ اووقتکی تورکیه حکومتنك نه کبی وقایعك تضییق ایله بو ترك اراضیه راضی اولدیغنی تدقیق ایتمك لازم کلدیکنی سویلدی .

اوزمان مطمح نظر یالکز بلغارستانه دول مرکزیه طرفنده حربه اشتراك ایلمکه قرار ویردیرمك ایدی. وتورکیه بو اشتراکدن ، هیچ بوقسه ایلروده بلغارستانه ویردیکندن دها آز اولمایه جق منافع امید ایدیبور ایدی . بناءً علیه ۱۹۱۵ سنه سی تورکیه حکومتنك هرهانکی برتضییق نتیجه سی دکل برمنفعت حسابیله حرکت ایتمس اولدیغنی سویلك دوغریدر . ۱۹۱۵ معاهده سنك تصدیق ایدلمامش اولدیغنه ، و بناءً علیه معمول به اولامیه جغی خصوصنده کی دلیله کلنجه موسیو نینچیچ بو ، تورکیه یه عائد داخلی وساده بر ایشدر دیدی . قالدیکه مجلس ملی اوزمان بو مقاوله یی امضا ایتمش اولان حکومته قارشی اصلا عدم تصویب کوسترمه مش ربو حکومت اسقاط ایلامش اولمسی ده جای دقتدر . بالعکس تورك حکومتی بو معاهده یی مکملاً مرعی عد ایتمش وبلغار حکومتنك ترك اولنان اراضیی درحال اشغال ایتمسنه راضی اولمشدر .

عصمت پاشا ، یونانستانك النده‌کی اراضیدن استانبوله کویا التجا ایتمش اولان ٠٠٠,٠٠٠
بحث ایتمشدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس ، استانبولده ایکی یوز بیك تورك مهاجری بولندیغی صحیح
مطلقا حرکات حربیه جریان ایدن یرلردن کلوب یوقسه یونانلیلرك اداره ایتدیکی محللردن
ازمیرده بیله ۱۹۱۹ سنه‌سنده یونان اداره‌سنك تأسسندن اون کون صکره برتورك بیله یوق
ایتمش اولسون . ذاتاً استانبول مهاجرلری آراسنده احتمالکه، یونان اردوسنك اورالره قدر
ایده‌جکی ظنیله تورك اردوسنك بولندیغی محللردن کلمش اولانلر واردی دیدی .

یونان اردوسنك رجعتی اثناسنده، آناطولیده ارتکاب ایلدیکی سویله‌نن تعدیاته کلنجه، بومسئله
ایلروده وقوع بوله‌جغنی وموسیو وه‌نیزه‌لوس یونان اردوسنك ایچنده بولنمش اولدیغی وضعیتی نا
اوزمان ایضاح ایتمك حقنی محافظه ایلدیکنی سویلدی .

عصمت پاشا، غربی تراکیا حقنده قونفرانسه ابراز ایلدیکی احصائیات جدوللرینك بوقطعه‌نك
کچمش قسمنه عائد اولمیوب یونان تصرفنده قالان اقسامنه راجع اولدیغنی سویلدی . تورك ا
تراکیانك شوهرایکی قسمنده‌ده محققدر دیدی. عصمت پاشا، بونقطه‌ده بالذات موسیو وه‌نیزه‌لو
استناد ایتمکده‌در . عصمت پاشا غربی تراکیا مسلمانلرینك یونان ملتجیلرینه قارشی ابراز ایلدکل
حسن قبول حقنده موسیو وه‌نیزه‌سك بیاناتی سند اتخاذ ایتمکله برابر یونان تضییقاتندن فرار
مذکورحوالی تورکلرینك دوچار اولدقلری سوء معامله‌یه دائر اولان بیاناتنده ثبات ایلدی . تو
یونانستان طرز اداره‌سنی متحداً برفلاکت دییه توصیف ایتمشلردر .

موسیو نینچیچ، یونان وتورك مأمورلرینك اداره ایلدکلری اراضیده‌کی معامله‌لرینی موضو
ایسته‌مدیکنی سویلدی . بوجهت، یونانستانله تورکیایه تعلق ایدن برکیفیت اولوب قونفرانسه عرض ا
حلی نقطه‌سندن طوغریدن طوغری‌یه براهمیتی حائز دکلدر . صرب ـ خروات ـ اسلووه‌ن مرخ
سردایلدیکی دلائله عصمت پاشانك نزاکت دائره‌سنده واقع اولان ملاحظاتنه جواب ویرمك اوزره
اشبو نزاکتنه تشکر ایتدی .

موسیو نینچیچ غربی تراکیا حقنده منحصراً احصائیاته استناد ایده‌رك حکم ویرمك طوغری
سویلدی . چونکه عصری مملکتلرك برچوغنده بویوك کوچوك اویله اراضی اقسامی واردر
اقلیتلر اهالینك اکثریتنی تشکیل ایدرلر . مهم اولان شی، نه‌مقصدله رأی اهالی [illegible]
[illegible]

ایلولده پارسده وتشرین‌اولده مدانیه‌ده اجتماع ایدن دول متفقه ممثللرینك کندیسنه وقوع بولان تبلیغاتنه آنقره حکومتنك ویردیکی جوابلری اولجه برقاچ‌دفعه ذکره‌فرصتیاب‌اولمشدی. بووسیله‌لرك هیچ برنده تورك‌حکومتی بوکون ایستدیکی حدودی طلب ایتمه‌مشدر. تورك حکومتی، اوزمان تخلیه‌دن باشقه برشی دوشونمدیکنی ادعا ایدییور. لکن شرقی تراکیانك تخلیه‌سنی طلب ایتدیکی زمان نه‌دن طولایی بوتخلیه‌یی کندیسنك مشروعاً حدودی عد ایتدیکی برخطه قدر ایسته‌مدی؟ بوبابده هیچ برشی یاپمادی؛ حتی ۲۹ ایلول تاریخلی نوطه‌سنده ادرنه‌دن بحث ایتدیکی وقت شیمدی ادرنه ایله قره‌آغاج آراسنده وجودینی ادعا ایتدیکی صیقی ارتباطه کوچك بر تلمیحده بیله بولنمادی. اوزمان بوتون ایستدیکی شی مریجك غرب ساحلنه قدر شرقی تراکیا ایدی. حتی کوچك شمندوفر استاسیوننی بیله ذکر ایتمدی. مدانیه‌ده تورك مرخصلری قره‌آغاجدن هیچ بحث ایتمدیلر. مریجك صاغ ساحلنه دائر شق شفه ایلمدیلر. یالکز صول ساحلنی ایسته‌دیلر. تورکیه، صوك اوچ آی ظرفنده ظهور ایدن مختلف فرصتلردن استفاده ایله بو مطالبی درمیان ایده‌بیلورکن بوندن ذهول ایلمش اولمسی کیفیتنه دول متفقه‌نك براهمیت عطف ایتمسنی تورك هیئت مرخصه‌سی معذور کورملبدر.

عصمت‌پاشا، ثانیاً جنرال هه‌رینغتونك مدانیه مذاکراتی اثناسنده قره‌آغاجك تورکیه طرفندن اشغالنی ویا تورکیه‌یه اعاده‌سنی کویا قبول ایتمش اولدیغنی سرد ایلمشدر. لورد کورزون بونده بر سوء تفهم اولدیغندن وجنرال هه‌رینغتونك بومثللو برشی سویلمدیکندن شبهه ایتمدیکنی زیرا بویولده‌کی بیاناتك‌انکلتره دولتنك‌تعلیماتنه طرغریدن طوغری‌یه مغایر اولاجغنی بیان ایلمشدر. ذاتاً قونفرانسلرده مختلف علاقه‌داران طرفندن ترتیب ایدیلن ضبطنامه‌لرك اصلا بربریله تطابق ایتمدیکنی کورمش ومسودلرك منسوب‌اولدیغی مختلف دولتلرك‌افکارینی دائما بوضبطنامه‌لره خفیف صورتده عکس ایتدیرمکه متمایل‌اولدقلرینی مشاهده ایلمشدر. بناءً علیه لورد کورزون درسعادتده جنرال هه‌رینغتونه تلغراف چکمش وآتیده‌کی جوابی آلمشدر:

«۹ تشرین‌اول‌تاریخنده ایرادایلدیکم‌نطقده مستعمل تعبیرات‌علی‌وجه‌الصحه بروجه‌آتیدر: «متفق حکومتلر
« سزه عرض ایتمکه متمایل اولدقلری عالیجنابانه شرائط حقنده هم فکردرلر. بونلری حاضرلادیغمز مقاوله‌یه
« ادخال ایتدك. بوحکومتلرسزه ۲۳ ایلول تاریخلی متفقین‌نوطه‌سنك محتوی‌اولدیغی شرائطی عرض‌ایدییورلرکه
« بونکله متفقلرك سزه اعاده ایتدکلری بوتون شرقی‌تراکیایی الده ایدییورسکز. متفق حکومتلر مریچ‌نهرینك
« غربنده متفقلر طرفندن بر تامپون احداثنی تأمل ایتمك خصوصنه قدر ایلری کیدییورلر؛ وقره‌آغاج ایله
« ادرنه استحکاماتی حقنده طلب ایتدیککز حمایه‌یی بخش ایدییورلر.» عصمت پاشانك تلمیح ایلدیکی ادرنه
« خارجنده‌کی استحکامات خطی مسئله‌سنك بر اساس مسئله‌سی اولوب متفقین جنراللری یونانلیلره مریچ خطنك
« اوته طرفنه چکلملرندن غیری برشی توصیه ایتمك صورتیله حدود صلاحیتلرینی تجاوز ایلمش اوله‌جقلرینی ٤
« تشرین‌اولده سویلدم. مع‌مافیه جنراللر قره‌آغاجه متفقین مفرزه‌لرینك اعزامنی توصیه‌یی تکلیف ایلدیلر.»

حکومتنك تعلیماتنه توفیقاً حرکت ایدن جنرال هه‌رینغتونك تورکیه‌نك مطالبنی اصلا تصویب ایتمدیکی وقره آغاج استحکاماتندن بحث ایدرکن بوقونفرانسك دوامنجه اورانك موقتاً متفقین اشغالی آلتنه آلنمسنی ایما

لورد کورزون ، کندیسنك مسئله حقنده فکرینی درمیان ایتمسی زماننك حلول ایلدیکنی
قونفرانسك عموماً فکری شبهه‌سز کیریشیلان مناقشه‌نك پك مفید اولدیغی وهرطرفجه فکر اع
دائره‌سنده یوروتولدیکی مرکزنده اولدیغنی بیان ایتدی . هیئت عمومیه‌سی اعتباریله برهوای سکو
اولمشدر . لورد کورزون افاده ایده‌جکی شیلری اولجه اولدیغی کبی قومیسیونه مودوع صورت حل
متحد اولان بتون دول متفقه نامنه سویلیه‌جکنی بیلدیردی .

عصمت پاشا، تشریحاتنك صوکنده تورکیه‌نك غربی تراکیاده رأی اهالی‌یه مراجعت ایتمکه
ایله مریجك غربنده کائن بر قسم اراضی‌یی استرداد ضمننده‌کی طلبی آراسنده‌کی فرقی ارائه ایلدی

غربی تراکیا خصوصنده تورکیه بو منطقه حقنده هرنه قدر بعض تکالیف درمیان ایدییور،
کندی ایچون ایسته‌میور ومریجك غربنده‌کی اراضی‌یه کلنجه بونك تصرفی طلبنده بولونیور .

غربی تراکیا ١٩١٣ سنه‌سندنبری تورکلکدن چیقمشدر . اوراسی بو تاریخده بالقان محاربه
نتیجه‌سنده صحیح ومصدق وحرب عمومی‌دن صوکره‌یه قدر معتبر طوتلمش واصلا موجب نزاع
معاهده ایله تورکیه طرفندن بلغارستانه ترك اولنمشدر . ١٩١٩ سنه‌سنده بو معاهده یرینه نویی م
ایدلمشدرکه بونکله بوطوپراقلر باشلوجه دول متفقه الته کچمش‌در. لورد کورزون ، بواراضینك
آنقره مجلسنك مداخله حقندن بحث ایتمك ایچون نه اسباب کوستره‌بیله‌جکنی آکلایه‌مدیغنی افاده ایل
کندیسنه بویله برحق ویرمکه متمایل دکللردر ؛ فی‌الواقع تورك هیئت مرخصه‌سنك طلبی، بوکونکی
بوطوپراقلرك تورکیه‌یه اعاده‌سنه معطوف دکلدر. بو، برآز فضله اولوردی . مذکور هیئت آرای اهالی
تکلیف ایتمکله اکتفا ایدییور بویله برمراجعت ساده‌جه سیاسی اولور. بوکیفیت، تورکیه‌نك بومنطق
اولدیغنی کوستره‌بیلیرکه بوده شبهه کوتورمز . (لکن شرائط اخیره بووضعیتی تعدیل ایده‌بیلمشدر
تورکیه‌نك عظیم حقوقی بولندیغی بو وجهله اورته‌یه چیقارلمش اولور وایلروده بورالری تکرار آله‌ب
تورکیه‌یه بر امکان حاصل ایدر . متفقلر تورکیه‌یه بویله برحق طانیمغه متمایل دکللردر ؛ تورك هیئت
ملتلرك کندیلرینی سربستجه اداره ایتملری نظریه‌سندن وویلسون پرنسیپلرندن بحث ایدییور . مو
برچوق نقطهٔ نظردن بربویوك آدم ایدی. مشارالیهك « سربست اداره » لفظنی ایجاد ایتمکله صلح ج
قورقونج برضربه‌ایندیرمدیکندن شبهه‌لی اولدیغنی لورد کورزون سویلدی. اکر تورکیه بودستوری مع
کندی لهنه درمیان ایلیورایسه عینی دستور بشقه یرلرده کندی علیهنه کوستریله‌بیلور. تورك حکومتی
دستوردن تورکلرك اکثریتده بولندیغنی بیلدیکی یرلره استناد ایتمك ایسته‌یور . فقط عکسی او
تطبیقنه راضی اولاجقمی ؟ اکر غربی تراکیا ایچون رأیه مراجعت دستوری التزام اولونمق لازمک
آغاچ ، دیمتوقه وکلیبولی‌یه بودستور نه‌دن تطبیق اولونماسون ؟ استانبوله تطبیقنك نتایجی نه اولور
صوك زمانلره‌قدر تورکلر بوشهرده اکثریتده دکلدی . اکر ویلسون پرنسیپلری اساسنه استناداً ر
اولنورسه بلکه تورکلرك آنجق آز برزمان صوکره قپو طیشاری ایدلمك اوزره پایتختلرینی الده ا
اولابیلیردی . کندینی سربست اداره ایتمك دستوری ایکی یوزلی بر سلاحدر وموسیو نینچیچك
خاطرلامق موافقدر . قونفرانس بویوك مسائل ...

اولدیغنی تصدیق ایدر. ورفقاسی بوخصوصده کندیسیله هم‌فکر بولنمقده‌درلر. ولوکه جزئی بردرجه‌ده‌اولسون تورکلرك مشروع حسیات ملیه‌سنی اینجیته‌جك شیدن لورد کورزون متنفردر. مع‌هذا خریطه‌نك تدقیق ۱۹۱۵ معاهده‌سنك بو اراضی‌یی بلغارستانه ویردیکی وقت تورك حکومتنك ادرنه‌ایله قره‌آغاج آره‌سنده‌کی رابطه‌یه‌بك آز اهمیت ویردیکی ایچون وایکی شهر آره‌سنی قطع ایدن برخط حدودی قبول ایلدیکنی کوستریبور. بو خط‌ایله تورك طوپراغنده مریجك صاغ ساحلنده کائن برمنطقه‌ابقا اولنمشدر. اولکی جلسه‌لرك برنده‌ایما اولنان کوچوك موقف وکذلك کوپریی قرآغاجده‌کی اصل موقفه ربط ایدن دمیریولنك منتهاسی بو منطقه‌ده بولنمقده‌در. دولتلرمنصفانه برتعویض‌اولق اوزره ۱۹۱۵ حدودی‌ایله شهر آره‌سنده‌کی بوکوچك‌اراضیٔ محصوره‌یی تورکیه‌یه ویرمکه متمایلدرلر. بو اراضیٔ محصوره داخلنده تورکیه کندی التصاق خطنی وموقفنی انشا ایده‌بیلور. اکر بو عین نقطهٔ‌نظردن قابل ایسه وتورکیه بوتعویضی‌قبوله آماده بولونیورسه تلیح‌اولنان صعوبت مخصوصه قالقمش اولهجقدر. لورد کورزون بومسئله‌یی متفقلریله عریض وعمیق مناقشه ایتمش اولوب اشبو تکلیفی عرضه‌مهیادر. درحال برجواب ایسته‌میور ؛ لکن بلکه تورك هیئت مرخصه‌سی بوتکلیفك مبتنی اولدیغی فکر ائتلاف‌جویانه‌یی ادراك واحتمال مطالب سائره‌سندن فراغت ایده‌جکدر.

لورد کورزون کرك رفقاسنك کرك کندیسنك مکرراً مدافعه‌سنه مجبور اولدیغی افکاری برکره دها بیان ایتمك ایسته‌در. بومطالعاتك تورك هیئت مرخصه‌سی حضورنده یالکز دول معظمه طرفندن دکل ، فقط‌بوراده موجود بالجمله بالقان دولتلری ممثلری طرفندن مدافعه اولنمسی پك جالب دقت برکیفیتدر. تاریخده احتمال که، برنجی دفعه اولهرق‌فقط کندی حافظه‌سنده محقق ایلك دفعه‌درکه بوقدر قاریشیق برمسئله یالکز دول‌معظمه‌نك دکل ، بوتون بالقان حکومتلرینك التزام ایلدکلری بر صورت حله اقتران ایلمشدر. بوراده متفقلرك اتحادی

اولدیغنی سویلهمك خصوصلریدر . بو افاده طوغری اولابیلور ، فقط موسیو نینچیچك بك حقلی
بیان ایلدیکی اوزره تورك مجلس ملیسنك اشبو ترك اراضی کیفیتنی هیچ برزمان رد ایتمش اولدیغی قو
کوسترلهمشدر. هرنهقدر آزچوق مزعج برمنافق طرفندن تورکیهیه قارشی بوخصوصده برتضییق اجر
ایسهده ، ترك اراضی مظفر بردشمنك اجباری ایله واقع اولمامش و اوقدر قطعی بر ماهیت کسب ایتمشد
حدودك اشارت فازیقلری رکز اولونوب حالاده ادرنه ایله قره آغاج آرهسنده موجود بولنمقدهدر .
متفقلر تصدیقك عدم وقوعنه مستند بردلیل قبول ایدهمزلر .

اولکی جلسهلرك برنده تورك هیئت مرخصهسی تمامیله یکی برسبب اورتهیه قویمشدر . شویله که : د
تورکلرك اوروپادهاسکی پای تختی ایمش. لوردکورزون بوتون حیاتنجه تاریخ تتبع ایتمش وتورکلرك آوروپایه
برعلاقهٔ مخصوصهایله مطالعه ایلمش در. لکن دیمتوقهنك ترکلرك پای تختی اولدیغنی هیچ ایشیتمامشدر. کندی
مؤلفاته بوکره یکیدن مراجعت ایلمشدر . ۱۳۶۰ده سلطان مراد کلیبولی یی کچهرك آوروپایه داخل
ایرتسی سنه ادرنهیی پای تخت اتخاذ ایتمش وبوشهر ۱۴۵۳ ده استانبولك فتحنهقدر پای تخت قالمشدر. ادرنهیه
یولی اوزرنده بلکه وحتی بك محتمل درکه دیمتوقهیه اوغرامشدر وحتی احتمالکه دیمتوقهده اوطورمش ورئیس
وظائفنی ده برمدت اوراده کورمشدر . فقط سلطان مراد ۱۳۶۰ سنهسنده اوراده برقاچ هفته ویاخود بر
اوطوردی دیه بوشهرك تورکیهیه ویرلمسی ایستهمك طوغریسی کوچ آکلاشیلور برشیدر. قونفرانس ا
دیمتوقهده برجامع موجود اولدیغی طوغریدر . لکن هرنرده مسلمانلرواریسه اوراده جامع واردر.
نهسرای، نهده استحکامدن اثر یوقدر. عجبا قونفرانس ۶۰۰ سنه اول وقوعی ادعا ایدیلن حادثات مثلو
براساس اوزرینهمی بواراضینك آتیسنی تعیین ایدهجکدر ؟

تورك هیئت مرخصهسی اقدمجه باخاصه مصونیت عسکریه نقطهٔنظرندن حدودك قره آغاج دخی داخل
حالده مریجك اوته طرفه کوتورلمسنی طلب ایتمش ایدی . بوسبب برکون اول اتخاذ ایدیلن قرارلر اوزر

تعیین ایده بیلسه‌لردی صلح عالمه دها ایی خدمت ایدلمش اولوردی قناعتنده بولندیغنی علاوه ایلدی . عصمت پاشا ، اوزرنده تورکلر طرفندن ادعای حقوق ایدیلان غربی تراکیا قسمی‌حقنده لورد کورزونك بغض دلائلنه انکلیز دلائلنی دها ایجه تدقیق ایتدکدن صکره جواب ویرمك حقنی محافظه ایلدی .

غل وغشسز واحرارانه بیاناتندن دولایی آمریقا دول متحده‌سی ممثلنه‌تشکر وآمریقا افکار عمومیه‌سنك دائما حق وعدالت طرفنده اوله‌جغی امیدینی اظهار ایلدی .

لورد کورزون ، غربی تراکیا حقنده‌کی مناقشاتك تعلیق ایدلدیکنی و بعدالزوال ساعت اون بش بچقده وقوع بوله‌جق جلسهٔ آتیه‌ده آطه‌لر دکزنده‌کی جزایر مسئله‌سنك تدقیق اولنه‌جغنی بیان ایلدی .

جلسه ساعت ۱۳ده ختام بولدی .

کاتب عمومی
ماسیغلی

کاتبلر :

ف. ل . بله‌ن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سپرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئ . لاغارد (فرانسه) ؛ ق . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هوتتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونچه‌سقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلوه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) .

بولنمسی ایچون زمانك موافق اولدیغی فکرنده اولدیغنی بیلدیردی. سویلمك ایستدیکنی ممکن اولدیغی ق
ایتمك ایچون مستر چایلد بوبابده اولجه حاضرلادیغی بیاناتنی اوقودی :

« دول متحده ممثللری بو قونفرانسه دول متحده‌نك مشروع اولان منافع ملیه‌سی اساسلر
« اولمیان مقاصد بیلدیرمك ویاخود هیئتلرك هربری طرفندن مدافعه ایدیله‌جك اولان مطالعات انسا
« بشقه برشیٔ عرض ایتمك فکرنده دکللردر واولمیه‌جقلردر . مع‌هذا فرصت‌دوشدکجه آمریقانك فکر
« ایتمه‌مز. ظن ایدرم که، جمله‌جه شایان قبول کوریله‌جکدر. بویله برفرصتك شیمدی ظهور ایتمش اولدیغی

« قونفرانسلرك و مذاکراتك روشنی تعقیب ایدنلرجه مجهول دکلدرکه بر موضوعی منحصر
« دائره‌سنده تدقیق ایتمك نادراً ممکن اولور . فقط صوکنده بر مذاکره‌یه تعلق ایدن مسائلك هی
« عد ایدلملی‌در . اکثریا برمذاکره‌نك بر قسمنك اقسام سائره‌سندن تفریق ایدیله‌مدیکی واقعدر .
« دول متحده ممثللری اراضی تقسیماتی مناقشاتنك ، دول متحده‌نك سیاسیات خارجیه‌سنه متعل
« دستورلرینه تماس ایتدیکی قونفرانسجه فرق اولنمقسزین ، دیکر بر طاقم مقرراته ایقاع نفوذ وتأ
« بیتدیکنی کورمه‌مزلك ایده‌مزلر . قونفرانسه دعوت ایدن اوچ دولت خارجیه ناظرلرینه کچن تش
« اوتوزنده ویریلن مخطره‌ده بوسیاست،هنوزبرآی اولمدی، مختصراً ایضاح ایدلمشدر . بومخطره‌ده بز
« مادام‌که بز هردرلو سوء تفهملره ممکن مرتبه محل براقمامق ایچون بوتکلیفی (یعنی مشاهدلر ک
« درمیان ایدییورز . او حالده دول متحده‌نك خفی معاهده و ائتلافلره متعلق وضعیتنه دقتک
« ایتملی‌یز . شوحالده اوچ درت دولت آره‌سنده ۱۹۲۰ سنه‌سنده عقد ایدیلن ائتلاف مثللو تورك
« تجاری و اقتصادی مناطق مخصوصهٔ نفوذ تأسیسنه دائر ماضیده وجوده کتیریلن مقاولاتك هرک
« مساوی منافع اقتصادیه تأمینی دستوریله قابل تألیف اولمدیغنی ظن ایدییورز . متفق دولتلرك بوماهیت
« مقدمکی صورت تسویه‌لری ایستمدکلری و شیمدی‌ده بونلری تطبیق نیتنده بولنمدقلری فکرنده‌یز .

« دول متحده متفق دولتلری صلحی تأمین ایچون صرف ایلدکلری مساعیده دوچار مشکلات
« برحرکتده بولنمق املنده دکلدر . اکر بوتون ملتلر ایچون منافع تجاریه‌ده مساوات دستوری ابتدا
« ایدیله‌جك اولورسه دول متحده سائر دولتلرك منافعنه ضد دوشه‌جك هیچ برشی آرزو ایتمز . د
« کرك کندیلری کرك تبعه‌لری ایچون اصلا خصوصی منفعتلر آرامق مقصدنده اولمیوب آنجق حائز ا
« حقوق حمایه وآچیق قپو دستورینی تأمین ایتمك ایسته‌مکده‌در .

« بو قونفرانس اعضاسی شونی بیلمکله بختیار اوله‌جقلردرکه آمریقا قومنك بویوك بر اکثریتی بو
« لهنده بولنیورلر . بوده یالکز بر ملی سیاست دییه دکل ، اویله بر سیاست اولدیغی ایچون که
« طرفندن قبولی حالنده ـ احتمال اجنبی طوپراغنده خصوصی منافع تحریسنه ضد اوله‌رق ـ بر صلح
« وضع واحداثنه وملتك ملته اولان مناسباتنده دها بیوك برنصفت وحقانیت تأسیسنه خادم مهم برعنصر
« وزمانمزك فکرینه دها مطابق بر انکشاف اقتصادیٔ ارضی‌نك اساسنی تشکیل ایده‌جکدر . »

عصمت پاشا ، بیاناتی قابل رد وجرح اولمقسزین ، تورکلرك استانبولده اکثریتده بولندیغنی و
شیمدیکی مملکتلرك هرهانکی بر قسمنده دکل پای تختلرنده دخی آرای اهالی‌یه مراجعتدن قورقمادقلری
مجبوریتنده بولوندیغنی بیلدردی. عصمت پاشا

(صرب-خروات-سلووەن قراللغی) ؛ منیر بك ، شوکت بك، قائممقام توفیق بك، نصرت بك (تورکیه) .

فرانسز نائب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

نائبر : مستر ف لامموت بەلەژن (آمریقا دول متحدەسی) ؛ موسیو سپریشغ وایس ، موسیو رونالد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ، موسیو ایندەللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینسقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب - خروات - سلووەن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

مترجم : موسیو قامەرلینك .

لورد کورزون جلسەی کشاد ایندی وآطەلر مسئلەسی حقندە عصمت پاشایه سوز ویردی .

٦ نومرولو ضبطنامه

۲۵ تشرین ثانی ۱۹۲۲ جلسه‌سی (اوکله‌دن صکره)

جلسه ساعت ۱۵ده، اوشی شاتوسنده، لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو جایلد، موسیو غرووو (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ مارکی کورزون اوف که‌دلس
سیر هوراس رومبولد (بیوك بریتانیا) ؛ موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ،
قافلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو مونتانیا (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ،
اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقای موسیو دیامانیدی (رومانیا) ؛

(صرب-خروات-سلووه‌ن قرالنی) ؛ منیر بك ، شوکت بك، قائمقام توفیق بك، نصرت بك (توركیه) .

قونفرانس نائب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

٦ نومرولو ضبطنامه

---

٢٥ تشرین ثانی ١٩٢٢ جلسه‌سی (اوکله‌دن صکره)

جلسه ساعت هدده اوشی شاتوسنده لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی

متوسط منزلاکی خدمتی کورمکسزین طوغریدن طوغریيه يونانستاندن آناطولی اراضيسنه نقل ايدلمش ايدی. بو آطه‌لره تورکيه‌دن غيری بردولت طرفندن تملك ايدلمسی تورکيه ايچون برتهديد تشکيل ايتمز. حالبوکه تورکيه‌نك خاصةً صوك وقايعدن صکره کثرتلی روم اهالی‌يی حاکميتی آلتنه آلمسنده منفعت اولهجغنی کورمك ممکن دکلدر.

موسيو وينزه‌لوس ، بو آطه‌لرك نه‌درجه‌يه‌قدر عسکرلکدن تجريدلری لازم کله‌جکنك تدقيق اولنمسنی قبول ايده‌بيله‌جکنی وبوخصوصده الك موافق‌شی عسکری متخصصلرك رأيني آلمق اولهجغنی وفقط بوزجه آطه وايمروزده داخل اولديغی حالده برخيلی وقتدن بری تورکيه‌يه عائد بولنميان بو آطه‌لرده تورك حاکيتنك اعاده‌سی موضوع بحث اولامايه‌جغنی بيان ايتدی .

بوزجه اطه ايله ايمروزك ذاتاً چناق قلعه‌يه ياقين اولمسی حسبيله موسيو وه‌نيزه‌لوس، دها ايلری کيدرك بوايکی آطه‌ده يونان حاکميتنه تحديدات وضع اولنمسنی قبول ايدجکنی افاده ايلدی . مومی‌اليه بو آطه‌لرله چناق قلعه‌نك دخی عسکرلکدن تجريدی کيفيتنك برلکده تدقيق موافق اولهجغنی فکرنده بولنمقده‌در .

موسيو وه‌نيزه‌لوس، بو آطه‌لرك عسکرلکدن تجريدينه اعتراض کوسترميه‌جکنی تکرار ايتمکله برابر بويوله برقرار اتخاذينك مقرر بولنمامش اولديغنی و ساده‌جه آطه‌لری عسکرلکدن تجريدايتمك مناسب اولوب اوليه‌جغنك ومناسب اولديغی تقديرده عسکرلکدن تجريدلرينك نه‌مقياسده اولمق لازم کله‌جکنك قوميسيونجه تدقيق قرارکير اولمش اولديغنی تصريح ايتمك لازمکلير ديدی .

لورد کورزون، مسئله‌يی متفق رفيقلريله مذاکره ايتمش اولديغنی سويله‌يه‌رك کرك کندی وکرك اونلر نامنه ادارهٔ کلام ايلدی .

اول امرده مسئله‌يی صرف حقوقی بر نقطهٔ نظردن تدقيق ايتمك ايسته‌ر بونك ايچون ١٩١٣ ده لوندره‌ده انعقاد ايدوب تورکيه ، يونانستان ، صربستان ، بلغارستان و قره‌طاغ آره‌سنده امضا اولنان معاهده‌يه ارجاع نظر ايلمك اقتضا ايدر . بومعاهده‌نك بشنجی ماده‌سی آطه‌لره دائردر .

عصمت پاشا ، بو آطه‌لرك دول معظمه‌يه تووديعی بعض شرائط تحتنده وقوعبولديغنی تلقين ايلمشدر. ايش بويله دکلدر. بوبابده قناعت کتيرمك ايچون « کريد آطه‌سی مستثنی اولمق اوزره آطه‌لر دکزنده‌کی بتون عثمانلی آطه‌لريله آينوروز ياريم آطه‌سی مقدراتی حقنده برحکم ويرمك کيفيتنی » عادتا دول معظمه‌يه تووديع ايتمش اولان بشنجی ماده‌نك صوکنده‌کی تعبيراتی ذکر ايتمك کافی‌در ديدی .

لوندره قونفرانسی دول معظمه سفراسندن مرکب اولوب بو آطه‌لرك کيمه دوير ايديله‌جکنی قرارلاشديرمقله مکلف برقونفرانسی تعقيب ايلمشدر . بو قونفرانس جزائراتی عشرايله اشتغال ايتمه‌مشدر . فی‌الواقع ايتاليا ايله تورکيه آره‌سنده (اوشی)ده منعقد معاهده حسبيله بو مسئله موضوع بحث دکلدی . ايمروز و بوزجه آطه ايله آناطولی ساحلنه قريبتی اولان مه‌يس آطه‌سنك وضعيتلری اعتباريله تورکيه‌ده ابقالری محقق کورونن اشبواوچ آطه مستثنی اولهرق ديکر بوتون آطه‌لر يونانستانه ويرلدی .

١٤ شباط ١٩١٤ده دولتلر تورك حکومتنه قرارلرينی معلن بر نوطه تبليغ ايتديلر شويله‌که : تورکيه‌نك محافظه ايده‌جکی سالف‌الذکر اوچ آطه مستثنی اولمق اوزره يونانستانك او وقت اشغال ايتديکی بوتون آطه‌لر کنديسنه ترك اولنه‌جقدی . بوزجه آطه وايمروز عسکرلکدن تجريد اولنه‌جقدی . ١٥ شباط تاريخلی جوابنده تورك حکومتی صريح بر نقطهٔ نظر اتخاذ ايتمدی . هر نه‌قدر دول معظمه‌نك عمومی خط حرکتندن طولايی

ایتدیکی قرار، تورکیه‌جه قبول اولنمامشدر. بو آطه‌لرك مقدراتنك تعیینی کیفیتنك دول معظمه‌یه
بوایشده علاقه‌دار اولان طرفلرك منافع قطعیه‌سنه موافق برقرار اتخاذ قلنمسیله مشروط ایدی
صورت حل بوشرطی احتوا ایتمدیکندن تورکیه‌یی تطمین ایده‌مزدی .

یونانستانك اخیراً بتون دنیاجه معلوم اولمش اولان آناطولی اوزرنده‌کی توسیع ممالك امل
بریونانستان تشکیلی ضمننده مملکتنده صنعی برصورتده احتراصلر احداث ایدن بر یونانستان ا
بالاده تعداد ایدیلان آطه‌لره صاحب اولمه‌نك آسیای صغرانك آسایشی نصل برتهلکه‌یه القا ایده-
کوسترمشدر .

بناءً علیه محضا صلح عمومی منفعتنه اوله‌رق بو آطه‌لرك کاملاً غیر عسکری بر حاله افرا
لازمدر . اوراده موجود استحکامات و بطاریه‌لر تمامیله تخریب وبونلرك تسلیحاتی رفع او
اوراده هیچ بریکی استحکام وجوده کتیرلمه‌ملیدر. بو آطه‌لردن هیچ بری اس بحری اوله‌رق استعم
اورالره طیاره‌لر کتیرلمه‌ملی. ونه‌ده طیاره‌لره مخصوص صوندیرمه‌لر انشا اولنماملیدر . مذکور
آسایش ایچون کفایت ایده‌جك مقدارده بر ژاندارمه مفرزه‌سندن باشقه هیچ بر قوهٔ مسلحه بو
بوندن بشقه مذکور آطه‌لر ، ارباب فساد واغتشاشه اوجاقلق ایتمه‌ملی ، نه‌ده قچاقجیلره التجا
ونهایت بوخصوصده اتخاذ قلنه‌جق تعهداتك دائما مرعی طوتیله‌جغی امرنده تورکیه‌یه تأمینات ا

عصمت پاشانك فکرینه کوره بو آطه‌لرك بیطرف ومستقل برموجودیت سیاسیه‌سی اولمالید

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، آطه‌لردکزی جزایری میاننده اولا برخیلی مدتدنبری یونانستانك حاکمی
آطه‌لرله حقلرنده هنوز بین‌الدول بر معاهده موجود اولمیان آطه‌لری تفریق ایتمك موافق او
درمیان ایتدی . موسیو وه‌نیزه‌لوس ، « اکر عصمت پاشانك بیاناتنی ایی آکلادم ایسه تورکیه
آطه‌لرك حاکمیتنی محافظه ایتمك ایسته‌یور حالبوکه بو آطه‌لرك قسم اعظمی اجنبی بر عنصر بولن
مطلقه‌ده روم اهالی ایله مسکوندر . استانکوی ، بوزجه آطه وردوس کبی بعضلرنده کوچك
واردر . » دیدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس بوخصوصده آتیده‌کی ارقامی ذکر ایتمشدر .

	روم	مسلمان	موسوی واجانب
	—	—	—
ایمروز	٩,٢٠٧	»	»
بوزجه آطه	٥,٤٢٠	١,٢٠٠	»
استانکوی	١٤,٥٥٠	٢,٠٢٠	»
ردوس	٣٧,٧٧٧	٤,٨٥٤	٢,٤٤٥

دیکر آطه‌لر خالص رومدرلر. بناءً علیه اونلره صاحب اولمق تورکیه‌نك منافعی مقتضاسندن دکلدر. تو
سلامتنه کلنجه بونی مذکور آطه‌لر اخلال ایده‌مز بوخصوصده موسیو وه‌نیزه‌لوس صوك عسکری
کتیرمکه لزوم کوردی . ازمیره اخراج عملیه‌سی اجرا ایتمك ایجاب ایدیکی وقت یونان عسکرلر

عصمت پاشانك بك قطعی برصورتده عسکرلکدن تجریددن عبارت اولان ایکنجی تکلیفه کلنجه بوخصوصده برچوق شیلر سویلنه بیلیر . فقط برطرفدن ایمروز، بوزجه آطه وسمادیرك دیکر طرفدن اوتهکی آطه‌لرآراسنده برفرق کوزتمك ایجاب ایدر . بوایکی اوچ آطه‌نك مقدراتی، بونلر حقنده مناسب اولهجق عسکرلکدن تجرید کیفیتك درجه‌سی بوغازلرك سربستیسی مسئله‌سی ایله برلکده تدقیق اولنه‌بیلیر . لورد کورزون ایلرووده تدقیق ایدیلهجك اولان بومسئله‌ده اتخاذ ایدیلهجك قطعی قرار نهائی بی شیمدیدن کشف ایده‌من .

دیکر آطه‌لر حقنده وبونلرك شدتلی صورتده عسکرلکدن تجریده تابع طوتلمسنك محسناتی خصوصنده موسیو وه‌نیزه‌لوس حربك دوامی مدتجه بو آطه‌لرك تورکلرك آناطولیده وضعیت عسکریه‌سی ایچون اصلا بر تهلکه تشکیل ایتمه‌مش اولدیغنی افاده ایتدی . فی‌الحقیقه بونانلیلر، بونلری اس‌الحرکه اتخاذ ایتمه‌مشدر. بناءً علیه بونلرك تورکیه ایچون بر تهدید تشکیل ایتدیکی ادعاسی معقول اولاماز دیدی .

خلاصةً لورد کورزونك چیقاردیغی نتایج شو مرکزده‌در :

اولا — ایمروز، بوزجه آطه‌وسمادیرك نام‌اوچ آطه‌نك مقدراتی بوغازلرك سربستیسی مسئله‌سی ایله مرتبطاً تدقیق اولنمالیدر ؛

ثانیاً — ماضینك اخطاراتی نظراعتباره آلنه‌رق دیکر آطه‌لره مختاریت اداره بخش‌اولنمسی حقنده‌کی تکلیف رد اولنمالیدر ؛

ثالثاً — اکر بو آطه‌لرك یونانستاندن آیرلمسی‌مسئله‌سی تأمل اولنه‌ماز ایسه لورد کورزون، بونلرك عسکری متخصصلرجه عسکرلکدن تجریدی قضیه‌سنی مع‌المنونیه نظر دقته آله‌جقدر .

لورد کورزون بو حکملری کندیسی ایله تماماً مؤتلف اولان متفق رفقاسی نامنه درمیان ایلدیکی بیانیه سوزینه نهایت ویرمشدر .

عصمت پاشا عسکرلکدن تجرید مسئله‌سنك برثانی قومیسیونك تدقیقه حواله ایدلمسنه راضی اولدی. فقط رئیسك اولامرده ایمروز وبوزجه آطه وسمادیرك اوزرنده‌کی حاکمیت مسئله‌سنه دائرفکرینی تصریح بیورمسنی آرزو ایلدی .

لورد کورزون، بومسئله‌نك بك‌مدققانه تتبعاته محتاج اولدیغی‌ومثلا موسیووه‌نیزه‌لوسك وردیکی ارقامی‌تدقیق ایتمکی مستلزم بولندیغی جوابنی ویردی . بو اوچ آطه اوزرنده‌کی حاکمیته دائر نه قرار اتخاذ ایدیلهجکنی سویلیه‌من . عسکرلکدن تجرید کیفیتی تدقیق ایچون تکلیف اولنان ثانی قومیسیونك تشکلنده مذکور قومیسیوندن حاکمیت مسئله‌سنك دخی تدقیق اولنمسنی طلب ایتمك مناسب اولهجنی رأینده بولوندی . شمدیکی حالده بوبابده بیان فکر ایتمك کندیسی ایچون امکانسز اولدیغنی سویلدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، سمادیرك آطه‌سنده حاکمیت کیفیتی ۱۹۱۳ سنه‌سنده بری حل اولنمشدر . مذاکره ایدیلن یکانه مسئله بو آطه‌یی ثه‌مرتبه عسکرلکدن تجرید ایتمك خصوصیدر دیدی .

تأسفاتی بیان ایلدی ایسه‌ده بونك تطبیقی تأمین ایچون بوتون مساعیسنی صرف ایده‌جکنی وعد ایلیه‌را
وبوزجه آطه حقنده‌کی دول معظمه قرارلرینی نظراعتباره آلدی .

عصمت پاشا ایکی فکر تلقین ایلدی .

بونلرك بریسنده دولتلرك ۱۹۱۳ سنه‌سنده تکلیف ایتدکلری وجهله چناق قلعه مدخلنه قربیتلری
ایمروز وبوزجه آطه‌نك تورکیه‌یه اعاده‌سنی طلب ایلدی. دیکرطرفدن نوعما بوغازلرك ایلری نوبتجیلکنی
ایدن بو جزایر مجتمعه‌یه ایلك دفعه اسمنی ذکر ایلدیکی سمادیرك آطه‌سنك داخل طوتلمه‌سنی ایسته‌دی .
ایکنجی تکلیفنده عصمت پاشا ۱۹۱۳ ده یونانستانه ویریلان سائر آطه‌لرك وبالخاصه لیمنی ، مدللی
ونیقاریا آطه‌لرینك اوندن آلنه‌رق خصوصی براداره آلتنه قونلمسنی طلب ایتدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس، « بوآطه‌لرك ساده عسکرلکدن تجریدی خصوصندن بحث ایدلمش اولدیغنی آکلا
دیدی .

رضا نور بك منفی جواب ویری . آطه‌لرك بیطرف ومستقل بر موجودیت سیاسیه‌یی حائز اولملر
کلدیکنی سویلدی .

لورد کورزون، تشریحاتنه دوامله، شو طرزه کوره بوآطه‌لر تورکیه‌یه اضافه اولنمیه‌جق وفقط برنوع
مختاریتی حائز اولمق اوزره یونانستاندن نزع ایدیله‌جك دیمکدر دیدی . بویله بر صورت حلك کرك
کرکسه عملی نقطهٔ نظردن وخیم مشکلاتی موجب اوله‌جغنی سویلدی . فی‌الواقع بو آطه‌لر معاهده مو
مشروع برصورتده یونانستانه عائددر واهالیسی کاملاً رومدر . اکر تورك مرخصلری احتجاج ایچون
سوردکاری ویلسون پرنسیپلرینه حکملرینی بنا ایدرلرسه اهالینك رأیلرینه مراجعت نتیجه‌سی شبهه‌سز بوآ
یونانستانده ابقاسنه مساعد ظهور ایده‌جکدر . لکن عصمت پاشا اهالینك رأینه مراجعت آرزو ایتمیور،
مختاریت شکلی آلتنده برنوع مشروطیت تجربه‌سی اجرا ایتمك ایسته‌یور . حالبوکه ماضینك درسلری
تجربه‌لره قارشو بر امتناع تولید ایتمکده‌در . بالفرض سیسام اوزون مدت عجیب بر مختاریت شکلنده
ایدلمش وبونك نتایجی هیچ بر زمان موجب تشویق ومرغوب کورلمه‌مشدر .
بالآخره موسیو وه‌نیزه‌لوسی دنیایه کتیرمکله مباهی اولان بر آطه‌ده یعنی کرید آطه‌سنده یکی برتج
بولونلمشدرکه بونك نتیجه‌سی‌ده فلاکتلی اولدی .

لورد کورزون، بیوك مارکی دو سالیسبوریتك رفاقتنده مستشار بولندیغی زمان اك چتین مسائلدن
کرید مسئله‌سی ایدی . موسیو وه‌نیزه‌لوسك هنوز بیوك برشهرت سیاسیه اکتساب ایتمدیکی اوتاریخده براداره‌ٔ مخ
تابع طوتیلان کرید یونانستانه التحاق ایتدیکی بوآنه کلنجه‌یه قدر داخل اغتشاشات ، قانلی عصیانلردن
هرج مرجدن بشقه برشی کورمه‌دی . بوایکی مثال تورك تکلیفنك برطرف ایدلمسی ایچون اخطارات
تشکیل ایدر .

عصمت پاشانك یك قطعی برصورتده عسکرلکدن تجریددن عبارت اولان ایکنجی تکلیفه کلنجه بوخصوصده برجوق شیلر سویلنه بیلیر . فقط برطرفدن ایمروز، بوزجه آطه وسمادیرك دیکر طرفدن اوتهکی آطه‌لرآراسنده برفرق کوزتمك ایجاب ایدر . بوایکی اوچ آطه‌نك مقدراتی، بونلر حقنده مناسب اولهجق عسکرلکدن تجرید کیفیتنك درجه‌سی بوغازلرك سربستیسی مسئله‌سی ایله برلکده تدقیق اولنه بیلیر . لورد کورزون ایلرودہ تدقیق ایدیلهجك اولان بومسئله‌ده اتخاذ ایدیلهجك قطعی قرار نهائی‌یی شیمدیدن کشف ایده‌من .

دیکر آطه‌لر حقنده وبونلرك شدتلی صورتده عسکرلکدن تجریده تابع طوتلمسنك محسناتی خصوصنده موسیو وه‌نیزه‌لوس حربك دوامی مدتجه بو آطه‌لرك تورکلرك آناطولیده وضعیت عسکریه‌سی ایچون اصلا بر تهلکه تشکیل ایتمه‌مش اولدیغنی افاده ایتدی . فالحقیقه یونانلیلر، بونلری اس‌الحرکه اتخاذ ایتمه‌مشدر. بناءً علیه بونلرك تورکیه ایچون بر تهدید تشکیل ایتدیکی ادعاسی معقول اولاماز دیدی .

خلاصةً لورد کورزونك چیقاردیغی نتایج شو مرکزده‌در :

اولا — ایمروز، بوزجه آطه‌وسمادیرك نام‌اوچ آطه‌نك مقدراتی بوغازلرك سربستیسی مسئله‌سی ایله مرتبطاً تدقیق اولنمالیدر ؛

ثانیاً — ماضینك اخطاراتی نظراعتباره آلنه‌رق دیکر آطه‌لره مختاریت اداره بخش‌اولنمسی حقنده‌کی تکلیف رد اولنمالیدر ؛

ثالثاً — اکر بوآطه‌لرك یونانستاندن آیرلمسی‌مسئله‌سی تأمل اولنه‌ماز ایسه لورد کورزون، بونلرك عسکری متخصصلرجه عسکرلکدن تجریدی قضیه‌سنی مع‌المنونیه نظر دقته آلمه‌جقدر .

لورد کورزون بو حکملری کندیسی ایله تماماً مؤتلف اولان متفق رفقاسی نامنه درمیان ایلدیکی بیانیه سوزینه نهایت ویرمشدر .

عصمت پاشا عسکرلکدن تجرید مسئله‌سنك برتالی قومیسیونك تدقیقه حواله ایدلمسنه راضی اولدی. فقط رئیسك اولامرده ایمروز وبوزجه آطه وسمادیرك اوزرنده‌کی حاکمیت مسئله‌سنه دائرفکرینی تصریح بیورمسنی آرزو ایلدی .

لورد کورزون، بومسئله‌نك یك‌مدققانه تتبعه محتاج اولدیغی‌ومثلا موسیوه‌نیزه‌لوسك ویردیکی ارقامی‌تدقیق ایتمکی مستلزم بولندیغی جوابی ویردی . بو اوچ آطه اوزرنده‌کی حاکمیته دائر نه قرار اتخاذ ایدیلهجکنی سویلیه‌من . عسکرلکدن تجرید کیفیتی تدقیق ایچون تکلیف اولنان تالی قومیسیونك تشکلنده مذکور قومیسیوندن حاکمیت مسئله‌سنك دخی تدقیق اولنمسنی طلب ایتمك مناسب اولهجغی رأیینده بولوندی . شمدیکی حالده بوبابده بیان فکر ایتمك کندیسی ایچون امکانسز اولدیغنی سویلدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، سمادیرك آطه‌سنده حاکمیت کیفیتی ۱۹۱۳ سنه‌سندن بری حل اولنمشدر . مذاکره ایدیلن یکانه مسئله بوآطه‌یی نه‌مرتبه عسکرلکدن تجرید ایتمك خصوصیدر دیدی .

تأسفاتی بیان ایلدی ایسه‌ده بونك تطبیقی تأمین ایچون بوتون مساعیسنی صرف ایده‌جکنی وعد ایلیه‌را
وبوزجه آطه حقنده‌کی دول معظمه قرارلرینی نظراعتباره آلدی .

عصمت پاشا ایکی فکر تلقین ایلدی .

بونلرك بریسنده دولتلرك ۱۹۱۳ سنه‌سنده تکلیف ایتدکلری وجهله چناق قلعه مدخانه قریبتلری
ایمروز وبوزجه آطه‌نك تورکیه‌یه اعادەسنی طلب ایلدی. دیکرطرفدن نوعما یونانلرك ایلری نوتجیلکنی
ایدن بو جزایر مجتمعه‌یه ایلك دفعه اسمنی ذکر ایلدیکی سمادیرك آطه‌سنك داخل طوتلمسنی ایسته‌دی .
ایکنجی تکلیفده عصمت پاشا ۱۹۱۳ ده یونانستانه وبریلان سائر آطه‌لرك وبالخاصه لیمنی ، مدللی
ونیقاریا آطه‌لرینك اوزدن آلنه‌رق خصوصی براداره آلتنه قونلمسنی طلب ایتدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، بو آطه‌لرك ساده عسکرلکدن تجریدی خصوصندن بحث ایدلمش اولدیغنی آکلا
دیدی .

وصا نور بك منی جواب ویردی . آطه‌لرك بیطرف ومستقل بر موجودیت سیاسیه‌یی حائز اولملری
کلدیکنی سویلدی .

لورد کورزون، کنفرانسك دوامنده، شو طرزه کوره بو آطه‌لر تورکیه‌یه اضافه اولنمه‌جق وفقط برنوع
مختاریتی حائز اولمق اوزره یونانستاندن نزع ایدیله‌جك دیمکدر دیدی . بویله بر صورت حلك کرك
کرکسه عملی نقطهٔ نظردن وخیم مشکلاتی موجب اوله‌جغنی سویلدی . فی‌الواقع بو آطه‌لر معاهده مو
مشروع برصورتده یونانستانه عائدلر واهالیسی کاملاً رومدر . اکر تورك مرخصلری احتجاج ایچون
سوروکاری ویلسون پرنسیپلرینه حکملرینی بنا ایدرلرسه اهالینك رأیلرینه مراجعت نتیجه‌سی شبهه‌سز بو آ
یونانستانده اضافه مساعد ظهور ایده‌جکدر . لکن عصمت پاشا اهالینك رأینه مراجعت آرزو ایتمیور،
مختاریت شکلی آلتنده برنوع مشروطیت تجربه‌سی اجرا ایتمك ایسته‌یور . حالبوکه ماضینك درسلری
تجربه‌لره قارشو بر امتناع تولید ایتمکده‌در . بالفرض سیسام اوزون مدت عجیب بر مختاریت شکلنده
ادامش وبونك نتایجی هیچ بر زمان موجب تشویق ومرغوب کورلمه‌مشدر .

بالآخره موسیو وه‌نیزه‌لوسی دنیایه کنیرمکه مباهی اولان بر آطه‌ده یعنی کرید آطه‌سنده یکی برتجر
بولونمندرکه بونك نتیجه‌سی‌ده فلاکتلی اولدی .

لورد کورزون، بیوك مارکی دو سالیسبوریك رفاقتده مستشار بولندیغی زمان الك چتین مسائلدن
کرید مسئله‌سی ایدی . موسیو وه‌نیزه‌لوسك هنوزبیوك برشهرت سیاسیه‌ا کتساب ایتمدیکی اوتاریخده براداره‌مختا
تابع طوتیلان کرید یونانستانه التحاق ایتدیکی بو آنه کلنجیه قدر داخل اغتشاشات ، قاتلی عصیانلردن ع
هیچ مرجعدن بشقه برشی کورمه‌دی . بوایکی مثال تورك تکلیفنك برطرف ایدلمسی ایچون اخطارات
تشکیل ایدر .

مارکی غارونی وموسیو بارەرك ریاست ایلدکلری ایکنجی واوچنجی قومیسیونلره کلنجه بونلردن اولکینك مساعیسی،عهود عتیقه مقاولاتندن مستفید بوتون دولتلرك مرخصلری کاملاً مواصلت ایتمدکجه باشلایەمز. فقط موسیو بارەرك ریاست ایلدیکی قومیسیونك تشرین ثانینك یکرمی برنجی کونی اوکلەدن صکره ویا ۲۸ نجی کونی اوکلەدن اول اجتماع ایتمامسنه سبب یوقدر . اوندن صوکره اراضی واقتصادیات قومیسیونلری ایشلرینی عینی زمانده کورەبیلیرلر .

عصمت پاشا ، شمدی‌یه قدر سرد ایلدیکی نقاط نظری تلخیص ایتمك اوزره بیانات آتیەده بولوندی :

اولا — تراکیا مسئلەسنی حل اولنمش عد ایتمیور و بونی تکرار موضوع بحث ایدەجکدر .

ثانیاً — تورکیەنك ایمروز وبوزجه آطه اوزرندەکی حاکمیتنك مذاکرەیه وضع ایدلمسنی قبول ایدەمز .

ثالثاً — اولکی بیاناتی موجبنجه عهود عتیقەدن مستفیدنامی آلتنده قونفرانسه دعوت ایدیلەبیلەجك هیچ بردولتله مذاکرەده بولنەمز .

موسیو بارەر؛ هرکونا سوء تفهملری ازاله ایچون، آخر دولتلرله مذاکره موضوع بحث اولمیوب کیفیت سادەجه منفعتلرینك تعلق ایلدیکی بعض مسائل حقنده مرخصلرینك استماعندن عبارت اولدیغنی سویلدی .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك برنجی اخطاری حقنده تورك مرخصلرینك بالآخره تراکیا حدودینه دائر اولان نقاط نظرینی بیلدیرمك فرصتنه دسترس اولەجقلرینی سویلەدی . لورد کورزون، صباح جلسەسنده بومسئله حقنده واقع اولان بیانات وتکلیفاتنی اهتمامله دوشونمسنی عصمت پاشادن رجا ایتمشدی . موسیو بارەر اوچنجی نقطەیه جواب ویردی . ایکنجی نقطەیه کلنجه، ایمروز وبوزجه آطه اوزرنده حاکمیت مسئلەسی، تالی قومیسیون راپورینی تقدیم ایتمەدن اول مذاکره اولونمیەجقدر .

عصمت پاشا بوخصوصدەکی قیود احترازیەسنی صراحةً محافظه ایلمشدر .

جلسەیه ساعت اون ۱۷ یی ۲۰ کچه ختام ویرلدی .

کاتب عمومی

ر . ماسیفلی

ف ، ل . بەلەن (آمریقا دول متحدەسی) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ه . لاغارد (فرانسه) ؛ قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هوتتا (ژاپونیا ؛ ق . قونجەسقو (رومانیا) ؛ د . میلانوویچ (صرب - خروات - سلووەن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

عصمت پاشا، مادامکه کیفیت یکیدن تدقیقه وضع اولنه‌جقدر فکرینی او وقت دها اطرافلی ایضاح بیان ایتدی .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك یالکز چناق قلعه‌یه مجاور اولان اوچ آطه‌نك دکل‌ده بوتون عسکرلکدن تجریدی کیفیتنك تعلیق ایدلسنی‌مقصد ایتدیکنی‌صوردی. ایمروز وبوزجه آطه اوزرنده مسئله‌سی‌دخی بالآخره مذاکره ایدیله‌جکدر. دیکر بتون آطه‌لرك اصول ادارهٔ سیاسیه‌سنه کلنجه لوزان بومسئله حقنده متفقلرك فکرلرینی اولجه بیلدیرمش ایدوکنی بیان ایلدی .

عصمت پاشا، لورد کورزونك وموسیو وه‌نیزه‌لوسك دلائله جواب ویرمك حقنی محافظه ایتدی .

موسیوباره‌ر، برطرف ایدلش اولان مختاریت مسئله‌سی‌ایله معلقده بولنان ایمروز وبوزجه آطه قضیه‌سی استثنا ایدیلیرسه قومیسیون مسائلك هیئت مجموعه‌سنی بر تالی قومیسیونك تدقیقنه حواله شمدیدن مواد لازمه‌یه مالك بولندیغنی سویلدی .

موسیو لاغو ، بوتالی قومیسیونك اشتغال ایده‌جکی آطه‌لرك هانکیلری اولدیغنی صوردی .

لورد کورزون، بونلرك یالکز موسیو وه‌نیزه‌لوسك صایدیغی آطه‌لردن عبارت اولدیغنی بیلدیردی .

مواد آتیه تحت قراره آلندی :

اولا — بوزجه آطه وایمروز آطه‌سی‌اوزرنده حاکیت مسئله‌سنك وبو آطه‌لرله سمادیرك آطه‌سنك تجریدی کیفیتنك بوغازلر مسئله‌سی مذاکره ایدیله‌جکی زمان تشکل ایده‌جك متخصصین قومیسیونه حواله ایدلسی ؛

ثانیاً — ساقز ، مدللی ، لیمنی ، سیسام ونیقاریا آطه‌لرینك عسکرلکدن تجریدلرینه محل اولمق اوزره مسئله‌سنك‌عینی قومیسیونه حواله‌سی ؛

تورك‌هیئت مرخصه‌سی ایمروز وبوزجه آطه اوزرنده حاکیت مسئله‌سنك مذاکره‌یه قونمه‌سی قید احترازی درمیان ایتدی .

قونفرانسك مساعی یروفرای

لورد کورزون قومیسیونك رزوزنامهٔ مذاکراتی حقنده تورك مرخصلرینك تورکیه‌نك آسیا حدودلرینی ۲۷ تشرین ثانی ۱۹۲۲ ده ساعت اون برده وقوع بوله‌جق اجتماعده مذاکره‌یه حاضر طلنده بولندیغنی بیان ایلدی .

بوغازلرك سربستیسی مسئله‌سی مذاکره‌سنك زمانی، روس هیئت مرخصه‌سنك مواصلتنده بلشویك برنجی قومیسیوننده هر نه قدر مسائل عسکریه دخی تدقیق ایدیله‌جك ایسه‌ده بوغازلر ، و شمدیکی واستانبول مسائلی تنظیم ایدلدکجه بونلری مذاکره ایتمامك دها ایی اولمه‌جغی بیان ایتدی .

موسیو آنتیج (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن‌قراللغی) ؛ منیر بك ، مختار بك ، توفیق بك ، فرقتین سواریسی شوکت بك (تورکیه) .

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی

کاتبلر : موسیو ف . لاموت به‌لژیق (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو رونالد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قونستانتن قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندەلی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینه‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) : رشید صفوت بك (تورکیه) .

ترجمان : موسیو قامه‌رلینك .

لیمنی ، مدللی ، ساقز ، سیسام ونیقاریا آطه‌لرینك غیر عسکری حاله افراغی مسئله‌سی

جنرال‌وه‌یفان ارضی وعسکری مصالح قومیسیونك ۲۵ تشرین ثانی ۱۹۲۲ تاریخلو قراریله [ذیله‌مراجعت] ایکنجی فقره‌سنی اجراءً لیمنی ، مدللی ، ساقز ، سیسام ونیقاریا آطه‌لرینی غیر عسکری حاله افراغ مسئله‌سنی تدقیق ایچون طوپلانان متخصصلر تالی قومیسیونی لایحه‌سنی لورد کورزونك دعوتی اوزرینه اوقودی .

جنرال‌وه‌یفان تورك هیئت مرخصه‌سنك قیداحترازیسی حقنده بعض ملاحظات سردینه لزوم اولدیغی فکرنده بولوندی . بوقید احترازی ایکی قسمی محتویدر : برطرفدن تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نقطهٔ نظرینی احتوا ایتمکده‌در . جنرال‌وه‌یفانك بوبابده سردایده‌جك هیچ برمطالعه‌سی یوقدر ؛ دیگر طرفدن اویله برافاده‌یی حاویدر که جنرال وه‌یفانه کوره بر سوء تفهمدن ایلری گلمش‌در . تالی قومیسیونك اولکی اجتماعنده اتخاذ ایدیلن مقرراتك ایکنجی جلسه‌ده نظراعتباره آلنمادیغنی تورکیه هیئت مرخصه‌سی بیان‌ایدیور . جنرال وه‌یفان تالی قومیسیونك صباح جلسه‌سی ، تالی قومیسیونجه مدللی ، ساقز ، سیسام و نیقاریا جزیره‌لرینی غیرعسکری حاله افراغ ایتمك ولیمنی آطه‌سنك غیرعسکری حاله افراغی مسئله‌سیله برابر تدقیق ایلمك لزومی حقنده واقع اتفاقی تثبیت ایتمك صورتیله ختام بولدیغنی درخاطر ایندیردی . مدللی ، ساقز ، سیسام ونیقاریا آطه‌لرینه تطبیق ایدیله‌جك غیرعسکریلشك شکلی حقنده اتفاق هنوز حاصل اولمامش ، بونقطه ایچون هیچ برقرار ویرلمه‌مش ایدی . بنابرین تالی قومیسیون جانبندن مذکور مسئله‌یه متعلق اولق اوزره برنجی جلسه‌ده برحکم اعطا ایدلدیکنی زعم ایدن تورکیه هیئت مرخصه‌سی یا کلمشدر .

۷ نومرولو ضبطنامه

۲۹ تشرین ثانی ۱۹۲۲ تاریخلی چهارشنبه جلسه‌سی

جلسه ، اوشی شاتوسنده ، لورد کورزونك تحت ریاستنده ، ساعت اون آلتی بچقده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو غروو (آمریقادول متحده‌سی) ؛ مارکی ک
اوف که دلستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو باره‌ر ، موسیو
(فرانسه) ؛ موسیو قاقلامانوس (یونانستان) ؛ موسیو مونتانیا ، مارکی غاروفی ، موسیو
(ایتالیا) ؛ باروز هایاشی ، موسیواوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیودوقا ، موسیو دیاماندی (رو
موسیونیجیچ ، موسیوراقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ عصمت پاشا ، ر
بك ، حسن بك (تورکیه) .

کذلك جلسه ده بولنانلر :

موسیو آموری ، موسیو دوایت (آمریقادول متحده‌سی) ؛ سیر ویلیام تیرره‌ل ، جنرال به
ستو وآدت ، آمیرال سیر د. کیه‌س ، کپته‌ن پاوند ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، ر.ن. ق
هه‌یرود ، موسیولی‌په‌ر ، موسیو ماق فلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ،
وه‌یفان ، موسیو دولاقرووا ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو دوپرسه‌ن ، موسیو بارووا ، بی
دولاموریسی‌په‌ر (فرانسه) ؛ موسیو میخالوقوپولوس ، موسیو دندرامیس ، جنرال مازاراک
(یونانستان) ؛ موسیو آرلوتتا ، موسیو غواریغلیا ، میرآلای ویتاله (ایتالیا) ؛ موسیو ساتو ، میرآ
سایفو ، بحریه یوزباشیسی چودو (ژاپونیا) ؛ میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو قریستی

ملاحظات عسکریك نقطهٔ نظردن استفاده ایدلمك امکانندن غیری برشیٔ اولهجقدر . فی‌الواقع لیمنی وسمادیرك آطه‌لری ایچون حاکمیت قضیه‌سی غیرواردر . زیرا بونلر ۱۹۱۳ سنه‌سندبری یونانستانك مالیدر . موسیو فاقلامانوس منحصراً روم‌اهالی ایله مسکون ایمروز آطه‌سیله‌بوزجه آطه‌نك خالص یونانلیق صفتی‌ایلری سوربیورك بوندن‌بشقه ایمروز جزیره‌سنك ، کلیولی شبه‌جزیره‌سندن کلن‌اون بیکدن فضله ملتجی‌نك مهاجرتی نتیجه‌سنده ، یونانلیق ماهیتی خیلیدن خیلی آرتدیغنی قید ایلیور . یونانستانك لیمنی اوزرنده حاکمیتی تأیید ایدله‌مش‌اولسه‌یدی ملتجیلر مسئله‌سی یونانستانده وخامت پیدا ایلش اولوردی . زیرا بو ملتجیلر آطه‌دن مفارقت ایتمکده مضطر قالیر ایدی . دیکر طرفدن ایمروز ایله بوزجه آطه اون سنه‌دنبری یونانستان اشغالی آلتنده بولنمقدن خالی قالمامش اولدیغی کبی دول معظمه ، ۱۹۱۳ سنه‌سنده ، تورکیه‌یه براقیلان بوزجه آطه ایله لیمنی‌نی استنا ایدرك ، دیکر بتون جزیره‌لری یونانستانه ویرمکه قرار ویرملری اوزرینه ، تورکیه‌جه دول معظمه جانبندن اعطااولنان قرارك قبول ایدله‌مسی واوسایه‌ده بوصوك ایکی آطه‌ده یونان اشغالنك ادامه ایدلمسی یونانستانك اثر تقصیری دکلدر .

ایمروز وبوزجه آطه‌لری اوزرنده حاکمیت مسئله‌سنك ، یونان هیئت‌مرخصه‌سی طرفندن ، معاهده‌نامه‌لرله اولجه تعاطی ایدیلن نوطه‌لرك موجودیتی انکار ایدر بر طرزده اورته‌یه قوندیغی عصمت پاشا اخطار ایتدی . مشارالیه، بومسئله‌یی ذاتاً تدقیق ایتمش و اشبو آطه‌لر حاکمیته متعلق تورکیه مطالباتنك نه‌کبی برحقوقی اساسه ابتنا ایلدیکنی کوسترمشدر . عصمت پاشا سمادیرك آطه‌سنی‌ده مصراً ایسته‌دی . چونکه بوآطه ، وضعیت حقوقیه‌لری، قارشولرنده بولندیغی بوغازلرك وضعیت حقوقیه‌سندن آیری‌اولهرق تدقیق ممکن‌اولهمیانیکی اولکی آطه ایله عینی وضعیتده بولنمقده‌در .

عصمت پاشا ، لیمنی جزیره‌سنی دیکر جوار آطه‌لر اصول اداره‌سنه تابع طوتمق مقصدیله، ذکر ایتمشدر. مدللی ، ساقز ، سیسام ونیقاریا آطه‌لرینه کلنجه ، تورکیه بونلر اوزرنده یونانستان حق حاکمیتی رسماً هیچ برزمان تسلیم ایتمدیکی، بالعکس، دول‌معظمه‌یه‌الکزایمروز آطه‌سی‌وبوزجه‌آطه‌یی تورکیه‌یه بخش ایتمك‌ایستدکلری اثناده ، آنلرك نزدنده کیفیتی پروتستو ایلهمشدر . عصمت پاشا ، سمادیرك ایله لیمنینك ، غیر عسکری حاله افراغ ایدلملری خصوصنده ، بوغازلر اصول اداره‌سنه تابع اولملری لزومنی سرد ایله ختم کلام ایلهمشدر .

موسیو فاقلامانوس ، تالی قومیسیونك ایلك جلسه‌سنده ، حاکمیت مسئله‌سی مناقشه ایدلدیکی صره‌ده ، لورد کورزون طرفندن ، سمادیرك ایله لیمنی آطه‌لری دعوی خارجنده براقلدیغی آچیقدن آچیغه سرد ایدلدیکنی خاطرلره کتیریور . فی‌الحقیقه او جزیره‌لر ، ۱۹۱۳ قرارینك یونانستان حاکمیتی آلتنه وضع ایتدیکی آطه‌لر زمره‌سنه داخل اولوب بو مسئله‌یه تکرار رجوع ایدلمسی‌تجویز ایدیله‌مز . بوآطه‌لرله تالی قومیسیونك مشغول اولمسی محضا ایمروز ایله بوزجه آطه مثللو ، بوغازلره یقین وغیر عسکری حاله افراغ ایچون مخصوص براصول تصور ایدلش اولمسی اقتضا ایدن بر خصوصده مذکور ایکی آطه ایله برلکده داخل اولمسندن منبعثدر . فقط بوتشمیل، مذاکره‌یه قونمایان حاکمیت مسئله‌سنه قطعیاً تعلق ایتمز. محضا ایمروز آطه‌سی‌ایله بوزجه‌آطه، حاکمیتك

برغازلره مجاور آطه‌لر

دیکر طرفدن تالی قومیسیون ، ایکنجی جلسه‌سنده ، بوغازلره یقین آطه‌لری غیرعسکر مسئله‌سنی تدقیق ایتمشدر. جنرال وه‌یغان مذکور درت جزیره‌ده ، غیرعسکریلك نقطهٔ‌نظرندن تدبیرلری تدقیقه مأمور اولان تالی قومیسیونك وظیفه‌سنی تثبیت ایتمشدر . بومسئله‌نك ، بوغازلرك مسئله‌سیله برلکده تدقیقی توصیه ایتمکله برابر دیکر طرفدن تورك هیئت مرخصه‌سی بو تدقیق علاقه‌دار ، بالخاصه قره‌دکزده ساحلدار دولتلر حاضر اولمقسزین تدقیقه امکان اولمایه‌جق وجود ایتمکدن امتناع ایتمه‌مشدر . بوغازلر مسئله‌سنه صیقی مربوط بولندیغنه تورکیه هیئت مرخصه‌سی نظردقتی جلب ایلهمشدر. بوغازلر ایدلسی ملحوظ مقررات قید احترازی تحفنده تالی قومیسیونجه موقتاً تدقیقاته کریشیلهبیله‌جکنی بیلدیرمشدر . معهذا تورك هیئت مرخصه‌سی نقطهٔ‌نظرینی محافظه ایتمش ومناقشه‌یه اشتراك ایتمکدن ایلری‌یه سورمشدر . تالی قومیسیونك بهوده‌یره طوپلانمش اولماسی ایچون، جنرال وه‌یغان مذکور مسئله‌نك مختصراً تدقیقه تشبث ایتمکه دعوت ایلهمش اولوب تورك هیئت مرخصه‌سی بو تدقیق وجود ایتمکدن امتناع ایتمه‌مشدر .

عصمت پاشا ، آطه‌لرنالی قومیسیونده تورکیه مرخصی طرفندن اتیان اولنان نقطهٔ نظرده آنکه تورکیه مرخصی تالی قومیسیون راپورنده مدللی ، ساقز ، سیسام ونیقاریا جزیره‌لرینك غیر افراغی خصوصنده‌کی افاداتی قیود احترازیه ایله تلقی و توحید ایدیلن تدبیرلرله تکلیف اولنان کفایتی اثبات ایتمشدر . عصمت پاشا دخی ، مرخص موصی‌الیه کبی ، مذکور آطه‌لرده طیاره ممنوع اولمسی ایجاب ایده‌جکی وهیچ برقطعهٔ عسکریه‌نك اورادہ اقامه ایدلهمسی لازم کله‌جکی قومیسیون طرفندن راپورنده توصیه ایدیلان تحدیداتك کفایتسزلکی غیر عسکری حاله افراغ کیخیالی برحاله افراغ ایتمکده‌در. طیاره‌لر اك عصری سلاحدر ؛ حالبوکه قومیسیون راپوری آطه‌لر اوله‌رق استفاده موقعنه قونه‌بیله‌جکنی وتوحید ایدیلن احکامدن مقصود اولان جهت بوآطه‌لرده محو تورکیه‌یه قارشو تجاوز کارانه استحضاراته کریشمك احتمالاتندن اوزاق طوتمقدن عبارت ایدوکنی ایدییور . بناءً علی‌ذلك بوآطه‌لری عسکری و سوق الجیشی نقطهٔ‌نظرندن مؤثر بر طرزده غیرعسکر یعنی اورالرده مسلح عسکر مفرزه‌لری اقامه ایدلهمسی درجه‌سنده سفائن هوائیه‌یی منع ایلهمك حه دیکر آطه‌لرك وضعیت حقوقیه‌سیله غیرعسکری حاله افراغلری کیفیته کلنجه عصمت پاشا تالی قومیسیونده تورکیه مرخصنك فکرینه اشتراك ایدییور . مشارالیه بوزجه آطه ایمروز وسمادیرك آطه‌لری ایچون بوغازلر مسئله‌سیله برلکده تدقیقی توصیه ایتمکله برابر دیکر طرفدن تورك هیئت مرخصه‌سی قومیسیونه عرض ایدیلن احترازی قیدلری تأیید ایلیور .

موسیو قاقلامانوس ، یونان هیئت مرخصه‌سی نامنه ، آطه‌لر تالی قومیسیونی طرفندن عرض اولنان حقنده قیصه بیاناتده بولنمغی التزام ایدر . عریض وعمیق تدقیقات یوروتدکدن صکره، تالی قومیسیون مجاور درت آطه‌نك تماماً غیرعسکری حاله افراغی اساسنی قبول ایتمشدر . بو صورتله مذکور آطه‌لر صورتده ضررسز اوله‌جقدر . بوانسانه آنجق « سه‌ور » معاهده‌نامه‌سیله ترك وتخصیص ایدیلن اراضی میانده بالکز بوزجه آطه ایله ایمروز آطه‌سی مقدراتی تثبیت ایتمك لازم کلدیکی وقت موضوع بحث

ملاحظات عسکریك نقطهٔ نظریدن استفاده ایدلمك امکانندن غیری برشیٔ اولهجقدر . فی‌الواقع لیمنی وسمادیرك آطه‌لری ایچون حاکمیت قضیه‌سی غیرواردر . زیرا بونلر ۱۹۱۳ سنه‌سندنبری یونانستانك مالیدر . موسیو قافلامانوس منحصراً روم‌اهالی ایله مسکون ایمروز آطه‌سیله‌بوزجه آطه‌نك خالص یونانلیق صفتنی‌ایلری سورییور؛ بوندن‌بشقه ایمروز جزیره‌سنك ، کایبولی شبه‌جزیره‌سندن کلن‌اون بیکدن فضله ملتجی‌نك‌مهاجرتی نتیجه‌سنده ، یونانلیق ماهیتی خیلیدن خیلی آرتدیغنی قید ایلیور. یونانستانك لیمنی اوزرنده حاکمیتی تأیید ایدلمه‌مش‌اولسه‌یدی ملتجیلر مسئله‌سی یونانستانده وخامت پیدا ایلش اولوردی . زیرا بو ملتجیلر آطه‌دن مفارقت ایتمکده مضطر قالیر ایدی . دیکر طرفدن ایمروز ایله بوزجه آطه اون سنه‌دنبری یونانستان اشغالی آلتنده بولنمقدن خالی قالمامش اولدیغی کبی دول معظمه ، ۱۹۱۳ سنه‌سنده ، تورکیه‌یه براقیلان بوزجه آطه ایله لیمنی‌بی استثنا ایدرك ، دیکر بتون جزیره‌لری یونانستانه ویرمکه قرار ویرملری اوزرینه ، تورکیه‌جه دول معظمه جانبندن اعطااولنان قرارك قبول ایدلمه‌سی واوسایه‌ده بوصوك ایکی آطه‌ده یونان اشغالنك ادامه ایدلمسی یونانستانك اثر تقصیری دکلدر .

ایمروز وبوزجه آطه‌لری اوزرنده حاکمیت مسئله‌سنك ، یونان هیئت‌مرخصه‌سی طرفندن ، معاهده‌نامه‌لره اولجه تعاطی ایدیلن نوطه‌لرك موجودیتی انکار ایدر بر طرزده اورتایه قوندیغی عصمت پاشا اخطار ایتدی . مشارالیه، بومسئله‌یی ذاتاً تدقیق ایتمش و اشبو آطه‌لر حاکمیته متعلق تورکیه مطالباتنك نه‌کبی برحقوقی اساسه ابتنا ایلدیکنی کوسترمشدر . عصمت پاشا سمادیرك آطه‌سنی‌ده مصراً ایسته‌دی . چونکه بوآطه ، وضعیت حقوقیه‌لری، قارشولرنده بولندیغی بوغازلرك وضعیت حقوقیه‌سندن آیری‌اوله‌رق تدقیق ممکن‌اوله‌میان‌ایکی اولکی آطه ایله عینی وضعیتده بولنمقده‌در .

عصمت پاشا ، لیمنی جزیره‌سنی دیکر جوار آطه‌لر اصول اداره‌سنه تابع طوتمق مقصدیله ، ذکر ایتمشدر. مدللی ، ساقز ، سیسام ونیقاریا آطه‌لرینه کلنجه ، تورکیه بونلر اوزرنده یونانستان حق حاکمیتی رسماً هیچ برزمان تسلیم ایتمه‌مش، بالعکس، دول معظمه‌یلکزایمروز آطه‌سنی‌وبوزجه آطه‌یی تورکیه‌یه بخش ایتمك‌ایستدکلری اثناده ، آنلرك نزدنده کیفیتی پروتستو ایلهمشدر . عصمت پاشا ، سمادیرك ایله لیمنینك ، غیر عسکری حاله افراغ ایدلملری خصوصنده ، بوغازلر اصول اداره‌سنه تابع اولملری لزومنی سرد ایله ختم کلام ایلهمشدر .

موسیو قافلامانوس ، تالی قومیسیونك ایلك جلسه‌سنده ، حاکمیت مسئله‌سی مناقشه ایدلدیکی صره‌ده ، لورد کورزون طرفندن ، سمادیرك ایله لیمنی آطه‌لری دعوی خارجنده براقلدیغنی آچیقدن آچیغه سرد ایدلدیکنی خاطرلره کتیریور . فی‌الحقیقه او جزیره‌لر ، ۱۹۱۳ قرارینك یونانستان حاکمیتی آلتنه وضع ایتدیکی آطه‌لر زمره‌سنه داخل اولوب بو مسئله‌یه تکرار رجوع ایدلمسی‌تجویز ایدیلهمز . بوآطه‌لرله تالی قومیسیونك مشغول اولمسی محضا ایمروز ایله بوزجه آطه مثللو ، بوغازلره یقین وغیر عسکری حاله افراغ ایچون مخصوص براصول تصور ایدلمش اولمسی اقتضا ایدن بر غرضیده مذکور ایکی آطه ایله برلکده داخل اولمسندن منبعثدر . فقط بوتشمیل، مذاکره‌یه قونمایان حاکمیت مسئله‌سنه قطعیاً تعلق ایتمز. محضا ایمروز آطه‌سی‌ایله بوزجه آطه، حاکمیتك

بوغازلره مجاور آطهلر

دیکر طرفدن تالی قومیسیون ، ایکنجی جلسه‌سنده ، بوغازلره یقین آطه‌لری غیرعسکر مسئله‌سنی تدقیق ایتمشدر. جنرال ومیغان مذکور درت جزیره‌ده ، غیرعسکریلك نقطهٔنظرندن، تدبیرلری تدقیقه مأمور اولان تالی قومیسیونك وظیفه‌سنی تثبیت ایتمشدر . بومسئله‌نك ، بوغاز علاقه‌دار ، بالخاصه قره‌دکزده ساحلدار دولتلر حاضر اولمقسزین تدقیقنه امکان اولمایه‌جق صه مسئله‌سنه صیقی مربوط بولندیغنه تورکیه هیئت‌مرخصه‌سی نظردقتی جلب ایله‌مشدر. بوغازلرمه ایدلسی ملحوظ مقررات قید احترازی تحتنده تالی قومیسیونجه موقتاً تدقیقاته کیریشیله‌بیله‌جکنی بیلدیرمشدر . معهذا تورك هیئت مرخصه‌سی نقطهٔنظرینی محافظه ایتمش ومناقشه‌یه اشتراك نیتنی ایلریه سورمشدر . تالی قومیسیونك بهوده‌یره طوپلانمش اولماسی ایچون، جنرال‌ومیغان مذکو مسئله‌نك مختصراً تدقیقه تشبث ایتمکه دعوت ایله‌مش اولوب تورك هیئت مرخصه‌سی بو تدقیق ا وجود ایتمکدن امتناع ایتمه‌مشدر .

عصمت‌پاشا ، آطه‌لرتالی قومیسیونده تورکیه مرخصی طرفدن اتیان‌اولنان نقطهٔ نظرده آنکله تورکیه مرخصی تالی قومیسیون راپورنده مدللی ، ساقز ، سیسام ونیقاریا جزیره‌لرینك غیر عـ افرانی خصوصنده‌کی افاداتی قیود احترازیه ایله تلقی و توحید ایدیلن تدبیرلرله تکلیف اولنان تح کفایتنی اثبات ایتمشدر . عصمت پاشا دخی ، مرخص موسی‌الیه کبی ، مذکور آطه‌لرده طیاره و ممنوع اولمسی ایجاب ایده‌جکی وهیچ برقطعهٔ عسکریه‌نك اورادہ اقامه ایدلمه‌سی لازم کله‌جکی فکر قومیسیون طرفدن راپورنده توصیه ایدیلان تحدیداتك کفایتسزلکی غیر عسکری حاله افراغ کیفیة خیالی برحاله افراغ ایتمکده‌در. طیاره‌لرك عصری سلاحدر ؛ حالبوکه قومیسیون راپوری آطه‌لرك اولهرق‌استفاده موقعنه قونه‌بیله‌جکنی وتوحید ایدیلن احکامدن مقصود اولان جهت‌بو آطه‌لرده محض تورکیه‌یه قارشو تجاوزکارانه استحضاراته کیریشمك احتمالاتندن اوزاق طوتمقدن عبارت ایدوکنی ایدییور . بناءً علی‌ذلك بو آطه‌لری عسکری و سوق الجیشی نقطهٔنظرندن مؤثر برطرزده غیرعسکری یعنی اورالرده مسلح عسکر مفرزه‌لری اقامه ایدلمه‌سی درجه‌سنده سفائن هوائیه‌یی منع ایله‌مك حائز دیکر آطه‌لرك وضعیت حقوقیه‌سیله غیرعسکری حاله افراغلری کیفیته کلنجه عصمت پاشا تالی قوم تورکیه مرخصنك فکرینه اشتراك ایدییور . مشارالیه بوزجه آطه ایمروز وسمادیرك آطه‌لری ایچون بوغازلر مسئله‌سیله برلکده تدقیقی توصیه ایتمکله برابر دیکر طرفدن تورك هیئت مرخصه‌سی جا قومیسیونه عرض ایدیلن احترازی قیدلری تأیید ایلیور .

موسیو قافلامانوس ، یونان هیئت مرخصه‌سی نامنه ، آطه‌لر تالی قومیسیونی طرفدن عرض ایدـ حقنده قیصه بیاناتده بولنمغی التزام ایدر . عریض وعمیق تدقیقات یوروتدکدن صکره، تالی قومیسیون مجاور درت آطه‌نك تماماً غیرعسکری حاله افراغی اساسنی قبول ایتمشدر . بو صورتله مذکور آطه صورتده ضردسز اولهجقدر . یونانستانه آنجق « سه‌ور » معاهده‌نامه‌سیله ترك وتخصیص ایدیلن او میانده. بالکز بوزجه آطه ایله ایمروز آطه‌سی مقدراتی تثبیت ایتمك لازم کلدیکی وقت موضوع بحث ا

لورد کورزون ، عصمت پاشانك راپورك قسم اعظمی قبول ایدیکی کورمکله بحثیاردر . بناء علیه لورد کورزون قومیسیونك تولی سند اتحاد ایتمی ، تالی قومیسیون استقاحاتنك قبول ایدلمسی طلب ایدر .

دیکر طرفدن ، لورد کورزون ، صرف عارضی بر سوء تفهمی و قدر موجب محویت بر وجوده تصور ایتمش اولمان جرال وهیان تحریك ایتك آرزو ـ سندهدر . جرالك تالی قومیسیونك ایکنجی جلسه سندهکی بیاناتی تورك هیئت مرحصه سنك یکانی قسم ابتدائی و ایکنجی جلسه سنده اوکا طور و کچنه رمتك استناد ایدیه رك یکانه بیان اولیور . حادثات قابلیتی اولمسی امید ایتك جائزدر .

لورد کورزون ایکنجی مسئله یه پی وه رارك مدخله بعض آثار رسمیه مسئله سنه کیور . مشارالیه ، تورك هیئت مرحصه سی طرفدن تالی قومیسیونه تسکر ایدلمسه منتظر ایدی . لوهرده ، ۱۹۱۳ سنه سنده ، بیوك دولتلره آنجق ایرور نظامی ایله تورکیه یه اعاده تسلیحاتی تلقین ایتمشلردی . رواج کوندوللو ، تورکلر اوچون بر آفتدی . پی سادیرك ایسه مشار الیهه وضاحتله ، ایکنجی دفعه اولهرق کنفرانس علاقه دار ایدن بر تك مسئله ی ، یعنی آیه دکیز قضیه سنی مذاکره ده ، سکوت ایله کچیرمکله بین تورك هیئت مرحصه سی اساسی بر خطابی اولوقتی ، لیپزی نسیان وادیسنه یراقمشدر . ایدی ، لیپزی ، وه رارك مداخله سی ایچون لازم اولان آثاردن بریدر . تالی قومیسیون ، دوراندیشانه بر وراقی صاحه سنده ، تورك هیئت مرحصه سنك واقع اولان او توقاتلیك نتائجه چاره سار اولمشدر . تورکیه نوصه ایدیلن تکلیف ۱۹۱۳ سنه سنده اولدیغی کی ، ایکی آفتدن ، ه رفع کون اول اولدیغی وجهله اوچ آفتدن صکره اولیوب ، بوکه بلکه درت آفته داخل اولمشدر .

جرال وهیان ، تالی قومیسیونك صاحبی احتیاطه تورك هیئت مرحصه سنجه ، سبه سی حالاده اشتراك امکانسزلغه حکم ایدیلکی ایضاح ایتمشدر . لکن لورد کورزون ، درت آفتدن تماماً غیر عسکریلکی توصیه ایدن پروپاور تابعی قولدیاوهیئت استشکاف ایدیلکه کوجلکله اشاعه بولور . بلکه هیئت مومنو فصحان عین بکلمیر و صورتده الده ایدیلکی بیوك و فائدهلی آکلاشمی و بو شرائط تحته واپور تجاریه قبوله موافقت کوستره جکدر .

وه رارك اصولی تدقیق ایدیلك اولان قومیسیون طرفدن و درت آفته مقدراتنك قید احترازی تحته تدقیق فکری تلقین ایتمکله تورکیه هیئت مرحصه سی غایت اهمیتلی بر مسئله احداث ایتمشدر . بو مسائی تأیید صدده دیه حك چوق سوز واردر . بو آفتلرك غیر عسکریلکی شهسر وه رارك مسئله سنك بر جزئیدر . لورد کورزون ایله آرهداشلری مسئله ، بالکز بو غیر عسکریلك خصوصنده ، روس هیئت مرحصه سی مواجهسنده تکرار موضوع بحث ایدیلمسی لزومی محتویه تسلیم ایدیورلر .

مذاکره ساحه سنده بولنان اوچنجی و صوك مسئله شمال آفتلری اورته حاکیت مسئله سیدر . موسیو فاندانوس سابقاً اورته حاکیتك دائماً منافقه زمین خارجنده براقلمسی تأیید ایتمکله تماماً حقلیدر . تالی قومیسیون ایرواز ایله درت آفته مسئله یه اکتفا ایتمشدر . تورکیه هیئت مرحصه سی لیپزی حاکیتی مسئله سنك ، غیر عسکریلك مسئله سی تلقی ، وه رارك انتقال ایدیلمك قومیسیونه اعاده ایدلمسی طلب ایدر . لورد کورزون ، عصمت پاشا حضرتلرینه بر مرحصه رضاً شوصورتله مداخله سی غیر قابل اولدیغی تصریح

قسمی اولدیغی توجیهی موضوع بحث در. یونانستان ، یونان هیئت مرخصه‌سی طرفندن تمهید ایدیلمیه ، مذکور آطهار اورذه حاکیت حقنك طاغمسی شدتله طلب ایدر .

دولایسیله ، مذکور آطهار اورذه حاکیت مسئله‌سنك مناقشه ایدلسی لازم‌کلدیکنی سویلدیکدن صکره بابا ، نجی وسادیرك اورزده حاکیت حقنده اولدیغی کبی بومسئله حل ایدلنجه اولوب ایدیور . فی‌الواقع مدافی ، سیسام وبیغاریا آطهارلری حقنده اولدیغی کبی بومسئله حل ایدلنجه مذکور آطهار اهالیسنك تماماً غیر عسکری حاله افراغلرینی تأمین ایده‌جك وسائطدن غیری تدقیق ایدیلمیه راجی بولندیغی بیان ایلدی .

عصمت پاشا ، نومیسیونك نجی ایله سادیرك یونانلر منظومه‌سنه داخل اولدیغی قبوله مظهر اولدیغی مذکور آطهار اورزده حاکیت امریی یونانلر اصولیله برابر تدقیق ایتمك ایجاب ایله‌یه‌جکی جواب ویرمشدر .

موسیو فانلاندوس ، عصمت پاشا تکلیفنك بتون بتون بکی وبو آطهارلرك وضعیت حقوقیه‌سنه تماس اوزره کورزون طرفندن عیناً مسرود خطهٔ نظره مخالف برشی اولدیغی مطالعه صدده‌نده بیان وبنابرین اوتکلیفی قبول ایتمك امکانی قالمدیغی آیان ایتدی .

اوزه کورزون ایسه عصمت پاشا حاضرلان چیفاریلان حاکیت مسئله‌سنی تدقیق ایتمکده‌در . عرض ایده‌جکی ملاحظاتی بالکز کندیسك دکل بلکه متفق رفقاسنك‌ده نقطهٔ نظرلرینی افاده ایلدیکی بیان ایلدی .

اوزه کورزون ، تشریحاتی اوچ قسمه آیرمق آرزو ایدر . مشارالیه ، اول‌امرده مرکز حسوب دورت آطه یعنی مدافی ، ساقز ، سیسام وبیغاریا آطهارلری مسئله‌سندن بحث ایده‌جکدر . تالی وجوه تدقیق مناسب دوشه‌جك عبورعسکریلك درجه‌سنی کورزون کیرمکه مأموردر. تالی نومیسیون اول وجوده کیرمیکی مناسب واذکارینك مستدالیهی اولان اسبابی قیصه وواضح برصورذه ایضاح راجوزدن طولابی تشکر ایتمك کرکدر .

آطهارلرك تسلیمی وعسکریسنك قارشی مرکز زعمنده کلدیکنه ، موسیو وه‌نیزه‌لوس ، برقاچ کون اول ، تصدیق ایده‌جك ووطنی مذکور آطهارلرك کندیسك عینی اولدیغنی بیان ایلدیکنی ، بوحالك اولان غیر عسکریلكك دها کرویه آتیده اولدیغی بیان ایتمشدر . تالی نومیسیون‌ده ، یونان حکومتنه مذکور آطهارلرك واورلرده تسلیمی اولدیغی بیان ایلمکه مختص قوتی ویرمکه برابر ، اشبو آطهارلردن باشلایه‌جق برتعرض وقوعنده تورکیه‌نك آتیده عسکری حاله مخصوص استعمالی ایچون خفیف صورتده بر غیر عسکریلکی توصیه ایتمکده اولدیغی بیان ایلدی .

مذاکره‌نك مبنی وجودی دیکر قول نومیسیونه تکلیف ایدیلمدن دها واسع وشمالی آطهارلر ایچون تماماً غیر عسکریلك تصدیقی طلب ایدر .

هیئت هواده طیران ایله مانع طیرانك مذاکره‌سنه کلنجه ، نومیسیونه تکلیف ایدیلمدن اول

لورد کورزون ، عصمت پاشانك راپورك قسم اعظمنی قبول ایلدیکنی کورمکله بختیاردر . بناء علیه لورد کورزون قومیسیونك بونی سند اتخاذ ایتمسی، تالی قومیسیون استنتاجاتنك قبول ایدلسنی طلب ایدر.

دیکر طرفدن ، لورد کورزون ، صرف عارضی بر سوء تفهمی بو قدر موجب ممنونیت بر بویوله تنویر ایتمش بولونان جنرال وه‌یغانی تبریك ایتمك آرزوسنده‌در . جنرالك تالی‌قومیسیونك ایلك جلسه‌سنده‌کی بیاناتی تورك هیئت مرخصه‌سنك یاکلش تفسیر ایتدیکی و ایکنجی جلسه‌سنده اوکا طور دکیشدیرمك اسناد ایله‌یه‌رك یاکلدیغی عیان اولیور . حادثه‌نك قاپانمش اولمسنی امید ایتمك جائزدر .

لورد کورزون ایکنجی مسئله‌یه، یعنی‌بوغازلر مدخلنه یقین آطه‌لر زمره‌سی مسئله‌سنه‌کیور. مشارالیه،تورك هیئت مرخصه‌سی طرفدن تالی قومیسیونه تشکر ایدلمسنه منتظر ایدی . لوندره‌ده ، ۱۹۱۳ سنه‌سنده ، بیوك دولتلر، آنجق ایمروز آطه‌سی ایله بوزجه آطه‌نك غیرعسکریلکنی‌وتورکیه‌یه‌اعادهً تسلیملرینی تلقین ایتمشلردی . برقاچ کون‌اول ، تورکلر اوچنجی برآطه‌یی ، یعنی سمادیرکی ایسته‌مشلر ایسه‌ده بومناسبتله ، ایلك دفعه اولهرق کندیسنی علاقه‌دار ایدن بر تك مسئله‌یی ، بوآنه دکین، قطعیاً ، مذاکره‌ده ، مسکوت عنه کچیرتمك‌ایسته‌مه‌ین تورك هیئت مرخصه‌سی اساسلی بر نقطه‌یی اونوتمش ، یعنی‌یی نسیان وادیسنده براقمشدر . ایمدی ، یعنی ، بوغازلرك مدافعه‌سی ایچون لازم اولان آطه‌لردن بریدر . تالی قومیسیون ، دوراندیشلکی واذعان‌پرورلکی سایه‌سنده ، تورك هیئت مرخصه‌سنك بوامثالسز اونوتقانلغنك نتایجنه چاره‌ساز اولمشدر. تورکیه توصیه‌ایدیلن تکلیف ۱۹۱۳ سنه‌سنده اولدیغی کبی نه ایکی آطه‌نك ، نه برقاچ کون اول اولدیغی وجهله اوچ آطه‌نك غیر عسکریلکی اولیوب ، بونده بلکه درت آطه داخل اولمقه‌در .

جنرال وه‌یغان ، تالی قومیسیونك صباحکی اجتماعنه تورك هیئت مرخصه‌سنجه نه سبب مبنی فعالانه اشتراك امکانسزلغنه حکم‌ایدلدیکنی ایضاح ایله‌مشدر. لکن لورد کورزون، درت آطه‌نك تماماً غیر عسکریلکنی توصیه ایله‌ین برراپور نتایجنی قبولدن‌اوهیئتك‌استنکاف ایلدیکنه کوچلکله اینانه‌بیلور. بلکه، هیئت‌دوشونجه‌هان هان بکلنلمز بر صورتده الده ایتدیکی بیوك بر فائده‌یی آکلایه‌جق و بو شرائط تحتنده راپور نتیجه‌لرینی قبوله موافقت کوسترمه‌جکدر .

بوغازلر اصولی تدقیق ایده‌جك اولان قومیسیون طرفدن بو درت آطه مقدراتنك قید احترازی تحتنده تدقیق فکرینی تلقین ایتمکله تورکیه هیئت مرخصه‌سی غایت اهمیتلی بر مسئله احداث ایتمشدر . بو مطالبی تأیید صددنده دینه‌جك چوق سوز واردر . بو آطه‌لرك غیر عسکریلکی شبه‌سز بوغازلر مسئله‌سنك بر جزئیدر . لورد کورزون ایله آرقداشلری مسئله‌نك ، یالکز بو غیرعسکریلك نقطه‌سندن ، روس هیئت مرخصه‌سی مواجهه‌سنده تکرار موضوع بحث ایدلمسی لزومنی ممنونیتله تسلیم ایدیورلر .

مذاکره ساحه‌سنده بولنان اوچنجی وصوك مسئله شمال آطه‌لری اوزنده حاکیت مسئله‌سیدر . موسیو قاقلاماتوس سمادیرك اوزرنده حاکیتك ذاتاً مناقشه زمینی خارجنده براقلدیغنی تأیید ایتمکده تماماً حقایدر . بنابرین قومیسیون ایمروز ایله بوزجه آطه مسئله‌سیله ا کتفا ایتمایدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سی لیمی حاکیتی مسئله‌سنك ، غیر عسکریلك مسئله‌سی مثللو ، بوغازلرله اشتغال ایده‌جك قومیسیونه اعاده ایدلمسنی طلب ایدر . لورد کورزون ، عصمت پاشا حضرتلرینه بسله‌دیکی حرمت‌حسنه رغماً شومدعانك مدافعه‌سی غیرقابل اولدیغنی‌تخمین

قطعی اولهرق توجیهی موضوع بحث در. یونانستان ، یونان هیئت مرخصه‌سی طرفندن تمهید ا
دولایسیله ، مذکور آطهلر اوزنده حاکمیت حقنك طانمسنی شدتله طلب ایدر .
عصمت پاشا، لیمنی وسمادیرك اوزرنده حاکمیت مسئله‌سنك مناقشه ایدلسی لازم‌کلدیکنی سویلدی
ایدیبور . فی‌الواقع مدللی ، سیسام ونیقاریا آطهلری حقنده اولدیغی کبی بومسئله حل ایدلمش اولور
مذکور آطهلر ایچون تماماً غیر عسکری حاله افراغلرینی تأمین ایده‌جك وسائطدن غیری تد
برایش یوقدر .

عصمت پاشا ، قومیسیونجه لیمنی ایله سمادیرکك بوغازلر منظومه‌سنه داخل اولمسی قبوله مظهر
مذکور آطهلر اوزرنده حاکمیت امرینی بوغازلر اصولیله برابر تدقیق ایتمك ایجاب ایله‌یه‌جکی
جواب ویرمشدر .

موسیو قافلامانوس، عصمت پاشا تکلیفنك بتون بتون یکی وبوآطهلرك وضعیت حقوقیه‌سنه
لورد کورزون طرفندن عیناً مسرود نقطهٔ نظره مخالف برشی‌اولدیغنی‌مطالعه صددنده بیان وبنابرین
او تکلیفی قبول ایتمك امکانی قالمادیغنی آنیان ابتدی .

لورد کورزون ایسه عصمت پاشا جانبندن جیقاریلان حاکمیت مسئله‌سنی تدقیق ایتمکده‌در
عرض ایده‌جکی ملاحظهلر یالکز کندیسنك دکل بلکه متفق رفقاسنك‌ده نقطهٔ نظرلرینی افاده ایلد
لورد کورزون ، تشریحاتی اوچ قسمه آیرمق آرزو ایدر . مشارالیه ، اول‌امرده مرکز
منسوب درت آطه یعنی مدللی، سلقز ، سیسام ونیقاریا آطهلری مسئله‌سندن بحث ایده‌جکدر . تالی
بونلره تطبیق مناسب دوشه‌جك غیرعسکرلکك درجه‌سنی کوزدن کچیرمکه مأموردر. تالی قومیسیو
اول وجوده کتیردیکی مساعدین وافکارینك مستندالهمی اولان اسبابی قیصه وواضح برصورتده
راپورلرندن طولایی تشکر ایتمك کرکدر .

آطهلرك شمالی زمره‌سنه قارشی مرکز زمره‌سنه کلنجه ، موسیو وه‌نیزه‌لوس، برقاچ کون‌اول
تطبیق ایدیله‌جك وبوغاز مدخله مجاور آطهلرککنك عینی اولمیه‌جك اولان غیر عسکریلکك
مذاکره‌یه آماده اولدیغنی بیان ایتمشدر . تالی قومیسیونده ، یونان حکومتنه مذکور آطه
واورالرده آسایشی ادامه ایلهمکه مقتضی قوتی ویرمکه برابر ، اشبو آطهلردن باشلایه‌جق برتعر
آناطولیده تورکلری حمایه مقصدینی استهداف ایدن خفیف صورتده بر غیر عسکریلکی توصیه
تورکیه هیئت مرخصه‌سی ایکی قید احترازی درمیان ایتمشدر : هیئت هواده طیران ایله مانع طی
مدافعه‌نك منعی وبوندن بشقه تالی قومیسیونجه تکلیف ایدیلندن دها واسع وشمالی آطهلر ایچ
اولنانه‌تماثل‌تام برغیر عسکریلك تطبیقی طلب ایدر .

ماهیتك هیچ براهمیتی ، هیچ برتأثیری اولهمایه‌جغنی ، زیرا بو آطه‌لرك چناق قلعه بوغازی منظومهٔ ارضیه‌سیله برابر برکل تشکیل ایتمکده اولدیغنی سویلر بوقدر اساسلی برماهیتی حائز بر مسئله‌ده ، بر قاچ بیك کشینك هانکی عرقه منسوب اولورسه اولسونلر ، موجودیتی ، فوق‌العاده اهمیتی حائز جغرافی و سیاسی مطالعات وملاحظات قارشوسنده ، برقیمتی حائز اولهماز . عصمت پاشا ، اوزرنده ، اعتراض کوتورمز برتورك اکثریتی پاشایان غربی تراکیایه دائر مذاکره اثناسنده ، جغرافی و سیاسی ایجاباتك عرقی ملاحظاته رجحانی تأیید ایدلدیکنی خاطرلره کتیرر و آطه‌لردن بحث آچیلنجه قضیه عکسنه چورلدیکنی نظر دقتلرینه عرض ایدر .

لورد کورزون ، عصمت پاشا ایله برمناقشه قپوسی آچمق آرزو ایتمیور . فقط صوك بیاناتنه غایت قیصه یولدن جواب ویرمك ایسته‌یور . اولا ، ایمروز آطه‌سی ایله بوزجه آطه ، تورکیه‌یه ، لوندره معاهده‌نامه‌سیله ویرلمه‌مش اولدیغنی زیرا مذکور معاهده‌نامه ایله بعض بیوك دولتلره بتون آطه‌لر دکزی جزائرینك مقدراتی تنظیم ایتمك وظیفه‌سی ساده‌جه تحمیل اولندیغنی ، نظر اعتباره آلمق کرکدر . بونی تعقیب ایدن مخابره اوراقنده آطه‌لرك توجیهی مسئله‌سی ، برنجی دفعه اولمق اوزره مذکوردر . تورکیه‌نك دول‌معظمه‌یه ویردیکی ۱۵ شباط ۱۹۱٤ تاریخلو جواب عصمت پاشا طرفندن یاکلش اوله‌رق تذکار ایدلمشدر . تورکیه حکومتی ، بو جوابنده دولتلرك تکلیف ایتدیکی فوائدی کاملاً قبول وکندیسنه نامساعد کوردیکی قرارلرینی طانیمقدن امتناع ایدییور ایدی . نوطه‌سنك صوك جمله‌سنده ، تورکیه حکومتی ، دول‌معظمه‌نك ایمروز آطه‌سیله ، بوزجه آطه‌یه ومه‌ئیس آطه‌سنه متعلق تکلیفلرینی ضبط وقید ایدیکنی ساده‌جه بیلدیرییور ایدی . بوشق تورکیه حکومتنك او آطه‌لر اوزرنده حاکمیت اکتساب ایدیکی معناسنه محمول دکلدی . تاریخی وثائق بو طرزده بر معامله‌یه هدف اولهماز . تورکیه نوطه‌سندن بردلیل اخراجی قابل ایسه ، بونی هیچ اولمازسه اونك هیئت مجموعه‌سنه استناد ایتدیرملیدر .

ایکنجی درجه‌ده ، غربی تراکیا حقنده عرقی دلیل ایله استشهاد ایدن تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، آطه‌لردن بحث ایدلدکه بو دلیلك مسکوت عنه کچیلمسی وجوبنی ایلری‌یه سوریور . جغرافی وضعیتی‌ده نظر التفاته آلمیور . بو استدلالات باشدن باشه غیرقابل قبولدر . بو صانکه بو آطه‌لر آطه دکلمش وصانکه بوراده‌کی روم اهالی آطه‌دن بشقه پرده پاشایورمش کبی تلقی ایتمکلکله برابردر . اوچنجی درجه‌ده ، عصمت پاشانك ، ۲۵ تشرین ثانی جلسه‌سنده ، یونان آطه‌لری ایچون تکلیف ایدیکی مختاریته کلنجه ، کورونوشه کوره ، یونانلیلر حقنده ایی اولان بر جهت تورکلر ایچون‌ده ایی اولمق لازمدر . برده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك طلب ایتدیکی آطه‌لرله ، جزیره‌لرینی کندیسندن غیرقابل انفکاك عد ایتدیکی آناطولی ساحلی ایچون‌ده مختاریت تکلیف ایدوب ایتمدیکنی بیلمك ایجاب ایدر . بو نقطه ممکن اولدیغی قدر سرعتله وضوح بولمق ایستر . بوغاز مدخلنده کائن آطه‌لرك جزیره‌دن معدود اولوب اولمادقلرینی بیلمك مهمدر . بونلر آطه اولمادقلری ایچون تورکمی اولملی ، بوقسه بونلره آطه نظریله باقیله‌رق مختاریتمی ویرلملیدر ؟

عصمت پاشا ، یکی باشدن ، بوغازلره یقین آطه‌لر اوزرنده تورك حاکمیتی مسئله‌سنده قیود احترازیه سرد ایدییور . بو زمینه دها اطرافلی بر صورتده تکرار رجوعه فرصتیاب اولمق آرزوسنده‌در . ونهایت طیاره‌لر ایله عسکری مفرزه‌لر حقنده‌کی ایکی اعتراضنك دخی مدللی ، ساقز ، سیسام و بیغاریا آطه‌لرینه تطبیق ایدیله‌جك غیرعسکریلك تدابیری حقنده‌کی قرار لایحه‌سنه درجنی تکلیف ایدییور .

ایدیور؛ حاکیت سیاسی بر مسئله‌در . حالبوکه بونلرك قومیسیونجه مناقشه ایدیلهجك مسئله‌ر عسکری مسائل صره‌سنده‌در . مذکور قومیسیون غیرعسکریلك اصولی تکلیف ، غیرعسکر وسطی ، بونلرك ایکی جهتده اتخاذی لزم تدبیرلری واجرا ایدیلهجك مراقبه‌لك نوعی تثبیت ایتمك حاکیت مسئله‌سی بتون بتون آیری بر ایشدر . وکیفیت بونلرك قومیسیونده دکل ، برنجی قو مناقشه ایدیلهجك اولمله ، برنجی قومیسیونجه ، تورك هیئت متفقه‌سنك بوقطعه‌ده موجود بتون نقد ومطالبك مستند الیهی اولان دلائل حقوقیه‌یه اطلاع پیدا ایدلسی بغایت اهمیتلیدر .

وهیئت مرخصه‌لك ایمروز آطه‌سی ایله بوزجه آطه‌یه متعلق اولان مذکراتی ۱۹۱۳ سنه‌سنده دول معظ تورکیه‌یه واقع تکلیفات اساسیه استناد ایتدیرمسی بك محق ایمشده اهالی ملیتی نظراعتباره آلمق‌ده لا ۱۹۱۲ تاریخلی صولك تحریر ایتدیکی کوره ایمروزده بر تك تورك یوق ایکن ۹،۲۰۰ روم و کلیولدن کلن اون یدکدن عبارت رومك ، بنشعبه التجا ایتمش اولدقلرینی ، براز اول ، موسیو ا اعلام ایتمشدر . بناءً علیه‌ذلك اوآطه‌ده ، شمدی ، ۱۹،۰۰۰ روم بولونیور ، فقط برتك تورك یوقدر آطه‌لك اهمیتی دها آزدر . لکن ۱۹۱۲ تاریخلی آطه‌ده ، آطه‌ده ، ۵۴۲۰ روم و ۱۲۰۰ مسلمان اهالی بر جواب ویلمك الیه اهمیتی حائزدر . تورکیه مرخصین هیئتك بو جوابی ویرمه‌جکنی لورد کور ایدیور . فقط بونك همان اعطاسی لازم کلر .

عصمت پاشا ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نقطه‌نظریی خلاصه ایدر . ایمروز آطه‌سی ایله بوزجه آطه‌دول بر قراریه توفیقاً راجع قبول ایتمز بر صورتله داماً تورکیه‌یه عائددر . دیکر جهتدن بونلرك منظومه‌ی ایدلسی ضروری آطه‌لر زمره‌سنه مجاورك آطه‌سلکده داخلی تورکیه هیئت مرخصه‌سی طلب ا هیئت ، اوجمی درجه‌ده آسیای وسطی ساحله مجاور آطه‌لر ایچون مؤثر بر صورتده غیر عسکر اوامر اجرائیه‌یه طرق ومسافل بر اداره اصولك فوقوالعاده ایستنه‌مشدر . لهذا برنجی آطه‌لر زمره‌سه ایدلسی تکلیف ایتمسی دیکر آطه‌لرك غیرعسکریلکنك دیکرلرك مؤثر صورتده اجرا ایدیلهجکی فکر نده بولا مشدر . بوفقه لهذا اوتدبیرلرك دولایی ذکر ایتمش دکلدر .

ایمروز آطه‌سی ایله بوزجه آطه‌یه کلنجه ، توجیه حاکیت جهتدن بونلرك موقعی اصلا متعلقه دکلدر . مع‌ماقیه آطه‌سیله برابر بیوك دولتلرك ۱۴ شباط ۱۹۱۴ تاریخلی نوطه‌سیله تورکیه حاکیتی آلتنده ترك ا

عصمت پاشا ، اورمانکی عمائل حکومتك ، تورکیه‌یه بوزجه آطه ، ایمروز ومعه‌ماقیه آطه‌لرینی اعاد ویرمك دول معظمه‌یه ویریلن قراری قید وضبط ایتدیکی حالده ، دیکر آطه‌لری یونانستانه ترك حق اعتراضات درمیان ایدیکنی وبونلرحقده محق ومشروع مستدعیاتی قبول ایتدیرمك سعی‌ایله‌جکنی بیله تورکیه‌لك ۱۵ شباط ۱۹۱۴ تاریخلو حواله استناداً ادعا ایدر .

عصمت پاشا ، لورد کورزون طرفندن ، بو آطه‌لرك سماورك جزیره‌سنك ماهیت اتنوغرافیه‌سندن ا ایدیلن دلیله جواباً ، بونلرك آیده تابع آطه‌لر منظومه‌سی مقدراتی تنظیم ایتمك موضوع بحث اولمق

ماهیتك هیچ براهمیتی ، هیچ برتأثیری اولهمایهجغنی ، زیرا بوآطهلرك چناق قلعه بوغازی منظومهٔ ارضیهسیله برابر برکل تشکیل ایتمکده اولدیغنی سویلر بوقدر اساسلی برماهیتی حائز بر مسئلهده ، بر قاچ بیك کشینك هانکی عرقه منسوب اولورسه اولسونلر ، موجودیتی ، فوقالعاده اهمیتی حائز جغرافی و سیاسی مطالعات وملاحظات قارشوسنده ، برقیمتی حائز اولهماز . عصمت پاشا ، اوزرنده ، اعتراض کوتورمز برتورکیا کثریتی پاشایان غربی تراکیایه دائر مذاکره اثناسنده ، جغرافی و سیاسی ایجابات عرقی ملاحظاتله رجحانی تأیید ایدلدیکنی خاطرلره کتیرر وآطهلردن بحث آچیلنجه قضیه عکسنه چورلدیکنی نظر دقتلرینه عرض ایدر .

لورد کورزون، عصمت پاشا ایله برمناقشه قپوسی آچمق آرزو ایتمیور. فقط صوك بیاناتنه غایت قیصه بولدن جواب ویرمك ایسته‌یور. اولا ، ایمروزآطهسی ایله بوزجه‌آطه ، تورکیه‌یه ، لوندره معاهده‌نامه‌سیله ویرلمهمش اولدیغنی ویرا مذکور معاهده‌نامه ایله بعض بیوك دولتلره بتون آطهلر دکزی جزائرینك مقدراتی تنظیم ایتمك وظیفه‌سی ساده‌جه تحمیل اولندیغنی ، نظر اعتباره آلمق کرکدر . بونی تعقیب ایدن مخابره اوراقنده آطهلرك توجیهی مسئله‌سی ، برنجی دفعه اولمق اوزره مذکوردر . تورکیه‌نك دول‌معظمه‌یه ویردیکی ۱۵ شباط ۱۹۱٤ تاریخلو جواب عصمت پاشا طرفندن یاکاش اولهرق تذکار ایدلمشدر . تورکیه حکومتی ، بو جوابنده دولتلرك تکلیف ایتدیکی فوائدی کاملاً قبول وکندیسنه نامساعد کوردیکی قرارلرینی طانیمقدن امتناع ایدییور ایدی. نوطه‌سنك صوك جمله‌سنده، تورکیه حکومتی، دول‌معظمه‌نك ایمروزآطهسیله، بوزجه‌آطه‌یه ومه‌ئیس آطه‌سنه متعلق تکلیفلرینی ضبط وقید ایلدیکنی ساده‌جه بیلدیرییور ایدی. بوشق تورکیه حکومتنك اوآطهلر اوزرنده حاکمیت اکتساب ایلدیکی معناسنه محمول دکلدی . تاریخی وثائق بو طرزده بر معامله‌یه هدف اولهماز . تورکیه نوطه‌سندن بردلیل اخراجی قابل‌ایسه، بونی‌هیچ اولمازسه اونك هیئت مجموعه‌سنه استناد ایتدیرملیدر .

ایکنجی درجه‌ده ، غربی‌تراکیا حقنده عرقی‌دلیل ایله استشهاد ایدن تورکیه هیئت‌مرخصه‌سی ، آطهلردن بحث ایدلدیکجه بو دلیلك مسکوت عنه کیفیتی وجونی ایلریه سوریور . جغرافی وضعیتی‌ده نظر التفاته آلمیور . بواستدلالات باشدن باشه‌غیرقابل قبولدر . بوءصانکه بوآطهلرآطه دکلش‌وصانکه بوراده‌کی روم اهالی آطه‌دن بشقه یرده یاشایورمش کبی تلقی‌ایتمکلکله براردر . اوچنجی درجه‌ده، عصمت‌پاشانك ، ۲۵ تشرین ثانی جلسه‌سنده ، یونان آطهلری ایچون تکلیف ایلدیکی مختاریته کلنجه ، کورونوشه کوره ، یوناتلیلر حقنده ایی اولان بر جهت تورکلر ایچون‌ده ایی‌اولمق لازمدر . بردہ تورکیه هیئت مرخصه‌سنك طلب ایتدیکی آطهلرله ، جزیره‌لرینی کندیسندن غیرقابل‌انفکاك عد ایتدیکی آناطولی ساحلی‌ایچون‌ده مختاریت تکلیف ایدوب ایتمدیکنی بیلمك ایجاب ایدر . بو نقطه ممکن اولدیغی قدر سرعتله وضوح بولمق ایستر . بوغاز مدخلنده کائن آطهلرك جزیره‌دن معدود اولوب اولمادقلرینی بیلمك مهمدر . بونلر آطه اولمادقلری ایچون تورکمی اولملی ، یوقسه بونلره آطه نظریله باقیلهرق مختاریتمی ویرلملیدر ؟

عصمت پاشا ، یکی باشدن ، بوغازلره یقین آطهلر اوزرنده تورك حاکمیتی مسئله‌سنده قیود احترازیه سرد ایدییور . بو زمینه دها اطرافلی بر صورنده تکرار رجوعه فرصتیاب اولمق آرزوسنده‌در . ونهایت طیارهلر ایله عسکری مفرزهلر حقنده‌کی ایکی اعتراضنك دخی مدللی ، ساقز ، سیسام و نیغاریا آطهلرینه تطبیق ایدیلهجك غیرعسکریلك تدابیری حقنده‌کی قرار لایحه‌سنه درجنی تکلیف ایدییور .

ایدیبور؛ حاکمیت سیاسی بر مسئلهدر . حالبوکه بوغازلر قومیسیونجه مناقشه ایدیلهجك مسئ
وعسکری مسائل صره‌سنده‌در . مذکور قومیسیون غیرعسکریلك اصولی تکلیف ، غیرعس
وسعتی ، بوغازلرك ایکی جهتنده اتخاذی لزم‌تدبیرلری واجرا ایدیلهجك مراقبه‌نك نوعی تثبیت ای
حاکمیت مسئله‌سی بتون بتون آیری بر ایشدر . بوکیفیت بوغازلر قومیسیونده دکل ، برنجی
مناقشه ایدیلهجك اولمغله ، برنجی قومیسیونجه ، تورك هیئت متفقه‌سنك بونقطه‌ده موجود بتون
ومطالبنك مستند الیهی اولان دلائل حقوقیه‌یه اطلاع پیدا ایدلسی بغایت اهمیتلیدر .

بوهیئت مرخصه‌نك ایمروز آطه‌سی ایله بوزجه آطه‌یه متعلق اولان مدعالرینی ۱۹۱۳ سنه‌سنده دول‌م
تورکیه‌یه واقع تکلیفات اساسه استناد ایتدیرمسی پك‌محق ایسه‌ده اهالی ملیتی نظراعتباره آلمق‌ده
۱۹۱۲ تاریخنده‌کی صوك تحریر نفوسه کوره ایمروزده بر تك تورك یوق ایکن ۹,۲۰۰ روم
کلیولیدن کلش اون بیکدن فضله رومك ، بشقه‌جه التجا ایتمش اولدقلرینی ، براز اول ، موسیو
اعلام ایتمشدر . بناءً علی‌ذلك اوآطه‌ده، شمدی، ۱۹,۰۰۰ روم بولونیور ، فقط برتك تورك یوق
آطه‌نك اهمیتی دها آزدر . لکن ۱۹۱۲ تاریخنده، آطه‌در، ۵۴۲۰ روم و ۱۲۰۰ مسلم ساکن ایدی
بر جواب بولق البته اهمیتی حائزدر . تورکیه مرخصین هیئتنك بو جوابی ویرمجکنی لورد ک
ایدیبور . فقط بونك همان اعطاسی لازم کلمز .

عصمت پاشا، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نقطهٔنظرینی خلاصه ایدر. ایمروز آطه‌سی ایله بوزجه آطه‌دو
بر قراربنه توفیقاً نزاع قبول ایتمز بر صورتله ذاتاً تورکیه‌یه عائددر . دیکر جهتدن بوغازلر منظو
ایدلسی ضروری آطهلر زمره‌سنه سیمادیرك آطه‌سنك‌ده ادخالی تورکیه هیئت مرخصه‌سی طلب
هیئت ، اوچنجی درجه‌ده آسیای وسطی ساحلنه مجاور آطهلر ایچون مؤثر بر صورتده غیر عس
افراغیله‌بی‌طرف ومستقل بر اداره اصولنك قوروامسنی ایسته‌مشدر . لیمنی‌نك برنجی آطهلر زمره
ایدلسنی تکلیف ایتمه‌سی دیکر آطهلرك غیرعسکریلکنك دخی‌اك مؤثر صورتده اجرا ایدیلهجکی فکرنده
منبعثدر . بوقسه لیمنی‌یی اونوتدیغندن دولایی ذکر ایتمه‌مش دکلدر .

ایمروز آطه‌سی ایله بوزجه آطه‌یه کلنجه، توجیه حاکمیت جهتندن بونلرك موقعی اصلا معلقده دکلدر
مه‌ئیس آطه‌سیله برابر، بیوك دولتلرك ۱۴ شباط ۱۹۱۴ تاریخلی برنوطه‌سیله تورکیه حاکمیتی آلتنده ترا

عصمت پاشا ، اوزمانکی عثمانلی حکومتنك ، تورکیه‌یه بوزجه آطه، ایمروز ومه‌ئیس آطه‌لرینی اع
ولهرق دول معظمه‌جه ویریلن قراری قید وضبط ایتدیکی حالده ، دیکر آطه‌لری یونانستانه ترك فه
اعتراضات درمیان ایلدیکنی وبونلرحقنده محق ومشروع مستدعیاتی قبول ایتدیرمکه سعی ایلهیه‌جکنی
تورکیه‌نك ۱۵ شباط ۱۹۱۴ تاریخلو جوابنه استناداً ادعا ایدر .

عصمت پاشا ، لورد کورزون طرفندن، بو آطهلرله سیمادیرك جزیره‌سنك ماهیت اتنوغرافیه‌سندن
ایدیلن دلیله جواباً ، بوغازلر وآنلره تابع آطهلر منظومه‌سی مقدراتی تنظیم ایتمك موضوع بحث اول

لاحقه

لیمنی، مدللی، ساقز، سیسام و نیقاریا آطه‌لرینك غیر عسكریلكی مسئله‌سنی تدقیق ایچون طوپلانه متخصصین تالی قومیسیونی [1] طرفندن تنظیم اولنان رایور

(۲۵ تشرین ثانی ده برنجی قومیسیون جانبندن ویریلن قرار ؛ فقره ۲)

۲۸ تشرین ثانی ۱۹۲۲

تالی قومیسیون ، ۲۸ تشرین ثانی تاریخنده منعقد جلسه‌سنده :

اولا : نظر تدقیقه آلنان بش آطه‌ده، غیرعسكریلك مسئله‌سنه متعلق بعض تدبیرلرك اتخاذینه محل اولدیغی حقنده اتفاق ایله بیان رأی ایتمشدر .

ثانیاً : بوتدبیرلره کلنجه :

۱ ــ لیمنی آطه‌سی ایچون بوتدابیرك ، بوغازلر مسئله‌سی تدقیق اولندیغی صره‌ده ، ایمروز ، بوزجه آطه وسمادیرك آطه‌لری ایچون تثبیت ایدیله‌جك تدابیر ایله برلکده تعیینی لزومنی اتفاقله تنسیب ایلمشدر .

۲ ــ مدللی ، ساقز ، سیسام و نیقاریا آطه‌لری ایچون ، اکثریت ، غیر عسکری حاله افراغ ایدللری ضمننده اتخاذ ایدیله‌جك تدبیرلرك آتیده‌کی تحدیداتدن عبارت اولمسی ضرورتی قبول ایتمشدر :

ا ــ هیچ براس بحری ، هیچ براستحکام اولمایه‌جق ؛

ب ــ عسکری طیاره‌لر ، آطه‌لرله تورکیه طوپراغی اوزرنده اوچمقدن متقابلاً منع اولنه‌جق ؛

ج ــ آطه‌لرده عسکر قوتلری ، عسکری خدمات ایچون مأمور قطعهٔ عادیه حالنده تحدید ایدیله‌جك وبوقطعه اووجهله، یرنده تعلیم ایدیله‌جك ویونانستان طوپراغی هیئت مجموعه‌سنده بولندیریلان ژاندارمه‌وپولیس موجودی اساسی اوزرندن حساب ایدیلن ژاندارمه و پولیس مقدارینه ایندیریله‌جکدر .

اکثریت، یونانستان آطه‌لرینی تورکیانك تهدیداتی آلتنده براقامق ایچون آناطولی طوپراغنه متقابل تحدیدات تطبیقی موجب اوله‌جق دها واسع تحدیدات تکلیف ایتمك فکرنده‌در .

بالاده توصیه ایدیلن احکامدن مقصود اولان غایه ، حقیقتده، یونانستانه ، کندی آطه‌لرنده نظام‌وانتظامی محافظه وطوپراقلرینی چته‌لرك آقینلرندن وعینی قیبلدن تصدیلردن حمایه ایتمك اوزره محتاج اولدیغی و سائطی بخش ایتمکله برابر، بنه مذکور آطه‌لرده تورکیه علیهنده تجاوزکارانه حاضرلقلره کیریشمك امکانی براقامقدر. اقلیتی تشکیل ایدن تورکیه هیئت مرخصه‌سی مربوط قید احترازیی عرض ایتمشدر .

[1] ریاستنه جنرال وه‌یفانی انتخاب ایدن مذکور تالی قومیسیونك مربوط محیفه‌ده براشتلافنامه‌سنه مراجعت اولنه .

لورد کورزون ، مظهر قبول اولان آتیده‌کی قراری اوقودی .
مدللی، ساقز، سیسام و نیقاریا ، آطه‌لرینه تطبیق ایدیله‌جك غیر عسکریلك تدابیرینه عائد متـ
تالی قومیسیونی لایحه‌سنده مندرج وصایانك قبولی قرارکیر اولمشدر .
تورکیه هیئت مرخصه‌سی طیاره‌لر بولندیرلمسی وعسکری مفرزه‌لر اقامه‌سی مسئله‌لرینه احترازی
علاوه ایدر .

جلسه ساعت اون سکزی یکرمی کچه ختام بولدی .

کاتب عمومی :
ر . ماسیغلی

تصدیق اولنمشدر :

ف . ل . بهلره (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بویوك بریتانیا) ؛ ئ . لاغارد (فرا
ه . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هوتنا (ژاپونیا) ؛ ه . قونچه‌سقو (روما
و . میلانوویچ (حرب-خدوات-سلوده‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) .

ثانیاً : بو آطه‌لرده هانکی نوعدن اولورسه اولسون استحکام عملیاتنه ابتدار وعسکری تأسیسات ادامه ایدیلهمه‌یه‌جك ؛

ثالثاً : ژاندارمه‌لر خارجنده اورالرده مسلح برقوت براقلمایه‌جق ، عسکری بر دپوی تأسیس اولنمایه‌جق وهیچ برعسکری حاضراق بولنمایه‌جق ؛

رابعاً : اورالرده هیچ بر قره ویا دکز طیاره‌سی ، وطیاره‌جیلکه یارار هیچ برمؤسسه بولندیرلیه‌جق ؛

خامساً : یعنی جزیره‌لرك غیرعسکری حاله افراغی تدقیقاتی بونلرلرك مسئله‌سنك حین تدقیقنده اجرا ایدلمك آرزوسی افاده وبیان ایدلمشدر .

بوایکی مسئله بینلنده موجود مناسبت قویه‌یه بناءً تورك هیئت مرخصه‌سی بو آطه‌لرك تابع اولدیغی حاکیتك بونلرلر مسئله‌سی مذاکره اولندیغی زمان تدقیقی طلب ایتدی .

تورك هيئت مرخصه‌سنك قيد احترازيسى

بوكون ، اوكله‌دن صكره ، عسكرى تالى قوميسيونده ، طرف رياستدن واقع تكليفات حقنده ، ت
هيئت مرخصه‌سنك بيان ايتمك ايسته‌ديكى ملاحظات ايله درميان ايلمك آرزو ايلديكى قيود احترازيه شونلر

بو صباحكى جلسه‌ده اوزون مناقشه‌لر نتيجه‌سنده تالى قوميسيون رئيسى ، موضوع بحث اولان آط
آناطولى‌يه قارشى بر تعرض ايچون اس حركات تشكيل ايتديكنى و اورادن تا آسياى صغرى قلبكاهى ت
ايديله‌بيله‌جكى باهر بر كيفيت اولديغنى ، ادعا واثبات ايلديكندن بو آطه‌لرك غير عسكرى حاله افراغ اولن
لزومى اساس اعتباريله قبول اولونمشدر .

فرانسز آميرالى موسيو لافاز ، اشبو غير عسكريلك حالنك حدودينى مذاكره ايدركن ، رئيس طر
تكليف ايديلن :

« هيچ براس بحرى ، هيچ براستحكام اولمايه‌جق » جمله‌سنده ، دكز طياره‌لرينى بولنديرمق ممنوعيتنك د
ايدوكى يولنده برادعا سرد ايتمشدر .

رئيس طرفندن آطه‌لره هردرلو طوپ ادخالنه ممانعت ايدلمسى تكليفى اوزرينه موسيو وه‌تيزه‌لوس جناب
هوائى تعرضه قارشو طوپ براقلمسنه رخصت طلب ايتمش ورئيس هوادن تعرضه قارشى قوللانيله‌جق طوپ
صحرا طوپلرى مثللو دخى استعمال ايديله‌بيله‌جكنى جواب اوله‌رق سويله‌مش اولمغله ايسته‌تيلن رخ

۸ نومرولو ضبطنامه

---

۱ کانون‌اول ۱۹۲۲ تاریخلی جمعه جلسه‌سی

جلسه ، لورد کورزونك ریاستی آلتنده ساعت اون بش بچقده اوتی شائوسنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد، آمیرال بریستول،موسیو غروو (آمریقادول متحده‌سی)؛ مارکی کورزون‌اوف کەداستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو باره‌د ، موسیو بومپار (فرانسه)؛موسیو وه‌نیزه‌لوس، موسیو قاقلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غاروني، موسیومونتانیا ، موسیولاغو(ایتالیا) ؛ بارون‌هایاشی، موسیواوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیودوقا، موسیو دیاماندی (رومانیا)موسیونینچیچ ، موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ عصمت‌پاشا، رضانور بك ، حسن بك (تورکیه) .

جلسه‌ده گنه‌لك حاضر بولنانلر : .

موسیو آموری،موسیوهه‌ق، موسیودوایت (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ سیر ویلیام‌تیرره‌ل، موسیو رایان ، قائممقام هه‌یوود، موسیو نیقولسون، موسیوفوربس‌آدام ، موسیو لی‌ه‌د، موسیو ماق قلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ، جنرال وه‌یتان ، موسیو دولاقرووا ، موسیوبارژه‌تون،موسیودوپه‌رسه‌ن‌قائممقام‌قوره‌ن،موسیوباروا،موسیودولاموریسیه‌ر(فرانسه)؛ جنرال آ. مازاراکیس ، موسیو پولیتیس ، موسیومیخالاقوپولوس(یونانستان) ؛ موسیوآرلوتتا ،

آطه لر دکزی جزایرنده بعضلرینك غیر عسکری حاله افراغی تدقیقه مأمور نالی قومیسیونه

آمریقا دول متحده‌سی : م . ف . لامونت بهلن ؛

بریتانیا ایمپراطورلغی : ماژور جنرال ژ . ت . بورنهت ستوآرت ، هارولد نیقولسون جنابلرینه رفاقتلرنده یوزباشی آ . د . پاوند ، ر ن ، قائمقام ت . ژ . ژ . همیوود .

فرانسه : ویس آمیرال لاقاز ، جنرال وه‌یغان ایله رفاقتلرنده موسیو بارژه‌تون ، قائمقام تورتهن ، قوروه‌ت قپودانی دولاموریسیه‌ر .

یونانستان : موسیو وه‌نیزه‌لوس ، جنرال علکساندر مازاراکیس ، دوقتور میشل تسائوتوس ایله رفاقتلرنده موسیو واسیلی دندرامیس .

ایتالیا : موسیو ماریو آرلوتتا ، میرآلای اومبه‌رتو ویتاله ایله رفاقتلرنده موسیو ماریو ایندلا

ژاپونیا : بحریه یوزباشیسی ن . جورو .

رومانیا : موسیو دیاماندی ، میرآلای طوما دومیتره‌سقو .

صرب ـ خروات ـ سلوون قرالغی : موسیو میلان آنتیچ ، موسیو ولادیمیر میلانوویچ .

(توركیه) : قائمقام توفیق بك ، فرقتین سواریسی شوکت بك ایله معاونلری نصرت بك جواد بك .

ایکی آی ظرفنده دقتله تتبعه فرصت یاب اولدیغی ، لوزان قونفرانسنجه درعقب و جدیتله تدقیقنی ضروری کوردیکی واجراسی کندیسنه میسر اولان تحقیقاتدن صکره ، شرق قریبده مسالمت واقتصادك استقراری ایچون حقیقی براهمیتی حائز اولدیغنه واقفانه قناعت ایلدیکی برمسئله‌در .

دوقتور نانسه‌ن ، اهالی مبادلاتی تدقیقاتنه نیچون براز وقت صرف ایتدیکنی وقونفرانسده ممثل بولندیران حکومتلره مخصوصاً بومسئله‌یه دائر نیچون برلایحه تقدیمنی وظیفه ایدیندیکنی قیصه‌جه ایضاح ایلیه‌جکدر .

مومی الیه ، صوك حرب نهایتنده ، شرق قریبده بولنان یوردلرینی ترکه مجبور قالمش یوزلرجه ملتجیلرله اشتغال ایتمکه جمعیت اقوام مجلسی جانبندن مأمور اولمش اولمق حیثیتیله ، تشرین اول بدایتنده استانبوله ویونانستانه کیتمشدر . ملتجیلر مسئله‌سی تورکیه ویونان رسمی مقاملریله کندیسنی مناسبته سوق ایتمش و جمعیت اعضاسی طرفندن امرینه مهیا طوتیلان مبالغ سایه‌سنده ، ایکی ملتك بیتکین ملتجیلرینه براز یاردیم ایتمك نصیب اولمشدر . بووظیفه‌سی اثناسنده ، دوقتور نانسه‌ن ؛ اقلیتلر مبادله‌سنی تأمین ایچون برمقاوله‌نامه عقد ایتدیرمك فکریله ، درت بیوك دولتك درسعادت ممثللرندن ، تورکیه و یونانستان حکومتلری آره‌سنده بر مذاکره قپوسی آچمغه چالیشمق اوزره بردعوتنامه آلمشدر . مومی الیه ، بویله بر مبادله‌یی درت بیوك دولت حکومتلرینك آرزویه شایان عدایلدیکنه وبو مبادله ایشی قرارکیر اولدیغی تقدیرده ، قطعی بر مصالحه‌نامه عقدی بکلنمکسزین ، همان تطبیق موقعنه کتیرلمسی ضرورتی مرکزنده بر حسه اشتراك ایلدکلرینه یقین حاصل ایدره‌ك ، بر ائتلافك ، بلا استمهال ، میدان آلمسی غایه‌سنی ، استهدافاً ، ایکی حکومت ایله درحال مذاکراته کیریشمش ودها شمدیدن یونانستان حکومتندن لازم کلن مأذونیتی آلمش و آنقره حکومتی ممثللریله باشلایان مذاکره‌لری براز ایلروله‌مشدر . دوقتور نانسه‌ن ، مسئله‌نك وقت کچیرمکسزین یکیدن اله آلنه‌جغندن وایشه کندیسی استانبولدن مفارقت ایتدیکی زمان باغلاندیغی نقطه‌دن باشلانه‌جغندن امید وار اوله‌رق شمدی قومیسیونه خطاب ایتمك جسارتنده بولونیور .

دوقتور نانسه‌ن ، مختلف قومیسیون اعضاسنك نظر دقتنی مسئله‌نك اهمیتنه اماله ایچون تعقیب ایتدیکی بتون مساعیسنده ، کندیسنجه معلوم اولدیغی اوزره عرض ایلدیکی تکلیفاته لوزانده ممثللری موجود بتون حکومتلرك مساعد بولنملری کیفیتنه استناد ایتمشدر . دول معظمه بو تکلیفلره مساعده‌کاردر . چونکه آنلر شرق قریبده اهالینك آیرلمسی مملکتده ، حقیقی برصورتده ، مسالمتی تقریره ساعی اوله‌جغنه واهالی مبادله‌سنك ذاتاً بیوك مقیاسده واقع عرقلره نظراً یر دکیشدیرلمسندن متولد آغیر و اقتصادی مسئله‌لری حله ربط ایتمك خصوصنده اك سریع واك مؤثر واسطه‌یی تشکیله خادم بولنه‌جغنه اینانیورلر . دوقتور نانسه‌ن ، دول معظمه‌جه تکلیفنه کوستریلن مظاهرتدن مسئله‌ده باشلیجه علاقه‌دار ایکی حکومتك دخی برائتلافه وارلمسنی آرزو ایلدکلرینی آکلادیغنی ظن ایدیور . درت دفعه تورکیه رسمی مقاماتی اهالی مبادله‌سنه مساعد اولدقلرینی تأمین ایتمشلردر . یونانستان حکومتی‌ده رسماً عینی صورتده تأمینات ویرمشدر . مسئله‌یی سریعاً انتاج ایچون صرف ایتدیکی بتون امکلرده حکومتلرجه کوزه‌دیلن مقاصد کافی بر تأیید قوتنی حائزدر . فقط دوقتور نانسه‌ن ، کچن ایکی آیلق تجربه‌سی ، تعقیب ایلدیکی غایت دقتلی تحریاتی و مسئله‌نك عمومیتی حقنده‌کی تدقیقاتی ، کندیسنی ، باشلیجه علاقه‌دار مملکتلر منفعتنده اولدیغی قدر آوروپا مسالمتی نفعی نامنه ، برمبادله تکلیفنك ، حد ذاتنده ، صوك درجه‌ده آرزویه دکر بولندیغی قناعتنك حصولنه بادی اولدیغنی‌ده تذکار ایتمك مجبوریتنده‌در . شبهه‌سز ، مسئله آغیر کوچلکلره مقروندر . عددی برمیلیون شخصدن فضله کلن وکندیلری ایچون یبانجی بر یکی مملکته

موسیو غواریغلیا ، میرآلای ویتاله (ایتالیا) ؛ موسیو ناغااوقا ، موسیو ساتو ؛ میرآلا
بحریه یوزباشیسی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) .

کذلك حاضر اولانلر :

دوقتور نانسه‌ن ؛ موسیو فیلیپ بیکر .

کاتب عمومی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : موسیو م ف. لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینـ
موسیو ویقس (انکلتره ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسـ
(یونانستان) ، موسیو ایندەللی ، (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو ولادیمیر
(صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

ترجمان : موسیو قامرلینك

حرب اسیرلرینك و غالبینك مبادله‌سی

لورد کورزون ، حرب اسیرلرینك مبادله‌سی مسئله‌سیله طوغریدن طوغری‌یه مناسبتدار وا
حائز برمسئله‌یی تورکیه ایله یونان اولکالری آره‌سنده اهالی مبادله‌سنی تدقیق ایچون قومیسیونی
بو مسئله ایکی ملتك منافعیله صیقی صیقی علاقه‌داردر وسریع بر صورت حله محتاجدر . زیرا و
وکله‌جك سنه محصولینك آتیسی تهلکه‌ده‌در .

برمدت اقدم دوقتور نانسه‌ن ، مسئله‌یی تورکیه و یونانستان ایله کوروشمش و مومی الیه ذاتاً بوندن مقد
دخی عینی اهمیتی حائز بر وظیفه‌در عهده ایتمشدر . دوقتور نانسه‌ن ، مسئله حقنده ، قونفرانس ایچون لطفاً
ایتمشدر . لایحه اوقوندقدن صکره ، کرك تورکیه و یونانستان هیئت مرخصه‌لری ، کرك مطالعه
ایسته‌یه‌جك دیکر برهیئتلر فکرلرینی اورته‌یه قویه‌بیله‌جکلردر . لورد کورزون بو مناقشه‌نك مح
ویره‌جکندن امید واردر .

دوقتور نانسه‌ن ، روم و تورك اقلیتلرینك مبادله‌سی مسئله‌سی حقنده‌کی نقاط نظرینی قومیسیونه بیل
لورد کورزون طرفندن کندیسنه واقع دعوتی قبول ایده‌بیلدیکندن طولایی پك بختیاردر .

ایکی آی ظرفنده دقتله تتبعه فرصت یاب اولدیغی ، لوزان قونفرانسنجه درعقب و جدیتله تدقیقی ضروری کوردیکی واجراسی کندیسنه میسر اولان تحقیقاتدن صکره ، شرق قریبده مسالمت واقتصادك استقراری ایچون حقیقی براهمیتی حائز اولدیغنه واقفانه قناعت ایلدیکی برمسئله‌در .

دوقتور نانسن ، اهالی مبادلاتی تدقیقاتنه ایچون براز وقت صرف ایتدیکنی وقونفرانسده ممثل بولندیران حکومتلره مخصوصاً بومسئله‌یه دائر ایچون برلایحه تقدیمی وظیفه ایدیندیکنی قیصجه ایضاح ایلیه‌جکدر .

موسی الیه ، صوك حرب نهایتنده ، شرق قریبده بولنان یوردلرینی ترکه مجبور قالمش بوزلرجه ملتجیلرله اشتغال ایتمکه جمیت اقوام مجلسی جابندن مأموراولمش اولمق حیثیتیله ، تشرین‌اول بدایتنده استانبوله ویونانستانه کیتمشدر . ملتجیلر مسئله‌سی تورکیه ویونان رسمی مقاملریله کندیسی مناسبته سوق ایتمش و جمیت اعضاسی طرفندن امرینه مهیا طوتیلان مبالغ سایه‌سنده ، ایکی‌ملتك بیتکین ملتجیلرینه براز یاردیم ایتمك نصیب‌اولمشدر . بووظیفه‌سی اتناسنده ، دوقتور نانسن ؛ اقلیتلر مبادله‌سنی تأمین ایچون برمقاوله‌نامه عقد ایتدیرمك فکریله ، درت بیوك دولتك درسعادت ممثللرندن ، تورکیه ویونانستان حکومتلری آره‌سنده بر مذاکره قپوسی آچمه چالیشمق اوزره بردعوتنامه آلمشدر . موسی الیه ، بویله بر مبادله‌یی درت بیوك دولت حکومتلرینك آرزویه شایان عدایلدیکنه وبو مبادله ایشی قرارکیر اولدیغی تقدیرده ، قطعی بر مصالحه‌نامه عقدی یکنمکسزین ، همان تطبیق موقعه کتیرلمسی ضرورتی مرکزنده بر حسه اشتراك ایلدکلرینه یقین حاصل ایدرهك ، بر ائتلافك ، بلا استمهال ، میدان آلمسی غایه‌سنی ، استهدافاً ، ایکی‌حکومت ایله درحال مذاکراته کیریشمش ودها شمدیدن یونانستان حکومتندن لازم کلن مأذونیتی آلمش و آنقره حکومتی ممثللریله باشلایان مذاکره‌لری براز ایلرولهمشدر . دوقتور نانسن، مسئله‌نك وقت‌کچیرمکسزین یکیدن الله آلنه‌جغندن وایشه کندیسی استانبولدن مفارقت ایتدیکی زمان باغلاندیغی نقطه‌دن باشلانه‌جغندن امید وار اولدیغی شمدی قومیسیونه خطاب ایتمك جسارتنده بولونیور .

دوقتور نانسن ، مختلف قومیسیون اعضاسنك نظر دقتنی مسئله‌نك اهمیته اماله ایچون تعقیب ایتدیکی یتون مساعیسنده ، کندیسنجه معلوم اولدیغی اوزره عرض ایلدیکی تکلیفاته لوزانده ممثللری موجود یتون حکومتلرك مساعد بولنمری کیفیته استاد ایتمشدر . دول معظمه بو تکلیفلره مساعده‌کاردر . چونکه آنلر شرق قریبده اهالینك آیرلمسی مملکتنده ، حقیقی برصورتده ، مسالمی تقریره ساعی اولمه‌جنه واهالی مبادله‌سنك ذاتاً بیوك مقیاسده واقع عرقلره نظراً پر دکیندیرلمسندن متولد آغیر و اقتصادی مسئله‌لری حله ربط ایتمك خصوصنده الاسریع والك مؤثر واسطه‌یی تشکیله خادم بولنه‌جغنه اینانیورلر . دوقتور نانسن، دول معظمه‌جه تکلیفنه کوستریلن مظاهرتدن مسئله‌ده باشلیجه علاقه‌دار ایکی‌حکومتك دخی برائتلافه وارلمسی آرزو ایلدکلرینی آکلادیغی ظن ایدیور . درت‌دفعه تورکیه رسمی مقاماتی اهالی مبادله‌سنه مساعد اولدقلرینی تأمین ایتمشلردر . یونانستان حکومتی‌ده رسماً عینی‌صورتده تأمینات ویرمشدر . مسئله‌یی سریعاً انتاج ایچون صرف ایتدیکی یتون امکانرده حکومتلرجه کوزه‌دیلن مقاصد کافی برتأیید قوتی حائزدر . فقط دوقتور نانسن ، کچن ایکی آیلق تجربه‌سی ، تعقیب ایلدیکی غایت دقتلی تحریاتی و مسئله‌نك عمومیتی حقنده‌کی تدقیقاتی ، کندیسنی ، باشلیجه علاقه‌دار ممالکتلر منفعتنه اولدیغی قدر آوروپا مسالمی نفی نامنه ، برمبادله تکلیفنك ، حد ذاتنده ، صوك درجه‌ده آرزویه دکر بولندیغی قناعتنك حصوله بادی اولدیغنی‌ده تذکار ایتمك مجبوریتنده‌در . شبه‌سز ، مسئله آغیر کوچلکلره مفروندر . عددی برمیلیون شخصدن فضله کلن وکندیلری ایچون یپانمی بر یکی مملکته

موسیو غواریغلیا ، میرآلای ویتاله (ایتالیا) ؛ موسیو ناغااوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای بحریه یوزباشیسی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) .

کذلك حاضر اولانلر :

دوقتور نانسه‌ن ؛ موسیو فیلیپ بیکر .

کاتب عمومی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : موسیو م ف. لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ موسیو ویقس (انکلتره ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو (یونانستان) ، موسیو ایندەللی ، (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو ولادیمیره (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

ترجمان : موسیو قامرلینك

حرب اسیرلرینك و هالینك مبادله‌سی

لورد کورزون ، حرب اسیرلرینك مبادله‌سی مسئله‌سیله طوغریدن طوغری‌یه مناسبتدار واه حائز برمسئله‌یی تورکیه ایله یونان اولکالری آره‌سنده اهالی مبادله‌سنی تدقیق ایچون قومیسیونی بو مسئله ایکی ملتك منافعیله صیقی صیقی علاقه‌داردر وسریع بر صورت حله محتاجدر . زیرا وس وکله‌جك سنه محصولینك آتیسی تهلکه‌ده‌در .

برمدت اقدم دوقتور نانسه‌ن ، مسئله‌یی تورکیه ویونانستان ایله کوروشمش وموی الیه ذاتاً بوندن مقد دخی عینی اهمیتی حائز بروظیفه‌در عهده ایتمشدر . دوقتور نانسه‌ن ، مسئله حقنده ، قونفرانس ایچون لطفاً ایتمشدر . لایحه اوقوندقدن صکره ، کرك تورکیه ویونانستان هیئت مرخصه‌لری ، کرك مطالعه ایسته‌یه‌جك دیکر برهیئتلر فکرلرینی اورته‌یه قویه‌بیله‌جکلردر . لورد کورزون بو مناقشه‌نك مح ویره‌جکندن امید واردر .

دوقتور نانسه‌ن ، روم وتورك اقلیتلرینك مبادله‌سی مسئله‌سی حقنده‌کی نقاط نظرینی قومیسیونه بی لورد کورزون طرفندن کندیسنه واقع دعوتی قبول ایده‌بیلدیکندن طولایی پك بختیاردر .

ایکی آی ظرفنده دقتله تتبعه فرصت یاب اولدیغی ، لوزان قونفرانسنجه درعقب و جدیته تدقیقی ضروری کوردیکی واجراسی کندیسنه میسر اولان تحقیقاتدن صکره ، شرق قریبده مسالمت واقتصادك استقراری ایچون حقیقی براهمیتی حائز اولدیغنه واقفانه قناعت ایلدیکی برمسئله‌در .

دوقتور نانسن ، اهالی مبادلاتی تدقیقاتنه ایچون براز وقت صرف ایتدیکنی وقونفرانسده ممثل بولندیران حکومتلره مخصوصاً بومسئله‌یه دائر ایچون برلایحه تقدیمی وظیفه ایدیندیکنی قیصه‌جه ایضاح ایلیه‌جکدر .

مومی الیه ، صوك حرب نهایتنده ، شرق قریبده بولنان یوردلرینی ترکه مجبور قالمش یوزلرجه ملتجیلرله اشتغال ایتمك جمعیت اقوام مجلسی جابندن مأموراولمش اولمق حیثیتیله ، تشرین اول بدایتنده استانبوله ویونانستانه کیتمشدر . ملتجیلر مسئله‌سی تورکیه ویونان رسمی مقاملریله کندیسی مناسبته سوق ایتمش و جمعیت اعضاسی طرفندن امرینه مهیا طوتیلان مبالغ سایه‌سنده ، ایکی ملتك بیتکین ملتجیلرینه براز یاردیم ایتمك نصیب اولمشدر . بووظیفه‌سی اثناسنده ، دوقتور نانسن ؛ اقلیتلر مبادله‌سی تأمین ایچون برمقاوله‌نامه عقد ایتدیرمك فکریله ، درت بیوك دولتك درسعادت ممثللرندن ، تورکیه و یونانستان حکومتلری آره‌سنده بر مذاکره قبوسی آچمه چالیشمق اوزره بردعوتنامه آلمشدر . مومی الیه ، بویله بر مبادله‌یی درت بیوك دولت حکومتلرینك آرزویه شایان عدایلدیکنه وبو مبادله ایشی قرارکیر اولدیغی تقدیرده ، قطعی بر مصالحه‌نامه عقدی بکنمکسزین ، همان تطبیق موقعنه کتیرلمسی ضرورتی مرکزنده بر حسه اشتراك ایلدکلرینه یقین حاصل ایدرهك ، بر ائتلافك ، بلا استهمال ، میدان آلمسی غایه‌سنی ، استهدافاً ، ایکی حکومت ایله درحال مذاکراته کیریشمش ودها شمدیدن یونانستان حکومتندن لازم کلن مأذونیتی آلمش و آنقره حکومتی ممثللریله باشلایان مذاکره‌لری براز ایلرولهمشدر . دوقتور نانسن ، مسئله‌نك وقت‌کچیرمکسزین یکیدن الله آلنه‌جغندن وایشه کندیسی استانبولدن مفارقت ایتدیکی زمان باغلاندیغی نقطه‌دن باشلانه‌جغندن امید وار اولهرق شمدی قومیسیونه خطاب ایتمك جسارتنده بولونیور .

دوقتور نانسن ، مختلف قومیسیون اعضاسنك نظر دقتنی مسئله‌نك اهمیته اماله ایچون تعقیب ایتدیکی یتون مساعیسنده ، کندیسنجه معلوم اولدیغی اوزره عرض ایلدیکی تکلیفاته لوزانده ممثللری موجود یتون حکومتلرك مساعد بولنلری کیفیته استاد ایتمشدر . دول معظمه بو تکلیفاره مساعده‌کاردر . چونکه آنلر شرق قریبده اهالینك آیرلمسی مملکتده ، حقیقی برصورتده ، مسالتی تقریره ساعی اولهجغنه واهالی مبادله‌سنك ذاتاً بیوك مقیاسده واقع عرقاره نظراً بر دکیشدیرلمسندن متولد آغیر و اقتصادی مسئله‌لری حله ربط ایتمك خصوصنده الاسریع والك مؤثر واسطه‌یی تشکیله خادم بولنه‌جغنه اینانیورلر . دوقتور نانسن ، دول معظمه‌جه تکلیفنه کوستریلن مظاهرتدن مسئله‌ده باشلیجه علاقه‌دار ایکی حکومتك دخی برائتلافه وارلمسی آرزو ایلدکلرینی آکلادیغنی ظن ایدیور . درت دفعه تورکیه رسمی مقاماتی اهالی مبادله‌سنه مساعد اولدقلرینی تأمین ایتمشلردر . یونانستان حکومتی‌ده رسماً عینی‌صورتده تأمینات ویرمشدر . مسئله‌یی سریعاً انتاج ایچون صرف ایتدیکی یتون امکلرده حکومتلرجه کوزه‌دیلن مقاصد کافی برتأیید قوتی حائزدر . فقط دوقتور نانسن ، کچن ایکی آیلق تجربه‌سی ، تعقیب ایلدیکی غایت دقتلی تحریاتی و مسئله‌نك عمومیتی حقنده‌کی تدقیقاتی ، کندیسنی ، باشلیجه علاقه‌دار مملکتلر متفننده اولدیغی قدر آوروپا مسالتی نفی نامنه ، برمبادله تکلیفنك ، حد ذاتنده ، صوك درجه‌ده آرزویه دکر بولندیغی قناعتنك حصولنه بادی اولدیغنی‌ده تذکار ایتمك مجبوریتنده‌در . شبه‌سز ، مسئله آغیر کوچلکلره مقروندر . عددی برمیلیون شخصدن فضله کلن وکندیلری ایچون بیانجی بر یکی مملکته

موسیو نوارپلیا ، میرآلای ویتاله (ایتالیا) ؛ موسیو ناغاوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای بحریه یوزباشیسی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا)

کزلك حاضر اولوندر :

دوقتور نانسن ؛ موسیو فیلیپ پکر .

کاتب عمومی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : موسیو م ف. لاموت بهلن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ موسیو ویقس (انکلتره ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو (یونانستان) موسیو ایندهللی ، (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو ولادیمیر (صرب ـ خروات ـ سلوونن قرالغی) ؛ وشید صفوت بك (تورکیه)

ترجمان : موسیو قامرلینك

حرب اسیرلرینك و هالینك مبادله‌سی

لورد کورزون ، حرب اسیرلرینك مبادله‌سی مسئله‌سیله طوغریدن طوغری یه مناسبتدار واقع حائز برمسئله‌یی تورکیه ایله یونان اولکاری آره‌سنده اهالی مبادله‌سی‌ندقیق ایجون قومیسیونی بو مسئله ایکی ملتك منافعیله صیق صیق علاقه‌داردر وسریع بر صورت حله محتاجدر . زیرا وکله‌جك سنه محصولینك آتیسی تهلکه‌دهدر .

برمدت اقدم دوقتور نانسن ، مسئله‌یی تورکیه ویونانستان ایله کوروشمش وموسی الیه ذاتاً بوندن مقدم دخی عینی اهمیتی حائز بروظیفه‌در عهده ایتمشدر . دوقتور نانسن ، مسئله حقنده ، قونفرانس ایجون لطفاً ایتمشدر . لایحه اوقوندقدن صکره ، کرك تورکیه ویونانستان هیئت مرخصه‌لری ، کرك مطالعه ایسته‌یه‌جك دیکر برهیئتلر فکرلرینی اورته‌یه قویه‌یه‌جکلردر . لورد کورزون بو مناقشه‌نك ویره‌جکندن امید واردر .

دوقتور نانسن ، روم وتورك اقلیتلرینك مبادله‌سی مسئله‌سی حقنده‌کی نقاط نظرینی قومیسیونه : لورد کورزون طرفندن کندیسنه واقع دعوتی قبول ایده‌یلدیکندن طولایی پك بختیاردر .

دیکر جهتدن درحال واقع اولهجق بر مبادله ، اقتصادیات جهتیله برنجی درجهده اهمیتی حائزدر . هم تورکیه هم یونانستان ایچون ، کلهجك یاز موسمنده ، بو ایکی مملکت طرفندن زراعی محصوللرندن قسم اعظمی الده ایدلمسی حیاتی برمنفعتی حائزدر . بشسته بر تعبیرله ، تورکیه ایچون ، زنکین تراکیا طوپراقلرینك ، ۱۹۲۳ سنهسنده ، طبیعی محصولاتی ویرمسی نهقدر اساسلی ایسه یونانستان ایچوندده ، زراع صنفنه منسوب ملتجیلرك کلهجك یاز حلولندن اقدم ، کندی حصادلری سایهسنده کندیلرینی بسلهیهبیلملری او درجه منفعتی اقتضا سندندر . خلاصه ، مبادله ایشی ، قسماً اولسون ، شباط نهایتندن اول یعنی اوچ آی ایچنده فعلیات ساحهسنه انتقال ایتمك لابددر .

ایکی حکومت ائتلافی درحال عقد و همان اجرا موقعنه وضع ایتمکه عزم ایتدیکی صورتده مبادله ایشنی بر نتیجهیه واردیرمق امکان خارجنده دکلدر . دوقتور نانسهن ، برنتیجه آلمق یاخود ائتلافی فعلیات موقعنه قویمق ایچون ایجاب ایدن مذاکرهلر اوزون وکوچ اولهجغنی ظن ایتمیور . حقیقتده ، شرقی تراکیاده اوچ یوز بیك کشیی قولای قولای باریندیرهبیلیر ، متروك کویلرك ، مهم تخم وارزاق یدکلکلریله ، چوق مقداردده زراعت آلتاریله ، اولدن سورولمش برخیلی تارلالریله ویالکز اکلمکلری ایشی قالمش دیکر برچوق مزرعهلریله قالدیغنی خاطرلامق کافیدر . بتون بوکویلر ، مملکته هجرت ایدهجك اولانلر طرفندن همان اشغال ایدیلهبیلیر .

ایجاب ایدن ائتلافه تقدم ایدهجك مذاکراتك فکرنجه نهاوزون نهکوچ اولهجغنی دوقتور نانسهن ، بیان ایلهدی . فیالواقع ، موسی الیه ، یونانستان و بلغارستان حکومتلری آرهسنده یاپیلان ائتلافنامهنك نمونه اتخاذ ایدیلهبیلهجکنی زعم ایدییور . تورکیه حکومتنك دوقتور نانسهنك نظر تدقیقنه ۲ تشرینثانی تاریخنده عرض ایتدیکی مقاوله لایحهسنده یاپدیغی بولده ائتلافه تعدیل دخی ایدیلهبیلور . بویله بر ائتلاف ، تنظیم وتسویهسی مقاولهیی تطبیق ایچون عقد ایدیلهبیلهجك خصوصی بر اوزلاشمهیه منوط اولمق لازم کلن واحداتی ممکن اولان تفرعاتك کافهسنه تشمیل ایدلهملیدر . بوطریق بلغار ویونان قومیسیونجه قبولایدلمش ، ایی نتیجهلر ویرمشدر ؛ مذکور اصول ، سریع ومؤثر وایکیطرف منافعی تمامیله مؤمندر .

دوقتور نانسهن ، تورك هیئت مرخصهسیله یونان هیئت مرخصهسنك ، مسئلهده ، امرلرینه مهیامتخصصلری اولدیغنه مطلعدر . مذکور هیئت مرخصهلری ، حقیقةً اوبولده برمبادلهیی آرزوایدکلری تقدیردهمتخصصلرینك معاونتی ایله لازم کلن مقاولهیی ایکی هفتهدن آز برمدت ظرفنده قلمه آلمق ممکن اولور .

بویله بر ائتلاف عقدی احتمالی حاصل اولمازدن اول تسویهسی ضروری ، بغایت مهم ، سیاسی برقاچ مسئله موجود اولدیغنی دوقتور نانسهن جداً نظر تأمله آلمقدهدر . ازجمله ، مقاولهنامهنك مجبوری هجرت یاخود اختیاری هجرت شقلرندن هانکیسی اساساتخاذ ایدیلهرك یاپیلهجغنی بیلمك لازمدر . تطبیق ایدیلهجکی نواحینك وسعتی وبونی تطبیق موقعنه وضع ایلمکه مأمور مختلط قومیسیون یاخود دیکر بر عضو تشکیلاتی تقریر ایلمك ایجاب ایدر . بو مسئلهلرك هردرلو ائتلاف انعقادندن اول بر جوابه اقتران ایتمش اولمسی ضروریدر . معهذا ، دوقتور نانسهن ، ایکی هیئت مرخصه طرفندن پرورده ایدیلن غایهلر حقندهکی اطلاعنه کوره ، ائتلافك ، بوتون بونقطهلرده ، اصغری بر مهلت مرورنده ، حصول بولهبیلهجکنی ظن ایدییور ومسئلهنك تدقیقاتنه توسل ایدلمسی تأخیره بر سبب کورمیور .

مختلط قومیسیون یاخود مبادله مقاولهنامهسنی تطبیقه مأموردیکر برعضو تشکیلاتنه کلنجه ، دوقتورنانسهن یونان ایله بولغار مهاجرت مقاولهنامهسنی اجرایه نظارت ایدن مختلط قومیسیونك هرحکومتدن منصوب بر ممثل

نقل ایدلك اوزره بوزدلرندن چیقاریلان اهالینك صنف صنف آیرلمسی ، براقلمه مضطر قالدقلری وملکلرینك قیدی ، قیمتلندیرلمسی وتصفیه ایدلمسی ، بومالرینك قیمتی بدلی اولهرق بحق آرادقلری اوده نمسی خصوصاتنه شامل مسئله لری فکر ایله ینلر عندنده او مشکلات حد وپایان بیلمز . قومید کوچلکلرك ، شوآره لق ، دها اول جدونی حالنده وارمش اولهجقلری بیوکلك درجه سندن هیچ دها خفیف دوشه جکنی و مبادله ایشنی حال حاضرده تمی امرنده قوتلی سبیلر موجود ایدوکنی د ایتمکدیر . ذاتاً بو مسئله یی تدقیق ایدرکن دوقتور نانسه نه معاونت ایله ین متخصصلر [شمدی تدة مبادله یه هرجهتله مشابه براهالی مبادله سنی فعلی برطرزده اجرا یوللرینی تدقیق ایچون برقاچ سنه کچیرا مهاجرتلرله اشتغال ایتمش اولان برمختلط یونان ـ بلغار قومیسیونندکی ایکی بیطرف اعضایه تلمیح فنی کوچلکلرك یعنی بو مسئله یه هر وجود بولش ائتلافی طوغری ، سریع و مؤثر بر صورتده تطب اولان مشکلاتك اقتحام ایدلمز مشکلاتدن اولادیغی رأیندهدر . مطالعه لری ، بر مسئله ده ، دیکر برذا دیکر بر مقامك رأینه نسبتله دها قیمتدار اولان مذکور ایکی متخصص طرفندن بیان ایدیلن رأی ق ایله باشلیجه علاقه دار ایکی حکومت نزدنده بیوك برقیمتی حائز اولمق کرکدر .

دوقتور نانسن سوزلرینك روم وتورك اقلیتلرینك مبادله سی ایچون عقدی ممکن بر مقاوله نامه نمونیت بخش نتیجه لره مصدر اولهجغنی معتاسنده تفسیر ایدلمسنی آرزو ایتمیور بالعکس هر اهالی مبادله نه قدر کوزل اداره ایدیلیرسه ایدلسون ، بهمه حال ایکی طرفدن مبادله یه تابع طوتیله جقلردن بر چو بیوك اضطرابلر چکدیره جك ، بلکه ده غایت واسع مقیاسده فقر وضرورت یوکله ده جکدر . بونکلا بوفدا کارلقلر ، نه راده ده واسع اولورسه اولسون ، عینی اهالی یه بوبابده هیچ برشی یاپلادیغنی تقدیرده ایدیله بیله جك اولان فدا کارلقدن اهون کلیر .

فی الواقع ، شرق قریبده اقتصادی احوال صوك درجه وخامتله مالامال کورینیور . ذاتاً اوللری اها مقداردە مکان تبدیل ایتشلردر . برملیونه یاقین سکنه یوردلرندن جدا دوشمش ، دیکر مملکت او قاچمشدر . بونلر تورکیه ده کارلی مشغله لرینی براقش ویونانستانده کندیلرینه کارلی بر ایش تأمینی اخ محروم قالمشدر . عاجل بر چاره تطبیق ایدله دیکی حالده ایکی مملکت ایچون اقتصادی نتیجه لرك [بو ا تورکیه ویونانستان ایچون عینی قوتی حائزدر] فلاکتلی اولهجغنی سویله مك افراطه وارمق دیمك اقلیتلرك سریعاً و تماماً مبادله سی اتخاذ ایدیله جك دیکر هر درلو تدبیرلردن دها زیاده بو فلاکتلرك کچه بیلور وفرار ایله ین روم اهالی طرفندن براقیلان زرع ایدله مش طوپراقلری ایشلتمکه دوام ایچون اهالی یی ، احسن وممکن شرائط آلتنده تورکیه یه تدارك ایلر . یونانستاندن مسلمان تبعه سنك حرکتی أثناده ، یونانستان شهرلریله مختلف قضالرنده متمرکز ملتجیلره اهمیتلی بر نسبت دائره سنده ، بالذات احتیاجلرینی تطمینه مساعد اوله بیلور . فقط ، حال حاضرده ، بك زیاده اهمیت کسب ایدن بو مسـ اقتصادی وجه تدقیق ایدلدکدن صکره ، دوقتور نانسن ، اویولده بر مبادله وقوعی تقدیرنده ، ممکن قیمه برمهلت ایله حصولنی قومیسیوندن مصراً طلب ورجا ایتمك مجبوریتنده در . بوجهت برقاچ سبیله شایاندر : ذاتاً اهالینك بیوك مقیاسده مکان دکیشدیرمسنه باعث اولان بیوك بحران عقبنده ، شمدیکی کچی بر زمانده ، بر مبادله ایشنه کیریشمك ایشلر طبیعی سیرلرینی آلدقلری وقتدن دها زیاده قولایلقلا اوله جق و مبادله نك شامل اوله جغی افراد اووقتدن دها زیاده سهولتله شمدی مبادله یی قبوله یاناشه ج

عصمت پاشا ، دوقتور نانسه‌ن لایحه‌سنك خصوصی برذاتدن صادر وموی‌الیهك تورکیه حکومتی ایله‌اولان مناسباتی هردرلو رسمی مزیتدن عاری اولدیغنی بیان ایلمشدر . بونقطه‌نك اهمیتی یوقدر. مسئله‌ده حقیقی‌منفعت، یونانستان ایله تورکیه‌نك حیاتی منفعتلرینه تعلق ایتمی نقطه‌سنده‌در . بونی کیمك اورتهیه سوردیکنی بیلمك اهمیتسزدر .

عصمت پاشا ، دوقتور نانسه‌ن طرفندن تکلیف ایدیلن صورت حلك تورکیه حکومتنجه مناسبت پیدا ایدله‌مش اولان جمعیت اقوامی توسیط ایلدیکنی بحق قید ایتمشدر. تورکیه‌حکومتی بلکه ایلروده، بومرکزده مناسبات تأسیسی مناسب اوله‌جغنی دوشونور . هرحالده ، بوصرده ، براصول‌پرستلك مسئله‌سی احداث ایتمك لازم دکلدر . مسئله استناد ایدلسی مناسب اوله‌جق عمومی اساسلری تدقیق ایتمکدر .

عصمت پاشا ، بوراده ، اقلیتلرك حمایه‌سی مسئله‌سندن عبارت بولنان ودها شمولی برکله عائد اولان بر جزؤ موجود اولدیغنی بیان ایلمشدر . بوجهت پك طوغریدر . تورکیه ایله یونانستان آراسنده مبادله مسئله‌سی تدقیق ایدلدیکی زمان، هرفرصتده ، اهالیه یردکیشدیرتمك امکانسزلغی رونمون اولهجقدر. مبادله‌ایدیله‌میه‌جك افراد اقلیتلری تشکیل ایده‌جك وحمایه‌لرینی تأمینه مخصوص تدبیرلر ، بلا شبهه ، زمانی حلول ایدنجه ، تدقیق ایدلمك لازم کله‌جکدر .

لوردکورزون، اقلیتلر مسئله‌سنك هیئت‌عمومیه‌سنه یاقینده مذاکره‌یه عصمت پاشانك آماده اولدیغی‌اوکرتمك وشیمدیلك یوردسز، سرسریانه طولاشان زواللی کسه‌لر حالنه‌چاره‌ساز اولمق مستعجل برایش اولدیغنی آنك آغزندن ایشیتمکله مسعود اولمشدر . بوسوزلر ، مناقشه‌نك موضوعنی تشکیل ایدن بتون اهالی مبادله مسئله‌سنی میدانه چیقاریبور. لوردکورزونك دخی‌بالذات بومسئله حقنده‌چوق سویله‌یه‌جك سوزی واردر. شبهه‌سز بوحال یونانستان هیئت مرخصه‌سی، بلکه دها بشقه مملکتلر هیئت مرخصه‌لری‌ایچون عینیدر . قونفرانس برقیچه‌یه وارمق آرزوسنده‌در . او طوپلانغه باشلایه‌لی اون بش کون اولمش ودها شیمدیدن او بیوك بیوك ترقی اثرلری استحصال ایتمشدر . تورك هیئت مرخصه‌سی کندیسنه توجیه ایدیلن بتون دعوتلره تام بر خلوص نیتله اجابت ایتمش ولورد کورزون کندی طرفندن لزومندن فضله تضییق ایدلدیکنه ذاهب اولمایه‌جغنی امید ایتمکده بولنمشدر . « لوزان » شهری پك چوق لطیف جهتلره مالکدر . فقط قونفرانس اعضاسی کاملا میلاد عیسی یورطیسنی اوراده امرار هوسنده دکللردر . ایشته بویوزدن، لورد کورزون اهالی مبادله‌سنه دائراولان مناقشه‌یه همان مبادرت ولزوم کوریلورسه یقین بر جلسه‌ده دوام ایدلسنده مصر اولیور . چونکه بیکلرجه‌آدم، قادر ، وچوجنك حیاتی قبول ایدیله‌جك صورت حله باغلیدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس حرب اسیرلرینی مبادله خصوصنده عصمت پاشا ایله متفقدر .

اهالی‌مبادله‌سنه کلنجه، اوه‌دوقتور نانسه‌ن‌طرفندن‌تکلیف ایدیلن اساسلری قبول ایدییور، تورکیه حکومتی بونلری رد ایدرسه دیکر شرائط تحتنده اوزلاشمق یولنی آراشدیرمق ایچون تورکیه حکومتیله مذاکره‌یه قویولمنه حاضر بولونیور . تصریح ایتمك آرزوسنده. بولندیغی جهت برصورت حلك تسجیلندن عبارتدر . شرقی

ایله جمعیت اقوام مجلسنجه تعیین ایدلش ایکی مثلدن ترکیب ایدلدیکنه اشارت ایدییور . یونانستان آراسنده برائتلاف عقد اولنور ایسه ، اویولده برقومیسیون تشکیل ایدلسنی مومی الیه تکلیف ایدییو یونان ایله یلغارقومیسیونی ایش باشنده کورمش ، بوقومیسیون طرفندن الده ایدیلن غایت جدی مو ایکی بیطرف اعضاجه محافظه ایدیلن مطلق بیطرفلقدن وموميالیهما اعضا فلان یافلان حکومته قار اولمایوب مجرد وظیفه لری جمعیت اقوامدن آلدقلری وکالتنامه یی وجدانپرورانه وخالصانه ایفادن عبا قضیه سندن نشأت ایدیکنی واقف اولمشدر . بنابرین دوقتور نانسه ن ، بو مصلحتده منفعتلرینی امنیت ایله اقوام جمعیتی مجلسنه تودیع ایتمکرینی تورك دوستلرینه تکلیف ایدییور. تورکلر، اومنفعتلر اللرده بولنه جغدن امین اولهبیلورلر . دوقتور ، هنوز اعضای میانده بولنیان مملکتلره قارشو جر طاوراندیغنی بیلیور ، کندیسنده کی بیطرفلق ذهنینك ، محضا وقتیله استحصالنه موفق اولدیغی غا نتایج سایه سنده الده ایتدیکی قوتلی بر سلاح دکل ، هرحکومتجه ، جمعیت اعضاسندن اولسون یاخو حقنده مطلق بر اعتماد بسلهنجك برعدالت ضمانی تشکیل ایتدیکنی بیانده تردد ایتمیور .

عصمت پاشا، اولجه ابلاغ ایدیلن رسمی روزنامه ده بولنمایان برمسئلهنك جلسه پروغرامنه کچیرلدیکنی حیرت ایتمشدر . بوروزنامه، آنجق حرب اسیرلری مبادلهسی مسئلهسنه شامل ابدی . مشارالیه دوقتو راپورنده میدانه چیقاریلان مسئلهنك ، حاضرلاندیغی مذاکراته هیچ برصورتله تعلق ایتمدیکنی علاوه هرنه ایسه عصمت پاشا دوقتور نانسه ن جانبندن تنظیم ایدیلن راپوری علاقه ایله دیکله مش وتعقیب ایتمش ایله جمعیت اقوام آره سنده رسمی مناسبت آچیلمامش اولمقله راپوره آنجق ذاتی برماهیتده وقف سماع عصمت پاشا شیمدی طویدیغی لایحه یه خصوصی بر شخصیتدن صادر اولمش نظریله باقدیغنی تکرار نانسه نك تورك مأمورلریله اولان مذاکراتی دها ایلری یه کوتورلهمش اولمسنه بر بشقه سبب ده مو مراجعات وتشبثاتنه عطف ایدیلن خصوصیلك نشانه سی اولدیغنی بیان ایتمشدر .

اهالی مبادلهسنه کلنجه ، بومسئله ، عصمت پاشا عندنده ، تورکیه ده اقلیتلر مسئلهسنه ویریلهجك حله مربوط کورونیور . کندیسنك امید ایتدیکی وجهله ، قونفرانس ، اهالی مبادلاتی مسئلهسنك مسئلهسیله اشتراکنی قبول ایلرسه ، تورك هیئت مرخصه سی نقطهٔ نظرینی یاقین بر جلسه ده ایضاح ایلهیهجکدر .

والحاصل ، عصمت پاشا ، تراکیاده اولدیغی قدر آناطولیده ملجأسز یاخود یاشامق واسطهلرندن اولهرق قالمش یوز بیکلرجه فلکزدهنك مؤلم وشایان ترحم حالنه سرعت ممکنه ایله بر چاره بولنق البته طرزده تذکر ایدیلهبیلهجکنی تخمین ایلهمکدهدر .

لورد کورزون ایشده بر سوء تفهم بولندیغنی ظن ایتدیکی جهتله ، عصمت پاشایه جواباً برقاچ ما عرض ایتمك امله دهدر . مشارالیه مناقشهیی اصلا حرب اسیرلری مسئلهسنه حصر ایتمك نیتنده بولنمامشدر نقطه نسبهً جوق زیاده کنیش بر مسئلهنك آنجق جزوئی بر قسمیدر . لورد کورزون ، مناقشهنك ویونانستان آراسنده اهالی مبادلهسنه تشمیل ایدیلهجکنی مخالف هیئت مرخصه لره اخبار ایتمشدر .

دیکر طرفدن ، تورکلره عائد اموال ، محصولات ومواشیدن بیوك بر قسمنی ، روملرك ، تراکیادن آیریلورلرکن ، آلوب کوتوردکلرینی تورکیه حکومتی استخبار ایدیبور . یونانستان اولکاسندن کلن بیکلرجه دیکر تورك مهاجرلرینك وصولیله آسیای صغراده‌کی مأواسزلر عددی نه درجه تکثر ایده‌جکنی شیمدیدن کسدیرمك مشکلدر . بویله بر پروغرامك تطبیقی ممکن اولوب اولمادیغنی وامکان ثابت ایسه نه‌مرکزده‌بولندیغنی تدقیق ایتمك جای بحثدر . بوجهت درین تحقیقاته لزوم کوسترر . هرحالده بویله برمبادله وقوعه‌کلدجك ایسه، بتون تورکیه روم اهالیسی‌ده ، ازمیر ایله استانبول داخل اولدیغی حالده ، آکا تابع طوتیله‌جقدر .

یونان استیلاسیله خراب اولان آناطولی داخلنده کلوب برلشمك ایچون یونانستانده‌کی خانه وغیر منقول املاکنی ترك ایدن تورکلرك عاقبتی ایله تورکلر طرفندن ماکدونیاده یاخود دیکر یونان طوپراقلرنده ال سورولمه‌مش بر حالده متروك املاکه وضع ید ایتمك اوزره کیده‌جك روم ملتجیلرینك طالعلری آراسنده بر مقایسه یاپدن صوکره ، عصمت پاشا حرب اسیرلری مسئله‌سنده ، یونانستانك نیتنده خلوصی اثبات ایتمدکجه ، بو مسئله‌نك تالی قومیسیونده تدقیقی قبول ایده‌میه‌جکنده قرار قیلمشدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، عصمت پاشانك تورك حرب اسیرلری یونانستان طرفندن درعقب تورکیه‌یه تسلیم ایدلدیکی حالده تورکیه‌جه یونان‌حرب اسیرلرینك آنجق مصالحه عقدنده تسلیم ایدلمسی شرطیله حرب اسراسی مبادله‌یه موافقت ایتدیکنی دربیش ایدیبور . یونانستان حکومتی بو اساس اوزرندن مناقشه ایده‌مز . تکلیف ایده‌بیله‌جکی شی ایکی طرف الندہ قالمش حرب اسیرلرینك مساوی عددده مبادله‌سیدر . بوصورتله حرب اسیرلرینك بوتون خلوص نیتلره رغماً ازاله‌سی ممکن اوله‌میان اضطراباتی ، امکان دائره‌سنده تهوین ایدلمش اولور .

دیکر جهتدن ، اهالی مبادله‌سنك ، آسیای صغراده ، ملجأسزلر عددینی آرتیرمق نتیجه‌سنه واره‌بیله‌جکی بولنده عصمت پاشا طرفندن درمیان اولنان دلیل موسیو وه‌نیزه‌لوس شدتله رد ایدیبور . حقیقتده یونانستانده برمیلیون ملتجی واردر . بوملتجیلر، مسکنلرینی تخریب ایتمکسزین ترك ایتمشلردر . شبهه‌سز ، بو بر میلیون ملتجیدن ، تخمیناً ایکی یوز بیکی ازمیردن کلیور . بوشهرده حریق ظهوریله ، اورادن آیرلمغه مجبور قالان‌روم اهالی ، خانه براقامشدر . حال بویله ایکن بیله ، شرقی تراکیاده وآناطولیده ، سکز یور بیك کشیی ایوا ایتمکه کافی عددده سکنی موجوددر . خلاصه ، مسئله‌یی تدقیق ومحلنده سیاحت ایتمش اولان دوقتور نانسن بوبابده شهادت ایده‌بیلور . بوندن دولایدرکه عصمت پاشا هرنه درسه دیسون یوردسز اهالی مسئله‌سی یونانستان ایچون باعث فخرت اولەرق میدانه چیقیورسه‌ده تورکیه ایچون بویله دکلدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس یونانستانده مقیم تورکلرك جبراً اخراجی خصوصنده اصرار املنده دکلدر. مشارالیه بوبابده، یونانستان‌داخلنده بولنان ملتجیلردن برقسم‌اعظمنك یوردسز قالدقلرینی وشوزمانده کلیسالرده ، مکتبلرده ، یاخود چادیر آلتنده باریندیرلدقلرینی نظردقته عرض ایتمك لزومنی حس ایدیبور فی‌الحقیقه مسلمان اولرنده اسکان ایدیلنلر پك آزدر. مسلمانلر اولرك بوش قالان قسملرینه ملتجیلردن بعضیلرینی آلمغه ساده‌جه دعوت ایدلدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس، تورك اهالیی‌یه یونانستاندن مفارقت مجوریتی تحمیل ایتمکده‌خواهش کوستریور. ادراك ایده‌بیله‌جکی جهت اهالینك طوعاً مبادله‌سیدر . حیاتی بو مسئله‌یی قطعی و انسانیتکارانه بیتیرمك مناسب اوله‌جغی مرکزنده‌در .

تراکیاء بیکلرجه کشی طرفندن ترك ایدلمشدر . طوپراق تخم صاچلمسی اکمال ایدیلهمدن حالیله براز
ممکن مرتبه سرعتله بر نتیجهٔ حل الده ایدلمسی ، ایستر توركلر، ایستر زوملر اولسون هر کسه نافع اولا

موسیو بارمر ، مناقشهنك برآن اول مبادلاته کریشمك لزومنده بوتون هیئت مرخصهلرك اتفا
ایدیکنی تثبیت ایدییور. خاصهً علاقهدارایکی هیئت مرخصه، مذاکرات ومکالمات ایله، طوغریدن د
موفق اولهبیلورلر ایسه ، اوزلاشملرینك انسانیت عالمی ایچون بیوك بر نعمت اولهجغی محققدر .

موسیو وهنیزهلوس ، برتورك مرخصیله بریونان مرخصندن ترکب ایدهجك وقومیسیونجه منصوب
دارهسنه وریلهجك غایت محدود برقومیسیون تشکیلنك اك کسدیرمه طریق اولهجغنه قائلدر . دوقتو
مطالعهسنی اعلام ایچون قومیسیون جانبندن دعوت ایدیلهبیلور . بووجهله ، برآن اول بر نتیجهٔ حل ا
اولنهبیلهجکدر . آنجق تالی قومیسیونك مساعیسی اثناسنده افکارده اختلاف ظهور ایدیورسه تالی قو
اصل قومیسیونه دانیشهبیلور .

عصمت پاشاء مسئلهنك برتالی قومیسیونده تدقیقی قبوله میل ایدییور ومعهذا قونفرانسك تدقیقا
ایدیلن وبربرینه اوبلهجه باغلانان مسئلهلر حقنده تورك هیئت مرخصهسنك عمومی مطالعهسنی افادهیه
مجبور طوتیور . تورکلرجه کوزدیلن نقطهٔ نظرك اولدن آکلاشلمش واك مستعجل ایکی مسئلهنك
مبادلهسی مسئلهسندن اول تذکر وتسویه ایدلش اولماسی اساسدر .

یونان اردوسی طرفندن جبراً آلنان ویونانستانه تغریب اولنان باشی بوزوق تورك حرب اسیرلرینك
صالیورلمسنی تورك هیئت مرخصهسی طلب ایدییور . بونلرك مفرداتلی وتام جدولی یدندهدر . بو تدبیر
برمقابلهیی استلزام ایتمز . چونکه تورك اردولری یونانستانده حرکات اجرا ایتمدکلرندن تورکلرك اللرنده
بوزوق بر یونانلی حرب اسیری یوقدر .

یونانستانده موقوف تورك حرب اسیرلرینك بلا امهال تخلیه ایدلمسندهده تورك هیئت مرخصهسی
طلب ایلیور . تورکیهده آلیقونیلان یونانلی اسیرلرآنجق مصالحه عقد ایدلدیکی زمان یونانستانه اعادهایدیله-
بونکله برابر یونان حکومتی تورك حرب اسیرلرینی اعاده ایچون بارز برخلوص نیت اظهار ایدیکی تقد
تورکیه بیوك ملت مجلسی، مصالحه عقدندن اول، یونان حرباسیرلرینك قوبویرلمسی احتمالنی درپیش ایده
ایدییور . شرق تراکیا تورك رسمی مقاماتنه آنجق دون یعنی تشرینثانینك اوتوزنده تسلیم ایدلمش بولو
رومللرك اوراده ترك ایندکلری کویلرك اسکان نقطهٔ نظرندن حد استیعابنی تعیینه لازم معلوماتی جمع
مادهً امکان قالمامش دیمك اولور .

مستخلص آناطولیده لایعد خلق کندینه بر ملجأ تأمینه امکان کورهمکسزین سرسریانه جولان ا
طوریور . موسیو وهنیزهلوسك اعتراف ایدیکی وجهله ، یونان مهاجرلری یونانستانمسلم مهاجرلری خانه
بوتوتت ایدهبیلدکلری حالده ، بوزبیکلرجه تورك ، تورکیهده مأواسز کتلهسنی بویولتمك اوزره یونانس
بولنان مسکنلرینی ترکه مجبور اولیور .

متشکل‌در . دیکر طرفدن ، بتون تورکیا حکومتی‌بالاده بحث‌ایدیلن آدملردن بشقه‌آسیای صغرا خرستیانلرینی ۳۰ تشرین‌ثانی تاریخندن‌اول ، [احوالك بعضیسنده ۱۵ کانون‌اولدن اقدم] مملکتی ترك وحرکت‌ایتمزدن‌اول ماللرینی مسلمانلره فروخت ایتمکه دعوت ایتمشدر . استانبولك روم‌اهالیسنه کلنجه ، بونلر ، ۱۹۱٤ سنه‌سنده، تقریباً اوچیوز بیك کشی تخمین اولونیوردی . [اخیراً ویریلن رقم درت یوزبیك ایدی . بو تزاید شبهه‌سز ملتجیلرك کثرتله ورودینه محمول اولملیدر .] شو صوك زمانلرده ، بر خیلی استانبول رومی، مدانیه ائتلافندن صکره ، کونده ، روایت اولدیغنه‌نظراً ، تخمیناً اوچ بیك کشی نسبتنده پك‌سرعتله کیتمشدر. لورد کورزون، یالکز تشرین‌اول آینده اون بش بیك رومك استانبولدن مفارقت ایتدیکنی استخبار ایله‌مشدر . مع‌هذا اوراده بر خیلی روم اقامت ایتمکده‌در . لورد کورزون تورك هیئت مرخصه‌سنك نظردقتنی اولجه موسیو وه‌نیزه‌لوس طرفندن تلمیح ایدلمش اولان نقاط آتیه‌یه اماله آرزوسنده‌در : شویله‌که : عددی برقاچ یوز بیك کشی‌یه واران بواهالینك مقدراتی ، طبیعی ، شو صره‌ده مناقشه اولنان مسئله‌نك موادندن بریدر . فقط لورد کورزون احوال حقنده حاصل ایتدیکی اطلاعه ابتناءً ، بو اهالینك طرد وتبعیدی بالنفس تورکیه ایچون غایت جدی برضیاع اقتصادی و صناعی تشکیل ایده‌جکی ظننده بولنمقده‌در . بو اهالی، استانبولك موجودی ایچون حیاتی برسبب تشکیل ایتدیکی و استانبول تجاری وصناعی بر شهر اولوب بورومار بولنمازسه نفوذینی ، ثروتی وتجارتی الدن قاچیرمق تهلکه‌سنه معروض قاله‌جغی فکرنده‌در . ایشته بوندن دولایی ، مشارالیه ، تالی قومیسیون تشکل ایتدیکی تقدیرده استانبولده روم‌اهالی‌یی آلیقویمق خصوصنده ، تورکیه حکومتی اقناع یتمه‌نك نه‌درجه‌لرده شایان آرزو برکیفیت اولدیغنی آکلایه‌جغی امیدنده‌در .

دیکر طرفدن ، غربی تراکیانك تورك عنصری ، ۱۹۱۲ سنه‌سی ارقامنه کوره ، اوچ کون اول ، تقریباً یوزیکرمی درت بیك کشی اوله‌رق تقدیرایدلمشدر. یونان‌هیئت‌مرخصه‌سی بونلری تبعیداً آرزوسنی بیان‌ایتمه‌مشدر. بونلرك‌ده اورادن کیتمك آرزوسنده بولنمادیغی آکلاشیلیور . لورد کورزون بر تالی قومیسیونده مسئله‌نك بوایکی یوزی تدقیق ایدلمسی وایکی عنصری توزین ممکن اولوب اولمادیغنك نظراعتباره آلنمسی فکرینی تلقین ایدییور .

کذلك ، یونانستانده مقیم یونان تبعه‌سندن مسلمانلرك مقداری‌ده نظر اعتباره آلنمه‌لیدر . بونلرك عددی اسکی یونانستانده تقریباً درت بیك و کریدایله آطه‌لر داخل [فقط شرقی یاخودغربی تراکیا خارج] اولدیغی حالده یکی یونانستانده تخمیناً اوچیوز آلتمش بیك ایدی . دیکر طرفدن غربی‌تراکیانك تورك اهالی‌سی تخمیناً یوزیکرمی درت بیك کشیدر . بورقملر ، طوغری‌ایسه ، یونان اولکاسنده ٤٥٠,٠٠٠ ایله ٤٨٠ بیك‌آراسنده متحول مسلمان اهالیسی یکونی ویریر . صوك حادثه‌لردن اول ، شرقی تراکیا روم اهالیسنك عددی اوچیوز بیك یاخود دها زیاده تقدیر ایدلمش ایدی . موسیو وه‌نیزه‌لوسك دیدیکی وجهله ، بو اهالینك هپسی شمدی یونانستانه صاووشمشدر : حمیدبك طرفندن دوقتور نانسه‌نه تشرین‌اولده ویریلن رقم اوچیوز یکرمی‌بیك‌ایدی. الیوم شرقی‌تراکیاده کچن‌آیه‌قدر اوچیوز یکرمی بیك کیشی‌طرفندن اشغال‌ایدلمش‌اولان ومعادل‌عدده‌تورکلرك، بولنه‌بیلدکلری تقدیرده، عودتلرینی بکله‌ین متروك برمنطقه وار دیمکدر. عصمت پاشانك‌افاده‌سندن آکلاشلدیغی اوزره، هرنه‌قدر روملر مواشیلرینی کوتورمش اولمق‌محتمل ایسه‌ده، آرقه‌لرنده بومواشی‌یه عوض اوله‌بیله‌جك مهم حبوبات بیغینلری براقمشلردر .

حرب اسراسنه کلنجه، یونانلیلر النده قالان تورکلرك عدی اون بیك تخمین ایدیلیور. بوندن باشقه رهینه اوله‌رق آلیقونیلان وعددی اوچ بیك سکزیوز فرض ایدیلن برمقدار آسیای‌صغری سیویل اهالیسی واردر .

استانبول ايچون خصوصى برمسئله چيقيور. موسيو وەنيزەلوس ، بوشهرده اوطوران وكندیلر آناطولیدن كلمش متعدد ملتجيلر التحاق ايدن بيكلرجەرومك استانبولدن مفارقته مجبور اولمارينى قبو بويله بردفع وطرد معاملەسى امثالسز سياسى، اقتصادى و اجتماعى برفلاكته معادل اولور . تورکيه خروج حقيقةً ومكباً طلب ايدلسه ايدى ، موسيو وەنيزەلوس طرفندن آمريقايه ، بيوك غرب دە بوملتجيلر لهنده ، قبوله راضى اولديغى مهاجرين نسبتى تزيد ايلمى واديسنده بر طلبده بولنلمق تحصل ايدەجك قدر يونانستانه التجا ايدنلرك عددى آرتاردى . بواحترازى قيد استثنا ايدلك شرى وەنيزەلوس ، اختيارى اولسون ، اضطرارى اولسون ، براهالى مبادلەسنه تأمله مهيادر .

مسئلەنك نەقدر آغير ومستعجل اولديغنى مناقشەنك ارائه ايلديكنى لورد كورزون تثبيت ايدييه مبادلەسنك ايكى طرفجه دقتلى تدقيقندن صكره ، و هرشيدن اول خلوص نيت تحقق ايلەيجه اجرا يه دركاردر . لورد كورزون مسئلەنك عينى وفاق ذهنيتيله مناقشەسنه دوام ايدييەجكندن اميد واردر .

اهاليتك كرك اختيارى كرك مجبورى مبادلەسى مسئلەسنى تدقيقه موسيو وەنيزەلوس طرفد بيلديرمشدر . شبهەسز ، هركس ، اختيارى مبادلەيى ، ممكن اولدقجه ، طبيعةً ترجيح ايدر . يونا بلغارستان ايچون مبادله اختيارى اولمشدر . تالى بر قوميسيون نصب ايدلديكى حالده بونقطەيى البته تا ايديلوردى . فقط لورد كورزونك ظنه قالبرسه برخيلى اسباب سوقيەاجبار ، اغلب احتمالاته كوره اعتبار ايدييەبيلور . اختيارى مبادلەيه قرار ويريلورسه مبادله ختام بولمازدن اول آيلر بكچه بيلور . حا كەجك سنه باشلانغجنده طوپراقلرنده زرعياتده بولنەبيلەجك طرزده تورك اهالىيى شرقى تراكيايه الك لازم اولان ايشدر . ايكنجى درجەدەكى مسئله هر طرفدن يونانستانه كثرتله باش اوران ملتجى طوپراغنده برلشمسنه مساعده ايتمكدر. مبادلەمجبورى اولديغى صورتده، كيدنلره، آرقەلرنده براقمق ا قالەجقلرى املاك بدللرينك تسويەسنى تأمين دها زياده قولايلاشديلور .

عصمت پاشا ، برلرى دكيشديريلەجك اهاليتك عددى مسئلەسى حقنده ، تورك هيئت مرخصه معلومات اولماديغنى بيان ايتمشدر . لورد كورزون ، مسئلەده موجود اهميت و مستعجليتى اثبات ايچ ايلەيەجكى ارقامى استحصاله غيرت ايلەمشدر .

آمريقا احصائيەتنه كوره، آسياى صغراده ، ١٩١٤ سنەسنده، برميليون آلتى يوزبيك عثمانلى روم ١٩١٤ ايله ١٩١٨ سنەلرى آراسنده ، تغريبات دولايسيله ، يونانرك عددى تخمينًا اوچ يوز بيك يوزبيك آراسنده آزالدى . ١٩١٩ ربيعى ايله ١٩٢٢ موسم صيفى آرەسنده ، ظن واقعه نظراً ، نوف اضطرابلرايله ايكى يوز بيكقدر عثمانلى روم تبعەسى اولمشدر . محلنده بولنان ذواتدن لورد كورزونك وثوق تامى حائز ديكر احصائى جدوللردن، لااقل بشيوزبيك عثمانلى رومك يونانستانەمتوجهاً، ازميرو ١٩٢٢ سنەسى ايلول وتشرين اولى ايچنده ، آيرلديغى ، نهايت ، آكلاشيلور . ايشته ، ١٩١٤ تاريخنه صغراده ساكن برميليون آلتى يوزبيك عثمانلى رومدن برميليون ايله بر ميليون يوز بيك كشى اتلاف ايدلمش ، قاچش ياخود اولمشدر . شيمدى آسياى صغراده يونانردن بشيوز بيك نفوس واردركه يونانرا مذكور اهاليتك اكثريتى يولارده تخريب اولنان نواحيده چاليشان ١٦ ايله ٥٠ ياش آرەسنده

قومیسیون آتیده محرر قراری قبول ایتدی :

حرب اسیرلریله سیویل رهینه‌لرك اعاده‌سنی داخل اولدیغی حالده ، یونانستان ایله تورکیه آره‌سنده اهالی مبادله‌سی مسئله‌سنك ، قونفرانسه دعوت ایدن اوچ بیوك دولت ایله تورکیه ویونانستان دولتلرینك برر ممثللرندن مرکب وبر ایتالیان مرخصك تحت ریاستنده بر تالی قومیسیونك تدقیقاتنه وضع ایدلمسی وتالی قومیسیونك بو مسئله حقنده دوقتور نانسه‌نی استماع وفائده‌لی کوره‌جکی شهادتلری جمع ایلمسی قرارلاشدیرلمشدر .

عصمت پاشا، موضوع بحث اوچ مسئله، تدقیقاتی کندیسنه حواله ایدیلن تالی قومیسیونك ، ایلك اوکجه ، سیویل تورك اسیرلرینك تخلیه‌سیله مشغول اولمسی اقتضا ایلدیکنی بیان ایتمشدر . تالی قومیسیون اعضاسنك تنویری ایچون دیکله‌نه‌جك شاهدلرجه مملکتك معلوم اولمسی معلوم اولمسی لازم غیرمنفکدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سی لورد کورزون وموسیو وه‌نیزه‌لوس طرفندن کوستریلن رقملری تدقیق ایده‌جکدر ومع‌هذا ۱۹۱٤ تاریخنده عثمانلی ایمپراطورلغی حدودی ایچنده ، استانبول دخی داخل اولدیغی حالده ، برمیلیون آلتی یوزبیك روم اصلا بولنمادیغنی شمدیدن اعلان ایتمکده برکونه تردد کورمزلر . بوکا مقابل، یونان طوپراقلرنده ساکن تورکلره کلنجه ، بونلرك عددلری حقنده ویریلن رقم حقیقتك پك چوق دوننده کورونمکده‌در .

عصمت پاشا ، مسئله‌یی آنجق هیئت عمومیه‌سی اعتباریله ملاحظه ایتمك ایستدیکنی وذکری کچن شرقی تراکیا تورکیه‌جه آنجق ۳۰ تشرین ثانی‌ده ، یعنی بر کون اول، تورك اداره‌سی طرفندن استرداد اولندیغی جهتله ، اوراده اسکانه صالح کویلرك عددینی بیلمه‌مسنه جواز اولدیغنی بیان ایتدی . دیکر طرفدن متفقین جنراللری طرفندن تنظیم اولنان راپورلره کوره روملر کوتوره‌مدکلری اکینلری کیتدکلری زمان یاقمشلردر .

خلاصه ، تالی قومیسیون تدقیقاتنه زمین اولان مسئله‌لری آتیده کوستریلن طرزده تصنیف وتنظیم ایتمکه محل واردر :

اولا سیویل اسیرلر مسئله‌سی ؛

ثانیاً حرب اسیرلری مسئله‌سی؛

ثالثاً اهالی مبادله‌سی .

عصمت پاشا ، سیویل اسیرلرك قالدیرلمسنك وکوتورولمسنك دیکر مسئله‌لرله بر مناسبتی اولمادیغنی تکرار ایتدی یونانلیلر ، اشغال آلتنه آلدقلری بتون کوی و شهرلردن ، بالخاصه منورلری ، زنکینلری و اهالینك ایلری کلنلرندن بیکلرجه تورکی یونانستانه کوتورمشلردر . تورکیه هیئت مرخصه‌سی بونلرك لیسته‌لرینه مالکدر . حالبوکه حقوق دولده ، اشغال آلتنه آلنمش برمملکتك سیویل اهالیسنی تغریب وحبس ایتمکه اذن یوقدر . یونانلیلر ، تورکیه‌یی مجرد نفوس و عرفان واقتصاد جهتلریله امحا ایتمك غایه‌سنی تعقیب ایدرك بویله حرکت ایتمشلردر .

عصمت پاشا ، هر شیدن اول بو غربت‌زده‌لرك همان تخلیصیله تورکیه‌یه عودتلرینی تأمین ایچون بر قرار اتخاذ ایدلمسنی طلب ایتدی .

بوکا مقابل ، تورکلر الده یونانلی وعثمانلی روم اسراسنك عددی تقریباً اوتوز بیکدر . بوکا یونان ا
خدمت ایتمه‌یه‌جکلرینی تعهد ایتمك کبی بعض شرائط تحتنده یونانستانه ، هرحالده اعاده ایدیله‌جك
وآسیای صغراده برطرفه نفی ایدلمش بولنان یتمش بیك ایله یوزیکرمی بیك آره‌سنده‌کی ارکك عثمانلی
علاوه ایدلملیدر .

مبادله‌ایدیله‌جك اهالینك اهمیتی معلوم اولمغله قومیسیونجه مسئله‌نك برتالی قومیسیون تدقیقاتنه حواله ا
فائده ملحوظدر . حدذاتنده عصمت پاشا ایله موسیو وه‌نیزه‌لوس بوصورت حله مساعد کورونیورلر
وه‌نیزه‌لوس، بریونان ممثلیله برتورکیه ممثلندن ترکب ایدجك ، ومستقل بر رئیسك تحت ریاستنده
ودوقتور نانسه‌نك یاخود دیکر اصحاب وقوفك رأی ومطالعه‌سنه مراجعت ایله‌یه‌جك کوچوك برتالی قو
تشکیلنی تکلیف ایله‌مشدر . لورد کورزون بونی پك زیاده ممنونیت بخش بر تلقین صورتنده کورویو
قومیسیون، یالکز مسئله‌یی تدقیق دکل، بلکه ایکی طرف امضاسنه ممکن اولدیغی قدر قیصه بر مدت
عرض ایدیله‌جك برمقاوله‌نامه لایحه‌سنی احضاره مأمور اوله‌بیله‌جکدر. لورد کورزون، اشبو تالی قومی
بحث ایتدیکی نقطه‌لری یعنی : اختیاری مبادلات یاخود مجبوری مبادلات اصولنك تدقیقنی ، استانبولده
تراکیاده موجود احوال مخصوصه‌یی ، حرب اسراسنه وهیئت مجموعه‌سیله واهالی‌یه وملتجیلره عائد خط
ذهننده حفظ ایده‌جکندن امیدواردر . معهذابویله برمقاوله مسئله‌نك آنجق برصفحه‌سنه تعلق ایده‌بیله
مبادله‌دن صکره برلری دکیشه‌جکلرینی اقلیتلر لهنده اتخاذ ایدیله‌جك تأمینات بالآخره مناقشه ایدلمك
کله‌جکدر .

لورد کورزون قونفرانسه دعوت ایدن ، اوچ بیوك دولتدن هربرینك ، ویونانستان ایله تورکیه
ممثلندن مرکب همان کوچوك برتالی قومیسیون تشکیلنی تکلیف ایله سوزینی نتیجه‌لندیردی . ایتالیا ، م
پك زیاده علاقه‌دار اولدیغی حسبیله تالی قومیسیون ، رئیسی اولمق اوزره ایتالیا ممثلنی انتخاب ودیله‌دیکی ذوا
استشاره ایله بیلیر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس، عصمت پاشانك یونانستانجه موقوف طوتیلان سیویل اسرایی آلمق ایسته‌دیکنی پا
آکلامقده‌در . مع هذا موسیو وه‌نیزه‌لوس ، بوبابده ، عصمت پاشا طرفندن بیان ایدلدیکنك عکسنه ا
بواسرانك کوتورلمه‌سی حقوق دوله‌مخالف بولنمادیغنی افاده‌ایتمك خصوصنده مصردر . یونان اردولری طر
تورك اراضیسی اشغال ایدلدیکی اثناده، قوماندانلق، اردونك امنیتی ایچون تهلکه‌لی عدایتدیکی کیمسه‌لری ت
یوکله‌مق وعمضا بو اسیرلرك یوردلرنده بولنمامارندن ایلری کلن مشقت و محتاری آناطولی‌یی ترکه مجبور
کیمسه‌لرك مشقت و محتارینه مقیس‌می ظن ایدییور ؟ فی‌الواقع ، صایسی یوز بیکلره واران بوبدبختلر مي
ایچریلرنده آلیقونمشدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس، بواضطراباتك بربریه موازنه‌سنی وایکی مسئله‌نك عینی ز
ملاحظه‌یه آلمسنی اوزلر .

۹ نومرولو ضبطنامه

بوغازلرك تابع اولدیغی اصولی تدقیق ایده جك کومیسیونه

۱ نومرولو مضبطه

٤ کانون اول ۱۹۲۲ پارازیرتسی جلسه‌سی

جلسه، ساعت ۱۱ ده اوشی شاتوسنده. لورد کورزونك ریاستی آلتنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو هروو (آمریقا دول‌متحده‌سی)؛ مارکی کورزون اوف کدلستون ، سیرهوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو بارره، موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قافلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو مونتانیا ، موسیو لاغو (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا) ؛ موسیو ینیچیچ ، موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ سلوه‌ن قرالغی) ؛ عصمت پاشا ، رضا نور بك ، حسن بك (تورکیه) ؛ موسیو استانبولیسکی ، موسیو ستانچیوف ، موسیو تهٔودورف (بلغارستان) ؛ موسیو چیچه‌رین ، موسیو راقووسکی ، موسیو مدیوانی، موسیو ووروووسکی (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

کذلك حاضر بولنانلر :

موسیو دوایت، موسیو آموری، موسیو وه‌له‌ر (آمریقا دول‌متحده‌سی) ؛ سیر ویلیام تیرل،

سیویل رهینه‌لرك حین اعاده‌سنده یاپیله‌جق یوقلمه‌ده موجود بولنمیه‌جق اولانلرك مقدراتنی آکلامق ایچو
صیق تحقیقات اجراسی طلبنده بولنمغی وظیفه‌سی جمله‌سندن عد ایتدی . مدانیه مذاکراتی اثناسنده ، ٧ تشر
اول ١٩٢٢ تاریخنده منعقد بشنجی جلسه‌نك ایکنجی اجتماعنده ، متفقین جنراللرینك ، تورك منفیلرینی در
تخلیه ایتمسی ضمننده ، یونانستان حکومتی نزدنده اصرار ایتملرینی طلب ایتمك اوزره ، کندی حکومتلر
برتلغراف چکه‌جکلرینی قطعیاً وعد ایلمش اولدقلرینه نظراً تورکیه حکومتی اشبو طلبنك اسعاف ایدیله‌جکند
بسبتون امیندر .

جلسه‌یه ساعت ١٩ی ٢٠ کچه ختام ویرلدی .

کاتب عمومی

ر . ماسیفلی

تصدیق ایدلمشدر :

ف . ل . پلن (دول متحدهٔ آمریقا) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئه . لاغارد (فرانس
ق . قوللوس (یونانستان) ؛ ر . ایندهللی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونجسقو (رومانیا)
و . میلانوویچ (صربلر ، خرواتلر ، سلوونلر قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) .

[illegible]

[illegible]

[illegible]

برقرارلن تابع اورعلی اصول عمومی مذاکرات

لوزان کوروون لوزانیون هرحالده ایدیلن اك اهمیتلی مسئله‌لردن بری بوقارار مسئله‌لری اولدیغی سویلدی. واقعاً ده، بو مسئله‌لر، بالکز اجرأ صلاحیت وعلی اولان تماکیده وحتی منحصراً اولان دولتلره دکل، بلکه بتون جهانه عائددر. و بین‌الملل شاهراه سولك عصر ایچنده مستقبلك مقدراتی احکامنه رابط اولمقدر. لوزان کوروون، مستقبلك اداره اصولی تعیین و تنظیمه نوعرائست موقع اولمقدن امیدواردر. بتون هیئت مرحصارلك مسئله‌لری و آمدکین نوعرائس مذاکراتنده اخلاصکار اولان حسیات، خلوص و دراکت حسلریله تماً مذاکره‌لره حکم‌دار اولمیدر.

اولکی اجتماعده اولدیغی کبی، لوزان کوروون اولا تورکیه هیئت مرحصاسی عطفه نظری بیاناتده بولنمق اوزره سکره هیئت مرحصارلرك کندی عطفه نظراری درمیان ایتمه‌لرینی رجا ایلمشدر. لوزانیون، بو رجانی مقبول بولدقدن صکره، اولا تورکیه هیئت مرحصاسنك، و بعده دیکر هیئت مرحصاسلرینك مطالعاتی دیکله‌مکی قرار اولدیرمشدر. روماچا، طوارسکان و یوغوسلاوستان هیئت مرحصارلری عطفه نظراری وضی محوجه ایضاح ایدیلمشدر. بو عطفه نظراره سیوك اهمیت ویرلمکده، مذاکره، دلائل و معاکره لوزان کوروون ایله متعلق رضایی طرفدن، هیچ بر حواله ویریلمکسزین و بو امر تدقیق تسهیل ایچون لوزانیوك وقت آخره قدر تعلیق اعلان اولمشدر.

عصمت پاشا، تورکیه بیوك ملت مجلسی حکومتنك ۱ تشرین اول ۱۹۲۲ تاریخنده ویردیکی وعده، و بوقارار مسئله‌سنك تحت روسیه‌لك، اوقرائینك و کورجستانك اشتراکلری صورتیله معاکره ایدیلمه‌سی حکمی معین بولدقدن صکره اعلاده وضع ایله کسب شرف ایتمش اولدیغنی بیان ایتدی. تورکیه هیئت مرحصاسی قوه‌رائسه، معاکرات و مسئله‌ده هر دفعه تعلیق ایتدیکه، معاکره مطالعه‌سی، یکدیکر ایله ایلکدن حالی قالمیه‌جقدر. و کون سالف‌الذکر حکومتلر مرحصارینك معاکرات اشتراکلری کوریلمکده، هیچ ایر نکته‌لرینك مطالعه‌سی یاپه جقلری بیان ایتدی.

جانب قطه وفرد کی، بوقارارلره تورکیه حکومتنك حاکیت تابع طور اقرار اولدیغنه و مسئله‌لك تورکیه ایچون، قات یوقاری درجه‌لك و مهمتی، بتون خصوصی و اهمی حائز اولدیغی تذکاره لزوم یوقدر. وسعتلی تورکیه بیوك ملت مجلسی هیئت مرحصاسی عمومی صلح وصداقتی صلاحیتدار و اساسی اولدیغنه قوه‌ل متصدیدر، مسئله‌ده وجود صلح مشروعه‌یی تولاشدیره‌یه‌جك صورتده درشت و پرنسیپی ایچکسیدر.

تورکیه حکومتنك و عقیده‌سنه، دائماً میثاق ملی ایله درت مسئله‌یی بری اعلان ایدیلن عطفه نظری ویرمه‌سی لازم اولاغدر:

۱ تورکیه‌لك بای‌لمی و حلاحیت حقوقیه‌لری اولان استقلالك و عرضیه‌لك اعاده‌سی هرنوع تعاوزدن مصون قالمی لازمدر.

۲ و اساسی تورکیه وضع و قبول ایدیلمکدن صکره، بر طرفدن تورکیه حکومتی دیکر طرفدن علاقه‌دار دولتلر بینده، وقوعاری جهان محاربه‌سنه و حوادث مابعدیه آجیلی حلی تأمین متصدیه، مشترکاً اتخاذ ایدیلمسی لازم گلن تدابیر رضا و موافقت کوستره‌جکلری تورکیه طلبی آتیه‌دیدر.

۳ و اساسی تورکیه‌لك عمومی عطفه نظریه مشکلدر. علاقه‌دار حکومتلرجه و قبول ایدیلمش ایدیلمك حقی صورتلری ایچون تورکیه هیئت مرحصاسی مطالعات ومطالعه و تحقیقی اساسی طرفدن متصدیدر.

موسیو اینده‌ای ، آمیرال د . کوبس ، مأمور جنرال بورنمن سنوآرت ، موسیو مالکین کینمن پاشا د . ن . ، قائمقام هیئت ، موسیو بطرلسوئ ، موسیو فودیس آدام موسیو لی‌چر ، یکمانی ملی لهستان موسیو ملی ظور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز جنرال وپیسن ، موسیو لاپیش ، موسیو پرزمازو ، موسیو دولافرووا ، موسیو پارژه‌تون ، موسیو دوپرسن ، موسیو بارووا (فرانسه) ، موسیو میخالاکوپولوس ، موسیو د . دندرامیس ، جنرال ملوراکیس (یونانستان) ، موسیو آلوتونا ، میرآلای وبتاله ، موسیو فواریغلیا (ایتالیا) ؛ موسیو ناگاوکا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایتو ، یوزباشی چوزو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو فونجسنغو ، میرآلای دومیغوسنغو (رومانیا) ؛ موسیو فرانسیچ ، موسیو آنتیچ (صرب ـ هروات ـ سلوون قرالغی) ؛ میر بك ، نظار بك ، قائمقام توفیق بك ، یوزباشی شوکت بك (تورکیه) ؛ موسیو پورسنتان ، موسیو موراویف ، میرآلای نوویکوف ، موسیو فرولچکوف (بلغارستان) ؛ موسیو هرمانس ، موسیو شاپوشنیکوف (روسیه ـ اوقرانیا ، کورجستان) .

فرانسه قسمی موسیو ماسیغلی .

قالدی موسیو ف. لامونت ملن (آمیرغادوك منحصه‌سی) ، موسیو سپرینغ رایس ، موسیو هاتچ (بریتانیا ایمپراطورلغی) ، موسیو لافاره (فرانسه) ، موسیو فولاس (یونانستان) ؛ موسیو اینده‌لی (ایتالیا) ، موسیو میلانوویچ (صرب ـ هروات ـ سلوون قرالغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) ، ملامو زل ناوه‌زوا ستانچیوف ، موسیو آشینوف (بلغارستان) ، موسیو صالاجن ، موسیو پلستوخوف ، موسیو آزه‌نس ، مادام زاره چنتسو (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

ترجمه موسیو ظهیر لیك .

برطانیه تابع قوه‌جی اصول هیئت مذاکرات

اوزه کورزون توسیون هرصر ایدیلن اك اهمیتلی مسئله‌لردن بری بولندیغی سویله‌دی. واقعاً بو مسئله ، بالکز اجرأ عقارب ایچون دکل اولان تماسکده دوام ایتمکده اولان دولتلره دکل ، بلکه جمله‌نك نظرلرینی جلب ایتمکده بولنمقده در . و بین‌الملل شاهراه سولك عصر ایچنده مستعد اولدیغی صاحه‌دن استفاده ایتمکده در. اوزه کورزون ، مسئله‌نك اداره اصولی نصیل و تحلیله توجه ایتمك اوزه‌جه‌سی امیدواردر . جمله هیئت مرحصه‌لرك مسئله‌یی و آمه‌دکی توسیون اجرای مذاکراتنه اطلاعات اولان جدیت ، خلوص و براکتیك خصلتله مذاکراته حکم‌فرما اولمه‌سنی امیدر .

اولکی اجتماعده اوله‌یی کبی ، اوزه کورزون اولا تورکیه هیئت مرحصه‌سی نقطه نظرلری باده دعوت ایتمکده ، عسکری هیئت مرحصه‌لردن کدی نقطه نظرلری درمیان ایتمکه‌یه حکمدر . توسیون ، واضح بولدیغی اوزره اهتمامنی اوله‌رق حصر اولان مسئله‌ده بلدیرمکده در. علاقه‌دار اولان روسیه هیئت مرحصه‌سنك دعی مطالعه‌سی دیکه‌لمکله بنابر اوله‌جقدر . رومانیا ، بلغارستان و یونانستان هیئت مرحصه‌لرینك نقطه نظرلری دعی توسیونه ایضاح ایده‌جکدر . و نقطه نظرلرك اك سولك اعضا ایله تدقیق ایده‌جکدر . مذاکره ، دقائق و مذاکره توسیون اوزه کورزون ایله متحد رضایی طرفین ، هیئت و حواب ویرمه‌جکدر و بو امر تدقیق تسهیل ایچون توسیونك وضع آخره تعاقی احتمالی وارددر .

حضور بدء ، تورکیه سولك حلت قطعی حکومتك ۵ تشرین اول ۱۹۲۲ تاریخنده ویردیکی بوطنده ، بولدیغی مسئله‌لرك اهم روسیه‌لك ، اوفراياك و کوردستانك اشتراکاری صورتیله مذاکره ایده‌جکی متعلق سولك دولتلرك نظر اعلامه وضع ایله‌کسب شرف ایتمش اولدیغی بیان ایتمشدی . تورکیه هیئت مرحصه‌سی قوه‌رانسه ، مذاکرات و مسئله‌یه طرف ثانی ایتمکه ، مذاکره مطالعه‌سی ، یکدیکر افاده ایتمکدن حالی قالمامقدر. بوکون سالف الذکر حکومتلر مرحصه‌لرینك مذاکراتنه اشتراك ایتمکلری کوردکلری حرکتلرینی بیله صیانت ایدی .

جمله نقطه نظرلرك قوه‌رلری ، تورکیه حکومتك مذاکره تابع طوتدیغی اوزره‌جه و مسئله‌لك تورکیه ایچون ، غایت سولك و علاقه‌دار بولندیغی دیکر دولتلر ایچون دعی بالکز اوزه‌یی تذکاره لزوم یوقدر . مسئله تورکیه سولك حلت قطعی هیئت مرحصه‌سی قوه‌سی صلح و صداقتی صیانتله اساسی اوزره قوه‌لی متحدیه ، مسئله‌یه موجود صاحه منشه‌وصه‌یی اولدیغندن صورتله ، رضایتله و برلشمه‌یی ایچکدر .

تورکیه حکومتك و مدعیه ، رأساً میناظر علی ایله دوت سنه‌دن بری اعلان ایدیلن نقطه نظرلری زیرده عقد اولاندر :

دولتلرك بالعمی ، مطالعات طرفداران استانبولك و عرصه دکلك امنی هرکزلو تعاقدن حصول قانی لابددر .

و اساسی ترکیه وضع و قبول ایدلمکدن صکره ، و طرفدن تورکیه حکومتی ودیکر طرفدن علاقه‌دار دولتلر بینده ، توطئه‌لری حیاتیه و بین‌الملل مناقشه‌لره آخرجی حیاتی تأمین متحدیه ، مقدماً آتیاد ایده‌جکدن هرکزلو نظرلره دعا و مواقف کوستره‌جك تورکیه ملی آنلاشمه‌در .

و اساساً بو تورکیه‌لك قومی نقطه نظریه مکمل . علاقه‌دار حکومتلرله و قارارده دائر تأمین ایده‌جکلك صورتله تورکیه هیئت مرحصه‌سی مطالعات و مطالبه و متحدیه اساسی طوتمقده‌در .

موسیو اینمه‌ای ، آمیرال و . کوپس ، مازور جنرال بورنیت ستوآرت ، موسیو مالکین کینس بارد و . ن . . ، قائمقام هنبوید ، موسیو نیکولسون ، موسیو فوریس آدام موسیو لی چی ، یکباشی ملک له‌ود موسیو مارکوتور (ویتالیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز جنرال و ویسان ، موسیو لاسنی ، موسیو فرومارژو ، موسیو دولافروا ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو دوچرسن ، موسیو باروا (فرانسه) ؛ موسیو میخالاقوپولوس ، موسیو و . دندرامیس ، جنرال مازاراکیس (یونانستان) ؛ موسیو ترلونتا ، میرآلای وتاله ، موسیو خواریغلیا (ایتالیا) ؛ موسیو تاناوکا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایغو ، یوزباشی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو فونجسغو ، میرآلای دومیژوسکو (رومانیا) ؛ موسیو فریسنیچ ، موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلوون فراقی) ؛ منیر بك ، فخار بك ، قائمقام توفیق بك ، یوزباشی شوکت بك (تورکیه) ؛ مونسیور سنمان ، موسیو موراویف ، میرآلای تورغوف ، موسیو غروچقوف (بلغارستان) ؛ موسیو هروفس ، موسیو شاپوشنیکوف (روسیه ـ اوقرانیا ، کورجستان) .

فرانسه قسمی موسیو ماسینل .

قاید : موسیو ف . لامونت ملحق (آمیرضا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرنغ رایس ، موسیو هاتنغ (ویتالیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاماره (فرانسه) ؛ موسیو فولاس (یونانستان) ؛ موسیو اینه‌وفی (ایتالیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلوون فراقی) ؛ رشید صلوت بك (تورکیه) ؛ ملامرازل نادوژدا ستانچوف ، موسیو آتیغوف (بلغارستان) ، موسیو صالاتین ، موسیو پاستوخوف ، موسیو آزه‌نس ، مادام زاره چنایا (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

ترجمان : موسیو فاضل بك .

بوغازلرك تابع اولدیغی اصول عمومی مذاکرات

لورد کورزون کومیسیونه عرض ایدیلن اك اهمیتلی مسئله‌لردن بری بوغازلر مسئله‌سی اولدیغنی سویله‌دی. فی‌الحقیقه ، بو مسئله ، یالکز اخیراً محارب دولتلرك دکل ، بلکه بتون جهانه عائددر . بو بین‌الملل شاهراه، صوك عصر ایچنده متعدد مختلف معاهدات احکامنه زمین اولمشدر. لورد کورزون ، مستقبلده‌کی اداره اصولنی تعیین و تنظیمه قونفرانسك موفق اوله‌جغندن امیدواردر . بتون هیئت مرخصه‌لرك مسئله‌یی بو آنه‌دکین قونفرانس مذاکراتنده انجلاساز اولان جدیت، خلوص و تزاکت حسلرینه تبعاً مذاکره‌ایده‌جکلرندن امیندر .

اولکی اجتماعلرده اولدیغی کبی ، لورد کورزون اولا تورکیه هیئت مرخصه‌سنی نقطهٔ نظرینی بیانه دعوت ایده‌جك ، صکره هیئت مرخصه‌لردن کندی نقطهٔ نظرلرینی درمیان ایتمه‌لرینی ایسته‌یه‌جکدر . کومیسیون ، بو اجتماعلرده ایلك‌دفعه اوله‌رق حاضر بولنان ومسئله‌ده بك‌زیاده علاقه‌دار اولان روسیه هیئت مرخصه‌سنك‌دخی مطالعه‌سنی دیکله‌مکه بختیار اوله‌جقدر . رومانیا ، بلغارستان و یونانستان هیئت مرخصه‌لرینك نقطهٔ نظرلرینی دخی مماثلته استماع ایده‌جکدر . بو نقطهٔ نظرلر اك بیوك اعتنا ایله تدقیق ایدیله‌جکدر . بناءعلیه ، دقتلی بر مذاکره اولمقسزین لورد کورزون ایله متفق رفقاسی طرفندن ، هیچ بر جواب ویرلیه‌جکدر وبو امر تدقیق تسهیل ایچون کومیسیونك وقت آخره تعلیق احتمالی‌ده واردر .

عصمت پاشا ، تورکیه بیوك ملت مجلسی حکومتنك ٤ تشرین اول ١٩٢٢ تاریخنده ویردیکی نوطه‌ده ، بوغازلر مسئله‌سنك آنجق روسیه‌نك ، اوقرانیانك وکورجستانك اشتراکلری صورتیله مذاکره ایدیله‌بیله‌جکنی متفق بیوك دولتلرك نظر اطلاعنه وضع ایله کسب شرف ایتمش اولدیغنی بیان ایتدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی قونفرانسده ، مذاکرات بو مسئله‌یه هر دفعه تعلق ایتدیکجه ، مذکور مطالعه‌سنی ، یکیدن افاده ایتمکدن خالی قالمامشدر. بوکون سالف‌الذکر حکومتلر مرخصلرینك مذاکراته اشتراك ایلدکلرینی کورمکه حس ایلدیکی محظوظیتی بیانه مسارعت ایلدی .

چناق قلعه وقره‌دکز بوغازلری، تورکیه حکومتنك حاکیمیته تابع طوپراقلر اوزرنده بولنمقله بو مسئله‌نك تورکیه ایچون، غایت بیوك برعلاقه ومنفعتی، بسبتون خصوصی بر اهمیتی حائز اولدیغنی تذکاره لزوم یوقدر . بوسبیله تورکیه بیوك ملت مجلسی هیئت مرخصه‌سی عمومی صلح ومسالمتی صاغلام بر اساس اوزرینه قورمق مقصدیله ، مسئله‌یه ، موجود منافع مشروعه‌یی اوزلاشدیره‌بیله‌جك صورتده برتیجه ویرلمسنی تمنی ایتمکده‌در .

تورکیه حکومتنك بو ماده‌ده ، ذاتاً میثاق ملی ایله درت سنه‌دن بری اعلان ایدیلن نقطهٔ نظری زیرده مقید اولاندر :

« تورکیه‌نك پای‌تختی وخلافتك مقری اولان استانبولك ومرمره دکزینك امنیتی هردرلو تجاوزدن مصون قالمق لابددر .

« بو اساس برکره وضع وقبول ایدلدکدن صکره ، بر طرفدن تورکیه حکومتی ودیکر طرفدن علاقه‌دار دولتلر بینده ، بوغازلری جهان تجارتنه و بین‌الملل منافعلره آجیق جهتی تأمین مقصدیله ، مشترکاً اتخاذ ایدیله‌جك هردرلو مقرراته رضا وموافقت کوسترمکه تورکیه ملتی آماده‌در . »

بو اساسلره، تورکیه‌نك عمومی نقطهٔ نظرینه معکسدر. علاقه‌دار حکومتلرجه بوغازلره دائر تلقین ایدیله‌جك حل صورتلری ایچون تورکیه هیئت مرخصه‌سی مطالعات ومطالبنده بوعمده‌یی اساس طوتمق مقصدنده‌در .

موسیو لیندله‌ی ، آمیرال ر . کیه‌س ، ماژور جنرال بورنه‌ت ستوآرت ، موسیو مالکین کپته‌ن پاوند ر . ن . ، قائمقام ههیوود ، موسیو خیقولسون ، موسیو فوربس آدام موسیو لی‌یه‌ر ، بیکباشی ماق له‌وود ، موسیوماق فلوز (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز جنرال وه‌یغان ، موسیو لاروش ، موسیو فرومانژو ، موسیو دولاقرووا ، موسیو یازژه‌تون ، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، موسیو باروووا (فرانسه) ؛ موسیو میخالاقوپولوس ، موسیو و. دندرامیس ، جنرال مازاراکیس (یونانستان) ؛ موسیو آیرلوتتا ، میرآلای ویتاله ، موسیو غواریغلیا (ایتالیا) ؛ موسیو ناغا اوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایغو ، یوزباشی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونجسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو قراسیچ ، موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلوه‌ن قرالغی) ؛ منیر بك ، مختار بك ، قائمقام توفیق بك ، یوزباشی شوکت بك (تورکیه) ؛ مونسیور ستفان ، موسیو موراویه‌ف ، میرآلای نوییقوف ، موسیو غروچقوف (بلغارستان) ؛ موسیو به‌ره‌نس ، موسیو شاپوشینقوف (روسیه ـ اوقرانیا ، کورجستان) .

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسینغلی .

کاتب : موسیو ف. لاموت به‌له‌ن (آمریقا دوللری متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو به‌نتینغ (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاش (یونانستان) ؛ موسیو اینده‌لی (ایتالیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلوه‌ن قرالغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) ؛ مادموازل ناده‌ژدا ستانچیوف ، موسیو آتینوف (بلغارستان) ، موسیو صابانین ، موسیو پاشوخوف ، موسیو آره‌نس ، مادام زاره‌چقایا (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

ترجمان : موسیو قامه‌رلینك .

ومسالمك تأسیس وترصینه خدمت ایتمكدر . شرق قریب‌ده صلحك تقریری غایه‌سنه معطوف بر قونفرانسك اجتماع دعوت اولونمسی روسیه حكومتیله متفقلری بوسبیله سلاحلارلر . لوزان قونفرانسنك بتون مساعیسنه اشتراك ایتمكی ایسته‌رکن ، روسیه حكومتی ، بونك قونفرانس مقرراتنده استقرارك لابد بر شرطی اولدیغی قناعتنده بولونیوردی . مع‌هذا روسیه حكومتنك طلبی مع‌التأسف اصغا ایدلمه‌دیكنی نظر دقته آلمرق ، روسیه اوقرانیا وكورجستان هیئت مرخصه‌سی ، حلنه اشتراك ایده‌جكی مسئله‌لرده اشبو شوایكی فكر اساسینك حصول بولمسنه غیرت ایده‌جكدر : اولاً روسیه ومتفقلری وضعیت وحقوقنك دیكر بیوك دولتلرك وضعیت و حقوقیله مساوی اولمسی وثانیاً روسیه‌ایله متفق جمهوریتلره عائد اراضینك صلح و آسایشنك وكذلك ، دیكر مملكتلرایله اولان اقتصادی مناسبتلرنده سربستینك محفوظیتی .

« بوغازلر مسئله‌سیله مرتبط دیكر مسائلك حلی ایچون ، قونفرانسه ، آتیده مساعیسی اتناسنده ، مفصل پروژه‌لر عرض ایده‌جك اولمقله برابر روسیه ، اوقرانیا و كورجستان هیئت مرخصه‌سی ، شمدیلك ، آنجق پروغرامنك اصل اساسلری اوزرنده توقف ایتمك لزومنی حس ایدییور. قره‌دكز بوغازنده، مرمره‌دكزنده‌وچناق‌قلعه بوغازنده تجاری سیرسفائن ایله مناقلات بحریهٔ مسالمتكارانه‌نك سربستیٔ دائمه‌سی مطلق و هردرلو قیددن عاری برصورتده تأمین ایدلمیدر . قره‌دكزده صلح و مسالمتك و ساحللرنده امنیتك ابقاسی وشرق قریبده صلحك ادامه‌سیله استانبولك امنیت و آسایشی دواملی بر طرزده تأمین ایدلمیدر. بوده، چناق‌قلعه وقره‌دكز بوغازلرینك كرك صلح وكرك حرب زمانلرده، تورکیه‌دن بشقه هرمملكتك حرب سفینه‌لریله مسلح كیلرینه وعسكری مراكب هوائیه‌سنه ، قپالی بولنمسی دیمكدر .

« بوغازلرده مسالمتكارانه سیر وسفرك سربستیسی اساسی وحرب سفائنی ایچون آنلرك قپانمسی اساسی متقابلاً برینی اكمال ایدر . زیرا آنجق بوغازلرك، دیكر ملتلرك بتون حرب ویامسلح كیلرینه وبالجمله عسكری هوائی مراكبنه : مطلق برصورتده ، سدایدلمسی، بوصورده مسالمتكارانه سیرسفائنك سربستیسنی فعلاً تأمین‌ایده‌بیلیر. چناق‌قلعه وقره‌دكز بوغازلرینك تورکیه‌یه عائد بولندیغی اساسه استناداً ، هرقومك حاكیمیته رعایتكار اولان روسیه حكومتی ومتفقلری ، تورك قومنك ، كندی اولكاسی وكندی صولری اوزرنده‌كی حقوقنك تمامیله اعاده ومحافظه‌سی‌خصوصنده اصرار ایدرلر . كذلك، روسیه حكومتیله متفقلری، تورکیه حكومتنك، ساحللرینی تحكیم وتجهیز ایتمك ، برحرب دونمامسنه مالك اولمق و بوغازلرله مرمره دكزینی مدافعه ایچون معاصر حربك بوتون فنی وسائطی تطبیق ایلمك حقی صراحةً تسلیم ایدلمدكجه، بوغازلرله مرمره‌دكزینی ، مؤثر برصورتده، هردرلو تعرضدن وقایه‌یه مقتدر اولامیه‌جنی كیفیتنده دخی اصرار ایلر . ذاتاً ، طرفلردن توحید ایدیلن اشبو اصول ، متخالف منافع سیاسیه‌یی الك ایی تألیف ایتمكه الویریشلی بر اصول اولمرق ، بورادە حاضر بولنان حكومتلرجه ، ماضیده ، دائما مظهر تصدیق اولمشدر . بوغازلرك حرب كیلرینه قپانمسی ، بتون حكومتلر آراسنده مساوات اساسنه‌ده موافق بولندیغی حالده ، آنلرك حرب سفائنه آچلمسی الك قوتلی دولت بحریه لهنه اولمرق برموقع احداث ایدر . روسیه جمهوریتیله متفقلری اولان جمهوریتلر ، جنگجویانه و عسكرلكجه تحكم پرورانه بالجمله تجاوزكارانه نیاتله ودیكر قوملرك سربستیسنی اخلال ایدن مقاصدلك هیچبنه قارشی بیكانه بولندقلرندن ، چالیشقانلر كتله‌لرینك منافعی كوزه‌تمكی وعالك اقتصادی انكشافه خدمت ایلمكی كندیلرینه دائمی برغایه ایدن بوحكومتلر ، بالاده سرد ایدیلن اساسلری بوغازلر مسئله‌سنك یكانه صورت حلی اولمرق درمیان ایدرلر . استانبولك روسیه‌یه تسلیمنه متعلق بالجمله اتلافلری ، هیچ بر تعویض مقابلنده اولمقسزین

لورد کورزون، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك منافشه‌حصهٔ اشتراکی بالکز عصمت‌پاشانك اشبو بیاناتنه م
اولمایه‌جغنی کمال جدیتله امید ایدر. مشارالیه، اولجه دقت ایتدیکنه کوره، مذکور هیئت مرخصه‌نك مقا
ابتدا پك متواضع رصورتده ایکی و یاخود اوچ جمله ایله بیانه باشلایوب صوکره توسیع ایلدیکنی و بومسئ
عیناً بویله اولمه‌جغنه امنیتی بولوندیغنی سویلدی.

عصمت پاشا، روسیه، اوقرانیا، کورجستان و بلغارستان هیئت مرخصه‌لرینك مذاکره‌یه ا
ابتدکلرینی کورمکدن متولد اولان ولورد کورزون طرفندن اساساً پرورده ایدیلن، ممنونیتی بیان ای
مشارالیه، بوغارلر تورکیه اولکاسنده وتورکیه حاکمیتی آلتنده بولنمسی ملابسه‌سیله، تورکیه ایچون اسا
اهمیتی حائز اولدقلرینی، واستانبول ایله مرمره دکزینك برتجاوزدن مصونیتی کیفیتنك میثاق‌ملی‌نك برم
تشکیل ایلدیکنی و نهایت آنقره حکومتنك، بوغازلرك بتون ملتلرك تجارتنه آچیق بولنمسی ایچون یه
اتلافات عقدینه حاضر اولدیغنی علاوه ایلدی. بیاناتی بوکامنحصر قالدی. تورکیه هیئت مرخصه‌سی غایه
تطبیق ایدلمسی نه‌صورتله اولدیغنی ملاحظه‌سنده بولندیغنه دائر برکونه اشارتده بولنمادی. قونفرانسه دعو
دولتلر مسئله حقنده‌کی نقطهٔ نظرلرینی وبوغازلر منطقه‌لرینی غیر عسکری حاله افراغ و جمعیت اقوام
قونتزول مؤسسه‌سی طرفندن حمایه ایدلمرینه دائر اولان دوشونجه‌لرینی ٢٣ ایلول تاریخلو نوطه‌لرنده
اولدرق کوسترمشلردر. غیرعسکری رحاله افراغ مسئله‌سنك اخیراً تراکیا حدودی مناسبتیله مذاکره اید
وبوغازلرك غیرعسکری حاله افراغی مذاکراتنه کیریشیلمسنه انتظاراً، بوبابده برقرار اتخاذی تأجیل ایدلد
تورکیه هیئت مرخصه‌سی درخاطر ایده‌جکدر.

لورد کورزون، مسئله‌نك بوجهته ودیکر صفحه‌لرینه دائر عصمت پاشانك فکرلرینی بیلدیره‌جك
مسئله تسویه ایدیلورکن، تورکیه منافعی اورته‌یه قونیلن دیکر بیوك منفعتلرله تألیف ایتمك نصل قابل ا
سویله‌یه‌جکنه متوقب ایدی. شاید عصمت‌پاشا، مذکور تسویه‌نك احضاری ایچون مداراولمه‌جق بویو
برمطالعه درمیان ایتمزایسه بتون جهانك علاقه‌پیدا ایلدیکی مذاکرهٔ حاضره‌نك نتیجه‌سز قالمه‌سندن قو
اکر نقطهٔ نظرینی دها زیاده تفصیلاتله ایضاح ایده‌میه‌جکنه بردیکر هیئت مرخصه کندی نقطهٔ نظر
ایتمکه دعوت اولنه‌جقدر.

عصمت پاشا، شمدیلك سرد ایده‌جکی هیچ برمتمم بیاناتی اولمادیغی جوابنی ویردی.

لورد کورزون، قومیسیونك، هیچ اولمازسه اوکه‌دن صکره تورکیه مدعیاتنه عائد ایضاحاتی
محظوظ اولمه‌جغنی امیدینی بیان ایتدی.

موسیو جیچه‌رین آتیده‌کی بیاناتی قرائت ایتدی:
« شرق قریبده وکذلك بتون خارجی سیاستلرنده روسیه حکومتیله متفقلرینك اصل غایه‌سی، عمو

موسیو دوفا ، سیاسی و اقتصادی جهتلردن بك اهمیتلی اولان بوغازلر مسئله‌سنده ، رومانیانك هانکی اسبابدن طولایی غایه‌لرینی بیلدیرمه‌سی فائده‌لی اولهجغنی آکلاتمق ایسته‌دی .

رومانیا اون‌سکز ملیون نفوسه مالکدر ؛ اقتصادی حیاتی‌تام برانکشاف حالنده‌در ؛ بیوك‌طبیی‌ثروتلری واردر ؛ یالکز بر سربست دکزده مخرج صاحیدر ، بو دکزك قابالی اولماسی رومانیا ایچون بوکسك بر منفعت واهمیتی حائزدر . دائماملی حاکیتی‌قید املنده بولنان رومانیا، دیکر حکومتلرجه‌ده ، کندی حسابلرینه حاکیتلرینه رعایت ایتدیرمك اندیشه‌سی اولهجغنی مدرکدر . فقط بو اندیشه دیکر حکومتلرك ملی حاکیتی رخنه‌دار اولهجق رادیه واردیرلماملیدر . تعبیر آخرله ، بوغازلر ، منافعی رومانیا منافعنه ضد دوشه‌بیله‌جك برحکومت طرفندن قاپادیله‌مامق لازمدر .

قونفرانس ، بلغارستانه آطه‌لر دکزنده ، بر مخرج ویرمك لزومنی ذاتاً تسلیم ایتمشدر . بو مخرجك بلغارستانه نه‌وجهله بخش ایدلمسی مناسب اولهبیله‌جکی خصوصنده هنوز ائتلاف حصول بولامش ایسه‌ده بالنفس اساس ماده ایچون آرتق افکارده بر اختلاف قالامش‌در . ایمدی نفوسی آنجق بش میلیوندن عبارت اولان واقتصادی حیاتی رومانیانککنك اهمیته وارمایان بلغارستان قره دکزده ایکی لیمانه مالکدر . بونکله برابر کندیسنه آطه‌لر دکزنده برمخرج بخش ایدلمسی لازم‌کلدیکنه حکم ایدلمشدر . اوزرنده یکانه رومانیا مخرجنك بولندیغی دکزك قپانمق تهلکه‌سنه معروض قالماسی اولوبتله لازمدر .

بوندن بشقه بیوك دولتلرك ، خیلی زماندن بری ، بین‌الملل بر اصول سربستی آلتنه قویمق لزومنه حکم ایتدکلری طونه نهری‌قره دکزه منصب اولیور . بوبین‌الملل نهر ، انتهائی حدینه یعنی بوغازلره‌قدر ، سربست بولنمادقچه بوبین‌الملل سربستی آکلاشیلاماز .

بواحوالده ، رومانیا ، بوغازلر ایچون ، تام برسربستی اصولنی ایسته‌مکه مجبوردر . لکن قوری برتمنیدن تأییدی ومعاهده‌یه بر پردنسیب درجیله اکتفا ایده‌من . آنك ایسته‌دیکی بوغازلرك سربستیسنی فعلاً وحقیقةً تأمین ایددجك بر اصول تأسیسیدر . بنابرین رومانیا حکومتی ، بوغازلر اناختارینك دیلکنه کوره قپویی آچوب قپایه بیله‌جك برتك دولتلك جنده بولنمسنی تجویز ایده‌من . بردولت منفعتلرینی بتون‌دیکر دولتلر منافع مشترکه‌لریله مزج ایده‌جك بین‌الملل بر اصول احداث اولنمیدر .

ایمدی، بوغازلر ، هیچ برقید وهیچ بر حد اولمقسزین، حرب وتجارت گیلرینك‌مروری ایچون سربست اولمق کرکدر . بوندن بشقه، آطه‌لر دکزندن قره‌دکزه‌قدر ، بوغاز ساحللری، متخصصلرجه تعیین ایدیله‌جك شرائط آلتنده اولمق وترا کیا حدودینی غیرعسکری حاله افراغ ایچون اتخاذ ایدیله‌جك تدبیرلر حسابه قاتلق اوزره غیرعسکری حاله افراغ ایدلمه‌لیدر .

بو تدبیرلرك اجراسنی تأمین مقصدیله ، شکلی ایلروده تثبیت ایدیله‌جك بر بوغازلر قومیسیونی تشکیل ایدیله‌بیلور .

موسیو دوفا ، لزومندن فضله واسع بر مقیاسده تورکیه حکومتنك طور و حرکتنی الهام ایدن کورینن احوال حاضره‌نك تبدل ایده‌بیله‌جکی خصوصنه عصمت پاشانك نظردقتی دوستانه جلب ایتمك‌ایستر . تورکیه ، موسیو دوفا طرفندن توصیه ایدیلن اصولده ، بلکه برکون کندی حاکیت ملیه‌سی ایچون دها مکمل برضمان صیانت بولندیغنی کوره‌جکدر .

بطال ایتمك وبوسایه‌ده تورکیه‌یه موجودیتی مظفرانه مدافعه امکانی بخش ایلك و بتون آق‌دکز حوض
دولتلرینی چارلتمك عصردیده احتراصلرینك اسکی تهدیداتندن تخلیص ایتمکه ، سوویت روسیه‌سی ، بو
مسئله‌سنه ، طوغریدن طوغری‌یه کندی امنیتی علیهنه متوجه بر صورت حل ویرلمسنه مواضت ایتمکی ا
ذهندن کچیرمه‌مشدر .

« سوویت اتحادینك حیات اقتصادیه‌سی ایچون بوغازلرك اهمیت مخصوصه‌سی حقنده ، روسیه حکومتی
متفقلری ، برکره دها اصرار کوسترمکه مجبوردلر. ١٩١٠ احصائیاتنه نظراً ، بتون روسیه بغدایلری اخراجاتی
یوزده یتمشدن فضله‌سنك ، قره‌دکز وآزاق دکزی لیمانلرندن ، خارجه سوق ایدلدیکنی سویله‌مك کافیدر .
طرفلرندن توصیه ایدیلن حل صورتی دخی ، مدافعه نقطهٔ نظرندن ، روسیه ایله متفقلرینك الك ابتدائی
حیاتیه‌سنك یکانه ممکن اولان ضمانتی تشکیل‌ایدر. موندروس متارکه‌سی ایله تأسیس ایدیلن بحری اداره اه
تحتنده ، بیوك دولتلره عائد عسکری دونمالر ، بلا مانع ، قره‌دکزه کیره‌بیلمکلری زمانلرده ، سو
جمهوریتلرینك سواحل جنوبیه‌سنك نه حالده بولندیغی بیلدیرمك ومتفقلر جانبندن اودسا ، نیقولایف
کدرسون، سیواستوپول ، باطوم بلده‌لریله دیکر قره‌دکز بحری شهرلرینك اشغالی درخاطر ایتدیرمك کافی
ائتلاف دولتلری ، حوالیٔ جنوبیه‌مزده ورانکل اردولرینی احداثه وبو اردولرك روسیه ایله متفقلری ا
حکومتلره قارشو مجادله‌سنه مظاهرت ایتمکه ، محضا ، بحری متفق قوتلرینی بوغازلردن امرارسایه‌سنده ، ا
بوله‌بیلمشدر . کندی مملکتنده تأسیس حکومت ایتمش اولان کورجی قومه قارشو جدال آچمقه ،
بحری قوتلر ، دها ١٩٢١ سنه‌سنده، کورجستان سواحلنده اجرای حرکات ایتمکده‌ایدی . فقط تهلکه‌یه معر
قالان یالکز روسیه ایله متفقلرینك منافعی دکل ، تورك قومنك‌ده متفقی‌در . تورك میثاق ملیسنك ، در
ماده‌سنده ، همان همان بزم قوللاندیغمز تعبیرلرله شویله بیان ایدلدیکنی کورییورز .

« تورکیه‌نك پای تختی وخلافتك مقری اولان استانبولك ومرمره دکزینك امنیت وسلامتی ه
تجاوزدن مصون قالمق لابددر .

« بواساس برکره وضع وقبول ایدلدکدن صکره ، بر طرفدن عثمانلی حکومتی ودیکر طرفدن علاقه‌دار
دولتلر بینده ، بوغازلرك جهان تجارتنه و بین‌الملل مناقله‌ره آچلمسنی تأمین مقصدیله مشترکاً بر ائتلاف
اتخاذ ایدیلمجك مقرراته رضا وموافقت کوسترمکه زیرده امضالرینی وضع ایدنلر آماده‌در . »

« استانبولك امنیتی ، یعنی بوغازلرك حرب کیلرینه سدیله ، بوغازلرده ، تجاری سیوسفائنك ومسالمت
ترانسیتك سربستیسی، بزم پروغرامزه تمامی تمامنه موافقدر. حال‌حاضرده، بوغازلرده موجود فعلی وضعیتك
الك قیصه برمدتده ، روسیه ایله تورکیه جانبندن طلب ایدیلن دائمی و عادلانه اصولك قائم اولمسی ا
روسیه هیئت مرخصه‌سی قائلدر . الحالهذه ، بحری قوتلری یاخود عسکرلری قره‌دکز مدخلنده
حکومتلردن بعضلرنجه حقیقتده برسیبه مستند اولمایان‌امیدلربسلندیکنی فرض وتخمین‌ایتمك جائز ایسه‌اوحا
ثابت قاله‌میه‌جق وضعیتلر موجود بولندیغی اخطار ایلمز . بوغازلرده ، دولتلردن بعضلرینك قوتی بو
ملهم وبردولته یاخود برزمرهٔ دولیه راجع بروضعیت ویرمکه معطوف هر درلو حل صورتی ، یالکز
ایله متفقلرینك مصمم مخالفتنه دکل شرق قریبده صلح ومسالمت ایچون ، دائمی بر تهدید تشکیل ایده‌جك
وسیله‌لرینی اورتەدن آلدیرمق ایستەین بالجمله مملکتلر آرای عامه‌سنك مخالفتنه دخی چارپاجقدر . »

موسیو دوقا ، سیاسی و اقتصادی جهتلردن بك اهمیتلی اولان بوغازلر مسئله‌سنده ، رومانیانك هانکی اسبابدن طولایی غایه‌لرینی بیلدیرمه‌سی فائده‌لی اولهجغنی آکلاتمق ایسته‌دی .

رومانیا اون‌سکز ملیون نفوسه مالکدر ؛ اقتصادی حیاتی‌تام برانکشاف حالنده‌در ؛ بیوك‌طبیعی‌ثروتلری واردر ؛ یالکز بر سربست دکزده مخرج صاحیدر ، بو دکزك قابالی اولمامسی رومانیا ایچون یوکسك بر منفعت واهمیتی حائزدر . دائماملی حاکیتی‌قید املنده بولنان رومانیا، دیکر حکومتلرجه‌ده ، کندی حسابلرینه حاکیتلرینه رعایت ایتدیرمك اندیشه‌سی اولهجغنی مدرکدر . فقط بو اندیشه دیکر حکومتلرك ملی حاکیتی رخنه‌دار اولهجق رادیه واردیرلمامليدر . تعبیر آخرله ، بوغازلر ، منافعی رومانیا منافعنه ضد دوشه‌بیله‌جك برحکومت طرفندن قاپادیله‌مامق لازمدر .

قونفرانس ، بلغارستانه آطه‌لر دکزنده ، بر مخرج ویرمك لزومنی ذاتاً تسلیم ایتمشدر . بو مخرجك بلغارستانه نه‌وجهله بخش ایدلسی مناسب اولهبیله‌جکی خصوصنده هنوز ائتلاف حصول بولمامش ایسه‌ده بالنفس اساس مادہ ایچون آرتق افکارده بر اختلاف قالمامش‌در . ایمدی نفوسی آنجق بش میلیوندن عبارت اولان واقتصادی حیاتی رومانیانککنك اهمیته وارمایان بلغارستان قره دکزده ایکی لیمانه مالکدر . بونکله برابر کندیسنه آطه‌لر دکزنده برمخرج بخش ایدلسی لازم‌کلدیکنه حکم ایدلمشدر . اوزونده یکانه رومانیا مخرجنك بولندیغی دکزك قیامق تهلکه‌سنه معروض قالمامسی اولویتله لازمدر .

بوندن بشقه بیوك دولتلرك ، خیلی زماندن بری ، بین‌الملل بر اصول سربستی آلتنه قویمق لزومنه حکم ایتدکلری طونه نهری‌قره دکزه منصب اولیور . بوبین‌الملل نهر ، انتهائی حدینه یعنی بوغازلره‌قدر ، سربست بولنمادقچه بوبین‌الملل سربستی آکلاشیلاماز .

بواحواله ، رومانیا ، بوغازلر ایچون ، تام برسربستی اصولنی ایسته‌مکه مجبوردر . لکن قوری برتمنی‌نك تأییدی ومعاهده‌یه بر نه‌نسیب درجیله اکتفا ایده‌من . آنك ایسته‌دیکی بوغازلرك سربستیسنی فعلاً وحقیقةً تأمین ایده‌جك بر اصول تأسیسیدر . بنابرین رومانیا حکومتی ، بوغازلر اداختارینك دیلکنه کوره قبولی آچوب قپایه بیله‌جك برتك دولتك جبنده بولنمسنی تجویز ایده‌من . بردولت منفعتلرینی بتون‌دیکر دولتلر منافع مشترکه‌لریله مزج ایده‌جك بین‌الملل بر اصول احداث اولنمليدر .

ایمدی، بوغازلر ، هیچ برقید وهیچ بر حد اولمقسزین، حرب وتجارت کیلرینك‌مروری ایچون سربست اولمق‌کرکدر . بوندن بشقه، آطه‌لر دکزندن قره‌دکزه‌قدر ، بوغاز ساحللری، متخصصلرجه تعیین ایدیله‌جك شرائط آلتنده اولمق وتراکیا حدودینی غیرعسکری حاله افراغ ایچون اتخاذ ایدیله‌جك تدبیرلر حسابه قاتلق اوزره غیرعسکری حاله افراغ ایدلمليدر .

بو تدبیرلرك اجراسنی تأمین مقصدیله ، شکلی ایلروده تثبیت ایدیله‌جك بر بوغازلر قومیسیونی تشکیل ایدیله‌بیلور .

موسیو دوقا ، لزومندن فضله واسع بر مقیاسده تورکیه حکومتنك طور و حرکتنی الهام ایدن کورینن احوال حاضره‌نك تبدل ایده‌بیله‌جکی خصوصنه عصمت پاشانك نظردقتنی دوستانه جلب ایتمك‌ایستر . تورکیه ، موسیو دوقا طرفندن توصیه ایدیلن اصولده ، بلکه برکون کندی حاکیت ملیه‌سی ایچون دها مکمل برضمان صیانت بولندیغنی کوره‌جکدر .

بطال ایتمك وبوسایه‌ده تورکیه‌یه موجودیتنی مظفرانه مدافعه امکانی بخش ایلمك و بتون آق‌دکز حوض
دولتلرینی چارلغك عصردیده احتراصلرینك اسکی تهدیداتندن تخلیص ایتمکله ، سوویه‌ت روسیه‌سی ، بو
مسئله‌سنه ، طوغریدن طوغری‌یه کندی امنیتی علیهنه متوجه برصورت حل ویرلمسنه موافقت ایتمکی ا
ذهندن کچیرمه‌مشدر .

« سوویه‌ت اتحادینك حیات اقتصادیه‌سی ایچون بوغازلرك اهمیت مخصوصه‌سی حقنده ، روسیه حکوم
متفقلری ، برکره دها اصرار کوسترمکه مجبوردلر. ١٩١٠ احصائیاتنه نظراً ، بتون روسیه بغدایلری اخراج
یوزده یتمشندن فضله‌سنك ، قردکز وآزاق دکزی لیمانلرندن ، خارجه سوق ایدلدیکنی سویله‌مك کاف
طرفمزدن توصیه ایدیلن حل صورتی دخی ، مدافعه نقطهٔ نظرندن ، روسیه ایله متفقلرینك اك ابتدائی
حیاتیه‌سنك یکانه ممکن اولان ضمانتی تشکیل ایدر. موندروس متارکه‌سی ایله تأسیس ایدیلن بحری اداره ا
تحتنده ، بیوك دولتلره عائد عسکری دونمالر ، بلا مانع ، قره دکزه کیره‌بیلدکلری زمانلرده ، س
جمهوریتلرینك سواحل جنوبیه‌سنك نه حالده بولندیغنی بیلدیرمك ومتفقلر جانبندن اوده‌سا ، نیقولا
کدرسون ، سیواستوپول ، باطوم بلده‌لریله دیکر قره‌دکز بحری شهرلرینك اشغالنی درخاطر ایتدیرمك کا
ائتلاف دولتلری ، حوالیٔ جنوبیه‌مزده ورانکل اردولرینی احداثه وبو اردولرك روسیه ایله متفقلری
حکومتلره قارشو مجادله‌سنه مظاهرت ایتمکه ، محضا ، بحری متفق قوتلرینی بوغازلردن امرارسایه‌سنده ،
بوله‌بیلمشدر . کندی مملکتنده تأسیس حکومت ایتمش اولان کورجی قومنه قارشو جدال آچمقله ،
بحری قوتلر ، دها ١٩٢١ سنه‌سنده ، کورجستان سواحلنده اجرای حرکات ایتمکده‌ایدی . فقط تهلکه‌یه مع
قالان یالکز روسیه ایله متفقلرینك منافعی دکل ، تورك قومنك‌ده منفعتی‌در . تورك میثاق ملیسنك ، در
ماده‌سنده ، همان همان بزم قوللاندیغمز تعبیرلرله شویله بیان ایدلدیکنی کورییورز .

« تورکیه‌نك پای تختی وخلافتك مقری اولان استانبولك ومرمره دکزینك امنیت وسلامتی ه
تجاوزدن مصون قالمق لابددر .

« بواساس برکره وضع وقبول ایدلدکدن صکره ، بر طرفدن عثمانلی حکومتی ودیکر طرفدن علاقه‌دار
دولتلر بیننده ، بوغازلرك جهان تجارتنه و بین‌الملل مناقله‌لره آچلمسنی تأمین مقصدیله مشترکاً بر ائتلا
اتخاذ ایدیله‌جك مقرراته رضا وموافقت کوسترمکه زیرده امضالرینی وضع ایدنلر آماده‌در . »

« استانبولك امنیتی ، یعنی بوغازلرك حرب کمیلرینه سدیله ، بوغازلرده ، تجاری سیرسفائنك ومسالمت
ترانسیتك سربستیسی ، بزم پروغرامزه تمامی تمامنه موافقدر. حال حاضرده ، بوغازلرده موجود فعلی وضعیتك
اك قیصه برمدتده ، روسیه ایله تورکیه جانبندن طلب ایدیلن دائمی و عادلانه اصولك قائم اولمسی
روسیه هیئت مرخصه‌سی قانعدر . الحالة هذه ، بحری قوتلری یاخود عسکرلری قره‌دکز مدخلنده
حکومتلردن بعضلرنجه حقیقتده برسببه مستند اولمایان امیدلر بسلندیکنی فرض وتخمین ایتمك جائز ایسه اوح
ثابت قاله‌میه‌جق وضعیتلر موجود بولندیغنی اخطار ایلرز . بوغازلرده ، دولتلردن بعضلرینك قوتی بو
ملهم وبردولته یاخود برزمرهٔ دولیه‌یه راجع بروضعیت ویرمکه معطوف هر درلو حل صورتی ، یالکز
ایله متفقلرینك مصمم مخالفتنه دکل شرق قریبده صلح ومسالمت ایچون ، دائمی بر تهدید تشکیل ایده‌جك
وسیله‌لرینی اورته‌دن آلدیرمق ایستین بالجمله مملکتلر آرای عامه‌سنك مخالفتنه دخی چارپاجقدر . »

مطالعاتی درمیان ایلیه‌جکنی سویله‌دی . یالکز موسیو دوقانك دیدیکی وجهله ، تورکیه بومذاکره‌ده یالکز حاکیت ملیه‌سنك براز مبالغه‌لی اندیشه‌سندن ملهم اولمامق‌اقتضا ایلدیکنی عرضه جسارت ایلر. بلغارستانك اطه‌لر دکزینه تجارةً سربستجه چیقه‌سنه ضمان اولهرق ، یونانستاندن ، غربی تراکیاده ، سریع مجراسنی غیرعسکری حاله افراغ ایتمسی وانشا ایدیله‌جك لیمان اداره‌سنی بیله‌تعهد ایده‌جك برنظارت قومیسیونك‌تعیین ایدلسی خصوصلرینك طلب ایدلدیکنی خاطرلاتدی . بونلر، یونان حکومتنك بو طوپراقلر اوزرنده حاکیته اورولان ویالکز بر دولتك یعنی بلغارستانك منافعندن طوغان مهم تقیداتدرکه بویله اولقله برابر یونانستان قبول ایتمشدر . بنابرین تورکیه‌دخی، امنیتسزلکه دوشمکسزین ، بوغازلرده تجارتك سربستیسی نامنه بوکا مماثل تأمیناتك وضع اولنمسنی قبول‌ایده‌بیلیر. باخصوص که بوکیفیت بونجه‌دولتلرمنافعنك متصادف بولندیغی برنقطه‌در .

لورد کورزون وقوعبولان بیاناته اعتراض ایتمك ، حتی جواب ویرمکه تشبث ایتمك نیتنده دکلدر . زیر بوافادات قطعی ودقتلی برتدقیق مستلزمدر . بونکله برابر قونفرانس مسئله‌نك شمدیکی حال و وضعیته تمامیله اطلاع پیدا ایتمایدر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی شیمدیدن نقطهٔ نظرینی بیاندن استنکاف ایلمشدر . روسیه هیئت مرخصه‌سی ، اهتمام ایله یالنش اولان وبلافرق بتون مملکتلرك کیلری ایچون ، کرك صلح وکرك حرب زمانده ، تجاری سیروسفره مخصوص دائمی سربستی ـ تورکیه مستثنا اولدیغی حالده، بوغازلرله مرمره دکزینك ، بتون‌ملتلرك کیلرینه‌وهوائی قوتلرینه سدی ـ تورکیه‌یه ، بوغازلرسواحلنی‌تحکیم‌ایتمك وبومنطقه‌ده دیله‌یه‌جکی بحری‌وعسکری قوتلرله حرب لوازمی بولوندیرمق خصوصنده سربستی‌اعطاسی‌کبی واضح بعض تکلیفاتی محتوی بولنان برپلانی قومیسیونه عرض ایتمشدر .

بالخاصه تورکیه منافعی مدافعه‌یه معطوف اولان بو پروغرامك روسیه طرفندن ویرلسی شایان دقتدر . بوپروغرامی دیکلرکن ، لورد کورزون موسیو چیچه‌رین وظیفه‌سنده یاکیله‌رق عصمت پاشانك وظیفه‌سنی ایفا ایلدیکنه ذاهب اولمشدر . موسیو چیچه‌رین نقطهٔ‌نظرلرینك هم روسیه هم تورکیه نقطهٔ‌نظرلری اولدیغنی بیان ایتمشدر . تورکیه هیئت‌مرخصه‌سی بیجون عینی‌مآلده مرامنی‌افاده ایتمه‌دی؟ موسیو چیچه‌رین قومیسیون مذاکراتنده، روسیه، اوقرانیا وکورجستان ممثلی‌صفتیله حاضربولونیور . شمدی تورکیه‌یی‌ده تمثیل ایدیورکی کورونیور ! لورد کورزون کندیسیله شمدی‌یه‌قدر انجق کاغد اوزرنده تلاقی ایلدیکی موسیو چیچه‌رینله جوقدن‌بری متصادف اولمق ایستیور ایدی . مشارالیه موسیو چیچه‌رینی بو درت شکل آلتنده کوردیکندن ناشی بالخاصه بختیاردر . قومیسیونجه ، یقینده ، موسیو چیچه‌رینك نقاط نظری تورکیه‌نك نقاط نظرینك عینی اولوب اولمادیغی آکلاشیله‌جغنی لورد کورزون امید ایدیور .

موسیو چیچه‌رین بوغازلرده وچناق‌قلعه بوغازی‌جوارنده طوران بین‌الملل قوتلردن بحث‌ایدیور ؛ بوقوتلرك وضعیتده دائمی برعامل تشکیل ایله‌مه‌یه‌جکی امیدنده اولدیغنی سویله‌یور . لورد کورزون بو امیده اشتراك ایدر . مع‌مافیه‌بوقوتلرك شیمدی اوحوالیده‌بولنمسی حقیقةً واقعدر. بنابرین بونلر اهال‌ایدلمه‌سی‌ایجاب ایدن‌حال‌حاضرك بر عاملیدر .

موسیو دوقا ، رومانیا نامنه ، جالب دقت بیاناتنده، غایت آچیق وغایت قطعی‌برپلان عرض‌ایتمشدر . موسیو

نهایت، جنوده ، روسیه‌ایله دائمی برعدم تجاوز اتفاقك عقدی، تکلیفنده بولنمش اولان رومانیا حکومتی
قوه‌دکزك سلاحدن تجرید ایتدیرلمسنی تکلیف ایدر .
قونفرانسه بوتکلیفاتی عرض ایتمکله رومانیا هیئت‌مرخصه‌سی، بونلرك بتون دولتلره عائد موقف منفصلره دکل
عمومی ودائمی منفصلره موافق بولدیغنه قائمدر . بنابرین مذکور هیئت اشبو تکلیفلرك شایان قبول کورلمسی
چالیشه‌جقدر . بوصورتله حرکت ایتمکله ، رومانیا هیئتی، بتون رومانیا قومی آمالنك معطوف بولندیغی جهات
مسالمتی دعواسنه خدمت ایتدیکنه امین‌در .

موسیو استامبولیسکی زیرده محرر بیاناتی اوقودی :

« بلغارستانك حیاتی منافعنك ، محصولات ملیه‌سنی والك مهم مرکز بحریسی آطه‌لر دکری ساحلنده
« مریچ نهرینك منصبنده تأسیس ایلمسی مستلزم اولدیغی قونفرانسه عرض ایتمکله کب مباهات ایدرز .
« بوکیفیت مملکتك طرق طبیعیه‌سنك بودکزده نهایت بولماسندن وماورای البحاره بولنان بتون مملکتلر
« تجاری مناسباتمز ایچون آنجق بوحلده حقیقی براس بحری تأسیس ایتمکلکمز ممکن اولمسندن منبعثدر .
« لکن ، بلغارستان دخی ، قره دکزده ساحلدار بر مملکت اولدیغی محصولاتمزدن بر قسمنك وار
« وبوروغاز لیمانلرندن اخراجی دوام ایتدیکی جهتله بودکزی بتون جهان دکرلرینه‌ربط ایدن یکانه یولنقطه
« ایدیله‌جك اصولدن بلغارستان علاقه‌سنی قع ایده‌مز . بزم نظرمزده قره‌دکزك سربستیسی ، ساحلی بولنان
« بتون‌دولتلری ، عینی درجده ، علاقه‌دار ایدن برمسئله‌در .
« کیلرك توقف محللری ، آلات و ادوات استعمالی ورسومك تحصیلی خصوصنده کندی لیمانلرنده
« سفینه‌لره بلغارستان زمان ماضیده دائما الاقطی برمساوات والتام بربیط‌فلق کوسترمش اولدیغنی بول بو
« ارائه ایلشدر . بوقطه‌دن ، ملی‌سنجاغی طاشیان کیلر ایچون‌بیله ، هیچ برجهتله برروجحان کوزه‌دله‌مشدر
« بتون دنیاده سفائن سیرینه قارشو کوسترديکمز انشبو طور وحرکت، قره‌دکز وچناق قلعه ایچون بتون
« تجارت کیلرینك صلح ویا حرب وقتنده ، تام برسربستی ایله مرورلرینی تأمین ایده‌جك بر اصولك تأسیسی
« موافقته اشتراك بلغارستانك حاضراولدیغنی بیان ایتمکلکمزه مساعده‌در .
« کذلك ، بلغارستان ، بوغازلردن سفائنك سربستْ سیر و مرورینك تأمینی ایچون تأسیس اولنه‌جق
« بین‌الملل برادارمیه ، مساوی صفتله ، وحق عدالته استناداً اشتراك ایتمك آرزوسنده‌در .
« بو جهاتی یوله متصرف اولانلره قومشو بر دولت صفتیله استقباله بین‌الملل نزاع واختلافلری م
« وبزی ابدیاً سیاسی واقتصادی هردرلو انکلاردن تخلیص ایده‌بیله‌جك براداره اصولنك قطعیتله تأسیس ایتمس
« یولنده مطلق برلزوم حس وخالص برآرزو اظهار ایلیورز . »

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، اولا آطه‌لر دکزی اوزرنده ، بلغارستانه بر تجاری مخرج احداث ایدلمسی وبونا
ایچون مریچ نهرینك بین‌الملل حاله قونمش طونه نهری کبی نهرلره عائد عین تأمینات وعین شرائط ایله بین‌الملل
بر حاله افراغ اولنمسنی قبول ایلدیکنی بیان ایتدی . بوغازلر اصولنه کلنجه ، یونانستانك بوغازلرك تجارتنه
علاقه‌دار ایکنجی دولت اولدیغنی و تورکیه هیئت مرخصه‌سنی مشروحاتی بسط ایتدکدن صکره بو بابده

مطالعاتی درمیان ایلهجکنی سویلهدی . یالکز موسیو دوقانك دیدیکی وجهله ، تورکیه بومذاکرهده یالکز حاکیت ملیهسنك براز مبالغهلی اندیشهسندن ملوم اولماقاقتضا ایلدیکنی عرضه جسارت ایلر. بلغارستانك اطهار دکزینه تجارةً سربستجه چیقهسنه ضمان اولهرق ، یونانستاندن ، غربی تراکیاده ، مریچ مجراسنی غیرعسکری حاله افراغ ایتمسی وانشا ایدیلهجك لیمان اداره‌سنی بیلهتعهد ایدهجك برنظارت قومیسیونك تعیین ایدلسی خصوصلرینك طلب ایدلدیکنی خاطرلاتدی . بونلر، یونان حکومتنك بو طورلاقلر اوزرنده حاکیته اورولان ویالکز بر دولتك یعنی بلغارستانك مناقضتدن طوغان متمم تقییداتدرکه بویله اولمقله برابر یونانستان قبول ایتمشدر . بنابرین تورکیه‌دخی، امنیتسزلکه دوشمکسزین ، بوغازلرده تجارتك سربستیسی نامنه بوکا مماثل تأمیناتك وضع اولنمسنی قبول‌ایده‌بیلیر. باخصوص که بوکیفیت یونجه‌دولتلرمنافعنك متصادف بولندیغی برنقطه‌در .

لورد کورزون وقوعبولان بیاناته اعتراض ایتمك ، حتی جواب ویرمکه تشبث ایتمك ایتمشده دکلدر . زیرا بوافادات قطعی ودقتلی برتدقیق مستلزمدر . بونکله برابر فوقرانس مسئلهنك شمدیکی حال و وضعیتنه تمامیله اطلاع پیدا ایتمکدیر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی شیمدیدن نقطهٔ نظرینی بیاندن استنکاف ایلمشدر . روسیه هیئت مرخصه‌سی ، اهتمام ایله باشلش اولان وبلافرق بتون مملکتلرك کیلری ایچون ، کرك صلح وکرك حرب زمانده ، تجاری سیروسفره مخصوص دائمی سربستی ـ تورکیه مستثنا اولدیغی حالده، بوغازلرله مرمره دکزینك ، بتون ملتلرك کیلرینه‌وهوائی قوتلرینه سدی ـ تورکیه ، بوغازلرسواحلنی‌تحکیم‌ایتمك وبومنطقه‌ده دیلهجکی بحری‌وعسکری قوتلرله حرب لوازمی بولوندیرمق خصوصنده سربستی اعطاسی‌کبی واضح بعض تکلیفاتی محتوی بولنان برپلانی قومیسیونه عرض ایتمشدر .

بالخاصه تورکیه منافعی مدافعه‌یه معطوف اولان بو پروغرامك روسیه طرفندن ویرلمسی شایان دقتدر . بوپروغرامی دیکرکن ، لورد کورزون موسیو چیچه‌رین وظیفه‌سنده یاکیه‌رق عصمت پاشانك وظیفه‌سنی ایفا ایلدیکنه ذاهب اولمشدر . موسیو چیچه‌رین نقطهٔ‌نظرلرینك هم روسیه هم تورکیه نقطهٔ‌نظرلری اولدیغنی بیان ایتمشدر . تورکیه هیئت‌مرخصه‌سی بتون عینی‌مأله‌ده مرامی‌افاده ایتمدی؟ موسیو چیچه‌رین قومیسیون مذاکراتنده، روسیه، اوقرانیا وکورجستان ممثل‌صفتیله حاضر بولونیور . شمدی تورکیه‌یی‌ده تمثیل ایدییورکی کورونیور ! لورد کورزون کندیسیله شمدی‌یه‌قدر انجق کاغد اوزرنده تلاق ایلدیکی موسیو چیچه‌رینله جوقدن‌بری متصادف اولق ایستیور ایدی . مشارالیه موسیو چیچه‌رین بو دورت شکل آلتنده کوردیکندن ماعدا بالخاصه مختاردر . قومیسیونجه ، پیشنده ، موسیو چیچه‌رینك نقاط نظری تورکیه‌نك نقاط نظرینك عینی اولوب اولمادیغی آکلاشیلهجغنی لورد کورزون امید ایدییور .

موسیو چیچه‌رین بوغازلرده وچناق‌قلعه بوغازی‌جوارنده طوران بین‌الملل قوتلرندن بحث‌ایدییور ؛ بوقوتلرك وضعیتنده دائمی برعامل تشکیل ایلهمه‌یه‌جکی امیدنده اولدیغی سویلهیور . لورد کورزون بو امیده اشتراك ایدر . مع‌مافیه‌بوقوتلرك شیمدی اوحوالیده‌بولنمسی حقیقةً واقع‌در. بنابرین بونلر اعمال‌ایدیلهمسی‌ایجاب ایدن‌حال‌حاضرك بر عاملیدر .

موسیو دوقا ، رومانیا نامنه ، جالب دقت بیاناتنده، غایت آچیق وغایت قطعی برلسان عرض‌ایتمشدر . موسیو

نهایت، جنوده ، روسیه‌ایله دائمی برعدم تجاوز اتفاقنك عقدی، تکلیفنده بولنمش اولان رومانیا حکومتی
قره‌دکزك سلاحدن تجرید ایتدیرلمسنی تکلیف ایدر .
قونفرانسه بوتکلیفاتی عرض ایتمکله رومانیا هیئت مرخصه‌سی، بونلرك بتون دولتلره عائد موقت منفعتلره دکل
عمومی ودائمی منفعتلره موافق بولندیغنه قانعدر . بنابرین مذکور هیئت اشبو تکلیفلرك شایان قبول کورلمسنی
چالیشه‌جقدر . بوصورتله حرکت ایتمکله ، رومانیا هیئتی، بتون رومانیا قومی آمالنك معطوف بولندیغی جهات
مسالمتی دعواسنه خدمت ایتدیکنه امین‌در .

موسیو استامبولیسکی زیرده محرر بیاناتی اوقودی :

« بلغارستانك حیاتی منافعنك ، محصولات ملیه‌سنی واك مهم مرکز بحریسنی آطه‌لر دکزی ساحلنده
« مریچ نهرینك منصبنده تأسیس ایلمسنی مستلزم اولدیغنی قونفرانسه عرض ایتمکله کسب مباهات ایدرز .
« بوکیفیت مملکتك طرق طبیعیه‌سنك بودکزده نهایت بولماسندن وماورای ابحارده بولنان بتون مملکتلر
« تجاری مناسباتمز ایچون آنجق بومحلده حقیقی براس بحری تأسیس ایتمکلکمز ممکن اولمسندن منبعثدر .
« لکن ، بلغارستان دخی ، قره دکزده ساحلدار بر مملکت اولدیغی محصولاتمزدن بر قسمنك وار
« وبورغاز لیمانلرندن اخراجی دوام ایتدیکی جهتله بودکزی بتون جهان دکزلرینه ربط ایدن یکانه یوله تطبیق
« ایدیله‌جك اصولدن بلغارستان علاقه‌سنی قع ایده‌مز . بزم نظرمزده قره‌دکزك سربستیسی ، ساحلی بولنان
« بتون دولتلری ، عینی درجه‌ده ، علاقه‌دار ایدن برمسئله‌در .
« کیلرك توقف محللری ، آلات و ادوات استعمالی ورسومك تحصیلی خصوصنده کندی لیمانلرنده
« سفینه‌لره بلغارستان زمان ماضیده دائما اك قطعی برمساوات واك تام بربیطرفلق کوسترمش اولدیغنی بول بو
« ارائه ایلمشدر . بونقطه‌دن ، ملی سنجاغی طاشیان کیلر ایچون بیله ، هیچ برجهتله بررجحان کوزه‌دلمه‌مشدر
« بتون دنیاده سفائن سیرینه قارشو کوستردیکمز اشبو طور وحرکت، قره‌دکز وچناق قلعه ایچون بتون
« تجارت کیلرینك صلح ویا حرب وقتنده ، تام برسربستی ایله مرورلرینی تأمین ایده‌جك بر اصولك تأسیسی
« موافقته اشتراکه بلغارستانك حاضر اولدیغنی بیان ایتمکلکمزه مساعددر .
« کذلك ، بلغارستان ، بوغازلردن سفائنك سربستی سیر ومرورینك تأمینی ایچون تأسیس اولنه‌جق
« بین‌الملل براداره‌یه ، مساوی صفتله ، وحق عدالته استناداً اشتراك ایتمك آرزوسنده‌در .
« بو جهانی یوله متصرف اولانلره قومشو بر دولت صفتیله استقبالده بین‌الملل نزاع واختلافلری م
« وبزی ابدیاً سیاسی واقتصادی هردرلو انکللردن تخلیص ایده‌بیله‌جك براداره اصولنك قطعیتله تأسیس ایتمه
« بولنده مطلق برلزوم حس وخالص برآرزو اظهار ایلیورز . »

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، اولا آطه‌لر دکزی اوزرنده ، بلغارستانه بر تجاری مخرج احداث ایدلمسنی وبونا
ایچون مریچ نهرینك بین‌الملل حاله قونمش طونه نهری کبی نهرلره عائد عین تأمینات وعین شرائط ایله بین‌الملل
بر حاله افراغ اولنمسنی قبول ایلدیکنی بیان ایتدی . بوغازلر اصولنه کلنجه ، یونانستانك بوغازلرك تجارتنه
علاقه‌دار ایکنجی دولت اولدیغنی و تورکیه هیئت مرخصه‌سنی مشروحاتنی بسط ایتدکدن صکره بو بابده

مطالعاتی درمیان ایلیه‌جکنی سویله‌دی . یالکز موسیو دوقانك دیدیکی وجهله ، تورکیه بومذاکره‌ده یالکز حاکمیت ملیه‌سنك براز مبالغه‌لی اندیشه‌سندن ملهم اولدیغی اقتضا ایلدیکنی عرضه جسارت ایلر. بلغارستانك اطه‌لر دکزینه تجارة سربستجه چیقه‌سنه ضمان اوله‌رق ، یونانستاندن ، غربی تراکیاده ، مریچ مجراسنی غیرعسکری حاله افراغ ایتمسی وانشا ایدیله‌جك لیمان اداره‌سنی بیله‌تعهد ایده‌جك برنظارت قومیسیونك تعین ایدلمسی خصوصلرینك طلب ایدلدیکنی خاطرلاتدی . بونلر، یونان حکومتنك بو طوپراقلر اوزرنده حاکمیته اورولان ویالکز بر دولتك یعنی بلغارستانك منافعندن طوغان متمم نقیداتدرکه بویله اولمقله برابر یونانستان قبول ایتمشدر . بنابرین تورکیه‌دخی، امنیتسزلکه دوشمکسزین ، بوغازلرده تجارتك سربستیسی نامنه بوکا مماثل تأمیناتك وضع اولنمسنی قبول‌ایده‌بیلیر. باخصوص که بوکیفیت بونجه‌دولتلرمنافعنك متصادف بولندیغی برنقطه‌در .

لورد کورزون وقوعبولان بیاناته اعتراض ایتمك ، حتی جواب ویرمکه تشبث ایتمك نیتنده دکلدر . زیر بوافادات قطعی ودقتلی برتدقیقی مستلزمدر . بونکله برابر قونفرانس مسئله‌نك شمدیکی حال و وضعیته تمامیله اطلاع پیدا ایتمکدیر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی شیمدیدن نقطهٔ نظرینی بیاندن استنکاف ایلمشدر . روسیه هیئت مرخصه‌سی ، اهتمام ایله یالنش اولان وبلافرق بتون مملکتلرك کیلری ایچون ، کرك صلح وکرك حرب زمانده ، تجاری سیروسفره مخصوص دائمی سربستی ـ تورکیه مستثنا اولدیغی حالده، بوغازلرله مرمره دکزینك ، بتون‌ملتلرك کیلرینه‌وهوائی قوتلرینه سدی،ـ تورکیه‌یه ، بوغازلرسواحلنی‌تحکیم‌ایتمك وبومنطقه‌ده دیله‌یه‌جکی بحری‌وعسکری قوتلرله حرب لوازمی بولوندیرمق خصوصنده سربستی اعطاسی‌کبی واضح بعض تکلیفاتی محتوی بولنان برپلانی قومیسیونه عرض ایتمشدر .

بالخاصه تورکیه منافعی مدافعه‌یه معطوف اولان بو پروغرامك روسیه طرفندن ویرلمسی شایان دقتدر . بوپروغرامی دیکلرکن ، لورد کورزون موسیو چیچه‌رین وظیفه‌سنده یاکیله‌رق عصمت پاشانك وظیفه‌سنی ایفا ایلدیکنه ذاهب اولمشدر . موسیو چیچه‌رین نقطهٔ‌نظرلرینك هم روسیه هم تورکیه نقطهٔ‌نظرلری اولدیغنی بیان ایتمشدر . تورکیه هیئت‌مرخصه‌سی نیچون عینی‌مألده مرامنی‌افاده ایتمه‌دی؟ موسیو چیچه‌رین قومیسیون مذاکراتنده، روسیه، اوقرانیا وکورجستان ممثلی‌صفتیله حاضربولونیور . شمدی تورکیه‌یی‌ده تمثیل ایدییورکی کورونیور ! لورد کورزون کندیسیله شمدی‌یه‌قدر انجق کاغد اوزرنده تلاقی ایلدیکی موسیو چیچه‌رینله چوقدن‌بری متصادف اولق ایستیور ایدی . مشارالیه موسیو چیچه‌رینی بو درت شکل آلتنده کوردیکندن ناشی بالخاصه بختیاردر . قومیسیونجه ، یقینده ، موسیو چیچه‌رینك نقاط نظری تورکیه‌نك نقاط نظرینك عینی اولوب اولمادیغی آکلاشیله‌جغنی لورد کورزون امید ایدییور .

موسیو چیچه‌رین بوغازلرده وچناق‌قلعه بوغازی‌جوارنده طوران بین‌الملل قوتلردن بحث‌ایدیور ؛ بوقوتلرك وضعیتده دائمی برعامل تشکیل ایله‌مه‌یه‌جکی امیدنده اولدیغنی سویلییور . لورد کورزون بو امیده اشتراك ایدر . مع‌مافیه‌بوقوتلرك شیمدی اوحوالیده‌بولنمسی حقیقة واقع‌در. بنابرین بونلر اهمال‌ایدله‌مسی‌ایجاب ایدن‌حال‌حاضرك بر عامیلدر .

موسیو دوقا ، رومانیا نامنه ، جالب دقت بیاناتنده، غایت آچیق وغایت قطعی‌برلسان عرض‌ایتمشدر . موسیو

نهايت، جنوده ، روسيه‌ايله دائمى برعدم تجاوز اتفاقك عقدى، تكليفنده بولنمش اولان رومانيا حكومتى
قوه‌دكزك سلاحدن تجريد ايتديرلمسنى تكليف ايدر .
قونفرانسه بوتكليفاتى عرض‌ايتمكله رومانيا هيئت‌مرخصه‌سى، بونلرك‌بتون دولتلوه عائدموقت منفعتلره‌دكل
عمومى ودائمى منفعتلره موافق بولديغنه قائعدر . بنابرين مذكور هيئت اشبو تكليفلرك شايان قبول كورلمسى
چالبشه‌جقدر . بوصورتله حركت ايتمكله ، رومانيا هيئتى، بتون رومانيا قومى آمالنك معطوف بولنديغى جهات
مسالمى دعواسنه خدمت ايتديكنه امين‌در .

موسيو استامبوليسكى زيرده محرر بياناتى اوقودى :

« بلغارستانك حياتى منافعنك ، محصولات مليه‌سنى والك مهم مركز بحريسنى آطه‌لر دكزى ساحلنده
« مريچ نهرينك منصبنده تأسيس ايلمسى مستلزم اولديغنى قونفرانسه عرض ايتمكله كسب مباهات ايدرز .
« بوكيفيت مملكتك طرق طبيعيه‌سنك بودكزده نهايت بولماسندن وماوراى البحاردە بولنان‌بتون مملكتلر
« تجارى مناسباتمز ايچون آنجق بوحلده حقيقى براس بحرى تأسيس ايتمكلكمز ممكن اولمسندن منبعثدر .
« لكن ، بلغارستان دخى ، قره دكزده ساحلدار بر مملكت اولديغى محصولاتمزدن بر قسمنك وار
« وبورغاز ليمانلرندن اخراجى دوام ايتديكى جهتله بودكزى بتون جهان دكزلرينه‌ربط ايدن يكانه يوله‌تطبيق
« ايديله‌جك اصولدن بلغارستان علاقه‌سنى قع ايده‌مز . بزم نظرمزده قره‌دكزك سربستيسى ، ساحلى بولنان
« بتون‌دولتلرى ، عينى درجده ، علاقه‌دار ايدن برمسئله‌در .
« كيلرك توقف محللرى ، آلات و ادوات استعمالى ورسومك تحصيلى خصوصنده كندى ليمانلرنده
« سفينه‌لره بلغارستان زمان ماضيده دائما الكطعى برمساوات والكتام بربيطرفلق كوسترمش اولديغنى بول بو
« ارائه ايلمشدر . بوفقطه‌دن ، ملى‌سنجاغى طاشيان كيلر ايچون‌بيله ، هيچ برجهتله برزجحان كوزدەلەمشدر
« بتون دنياده سفائن سيرينه قارشو كوسترديكمز اشبو طور وحركت، قره‌دكز وچناق قلعه ايچون بتون
« تجارت كيلرينك صلح ويا حرب وقتنده ، تام برسربستى ايله مرورلرينى تأمين ايده‌جك بر اصولك تأسيسنه
« موافقته اشتراك بلغارستانك حاضراولديغنى بيان ايتمكلكمزه مساعددر .
« كذلك ، بلغارستان ، بوغازلردن سفائنك سربستئ سير و مرورينك تأمينى ايچون تأسيس اولنه‌جق
« بين‌الملل براداره‌يه ، مساوى صفتله ، وحق عدالته استناداً اشتراك ايتمك آرزوسندەدر .
« بو جهانى يوله متصرف اولانلره قومشو بر دولت صفتيله استقباله بين‌الملل نزاع واختلافلرى ،
« وبزى ابديا سياسى واقتصادى هردرلو انكلردن تخليص ايده‌بيله‌جك براداره اصولنك قطعيتله تأسيس ايتمه
« يولنده مطلق برلزوم حس وخالص برآرزو اظهار ايليورز . »

موسيو وه‌نيزه‌لوس ، اولا آطه‌لر دكزى اوزرنده ، بلغارستانه بر تجارى مخرج احداث ايدلمسنى وبونا
ايچون مريچ نهرينك بين‌الملل حاله قونمش طونه نهرى كبى نهرلره عائد عين تأمينات وعين شرائط ايله بين‌الملل
بر حاله افراغ اولنمسنى قبول ايلديكنى بيان ايتدى . بوغازلر اصوله كلنجه ، يونانستانك بوغازلرك تجارتنه
علاقه‌دار ايكنجى دولت اولديغنى و تركيه هيئت مرخصه‌سنى مشروحاتى بسط ايتدكدن صكره بو بابده

عصمت پاشا، تورکیه اولکاسنك امنیتی وبوغازلرك تجارته آچلمسنی تأمین ایتدیکی درجه‌ده ـ روسیه هیئت مرخصه‌سنك تورکیه هیئت مرخصه‌سی نقاط نظرینه موافق تکلیفلر عرض ایلدیکی جوابنده بولونمشدر . فقط تورکیه هیئت مرخصه‌سی کندی حکومتی نامنه مدافعه‌ایتمك ایستدیکی حل صورتی بیلدیرمکدن استنکاف ایلمشدر . بوسببله ، روسیه هیئت مرخصه‌سنك نقاط‌نظرینی بحسه‌یوب بحسه‌یه‌جکنی یاخود قومیسیونه ایلرودہ تورکیه حکومتی نقاط نظرینی محتوی آیروجه افاداتده بولنوب بولنمایه‌جغنی لورد کورزون صورمغه مجبو قالمشدر . عصمت پاشانك بومسئله‌یه ویره‌جکی جواب ، قومیسیونه ایشلرینك تعقیبی ایچون قبولی مناسب اولان اصولی تکلیف خصوصنده لورد کورزونه امکان ویره‌جکدر.

عصمت پاشا، ایضاحاتنه تکرار پاشلایه‌رق بوغازلر تورکیه‌نك حاکمیت‌تامه ومطلقه‌سنه تابع طوپراقلر آرهسنده بولندقلرندن ، آنلره جوار اولکا صاحبی‌اولان دولتك حقوق‌تصرفیه‌سی بوبابده آچیله‌جق هردرلو مذاکره‌نك اساسنی تشکیل ایدر دیدی . مشارالیه بونقطه‌ده‌اصراری بیلزوم کوردی . بوکیفیلردن استفاده ایتمك ایسته‌ین اجنبی ملتلر تورکیه‌دن بعض تسهیلات یاخود بعض تأمینات طلب‌ایدرلر . حاکمیت اراضیه مالك دولت وضعیق تورکیه‌یه واقع‌اولاجق مطالبی کندی‌حقوق حاکمیتك جریانه تعلق‌اعتباریله تدقیق‌ایتمك ضرورتی حاصل ایدر. بونك ایچوندرکه عصمت‌پاشا اشبو تکلیفاته مطلع اولمازدن‌اول اطرافلی ایضاحاته کیرمکلزوم کورمیور. عصمت پاشا، کندیسنه قومیسیونه عرض ایدیلن مختلف دستورلر میانده ، روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان هیئت مرخصه‌سی تکلیفلرینك ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نقطهٔ نظرینه متوافق کوروندیکنی تکرار ایتدی وسرد ایدیله‌بیله‌جك تکلیفاتك کافه‌سنی مملکته صاحب اولان حکومتك حقوق حاکمیتی وتورکیه‌نك مطلق استقلالیله صیقی صیقی‌یه مرتبط اوله‌رق تدقیق مجبوریتنده بولوندیغنی سویله‌دی .

عصمت پاشانك‌جوابنی، لورد کورزون، تورکیه‌هیئت مرخصه‌سنك شمدیلك قومیسیونه کندی نقطهٔ‌نظرلرینی بیلدیرمك‌خصوصنده برامتناعی‌مناسنده‌تفسیرایتدی. عصمت پاشانك‌ویرمك ایسته‌دیکی یکانه‌معلومات عرض‌ایدیلن بتون تلقیناتدن روسیه تکلیفنك تورکیه‌نك نقاط نظرینه دها طوغری اوله‌رق توافق ایلدیکی و کندی رأیی بیان ایتمدن اول دیکر دولتلرك مطالعه‌سنه واقف اولمغه منتظر بولندیغی‌در . لورد کورزون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك اشبوجوابله قونفرانسی استخفاف‌ایدرکی کوروندیکنی بیان‌ایتمك مجبوریتنده‌در. قونفرانس اجتماع ایده‌لی برچوق کونلر کچدی . کندیسنه حواله ایدیلن مختلف مسئله‌لری انتاجه غیرت ایچون جدی امکار صرف ایتدی وهپسندن زور اولان مسئله‌یه ابتدار ایلدیکی وقت تورکیه هیئت‌مرخصه‌سی نقطهٔ‌نظرلرینی بیلدیرمك قابل اولمادیغی‌ویاخود بیلدیرمك ایسته‌مدیکنی بیان و روسیه هیئت مرخصه‌سی تکلیفنك ، کندی عدنده ، دیکر تکلیفاتدن زیاده قبوله شایان اولدیغنی سویلمکله اکتفا ایلیور .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، بوصورتله حرکت ایتمکله قومیسیونه قارشو ، مستحق اولدیغی اعتماد ورعایتی کوسترمیور. بویله بر طور وحرکت معلوم اولونجه دنیا اوزرنده بك غیرمساعد برتأثیر حصوله کتیره‌جکدر . مذاکره‌نك بوشرائط آلتنده دوام‌ایده‌مه‌یه‌جکی ووضعیتك تدقیق ایله اتخاذ‌ایدیله‌جك تدبیرلری تعیین‌ایتمك ایچون بر تأجیلك مقتضی بولندیغی خصوصنده لورد کورزون متفق رفیقلریله همفکردر.

بنابرین مختلف‌تالی‌قومیسیونلراوکله‌دن صوکره ایشلرینه دوام ایده‌جکلردر وبرنجی قومیسیونك مساعیسنه باشلایه‌جغندن هیئت مرخصه‌لرخبردار ایدیله‌جکلردر .

دوقا ، ا) بوغازلرك ، كرك تجارت كيلرى ، كرك حرب‌سفينه‌لرى ايچون هرزمان سربست اولمسى ؛ ب) ايكى ساحلك ، كديلرندن بحث ايديلن تراكيا منطقه‌لرى مثللو ، تقرير ايديله‌جك بر شكل آلتنده غيرعسكرى حاله افراغ اولنمسى ؛ ج) اشبو غيرعسكرى حاله افراغ كيفيتى تفتيش ايچون بر قومسيون تشكيلى ايدلسنى ؛ د) قره‌دكزك سلاحدن تجريدينى تأميناً ايلروده تعيين ايديله‌جك تدبيرلرك اتخاذ اولنمسنى تكليف ايدييور .

بلغار هيئت مرخصه‌سى اوجنجى برصورت حل تكليف ايتمشدر . بوكا كوره ، كرك صلح زمانده وكرك حرب زمانده ، يالكز تجارت كيلرى سربست سير ايده‌بيله‌جكلردر . مذكور هيئت بوغازلرى نظارت آلتنه آلمق ايچون نصب وتشكيل ايديله‌جك مؤسسه‌ده بلغارستانك تمثيل ايدلمك آرزوسنده بولوندينى علاوه ايتمشدر .

بناءً عليه مختلف اساسلى نقطه‌لرده بربرندن فرقلى اوچ پلان وارديمك وليور . تورکيه هيئت مرخصه‌سى بونلردن برينه اشتراك ايده‌جكنى ، يوقسه اوده كندينه مخصوص بر دردنجيسنى مى عرض ايده‌جكدر ؟ مسئله تورکيه ايچون حياتى برماهيتى حائزدر . شهسز تورکيه هيئتى بونى اوزون اوزادى‌يه دوشونمشدر . بونك ايچون لورد كورزون ، تورکيه هيئت مرخصه‌سنك شمدى‌يه‌قدر درميان ايدلش اولان تكليفات حقنده مطالعه‌سنى بيان ايتمك ومسئله‌نك هيئت عموميه‌سنه دائر نقطه‌نظرينى بيلديرمك خصوصنى مناسب كوره‌جكنى اميد ايليور . بونى اوكلهدن صكره پاريه‌سى شايان آرزودر . زيرا لورد كورزون مرنه صورتله اولورسه اولسون وقت ضياعندن متنفردر ؛ هيچ اولمازسه ، ايرتسى صباح ، سوز سويله‌يه‌جكى اميدنده‌در .

عصمت‌پاشا ، روسيه ـ اوقرانيا ـ كورجستان ، رومانيا ، بلغارستان‌ويونانستان هيئت‌مرخصه‌سى طرفلرندن يكديكرينى تعقيباً عرض ايديلن نقطه‌نظرلره تكليفلره مطلع اولمشدر . مريج طريقيله بربلغار مخرجى مسئله‌سندن بحث ايدلديكنى شمدى‌يه‌قدر بيلمديكنى وبو بابده دده اغاج موضوع بحث‌اولديغنى ظننده ايدوكنى بالوسيله سويله‌دى . موسيو استامبوليسكينك بوغازلر حقنده‌كى بياناتى ، عصمت پاشايه ، تورکيه هيئت مرخصه‌سندن‌صادر اولان اساسات ايله ضد كلديكى حالده رومانيا برنجى‌مرخصى جانبندن درميان ايديلن تقيداتك تورکيه‌نك حياتى منافعنه مضر نتيجه‌لر توليد ايده‌جك ماهيتده كورونيور . يالكز ، استانبول ايله مرمره حوضه‌سنك امنيت وسلامتى تأمين لزومى حساب ايديله‌رك بوغازلرك بين‌الملل مناقلاته آجيق طوتلمسى مسئله‌سنده موسيو چيچه‌رين صرفندن واقع بيانات تورکيه هيئت مرخصه‌سنك عمومى نقطهٔ نظرينه توافق ايدييور .

موسيو استامبوليسكى ، مريج منصبى ، سوزلرينك ، كندى آغزنده ، آنجق بر جغرافيائى افاده‌يه تقابل يلديكنى بيلديردى . حقيقتده ، دده اغاجدن بحث ايتمك ايسته‌مشدر ، سيروسفر خصوصنده مريجدن استفاده فناً قابل دكلدر .

لورد كورزون عصمت پاشانك بياناتنك صولك قسمنه دائر روبا ايكى سؤال صورمق آرزوسنده بولندى . لورد كورزون ، دمين ، عرض ايديلن تكليفلردن برينه ، بالخاصه موسيو چيچه‌رينككنه اشتراك ايدوب ايتمديكنى تورکيه هيئت مرخصه‌سندن صورمش و بوكون اوكلهدن صكره پاخود مؤخراً كندى نقطهٔ‌نظرينى بيان ايدوب ايده‌مه‌جكنى دخى استفسار ايتمشدى .

۱۰ نومرولو ضبطنامه

بوغازلرك تابع اولدیغی اصولی تدقیق قومیسیونی

۲ نومرولو ضبط

٦ کانون‌اول ۱۹۲۲ چهارشنبه جلسه‌سی

جلسه، اوننی شاتوسنده، لورد کورزونك تحت ریاسنده آچیلدی.

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد، آمیرال بریستول، موسیو غروو (آمریقا دول‌متحده‌سی)؛ مارکی کورزون اوف که‌دلستون، سیر هوراس‌رومبولد (بریتانیاایمپراطورلغی) ؛ موسیوبومپار(فرانسه)؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس،موسیوقافلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی، موسیو مونتانیا (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا) ؛ موسیو سپالاقوریچ، موسیو راقیچ(صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالغی) ؛ عصمت پاشا ، رضانور بك، (توركیه)؛ موسیو ستامبولیسکی ، موسیو ستانچیوف ، موسیو تهودوروف (بلغارستان)؛ موسیو چیچه‌رین،موسیو راقوسکی، موسیومدیوانی، موسیو دوورودسکی(روسیه ، اوقرانیا،کورجستان)

کذلك جلسه‌ده حاضر بولنانلر :

مستر آموری، موسیو دوایت ، موسیو هه‌ق (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ سیر ویلیام تیره‌ل ،

موسیو چیچه‌رین، روسیه هیئت مرخصه‌سنك مناقشه‌نك بو مرحله‌سنده، بیوك بریتانیا، فرانسه وایتا
مطالعه‌لرینی استماع ایتمك آرزوسنده بولندیغنی بیانه لزوم کوردی .
لورد کورزون نقطهٔ نظرلرینی سرد ایتملرینی بالقان حکومتلرندن طلب ایتدی ایسه‌ده مع‌التأسف
نقطهٔ نظرینی افاده ایتمه‌مش وایتالیا ایله فرانسه‌دن دخی مطالعه‌لرینی بیلدیرملرینی ایسته‌مه‌مشدر. بناءً علیه
چیچه‌رین کندینی ایکی سؤال قارشوسنده کورمشدر . دولتلر بوغازلر مسئله‌سیله علاقه‌دار اولمیورلر
یوقسه بالعکس کندیلرینی، قونفرانسده تمثیل ایدیلن دیکر دولتلرك فوقنه قویارق بو ایشده حکم وظی
کورمك‌می ایستیورلر ؟ سوویت هیئت مرخصه‌سنك ایکنجی فرضیه‌یی قطعی صورتده رد ایلدیکنی وبو
مسئله‌سنی آنجق دیکر دولتلرك کافه‌سیله تام بر مساوات دائره‌سنده مذاکره ایتمکی قبول ایلیه‌جکنی بیانه
کوردی . هرحالده ، کندی مطالعه‌سنی بیلدیرمکه دعوت ایدلمك وفقط بیوك بریتانیا ، فرانسه وایتالیاحک
ثلثه‌سنك مطالعه‌لرینه وقوف پیدا ایده‌مه‌مك کندیسنه ناخوش اولدیغنی سویله‌دی .

لورد کورزون، موسیو چیچه‌رینه وضعیت حقنده تمامیله یاکلدیغی وسرد ایلدیکی بیاناتی دقتله تعقیب ایت
اولدیغی جوابنی ویردی . هیئت مرخصه‌لر ابتدا ، قره‌دکزده ساحلدار دولتلرك حسیاتنی استماع ایچون ا
ایتمشلردر . لورد کورزون ، بودولتلرك مطالعه‌لرینی دیکله‌مزدن اول کندیسیله آرقداشلرینك کندی مطالع
افاده ایتملرینی نزاکت قاعده‌سنه مخالف کوریر. برساعته یقین برزمان لورد کورزون تورکیه هیئت مرخص
غایه‌لرینی افاده‌یه تشویقه چالیشمش، هیئت مرخصهٔ مشارالیها جواب ویرمکدن امتناع ایتمشدر . بونك او
فرانسز ، ایتالیان وانکلیز هیئت مرخصه‌لرینك ملحوظ اولان جوابلرنده قوللانه‌جقلری تعبیرات
کوروشمه‌لری لازم کله‌جکنی سویله‌مشدر . موسیو چیچه‌رین هرکسدن ایی بیلیرکه قره‌دکزده سا
حکومتلر طرفندن ایضاح اولنان غایه‌لری کمال اعتنا ایله تدقیق ایتمزدن اول برجواب ویرمك کرك کندی
وکرك اوحکومتلرك ممثللرینه قارشو رعایتسزلك کوسترمك اولوردی .

جلسه ساعت ١٣ ی ١٠ دقیقه‌یه ختام بولدی .

کاتب عمومی

ماسیفلی

تصدیق اولنمشدر .

ف. ل . بدلن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئ . لا
(فرانسه) ؛ ق . قرلوس (یونانستان) ؛ م . ایندهلی (ایتالیا) ؛ م . هوتنا (ژاپونیا) ؛ ق . قونج
(رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلوون قراللغی) ؛ ایو. آلتینوف (بلغارستان) ؛ آ. سا
(روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

لورد کورزون بروجه آتی افادهٔ مرام ایلدی :

بوغازلر اصولی مذاکرهٔ عمومیه (مابعد)

« کچن جلسه‌ده روسیه ، رومانیا وبلغارستان طرفندن واقع اولان افاداتی وتورك هیئت مرخصه‌سنك بونلری تعقیب ایدن دها مجمل بیاناتی دیکله‌دك .

« بو افاداته جواب ویرمکدن اوزمان توقی ایتدم ؛ تام بر تدقیقدن صوکره متفق دولتلر نامنه ، کمال اعتنا ایله مذاکره ایدلش برجواب وبریله‌جکنی وعد ایلدم . بوندن بشقه دعوت ایدن دولتلرك تکلیفاتنك ماهیتنه دائر عمومی بر فکر اعطاسنی‌ده درعهده ایتدم . شمدی بو وعدلریمی انجاز ایده‌جکم . ابتدا روسیه هیئت مرخصه‌سنك بیاناتنه جواب ویره‌جکم .

« موسیو چیچه‌رین ، الك اول روسیه حکومتیله متفقلرینك شرق قریبده وبتون خارجی سیاستی ساحه‌سنده مقصدی عالمده صلح ومسالمتك تأسیس وترصینه خدمت ایتمك اولدیغنی بیان ایلدی . بونلرتقدیره لایق دویغولردر وموسیو چیچه‌رینك قوله کوره روسیه هیئت مرخصه‌سنك قبول ایتدیرمك ایستنده بولندیغی شو ایکی اساسلی فکر علیهنده بر اعتراضم یوقدر : اولا روسیه ومتفقلری ایله دیکر دولتلر آراسنده وضعیت وحقوق اعتباریله مساوات ؛ ثانیاً روسیه‌نك ومتفقلری اولان جمهوریتلرك اراضیسی ایچون صلح ومسالمت ومصونیت تأمینیتیله دیکر مملکتلرله اقتصادی مناسبتلرنده سربستی .

« بعده موسیو چیچه‌رین ، سوویت هیئت مرخصه‌سنك مطالعه‌سنجه ، بومهم مقصدلرك آنجق شو ایکی اساسك قبول ایدلسی صورتیله استحصال اولنه‌بیله‌جکنی سویله‌مشدر : اولاً بوغازلرده سفائن تجاریه‌نك سیرنده دائمی صورتده سربستی ؛ ثانیاً بوغازلرك تورك کیلری مستقلا اولق اوزره بتون مائلرك حرب کیلرینه قاپاتمسی .

« روسیه هیئت مرخصه‌سی رئیسی اشبو صورت دائمه‌ده سربستی کیفیتی آنجق تورکیه‌برحرب دونانماسنه صاحب اولق و « بوغازلرله مربوط دکزینك مدافعه‌سیچون عصری محاربانده مستعمل بالجمله فی لوازمی قوللانمق مساعده‌سی ویرلمکله تأمین اولنه‌بیلیر » دیدی . موسیو چیچه‌رین بوفکر غریی مدافعه ایتمك ایچون تاریخدن استمانه ایدرك توصیه ایلدیکی اصولك بوقونفرانسده تمثیل ایدلش اولان دولتلر طرفندن ماضیده دائما تصویب ایدلش اولدیغنی افاده ایلدی . واقعا موسیو چیچه‌رین طرفندن بوکون مدافعه ایدیلن سیاستك ون طقوزنجی عصر ایچنده ، غرب حکومتلرنجه ، دائما تعقیب ایدلدیکی طوغری ایسه روسیه‌نك ده مذکور سیاسته عینی درجه‌ده بر ثباتله مخالفت کوسترمش اولدیغی‌ده طوغریدر . آوروپانك وروسیه‌نك ، ایکیسنك‌ده اووقتکی وضعیتلری شمدی متبدل اولمشدر .

« غرب دولتلری » بوغازلردن روس حرب کیلرینك سربست سربست مروریني منع ایتمك نیت وآرزوسی آرتق بسله‌مه‌دکلری حالده بومرور کیفیتی بوکون روسلر کندیلری مستحیل قیلمق ایسته‌یورلر .

« بو مناظره آنجق تاریخی بر ماهیتی حائز وبنابرین علمیدر ؛ فقط مادامکه موسیو چیچه‌رین تاریخی استشهاد ایلمشدر . بوکون مدافعه ایلدیکی دعوایه تاریخی برهانلرك صاغلام براستنادکاه تشکیل ایده‌جك ماهیتده اولمادقلرینی کوسترمك معقولدر .

« موسیو چیچه‌رینك روسیه ایله متفقلرینك وضعیت وحقوقنه ، دیکر دولتلر وضعیت وحقوقنه مساوی بولمق کیفیتی بردستور اساسی اولهرق بیاناتنك الك أوك صره‌سنه کچیردیکنی عرض ایتمشدم . فقط مشارالیه مدلل بیاناتنده ایلرولهدکچه ، ممثلری عینی ماصه اطرافنده اوطوران ، حس ایتدکلرینی ذاتاً کندیسندن همان صکره قونفرانسه بیلدیرن دیکر دولتلره متعلق بتون خصوصاتی اوقوتمش کبی کورونمشدر .

موسیو لیندله‌ی، آمیرال سیر ر.کیه‌س، موسیو مالکیز، ماژورجنرال به‌رنه‌ت استوارت ، کپته‌ن پاوند ر . ن ، قائمقام همیوود ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیولی پهد ، موسیو ماق قلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ، جنرال وه‌یغان، موسیو فروماژو،موسیو دولاقرووا ، موسیو بارژه‌تون، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، موسیو لاپورت ، موسیو بادوا (فرانسه) ؛ جنرال مازاراکیس ، موسیو دندرامیس ، موسیو پولیتیس (یونانستان) ؛ موسیو آرلوتتا ، موسیو غواریغلیا ، قونترآمیرال که‌لوتی ، میرالای ویتاله ، موسیو چیامارا ، موسیو غالالی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغاوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایتو ، یوز باشی چودو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونچسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو آنتیچ ، موسیو ایلیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالغی) ؛ منیر بك ، شوکت بك ، قائمقام توفیق بك ، (تورکیه) ؛ مونسینیور سته‌فان ، موسیو موداویه‌ف ، موسیو غروسقوف (بلغارستان) ؛ موسیو به‌ره‌نس ، موسیو شاپوشینقوف (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

قونصرانس قاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

قاتبلر : مستر ف.لاموت به‌لمن (آمریقا دول‌متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو رونالد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ، موسیو ایندهللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینسقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) ؛ مادموازل ستانچیوف ، موسیو ئی . آتینوف (بلغارستان) ؛ موسیو سابانین ، موسیو پاستوف ، موسیو آره‌نس ، مادام زاده‌چقایا (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

مترجم : موسیو قامه‌رلینك .

لورد کورزون بروجه آتی افادهٔ مرام ایلدی :

بوغازلر اصولی مذاکرهٔ عمومیه (مابعد)

« کچن جلسه‌ده روسیه ، رومانیا وبلغارستان طرفندن واقع اولان افاداتی وتورك هیئت مرخصه‌سنك بونلری تعقیب ایدن دها مجمل بیاناتی دیکله‌دك .

« بو افاداته جواب ویرمکدن اوزمان توقی ایتدم ؛ تام بر تدقیق‌دن صوکره متفق دولتلر نامنه ، کمال‌اعتنا ایله مذاکره ایدلش برجواب وبریله‌جکنی وعد ایلدم . بوندن بشقه دعوت ایدن دولتلرك تکلیفاتنك ماهیتنه دائر عمومی بر فکر اعطاسی‌ده درعهده ایتدم . شمدی بو وعدلریمی انجاز ایده‌جکم . ابتدا روسیه هیئت مرخصه‌سنك بیاناتنه جواب ویره‌جکم .

« موسیو چیچه‌رین، الك اول‌روسیه حکومتیله متفقلرینك شرق قریبده وبتون خارجی سیاستی ساحه‌سنده مقصدی عالمده‌صلح ومسالمتك تأسیس وترصینه خدمت ایتمك‌اولدیغنی بیان ایلدی. بونلرتقدیره لایق دویغولردر وموسیو چیچه‌رینك قوله کوره روسیه هیئت مرخصه‌سنك قبول ایتدیرمك ایستدیکی بولندیغی شو ایکی اساسلی فکر علیهنده بر اعتراضم یوقدر : اولا روسیه ومتفقلری ایله دیکر دولتلر آراسنده وضعیت وحقوق اعتباریله مساوات ؛ ثانیاً روسیه‌نك ومتفقلری اولان جمهوریتلرك اراضیسی ایچون صلح ومسالمت ومصونیت تأمیناتیله دیکر مملکتلرله اقتصادی مناسبتلرنده سربستی .

« بعده موسیو چیچه‌رین ، سوویت هیئت مرخصه‌سنك مطالعه‌سنجه ، بومهم مقصدلرك آنجق شو ایکی اساسك قبول ایدلمسی صورتیله استحصال اولنه‌بیله‌جکنی سویله‌مشدر : اولاً بوغازلرده سفائن تجاریه‌نك سربسته دائمی صورتده سربستی ؛ ثانیاً بوغازلرك تورك کیلری مستثنا اولمق‌اوزره بتون ملتلرك حرب کیلرینه قاپانمسی.

« روسیه هیئت مرخصه‌سی رئیسی اشبو صورت دائمه‌ده سربستی کیفیتی آنجق تورکیه‌یه‌برحرب دونانماسنه صاحب اولق و « بوغازلرله مرمره دکزینك مدافعه‌سیچون عصری محاربانده مستعمل بالجمله فی لوازمی قوللانمق مساعده‌سی ویرلمکله تأمین اولنه‌بیلیر » دیدی . موسیو چیچه‌رین بوفکر غریبی مدافعه ایتمك ایچون تاریخدن استعانه ایدرك توصیه ایلدیکی اصولك بوقونفرانسده تمثیل ایدلش اولان دولتلر طرفندن ماضیده دائما تصویب ایدلش اولدیغنی افاده ایلدی . واقعا موسیو چیچه‌رین طرفندن بوکون مدافعه ایدیلن سیاستك ون طقوزنجی عصر ایچنده ، غرب حکومتلرنجه ، دائما تعقیب ایدلدیکی طوغری ایسه روسیه‌نك‌ده مذکور سیاسته عینی درجه‌ده بر ثباته مخالفت کوسترمش اولدیغی‌ده طوغریدر . آوروپانك وروسیه‌نك ، ایکیسنك‌ده اووقتکی وضعیتلری شمدی متبدل اولمشدر .

« غرب دولتلری » بوغازلردن روس حرب کیلرینك سربست سربست مروری منع ایتمك نیت وآرزوسی آرتق بسله‌مه‌دکلری حالده بومرور کیفیتی بوکون روسلر کندیلری مستحیل قیلمق ایسته‌یورلر .

« بو مناظره آنجق تاریخی بر ماهیتی حائز وبنابرین علمیدر ؛ فقط مادامکه موسیو چیچه‌رین تاریخی استشهاد ایتمشدر . بوکون مدافعه ایلدیکی دعوایه تاریخی برهانلرك صاغلام براستادکاه تشکیل ایده‌جك‌ماهیتده اولمادقلرینی کوسترمك معقولدر .

« موسیو چیچه‌رینك روسیه ایله متفقلرینك وضعیت وحقوقچه ، دیکر دولتلر وضعیت وحقوقنه مساوی بولنمق کیفیتی بردستور اساسی اولەرق بیاناتنك الك أوك صره‌سنه کچیردیکنی عرض ایتمشدم . فقط مشارالیه مدلل بیانانده ایلروله‌دکچه ، متفقلری عینی ماصه اطرافنده اوطوران ، حس ایتدکلرینی ذاتاً کندیسندن همان صکره قونفرانسه بیلدیرن دیکر دولتلره متعلق بتون خصوصاتی اوقونمش کبی کورونمشدر .

موسیو لیندله‌ی، آمیرال سیر ر. که‌یه‌س، موسیو مالکین، ماژورجنرال به‌رنه‌ت استوارت ، کپته‌ن پاوند ر. ن ، قائمقام هه‌یوود ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیولی په‌ر ، موسیو ماق قلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ، جنرال وه‌یغان، موسیو فروماژو،موسیو دولاقرووا ، موسیو بارژه‌تون، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، موسیو لاپورت ، موسیو باروا (فرانسه) ؛ جنرال مازاراکیس ، موسیو دندرامیس ، موسیو پولیتیس (یونانستان) ؛ موسیو آرلوتتا ، موسیو غواریغلیا ، قونترآمیرال که‌لوتی ، میرالای ویتاله ، موسیو چیامارا ، موسیو غاللی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغااوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایغو ، یوز باشی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونچسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو آنتیچ ، موسیو ایلییچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ منیر بك ، شوکت بك ، قائمقام توفیق بك ، (تورکیه) ؛ مونسنیور سته‌فان ، موسیو موراویه‌ف ، موسیو غروسقوف (بلغارستان) ؛ موسیو به‌ره‌نس ، موسیو شاپوشینقوف (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : مستر ف. لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو رونالد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ، موسیو اینده‌للی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینسقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) ؛ مادموازل ستانچیوف ، موسیو ئی . آلتینوف (بلغارستان) ؛ موسیو سابانین ، موسیو پاستوف ، موسیو آره‌نس ، مادام زاره‌چقایا (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

مترجم : موسیو قامه‌رلینك .

بوقار احمد
صدر کرۂ عرشہ
(مالیہ)

موسیو [illegible]، [illegible]، موسیو [illegible]، [illegible]، [illegible] استوارت، [illegible]
[illegible]، [illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible]
[illegible] ([illegible])، [illegible]، [illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible]
[illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible] (فرانسه)،
[illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible] (یونانستان)، موسیو [illegible]، موسیو
[illegible]، [illegible]، [illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible] (ایتالیا)،
موسیو [illegible]، موسیو [illegible]، [illegible]، موسیو [illegible] (ژاپونیا)،
موسیو [illegible]، [illegible] (رومانیا)، موسیو [illegible]، موسیو [illegible] (صرب -
[illegible])، [illegible]، [illegible]، [illegible] بك، (تورکیه)،
[illegible]، موسیو [illegible]، موسیو [illegible] ([illegible])، موسیو [illegible]،
موسیو [illegible] ([illegible] - [illegible] - کورستان).

[illegible] موسیو [illegible].

[illegible] ([illegible])، موسیو [illegible]، موسیو
[illegible] ([illegible])، موسیو [illegible] (فرانسه)، موسیو [illegible] (یونانستان)،
موسیو [illegible] ([illegible])، موسیو [illegible] (ژاپونیا)، موسیو [illegible] (رومانیا)، موسیو
[illegible] (صرب - [illegible])، [illegible] بك (تورکیه)، [illegible]
[illegible]، موسیو [illegible] ([illegible])، موسیو [illegible]، موسیو [illegible]، موسیو
[illegible] ([illegible] - [illegible] - کورستان).

[illegible]: موسیو [illegible].

موسیو [illegible] ، موسیو مالکی ، مذکور معاون لشکر اول ، کپتان
[illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو فوریس تام ، موسیو لی پد ، موسیو
[illegible] (روسیه) ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو فرومازو موسیو
[illegible] (روسیه) ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو بلدو (فرانسه) ،
[illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو لاپورت ، موسیو بلدو (فرانسه) ،
[illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] (پولانسی) ، موسیو تولوتا ، موسیو
[illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو فالی (ایتالیا) ،
[illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو تاک (ژاپونیا) ،
[illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] (روسیه) ، موسیو آنیچ ، موسیو ایچ (صرب -
هروات - بسنه وبن فرانسی) ، موسیو [illegible] ، شوکت بک ، قائمقام قومپانیا (تورکیه) ،
موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو [illegible] ، موسیو فروسکوف (هندوستان) ، موسیو بجروس ،
موسیو [illegible] (روسیه - ولایت گورجستان) .

[illegible] موسیو [illegible] .

[illegible] (قنسرل جنرال [illegible]) ، موسیو سپرینغ رایس ، موسیو
[illegible] (ولایت [illegible]) ، موسیو [illegible] (فرانسه) ، موسیو فرلاس (پولانستان) ،
موسیو [illegible] ([illegible]) ، موسیو [illegible] (ژاپونیا) ، موسیو فوستانیسفو (رومانیا) ، موسیو
[illegible] (صرب - هروات - بسنه وبن فرانسی) ، وشید صوت بک (تورکیه) ، معاون
[illegible] ، موسیو [illegible] ([illegible]) ، موسیو [illegible] ، موسیو پاستوف ، موسیو
[illegible] (روسیه - ولایت گورجستان) .

[illegible] موسیو [illegible] .

لورد كورزون بروجه آتي افادهٔ مرام ايلدي :

بوغازلر اصولي مذاكرهٔ عموميه (مابعد)

« كچن جلسه‌ده روسيه ، رومانيا وبلغارستان طرفندن واقع اولان افاداتي وتورك هيئت مرخصه‌سنك بونلري تعقيب ايدن دها مجمل بياناتي ديكله‌دك .

« بو افاداته جواب ويرمكدن اوزمان توقي ايتدم ؛ تام بر تدقيقدن صوكره متفق دولتلر نامنه ، كمال اعتنا ايله مذاكره ايدلش برجواب ويريله‌جكني وعد ايلدم . بوندن بشقه دعوت ايدن دولتلرك تكليفاتنك ماهيتنه دائر عمومي بر فكر اعطاسني‌ده درعهده ايتدم . شمدي بو وعدلريمي انجاز ايده‌جكم . ابتدا روسيه هيئت مرخصه‌سنك بياناتنه جواب ويره‌جكم .

« موسيو چيچه‌رين ، الك اول روسيه حكومتيله متفقلرينك شرق قريبده وبتون خارجي سياستي ساحه‌سنده مقصدي عالمده صلح ومسالمتك تأسيس وترصينه خدمت ايتمك اولديغني بيان ايلدي . بونلرتقديره لايق دويغولردر وموسيو چيچه‌رينك قوله كوره روسيه هيئت مرخصه‌سنك قبول ايتديرمك نيتنده بولنديغي شو ايكي اساسلي فكر عليهنده بر اعتراضم يوقدر : اولا روسيه ومتفقلري ايله ديكر دولتلر آراسنده وضعيت وحقوق اعتباريله مساوات ؛ ثانياً روسيه‌نك ومتفقلري اولان جمهوريتلرك اراضيسي ايچون صلح ومسالمت ومصونيت تأمينيله ديكر مملكتلرله اقتصادي مناسبتلرنده سربستي .

« بعده موسيو چيچه‌رين ، سوويت هيئت مرخصه‌سنك مطالعه‌سنجه ، بومهم مقصدلرك آنجق شو ايكي اساسك قبول ايدلمسي صورتيله استحصال اولنه‌بيله‌جكني سويله‌مشدر : اولاً بوغازلرده سفائن تجاريه‌نك سيرنده دائمي صورتده سربستي ؛ ثانياً بوغازلرك تورك كيلري مستقلا اولق اوزره بتون مائلرك حرب كيلرينه قاپانمسي .

« روسيه هيئت مرخصه‌سي رئيسي اشبو صورت دائمه‌ده سربستي كيفيتي آنجق تورکيه‌يه‌برحرب دونانماسنه صاحب اولق و « بوغازلرله مرمره دكزينك مدافعه‌سيچون عصري محاربانده مستعمل بالجمله فني لوازمي قوللانمق مساعده‌سي ويرلمكله تأمين اولنه‌بيلير » ديدي . موسيو چيچه‌رين بوفكر غريي مدافعه ايتمك ايچون تاريخدن استعانه ايدرك توصيه ايلديكي اصولك بوقونفرانسده تمثيل ايدلمش اولان دولتلر طرفندن ماضيده دائما تصويب ايدلمش اولديغني افاده ايلدي . واقعا موسيو چيچه‌رين طرفندن بوكون مدافعه ايديلن سياستك ون طقوزنجي عصر ايچنده ، غرب حكومتلرنجه ، دائما تعقيب ايدلديكي طوغري ايسه روسيه‌نك‌ده مذكور سياسته عيني درجه‌ده بر ثباتله مخالفت كوسترمش اولديغي‌ده طوغريدر . آوروپانك وروسيه‌نك ، ايكيسنك‌ده اووقتكي وضعيتلري شمدي متبدل اولمشدر .

« غرب دولتلري » بوغازلردن روس حرب كيلرينك سربست سربست مروريني منع ايتمك نيت وآرزوسني آرتق بسله‌مه‌دكلري حالده بومرور كيفيتني بوكون روسلر كنديلري مستحيل قيلمق ايسته‌يورلر .

« بو مناظره آنجق تاريخي بر ماهيتي حائز وبنابرين علميدر ؛ فقط مادامكه موسيو چيچه‌رين تاريخي استشهاد التمشدر . بوكون مدافعه ايلديكي دعوايه تاريخي برهانلرك صاغلام براستنادكاه تشكيل ايده‌جك ماهيتده اولمادقلريني كوسترمك معقولدر .

« موسيو چيچه‌رينك روسيه ايله متفقلرينك وضعيت وحقوقچه ، ديكر دولتلر وضعيت وحقوقنه مساوي بولنمق كيفيتني بردستور اساسي اولهرق بياناتنك الك أوك صره‌سنه كچيرديكني عرض ايتمشدم . فقط مشارايه مدلل بياناتنده ايلروله‌دكچه ، ممثللري عيني ماصه اطرافنده اوطوران ، حس ايتدكلريني ذاتاً كنديسندن همان صكره قونفرانسه بيلديرن ديكر دولتلره متعلق بتون خصوصاتي اونوتمش كبي كورونمشدر .

موسیو لیندله‌ی، آمیرال سیر ر. کهیه‌س، موسیو مالکیز، ماژورجنرال به‌رنه‌ت استوارت ، کپته‌ن پاوند ر . ن ، قائمقام هه‌یوود ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیولی په‌ر ، موسیو ماق قلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ، جنرال وه‌یغان، موسیو فروماژو،موسیو دولاقرووا ، موسیو بارژه‌تون، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، موسیو لاپورت ، موسیو باروا (فرانسه) ؛ جنرال مازاراکیس ، موسیو دندرامیس ، موسیو پولیتیس (یونانستان) ؛ موسیو آرلوتتا ، موسیو غواریغلیا ، قونترآمیرال کهلوتی ، میرالای ویتاله ، موسیو چیامارا ، موسیو غالالی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغاوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایغو ، یوز باشی چودو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونچسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو آنتیچ ، موسیو ایلیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ منیر بك ، شوکت بك ، قائمقام توفیق بك ، (تورکیه) ؛ مونسنیور سته‌فان ، موسیو موراویه‌ف ، موسیو غروسقوف (بلغارستان) ؛ موسیو به‌ره‌نس ، موسیو شاپوشینقوف (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

قونفرانس قاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

قاتب : مستر ف.لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو دونالد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ، موسیو ایندهللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینسقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) ؛ مادموازل ستانچیوف ، موسیو ثی . آتینوف (بلغارستان) ؛ موسیو سابانین ، موسیو پاستوف ، موسیو آره‌نس ، مادام زاره‌چقایا (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

مترجم : موسیو قامه‌رلینك .

محاربانی صره‌سنده بی طرف تجارت عالمه تورکیه‌نك احدات ایتدیکی جدی مانعلری وتورکیه طرفندن ١٩١٤ سنه‌سنده روسیه، رومانیا ومتفقین دعواسنه قارشو اتخاذ قلنان بینه بونك کبی بر معاملەدن نشأت ایدن دورادور تأثیر ونتیجه‌لری خاطرلره کتیرمك کفایت ایدر . بوراده تمثیل ایدیلن دولتلر میانسده ، صوك اون سنه‌نك تجربه‌سندن صوکرا حربدن اولکی وضعیته عودت ایتمکی مذکور مسئله ایچون دائمی بر صورت حل اولمق اوزره قبول ایده‌جکلرك آزالەجغنی ظن ایدییورم .

« موسیو چیچه‌رینك تکلیفنه ، دها واضح انتقادلرله مقابله ایدیله‌بیلور . اولاً ، ایکی دکز آره‌سنده‌کی ممره بین‌الملل برطریق نظریله باقامسی خصوصنده بین‌الملل حقوق قاعده‌سنه اهمیت‌ویرمه‌دکدن بشقه، اوتکلیف، قونفرانسجه تصویب‌ایدلدیکی تقدیردە، روسیه‌یه قره‌دکزده استثنائی وبغیرحق فائق‌وضعیت بخش ایلیه‌جکدر. تعبیر آخرله ، روس وتورك حرب کیلری حقوق بین‌الدوله توفیقاً ، سویش ، یاناما وکیل قائللریله دیکر بتون دنیا بوغازلرندن سربست کچمك حقنه مالك ایکن، موسیو چیچه‌رین ، آق‌دکزدن قره‌دکزه کچمك موضوع بحث اولونجه ، عین حقی دیکر ملتلردن اسیرکیور . ثانیاً ، موسیو چیچه‌رین بوغازلرك حرب کیلرینه آجلمسی خصوصنك الکقوتلی بحری‌دولت‌لهنه بولنه‌جغنی ادعاایدییورایسه‌ده قره‌دکزك انسدادی‌اورادە ساحلی‌اولان دیکر دولتلری‌ك قوتلی قره‌قوتلرینه‌مالك بحری دولتلك‌یعنی بالذات روسیه‌نك کیفنه تابع برموقعه قوبه‌جغنی اونوتیور.

« تجارت نقطه‌سندن بیله ، موسیو چیچه‌رینك تکلیفیله ، روسیه بالطبع دونانمامی سایه‌سنده ، قره‌دکزدن ماعدا دکزلرده ، تجارتی ، حمایه‌یه موفق اولەجغی حالده، ساحلدار اولمایان دولتلرك اودکزده تجارتلرینی‌حمایه امکانسزلغنده بولنه‌جقلرینی نظر مطالعه‌یه آلمق مناسب اولور. قره‌دکزه کیرەن کیلر طونیلاتوسندن یالکزبوزده یکرمیسی قره‌دکزك ساحلدارحکومتلرینك بایراقلرینی طاشیمقده‌وبوزده سکسانی اورادە ساحلی اولمایان دولتلره عائد بولنمقده‌در . موسیو چیچه‌رین مساواته محبتنی شماتله افاده ایتدیکی حالده ، بو حکومتلره تبعه‌لرینك منافعنی حمایه حقنی رد ایدییور .

« روس پروغرامنی نه‌قدر یقیندن تدقیق ایدر ایسه‌ك یکانه برغایه‌یی تعقیب ایتدیکی اوقدر وضوح ایله میدانه چیقیور: قره‌دکزی برروس کولی‌حالنه افراغ وتورکیه‌یی بوکولك قپوسنه برصادق بکمجی اولەرق اقامه ایتمك. رومانیا قره‌دکزك عسکرلکدن تجریدینی تکلیف ایتمشدر . روسیه هیئت مرخصه‌سنك بویله برتکلیفی یوقدر. قره‌دکزده روسیه مطلق برحاکم صفتیله حکمران اولەجق؛ کندی ساحللرینی‌تحکیم ایده‌جك، قوتلی‌ومرحاله قومشولرینی تحت تفوقنه آلەبیله‌جك درجه‌ده قوتلی بردونانما احداث ایلیه‌جك ؛ عسکرلرینی برساحلدن دیکر ساحله نقل ایدەبیله‌جك‌در . بوزلرله محصور لیمانلری خارج قالمق اوزره بشقه بر یرده تعرضه اوغرامق تهلکه‌سندن قورقمسزین روسیه کرك ، قره‌دکزده وکرك قفقاسیه‌ده ایسته‌دیکی بتون پلانلری احضار وتطبیق ایلیه‌بیله‌جکدر. دنیانك متباق اقسامندن علاقه‌سی قطع ایدیله‌جك اولان بومتاز منطقه‌یه کندیسندن بشقه کیمسه داخل اولمایه‌جقدر . موسیو چیچه‌رین، بزه چناق قلعه بوغازی مدخلنده لاعلی‌التعیین بردولته منسوب قوتلرك محتمل تفوق نفوذی دوشونجه‌سیله پك زیاده اندیشه‌ناك اولدیغنی سویله‌مشدر . بواندیشه ، بلکه ، شو آرەلق ، بوقوتلرك انکلیز اولمسندن ناشیدر. فقط، مشارالیه، ساحلدار دولتلرك بتون مداخله‌سنه مسدود قالەجق اولان قره‌دکزده، روسیه‌یه عائداولمق شرط واحدی ایله بویله‌برتفوق‌نفوذه‌قارشو اعتراض ایده‌جك برشیئ بولەمیور. ملتلرآره‌سنده تساوی حقوق خصوصنده وبشریتك صلح وسعادتی امرنده بولندن ایکی‌کون مقدم روسیه هیئت مرخصه‌سی طرفندن کنیریلان جالب دقت یاردیم ایشته بودر .

« فى الحقيقه ماضيده روسيه ايله تورکيه قرەدکزده سواحلە مالك يکانه دولتلر ايدى. لکن ، اوزماندن برى ديکر حکومتلر وجوده کلشدرکه بونلرك منافعى بالذات موسيو چيچەرين طرفندن مصراً طلب ايديلن مساوات اساسنه کوره هيچ اولمازسه روسيەنك منافعيله مساويدر . رومانيا ايله بلغارستاندن بحث ايدييورم . بودولتلر روسيه هيئت مرخصەسنك افادانده برطوتميور. فقط برآز صوکره اوحکومتلرك ممثللرينى ديکله مکله کوردك که بو مملکتلردن هيچ برى روسيەيى بتون ساحلدار دولتلر نامنه سوز سويلەمك حقنى حائز عد ايتميورلروجهان صلح ومسالمتى ايله قرەدکز سواحلنده بولنان طوپراقلرينك مصونيتى حقنده بونلرك فکرلرى، موسيوچيچەرينك افکارندن بسبتون بشقەدر . بونى برآز صوکره ، او مملکتلر ممثللرينى استماع ايتديکمز صرەده کشف ايلدك.

« روسيه هيئت مرخصەسى جانبندن ايلرى يه سورولن اساسات عموميەدن دها فضله بحث ايتميەجکم .

« شيمدى مذکور هيئت تکليفاتنك دها يقيندن تدقيقنه کليورم . مذکور تکليفات ، هيئت مجموعەسى اعتباريله ؛ تورکيه هيئت مرخصەسنك فکرلرينه توافق ابلديکنى عصمت پاشانك سويلمسى اوزرينه بر اهميت مخصوصه اکتساب ايدييور .

« موسيو چيچەرينك تعقيب ايلديکى وکندى تعبيرلرينى استعمال ايدرك بنم تعريف ايلديکم مفکورەيى فعلاً باقەلم بوتکليفلر نەدرجەده حصوله کتيرييور . برچوق جهتدن تعقيب ايديلن هدف خلافنه چيقمسندن قورقيورم .

« روسيه هيئت مرخصەسى تکليفاتنك ، حقيقتده ، حربدن اول بوغازلرده وقرەدکزده موجود وضعيتى فعلاً ادامه ديمك اولديغنى وآراده کى مهم فرقك، تورکيەنك دوست ياخود متفق دولتلره منسوب حرب کميلرينه، صلح زمانده بوغازلرى آچق خصوصنده ١٨٧١ سنەسنده الدەايتديکى حق وصلاحيتدن محروميتندن عبارت بولنديغنى قونفرانس البته آکلامشدر . عالمك صلح ومسالمتى، روسيه ايله ديکر دولتلرك وضعيت وحقوقنه تساويسى، روسيه ايله متفقلرينك امنيت ومصونيتى وبودولتلرك سريعاً تجاريسى ايلك اولمكه ، يالکز بوغازه نظارتك بلا قيد وشرط تورکيەيه توديع قلنمسنه وثانياً ساحلرينك کنيشلکى ووسائطنك واهاليسنك کثرتى سايەسنده ، شبهەسز قرەدکزده الك قوتلى بحرى دولت بولنان روسيه طرفندن قرەدکزك همان همان اوقدر غيرمحدود بر صورتده تفتيشه تابع طوتلمسنه متوقف اولەجقمش.

ايمدى ، بو تکليفلره ، هرنه وجهله اولورسه اولسون اشبو مسئلەنك دائمى و ممنونيت بخش بر صورت حلى نظريله باقق ممکن اولوب اولماديغنى قونفرانسده ممثلى بولنان ، قرەدکزده ساحلدار رومانيا وبلغارستان کبى دولتلردن وکرك قبل الحرب وکرك شمدى بوغازلردن ترانسيت طريقيله کچن اشياى تجاريەنك الك بيوك قسمنه مالك بولنمش اولان فرانسه، ايتاليادن بيوك بريتانيادن، يونانستاندن، متحد آمريقا دولتلرندن وکذلك روسيه ايله تورکيه حکومتلرندن صورارم. آنلرك مقصدى بتون دولتلرو بتون منافع موجودەايچون مسئلەيه ثابت، دواملى وعادلانه برصورت تسويه اقامه ايتمك دکل، بلکه صوك حربدن طوغان، عارضى وشبهەسز کچيجى دولتلر زمرەسنه ايستر تجاوزى ايسترتدافعى غايەلره، مستنداً اولسون اشبو حواليده دائمى برتفتيش حقنى تأمين ايله مکدر. بوصورت حل يالکز صوك درجەده حقسزدکل، دوامه هيچ احتمال وقابليتى اولمايەجق بر حل در.

« بوحوالى تاريخى ، قرەدکزده روسيەنك فائقيتى وبوغازلرده تورکيەنك نظارتى نەصورتله جريان ايتديکنه دائر مثالله طولودر . برنجى نقطەده تورکيه محمدعلى وخنکار اسکەلەسى معاهدەسى زمانىنده روس دونمانسنك استانبوله ورودينى خاطرلايەجقدر . ايکنجى نقطەيه کلنجه ، ١٩١١ سنەسنده ، ايتاليا ايله تورکيه آره سنده واقع محاربه اثناسنده بين الملل تجارتك معروض قالديغى ناخوش معاملەلرى ، بو محاربەيى تعقيب ايدن بالقان

« بو تکلیفلرك پك زیاده شیوع بولمسی بر سوء تفهمی تماماً ازاله ایدیکی ذکر وفیده شبهه یوقدر . غرب دولتلرینك آرزوسی تورکیه‌ده حکومتك پای تختی بردشمن دونانماسنك تحت تهدیدنده بولندیرمه مساعد رصورت حل جبراً قبول ایتدیرمك اولدیغی صیق صیق بیان ایدلمشدر . شمدی تورکیه هیئت مرخصه‌سی وبتون قوه‌لرانس هیئتی ایشك یوله اولمادیغنه اطلاع حاصل ایده‌جکدر . تورکیه‌نك حال حربده بولندیغی وقت هیچ بر محارب حرب کیبسنك چاق قلمه وفارغدن کچه‌مه‌سی ومرمره دکزینه کیره‌مه‌سی جبراً طلب ایتمك حقنه مالك بولندیغی تقدیر ایدرز . بو ضمنده « متفق دولتلر کندیسیله متحدالفکر اولوب تکلیفلری دخی بو نقطه مهم احترازی نظر اعتباره آلمشدر . دیکر طرفدن « تورکیه » حربه کیرمکله « تجارت کیریسی ایجون دخی سربستی مرورك تقیید ایدیلمکی وبویله بر حالده تورکیه‌نك « قاچاق اشیا یاخود عسکر نقلی منع ایجون کندی صولرنده معاینه حقنه مالك اولدیغنی ده قومیسیون الت کورمشدر . نهایت « بالذات تورکیه‌نك بر طرف قالدیغی برحرب وقوعی حالنده « متفق دولتلر » بحری بر طرفدن متدائر اولدیغی ۱۹۰۷ سنه‌سنده لاهیده منعقد اون اوچنجی مقاوله‌نامه‌ده ذکر اولنان شرائط وقیدانی محارب سفائن حربیه‌یه جبراً تحمیل ایلمکی درعهده وقبول ایدیورلر .

« شمدی تکلیفلرمزك ایکنجی قسمنه یعنی غیر عسکری حاله افراغ حقنده‌کی قسمنه کیلیورم . یوقاریده ذکر ایتدیکم قاعده‌لرك اصولاً اجراسی تأمین مقصدیه مبنیاً متضمن تکلیف ایدیورلرکه :

« اولا « چاق قلمه‌وقره‌دکز بوغازلرینك آوروپا وآسیا ساحللری اوزرنده تثبیت ایدیلمك بعض منطقه‌لرك بالفعل غیرعسکری حاله افراغ ایدلسی !

« ثانیاً « چاق قلمه وقره دکز بوغازلریله مرمره دکزی صولرینك بحری علاقه‌لرله تحهیزی « تنویریی وحمایهٔ صحیه‌سی تأمین ایتمك وقره‌منطقه‌لرینك غیر عسکری حاله افراغی تفتیش ونظارتنده طوغری ایجون لازم کلن ادارات‌لریله برابر بین‌الملل قومیسیون تشکیل ایدلمیدر . قومیسیون قره‌دکزده ساحلدار حکومتلرك هربری واق دکز تجارتنده خاصةً علاقه‌دار اولان فرانسه « بیوك بریتانیا « زاپونیاه ایتالیا « روسیه « جامهیر متحدهٔ آمریقا « تورکیه « رومانیا « و صرب « خروات « اسلوونی دولتی و بلغارستان دولتلری طرفندن منصوب بر اعضادن مرکب اولمقدر . تورکیه مرخصی قومیسیونك دائمی رئیسی اولمقدر . بو قومیسیونك هانکی اصوله توفیقاً تشکیل اولمغی وهانکی رعضویت یعنی جمعیت افراد ویا سائر رمؤسسه‌لرك حایه‌سی آلتنده‌جالیشمغی ایلروده دوشونیله‌جکدر .

« تکلیف ایدیلن غیر عسکریلکه افراغ معاهده‌سنك صورت اجراسنه غیر عسکری حاله افراغ اولنمق منطقه‌لرك وسعت وقیمته واستانبولك محافظه‌سنه لازم اولدیغی قوتلره کلنجه « بو نقطه‌لر اشبو جلسه‌نهایتنده هیئت مرخصه‌لره توديع ایدیلمك « ایکنجی ونیغده کوسترلیله‌جکدر .

« مسئله‌ده هنوز تفریقی ایجه‌دیکم اوچنجی بر صحه قالیور . بو قاچ کون اول « شرقی تراکیاحدودنده یعنی منطقه‌لرك غیرعسکری حاله افراغی مناقشه ایتدیکمز زمان « تورکیه هیئت مرخصه‌سی مذکور مناطقك هردولو تحرصدن مصونی ایجون بر صیان کوسترلیلوب کوسترلیله‌جکنی وارائه‌سی تقدیر ونه‌لك اومنطقه‌لرك بر طرف بر حاله افراغ ایتلمکی یوقه بقیه رشتنی‌ی اولمغی یعنی « شکلده وتأمینات اولمغی صورمشدم .

« عین سؤاله « کون بوغازلر سواحلی اوزرنده احداثی تکلیف ایدیکمز غیرعسکری حاله افراغ اولنمق منطقه‌لر حقنده ایراد ایدیله‌جکدر . بو رم تورك حقوق شناسلریله منعقداً تدقیقه تعامیه آماده بولندیغندن بر مسئله‌در . و بو بابده بلاتاخیر بلغاریه‌یلر .

متفقات تکلیفی.

« شمدی متفقات تکلیفی عمومی تعیرلره ایضاح ایدهجکم : بونکلیفلر ایکی قسمی حاویدر :

اولاً تجارت کیلری حرب سفائنیك وبارلرون مروری کیبتك ر نظامنامه ربطی ؛ ثانیاً بوبارلر سواحلنده بیر عسکری حاله اجراء ایدیلن ضوابط احدانی .

« بو ایکی بلاغ نده منی ایضاحاتك بیانندن صوکره فوقرانه تبلیغ ایدهجکدر .

« متفقات تکلیفی تعلم ایدرکی نصب ایندکاری ماده ، کندیلری ایچون منافع مخصوصه کوزتمك وکل ، مسلمك دائی عواملی دهشرده ولندیرمقدرکه وبلر نظر اعتباره آلمدقلری حالده هیچ رثابت حل صورتی تمکن اولهمیهجکدر . بوماطر روحه آتی تعریف اولهمیلور :

« ۱ — کرك اقتصاد نقطهٔ نظرندن وکرك روحه آتی هردولو تعرضاته قارشو مصونیت نقطهٔ نظرندن قرهکیرده ساحلدار و دولت یا کوچوك ، یاخود دولتلر ، اوصولرده برتجی درجهده و علاقهیه مالکدر . بنون دولتلرك مساوی حقوقی مساوات نصر دقه آلمق لازمدر .

« ۲ — جدولطه بولدی ، مرمره دکزی وقره دکز بوغازی ، ایکی بین‌الملل دکر آرهسنده ، جهان تجارتی ایچون بین‌الملل دیول وحوده کیرمکدهدر ؛ بارین صاتشکارانه تجارت سرپستیسی تأمین مقصدیله بین‌الملل اولان بو طریق دکر بین‌الملل وبلر (بیرلر ، بوغازلر یاخود قالر) حقنده جاری اداره اصوله تمکن مرتبه تابع طوتمق لازمدر .

« ۳ — تورکیه‌نك بای تحی وحیاتك حیاتی ودکر طریق ساحلرده کائندر .

« بنون دولتلرك نظر اعتباره آلمرق ، ارتفاقلرینه تن ، بوغازلرده سیر سفائن ایچون آتیده‌کی عمومی قاعده‌لری تکلیف ایدیورز . مقصدی دها سریع رعایت اولونمق آکلاشیلق ایچون تجارت کیلری مسئله‌سیله حرب کیلری مسئله‌سندن آیری آیری بحث ایدهجکم .

« اولا ، تجارت کیلری خصوصنده تورکیه بیطرف وودیعی‌زمان ، سلاح وجوله‌لری تاولوزیه اولسون هیچ بر مصادره ، هیچ بر نوع رسوم ویا تکالیفه تابع طوتمیرز ، صلح زمانده وحرب زمانده بوتون سیوسفری ایچون سرپستی تام اولهجکدر . حرب زمانده ، تورکیه تجارت اولدیغی تقدیرده ، قاچاق اشیا ، عسکر یاخود دشمن تبعه‌سی حقنده تورکه‌نك دشمنلریله هیچ رمعاونت ایما اتفاقلری شرطیله ، بیطرف کیلر ایچون سیوسفر لرده سرپستی تام اولهجقدر . دشمن کیلری وبارلردن استفاده ایمکدن منع ایچون تورکیه‌نك اتخاذ ایدیلن تدابیرلری بیطرف کیلرك سرپستیه مروری احلال ایدهجك ماهیتده اولهماز .

« ثانیاً ، سفائن حربیه خصوصنده ، حال صلحده ، برتورك تجاسنده ، لاعلی التعیین دولته منسوب حرب کیلریله عقدلرینه توقف مقدماری تحدید کمی‌مثلث اولمیاورده ، هیچ رعایهٔ رسمیه اجرا ایدلمکسزین وهیچ نوع حربی یاخود رسم آتمضیرن هرسنجی حامل سفائن ایچون مروراتمکده سرپستی تام اولهجقدر . محض دولتلر ، وبارلر صولرله مرمره دکزنده ، حرهدن اول ملك اولدقلری تجارت صنعت واپورلری ولندیرمق حقنی ، تاسیسه مرعی شرائط تحتنده ، حائز اولهجقلردر .

« حرب زمانده ، تورکیه بیطرف اولدقه ، حرب کیلری ایچون ، صلح زمانده اولدیغی کبی ، مرور خصوصنده سرپستی تام اولهجقدر .

« حرب زمانده ، تورکیه محارب اولدقه ، یالکز بیطرف حرب کیلری ایچون ، مرور خصوصنده سرپستی تام اولهجقدر .

• و تکثیرك یك زیاده شیوع ویرمش و سوء تعبیر قطعاً ازاله ایدیلمکله برابر . حرب دولتلرینك آرزوسی تورکیه حکومتك بای تعلی روشنی دوناماسك تحت تهدیده بولندیرمه صاحه وصورت حل حراً قبول ایتدیرملك اولدیغی صبق صبق بیان ایدیلمشدر . شمدی تورکیه هیئت مرکزیه‌سی وشون قوماندانی هیئتی ایله‌سك وقوعه اولدیغنه اطلاع حاصل ایدهجکدر . تورکیه‌نك حال حربده بولندیغی وقت هیچ بر محاربه حربه کیرمك جانی قصه وقارمدن کچه‌جکنی وحربه کیرمکله حراً طلب ایتمك حقنه مالك بولندیغی تقدیر ایدرز . بو نقطه‌ده متفق دولتلر کمیسیونه متحد الفکر اولوب تکلیفاری وحی وهیئت مهمه استراری منتظر اشاره آلمشدر . دیکر طرفدن ، تورکیه ، حربه کیرمکله ، محاربه کبیری ایچون وحی سرعتی ضروری تقیید ایدیلمکسزین وقوع بولمقده تورکیه‌نك ، فعلی اشبا باحود عسکر علی مع ایچون کندی صولرنده صاحبه حقنه مالك اولدیغنی ده توپچیلرون الت کورمشدر . نهایت ، بالذات تورکیه‌نك وطرف ، ده‌حی وحربه وقوعی حالنده ، متفق دولتلر ، بحری وطرفلرنه متداثر اولدیغی ۱۹۰۷ سنه‌سنده لاهیده منعقد اولن توپچی مقاوله‌نامه‌سنه ، کر اولدیغی شرائط وتعیداتی محاربه سمانی حربیه حراً قبول ایلمکی درعهده وقبول ایدیورلر .

• شمدی تکلیفارمزك ایکنجی قسمنه کچی عبر عسکری حقنه اجراء حضدکی قسمنه کلیورم . بوقاریده ، کر ایدیکم ، قطعاتارك اصولاً احراسی تأمین مقصدیله بناً متفقین تکلیف ایدیورلرکه :

• اولا ، جانق قطعه‌لرنه ، کر ، وقارلرینك تورویا وآسیا ساحلاری اوزرنده تجمع ایدهجك عبر مطعه‌لرك بالفعل عبر عسکری حقنه اجراء احدسی ؟

• ثانیاً ، جانق قطعه وقره ، کر ، وقارلرنه عربه ، کری صولرینك بحری طلاعه‌لره تحویری ، شوبری وجهه تعمیمی تأمین ایچون وقره‌مطعه‌لرینك عبر عسکری حقنه اجراسی هیئتی ، مظهارنده طوغری ایچون لازم کلن ایرادارك برابرینه اهل رفوجیلیون تشکیل ایدیلمیدر . ، توپچیلون قومه کرده ساحدار حکومتلرك عربی وقره‌کر قطعاتنه عائد ، طلاعه‌دار اولان فرانسه ، بیوك بریتانیا ، ژاپونیا ، ایتالیا ، روسیه ، عاصر متحده امریقه ، تورکیه ، روماینا ، و صرب ، حروات ، اسلوونی دولتلری طرفندن معلوم زور اعضادن مرکب اولدیغندن . تورکیه عربی توپچیلونك دائمی رئیسی اولدیغندن . و توپچیلونك هیئتی اصوله توقیفاً تشکیل اولدیغی وهیئتك وضوح ایچی عضو اکثریت ایله وبا سائر رؤسانك عدمی آلدیغنه دائر ایکرونه دوشونیلمکدر .

• تکلیف ایدیلن عبر عسکریلك اجراء مقاصدنك صورت اجراسنه عبر عسکری حقنه اجراء اولنه‌جق محاربارك وضع وتعیینه واساساً قطعاتنه لازم اولدیغنه حائز کلمه ، و قطعاتك اشو حقوقدن هیئت مرکزه‌نك توزیع ایدیلمك ، ایکنجی دیکه‌ده کوسترلمشدر .

• مشاهده اولونور کبی ایکنجی و صحه قابلدر . و واقع کون اولی ، شرقی تراکیه‌ده دهه‌سی محاربارك عبر عسکری حقنه اجراسی مانقه ایدیکندن رمان ، تورکیه هیئت مرکزه‌سی عد کور محاربارك عربی ، قطعاتنی تعویض ایچون ، وصاحه کوسترلمش کوستانه‌جکی ، دائمی قدیمده ، ولك اولمحاربارك وطرف ، وحقه اجراء ایچون وقته قطعه وشتری اولدیغی بیان ، و شکلده وتأسیات اولدیغی صورده‌در .

• عبر سواحلی ، و کون وقارلر سواحل اولدیغنه احدانی تکلیف ایدیکم عبر عسکری حقنه اجراء اولنه‌جق محاربار حضده ایراد ایدهجکدر . و بوده اولا حقوق شاسعه ، حقاً قطعه تعلقه تعلقه ، و احتیاجدر ، و مستلزم . و بو بابده ملاحظه یوقدر .

مقدمات تشکیل

• بو تکلیفلرك پك زیاده شیوع بولمش بر سبب تحتی تماماً ازاله ایدیلمك ذكر وقیده شایاندر . غرب دولتلریك آرزوسی تورکیه‌ده تورکیه حکومتك بای تحتی بردشن دونانماسنك تحت تهدیدنده بولندیرمه مساعد رصورت حل جبراً قبول ایتدیرمك اولدیغی صبق صبق بیان اولنمشدر . شمدی تورکیه هیئت مرخصه‌سی وبتون قوتحرانس هیئتی ابتسك بوله اولدیغنه اطلاع حاصل ایده‌جکدر . تورکیه‌نك حال حربده بولندیغی وقت هیچ بر محارب حرب کبسنك جناق قلعه بوغازندن کچه‌مه‌سی وصرصره دکزیله کچه‌مه‌سی جبراً طلب ایتمك حقنه مالك بولندیغی تقدیر ایدرز . بو نقطه‌ده ، متفق دولتلر کندیسیله متحدالفکر اولوب تکلیفلری دخی بو غایت مهم احترازی نظر اعتباره آلمشدر . دیکر طرفدن ، تورکیه ، حربه کیرمه ، تجارت کیلری ایچون دخی سربستی مرورك تقیید ایدیلمکی وبویله بر حالده تورکیه‌نك ، قاچاق اشیا یاخود عسکر نقلی منع ایچون کندی صولرنده مجابه حقنه مالك اولدیغنی ده توضیحیون البته کوردیلر . نهایت ، بالذات تورکیه‌نك بر طرف قالدیغی وحرب وقوعی حالنده ، متفق دولتلر ، بحری بر طرفله مندائر اولدقری ۱۹۰۷ سنه‌سنده لاهیده منعقد اولن اوجنجی مقاوله‌نامه‌ده ذکر اولنان شرائط وقیدلی محارب سفائن حربیه‌یه جبراً تحمیل ایتمکی درعهده وقبول ایدیورلر .

• شمدی تکلیفلرمزك ایکنجی قسمنه یعنی غیر عسکری حاله افراغ حقنده کلیورم . بوقاریده ذکر ایتدیکم قاعدلرك اصولاً اجراسی تأمین مقصدیله بناءً متفقین تکلیف ایدیورلرکه :

• اولا ، جناق قلعه‌وقره‌دکر بوغازلرینك آوروپا وآسیا ساحللری‌اوزرنده تنیب ایدیلمك محل مخاطره‌لرك بالفعل غیرعسکری حاله افراغ ایدلسی !

• ثانیاً ، جناق قلعه وقره دکر بوغازلریله مرمره دکری صولرینك بحری علامتلرله تعهیزی ، تنویرینی وحمایهٔ عمومیسی تأمین ایتمك وقره‌دکر بوغازلرینك غیر عسکری حاله افراغی تفتیش ونظارتنده طونمق ایچون لازم‌کلن فی‌اداره‌لریله برابر بی‌الملل رفوجیسیون تشکیل ایدلمیدر . بوفوجیسیون قره‌دکرده ساحلدار حکومتلرك هرری وثق ذکر تجارتنده حاصهٔ علاقه‌دار اولان فرانسه ، بیوك بریتانیا ، زاپونیاه ایتالیا ، روسیه، جامعهٔ متحدهٔ آمریقا ، تورکیه ، رومانیا ، و صرب ، خروات ، اسلوونی دولتی و بلغارستان دولتلری طرفندن منصوب زور اعضادن مرکب اولهجقدر . تورکیه مرخصی فوجیسیونك دائمی رئیسی اولهجقدر . بو فوجیسیونك هرنکی اصوله توفیقاً تشکیل اولهجق وهانکی رعضویت یعنی جمعیت اقوام ویا سائر رمؤسسه‌نك حامیسی آلتنده جالیشه‌جق ایلروده دوشونیله‌جکدر .

• تکلیف ایدیلن غیر عسکریلکه افراغ معامله‌سنك صورت اجراسته غیر عسکری حاله افراغ اولهجق منطقه‌لرك وسعت وقیمته واستراتژیکمعناسته لازم اولدیغجه توقفلره کلنجه ، بو نقطه‌لر اشو جلسه‌یه‌باغلنمه هیئت مرخصه‌لره توديع ايديلمك ، ایکنجی وثیقه‌ده کوسترلیه‌جکدر .

• مسئله‌ده حضور انصافیسی ایتدیکم اوجنجی بر صحه قالیور . بو قاچ کون اول ، شرقی تراکیادوغدنه یعنی منطقه‌لرك غیر عسکری حاله افراغی مناقشه ایتدیکمز زمان ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی مذکور مناطقك هردولو تصرفنی حصولنی ایچون بر صیره کوسترلیوب کوسترلیه‌جکی واراءه‌سی تقدیر اولنمق اومنطقه‌لری بر طرف بر حاله افراغ ایتمکی موقته بقیه وثیقه‌لری اولهجقی یعنی ، تکلمه برتأمینات اولهجغی صورمشدیر .

• عی سؤال، بوکون بوغازلر سواحل اورزده احدانی تکلیف ایدیکمز غیر عسکری حاله افراغ اولهجق منطقه‌لر حقنده ایراد ایدیلهجکدر . بو رزم تورك حقوق شناسلریله مفصلاً تدقیقه تامیله آماده بولنمقده بر مسئله‌در . و بو بابده بلاتأخر بیانات ویریلیر .

مقدمات تعبئه

« شعبه‌ی مقدمات تعبئه‌ی عمومی تصویب ایده‌حکم : بوتکلیفلر ایکی قسمی حاویدر :

اولاً تعیین کیفیه حرب سفربرلیک و بیطرفلرک مروری گیبیلک و نظامنامه‌یه ربطی ؛ ثانیاً بوعنوانلر سواحلده غیر عسکری حاله اجرای اهمیتی مبنی احداثی .

« ایکی بلاتک نامه منی ایصاحاتک بیانشده قوتلرانه تبلیغ ایده‌حکدر .

« مقدمات ، تکامیری تنظیم ایدرکن تعیین اینکلری نایه ، گنیلری ایجون منافع مخصوصه کوزتمک و تأمین ، مستهلک دائمی عواملی دهشیده ولده‌رمقدر که نظر اعتباره آلمدقلری حالده هیچ برنایت حل صورتی تکمل اولامیه‌جقدر . بوحاظر روحه آتی تعریف اولنمیلدر :

« ۱ — کرک اقتصاد نقطه نظرندن وکرک روحه آتی هردرلو نعرسانه قارشو مصونیت نقطه نظرندن فریدکرده ساحلدار و دولک ، کوچوک ، باخه دولتلر ، اوصولوده رنجی درجده و علاقه‌یه مالکدر . بون بوحکومتلرک صاحبی مساوات مطرد دقه آتی لازمدر .

« ۲ — چاپوقلق و یاری ، حرمه دکری وفره دکر و یاری ، ایکی بین‌الملل دکر آورسنده ، جهان تجارتی ایجون بین‌الملل دخول وجوده کیرمکدمدر ؛ یارین صاحبکارانه تجارت سرمایه‌سی تأمین متصدیه بین‌الملل اولان و طرایق دکر بین‌الملل دولر (بحرلر ، بوغازلر باخود قنالر) حقنده جاری اداره اصوله تمکن صرتله تابع طوتیلی لازمدر .

« ۳ — دوکمک بای‌مجی و خلاف حقری ودکر طرایق ساحظرده کائندر .

« بون و عواملی نظر اعتباره آلمق ، ازمنه‌ماضیه‌ن ، بوعنوانلرده سیر سفائن ایجون آتیده‌کی عمومی قاعده‌لری تکلف ایدیورز . مقصدی ده صرح و صورتده آکلاتیق ایجون تجارت گیلری مستهلیه حرب گیلری مستهلیدن آیری آیری تحت احکام

« اولا ، تجارت گیلری خصوصنده دوکه بیطرف و وجدانی زمان ، سحاق و حوضلری ، اولورسه اولسون هیچ بر مستعمره ، هیچ بر نوع دسوه و انکاره تابع ولمیه‌رق ، صلح زمانده و حرب زمانده دونمک سرومتی ایجون سرعتی تام اولمیدر . حرب زمانده ، دوکه تجارت اولدیغی تقدیرده ، قاچق اشیا ، عسکر باخود دنس حقنده دوکه‌لک مستلزم هیچ رعایت اجا ایتمه‌لری شرطیله ، بیطرف گیلر ایجون سرومتی تام اولمیدر . دنس گیلری و یارلردن استفاده ایمکدن منع ایجون دوکه‌یه اعاده اهالی تجارتی بیطرف گیلرک سرعتی مروری احتمال ایده‌حک حاضنده اولمیاز .

« ثانیاً ، سفائن حربیه خصوصنده ، حال صلحده ، دوکت تجاریه ، لاعلی التعیین دولته منسوب حرب گیلرینک عبورنه توقف مدتی تحدید کیفیتنک اونی اوزره ، هیچ رعایتسز رسمیه اجرا ایتمکسزین وهیچ نوع حرج باخود رسو تعسیر هرنصنعی حامل سفائن ایجون مروراتکده سرعتی تام اولمیدر . بحری دولتلر ، و یارلر صولرنه حرمه دکرده ، حرهدن اول مالک اولدقلری تجارت حیت و اوزرلری ولدیرمق حقی ، تأسیسه حربی شرائط تحتنده ، حائز اولمیدر .

« حرب زمانده ، دوکه بیطرف اولدقه ، حرب گیلری ایجون ، صلح زمانده اولدیغی کبی ، مرور خصوصنده سرعتی تام اولمیدر .

« حرب زمانده ، دوکه محارب ولدقه ، بالکز بحرف حرب گیلری ایجون ، مرور خصوصنده سرعتی تام اولمیدر .

« بو تکلیفلرك پك زیاده شیوع بولمش بر سوء تفهمی تماماً ازاله ایلدیکی ذکر وقیده شایاندر . غرب دولتلرینك آرزوسی تورکیه‌یه، تورکیه‌حکومتنك پای تختنی بردشمن دونانماسنك تحت‌تهدیدنده بولندیرمنه مساعد برصورت حلی جبراً قبول ایتدیرمك اولدیغی صیق صیق بیان ایدلمشدر . شمدی تورکیه هیئت مرخصه‌سی وبتون قونفرانس هیئتی ایشك بوبله اولمادیغنه اطلاع حاصل ایده‌جکدر . تورکیه‌نك حال حربده بولندیغی وقت هیچ بر محارب حرب کیمسنك چناق قلعه بوغازندن کچه‌مه‌سنی ومرمره دکزینه کیره‌مه‌سنی جبراًطلب ایتمك حقنه مالك بولندیغنی تقدیر ایدرز . بو نقطه‌ده ، متفق دولتلر کندیسیله متحدالفکر اولوب تکلیفلری دخی بوغایت مهم احترازی نظر اعتباره آلمشدر . دیکر طرفدن ، تورکیه ، حربه کیرنجه ، تجارت کیلری ایچون دخی سربستیٔ مرورك تقیید ایدیله‌جکی وبویله بر حالده تورکیه‌نك ، قاچاق اشیا یاخود عسکر نقلنی منع ایچون کندی صولرنده معاینه حقنه مالك اوله‌جغنی‌ده قومیسیون البت کورمشدر . نهایت ، بالذات تورکیه‌نك بی‌طرف قاله‌جغی برحرب وقوعی حالنده ، متفق دولتلر ، بحری بی‌طرفلغه متدائر اوله‌رق ۱۹۰۷ سنه‌سنده لاهیده منعقد اون اوچنجی مقاوله‌نامه‌ده ذکر اولنان شرائط وتقییداتی محارب سفائن حربیه‌یه جبراً تحمیل ایلمکی درعهده وقبول ایدیبیورلر .

« شمدی تکلیفلرمزك ایکنجی قسمنه یعنی غیر عسکری حاله افراغ حقنده‌کی قسمنه کچیورم . یوقاریده ذکر ایتدیکم قاعدلرك اصولاً اجراسنی تأمین مقصدینه بناءً متفقین تکلیف ایدیبیورلرکه :

« اولا ، چناق قلعه‌وقره‌دکز بوغازلرینك آوروپا وآسیا ساحللری‌اوزرنده تثبیت ایدیله‌جك بعض‌منطقه‌لرك بالفعل غیرعسکری حاله افراغ ایدلمسی ؛

« ثانیاً ، چناق قلعه وقره دکز بوغازلریله مرمره دکزی صولرینك بحری علامتلرله تجهیزینی ، تنویرینی وحمایهٔ صحیه‌سنی تأمین ایتمك وقره‌منطقه‌لرینك غیر عسکری حاله افراغنی تفتیش ونظارتنده طوتمق ایچون لازم‌کلن فنی‌اداره‌لریله برابربین‌الملل برقومیسیون تشکیل ایدلمایدر. بوقومیسیون قره‌دکزده ساحلدارحکومتلرك هربری وآق دکز تجارتنده خاصةً علاقه‌دار اولان فرانسه ، بیوك بریتانیا ، ژاپونیا، ایتالیا ، روسیه، جماهیر متحدهٔ آمریقا ، تورکیه ، رومانیا ، و صرب ، خروات ، اسلووه‌ن دولتی و بلغارستان دولتلری طرفندن منصوب برر اعضادن مرکب اوله‌جقدر. تورکیه مرخصی قومیسیونك دائمی رئیسی اوله‌جقدر. بو قومیسیونك هانکی اصوله توفیقاً تشکیل اوله‌جغی وهانکی برعضویت یعنی جمیت اقوام ویا سائر برمؤسسه‌نك حمایه‌سی آلتنده‌چالیشه‌جغی ایلروده دوشونیله‌جکدر .

« تکلیف ایدیلن غیرعسکریلکه افراغ معامله‌سنك صورت اجراسنه غیر عسکری حاله افراغ اوله‌جق منطقه‌لرك وسعت وتعیینه واستانبولك‌مدافعه‌سنه لازم اوله‌بیله‌جك قوتلره کلنجه ، بو نقطه‌لر اشبو جلسه‌نهایتنده هیئت مرخصه‌لره تودیع ایدیله‌جك ، ایکنجی وثیقه‌ده کوستریله‌جکدر .

« مسئله‌ده هنوز لقردیسی ایتمه‌دیکم اوچنجی بر صفحه قالیور . بر قاچ کون اول ، شرقی تراکیاحدودنده بعض منطقه‌لرك غیرعسکری حاله افراغنی مناقشه ایتدیکمز زمان ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی مذکور مناطقك هردرلو تعرضدن مصونیتی ایچون برضمان کوستریلوب کوستریله‌جکنی وارائه‌سی تقدیرنده بونك اومنطقه‌لری بی‌طرف بر حاله افراغ ایتمك‌می یوقسه بشقه برشیئی‌می اوله‌جغی یعنی نه شکلده برتأمینات اوله‌جغی‌صورمشدر.

« عینی‌سؤال، بوکون بوغازلر سواحلی اوزرنده احداثی تکلیف ایله‌دیکمز غیرعسکری حالهافراغ‌اوله‌جق منطقه‌لر حقنده‌ده ایراد ایدیله‌جکدر . بو بزم تورك حقوق شناسلریله متفقاً تدقیقه تمامیله آماده بولندیغمز بر مسئله‌در . و بو ایشه بلاتأخر باشلانه‌بیلیر .

متفقلرك تكليفلرى.

« شمدى متفقلرك تكليفلرينى عمومى تعبيرلرله ايضاح ايده‌جكم ؛ بوتكليفلر ايكى قسمى حاويدر :
اولاً تجارت كيلريله حرب سفينه‌لرينك بوغازلردن مرورى كيفيتنك بر نظامنامه‌يه ربطى ؛ ثانياً بوغازلر سواحلنده غير عسكرى حاله افراغ ايدلش مناطق احدائى .

« بوايكى پلانك تمام متنى ايضاحاتمك نهايتنده قونفرانسه تبليغ ايديله‌جكدر .

« متفقلرك ، تكليفلرينى تنظيم ايدركن تعقيب ايتدكلرى غايه ، كنديلرى ايچون منافع مخصوصه كوزتمك دكل ، مسئله‌نك دائمى عواملنى ذهنلرده بولندير مقدركه بونلر نظر اعتباره آلنمدقلرى حالده هيچ برثابت حل صورتى ممكن اولهميه‌جقدر . بوعاملر بروجه آتى تعريف اولنه‌بيلور :

« ۱ — كرك اقتصاد نقطهٔ نظرندن وكرك بروجه آتى هردرلو تعرضانه قارشو مصونيت نقطهٔ نقطرندن قره‌دكزده ساحلدار بر بويوك يا كوچوك ، بالجمله دولتلر ، اوصولرده برنجى درجه‌ده بر علاقه‌يه مالكدر . بتون بوحكومتلرك منافعى مساواةً نظر دقته آلنمق لازمدر .

« ۲ — چناق‌قلعه بوغازى ، مرمره دكزى وقره دكز بوغازى ، ايكى بين‌الملل دكز آره‌سنده ، جهان تجارتى ايچون بين‌الملل بريول وجوده كتيرمكده‌در ؛ بنابرين مسالمتكارانه تجارت سربستيسنى تأمين مقصديله بين‌الملل اولان بو طريقى ديكر بين‌الملل يوللر (نهرلر ، بوغازلر ياخود قنالر) حقنده جارى اداره اصوله ممكن مرتبه تابع طوتمق لازمدر .

« ۳ — تورکيه‌نك پاى‌تختى وخلافتك مقرى بودكز طريقى ساحللرنده كائندر .

« بتون بوعواملى نظر اعتباره آله‌رق ، ارقداشلرمله بن ، بوغازلرده سير سفائن ايچون آتيده‌كى عمومى قاعده‌لرى تكليف ايدييورز . مقصدى دها صريح برصورتده آكلاتمق ايچون تجارت كيلرى مسئله‌سيله حرب كيلرى مسئله‌سندن آيرى آيرى بحث ايده‌جكم :

« اولا ، تجارت كيلرى خصوصنده تورکيه بى‌طرف بولوندينى زمان ، سنجاق وحوله‌لرى نه‌اولورسه اولسون هيچ بر معامله‌يه ، هيچ بر نوع رسوم ويا تكاليفه تابع بولنمقسزين ، صلح زمانىده وحرب زمانىده بونلرك سيروسفرى ايچون سربستىٔ تام اوله‌جقدر . حرب زمانىده ، تورکيه محارب اولديغى تقديرده ، قاچاق اشيا ، عسكر ياخود دشمن تبعه‌سى نقليله تورکيه‌نك دشمنلرينه هيچ برمعاونت ايفا ايتمه‌مارى شرطيله ، بى‌طرف كيلر ايچون سيروسفرلرنده سربستىٔ تام اوله‌جقدر . دشمن كيلرينى بوغازلردن استفاده ايتمكدن منع ايچون تورکيه‌جه اتخاذ ايديلن تدبيرلر بى‌طرف كيمرك سربستجه مرورى اخلال ايده‌جك ماهيتده اوله‌ماز .

« ثانياً ، سفائن حربيه خصوصنده ، حال صلحده ، برتورك ليمانىده ، لاعلى‌التعيين بردولته منسوب حرب كيلرينك عددلريله توقف مدتلرينى تحديد كيفيتى مستثنا اولمق‌اوزره ، هيچ برمعاملهٔ رسميه اجرا ايدلمكسزين وهيچ برنوع خرج ياخود رسم آلنمقسزين هرسنجاغى حامل سفائن ايچون مرورا تمكده سربستىٔ تام اوله‌جقدر . محض دولتلر ، بوغاز صولريله مرمره دكزنده ، حربدن اول مالك اولدقلرى سفارت معيت واپورلرى بولندير مق حقنى ، ماضيده مرعى شرائط تحتنده ، حائز اوله‌جقلردر .

« حرب زمانىده ، تورکيه بيطرف اولدقجه ، حرب كيلرى ايچون ، صلح زمانىده اولديغى كبى ، مرور خصوصنده سربستىٔ تام اوله‌جقدر .

« حرب زمانىده ، تورکيه محارب بولندقجه ، يالكز بيطرف حرب كيلرى ايچون ، مرور خصوصنده سربستىٔ تام اوله‌جقدر .

اولندن وضع اولونور. قرەدکزده ساحلدار اولانلرك منافعی مذکور حق استعمال امر نده قونیلان بعض تحدیدات ایله محفوظ طوتولیور. بناءً علیه بوحق، بومثللو شرائط تحتنده، ساحلدار اولانلردن هیچ بری ایچون نه برتهدید ونه ده حاکیتلرینه بر تجاوز تشکیل ایده میوب، بالعکس قرەدکزده ساحلدار اولانلردن بعضیلرینك وباخصوص تورکیەنك مصونیتی تهدید ایده بیله جك بر نفوذ غلبه‌سی سیاسته قارشو قیمتدار بر ضمان قوتی حائزدر.

« حقیقةً احرارانه و مسالمت پرورانه اصول اداره‌نك تأسسنی کمال صمیمیتله آرزو ایدن باالجمله حکومتلر عندنده متفق اوچ حکومت طرفندن درمیان اولنان تکلیفلرك حائز اولدیغی اصابت وتأنی تقدیر ایدیله جکندن امیدوارم. زمانه اویغون برحل طریقی برطرف ایدلمك واجبدر. بوکون بوغازلرك مسدودیتی ایسته‌ین بلکه شرائط سیاسیه، دکیشیرسه یارین آچلمسنی ایسته‌یه جکدر. بناءً علیه دیکر هیئت مرخصه‌لرك وبالخاصه بومسئله‌نك عادلانه وسورکلی برصورتده تسویه‌سنده زیاده سیله علاقه‌دار اولان تورکیه هیئت مرخصه‌سنك هنوزدرمیان ایدیلن تکلیفاته موافقت ایتمه‌سنی فرانسه هیئت مرخصه‌سی خاصةً اصرار ایدر. زیرا بو تکلیفلر موجود اولان باالجمله منافع مشروعه‌یی نظردقته آلمقده وبوندن طولایی آنجق شرقده وبتون جهانده صلحك یکیدن تأسیس وترصینه خادم اولمقده‌در.

مارکی غاروئی بروجه زیر ادارهٔ کلام ایتدی :

« ایتالیا بوغازلر مسئله‌سنك حل ایدلمسی وعمومك منافعی نظر اعتباره آلنمق وآتی ایچون اختلاف افکار امکانی سلب ایده‌جك بر نتیجه‌یه واصل اولمق صورتیله حل ایدلمسنی، بیوك بریتانیا وفرانسه مثللو شدتله آرزو ایدر.

« بو قدر اهمیتلی بر مسئله‌ده، باالجمله علاقه‌دارانك، نیتلرنده‌کی خلوص سایه‌سنده وصورت موضوعه‌سی حقنده رئیسمز طرفندن بیان اولنان تنویرحاتدن صوکره، بتون بشریت عالمی اوزون مدت اشغال ایلمش وآتیاً هردرلو نزاع وسیله‌سی اورتەدن قالقمق ایچون تسویه‌سی یه بشریت عالمنجه شدتله آرزو ایدلمکده بولنمش اولان برمسئله‌یی حله موفق اوله‌جغمزده شبهم اولمادیغنی تکراراً بیان ایدرم.

«همزمك محصول مساعیمزك مؤثر اولمسی وعمومی انتظاره حقیقةً توافق ایلمسی تمنیسی تذکاره بن دخی مسارعت ایلرم.»

موسیو چایلد زیرده‌کی بیاناتی اوقودی :

« بوغازلر حقنده مختلف هیئت مرخصه‌لرك نقطهٔ نظرلرینی علاقه ایله دیکله‌دك. آمریقالی ممثلرك نقطهٔ نظرلرینك بیان ایدلمه‌سنك‌ده حسن قبوله مظهر اوله‌جغنده شبهه ایتمه‌یز.

« قبول ایتدیکمز وضعیت، کرك بزم تجارتمز وکرك دیکر ملتلرك تجارتی ایچون مساعدهٔ مخصوصه‌سز تام وثابت برسربستی طلب ایدن حکومتمزلك سیاسته مستنددر.

« بوسیاستك بوغازلر مسئله‌سنه تطبیق کوچ دکلدر. بز، کرك بز، کرك بزم منفعتمز، کرك قرەدکزده ساحلدار مملکتلرده داخل اولدیغی حالده، دیکر بتون ملتلرك منفعتلری لهنده اوله‌رق، آنلرك برندن یعنی، بلغارستاندن یاخود روسیه‌دن، اوقرانیادن یاخود تورکیه‌دن، رومانیادن یاخود کورجستاندن عالم تجارتەداخل

« ساده برمطالعه کبی دکل، متخصصلرمزله برلکده مدید برمذاکره‌نك متأمل نتیجه‌سی اولهرق آرقداشلرمله برابر قونفرانسه عرض ایتمك قرار ویردیکمز مختلف تکلیفلره دائر اولان خلاصه‌می اکمال ایلدم . بین‌الملل سیاستك الك چتین و الك قاریشیق مسئله‌لرندن بری ایچون بوتکلیفلرك بر تسویه اساسی بخش ایده‌جك ماهیتده عد اولنه‌جغنی امید ایلرم. قونفرانس مذکور مسئله‌یی حل وفصله موفق اولورسه ایشارینك اوزامش اولمسنك محق اولدیغنی اثبات و بتون کائناتك تشکراتنه لایق اولمش اولهجقدر .

موسیو باره‌ر آتیده‌کی بیاناتی اوقودی :

لورد کورزون طرفندن متفقلرله مشترك اولمق اوزره بوغازلر اصولنه دائر عرض ایدیلن تکلیفلرك پك واضح و تام اولان تحلیلاتی بو قومیسیون استماع ایلهمشدر .

« متفقلرك بو تکلیفلری نه ملاحظه ایله قرارلاشدیردقلرینی و ملهم اولدقلری اساسلرله فکرلرینی فرانسه ممثلنك بوراده ایضاح ایلمسی قومیسیون شبهه‌سز فائده‌دن خالی عد ایتیه‌جکدر .

سیرسفائنك سربستیسی، حکومتلرآره‌سنده‌مناسباتك انکشافاتنه وبونك طبیعی نتیجه‌سی اولارق حال‌صلحك اقتضاسنه اساس اولان شرطلردن بریدر. متمدن قوملرك بتون غیرتلری بواساسك تطبیقنی تأمینه معطوف‌اولوب کائناتك وجدانی، بوتی بوغازلرده سربستی دینیلن شی ایله تجسم ایتدرمشدر .

« بو مذکور سربستینك مطلق اولهبیلمسی دیمك‌میدر ؟ تطبیق تعقیب ایدیلن غایه‌یه مخالف اولمسنه محل براقه‌مق لزومنه بناءً بونك معتدل اولمسی لابددر .

« ایکی دکزی بربرینه ربط ایدن منفرد بحری کذرکاه ساحللرینه بر یاخود ایکی ملتك صاحب اولمسی بو ملته یاخود ملتلره او کذرکاهدن کچلمسنی منع ایتمك حقنی بخش ایده‌من . بالمقابله ، بو مرور حق ، صلح ایچون بر تهلکه اوله‌مایه‌جق و بعض حکومتلرك ، بالخاصه بوغازلرده ساحلدار اولانلرك استقلالنه یاخود امنیتنه قارشو بر تهدید تشکیل ایده‌مه‌یه‌جك صورتده بر نظامه ربط ایدلمليدر .

« بزی اشغال ایدن بوغازلرده بر سیرسفائن اصول اداره‌سی تأسیسی ضمننده ماضیده کیریشیلن تشبثات ، دائمی منافع اندیشه‌سندن زیاده زمانك احوال و شرائطندن منبعث سیاسی یاخود عسکری مطالعاتی ترویج ایدیبوردی . او وقت بوغازلری آچمق یاخرد قاپامق کیفیق بعض دولتلرك منافعی ایچون دوشونولوردی .

« بوراده ، حریت اساسنه پك درین بر صورتده مربوط اولان فرانسه ایچون ، هیچ کیمسه حقنده بر تهدیدی متضمن اولمقسزین مختلف ملتلره مشروع منفعتلرینی صیانت حقی تأمین ایدملك ملتزم اولدیغنی علاوه ایتمکلکمه مساعده بیورولسون . فرانسه‌جه بو حقك قره دکزده ساحلدار اولانلرك بتون حکومتلرك منافعی و بالخاصه بوانردن ، عینی زمانده ، بوغازلرك ایکی ساحلی اوزرنده حاکمیته مالك بولنان حکومتك منافعی ایله تألیف ایدلمسی مطلوبدر .

« رفیق محترم لورد کورزون طرفندن متفقین‌نامه‌سزه عرض ایدیلن تکلیفات بو مقصدلره تماماً مطابقدر. بو تکلیفلر کندیلرینه سربستیٔ تام تحت حمایه‌یه آلنمش اولان‌سفائن تجاریه‌نك حین حاجتده بو سربستیسنی حمایه ایده‌جك سفائن حربیه‌یه درجهٔ لزوم دائره‌سنده حق مرور ویرلمسنی مستلزمدر . بوغازلرده ساحلدار اولان تورکیه‌یی ، اشبو مرور حقندن متولد سوءاستعمالاتك ضررینه‌اوغرامامق ایچون موجودیتی الزم بعض تقییدات

اولسون حمایه ، قورصانلغی واونوعدن مخاطره‌لری امحا وحرب کیلرینك یقینلرده شرق قریبده یاپدقلری مثللو مضطرب ومحتاج اولانلره مظاهرت ایدرك بعضاً منافع عمومیه‌یه خدمت ایتمك خصوصاتی ایچون کافی درجه‌ده بحری بر قوت محافظه ایله‌مك لازم کله‌جکی عقل سلیم اربابنجه مسلم اولوب بونی التزام ایتمیه‌جك هیچ بر قوم بولنه‌مز . حرب سفینه‌لری مطلقا تخریب عامللری دکلدر . بونلر بالعکس حفظ وصیانت عامللری‌ده اوله‌بیلور وانتظامسزلغك اوکنه کچمك وصلح ومسالمتی محافظه ایتمك صورتیله مسعود ومسالمتکار غایه‌لره‌ده خدمت ایده‌بیلور . ظنمه کوره بز دیکر بتون تاجر ملتلرله متفقاً دنیاده بتون سربست دکزلره کیرمك ایستیورز . ووطنداشلریمزله کیلریمزك کیده‌بیله‌جکلری هر یرده حرب کیلرمز مسالمتکارانه جولانلرینه دوام ایده‌مز ایسه ممنون اولمایه‌جغز .

موسیو سپالایقوویچ آتیده‌کی بیاناتده بولوندی :

« قونفرانسمز بوغازلرك مستقبلاً تابع اوله‌جغی اصولی بین‌الملل نقطهٔ نظردن تأسیسه حاضرلاندیغی اثناده مملکتمه بو مسئله‌نك تسویه‌سنه علاقه‌دار اولمق واشتراك ایتمك حق ووظیفه‌سنی بخش ایدن جهتلری قیصه‌جه ایضاح ایلمکلکمه مساعده ایدیکز .

« موسیو دوقا کچن کون رومانیادن بحث ایدرکن طونه‌حوضه‌سنده‌کی ممالکك اقتصادی وتجاری انکشافی خصوصنده بوغازلر مسئله‌سنك عرض ایتدیکی غایت بیوك منافعی ، بلیغانه بر صورتده اثبات ایتمشدر . تجارت خارجیه ایله بونك تشکیلاتی فی‌الحقیقه وسائط نقلیه‌ایله قویاً مرتبط بولندیغی جهتله بن‌ده کندی طرفمدن صرب، خروات، سلووه‌ن قراللغنك خاصةً غربی بوسنه ، سرمم ، باچقا وبانات حوالیسی محصولاتنك اخراجاتنده ، اسکی طونه قراللغنه خلف‌اولان ممالکدن بیوك بر قسمی ایچون ، طونه نهرینك، باشلیجه قولی اولان « صاوا » صوییله برابر قره‌دکزه طوغری کیدن طبیعی برتجارت یولی تمثیل ایلدیکنی، بومناسبتله بیانه جسارت بولیورم . زیرا خارجی تجارت وآنك تشکیلاتی حقیقتده مناقله واسطه‌لرینه صیقی صیقی باغلیدر . طونه نهرینك مجارستان حدودندن اعتباراً بلغارستان حدودینه دکین مملکتمدن یدی یوز کیلو مترودن زیاده برمجرا تعقیب ایده‌رك کچدیکنی‌ده ذکر ایتمکلکم موافقدر .

« بنابرین ، بزده طونه نهرینك ساحلنده بولنمق واسکی آوستریا ومجارستانك وارثی اولمق اعتباریله بوغازلره قدر ایتمك وانکلتره ، بلچیقا وفلمنك دولتلری کبی محصولاتمزی آق دکزدن شمال مملکتلرینه قدر سوق ایچون بوغازلردن استفاده ایتمك خصوصنده محروم براقیله‌مایز .

« طونه اوزرنده سفائن سیری حقنده‌کی صوك قونفرانس بالجمله ملتلرك مشترك منفعتی لهنده داخلی برنظامنامه وضع ایده‌رك ، مذکور بین‌الملل نهر اوزرنده سیروسفر ونقلیات شرائطنی صورت قطعیه‌ده تنظیم ایتمشدر .

« ایمدی اشبو اثر کیلرك مجر قره‌دکزوچناق قلعه بوغازلریله بوایکی بوغاز آره‌سنه صیقیشمش اولان مرمره دکزنده سیر وبورالردن مرور ایتملری ایچون دخی قطعی برداخلی نظامنامه تنظیم وتقریر ایدلدیکی تقدیرده آنجق تمام اولمش اوله‌جقدر .

« وقتیله بوغازلر مسئله‌سنك بتون کچیردیکی صفحه‌لرده آوستریا ومجارستانك علاقه‌دار اولدیغی کبی بو مسئله‌ده علاقه‌دار بردولت اولدیغمزدن حقوق بین‌الملل اساسلرندن وماهیت اقتصادیه‌یی حائز اسبابدن ملهم اوله‌رق مساعیٔ حاضره‌یه اشتراکه آماده‌یز .

قاله جقاری تأمیناتی نزع ایده بیله جك برحرکت اختیار ایدله مسی ایستیورز . آنلر مذکور تجارتله داخل اولق حتی جائزدر . اودیارلر اقوامه اولاشدیرده بتون جهان تجارتنك حقیدر .

« هیچ بر هیئت مرخصه نك صلح زمانده بو حقدن آیرلمدن آیریله بیله حکمی طی ایتیورم . فقط بوکافی دکلدر. بی طرف ملتلر تجارتنك حرب اثناسنده منقطع اولماسی دنیا تشکیلاتنك ترقیانه دویل الملل یوکسك غایه لرندن موافقدر .

« بوغازلرك سربستیسی بتون مذاکره موضوعنك تکمیله تطبیق ایدیله بیله جك درجه ده محدود و اصطلاحدر. بومذاکره قوه دکزده ساحلدار بتون ملتلرله مساویکارانه سیرلرنده بوغازلره بیتمك ایسته بن بوغازلر حاریجنده کی بتون ملتلرك حریقه دخی تعلق ایتمکده در .

« بوراده سوز سویله بن هیچ بر مرخصك اتخاذ ایتدیکی وضعیتی قوه دکر ملتلرینك وضعیتی ایمش کبی قبول ایده میز ؛ بوراده هیچ کیمسه نك عمومك رضاسی ایله سوز سویله دیکی اینتیمه دك . قوه دکرده تجارت استقبالك بودکر کنارنده بولنان حکومتلره منحصر بر ایش اولدیغی نظریه سی قبول ایده میز . بز « بتون کره ارض ملتلرینك بو مصلحته اشتغال ایتمك حقلری اولدیغنی بیان ایدرز . لاعلی التعیین بر ملتك جغرافی بر امتیاز ایله ، دیکر ملتلری حقلرندن محروم ایتمك اقتداری حائز اولمسی ادعا ایدیله من . بو جهت بالکز بزم ملی سیاستمز منافضه مغایر دکل ، قوه دکزده ساحلدار هرملتك منافضه ده مخالفدر. حتی قوه دکزده سربستیك بتون تاریخی انکشافاتنده مغایر بولنور . لاعلی التعیین برملتجه بوغازلره وقوه دکره غیر محدود بر صورتده تحکم ایدلمسی سیاست عامه مخالفدر .

« بوراده تمثیل ایدیلن ملتلردن هیچ برینك قوه دکز سربستیسنك اشبو اساسات اصلیه سنی انکار ایتمك نیتنده اولدیغنی ظن ایتمیورم . بونلری تورکیه نك رد ایده جکنی ذهنمدن کیرمیورم . توسیع اراضی املنده بولنان ویاخود تورکیه نك سیاستی قتیشه یلتمه ن هیچ بر ملتك بوراده بواساساری انکار قتشبتنده بولنه جغنی بیله ظن ایتمیورم . سالف الذکر اساسات اصلیه نك بو قوعرانس جانبدن تأسیس ایدیله جکی و ممکن اولورسه تحت کفالته آلنه جغنی قبول ایدییورم. دیکر هیچ برقیمجه حکومتمك غایه لرینه اویماز . دیکر هیئت مرخصه نامنه سوز سویله مك جهتی اوزریه آلمسزین ، کرك بوغازلرك اوته طرفنده کرك چاق قلعه بوغازینك بری جهتنده بولنان ملتلری دیکر هیچ بر قیمجه نك بتون ایده میه جکنی تسلیم ایدییورم .

« بزم حیاتمز قوه دکزده سربستیك آنجق غیر عسکری حاله افراغ صورتیله الده ایدیله بیله جکی مرکزنده در. دها اوزاغه کیدییورم . بوغازلری آچیق طوتمه مخصوص اولان تسلیحات حقیقتده قوه دکزك سربستیسی ایچون بر تهلکه تشکیل ایدر فکرنده یز .

« بر ملت یاخود بر زمرهٔ ملل ، بتون ملتلرك منافعی تمثیل ایتدکلری حالده قوه دکز سربستیسنك وصایتی قبول ایدرسه ، قوتدن زیاده ائتلافه اعتماد ایدلدیکی تقدیرده ، بو وصایتك دها بیوك حسن نیت و ثبات تأمیناتی آلتنده تطبیق واجرا ایدیله جکی ذهابنده یز .

« هیئت مرخصه لردن بری طرفندن بو بولده ائتلافات ایله قوه دکزدن بتون حرب کیلرینك چیقارلمسی مرکزنده واقع اولان تکلیفی مسکوت عنه کچمك ثم ایچون ممکن دکلدر . بن ، بتون بین الملل صولردن حرب کیلرینك اخراجنی ده اودرجه معقول بولورم . بحری تسلیحاتی ترك بولنده آمریقا دول متحده سی قدر هیچ برقوم ایلری کیتمه مشدر. فقط سربست دکزلرده ضابطه وظیفه سنی اجرا، وطنداشلریله کیلری زده اولورسه

اولسون حمایه ، قورصانلغی واونوعدن مخاطره‌لری امحا وحرب کیلرینك بقینلرده شرق قریبده پایدقلری مثللو مضطرب ومحتاج اولانلره مظاهرت ایدرك بعضاً منافع عمومیه‌یه خدمت ایتمك خصوصاتی ایچون کافی درجه‌ده بحری بر قوت محافظه ایله‌مك لازم کله‌جکی عقل سلیم اربابنجه مسلم اولوب بونی التزام ایتمیه‌جك هیچ بر قوم بولنه‌مز . حرب سفینه‌لری مطلقا تخریب عامللری دکلدر . بونلر بالعکس حفظ وصیانت عامللری‌ده اوله‌بیلور وانتظامسزلغك اوکنه کچمك وصلح ومسالمتی محافظه ایتمك صورتیله مسعود ومسالمتکار غایه‌لره‌ده خدمت ایده‌بیلور . ظنمه کوره بز دیکر بتون تاجر ملتلرله متفقاً دنیاده بتون سربست دکزلره کیرمك ایستیورز . ووطنداشلریمزله کیلریمزك کیده‌بیله‌جکلری هریرده حرب کیلرمز مسالمتکارانه جولانلرینه دوام ایده‌مز ایسه ممنون اولمایه‌جغز .

موسیو سپالایقوویچ آتیده‌کی بیاناتده بولوندی :

« قونفرانسمز بوغازلرك مستقبلاً تابع اوله‌جغی اصولی بین‌الملل نقطهٔ نظردن تأسیسه حاضرلاندیغی اثناده مملکتمه بو مسئله‌نك تسویه‌سنه علاقه‌دار اولمق واشتراك ایتمك حق ووظیفه‌سنی بخش ایدن جهتلری قیصه‌جه ایضاح ایلمکلکمه مساعده ایدیکز .

« موسیو دوقا کچن کون رومانیادن بحث ایدرکن طونه‌حوضه‌سنده‌کی ممالکك اقتصادی وتجاری انکشافی خصوصنده بوغازلر مسئله‌سنك عرض ایتدیکی غایت بیوك منافعی ، بلیغانه بر صورتده اثبات ایتمشدر . تجارت خارجیه ایله بونك تشکیلاتی فی‌الحقیقه وسائط نقلیه‌ایله قویاً مرتبط بولندیغی جهتله بن‌ده کندی طرفمدن صرب، خروات، سلووه‌ن قراللغنك خاصةً غربی بوسنه ، سرمم ، باچقا وبانات حوالیسی محصولاتنك اخراجاتنده ، اسکی طونه قراللغنه خلف‌اولان‌ممالکدن بیوك بر قسمی ایچون ، طونه نهرینك، باشلیجه قولی اولان « صاوا » صوییله برابرقره‌دکزه طوغری کیدن طبیعی برتجارت یولی‌تمثیل ایلدیکنی، بومناسبتله بیانه جسارت بولیورم . زیرا خارجی تجارت وآنك تشکیلاتی حقیقتده مناقله واسطه‌لرینه صیقی صیقی باغلیدر . طونه نهرینك مجارستان حدودندن اعتباراً بلغارستان حدودینه دکین مملکتمدن یدی یوز کیلو مترودن زیاده برمجرا تعقیب ایده‌رك کچدیکنی‌ده ذکر ایتمکلکم موافقدر .

« بنابرین ، بزده طونه نهرینك ساحلنده بولنمق واسکی آوستریا ومجارستانك وارثی اولمق اعتباریله بوغازلره قدر ایتمك وانکلتره ، بلچیقا وفلمنك دولتلری کبی محصولاتمزی آق دکزدن شمال مملکتلرینه قدر سوق ایچون بوغازلردن استفاده ایتمك خصوصنده محروم براقیله‌مایز .

« طونه اوزرنده سفائن سیری حقنده‌کی صوك قونفرانس‌بالجمله ملتلرك مشترك منفعتی‌لهنده داخلی برنظامنامه وضع ایده‌رك ، مذکور بین‌الملل نهر اوزرنده سیروسفر ونقلیات شرائطنی صورت قطعیه‌ده تنظیم ایتمشدر .

« ایمدی اشبو اثر کیلرك مجر قره‌دکزوچناق قلعه بوغازلریله بوایکی بوغاز آره‌سنه صیقیشمش اولان‌مرمره دکزنده سیر وبورالردن مرور ایتملری ایچون دخی قطعی برداخلی نظامنامه تنظیم وتقریر ایدلدیکی تقدیرده آنجق تمام اولمش اوله‌جقدر .

« وقتیله بوغازلر مسئله‌سنك بتون کچیردیکی صفحه‌لرده آوستریا ومجارستانك علاقه‌دار اولدیغی کبی بو مسئله‌ده علاقه‌دار بردولت اولدیغمزدن حقوق بین‌الملل اساسلرندن وماهیت‌اقتصادیه‌یی حائز اسبابدن ملهم اوله‌رق مساعیٔ حاضره‌یه اشتراکه آماده‌یز .

قاله‌جقلری تأمیناتی نزع ایده‌بیله‌جك برحرکت اختیار ایدلمه‌سی ایستیورز . آنلر مذکور تجارته داخل اولمق حقنی حائزدر . اودیارلر اقوامنه اولاشمق‌ده بتون جهان تجارتنك حقیدر .

« هیچ بر هیئت مرخصه‌نك صلح زماننده بو حقدن آچیقدن آچیغه شبهه ایده‌بیله‌جکنی ظن ایتمیوره . فقط بوکافی دکلدر . بی‌طرف ملتلر تجارتنك حرب اثناسنده منقطع اولمامسی دنیا تشکیلاتنك ترقیاتنه‌ده و بین‌الملل یوکسك غایه‌لره‌ده موافقدر .

« بوغازلرك سربستیسی بتون مذاکره موضوعنك تکمیلنه تطبیق ایدیله‌میه‌جك درجه‌ده محدود بر اصطلاحدر . بومذاکره قره‌دکزده ساحلدار بتون ملتلرله مسالمتکارانه سیرلرنده بوغازلره ایریشمك ایسته‌ین بوغازلر خارجنده‌کی بتون ملتلرك حریتنه دخی تعلق ایتمکده‌در .

« بوراده سوز سویله‌ین هیچ بر مرخصك اتخاذ ایتدیکی وضعیتی قره‌دکز ملتلرینك وضعیتی ایمش کبی قبول ایده‌میز ؛ بوراده هیچ کیمسه‌نك عمومك رضاسی ایله سوز سویله‌دیکنی ایشیتمه‌دك . قره‌دکزده تجارت استقبالنك بودکز کنارنده بولنان حکومتلره منحصر بر ایش اولدیغی نظریه‌سی قبول ایده‌مه‌یز . بز ، بتون کرهٔ ارض ملتلرینك بو مصلحتله اشتغال ایتمکه حقلری اولدیغنی بیان ایدرز . لاعلی‌التعیین بر ملتك جغرافی بر امتیاز ایله ، دیکر ملتلری حقلرندن محروم ایتمك اقتدارینی حائز اولمسی ادعا ایدیله‌مز . بو جهت بالکز بزم ملی سیاستمز منافعنه مغایر دکل ، قره‌دکزده ساحلدار هرملتك منافعنه‌ده مخالفدر . حتی قره‌دکزده سربستینك بتون تاریخی انکشافاتنه‌ده مغایر بولنور . لاعلی‌التعیین برملتجه بوغازلره وقره‌دکزه غیر محدود بر صورتده تحکم ایدلمسی سیاست عالمه مخالفدر .

« بوراده تمثیل ایدیلن ملتلردن هیچ برینك قره‌دکز سربستیسنك اشبو اساسات اصلیه‌سنی انکار ایتمك نیتنده اولدیغنی ظن ایتمیورم . بونلری تورکیه‌نك رد ایده‌جکنی ذهنمدن کچیرمیورم . توسیع اراضی املنده بولنان ویاخود تورکیه‌نك سیاستنی تفتیشه یلته‌نن هیچ بر ملتك بوراده بواساسلری انکار تشبثنده بولنه‌جغنی بیله ظن ایتمه‌یورم . سالف‌الذکر اساسات اصلیه‌نك بو قونفرانس جانبندن تأسیس ایدیله‌جکنی وممکن اولورسه تحت کفالته آلنه‌جغنی قبول ایدییورم . دیکر هیچ برنتیجه حکومتمك غایه‌لرینه اویماز . دیکر هیئت مرخصه‌بر نامنه سوز سویله‌مك جهتنی اوزریمه آلمقسزین ، کرك بوغازلرك اوته طرفنده کرك چناق قلعه بوغازینك بری جهتنده بولنان ملتلری دیکر هیچ بر نتیجه‌نك ممنون ایده‌میه‌جکنی تسلیم ایدییورم .

« بزم حسیاتمز قره‌دکزده سربستینك آنجق غیرعسکری حاله افراغ صورتیله الده ایدیله‌بیله‌جکی مرکزنده‌در . دها اوزاغه کیدییورم . بوغازلری آچیق طوتمغه مخصوص اولان تسلیحات حقیقتده قره‌دکزك سربستیسی ایچون بر تهلکه تشکیل ایدر فکرنده‌یز .

« بر ملت یاخود بر زمرهٔ ملل ، بتون ملتلرك منافعنی تمثیل ایتدکلری حالده قره‌دکز سربستیسنك وصایتنی قبول ایدرسه ، قوتدن زیاده ائتلافاته اعتماد ایدلدیکی تقدیرده ، بو وصایتك دها بیوك حسن نیت وثبات تأمیناتی آلتنده تطبیق واجرا ایدیله‌جکی ذهابنده‌یز .

« هیئت مرخصه‌لردن بری طرفندن بو یولده ائتلافات ایله قره‌دکزدن بتون حرب کمیلرینك چیقارلمسی مرکزنده واقع اولان تکلیفی مسکوت‌عنه کچمك بنم ایچون ممکن دکلدر . بن ، بتون بین‌الملل صولردن حرب کمیلرینك اخراجنی‌ده اودرجه معقول بولورم . بحری تسلیحاتی ترك یولنده آمریقا دول متحده‌سی قدر هیچ برقوم ایلری کیتمه‌مشدر . فقط سربست دکزلرده ضابطه وظیفه‌سنی اجرا ، وطنداشلریله کمیلری نره‌ده اولورسه

اولسون حمایه ، قورصانلغی واونوعدن مخاطره‌لری امحا وحرب کیلرینك یقینلرده شرق قریبده یاپدقلری مثللو مضطرب ومحتاج اولانلره مظاهرت ایدرك بعضاً منافع عمومیه‌یه خدمت ایتمك خصوصاتی ایچون کافی درجه‌ده بحری بر قوت محافظه ایلمك لازم کلدیکی عقل سلیم اربابنجه مسلم اولوب بونی التزام ایتمیه‌جك هیچ بر قوم بولنمز . حرب سفینه‌لری مطلقا تخریب عاملری دکلدر . بونلر بالعکس حفظ وصیانت عاملری‌ده اولمیلور وانتظامسزلغك اوکنه کچمك وصلح ومسالمتی محافظه ایتمك صورتیله مسعود ومسالمتکار غایه‌لره‌ده خدمت ایده‌بیلور . ظنمه کوره بز دیکر بتون تاجر ملتلرله متفقاً دنیاده بتون سربست دکزلره کیرمك ایستیورز . ووطنداشلریمزله کیلریمزك کیده‌بیله‌جکلری هر یرده حرب کیلرمز مسالمتکارانه جولانلرینه دوام ایده‌مز ایسه ممنون اولمایه‌جغز .

موسیو سپالایقوویچ آتیده‌کی بیاناتده بولوندی :

« قونفرانسمز بوغازلرك مستقبلاً تابع اولمه‌جغی اصولی بین‌الملل نقطهٔ نظردن تأسیسه حاضرلاندیغی اثناده مملکتمه بو مسئله‌نك تسویه‌سنه علاقه‌دار اولمق واشتراك ایتمك حق ووظیفه‌سنی بخش ایدن جهتلری قیصه‌جه ایضاح ایلمکلکمه مساعده ایدیکز .

« موسیو دوفاکچن کون رومانیادن بحث ایدرکن طونه‌حوضه‌سنده‌کی ممالکك اقتصادی وتجاری انکشافی خصوصنده بوغازلر مسئله‌سنك عرض ابتدیکی غایت بیوك منافعی ، بلیغانه بر صورتده اثبات ایتمشدر . تجارت خارجیه ایله بونك تشکیلاتی فی‌الحقیقه وسائط نقلیه‌ایله قویاً مرتبط بولندیغی جهتله بن‌ده کندی طرفمدن صرب، خروات، سلووه‌ن قراللغنك خاصةً غربی بوسنه ، سرمم ، باچقا وبانات حوالیسی محصولاتنك اخراجاتنده ، اسکی طونه قراللغنه خلف‌اولان ممالکدن بیوك بر قسمی ایچون ، طونه نهرینك، باشلیجه قولی اولان « صاوا » صویله برابر قره‌دکزه طوغری کیدن طبیعی برتجارت یولی تمثیل ایلدیکنی، بومناسبتله بیانه جسارت بولیورم . زیرا خارجی تجارت وآنك تشکیلاتی حقیقتده مناقله واسطه‌لرینه صیقی صیقی باغلیدر . طونه نهرینك مجارستان حدودندن اعتباراً بلغارستان حدودینه دکین مملکتمدن یدی یوز کیلو مترودن زیاده برمجرا تعقیب ایده‌رك کچدیکنی‌ده ذکر ایتمکلکم موافقدر .

« بنابرین ، بزده طونه نهرینك ساحلنده بولنمق واسکی آوسترویا ومجارستانك وارثی اولمق اعتباریله بوغازلره قدر ایتمك وانکلترە ، بلجیقا وفلمنك دولتلری کبی محصولاتمزی آق دکزدن شمال مملکتلرینه قدر سوق ایچون بوغازلردن استفاده ایتمك خصوصنده محروم براقیلمامایز .

« طونه اوزرنده سفائن سیری حقنده‌کی صوك قونفرانس‌بالجمله ملتلرك مشترك منفعتی‌لهنده داخلی برنظامنامه وضع ایده‌رك ، مذکور بین‌الملل نهر اوزرنده سیروسفر ونقلیات شرائطی صورت قطعیه‌ده تنظیم ایتمشدر .

« ایمدی اشبو اثر کیلرك مجر قره‌دکزوچناق قلعه بوغازلریله بوایکی بوغاز آره‌سنه صیقیشمش اولان مرمره دکزنده سیر وبورالردن مرور ایتمکی ایچون دخی قطعی برداخلی نظامنامه تنظیم وتقریر ایدلدیکی تقدیرده آنجق تمام اولمش اولمه‌جقدر .

« وقتیله بوغازلر مسئله‌سنك بتون کچیردیکی صفحه‌لرده آوسترویا ومجارستانك علاقه‌دار اولدیغی کبی بو مسئله‌ده علاقه‌دار بردولت اولدیغمزدن حقوق بین‌الملل اساسلرندن وماهیت‌اقتصادیه‌یی حائز اسبابدن ملهم اولمه‌رق مساعیٔ حاضره‌یه اشتراك آماده‌یز .

قاله جقلری تأمیناتی تزع ایده بیله جك برحرکت اختیار ایدله مسی ایستیورز . آنلر مذکور تجارته داخل اولق حقنی حائزدر . اودیارلر اقوامنه اولاشمق ده بتون جهان تجارتنك حقیدر .

« هیچ بر هیئت مرخصه نك صلح زمانده بو حقدن آچیقدن آچیغه شبهه ایده بیله جکنی ظن ایتمیورم . فقط بوکافی دکلدر. بی طرف ملتلر تجارتنك حرب اثناسنده منقطع اولامسی دنیا تشکیلاتنك ترقیاته ده وبین الملل یوکسك غایه لره موافقدر .

« بوغازلرك سربستیسی بتون مذاکره موضوعنك تکمیله تطبیق ایدیله میه جك درجه ده محدود براصطلاحدر. بومذاکره قوه دکزده ساحلدار بتون ملتلرله مسالمتکارانه سیرلرنده بوغازلره اریشمك ایسته ین بوغازلرخارجنده کی بتون ملتلرك حریفته دخی تعلق ایتمکده در .

« بوراده سوز سویله ین هیچ بر مرخصك اتخاذ ایتدیکی وضعیتی قوه دکز ملتلرینك وضعیتی ایمش کبی قبول ایده میز ؛ بوراده هیچ کیمسه نك عمومك رضاسی ایله سوز سویله دیکنی ایشیتمه دك . قوه دکزده تجارت استقبالنك بودکز کنارنده بولنان حکومتلره منحصر بر ایش اولدیغی نظریه سنی قبول ایده میز . بز ، بتون کرهٔ ارض ملتلرینك بو مصلحتله اشتغال ایتمکه حقلری اولدیغنی بیان ایدرز . لاعلی التعیین بر ملتك جغرافی بر امتیاز ایله ، دیکر ملتلری حقلرندن محروم ایتمك اقتدارینی حائز اولمسی ادعا ایدیله من . بو جهت یالکز بزم ملی سیاستمز منافعه مغایر دکل ، قوه دکزده ساحلدار هرملتك منافعنه ده مخالفدر. حتی قوه دکزده سربستیتك بتون تاریخی انکشافاتنه ده مغایر بولنور . لاعلی التعیین برملتجه بوغازلره وقوه دکزه غیر محدود بر صورتده تحکم ایدلمسی سیاست عالمه مخالفدر .

« بوراده تمثیل ایدیلن ملتلردن هیچ برینك قوه دکز سربستیسنك اشبو اساسات اصلیه سنی انکار ایتمك نیتنده اولدیغنی ظن ایتمیورم . بونلری تورکیه نك رد ایده جکنی ذهنمدن کچیرمیورم . توسیع اراضی املنده بولنان ویاخود تورکیه نك سیاستی تفتیشه یلتهن هیچ بر ملتك بوراده بواساسلری انکار تشبثنده بولنه جغنی بیله ظن ایتمیورم . سالف الذکر اساسات اصلیه نك بو قونفرانس جانبندن تأسیس ایدیله جکنی وممکن اولورسه تحت کفالته آلنه جغنی قبول ایدییورم. دیکر هیچ برنتیجه حکومتمك غایه لرینه اویماز . دیکرهیئت مرخصه نامنه سوز سویله مك جهتنی اوزریمه آلمقسزین ، کرك بوغازلرك اوته طرفنده کرك چناق قلعه بوغازینك بری جهتنده بولنان ملتلری دیکر هیچ بر نتیجه نك ممنون ایده میه جکنی تسلیم ایدییوزم .

« بزم حسیاتمز قوه دکزده سربستیتك آنجق غیرعسکری حاله افراغ صورتیله الده ایدیله بیله جکی مرکزنده در. دها اوزاغه کیدییورم . بوغازلری آچیق طوتمغه مخصوص اولان تسلیحات حقیقتده قوه دکزك سربستیسی ایچون بر تهلکه تشکیل ایدر فکرنده یز .

« بر ملت یاخود بر زمرهٔ ملل ، بتون ملتلرك منافعنی تمثیل ایتدکلری حالده قوه دکز سربستیسنك وصایتنی قبول ایدرسه ، قوتدن زیاده ائتلافاته اعتماد ایدلدیکی تقدیرده ، بو وصایتك دها بیوك حسن نیت وثبات تأمیناتی آلتنده تطبیق واجرا ایدیله جکی ذهابنده یز .

« هیئت مرخصه لردن بری طرفندن بو یولده ائتلافات ایله قوه دکزدن بتون حرب کیلرینك چیقارلمسی مرکزنده واقع اولان تکلیفی مسکوت عنه کچمك بزم ایچون ممکن دکلدر . بز ، بتون بین الملل صولاردن حرب کیلرینك اخراجنی ده اودرجه معقول بولورم . بحری تسلیحاتی ترك یولنده آمریقا دول متحده سی قدر هیچ برقوم ایلری کیتمه مشدر. فقط سربست دکزلرده ضابطه وظیفه سنی اجرا ، وطنداشلریله کیلری نره ده اولورسه

شرقده برمسالمت حالنك منفرد وسوركلی استادكاهی تورکیه‌نك سربستیسی وحاكيتيدر . بزم التزام ايتديكمز شی كلوب كچيجی برترتيب دكل، موجوديتی مظفرانه اثبات ايتمش اولان تورك قومی حقوقنك طاشيدر .

« بلغارستان اشهاد ايديليور و روسيه‌نك اشتراك ايتمديكی و هيچ بر وقت قبول ايده‌ميه‌جكی بر معاهده‌نامه ايله مذكور مملكت برآ وبحراً بتون وسائط مدافعه‌دن محروم براقلديغی اونودوليور .

« رومانيايه كلنجه ، روسيه‌يه جوار اولمسی دوندن برييدر ؟ رومانيا بوغازلرك قاپانمسی اصوله اصلا اعتراض ايتمه‌مشدر . قاريشيقلغی تأييد ايده‌جك بر اصول وضع ايتمك ايستمكله رومانيانك امنيتندن بحث ايديليور . فقط بوخيالی برطرف برهاندر . زيرا رومانيا ايله مناسباتمز قرمده تقرر ايتمكده‌در . روسيه‌نك رومانيايه قارشو هيچ بر تجاوزكار نيتی يوقدر . فقط شايد بويله بر نيتی اولسه ايدی، رومانيانك بزجه معلوم اولان قوه ترتيباتيله مدافعه‌يه حاضر لانمقده اولمسيدر .

« بين‌الملل براصول ، صلح ومسالمت پرينه قاريشيقلغلرك ابدياً ادامه‌سی ، و تورکيه‌نك امنيت وحاكيته دائما تجاوز ايدلمه‌سی ونهايت روسيه ايچون سلاحلانمق ، سلاحلانمق، سلاحلانمق مصانسه‌در وبحری تسليحاتی ترك حقنده‌كی واشينغتون معاهده‌نامه‌سنك دخی تماميله انهدامی مصانسه‌در . روسيه مع‌الاسف دعوت ايدلمه‌ديكی واشينغتون قونفرانسنك فكرينی سلاملار . بز هرعمومی تسليحات بحريه‌نك تركنه دائر اولهجق جهانشمول ائتلافه اشتراك ايتمكله بختيار اولهجغز . فقط بوغازلری آچق تسليحات بحريه‌نك عمومی تركنی امكانسز براقق ديمكدر .

« ١٨٧١ معاهده‌نامه‌سی استنهاد ايدلدی . بومعاهده‌نامه‌يه كوره تورکيه ، كندی مدافعه‌سی ايچون متفق دولتلرك ادخال ايده بيليور . ١٨٤١ معاهده‌نامه‌سنده بو شرط يوق ايدی . بونكله برابر قريم محاربه‌سی اثناسنده تورکيه متفق دولتلرك دعوت ايتمندر . زيرا برمعاهده‌نامه‌يه اشتراك ايدنلرك هپسی محاربه‌يه كيرمسه آرالرنده آرتق معاهده موجود قالماز . بز ، حرب كيلرينه مسدوديت اساسی قبول ايديلورسه حرب زمانده حادث اولهبيله‌جك حالی تثبيت ايدن تكليفلری تدقيقه آماده‌يز .

« ايتاليا ايله تورکيه آره‌سنده‌كی حرب اثناسنده تجاری دادوستد معامله‌سنده احداث ايديلن موانعدن‌ده بحث ايدلدی . فقط متفقلر طرفندن بوغازلرك اشغالی اثناسنده بزم تجارتمزه قارشو احداث ايديلن انكلار مسكوت عنه براقيليور .

« بين‌الملل حقوق دستورلری استشهاد ايديليور . بونلر دها دون طوغمامشدر . شو حالده عجبا بجون شمديه دكين سد اساسی بوحقه موافق عد ايدلدی ؟

« رقابتلری حقيقة آيره‌جق وصلح ايله‌برابر تورکيه‌نك مستقل موجوديتی تأمينانی بخش ايده‌جك آنجق بربوله ديواريدر . رئيس افندیی استماع ايدركن، بيانانده ، حاكم اولان فكرك ، روسيه‌عليهنه توجيه ايدلمش بر اصول احدانی اولديغی حسنی طويدم . بز سزه صلح تكليف ايديورز ؛ سز بزه قارشو جدالی ادامه ايديورسكز روسيه يكی بر دوره مبدأنده‌در ، بز اطرافزده ثابت صلح شرطلری احداث ايدرك بو دوره‌يه باشلامق ايستيورز ؛ حالبوكه سز بزی جداله مجبور ايدن شرطلر آلتنده براقق ايستيورسكز . روسيه اختلالی، روسيه‌قومنی بتون‌شدت فعاليتی‌تاريخك هنوزقيداتمديكی برقوته حكومتنده تمركزاتمش برملت‌حالنه كتيرمشدر . كندیسنه مجادله جبراً تحميل ايديلورايسه بويون اكه‌يه‌جكدر . سواريلرمزك پامير تپه‌لرنده كورونمش اولمسندن وقارشو كزده ، ١٨٩٥ تاريخنده سزه هندو كوش ذروه‌سنی براقان تيم ايله چار آرتق بولونمديغندن دولايی

« لورد کورزون » آتیده محرر شکلده خلاصه ایدیلهبیلن مذکور اساسلری ، واضح و صریح بیاناتیله بیلدیردی : علاقهدار دولتلرك شرائط امنیت و حقوق حاکیتلرینه رعایت ایتمکله برابر بر طرفدن تجارت کیلری ایچون ، هیچ برمعامله وقید اولمقسزین ، سیر ومرورلرنده تام سربستی ودیکر طرفدن بوسربستیی تأمین صددنده وجودی واجب تأمینات :

« هرنهقدر بوبابکی مادهنی یعنی تأمینات ایله حاکیت کیفیتلرینی تألیف ایتمك کوچ کورینیور ایسهده متفقلر طرفندن درپیش ایدیلن حلك کندیلرینك عقد صلح ایتمك ودنیانك بوقسمنده نظام وانتظامی تأسیس ایلهمك آرزوسیله متحسس بولندقلرینی کوستردیکی محققدر .

« متخصصلرك اشتغال ساحهسنه تجاوز ایتمکسزین وصرف بیطرفانهمزی اظهارایتمك اوزره ، تورکیهنك ده عمومی بر مفصت تأمینه صالح اولان او تأمیناته موافقت ایدهجکی امید قویسنده بولندیغمی بیانه اجتسار ایلرم . باخصوص که دولتلر دخی کندی طرفلرندن بو تأمیناتی تورکیهنك حاکیت مملکت حقوقیله قابل تألیف بر اصولده آرایورلر .

اینته ، بالفرض ، تورك ظهوراغنده ، عساکر اجنبیه بولنمسی آتیده بالضروره منع ایدلمليدر . تورکیهنك حاکیتی ایچون ، الك اساسلی نقطهده ، تام برخشنودی بخش ایدن بو اساس اوزرندن ائتلافه وارمق بنجه کوچ اولمسه کرکدر . »

عصمت پاشاء دعوت ایدن دولتلر نامنه لورد کورزون طرفندن تبلیغ اولنان تکلیفات حقنده تام بروقوف دائرهسنده حکم ویرمکه کندیجه امکان حاصل اولمازدن اول ، اوتکلیفاتك تفرعاتی تدقیقه محتاج اولدیغی وبناءً علیه جوابنی ایلروده بیلدیرهجکنی بیان ایتدی .

موسیو چیچهرین بیانات آتیده بولوندی :

« دهامفصل برجواب اعطاسنی صوکرهیه براقهرق ، بزبوکون عمومی بعض ملاحظات سرد ایتمك املندهیز . روسیه ایله غرب دولتلرینك وظیفهلرینك بر عکس اولدیغنی سویلهمکده رئیس افندی تمامیله حقلیدر . اولجه تجاوزکار ، احتراصاته مالك وکرك تورکیه وکرك صلح ایچون دائمی برتهدید تشکیل ایدن برجارلق روسیهمز وار ایدی . شمدی ایمپراطورلغه قارشی هردرلو مقصد و فکرلردن واز کچمش وشرق اقوامنه قارشو مخادنت واخوتحسلرندن ملهم اولمش برسوویت روسیهمز واردر . برمشهورکتابی ذکر ایتمکلکمه مساعده اولنورسه اوللری « روسیهنك آسیاده ایلریلهمهسی » زمینندن بحث ایدیلیور ایدی . عجبا شمدی بو « انکلترهنك اوروپاده ایلریلهمسی » دکلیدر ؟ بریتانیا محافظهکارلغی عنعنهلرینك الك ایسی روسیه وبریتانیا نفوذ دائرهلری آرهسنه بربوله دیواری چکمك ایدی . بزمده بودیواری تورکیه قومنك سربستیسیله حاکیتی اساسی اوزرینه قورمقله تکلیف ایتدیکمز بودر . روسیه استانبول ایله بوغازلر اوزرندهکی آمالندن واز کچدیکندن ایکی صورت تسویه احتمالی واردر : برنجیسی ، بوغازلرك حرب کیلرینه مسدودیتی ایله تورکیهنك حاکیتی یعنی آره دیواری ؛ ایکنجیسی ، بتون جهان نزاع ورقابتلرینی اوحوالیه نقل ایدهجك بین الملل برترتیبدر .

« هر معاهدهنامه آنجق شأیتده مؤثر اولان قوتلرك افادهسیدر . دنیای پارچهلیان منازعات مع التأسف وار اولمقده دوام ایدهجك و بوغازلرده بین الملل اتخاذ اولنهجق ترتیبات آنلره صحنهٔ نزاع اولهجقدر . قریب

لورد کورزون قومیسیونك مساعیسی تعجیل ایتمسی پك شایان آرزو عد ایلدیکی بیان وکلهجك جلسه‌نك ٧ کانون اولده اوکلدن صکره وقوعبولمه‌سی تکلیف ایتدی .

حضرت پاشا ، موسیو چیچه‌رینك تکلیفنه اشتراك وجلسهٔ آتیه‌نك ٨ کانون اوله تأخیری مرجح اوله‌جغی بیان ایتدی .

لورد کورزون جلسهٔ آتیه‌نك ٨ کانون اولده ساعت اون بجده وقوعبولمه‌سی قبول ایلدی .

[illegible] ایدیورسکز . [illegible] تکلیف ایتدیکمزی حداله دکل ، بزمله تورکیه‌نك سربستی وحاکمیتی
آرمسنده بر بونه دیواری اساسنه مستند صلح ومسالمتدر . »

لورد کورزون ، تورکیه‌نك [illegible] جلسه‌نهایتنده توزیع ایدیلجك وثائقده مندرج تکلیفاتی تفرعاتیله
تدقیق ایدیلجکی [illegible] ملاحظاتی تأمین ایتمك حقنه تماماً مالك اولدیغنی سویلدی . لورد کورزون بلاغتی
[illegible] موسیو چیچیرینك [illegible] احتیاطه رعایت ایتمدیکنه متأسفدر . فی الواقع موسیو
چیچیرینك [illegible] تذکر وثائق تدقیق ایتدکدن صکره زائل اولدیغی ملاحظه‌سنده‌در .
[illegible]

لورد کورزون قومیسیونك مساعیسنی تعجیل ایتمسنی پك‌شایان آرزو عدایلدیکنی بیان وکله‌جك جلسه‌نك ٧ کانون اولده اوکله‌دن صکره وقوعبولمه‌سنی تکلیف ایتدی .

عصمت پاشا ، موسیو چیچه‌رینك تکلیفنه اشتراك وجلسهٔ آتیه‌نك ٨ کانون اوله تأخیری مرجح اوله‌جغنی بیان ایتدی .

لورد کورزون جلسهٔ آتیه‌نك ٨ کانون اولده ساعت اون بچقده وقوعبولمه‌سنی قبول ایلدی .

جلسه ساعت اون اوچی یکرمی کچه ختام بولدی .

کاتب عمومی :
ر . ماسیغلی

تصدیق اولنمشدر :

ف . ل . بەلەن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سپرینغ‌رایس (بویوك بریتانیا) ؛ ئ . لاغارد (فرانسه) ؛ ی . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونجه‌سقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) ؛ آلتینوف (بلغارستان) ؛ آ . سابانین (روسیه ، اوقرانیا ، کرجستان) .

احتمال اندیشه ایدیورسکز . فقط سزه تکلیف ایتدیکمزشی جدال دکل، بزمله تورکیه‌نك سربستی وحاکمیتی آره‌سنده بر پوله دیواری اساسنه مستند صلح ومسالمتدر . »

لورد کورزون، تورکیه‌هیئت مرخصه‌سنك جلسه‌نهایتنده توزیع ایدیلمجك وثائقده مندمج تکلیفاتی تفرعاتیله تدقیق ایده‌جکی زمانه دکین ملاحظاتی تأخیر ایتمك‌حقنه تماماً مالك اولدیغنی سویله‌دی . لورد کورزون بلاغتی بیوك برعلاقه ایله دیکله‌دیکی موسیو جیچه‌رینك عینی احتیاطه رعایت ایتمدیکنه متأسفدر . فی‌الواقع موسیو جیچه‌رینك بعض اندیشه‌لری سالف‌الذکر وثائق تدقیق ایتدکدن صکره زائل اولمجنی ملاحظه‌سنده‌در . رومانیا حقنده سرد ایتدیکی ملاحظاته کلنجه البت بونلره موسیو دوقا بالذات جواب ویره‌جکدر . لورد کورزونك ملاحظاتی روسیه علیهنه توجیه ایدلش اولدیغنی ظن ایدییورسه موسیو جیچه‌رین تمامیله یانیلیور . لورد کورزونك بللی ایتمك ایسته‌دیکی نقطه ، کندی مطالعه‌سنه نظراً ، روسیه‌جه سرد ایدیلن تکلیفاتك قره دکزده روسیه‌یه تفوق تأمین ایده‌جکی و تورکیه‌نك روسیه‌یه قارشی منقاد بر تابع حالنده قالمجنی ماده‌سیدر . لورد کورزون روسیه حکومتنك دوستانه و معصومانه نیاتنه دائر اولان بیاناتی ایشیتمکله مسرور اولمشدر . موسیو جیچه‌رین ایکی کون اول بسط ایتدیکی تکلیفاتدن بر خیلیسنی کیری آلمق ایچون شبهه‌سز بوندن ملهم اولمجقدر .

قومیسیونه مودوع تکلیفاری قلمه آلان متفقین متخصصاری اوکله‌دن صکره دیکر هیئت مرخصه‌لر متخصصاریله بولوشمغه وطاغیدیلان وثائق حقنده کندیلرینه بالجمله فنی ایضاحاتی ویرمکه حاضردرلر .

موسیو جیچه‌رین، قومیسیونك یکیدن طوپلانمسنی طلب ایتدی. زیرا تورکیه هیئت مرخصه‌سنك ، وحتی روسیه هیئت مرخصه‌سنك ، متفقلرك تکلیفاتی حقنده‌کی نقطهٔ نظرلرینی بیلدیرملری لازمدر . دیدی .

لورد کورزون، کندی تلقیاتنك معناسی حقنده موسیو جیچه‌رینك یاکلش ذهابده بولندیغنی سویله‌دی . متفقین تکلیفاتی‌عمومی صورتده تلخیص ایتمکله اکتفا ایتمشدر . لورد کورزونك نطقیله توزیع ایدیلمجك وثیقه‌لره دائر فکرلرینی افاده‌یه فرصت بولمق ایچون یکی بر قومیسیون جلسه‌سی آچلمه‌سنی طلبده روسیه هیئت مرخصه‌سی حقلیدر . مع‌هذا ، قومیسونده تکرار مناقشه‌یه کیریشمه‌دن‌اول ، بووثائقك مفصلاً تدقیق البته لازمدر . لورد کورزون مختلف هیئت مرخصه‌لرك مدلل نقاط نظرینه دائر ویریلمجك تشریحاتی استماع ایچون ایرتسی صباح تکرار عقداجتماعه حاضردر . لورد کورزون وثائقك مطالعه‌سندن صکره ، دیکر متخصصلرك احتیاج کورمیه‌جکلری ایضاحات کندیلرینه، متفق بحری وعسکری متخصصاری‌طرفندن شوفاصله اثناسنده ، ویرلمسی مجرد هرکسجه قولایلق اولمق اوزره تکلیف ایتمشدر .

موسیوجیچه‌رین، منسوب اولدیغی هیئت مرخصه‌نك وثائق‌تدقیقه وجوابی حاضرلامغه وقتی اولمسی‌ایچون تکرار مذاکره‌یه ٨ کانون اولده باشلانمسنی طلب ایتدی .

ت) حرب زمانده تورکیه محارب اولدیغی تقدیرده :

قاچاق اشیا ، دشمن عسکر ویا تبعه‌سی نقل ایتمك صورتیله دشمنه یاردم ایتمدکلری تقدیرده بیطرف کیلر وبیطرف تجارت سفائن هوائیه‌سی ایچون سیرسفر ومرور سربستی تامی . تورکیه‌نك مذکور کیلری وسفائن هوائیه‌یی تفتیشه حق اولمه‌جقدر . وبو مقصدله مذکور سفائن هوائیه تورکیه طرفندن اولمه تعیین واحضار ایدیله‌جك منطقه‌لرده قره‌یه ویا دکزه ایتمکه مجبور طوتیله‌جقدر . دشمن کیلرینی بوغازلردن استفاده ایتمکدن منع ایچون تورکیه طرفندن اتخاذ ایدیله‌جك تدابیر بیطرف کیلرك سربستجه مروریته مانع اولاجق ماهیتده اولمایه‌جقدر .

تورکیه بوخصوصده کیلره لازم اولان تعلیمات ایله قلاغوزلری ویرمکی تعهد ایدر .

ماده ۲

حرب سفینه‌لری [۱] وحرب سفائن هوائیه‌سی [۲]

ا) صلح زمانده :

سنجاق نه اولورسه اولسون هیچ برمعامله ، رسم ویا مکلفیت اولمقسزین وفقط قوتلرك مجموعه متعلق آتیده‌کی قیود احترازیه تحتنده کوندوز وکیجه مرور سربستی تامی .

۱ . — بردولتك بوغازلردن کچیره‌جکی (وقره‌دکزده بولندیره‌بیله‌جکی) قوتك مجموعی قره‌دکزده‌ساحلدار ه دولتلره منسوب ومرور اثناسنده قره‌دکزده موجود اك قوتلی دونمانك قوتنك مجموعی تجاوز ایتمه‌جکدر .

۲ . — قره‌دکزده ساحلدار دولتلر قوای بحریه‌لرینك کاملاً غیر عسکری حاله افرادی ایچون بنارنده ائتلاف ابتدکاری تقدیرده دولتلرك هربریالکز برینك حجم استیعابیسی اون بیك طونه‌یی تجاوز ایده‌بیله‌جك اوچ کیدن عبارت برقوتی بوغازلردن کچیرمك و (قره‌دکزده بولندیرمق) حقنی محافظه ایدرلر .

ب) حرب زمانده تورکیه بیطرف اولدیغی تقدیرده :

ایکنجی ماده‌نك (ا) اشارتی فقره‌سنده محرر قیودتحتنده اولمرق ، سنجاغی هرنه اولورسه اولسون هیچ برمعامله ، رسم ویا مکلفیت اولمقسزین کوندوز وکیجه مرور سربستی تامی . مع هذا بوتقییدات بر محارب دولته قره‌دکزده محاربك حقوقنه خلل ایراث ایده‌جك صورتنده تطبیق اولونه‌جقدر . محاربلرك حرب کیلری ایله حرب سفینهٔ هوائیه‌لرینه بوغازلرده برکونه ضبط ومصادره‌یه توسل ایتمك توقیف وحق معاینه اجرا ایتمك ویا دیکر هرهانکی برحرکت خصمانه‌ده بولنمق ممنوع اولمه‌جقدر .

اسباب مجبره اولمقسزین بونلرك بوغازلردن مروریته مقتضی مدتدن ماعدا یکرمی درت ساعتدن فضله توقفلری ممنوعدر .

[۱] بوراده‌کی « حرب سفینه‌سی » تعبیری معاون کیلره حرب قطعه‌لری و طیاره سفائنه شاملدر .

[۲] بوراده‌کی « حرب سفائن هوائیه‌سی » تعبیری بردولتك بحریه‌سنه ، اردوسنه وخدمات هوائیه‌سنه منسوب طیاره‌لره شاملدر .

۲ نومرولی ضبطنامه یه لاحقه

لاحقه ـ ۱

بیوك بریتانیا ، فرانسه وایتالیا هیئت مرخصه‌لری طرفندن ٦ کانون اول ۱۹۲۲ تاریخنده
مسائل ارضیه وعسکریه قومیسیونه مودوع وثیقه

بوغازلرك سربستیسی

چناق قلعه بوغازندن ، مرمره‌دکزندن وقره‌دکز بوغازندن کیلرك مروری حقنده

قواعد

اظهار ـ زیرده مستعمل « بوغازلر » تعبیری هم چناق‌قلعه بوغازینه هم‌مرمره دکزینه هم‌ده قره‌دکز بوغازینه شاملدر .

ماده ۱

خسته‌خانه کیلری داخل اولدیغی حالده تجارت کیلری، تنزه سفینه‌لری ، بالقچی کیلری ایله تجاری سفن هوائیه

۱) صلح زمانده :

سنجاق وحوله نه اولورسه اولسون هیچ بر معامله رسوم وبامکلفیت اولمقسزین کوندوز وکیجه سیروسفر ومرور سربستی تامی .

ب) حرب زمانده توركیه بیطرف قالدیغی تقدیرده :

بالاده معین شرائط داخلنده کوندوز وکیجه سیروسفر ومرور سربستی تامی . توركیه بیطرفلقدن متولد مجبوریتلری اشبو سربستی تامی اخلال ایده‌جك ماهیتده عد ایله‌مه‌مکی تعهد ایدر .

لاحقه ـ ب

انکلتره، فرانسه وایتالیا هیئت مرخصه‌لری طرفندن ٦ کانون اول ۱۹۲۲ تاریخنده مسائل ارضیه و عسکریه کومیسیونه تودیع ایدیلان وثیقه

بوغازلر منطقه‌سنك غیر عسکری حاله افراغی

[« بوغازلر » تعبیری چناق قلعه بوغازینی، مرمره دکزینی وقره دکز بوغازینی هپ برلکده شاملدر .]

ماده ۱

بوغازلردن سربستیٔ مروره حائل اولهبیله‌جك ماهیتده عسکری وبحری دائمی هیچ بر تأسیسات بولونمیه‌جقدر .

ماده ۲

بوندن ماعدا آتیده ذکر اولنان منطقه‌لرله آطه‌لر غیر عسکری حاله افراغ اولنه‌جقدر :

۱ ـ چناق قلعه وقره‌دکز بوغازلرینك بروجه آتی تحدید ایدلمش منطقه‌لر اتساعنجه ایکی ساحللری :

چناق قلعه ـ شمال غربیده : کلیبولی شبه جزیره‌سی قاراقالی ، تکفور طاغی (ایکنجیسی خارجدر) خطنك جنوب شرقیسنده‌کی حوالی .

جنوب شرقیده : اسکی استانبول برونی (بوزجه آطه قارشوسنده) وبیغا و قره بیغا خطی ایله ساحل آره‌سنده‌کی حوالی .

ارزاق تداركی مسائلنده ۱۹۰۷ لاهی قونفرانسنك بحری بیطرفلغه متعلق سکزنجی مقاوله‌سی احکامنجه معامله کوره‌جکلردر .

ج) حرب زمانده تورکیه محارب اولدیغی تقدیرده :

بیطرف حرب سفینه‌لری ایچون هیچ بر معامله‌یه ، رسمه ویا هیچ بر کونا مکلفیته تابع اولمقسزین وفقط ایکنجی ماده‌نك (ا) اشارتی فقره‌سنده ذکر ایدیلن تحدیداتك عینی تحدیداته تابع اوله‌رق مرور سربستی تامی . بیطرف حرب سفینهٔ هوائیه‌لری بوغازلردن مخاطره وتهلکه کندیلرینه عائد اولمق صورتیله ایکنجی ماده‌نك (ا) اشارتی فقره‌سنده محرر تحدیداتك عینی تحدیداته تابع اوله‌رق کچه‌بیله‌جکلر وماهیتلری آکلاشلمق اوزره تفتیش حقنه تابع بولنه‌جقلردر . بونك ایچون اشبو سفائن هوائیه تورکیه طرفندن بوخصوصده تعیین واحضار اولنه‌جق منطقه‌لرده قره‌یه ویا دکزه اینمکه مجبور اوله‌جقلردر .

دشمن کیلرینك بوغازلردن استفاده ایتمسی منع ایچون تورکیه‌جه اتخاذ اولنه‌جق تدابیر بیطرف کیلرك سربستیٔ مرورینی مانع ماهیتده اولیه‌جقدر .

تورکیه بوخصوصده اوکیلره لازم اولان تعلیمات ویا قلاغوزلری تدارك ایتمکی تعهد ایدر .

امظار — تورکیه ایله حال صلحده بولنان دولتلرك تحت‌البحرلری بوغازلری انجق فوق‌البحر اوله‌رق کچه‌بیله‌جکلردر .

ماده ۳

بوغازلرك و قره‌دکزك لیمانلرنده توقف

ا) برنجی وایکنجی ماده‌لر ، کیلرك وسفن هوائیه‌نك بوغازلردن وبوغازلرك فوقندن مرورینه تطبیق اولنور وتورکیه لیمانلرینی زیارت ایده‌جك عینی دولتك حرب کمی وسفینهٔ هوائیه‌لرینك عدیله بونلرك توقفلری مدتی حقنده تورکیه‌نك لزوم کوره‌جکی نظاماتی اصدار ایلمسی حقنه خلل ایراث ایتمز ؛

ب) قره‌دکزده ساحلدار دولتلر کندی لیمانلری ایچون عینی حقوقی حائز اوله‌جقلردر ؛

ج) بوغازلر منطقه‌سی داخلنده ۱۹۱٤ سنه‌سندن اول سفارت کیسی بولندیرمق حقنی حائز اولان واضع‌الامضا دولتلر عینی شرائط داخلنده بوحقوقی استعمالده دوام ایده‌جکلردر ؛

د) طونه‌ده کیلری اولمق حقنی حائز اولان واضع‌الامضا دولتلر بو حق و عندالاقتضا مذکور کیلرك یرینه دیکرلرینی اقامه ایتمك حقنی محافظه ایده‌جکلردر ؛

ج) و (د) فقره‌لرنده مندرج سفائن ایکنجی بنده مذکور اولانلره علاوه اولنه‌جقدر ؛

۱۱ نومرولو ضبطنامه

بوغازلر اصولنی تدقیقه مأمور قومیسیون

۳ نومرولو مضبطه

۸ کانون اول ۱۹۲۲ تاریخلی جمعه جلسه‌سی

جلسه ، اوشی شاتوسنده ، لورد کورزونك تحت ریاستنده ، ساعت اون برده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو غروو (آمریقادول‌متحده‌سی)؛ مارکی کورزون اوف‌که دلستون، سیر هوراس‌رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو بارەد ، موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وەنیزەلوس ، موسیو قافلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو مونتانیا (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا)؛موسیوسپالایقوویچ،موسیو رافیچ (صرب- خروات- سلووەن قرالغی)؛ عصمت پاشا ، رضانور بك ، حسن بك (تورکیه) ؛ موسیو استامبولیسکی ، موسیو ستانچیوف (بلغارستان) ؛ موسیو چیچەرین ، موسیو راقوفسکی ، موسیو مدیوانی ، موسیو وورووفسکی (روسیه - اوقرانیا - کوردجستان) .

کزلك جلسه‌ده بولنانلر:

موسیو آمودی ، موسیو دوایت موسیو،هەنی(آمریقادول‌متحده‌سی)؛ میسترلیندله‌ی،آمیرال

(قره دکز بوغازی) — شرقده : شیله ، ککبوزه وقره‌جه‌یه‌قدر ممتد منطقه .
غربده : استانبولك ادارهٔ مخصوصه‌سی نظر اعتبار آلنمق قیدیله (آتیده‌کی دردنجی ماده‌یه مراجعت) آق‌پیکار کوچك چکمجه خطه‌قدر ممتد منطقه .
۲ — مرمره دکزی آطه‌لرینك کافه‌سی .
۳ — آطه‌لر دکزنده سمادیرك ، لیمی ، ایمروز ، بوزجه آطه جزیره‌لری .

ماده ۳

غیرعسکری حاله افراغ شرائط آتیه‌یه توافق ایتملیدر .
اولا — موجود استحکاماتك (صنعتکارانه برماهیتی حائزاولان آثار مستثنی اولمق‌اوزره) وعسکری ویا بحری بوتون تأسیساتك تخریبی ویکیلرینك انشاسنك ممنوعیتی ؛
ثانیاً — بروجه بالا ارائه اولنان قره‌صولرنده ومنطقه وآطه‌لرده تحت‌البحر فعالیتده بولنه‌جق آلات بولنمه‌سنك ممنوعیتی ؛
ثالثاً — تورك طوپراغنك هیئت عمومیه‌سنده (استانبوله متعلق احکام خصوصیه نظر اعتباره آلنمق اوزره) مستخدم پولیس وژاندارمه قوتلرینك وسطی موجودینه نظراً مقداری تعین اولنه‌جق اولوبده آسایش داخلینك تأمینی ایچون مقتضی بولنه‌جق پولیس و ژاندارمه قوتلری خارجنده هیچ بر قوهٔ مسلحه غیرعسکری مناطقده موجود اولیه‌جق وحرکتده بولنمیه‌جقدر .

ماده ٤

درسعادتده وجوار ملاصقه‌سنده پای‌تختك احتیاجی ایچون مقداری ، دعوت ایدن دولتلرله تورك حکومتی آراسنده بالاتفاق تعین ایدیله‌جك بر محافظه قوتی بولندیریله‌بیله‌جکدر . (اعظمی اون بیك کشی)

ماده ٥

اکر ، حرب حالنده ، توركیه حائز بولنه‌جق محارب دولت حقوقنی استعمال ایدرك اشبو غیرعسکریلك حالنده بعض‌تعدیلات اجراسنه مجبور بولونورسه صلحك‌عقدینی متعاقباً حربدن اولکی حالی‌اعادەیه مجبوراولنه‌جقدر .

بوغازلر اصولی متفقلر یروژه‌سنك مذاکره‌سی (مابعد)

لورد کورزون، صوك جلسه‌ده هیئت مرخصه‌لرك قسم اعظمی بوغازلر حقنده نقطهٔ نظرلرینی ایضاح ایتدکلرینی وحالبوکه تورك وروس هیئت مرخصه‌لرینك متفقلرك تکلیفلرینی حاوی وثائقی تفصیلاً تدقیق ایتدکدن صکره جواب ویرمك حقنی محافظه ایتدکلری جهتنی اخطار ایتدکدن صوکره دیکر هیئت مرخصه‌لرك بری و بحری متخصصلرینك تفصیلات فنیه‌لری حقنده دها فضله ایضاحات ویرمك اوزره متفقلرك بری وبحری متخصصلرینك طوپلانه‌جغنی درمیان ایلدی . آمیرال لاقاز اقتضا ایده‌جك هردرلو یکی ایضاحاتی ویرمکه حاضردر دیدی ؛ وتورك هیئت مرخصه‌سنی سوز آلمغه دعوت ایتدی .

عصمت پاشا، آتیده‌کی بیاناتده بولوندی :

« تورك هیئت مرخصه‌سی ، مختلف هیئت مرخصه‌لرك بیاناتی ولورد کورزون جنابلرینك ایضاحاتی دقتله دیکله‌دی. متفق دولتلر نامنه تودیع اولنان بوغازلر اصولنه متعلق نظامنامه لایحه‌سنی دخی تدقیق ایتدی .

اشبو تدقیق نتیجه‌سنده تورك هیئت مرخصه‌سی آتیده‌کی مطالعاتی درمیان ایله کسب افتخار ایلر :

بش عصردنبری تورکلر بوغازلرك حاکمی اولوب بونلری اللرنده بولنان بوتون قوتلریله تحکیم ومدافعه ایلمشلردر . تورکلرك بوغازلرك بکجیسی اولملری کیفیتی ، قره‌دکز وآق دکز دولتلری یکدیکریله محاربه‌ده بولندقلری زمان بونلرك مناسباتی اوزرینه مختلف صورتده ایقاع تأثیر ایله‌مشدر .

مثلا ، بومختلف تأثیرات ۱۸۳۳ تاریخلی خنکار اسکله‌سی معاهده‌سیله روسیه لهنده بعض حقوق طانمسنی منتج اولدی . وبوحال برمحاربه‌یه منجر اولمادی .

دها صکره ۱۸۵٦ ده تورکیه چارلق روسیه‌سنه قارشی متفقلریله برلکده مجادله ایچون بوغازلردن بونلرك حرب کمیلرینی کچیردی هنوز صوك دفعه دخی ۱۹۱٤ ده ، روسیه ایله اونك غربده‌کی متفقلری آره‌سنده قالمش اولان تورکیه عینی زمانده هرایکی طرفه قارشی بوغازلری قپادی ومدافعه ایتدی .

تورکلرك بتون بو احوالده بوغازلر اصولنه متعلق معاهدات دولیه احکامنه مغایر هیچ برشی یاپمادقلری ودوستلریله دشمنلرینی بومعاهده‌ده مندرج اولمیان بروضعیت مواجهه‌سنده اصلا براقمادقلری انکار ایدیله‌مز .

بوندن شو چیقیورکه، بوغازلرك شو ویابوصورتله استعمال ویا مدافعه‌سندن طولایی شکایت واقع اوله‌بیلیرسه بو شکایت آنجق بوغازلر حقنده تدوین ایدلمش اولان احکام دولیه‌یه توجیه ایدیله‌بیلور . هیچ بر صورتله کچیدلرك تورکلر النده حال مدافعه‌ده بولنمسنه تعلق ایتدیریله‌مز .

اکر بوغازلر سلاحدن عاری طوتلمش اولسه‌ایدی طبیعی حال مدافعه‌یه وضع ایدلمش اولملری مثللو، ظهور ایده‌جك حربلره مختلف صورتده ایقاع تأثیر ایلمش اولوردی . دولتلر آراسنده اواثناده موجود بولنان مصافات ویا اختلافه کوره دولتلردن هربری بو طرزك موقع اجرایه وضعندن طولایی مختلف صورتده مستفید ویا متضرر اوله‌جقدی .

بناءً علیه بوغازلرك مناسبات دولیه‌یه اولان تأثیری بونلرك حال مدافعه‌یه وضع ایدیلوب ایدلمامسی جهتندن دکل ، فقط حرب کمیلرینه تطبیق اولنه‌جق اصول معامله‌یی تنظیم ایدن معاهده‌لرله تعیین ایدلملیدر .

دیکر طرفدن بوغازلرك مدافعه‌سی عینی زمانده تورکیه پای تختنك ، مرمره دکزینك وشرقی تراکیانك

سیرر. کەیەس، ماژور جنرال بەرنەت ستوو آرت، کپتن پاوند. د.ن.، موسیو نیقولسون، موسیو فوربس آدام، موسیو مالکین، موسیو لی پەر، بیکباشی ماق لەئود، موسیو ماق قلود (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ ویس آمیرال لاقاز، جنرال وەیغان، موسیو فروماژو، موسیو دولاقرووا، موسیو بارژەتون، موسیو دوپرسەن، موسیو بارووا (فرانسه)؛ جنرال مازاراکیس، موسیو میخالوقوپولوس، موسیو دندرامیس، موسیو پولیتیس (یونانستان)؛ موسیو آرلوتتا، موسیو غواریغلیا، میرآلای ویتاله، میرآلای چەلوتی، موسیو نوغارا، موسیو چیامارا، موسیو سالەم، (ایتالیا)؛ موسیو ناغا اوقا، موسیو ساتو، میرآلای سایغو، بحریه یوزباشیسی چودرو، موسیو تانی (ژاپونیا)؛ میرآلای دومیتره‌سقو، موسیو قونچسقو (رومانیا)؛ موسیو آنتیچ، موسیو ایلیچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی)؛ منیر بك، مختار بك، قائممقام توفیق بك (توركیه)؛ موسیو استەفان (بلغارستان)؛ موسیو بەرنەس، موسیو شاپوشنیقوف (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان).

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی

کاتبلر : موسیو ف. لاموت بەلەن (آمریقا دول متحدەسی)؛ موسیو سپرینغ رایس، موسیو ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ موسیو لاغارد (فرانسه)؛ موسیو قونستانتین قوللاس (یونانستان)؛ موسیو ایندەللی (ایتالیا)؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا)؛ موسیو قونستانتینەسقو (رومانیا)؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی) : رشید صفوت بك (توركیه)؛ مادموازل ستانچیوف، (بلغارستان)؛ موسیو سابانین، موسیو پاستوف، موسیو آرەنس (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان).

ترجمان : موسیو قامەرلینك.

تورکیه‌نك اشتراك ایلدیکی حربلرده اولدیغی مثللو بیطرف قالدیغی حربلرده دخی تجارت کمیلرینك مروری، علاقه‌دار اولان منافع عمومیه‌نك مقتضیاتنه توفیق اولنه‌بیلیر .

بوملاحظاته استناداً تورك هیئت مرخصه‌سی بوغازلره تطبیق ایدلمسنی ایستدیکی اصولك اساساتی بروجه آتی اعلام ایله کسب شرف ایدر :

اولا — بوغازلرك ، استانبول ومرمره دکزینك دکزدن ویاقره‌دن کلن بر باصقینه قارشی امنیتنی تأمین ایده‌جك تأمینات .

ثانیاً — قره‌دکزه کیده‌جك بحری قوتلرك بوغازلر آراسنده ممتد منطقه ایچون وقره‌دکز داخلنده برتهلکه تشکیل ایتمیه‌جك صورتده تحدیدی؛ بوقوتلر بین‌الملل تجارتك حمایه‌سیچون قوللانیلان خفیف‌سفینه‌لردن متشکل اوله‌بیلیر ؛

ثالثاً — کرك حرب وکرك صلح زماننده تجارت کمیلری ایچون سربستیٔ مرور ؛ تورکیه حربده بولندیغی تقدیرده ضروری کوریله‌جك فنی برتفتیش ایله اکتفا ایده‌جکدر ؛

تورك هیئت مرخصه‌سی، متفق دولتلر لایحه‌سنك هرماده‌سی ایچون تنقیداتنی سرد ایتمك حقنی محافظه ایلمکله برابر زیرده ذکر اولنان موادك متفق دولتلرجه متخذ نقطهٔ‌نظره التحاق‌ایلمش اولسه بیله تورکیه ایچون‌خاصةً مضر اولدیغنی سویله‌دی :

۱ — مرمره دکزینی متفقلرك لایحه‌سنده مستعمل « بوغازلر » تعبیرندن خارج براقالیدر . زیرابودکزك ساحللرنده یاپیلان مدافعه ترتیباتی، سربستیٔ مرور ایچون تأثیرسز اولمغله‌برابر ، اناطولی وتراکیانك مدافعه‌سی ایچون الزمدر .

۲ — برطرفدن دمیر یول خطی آناطولی ایله تراکیا آره‌سنده مهم برواسطهٔ ارتباط تشکیل ایلدیکندن ودیکر طرفدن استانبولده محافظ قطعات بولنه‌جغندن بوغاز ایچی اطرافنده غیرعسکری حاله افراغ اولنمش برمنطقه بولندیرمق لزومسزدر . هرایکی ساحل اوزرنده بری وبحری تحکیمات اولمیه‌جغنی قیدایتمك کافیدر .

۳ — غیرعسکری حاله افراغ ایدلمش مناطقده عسکری حرکات اجرا ایدیله‌میه‌جکی بیان ایدیلیور . حالبوکه بومنطقه‌لر، مملکتك ایکی پارچه‌سنی بربرینه باغلادیغندن بالعکس بوحرکاتی قبول ایتمك لازم‌کله‌جکدر .

٤ — مرمره دکزی ساحللرینی بر دونما واسطه‌سیله مدافعه ایده‌بیلمك ایچون‌تورکیه استانبولده وبوغازلر داخلنده ترسانه وسائر بحری تأسیسات بولندیرمغه محتاجدر .

٥ — غیر عسکری مناطقك حدودی پك واسعدر .

٦ — بوغازلر آچیغنده کائن درت آطه‌یه کلنجه : ایمروز ، بوزجه آطه وسمادیرك‌ده تورك حاکمیتی قبول وتصدیق اولنمالیدر . لیمنی آطه‌سنده‌ده مختاریت اعلان اولنمالیدر .

۷ — کلیبولی‌یی آنی بر هجومدن وقایه ایچون اورایه بر اصغری مدافعه وسائطی تأمین اولنمالیدر .

موسیو چیچه‌رین ، لورد کورزونك تشریحاتی ایله متفقلر نامنه تودیع‌اولنان تکلیفاته جواب ویرمك‌اوزره کچن جلسه‌ده بیان ایده‌مامش اولدیغی متمم بیاناتده بولنمق آرزوسنده‌در . مومی‌الیه عصمت پاشایه بالآخره جواب ویرمك حقنی محافظه ایدر :

مدافعه‌سی دیمکدر . شوحالده بوغازلری تحکیم ایتمك تورکیه‌نك الك حساس واك مهم حوالیسنی بردنبره وقوعبولاجق برتعرضه قارشی وسائط مدافعه‌دن محروم براقق دیمك اولور .

قونفرانسده تمثیل ایدیلن دولتلردن هیچ بری پای‌تختی مدافعه جقدن محروم دکلدر .

بونك عکسنه اولهرق تورکیه هرلحظه پای‌تختی براجنبی‌دولتك دونانماسی‌طرفندن بغتةً تخریب‌ویاهرهانکی بر دولتك عسکرلرنجه اشغال اولندیغی کورمکه معروض قالمش اولهجقدر . شوراسی بدیهیدرکه بویله براحتماله معروض اولان پای‌تخت انواع مصائبه محنه اولق تهلکه‌سنه دوشه‌جکدر .

کذلك صلح عمومینك نفی ایجون تشریع ایتمك آرزو ایلدیکم دیکر برنقطه دها وار . بوغازلرك اهمیت سوق‌الجیشیه‌لرینه‌بناءً بونلرك بحرسفید ویا بحرسیاه دولتلرندن‌بری طرفندن ضبطی برحریك تابدایتنده اودولت ایجون یك بارز بر تفوق تأمین ایده‌جکدر . بنابرین یك طبیعیدرکه بری قره دکز و دیکری آق دکزده ساحلدار ایکی دولت آراسنده حرب احتمالی وارد اولور اولماز بونلردن هربری سرعت ممکنه ایله بوغازلری آلمغه تشبث ایده‌جکدر . بویله بر تشبثك ایلك نتیجه‌سی بشقه وقت سلاحه مراجعت ایدلمکسزین ، حلی قابل اولهبیله‌جك براختلاف ایجون‌آنی برحربه بادی‌اولمقدن عبارت اولهجقدر. ایکنجی نتیجه‌سی اختلافده‌هیچ‌ده علاقه‌دار اولماسه دخی مجرد هجومه اوغرادیغندن طولایی تورکیه‌نك دخی بوحربه اشتراکنی داعی‌اولهجقدر.

بوملاحظات کوستریپورکه بوغازلرك غیر عسکری حاله افراغی برطرفدن آق دکز وقره‌دکزحکومتلری دیکر طرفدن تورکیه آراسنده صلحی برخیال شکلنه صوقه‌جقدر. بناءً علیه قره‌دکز بوغازینك، چناق قلعه‌نك واستانبولك قره‌دن ودکزدن باصقینلره معروض اولمامسی لابددر . حالبوکه تورکلرك شیمدیه قدر تجربه‌سنه نظراً بوامنیت آنجق تحکیمات ووسائط مدافعه ایله استحصال اولنه‌بیلور .

بومناطق ، باصقینلردن مصون بولندقجه احکام دولیه‌یه مغایر حرکت ایده‌جك‌اولان هرهانکی بر دولتك طوغری درست بر موفقیت قازانمق احتمالی اولهیه‌جق ودولتلر ایجاب حاله کوره تدابیر اتخاذی امکانی الده ایده‌جکلردر .

تورکیه‌یه کلنجه دیکر دولتلرله بالائتلاف جیزدیکی خط حرکته امتثال ایتمکه مجبور بولنه‌جغی بیاندن مستغنیدر . بشون جهانه قارشی کیریشدیکی تعهداتی یالکز بر تك دولتك طانیماسنه امکان یوقدر .

هرحالده بو ، عمان هیچ امکان تحققی اولیان بر احتمالدر . متفق دولتلرك لایحه‌سی تورکیه‌نك الده اولان بوتون وسائطله کندینی مدافعه ایتمسی قبول ایتمش اولدیغندن تورکیه‌نك تعهداتنه رعایت ایتمدیکنی کورمك قورقوسی همانده موجود دکلدر . بناءً علیه بوقورقو متفق دولتلر نظرنده مسئله‌نك حلی ایجون پك شایان اهمال اولمقدن بشقه برشی اولاماز .

بوندن بشقه تورك اراضیسنك مصونیتی بوغازلری بکه‌جك حرب کیلرینك ایکی بوغاز آراسنده‌کی حوالی ایجون تهلکه تشکیل ایده‌جك قوتده اولمامسی اقتضا ایتدیرمکدر .

تورکیه ، تجارت کیلرینك کیجه وکوندوز بوغازلردن سربستی تام ایله سیروسفر ومرور ایده‌بیلمارینی طانیمق خصوصنده قونفرانسده تمثیل ایدیلان دولتلرله تماماً هم فکردر .

طونه‌ده‌کی قومیسیون کبی بین‌الملل بر قومیسیون تجارت کیلرینك سیر وسفری حقنده‌کی مسائلی تنظیم ایده‌بیلیر .

و ولادیووستوقه اعزامی ایچون سربست بریوله مالك اولمامق خصوصنده کندی آرزوسیله درعهده ایتمکه آماده بولندیغی مجبوریتلر کندیسی ایچون جدی تقییدات ومحاذیر تشکیل ایدر . مع‌هذا روسیه ومتفقلرینك بوصورت حلی ایارو سورمه‌لری بونك بتون منفعتلری تطمین ایده‌جك یکانه صورت حل اولدیغی تجربهٔ تاریخیه ایله مثبت اولمسندن منبعثدر . اکر انکلتره ۱۸۳۳ ده اولدیغی کبی روس دونمانسی استانبولده و روسیه‌ده قریم محاربه‌سی اثنا سنده اولدیغی کبی انکلتره دونمانسی بوغازلرده کورمك ایسته‌میورلرسه روس تکلیفی بو مقابل تأمیناتی بخش ایتمکده‌در .

« غایه عد ایدیله‌جك بر صورت حل بوتون دکزلرده بحری تسلیحاته نهایت ویرمك اوله‌جقدر . لکن حال حاضرده متخالف متفقلر آره‌سنده ممکن اولان یکانه اوزلاشمه چاره‌سی حائز حاکمیت اولان تورکیه طرفندن بوغازلرك حرب کیلرینه قپانمسیدر .

« کذلك بزه تجارتك مقتضیاتی ایلری سوریلیورکه کویابوده‌اجنبی دونمالرینك موجودیتی ایجاب ایتدیرمکده ایمش. آمریقانك تجاری فیلوسنی امثالسز برصورتده تکثیر ایتمکله برابرده تسلیحات بحریه‌یه برنهایت ویردیرمك تشبثنده بولندیغی بر زمانده اشبو اسکی نظریه پك نابجا کورولیور . تجارت کیلری هرپرده چوغالیور . حالبوکه حرب فیلولرینك تنقیصی چاره‌لری آرانیور . اکر غرب دولتلری بزم مملکتمزده کندی تجارت کیلرینه حرب سفینه‌لری ترفیق ایدرك مستعمرات مالکنده اجرا ایتدکلری معامله‌یی تقلید ایتمك ایستیورلرسه روسیه‌نك بوکا انقیاد ایده‌جکی ذهابنده بولندقلری صورتده تماماً خطا ایدرلر . بو دولتلرك بزم ساحللریمزك تجاری اخذ و اعطاسنی مسلح دونمالر بولندرمقله اتمام ایتمك خصوصنده‌کی عزم معدانه‌سنی حقك یرینه قوتی اقامه ایتمك میلندن بشقه بر صورتله افاده اولنه‌ماز . قره‌دکزده تجاری مناسباتك توسعی رومانیادن اون مثل غلبه‌لق اولان بزم ملتمز ایچون بر منفعت حیاتیه تشکیل ایتمکده‌در . بو بزم درعهده ایلدیکمز خدمات اساسیه‌دن بریدر . حالبوکه دعوت ایدن دولتلر حقیقتده روسیه‌نك یکی بر آبلوقه‌یه آلنمسی حاضرلامقدن عبارت اولان شرائط احدائی ایچون برطاقم اویدورمه منافع تجاریه‌دن بحث ایدیورلر .

« کذلك دعوت ایدن دولتلر سلاحلرندن بالذات تجریدا یتدکلری بلغارستان ایله رومانیانك ـ که چارلغك توسیع ممالك سیاستی دورنده بو طرز اداره‌یه هیچ اعتراض ایتمامش ایدی ـ مفروض منافع تجاریه‌سنی‌ده بزه قارشو ایلری سورپورلر . بحر سیاهده قاریشیقلق وتزاعلری تمادی ایتدیره‌جك برحال احدائی آرزو ایتمکله رومانیانك سکونتی تأمین ایتمك آرزوسنده بولندیغی ادعاولونیور. اکر دولتلر روسیه‌نك منافع حیاتیه‌سنی اضرارایدرکن بونك ایچون رومانیانك منافع مفروضه‌سنی اوکه قویه‌جقلرسه رومانیا بوندن فائده‌دن زیاده ضرر کوره‌جکدر . رومانیایی ایکنجی بر یونانستان یاپمق اوکا فنا بر خدمتده بولنمقدر . روسیه ایله متفقلری کندی طرفلرندن رومانیایه قارشی هردرلو فکر تجاوزه یکانه‌درلر . بزدائما رومانیا ایله برلکده ، آره‌مزده اوله‌بیله‌جك هردرلو خوشتودسزلقلره نهایت ویرمك ایچون باالجمله وسائط ممکنه‌یی تدقیقه آماده‌یز .

« انکلیزهیئت مرخصه‌سی رئیسی، بوغازلر مسئله‌سنده روسیه ایله غرب دولتلرینك اسکی وظیفه‌لری بوکون عکسنه دونمشدر دیمکده پك حقلی‌در. اکر دور سابقه‌کی سلفاریمز، ایزوولسکیلر وهم عیارلری روس فیلوسنه بوغازلرك قپوسنی آچق ایسته‌یور ایدیسه‌لر بوتوسع وتجاوز مقصدینه مبتنی ایدی. دیکر مملکتلرك صاح وسلامتی تهدیده معطوف ایدی. بوغازلرك حرب کیلرینه قپالی اولمسی غرب دولتلرینك اشبو احتراصلره قارشی قوللاندقلری بر سد ایدی . شمدی وظیفه‌لر ترسنه دونمشدر: مقاصد تجاوزکارانه‌یی رد ایدن بکی روسیه‌درکه الیوم دیکرینك

« روسیه ، اوقرانیا و کرجستان هیئت مرخصه‌سی انکلتره هیئت مرخصه‌سی رئیسنك برنجی قومیسیونك صوك جلسه‌سنده دعوت ایدن دولتلر نامنه واقع اولان بیاناتی لازم اولان تام بر دقت ایله تدقیق ایتدکدن صکره کندیسنك ٤ کانون اول تاریخلی جلسه‌ده‌کی بیاناتنده ایضاح اولنان نقطهٔنظرنده ثبات ایتمکه بسبتون عزم ایتمشدر .

« انکلتره هیئت مرخصه‌سی رئیسی بزم نظریه‌مزه حقوق دوله و سوابق تاریخیه‌یه و جهان تجارتنك احتیاجاتنه وقره‌دکزده ساحلدار حکومتلرك منافع سیاسیه‌سنه مستند دلائل ایله اعتراض ایتمکده‌در .

« حقوق دوله وسوابق تاریخیه‌یه کلنجه بونلر حقیقت حاله بزم نظریه‌مزی تأییددن بشقه برشی یاپمازلر . لورد کورزون قره‌دکزده تجاری سیروسفرك سربستیسنك تأمینی آنجق تورکیه‌نك بوغازلرك مدافعه‌سی ایچون عصری فن عسکریسنك بوتون وسائطنی تطبیق ایتمسی‌ایله قابل اوله‌جغنی بولنده‌کی افاده‌یی غریب کلمه‌سی‌ایله توصیف ایتمشدر . مع‌هذا بز ، یالکز بر مثال سرد ایتمك اوزره ، پاناما قنالنی کوسترمکزکز . بو قنال جهانك الك مهم طرق مواصلاتندن بری اولمقله برابر حقیقت حاله مستحکم و بین‌الملل مراقبه‌دن خارجدر . دیکر بر مثال‌ده سویش قنالیدرکه حقوق دوله توفیقاً اوراده بین‌الملل بر مراقبه قومیسیونی ایفای وظیفه ایتمك لازم کلدیکی حالده اصلا دعوت اولنمامقده‌در .

« قره‌دکزبوغازی وچناق قلعه‌نك سربستیٔ تحکیمنی طلب ایتمکله روسیه ومتفقلری بوراده‌تمثیل اولنان‌ایکی دولت معظمه‌نك کندی مملکتلرنده تطبیق ایتدکلری دستورلرك تطبیقنی طلب ایلمکدن بشقه بر شی یاپمیورلر . واقعا پاناما و سویش قنالری عسکری دونمالرك مرورینه کشاده‌در . فقط صوك جهان حربنك مثالی بزه کوسترمشدرکه بوغازلره حاکم اولان دولتلر اورالرده حقوق دولك بو ویا شو قاعده‌سندن اندیشه ایتمکسزین ایشلرینه الورن‌اصول اداره‌یی تطبیق ایده‌بیلیرلر. دیکرطرفدن قره‌دکزبوغازی‌وچناق قلعه‌نك‌حرب دونمالری ایچون مسدودیتی مقاولات و معاهدات بین‌الدول ایله طانمش و بو صورتله حقوق دولك بر قاعده‌سی حالنی اکتساب ایلمشدر. ذاتاًقره‌دکزبوغازی وچناق قلعه ایکی‌دکز آره‌سنده کچید اولیوب برچوق محررلر وبالخاصه اسکی بر فرانسز ناظری [۱] طرفندن قبالی بر دکز عد اولنان بر دکزك مدخل و مخرجی اولدیغندن‌طولایی لورد کورزونك بونلرك اصول اداره‌سنی دیکر بوغازلره بکزه‌تمسی طوغری دکلدر .

انکلیز هیئت مرخصه‌سی رئیسی بوغازلر مسئله‌سی ایچون « دائمی و تمنویت بخش بر صورت حل » بولمق اندیشه‌سنی اظهار ایتمکده‌در . روسیه ، اوقرانیا و کرجستان قره‌دکزده ساحلدار دولتلر اولدقلرندن طولایی بو اندیشه‌لری دها فضله‌در . ایلری سوریلن صورت حل روسیه و متفقلری ایچون ، بیوك محاذیری داهی‌اولمق اعتباریله ، شایان آرزو دکلدر . روسیه‌نك دونمامسنی قره دکزدن آقدکزه چیقارمامق، بودونمانك پتروغراد

---

[۱] موسیو چیچه‌رین غایریه‌ل هانوتونك (بالقان محاربه‌سی) نام اثرینك ۱۹۹ نجی صحیفه‌سندن بعض فقرات‌اونودی: « حقیقتده قره‌دکز بر چیقماز سوقاقدر . اونك مقدراتی اوراده ساحلدار اولانلردن غیریسنی علاقه‌دار ایتمز. داخلی دکز حالنده بولندیغندن داخلی و خارجی اداره‌سی همان همان یکانه اونلرك آرزوسنه تابع اولالی. روسیه، تورکیه، رومانیا بلغارستان منافع مشترکه‌لری ایچون آکلاشیلمالیدرلر . بو منافع تألیف اولنق ایچون دها چوق زمان کچیکمز . بالقان قونفه‌ده‌راسیونك کوتك برنده شبه جزیره اراضیسنه وضع‌ید ایده‌جکی کبی بر نره دکز قونفه‌ده‌راسیونی‌ده اغلب احتمال استقباله‌کی صورت حللردن بری اولەجق و کیروب چیقه‌لرنی کندیلری تنظیم ایدن بر مشترك خانه‌نك کیراجیلری کبی بوغازلر مسئله‌سنی‌ده او قونفه‌ده‌راسیون حل ایده‌جکدر . بولدر طبیعی و بودر شایان آرزو بر عهدنامه‌نك نه‌دن بو درجه کری قالدیغنی آکلامیورم. »

وحر وحاکم بر تورکیه ـ که بوغازلر حقنده تکلیف اولنان اصول بونك وجودینی مستحیل قیلمقده‌در ـ بزجه آوروپانك قلبنده بر بیطرف اسویچره ویاخود بلجیقا کبی صلح ایچون الزم بر عنصردر .

« اسلافمزك سیاستنی آرتق قطعیاً ترك ایتمش اولدیغمزدن بزه اسناد ایتدکلری مثللو سائرلری علیهنده هجوملر حاضرلامق ایچون اصلا بر سپر آرامیورز. قره‌دکزده‌کی فیلومز ساد جه مدافعه ایچوندر. بوغازلر دیکرلرینه اولدیغی کبی بزلره‌ده قپالی اولملیدر . بز ثابت ودواملی بر وضعیت احداث ایتمك ایسته‌یورز . بو ، ال برلکیله حصوله چالیشمق ایستدیکمز مستمر وجهان شمول بر وضعیتك بر قسمیدر . روسیه‌نك معاونتی اولمقسزین مستمر بر وضعیت اوله‌میه‌جقدر . روسیه ایله متفقلری ایچون سربستجه وبلا موانع انکشاف ایتمك امکانی تأمین اولنملیدر . بو مقصد اغورنده بوغازلر حرب کمبلرینه قپالی اولملی وبو صورتله موجود رقابتلری یکدیکرندن آییرمه‌لیدر وبوطرزك اساسی اولمق اوزره تورکیه‌نك حریت وحاکمیت تامه‌سی محافظه اولنملیدر . »

موسیو دوفا ، موسیو چیچه‌رینك ملاحظاتنك رومانیایه تعلق ایدن قسمی حقنده جواب ویرمکی التزام ایتدی. روس هیئت مرخصه‌سنك ایکی مملکتی آییران اختلافلری تسویه ایچون صرف مساعی ایده‌جکی حقنده کوستردیکی آرزویی ممنونیتله سند اتخاذ ایلدی .

موسیو چیچه‌رین ، رومانیانك بوغازلر ایچون حربدن اول موضوع اولان اصولدن ممنون ایدوکنی وبو اصول حقنده هیچ بر وجهله پروتستو ، بولنمامش اولدیغی فکرینی درمیان ایلدی. بو افاده طوغری دکلدر. فی الواقع رومانیا بو اصولدن ممنون دکلدی فقط بوکا قاتلانمغه مجبور ایدی. رومانیانك تاریخ ملیسی هنوز قیصه اولمقله برابر بو اصولك کندی مقدراتنه نه‌قدر بار اولدیغنی حس ایلدیکی الیم ساعتلر کچیرمشدر . ایشته بو قبیل احوالك عودتنه محل بر اقامق ایستیه‌رك بوغازلر ایچون سربست بر اصولك تأسیسنی طلب ایتمکده‌در . موسیو چیچه‌رین رقابتلری یکدیکرندن آییرمق ایچون روس هیئت مرخصه‌سنك فکرنجه آرا یرده مشترك بر دیوار تأسیس ایتمك لازم کله‌جکنی سویله‌دی . رومانیا ایچون بو مشترك دیوار بر احاطه دیواری اوله‌جقدر .

موسیو دوفا ، رومانیانك دیکر دولتلرك النده بر آلت وظیفه‌سنی کورمك ایسته‌مدیکنی روس هیئت مرخصه‌سنه پك دوستانه بر صورتده اخطار ایلدی . رومانیانك بوغازلرك سربستیسی طلب ایتمسی ودیکر دولتلر طرفندن تشویق ایدلمسندن طولایی دکل ، منحصراً منفعتی اوراده کورمسندندر . ذاتاً رومانیانك عنعنوی سیاستی ـ اوسیاست که کندیسنه بعض وضیع موفقیتلر تأمین ایلمشدر ـ خوداندیشانه بر دعوی کودمك دکلدر . اوسیاست کندی منفعت مخصوصه‌سنی بیوك دستورلر ایله وبین الملل منافع ایله تألیف ایلمکه چالیشمقدر. رومانیا طونه مسئله‌سنده بویله حرکت ایتدی . حرب عمومی اثناسنده‌ده بویله حرکت ایتدی . بوغازلر مسئله‌سنده سربستی مروری طلب ایتمکله رومانیا حکومتی بر کره دها کندی منافعنی بیوك بر دستوره وبین الملل منافع عالیه‌یه توفیق ایتمکی مراد ایتمکده‌در .

موسیو ومنیزلوس ، موسیو چیچه‌رینك بیاناتنده یونانستانه دائر اولان بر تلمیح حقنده افاده‌ده بولوندی.

تجاوزینه قارشی بر سد بولندیرمق ایستەیور و وقتیله بو سد ایله جهان شمول قدرتنی حمایه اسبابنی تهیه ایدن عینی انکلترەدر که الیوم روسیەنك موقت صحفندن استفاده و بونك ایچون برمانعه اولان اسکی بوغازلرك مسدودیتنی ازاله ایتمك ایستیور .

« دعوت ایدن شمدیکی دولتلر رجالنك اکثریا بیسمارق حقنده موجب مؤاخذه کورمش اولدقلری مثللو قوای حربیه‌یی بربره بیغمقله صلح اصلا تحکیم اولنماز . یکدیکرینه ضد قوتلری آییرمقله صلح تحکیم اولنور . بزم یکیدن احداث ایتمك ایستدیکمز سد لیبرال ، محافظه‌کار ، اتحاد طرفداری ، بوتون انکلترەنك و دیکر ائتلاف دولتلرینك متعدد رجالنه نظراً حرب عمومیده بو مملکتلر طرفندن مدافعه اولنان عینی دستوره یعنی ملیت دستورینه مستنددر . بو دستورك قهرمان تورك ملتی حقنده تطبیقی لازمکلدیکی وقت ترك اولنه‌جغی اعلان ایدلمشمی ایدی ؟ بزه قارشی سوریلن اصول روسیه ایله متفقلری حقنده اولونجه بودستوره طبان طبانه ضددر .

« بزه قارشی سوریلن اصول شو صورتله توصیف اولنه‌بیلیر . روسیه‌یی نصل قیص قیوراق باغلامالی و بوغازلرده حربی نصل تنظیم ایتملی ؟ بو اصول موجبنجه قرەدکزده ضد قوای حاکمه بولندیرلمسی روسیه ایله تألیف بین واسطه‌سی دکلدر . بو اونی تدهیش ایتمکدر . لکن اوباش اکیه‌جکدر . بوغازلرده تأسیس اولنمق ایستیلان اصوله کلنجه ، بو ، صلحك دکل حربك تنظیمیدر . قرەدکزده هردولتك بولندیرەجغی قوتلر ساحلدار دولتلردن الك قوتلی دونمایی حائز اولانك دونماسنی تجاوز ایتمیه‌جك ایمش . اوحالده دعوت ایدن دولتلرك ، دونمالری هپ برابر حساب ایدیلنجه اوچ مثلی برقوتده بولنه‌جقدر . دیکر برچوق مجلسلره اولدیغی کبی بو مجلسده بررأی صاحبی اولەرق سوزسویلین دولتلر بوسایه‌ده قرەدکزده قاهر برتفوق حائز بولنه‌جقلردر . اکر ساحلدار دولتلر کندی بحریه‌لرینك تسلیحاتنك رفعی ایچون آکلاشه‌جق اولورلرسه هراجنبی دولت بنه قرەدکزده یالکز بری اون بیك طونه‌یی تجاوز ایده‌جك اوچر سفینه بولندیره‌بیله‌جکلردر . اکر بو اوچ کمیدن ایکیسی اون بیك واوچنجیسی اوتوز بیك طونه‌لق اولورسه بو اجنبی دولتلردن هربری بحراً کاملاً سلاحدن مجرد ساحلدار دولتلر قارشوسنده قرەدکزده اللی بیك طونیلاتو بولندیره‌جقدر . تسلیحات بحریه‌نك رفعی التزام اولوندیغی کوسترمك ایچون نه غریب برواسطه ! حرب زماننده تورکیه بیطرف اولدیغی تقدیرده دولتلر روسیه‌یه تعرضله ودونمالرینی بلا قید قرەدکزه سوق ایده‌بیلیرلر . تورکیه بوغازده سلاحلری آلنمش اولدیغندن دولتلرك الده بالطبع بر اویونجاق اوله‌جقدر .

« بوغازلرك غیرعسکری حاله افراغی تصوری ، حرب حالنده ، تورکیه بو طرز اداره‌یی تعدیل ایده‌جکنی احتوا ایتمکدەدر . لکن غیر مسلح بر منطقه بر حمله‌ده فصل مستحکم بر حاله افراغ اولنه‌بیلور ؟ تورکیه بوغازلر ساحللرینك مدافعه‌سنی احضار ایتمکدن منع اولنیور . بوغازلره ومرمره دکزینه مجاور بوتون حوالیده هیچ بر دمیر یولی هیچ بر شوسه انشا اولنه‌مایه‌جق ، چونکه بونلر آلات حربیه نقل ایتمکه خدمت ایده‌بیلیر . تسلیحاتك رفعنه نظارت ایده‌جك اولان مراقبه قومیسیونی محلی ایشلرك کافه‌سنه مداخله ایده‌بیله‌جك ، چونکه تسلیحاتك رفعی ماده‌لرینی تغییر ایتمك کندیسنه عائد اوله‌جقدر . تورك فیلوسی ، اکر بوغازلردن کچه‌جك اولورسه کندی مملکتنده بیله اصلا توقف ایده‌میه‌جکدر . دیکر طرفدن اکر تورکیه حربده بولنه‌جق اولورسه بیطرف حرب کمیلرینك تمامیله سربستی مرورینه مساعده ایتمکه مجبور اوله‌جقدر که بوده تورکیه‌نك تدابیر تدافعیه‌سنه غیرقابل توصیف بر قارغشه‌لق القا ایده‌جکدر . ایشته بو ، تورکیه‌نك استقلالنك ختامیدر . قرەدکز حقنده تکلیف اولنان شکل اداره روسیه ایچون قبولی غیرقابلدر .

وحر وحاکم بر تورکیه ـ که بوغازلر حقنده تکلیف اولنان اصول بونك وجودینی مستحیل قیلمقده‌در ـ بزجه آوروپانك قلبنده بر بیطرف اسویچره ویاخود بلجیقا کبی صلح ایچون الزم بر عنصردر .

« اسلافمزك سیاستی آرتق قطعیاً ترك ایتمش اولدیغمزدن بزه اسناد ایتدکلری مثللو سائرلری علیهنده عموملر حاضرلامق ایچون اصلا برسپر آرامیورز. قره‌دکزده‌کی فیلومز ساد جه مدافعه ایچوندر. بوغازلر دیکرلرینه اولدیغی کبی بزلره‌ده قپالی اولملیدر . بز ثابت ودواملی بر وضعیت احداث ایتمك ایسته‌یورز . بو « ال برلکیله حصوله چالیشمق ایسته‌دیکمز مستمر وجهان شمول بر وضعیتك بر قسمیدر . روسیه‌نك معاونتی اولمقسزین مستمر بر وضعیت اوله‌میه‌جقدر . روسیه ایله متفقلری ایچون سربستجه وبلا موانع انکشاف ایتمك امکانی تأمین اولنملیدر . بو مقصد اغوزنده بوغازلر حرب کمیلرینه قپالی اولملی وبو صورتله موجود رقابتلری یکدیکرندن آییرمه‌لیدر وبوطرزك اساسی اولمق اوزره تورکیه‌نك حریت وحاکمیت تامه‌سی محافظه اولنملیدر . »

موسیو دوفا ، موسیو چیچه‌رینك ملاحظاتنك رومانیایه تعلق ایدن قسمی حقنده جواب ویرمکی التزام ایتدی. روس هیئت مرخصه‌سنك ایکی مملکتی آییران اختلافلری تسویه ایچون صرف مساعی ایده‌جکی حقنده کوستردیکی آرزویی ممنونیتله سند اتخاذ ایلدی .

موسیو چیچه‌رین ، رومانیانك بوغازلر ایچون حربدن اول موضوع اولان اصولدن ممنون ایدوکنی وبو اصول حقنده هیچ بروجهله پروتستو. بولنمامش اولدیغی فکرینی درمیان ایلدی. بو افاده طوغری دکلدر. فی‌الواقع رومانیا بو اصولدن ممنون دکلدی فقط بوکا قاتلانمغه مجبور ایدی. رومانیانك تاریخ ملیسی هنوز قیصه اولمقله برابر بو اصولك کندی مقدراتنه نه‌قدر بار اولدیغنی حس ایلدیکی الیم ساعتلر کچیرمشدر . ایشته بوقبیل احوالك عودتنه محل بر اقامق ایستیه‌رك بوغازلر ایچون سربست بر اصولك تأسیسنی طلب ایتمکده‌در . موسیو چیچه‌رین رقابتلری یکدیکرندن آییرمق ایچون روس هیئت مرخصه‌سنك فکرنجه آرا یرده مشترك بر دیوار تأسیس ایتمك لازم کله‌جکنی سویله‌دی . رومانیا ایچون بو مشترك دیوار بر احاطه دیواری اوله‌جقدر .

موسیو دوفا ، رومانیانك دیکر دولتلرك النده بر آلت وظیفه‌سنی کورمك ایسته‌مدیکنی روس هیئت مرخصه‌سنه پك دوستانه بر صورتده اخطار ایلدی . رومانیانك بوغازلرك سربستیسی طلب ایتمسی ودیکر دولتلر طرفندن تشویق ایدلمسندن طولایی دکل ، منحصراً منفعتی اوراده کورمسندندر . ذاتاً رومانیانك عنعنوی سیاستی ـ اوسیاست که کندیسنه بعض وضیع موفقیتلر تأمین ایلمشدر ـ خوداندیشانه بر دعوی کودمك دکلدر . اوسیاست کندی منفعت مخصوصه‌سنی بیوك دستورلر ایله وبین‌الملل منافع ایله تألیف ایلمکه چالیشمقدر. رومانیا طونه مسئله‌سنده بویله حرکت ایتدی . حرب عمومی اثناسنده‌ده بویله حرکت ایتدی . بوغازلر مسئله‌سنده سربستی مروری طلب ایتمکله رومانیا حکومتی بر کره دها کندی منافعی بیوك بر دستوره وبین‌الملل منافع عالیه‌یه توفیق ایتمکی مراد ایتمکده‌در .

موسیو ومنیزلوس ، موسیو چیچه‌رینك بیاناتنده یونانستانه دائر اولان بر تلمیح حقنده افاده‌ده بولوندی.

تجاوزینه قارشی بر سد بولندیرمق ایستیور و وقتیله بو سد ایله جهان شمول قدرتنی حمایه اسبابنی تهیه ایدن عینی انکلتره‌در که الیوم روسیه‌نك موقت ضعفندن استفاده و بونك ایچون برمانعه اولان اسکی بوغازلرك مسدودیتنی ازاله ایتمك ایستیور .

« دعوت ایدن شمدیکی دولتلر رجالنك اکثریا بیسمارق حقنده موجب مؤاخذه کورمش اولدقلری مثللو قوای حربیه‌یی بر یره بیغمقله صلح اصلا تحکیم اولنماز . یکدیکرینه ضد قوتلری آییرمقله صلح تحکیم اولنور . بزم یکیدن احداث ایتمك ایستدیکمز سد لیبرال ، محافظه‌کار ، اتحاد طرفداری ، بوتون انکلتره‌نك و دیکر ائتلاف دولتلرینك متعدد رجاله نظراً حرب عمومیده بو مملکتلر طرفندن مدافعه اولنان عینی دستوره یعنی ملیت دستورینه مستنددر . بو دستورك قهرمان تورك ملتی حقنده تطبیق لازمکلدیکی وقت ترك اولنه‌جغی اعلان ایدلمشمی ایدی ؟ بزه قارشی سوریلن اصول روسیه ایله متفقلری حقنده اولونجه بو دستوره طبان طبانه ضددر .

« بزه قارشی سوریلن اصول شو صورتله توصیف اولنه‌بیلیر . روسیه‌یی نصل قیص قیوراق باغلامالی و بوغازلرده حربی نصل تنظیم ایتملی ؟ بو اصول موجبنجه قره‌دکزده ضد قوای حاکمه بولندیرلمسی روسیه ایله تألیف بین واسطه‌سی دکلدر . بو اونی تدهیش ایتمکدر . لکن اوباش اکیه‌جکدر . بوغازلرده تأسیس اولنمق ایستیلان اصوله کلنجه ، بو ، صلحك دکل حربك تنظیمیدر . قره‌دکزده هر دولتك بولندیره‌جغی قوتلر ساحلدار دولتلردن الك قوتلی دونمایی حائز اولانك دونماسنی تجاوز ایتمیه‌جك ایمش . اوحالده دعوت ایدن دولتلرك ، دونمالری هپ برابر حساب ایدیلنجه اوچ مثلی برقوتده بولنه‌جقدر . دیکر برچوق مجلسلره اولدیغی کبی بو مجلسده بر رأی صاحبی اوله‌رق سوز سویلین دولتلر بو سایه‌ده قره‌دکزده قاهر بر تفوق حائز بولنه‌جقلردر . اکر ساحلدار دولتلر کندی بحریه‌لرینك تسلیحاتنك رفعی ایچون آکلاشه‌جق اولورلرسه هر اجنبی دولت بنه قره‌دکزده بالکز بری اون بیك طونه‌یی تجاوز ایده‌جك اوچر سفینه بولندیره‌بیله‌جکلردر . اکر بو اوچ کمیدن ایکیسی اون بیك واوچنجیسی اوتوز بیك طونه‌لق اولورسه بو اجنبی دولتلردن هر بری بحراً کاملاً سلاحدن مجرد ساحلدار دولتلر قارشوسنده قره‌دکزده اللی بیك طونیلاتو بولندیره‌جقدر . تسلیحات بحریه‌نك رفعی التزام اولوندیغی کوسترمك ایچون نه غریب بر واسطه ! حرب زماننده تورکیه بیطرف اولدیغی تقدیرده دولتلر روسیه‌یه تعرضله ودونمالرینی بلا قید قره‌دکزه سوق ایده‌بیلیرلر . تورکیه بوغازده سلاحلری آلنمش اولدیغندن دولتلرك الده بالطبع بر اویونجاق اوله‌جقدر .

« بوغازلرك غیر عسکری حاله افراغی تصوری ، حرب حالنده ، تورکیه بو طرز اداره‌یی تعدیل ایده‌جکنی احتوا ایتمکده‌در . لکن غیر مسلح بر منطقه بر حمله‌ده فصل مستحکم بر حاله افراغ اولنه‌بیلور ؟ تورکیه بوغازلر ساحللرینك مدافعه‌سنی احضار ایتمکدن منع اولنیور . بوغازلره ومرمره دکزینه مجاور بوتون حوالیده هیچ بر دمیر یولی هیچ بر شوسه انشا اولنه‌مایه‌جق ، چونکه بونلر آلات حربیه نقل ایتمکه خدمت ایده‌بیلیر . تسلیحاتك رفعنه نظارت ایده‌جك اولان مراقبه قومیسیونی محلی ایشلرك کافه‌سنه مداخله ایده‌بیله‌جك ، چونکه تسلیحاتك رفعی ماده‌لرینی تفسیر ایتمك کندیسنه عائد اوله‌جقدر . تورك فیلوسی ، اکر بوغازلردن کچه‌جك اولورسه کندی مملکتنده بیله اصلا توقف ایده‌میه‌جکدر . دیکر طرفدن اکر تورکیه حربده بولنه‌جق اولورسه بیطرف حرب کمیلرینك تمامیله سربستی مرورینه مساعده ایتمکه مجبور اوله‌جقدر که بوده تورکیه‌نك تدابیر تدافعیه‌سنه غیر قابل توصیف بر قارغشه‌لق القا ایده‌جکدر . ایشته بو ، تورکیه‌نك استقلالنك ختامیدر . قره‌دکز حقنده تکلیف اولنان شکل اداره روسیه ایچون قبولی غیر قابلدر .

وحر وحاکم برتورکیه ـ که بوغازلر حقنده تکلیف اولنان اصول جونك وجودینی مستحیل قیلمقده‌در ـ بزجه آوروپانك قلبنده بر بیطرف اسویچره ویاخود بلجیقا کبی صلح ایچون الزم بر عنصردر .

« اسلافمزك سیاستی آرتق قطعیاً ترك ایتمش اولدیغندن بزه اسناد ابتدکاری مثللو سائرلری علیهنده هجوملرحاضر لامق ایچون اصلا برسپر آرامیورز. قرمد کزده‌کی فیلومز ساد جه مدافعه ایچوندر. بوغازلر دیکرلرینه اولدیغی کبی بزلره‌ده قپالی اوللیدر . بز ثابت ودواملی بر وضعیت احداث ایتمك ایسته‌یورز . بو ، ال برلکیله حصولنه چالیشمق ایستدیکمز مستمر وجهان شمول بر وضعیتك بر قسمیدر . روسیه‌نك معاونتی اولمقسزین مستمر بروضعیت اولهمیه‌جقدر . روسیه ایله متفقاری ایچون سربستجه وبلا موانع انکشاف ایتمك امکانی تأمین اولنملیدر . بو مقصد اغورنده بوغازلر حرب کیلرینه قپالی اوللی وبو صورتله موجود رقابتلری یکدیکرندن آیرمه‌لیدر وبوطرزك اساسی اولق اوزره تورکیه‌نك حریت وحاکمیت تامه‌سی محافظه اولنملیدر . »

موسیو دوقا ، موسیو چیچه‌رینك ملاحظاتنك رومانیایه تعلق ایدن قسمی حقنده جواب ویرمکی التزام ایتدی. روس هیئت مرخصه‌سنك ایکی مملکتی آیبران اختلافاری تسویه ایچون صرف مساعی ایده‌جکی حقنده کوستردیکی آرزویی ممنونیتله سند اتخاذ ایلهدی .

موسیو چیچه‌رین ، رومانیانك بوغازلر ایچون حربدن اول موضوع اولان اصولدن ممنون ایدوکنی وبواصول حقنده‌هیچ بروجهله پروتستو. بولنمامش اولدیغی فکرینی درمیان ایلدی. بوافاده طوغری دکلدر. فی‌الواقع رومانیا بو اصولدن ممنون دکلدی فقط بوکا قاتلانمغه مجبور ایدی. رومانیانك تاریخ ملیسی هنوز قیصه اولمقله برابر بو اصولك کندی مقدراتنه نه‌قدر بار اولدیغنی حس ایلدیکی الیم ساعتلر کچیرمشدر . ایشته بوقبیل احوالك عودتنه محل براقامق ایستیه‌رك بوغازلر ایچون سربست براصولك تأسیسنی طلب ایتمکده‌در . موسیو چیچه‌رین رقابتلری یکدیکرندن آیرمق ایچون روس هیئت مرخصه‌سنك فکرنجه آرا یرده مشترك بر دیوار تأسیس ایتمك لازم کلهجکنی سویله‌دی . رومانیا ایچون بو مشترك دیوار بر احاطه دیواری اولهجقدر .

موسیو دوقا ، رومانیانك دیکر دولتلرك النده بر آلت وظیفه‌سنی کورمك ایسته‌مدیکنی روس هیئت مرخصه‌سنه پك‌دوستانه برصورتده اخطار ایلدی . رومانیانك بوغازلرك سربستیسنی طلب ایتمسی ودیکر دولتلر طرفندن تشویق ایدلمسندن طولایی دکل ، منحصراً منفعتی اوراده کورمسندندر . ذاتاً رومانیانك عنصری سیاستی ـ اوسیاست که کندیسنه بعض وضیع موفقیتلر تأمین ایلشدر ـ خوداندیشانه بردعوی کودمك دکلدر . اوسیاست کندی منفعت مخصوصه‌سنی بیوك دستورلر ایله وبین‌الملل منافع ایله تألیف ایلمکه چالیشمقدر. رومانیا طونه مسئله‌سنده بویله حرکت ایتدی . حرب عمومی اثناسنده‌ده بویله حرکت ایتدی . بوغازلر مسئله‌سنده سربستی ضروری طلب ایتمکله رومانیا حکومتی بر کره دها کندی منافعی بیوك بر دستوره وبین‌الملل منافع عالیه‌یه توفیق ایتمکی مراد ایتمکده‌در .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو چیچه‌رینك بیاناتنده یونانستانه دائر اولان برتلمیح حقنده افاده‌ده بولوندی.

تجاوزينه قارشى بر سد بولنديرمق ايسته‌يور و وقتيله بو سد ايله جهان شمول قدرتى حمايه اسبابنى تهيه ايدن عينى انكلتره‌در كه اليوم روسيه‌نك موقت ضعفندن استفاده وبونك ايچون برمانعه اولان اسكى بوغازلرك مسدوديتى ازاله ايتمك ايستيور .

« دعوت ايدن شمديكى دولتلر رجالنك اكثريا بيمارق حقنده موجب مؤاخذه كورمش اولدقلرى مثللو و بوغازلرده حربى فصل تنظيم ايتملى ؟ بواصول موجنجه قره‌دكزده ضد قواى حاكمه بولنديرلمسى روسيه ايله تأليف بين واسطه‌سى دكلدر . بو اونى تدهيش ايتمكدر . لكن اوباش اكيه‌جكدر . بوغازلرده تأسيس اولنمق ايستيلان اصوله كلنجه ، بو ، صلحك دكل حربك تنظيميدر . قره دكزده هردولتك بولنديره‌جنى قوتلر ساحلدار دولتلردن الك قوتلى دونمانى حائز اولانك دونمالرينى تجاوز ايتميه‌جك ايمش . اوحالده دعوت ايدن دولتلرك ، دونمالرى هپ برابر حساب ايديلنجه اوچ مثلى برقوته بولنه‌جقدر . ديكر برچوق مجلسلره اولديغى كبى بومجلسده برأى صاحبى اولەرق سوزسويلين دولتلر بوسايه‌ده قره‌دكزده قاهر برتفوق حائز بولنه‌جقلردر . اكر ساحلدار دولتلر كندى بحريه‌لرينك تسليحاتنك رفعى ايچون آكلاشه‌جق اولورلرسه هراجنبى دولت يىنه قره‌دكزده يالكزبرى اون بيك طونه‌يى تجاوز ايده‌جك اوچرسفينه بولنديره‌بيله‌جكلردر . اكر بواوچ كيدن ايكيسى اوتر بيك واوچنجيسى اوتوز بيك طونه‌لق اولورسه بو اجنبى دولتلردن هربرى بحراً كاملاً سلاحدن مجردساحلدار دولتلرقارشوسنده قره‌دكزده اللى بيك طونيلاتو بولنديره‌جقدر . تسليحات بحريه‌نك رفعى التزام اولوندىغى كوسترمك ايچون نه غريب برواسطه ! حرب زمانىنده تركيه بيطرف اولديغى تقديرده دولتلر روسيه‌يه تعرضله ودونمالرينى بلا قيد قره دكزه سوق ايده‌بيلرلر . تركيه بوغازده سلاحلرى آلنمش اولديغندن دولتلرك الذه بالطبع براويونجاق اوله‌جقدر .

« بوغازلرك غيرعسكرى حاله افراغى تصورى ، حرب حالنده ، تركيه بو طرز اداره‌يى تعديل ايده‌جكنى احتوا ايتمكده‌در . لكن غير مسلح بر منطقه بر حاله‌ده فصل مستحكم بر حاله افراغ اولنه‌بيلور ؟ تركيه بوغازلر ساحللرينك مدافعه‌سنى احضار ايتمكدن منع اولنبور . بوغازلره ومرمره دكزينه مجاور بوتون حواليده هيچ بر دمير يولى هيچ بر شوسه انشا اولنه‌مايه‌جق ، چونكه بونلر آلات حربيه نقل ايتمكه خدمت ايده‌بيلير . تسليحاتك رفعنه نظارت ايده‌جك اولان مراقبه قوميسيونى محلى ايشلرك كافه‌سنه مداخله ايده‌بيله‌جك ، چونكه تسليحاتك رفعى ماده‌لرينى تغير ايتمك كندىسنه عائد اوله‌جقدر . تركيه فيلوسى ، اكر بوغازلردن كچه‌جك اولورسه كندى مملكتنده بيله اصلا توقف ايده‌مه‌جكدر . ديكر طرفدن اكر تركيه حربده بولنه‌جق اولورسه بيطرف حرب كيلرينك تماميله سربستىٔ مرورينه مساعده ايتمكه مجبور اوله‌جقدر كه بوده تركيه‌نك تدابير تدافعيه‌سنه غيرقابل توصيف بر قارغشه‌لق القا ايده‌جكدر . ايشته بو ، تركيه‌نك استقلالنك ختاميدر . قره‌دكز حقنده تكليف اولنان شكل اداره روسيه ايچون قبولى غيرقابل‌در .

اوزره لوزانه کلمش اولدیغندن کندی مملکتنك منافعنی منفعت عمومیه‌یه اویدورمقله برابر محافظه‌یه حصر دقت آرزوسنده‌در . بوجهتدن کندیسی بوغازلر مسئله‌سنه تعلق ایدن خصوصاتده صوك جلسه‌ده وقوع بولان بیاناتی تأیید ایتمکله شرفیاب‌در . صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن هیئت مرخصه‌سی دعوت ایدن دولتلرك فکرلرینه ودرمیان ایتدکلری تکلیفلره اشتراك ایدر دیدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، یونان حکومتی نامنه ، دعوت ایدن دولتلرك تکلیفلرینه اشتراك ایتدی .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك منسوب اولدیغی هیئت مرخصه‌نك فکرلرینی پك صریح برصورتده ایضاح ایتدیکنی تصدیق ایلدی . تورکیه‌نك فکرنجه بوغازلر مسئله‌سنده قطعی برصورت حل تأمینه صالح هر هانکی بربلانك مستند اولمق لازم‌کلدیکی دستورلری تعریف ومتفقلرك لایحه‌سنده مندرج اولوب عصمت پاشانك یکیدن ایضاحنی ایستدیکی یدی نقطه‌یی ذکر ایتدی . بو نقطه‌لردن برقاچی حقنده درحال جواب ویریله‌رك عصمت پاشانك بونلره متعلق حقسز اندیشه‌لری سهولتله ازاله ایدیله بیلیر . مع‌هذا لورد کورزون متفق رفیقلریله کندیسنك عصمت پاشانك ملاحظاتنی تفصیلاتیله تدقیقه وقت بوله‌جق قدر قطعی جوابك تأخیرینی تورك هیئت مرخصه‌سنه وقونفرانسه قارشو دها نازکانه اوله‌جغنی سویله‌دی . اشبو صورتله حرکته موسیو چیچه‌رینك نطقی تورك هیئت مرخصه‌سی تکلیفنك روس هیئت مرخصه‌سنی‌ده دیکر هیئت مرخصه‌لری درجه‌سنده حیرته القا ایلدیکنی کوستردیکندن طولایی برقات موافق اولدیغنی علاوه ایتدی . بنابرین لورد کورزون بوکا مماثل احوالده اولدیغی کبی قومیسیونك بر ویا بربچق کون دکل فقط اوکله‌دن صکره‌یه قدر مذاکره‌یی تعلیق ایتمسنی تکلیف ایلدی .

موسیو باره‌ر ومارکی غارونی بوتکلیفه اشتراك ایتدیلر .

جلسه‌یه ساعت اون بر بچقده ختام ویرلدی .

کاتب عمومی
ه . ماسیغلی

تصدیق ایدلمشدر :

ف . ل . پرلی (دول متحدهٔ آمریقا) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئ . لاغارد (فرانسه) ؛ ن . قوللوس (یونانستان) ؛ ر . ایندەلی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ن . قونیمسقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صربلر ، خرواتلر ، سلووه‌نلر قرالغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) .

وبو بابده ایضاحات ایسته‌مکه لزوم کوردی . موسیو چیچه‌رین رومانیا یکی بر یونانستان اوله‌بیلور دیدی بین‌الملل برقونفرانسی حضورنده قوه اولنان بویله‌افادات یونانستانك حیثیتی کسر ایده‌جك ماهیتده کورینیور موسیو چیچه‌رینك بوخصوصده فکرینی موضحاً سویله‌مسنی رجا ایتدی . بوکبی مجالسده حقارت‌آمیز تلمیحلر بولونیله‌مز .

موسیو چیچه‌رین ، ساده‌جه بعض حکومتلرك دیکرلریه نسبتله اولان مربوطیتی وبویله بروضعیتك احداث ایده‌بیله‌جکی نتایجی ایما ایتمك ایستدیکنی بیان ایتدی .

موسیو دوقانك سویلدیکی سوزلر حقنده‌ده موسیو چیچه‌رین آتیده‌کی بیاناتده بولنمق ایچون فرصت استفاده ایلدی :

« اگر بوغارلرده بزم اصولمز قبول اولنورسه قره دکزده ساحلدار دولتلرله مخصوصی بر قونفرانس کندی ساحللرینك امنیت متقابله‌سی شرائطی مناقشه ایتمکه آماده‌یز . »

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو چیچه‌رینك ایضاحاتی مبهم بولدی واصرار ایتمامکی موافق عد ایتدی .

لورد کورزون ، بلغار هیئت مرخصه‌سنك سوز سویلك ایسته‌یوب ایسته‌مدیکنی صوردی .

موسیو استامبولیسکی اولکی بیاناتنه علاوه ایده‌جك برشی اولمادیغنی سویلدی .

لورد کورزون بلغارستان طرفندن دها صریح برجواب بکلیوردی . وضعیت کچن جلسه‌دن بری تبدیل ایتمدی ومتفقلر نامنه بوغازلر اصولی تنظیم ایچون برلایحه تقدیم ایلدی .

تورك وروس هیئت مرخصه‌لرینك طلبی اوزرینه متفقلرك جوابلرینك احضاری ایچون برکوندن فضله مهلت اعطا اولنمدی . قوه‌یسیون شمدی تورك وروس جوابلرینی دیکله‌دی ؛ موسیو دوقا فکرلرینی شایان‌دقت بروضوح ایله بیان‌ایتدی . مسئله‌ده علاقه‌دار بوتون دولتلرك فکرلرینی بیلمك متفقلر ایچون براهمیت اساسیه حائزدر . دعوت ایدن دولتلر بر صورت حلك قبولی اخبار ایتمك آرزوسنده دکلدرلر ؛ اونلر بالاتفاق قبو اولنمش بر قراره واصل اولق ایسترلر وهر دولتك بو مناقشه‌یه اشتراك ایتمسی منفعت عمومیه مقتضاسندندر بناءً علیه لورد کورزون موسیو استامبولیسکینك یکیدن مسئله‌یی تأمل ولطفاً برجواب اعطا ایده‌جکی امیدنده بولوندیغنی سویله‌دی .

موسیو استامبولیسکی ، بوغازلر مسئله‌سنه متعلق متفقین تکلیفلرینی قبول ایلدیکنی بیان ایتدی .

موسیو سپالایکوویچ ، صرب ـ خروات ـ اسلوون هیئت مرخصه‌سی تورکیه‌ایله صلحی مذاکره وعقد ایتمك

اوزره لوزانه کلمش اولدیغندن کندی مملکتنك منافعنی منفعت عمومیه‌یه اویدورمقله برابر محافظه‌یه حصر دقت آرزوسنده‌در . بوجهتدن کندیسی بوغازلر مسئله‌سنه تعلق ایدن خصوصاتده صوك جلسه‌ده وقوع بولان بیاناتی تأیید ایتمکله شرفیاب‌در . صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن هیئت مرخصه‌سی دعوت ایدن دولتلرك فکرلرینه ودرمیان ایتدکلری تکلیفلره اشتراك ایدر دیدی .

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، یونان حکومتی نامنه ، دعوت ایدن دولتلرك تکلیفلرینه اشتراك ایتدی .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك منسوب اولدیغی هیئت مرخصه‌نك فکرلرینی پك صریح برصورتده ایضاح ایتدیکنی تصدیق ایلدی . تورکیه‌نك فکرنجه بوغازلر مسئله‌سنده قطعی برصورت حل تأمینه صالح هرهانکی بربلانك مستند اولمق لازم‌کلدیکی دستورلری تعریف ومتفقلرك لایحه‌سنده مندرج اولوب عصمت پاشانك یکیدن ایضاحنی ایستدیکی یدی نقطه‌یی ذکر ایتدی . بو نقطه‌لردن برقاچی حقنده درحال جواب ویریله‌رك عصمت پاشانك بونلره متعلق حقسز اندیشه‌لری سهولتله ازاله ایدیله بیلیر . مع‌هذا لورد کورزون متفق رفیقلریله کندیسنك عصمت پاشانك ملاحظاتنی تفصیلاتیله تدقیقه وقت بوله‌جق قدر قطعی جوابك تأخیرینی تورك هیئت مرخصه‌سنه وقونفرانسه قارشو دها نازکانه اوله‌جغنی سویله‌دی . اشبو صورتله حرکته موسیو چیچه‌رینك نطقی تورك هیئت مرخصه‌سی تکلیفنك روس هیئت مرخصه‌سنی‌ده دیکر هیئت مرخصه‌لری درجه‌سنده حیرته القا ایلدیکنی کوستردیکندن طولایی برقات موافق اولدیغنی علاوه ایتدی . بنابرین لورد کورزون بوکا مماثل احوالده اولدیغی کبی قومیسیونك بر ویا بربچق کون دکل فقط اوکله‌دن صکره‌یه قدر مذاکره‌یی تعلیق ایتمسنی تکلیف ایلدی .

موسیو باره‌ر ومارکی غارونی بوتکلیفه اشتراك ایتدیلر .

جلسه‌یه ساعت اون بر بچقده ختام ویرلدی .

کاتب عمومی
ه . ماسیغلی

تصدیق ایدلمشدر :

ف . ل . پیلی (دول متحدهٔ آمریقا) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئ . لاغارد (فرانسه) ؛ ن . قولیوس (یونانستان) ؛ ر . ایندەلی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ن . قونیمسقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صربلر ، خرواتلر ، سلووه‌نلر قرالغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) .

وبو بابده ایضاحات ایسته‌مکه لزوم کوردی . موسیو چیچه‌رین رومانیا یکی بر یونانستان اوله‌بیلور دیدی بین‌الملل برقوفرانس حضورنده قوه اولنان بویله‌افادات یونانستانك حیثیتی کسر ایده‌جك ماهیتده کورینیور موسیو چیچه‌رینك بوخصوصده فکرینی موضحاً سویله‌مسنی رجا ایتدی . بوکبی مجالسده حقارت‌آمیز تلمیحلر بولونیله‌مز .

موسیو چیچه‌رین ، ساده‌جه بعض حکومتلرك دیکرلریه نسبتله اولان مربوطیتی وبویله بروضعیتك احداث ایده‌بیله‌جکی نتایجی ایما ایتمك ایستدیکنی بیان ایتدی .

موسیو دوقاك سویلدیکی سوزلر حقنده‌ده موسیو چیچه‌رین آتیده‌کی بیاناتده بولنمق ایچون فرصتدن استفاده ایلدی :

« اکر بوغازلرده بزم اصولمز قبول اولنورسه قره دکزده ساحلدار دولتلرله مخصوصی بر قوفرانس کندی ساحللرینك امنیت متقابله‌سی شرائطی مناقشه ایتمکه آماده‌یز . »

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو چیچه‌رینك ایضاحاتی مبهم بولدی واصرار ایتمامکی موافق عد ایتدی .

لورد کورزون ، بلغار هیئت مرخصه‌سنك سوز سویلمك ایسته‌یوب ایسته‌مدیکنی صوردی .

موسیو استامبولیسکی اولکی بیاناته علاوه ایده‌جك برشی اولمادیغنی سویلدی .

لورد کورزون بلغارستان طرفندن دها صریح برجواب بکلیوردی . وضعیت کچن جلسه‌دن بری تبدل ایتدی ومنقفلر نامنه بوغازلر اصولی تنظیم ایچون برلایحه تقدیم ایلدی .

تورك وروس هیئت مرخصه‌لرینك طلبی اوزرینه منقفلرك جوابلرینك احضاری ایچون برکوندن فضله بر مهلت اعطا اولنمشدی . قوه‌یسیون شمدی تورك وروس جوابلرینی دیکله‌دی ؛ موسیو دوقا فکرلرینی شایان‌دقت بروضوح ایله بیان‌ایتدی . مسئله‌ده علاقه‌دار بوتون دولتلرك فکرلرینی بیلمك منقفل ایچون براهمیت اساسیه‌یی حائزدر . دعوت ایدن دولتلر بر صورت حلك قبولی اخبار ایتمك آرزوسنده دکلدرلر ؛ اونلر بالاتفاق قبول اولنمش بر قراره واصل اولمق ایسترلر وهر دولتك بو مناقشه‌یه اشتراك ایتمسی منفعت عمومیه مقتضاسندندر بناءً علیه لورد کورزون موسیو استامبولیسکینك یکیدن مسئله‌یی تأمل ولطفاً برجواب اعطا ایده‌جکی امیدنده بولوندیغنی سویله‌دی .

موسیو استامبولیسکی ، بوغازلر مسئله‌سنه متعلق متفقین تکلیفلرینی قبول ایدیکنی بیان ایتدی .

موسیو سیالایغوویچ ، صرب ـ خروات ـ اسلوون هیئت مرخصه‌سی تورکیه‌ایله صاحبی مذاکره وعقد ایتمك

سیر و. تیرده‌ل ،موسیو لیندله‌ی ، آمیرال ر. کیه‌س ، ماژور جنرال بورنه‌ت ستوآرت ،موسیو مالکین ، کپتن پاوند ر. ن. ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیو لی‌په‌ر ، بیکباشی ماق له‌ئود ، موسیو ماق فلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ، جنرال وه‌یغان ، موسیو فروماژو ، موسیو دولاقرووا ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، موسیو بارووا (فرانسه) ؛ موسیو میخالاقوپولوس، موسیو و. دندرامیس ، جنرال مازاراکیس، موسیو پولیتیس (یونانستان) ؛ موسیو آرلوتتا ، میرآلای ویتاله ، موسیو غواریغلیا ، موسیو نوغارا ، موسیو چیمارا ، موسیو سالم (ایتالیا) ؛ موسیو ناغا اوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای ساینغو ، یوزباشی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونچسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا)؛ موسیو ایلیچ ، موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلوه‌ن قراللغی) ؛ منیر بك ، مختار بك ، (تورکیه) ؛ مونسنیور ستفان ، موسیو مورفوف (بلغارستان) ؛ موسیو به‌ره‌نس ، موسیو شاپوشنیقوف (روسیه ـ اوقرانیا ، کورجستان).

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : موسیو ف . لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندله‌للی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قوستانتینه‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلوه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) ؛ مادموازل استانچیوف، موسیو آلتینوف (بلغارستان) ، موسیو صابانین ، موسیو پاستوخوف ، موسیو آره‌نس ، مادام زاره‌چقایا (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

ترجمان : قائمقام هه‌یوود .

١٢ نومرولو ضبطنامه

بوغازلر اصولنی تدقیقه مأمور قومیسیونه

٤ نومرولی مضبطه

٨ کانون اول ١٩٢٢ تاریخلی جمعه جلسه‌سی

جلسه ، ساعت اون آلتیده اوشی شاتوسنده لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد، آمیرال بریستول، موسیو غروو (آمریقا دول متحده‌سی)؛ مارکی کورزون اوف که‌داستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطولغی) ؛ موسیو باره‌ر ، موسیو بومپار (فرانسه)؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس، موسیو قاقلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی، موسیو مونتانیا ، (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا، موسیو دیاماندی (رومانیا)؛ موسیو سپالایقوویچ ، موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ عصمت پاشا ، رضانور بك ، (تورکیه). موسیو استامبولیسکی ، موسیو ق . طودوروف ، موسیو استانجیوف (بلغارستان) ؛ موسیو چیچه‌رین ، موسیو راقووسکی ، موسیو میدیوانی ، موسیو وورووسکی (روسیه ، اوقرانیا ، کورجستان).

کذا ذوات آتیه دخی حاضر بولنمشلردر :

موسیو آموری، موسیو غله‌سپی ، موسیو دوایت؛ موسیو هه‌ق ، (آمریقا دول متحده‌سی) ؛

دمیر یولار مواقف انتهائیه‌سنك مدافعه‌سی سربستی مرور حقی تهدید ایتمیه‌جك بر صورتده امکان داخله کیرملیدر . بو بزم متخصصلرمزك تورك متخصصلریله مذاکره‌یه تماماً آماده اولدقلری بر مسئله‌در .

ایکنجی نقطه آناطولی ایله تراکیا آراسنده ارتباط قره‌دکز بوغازینك طرفینه موصل دمیر یولرله واقع اولدیغندن طولایی بوغاز ایچنده غیرعسکری بر منطقه تأسیسنك بیهوده‌لکیدر .

بز ظن ایدیورزکه بومنطقه‌نك غیرعسکری حاله افراغی اساسی ایچا اولمقلی‌در . فقط بلکه بونده استانبول حقنده بعض تعدیلات اجرا ایدیلهبیلیر .

اوچنجی نقطه آنجق بوندن اولکی ایضاح ایدیور : تورك هیئت مرخصه‌سی منطقه‌لر داخلنده ، بر غیر عسکری منطقه‌دن دیکرینه یعنی بوغازلرك بر ساحلندن اوته‌کنه عسکر کچمسنه مساغ اولماسنی ایسته‌یور . بزم جوابمز بوامرار کیفیتی ترانسیت صورتیله‌اولمق شرطیله تورك عسکرینك برطرفدن دیکرینه کچمسنه‌اعتراضمز اولمدیغی مرکزنده‌در .

دردنجی نقطه تورکیه‌نك استانبولده وسائر یرلرده ترسانه‌لره وسائر تأسیساته مالك‌اولمسی طلبیدر. بوتدقیقه لایق وبرائتلافله نتیجه‌لنمسی مشکل اولمامق لازم کلن برطلبدر. فقط ظن ایدیورم‌که بونی یکی معاهده‌نك بحری وعسکری موادینی مذاکره ایده‌جکمز زمانه براقق دها ایدیر . مذکور کیفیت قومیسیونك مساعیسنك بر قسمنی تشکیل ایدر . امید ایدرمکه قریباً بوتدقیقاته باشلایه‌بیله‌جکز .

بشنجی اولهرق تورك هیئت مرخصه‌سی غیرعسکری مناطقك جوق واسع اولمسندن شکایت ایتمکده‌در . متفقلرك بری وبحری متخصصلری بواخطارك معناسنی تماماً ادراك ایتمیورلر ؟ فقط اشبو مناطقك معین حدود جغرافیه‌سی بر مذاکره‌یه زمین اولهبیلور ومتخصصلرمز تورك متخصصلرینك بوبابده سویله‌جکلرینی‌دیکله‌مکله مختار اولهجقلردر .

آلتنجی نقطه سیاسی ماهیتده‌در . قومیسیون کچن هفته بوغازلرك مدخلنده واقع آطه‌لرك غیرعسکری حاله افراغی ومستقبل وضعیت سیاسیه‌سنی برمدت مناقشه ایتدیکمزی درخاطر ایدر . بز درت آطه‌نك ، ایمروز ، بوزجه آطه، سیادیرك ولیعنی آطه‌لرینك غیرعسکری حاله افراغی طرفداری ایدك ؛ بالکز متفقلر لیعنی وسیادیرك اوزرنده حاکیمك تکرار موضوع بحث اولمسنه موافقت ایده‌میورلردی ، بوندن طولایی متفقلر لیعنی‌ده مختار براداره تأسیسی قبول‌ایده‌میورلر. ایمروز وبوزجه آطه‌یه‌کلنجه بومسئله‌یی مؤخر برتاریخه براقدق وبن تورك‌هیئت مرخصه‌سنی بووسیله ایله ، منحصراً روم اهالی مسکون بولندیغی معلن عرق احصائیاتی تودیع ایلدیکم‌ایمروز آطه‌سنك تورك حاکیمیته دوری‌طلبی محق کوسترمه‌جك‌اسبابی محتوی دها تمام برایضاحنامه ویرمکه‌دعوت‌ایلدم.

یدنجی نقطه تورك هیئت مرخصه‌سنك کلیبولی شبه‌جزیره‌سنی آنی برصورتده متفق دولتلر اوراده اصغری وسائط مدافعه بولندیرمنه معطوف طلبیدر . بوخصوصده دخی متفقین متخصصلری تورك هیئت مرخصه‌سنك ایسته‌دیکنی لایقیله آکلایه‌میورلر ؛ بومسئله‌نك کندی آره‌لرنده برفکر دوستانه ایله مناقشه‌سی دها ایی‌اولهجقدر.

نهایت برنقطه واردرکه مذاکره‌مزده بحث ایدلمامشدر وبونك اوزرنده متفق دولتلر اصراره مجبوردرلر . بز حرب اثناسنده اولن قهرمان بریه وبحریه عسکرلرمزك تورك طوپراغنك مختلف اقسامنده بولنان‌مزارلرینی محتوی‌عرصه‌لرك،ملك‌صرفی‌اولهرق، متفقلره دوریی طلبه‌مجبوروز. بزم‌ایچون اورالری مقدس برطوپراقدر، وبن برجوق دفعهلر حسیات ملیه‌یه مراجعت ایدن تورك هیئت مرخصه‌سنك بك طبیعی اولان بوطلبی اسعاف‌ایچون هیچ براعتراض سرد ایتمیجکنه قانعم .

بوغازلرك تابع اولدیغی اصول تورك مقابل تكلیفلرینك مذاكره‌سی

لورد كورزون آتیده‌كی بیاناتده بولوندی :

بو صباح تورك هیئت مرخصه‌سنك فكرلرینی دیكله‌دك وبن متفق حكومتلرك جوابنی بواوكله‌دن صوكره بیلدیرمكی وعد ایتدم .

اول‌امرده تورك هیئت مرخصه‌سنك كندی طوپراغی وكندی منافعی ایچون كافی تأمینات آلمق شرطیله غیرعسكری حاله افراغ اولنمش حوالی دستورینی علی‌الاطلاق قبول ایلمسندن طولایی بختیارز .

ایكنجی درجه‌ده تورك هیئت مرخصه‌سی ، بشقه برشی تصریح ایتمكسزین ، هم صلح زماننده هم حرب وقتنده ، تجارت كیلرینك سربستجه مروری دستورینی قبول ایلمشدر .

كذلك تورك هیئت مرخصه‌سی بوغازلرده سیر سفائنك بر نظامه ربطی ایچون بین‌الملل بر قومیسیون احداثنی قبول ایتمشدر .

بعده تورك هیئت مرخصه‌سی بوغازلره تطبیقنی آرزو ایلدیكی اصولك اساساتنی ذكر وتعریف ایتمشدر . برنجی اساس بوغازلره ، مرمره دكزینه واستانبوله قارشی كرك قره‌دن وكرك دكزدن ناكهانی بر تعرضه قارشی ، اولجه‌ده سویلدیكم كبی ، تحت محافظه وامنیته آلیندیغنی كورمك آرزوسیدر .

بزم جوابمز شودركه الزم عد اولنان بری وبحری تأميناتی متفقلر تكلیفلری ایله اعطا ایلمش اولدقلری مطالعه‌سنده‌درلر . دیكر طرفدن ـ تراكیاده غیر عسكری حاله افراغ ایدیله‌جك مناطق مسئله‌سی مذاكره ایدلدیكی وقت سویلدیكم كبی ـ دها سیاسی ماهیتده برطاقم تأمینات منضمه الزم‌اولوب اولمدیغنی بیلمك‌مسئله‌سی تدقیقه محتاج بر مسئله‌در . بومسئله متفقلرك حقوق متخصصلری طرفندن تتبع اولندی ، بونلرك بر زمین ائتلاف بولنه‌بیلوب بولنه‌میه‌جغنی آرامق اوزره تورك رفیقلریله مناسبته كیریشملرینی تكلیف ایده‌جكم .

تورك هیئت مرخصه‌سی طرفندن وضع‌اولنان ایكنجی اساس قره‌دكزه كچمسنه مساعده ایدیله‌جك بحری قوتلرك تحدیدینه لزوم اولدیغی جهتیدر . بوخصوصده بز متفقین تكلیفنك محتوی اولدیغی اساسك موافق اولدیغی فكرنده اولمقله برابر بونی سربستجه تفسیر ایتمكه تمامیله متمایلز ودوستانه بر تدقیق نتیجه‌سنده تورك هیئت مرخصه‌سنك اندیشه‌لرینی تسكین ایده‌جك برشكل بولنه‌جغنه قانعم .

تورك هیئت مرخصه‌سی طرفندن بیان اولنان اوچنجی‌اساس « كرك صلح وكرك حرب زماننده تجارت كیلری ایچون سربستئ مروردر . اكر توركیه حال حربده بولنورسه الزم اولان فنی مراقبه‌یی اجرا ایتمكله اكتفا ایده‌جكدر . »

بوبابده مناقشه یوقدر . تورك طلبی متفقلرك تكلیفنه تماماً مطابقدر .

تورك هیئت مرخصه‌سنك متفقلرك تكلیفلرنده توركیه‌نك منافعنه وامنیتنه خلل كتیره‌جك ماهیتده اولدیغی ذهابنده بولندیغی نقطه‌نك تدقیقنه كچیورم .

اول‌امرده توركیه مرمره دكزنده بعض لیمانلرك وبودكزه منتهی دمیر یول مواقف‌انتهائیه‌سنك‌مدافعه‌سی ضرورتندن طولایی مرمره‌نك « بوغازلر » تعبیرنده داخل اولمامسنی ایسته‌مكده‌در .

بزم مرمره دكزینی تماماً آییرد ایده‌میه‌جكمز آشكاردر . چونكه بو دكز بوغازلرك امتداد جغرافیسیدر وسربستئ مرور بالذات بوغازلر بونجه اولدیغی كبی اوراده‌ده كذلك ضروریدر . بو بزم تكلیفلرمزك بر قاعدهٔ اساسیه‌سیدركه بوكا تورك هیئت مرخصه‌سنجه‌ده اعتراض ایدلمه‌مشدر . دیكر طرفدن بیان اولنان لیمانلرله

لورد کورزون ، تورك هیئت مرخصه‌سنه ، متفقین نامنه سویلدیکی شیاره جواب ویرمك ویاخود نقطهٔ نظرینی بالآخره بیلدیرمك شقلرندن هانکیسنی ترجیح ایتدیکنی صوردی . مختلف نقطه‌لر حقنده متخصصلر آراسنده بر مذاکره اجراسنی تکلیف ایتدی . عصمت پاشا احتمالکه جوابنی بومذاکره‌نك نهایت بولندیغی زمانه تعلیق ایتمکی ترجیح ایده‌جکدر دیدی .

عصمت پاشا لورد کورزونك تشریحاتنده‌کی برچوق اساسلی نقطه‌لرحقنده ایضاحات آلمق آرزوسنده‌بولندی. لورد کورزون متخصصین ایله احضار ایدیله‌جك برطاقم ایشلردن بحث‌ایلدی؛ بالخاصه‌معاهده‌نك بحری‌وعسکری موادندن بحث ایتدی . تورك هیئت مرخصه‌سی تورکیه ایچون حیاتی اهمیتی حائز وبوغازلره مذاکره‌نك‌هیئت عمومیه‌سی اوزرنده تأثیر ایقاع ایده‌جك ماهیتده بولنان بو مسئله حقنده متفق دولتلرك فکرینی ونقطهٔ نظرینی صراحةً وسرعت ممکنه ایله اوکرنمك مجبوریتنده بولنمقده‌در دیدی .

کلیبولی مزارلری

بعده لورد کورزونك کلیبولی مزارلری حقنده‌کی طلبنه جواب ویره‌رك عصمت پاشا تورکلرك بتون مزارلقلره وبالخاصه صحنهٔ حاضرهٔ حربده اولنلرك مزارلرینه حرمتکار اولمق عنعنه‌لری اقتضاسندن اولدیغنی اخطار ایتدی. فقط مزارلغك بولندیغی اراضینك تصرفی‌حقنده لورد کورزونك قوللاندیغی تعبیرانك‌معناسنی ایی آکلامدیغنی سویله‌دی .

خلاصه ایتمك اوزره عصمت پاشا متخصصلرله چالشدقدن وتفصیلات لازمه‌یی الده ایتدکدن صکره‌مسئله‌یی یکی شکلنه کوره تدقیق ایده‌جکنی بیان ایلدی .

لورد کورزون، عصمت پاشانك ایکی مسئله احداث ایتدیکنی ایلری سوردی. اول‌امرده، مشارالیه‌بوغازلر مسئله‌سنه تماس ایتمدن ، صلحك عسکری وبحری شرائطی حقنده متفق حکومتلرك نقطهٔ نظرینی بیلمك ایستیور . بویله معقول برطلبدر وتورکیه‌نك استقباله بولندیره‌جغی‌بحری قوت مسئله‌سی بالخاصه تدقیق اولنمه لایقدر . لورد کورزون بومسئله‌یی برلکده تدقیقه کیریشمك‌می آرزو ایلدیکنی صوردی .

مزارلره کلنجه عصمت پاشا متفقلرك عسکرلریله بحریه‌لیلرینك مدفون بولندقلری اراضینك « تصرفی » تعبیرینك معنای حقیقیسی حقنده متفقلرك ایضاحاتی بکله‌مکده‌در. لورد کورزون « حاکیت » تعبیریله‌قاریشمایان « تصرف » تعبیرینی بالالتزام استعمال ایله‌مشدر . سه‌ور معاهده‌سنك متفقلرك بوبابده‌کی فکرلرینی تماماً افاده ایدن ۲۱۸ نجی ماده‌سی تنظیم اولندیغی صره‌ده بو مسئله عیناً مناقشه ایدلمشدر اونلرك شیمدیکی طلبلری بنه عینیدر .

موسیوباره‌ر متفقلرك طلب ایتدکلری امتیازك عینی سوریه‌ده بولنان‌سلیمان شاه‌مزاری حقنده اخیراً فرانسه حکومتنك تورکیه‌یه بخش ایلدیکنی اخطار ایتدی .

لورد کورزون، موسیو باره‌رك مثالنی تأیید ایده‌جك بردیکر مثال ذکر ایتدی. بیوك ایمپراطور ناپولئونك حیاتنك صوك التی سنه‌سنی کچیردیکی سنت الهن آطه‌سنده‌کی عرصه ، ایچنده اولدیکی مالکانه ایله برابر قرالیچه ویکتوریا طرفندن تصرف دائمی ایله فرانسه حکومتنه ترك اولنمندر دیدی .

بارون هايشى هرنه‌قدر فى‌الحال جريان ايدن مناقشه‌يه هنوزاشتراك ايتمه‌مش ايسه‌ده بوندن ژاپونيانك مسئله‌يه علاقه‌دار اولماديغى حكمنى چيقارمامق لازم كلديكنى بيان ايتدى . بوبابده هردرلو سوء تفهمه محل براقمامق ايچون ژاپون هيئت مرخصه‌سى ژاپونيانك بوغازلر مسئله‌سنده چوق منفعتدار اولديغنى چونكه آق دكزده‌كى بحرى وتجارى دول معظمه‌دن‌برى اولوب قره‌دكزده توسيع تجارته حقى بولنديغنى بيلديرمك ايستر ديدى . بناءً عليه ژاپون هيئت مرخصه‌سى ٦ كانون‌اول تاريخلى جلسه‌ده لورد كورزون طرفندن واقع اولان تكليفدن تماماً ممنون اولديغنى وعين جلسه‌ده آمريقا دول متحده‌سى مرخصنك سويلدكلرى سوزلره كاملاً اشتراك ايلديكنى بيان ايتدى . بارون هايشى ، صباح جلسه‌سنده عصمت پاشانك ائتلافجو وسويملى برفكرله‌بومسئله‌نك حلنه تماس ايدن ايضاحاتى بيوك بر ممنونيتله ديكله‌ينلردن برى‌ده كنديسى اولديغنى سويله‌دى .

بارون هايشى لورد كورزون طرفندن واقع اولان بك صريح تشريحاتى ديكله‌دكدن صوكرا دعوانك‌حلى تقرب ايتمكده اولديغنى حس ايلديكنى اكر مسئله ممنونيت بخش برصورتده حل اولنورسه كرك عصمت پاشا وكرك سائر مرخصلرك دنيانك تشكراتنه استحقاق كسب ايده‌جكنى بيان ايلدى .

موسيو چيچه‌رين روسيه ، اوقرانيا وكورجستان هيئت مرخصه‌سنك تورك بياناتنه بوكون كسب وقوف ايتديكنى سويلدى . بوغازلرك تسليحاتنك رفعى حقنده‌كى قسم عموميسنه دائر روسيه اوقرانيا ، كورجستان هيئت مرخصه‌سى اونكله هم فكردر . تورك هيئت مرخصه‌سنك عملى تكليفلرينه كلنجه روسيه ، اوقرانيا وكورجستان هيئت مرخصه‌سنك بو تكليفات مواجهه‌سنده‌كى طورى آنجق ، حائز حاكميت توركيه طرفندن بوغازلرك حرب كيلرينه سدى ويا بونلرك قره‌دكزده صلحك محافظه‌سى ايچون تحكيمى حقنده روسيه ، اوقرانيا ، كورجستان هيئت مرخصه‌سنك نقطهٔ نظرى محفوظ قالمق شرطيله صريح ايضاحات طلب ايتمك‌حقنى محافظه ايلديكى برتالى قوميسيونده بوتكليفاتك تفصيلاً تدقيق نتيجه‌سنده تعين ايده‌بيلير .

لورد كورزون، موسيو چيچه‌رينك تفرعاته تعلق‌ايدن وبالخاصه قره‌دكزه متدائر بولنان بعض‌نقاط حقنده ملاحظاتى بيلديرمسى ضمننده كنديسنه ايلروده فرصت ويرلمسنى ايستديكنى آكلادى . متفقلرك برى‌وبحرى متخصصلرينك موسيو چيچه‌رينك بونقطه‌لر حقنده آرزو ايلديكى ايضاحاتى كنديسنه ويرمكله بختيارلوله‌جقلرى وارسئهٔ بياندر ديدى .

موسيو چيچه‌رين، بوصورت تلقينك تماماً طوغرى اولماديغنى سويله‌دى . روس هيئت مرخصه‌سى تورك تكليفاتى على‌التفصيل تدقيق ايتدكدن صوكره بونك حقنده بيان مطالعه ايده‌بيلير . ايشته بوندن طولايى كنديسنك اشتراك ايده‌جكى برتالى قوميسيونده تورك هيئت مرخصه‌سنك درميان ايتديكى عمومى دستورلرقطعى مواد شكلنى اكتساب ايده‌جكى زمان بونلرك تصريحى طلب ايتمك حقنى محافظه ايتمكده‌در . بونلرك معنالرى حقنده هيچ برسوء تفهم اولمق احتمالى قالماديغى زمان روس هيئت مرخصه‌سى بيان رأى ايده‌جك ، بونلرى قبول ويا رد ايلديكنى بيلديره‌جكدر .

لورد کورزون بلغارستانك، رومانیانك وصرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغنك عینی ادعایی درمیان ایده‌بیله‌جکلرینی و حالبوکه مذکور دولتلرك بونی یاپمادقلرینی سویله‌دی . مذکور حکومتلرك نه طلب و نه‌ده استحصال ایتمدکلری برشیئك روسیه‌یه بخش ایدلمسی ممکن دکلدر. مناقشه ایدلمکده اولان مسائلك بین‌الملل برحال آلدیغی وروس هیئت مرخصه‌سی علاقه‌دار ایتدیکی زمان لورد کورزونك بونلری کندیسنه بیلدیرمکه وبوبابده رأیی افاده ایلمسنه مسارعت کوستره‌جکندن موسیو چیچه‌رین امین اوله‌بیلیر .

موسیو راقوفسکی بلغارستان ، رومانیا ، صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی مثالنك روسیه‌یی باغلایه‌جق ماهیتده اولمادیغنی ، چونکه بو دولتلرك منافعنك متفقین هیئت مرخصه‌لرنجه مدافعه اولدیغنی بیلدیردی. روسیه، اشکال مختلفه‌سی تحتنده بوغازلر مسئله‌سنه متعلق بالعموم مذاکرات و مقرراته اشتراك ایتمکه دعوت اولنمشدر. شرقی تراکیانك غیرعسکری حاله افراغی تدابیری مثللو تورکیه‌نك تسلیحاتنه متعلق بالجمله مسائلك بوغازلر و قره‌دکز مسئله‌لرینك بر نظامه ربطی مسئله‌سنه اجرای تأثیر ایلیه‌جکی بدیهیدر .

لورد کورزون، ایشك متخصصلر بیننده برمناقشه‌دن بشقه بر شی اولمادیغنی تصریح ایتدی . بر قرار اتخاذ ایدیله‌جك دکلدر . یالکز صورت مخصوصه‌ده تورکیه‌یه تعلق ایدن نقاطده متفقین متخصصلریله تورك متخصصلرینه یکدیکریله مذاکره‌ده بولنمه‌لرینه مساعده اولنه‌جقدر. بوشرائطه کوره روسیه، اوقرانیا و کورجستانه بوقبیل مناقشاته اشتراك حقی ویره‌ن هرهانکی برمکتوب ویاوثیقه‌دن بحث ایتمك بیهوده‌در .

موسیو باره‌ر ، موضوع بحث اولان شی متخصصلر آره‌سنده برمبادلهٔ افکاردن عبارت اولوب بوغازلر مسئله‌سنی تدقیق ایله مکلف بر قومیته تشکیل اولمادیغنی ایضاح ایتدی . روس هیئت مرخصه‌سنك کندیسنجه مطالعاتی داعی کوریله‌جك نقاط حقنده متفقین متخصصلریله استشاره ایتمك حقنی حائز اولدیغنی و متفقین هیئت مرخصه‌لرینك روس هیئت مرخصه‌سنی بوحقدن استفاده‌یه دعوت ایلدیکنی علاوه ایتدی .

موسیو چیچه‌رین ، روسیه، اوقرانیا و کورجستان هیئت مرخصه‌سنك تحریری مطالعات عرض ایده‌جکنی بیلدیردی . بعده بوتون بومسائلی تدقیق وقطعی متنلری تسوید ایده‌جك اولان تالی قومیسیونك نه‌وقت تشکل ایده‌جکنی صوردی : روسیه‌نك بوتالی قومیسیونده تمثیل اولنمسنی آرزو ایتدی .

لورد کورزون، موسیو چیچه‌رینك ایستدیکی شی مستقبل معاهده متنی احضار ایچون بر تالی قومیسیون احداثی اولدیغنی آکلادیغی ظننده‌در . قونفرانسك مساعیسنك بونقطه‌سنه سریعاً واصل اولمسی اونك الشدید آرزوسیدر . اکر موسیو چیچه‌رین برمعاهده متنی حاضرلامقله مشغول اولورسه بوتون هیئت مرخصه‌لر بوندن طولایی کندیسنه منتدار اولورلر . لکن شمدی‌یه قدر ایشلر بر معاهده ماده‌لرینك تحریرینه کیریشیله‌جك مرحله‌یه واصل اولمامشدر .

لورد كورزون بالذات كنديسنك سنت الهن اطهسنى واقع اولان بر زيارتى آتاسنده خيلى واسع اولان بوعرصه‌نك فرانسه حكومتك النده وفرانسه قونسلوسنك تحت اشغالنده بولنديغنى كورمشدر . بو كيفيتك كليولى مسئله‌سى ايله بابر برمشابهتى واردر .

عصمت پاشا ، متخصصين ايله تشريك مساعى ايديلهرك تعقيب ايديلهجك برچوق ايشى اولديغنى آكلاديغنى وعسكرى وبحرى مواد مسائلك بوغازلر مسائلى ايله مرتبط اولهرق تدقيق الزم اولديغى فكرنده بولنديغنى وبرنجيسى حقنده برفكر قطعى حاصل ايتمهدن اول ايكنجيسنه فائده‌لى برصورتده تماس ايديلهميه‌جكنى سويله‌دى.

لورد كورزون، قوميسيونى بحرى و عسكرى موادك تدقيق ايچون قريباً دعوت ايده‌جكى و او وقته قدر، متخصصلرك ميدانه قويلمق نقطه‌لرك تدقيقه دوام ايده‌بيله‌جكلرى جوابى ويردى .

موسيو جيجه‌رين ، مطبوعاته ويريلهجك تبليغده قوميسيونه عرض اولنان تكليفلرك على‌التفصيل تدقيقه تكليفله برابر روس هيئت مرخصه‌سنك دخى اشتراك ايده‌جكنك بولنمسى طلب ايتدى .

لورد كورزون ، موسيو جيجه‌رينك طلبنك معناسى قطعى صورتده آكلاديغنه امين دكلدر. كنديسى، متفق رفقاسى ايله كوروشمش‌در وحسيات مشتركه‌لرى مناقشه ايدلمكده اولان مسائلك قسم اعظمى تورك متخصصلريله متفقين متخصصلرى بينده تدقيق اولنمسى مركزنده‌در . بونلرك بويوك بر قسمى روسيه‌يى علاقه‌دار ايتمز . تبليغده بر سوء تفهم حاصل ايده‌بيله‌جك الفاظ استعمالى تماميله‌كلى اولور .

موسيو جيجه‌رين، روس هيئت مرخصه‌سنك بوغازلر وقره‌دكز مسئله‌سى هيئت عموميه‌سنك مذكور هيئتك اشتراك ايده‌جكى بر قوميسيون و تالى قوميسيونلر طرفندن تدقيق و تنظيم اولنمسى لازم كلديكى رأينده بولنديغنى سويله‌دى .

لورد كورزون ، روس هيئت مرخصه‌سنى طوغريدن طوغرى‌يه علاقه‌دار ايدن بر مسئله‌نك مناقشه‌سندن اصلا خارج برافق فكرنده دكلدر . فقط بو مسائلك بر چوغى مثلا : غيرعسكرى مناطق ، توركيه‌نك قواى عسكريه و بحريه‌سى ، ليمانلر ، دمير يولارى ، استانبولك اصول اداره‌سى يالكز توركيه تعلق ايدوب روسيه‌نك بونلرله اشتغال ايتمه‌سى لازمكلمز . رفقاسنك بو ايشده‌كى حسيات عدالتكارانه‌سنه اعتماد ايتمليدر .

موسيو جيجه‌رين ، هيئت عموميه‌سى اعتباريله بوغازلرك سدى و نظامه ربطى مسئله‌سنده روسيه‌نك ، كورجستانك و اوقرانيانك داتاً طوغريدن طوغرى‌يه علاقه‌دار عد اولنمش اولديغى جوابى ويردى .

لورد کورزون بلغارستانك، رومانیانك وصرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغنك عینی ادعایی درمیان ایده بیله جکلرینی و حالبوکه مذکور دولتلرك بونی یاپمادقلرینی سویله‌دی . مذکور حکومتلرك نه طلب و نه‌ده استحصال ایتمدکلری برشیئك روسیه‌یه بخش ایدلمسی ممکن دکلدر. مناقشه ایدلمکده اولان مسائلك بین‌الملل برحال آلدیغی وروس هیئت مرخصه‌سنی علاقه‌دار ایتدیکی زمان لورد کورزونك بونلری کندیسنه بیلدیرمکه وبوبابده رأیی افاده ایلمسنه مسارعت کوستره‌جکندن موسیو چیچه‌رین امین اوله‌بیلیر .

موسیو راقوفسکی بلغارستان ، رومانیا ، صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی مثالنك روسیه‌یی باغلایه‌جق ماهیتده اولمادیغنی ، چونکه بو دولتلرك منافعنك متفقین هیئت مرخصه‌لرنجه مدافعه اولدیغنی بیلدیردی. روسیه، اشکال مختلفه‌سی تحتنده بوغازلر مسئله‌سنه متعلق بالعموم مذاکرات و مقرراته اشتراك ایتمکه دعوت اولنمشدر. شرقی تراکیانك غیرعسکری حاله افراغی تدابیری مثللو تورکیه‌نك تسلیحاتنه متعلق بالجمله مسائلك بوغازلر و قره‌دکز مسئله‌لرینك بر نظامه ربطی مسئله‌سنه اجرای تأثیر ایلیه‌جکی بدیهیدر .

لورد کورزون، ایشك متخصصلر بیننده برمناقشه‌دن بشقه بر شی اولمادیغنی تصریح ایتدی . بر قرار اتخاذ ایدیله‌جك دکلدر . یالکز صورت مخصوصه‌ده تورکیه‌یه تعلق ایدن نقاطده متفقین متخصصلریله تورك متخصصلرینه یکدیکریله مذاکره‌ده بولنه‌لرینه مساعده اولنه‌جقدر. بوشرائطه کوره روسیه، اوقرانیا و کورجستانه بوقبیل مناقشاته اشتراك حقی ویره‌ن هرهانکی برمکتوب ویاوثیقه‌دن بحث ایتمك بیهوده‌در .

موسیو بارەر ، موضوع بحث اولان شی متخصصلر آره‌سنده برمبادلهٔ افکاردن عبارت اولوب بوغازلر مسئله‌سنی تدقیق ایله مکلف بر قومیته تشکیل اولمادیغنی ایضاح ایتدی . روس هیئت مرخصه‌سنك کندیسنجه مطالعاتی داعی کوریله‌جك نقاط حقنده متفقین متخصصلریله استشاره ایتمك حقنی حائز اولدیغنی و متفقین هیئت مرخصه‌لرینك روس هیئت مرخصه‌سنی بوحقدن استفاده‌یه دعوت ایلدیکنی علاوه ایتدی .

موسیو چیچه‌رین ، روسیه، اوقرانیا و کورجستان هیئت مرخصه‌سنك تحریری مطالعات عرض ایده‌جکنی بیلدیردی . بعده بوتون بومسائلی تدقیق وقطعی متنلری تسوید ایده‌جك اولان تالی قومیسیونك نه‌وقت تشکل ایده‌جکنی صوردی : روسیه‌نك بوتالی قومیسیونده تمثیل اولنمسنی آرزو ایتدی .

لورد کورزون، موسیو چیچه‌رینك ایستدیکی شی مستقبل معاهده متنی احضار ایچون بر تالی قومیسیون احداثی اولدیغنی آکلادیغی ظننده‌در . قونفرانسك مساعیسنك بونقطه‌سنه سریعاً واصل اولمسی اونك اك شدید آرزوسیدر . اکر موسیو چیچه‌رین برمعاهده متنی حاضرلامقله مشغول اولورسه بوتون هیئت مرخصه‌لر بوندن طولایی کندیسنه منتدار اولورلر . لکن شمدی‌یه قدر ایشلر بر معاهده ماده‌لرینك تحریرینه کیریشیله‌جك مرحله‌یه واصل اولمامشدر .

لورد كورزون بالذات كنديسنك سنت الهن اطه‌سنى واقع اولان بر زيارتى آناسنده خيلى واسع اولان بوعرصه‌نك فرانسه حكومتك الده وفرانسه قونسلوسنك تحت اشغالنده بولنديغنى كورمشدر . بو كيفيتك كليولى مسئله‌سى ايله بامر برمشابهتى واردر .

عصمت پاشا ، متخصصين ايله تشريك مساعى ايديلهرك تعقيب ايديلهجك برچوق ايشى اولديغنى آكلاديغنى وعسكرى وبحرى مواد مسئلك بوغازلر مسائلى ايله مرتبط اولهرق تدقيق الزم اولديغى فكرنده بولنديغنى وبرنجيسى حقنده برفكر قطعى حاصل ايتمدن اول ايكنجيسنه فائده‌لى برصورتده تماس ايديلهميه‌جكنى سويله‌دى .

لورد كورزون ، قوميسيونى بحرى و عسكرى موادك تدقيق ايچون قريباً دعوت ايده‌جكى و او وقته قدر ، متخصصلرك مداله قويلمان قطعه‌لرك تدقيقنه دوام ايده‌بيله‌جكلرى جوابنى ويردى .

موسيو جيجه‌رين ، مطبوعاته ويريلهجك تبليغده قوميسيونه عرض اولنان تكليفلرك على‌التفصيل تدقيقنه تكلرله برابر روس هيئت مرخصه‌سنك دخى اشتراك ايده‌جكنك بارلمسنى طلب ايتدى .

لورد كورزون ، موسيو جيجه‌رينك طلبنك معناسنى قطعى صورتده آكلاديغنه امين دكلدر . كنديسى ، متفق رفقاسى ايله كوروشه‌جكدر وحسبات مشتركلرى مناقشه ايدلمكده اولان مسائلك قسم اعظمى تورك متخصصلريله متفقين متخصصلرى بينده تدقيق اولنمسى مركزنده‌در . بونلرك بويوك بر قسمى روسيه‌يى علاقه‌دار ايتمز . تبليغده بر سوء تفهم حاصل ايده‌بيله‌جك الفاظ استعمالى تماميله كلى اولور .

موسيو جيجه‌رين ، روس هيئت مرخصه‌سنك بوغازلر وقره‌دكز مسئله‌سى هيئت عموميه‌سنك مذكور هيئتك اشتراك ايده‌جكى بر قوميسيون و تالى قوميسيونلر طرفندن تدقيق و تنظيم اولنمسى لازم كلديكى رأيننده بولنديغنى سويله‌دى .

لورد كورزون ، روس هيئت مرخصه‌سنى طوغريدن طوغريه علاقه‌دار ايدن بر مسئله‌نك مناقشه‌سندن اصلا خارج براقق فكرنده دكلدر . فقط بو مسائلك بر چوغى مثلا : غيرعسكرى مناطق ، تورك‌يه‌نك قواى عسكريه و بحريه‌سى ، ليمانلر ، دمير يولرى ، استانبولك اصول اداره‌سى يالكز تورك‌يه تعلق‌ايدوب روسيه‌نك بونلرله اشتغال ايتمسى لازمكلمز . رفقاسنك بو ايشده‌كى حسيات عدالتكارانه‌سنه اعتماد ايتمليدر .

موسيو جيجه‌رين ، هيئت عموميه‌سى اعتباريله بوغازلرك سدى و نظامه ربطى مسئله‌سنده روسيه‌نك ، كورجستانك و اوقرانيانك ذاتاً طوغريدن طوغريه علاقه‌دار عد اولنمش اولديغنى جوابنى ويردى .

لورد کورزون بلغارستانك، رومانیانك وصرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغنك عینی ادعایی درمیان ایده‌بیله‌جکلرینی و حالبوکه مذکور دولتلرك بونی یاپمادقلرینی سویله‌دی . مذکور حکومتلرك نه طلب و نه‌ده استحصال ایتمدکلری برشیئك روسیه‌یه بخش ایدلمسی ممکن دکلدر. مناقشه ایدلمکده اولان مسائلك بین‌الملل برحال آلدیغی وروس هیئت مرخصه‌سنی علاقه‌دار ایتدیکی زمان لورد کورزونك بونلری کندیسنه بیلدیرمکه وبوبابده رأیی افاده ایلمسنه مسارعت کوستره‌جکندن موسیو چیچه‌رین امین اوله‌بیلیر .

موسیو راقوفسکی بلغارستان ، رومانیا ، صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی مثالنك روسیه‌یی باغلایه‌جق ماهیتده اولمادیغنی ، چونکه بو دولتلرك منافعنك متفقین هیئت مرخصه‌لرنجه مدافعه اولدیغنی بیلدیردی. روسیه، اشکال مختلفه‌سی تحتنده بوغازلر مسئله‌سنه متعلق بالعموم مذاکرات و مقرراته اشتراك ایتمکه دعوت اولنمشدر. شرقی تراکیانك غیرعسکری حاله افراغی تدابیری مثللو تورکیه‌نك تسلیحاتنه متعلق بالجمله مسائلك بوغازلر و قره‌دکز مسئله‌لرینك بر نظامه ربطی مسئله‌سنه اجرای تأثیر ایلیه‌جکی بدیهیدر .

لورد کورزون، ایشك متخصصلر بیننده برمناقشه‌دن بشقه بر شی اولمادیغنی تصریح ایتدی . بر قرار اتخاذ ایدیله‌جك دکلدر . یالکز صورت مخصوصه‌ده تورکیه‌یه تعلق ایدن نقاطده متفقین متخصصلریله تورك متخصصلرینه یکدیکریله مذاکره‌ده بولنه‌لرینه مساعده اولنه‌جقدر. بوشرائطه کوره روسیه، اوقرانیا و کورجستانه بوقبیل مناقشاته اشتراك حقی ویره‌ن هرهانکی برمکتوب ویاوثیقه‌دن بحث ایتمك بیهوده‌در .

موسیو بارەر ، موضوع بحث اولان شی متخصصلر آره‌سنده برمبادلهٔ افکاردن عبارت اولوب بوغازلر مسئله‌سنی تدقیق ایله مکلف بر قومیته تشکیل اولمادیغنی ایضاح ایتدی . روس هیئت مرخصه‌سنك کندیسنجه مطالعاتی داعی کوریله‌جك نقاط حقنده متفقین متخصصلریله استشاره ایتمك حقنی حائز اولدیغنی و متفقین هیئت مرخصه‌لرینك روس هیئت مرخصه‌سنی بوحقدن استفاده‌یه دعوت ایلدیکنی علاوه ایتدی .

موسیو چیچه‌رین ، روسیه، اوقرانیا و کورجستان هیئت مرخصه‌سنك تحریری مطالعات عرض ایده‌جکنی بیلدیردی . بعده بوتون بومسائل تدقیق وقطعی متنلری تسوید ایده‌جك اولان تالی قومیسیونك نه‌وقت تشکل ایده‌جکنی صوردی : روسیه‌نك بوتالی قومیسیونده تمثیل اولنمسنی آرزو ایتدی .

لورد کورزون، موسیو چیچه‌رینك ایستدیکی شی مستقبل معاهده متنی احضار ایچون بر تالی قومیسیون احداثی اولدیغنی آکلادیغی ظننده‌در . قونفرانسك مساعیسنك بونقطه‌سنه سریعاً واصل اولمسی اونك اك شدید آرزوسیدر . اکر موسیو چیچه‌رین برمعاهده متنی حاضرلامقله مشغول اولورسه بوتون هیئت مرخصه‌لر بوندن طولایی کندیسنه منتدار اولورلر . لکن شمدی‌یه قدر ایشلر بر معاهده ماده‌لرینك تحریرینه کیریشیله‌جك مرحله‌یه واصل اولمامشدر .

لورد کورزون بالذات کندیسنك سنت الهن اطه‌سنی واقع اولان بر زیارتی اثناسنده خیلی واسع اولان بوعرصه‌نك فرانسه حکومتنك النده وفرانسه قونسلوسنك تحت اشغالنده بولندیغنی کورمشدر . بو کیفیتك کلیولی مسئله‌سی ایله بامر برمشابهتی واردر .

عصمت پاشا ، متخصصین ایله تشریك مساعی ایدیلهرك تعقیب ایدیله‌جك برچوق ایش اولدیغنی آکلادیغنی وعسکری وبحری مواد مسائلنك بوغازلر مسائلی ایله مرتبط اولهرق تدقیق الزم اولدیغی فکرنده بولندیغنی وبرنجیسی حقنده برفکر قطعی حاصل ایتمهدن اول ایکنجیسنه فائده‌لی برصورتده تماس ایدیله‌میه‌جکنی سویله‌دی.

لورد کورزون، قومیسیونی بحری و عسکری موادك تدقیق ایچون قریباً دعوت ایده‌جکی و او وقته قدر، متخصصلرك میدانه قونیلن نقطه‌لرك تدقیقه دوام ایده‌بیله‌جکلری جوابنی ویردی .

موسیو چیچه‌رین ، مطبوعاته ویریله‌جك تبلیغده قومیسیونه عرض اولنان تکلیفلرك علی‌التفصیل تدقیقنه ترکلریله برابر روس هیئت مرخصه‌سنك دخی اشتراك ایده‌جکنك یارلمسنی طلب ایتدی .

لورد کورزون ، موسیو چیچه‌رینك طلبنك معناسنی قطعی صورتده آکلادیغنه امین دکلدر. کندیسی، متفق رفقاسی ایله کوروشه‌جکدر وحسبات مشترکلری مناقشه ایدلمکده اولان مسائلك قسم اعظمی تورك متخصصلریله متفقین متخصصلری بینده تدقیق اولنمسی مرکزنده‌در . بونلرك بویوك بر قسمی روسیه‌یی علاقه‌دار ایتمز . تبلیغده بر سوء تفهم حاصل ایده‌بیله‌جك الفاظ استعمالی تهلکه‌لی اولور .

موسیو چیچه‌رین، روس هیئت مرخصه‌سنك بوغازلر وقره‌دکز مسئله‌سی هیئت عمومیه‌سنك مذکور هیئتك اشتراك ایده‌جکی بر قومیسیون و تالی قومیسیونلر طرفندن تدقیق و تنظیم اولنمسی لازم کلدیکی رأیینده بولندیغنی سویله‌دی .

لورد کورزون ، روس هیئت مرخصه‌سنی طوغریدن طوغریه‌یه علاقه‌دار ایدن بر مسئله‌نك مناقشه‌سندن اصلا خارج براقق فکرنده دکلدر . فقط بو مسائلك بر چوغی مثلا : غیرعسکری مناطق ، تورکیه‌نك قوای عسکریه و بحریه‌سی ، لیمانلر ، دمیر یولاری ، استانبولك اصول اداره‌سی یالکز تورکیه‌یه تعلق ایدوب روسیه‌نك بونلرله اشتغال ایتمسی لازمکلمز . رفقاسنك بو ایشده‌کی حسیات عدالتکارانه‌سنه اعتماد ایتمکدیدر .

موسیو چیچه‌رین ، هیئت عمومیه‌سی اعتباریله بوغازلرك سدی و نظامه ربطی مسئله‌سنده روسیه‌نك ، کورجستانك و اوقرانیانك ذاتاً طوغریدن طوغریه‌یه علاقه‌دار عد اولنمش اولدیغی جوابنی ویردی .

۱۳ نومرولو ضبطنامه

۱۲ کانون‌اول ۱۹۲۲ تاریخلی صالی جلسه‌سی

جلسه ، ساعت ۱۶ده اوشی شاتوسنده ، لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو غروو (آمریقا دول‌متحده‌سی) مارکی کورزون اوف کدلستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قافلاماتوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو مونتانیا (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا) ؛ موسیو سپالایکوویچ ، موسیو راکیچ (صرب ـ خروات ـ سلوونن قرالغی) ؛ عصمت پاشا ، رضانور بك ، حسن بك (تورکیه) .

کذلك جلسه ده حاضر بولنانلر :

مستر آموری ، موسیو دوایت ، موسیو هه‌ق ، دوفنور بلو ، موسیو غله‌سپی (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ سیر ویلیام تیرل ، مستر لیندله‌ی ، موسیو رایان ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیو لیه‌ر ، موسیو ماك‌قلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو دولافرووا ، موسیو لاپوردت ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، موسیو بارووا (فرانسه) ؛ جنرال مازاراکیس موسیو دندرامیس ، موسیو پولیتیس ، موسیو میخالاقوپولوس (یونانستان) ؛ موسیو آرلوتتا ، موسیو غوارینلیا (ایتالیا) ؛ موسیو ساتو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونجستو ، میرآلای

موسیو جیچه‌رین بوشرائطه کوره بونقطه اوزرنده اصرار ایتمدیکنی بیان ایلدی .

جلسه ساعت ۱۷ ده ختام بولدی .

کاتب عمومی

ماسیفلی

تصویب اولنمشدر .

ف. ل . بیلدن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سیربنغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ژ . لاغارد (فرانسه) ؛ ق . قوللاس (یونانستان) ؛ م . اینده‌لی (ایتالیا) ؛ م . هوتتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونچه‌سقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلوونه قراللغی) ؛ ایو . آلتینوف (بلغارستان) ؛ آ . سابانین (روسیه ـ اوقرانیا ـ کورجستان) .

ایتمکده‌در . تورك ایمپراطورلغنده یشایان بو جاعتلردن بعضیلریله حکومت مرکزیه آراسنده‌کی مناسبات ، بو جاعتلرك عدداً قوتلی اولدیغی محللرده مشکل وقائلی اولمشدر . اقلیتلر ضعیف وطاغنیق بولندقلری حالده بو مناسباتك دها نازك اولهجغی ودها مؤثر برحمایه ایستیهجکی محتملدر .

بومسئله‌یی مناقشه ایتدیکمز زمانده کائناتك کوزلرینی بزه دیکدیکی وه هم اونلرك هم بزم، بوتی منصفانه ومعقولانه ویا عکسنه اولهرق تنظیم ایلیهجکمزه کوره حقمزده حکم ویریلهجکنی تأمله تورك ویونان هیئت مرخصه‌لرینی دعوت ایدرم .

بو عمومی ملاحظاتدن اقلیتلرك برندن فصله دیکرینه تلیحده بولونمادم . حالبوکه قولایجه بولنهبیلوردم . اکر خرستیان اقلیتلر آسیاده وسائر یرلرده حمایه اولنمق لازم کلیرسه مسلمان اقلیتلرك آوروپاده حمایه ایدلمکه مستحق اولدقلرینی بالاختیار تأمل ایدهبیورم. دیکرندن‌دها زیاده حق‌امنیق اولان بردن یاخود برعرق یوقدر .

خلاصهٔ مسئله‌نك تاریخچه‌سنه کلهلم. متفقلرك حربه سوروکلندکلری وقتده اتحاذ ایتدکلری هدفلردن بری، آسیای صغراده کزتله موجود خرستیان اقلیتلرك حمایه‌سی وتمکن ایسه، تخلیصی ایدی. بالخاصه ارمنستان‌حقنده هدف کوزتلیوردی. بوخصوصده ویریلان تأمینات اکثریا تکراراولنمش ویك معلوم بولنمشدر: فی‌الواقع‌وتأمینات تقریباً یارم عصرلق اولان برلین معاهده‌سندنبرو موجود عد اولنهبیلیر . حرب اخیرك صوکنده جمعیت اقوام احداث اولوندیغی زمان مثلا لهستان ، رومانیا ، صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن حکومتی ، چقوسلوواقیا آوسترپا ، مجارستان وبولغارستان ایله امضا ایدیلان معاهده‌لرکی آوروپا معاهده‌لرنده مندرج اقلیتلر حقنده‌کی موادك اجراسنه نظارتله مکلف طوتلمش ایدی . دها صکره سه‌ور معاهده‌سی احضار اولندیغی وقت اونده اقلیتلرك حمایه‌سی مسئلهٔ مخصوصه‌سنه برچوق ماده‌لر تخصیص ایدلمش ایدی . بوندن بشقه جمعیت اقوام مجلسی وهیئتی بوغایه‌یه وصول ایچون دولتلرله تشریك مساعی خصوصنده آرزوی تامله‌رینی اظهار ایتدیلر . ایشته بووجهله برمعامله‌ده بولنمق لازم اولدیغی تبین ایتمش ومناسب تشکیلات وجوده کتیرمکه جهد ایچون مطابق قالمش ایدی .

پارس قونفرانسنده ، مارت۱۹۲۲ تاریخنده، موسیو بوانکاره ، موسیو شانزه‌ر وبن مسئله‌دن کال دقتله بحث ایتدك. بر متارکه عقدینه وآسیای صغراده مخاصمانه نهایت ویرلمکه منجر اولهجق اجتماع عقد اولندیغی تقدیرده تورك حکومته تودیع اولهجق بر لایحه حقنده آره‌مزده ائتلاف حاصل ایتمشدك . بکی صلح معاهده‌نامه‌سنه تورك قانونده ویکی آوروپا معاهداتنده بولنان مختلف احکامك ادخالی تکلیف ایتدك . جمعیت اقوام تأمینات لازمه‌یی ویره‌جك وبواحکامك اجراسنه نظارت ایده‌جکدی .

مع‌مافیه بالذات تورك حکومتی‌ده ۱۷ شباط ۱۹۲۰ تاریخلی بیاننامه اقلیتلرك حقوق مؤید ومؤمن اولمسی اساسنی قبول ایلدیکنی اعلان ایلمش ایدی .

بو صورتله ، لوزان قونفرانسی ایله نتیجه‌لنن کچن ایلولك یکرمی اوچی تاریخلی نوطه‌یه کلیورز . مذکور نوطه‌ده دعوت ایدن دولتلرك قونفرانسده مرجع نهریته قدر شرق تراکیانك تورکیه عودتنه مظاهرت ایچون وضع ایتدکلری شرائطدن بری عرق ودینی اقلیتلرك جمعیت اقوامك تحت نظارتنده مؤثر بر صورتده حمایه‌سنه عائد معاهده‌یه درج ایدیلهجك تدابیرك بالاتفاق اتخاذ قلنمش اولهجغنی بیلدیرمشلردی . شرق تراکیا اوزدن صوکره تورکیه‌یه اعاده اولندی . تورکیه‌ده شیمدی تعهد ایتدیکی مقابل مجبوریتی ایفا ایتمکدیر .

نهایت ٤ تشرین‌اول تاریخلی تقریرده آنقره حکومتی بروجه‌آتی ادارهٔ کلام ایلمشدر :

دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو آنتیچ ، موسیو ایلیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی)
منیر بك ، ولی بك ، شکری بك (تورکیه) .

فرانسز قانب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

قابد : موسیو لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول‌متحده‌سی) ؛ موسیوسپرینغ رایس، موسیوویق
(بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ مو
ایتده‌الی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینسقو (رومانیا) ؛ مو
میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

ترجمان : موسیو هه‌یوود .

لوردکورزون ، اقلیتلرك حمایه‌سی مذاکره‌سنه، متفق دولتلر نامنه، مسئله‌نك عمومی بر توضیحیله باشلا
تکلیف ایتدی .

وآتیده‌کی بیاناتی اوقودی :

اقلیتلرك حمایه‌سی

مارکی غارونی طرفندن بك نازکانه بر صورتده تکلیف اولنان صورت تسویه موجبنجه شیمدی‌قومیسـ
اقلیتلرك حمایه‌سی مسئله‌سنه شروع ایتمکه دعوت ایدیورم . بومسئله‌نك بوتون متمدن دنیایی بك درین
صورتده علاقه‌دار ایدیکنی اخطاره همان حاجت یوقدر . اجنبی بر نظام آلتنده ، بالخاصه عرق ودین فرق
ایله کندیلری اهالینك دیکر قسمندن آیری بولندقلری وقت ، اکثریا الیم ومشکل شرائط تحتنده یاشایان
اقلیتلك موجودیت وامنیتی مؤمن تأمینات مناسبه الده ایتمی‌اویله بر اساسدرکه بوکا کیمسه معترض بولنمیه
کی حربدن برو عقد اولنمش اولان آوروپا معاهده‌لرینك برچوغنه درج ایدلمشدر . دیکر طرفدن
ایده‌جکمزی امید ایدیکمز معاهده‌یه بو اساس درج ایدلمیدر . بو ، علاقه‌دارلردن هیچ برینك مع
بولنمیه‌جغی وعلاقه‌دار دولتلرك اکثریتنجه عادی صورتده درعهده ایدیلن تعهداتك استلزام ایدیکی برکیفیت
شدتلی احتراصلر تولید ایدن ، اك یاقیندن علاقه‌دار اقلیتلر ایچنده حیات بشرجه مدهش تخریباتی موجبا
وشیمدی بیله ، مهم عرق زمره‌لرینك شدتله افتراقی بادی اولوب متمدد اضطرابلر میدانه کلمسنه .
ویرمیه‌جك اولان برحربك ختامنده مسئله‌یه شروع ایدیکمزدن طولایی ذاتاً شرائط حاضره بوندن ا

ایتمکده‌در . تورك ایمپراطورلغنده یشایان بو جماعتلردن بعضیلریله حکومت مرکزیه آراسنده‌کی مناسبات ، بو جماعتلرك عدداً قوتلی اولدیغی محللرده مشکل وقائلی اولمشدر . اقلیتلر ضعیف وطاغنیق بولندقلری حالده بو مناسباتك دها نازك اولهجغی ودها مؤثر برحمایه ایستیهجکی محتملدر .

بومسئله‌یی مناقشه ایتدیکمز زمانده کاشاتك کوزلرینی بزه دیکدیکی وه هم اونلرك هم بزم، بوتی منصفانه ومعقولانه ویا عکسنه اولهرق تنظیم ایلیهجکمزه کوره حقمزده حکم ویریلهجکنی تأمله تورك ویونان هیئت مرخصه‌لرینی دعوت ایدرم .

بو عمومی ملاحظاتدن اقلیتلرك برندن فضله دیکرینه تلیحده بولونمادم . حالبوکه قولایجه بولنهبیلوردم . اکر خرستیان اقلیتلر آسیاده وسائر یرلرده حمایه اولنمق لازم کلیرسه مسلمان اقلیتلرك آوروپاده حمایه ایدلمکه مستحق اولدقلرینی بالاختیار تأمل ایدهبیورم. دیکرلرندن‌دها زیاده حق‌امنیق اولان بردن یاخود برعرق یوقدر .

خلاصهٔ مسئله‌نك تاریخچه‌سنه کلهلم. متفقلرك حربه سوروکلندکلری وقتده اتحاد ابتدکلری هدفلردن بری، آسیای صغراده کزنله موجود خرستیان اقلیتلرك حمایه‌سی وممکن ایسه، تخلیصی ایدی. بالخاصه ارمنستان‌حقنده هدف کوزتلیوردی. بوخصوصده وریلان تأمینات‌ا کثریا تکراراولنمش وبك معلوم بولنمشدر: فی‌الواقع‌وتأمینات تقریباً پارم عصرلق اولان برلین معاهده‌سندنبرو موجود عد اولنهبیلیر . حرب اخیرك سوکنده جمعیت اقوام احداث اولوندیغی زمان مثلا لهستان ، رومانیا ، صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن حکومتی ، چقوسلوواقیا آوسترپا ، مجارستان وبولغارستان ایله امضا ایدیلان معاهده‌لرکی آوروپا معاهده‌لرنده مندرج اقلیتلر حقنده‌کی موادك اجراسنه نظارته مکلف طوتلش ایدی . دها سکره سه‌ور معاهده‌سی احضار اولندیغی وقت اونده اقلیتلرك حمایه‌سی مسئلهٔ مخصوصه‌سنه رجوق ماده‌لر تخصیص ایدلش ایدی . بوندن بشقه جمعیت اقوام مجلسی وهیئتی بوغایه‌یه وصول ایچون دولتلرله تشریك مساعی خصوصنده آرزوی تامله‌ینی اظهار ایتدیلر . ایشته بووجهله برمعامله‌ده بولنمق لازم اولدیغی تبین ایتمش ومناسب تشکیلات وجوده کتیرمکه جهد ایچون مطابق قالنمش ایدی .

پارس قونفرانسنده ، مارت۱۹۲۲ تاریخنده، موسیو پواقاره ، موسیو شانزه‌ر وبن مسئله‌دن کال دقتله بحث ایتدك. بر متارکه عقدینه وآسیای صغراده مخاصمات نهایت ویرلمکه منجر اولهجق اجتماع عقد اولندیغی تقدیرده تورك حکومتنه تودیع اولهجق بر لایحه حقنده آره‌مزده ائتلاف حاصل ایتمشدك . بکی صلح معاهده‌نامه‌سنه تورك قانونده وبکی آوروپا معاهداتنده بولنان مختلف احکامك ادخالی تکلیف ایتدك . جمعیت اقوام تأمینات لازمه‌یی ویره‌جك وبواحکامك اجراسنه نظارت ایده‌جکدی .

مع‌مافیه بالذات تورك حکومتی‌ده ۱۷ شباط ۱۹۲۰ تاریخلی بیاننامه اقلیتلرك حقوق مؤید ومؤمن اولمسی اساسنی قبول ایلدیکنی اعلان ایلش ایدی .

بو صورتله ، لوزان قونفرانسی ایله نتیجه‌لنن کچن ایلولك یکرمی اوچی تاریخلی نوطه‌یه کلینجه ، مذکور نوطه‌ده دعوت ایدن دولتلرك قونفرانسده مرجع نهایته قدر شرق تراکیانك تورکیه‌یه عودتنه مظاهرت ایچون وضع ابتدکلری شرائطدن بری عرق ودینی اقلیتلرك جمعیت اقوامك تحت نظارتنده مؤثر بر صورتده حمایه‌سنه عائد معاهده‌یه درج ایدیلهجك تدابیرك بالاتفاق اتخاذ قلنمش اولهجنی بیلدیرمشلردی . شرق تراکیا اوزدن صوکره تورکیه‌یه اعاده اولندی . تورکیه‌ده شیمدی تعهد ایتدیکی مقابل مجبوریتی ایفا ایتمکدر .

نهایت ٤ تشرین‌اول تاریخلی تقریرده آخره حکومتی بروجه‌آتی ادارهٔ کلام ایلشمدر :

دومیتروسقو (رومانیا) ؛ موسیو آنتیچ ، موسیو ایلیچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی
منیر بك ، ولی بك ، شکری بك (تورکیه) .

قونفرانس قاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

قاتبلر : موسیو لاموت بەلەن (آمریقا دول متحدەسی) ؛ موسیو سپرینغ رایس، موسیو وی
(بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ مو
ایندەللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو تونستانتینسقو (رومانیا) ؛ مو
میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

ترجمان : موسیو هەیوود .

لورد کورزون ، اقلیتلرك حمایەسی مذاکرەسنه، متفق دولتلر نامنه، مسئلەنك عمومی بر توضیحیله باشـ
تکلیف ایتدی .

وآتیدەکی بیاناتی اوقودی :

اقلیتلرك حمایەسی

ملرکی غارونی طرفندن بك نازکانه بر صورتده تکلیف اولنان صورت تسویه موجبنجه شیمدی‌قومیـ
اقلیتلرك حمایەسی مسئلەسنه شروع ایتمکه دعوت ایدیورم . بومسئلەنك بوتون متمدن دنیایی بك در
صورتده علاقەدار ایلدیکنی اخطاره همان حاجت یوقدر . اجنبی بر نظام آلتنده ، بالخاصه عرق ودین فر
ایله کندیلری اهالینك دیکر قسمندن آیری بولندقلری وقت ، اکثریا الیم ومشکل شرائط تحتنده یاشا
اقلیتلك موجودیت وامنیتنی مؤمن تأمینات مناسبه الده ایتمسی‌اویله بر اساسدرکه بوکا کیمسه معترض بولنـ
کی حربدن برو عقد اولنمش اولان آوروپا معاهدەلرینك برچوغنه درج ایدلمشدر . دیکر طرفدن
ایدەجکمزی امید ایلدیکمز معاهدەیه بو اساس درج ایدلمیدر . بو ، علاقەدارلردن هیچ برینك
بولنمیەجنی وعلاقەدار دولتلرك اکثریتجه عای صورتده درعهده ایدیلن تعهداتك استلزام ایلدیکی بر کـ
شدتلی احتراصلر تولید ایدن ، اك یاقیندن علاقەدار اقلیتلر ایچنده حیات بشرجه مدهش تخریباتی موجب
وشیمدی بیله ، مهم عرق زمرەلرینك شدتله افتراقی بادی اولوب متمدد اضطرابلر میدانه کلـ
ویرەبیله‌جك اولان برحربك ختامنده مسئلەیه شروع ایلدیکمزدن طولایی ذاتاً شرائط حاضره بوتی

ایتمکده‌در . تورك ایمپراطورلغنده یشایان بو جاعتلردن بعضیلریله حکومت مرکزیه آراسنده‌کی مناسبات ، بو جاعتلرك عدداً قوتلی اولدیغی محللرده مشکل وقائلی اولمشدر . اقلیتلر ضعیف وطاغنیق بولندقلری حالده بو مناسباتك دها نازك اولهجغی ودها مؤثر برحمایه ایستیه‌جکی محتملدر .

بومسئله‌یی مناقشه ایتدیکمز زمانده کائناتك کوزلرینی بزه دیکدیکی وه‌م اونلرك هم بزم، بوئی منصفانه ومعقولانه ویا عکسنه اولهرق تنظیم ایلیه‌جکمزه کوره حقمزده حکم ویریله‌جکنی تأمله تورك ویونان هیئت مرخصه‌لرینی دعوت ایدرم .

بو عمومی ملاحظاتدن اقلیتلرك برندن فضله دیکرینه تفیحده بولونمادم . حالبوکه قولایجه بولنه‌بیلوردم . اکر خرستیان اقلیتلر آسیاده وسائر برلرده حمایه اولنمق لازم کلیرسه مسلمان اقلیتلرك آوروپاده حمایه ایدلمکه مستحق اولدقلرینی بالاختیار تأمل ایدییورم. دیکرلرندن‌دها زیاده حق‌امنیق اولان بردن یاخود برعرق یوقدر .

خلاصهٔ مسئله‌نك تاریخچه‌سنه کلهلم. متفقلرك حربه سوروکندکاری وقتده اتخاذ ایتدکلری هدفلردن بری، آسیای صغراده کزنله موجود خرستیان اقلیتلرك حمایه‌سی وممکن ایسه، تخلیصی ایدی. بالخاصه ارمنستان‌حقنده هدف کوزتلیوردی. بوخصوصده وبریلان تأمینات‌اکزیا تکراراولنمش وبك معلوم بولنمشدر: فی‌الواقع‌بوتأمینات تقریباً پارم عصرلق اولان برلین معاهده‌سندنبرو موجود عد اولنه‌بیلیر . حرب اخیرك صوکنده جمعیت اقوام احداث اولوندیغی زمان مثلا لهستان ، رومانیا ، صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن حکومتی ، چقوسلوواقیا آوسترپا ، مجارستان وبولغارستان ایله امضا ایدیلان معاهده‌لرکی آوروپا معاهده‌لرنده مندرج اقلیتلر حقنده‌کی موادك اجراسنه نظارته مکلف طوتلمش ایدی . دها صکره سه‌ور معاهده‌سی احضار اولندیغی وقت اونده اقلیتلرك حمایه‌سی مسئلهٔ مخصوصه‌سنه برچوق ماده‌لر تخصیص ایدلمش ایدی . بوندن بشقه جمعیت اقوام مجلسی وهیئتی بوغایه‌یه وصول ایچون دولتلرله تشریك مساعی خصوصنده آرزوی تامارینی اظهار ایتدیلر . اینه بووجهله برمعامله‌ده بولنمق لازم اولدیغی تبین ایتمش ومناسب تشکیلات وجوده کتیرمکه جهد ایچون مطابق قالنمش ایدی .

پارس قونفرانسنده ، مارت۱۹۲۲ تاریخنده، موسیو پوانکاره ، موسیو شانزه‌ر ون مسئله‌دن کال دقتله بحث ایتدك. بر متارکه عقدینه وآسیای صغراده مخاصمانه نهایت ویرلمکه منجر اولهجق اجتماع عقد اولندیغی تقدیرده تورك حکومتنه تودیع اولنهجق بر لایحه حقنده آره‌مزده ائتلاف حاصل ایتمشدك . یکی صلح معاهده‌نامه‌سنه تورك قانونده ویکی آوروپا معاهداتنده بولنان مختلف احکامك ادخالی تکلیف ایتدك . جمعیت اقوام تأمینات لازمه‌یی ویره‌جك وبواحکامك اجراسنه نظارت ایده‌جکدی .

مع‌مافیه بالذات تورك حکومتی‌ده ۱۷ شباط ۱۹۲۰ تاریخلی بیاناتنده اقلیتلرك حقوق مؤید ومؤمن اولمسی اساسنی قبول ایلدیکنی اعلان ایتمش ایدی .

بو صورتله ، لوزان قونفرانسی ایله نتیجه‌لنن کچن ایلولك یکرمی اوچی تاریخلی نوطه‌یه کلیورز . مذکور نوطه‌ده دعوت ایدن دولتلرك قونفرانسده مرجع نهرینه قدر شرق تراکیانك تورکیه عودتنه مظاهرت ایچون وضع ایتدکلری شرائطدن بری عرق ودینی اقلیتلرك جمعیت اقوامك تحت نظارتنده مؤثر بر صورتده حمایه‌سنه عائد معاهده‌یه درج ایدیلمك تدابیرك بالاتفاق اتخاذ قلنمش اولهجغی بیلدیرمشلردی . شرق تراکیا اوزدن صوکره تورکیه‌یه اعاده اولندی . تورکیه‌ده شیمدی تعهد ایتدیکی مقابل مجبوریتی ایفا ایتمکدر .

نهایت ٤ تشرین‌اول تاریخلی تقریرنده آنفره حکومتی بروجه‌آتی ادارهٔ کلام ایلمشدر :

دومیتره‌سقو (رومانیا)؛ موسیو آنتیچ ، موسیو ایلیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی)؛ منیر بك ، ولی بك ، شکری بك (تورکیه).

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی.

کاتبلر : موسیو لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول‌متحده‌سی)؛ موسیو سپرینغ رایس، موسیو ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ موسیو لاغارد (فرانسه)؛ موسیو قوللاس (یونانستان)؛ موسیو اینده‌للی (ایتالیا)؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا)؛ موسیو قونستانتینسقو (رومانیا)؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی)؛ رشید صفوت بك (تورکیه).

ترجمان : موسیو هه‌یوود.

لورد کورزون ، اقلیتلرك حمایه‌سی مذاکره‌سنه، متفق دولتلر نامنه، مسئله‌نك عمومی بر توضیحیله باشلامغی تکلیف ایتدی.

وآتیده‌کی بیاناتی اوقودی :

اقلیتلرك حمایه‌سی

مارکی غارونی طرفندن پك نازکانه بر صورتده تکلیف اولنان صورت تسویه موجبنجه شیمدی قومیسیونی اقلیتلرك حمایه‌سی مسئله‌سنه شروع ایتمکه دعوت ایدییورم . بو مسئله‌نك بوتون متمدن دنیایی پك درین بر صورتده علاقه‌دار ایلدیکنی اخطاره همان حاجت یوقدر . اجنبی بر نظام آلتنده ، بالخاصه عرق ودین فرقلری ایله کندیلری اهالینك دیکر قسمندن آیری بولندقلری وقت ، اکثریا الیم ومشکل شرائط تحتنده یاشایان بر اقلیتك موجودیت وامنیتنی مؤمن تأمینات مناسبه الده ایتمسی اویله بر اساسدرکه بوکا کیمسه معترض بولنمیه‌جغی کبی حربدن برو عقد اولنمش اولان آوروپا معاهده‌لرینك برچوغنه درج ایدلمشدر . دیکر طرفدن عقد ایده‌جکمزی امید ایلدیکمز معاهده‌یه بو اساس درج ایدلملیدر . بو ، علاقه‌دارلردن هیچ برینك معترض بولنمیه‌جغی وعلاقه‌دار دولتلرك اکثریتنجه عالی صورتده درعهده ایدیلن تعهداتك استلزام ایلدیکی بر کیفیتدر شدتلی احتراصلر تولید ایدن ، اك یاقیندن علاقه‌دار اقلیتلر ایچنده حیات بشرجه مدهش تخریباتی موجب اولان وشیمدی بیله ، مهم عرق زمره‌لرینك شدتله افتراقنی بادی اولوب متعدد اضطرابلر میدانه کلمسنه سببیت ویره‌بیله‌جك اولان برحربك ختامنده مسئله‌یه شروع ایلدیکمزدن طولایی ذاتاً شرائط حاضره بونی استلزا

محل ایده‌جکلر وغربی تراکیاده کندیلری ایچون تدابیر مخصوصه‌یه لزوم کوسترمه‌جك تورك عنصری موجود بولنیه‌جقدر . کیفیت شیمدی موسیو مونتانیانك پك شایان تقدیر ریاستی تحتنده بولنان برنجی قومیسیونه تودیع اولنمشدر . استخباراتمه کوره برخیلی ترق وقوع بولمشدر . تورك هیئت مرخصه‌سندن اوراده کندی منفعتلری ایجابندن اولهرق ، معقول بر طور حرکت اتخاذ ایتملرینی مصرانه طلب ایده‌رم . استانبولده قالان روم اهالی ایچون الزم اولان حمایه‌نك اهمیت و درجه‌سی مسئله‌سی اونك قرارینه وابسته اوله‌جقدر . هجرت وتبعیددن طولایی هفته‌دن هفته‌یه آزالمقده اولمغله برابر بو اهالینك مقدارینی ۳۵۰,۰۰۰ الی ۴۰۰,۰۰۰ ظن ایدیورم .

کذلك استانبولده مقداری الیوم ۱۳۰,۰۰۰ کشی تخمین اولنان ارمنی اهالی‌ده واردرکه شمدی‌اونلری‌ده موضوع بحث ایده‌جکم .

آسیای صغرایه عطف‌نظر ایتدیکمز تقدیرده الیوم‌اجرا اولنه‌کلن وبرازاول سویلدیکم وجهله برچوق نقطهٔ نظردن موجب تأسف اولان مبادلهٔ اهالی هرنقدر مسلمان دینته دوندیریلان ومقداری ۵۰,۰۰۰ کشی تخمین اولنان عثمانلی رومللری اوراده قالمه‌جق فرض ایتمکله برابر همان اناطولی روم اهالیسنك کاملاً معدوم اولمسنی انتاج ایده‌جکدر .

کذلك کردستان طاغلرینك مختلف یرلرنده و تورك ایران حدودی اوزرنده ساکن خرستیان نسطوری یاخودآثوری ـ کلدانی زمرهٔ مهمه‌سی‌ده واردر . انکلتره فرانسه وآمریقاء بالخاصه، حرب اخیرك خونخوار- لقلریله تخریباتی پك‌مدهش برصورتده چکمش اولان اشبو اهالینك مقدراتنه پك علاقه‌دار اولمقده‌در . الیوم انکلتره نفوذینه تابع‌منطقه داخلنده متمکن بولندیغی مرتبه‌ده بواهالی یزم‌دوستانه حمایه‌مزدن امین‌بولنمقده‌در. بوکا مقابل بز تورك طوپراغند. قالان نسطوریلرك دین ، فعالیت و حیاتلرینی محافظه‌یه صالح تدابیر مناسبه‌دن مستفید اولملری ایچون اصرار ایتمکه بورجلی‌یز .

کذلك متفرق موسوی جماعتلری وسائر کوچوك زمره‌لر قاله‌جقدر .

ارمنیاره کچیورم . بونلر یالکز برقاچ بطندنبری دوچار اولوب مدنی عالمك حس‌توجه ودهشتی موجب اولمش اولان آلام ظالمانه‌دن طولایی دکل فقط استقبالری حقنده کندیلرینه ویرلمش اولان تأمینات سبیله‌ده صورت مخصوصه‌ده نظر اعتباره آلنمغه لایقدرلر . شمدی برسوویت جمهوریتی تشکیل ایدن اریوان اسمنده‌کی اسکی روس ولایتی داخلنده کویا ارمنی حکومتی واردرکه بکا سویله‌دکلرینه کوره تقریباً برملیون ایکی‌یوزالمی بیك کشی اهالیسی اولوب هرطرفدن کلن مهاجرلرله اویله مزدحم برحال آلمشدرکه آرتق دها فضله اهالی‌یی احتوا ایده‌مز .

دیکر طرفدن قارص، اردهان ، وان ، بتلیس وارضروم ارمنی‌اهالیسی بالفعل معدوم اولمشدر . فرانسزلر کیلکیایی تخلیه ایتدکلری وقت بو ولایتك ارمنی اهالیسی تلاش و هیجانه اوغرایه‌رق فرانسزلری تعقیب‌ایتمش وشیمدی اسکندرون ، حلب ، بیروت شهرلرنده ، و سوریه حدودی بوینده طاغنیق بر حالده‌درلر . ظن ایدیورم که اولجه تقریباً اوچ ملیون کشی‌یه بالغ‌اولان اهالیدن شمدی‌تورکیه آسیاسنده علی‌التقریب ۱۳۰,۰۰۰ کشی قالمشدر . یوزبیکلرجه‌سی قفقاسیه‌یه روسیه‌یه ، ایرانه وحوالیٔ مجاوره‌یه طاغلمشلردر .

لوزانه واصل اولدیغمدن بری ، بو قابیلتی وذکی عرقك طاغلمسندن متأثر اوله‌جغنه قانع اولان آنقره حکومتنك ارمنیلرك تکرارآناطولی‌یه عودت وتمکن ایتملرینی تشویقه‌متمایل اولدیغنی او کرندم . بویله‌برحرکت فکریمجه تورکیه‌نك لهنه اوله‌جقدر . تورك هیئت مرخصه‌سنك بوبابده بزه بعض تأمینات ویردیکنی طویمقله

« استانبولك ومرمره دكزينك امنيتى تأمين ايدلمك وتوركيه‌نك استقلال وحاكميتى شرقك بالفعل تسكينى خصوصلريله قابل تأليف اولديغى مرتبه‌ده ، اقليتلرك حقوقى تحت امنيته آلنمق شرطيله بوغازلرك سربستيسى توركيه‌نك دخى آرزوسى جمله‌سندن اولمغله آره‌مزده پرنسيب فرقى يوقدر . »

ايشته بويله‌جه حربك ختامندن برى متفق دولتلرله توركيه آراسنده :

ا) اقليتلرك حمايه كورمكه حقلرى اولمسى ؛

ب) صلح معاهده‌سنك بو بابده احكام مخصوصه‌يى محتوى بولنمسى ايچون دائما اساس اعتباريله بر ائتلاف بولنمشدر .

جميت اقوامك ماهيت بيطرفيسى وصفت تمثيليه‌سى وبوكسك نفوذ معنويسى اعتباريله تدابير مماثله‌نك اجراسنه وتحت نظارتده طوتولمسنه ياردیم ايچون الك موافق برمؤسسه اولديغنى دوشونمك خصوصنده دولتلرجه عمومى برميل حاصل اولدى . ايشته بو سبيه مبنى اوله‌رق صوك ايلول ٢٣ تاريخلى تقريرده كيفيت بالالتزام اشارت اولونيوردى .

بالطبع جميتك بوخصوصده الك موافق مؤسسه اولوب اولديغى ياخود ديكر تشكيلاتك مرجع بولنديغى ياخود يكى باشدن برشى احداثى مناسب اولوب اولمايجغى خصوصلرى بوراده تدقيق اولنه‌جق بر مسئله‌در . فقط آوروپا دولتلرى صلح عقد اولنديغى زمان توركيه‌نك جميت اقوامه داخل اولمق ايستيه‌جكنى وفى‌الواقع اورايه قبول اولنه‌جغنى شبه‌سز دائما اميد ايلمشلردر . بوصورتله توركيه كرك آناطوليده‌كى خرستيان اقليتلرينه وكرك آوروپاده‌كى مسلمان اقليتلرينه شامل اولسون اقليتلره متعلق مواده نظارت خصوصنده عملى بر صورتده طوغريدن طوغرىيه صاحب رأى اولمه‌جقدر . بن ، تورك هيئت مرخصه‌سنى كرك بووكرك ديكر نقطهٔ‌نظردن بويله برصورت تسويه‌نك كنديسنجه موجب فوائد اولوب اولمايه‌جغنى كمال جديتله دوشونمكه وبويله بين‌الملل برمؤسسه‌يى هنوز تجربه ايتديكى ايچون على‌العمیا بو صورت تسويه‌يى رد ايلمكه دعوت ايدرم .

شيمدى تدقيق ايده‌جكمز اقليتلر مسئله‌سنه كليورم . بن حرب نتيجه‌سى اوله‌رق الحالة هذه بيوك مقداردە اهالى نقل‌ايدلمسى صورتيله بومسئله‌نك ساده‌لشمش اولمسنه كنديمجه متأسف ايسه‌مده مسئله بردرجه‌يه قدر بسيط حاله كلمشدر . صوك درت آى ظرفنده توركيه‌دن تبعيد اولنمش اولان خرستيانلرك يكون عموميسى ٦٠٠,٠٠٠ دن ٩٠٠,٠٠٠ يه قدر تخمين اولنمقده‌در . بو مهاجرين كتله‌سى يونانستانه قاچمش اولوب يونانستان حكومتنه بار اولمقده‌درلر . بو اقليتلر تورك قانونلرينه تابع قالمش اولانلردن تنزيل ايدلمليدر . قرون جديده تاريخنده مثلى نا مسبوق اولوب بنم حسمه كوره نتيجه اعتباريله توركيه‌يه متعدد احواله قازانجدن زياده زيانى موجب اوله‌جق اولان بو عظيم نقل اهالى كيفيتنك نتايج اقتصاديه‌سنى توركيه حكومتنك تماميله تدقيق ايدوب ايتمديكنى بعض كره دوشونيوردم . هرنه‌حال ايسه وضعيت بروجه آتيدر :

آوروپاده‌كى مسلمان اقليتلرى خصوصنده ديه‌جكم شودركه ، غربى تراكيامستثنى اولمق اوزره يونان طوبراغنده‌كى تورك اهالينك عمومى دكلسه بيله قسم اعظمى توركيه‌يه عودت ايده‌جكندن يونانرآرتق اقليت حالنده بولنميه‌جقدر . بواهالى تقريباً ٣٥٠,٠٠٠ نفوس تخمين اولنمقده‌در .

استانبولده‌كى روم اهاليك اوراده قاله بيلمارى شرطيله يونان حكومتنك غربى تراكياده براقمه متمايل بولنديغى ١٢٤,٠٠٠ نفوس ، سويلديكم كبى ، استثنا تشكيل ايده‌جكدر . بو تقديرده اقليتلره متعلق احكام تورك اهالىيه تطبيق اولنه‌جقدر . اكر بويله برصورت تسويه‌يه وصول ممكن اولمازسه بو اهالى دخى تبديل

ایچون آراصره اعزام ایتمك ومذکور اقلیتلرك دوچار اولدیلهجکلری سوءاستعمالات حقندهمعلومات طوپلامق و معاهده مواد ینك حقیرستانه بر صورتده کوزدیلوب کوزهدلدیکنی آکلامق حقی حائز اولمایدر . اعضای حوالیٔ مذکوره ده تورك ویونان مأمورینه مراجعت ایدهبیلمایدرلر .

تدقیق ایدهجکمز مسئلهنك خطوط عمومیهسنی قباطاسلاق چیزدم ومتفقلرك فائدهلی برصورتده شروع ایدهجکلرینی تخمین ایتدکلری طرزی کوسترمدم . قونفرانسی و خاصةً تورك هیئت مرخصهسنی غایت قطعی برفکر معدلت ونصفتله مشحون اولهرق واقع اولان بوتلقیناتی بوقدر مهم بر موضوعك استلزام ایلدیکی دقتله تدقیق ایتمکه دعوت ایدهرم . بردها تکرار ایدیورم که دنیانك هرطرفنده بزم مساعیمز حقندهبالخاصه بومسئلهنك تدقیق وحلندهکی طرزیمزه کوره حکم ویرهجك میلیونلرله انسان واردر .

بو مسئلهیی تفصیلاتیله تدقیق وقطعی تکلیفلرینی عرض ایتمك اوزره برتالی قومیسیون احداثی تکلیف ایلرم .

موسیو بارهدر بروجه آتی بیان فکر ایتدی :

لورد کورزون بوقونفرانسهکی بوتون مملکتلر ممثلرینك متفقاً ادراك ایلدکلرینه قانع اولدیغم حیاتی الك علوی تعبیرات ایله افاده ایلدی. بوحسیات، وجدان بشرده مکنوز الکعمیق الك واسع الك طبیعی والك عالیجنابانه طویغولره مستنددر . اکر برصورتحله واصل اولمق ایچون تعقیب اولنان یولدهسریعاً ترقی ایتمك مجبوریتنده بولنماسه ایدك بومناسبتله ایچمزدن هربری حسیات وافکارینی بول بول اظهار ایتمك ایستردی .

فهرست مساعیسنده داخل بولنان دیکر مسائلك و خاصةً بالجمله ملتلر بینده مناسبات تجاریهنك سریعسیی مسئلهسنك حین تعیینده رنجی قومیسیون ، هرشیئك فوقنده اولهرق ، منافع عمومیهدن ملهم اولمق درپیش ایتمش وکندیسی دائما الك یوکسك بر نقطهنظردن بولندیرمقده قصور ایتهمشدر . قونفرانسك بوکون تدقیقنه شروع ایتدیکی مسئله موضوع استغالمز اولان قسم جهانك وضعیت مادیهسنه بعض جهتلردن علاقهدارلردر . فقط هرشیدن اول اومسئله بوتون انسانیتك مشترك بولندیغی بر ساحهیه عائد اولوب بو ساحهده هرکسك اسماع مرام ایتمسی وحصهٔ معاونتی دریغ ایلامسی محق وموجب شرفدر .

اول امرده قومیسیونمز رئیسنك سوزلرینه اشتراك ایتمك قصدنده بولونوشم، محضا آره کزده تمثیل ایتدیکم مملکتك بك اسکی زمانلردنبری ، هرطرفدن ابراز ایدلدیکنه مطمئن اولدیغم حسن نیته رغماً وقایع و حادثات صورت مخصوصهده مشکلاتی تزیید ایلدیکی بردعوایه خدمت ایچون علیالدوام فوذینی استعمال ایتمك شرفنی احراز ایتمش اولمسندن منبعث بولنمقدهدر .

مع هذا فرانسهنك بوتون شرق اهالیسنك مقدراتی اصلاح ایچون بك چوق عصرلردنبری ابراز ایلدیکی جهد ومساعینك عمائلی دولتی ایله اولان الك دوستانه مناسباتله دائما تألیف اولهبیلدیکنی کورمش اولمق بزم ایچون بك قوتلی بر مشوقدر . شرقله صیقی وطوغری تماسده بولنان ملتلرك دائرهسی تدریجاً توسع ایلدیکه بو فکر ائتلافجویانهنك عکسی ظهور ایتهدی. بناءً علیه بوکون کیریشدیکمز مساعیده تورك هیئت مرخصهسنك کندیسندن بکلدیکمز وجههلك تام ومنور برمعاونتده بولنهجغنه قانعم .

تورك قومنك کندی ملی موجودیتی انکشاف ایتدیرمك ایچون صرف ایتدیکی غیرتی وبو موجودیتی

بختیار اولهجغم . هرحالده مستقبل تورك حکومتنده وکرك آسیای صغرادده ، کرك آوروپاده امنیت وحمایهلرك ایچون معاهدهیه مواد مخصوصه درجی اقتضا ایدهجك بك کلیتلی برارمنی اهالی قالهجقدر .

شمدی برملی ارمنی یوردی احدائی ضمنتده عینی زمانده کرك ارمنیلر وکرکسه اونلرك چار اقطارجهاند بولنان محلری طرفندن واقع اولان طلب معلومه عطف کلام ایدهجکم . بوقدر قوتلی برفردیتی ، وفجیعد اولسه بوقدر شایاندقت برتاریخی ، بودرجه متین برفکر ملیسی اولان برملتك کندی طوپراغنده اوطورمغ آرزوکش بولنمسی بك طبیعیدر . اکرذاتاً اریوان جمهوریتنده بویله برطوپراغه مالك اولدقلری ایلری سوریلورسه بوحوالینك سفیل وحدندن فضله مسکون واوراده موجود ادارهنك بك چوق ارمنیلرجه باعث استکراه ومدنی جوابی ویرلمك کرکدر .

ایشته بوصورتله برچوق دفعهلر وقوع بولدیغی وجهله تورکیهنك ارمنیلر ایچون ایسترشمال شرقی ولایتلرندن بسترکیلیکیانك جنوب شرقی حدودلرنده اولسون آسیادهکی اراضیسنك برقسمنده ارمنیلره ایستدکلری مرکز تجمعی بولمسی طلب ایدلکدهدر .

احوال ، بلکه بوامیدك موقع اجرایه وضعی اولکندن دها مشکل برحاله کتیرمشدر . فقط بزتورك هیئت مرخصهسنك بوخصوصدهکی نقطهٔ نظرلرینی اوکرهنمکله مسعود اولهجغز .

کرك تورکیهده ، کرك یونانستانده قالهجق اقلیتلری حمایهیه الزم تدابیری تدقیق ایتمکلکم قالیور . اول امرده خطوط اساسیهسی آوروپا معاهدهلرینك احتوا ایتدیکی خطوط اساسیهیه موافق وتلقینی قولای بعض دیکر احکامایله اتمام اولهجق تأمینات مخصوصه واردر . درجهٔ ثانیهده وضعیت حاضرهایله مناسبتدار ومتفق دولتلرك توصیهسنی وظیفهلری جملهسندن عد ایتدکلری بعض تدابیر واردر .

اوبو — تورك ویونان حکومتلری صوك طقوز سنهلك وقوعاتك ، حقوق عمومیه جرائمی دخی داخل اولدیغی حالده ، سبب اولدیغی باجمله جرائم ایچون غایت واسع ماهیتده برعفوعمومی اعلانته دعوت اولنمارى لازم کلیر .

ثانیاً — تورکیه خرستیانلری ایله غربی تراکیا مسلمانلرینك معقول بربدل تسویه ایتمك صورتیله خدمت عسکریهدن قورتلمق حقنه مالك اولمارى لازم کلیر . بو ، اعتساف وتضییق ایچون قوتلی برعامل اولهبیلهجك برتدبیره قارشی لازم اولان تأمیناتدر .

ثالثاً — کذلك تورکیهده قالان خرستیانلرله غربی تراکیاده قالان مسلمانلره سربستجه کیدوب کلمك ومملکتی ترك ایتمك صلاحیتی تأمین ایدلمش اولمق لازم کلیر . بو ، سربستی اونلرك اموال وحقوقنه متعلق تدابیر تقییدیه ایله توأم اولمامالیدر .

نهایت ، کرك تورکیهده کرك یونانستانده یوناتمیانك حقیقی مؤثر اولمسی ایچون ، رفقامك وبنم اساسلی عد ایتدیکمز دیکر برماده واردر .

بوتدابیرك تطبیقنه نظارت ایتمك اوزره استانبولده ویونانستانك مناسب برمحلنده هرهانکی برواسطه احداث اولنمسی دوشونیورز . جمعیت اقوامك بووظیفه ایله مکلف اولمسیله یانیسق آلان وتورکیهنك جمعیت اعضاسی میانته دخولی تقدیرنده دها زیاده مناسب کوریلهجك اولان برواسطه اولهجغنه ذاهبم . بومسئله بك جدی صورتده تتبع اولنمالیدر . فقط دیکر برواسطه تکلیف ویاترجیح اولنورسه بوقبیل برتلقینی مع المنونیه تدقیق ایدهجکز . برواسطه کرك آوروپاده کرك آسیاده اقلیتلرله اقامت ایلدکلری حوالیه اعضاسندن برویا برقاچنی اجرای تحقیقات

برابر یاشایه بیله‌جك وساكن اولدقلری مملكتارك ترقیسنه یاردیم ایده‌جك بر حاله قویان نتایج عملیه وصول ایچون المزدن كلنی یاپملی‌یز .

برچوق دفعه‌لر بوسكونی اخلال ایتمش اولان اسبابی خاطرلاتمق فائده‌سزدر . اوزون مدت دوام ایتمش اولان صوك دورهٔ حرب مع‌التأسف جدالی تشدید ایتدی ، وبز شمدی اوزون حرب سنه‌لرندن صكره شدید احتراساته برآم اورملی ، دیكر اعتسافلره انتقاملره محل براقاملی‌یز . بالعكس بزمساعه ، انصاف وعدالت اساسنه كوره حركت ایتملی وماضی‌یی اونوتملی‌یز . عكس‌العمل وشدت فكرینك یرینه خدمت متقابله ومنفعت مشتركه فكرینی اقامه ایتملی‌یز . فكرمزی صوك‌زمانلرك بوتون‌سفالت وبوتون فلاكتلرینك فوقنه‌یوكسلتملی‌یز. بوالیم حادثاته اوغرامش اولان وبوكون هروقتدن زیاده كندینی طوپلامنه ، سكون و استراحته محتاج بولنان زوالللی ملتلرك آلامنه نهایت ویرمكی دوشونملی‌یز .

ترك سلاحی ترك‌احتراصك تعقیب‌ایده‌جكندن شبهه ایتمیورم. هركسك‌حسن‌نیتی سایه‌سنده مختلف عنصرلرك مشترك موجودیت‌صلحجویانه‌لرینه تدریجاً واصل اولنه‌بیله‌جكنی امید ایدیورم. تورکیه واهالیسی بوندن مستفید اوله‌جقلردر . چونكه آنفره ملی حكومتنك مرام ایدیكی ترقی‌یی بووجهله استحصال ایده‌بیله‌جكلردر .

ایمدی تورك ویاروم طوپراغنده اولسون بواقلیتلری، بوزواللی مسلمان وروم ویا ارمنی اهالی‌یی‌جداً حمایه ایدملم . بو اهالی‌یی حمایه ایتمكله هركسك فكرنده‌كی ودها ایلری كیدرك فكردن زیاده قلبنه قویمق ایستدیكمز بومدنیت اساسلرینی مدافعه ایتمش اوله‌جغز .

عصمت پاشا آتیده‌كی بیاناتده بولندی :

تورکیه‌ده‌كی اقلیتلر مسئله‌سنه ، دینلرندن تربیه‌لرندن طولایی ملت حاكمه‌دن فرقلی اولانلره كوستریلان معامله نقطهٔ نظرلرندن عثمانلی ایمپراطورلغی تاریخنی مختصراً تكرار كوزدن كچیرمدكجه منصفانه برصورت حل بولنه‌ماز : بوظاهری تدقیقدن متددد عصرلردنبری اقلیتلر حقنده تعقیب اولنان سیاست بوتون حقیقتیله قطاهر ایده‌جكدر . سایه‌ده مذكور اقلیتلرك نه‌كی احوال ایچنده نائل رفاه و ترقی اولدقلری واونلرك حقوق وحق موجودیتلری نه‌كی شرائط تحتنده دوچار تهدید اولدیغی كوریله‌جكدر . بونلرك حقوقندن سربست صورتله استفاده ایتملرینه موانع ایقاع ایدن عواملك ازاله‌سی و بونلرك سبب سعادتی اولان عواملك دوچار تشویق اولهرق توسع ایلمسی تحظر ایدیله‌بیله‌جك الك مكمل صورت حل اولدیغی آزادهٔ بیاندر .

عثمانلی ایمپراطورلغی تاریخنده اقلیتلر مسئله‌سی خاصهً استانبولك تورکلر طرفندن فتحی تاریخندن باشلار . فاتح سلطان محمدك بلاد مفتوحه‌ده‌كی غیرمسلم جماعتلره دینی و اداری بك بیوك سربستی بخش ایلدیكنی تصدیقده مورخلرمتفق‌در. برفرانسز مؤلفی [۱] «استانبولك فتحندن صكره مختلف ادیان سالكلرینه سربستجه آیین مذهبی اجراسی تأمین اولندی» دیه یازیور . و «پادشاهك امری اوزرینه یورکی سقولارپوس اسمنده یكی برپطریق انتخاب‌اولندی كه سلطان محمدثانی بونك‌باشنه رهبان تاجی قویدیغی وقت «پطریق‌اول وجناب‌حق سنی‌حمایه بیورسون. هرحال وكارده بم محتمه كوكن وسلفلرینك‌حائز اولدیغی بوتون امتیازاتدن مستفیداول. » دیدیكنی سویله‌یور . سلطان محمد ارمنی پطریق اوله‌رق (دراووا كیم)ی بتون مذهبداشلری اوزرنده الك واسع صلاحیتله ارمنی پطریق نصب ایتمشدی . پرنستون دارالفنونی حقوق دول معلمی موسیو فلیپ مارشال برووون

[۱] ادوار لوكمر ، (ارمنستان ، صحیفه ۸۶)

.ك عصری واك احرارانه دستورلر دائره‌سنده تنظیم ایتمك خصوصنده‌کی آرزوسی ایچنده کندیسی ایله را
برجماعت سیاسیه حالنده بولنان اهالینك اطمنان بخش شرائط حیاتیه ایله مجهز اولمادی ایچون قوی بر
دخی کورمه‌مز اقتضا ایدر .

عصری تورکیه‌نك مستند بولندیغی کورمکله بختیار اولدیغمز دستورلر ، تطبیقات ساحه‌سنده ، دیناً ،
وعرقاً اقلیتده بولنانلره عین مملکت سکانسك ملك مشترکی اولان امنیت ، حریت ومساوات حقوق تأمین ایلا

دیکر طرفدن تورکیه‌نك شیمدی‌یه‌قدر بواقلیتلرك کندیسنه اقتصاداً ومعناً تأمین ایلدیکی حصهٔ قوتی کاهی
تقدیر ایلدیکندن شبهه‌ایده‌بیلیرمی‌یز؟ کرك اوزون برسلسلهٔ محاربانك ضایعاتی تلافی ایتمك کر کسه حالاً ایشلدیلم
اولان ثروتلرینه بر قیمت ویرمك ایچون فعالیت تجاریه ، صناعیه و زراعیه‌نك هر مملکت ایچون الزم اوا
بر دوره‌ده تورك حکومتنك تحصیل کورمش صناعتکار و چالشقان عنصرلرك محافظه‌سنده‌کی ، فعالیت تامه
اجرا ایده‌بیله‌جك حالده بولندرلمسنده‌کی حیاتی منفعتی انکار ایده‌جکنی فرض ایده‌بیلیرمی‌یز ؟

تورکیه‌نك انتظارمزه جواب موافق ویره‌جکنی وشمدی‌یه‌قدر متعدد فرصتلرله مقتضیات حاضره‌یی حسن اد
ایتدیکنی کوسترمش اولان هیئت مرخصه‌سنك بوتون وسیله وظیفه‌مزی تسهیل ایده‌جکنی امید ایتمك
شرفك بوقدر مختلف ملتلری آره‌سنده تورك ملتی موجودیت سیاسیه‌سنك استقلالنی تأییده ، ترقیاتك مقتض
بللی باشلی وقوی اولان ملی عنعنه‌سیله تألیفه وکندی مدنیتی محافظه وتوسیعه ساعی بولنمقده‌در. بن تورکیه
بو قونفرانسده‌کی ممثلرینك بوراده تمثیل ایدیلان بوتون مملکتلر طرفندن توجهکارانه اولدیغی قدر ا
بر صورتده واقع اولان دعوتی مناسب اولدیغی وجهله تقدیر ایده‌جکلرینه قانم . کذلك او مرخص
فرانسه هیئت مرخصه‌سنك ، دیکر مملکتلرله برابر و اونلرك هیچ برندن آشاغی قالمقسزین حس
انسانیتکارانه عادلانه وحریتپرورانه‌یی ترویج ایتدیرمك وکندی فعالیت سیاسیه‌سنك اوزاندیغی واسع ومت
مملکتلرده نه‌قدر مختلف و کندی عنعنه‌سنه نه‌قدر متخالف اولورسه اولسون بوتون اشکال فکریه ، د
ومدنیه‌یه رعایت و بونلرك انکشافلرینه مساعده ایچون بوتون اهتمامی صرف ایتمش اولان بر مملکت
کندیلرینه واقع اولان خطابی آکلایه‌جقلرندن شبهه ایده‌م .

شمدی اجرا ایلدیکم تشریحاتده موجودیته ، منافع مادیه و معنویه‌سنه حرمت اولنمسنی و حقوق تو
ایمپراطورلغنده‌کی وطنداشلرله عینی درجهٔ مساواتده طوتلمسنی مقدس بیلن بتون دولتلرك حمایه‌سنه مست
اولانلر آره‌سنده هیچ بر اسم ذکر ایتمك ایسته‌مدم . بن بونلرك کافه‌سنی بزم ایچمزده طوغان علاقهٔ قو
عینی درجه‌ده لایق عد ایدیورم .

مع‌هذا حرب اثناسنده بوقدر بیوك ضایعاته وبوقدر مؤلم اضطرابانه اوغرامش اولان عثمانلی ارمنی تبعه‌س
بلاتفریق جنس ، بوتون اقلیتلر ایچون طلب ایتدیکمز نصفتکارانه معامله‌نك کندیلرینه تأمینی خصوص
دوشونجه‌لرمزده بیوك بر مقیاسده داخل اولدیغنی ذکر ایتمك بواساسلردن ذهول ایتمك دکلدر .

مادکی غاروفی آتیده‌کی نطقی ایراد ایتدی :

رئیس معالی ایسمزك عاقلانه ملاحظات وتوصیه‌لرینه اشتراك ایدرم . مختلف عرق ودینده بولونان اهالی

دلی پترونك تورکیه‌یه قارشی خلفلرینك نه‌صورتله حرکت ایده‌جکنی مشعر پروغرامنی چوق زمان اول حاضرلادیغی معلومدر . متوفی « ممکن اولدیغی قدر استانبوله وهندستانه یاقلاشیکز ؛ اوراده حکمران اولان، دنیانك حقیقی حکمداری اوله‌جقدر . بناءً علیه کاه ترکلره کاه‌ایرانه قارشی دائمی محاربه‌لر چیقاریکز. وتدریجاً قره‌دکزی ضبط ایچون اوراده ترسانه‌لر تأسیس ایدیکز . تورکلری آوروپادن طرد ایتمکه آوستریا خاندانی علاقه‌دار ایدیکز و کرك کندیسی ایله اسکی آوروپا دولتلری آره‌سنده برحرب چیقارمق کرکسه بالآخره استرداد ایدلمك‌اوزره کندیسنه فتوحاتدن بر حصه ویرمك صورتیله استانبولك ضبطی صره‌سنده‌کی قصقانجلغنی تأثیرسز براقیکز » دیر ایمش .

« تورکلره متمادی محاربه‌لر آچمق » ایچون خرستیان دینی نامنه مداخله ایتمك چارلق روسیه‌سنه بهانه‌لرك اك ایسنی بخش ایدییوردی . اسکی ایمپراطورلغك مستقبل مناسباتنده پك مهم بررول اوینامش اولان بوبهانه سلطان عبدالحمید اول ایله ایکنجی قاته‌رین آراسنده ١٧٧٤ تاریخنده منعقد کوچك قاینارجه معاهده‌سنده کندیسنه برنقطهٔ استناد بولیوردی . بومعاهده موجبنجه روسیه‌نك افلاق وبغدان بکلکلری ایچون استحصال ایتدیکی حمایه حقی اوندن صوکره عثمانلی ایمپراطورلغنده‌کی روم اورتودوقس اهالینك کافه‌سنك حامیسی رولنی درعهده ایتمك ایچون کندیسنه سبب تشکیل ایتمشدر . « بالقانلرده‌کی خرستیانلرك اکثریسیله ایله عینی عرقدن بولنمسی ، هپسیله عینی دینده اولمسی، وبر عهدنامه ایله کندیسنده برحق طانمسی روسیه‌یه معنوی بر نفوذ ، وبوغازلرده‌کی مطمح محترصانه‌سنه اوزون مدتدنبری خادم قیلدیغی برحمایه وضعیتی بخش ایدییوردی . »

عثمانلی ایمپراطورلغنك کندی غیر مسلم تبعه‌سنه قارشی اولان حریتپرورانه معامله‌سی بویله‌جه کندی علیهنه دونیوردی. «خرستیانلر، عثمانلی دولتنك خصملری وملت حالنده‌متشکل اوله‌رق عصیانه‌مهیا طورییورلردی. بونلر ایمپراطورلغك مخاصمی اولان بیوك برآوروپا دولتی طرفندن رسماً حمایه اولنیورلردی . وحقول‌دول اودولتی دوردورمیوردی. » [١] « چار آلکساندرك قاینارجه معاهده‌سی حقنده‌کی تفسیری کندیسنك ادعالرینی دها ایلری کوتورمکه وکندیسنی عثمانلیلر ایله خرستیان تبعه‌لرینك کتلهٔ عمومیه‌سی آره‌سنده بر متوسط مقامنه کچیرمکه‌جرأت ویرییوردی . اوکندینی خرستیان تبعه‌یی‌حمایه وعندالحاجه تخلیصه مأمورظن ایدییوردی . [٢]

اون طقوزنجی عصرك مختلف دورلرنده بالقانلرده حادث اولان عصیانلر هپ چارلق روسیه‌سی طرفندن تحریك اولنمشدی .

تورکیه‌ده‌عصیان چیقارمق‌ایچون‌روسیه‌نك اجرا ایلدیکی‌ایلك تشبثاته‌قدر کیتمکسزین وقاترینك‌توجه کرده‌سی اولوب مورده‌ده روملرك عصیان ایتملرینی هدف اتخاذ ایدن وبالخاصه میزیترا [٣] قتل‌عامنه وبوقتل عامك تحریك ایتدیکی انتقاملر اعتباریله مسلمان و خرستیان اهالیدن بر چوق معصوم حیاتلرك افناسنه وبونلره مقابله‌لرده

[١] شارل سه‌نیوبوس ؛ (عصر حاضرده اوروپا تاریخ سیاسیسی صحیفه ٥٨٩)

[٢] لاویس ورامبو ؛ (تاریخ عمومی ، جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٧)

[٣] موراده ماورومیخالیسلر وبماکیسلر ، عصاته بر موقع تأمین ایتمك ایچون روملره (قورون) ی آلمغی توصیه ایدییورلردی ارباب فساد اشبو ایلك حرکتی بیله بکله‌مدیلر . بتون روم مملکتلری هپ بردن آتش آلدی . پساروس اسپارته‌لی طاقلر تشکیل ایدییوردی . برقاچ یوز روسیه‌لی ایله تقویه ایدلمش اولان بو طاقلر بارنوفك تحت اوامرنده اسپارته‌ده واقع (میزترا) اوزرینه یورودیلر . هریرده تورکلر دوچار دهشت اوله‌رق « بونلرروم دکل ، موسقوف دییه باغره باغره قاچیورلردی . روسلرك وحشی متفقلری مائینالیلره سوز دیکله‌نه‌مدکلری محللرده تجاوزات ومظالم وقوع بولدی . (میزیزتراده)ده شهر یغما ایدلدی ، اهالی کسیلدی ، چوجقلر مناره‌لرك تپه‌سندن آتیلدی ..... » لاویس ورامبو ، جلد ٧ ، صحیفه ٤٩٣ .

« تورکیه‌ده اجنبیلر وبونلرك قوانین شخصیه‌سی » عنوانی آلتنده سلطان محمود ثانینك حریتپرورانه سیاستندن بحث ایله شوله ادارهٔ کلام ایدییور . « اونك فکری غایت ساده ایدی . اونك امل رومانی ، بالعمل تطبیق ممکن اولهجق مرتبه‌ده واسع بر صورتده ، باب عالی نزدنده برنوع متوسط ویا ایلچی خدمتنی کوره‌جك اولان پطریقلرینك مراقبهٔ مسئوله‌سی تحته‌سنده کندی عادات و قوانینندن استفاده خصوصنده سربست براقق ایدی . پطریقلرینك مراقبهٔ مسئوله‌سی تحته‌سنده کندی عادات و قوانینندن استفاده خصوصنده سربست براقق ایدی . پای تخته مظفرانه کیردیکنی تعقیب ایدن اوچ کون ظرفنده سلطان محمد متعصب راهب اسقولاریوسی پطریقلق مقامنی اشغاله دعوت ایتدی . خاقان مشارالیه روما ایمپراطورلرینك روحانی خلفی اولمق صفتیله کندیسنه اووقته قدر غیرمستعمل بولنان ملت‌باشی عنوانی ویردیکی پطریقك مراسم تتویجیه‌سنده احتشام وطنطنه‌ایله بالذات حاضر بولندی . کذلك پطریق ایله خلفارینه روم ملتنك افرادی اوزرنده همان غیرمحدود صلاحیت قضا احسان ایلدی . سلطان محمدك ویردیکی شو فوق‌العاده امتیازاتی مؤید برانك اصلی مع‌التأسف غیب اولمشدر . مع‌هذا یکدیکرینی تعقیب ایدن برچوق پادشاهلر بونی تأیید ایتدکلری کبی درت عصر ودها زیاده بر مدت ظرفنده وقوعی ضروری اولمش اولان تحدیدات مستثنی اولق اوزره بو فوق‌العاده صلاحیتلر روم پطریقی ایله مؤخراً عینی مساعداتی احراز ایتمش اولان دیکر جماعات مذهبیه رؤساسی طرفندن تنفیذ ایدیله‌کلمکده بردوامدر . » اصل مسئله تورکلرك بیوك برمظفریت آراسنده ، مسلمانلر عندنده مقدس طوتیلان اموردن و دولت ایچون براهمیت حیاتیه‌یی حائز اولیان ایشلردن کندی عادات و قوانینه توفیقاً کندینی اداره ایتمك ایچون مغلوبلره بالاختیار وعلوجنابله برحق طانیمش اولمسیدر . بناءً علیه بوسیاست مساعده‌کارانه‌نك اسلامك لفظی وحکمتی‌ایله اصلا متضاد اولمادیغی عیاندر . فی‌الحقیقه بوسیاست حقوق اسلامیه‌ایله مکملاً توافق‌ایدییور و تورکلره بودرجه حقسز برصورتده اسناد اولنان و عالمکیر بر شهرت اکتساب ایلمش اولان مسامحه‌سزلغی بلیغ بر صورتده تکذیب ایلیوردی . »

بنه بو باهر مسامحه کیفیتیدرکه ووالتره « طار محیط‌زدن چیقه‌لم و دنیانك دیکر اقسامنی تدقیق ایده‌لم ؛ بیوك تورك پادشاهی مختلف دینده بولنان یکرمی ملتی صلح و سکون ایله اداره ایدییور ؛ ایکی یوز بیك روم استانبولده تحت امنیتده یشامقده‌درلر . . . تورك وقایعنامه‌لری بو ادیاندن هیچ برینك تشویقیله ظهور ایتمش بر عصیان قید ایتمیور . ارض کنعانه ، ایرانه ، تاتارستانه کیدیکز ، هپ عینی مسامحه‌یی عینی سکونی کوره‌جکسکز ... دورسلیمیده دیکر پادشاهلر زماننده خصوصیله عهد سلیمان خانیده تورکلر خرستیانلره حربده اعتدالی وظفرده حلم وملایمتی اوکرتمشلردر » [١] دیدیرتمشدر .

یکرمنجی‌عصرده جمعیت‌اقوامك تحت‌ضمانته‌تأمین ایدلمك‌ایستنیلان اقلیتلر حقوقنك‌عثمانلی ایمپراطورلغندکی غیرمسلم عناصره بالاختیار احسان ایدلمش اولدیغنی ایشته تاریخك شهادتی غیرقابل رد و جرح بر صورتده اثبات ایدییور .

مع‌هذا اقلیتلرك حقوقنك محافظه‌سنه رغماً بالخاصه اون سکزنجی عصرك بدایتندنبری برطرفدن مسلمانلر ودیکر طرفدن مختلف جماعات غیرمسلمه آره‌سنده‌کی‌مناسبات صمیمانه تغیرات متوالیه‌یه‌اوغرامشدر. اوزمانه‌قدر موجود اولان حسن‌آمیزش قارشولقلی براعتمادسزلغه ترك‌موقع ایتمکه باشلامش‌وبوندن حاصل‌اولان‌وقایع‌مضره کرك اکثریتك کرکسه اقلیتلرك اضطراباتی بادی اولمشدر .

بووقایعك منشائی اول امرده بدخواه قومشولرك لاینقطع تعرضلریله حس اولنور درجه‌ده ضعیفلامش اولان بر بیوك ایمپراطورلغك کوچسنی احضار ایتمك املنده بولنان خارجی تحریکاتده مکنوزدر .

---

[١] میشله‌نك فرانسه تاریخی ، (سلطان سلیمان فرانسه‌یی قورتاریور) فصلی .

آماده‌در ». خلاصهٔ کلام بیوك برترتیب دسیسه‌کارانه ایله‌چار آلکساندرك، شرقه وضع‌ید ایتمك ایچون، کندیسنی بوندن منع ایتمك منفعتلری اقتضاسندن اولان علاقه‌دار دولتلرك غربده‌کی قاریشیقلقلرله اك زیاده مشغول بولندقلری زماندن استفاده ایتمك ایستدیکی آکلاشیلیوردی . » [۱]

آلکساندر ایپسلانتینك قوماندا‌سی آلتنده مملکتین داخلنده، وچته رئیسلرینك اداره‌سی آلتنده تسالیاده ، موره‌ده ، ماکدونیاده الخ بواختلال جمعیتك حرکاتی ایله حادث اولان قاریشقلقلر وقتل‌عاملر پك معلومدر . ورد کورزون اوف‌که دلستون جنابلرینه اتحاف ایدیلن بر اثرده بر انکلیز تاریخ نویسی سائر مباحث آره‌سنده پاتراس عصیانی توصیف ایدرکن دییورکه : « درحال بتون موره داخلنده توسع ایدن بو عصیان ، مدهش بر ماهیتی حائز ایدی . عصیانك غایه‌سی مسلمان اهالینك تماماً امحاسی ومالرینك ضبطی ایدی هپ برلکده سویلنن برعوام شرقیسی : تورکلری‌موره‌دن قوغیکز ، اونلری بوتون دنیادن قوغیکز . دیوردی . تورکلر یا تریپولیچایه ویا ساحلده‌کی مواقع مستحکمه‌یه التجا ایچون قاچیورلردی [۲] . »

۱۸۴۹ دن ۱۸۵۱ [۳] . قدر بوسنه‌ده وبلغارستانده و ۱۸۷۵ده بوسنه وهرسکده واقع‌اولان عصیانلرده، روسلرك عینی سیاست تحریکانه‌سنی اثبات ایتمك قولایدر . خصوصیله بو صوك عصیانه کلنجه ، وقتیله نیقولا طرفندن بوزیلان و شرق خرستیانلرینك اصلاح مقدراتی و تخلیصلرینی استهداف ایدن اسکی کیریل و مه‌تود جمعیت مذهبیه‌سنك بو وسیله ایله تکرار تأسس ایتدیکنی قید ایتمك لازمدر . اشبو جمعیت ، بلغارستانده ، قره‌طاغده ، بوسنه وهرسکده اك عیان منابع وارداتی صرف ایتمشدی و کلیسالرك پاره‌سی مکتبلرك کتابلری هپ‌اونك مأمورلرندن کلیوردی. قونسلوس مأمورلریله دائما تماسده بولندیغندن روسیه‌نك لوندره‌قونفرانسنده‌کی موفقیتی وپارس معاهده‌سنك تعدیل اولنه‌جغنی کندی منتسبلرینه مجهول براقامش ایدی .

نهایت بلغارلر ۱۸۷۰ده روسیه‌نك استانبول سفیری ایغناتیه‌ف سایه‌سنده مظهر عفو اولمغی وبر اکسارخ انتخابی حقنی وکلیسالرینك مختاریتنی استحصال ایتدکلری وقت‌بتون ظلمدیدکانه (؟) روسیه چاری اسکی قدرتنی اکتساب ایلمش کورونمشدی ؛ اسکی امیدلر تکرار اویانمشدی . ۱۸۷۴ سنه‌سی نهایتنده روسیه مأمورلرینك حرکاتی اوقدر شدتلی‌اولدی‌که آوستریا باب عالیجه‌ده نظاماً اجراسی الزم‌اولان تصدیق طلب‌ایتمکسزین رومانیا وصربستان ایله تجارت معاهده‌لری امضا ایدرك یکی بر پولتیقه کشاد ایتمش کبی کورونیوردی ؛ روس نفوذی ضررینه کنج بالقان حکومتلرینك دوستلقلرینی قازانمغه چبالادیغی منفهم اولیوردی [۴] .

بو ، پانسلاویزم زمانی ایدی . حتی چارك اك یقیننده‌کی آدملر میاننده بیله بر چوق روسلر بتون اسلاولرك عینی ایمپراطورلق داخلنده برلشمسنی تخیل ایدییورلردی . بونك ایلك نتیجه‌سی بالقانلرده‌کی اسلاو دولتلرینك الحاقی، بالقان‌شبه‌جزیره‌سنك اك‌بیوك‌قسمی اوزرنده روسیه‌نك اجرای‌حکم‌ونفوذی‌ایدی. پانسلاویست پروپاغانداسی‌تورکیه‌ده خرستیان اهالی آراسنده مفسدت ایقاع وادامه ایتمکده اولدیغی اثناده‌استانبولده‌کی روس سفیرکبیری جنرال ایغناتیه‌ف بیوك روسیه‌نك میسیونرلرینك علی‌الاکثر تدبیر و احتیاط خلافنده اولان بتون تشبثلرینی آچیقدن آچیقه تشجیع ایدییوردی . » [۵]

---

[۱] ده‌بیدور (آوروپانك دیپلوماسی تاریخی جلد ۱ ، صحیفه ۱۵۹)
[۲] (اوسقاربراوونینغ (قرون جدیده تاریخی ، صحیفه ۷۸)
[۳] لاویس ورامبو (جلد ۱۱ صحیفه ۱۹۶)
[۴] لاویس ورامبو [جلد ۱۲ صحیفه ۴۲۴)
[۵] قوللاس (عثمانلی ایمپراطورلقی تاریخی ، صحیفه ۱۷۹)

بولونلمسنه سبب اولان اورلوفك تحریکاتی اوزرنده شمدیلك توقف ایتمکسزین روملرك ١٨٢١ عصیانیله باشلا
مناسب اولور .

بونان پروپاغانداسی رؤساسی ایله « ئه‌ته‌ریاتون فیلیقون » نامنده‌کی جمعیت خفیه‌نك روسیه طرفندن ترغ
وتحریك اولنمقده ایدوکی مسلم انام برکیفیتدر . بو جمعیت « صلیبك هلال اوزرینه ظفرینی تأمین ایچون یالک
بتون روملرك دکل عثمانلی ایمپراطورلغنده‌کی بوتون خرستیانلرك مسلح اتحادینی » تأسیس غایه‌سنی کودییوردی[
فناربکلری ، چار برنجی آلکساندرك انعامنه مستغرق اولیورلردی . اسکی افلاق وویوده‌سی قونستانتین ایپسیلا
روسیه‌یه هجرت والتجا ایتمش ایدی . ١٨٢١ ده روم اختلال اشارتنی ویرمش اولان آلکساندر ودیمتریو
اسمنده‌کی ایکی اوغلی کندی یاورلری ایدی . کندی وطننك تخلیصی کیفیتنه اونلرکبی صادق وفداکار او
قورفه‌لی قاپودیستریا کندیسنك اوآره‌لق اك مقبول ناظری ایدی .

چار ، قاپودیستریانی ئه‌ته‌ریایه ضداوله‌رق افکار سیاسیه‌سنی ساده‌جه ادبی بر پروغرام آلتنده کیزله‌ین « فیلوموس »[
جمعیتك ریاستنی قبولدن منع ایتمه‌مش ایدی [٣] . « بوندن فضله مشارالیه ، ئه‌ته‌ریانك مرکز عمومیسنك ر
طوپراغنده یرله‌شمسنه مساعده ایتمش ایدی . وبو جمعیتك مؤسسی روم اسقوفوس روس پولیسنك مسامح
کوزی اوکنده اوده‌سادن ایلك معاونلرینه ترتیبات خبرلری کوندریوردی [٤] . معیتی ارکانی ایچنده
ممثللری بولنان مذکور جمعیتك موجودیتندن آلکساندر کندیسنی بی‌خبر کبی کوستریبوردی . لکن اونی
ایی بیلیور واوقدر التزام ایدییوردی که ١٨١٦ نهایتنده اوسقوفوس ، هیچ صیقنتی چکمکسزین مر
حرکاتی موسقووه‌یه نقل ایده‌بیلمشدی [٥] . روم اختلالنده روسیه‌نك اشتراك جرمنی دها بارز قیل
ایچون موسیو ده‌بیدورك آتیده‌کی سطرلرینی ذکر ایتمکلکمزدن ایی برشی اولاماز .

« چار ایله ناظری قاپودیستریانك بو اثناده همان بوتون بالقان یاریم آطه‌سنده حادث اولان قیامك ایلك فاعلل
اولدیغنه شبهه ایدیله‌مزدی . روسیه‌نك بش سنه‌دنبری باب عالی ایله بکرش معاهده‌سنك مبهم یاخود منازع
بعض موادی حقنده علنی برنزاع کوتمکده اولدیغی درخاطر ایدیلیوردی . روم ئه‌ته‌ریاسنك بوصوك سنه‌ل
روسیه‌ده مدهش صورتده توسع ایتدیکی کیمسه‌یه مجهول دکل ایدی ؛ بو حادثه ، قاپودیستریانك ١٨١٩ سنه‌سنده یو
آطه‌لرینه اجرا ایلدیکی سیاحتله وبونی متعاقب اوراده ظهور ایدن قارغشه‌لقلرله مناسبتدار کوریلیوردی . کذلك ر
ملتنك مأمورین مخصوصه‌سنك ایکی سنه‌دنبری چاره کلوب کندیلرینه بر رئیس تعیینی وعصیان اشارتنی ویرم
استرحامنده بولندقلری دخی بیلنیوردی . روسیه خدمتنده میرلوا بولنان وعثمانلی ایمپراطورلغی علیهنده هجوم ترتیبا
احضار ایچون ١٨٢١ تموزی ظرفنده کیشنه‌فه کیتمش اولان آلکساندر ایپسیلانتی‌ده آنجق سن پترسبور
ایمپراطورك هیچ اولمزسه موافقت ضمنیسی ایله ترك ایده بیلدیکی و حرب استحضاراتنه اوصورتله کیریشد
ظاهر ایدی . ذاتاً اوایلك بیاننامه‌سنده شو معیندار سطرلری یازمامشمی ایدی ؟ « اکر بر قاچ نومید تور
طوپراغکزه باصقین ایدرسه هیچ قورقمایکز زیرا بر دولت معظمه اونلرك حیاسزلقلرینك جراسنی ویر

[١] لاویس ورامبو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٦)
[٢] لاویس ورامبو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٧)
[٣] لاویس ورامبو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٥)
[٤] لاویس ورامبو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٧)
[٥] لاویس ورامبو (جلد ١٠ صحیفه ١٧٠)

آماده‌در . خلاصهٔ کلام بیوك پرتزیب دسیسه‌کارانه ایله چار آلکساندرك شرقه وسعید ایچك ایچون، کندیسی وطندن منع ایچك مقتضاسندن اولان علاقه‌دار دولتلرك هرهنگ قارشیسنده‌لرله اك زیاده مشغول ولندقلری زمانلرده استفاده ایچك ایستدیکی آکلاشیلیوردی . ۰ [۱]

آلکساندر ایسلاوجیلك قوماندهسی آلتنده مملکتین داخلنده، وجه وپلرینك اداره‌سی آلتنده قسالیاده ، مورمنده ، ماکدونیاده الح واختلال جمعیتك حرکاتی ایله حادث اولان قارپشقلقلر وقتل عاملر یك معلومدر . ورد کورزون اوف که دلستون جانلرینه اتحاف ایدیلن بر اثرده بر انکلیز تاریخ نویسی سائر مباحث آوسنده پارای عصبانی توصیف ایدرکن دیپورکه : « درحال بتون موره داخلنده توسع ایدن بو عصیان ، مدهش بر مناظره سائر ایدی . عصیانك قاپهسی مسلمان اهالیك تماماً اعدامی ومالرینك ضبطی ایدی هپ برلکده سویلن برعوام شرقیسی : تورکلری موره‌دن قوجکسر ، اونلری وتون دیبادن قوجکسر . دیوردی . تورکلر با زیبولیجانه وبا ساحه‌دکی مواقع مستحکمه‌یه التجا ایچون قاچیورلردی [۲] . »

۱۸۴۹ دن ۱۸۵۱ [۳] ، قدر بوسنه وبلغارستانده و ۱۸۷۵ده بوسنه وهرسکده واقع اولان عصیانلرده روسلرك عین سیاست تحریکاتهسی اثبات ایچك قولایدر . خصوصیله بو صوك عصیانه کلنجه ، وقتیله بیغولا طرفدن اورپانلر و شرق خرستیانلرینك اصلاح مقدراتی و تخلصلری استهداف ایدن اسکی کیریل و مفتود جمعیت مذهبیه‌سنك بو وسیله ایله تکرار تأسس ایتدیکی قید ایچك لازمدر . اشبو جمعیت ، بلغارستانده ، قرمطاغ‌ده ، بوسنه وهرسکده الك جان ضایع وارداتی صرف ایچندی و کلیسالرك پارهسی مکتبلرك کتابلری هپ اوتك مأمورلرندن طپوردی . قونسولوس مأمورلریله دائما تماسده ولندیکدن روسیه‌نك اوده‌ره قوماندهسنه‌کی موضعی وپارس سفارتهسنك تعدیل اولنهسی کندی مقتدریته حصول رواقعش ایدی .

نهایت بلغارلر ۱۸۷۰ده روسیه‌نك استانبول سفیری ایگناتیفك مساعیسنده مظهر عفو اولمق و بر اکثریت اتحاد حتی وکلیسالرینك مختاریتی استحصال ایتدکلری وقت‌شوم قلمه‌یدکاه (؟) روسیه جاری اسکی قدرتی اکتساب ایلش کورونمکده ؟ اسکی امپراطور اولامکدی . ۱۸۷۴ سنهسی نهایتده روسیه مأمورلرینك حرکاتی اوقدر شدتلی اولدی که آوسترویا بابالیسی نظاماً احراسی الزم اولان تصدیق طلب ایتمکسزین رومانیا وصربستان ایله تجارت معاهده‌لری امضا ایدرك بکی بر بولغه کناد ایچنی کی کورونیوردی ؟ روس نفوذی ضربه کیچ بالقان حکومتلرینك دوستلقلرینی قازانمه جالادیغی مفهوم اولیوردی [۴] .

و ، پانسلاویزم زمانی ایدی . حتی چارلك الك یقینده‌کی آدملر بیله بر جوق روسلر بتون اسلاولرك عین ایمپراطورلق داخلده برلشمسی تحیل ایدیورلردی . بولك ایچك نتیجه‌سی بالطبع دولتلرینك اخلاق ، بالطبیعه حریه‌سنك الایوقدسی اولوردی . روسیه‌نك احرای حکم وصوتی ایدی . پانسلاویست پروپاغاداسی تورکیه‌ده خرستیان اهالی آراسنده عصیان اغلم واداره ایچکده اولدیغی آشاده‌لناسولدیکی روس سفیرکیری حرال ایگناتیف بیوك روسیه‌نك جیبورلرینك علی الاکثر تدبیر و احتیاط خلافنده اولان بتون تشبثاتی آیپفدن آچیقه تشجیع ایدیوردی . ۰ [۵]

---

[۱] دمیدوف (تورکیه‌نك دیپلماسی تاریخی جلد ۱ ، صحیفه ۱۰۶)
[۲] لوشتاریتوویچ (روس حدمه تاریخی ، صحیفه ۲۵)
[۳] لاویس ورانو (جلد ۱۱ صحیفه ۱۱۶)
[۴] لاویس ورانو (جلد ۱۲ صحیفه ۱۲۵)
[۵] فولاکس (عین ایمپراطورلق تاریخی ، صحیفه ۱۰۶)

بولونمق سبباولان اورلوفك تحریکاتی اوررده شدیدك توقف ایتمکسزین رومملرك ١٨٢١ عصیانیه باشلامق مناسب اولور .

یونان پروپاغاندهسی رؤسای اپه ٥ ٥٥ ریاتون ویلیقون ، نامنه کی جمعیت خفیه نك روسیه طرفندن ترغیب وتحریك اولنمقده ایدوکی معلم اولمغله بیلیرسکز . بو جمعیت ، سلیك هلال اوزرینه ظفرینی تأمین ایچون پالکراتون رومملرك دکل عثمانلی امپراطورلغندکی یونان خرستیانلرك صلح اتحادیهسی تأسیس غایهسی کودیلیوردی . قاریکاتور ، چار رنجی آلکساندرك انظار مشرق اولیورلردی . اسکی افلاق وبوغدهسی قونستانتین ایپسیلانتی ، روسیه یه هجرت والتجا ایتمش ایدی . ١٨٢١ ده روم اختلال اشارتی ویرمش اولان آلکساندر ودیمتریوم اسمنه کی ایکی اوغلی کندی یاورلری ایدی . کندی وطنك تحلیصی کیفیته اونلرکی صادق وفداکار اولاجقلرینی فاوه بیستریا کندیسنك اوزرلرینه آلمغه مقبول ناظری ایدی .

چار ، ٥ بوغدهستریا ٥٥ ریاوصداولهرق افکار سیاسیهسی ساده جه ادبی و پروغرام آلتنده کیزلهین ٥ فیلومووس ، جمعیتك رهبانی قبولدن منع ایتمش ایدی [٣] . ٥ بودن نصکه منارایه ، ٥٥ ریاتك مرکز عمومیسنك روسیه طوپراغنده بولنمسنه مساعده ایتمش ایدی . وبو جمعیتك مؤسسی روم استوفوس روس پولیسنك مساعدهکارانه کوری اوکنده اوه مسلمان ایلك معاونلریله ترتیبات خیرلری کوندیریوردی [٤] . معیتی ارکانی ایچنده بیله نظری دقتی جلب ایتمیه جك موجودیتدن آلکساندر کندیسی بی خبر کی کوستریوردی . لکن اونی بیله ایی بیلیور واوقدر الزام ایدیوردی که ١٨١٦ تاریخنده اوستوفوس ، هیچ صیقنتی چکمکسزین مرکز حرکاتی موسکوه یه نقل ایده بیلمسندی [٥] . روم اختلالنده روسیه نك اشتراك جرمنی دها بارز قیلمق ایچون موسیو ده بیدورك آتیده کی سطرلری ذکر ایتمکلکزدن ایی برشی اولاماز .

« چار ایله ناظری فاوه بیستریانك بولنمقده اولدقلری محل ، قونستانتین پاریم آتلهسنده حادث اولان قیامك ایلك فاعلری اولدیغنه شبه ایدیلمزدی . روسیه نك نفس سیاستی باب عالی ایله بکرتی مناسبتسزلك مبهم یاخود مدارع و بعض موادی حضه علنی و رزاع کونمکده اولدیغی درحاطر ایدیلیوردی . روم ٥٥ ریاسنك وصوك سنه لرده روسیه دن محض صورتده توسع ایتدیکی کیسه یه مجهول دکل ایدی ! بو حادثه ، فاوه بیستریانك ١٨١٩ سنه سنده یونان قطعاتیله احرا ایتدیکی سیاحتدن صوکره اونی مناقب اوراده ظهور ایدن قارغه لقلره مناسبتدار کوریلیوردی . کذلك روسیه نك مأمورین مخصوصه سنك ایکی سنه دنبری باره کلوب کیدیلرینه بر رئیس قسیس وعصیان اشارتی ویرمسی استراحتده ولدقلری دخی بیلیوردی . روسیه حدودنده میدانه کلان وعثمانلی امپراطورلغی علیهنده هجوم تزییاتی احضار ایچون ١٨٢١ تموزی طرفنده کیفیتی اولان آلکساندر ایپسیلاتی ده آنجق سن پترسبورغه امپراطورك هیچ اولمزسه مواقفت صمتیسی ایله ترك ایده بیلدیکی و حرب استحضاراته اوصورتله کریشدیکی ظاهر ایدی . واقعاً اوایلك بیاناتمنده شو صیغه دار سطرلری بازمامشمی ایدی ؟ « اکر بر تاج توسید تورك طوپراغکره باصمق ایدرسه هیچ تورقایکر زیرا بر دولت معظمه اونلرك جاسارتلرینك جزاسنی ویرمکه

---

[١] لاوبس ورانسو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٦)
[٢] لاوبس ورانسو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٧)
[٣] لاوبس ورانسو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٥)
[٤] لاوبس ورانسو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٥)
[٥] لاوبس ورانسو (جلد ١٠ صحیفه ١٧٠)

آماده‌در ». خلاصهٔ کلام بیوك برترتیب دسیسه‌کارانه ایچارآلکساندرك، شرقه وصعید اچك ایچون، کندیسی وطن منع اچك مقتدری اقتضاسندن اولان علاقه‌دار دولتلرك ضرر‌ه‌کی قاریشیقلقلره الك زیاده مشغول ولدقلری زمانمدن استفاده اچك ایستدیکی آکلاشیلیوردی . ». [۱]

آلکساندر ایسلاتیك فوماداسی آلتنده بلکه‌تین داخلنده، وچنه رئیسلرینك اداره‌سی آلتنده قسالیاده ، مورده ، ماکدونیاده الخ واحتلال جمیتك حرکاتی ایله حادث اولان قاریشقلقلر وقتل عاملر بك معلومدر . ورد کوردون اوف‌که دلستون خاطراتنه الحاق ایدیلن بر اثرده بر انکلیز تاریخ ویسی سائر مباحث آوسنده بالخاص عصیانی توصیف ایدرکن دیورکه : » درحال بتون موره داخلنده توسع ایدن بو عصیان ، مدهش بر ماهیتی حائز ایدی . عصیانك قاچمی مسلمان اهالیك تماماً اعصابی ومالکرینك ضبطی ایدی هپ ولکده سویلن برعوام شرقیسی : تورکلری موردن قوجکسز ، اونلری بتون دیادن قوجکسز . دیوردی . تورکلر با ترپولیچه ویا ساحه‌دکی مواقع مستحکمه‌یه التجا ایچون قاچیورلردی [۲] . »

۱۸۴۹ دن ۱۸۵۱ [۳] . قدر یونانده وبلغارستانده و ۱۸۷۵ده بوسنه وهرسکده واقع اولان عصیانلرده روسلرك عین سیاست تحریکاتی آسان اچك قولایدر . خصوصیله بو صوك عصیانه کلنجه ، واقعه بیغولا طرفندن یورلان و شرق خرستیانلرینك اصلاح مقدراتی و تخلصلرینی استهداف ایدن اسکی گیریل و معتود جمعیت مذهبیه‌سنك و وسیله ایله تکرار تأسیس ابتدیکی قید اچك لازمدر . اشو جمعیت ، بلغارستانده ، قرمطاغوده ، بوسنه وهرسکده الك جبان ضایع وارداتی صرف اچمکده و کلیسالرك پارمسی مکتبلرك کتابلری هپ اولمك مأمورلردن هیچ‌بری . فونسلوس مأمورلرایله دائما تماسده ولمقدمدن روسیه‌نك اوندره‌فرانسه‌دکی موقتی وپاریس سفاهتخانه‌سنك قدیل اولدقجه کندی منسوبلریله مشغول واقامتی ایدی .

نهایت بلغارلر ۱۸۷۰ده روسیه‌نك استانبول سفیری ایگناتیفك مساعدتیله مظهر عفو اولمق و بر اکثاریخ اتحاد دینی وکلیسالرینك استقلالی استحصال ایتدکلری وقت‌نتون قلمدیکاه (۴) روسیه جاری اسکی قدیمی اکتساب ایتمش کوروعمدی ؟ اسکی امیدلر تکرار اوامیدی . ۱۸۷۴ سنه‌سی نهایتنده روسیه مأمورلرینك حرکاتی اوقدر شدتلی اولدیکه آوسترویا باب عالیسنده تماماً احراسی لزم اولان تصدیق طلب ایتمکسزین رومانیا وصربستان ایله تجارت معاهده‌لری امضا ایدرك بکی بر بولغه کناد ایتمش کی کوروبیوردی ؟ روس نمودی ضربه کیچ بالقان حکومتلرینك دوستلقلرینی قازانمه جالادیغی مفهم اولیوردی [۴] .

و ، بلغارلرزم زمانی ایدی . حتی جارلك الك ضعیفه‌کی آوسطر مباحثه‌یه بر چوق روسلر بتون اسلاولرك عین ایمپراطورلق داخلنده برلشمسی تحمیل ایدیورلردی . وبلك ایچك تجمعی بالخاصه‌دکی اسلاو دولتلرینك اتحاق ، بالخاصه حربروسیك الیوك قسمی اوزرنده روسیه‌نك احرای حکم‌وصولی ایدی . بلغارلر پست پروپاگاندالری تورکیه خرستیان اهالی آراسنده خدمت اتفاق واداره اچمکده اولدقلری آشاده‌استانبولده‌کی روس سفیرکبیری حسالی ایگناتیف بیوك روسیه‌نك دیپلوماتیك علی الاکثر تدبیر و احتیاط خلافنده اولان بتون فعالیتلری آچیقدن آچیغه فتحه ایدیوردی . ». [۵]

---

[۱] دمیدوف (تورکیه‌نك دیپلوماسی تاریخی جلد ۱ ، صحیفه ۱۵۶)
[۲] (توسطر اولوجه (تورکی حضرت تاریخی ، صحیفه ۲۵)
[۳] لاویس ورانیو (جلد ۱۱ صحیفه ۱۹۶)
[۴] لاویس ورانیو (جلد ۱۲ ، صحیفه ۱۷۴)
[۵] فولاس (ضایع ایمپراطورلق تاریخی ، صحیفه ۱۲۹)

بولونیه سپاه‌لان اورلوف تحریکاتی اوزرینه تشدیکات توقف ایمکسزین رومانك ١٨٢١ عصابیه باشلامق
مناسب اولور .

یونان پروپاغاندای رؤساسی ایه « ئتریاتون فیلیون » نامنده‌کی جمعیت خفیه‌نك روسیه طرفندن ترغیب
وتحریك اولنمقده ایدوکی مسلم امام ر کیبتدر . بو جمعیت « صلیب هلال اوزرینه ظفرینی تأمین ایچون پالک
ثیون‌رومانك دکل‌مثالی ایمپراطورلغنده‌کی یونان خرستیانلرك صلح اتحادیه‌سی تأسیس‌غایه‌سی کودیلیوردی . ا
قاریکلری ، چار رنجی آلکساندرك اتباعه مستغرق اولیورلردی . اسکی افلاق وبوغدانسی فونتانتین ایپسلا
روسیه‌یه هجرت والتجا ایتش ایدی . ١٨٢١ ده روم اختلال اشارتی ویرمش اولان آلکساندر ودیمتریو
اسمنده‌کی ایکی اوغلی کندی یاورلری ایدی . کندی وطنك تحلیصی کیفیته اونلرکی صادق وفداکار اولا
فوریه‌لی قاپودیستریانك کندیسنك اوزرلرنه کوندیکی مقبول ناظری ایدی .

چار ، قاپودیستریانك ئتریاصداولرق افکارسیاسیه‌سی ساده‌جه‌ادی برپروغرام آلتنده کیزلهین « فیلومویس »
جمعیتك رهبرلغی قبولدن صکره ایچنش ایدی [٣] . « ودن قصبه منارایه » ئتریانك مرکز عمومیسنك رو
طوپراغنده برقاچ سنه مساعده ایتش ایدی . ووجمعیتك مؤسسی روم اسقوفوس روس پولیسنك مساعد
کوری اوکنده اومیدلرینی ایکی معاونلریه ترتیبات خیرلری کوندیوردی [٤] . معیتی ارکانی ایچنده بر
نظری اولان مذکور جمعیتك موجودیتندن آلکساندر کندیسی بی‌خبر کی کوسترییوردی . لکن اونی با
ایی بیلیور واوقدر الزام ایدییوردی که ١٨١٦ تهاجنده اوسقوفوس « هیچ صبغتی چکمکسزین مرک
حرکاتی موسقوویه ظل ایدهبیلدیکی [٥] . روم اختلالنده روسیه‌نك اشتراك جرمنی دها بارز قیلم
ایچون موسیو دوبیدورك آتیده‌کی سطرلری ذکر ایمکلکمزدن ایی برشی اولاماز .

« چارك ناظری قاپودیستریانك بوتاشده عنان یونان مالقان پارچه‌لرینه حادث اولان قیامك ایلك قاعلر
اولدیغنه شبه ایدیلمزدی . روسیه‌نك نش سنه‌دنبری باب عالی ایله بکرش مناسبه‌سنك مبهم یاخود مخارج و
نفس موادی حقنده علنی ورای کونمکده اولدیغی درحاطر ایدیلیوردی . روم ئتریاسنك بوصوك سنه‌لر
روسیه‌نك مدعض صورنده توسع ایتدیکی کیسه‌یه مجهول دکل ایدی ! بوحادثه ، قاپودیستریانك ١٨١٩ سنه‌سنده یونا
آطه‌لرینه‌کی ایدیکی سیاحتدن صوکره اونی مناقب اوراده ظهوره‌ایدن قارغه‌لقلرله‌مناسبتدار کوریلیوردی . کذلك رو
طرفنك مأمورین مخصوصه‌سنك ایکی سنه‌دنبری جاده کوب کندیلرینه ر رئیس قمیتی وعصیان اشارتی ویرمه
اسنر حامنده ولدقلری دعی بلنیوردی . روسیه‌حدودنده میرلوا یولان وعساکل ایمپراطورلق علیهنده هجوم ترتیبات
احضار ایچون ١٨٢١ تموزی طرفنده کیشنه کیتمش اولان آلکساندر ایپسلاتی‌ده آنجق سن پترسبورغ
ایمپراطورك هیچ اولمزسه مواقت صنعیسی ایله ترك ایده بیلدیکی و حرب استحضاراته اوصورتله کیریشدیکی
ظاهر ایدی . دائماً اوایك یاساغمشده شو صندلر سطرلری بازمامشسی ایدی ! « اکر بر تاج توسید تورك
طوپراغکزه باصقین ایدرسه هیچ تورقیکز زیرا بر دولت سلطه اونلرك حیاسزلقلرینك جراسنی ویرمه

---

[١] لاویس ورلسو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٦)
[٢] لاویس ورلسو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٧)
[٣] لاویس ورلسو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٥)
[٤] لاویس ورلسو (جلد ١٠ ، صحیفه ١٦٢)
[٥] لاویس ورلسو (جلد ١٠ صحیفه ١٧٠)

آماده‌در ». خلاصهٔ کلام بیوك برترتیب دسیسه‌کارانه ایله‌چار آلکساندرك، شرقه وضع‌ید ایتمك ایچون، کندیسنی بوندن منع ایتمك منفعتلری اقتضاسندن اولان علاقه‌دار دولتلرك غربده‌کی قاریشیقلقلرله اك زیاده مشغول بولندقلری زماندن استفاده ایتمك ایستدیکی آکلاشیلیوردی . » [۱]

آلکساندر ایپسلانتینك قومانداسی آلتنده مملکتین داخلنده، وچته رئیسلرینك اداره‌سی آلتنده تسالیاده ، موره‌ده ، ماکدونیاده الخ بواختلال جمعیتنك حرکاتی ایله حادث اولان قاریشقلقلر وقتل‌عاملر پك معلومدر . ورد کورزون اوف که دلستون جنابلرینه اتحاف ایدیلن بر اثرده بر انکلیز تاریخ نویسی سائر مباحث آره‌سنده پاتراس عصیانی توصیف ایدرکن دییورکه : « درحال بتون موره داخلنده توسع ایدن بو عصیان ، مدهش بر ماهیتی حائز ایدی . عصیانك غایه‌سی مسلمان اهالینك تماماً امحاسی ومالرینك ضبطی ایدی هپ برلکده سویلنن برعوام شرقیسی : تورکلری‌موره‌دن قوغیکز ، اونلری بوتون دنیادن قوغیکز . دیوردی . تورکلر یا تریپولیچایه ویا ساحلده‌کی مواقع مستحکمه‌یه التجا ایچون قاچیورلردی [۲] . »

۱۸٤۹ دن ۱۸۵۱ [۳] ه قدر بوسنه‌ده وبلغارستانده و ۱۸۷۵ده بوسنه وهرسکده واقع‌اولان عصیانلرده، روسلرك عینی سیاست تحریکانه‌سنی اثبات ایتمك قولایدر . خصوصیله بو صوك عصیانه کلنجه ، وقتیله نیقولا طرفندن بوزیلان و شرق خرستیانلرینك اصلاح مقدراتی و تخلیصلرینی استهداف ایدن اسکی کیریل و مه‌تود جمعیت مذهبیه‌سنك بو وسیله ایله تکرار تأسس ایتدیکنی قید ایتمك لازمدر . اشبو جمعیت ، بلغارستانده ، قره‌طاغ‌ده ، بوسنه وهرسکده اك عیان منابع وارداتی صرف ایتمشدی و کلیسالرك پاره‌سی مکتبلرك کتابلری هپ‌اونك مأمورلرندن کلیوردی. قونسلوس مأمورلریله دائما تماسده بولندیغندن روسیه‌نك لوندره‌قونفرانسنده‌کی موفقیتنی وپارس معاهده‌سنك تعدیل اولنه‌جغنی کندی منتسبلرینه مجهول براقامش ایدی .

نهایت بلغارلر ۱۸۷۰ده روسیه‌نك استانبول سفیری ایغناتیه‌ف سایه‌سنده مظهر عفو اولمغی وبر اکسارخ انتخابی حقنی وکلیسالرینك مختاریتنی‌استحصال‌ایتدکلری وقت‌بتون ظلمدیدکانه (؟) روسیه چاری اسکی قدرتنی اکتساب ایلمش کورونمشدی ؛ اسکی امیدلر تکرار اویانمشدی . ۱۸۷٤ سنه‌سی نهایتنده روسیه مأمورلرینك حرکاتی اوقدر شدتلی‌اولدی‌که آوستریا باب عالیجه‌ده نظاماً اجراسی الزم‌اولان تصدیقی طلب‌ایتمکسزین رومانیا وصربستان ایله تجارت معاهده‌لری امضا ایدرك یکی بر پولتیقه کشاد ایتمش کبی کورونیوردی ؛ روس نفوذی

بولونلمسنه سبب اولان اورلوفك تحریکاتی اوزرنده شمدیلك توقف ایتمکسزین روملرك ١٨٢١ عصیانیله باشلامق مناسب اولور . .

یونان پروپاغانداسی رؤساسی ایله « ئه‌ته‌ریاتون فیلیقون » نامنده‌کی جمعیت خفیه‌نك روسیه طرفندن ترغیب وتحریك اولنمقده ایدوکی مسلم انام برکیفیتدر . بو جمعیت « صلیبك هلال اوزرینه ظفرینی تأمین ایچون یالکز بتون روملرك دکل عثمانلی ایمپراطورلغنده‌کی بوتون خرستیانلرك مسلح اتحادینی» تأسیس غایه‌سنی کودییوردی[١]. فناربکلری، چار برنجی آلکساندرك انعامنه مستغرق اولیورلردی. اسکی افلاق وویوده‌سی قونستانتین ایپسیلانتی روسیه‌یه‌یه هجرت والتجا ایتمش ایدی . ١٨٢١ ده روم اختلال اشارتنی ویرمش اولان آلکساندر ودیمتریوس اسمنده‌کی ایکی اوغلی کندی یاورلری ایدی . کندی وطننك تخلیصی کیفیتنه اونلر کبی صادق وفداکار اولان قورفه‌لی قاپودیستریا کندیسنك اوآره‌لق اك مقبول ناظری ایدی .

چار، قاپودیستریایی ئه‌ته‌ریایه‌ضداوله‌رق افکارسیاسیه‌سنی ساده‌جه‌ادبی برپروغرام آلتنده کیزله‌ین «فیلوموس»[٢] جمعیتنك ریاستنی قبولدن منع ایتمه‌مش ایدی [٣]. « بوندن فضله مشارالیه ، ئه‌ته‌ریانك مرکز عمومیسنك روس طوپراغنده یرله‌شمسنه مساعده ایتمش ایدی . وبوجمعیتك مؤسسی روم اسقوفوس روس پولیسنك مسامحه‌کار کوزی اوکنده اوده‌سادن ایلك معاونلرینه ترتیبات خبرلری کوندریوردی [٤] . معیتی ارکانی ایچنده بیله ممثللری بولنان مذکور جمعیتك موجودیتندن آلکساندر کندیسنی بی‌خبر کبی کوستریيوردی . لکن اونی پك ایی بیلیور واوقدر التزام ایدییوردی که ١٨١٦ نهایتنده اوسقوفوس ، هیچ صیقنتی چکمکسزین مرکز حرکاتنی موسقووه‌یه نقل ایده‌بیلمشدی [٥] . روم اختلالنده روسیه‌نك اشتراك جرمنی دها بارز قیلمق ایچون موسیو ده‌بیدورك آتیده‌کی سطرلرینی ذکر ایتمکلکمزدن ایی برشی اولاماز .

«چارایله ناظری قاپودیستریانك بواثناده همان بوتون بالقان یاریم آطه‌سنده حادث اولان قیامك ایلك فاعللری اولدیغنه شبهه ایدیله‌مزدی . روسیه‌نك بش سنه‌دنبری باب عالی ایله بکرش معاهده‌سنك مبهم یاخود منازع فیه بعض موادی حقنده علنی برنزاع کوتمکده اولدیغی درخاطر ایدیلیوردی . روم ئه‌ته‌ریاسنك بوصوك سنه‌لرده روسیه‌ده‌مدهش صورتده‌توسع ایتدیکی کیمسه‌یه مجهول دکل ایدی؛ بوحادثه، قاپودیستریانك ١٨١٩ سنه‌سنده یونان آطه‌لرینه‌اجرا ایلدیکی سیاحتله‌وبونی متعاقب اوراده ظهورایدن قارغشه‌لقلرله‌مناسبتدار کوریلیوردی. کذلك روم ملتنك مأمورین مخصوصه‌سنك ایکی سنه‌دنبری چارم کلمه‌ر

اکر ادعا اولنان اشبو تورك مظالمی حقنده بشقه اعترافلر آرزو ایدیلورسه درسعادت روس سفارتی مستشاری نلیدوفك ۱۵ مایس ۹۱۵ تاریخلی «روو دودوموند» رسالهٔ موقوته‌سنده منتشر خاطراتنه مراجعت اولنه بیلیر. «خرستیانلر لهنده اوروپا افکار عمومیه‌سنده قوتلی جریان حاصل اولیوردی. اجنبی حتی آمریقالی مخابراتی یله حاصل اولان ضررلری وتورك حرکات ظالمانه‌سنك آثارینی کورمك ایچون محللرینه کیدیبورلردی. صربستان وقره طاغ دخی تورکلر علیهنه قیام و اعلان حرب ایچون بولندن استفاده واسلاو قوتلری طرفندن نهایت درجه‌ده تهییشدیرلمش اولان روس افکار عمومیه‌سی بو حربی معناً التزام ایدیورلردی. جنرال ایغناتیه‌ف تورکیه‌ده وقایع داخلیه‌نك کندیسنی صوقدیغی چیقماز بولدن قورتولمق امیدیله غیرتکشلك کوستریبوردی. اوزمان حکایه ایدیلدن هر شیئك حقیقت اولدیغنه قانع بولوندیغمدن مومی‌الیهك طرز حرکتنه صمیمانه توجهکار ایدم. کرك هرسکلیلرك عمومی فرض ایدیلن حرکاتندهٔ کرك، تورك مظالمنده وکرك ایستدیکی کندیلرینه کوسترووب یازدیران دها طوغریسی اونلره تلقین ایتمك امریتی حائز اولان پرنس چه‌ره‌تلو رفاقتنده ایغناتیه‌ف بلغارستانه کوندردیکی نوبورق هرالد مخابری ماق کویان ایله آمریقا قونسلوسی شویله‌رك یازدقلرنده نه‌قدر مبالغه اولدیغنی صکره‌دن اوکرندم. پرنس بونی بالآخره بالذات اقرار ایتدی.

غیرمسلم جماعاتك اون طقوزنجی عصردنبری تورکلرله اولان مناسباتنده دوچار اولدقلری وء کوردیکمز کبی، تورکلرك عدم مساعه و اعتسافاتندن دکل تورکیه‌نك اراده‌سی خارجنده برچوق اسباب سیاسیه‌دن نشأت ایدن تشوشاتك تاریخچه‌سنی بتیرمك ایچون شمدی ارمنی مسئلهٔ مؤسفه‌سنی آکلاتمقلمز قالدی.

ارمنیلر اون طقوزنجی عصرك اواسطنه قدر تورکیه‌ده سا کنانه وحریت تامه ایچنده یشامشلردر.

سیر چارلس ویلسون، ارمنستان [۱] حقنده‌کی مقاله‌سنده بطریقخانه‌یه احسان اولنان امتیازاتدن بحث ایدرکن بو «ایمپراطورلق ایچنده ایمپراطورلغك» ارمنیلر «قانوناً طانمش بر وضعیت» مذهبلرینی سربستجه اجراء کلیسا و مناسترلرینه تصرف، و چوجقلرینی سربستجه تعلیم و تربیه و جماعته تعلق ایدن اموری بالذات اداره حقلرینی تأمین ایتدیکنی قبول ایدیور. کذلك بو حال بالآخره ملی حیات آرزوی شدیدینی تولید ایدن بر جماعت حیاتنك تأسسنه یاردیم ایتدی ... ۱۸۶۲ ده ارادهٔ پادشاهی‌یه اقتران ایدن نظامات موجبنجه پطریق، جماعتك ممثل رسمیسی اولهرق قالیور فقط بوتون حقیقی اقتدار ۱۴۰ اعضادن مرکب برهیئت تمثیلیه طرفندن منتخب روحانی وجسمانی مجلسلرك النه کچوردی. جماعت قانونلیك وبروتستانلری احتوا ایتمیوردی وچارچابوق ملت نامنی آلدیغی کبی جماعتك امور مصالح ملیه، و ممثلاری مجلس ملی اعضاسی صفتنی طاقندی.

مستقیمانه و قانون پرورانه طور وحرکتلریله ارمنیلر کندیلرینه ادارهٔ مملکتده مهم مقاملر تودیع ایتمش تورکلرك امنیتی قازانمشلردی. حاصل کلام بونلر صوك سنه‌لرده دغدغه‌لری عثمانلی ایمپراطورلغنی اودرجه ازعاج ایدن اولان رومللر. قارشو «ملت صادقه» لقبنی احراز ایتمشلردی [۲].

روسیه، روم ـ اسلاو مشتریلرینك کفایتسزلکنی ذاتاً آکلامغه باشلامش ایدی، کرك تورکیه‌یه قطعی بر ضربه ایندیرمك، کرك ارمنیلرك اولدقچه کثرتلی بولندیغی آسیای صغری ولایات شرقیه‌سنده‌کی مطمح نظرینه موافق بر زمین حاضرلامق ایچون اوزمانه‌قدر صلحپرور اولان بولمتك معاونتی کندینه جلب ایتمك ایستیوردی. اینته بوصورتله درکاچیازین قتوغینوسی (مرکزی روسیه‌ده بولنان ارمنیلرك دینی بیوك مقامی) واسطه‌سیله

---

[۱] آنسیقلوپه‌دیا بریتانیقا

[۲] «عبدالحمیدك تحته جلوسنده ارمنیلرك حالی عثمانلیلرك هرزمانکی اداره‌سنده‌کی حالدن دها مکمل ایدی. فقط ۷۸-۱۸۷۷ حربی صوکارینه طوغری ارمنی مسئله‌سی باطلاق ویردی.» (آنسیقلوپه‌دیا بریتانیقا)

كذلك كندى جنرالارندن جنرال چرنايف روس كوكللرى وضابطلريله برلكده صربستان پرنسلكى خدمته كوندرمكه روسيه‌نك بوعصيانلرده فصل فعال برحصه‌سى اولديغى معلومدر [١] .

چارايله ناظرى آوسترياو آلمانياحكومتلريله صلحك اعاده وتأمينى اسبابنى تحرى ايتدكلرى برصره‌ده روسيه طرفندن صربستانه، قره‌طاغه وبالاده مذكور ولايانه اشخاص، اسلحه، مهمات ويكرمى ميليوندن فضله پاره كوندريلوردى [٢] .

بالخاصه دولتلرك عاصيلر لهنده مداخله‌سى بلغارلرده چوقدن برى روس آژانلرى طرفندن وعد ايديلهن اميد خلاصى اوياندرديغندن بوسنه عصيانى بلغارستانده تأثيرينى كوسترمكدن خالى قالمامش ايدى . فى الواقع ١٨٧٥ ده ستريليچاده بر قيام وقوع بولدى . ومأمورين عثمانيه طرفندن تدابير تنكيليه اجراسنه لزوم كوسترلدى . فقط اشبو تدابير، علاقه‌دار پروپاغاندالرله اوروپايه وحقيقت حاله مغاير برصورتده كوسترلدى .

شويله كه ، غلادستونه تركلر عليهنده‌كى مشهور « bag and baggage » هجوملرينى اجرايه سبب تشكيل ايدن بووقايعك شمول حقيقيسى، سير هارى لايارددك لورد دربيه كوندردبكى برتحريراتندن مستخرج شو سطرلرله تعريف ايدلمشدر . « انكليز ملتى كچن سنه‌نك وقايعنه متعلق حقيقتى ديكله‌مكه بلكه تحمل ايده‌مز . فقط اونلرى ذات دولتلرينه عرض ايتمك وظيفه‌مدر . روسيه ايله مأمورلرينك انكلتره‌ده وسائر برلرده افكار عموميه‌يى تغليط ايتمكه مصروف خارقه انكيز مهارتى واسع صورتده مكافاتى كوردى . طوغرينك ياكلشدن تفريق ايچون بلكه‌دها برمدت كچمسى لازم كله‌جكدر . تاريخ بونى تفريق ايتديكى زمان ايسه‌ايش ايشدن كچمش اوله‌جقدر . باب عالى، دعواسنى اوروپايه عرض ايچون مؤثر هيچ برشى يابمادى . بواغورده باب عالى، نه مطبوعاتدن نه صلاحيتدار مأمورلردن استفاده ايتميور . انكليز خلقنك بيوك بر قسمى احتمالكه بوآنده تركيه عليهنده‌كى ايلك اتهامانك استناد ايتديكى بياناتك صحيح اولديغى ظننده بولونمقده‌در . اشبو بيانات ٦٠,٠٠٠ خرستيانك عرضى هتك اولنديغى وقتل ايدلديكى يولنده‌در . انسان قفالريله طولو آرابه‌لر ، ذخيره انبارلرنده ياقيلمش قادين اجسادى وسائر بوكاتماثل احوال مدهشه . پك معلوم اولان برينك سوقه واداره‌سيله تركيه عليهنده يازارق تركيه‌نك حيثيتنى كسرايتمك ايچون وقعه‌لر ايجاد ايتمكله افتخار ايدن برطاقم آدملرموجوداولديغى وبونلرك آراسنده انكليزلرده بولنديغى سويلمكله تأسفخوان اوليورم . انكلتره‌ده خلق، بلغارستانده كچن سنه حادث اولان وقايع حقنده‌كى الك طوغرى والك تمام تحقيقاتك ايلك حمله‌ده خرستيانلرطرفندن اولديرلن تركلرده داخل اولديغى حالده اولديرىلنلرك عددينى جمعاً ٣,٥٠٠ كشيه ايندىرديكنه كوجلكله اينانماجقدر . مسلمانلرك قتل عامنه منجر اولمسى ايچون فاعللرى طرفندن حاضرلانان خرستيان عصيانلرينك مرتب اولديغى واشبو قيامك روسلر وياماًمورلرى طرفندن اداره ايدلمش اولديغى بوكون بيطرف هيچ بركيمسه انكارايده‌مز . » انكلتره‌نك استانبول سفيرى سيرهارى اليوتك خاطراتى عينى كيفيتى تأييد ايتمكده‌در . مذكور سفيرك برولايتك امورداخليه‌سى حقنده بسط كلامه حائز صلاحيت اولمامسيله برابر بلغارستان وقوعاتنده ايلك تعرض ايدنلرك دائما خرستيانلر اولديغى بونلرك ضبطيه‌لرى آلجاقه قتل وتوركك كويلرينى احراق ايتدكلرى وتوركلرك مجرملرايله معصوملرى بلاتفريق تجزئه ايتدكلرى طوغرى اولماديغى خصوصاتى ده مذكور خاطراتده بيان اولنمقده‌در . غلادستون صانكه عصيان انكليز طوپراغنده حادث اولمش ومجرملرك جزاسز قالمسى كندى مسئوليتنى موجب اوله‌جقمش كبى بعض مقاصد سياسيه اوغرنده فرصتدن استفاده ايتمكده تردد ايتمدى . نهايت ، غلادستون مسلمانلرك انحق كنديلرينى امحا ايدلمك تهلكه‌سنه معروض كوردكدن صوكره مقابله بالمثله قيام ايتدكلرينى بركره‌جك اولسون ذكر ايتمه‌مشدر .

[١] لاويس ورامبو (جلد ١٢ ، صحيفه ٤٢٨)

[٢] لاويس ورامبو (جلد ١٢ ، صحيفه ٤٣٠)

بولندیغی حوالی‌یی دکل . ارمنی عنصرینه نسبتله مسلمان عنصرینك قاهر بر اکثریتی حائز اولدیغی یرلری انتخاب ایتمشلردی . » [۱]

ارضروم انکلتره قونسلوسی مستر غراوك ۲۸ کانون ثانی ۱۸۹۵ تاریخلی راپوری‌ده کذلك شایان استفاده‌در. مومی‌الیه مختلف ارمنی فرقه‌لرینی تعداد ایدرکن دییورکه : « تجارت وسربست صنایع اربابنك، مکتب خواجه‌لرینك اکثریتله متحیز رهبانك اك ایی قسمنی احتوا ایدن معتدل احرار فرقه‌سنك افکاری، هرنه‌قدر تورك اداره‌سی آلتنده بولنان خرستیانلرك وضعیت حاضره‌سندن حقیقةً ممنون اوله‌بیلملرینه امکان براقیه‌جق درجه‌ده سربست ایسه‌ده بوسبوتون‌ده ناموس وصداقته مخالف عداولنه‌ماز . بونلر عمومیتله کرك مستقل برارمنستانك تشکلنده‌کی مادی امکانسزلغی و کرکسه روسیه طرفندن الحاق تقدیرنده مؤخراً ملیتلرندن چیقارلملری خصوصنده‌کی تهلکهٔ ملحوظه‌یی مدرك ایدیلر . بناءً علیه ارمنی مسئله‌سنك شدید برصورتده حلنی تعجیلدن احتراز ایلیورلر و تورك حاکمیتنده روس اداره‌سندن دها فضله برحریتدن مستفید اولان کلیسا وملی مکتبلری محافظه وتوسیع ایدرك ارمنی عنصرینی اولدیغی کبی ادامه ایتمك ایستیورلردی . بنابرین آتی ایچون امیدلرینی باب عالی طرفندن وعداولنان اداری اصلاحاتك تأسسنه ربط ایدیورلردی. دیکر طرفدن بیوك برفعالیت ایچنده براختلالجی فرقه‌سی موجود درکه تورکیه ایمپراطورلغی داخلنده ضعیف برصورتده تمثیل اولنمقده‌در . چونکه بوفرقه، قسم اعظمی آوروپاده تحصیل ایتمش وسوسیالیست یاخود نیهیلیست پروپاغاندالرینك تأثیرینه قاپلمش اولان کنج ارمنیلرله بونلره علاوه ایدیله‌بیله‌جك بعض سیاسی ملتجی ویا منفیلردن مرکبدر . لکن بویله اولمقله برابر بونده تورکیه ارمنیلری میاننده خارجده‌کی آرقداشلرینه تصورلرینی حیز حصوله کتیره‌بیلمك اوزره چالیشمق صورتیله معاونته تهالك کوسترن پك حرارتلی بر طاقم قافالر واردر . بو فرقه‌نك اك آچیق واسطهٔ نشر افکاری ، صوك سنه‌لرده‌کی بتون ارمنی اغتشاشلری کندیلرینه عطف اولنه‌بیلن وعلی الاطلاق خینچاقلر غروبی عنوانی آلتنده یاد ایدیله‌بیلن برتشکیلاتجی زمره‌سی طرفندن ابتدا جنوره بعده آتنه‌ده نشر ایدیلن خینچاق غزته‌سی ایدی . آچیقجه بونلرك مقصدی ، پك واسع وکندی عدد ونفوذلریله بوسبوتون غیرمتناسب بر عدم ممنونیت آثاری کوسترك تورك حکومت وملتی طرفندن مقابل حرکتلر اجراسنه سببیت ویرمك وبو صورتله ارمنی ملتنك موهوم شکایاتی و بونلره چاره‌ساز اولمق لزومی حقنده دولتلرك نظردقتلرینی جلب ایتمك ایدی .

اونلرك سیاستی یالکز هر شیئی تخریب ایتمکه معطوف کبی کورینیر . اکر شیمدیکی اداره‌یی دویررلرسه یرینه کله‌بیله‌جك اداره‌یی هیچ‌ده مهمسه‌مزلر . مع‌مافیه مستقبله عائد هرهانکی برحکومت پلانی تصور ایتمش اولوب اولمدقلرینه واقف دکلم .

« حادثاتك دقتلی برصورتده تدقیقی ، بی صوك آلتی آیك وقوعاتی . . . . ارمنی افکارنده تام بر تبدل حصوله کتیردیکی نتیجه‌سنه سوق ایلدی .

اولا خینچاقلر غروپندن بحث ایده‌لم. بوغروپك کندی تحریکاتنك نتایجندن ممنون اولدیغی فرض ایدیله‌بیلیر. اونك اصل هدفی اولان آوروپانك نظردقتنك جلبی کیفیتی، کرك تسویلاتنك یاردیمیله کرکسه تورك مأمورلرینك خطالری یوزندن حاصل اولمشدر. بونلرك بعدازین تحریکاتدن وازکچملری بتون علاقه‌داران ایچون دها منفعتلی اوله‌جقدی چونکه بوتحریکاتك آرتق سبب وجودی قالمیوب حکومتك شدتنی محق کوسترمکدن بشقه برشیئه یارامیه‌جقدی[۲]

[۱] ماوی کتاب ، نومرو ۶ (۱۸۹۴) صحیفه ۵۷ .
[۲] ماوی کتاب ، نومرو ۶ (۱۸۹۴) صحیفه ۲۲۲ و ۲۲۳ .

روسیه، روس تورك همجنسلری بیننده تورکلر علیهنده بر جریان احداثی ایچون روسیه‌نك تحصیل کورمش ارمنیلرینی تحریك ایتدی.

اطرافلی صورتده ترتیب اولنان بوضربه، ۱۸۷۶ سنه‌سنده بطریق نرسس وارظا بتیانك رسمی بر مخطره ایله روس باش قوماندانندن ارمنیلرله مسکون آسیای صغری ولایاتنك استقلالنی ویا هیچ اولمازسه بو منطقه‌لرده روسیه‌نك مراقبه‌سنی تأسیس ایتمسنی بر رسمی مخطره ایله طلب مقصدیله آیاستفانوسه بر هیئت مرخصه اعزام ایتدیکی وقت ایلك ثمراتی کوستردی. فی‌الواقع برلین معاهده‌سی ایله قبریس مقاوله‌سی ارمنیلر لهنده اصلاحات اجراسی حقنده ایاستفانوس معاهده‌نامه‌سنده مندرج احکامه استناد ایتمك ادعاسندن روسیه‌یی محروم براقشدی. فقط روسیه حمایه‌سی یرینه برحمایهٔ مشترکه قائم اولمسی دول معظمه‌نك مداخله‌سنی جلب ایتمك مقصدیله وقعه‌لر احداثی ضمننده ارمنیلری دها زیاده تشجیع ایلدی. ایشته برلین معاهده‌سندن بری بوتون ارمنی حرکت عصیانیه‌سنه ماهیت ویرن خط اساسی بودر.

«تفلیسده وآوروپانك سائر شهرلرنده رساله وغزته‌لر تدارك ایتدیرمك اوزره جمعیتلر تشکیل ایدلمش ایدی. خینچاق کبی خفی جمعیتلر مقاصد عصیانیه اوغورنده احداث ایدلمش ایدیلر. سلاح ومواد مشتعله ادخالنه وفنا تورك اداره‌سنك عادی حادثاتنی آوروپایه مدهش مظالم کبی کوسترمکه چالیشان مأمورین خفیه طرفندن تورك ارمنستاننده فعال بر پروپاغاندا یاپیلیوردی. [۱]»

ارمنی جمعیات اختلالیه‌سنك کوتدیکی غایه، استانبولده روبرت قولج مکتبنك مؤسسی وایلك رئیسی دوقتور هامله‌نك بر مکتوبنده بتون قورقونج وکریه حقیقتیله مستبان اولیور.

بو مکتوب ۲۳ کانون اول ۱۸۹۳ تاریخلی بوستونده رهبان غزته‌سنده نشر اولنمشدی. ایچنده شویله یازیلیور: «انکلیزجه‌یی ارمنیجه قدر سهل و درست قونوشان و اختلالك بلیغ برمدافعی اولان غایت ذکی بر ارمنی روسلرك آسیای صغرایه کیرمسی، وبو مملکتی ضبط ایتمسی یولنی حاضرلامق خصوصنده‌یك قطعی صورتده امیدوار اولدقلرینی بکا تأمین ایدیوردی.» بونك ناصل اوله‌جغی سؤالنه جواباً دیدی که: «بتون ایمپراطورلق داخلنده تشکیل ایدیلان خینچاق چته‌لری تورکلری و کوردلری قتل و کویلرینی احراق، ایچون فرصت کوزلیه‌جکلر و بعده طاغلره قاچه‌جقلردر. بونك اوزرینه غضبه کلمش اولان تورکلر قیام ایله مدافعه‌سز ارمنیلر اوزرینه صالدیره‌رق بونلری اویله بر وحشتله اولدیره‌جکلردرکه روسیه، مملکتی اشغال ایچون انسانیت و مدنیت خرستیانیه نامنه ایلرو آتیله‌جقدر.» کندیسنه بویلانك تصور ممکن اوله‌بیلدیکی قدر ظالمانه وابلیسانه اولدیغنی سویلدیکم زمان بکا سکون ایله: «سزه شبهه‌سز بویله کوزیکیور، فقط ارمنیلر تخلیص نفسه عزم ایتمشلردر. آوروپا، بلغارستانده‌کی مظالم و وحشتلره علاقه‌دار اولدی وبو مملکتی قورتاردی. او البته میلیونلرله قادین و چوجقلرك فریاد و قانلریله چیقه‌جق آوازهٔ طلبمزه قولاق ویره‌جکدر.» جوابنی ویردی [۲].

ارمنی حرکتنك منشأ و غایه‌سنه دائر استانبولده‌کی انکلتره سفیری سیرف. کورری‌نك ۲۸ مارت ۱۸۹٤ تاریخی ایله ارمنی حرکتنك اسباب و منویاتی حقنده انکلتره خارجیه نظارتنه کوندردیکی مخطره دها فضله معلوماتی احتوا ایدییور: بوراپورك ۳ نومرولی قسمی حرفیاً بروجه آتیدر: «ارمنیلرك طوغریدن طوغری‌یه مقصدی قارغشه‌لقلر چیقارمق و اوزرلرینه وحشیانه مقابله‌لر جلب ایدرك بو صورتله دولتلرك انسانیت نامنه مداخله‌لرینه سببیت ویرمك ایدی. ایشته بوندن طولایی بونلر حرکتلرینك اجراسی ایچون ارمنیلرك اك کثرتلی

[۱] سیر چارلس ویلسون: (آنسیقلوپه‌دیا بریتانیقا)
[۲] ماوی کتاب، نومرو ۹، (۱۸۹۶) صحیفه ۳۹

بولندیغی حوالی‌یی دکل . ارمنی عنصرینه نسبتله مسلمان عنصرینك قاهر بر اکثریتی حائز اولدیغی یرلری انتخاب ایتمشلردی . » [۱]

ارضروم انکلتره قونسلوسی مستر غراوك ۲۸ کانون ثانی ۱۸۹۵ تاریخلی راپوری‌ده کذلك شایان استفاده‌در. مومی‌الیه مختلف ارمنی فرقه‌لرینی تعداد ایدرکن دییورکه : « تجارت وسربست صنایع اربابنك، مکتب خواجه‌لرینك اکثریتله متحیز رهبانك اك ایی قسمنی احتوا ایدن معتدل احرار فرقه‌سنك افکاری، هرنه‌قدر تورك اداره‌سی آلتنده بولنان خرستیانلرك وضعیت حاضره‌سندن حقیقةً ممنون اوله‌بیلملرینه امکان براقیه‌جق درجه‌ده سربست ایسه‌ده بوسبوتون‌ده ناموس وصداقته مخالف عداولنه‌ماز . بونلر عمومیتله کرك مستقل برارمنستانك تشکلنده‌کی مادی امکانسزلغی و کرکسه روسیه طرفندن الحاق تقدیرنده مؤخراً ملیتلرندن چیقارلملری خصوصنده‌کی تهلکهٔ ملحوظه‌یی مدرك ایدیلر . بناءً علیه ارمنی مسئله‌سنك شدید برصورتده حلنی تعجیلدن احتراز ایلیورلر و تورك حاکمیتنده روس اداره‌سندن دها فضله برحریتدن مستفید اولان کلیسا وملی مکتبلری محافظه وتوسیع ایدرك ارمنی عنصرینی اولدیغی کبی ادامه ایتمك ایستیورلردی . بنابرین آتی ایچون امیدلرینی باب عالی طرفندن وعداولنان اداری اصلاحاتك تأسسنه ربط ایدیورلردی. دیکر طرفدن بیوك برفعالیت ایچنده براختلالجی فرقه‌سی موجود درکه تورکیه ایمپراطورلغی داخلنده ضعیف برصورتده تمثیل اولنمقده‌در . چونکه بوفرقه، قسم اعظمی آوروپاده تحصیل ایتمش وسوسیالیست یاخود نیهیلیست پروپاغاندالرینك تأثیرینه قاپلمش اولان کنج ارمنیلرله بونلره علاوه ایدیله‌بیله‌جك بعض سیاسی ملتجی ویا منفیلردن مرکبدر . لکن بویله اولمقله برابر بونده تورکیه ارمنیلری میاننده خارجده‌کی آرقداشلرینه تصورلرینی حیز حصوله کتیره‌بیلمك اوزره چالیشمق صورتیله معاونته تهالك کوسترن پك حرارتلی بر طاقم قافالر واردر . بو فرقه‌نك اك آچیق واسطهٔ نشر افکاری ، صوك سنه‌لرده‌کی بتون ارمنی اغتشاشلری کندیلرینه عطف اولنه‌بیلن وعلی الاطلاق خینچاقلر غروپی عنوانی آلتنده یاد ایدیله‌بیلن برتشکیلاتجی زمره‌سی طرفندن ابتدا جنوره بعده آتنه‌ده نشر ایدیلن خینچاق غزته‌سی ایدی . آچیقجه بونلرك مقصدی ، پك واسع وکندی عدد ونفوذلریله بوسبوتون غیرمتناسب بر عدم ممنونیت آثاری کوسترك تورك حکومت وملتی طرفندن مقابل حرکتلر اجراسنه سببیت ویرمك وبو صورتله ارمنی ملتنك موهوم شکایاتی و بونلره چاره‌ساز اولمق لزومی حقنده دولتلرك نظردقتلرینی جلب ایتمك ایدی .

اونلرك سیاستی یالکز هر شیئی تخریب ایتمکه معطوف کبی کورینیر . اکر شیمدیکی اداره‌یی دویررلرسه یرینه کله‌بیله‌جك اداره‌یی هیچ‌ده مهمسه‌مزلر . مع‌مافیه مستقبله عائد هرهانکی برحکومت پلانی تصور ایتمش اولوب اولمدقلرینه واقف دکلم .

« حادثاتك دقتلی برصورتده تدقیقی ، بی صوك آلتی آیك وقوعاتی . . . . ارمنی افکارنده تام بر تبدل حصوله کتیردیکی نتیجه‌سنه سوق ایلدی .

اولا خینچاقلر غروپندن بحث ایده‌لم. بوغروپك کندی تحریکاتنك نتایجندن ممنون اولدیغی فرض ایدیله‌بیلیر. اونك اصل هدفی اولان آوروپانك نظردقتنك جلبی کیفیتی، کرك تسویلاتنك یاردیمیله کرکسه تورك مأمورلرینك خطالری یوزندن حاصل اولمشدر. بونلرك بعدازین تحریکاتدن وازکچملری بتون علاقه‌داران ایچون دها منفعتلی اوله‌جقدی چونکه بوتحریکاتك آرتق سبب وجودی قالمیوب حکومتك شدتنی محق کوسترمکدن بشقه برشیئه یارامیه‌جقدی[۲]

[۱] ماوی کتاب ، نومرو ۶ (۱۸۹۴) صحیفه ۵۷ .
[۲] ماوی کتاب ، نومرو ۶ (۱۸۹۴) صحیفه ۲۲۲ و ۲۲۳ .

روسیه، روس تورك همجنسلری بیتنده تورکلر علیهنده بر جریان احدائی ایجون روسیه‌نك تحصیل کو ارمنیلرنی تحریك ایتدی.

اطرافلی صورتده ترتیب اولنان بوضربه، ۱۸۷۶ سنه‌سنده یطریق ترسس وارظا بتیانك‌رسمی برمخطر روس باش قوماندانلندن ارمنیلرله مسکون آسیای صغری ولایاتنك استقلالنی ویا هیچ اولمازسه بومنطقا روسیه‌نك مراقبه‌سنی تأسیس ایتمك بررسمی مخطره ایله طلب مقصدیله آیاستفانوسه بر هیئت مرخصه ا ایتدیکی وقت ایلك ثمراتی کوستردی. فی‌الواقع برلین معاهده‌سی ایله قبرس مقاوله‌سی ارمنیلر لهنده اصلا اجراسی حقنده ایاستفانوس معاهده‌نامه‌سنده مندرج احکامه استناد ایتمك ادعاسندن روسیه‌یی محروم‌براقمق فقط روسیه حمایه‌سی یرینه برحمایهٔ مشترکه قائم اولمسی دول معظمه‌نك مداخله‌سنی جلب ایتمك مقصدیله وقو احدائی ضمننده ارمنیلری دها زیاده تشجیع ایلدی. ایشته برلین معاهده‌سندن بری بوتون ارمنی حر عصبانیه‌سنه ماهیت ویرن خط اساسی بودر.

«تفلیسده وآوروپانك سائر شهرلرنده رساله وغزته‌لر تدارك ایتدیرمك اوزره جمعیتلرتشکیل ایدلش‌ایدی خینچاق کبی خفی جمعیتلر مقاصد عصبانیه اوغورنده احداث ایدلش ایدیلر. سلاح ومواد مشتعله ادخ وفنا تورك اداره‌سنك عادی حادثاتی آوروپایه مدهش مظالم کبی کوسترمکه چالیشان مأمورین خفیه طرفت تورك ارمنستانده فعال برپروپاغاندا یاپیلیوردی. [۱]»

ارمنی‌جمعیات اختلالیه‌سنك کوندیکی غایه، استانبولده روبرت قولج مکتبنك مؤسسی وایلك رئیسی‌دوقتا هاملەنك بر مکتوبنده بتون قورقونج وکریه حقیقتیله مستبان اولیور.

بو مکتوب ۲۳ کانون اول ۱۸۹۳ تاریخلی بوستونده رهبان غزته‌سنده نشر اولنمشدی. ایچندد شو یازیلیور: «انکلیزجه‌یی ارمنیجه قدر سهل و درست قونوشان و اخلالك بلیغ برمدافعی اولان غایت ذکی ارمنی روسلرك آسیای صغرایه کیرمسی، وبوملکتی ضبط ایتمی ولنی حاضرلامق خصوصنده‌بك قطعی‌صورتد امیدوار اولدقلرینی بکا تأمین ایدیوردی.» بونك ناصل اولەجغنی سؤالنه جواباً دیدیکه: «بتون ایمپراطورلق داخلنده تشکیل ایدیلان خینچاق چته‌لری تورکلری و کوردلری قتل و کویلرینی احراق، ایچون فرصت کوزلیه‌جکلر و بعده طاغلره قاچه‌جقلردر. بونك اوزرینه غضبه کلش‌اولان تورکلر قیام ایله مدافعه‌سز ارمنیلر اوزرینه صالدیره‌رق بونلری اویله بر وحشتله اولدیره‌جکلردرکه روسیه، مملکتی اشغال ایچون انسانیت و مدنیت خرستیانیه نامنه ایلرو آتیله‌جقدر.» کندیسنه بویلەنك تصور ممکن اولەبیلدیکی قدرظالمانه وابلیسانه اولدیغنی سویلدیکم زمان بکا سکوت ایله: «سزه شبه‌سز بویله کوزیکیور، فقط ارمنیلر تخلیص نفسه عزم ایتمشلردر. آوروپا، بلغارستانده‌کی مظالم و وحشتلره علاقه‌دار اولدی وبو مملکتی قورتاردی. او البته‌میایونلرله قادین و چوجقلرك فریاد و فاتلریله چیقه‌جق آوازهٔ طلبمزه قولاق ویره‌جکدر.» جوابنی ویردی [۲].

ارمنی حرکتنك منشأ و غایه‌سنه دائر استانبولده‌کی انکلتره سفیری سیرف. کوررینك ۲۸ مارت ۱۸۹۴ تاریخی ایله ارمنی حرکتنك اسباب و منوباتی حقنده انکلتره خارجیه نظارتنه کوندردیکی مخطره دها فضله معلوماتی احتوا ایدیبور: «وراپورك ۳ نومرولی قسمی حرفیاً بروجه آتیدر: «ارمنیلرك طوغریدن‌طوغریه مقصدی قارغشه‌لقلر چیقارمق و اوزرلرینه وحشیانه مقابله‌لر جلب ایدرك بو صورتله دولتلرك انسانیت نامنه مداخله‌لرینه سبیت ویرمك ایدی. ایشته بوندن طولایی‌بونلر حرکتلرینك اجراسی‌ایچون ارمنیلرك الك کزتلی

[۱] سیر چارلس ویلسون: (آنسیقلوپه‌دیا بریتانیقا)
[۲] ماری کتاب، نومرو ۶، (۱۸۹۶) صحیفه ۳۹.

بولندیغی حوالیی دکل . ارمنی عنصرینه نسبتله مسلمان عنصرینك قاهر بر اکثریتی حائز اولدیغی برلری انتخاب ایتمشلردی . » [۱]

ارضروم انکلتره قونسلوسی مستر غراوك ۲۸ کانون ثانی ۱۸۹۵ تاریخلی راپورینده کذلك شایان استفاده در. مومی الیه مختلف ارمنی فرقه لرینی تعداد ایدرکن دیپورکه : « تجارت وسربست صنایع اربابنك، مکتب خواجه لرینك اکثریته متحیز رهبانك الك ایی قسمی احتوا ایدن معتدل احرار فرقه سنك افکاری، هرنه قدر تورك اداره سی آلتنده بولنان خرستیانلرك وضعیت حاضره سندن حقیقةً ممنون اولهبیلملرینه امکان یاقیه جق درجه ده سربست ایسه ده بوسبوتون ده ناموس وصداقه مخالف عداوله ماز . بونلر عمومیتله کرك مستقل برارمنستانك تشکلنه کی مادی امکانسزلغی و کرکسه روسیه طرفندن الحاق تقدیرنده مؤخراً ملیتلرندن چیقارلمالری خصوصنده کی تهلکهٔ ملحوظه یی مدرك ایدیلر . بناءً علیه ارمنی مسئله سنك شدید برصورتده حلی تعجیلدن احتراز ایلیورلر و تورك حاکیتنده روس اداره سندن دها فضله برحریتدن مستفید اولان کلیسا وملی مکتبلری محافظه وتوسیع ایدرك ارمنی عنصرینی اولدیغی کبی ادامه ایتمك ایستیورلردی . بنابرین آتی ایچون امیدلرینی باب عالی طرفندن وعداولنان اداری اصلاحاتك تأسسنه ربط ایدیورلردی. دیکر طرفدن بیوك برفعالیت ایچنده براختلالجی فرقه سی موجود درکه تورکیه ایمپراطورلغی داخلنده ضعیف برصورتده تمثیل اولنمقده در . چونکه بوفرقه، قسم اعظمی آوروپاده تحصیل ایتمش وسوسیالیست یاخود نهیلیست پروپاغاندالرینك تأثیرینه قابلش اولان کنج ارمنیلرله بونلره علاوه ایدیله بیله جك بعض سیاسی ملتجی وبا منفیلردن مرکبدر . لکن بویله اولمقله برابر بونده تورکیه ارمنیلری میانده خارجده کی آرقداشلرینه تصورلرینی حیز حصوله کتیره بیلمك اوزره چالیشمق صورتیله معاونته تهالك کوسترن بك حرارتلی بر طاقم قافالر واردر . بو فرقه نك الك آچیق واسطهٔ نشر افکاری « صوك سنه لرده کی بتون ارمنی اغتشاشلری کندیلرینه عطف اولنه بیلن وعلی الاطلاق خینچاقلر غربی عنوانی آلتنده یاد ایدیله بیلن برتشکیلاتجی زمره سی طرفندن ابتدا جنوره بعده آتنده نشر ایدیلن خینچاق غزته سی ایدی . آچیقجه بونلرك مقصدی، بك واسع وکندی عدد وقوتلریله بوسبوتون غیرمتناسب بر عدم ممنونیت آثاری کوسترمك تورك حکومت وملتی طرفندن مقابل حرکتلر اجراسنه سبییت ویرمك وبو صورتله ارمنی ملتنك موهوم شکایاتی و بونلره چاره ساز اولق لزومی حققنده دولتلرك نظر دقتلرینی جلب ایتمك ایدی .

اونلرك سیاستی بالکز هر شیئی تخریب ایتمکه معطوف کبی کورینیر . اکر شیمدیکی اداره یی دویرلرسه یرینه کله بیله جك اداره یی هیچ ده مهمسه مزلر . مع مافیه مستقبله عائد هرهانکی برحکومت پلانی تصور ایتمش اولوب اولمدقلرینه واقف دکلم .

« حادثاتك دقتلی برصورتده تدقیقی » نی صوك آلتی آیك وقوعاتی . . . . ارمنی افکارنده تام بر تبدل حصوله کتیردیکی نتیجه سنه سوق ایلدی .

اولا خینچاقلر غروبندن بحث ایده لم. بوغروبك کندی تحریکاتنك نتایجندن ممنون اولدیغی فرض ایدیله بیلیر. اونك اصل هدفی اولان آوروپانك نظر دقتنك جلبی کیفیتی، کرك تسویلاتنك یاردیمیله کرکسه تورك مأمورلرینك خطالرینی یوزندن حاصل اولمشدر. بونلرك بعدازین تحریکاتدن وازکچملری بتون علاقه داران ایچون دها مفضل اولهجقدی چونکه بونحریکاتك آرتق سبب وجودی قالیوب حکومتلك شدتی محق کوسترمکدن بشقه برشیئه یارامیه جقدی[۲]

[۱] ماوی کتاب ، نومرو ۶ (۱۸۹۴) صحیفه ۵۷ .
[۲] ماوی کتاب ، نومرو ۶ (۱۸۹۴) صحیفه ۲۲۲ و ۲۲۳ .

روسیه ، روس تورك همجنسلری بیننده توركلر علیهنده بر جریان احدائی ایجون روسیه‌نك تحصیل كورد ارمنیلرینی تحریك ایتدی .

اطرافلی صورتده ترتیب اولنان بوضربه، ۱۸۷۶ سنه‌سنده پطریق ترسس وارظا بتیانك‌رسمی برمخطر روس باش قوماندانلندن ارمنیلرله مسكون آسیای صغری ولایاتنك استقلالنی ویاهیچ اولمازسه بومنطقه روسیه‌نك مراقبه‌سنی تأسیس ایتمك بررسمی مخطره ایله طلب مقصدیله آیاستفانوسه بر هیئت مرخصه ای ایتدیكی وقت ایلك ثمراتی كوستردی. فی‌الواقع برلین معاهده‌سی ایله قبرس مقاوله‌سی ارمنیلر لهنده اصلا اجراسی حقنده ایاستفانوس معاهده‌نامه‌سنده مندرج احكامه استناد ایتمك ادعاسندن روسیه‌یی محروم‌براقشدر فقط روسیه حمایه‌سی یرینه برحمایهٔ مشتركه قائم اولمسی دول معظمه‌نك مداخله‌سنی جلب ایتمك مقصدیله وقه احدائی ضمننده ارمنیلری دها زیاده تشجیع ایلدی . ایشته برلین معاهده‌سندن بری بوتون ارمنی حركاتنك عصبانیه‌سنه ماهیت ویرن خط اساسی بودر .

«تفلیسده وآوروپانك سائر شهرلرنده رساله وغزته‌لر تدارك ایتدیرمك اوزره جمعیتلرتشكیل ایدلمش‌ایدی خینجاق كبی خفی جمعیتلر مقاصد عصبانیه اوغورنده احداث ایدلش ایدیلر . سلاح ومواد مشتعله ادخا وفا تورك اداره‌سنك عادی حادثاتی آوروپایه مدهش مظالم كبی كوسترمكه چالیشان مأمورین خفیه طرفندن تورك ارمنستانده فعال برپروپاغاندا یاپیلیوردی . [۱] »

ارمنی جمعیات اختلالیه‌سنك كوندیكی غایه، استانبولده روبرت قولج مكتبنك مؤسسی وایلك رئیسی‌دوقتو هامله‌نك بر مكتوبنده بتون قورقونج وكریه حقیقتیله مستبان اولیور .

بو مكتوب ۲۳ كانون اول ۱۸۹۳ تاریخلی بوستونده رهبان غزته‌سنده نشر اولنمشدی . ایچنده شویله یازیلیور : « انكلیزجه‌یی ارمنیجه قدر سهل و درست قونوشان و اخلالك بلیغ برمدافعی اولان غایت ذكی، ارمنی روسلرك آسیای صغرایه كیرمسی، وبوملكتی ضبط ایتمسی ولی حاضرلامق خصوصنده‌یك قطعی‌صورتده امیدوار اولدقلرینی بكا تأمین ایدیوردی . » بونك ناصل اولهجغی سؤالنه جواباً دیدی‌كه : « بتون ایمپراطورلق داخلنده تشكیل ایدیلان خینجاق چته‌لری توركلری و كوردلری قتل و كویلرینی احراق ، ایچون فرصت كوزلیه‌جكلر و بعده طاغلره قاچه‌جقلردر. بونك اوزرینه غضبه كلش‌اولان توركلر قیام ایله مدافعه‌سز ارمنیلر اوزرینه صالدیره‌رق بونلری اوبله بر وحشتله اولدیره‌جكلردركه روسیه ، مملكتی اشغال ایچون انسانیت و مدنیت خرستیانیه نامنه ایلرو آتیله‌جقدر . » كندیسنه بویلانك تصور ممكن اولهبیلدیكی قدرظ لمانه وابلیسانه اولدیغنی سویلدیكم زمان بكا سكون ایله : « سزه شبه‌سز بویله كوزیكیور ، فقط ارمنیلر تخلیص نفسه عزم ایتمشلردر. آوروپا، بلغارستانده‌كی مظالم و وحشتلره علاقه‌دار اولدی وبو مملكتی قورتاردی. او البته‌میایونلرله قادین و جوجقلرك فریاد و فاتلریله چیقه‌جق آوازهٔ طلبمزه قولاق ویره‌جكدر . » جوابنی ویردی [۲] .

ارمنی حركتنك منشأ و غایه‌سنه دائر استانبولده‌كی انكلیز سفیری سیرف . كوردی‌نك ۲۸ مارت ۱۸۹۴ تاریخلی ایله ارمنی حركتنك اسباب و منوباتی حقنده انكلتره خارجیه نظارتنه كوندردیكی مخطره دها فضله معلوماتی احتوا ایدیبور : بورابورك ۳ نومرولی قسمی حرفیاً بروجه آتیدر : « ارمنیلرك طوغریدن‌طوغری‌یه مقصدی قارغه‌لقلر چیقارمق و اوزرلرینه وحشیانه مقابله‌لر جلب ایدرك بو صورتله دولتلرك انسانیت نامنه مداخله‌لرینه سبیت ویرمك ایدی. ایشته بوندن طولایی بونلر حركتلرینك اجراسی‌ایچون ارمنیلرك الك كثرتلی

[۱] سیر چارلس ویلسون : (آنسیكلوپه‌دیا بریتانیقا)
[۲] ماوی كتاب ، نومرو ۶ ، (۱۸۹۶) صحیفه ۳۹ .

برابورده آتیده‌کی بیاناتده بولونیور . « شرقده زمان زمان ظهور ایدن عصیانلرك مسئولیتی دائما تورکلره وقسماً تورك حکومتنه عطف ایدلمشدر.... بو خصوصده حقیقت، بوعصیانلرك تورکلر طرفندن واقع هرهانکی افعال اعتسافکارانه‌دن دکل باب‌عالینك دین و ملیت مسئله‌سنده بك احرارانه طاورانمسندن منبعث اولدیغی مرکزنده‌در . تورکلر کندی اداره‌لرینه تابع ملتلرك بو قبیل ایشلرینه اصلا قاریشمامشلردر . خرستیان مکتب وکلیسالری اصلا مراقبه کورمه‌مشدر. حکومتك بو طرز اداره‌سی غیرمسلم جماعتك دینی وملی حیاتنك افراط درجه‌ده انکشافنه سبب اولمشدر . آوروپانك مداخله‌سنی جلب ایچون هر نه‌بهایه اولورسه اولسون اغتشاشات چیقارمق تورکیه خرستیانلرینك برآن ذهنندن چیقمایور . مستخلص روملر ، اولاحلر ، صربلر، بلغارلر بوکیفیتك مؤثر اولدیغی تأمین ایچون میدانده بولندقلری جهتله بوبك‌طبیعی برشیدر . »

صربستانك لوندره واستانبولده‌کی اسکی‌سفیری موسیو شه دو میا تووچ طرفندن دها اهمیتلی بردلیل ابراز ایدلمشدر . مومی‌الیه صربستانك تورکیه‌یه تعلق ایدن « احتراصاتی » تطمین ایتدیکدن‌صکره «آسیانیق‌قوارتلی» نام مجموعه‌یه (تشرین اول ۱۹۱۳) شویله یازیور : « بز(بالقان ملتلری) تورکلری منفعت سیاسیه الجاسیله آسیانك طالم مستبدلری وآوروپا مدنیتنك دشمنی اولدقلرینی توصیف ایتدیکمزی اعتراف ایتمك لازم‌کلیر. بیطرف بر تاریخ، تورکلرك آسیالی اولمقدن زیاده آوروپالی اولدقلرینی وظالم مستبد اولیوب عدالت وآچیق قلبلیکی سور وطانجه وحرمت ایدلمکه مستحق فضائله مالك اولدقلرینی اثبات ایده‌جکدر . »

صوك برشهادت اولەرق ونیزه‌لوس قابینه‌سنده اسبق‌خارجیه‌ناظری ویونان حکومتنك صلح‌قونفرانسنده‌کی مرخصی موسیو پولیتیسك شهادتی ذکر ایتمك ایسترز .

موسیوپولیتیس « رەووپولیتیك‌انترناسیونال » مجموعه‌سنك کانون‌ثانی ۱۹۱٤نسخه‌سنده رومانك تورکیه‌ده‌کی شرائط حیاتیه‌سندن بحث ایدرکن « هیچ براجنبی حاکمیت آلتنده منافعی (یعنی تورکیه‌ده‌کی رومانك) تورك اداره‌سنك کوستردیکی حمایه‌یه معادل بر حمایه بولەماز . » دیمشدر .

بناءً علیه تاریخ بزه اقلیتلر مسئله‌سنده ایکی اساسلی عاملك کوزدن نهان ایدلماسنی اوکرەتیور .

اولا ، بعض دولتلرك اقلیتلری حمایه‌بهانه‌سیله مملکتك امور داخلیه‌سنه‌مداخله آرزوسی خصوصنده‌کی خارجی عامل سیاسی و بووجهله مطلوب بولنان مداخله‌نك بالخاصه اوجه تحریکات اجراسی وشورشلر اغاعی ایله‌قوه‌دن قصله جیقمه‌سی .

ثانیاً ، بوجهه تشجیع‌اولنان اقلیتلرك‌مستقل دولتلر تشکیل‌ایتمك ایچون‌استخلاصه اولان میل‌وآرزولرینك بیلنمسی امرنده‌کی داخلی عامل سیاسی .

تورکیه‌ده‌کی اقلیتلرك چکدکلری بوایکی‌عامل یوزندن اولدیغندن بونلرك اصلاح مقدراتی ـ متفق دولتلرجه صمیمانه آرزو اولندیغی تقدیرده ـ مذکور عاملرك تأثیرینی تماماً کسرایتمکه متوقف‌بولندیغی بیاندن مستفیدر.

برنجی نقطه‌ده « هرشیدن اول ، اقلیتلرك مملکتك قوانینك تأمین ایتدیکی‌حمایه‌دن غیری هرهانکی سیاسی برحمایه‌دن محروم‌اولمالری لازم کلدیکنی‌قبول نتیجه‌سنه‌بالضروره وارلمقده‌در. دولتلرك اقلیتلرك حقوق لهنه‌کی تأمیناتی وسیله‌سیله موسیو فه‌مانسونك بحق اخطارایتدیکی وجهله « تجربه بواحکامك بالعمل غیرمؤثر اولدیغنی کوستردیکی دول‌معظمه‌یه منفرداً ویا مجتمعاً ، موضوع بحث‌اولان حکومتلرك تشکیلات داخلیه‌سنه ، صرف مقاصد سیاسیه تعقیب ایده‌بیله‌جك برمداخله حقنی ویره‌جکی جهتله بواصول مقدوح کوریله‌بیلیر . » [۱]

[۱] صلح مساعده‌سی لایحهٔ قطعیه‌سنك تودیعی صرمسنده ورسای قونفرانسی رئیسی موسیو فه‌مانسونك موسیو پادەروسکیه کونفردیکی ۲٤ حزیران ۹۱۹ تاریخلی مکتوب .

مع التأسف بو تحریکات و تشویقات طورمه‌دی . محضا ارمنیلرك قتل عامنه سببیت ویرمك ایچون
مسلمانلر قتل عام اولوندی. محرکلر ، قومیته‌لرینك جانیانه پلانلرینی احضار ایتدکلری آوروپا پای‌تخت
تقبیحه اوغرامیورلردی . برسنه صکره ینه انکلیز قونسلوسلرینك اختلالجیلرك فضایحندن حکومتلر
ایتدکلرینی کوریورز. مستر ویلیامس ، انکلیز سفیری سیرف . کورری‌یه خطاب ایتدیکی ٤ مارت ١٨٩٦
بر تحریراتی ایله طاشناق اختلال فرقه‌سی طرفندن یکی نشر ایتدیرلمش اولان بر بیاننامه‌یی کوندریور
انکلیز قونسلوس وکیلی ازجمله دییورکه :

« بو جمعیتك وانده درت یوز قدر اعضاسی واردرکه عددی اللی‌یی کچمه‌ین خینچاقیستلرله برابر و
دهشته القا ایتمکده وتجاوزات ومجنونانه حرکاتیله اصلاحات ایچون صرف اولنان بالجمله مساعی‌یی عق
مسلمان اهالی‌یی غلیانه کتیرمکده‌درلر . بن قطعیاً قانعم که بونلر ضبط ایدیلیر و یاخود راحت طو
اولونورسه بو مملکتده و احتمالکه بوتون آناطولیده ، آسایش وامنیته عارض اولان اك بیوك انکل از
اولور. بوراده‌کی ارمنی پسقپوسنه آوروپانك توجهنی غیب ایتمکده‌کی تهلکه‌یی وسیاسةً اولدیغی کبی و
کندیسنك بو آنارشیستلری ربقهٔ اطاعتده بولندیرمق ایچون بوتون نفوذینی صرف ایتمسی لازم کلدیک
محاوره‌مزدن بری مومی الیهك الندن کلدیکی قدر صرف مساعی ایتمکده اولدیغنی کوردم و ارمنی
قسم اعظمی بو اشخاصی تقبیح ایتدیکندن آتیدن امیدوار بولنیورم . بو ولایت داخلنده حادث اولا
و بوکونکی حالی تدقیق ایتدکجه بوراده وآناطولینك سائر یرلرنده وقوعه کلن احوال مدهشه‌دن اش
افعال جانیانه‌لرینك نقدر مسئول اولدیغنی دها عیان کورییورم ... الخ . » [١]

اوروپا ، حسابسز معصوم انسانلرك قانی هدرایدن ارمنی فساد اوجاقلرینی سوندیرمك یولنه باقمسز
اصلاحات اجراسنه توسل ایدیوردی . فی الواقع « ١١ مایس ١٨٩٥ تاریخنده اوچ دولت ، پادشاه
بر اصلاحات پروژه‌سی ویردیلر که ارمنستان اداره‌سنده‌کی مشکلاتی تخفیف ایتمکدن زیاده تزیید ایده‌جك
تاصارلانمش ایدی . فقط بو ، روسیه‌نك اشتراکه موافقت ایلدیکی یکانه پلان ایدی .... [٢]

بناءً علیه تورك حکومت وملتی بلااستثنا ودائما آنجق صبری توکندکدن صکره تدابیر تأدیبیه و
مراجعت ایتمش اولدیغندن ارمنی عنصرینك تورکیه ایمپراطورلغنده معروض قالدیغی بوتون مصائبك
محضا مذکور ارمنی عنصرینك کندی افعال وحرکاتنه عائددر .

١٩٠٩ سنه‌سنده‌کی آطنه وقوعاتی وحرب عمومی بدایتنده اکثری تورك ولایاتنده وقوعبولان متوا
عینی هائله‌نك دوام فجیعیدر .

سالف الذکر وقوعات و شهاداتدن مستبان اولدیغی وجهله غیرمسلم عناصر، عصرلردنبری ایچ
و رفاهله یشادقلری مملکتك علوجانبی سوءاستعمال ایتمدکجه تورکلر بونلرك حقوقنی هیچ برز
ایتمه‌مشلردر . تورك حکومت وملتنك غیرانسانی هیچ بر حرکتندن شیمدیه قدر شکایته وسیله بولما
موسوی جماعتنك کوستردیکی مثال ، روملر وارمنیلر حقنده‌کی وقایع مؤسفه‌نك قباحتی بالذات ب
بولندیغنی اثباته کافیدر .

روس ایمپراطورلغنك وان جنرال قونسلوسی ، جنرال مایه‌فسکی ، روس ارکان حربیه‌سنه کوند

[١] ماوی کتاب نومرو ٨ (١٨٩٦) صحیفه ١٠٨
[٢] سیرچارلس ویلسون ، آنسیقلوپه‌دیا برتانیقا

برابورده آتیده‌کی بیاناتده بولونیور . « شرقده زمان زمان ظهور ایدن عصیانلرك مسئولیتی دائما تورکلره وقماً تورك حکومتنه عطف ایدلمشدر.... بو خصوصده حقیقت، بوعصیانلرك تورکلر طرفندن واقع هرهانکی افعال اعتسافکارانه‌دن دکل باب‌عالینك دین و ملیت مسئله‌سنده پك احرارانه طاورانمندن منبعث اولدیغی مرکزنده‌در . تورکلر کندی اداره‌لرینه تابع ملتلرك بو قبیل ایشلرینه اصلا قاریشمامشلردر . خرستیان مکتب وکلیسالری اصلا مراقبه کورمه‌مشدر. حکومتك بو طرز اداره‌سی غیرمسلم جماعتك دینی وملی حیاتنك افراط درجه‌ده انکشافنه سبب اولمشدر . آوروپانك مداخله‌سنی جلب ایچون هر نهبایه اولورسه اولسون اغتشاشات چیقارمق تورکیه خرستیانلرینك برآن ذهنندن چیقمایور . مستخلص روملر ، اولاحلر ، صربلر، بلغارلر بوکیفیتك مؤثر اولدیغی تأمین ایچون میدانده بولندقلری جهتله بوبك‌طبیعی برشیدر . »

صربستانك لوندره واستانبولده‌کی اسکی‌سفیری موسیو شه دو میا تووچ طرفندن دها اهیتلی بردلیل ابراز ایدلمشدر . مومی‌الیه صربستانك تورکیه‌یه تعلق ایدن « احتراساتی » تطمین ایتدیکدن‌صکره « آسیانیق‌قوارتلی » نام مجموعه‌یه (تشرین اول ۱۹۱۳) شویله یازیور : « بز(بالقان ملتلری) تورکلری منفعت سیاسیه الجاسیله آسیانك طالم مستبدلری وآوروپا مدنیتنك دشمنی اولدرق توصیف ایتدیکمزی اعتراف ایتمك لازم‌کلیر. بیطرف بر تاریخ، تورکلرك آسیالی اولمقدن زیاده آوروپالی اولدقلرینی وظالم مستبد اولیوب عدالت وآچیق قلبلیکی سور وطانجه وحرمت ایدلمکه مستحق فضائله مالك اولدقلرینی اثبات ایده‌جکدر . »

صوك برشهادت اولدرق وه‌نزه‌لوس قابینه‌سنده اسبق‌خارجیه‌ناظری ویونان حکومتنك صلح‌فونفرانسنده‌کی مرخصی موسیو پولیتیسك شهادتی ذکر ایتمك ایسترز .

موسیوپولیتیس « ره‌وو‌پولیتیك‌انترناسیونال » مجموعه‌سنك کانون‌ثانی ۱۹۱٤ نسخه‌سنده رومللرك تورکیه‌ده‌کی شرائط حیاتیه‌سندن بحث ایدرکن « هیچ براجنبی حاکمیت آلتنده مناقبی (یعنی تورکیه‌ده‌کی رومللرك) تورك اداره‌سنك کوستردیکی حمایه‌یه معادل بر حمایه بولهماز . » دیمشدر .

بناءً علیه تاریخ بزه اقلیتلر مسئله‌سنده ایکی اساسلی عاملك کوزدن نهان ایدلماسنی اوکرتیور .

اولا ، بعض دولتلرك اقلیتلری حمایه‌بهانه‌سیله مملکتك امور داخلیه‌سنه‌مداخله آرزوسی خصوصنده‌کی خارجی عامل سیاسی و بووجهله مطلوب بولنان مداخله‌نك بالخاصه اوجه تحریکات اجراسی وشورشلر ایقاعی ایله‌قوه‌دن قعله جیقمه‌سی .

ثانیاً ، بویله‌جه تشجیع‌اولنان اقلیتلرك‌مستقل دولتلر تشکیل‌ایتمك ایچون‌استخلاصه اولان میل‌وآرزولرینك بیلنمه‌سی امرنده‌کی داخلی عامل سیاسی .

تورکیه‌ده‌کی اقلیتلرك چکدکلری بوایکی‌عامل یوزندن اولدیغندن بونلرك اصلاح مقدراتی ـ متفق دولتلرجه صمیمانه آرزو اولندیغی تقدیرده ـ مذکور عاملرك تأثیرنی تماماً کسرایتمکه متوقف‌بولندیغی بیاندن مستنبدر.

برنجی نقطه‌ده « هرشیدن اول ، اقلیتلرك مملکتك قوانینك تأمین ایتدیکی‌حمایه‌دن غیری هرهانکی سیاسی برحمایه‌دن محروم‌اولمری لازم کلدیکنی‌قبول نتیجه‌سنه‌بالضروره وارلمقده‌در. دولتلرك اقلیتلرك حقوق لهنده‌کی تأمیاتی وسیله‌سیله موسیو فله‌مانسونك بحق اخطارایتدیکی وجهله « تجربه بواحکامك بالعمل غیرمؤثر اولدیغنی کوستردیکی کبی دول‌معظمه‌یه، منفرداً ویا مجتمعاً ، موضوع بحث‌اولان حکومتلرك تشکیلات داخلیه‌سنه ، صرف مقاصد سیاسیه تعقیب ایده‌بیله‌جك برمداخله حقنی ویره‌جکی جهتله بواصول مقدوح کوریه‌بیلیر . » [۱]

[۱] صلح مساعده‌سی لایحهٔ قطعیه‌سنك تودیعی صره‌سنده ورسای فونفرانسی رئیسی موسیو فله‌مانسونك موسیو پادەروسکیه کونفرديکی ۲٤ حزیران ۹۱۹ تاریخلی مکتوب .

مع‌التأسف بو تحریکات و تشویقات طورمه‌دی . محضا ارمنیلرك قتل عامنه سبیت ویرمك ایچون
مسلمانلر قتل عام اولوندی. محرکلر ، قومیته‌لرینك جانیانه پلانلرینی احضار ایتدکلری آوروپا پای‌تختلر
تقبیحه اوغرامیورلردی . برسنه صکره یه انکلیز قونسولسرینك اختلاجلیرك فضایحندن حکومتلرینك
ایتدکلرینی کوریورز. مستر ویلیامس ، انکلیزسفیری سیرف . کوردی‌یه خطاب ایتدیکی ٤ مارت ۱۸۹۶
برتحریراتی ایله طاشناق اختلال فرقه‌سی طرفندن یکی نشر ایتدیرلمش‌اولان بر بیاننامه‌یی کوندیریورد
انکلیز قونسلوس وکیلی ازجمله دییورکه :

« بوجمیتك واندە درت‌یوز قدر اعضاسی واردرکه عددی اللی‌یی کچمه‌ین خینچاقیستارله‌برابر وط
دهشته القا ایتمکده وتجاوزات ومجنونانه حرکاتیله اصلاحات ایچون صرف اولنان باالجمله مساعیی عقیم
مسلمان اهالیی غلیانه کتیرمکده‌درلر . بن قطعیاً قانعم که بونلر ضبط ایدیلیر و یاخود راحت طور
اولونورسه بوملکتده و احتمالکه بوتون آناطولیده ، آسایش وامنیته عارض اولان الکبیوك انکل ازا
اولور. بوراده‌کی ارمنی پسقوسنه آوروپانك توجهی غیب ایتمکده‌کی تهلکه‌یی وسیاسةً اولدیغی کبی وظی
کندیسنك بوآنارشیستلری رفعهٔ اطاعتده بولندیرمق ایچون بوتون نفوذینی صرف‌ایتمسی لازم کلدیکنی
محاوره‌مزدن بری موسی‌الیهك الدن کلدیکی قدر صرف مساعی ایتمکده اولدیغنی کوردم و ارمنی اه
قسم‌اعظمی بو اشخاصی قبیح ایتدیکندن آتیدن امیدوار بولنیورم . بوولایت داخلنده حادث اولان
و بوکونکی حالی تدقیق ایتدکجه بوراده وآناطولینك سائربرلرنده وقوعه کلن احوال مدهشه‌دن اشبو
افعال جانیانه‌لرینك قدر مسئول اولدیغنی دها عیان کوریورم ... الخ . » [۱]

اوروپا ، حسابسزمعصوم انسانلرك قانی‌هدرایدن ارمنی‌فساد اوجاقلرینی سوندیرمك یولنه باقسزین
اصلاحات اجراسنه توسل ایدیوردی . فی‌الوقع « ۱۱ مایس ۱۸۹۵ تاریخنده اوچ‌دولت ، پادشاهه
براصلاحات پروژه‌سی‌ویردیلر که ارمنستان‌اداره‌سنده‌کی مشکلاتی تخفیف‌ایتمکدن زیاده‌تزیید ایده‌جك‌بر
تاسارلانمش ایدی . فقط بو ، روسیه‌نك اشترا که موافقت ایلدیکی یکانه پلان ایدی .... [۲]

بناءً علیه تورك حکومت وملتی بلااستثنا ودائما آنجق صبری توکندکدن صکره تدابیر تأدیبیه ومق
مراجعت ایتمش اولدیغندن ارمنی عنصرینك تورکیه ایمپراطورلغنده معروض قالدیغی بوتون مصائبك
محضا مذکور ارمنی عنصرینك کندی افعال وحرکاتنه عائددر .

۱۹۰۹ سنه‌سنده‌کی آطنه وقوعاتی وحرب‌عمومی بدایتنده اکثری تورك ولایاتنده وقوعبولان متوالی
عینی هائلهنك دوام ایچیدر .

سالف‌الذکر وقوعات و شهادتدن مستفاد اولدیغی وجهله غیرمسلم عناصر، عصرلردنبری ایچند
و رفاهله یشادقلری مملکتك علوجانبی سوءاستعمال ایتمکله تورکلر بونلرك حقوقنی هیچ برزما
ایتمه‌مشلردر . تورك حکومت وملتنك غیرانسانی هیچ بر حرکتدن شیمدیه قدر شکایته وسیله بولامامش
موسوی جماعتك کوستردیکی مثال ، رومللر وارمنیلر حقنده‌کی وقایع مؤسفه‌نك قباحتی بالذات بو
بولندیغنی اثباته کافیدر .

روس ایمپراطورلغنك وان جنرال قونسلوسی ، جنرال مایه‌فسکی ، روس ارکان حربیه‌سنه کوندردی

[۱] ماوی کتاب نومرو ۸ (۱۸۹۶) صحیفه ۱۰۸
[۲] سیرچارلس ویلسون ، آنسیفلوپه‌دیا برتانیقا

قرار ویرن ارمنیار ، ایی وطنداش اولهرق یاشامق لزوم قطعیسنی آرتق نظر تأمله آلمش اولملیدرلر . موسوی جماعتنه کلنجه ، بونك تورك حکومتنه قارشی دائما ابراز ایلدیکی فکر مصادقت ، اعضاسنك تورك وطنداشاریله برلکده مملکتك تعالی و رفاهنه سا کنانه چالشه‌جقلرینی جزم ایتدیرمکده‌در .

خلاصهٔ کلام ، تورکیه بویوك مجلسی هیئت مرخصه‌سی شو فکرده‌در :

اولا، تورکیه اقلیتلرینك مقدراتنك اصلاحی ، هرشیدن اول هرنوع مداخلهٔ اجنبیه‌نك وخارجدن کلهجك تحریکات امکانك ازاله‌سنه وابسته‌در ؛

ثانیاً ، بوغایه‌یه وصول انجق هرشیدن اول تورك وروم اهالینك مبادله‌لرینه توسل ایتمکله قابل اولهبیلور .

ثالثاً ، مبادلهٔ متقابله تدابیرینك تطبیقندن خارج قاله‌جق اولان اقلیتلرك امنیت وانکشافی ایچون الك مکمل تأمینات کرك مملکتك قانونلرینك کرکسه اعضاسی تورك وطنداشلغی وظائفندن انحراف ایتمهمش اولان بتون جماعتلر حقنده تورکیه‌نك سیاست احرارانه‌سنك ویرهجکی تأمینات اولهجقدر .

لورد کورزون دیدیکه : مرخصلر شمدیه قدر عصمت پاشایی مسعود برجنرال ومقتدر بر دیپلومات اولهرق طانیمشلردی پاشا شمدی اونلره بر تاریخ مدرسی اولدیغنی کوسترمکده‌در . وتا فاتح سلطان محمد دورندن ازمنهٔ حاضره‌یه قدر تورك تاریخی حقنده اوزون برقو نرانس ویردی، خاقان مشارالیهك حسیات احرارانه‌سنه قدرتوسیع کلام ابتدی . لورد کورزون عصمت پاشانك نطقنده شیمدیکی تورك حکومتنك عینی فکرله متحسس اولدیغنی کوسترن براشارت بولهبیلمك آرزوایدرایدی. عصمت پاشا کندی تشریحاتی تأییداً یچون تاریخدن آلنیقلوبه دیدن انکلتره ، فرانسه وآمریقا نشریات رسمیه‌سندن مبذولاً فقرات مستخرجه ذکرایلدی . بربرده عصمت پاشا بالذات لورد کورزونی ذکر ایدر کورودی . فقط اوفقره‌نك لورد کورزونك اسکی معلملرندن برینك اتحاف ایتدیکی برکتابدن استنباط ایدلدیکی کورولدی . لورد کورزون عصمت پاشایی تاریخی تشریحاتنده تعقیب ایتمه‌جکدر ؛ بو تشریحاتده بك چوق فقره‌لر استفاده بخش ایدی ، فقط هیئت عمومیه‌سنك موضوع مذاکره اولان مسئله ایله هیچ مناسبتی یوقدی . اکر ایلروده بعض مرخصلر تاریخی برتجربهٔ قلمیه وجوده کتیرمك ایسترلرسه بونی‌دها اولجه ارقداشلرینه بیلدیرملری‌موافق اولورکه اونلرده بوسایه‌ده بالذات اونی اوقویه‌بیلیرلر .

فی‌الواقع قونفرانس، ماضیی‌یی دکل حالی وآتی‌یی تدقیق وآوروپا وآسیانك بعض اقسامنده‌کی‌بدبخت اقلیتلرك شرائط حیاتیه‌سنی تدقیق وکافی‌تأمیناتی‌احتوا ایده‌جك برمعاهده‌احضار، عدالتسزلکك‌عودتی‌منع وامنیت‌وآسایشك محافظه‌سنی تأمین ایچون طویلانمشدر . لورد کورزون، کندی اخطارانتده ، براهتمام مخصوص‌ایله وضیق‌تتبع ایله‌مشدر . وکندی بونك هیچ اولمازسه تام برنصفت دائره‌سنده اولدیغنی‌ده امیدایدر . مومی‌الیه‌مسئله‌یی تحدید وکندیلریله اشتغال اولنمسی مناسب اولان اقلیتلرك اسمنی ذکر وبونلرك اصلاح مقدراتی ایچون معین تکلیفات درمیان ایلمشدر . بوتون بوموضوعلر اوزرینه، عصمت‌پاشا دیه‌جك برشی بولمادی . تشریحاتنك صوك قسمنده اوچ‌نقطه میدانه چیقیور . اول امرده تورکلرك استقباله‌کندیلریله دوستجه‌سنه یشامغه‌مجبور اولدقلری ارمنیار علیهنده حقیقی براتهامنامه سردینه‌قدر ایلروله‌دی . ایکنجی درجه‌ده موجود هانکی برجمیتدن زیاده تورکیه‌یه معاونت و حمایه ابرازینه مقتدر برعضو اولان ولورد کورزونك عصمت پاشانك ملاحظاتنه ترك ایتش اولدیغی جمیت اقوامدن بك غیرمساعد تعبیرات ایله بحث ایلدی . اوچنجی درجه‌ده عصمت پاشا مسئله‌نك مبادلهٔ اهالی ایله الك ایی برصورتده حل اولنه‌جغنی سویلدی. ایش بویله دکلدر واکر بوفکرله اله آلنیرسه مسئله اصلا حل

فرانسز رجل‌دولتنك فكرينه‌رغماً، جمعيت اقوامك تشكيلات حاضره‌سى بوبيوك محذورى دفع‌ايد
حالده كورونميور . هرنه قدر اقليتلره تعلق ايدن مسائلك آتياً تدقيقى بين‌الملل دائمى محكمهٔ عدا
صلاحيتندن ايسه‌ده جمعيت اقوام مجلسى اعضاسندن هربرى بو مسائلى اورته‌يه چيقارمقده مختار اولديغ
توركيه‌حقنده بعض آمال بسله‌ين دولتلرى اقليتلرى كيزليجه تحريك ايتمكدن وجمعيتك مداخله‌سنى ج
حاصل اولاجق اغتشاشاتدن بروجه سابق استفاده ايلمكدن هيچ بر شى منع ايتميه‌جكدر .

بوندن بشقه رسمى بر مداخله‌نك الغاسى بعض اقليتلرك خارجدن كلن تحريكاتى قبول‌ايتمه‌ملرى -
ينه تأثيرسز اولور . هر نوع مستكره جنايتلرله قاريشيق صوك تخريب و قتال حربى تورك آسياى
اوزرنده يونان حكومتنك آمال تجاوزكارانه‌سنى ميدانه چيقارمشدر .

مدنى ملتلرك منور وجدانلرى، يكى بر مشكلات منبعى اوله‌جق اولان برصورت تسويه‌يه موافقت
منافع سياسيهٔ اجنبيه‌اغورنده‌مسلمان ياخود خرستيان ملتلرك، دنيانك حضور وراحتنى كلياً اخلال
اولان ، مقاتلاتنه ميدان ويريليرمى ؟

بوتحريك عنصرينك ازاله‌سى انجق اول‌امرده توركيه‌ده‌كى غيرمسلملرى خارجدن‌كلن‌تشويقاتى قبول
حاله كتيرمكله ممكن اوله‌بيله‌جكدر . بو غايه‌ده اك ايى و اك انسانى چاره توركيه‌ده‌كى خرستيان اهالي
ممالكده‌كى مسلمانلرله وبالخاصه تساليا وموره‌ده كيلركبى محقق صورتده محووافنا اولنمغه محكوم بولنان
مسلمانلرايله مبادله‌سندن عبارتدر . توركيه ايله بلغارستان بيننده ٢ و ١٥ تشرين ثانى ١٩١٣ تاريخند
منعقد مقاوله‌يه توفيقاً اجرا اولنان اهالى مبادلاتى و توركيه ايله يونانستان بيننده عين مقصدله ١٩١٤
وقوعبولان مذاكرات بو خصوصده تعقيب اولنمغه لايق امثال تشكيل ايدر .

داخلى‌اولان عامل سياسى‌يه‌يعنى اقليتلرك استحصال‌سربستى‌يه معطوف طبيعى‌آرزولرينه‌كلنجه كاملاً ت
مركب ولايانه منحصر قالمش اولان عثمانلى ايمپراطورلغنك اوراده مستقل بر دولت تشكيل ايده‌جك
اقليت احتوا ايتمديكنى اخطار ايتمك مناسب اولور . مليتلر قاعده‌سنك هربرده مساوى صورتده تطبيق
باشلانمسندن‌اول، احتمال توركك غيرى‌مهم مقدارده اهالى‌يى احتوا ايدن عثمانلى‌ايمپراطورلغى اقسامنده اف
حركاتك بعض مرتبه حقلى كورلمسى ممكن اولابيليردى . بوكون وضعيت بوسبوتون بشقه‌در . مارسليا
ايدن روملرك اوراده مستقل بر روم دولتى تأسيسنى و ياخود بوراسنى اصل كندى مملكتلرينه الحا
معقول بر صورتده‌دوشونه‌ميه‌جكلرى كبى توركيه روم ويا ارمنيلرينك دخى‌توركيه‌ده بوكا مماثل مدعيات
حقلرى اوله‌ميه‌جقدر .

حق‌بقاسنى مدرك اولان تورك‌حكومتى، هرمستقل‌دولت كبى، موجوديتنه قارشى‌ارتكاب اولنان سو
قارشى حركتده تردد ايتميه‌جكدر .

بر حكومت تشكيل ايتمكده‌كى مادى امكانسزلق، مقابل مبادله تدابيرينك تطبيقاتندن خارج قالم
اقليتلرى عقل و حكمتك و اك سالم بر منطقك كنديلرينه چيزمش اولديغى يولدن انحراف ايتمامك خص
اقناع ايليه‌جكمى ؟

عثمانلى روملرى يونانستانده‌كى مسلمانلر ايله‌مبادله‌ايدلدكدن صكره بومسئله‌يه مثبت‌اوله‌رق جواب‌وير
فى‌الواقع ارمنيلره كلنجه، توركيه ايله ارمنستان آره‌سنده منعقد معاهداتله تقويه ايدلمش مناسبات حسنه‌وهم
ارمنى حكومتى طرفندن وقوعبوله‌جق هرهانكى برتحريك امكانى سلب ايتمشدر. ديكر طرفدن توركيه‌د

اساساً یونان حکومتنك تورکیه‌ده اقلیتلره ویریلان تأمیناتك تماماً عینی یونانستانده ساکن مسلمانلره تأمینه مهیا اولدیغنی عرض ایتمکی وظیفه‌م ایجابندن عد ایده‌رم .

مع‌التأسف عصمت پاشا طرفندن بوکون واقع اولان بیانات دها زیاده بزی نومید ایده‌جك ماهیتده‌در . اهالینك مبادله‌سی عصمت پاشانك دوشوندیکی کبی اقلیتلر مسئله‌سنی حل ایده‌جك بر واسطه دکلدر . بو معامله نهایت‌الامر قبول ایدلسه بیله تورکیه‌ده یئه، یونك تطبیقندن صکره ، روم وارمنی عنصرلری مثللوعرق اقلیتلر تشکیل ایده‌جك ملل اجنبیه‌دن عناصرقالمه‌جقدر . ذاتاً عثمانلی هیئت مرخصه‌سنك تصور ایتدیکی کبی بر اهالی مبادله‌سی مقتضیات انسانیتکارانه‌یه موافق عد اولنه‌ماز . ۳۵۰,۰۰۰ تورك آلمق ایچون ۱,۶۰۰,۰۰۰ روم طرد ایدیلرسه بو منصفانه برمبادلهٔ اهالی اولاماز .

عصمت‌پاشا، کندیسنه کوره، عثمانلی قانونلرینك حقلرنده کافی تأمینات عرض‌ایلدیکی اقلیتلرك مقدراتنه‌دولتلرك علاقه‌دار اولمقدن فارغ اولمری لزومنه اقناع ایچون صرف‌غیرت ایلمشدر. حالبوکه، تورکیه، اقلیتلرك حمایه‌سی ایچون بین‌الملل تعهداته وضع امضا ایتمش اولان بوتون دولتلره‌نسبتله بوخصوصده ممتاز برموقعده بولنمق طلب‌ایده‌من. عثمانلی هیئت مرخصه‌سی بویله‌لکله آنقره مجلسنك متقابلیت شرطیله قبولی اعلان ایلدیکی بر اساسی انکار ایتمش اوله‌جقدر . ۲۳ ایلول تاریخلی تقریرلریله دولتلر تورکیه‌یی ترك مخاصمه‌یه دعوت ایله شرقی تراکیانك کندیسنه اعاده‌سنی وعدایتدکلری زمان تورکیه‌ده اقلیتلرك حمایه‌سی‌ایچون تأمینات‌مخصوصه ویرلمسی‌شرط اوله‌رق درمیان ایتمشلردی .

مستر چایلد آتیده‌کی نطقی اوقودی :

آمریقاهیئت‌مرخصه‌سی کندیسنه تعلق ایتمین ایشاره قاریشمق ایسته‌مزسه‌ده بز، بوخصوصده ، هرهانکی برملت‌قدر ، انسانیتك منافعنی مدافعه ایتمك حق ووظیفه‌سنه مالك بولنیورز .

بز ، ملتجیلر وحمایهٔ اهالی وبجبوراً هجرت ایدنلره تحریٔ مساکن مسئله‌لری حقنده‌استماع اولنمه‌من ایچون مخصوص برحق طلب ایتمیورز .

بویله‌حرکت ایده‌جك یرده ، دیکرملتلرك خاصةً بو ماصه اطرافنده تمثیل اولنمش‌اولانلرك، مساوی‌درجه‌ده منفعت و وظیفه صاحبی اولدقلرینی بیان ایدرز . حربك مصائبی کندی اراضیسنده بولندیغندن و مهاجرینك‌اك بیوك قسمی کندی مملکتندن کلدیکندن طولایی‌درکه تورکیه، بو انسانی مسئله‌ده هرهانکی برمزدن یك فضله بر منفعت صاحبی اوله‌بیلور .

تورکیه‌نك استقلال وترقی خصوصنده مطمح نظرینك قسماً بشریتك آسایش وحضورینك تأمینه خادم عالیجنابانه بر سیاست اوزرینه مؤسس اولدیغنی دوشونمه‌مك امکانسزدر. انسانیتك نائل حضور ومظهرمعاونت اولمسی حکومتلرك باشلیجه غایه‌لرندن بریدر .

بر چوغی غیر محاربلردن وقادینلرله چوجقلردن وشرق قریب اغتشاشاتی اوزرینه بوردلرندن قوغیلانلردن مرکب اولان یوز بیکلرجه انسانك سعادت وامنیتی واسکانی دول متحدهٔ آمریقا اهالیسی ایچون حیاتی اهمیتی حائز بر مسئله‌در .

تبعه‌من بو اهمیتی اظهار ایچون درکه کندیلکندن و دنیانك بو قوغرانسك ساحهٔ اشتغالی داخلنده

ولنيه جقدر. حتى ممكن اولان بتون اهالى مبادلەسى اجرا ايدلسه بيله دائما آرقەده بعض اقليتلر قاله
كورزون عصمت پاشادن وتورك حكومتندن بو مسئلهٔ حياتيه‌يى برفكر انسانيتله قاورامارينى استر
اولجه سويلديكى كبى بوتون دنيا قوڤرانسه نظرينى عطف ايتمشدر . اكر عصمت پاشانك بياناتى
ايديلرسه غايت بيوك برنوميدى‌يى موجب اولور . لورد كورزون، صباحلين، تورك هيئت مرخصه
اولديغى حالده بوتون مرخصلره عرض ايتمك تصورنده بولندىغى ملاحظاتك برصورتى كوندردى. جل
تورك هيئت مرخصەسندن بركاتب كندىسنه بووثيقه‌يى ترجمه وتدقيق ايچون كافى وقت بوله‌ميان تورك هيئت
جوابنى تأخير ايتمك طلبنده بولندىغى سويلديكندن لورد كورزون معقول اولان بوطلبه درحال
ايلدى . بناءً عليه قوميسون، تورك هيئت مرخصەسى رئيسنك بالعكس كمال اهتمامله اولدن حاضرلا
وبالذات شمدى لورد كورزونك ماهيتى تعريف ايلديكى بر وثيقه‌يى اوقومسندن متحير اوله‌جقدر . ل
آجى برصورتده منكسر الاميد اولديغنى اعتراف ايلدى .

لورد كورزون، بومسئله‌نك تدقيق ايله مكلف برتالى قوميسيون احداثى تكليف ايلدى. فقط بوتا
اجتماع ايتمزدن اول كندىسنه عرض اولنان مسئله حقنده وشمدى كندىسنه بيلديريلن تلقيانه دائر
مرخصەسنك فكرلرى حائز اهميتدر . لورد كورزون حالا بو فكرلرى ديكله‌مك اميدنده‌در . و
مرخصەسنك مناقشه‌يه اشتراكى يكانه شيمدى اوقوديغى بياناتدن عبارت اولديغنى كورمكدن پك متأسف
ديكر هيئت مرخصلره عمومى مسئله اوزرينه سوز آملرينى وشيمدى واقع اولان تكليفاتنه عص
جواب ويره‌بيلمسى ايچون قوميسيونك يارينه تأخيرينى تكليف ايتدى . قوميسيون برتالى قوميس
ايجاب ايدوب ايتميه‌جكنى اوزمان دها ابى آكلايه‌جقدر .

موسيو وه‌نيزلوس آتيده‌كى بياناتده بولندى :

رئيسمز طرفندن تورك ويونان هيئت مرخصەلرينه واقع اولان دعوته امتثالاً يونان هيئت
نامنه لورد كورزون طرفندن تشريع ايديلان ملاحظاتى وعندالايجاب برتالى قوميسيونه توديع قبلنه
اساس تشكيل ايتمك اوزره غايت كوزل تدقيق اولنمش اولان تكليفاتى قبول ايلديكمزى بيانه مسار

حياتى براهميتى حائز اولان بومسئله‌نك حلى آنقره ميثاق ملىسنك بروجه آتى محرر اولان يشنه
بكا دائما پك زياده تسهيل ايدلش كبى كورونمش اولديغنك بياتى وجيه عد ايلرم :

« اقليتلرك حقوقنى ، ائتلاف دولتلربله بونلرك خصملرى وبعض شريكلرى آراسنده اولبابده
مقاولات مخصوصه‌ايله ديكر مملكتلرده‌كى اقليتلرحقنده موضوع بولنان حقوقك مستند اولديغى عينى ا
قبول ايده‌جكز . »

دول متفقه و مشاركەنك حرب عمومى‌يى متعاقب پاريلان مختلف صلح معاهداتنه درجنه لزوم
احكام، منحصر آمخاصملره جبراً تلقين ايدلش اولميوب بالخاصه متفقلرك پانسنده بوحربه اشتراك ايتمش اولان
ايتدرلديكنى بيانه متجاسر اوليورم . بو دخى اشبو احكامك برفكر خصمانه‌دن ملهم اولميوب بلكه ب
تطبيق اولنان عينى دولتلرك منافعنه صورت مطلقده مربوط اولان منافع عموميه انديشه‌سى ايله واقع اولديغنى

حاجه سز کشه لر ایچون بر ملجأ اولق و بعض خصوصی عرق عرویلرك ، ایچنده یاشادقلری دینی وعرق دیکر عرویلردن و ملتلردن آیرلمرینی ابقه دکلری تقدیرده بونلره ممکن اولورسه ملجأ اولاجق امین بر اراضی ارائه ایتك ایچون اقتضا ایدن چاره لری بولمقسزین لوزان ترك ایتمسی، وهمن یاشمقه بولونمقلری، رائتلاف سایه سنده وتدابیر اداریه وانتظامیه کاراه ایله ، قورقو ایچنده عذاب چکمی ، اهالیك شیمدیکی وضعیتلرنده بولندقه امنیت ایچنده اوله جقلرینه دائر تأمینات قویه وضع ایتلیدر. بز ، وطنداشلردن مرکب ودیکر ملتلره بار اولاجق بیوك زحمه لرك تبعیدی حقنك ملتلره ویرلمسی حسن صورتله قبول ایدلمه دن اول ، عدالته وحقوق دوله مخالف دوشه جك بکی ومصر برقاچ عدمك وجود ولمسی منع ایتك ایچون دقته تدقیق اولنمسی اقتضا ایده جکی فکرنده یز .

دول متحده هیئت مرخصه سی معاونت ایتمکدن ابعه اوزاق ایجابایدن حالك وقوعنه مانع اولمق ، اقلیتلرك سعادتنه امداد ایتمکدن ابعه اونلرك امنیتی تأمین ایتك ومتفرق وتصادفی صورتده عادی رضالیقدن ابعه دائمی بر حرکت مشترکه ده بولمق دها ایی اولاجغی طنمه دیر .

هرنه قدر اورافده ابعه لرده تمکنم خلق و دعواده عیناً متعمدار اولوب معاونت ایجابنه حاضر اولمه ردوام بولنه جقدیر .

موسیو سبالاجولوغ روحه آی ادارهٔ کلام ایتدی :

عصمت پاشا حضرتلری طرفندن شیمدی یه قدر قرائت اولنان واساساً بك منتخب بولنان بعض صحائف تاریخیه یی دقت متادیه ایله دیکه دم . مشارالیك ظاهی دیکه مکه اساس اعتباریه جارلق روسیه سی عاهه راتهامنامه وسلطان حمید اداره سندکی تورکیه ایچون بلافید و معاهده نامه دیکلیورم حسنه بولدم .

ه برحیثی معاهده وه ایکنجیسی اتهام ایتك بیتنده دکل . بالکس قیصه حق و قاچ اسطار ایله عصمت پاشانك درین و حطاسی تصحیح ایتك عرضنده یم .

فی الواقع عثمانلی ایمپراطورلغنك صوك عصرده کی تاریخی مختصراً روسیه نك و تورکیه دکی مأمورلرینك اعمال معاندانه کارانه لریله ایضاح اولنه ماز . اسکی تورکیه نك عقدرانی اوروپه نك قطعی رقابتی احرا ایتمش اولان ایکی عاملدن عصمت پاشا بالکس برینی ذکر ایتمشدر : خارجی عامل یعنی دول مستقله نك وبالخاصه روسیه نك عناصری شورالری تحتنده کی صوك دورهٔ موجودیتی آناسنده عثمانلی ایمپراطورلغی دول مستقله نك تحتنده رحم ساحه اولمشدی. عصمت پاشانك بو نقطه ده حق واردر فقط ، صوك عصر طرفندکی شئون بالفعل عصبانلری جارلق روسیه سی طرفندن ایقاع اولمشدر ، دیدیکی وقت حطا ایتمشدر. بونه براقاده ایمپراطورلغنك عناصر آنسنده دها قائق ورول اوینامش اولان ایکنجی عامل عصمت پاشانك بیلمه دیکی کوشزیجور .

و عامل ، ملی عاجزلری اوتونه میان بالفعل خرستیان ملتلریك حسابیدر. و ملتلرك آمالنده استقلال ایچون اولان عدملانك یاشلیجه سبی بولنیوردی . معلومدر اولدیی وجهله و ملی حسیات شئون عصری دولتلرك تأسیسنه فعلی روی اوینامشدر . یه و ملی حسیات ساینسلمه در که وکون بکی تورکیه نك ، کال یعنی ملی تورکیه نك طوغمه سنی کورپورز .

ابتدائه عاملی حتمیه دیه حکم ویرمه دن . ون بلك آچیق اولمرق عصمت پاشانه بیان ایدرم که رم تواضعده ، یعنی صه بلرله تورکلر تواسنده عصرلق عادتله قیاسنی ، تاریخی دوشلو چشمی اولوب وهمن عسکر ، روابط حسنه وحتی دوستانی دائر مسئله یه باقیلیرز . و ، مختصراً تورکلرك آتیه کی طور و حرکتلرینه واسطه در .

اولان غلبه سنده كرك معاونت طيبه ده بولنمق ، كرك قوه بحريه اقامه ايتمك ، كرك فحطه اوغرامش انسانلرى بسلمه كركسه سائر معاونته بولنمق صورتلرنه پاره ار صرف ايتمشلردر . بو ايش ايچون يالكز بر قوميته مك وساطه ٧٥ ميليون دولاره يقين پاره تخصيص ايتمك . بو قوه انسانك ونون وسع و اقتدارنه بو انسان اسراف و اضطرابات بشريه مك درجه اراله سى جاره لرنى بولمه حتمدن امين اولدقلرى تقديرده وطنداشلرم صرف اولنه پاره لرك اعادهسى ايسته مزلر .

مسئله يى رد هالتشريع ايتمكلكم فائده سزدر . چونكه ايسه السنيق معلوماتى ورمك چوقدر . وقايع ، بتون كائنات معلومدر . ووقايع ، كائنات ايچون رغيب اولديغى كبى عين زمانده مدنيتده اهميت ويرلديكنى كوسترمكده در . اوقه وله حيرتى موجبدر كه فردلر ايچون مرحمت ، كنه لره قارشى بسله نن مرحمت ايچنده غيب اولور . كوريه جك ايش انسانلرك مانه لرى نزديه عودتلرى ، سفط رأسلرنده پاشاملرى صورتنده مفول برمبادئ اعالى يى احتوا ايده بيلير فورقوك تأثيريه فرار ايدن ديكر عرقى عنصرلرك امينى و بونلره مأوا تحريسى مستلزمدر ! نه كيم عقل و حكمت و وجدان وراءه تمثيل اولنان ملتلره چوق امر ايدر . كوريه جك ايش ، مأواسز انسانلره مكه تحريسى و بونلره اعانه وغلبات وسائطى بخش ايتمك ، دنيانى تهديد ايده بيلمه جك اعراض سارينك ظهورينه مبد ويرمه مك ايچون بين الملل بر سعاوت ارازى ايجاب ايلر . بوندن بشقه ده شيمدى كندى اراضيلرى اوزره بولنان انسانلر بولنان ملتلر طرفندن وطنلرك حاوه ايده جكلرينه دائر تأمينات ويرلمسى اقتضا ايتديرر و بو فكرلرى مع ايچون مساعى صرفى موجب اولوب فكرجه بو فكرلرك مقامات رسميه مك امرى اوزرينه بوقصه جبر و شدت قوه فوسيه سى وقوعه بولمه سنك اوه درجه حائز اهميت دكلدر .

مخلق دولتلرك بو حدلره واصل اولق صورتندن متولد مسئوليتلردن قاچنمقلرى سويليورم . بالعكس حدلرك قطعى اولدقلرى قطعى بر اولوب قوى تأمينات زمين تشكيل ايتمكى كورويورم .

اوصلح ايچون بر چوره تأسيسى طلب ايدنلر طرفندن ذكر ايديلان بعض وقيل تأمينات مثالقرينى درخاطر ايتديريورم :

سوء صاحه دسنك منى ؟

انكلتره خارجيه سفيرلريك عوام قارهسنده ١١ مارت ١٩٢٠ تاريخنده كى بيانى ؟

پاپاى وكيلك عوام قارهسنده ٢٩ نيسان ١٩٢٠ تاريخنده كى بياناتى ؟

فرانسه رئيس جمهورى موسيو ميلرانك كيلكيا اولى بشيوسنه بلدويهى ١٦ شباط ١٩١٩ تاريخلى مكتوب

مخفر صلح مالجسنك ٨ مارت ١٩٢١ تاريخلى ضبطراتى ؟

مخفين خارجيه ناظرلرينك ٢٩ مارت ١٩٢٢ تاريخلى ضبطراتى ؟

جمعيت اقوامك ٢٢ ايلول ١٩٢٢ تاريخلى ضبطراتى ؟

بن تورك هيئت مرحمتسنك و ملل جلسنك دول متحده و بونون دياجه سنى حق طلب اولنان مساعده حالنده ، و ائتلاف فكريه حركت اينه جكى سويليورم .

فقط دول متحده اعالسى نامنه اصرار ايدرم كه بو قوه انسانى دائمى بر تشريك مساعى سايه سند

حمایه‌سز کتله‌لر ایچون بر ملجأ بولمق و بعض خصوصی عرق غروپلرك ، ایچنده یاشادقلری دینی وعرق دیکر غروپلردن و ملیتلردن آیرلمرینی ایسته‌دکلری تقدیرده بونلره ممکن اولورسه ملجأ اولاجق امین بر اراضی ارائه ایتمك ایچون اقتضا ایدن چاره‌لری بولمقسزین لوزانی ترك ایتمه‌سین. بوندن باشقه بوقونفرانس، ائتلاف سایه‌سنده وتدابیر اداریه وانسانیتکارانه ایله ، قورقو ایچنده عذاب چکن ، اهالینك شیمدیکی وضعیتلرنده بولندقجه امنیت ایچنده اوله‌جقلرینه دائر تأمینات قویه وضع ایتملیدر. بز ، وطنداشلردن مرکب ودیکر ملتلره بار اولاجق بیوك زحمه‌لرك تبعیدی حقنك ملتلره ویرلمسی حسن صورتله قبول ایدلمه‌دن اول ، عدالته وحقوق دوله مخالف دوشه‌جك یکی ومضر برقاعده‌نك وجود بولمسی منع ایتمك‌ایچون دقتله تدقیق اولنمسی‌اقتضا ایده‌جکی فکرنده‌یز .

دول متحده هیئت مرخصه‌سی معاونت ایتمکدن ایسه بونی ایجاب‌ایدن حالك وقوعنه مانع اولق ، اقلیتلرك سفالتله ساده‌جه امداد ایتمکدن ایسه اونلرك امنیتی تأمین ایتمك ومتفرق وتصادفی صورتده عادی برفعالیتدن‌ایسه دائمی بر حرکت مشترکه‌ده بولنمق دها ایی اوله‌جغی ظننده‌در .

هرنه قدر اوزاقده ایسه‌لرده مملکتم خلقی بو دعواده عمیقاً منفعتدار اولوب معاونت ایفاسنه حاضر اولمغه بردوام بولنه‌جقدر .

موسیو سپالایقوویچ بروجه‌آتی ادارهٔ کلام ایتدی :

عصمت پاشا حضرتلری‌طرفندن شیمدی بزه قرائت‌اولنان واساساً پك منتخب بولنان بعض‌صحائف تاریخیه‌یی بردقت متنادیه ایله دیکله‌دم . مشارالیهك نطقی دیکله‌مکله اساس اعتباریله چارلق روسیه‌سی علیهنه برانهامنامه وسلطان حمید اداره‌سنده‌کی تورکیه ایچون بلاقید بر مدافعه‌نامه دیکلیورم حسنده بولندم .

نه برنجیسنی مدافعه ونه ایکنجیسنی اتهام ایتمك نیتنده دکلم . بالکز قیصه‌جق بر قاچ اخطار ایله عصمت پاشانك درین بر خطاسنی تصحیح ایتمك عزمنده‌یم .

فی‌الواقع عثمانلی ایمپراطورلرلنك صوك عصرده‌کی تاریخی منحصراً روسیه‌نك و تورکیه‌ده‌کی مأمورلرینك افعال‌مداخله‌کارانه‌لریله ایضاح اولنه‌ماز . اسکی تورکیه‌نك مقدراتی اوزرینه قطعی برتأثیر اجرا ایتمش اولان ایکی عاملدن عصمت پاشا بالکز برینی ذکر ایلمشدر : خارجی عامل یعنی دول معظمه‌نك وبالخاصه روسیه‌نك‌مقاصدی. شوراسی محققدرکه صوك دورهٔ موجودیتی اثناسنده عثمانلی ایمپراطورلغی دول معظمه‌نك تشبثلرینه برنوع ساحه اولمشدی. عصمت پاشانك بو نقطه‌ده حق واردر فقط « صوك عصر ظرفنده‌کی بتون بالقان عصیانلری چارلق روسیه‌سی طرفندن اغتاع اولنمشدر » دیدیکی وقت خطا ایتمشدر. بویله براقلده ایمپراطورلغنك‌مقدراتنده دها فائق برول اوینامش اولان ایکنجی عامل عصمت پاشانك بیلمه‌دیکی کوستریبور .

بو عامل، ملی غایه‌لرینی اونوته‌میان بالقان خرستیان ملتلرینك حیاتیدر. بو ملتلرك آمالنده استقلال ایچون اولان مجادلاتك پاشلیجه سببی بولونیوردی . معلومز اولدیغی وجهله بو ملی حسیات بتون عصری دولتلرك تأسسنده قطعی رولی اویناممشدر . یته بو ملی حسیات سایه‌سنده‌درکه بوکون یکی تورکیه‌نك ، کامل یعنی ملی تورکیه‌نك طوغدیغنی کوریورز .

ایشته ماضی حقنده دیه‌جکم بودر . ون پك آچیق اوله‌رق عصمت پاشایه بیان ایدرم‌که بزم آرامزده ، یعنی صربلرله تورکلر آراسنده عصرلق مجادله قیامنی، تاریخی دوتللو بتمش اولوب بوندن صکره روابط‌حسنه وحتی دوستلق دائره‌سنده یشایه‌بیلیرز . بو ، منحصراً تورکلرك آتیده‌کی طور و حرکتلرینه وابسته‌در.

اولان قطعه‌سنده کرك معاونت‌طبیه‌ده بولنمق ، کرك قوه‌بحریه اقامه ایتمك، کرك قحطه اوغرامش انسانلری
کرکسه سائر معاونتده بولنمق صورتلریله پاره‌لر صرف ایتمشلردر . بو ایش ایچون یالکز بر قومیته‌نك
۷۵ میلیون دولاره یاقین پاره تخصیص ایلدك . بو قونفرانسك بوتون وسع و اقتداریله بو انسان ا
و اضطرابات بشریه‌نك درحال ازاله‌سی چاره‌لرینی بوله‌جندن امین اولدقلری تقدیرده وطنداشلرم صرف
پاره‌لرك اعاده‌سنی ایسته‌مزلر .

مسئله‌یی بردهاتشریح ایتمکلکم فائده‌سزدر. یکیدن ایستاتستیق معلوماتی ویرمك پسوددر. وقایع، بتو
معلومدر. بووقایع، کائنات ایچون برعیب اولدیغی کبی عین‌زمانده مدنیته‌ده اهمیت ویرلدیکنی کوسترمکده‌در
وله‌وحیرتی موجبدرکه فردلر ایچون مرحمت، کتله‌لره قارشی بسله‌نن مرحمت ایچنده غیب اولیور. کوریله‌جك
انسانلرك عائله‌لری نزدینه‌عودتلری، مسقط رأسلرنده یاشادقلری صورتنده معقول برمبادلهٔ اهالیی احتوا ا
قورقونك تأثیریله فرار ایدن دیکر عرق عنصرلرك امنیتی و بوناره مأوا تحریسی مستلزمدر ؛ نته
و حکمت و وجدان بوراده تمثیل اولنان ملتلره بونی امر ایدر . کوریله‌جك ایش، مأواسز انسانلر
تحریسی وبوناره اعانه وتقلیات وسائطی بخش ایتمك، دنیایی تهدید ایده‌بیله‌جك امراض سار یه‌نك ظهورو
ویرمه‌مك ایچون بین‌الملل بر سخاوت ابرازینی ایجاب ایلر . بوندن بشقه‌ده شیمدی کندی اراضیلری
بو قبیل انسانلر بولنان ملتلر طرفندن بونلرك حمایه ایده‌بیله‌جکلرینه دائر تأمینات ویرلمسی اقتضا ایتدیر
مهجرتلری منع ایچون مساعی صرفی موجب اولوب فکریمجه بو مهجرتلرك مقامات رسمیه‌نك امری او
یوقسه جبر و شدت قورقوسیله‌می وقوعبولدیغنی بیلمك اودرجه حائز اهمیت دکلدر .

متفق دولتلرك بو هدفاره واصل اولمق مجبوریتندن متولد مسئولیتلردن قاچیندقلرینی سویلیورم .
هدفلرك تعقیبی اونلرك قطعی نیتی اولوب قوی تأمینانه زمین تشکیل ایتدیکنی کورویورم .

ارمنیلر ایچون بر پورد تأمیسی طلب ایدنلر طرفندن ذکر ایدیلان بعض بوقبیل تأمینات مثاللرینی
ایتدیریورم :

سه‌ور معاهده‌سنك متنی ؛

انکلتره خارجیه مستشارینك عوام قاره‌سنده ۱۱ مارت ۱۹۲۰ تاریخنده‌کی بیاناتی ؛

باش وکیلك عوام قاره‌سنده ۲۹ نیسان ۱۹۲۰ تاریخنده‌کی بیاناتی ؛

فرانسه‌رئیس جمهوری موسیو پوانکاره‌نك کیلیکیا ارمنی پسقپوسه‌یازدیغی ۱۶ شباط ۱۹۱۹ تاریخلی مک

متفقلر مجلس عالیسنك ۸ مارت ۱۹۲۱ تاریخلی مقرراتی ؛

متفقین خارجیه ناظرلرینك ۲۶ مارت ۱۹۲۲ تاریخلی مقرراتی ؛

جمعیت اقوامك ۲۲ ایلول ۱۹۲۲ تاریخلی مقرراتی ؛

بن تورك هیئت مرخصه‌سنك و ملت مجلسنك دول متحده‌جه و بوتون دنیاجه بحق طلب اولنان م
عدالت ، و ائتلاف فکریله حرکت ایتمه‌جکنی سویلیورم .

فقط دول متحده اهالیسی نامنه اصرار ایدرم‌که بو قونفرانس دائمی بر تشریك مساعی س

زمین مباحثه‌یه رجوع ایله عصمت پاشا، تورك هیئت مرخصه‌سنك استانبولده‌کی رومللك ابقاسی طلبنه موافقت ایتدیکندن برقاچ یوز بیك تورکك سفالتی ویونان طویراغندن طردینی منتج اولهجق بوتکلیفاتك تورك منافعنه مضر برنتیجه اکتسابنه مائل اولدیغنی درپیش ایلمشدر . تورکلرك مرحتی، علوجنابی ومسامحه‌سی دائما کندی علیهلرینه دونیور .

تورك هیئت مرخصه‌سنك حیرتی موسیو وه‌نیزه‌لوسك ارمنیلردن بحث قالقیشدیغی زمان برقات‌دها آرتمشدر. کندیسی ، یونان اردوسنك آسیای صغرایی اشغالی بجاره ارمنیلرایچون یکی براضطراب وسفالت منبعی اولدیغنی غالبا اونوتیور . بو بجاره اهالی زورله تحت سلاحه آلنه‌رق یونان اردولری صفلرینه ادخال اولنمشلردر . آوروپاده‌کی ارمنی زمامدارانی وطنداشلرینك بوصورتله مهالکه القا ایدیلمه‌سنی یونان حکومتندن رجاایتمکدن بیقوب اوصانمشلردر . وبواخطاراتك هیچ برینه قولاق آصلمامشدر . ارمنیلر جبهه‌یه سوق وتورکلره سلاح آتمغه اجبار اولنمشلردر . انهزامدن صوکره عظیم تخریبات ایقاع اولنمشدر . بعده یونان مأمورینی بتون اشبو جنایاتی ارمنیلره اسناد ایچون مزورانه پروپاغاندالر یاپمغه قویولمشلردر . دهاصوکره رومللر آسیایی ترك ایتدکلری زمان ارمنیلری دخی برابر سوروکله‌مشلردر . بناءً علیه دنیاده ارمنیلرك مقدراتنه علناً آجیمغه جرأت ایده‌بیله‌جك حکومتلرك اك صوکنجیسی اونلرك طوغریدن طوغریه باعث فلاکتی اولان حکومت اولهجغنی قبول ایتمك ضروریدر .

موسیو وه‌نیزه‌لوسك مداخله‌سنی عصمت پاشانك حوصله‌سی آلمایور . تورك هیئت مرخصه‌سی مسئله‌نك دها واسع برشکلده نظر تأمله آلنمسی ونه آوروپا، نه‌ده آمریقانك علاقه‌دار اولمادیغی ویا اولق ایسته‌مدیکی مملکتلرده بیه‌جکدن وبارینه‌جق یردن محروم بر میلیوندن فضله تورك موجود اولدیغنك دوشونولمسنی آرزو ایدر . حقیقی حسیات انسانیتپرورانه حال وموقع ایله سفالتلرك هیئت بردن نظر تأمله آلنمسنی مستلزمدر .

بعده عصمت پاشا ، موسیو سپالایقوویچك ملاحظاتنه جواب ویره‌رك آنجق بالقانلرده اجنبی مداخله‌لرینك اوینادیغی رولی وبونك تأثیراتی کوسترمك مقصدیله اسکی صربستانی ایما ایلدیکنی بیان ایتمشدر؛ تورکلر حسیات ملیه‌یی تقدیر واوکا حرمت ایدرلر . عصمت پاشاده حسیات ملیه‌یی ملتلرك حیاتنده اساسلی بر عامل اولهرق قبول ایلکده‌در .

حالا تورکیه‌ده قالان اقلیتلر اورادہ تورکلرله عینی صفتی حائز اولهرق پاشایه بیلیرلر. فقط هراقلیتك کندیسنه آیری برطویراق قوپارمق ایچون تورکیه‌نك تجزیسنی دعوت ادعاسنده بولنه‌بیلمه‌لری غیرقابل قبول وادراکدر .

عصمت پاشا شیمدی عرض ایلدیکی ملاحظاتله آنجق یونان وصرب ـ خروات، اسلووه‌نی هیئت مرخصه‌لرینه جواب ویرمك ایسته‌مشدر . لورد کورزونه کله‌جك جلسه‌ده جواب ویره‌جکدر .

لورد کورزون، عصمت پاشانك بیاناتندن کندیسنك قونفرانسه عرض ایلدیکی تکلیفاتی اوقومادن ویاتدقیق ایده‌مه‌دن اول مذکور بیاناتی حاضرلادیغنی استدلال ایلمشدر . لورد کورزونك تکلیفاتنك مشروعیت وصمیمیتك دیکربتون هیئت مرخصه‌لرجه، بالکز فرانسه وایتالیا هیئت مرخصه‌لرنجه دکل آمریقا، یونان وصرب ـ خروات ـ اسلوون هیئت مرخصه‌لرنجه‌ده تصدیقی کورمك کندیسی ایچون بیوك برمحظوظیت منبعیدر . اشبو

حال حاضره کلنجه ، اقلیتلر مسئله‌سنه دائر شیمدی سویلدیکم مثللو آچیق وبیطرفانه بعض سوزلر ایچون عصمت پاشانك مساعده‌سنی رجا ایدرم . مستقبل تورکیه‌ده هیچ بر صرب اقلیق اولمایه‌جغی ایچ سویلمك بنجه بسبتون دها قولایدر . بناءً علیه بو نقطه‌ده آرامزده هیچ نزاع اولمایه‌جقدر .

عصمت‌پاشا ، اقلیتلر مسئلهٔ بین‌الملله متعلق افکار و مؤسسات حقوقیه‌جه آوروپاده حاصل اولان نظر حسابه آمالیدر . عصمت پاشایی الك زیاده اندیشه‌ناك ایدن شی خارجك مداخله‌سنك تأثیراتیدر ایمپراطورلغنده‌کی خرستیان اقلیتلر لهنده مقدما دول معظمه‌نك واقع اولان مداخلاتی عصمت پاشانك اوکنده برکابوس‌کبی دیکیلیور . ایلك مداخله کوچك قینارجه معاهده‌سنه استناداً روسیه‌نك منفرد ما صوکره‌لری بالخاصه پارس معاهده‌سندن اعتباراً بوتون دول معظمه‌نك مداخله‌لری اولمشدر . فقط پاشا شیمدی مستریح اولمالیدر . منفرد یاخود مشترك مداخله زمانلری کچمشدر . اقلیتلر مسئله‌سی ، بیو حربدن صکره تکامل حقوقیسنك یکی برصفحه‌سنه کیرمشدر . صوك صلح معاهده‌لرندن یکی برمنظومهٔ وبرعملی اصول چیقمشدرکه بونلر جمیت‌اقوامه تودیع اولنمشدر . بواصول ، بوتون مدنی‌ملتلرجه قبول اولوب بر عرق و دین تفریق ایتمکسزین بوتون اقلیتلری استهداف ایتمکده‌در . یوغو سلاویا ، رو چقوسلووه‌ن.. الخ. کبی دولتلر بوکا اتباع ایتمشلردر . تورکیه‌ده کندینی بوندن خارج طوتاماز . اکر حقیقةً عصری‌دولتلر میانده برموقع احراز ایتمك ایستیورسه بواونك قبول ایده‌جکی شیئك حداصغر بو حد اصغری بو کون اقلیتلره تطبیق اولنان مشترك حقوق دولك اشبو یکی اصولدن عبارتدر .

لورد کورزون جنابلرینك حقوق دولك بو یکی دستورلری ایچون استعمال ایلدیکی یو کسك طرز محترم رئیسمزك تورکیه‌دکی اقلیتلره ایلروده تطبیق اولنه‌جق معامله حقنده‌کی تکلیفاتنده یالکز نصفکارانه وانسانپرورانه ایله متحسس اولدیغنی کوستریبور . مشارالیهك تکلیفاتنه اشتراك ایتمکله تور مرخصه‌سی تورکیه‌نك ومدنیتك منفعتی نامنه برحرکت اجرا ایتمش اولهجقدر .

عصمت‌پاشا ، برنجی مفصل تشریحاتنك تورك هیئت‌مرخصه‌سنك اقلیتلر مسئله‌سنده‌کی نقطهٔ نظرینه اولدیغنی ظن ایلدیکنی ولورد کورزونك تکلیفاتنه آنجق شمدی اطلاع کسب ایتدیکندن مسئله حقنده تدقیقاتدن صکره بوکا مؤخر برجلسه‌ده جواب ویره‌جکنی بیان ایتدی .

کندی‌نکنی تعقیب ایدن بیانات ، فکرنجه ، تشریحاتنده مذکور وقایع تاریخیه‌یه مستنداولان نقط محق کوسترمکده‌در . تاریخدن استنباط‌اولنان بومثاللر ، تورك‌هیئت مرخصه‌سنك‌اصرارایتمکده نه‌قدرحقلی و واقعلتلر مسئله‌سنی حل ایتمك ایچون تاریخك درسلرینه نه‌درجه مراجعت لزومی اولدیغنی کوسترمکده‌در .

موسیو وه‌نیزه‌لوسك بیاناتنه کلنجه تورك هیئت مرخصه‌سی میانده عظیم بر حیرتی دعوت ایتمکد قالمامشدر . عصمت پاشانك حسباتی اهالی مبادله‌سی کیفیتنك یونان هیئت مرخصه‌سی طرفندن تکلیف اولندیغی ومسئله‌نك بوشکیله ، مساعیسی خیلی ایلرولهمش اولان خصوصی بر تالی قومیسیونه حواله ا مرکزنده‌در .

۱۴ نومرولو ضبطنامه

۳۱ کانون‌اول ۱۹۲۲ تاریخلی چهارشنبه جلسه‌سی

جلسه ، اوشی شاتوسنده ، لورد کورزونك تحت ریاستنده ، ساعت اون برده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو غرروو (آمریقادول‌متحده‌سی) ؛ مارکی کورزون اوف‌که دلستون، سیر هوراس‌رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو باره‌د ، موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قاقلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو مونتانیا (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا)؛موسیوسپالایقوویچ،موسیو راقیچ (صرب- خروات- سلووه‌ن قرالغی)؛ عصمت پاشا ، رضانور بك ، حسن بك (تورکیه) .

کزلك جلسه‌ده بولنانلر:

موسیو آموری ، موسیو دوایت (آمریقادول‌متحده‌سی) ؛ سیر و. تیرره‌ل ، موسیو رایان ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیو لی په‌ر ، موسیو بوللارد ، موسیو ماق قلور (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو فروماژو ، موسیو دولاقرووا ، موسیو لاپورت ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو دوپه‌رسه‌ن، موسیو باروا (فرانسه)؛ جنرال مازاراکیس ، موسیو دندرامیس، موسیو پولیتیس ، موسیو تئوتوقاس ، موسیو میخالوپولوس (یونانستان)؛ موسیو آرلوتتا، موسیو غوارینلیا، موسیو سالم (ایتالیا) ؛ موسیو ناغاوقا ، موسیو تانی ، موسیو قوبایاشی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونجسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو آنتیچ (صرب - خروات -

بیاناتنی عصمت پاشانك بوكیجه جدی برصورتده تتبع ایده‌رك یارین ساعت اون برده ایچه دوشونلمش
ویره‌جكنی امید ایدر .

جلسه ساعت اون طقوزی یكرمی كچه ختام بولدی .

كاتب عمومی
ر . ماسیفلی

تصدیق اولنمشدر :

ف . ل . بهلدن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سپرینغ رایس (بویوك بریتانیا) ؛ ن . لاغارد (
ق . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندهلی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونچه‌سقو (ر
د . میلانوویچ (صرب ـ خرواث ـ سلوونه قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) ؛ آلتینوف (بلغار
آ . سابانین (روسیه ، اوقرانیا ، كرجستان) .

بوشهرلرك محوی اسباب طبیعیه‌دن منبعث اولدیغی حالده جبهه‌دن کلی اوزاق اولان آناطولی قصبه‌لرینك تخریبی شهودك افاداتنه نظراً ، یکرمنجی عصرده خرستیانلر طرفندن بالالتزام ارتکاب ایدلمشدر . آوروپاده عسکری ضرورتلر دینلیور ! فقط یزم عندمزده ، ووجدانمزده بویله سبب ومعذرت قبول ایده‌میز . »

عصمت پاشا یونانلیلرك اخیراً غربی اناطولیده ۲۷ بیوك شهر ۱۴۰۰ کوی و ۹۸,۰۰۰ مسکن تخریب ایلدکلرینی علاوه ایتدی . یونانلرك تعدادی هنوز بیتمه‌مشدر . بوسبیله تعمیرات جدوللری‌ده هنوز حاضردکلدر .

تورك هیئت مرخصه‌سنك بووقایعی درخاطر ایتدیرمه‌سی شرق اهالیسنك دوچار اولدیغی غیرقابل تعریف مصائبك حقیقی سببی حربك اوزاماسی اولدیغنی تکرار ایلمکدن بشقه بر نیته معطوف دکلدر .

اهالینك حرب اثناسنده کندیسنی بردولته ویادولتلردن مرکب برغروبه‌انجذاب ایتدیرمش اولان عناصری انجق حال صلحك عودتیله اسکی سعادتلرینی بوله‌بیله‌جکلر وعینی مملکتك وطنداشلری آراسنده حسن آمیزشك تأمین ایلدیکی تعمتلردن مستفید اوله‌بیله‌جکلردر .

تورك حکومتی صلحك لذائذینی اهالیسنه تأمین ایتمك ایچون دائما وبك بیوك برشبانه مساعی صرف ایتمکدن خالی قالمامشدر . شرق اهالیسنك اضطراباتنه بر نهایت ویرمك ایچون بو صلح آرزوسنك بتون علاقه‌دارانجه عینی اهمیتله تلقی ایدیله‌جکنی امید ایدر .

کچن جلسه‌ده عصمت پاشانك اوقودیغی تاریخی خلاصه ، تورکیه‌ده پاشایان اقلیتلرك اجنبیلر الده تخریبکار مقصدلرده استعمال‌ایدیله‌بیله‌جك آلت اولمامسنه میدان ویرمك آرزوی مشروعنه مستند اولان‌تورك نقطهٔ نظرینی بیلدیرمکه معطوف ایدی . بوندن بشقه تورك هیئت مرخصه‌سنك ذکر اولنان اساسلره مستنداً مدنی عالمك اقلیتلره طانیدیغی حقوق قبول ایتمسی تورکیه‌نك عضناتنه اصلا مخالف دکلدر . فقط عین زمانده تورك ملتی دیکر بوتون ملتلرکبی کندی موجودیتنه ، استقلالنه وحقوقنه تعلق ایدن خصوصاتده صوك درجه قیصقانجدر .

مع‌التأسف متمادی محاربات ، وبالخاصه هردرلو قواعدی استخفاف ایده‌رك سوق واداره اولونان صوك سنه‌لرده‌کی حربلر ، برچوق‌تورك تبعه‌سنی کندی مملکتنه قارشی تجاوزکار برموقعه قویمش وبونلرك متجاوز اردو طرفندن جبراً کوتورللرینی موجب‌اولمشدر . بالطبع روم عناصرندن بحث اولونیور . تعدادی شبه‌سز بك‌اوزون سوره‌جك برسلسلهٔ وقوعات یونانستانده بولنان تورکلر ایله بو عناصرك مبادله‌سنی مجبوری قیلمشدر . عصمت پاشا کرك طرفدار وکرك مخالف بولنانلرك نظر دقتنه یله‌شن بو مبادله‌نك وبو قونفرانسده اقلیتلر مسئله‌سنك حلی ایچون چاره عد اولنان بو طرز معامله‌نك ضروری بر حاله کلش اولدیغنی بیانه مجبور اولمقده‌در . استانبولده‌کی روملرك مبادله‌سی الیم فقط منطق برضرورت ومساواتکارانه براثر عدالتدر . بوندن بشقه بیوك یونان شهرلرندن مطرود مسلمانلرك اباته اولنمسنه خادم اوله‌جقدر . مع‌هذا تورکیه‌نك حسیات انسانیتکارانه‌سی ، کندیسنی ، الك طوغری تورك احصائیاتنه نظراً عددی ۲۰۰,۰۰۰ ی کچه‌ین اصل استانبولك روملرینی مبادله‌دن استثنایه سوق ایتمکده‌در . بوکا مقابل تورك هیئت مرخصه‌سی بو انسانیتکارانه حرکتنك یونانستاندن هجرت ایده‌جك تورکلرك باعث اضطرابی اولامسنی ایسته‌مکی وظیفه عدایدر . یعنی یوردلرینی ترك ایتمکه مجبور اولاجق اولان یونانستان مسلمانلرینك ترك ایتمکه اجبار اولنه‌جقلری منقول وغیر منقول اموالری ایچون تضمینات آلمایدرلر .

تورك و روم اهالینك مبادله‌سی مسئله‌سنه متعلق تورك هیئت مرخصه‌سنك دیکر مشروع طلبلری ثانی قومیسیونك تدقیقنه عرض اولنمشدر .

سلووه‌ن قراللغی) ؛ منیر بك ، ولی بك ، یحیی کمال بك ، شکری بك ، حسین بك ، توفیق بك (تورکیه) .

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : مستر ف. لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ؛ ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانسـ موسیو اینده‌للی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینسقو (رومانیا) ؛ میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

مترجم : قائممقام هه‌یوود .

اقلیتلرك حمایه‌سی عمومی مذاکره (مابعد)

عصمت پاشا تورکیه‌ده‌کی اقلیتلر حقنده ایکی کوندنبری دوام ایدن مناقشه‌نك مدنی عالمده تولد ایتد مرتبه‌سنده عدالت وانسانیت حسلرینی اویاندیره‌جغنی ووضعیت حاضره حقنده بوحسیاتك تحت تأثیرند حکم ایدیله‌جکنی امید ایلدیکنی سویلدی .

تورکیه‌ده صوك سکز سنه ظرفنده یالکز فلان ویا فلان اقلیتلر کائناتك مرحمت پرهیجاننی جلبه لایق واضطراباته اوغرامامشلر اهالینك بتون عناصری ، هیچ بری تفریق اولنمقسزین ، دوچار مصائب اولم بوتون ملت و ملت ایچنده‌یا کثریتك کافه‌سی عینی فلاکتلره معروض قالمشلردر .

یالکز صوك درت سنه ، نظر حسابه آلنورسه تورك ملتنك کاملاً سلاحدن وحقوق دولك ایسته‌ین ملتلرك امرینه آماده قیلدیغی وسائطدن کلیاً محروم ایدیله‌رك هر طرفدن حدودلرینه تجاوز کوریلیر . اهالینك بتون عناصری تسلیح وکندی وطنداشلرینه تعرضه سوق ایدلدی . تورکیه‌ده موج ارتجاعی وقرون وسطائی عناصر مملکتك متفکر ومنور قسمی علیهنه تحریك اولندی .

برآی مقدم ، آناطولیده‌کی برسیاحتدن عودت ایدن بین‌الملل صلیب احمر قومیته‌سی مأمورلری موسیو وموسیو کهنو بین‌الملل صلیب احمر مجموعه‌سنك کچن تشرین ثانی نسخه‌سنده منتشر راپورلرنده بونانلیلر ایتدکلری تخریبات حقنده شوسوزلری سویلیورلر :

« ١٩١٨ سنه‌سندن بری هرایکیمزده متعدد مصائبده حاضر بولندق . فقط شمدی‌یه قدر خرابه‌لر اجرا ایلدیکمز بو زیارتدن . دها الیم بروظیفه ایفا ایله‌مدیکمز کبی چهره‌لری حالا خشیت وحیرته ترجما اهالینك حالندن دها حزین برمنظره کورمدك . ایسته‌میه‌رك مفکره‌مز پومپه‌ئی و مسینایه کیدیوردی

اقلیتلرك سربستی آمدوشدینی تأمین و بونلرك متصرف اولدیغی منقول وغیرمنقول اموالك تصرفنی تکفل ضمننده درمیان اولنان آرزولره کلنجه بونلر، تورك قانونلرینك تورکیه حکومتنجه متخذ خط حرکته توفیقاً پك موجب ممنونیت برصورتده حل ایتدیکی وایده‌جکی مسائله تعلق ایتمکده‌در .

اقلیتلرك خدمت عسکریه‌دن استثناسی، مملکتده‌کی وطنداشلردن برقسمنه مساعدات مخصوصه بخش ایتدکدن بشقه عینی وطن اولادی بیننده وجودی لابد اولان متقابل حسیاتك تأسس و تشیدی ایچون ضررلی اولور . بناءً علیه تورکیه بوتکلیفك قبولنی حیاتی منافعنه مغایر عد ایدر .

دیکر طرفدن تورك هیئت مرخصه‌سی یونانستانه عائد اولمیان تراکیانك بو مناسبتله ذکر ایدلمش اولمسی طولاییسیله قیود احترازیه درمیان ایلمشدر .

تورك هیئت مرخصه‌سی اقلیتلر حقنده وظیفهٔ مخصوصه ایله مکلف درسعادت وباخود یونانستانك بر یرنده مقیم برقومیسیون تشکیلی خصوصنك اکثریتلرکی اقلیتلرك سعادتی تأمینه خادم برتدبیر اوله‌جغی فکرینه اشتراك ایتمه‌مکده‌در . بالعکس هیئت مشار الیها بویله برقومیسیونك تورك حکومتنك امورینه مداخله‌یه مستعد وبناءً علیه تورکیه‌نك استقلال وحتی موجودیتی ایله غیرقابل تألیف اوله‌جغنی تأمله مجبور بولنمقده‌در. بناءً علیه بویله برمؤسسه تأسیسنی قبول کندیسی ایچون غیرممکن کورونمکده‌در .

عصمت پاشا اقلیتلر ایچون متقابل حقوق مسئله‌سی موضوع بحث اولدیغی وقت تورك هیئت مرخصه‌سی یالکز یونانستانده‌کی مسلمانلری دکل بوتون مجاور مملکتلرده‌کی مسلمانلری مقصود بولندیردیغنی بیان وایضاحه مجبوردر. بناءً علیه هیئت مشار الیها بونلرك دخی منافعنك نظر اعتباره آلنه‌جغنی امید ایتمکده کندینی حقلی بولمقده‌در .

عصمت پاشانك کچن جلسه‌ده‌کی بیاناتندن بعضیلرینك جمعیت اقوام حقنده حرمتده قصور ایدرجه‌سنه واقع اولدیغی ظن اولنمشدر . عصمت پاشا بو صورت تلقی‌یی تصحیحه مسارعت ایلر . هرنه‌قدر تورکیه ایله جمعیت اقوام بیننده رسمی مناسبات یوقسه‌ده عصمت پاشا تورك حکومتنك مذکور جمعیته لایق اولدیغی حرمت ورعایتی بسله‌دیکنی بیان ایدر .

عصمت پاشا آتیده‌کی ملاحظاتله ختم کلام ایتمك ایستر :

أقلیتلرك حقوقی، تورك حکومتی طرفندن اخیراً اوروپاده منعقد معاهداتده مذکور اساسات دائره‌سنده وآنجق جوار مملکتلرده‌کی مسلمانلرك عینی حقوقدن مستفید اولملری شرطیله تأیید ایدیله‌جکدر .

جهانك صلحی نامنه عصمت پاشا تورکیه ایچون استثنائی ودیکر دولتلره تطبیق اولنانلردن دها شدید براصول قبول ایتمك تورکیه‌نك مستقبل موجودیتی ایله اصلا قابل تألیف اولمدیغی فکرنده‌در .

عصمت پاشا، تورکیه‌نك استقلال وتمامیتنه خلل ویرمك ایچون اقلیتلرك حمایه‌سنك بربهانه اوله‌رق قوللانلمسنی آرزو ایتمیه‌جکنی امید ایلدیکی قونفرانسك تورك هیئت مرخصه‌سی نامنه شمدی عرض ایلدیکی نقطهٔ نظری پیش تأمله آله‌جغنه برلحظه شبهه ایتمز .

موسیو ونیزه‌لوس، مجبوری اهالی مبادله‌سی فکرینك یونان هیئت مرخصه‌سی طرفندن ایلری سوردولمش اولمادیغنی بیان ایتدی، کندیسی بالعکس بویله برمبادله‌دن استکراه ایتمکده‌در. یونان حکومتی تورکیه‌دن مطرود

دیکر طرفدن عصمت پاشا روم اهالینك مبادله‌سی مسئله‌سنی تدقیق ایدرکن مملکت ایچون بوندن تولد ایده‌بیله‌جك
اقتصادی مشکلاتی یکانه مهم عامل اوله‌رق تلقی ایتمك ضرورتنی حس ایتمیور . بر خلقك هرهانکی عنصری
تبدیل موقع ایتمسنك بر توقفه سبب اولمسی واقتصادیاتده تأثیرینی کوسترمسی طبیعی اولمقله برابر معین برملکه
هرهانکی بر عنصره تفوق عطف ایتمك ایچون بو کیفیته استناد ایتمك طوغری دکلدر .

تورك هیئت مرخصه‌سنك نظر اعتباره آلدیغی و کندیسنی انسانیت نقطهٔ نظرندن محزون ایدن شی افر
ایچون هرهانکی بر تبدیل مکان کیفیتنك باعث اولدیغی اذیتدر .

روملردن صکره عصمت پاشا موسویلردن بحث ایتمك ایستر . صوك زمانلره قدر اسمی هیچ بر معاه
ذکر ایدلمیان بو چالشقان و زکی عنصر کندی ساکنانه و هردرلو صدمه‌دن عاری حیاتیله دیکر عنصر
مثال اوله‌رق کوسترلملیدر . یهودیلرك مثالی تورکیه‌ده ساکن بر وطنداشك بتون حقوقندن استفاده ایتمه
اك مکمل بولی ، خارجله لکه‌لنه‌جك مناسباتده بولنمامق وخارجدن کلن برشفاعت مخصوصه‌یه مستحق عدایدلمه
اولدیغنی عیاناً کوسترمکه کفایت ایدر .

تورك اورتودقسلره کلنجه بونلر نه جهتدن اولورسه اولسون مسلمان وطنداشلرینك مستفید اولدقلری معامله
فرقلی بر معامله کورمك هیچ بر وقت ایسته‌مدکلری کبی بویله برطلب درمیان ایتملرینه ده اصلا احتمال یوقد
تورکیه‌نك شرق حدودلرنده یشایان نسطوری و آثوریلر حرب عمومی‌یه قدر هیچ بر شکایت ایتمامش
و بونلر حرب دوام ایتدیکی مدتجه هیچ بر اضطراب چکمکه مجبور قالمامشلردر . صلحك عودتی وطنداشلر
مناسبات حسنه تجدید ایتمه‌لرینه بادی اوله‌جغی شبهه‌دن وارسته‌در .

الیوم تورکیه‌ده بولنان ارمنیلره کلنجه، حربك اوزون سنه‌لرندن اول کورلمش اولدیغی وجهله بونلرك تور
وطنداشلریله مکملاً کچینه‌رك چالیشقان و مرفه بر صورتده یاشامغه دوام ایتملرینه هیچ بر مانع یوقدر .

تورك هیئت مرخصه‌سی صلحك، سیاسی ماهیتده اولان اسباب اضطرابی دفع ایتدکدن وارمنی مسئله‌سنی
واسطهٔ معیشت ویاخود سیاسی برسلاح عدایدرك خارجده چالشان قومیته‌لرك حکمت وجودینی ازاله ایلدکدن صکر
تورکلر ایله ارمنیلره متقابلاً و صمیمیت تامه دائره‌سنده حربك کندیلرینه آچدیغی یاره‌لرك تداویسنی دوشو تم
میدان براقه‌جغنه تماماً قانعدر .

لوزانده بولندیغندن بری بوتون علاقه‌دارلره تکرار ایتمش اولدیغی وجهله عصمت پاشا تورکیه‌ده قال
ایسته‌ین ارمنیلرك کندیلرینه قارشی تمامیله لطفکار اوله‌جق وماضیده‌کی وقایعی مع‌الممنونیه اونوده‌جق اولا
تورك وطنداشلریله قارداشجه یشایه‌بیله‌جکلرینی قومیسیون حضورنده دخی عرض ایتمك آرزوسنده‌در . دیک
طرفدن تورکیه، اجزاسندن اولان اراضینك ارمنی یوردی تشکیل اولنمق اوزره ترکنی تورکیه‌نك انقسامنه ی
بر تشبث اوله‌رق تلقی ایتمك مجبوریتنده‌در . حالبوکه بو قبیل تشبثلرك غیر مشروعیتی و امکانسزلغی بول بو
اثبات ایدلمشدر. تورکیه‌نك ولایات شرقیه‌سنده ، کیلیکیاده تورك اکثریتنی احتوا ایتمه‌ین وهرنه‌صورتله اولسو
آنا وطندن آییرلمسی ممکن اولان بر قاریش طوپراغی یوقدر .

ذاتاً تورکیه حقوق دوله توفیقاً ومرعی اشکاله کوره الیوم موجود مستقل ارمنستان ایله یعنی اریوان سوویـ
جمهوریتی ایله معاهده‌لر عقد و مناسبات حسنهٔ همجواری تأسیس ایتمشدر. دیکر بر ارمنستانك موجودیتنی تخی
ایتمك تورکیه ایچون منعقد تعهداته مخالف اولور . عصمت پاشا ارمنی ملی یوردی حقنده ویردیکی ایضاحاتك کا
عد ایدیله‌جکنی امید ایدر .

عصمت پاشانك نطقنك ایکنجی نقطه‌سی یوز سنه اول ایکی بیك رومك استانبولده مسعودانه یاشادیغنی اثبات ایچون وولترك بر افاده‌سنی ذکر ایتمکدن عبارت ایدی . حالبوکه تالی قومیسیون حضورنده تورك هیئت مرخصه‌سنك قویدیغی ایکنجی شرط تورك تبعه‌سندن اولیان رومارله تورك تبعه‌سندن اولوبده استانبولده تولد ایتمه‌مش اولان رومارك استانبولدن تبعیدی ایدی .

باقکز شیمدیکی تورك حکومتی ، وولترك تعریف ایلدیکی سیاستی نصل نظر اعتباره آلیور .

عصمت پاشانك نطقنده‌کی اوچنجی نقطه‌صوك سنه‌لر ظرفنده اقلیتلره متعلق اولهرق حادث اولان اغتشاشاتك هپسنك چارلق روسیه‌سنك پروپاغاندا‌سندن وترتیباتندن منبعث اولدیغنی مرکزنده‌در . روسیه‌نك استانبولده‌کی نفوذی وپروپاغاندا‌سی سوویه‌ت اداره‌سی آلتنده تماماً برطرف اولمشمی‌در ؟

عصمت پاشا بعده مطالعاتی تقویه ایچون انکلتره‌ده منتشر رسمی وثائقده داخل اولدیغی حالده مختلف منبعلردن مستخرج بر طاقم فقرات ذکر ایلمشدر . لورد کورزون بلکه بوقبیل دلائل سرد اولنمسنده برتهلکه کورور . . کندیسی ایچون حربدنبری نشر ایدیلن بکی ماوی کتابلردن مستخرج و صوك سنه‌لر ظرفنده آسیای صغراده‌کی اقلیتلرك نه‌کبی شایان مرحمت معامله‌یه معروض قالدیغنی ارقام ووقایعه مستنداً قطعی برقوتله اثبات ایدن بعض فقرات ذکر ایلك ممکن‌در. فقط ، بونی یاپمقدن استنکاف ایدر. چونکه‌وضعیتی دها مشکل برحاله صوقق ایسته‌مز ؛ بوقتل عام وقان تاریخی ، تکرارلامق ایسته‌مز . فقط تورك هیئت مرخصه‌سی‌ماوی کتابلرك هرایکی طرفجه استشهاد اولنه‌بیله‌جکنی حسابه قاتمالیدر .

بعده عصمت‌پاشا ارمنیلردن بحث ایدرك بونلرك تورك اداره‌سی آلتنده تمامیله مسعودوممنون برملت‌اولدیغنی وبونلره قارشو تورك حکومتنك الك اخوتکارانه حسیات بسله‌دیکنی و چکدکلری اضطراب آنجق کندیلرینك مجنونانه حرکاتی وقومشولرینك تحریکاتی اثری اولدیغنی آکلاتدی . اکر هرزمان بو ایکی ملت آره‌سنده بوقدر حسن‌مناسبات موجو ایدی ایسه نصل اولوردہ آسیای صغراده یاشایان اوچ میلیون ارمنی ۱۳۰،۰۰۰ کشی‌یه تنزل‌ایدر؟ بونلر اختیارمی ایتدیلر ، یوقسه بالاختیار فرارمی‌ایلدیلر ؟ بوتون هانکی تضییق تحتنده واقع اولدی؟ فرانسزاردولری کچنده کیلیکیایی تخلیه ایتدکلری زمان، نه‌دن بومسعود وممنون‌عرقه منسوب ٦٠ یاخود ٨٠ بیك کشی یورد وعائله‌لرینی آرقه‌ده براقه‌رق بشقه یرده سفیلانه یاشامق اوزره فرانسزلری تعقیب ایدرك قاچدیلر. نیچون شیمدی یوزبیکلرجه ارمنی ، تورك حکومتنك صمیمی دعوتلرینه اجابت ایده‌جك ایکن دنیانك مختلف حوالیسنده ملتجی اولهرق بولنیور ؟ خلاصه نیچون بوارمنی مسئله‌سی جهانك الیوك فالقلرندن برینی تشکیل ایدیور ؟

لورد کورزون تورك حکومتنك ارمنیلرله دوستجه یاشامنه متمایل اولدیغی آرزوسنده ایدوکنی اوکرنمکله بختیاردر ، لکن سفیل برطاقم انقاض حالنه کلش اولان براقلیتله حسن معاشرت دائره‌سنده یاشامق قولایدر . عالم، کوزینی تورکیه ایله ارمنستانه دیکمشدر ، واکر بو بدبخت ملت حمایه‌سز وتورك حکومتنك کینی حرکاتنه معروض براقیلورسه کائنات سقوط خیاله اوغرایه‌جقدر .

عصمت پاشا ، برآز اول سائر اقلیتلر حقنده بعض ملاحظات درمیان ایتمشدر. مشارالیهك رومار حقنده سویلدکلرینه لورد کورزون برشی علاوه ایده‌جك دکلدر. موسیو وه‌نیزه‌لوس بونلرك دعواسنی‌الله آلمغی درعهده ایده‌جکدر . فقط ، تورکلره قولایلقله عطف اولنه‌جق بوکا مماثل و دها پك آغیر اتهامات وارکن تورك هیئت

روملرك اولرینه عودت ایتملرینه تورکیه حکومتنجه مساعده اولنمسی شرطیله بو فکردن واز کچمک
مطرود روملرك تورکیه‌یه عودتنه تورك حکومتنجه اصلا مساعده اولنمیه‌جغی ظنیله ملجأسز ملتجیلر
بوله‌بیلمك ایچون یکانه چاره اولمق اوزره بر مجبوری مبادله فکرینی بیان ایدرك مبادله اصولنی تکا
موسیو نانسه‌ن‌در .

یونانلیلر طرفندن آسیای صغراده تخریب ایدیلان شهر و قصبه‌لره کلنجه عصمت پاشا طرفندن
ارقام تورك ضابطلرینك صلیب احمر ممثللرینه ویردکلری رقملردر . ذاتاً ینه بو مرخصلر راپورلرند
صغراده‌کی ملجأسز توکلرك عددینی ۱۸۰,۰۰۰ راده‌سنده کوستریورلر .

اقلیتلر لهنده‌کی معافیت عسکریه خصوصنده موسیو وه‌نیزه‌لوس ۱۸۸۱ معاهده‌سندن صکره
هیچ بدل عسکری ایسته‌مکسزین تسالیا اهالیسنه معافیت عسکریه بخش ایلدیکنی درخاطر ایتدیریو
اولیورکه یونانستان طوپراغنده مقیم مسلمانلر حرب عمومیدن اول اصلا قرعه‌یه تابع طوتلمامشلردر
صوك حرب اثناسنده عسکره ادخال اولنمشلر وحتی بومناسبتله خدمته آلنان مسلمانلر یالکز کری تن
ایفای وظیفه ایلمشلردر .

عصمت پاشا دیکر آوروپا مملکتلرنده اقلیتلره بخش اولنان حقوقك عینی تورکیه‌ده‌کی اقلیتلره اعط
اولدیغنی بیان ایتدی. موسیو وه‌نیزه‌لوس بومعاهده‌نامه‌لر اساس اتخاذ اولونجه اقلیت تشکیل ایدن اها
تأمینات ویرمك یولی بولنه‌جغنه مطمئندر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس تقرر ایدن موادك حقیقةً موقع تطبیقه قونیلوب قونولمادیغندن امین اولمق ایچ
اولان مراقبه‌یی رد ایتمکده تورك هیئت مرخصه‌سنك اصرار ایتمیه‌جکنی امید ایتدی .

تورك هیئت مرخصه‌سنجه بومراقبه‌نك تورکیه‌نك حاکمیتنه خلل ویره‌جکی یولنده سرد اولنان مط
مماثل مراقبه‌نك متفق دولتلرجه قبول اولنمش اولدیغندن طولایی مقبول طوتیله‌ماز . هرنه‌قدر اك زیاده
صلاحیت ایسه‌ده بو مراقبه‌یی جمعیت اقوامك اجرا ایتمسی ضروری دکلدر . خصوصی بر تشکیلات
کتیرلمسی دوشونیله‌بیلیر . هرحالده طوتلمسی لازم اولان نقطه مراقبه‌نك الزم اولمسیدر .

لورد کورزون عرض ایتدیکی تکلیفاته تورك هیئت مرخصه‌سی طرفندن ایکی جواب ویرلدیکنی
ایتدی .

تورك هیئت مرخصه‌سنك لورد کورزونك تکلیفاتنی تدقیقه وقت بولمه‌دن برکون اولکی جلسه‌د
اولان برنجی جوابی ائتلافکریزانه ایدی ، شمدی ویریلان ایکنجی جواب بوتکلیفلرك تدقیقی نتیجه‌سی
عصمت‌پاشا، دونکی نطقنده بالخاصه اسکی تورك پادشاهلرینك تورکیه‌ده مقیم اقلیتلره قارشی اولان عا
حرکتلری خصوصنده تطویل کلام ایدرك اولا ، تاریخه مراجعت ایتمش وسلطان محمد ثانینك استانبولد
پطریقنه لطف مخصوص ایله اولان معامله‌سنی مثال اوله‌رق ذکر ایلمشدر . حالبوکه لورد کورزون تورك
مرخصه‌سنك مبادلهٔ اهالی ایله مکلف تالی قومیسیونك کچن جلسه‌سنده استانبولده‌کی روم اهالینك ا
موافقت ایچون برنجی شرط اوله‌رق پطریقخانه‌ایله بوتون مؤسساتنك پای‌تختدن تبعیدینی ایلرو سورمش او
خبر آلمشدر . باقکز شیمدیکی تورك حکومتی سلطان محمد ثانینك اثرینه ناصل اقتفا ایدیور .

جمیت اقوام حقنده یسله‌دیکی شبه‌لرك یالکز اساسه مقرون اولمادیغنی دکل عینی زمانده پك‌ده مهارتسزجه اولدیغنی هیئت مشارالیهایه بیوك بر صمیمیتله بیان ایدر .

عصمت پاشا جمیت اقوام حقنده ایکنجی بر جواب ویردی . مشارالیه جمیت اقوامی تورك حکومتك و هیئت مرخصه‌سنك بیوك حرمتله اعتبارده طوتدیغنی سویلدی . بوحاله اوندن نجون متنفع اولمامالی؟ بریسنه حرمت ایدلدیکی وقت اونی قبو طیشاریسنده براقه‌ملی ، کلوب یانه اوطورمغه دعوت ایتملیدر .

لورد کورزون تورك هیئت مرخصه‌سنه بر نصیحت ویرمکه جرأت ایدر . تورك هیئت مرخصه‌سنك جمیت اقوام حقنده طور وحرکتی قرارلاشدیرمسی زمانی صحیحاً حلول ایتمشدر . مذکور جمیت قونفرانسنك بالجمله بذا کرانتده دائما آرقه‌صفده بولونمشدر . اشبو مذاکرات برکون بوغازلر مسئله‌سنه ، ایرتسی کون اقلیتلر مسئله‌سنه وها ایرتسی کون اعضاسندن بولنان دولتلرك اراضیسنك هردرلو تعرضدن محافظه‌سی تأمینه معطوف بر ضمان عمومیه عائد اولمشدر .

جمیت بو مقصدلر ایچون اتحاد ایدلش بر واسطه اولوب دنیاده‌کی حکومتلرك اکثری اونی بو وجهله قبول ایدیورلر . تورکیه حکومتك طور و حرکتی نه اوله‌جق ؟ جمیته کیرمك ، اونك اعضاسندن اولمق ، اونك تأمیناتنك فائده‌سنی الده ایتمك ایسته‌میورمی؟ بو نقطه حقنده برجواب ، مسئله‌لری پك ساده‌لشدیره‌جکدر . بوجوابك درحال ویرلمسی لازم دکلدر ، چونکه اتخاذ ایدیله‌جك قرار مهمدر ، فقط قریباً وقوعی انجاب ایدر . فی‌الحال مناقشه ایدیلان برچوق صورت تسویه‌لرك عقدی جمیت اقوامك حق مداخله‌سی بولندیغی تقدیرده دها قولای اوله‌جقدر ؛ هیچ شبهه یوقدرکه تورکیه‌یه استقباله بخش اولنان حایه بوصورتله تزاید ایده‌جکدر . ثالثاً کر دیکر طرفدن تورکیه جمیت اقوام ایله برکونه تماسده بولغی ود ایدرسه بویله برود یالکز انکلتره‌نك دکل دیکر بعض مملکتلرك تورکیه حقنده‌کی حسیاتی نقطه‌سندن دکل بلکه الیوم قونفرانسه عرض ایدلش اولان مسئله‌نك حلی جهتندنده پك مهم برتحولی اتاج ایده‌جکدر .

بوندن ماعدا ، لورد کورزون ، جمیت اقوامك بوایشی درعهده‌ایده‌مدیکی تقدیرده ، برطرفدن استانبولده ، دیکر طرفدن یونان شهرنده صلح معاهده‌سنك اقلیتلر حقنده احتوا ایده‌جکی موادك تطبیقی مراقبه‌وظیفه‌سیله مکلف بوتشکیلات اقامه ایدله‌جکنی تکلیف ایتمش و بوتکلیفات ، حقنده هرنه دیوشونولورسه‌سون ، بعض حالده نظر دقته آلنمه‌شایانده‌در ، تورکیه‌نك جوابی بو قبیل برجمیت قوه‌سنك تورکیه‌نك حاکیت واستقلالیله قابل تألیف اولادیغی عی کزنده‌در ! اویله‌ایکن موسیو وه‌نیزه‌لوس بوطرزی یونانستانك حاکیت واستقلالیله غیرقابل تألیف بولمیوز . تورکیه‌نك بو نقطه‌ده تحسسینی نه درجه تأزیدر ؟ ذاتاً تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بتون مسئله‌لرك مذاکره‌سنده وتکلیف اولنان بوتون تأمینات حقنده شرط ایدیکی دلیل بودر .

لورد کورزون ، تورکیه هیئت مرخصه‌سندن ساده‌جه بوقبیل کلمات آرقه‌سنه صیغنماسنی ابتدا تاوصیه ایدرکه تورکیه حاکیت واستقلالنه خلل کتیرمیه‌جك کیفیتلرده بالعکس هرکس حاکم ومستقل برتورکیه دولتی بتاسك قووه‌لشن اوله‌جغی کودمك ایستر . لکن اکر تورکیه کندیسنه واقع اولان هرتکلیفده کندی بوقارغی اودنه‌یه قوباروب تکلیفك کندی استقلال حاکمانه‌سیله قابل تألیف اولماه‌یی جوابی ویرمه‌سی حیچ برصورت حق ممکن

مرخصه‌سنك يونان اردو واهاليسى حقنده تكرار ايتديكى اتهاماتى ايشتمكله پك متأسف اولمه
ومقابل اتهاماتك مذاكره‌يى مظلم بر حاله صوقاماسى لازمدر . قونفرانسك غايه‌سى آتى ايچون
ايتمكدر . لورد كورزون حاضرلانان صورت حلك اهالينك مجبورى مبادله‌سى اولمسندن طولا
چوق تأسف ايدر . بو صورت حل ، صوك درجه‌ده فنا اولوب كائنات بر عصر بونك مضرتنى چكا
بوندن نفرت ايدر . فقط بونى يونان حكومتنك تكليف ايلديكنى سويله‌مك مدافعه اولنور شى
حكومتنك روملرى كندى اراضيسندن طرد ايتمسى اوزرينه اختيارى مجبورى كورلمش بر صو
قوميسيون مذاكراتنك شهادت ايلديكى اوزره دها حالا تورك حكومتى استانبولده ساكن رو
ويا هيچ اولمازسه اونلره بعض شرائط ظالمانه آلتنده قالمغه مساعده ايلمك ايچون بوتون وسعنى

لورد كورزون : « بزم تصور ايتديكمزدن دها اول وقوعى محتمل اولديغى اوزره بر بر
زمان كائنات بوراده صوك ايكى كون ظرفنده سويلديكمز ويايديغمز شيلرى نظر تأمله آل
مسئله‌سى حقنده مجادله‌يه كيريشديكمزى وتورك هيئت مرخصه‌سنك عادى بر طاقم شيلردن
عرض ايتمديكنى اوكرنديكى زمان حسيات عموميه پك فنا اوله‌جقدر » سوزلرينى علاوه ايلمشدر
بو كون اولكى جلسه‌ده لورد كورزون نطقنك متنى كنديلرنجه معلوم بولنان و تصويب اول
مرخصلر نامنه بر طاقم تكليفات سرد ايلمش ايدى

برنجى تكليفى ، ارمنى ملتندن طاغلمش اولان عناصرى كندى محل تولدلرى اولان مملكتنده
بر ملى يورد احداثى مسئله‌سنى تورك هيئت مرخصه‌سنك موافق بر صورتده تدقيق ايتمسى لزومند
تورك هيئت مرخصه‌سنك جوابى بو تكليفك تورکيه‌نك انقسامنه معادل بولنديغى و واسع اراض
بو مقصده تخصيص ايديله‌جك بر قاريش طوپراغى اولماديغى مركزنده ايدى . لورد كورزونك
بو جوابك پك غير مساعد حسيات اويانديره‌جغى مركزنده‌در .

ثانياً ، لورد كورزون جمعيت اقوامى اقليتلر مسئله‌سنه علاقه‌دار ايتمكه معطوف تكليفى مساعد
ايتمسنى تورك هيئت مرخصه‌سندن طلب ايتمش و ٢٣ ايلول تاريخلى پارس نوطه‌سنده بو شرطك قى
غربى تراكيايى استرداد ايچون تأديه ايتملرى مقتضى بدلك بر قسمنى تشكيل ايتمكده اولديغنى اخط
تورکيه‌نك جوابى بر شكل مضاعف اكتساب ايلدى .

كچن جلسه‌ده عصمت پاشا تورك حكومتنك جمعيت اقوام مجلسندن قورقديغنى چونكه خارج
اوله‌رق تأسيس اوله‌جق تشكيلاتلرك آسياى صغراده اقليتلر حقنده اولوب بيتن شيلره نظر دقتنى جلب ا
و مذكور مجلسك بو صورتله مداخله‌يه منجذب اوله‌جغى و بونى‌ده تورکيه‌نك ايستمديكنى بيان

قونفرانسده يكديكريله يان يانه اوطوران موسيو باره‌ر و لورد كورزون دنيانك اك كنيش ايكى
ايمپراطورلغنى تمثيل ايديورلر . بو ايمپراطورلقلر حسابسز اقليتلرى حاوى اولوب يونلرك عددى
يوز بيكلرجه دكل ميليونلرجه‌در . فرانسه و بريتانيا ايمپراطورلغى جمعيت اقوامك اعضاسندندرلر ؛
ايكى مملكت كندى اقليتلرينك جمعيتده تحريكاته سببيت ويرمه‌سندن هيچ قوقمايورلر ، چونكه اللر
جمعيت اقوامك عليهنده سرداولنه‌جق اك صوك دليل ، اعضاسنك جمعيتدن قورقه‌جق بعض شيلرى اول
خصوصلق جمعيته قارشو جائز تفوق اولاماز ؛ اوراده نقابى دوشر . لورد كورزون تورك هيئت م

باشقه شی وار . اقلیتلر مسئله‌سی دیکر هر هانکی بر مسئله‌دن زیاده دنیانك دقتنی تحریك ایدیور وقونفرانس حقنده، بو مسئله‌یی حل ایتدیکی صورته کوره حکم ویریله‌جکدر . اکر تورکلر بو نقطه‌ده غیرمعقول بر طور اتخاذ ایدرلرسه ، اکر بوندن‌دولایی بر انقطاع اولورسه ، اکر بز بربرمزدن انفکاك ایتمکه مجبور قالیرسه‌ق عجبا بتون دنیاده تورکیه هیئت مرخصه‌سی لهنه سویلنه‌جك برسوزاوله‌جقمی ؟ بیلمیورم ، بلکه هیئت‌مذکوره آنقره‌ده استنادکاهلر بوله‌جق‌در . فقط محقق بشقه یرده بولمیه‌جقدر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بو بابده رفقامك بنمله هم فکر اولدقلری شو بر قاچ ملاحظه‌یی خاطرده طوته‌جغنی امیده متجاسر اولیورم . بو ملاحظه‌لر کندیسنه دوستانه و احترامکارانه بر فکرله عرض‌اولنمشدر؛ ایدن ایی‌یه دوشونولمشدر . »

عصمت پاشا لورد کورزونك ملاحظات اساسیه‌سنه بالآخره جواب ویرمك حقنی محافظه ایتدی . لکن شمدیدن شوراسنی تبیین ایتمکی التزام ایدرکه لورد کورزون تورك دلائلنه قارشی شدتله ایراد ایلدیکی ردیه‌ده کندیسنه هیچ واقع اولمیان بیانات و سویلدیکنی خاطرلامادیغی بعض مطالعات اسناد ایتمشدر . حقیقةً بویله‌لکله حق قزانمق پك قولای اولور .

جلسه‌یه ساعت ۱۳ ی ۵۰ کچه ختام ویرلدی .

کاتب عمومی

ر . ماسیفلی

تصدیق ایدلمشدر :

ف . ل . بلن (دول متحدهٔ آمریقا) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئه . لاغارد (فرانسه)؛ ن . قولاوس (یونانستان) ؛ ر . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونچسقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صربلر ، خرواتلر ، سلوونلر قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) .

اولماز . تورکیه هیئت مرخصه‌سی کندینی حقیقت مواجهه‌سنه قویسون لاقردی ایله اکتفا ایتمسون براقسون ، وتورکیه عالمك شهه‌سنی دکل فقط هرکسك حرمتی تأمین ایده‌جك شرائطی حیزحصه ایجون دیکر هیئت مرخصه‌لرله کامل صمیمیتله تشریك مساعی ایتسون .

سرعت ممکنه ایله برعفوعمومی اعلانی تکلیفنه کلنجه، لورد کورزون، عصمت پاشانك بونی قبول ایتدیکنی آکلامقده‌در .

لورد کورزونك دیکر برتکلیفی خدمت عسکریه‌یه‌مقابل بدل نقدی اعطاسی‌ایدی. موسیو وه‌نیزه یونانستانده تورك اقلیتلرینه تطبیق ایدله‌دیکنی سویلدی . عصمت‌پاشا ، خدمت عسکریه مقابلنده موافقت ایتمکی قطعیاً ردایدر کورولدی. لورد کورزونك بوایده‌سردایده‌جکی‌ایکی مطالعه‌سی واردر ادعا ایتدیکی کبی بربدل نقدی عسکری تأدیه‌سی غیر ممکن وغیر مشروع ایسه تورکلر نصل اولیور ترك‌ایدن خرستیان‌نفوس ذکورندن فی‌الحال‌بوزتورك لیراسی‌برسم آلیور. ثانیاً،اضرارلرك وبرچو آسیای صغراده یکن سنه‌لرده خرستیان اقلیتلره جبراً تطبیق ایدیلان قرعه‌نك ، بیوك برتضیق منبعی اولدیغی شهه‌دن وارسته‌در . بوتون دنیاجه معلوم اولدیغی وجه ایله‌خدمت عسکریه جزاسز ایجون بر طاقم بدبختلر طرفندن ممکن اوله‌بیلمی وبرمك صورتیله بدل عسکری یوزلرجه کره تأد

حقیقتله یوز یوزه کله‌لیدر . لورد کورزون مذاکره‌نك دوامی تقدیرنده تورکیه هیئت مر معقول بر طوروحرکت اتخاذایده‌جکنی امیدایدر. مشارالیه کرك تورکیه‌ده کرك یونانستانده‌کی اقلی کشت‌وکذاری واقامت‌ایتدکلری مملکتی ترك‌ایتمك اختیارینی تأمین ایتمکه‌معطوف اولدیغنی ج واقع اولان تکلیفنك تورکیه هیئت مرخصه‌سی طرفندن قبول ایدلدیکنی استماعله بختیاردر .

شیمدی تورکیه‌ده ویونانستانده مقیم‌اقلیتلره بخش ایدیله‌جك تأمینات مخصوصه قالیورکه‌بونلر ا معاهده‌نامه‌لرینه ادخال اولونان موادون ملهم اولق‌لازمدر. موسیو وه‌نیزه‌لوسك بیان‌ایتدیکی وج مظفر دولتلر طرفندن معاهده‌نامه‌لره بالاختیار ادخال اولنمشدر . بر مدت مقدم تورکیه حکوم بر مجبوریت قبول ایتمش‌ایدی . فی‌الواقع میثاق ملینك بشنجی ماده‌سی شویله دیور :

« بر طرفدن دول ائتلافیه و دیکر طرفدن بونلرك دشمنلریله شریکلرندن بعضیلری آره معاهده‌نامه‌لرده‌تعریف ایدلمش اولان اقلیتلرك حقوق، ممالك متجاوره‌ده متمکن مسلمان اقلیتلرك استفاده ایلیه‌جکلری قناعتیله طرفمزدن تأیید و تأمین ایدیله‌جکدر . »

بوماده‌ده اشبوتأمیناتك تورکیه‌نك حقوق‌حاکمیتی‌ایله غیرقابل تألیف‌اولدیغی‌اشراب ایدربرشی تورکیه هیئت‌مرخصه‌سی دائما استناد ایتدیکی بومیثاقك اساسلی احکامندن‌برینی موقع تطبیقه قویمغی ایده‌جکدر . شمدی بو احکامك ناصل قلمه آلنه‌جغی واحتمالکه ناصل اتمام ایدیله‌جکی‌خصوصنه جهتی قالیور . بو ایشك تشکیلی تکلیف اولنان ثالثی قومیسیونك تدقیقه ، مذکور قومیسیون باشلامه‌دن اول عرض اولنمسی موافقدر . لورد کورزون عصمت پاشایه برقاچ کله دها سویلمك ای

« بو صباح پك جدی بر لسان استعمال ایتمکه متجاسر اولدم . چونکه تورکیه هیئت مر بر چوق مسئله‌لرده اولدیغی کبی بو مسئله‌ده دخی قونفرانسك امجده بولندیغی وضیقی کوچ تفهم کورمیور . اکثریا سویلدیکم کبی بو قونفرانسك بر غایه‌سی واردر . متفقلرم والح سبوق ایدن یول اوزرنده‌دیکلرینی تماملری بضمنده ایجون عالمجه مسرف غیرت ایدلك . تماملکن تورکیه هیئ بر مانعلری طوغورمیه‌جغنه جانلریله کبی کورمیورم . بو الله علیه بویله فاولم ایدیورم آلورم

موسیو آمیج (صرف ۔ حروف ۔ سطر و صرف غیر) : صیغہ ۔ مصغر شرف ۔ ولی ۔ فکری ۔ فاضلہ ۔ فاضلہ ۔ فاضلہ

۱۵ نومرولو ضبطنامه

۱۵ کانون اول ۱۹۰۰ تاریخی پنجشنبه جلسه‌سی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قرالغی) ؛ منیر بك ، مصطفی شرف بك ، ولی بك ، شکری بك ، قائمقام توفیق بك (تورکیه) .

فرانسه قاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

قابد : موسیو ف . لاموت بەلەن (آمریقا دول متحدەسی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو ویلس (برتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندەلی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قوستانتینەسقو (رومانیا) ؛ موسیو جودجوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قرالغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

ترجمان : قائمقام عبدوه .

اقلیدرك محابەسی (عمومی مذاکرەنك روایی)

عصمت پاشا دون لورد کورزونك ایراد ایتدیکی نطق بك حرمتکار بر دقته دیکلەدی . مقدمالیه لورد کورزونك قوللاندیغی عبارات و کلمات جوکه قدر استعمال ایتدکلرندن طرفل اولدیغی مع‌الأسف بیان ایتمك مجبوریتندەدر . سلطان محمد ثانی دورندن بری تاریخك شهادتندن چیقان حقیقت ، اقلیدرك کنعانیه بخش ایدلش اولان امتیازاتی دائما اجنبی آلتی اولمق صورتیله متادیاً و مطرداً سوء استعمال ایدرلدواصل اولدقلرینه شاهد مؤسسه‌لك سعی کندیلری اولدیغنی کوسترمکدەدر . عصمت پاشا کندی حسابنه شمدیکی وضعیه دوشولمش اولمسندن جداً متأسفدر .

لورد کورزونك بر سؤاله جواباً عصمت پاشا حکومت روسیه‌یی علیهنده بولنمیان ایدەجکی هیچ بر شکایت اولمادیغی بیانه مبادرت ایلدی . لورد کورزون عصمت پاشانك صداقل ارمنیلره ظلمدن تورکیه حکومتنك عفو کوسترمکی حکمدەکی بیاناته جواب ویرمکن نه‌دن اوچ ملیون ارمنیدن تورکیه‌ده ۱۳۰۰۰۰۰ کبنی قالدیغی و نیچون یونارستان ۹۰۰۰۰۰ کبنیلك کیلکیادن هجرت ایتدیکی صورمشدی . تورکیه هیئت مرجعه‌سی بو اوچ ملیون ارمنی عمدەسنه عمل اولنور بر حاکمیتی اولدیغی فکر ندەدر ، چونکه هیچ بر احصائیات جدولنده ارمنیلرك بویله بر عمدەسنه بولندیغنی کورمامشدر . موسیو ویتال کوینك آتو ویاده منتشر احصائیاتك اکثریتنه مبنی اولان آری تورکیه‌ده یاشایان ارمنیلری تقریباً ۱٫۴۰۰٫۰۰۰ کبنی ، انکلیز محیط المعارف ۱٫۵۰۰٫۰۰۰ رسمی احصائیاتی ۱٫۲۹۰٫۰۰۰ کوسترر . یونان عمائل ایمپراطورلغندن آیرلدقلری اقامه‌ده بولنان

۱۵ نومرولو ضبطنامه

۱۴ کانون اول ۱۹۲۲ تاریخلی پنجشنبه جلسه‌سی

جلسه ، ساعت اون بچقده اوتی شاتوسنده لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد، آمیرال بریستول، موسیو غرود (آمریقادول متحده‌سی)؛ مارکی کو
کەدلستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو بارەد ، مو
(فرانسه)؛ موسیو وەنیزەلوس، موسیو قافلامانوس(یونانستان) ؛ مارکی غارونی، مو
(ایتالیا) ؛ بارون هایاشی، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا، موسیو دیاماندی(
موسیو سپالایکوویچ ، موسیو رافیچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قرالغی) ؛ عص
رضا نور بك ، (تورکیه).

کذا زوات آتیه دخی حاضر بولنمشلردر :

موسیو آموری، موسیو دوایت (آمریقا دول متحده‌سی)؛ سیر و. تیرەل ، مو
موسیو فوربس آدام ، موسیو لی‌پەر ، موسیو ماك فلور (بریتانیا ایمپراطورلغی)
دولافرووا ، موسیو لاپورت ، موسیو دوپەرسەن ، موسیو بارووا (فرانسه
مازاراکیس ، موسیو ەندرامیس ، موسیو پولیتیس ، موسیو تەئوتوقاس ، موسیو میخا
(یونانستان) ؛ موسیو آرلوتا ، موسیو غواریغلیا ، موسیو غالی (ایتالیا) ؛ مو
موسیو تانی ، موسیو غوبایاشی (ژاپونیا)؛ موسیو قونچسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو

موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی)؛ منیر بك، مصطفی شرف بك، ولی بك، شکری بك، قائممقام توفیق بك (تورکیه).

قونفرانس کاتب عمومیسی: موسیو ماسیغلی.

کاتبلر: موسیو ف. لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول متحده‌سی)؛ موسیو سپرینغ رایس، موسیو ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ موسیو لاغارد (فرانسه)؛ موسیو قوللاس (یونانستان)؛ موسیو اینده‌للی (ایتالیا)؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا)؛ موسیو قوستانتینه‌سقو (رومانیا)؛ موسیو جورجوویچ (صرب ـ خروات ـ سلوه‌ن قراللغی)؛ رشید صفوت بك (تورکیه).

ترجمان: قائممقام هه‌یوود.

اقلیتلرك حمایه‌سی (عمومی مذاکره‌نك دوامی)

عصمت پاشا دون لورد کورزونك ایراد ایتدیکی نطقی پك حرمتکار بر دقتله دیکله‌دی. مشارالیه لورد کورزونك قوللاندیغی عبارات و کلماتك بوکونه قدر استعمال ایتدکلرندن فرقلی اولدیغنی مع‌التأسف بیان ایتمك مجبوریتنده‌در. سلطان محمد ثانی دوروندن بری تاریخك شهادتندن چیقان حقیقت، اقلیتلرك کندیلرینه بخش ایدلمش اولان امتیازاتی دائما اجنبی آلتی اولمق صورتیله متمادیاً و مطرداً سوء استعمال ایدرك واصل اولنان نتایج مؤسفه‌نك سببی کندیلری اولدیغنی کوسترمکده‌در. عصمت پاشا کندی حسابنه شمدیکی وضعیته دوشولمش اولمسندن جداً متأسفدر.

لورد کورزونك بر سؤاله جواباً عصمت پاشا سوویه‌ت روسیه‌سی علیهنده درمیان ایده‌جکی هیچ بر شکایت اولمادیغنی بیانه مسارعت ایلدی. لورد کورزون عصمت پاشانك صداقتلی ارمنیلره قارشی تورکیه حکومتنك محبت کوستردیکی حقنده‌کی بیاناتنه جواب ویررکن نه‌دن اوچ ملیون ارمنیدن تورکیه‌ده ۱۳۰،۰۰۰ کشی قالدیغنی و نیچون بونلردن ۶۰،۰۰۰ کشینك کیلیکیادن هجرت ایتدیکنی صورمشدی. تورکیه هیئت مرخصه‌سی بو اوچ میلیون ارمنی عددنده حس اولنور بر یاکلشلق اولدیغی فکرنده‌در، چونکه هیچ بر احصائیات جدولنده ارمنیلرك بویله بر عددده بولندیغنی کورمامشدر. موسیو ویتال کووینه‌نك آوروپاده منتشر احصائیاتك اکثریسنك منبعی اولان اثری تورکیه‌ده یاشایان ارمنیلری تقریباً ۱،۴۰۰،۰۰۰ کیشی، انکلیز محیط‌المعارفی ۱،۵۰۰،۰۰۰ رسمی احصائیاتی ۱،۲۹۰،۰۰۰ کوسترر. بوندن عثمانلی ایمپراطورلغندن آیریلان اقسامده بولنان

۱۵ نومرولو ضبطنامه

۱۴ کانون اول ۱۹۲۲ تاریخلی پنجشنبه جلسه‌سی

جلسه، ساعت اون بچقده اوشی شاتوسنده لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد، آمیرال بریستول، موسیو غروو (آمریقادول متحده‌سی)؛ مارکی کورزون اوف
که‌دلستون، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ موسیو باره‌ر، موسیو بومپار
(فرانسه)؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس، موسیو قاقلامانوس (یونانستان)؛ مارکی غارونی، موسیو مونتانی
(ایتالیا)؛ بارون هایاشی، موسیو اوچیائی (ژاپونیا)؛ موسیو دوقا، موسیو دیاماندی (رومانیا)
موسیو سپالایقوویچ، موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی)؛ عصمت پاشا
رضا نور بك، (تورکیه).

کذا ذوات آتیه دخی حاضر بولنمشلردر

موسیو آموری، موسیو دوایت (آمریقا دول متحده‌سی)؛ سیر و. تیره‌ل، موسیو رایان
موسیو فوربس آدام، موسیو لی‌په‌ر، موسیو ماق قلور (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ موسیو
دولاقرووا، موسیو لاپورت، موسیو دوپه‌رسه‌ن، موسیو بارووا (فرانسه)؛ جنرال
مازاراکیس، موسیو دندرامیس، موسیو پولیتیس، موسیو ته‌ئوتوقاس، موسیو میخالاقوپولوس
(یونانستان)؛ موسیو آرلوتتا، موسیو غواریغلیا، موسیو غاللی (ایتالیا)؛ موسیو نوغارا
موسیو تانی، موسیو قوبایاشی (ژاپونیا)؛ موسیو قونچسقو، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا)

اجنبی استیلاسی یوزندن خراب و تباه اولان کندی مملکتلرنده چالیشان تورك الری بالخاصه تمیزالردر. او الر هیچ بر اجنبی مملکته نه تجاوز ، نه ده اونی استیلا و تخریب ایتمامشلردر و بلااحتراز دیکر هر هانکی الرله مقایسه اولنمقه لایقدرلر وبونی ادعاده حقلری واردر. بوندن بشقه لورد کورزون مادام که تورکیه، جمیت اقوام حقنده حرمت اظهار ایدییور او حالده اوکا قبو قاپاماملی وبالعکس مذکور جمیتده احراز موقع ایتمل دیمش وتورکیه هیئت مرخصه‌سنك اورایه کیرمکی آرزو ایدوب ایتمدیکنی صورمشدر ؛ بو هیئت مرخصه هیچ بر زمان تورکیه‌نك اورایه کیرمیه‌جکنی سویلمامشدر ، بالعکس مذکور جمیته صلح عقد اولنور اولنماز کیرمکه حاضردر . او زمان بو بابده‌کی فکرینی بیلدیره‌جك و متفق دولتلرك تورکیه‌یی جمیت اقوامده کورمك خصوصنده‌کی حرارتلی آرزولری‌یرینه کلمش اوله‌جقدر. لورد کورزون بوندن بشقه مراقبه مسئله‌سنك تورکلری یك آلینغان بولدیغی چونکه تورکلرك بوکا متعلق هر شیٔ کندیلرینك حاکیته خلل ایراث ایدر کی تلقی ایتدکلرینی و حالبوکه بالعکس موسیو ونیزه‌لوس او صورتله دوشونمدیکنی سویلشدر . مشارالیه لورد کورزون تورکلردن کملر آرقه‌سنه صاقلانمامارینی رجا ایلدیکنی و بوراده کیسه‌نك کندی حقلرنده خصمانه فکر بسله‌مدیکنی والحاصل حقیقتله مشغول اولوب کله ایله اویناماملی لازم کلدیکنی علاوه ایلشدر . عصمت پاشا لورد کورزوندن کندیسنی بو مسئله‌ده معذور کورمسنی رجا ایتدی ، زیرا بو تورکیه‌نك یك حساس بولندیغی برنقطه‌در ومع‌التأسف قورقولری حقیقته مستند بولنمقده‌در. فی‌الواقع بوکونه قدر دائما ملاحظات انسانیکارانه ایلریه سورولهرك تورکیه‌نك حاکیتی پایمال ایدلمشدر .

تورکیه‌نك تمامیت ملکیه‌سی برچوق کره‌لر الك صلاحیتدار آغزلردن چیقان وعدلر ورسمی معاهده‌لرله تأمین ایدلمامشمی ایدی ؟ و بوکا رغماً بر چوق کره‌لر تورکیه‌نك حاکیته تجاوز واقع و تورکیه متعدد کره‌لردوچار نقسام اولمامشمیدر ؟ ناصل اولوردہ تورکیه اعتمادسز اولماز ؟ لورد کورزون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بو نقطه‌ده حقلی اولدیغنی تسلیم بیوره‌جقدر .

بدل‌نقدیٔ عسکری‌بحثنده لورد کورزون ، موسیو ونیزه‌لوسك یونانستانده‌کی مسلمانلرك نه خدمت عسکریه‌یه، نه ده بدل‌نقدیه تابع اولمیوب انجق حرب‌اثناسنده اردویه ادخال ایدلدکلرینی‌مبین افاده‌سنی ذکر ایلشدر. عصمت پاشا بوراده بر اخطارده بولنمغی التزام ایدر : یونانستان کندیسی ایله تورکیه آره‌سنده منعقد آتنه معاهده‌سی موجبنجه یونانستانده قالان مسلمانلره اوچ سنه مدتله نه خدمت عسکریه نه ده بدل نقدی تحمیل ایتمامکی تعهد ایتمش ایدی . اشبو معاهده‌یه رغماً و اوچ سنه منقضی اولمادن مسلمانلر عسکره آلندی . آناطولیدہ جریان اولنان رسمه کلنجه بو ، مسلمان اولسون اولماسون هر هانکی بر سببدن طولایی خدمت عسکریه‌سنی ایفا ایتمکدن هیچ‌بر زمان آلیقونمامش اولدقلرینی بیان ایلمشدر .

لورد کورزون بوندن بشقه ، غیر مسلم اقلیتلره برچوق تأمیناته متعلق اولهرق دیکر دولتلرله منعقد معاهداتده محتوی اساسات قبولی تورك میثاق ملیسنده داخل بولندیغنی سویلمشدر .

عصمت پاشا تورکیه میثاق ملی‌دن رجوع ایتمکی خاطرنده‌کیمن و اصلا کیتمیه‌جکدن ویدی و میثاق ملی‌ده موجود اساسات تامیله تطبیقی قبول ایلدیکنی تکرار ایتدی. [illegible] شرائطه کوره، لوزان کورزونك غیر مسلم اقلیتلر مسئله‌سنده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك آلدیغی وضعیتی

ارمنیلری تعزیل ایتمك لازمدر . بو ارقام کوستریبورکه تورکیاده اصلا ۳,۰۰۰,۰۰۰ ارمنی بولنمامشدر . ذا
بوتون دنیاده بو مقدار ارمنی بولنمادیغی معلومدر .

دیکر طرفدن ارمنیلرك فرانسز اردوسنك حرکتندن اول و بناءً علیه تورك اردوسنك مواصلتندن اق
کیلیکیایی ترك ایلدکلری وفرانسز مأموریتنك بونلری یوردلرنده قالمله اقناع ایچون واقع اولان وصایا واصرار
رغماً بویوله حرکت ایتدکلری معلومدر بو اهالی کندی آرزوسنه رغماً کیتمکه ، بر غایهٔ سیاسیه ایله حر
ایدن اختلال قومیته لرینك مأمورلری طرفدن اجبار اولنمشلردر . بو صورتله ترك وطن ایدنلر ، حرکتلرند
اول کندیلرینك اصلا کیتمك آرزو ایتدکلرینی فقط اختلال قومیته لرندن قورقدقلرینی مسلمانلره آغلایه
اعتراف ایتمشلردر . ذاتاً بو وقایع بوتون عالمك معلومی اولمشدر .

اسکی ایستانبولیلره نظراً بوکون موجود اولمایانلرك نه اولدیغی ، یکی حربلرده و تورکیه یه جبراً یاپدیریلا
حربلرده آرتمالیدر . بو حربلرك نتیجه سی کذلك آناطولینك الك مسعود ، الك زنکین و الك مشهور اقسام
خرابه یه چویرمك اولدی. ولایات شرقیه ده مسلمان اهالی ۴,۰۰۰,۰۰۰ ایکن ۳,۰۰۰,۰۰۰ دن آز برمقدا
و استیلایه اوغرایان غرب ولایتنده ۳,۵۰۰,۰۰۰ دن ۲,۰۰۰,۰۰۰ درجه سنه دوشدی. آراده اکسیك اولان
۲,۵۰۰,۰۰۰ رادهسنده اولوب فلاکتلی حرب سنه لرینك قربانلریدر . فقط لورد کورزونك درمیان ایلدیکی
آرزویه و اونك اثربنه اقتفاءً عصمت پاشاده ماضیی بر طرفه براقق ایستیور ، چونکه اونكده ایستدیکی
ایلری یورومك وصلحه وارمقدر . لورد کورزون اهالینك مجبوری مبادلهسندن نفرت ایتدیکنی سویلمشدر
حالبوکه قومیسیونك ۱ کانون اول تاریخلی اجتماعنده بشقه صورت حل اولمادیغنی واختیاری مبادله برنتیجه حاص
ایده میه جکندن مجبوری مبادله یه مراجعت لازم کلدیکنی بیان ایلمشدی . دون بو تکلیفك ابتدا یونان هیئ
مرخصه سی طرفدن اجرا ایدلدیکنی سویلك طوغری اولمایه جغنی علاوه ایلمشدر .

بوندن بشقه ، عصمت پاشا بو خصوصه کی ایلك تکلیفك غیر رسمی بر شخصیت طرفدن یعنی غیر رس
صفتی صورت مخصوصه ده وکندیسی طرفدن بیان ایدلش اولان دوقتور نانسه ن طرفدن واقع اولدیغنی اخط
ایتدی. اوندن صکره ایشیدیلن ایلك رسمی سس موسیو ونیزه لوسك بعده لورد کورزونك اولدی ذاتاً منحص
بو مسئله یی تدقیقله مکلف بر تالی قومیسیون تشکیل اولنمشدر و وظیفه سنی اکمال ایتمك اوزره در .

لورد کورزون تورکیه قدر بیوك بر مملکتده ارمنیلره بر کوشه بولنوب بولنیه جغنی صورمش اولدیغنه
عصمت پاشا بو وسیله ایله مملکتلری تورکیه نك مساحهٔ سطحیه سی ایله غیر قابل مقایسه درجه ده بیوك مسا
سطحیه یه مالك دولتلر بولندیغنی درپیش ایتدی و علاوةً دیدیکه : بوندن بشقه بك یاقین بر ماضیده
مملکتدن آیرلمش اولان حوالی بك واسع طوپراقلری احتوا ایتمکده در . تورك قالان مملکته کلنجه اورا
بر تورك اکثریتی طرفدن مسکون بولنمقده و بونك بوتون اقسامی غیر قابل تجزی بر کل تشکیل ایتمکده در
شرق ولایتنده کی تورك اهالی ، کیلیکیا اهالیسی مثللو یوردلرینی اجنبی استیلا ویا اشغالنه قارشی مدافعه ایچو
حسابسز فدا کارلقلره قاتلانمشلردر ، مکانلرینی هیچ بر وجهله آخره ترك ایده مزلر .

لورد کورزون مملکتنك عدداً مهم اقلیتلر پاشایان کثرتلی مستملکاتی بولندیغی وفقط اللری تمیز اولدیغنه
جمعیت اقوامدن قورقوسی بولنمادیغنی سویلدی . بومناسبتله عصمت پاشا برسوء تفهم موجود اولدیغنی وتورکیه
دخی جمعیت اقوامدن قورقوسی اولدیغی هیچ بر وقت موضوع بحث اولمادیغنی تکراره لزوم کوردی .

تسلیم ایدیور . بو صوك بیاناتی شبهه‌سز لورد کورزون ایله دیکر مرخصلرك حس ایتدکلری اندیشه‌لردن بعضیلرینی ازاله ایده‌جك صورتده‌در .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك بیاناتنك برنجی قسمنده‌کی مسرودآتی بر فکر مخالفت ایله تدقیق ایتمك آرزوسنده دکلدر. ساده‌شوراسی سویلمکی التزام ایدرکه ارمنیلر حقنده ذکر ایلدیکی ارقام، رسمی احصائیاتك دقتله تدقیق نتیجه‌سی اولدیغی کبی کیلیکیادن قاچان ارمنیلرك عددینی بیولتمکدن زیاده اوفالتمشدر؛ هرنه اولورسه اولسون ملتجیلرك ییغین ییغین تلاشله ساحله طوغری قاچدقلری شبهه‌سزدر .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك بیاناتنك نقاط خصوصیه‌سی تدقیقه کچه‌رك تورك طوپراغنده ارمنیلرك یریورد صاحبی اولملری آرزوسی خصوصنده مشارالیهك یکیدن غیرمساعد تعبیراتله افادهٔ مرام ایلدیکنی سویلدی. تورکیه هیئت مرخصه‌سی تورکیه‌نك مستقبلده‌کی رفاه اقتصادیسنی تسهیل ایتمك اوزره ارمنیلرك ذکاسنه، استعداد تجاریسنه، صنایعنه احتیاجی اولدیغنی اخیراً بیان ایلدی . ارمنیلر آناطولیده عصرلرجه یاشامشلردر . تورکلر ایچون ارمنیلرك ممنونیت و مصادقتله کندی یانلرنده یاشاملری آرزویه شایان دکلمیدر؟ عصمت پاشا اقلیتلر وبالخاصه ارمنیلر سببیله ماضیده تحدث ایدن اختلافاتك اجنبی دسایسندن متولد اولدیغنی یر قاچ کره سویلدی . یونلرك تکرار کندی طوپراغنه یرلشملرینه موافقت ایتدیکی تقدیرده تورکیه حکومتنك یونلری صداقتلی تورك وطنداشلری حالنه کتیره‌جك برطرزده معامله‌یه تابع طوتمسنده منفعتی واردر. مشارالیه تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوتلقینی رد ایتمیه‌جکی و تالی قومیسیونجه دقتله تدقیق اولنمسنه مساعده ایده‌جکی امیدنده بولندیغنی بیان ایلدی .

خدمت عسکریه‌دن معافیت ویرکوسنه کلنجه ، لورد کورزون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك تکلیفنی ایچه آکلایه‌مامشدر. آکلادیغی شی تورك اولسون اولماسون بو ویرکونك بونون اهالیدن استیفا ایدلمش اولدیغیدر. بو ممکندر ، فقط اونك استحصال ایتمك ایستدیکی شی ویرکو تسویه‌سنه راضی اولمق شرطیله آسیای صغراده‌کی خرستیان اقلیتلرك تماماً خدمت عسکریه‌دن استثنا ایدلملریدر. تورك تاریخی حقنده‌کی معلوماتی خدمت عسکریه‌نك اقلیتلر ایچون بر زجر واسطه‌سی اولدیغنی کوسترمشدر . ایشته بو دخی تالی قومیسیونجه اهمیتله تدقیقی مستلزم بر مسئله‌در .

لورد کورزون، عصمت پاشانك نطقنك اك مهم نقطه‌سنه یعنی جمعیت اقوامه تعلق ایدن قسمنه کلدی. بو نقطه حقنده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك مقدما اتخاذ ایتدیکی طور وحرکت قونفرانسك مأیوسیتنی موجب اولمش ایدی. فقط عصمت پاشا شمدی قونفرانسه تام بر وضوح و صمیمیت ایله تورکیه حکومتنك صلحك انعقادینی متعاقب جمعیت اقوامه کیرمکه حاضر اولدیغنی بیان ایدییور . دیکر طرفدن مشارالیه دیمشدرکه : بز بوراده صلح عقد ایتمك ایچون بولنیورز. یوندن صلح نه قدر چابوق عقد اولنورسه تورکیه‌نك جمعیت اقوامه اوقدر چابوق کیره‌جکی آکلاشیلیر. لورد کورزون تورکیه‌یی برقاچ هفته‌یه قدر مذکور جمعیتده اعضا کوره‌جکنی امید ایلدیکنی سویلدی.

عصمت پاشانك بیاناتی ایکی سببه مبنی خوش کورونمشدر . اولا ، تورکیه ایلروده سائر آوروپا دولتلرینك اشتراك مساعیسنه بوکونه قدر اولدیغندن زیاده ربط امنیت ایده‌بیله‌جکدر . و ثانیاً جمعیته التحاق آرزوسی الیوم لوزانده مناقشه اولنان بر چوق مسائل حله مساعده بخش اوله‌جقدر . بوکیفیت ، بالکز اقلیتلر مسئله‌سی ایچون دکل دیکر اوچ مسئله حقنده‌ده دخی وارددرکه بو خصوصده‌ده قونفرانسك مساعیسی مادةً تسهیل قلنه‌جقدر .

عصمت پاشا ، نطقنك صوك قسمنده میثاق ملینك برماده‌سنده محتوی تأمیناته توفیقاً تورکیه حکومتنك بلاقید

جهان افکار عمومیه‌سی اوزرنده سوء تأثیر اجرا ایده‌جکنی نه اساسه بناءً سویلدیکنی عصمت پاشا آکلا
مشارالیه عصمت پاشا ، لورد کورزونك ایراد ایتدیکی نطقك تأثیریله دکل بوتون اقسامی غیر قابل تجزی
تشکیل ایدن میثاق ملی‌یه اولان صداقتی طولاییسیله تورکیه هیئت مرخصه‌سنك موضوع بحث اساساتی
قبول ایلدیکنی علاوه ایتدی .

بوندن بشقه لورد کورزون غیر مسلم اقلیتلر مسئله‌سنك بتون کائناتك علاقه‌سنی تحریك ایتدیکنی ، تو
متمادیاً مشکلات ایقاع ایتدکلرینی و اکر بوپوزدن قونفرانسی کسه‌رك لوزاندن مفارقت ایده‌جك اولور
دنیاده کندیلرینی مدافعه ایده‌جك بر سس بولامیه‌جقلرینی بیان ایلمش وایدن ایی‌یه دوشوندکدن
بو یولده ادارهٔ کلام ایتدیکنی علاوه ایتمشدر .

اکر بو سورلرده بر انقطاع تهدیدی موجود ایسه و بو انقطاعدن تورکیه‌نك مسئول اوله‌جغی مقصو
مسئله بو حالده اورته‌یه سورولەمز ، چونکه عصمت پاشا لورد کورزونك بو کلمه‌لری تفوه ایتمسندن اول
اقلیتلر حقوقی طانیمغی قبول ایلدیکنی بیان ایتمشدر . دیکر طرفدن تورکیه هیئت مرخصه‌سنك م
چیقاردیغی حقنده بر مثال کوستریله‌مز ؟ تورکلر شمدی‌یه قدر هیچ بر مسئله‌نك حلنی آتی‌یه براقمه‌مشا
تورك هیئت مرخصه‌سی صلح لهنده‌کی حسن نیتنی علی‌الدوام اثبات ایتمشدر . اوندن دائماً مساعدات ایس
و اوده جهانك صلحی ایچون دائماً فدا کارلقلرده بولنمشدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سی کندی حسابنه ا
چالیشمغه دوام ایده‌جکدر . اکر بوکا رغماً بر انقطاع حاصل اولور و اکر بویله بر انقطاع ایچون
مسئله‌سی مناسب بر بهانه تشکیل ایدرسه بو حقیقتلر معلوم اولونجه تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، کندی
بوکسله‌جك سسك یالکز آنقره‌دن کله‌جك دکل ، بوتون ملتلرك وجدانك سسی اوله‌جغنه قانعدر .

عصمت پاشا تورکیه هیئت مرخصه‌سنك صلح عقد ایتمك ایچون کلدیکنی و هرکس ایچون حق و
طلب ایلدیکنی بر کره دها تکراره لزوم کوردی . و شمدی واقع اولان بیاناتنی شویله‌جه تلخیص ای

١ — تورکیه ، صلحك عقدینی متعاقب جمعیت اقوامه داخل اولمقله بختیار اوله‌جقدر ؟

٢ — تورکیه ، مختلف آوروپا دولتلرینك مقاولاتله قبول ایلدکلری اساساته توفیقاً غیر مسلم ا
حقوقی طانیر ؟

٣ — تورکیه ، بر عفو عمومی اعلان ایده‌جکدر .

بو بیانات ، عصمت پاشانك قومیسیون حضورنده اقلیتلر معاهداتنه دائر افادهٔ مرامه مجبور قالمش او
منبعث اولمشدر . مذکور بیانات ، قومیسیون حضورنده اظهار اولنان نقاط نظره رعایت اولنمق اوزره
بر دقت واهتمام ایله قلمه آلنمشدر .

و قومیسیونده واقع اولان بیاناته جواب تشکیل ایتدیکندن ضبطنامه‌یه عیناً درجنی و تالی قومیس
تقرر ایدن اساسلره توفیقاً مساعیسنه دوام ایلمسنی تکلیف ایتدی .

لورد کورزون عصمت پاشانك شمدی واقع اولان بیاناتنك طرزی بو مسئله‌یه دائر کچن ایکی
استعمال ایلدیکی لساندن پك فرقلی بولندیغی کورمکله بختیاردر . فی‌الواقع عصمت پاشا اقلیتلر مسئله‌سنك فوق
اهمیتی و تورکیه هیئت مرخصه‌سنك خصمانه ویا غیر مساعد بروضعیتنك عالم نزدنده سوء تأثیر حاصل ایده

تسلیم ایدیور . بو صوك بیاناتی شبهه‌سز لورد کورزون ایله دیکر مرخصلرك حس ایتدکلری اندیشه‌لردن بعضیلرینی ازاله ایده‌جك صورتده‌در .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك بیاناتنك برنجی قسمنده‌کی مسروداتی بر فکر مخالفت ایله تدقیق ایتمك آرزوسنده دکلدر . ساده‌شوراسنی سویلمکی التزام ایدرکه ارمنیلر حقنده ذکر ایلدیکی ارقام ، رسمی احصائیاتك دقتله تدقیقی نتیجه‌سی اولدیغی کبی کیلیکیادن قاچان ارمنیلرك عددینی بیولتمکدن زیاده اوفالتمشدر ؛ هرنه اولورسه اولسون ملتجیلرك بیغین بیغین تلاشله ساحله طوغری قاچدقلری شبهه‌سزدر .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك بیاناتنك نقاط خصوصیه‌سنی تدقیقه کچه‌رك تورك طوپراغنده ارمنیلرك بریورد صاحبی اولملری آرزوسی خصوصنده مشارالیهك یکیدن غیرمساعد تعبیراتله افادهٔ مرام ایلدیکنی سویلدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی تورکیه‌نك مستقبلده‌کی رفاه اقتصادیسنی تسهیل ایتمك اوزره ارمنیلرك ذکاسنه ، استعداد تجاریسنه ، صنایعنه احتیاجی اولدیغنی اخیراً بیان ایلدی . ارمنیلر آناطولیده عصرلرجه یاشامشلردر . تورکلر ایچون ارمنیلرك ممنونیت و مصادقتله کندی یانلرنده یاشاملری آرزویه شایان دکلیدر ؟ عصمت پاشا اقلیتلر وبالخاصه ارمنیلر سببیله ماضیده تحدث ایدن اختلافاتك اجنبی دسایسندن متولد اولدیغنی بر قاچ کره سویلدی . بونلرك تکرار کندی طوپراغنه برلشملرینه موافقت ایتدیکی تقدیرده تورکیه حکومتنك بونلری صداقتلی تورك وطنداشلری حالنه کتیره‌جك برطرزده معامله‌یه تابع طوتمسنده منفعتی واردر . مشارالیه تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوتلقینی رد ایتمیه‌جکی و تالی قومیسیونجه دقتله تدقیق اولنمسنه مساعده ایده‌جکی امیدنده بولندیغنی بیان ایلدی .

خدمت عسکریه‌دن معافیت ویرکوسنه کلنجه ، لورد کورزون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك تکلیفنی ایچه آکلایه‌مامشدر . آکلادیغی شی تورك اولسون اولماسون بو ویرکونك بوتون اهالیدن استیفا ایدلمش اولدیغیدر . بو ممکن‌در ، فقط اونك استحصال ایتمك ایستدیکی شی ویرکو تسویه‌سنه راضی اولمق شرطیله آسیای صغراده‌کی خرستیان اقلیتلرك تماماً خدمت عسکریه‌دن استثنا ایدلملریدر . تورك تاریخی حقنده‌کی معلوماتی خدمت عسکریه‌نك اقلیتلر ایچون بر زجر واسطه‌سی اولدیغنی کوسترمشدر . ایشته بو دخی تالی قومیسیونجه اهمیتله تدقیقی مستلزم بر مسئله‌در .

لورد کورزون ، عصمت پاشانك نطقنك اك مهم نقطه‌سنه یعنی جمعیت اقوامه تعلق ایدن قسمنه کلدی . بو نقطه حقنده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك مقدما اتخاذ ایتدیکی طور وحرکت قونفرانسك مأیوسیتنی موجب اولمش ایدی . فقط عصمت پاشا شمدی قونفرانسه تام بر وضوح و صمیمیت ایله تورکیه حکومتنك صلحك انعقادینی متعاقب جمعیت اقوامه کیرمکه حاضر اولدیغنی بیان ایدییور . دیکر طرفدن مشارالیه دیمشدرکه : بز بوراده صلح عقد ایتمك ایچون بولنیورز . بوندن صلح نه قدر چابوق عقد اولنورسه تورکیه‌نك جمعیت اقوامه اوقدر چابوق کیره‌جکی آکلاشیلیر . لورد کورزون تورکیه‌یی برقاچ هفته‌یه قدر مذکور جمعیتده اعضا کوره‌جکنی امید ایلدیکنی سویلدی .

عصمت پاشانك بیاناتی ایکی سببه مبنی خوش کورونمشدر . اولا ، تورکیه ایلروده سائر آوروپا دولتلرینك اشتراك مساعیسنه بوکونه قدر اولدیغندن زیاده ربط امنیت ایده‌بیله‌جکدر . و ثانیاً جمعیته التحاق آرزوسی الیوم لوزانده مناقشه اولنان بر چوق مسائلی حله مساعده بخش اوله‌جقدر . بوکیفیت ، بالکز اقلیتلر مسئله‌سی ایچون دکل دیکر اوچ مسئله حقنده‌ده دخی وارددرکه بو خصوصده‌ده قونفرانسك مساعیسی مادةً تسهیل قلنه‌جقدر .

عصمت پاشا ، نطقنك صوك قسمنده میثاق ملینك برماده‌سنده محتوی تأمیناته توفیقاً تورکیه حکومتنك بلاقید

جهان افکار عمومیه‌سی اوزرنده سوء تأثیر اجرا ایده‌جکنی نه اساسه بناءً سویلدیکنی عصمت پاشا آکلا
مشارالیه عصمت پاشا، لورد کورزونك ایراد ایتدیکی نطقك تأثیریله دکل بوتون اقسامی غیر قابل تجزی
تشکیل ایدن میثاق ملی‌یه اولان صداقتی طولاییسیله تورکیه هیئت مرخصه‌سنك موضوع بحث اساساتی
قبول ایلدیکنی علاوه ایتدی.

بوندن بشقه لورد کورزون غیر مسلم اقلیتلر مسئله‌سنك بتون کائناتك علاقه‌سنی تحریك ایتدیکنی، تو
متمادیاً مشکلات ایقاع ایتدکلرینی و اکر بوپوزدن قونفرانسی کسه‌رك لوزاندن مفارقت ایده‌جك اولور
دنیاده کندیلرینی مدافعه ایده‌جك بر سس بولامیه‌جقلرینی بیان ایلمش وایدن ایی‌یه دوشوندکدن
بو یولده ادارهٔ کلام ایتدیکنی علاوه ایتمشدر.

اکر بو سوزلرده بر انقطاع تهدیدی موجود ایسه و بو انقطاعدن تورکیه‌نك مسئول اوله‌جغی مقصو
مسئله بو حالده اورته‌یه سورولەمز، چونکه عصمت پاشا لورد کورزونك بو کلمه‌لری تفوه ایتمسندن اول
اقلیتلر حقوقنی طانیمغی قبول ایلدیکنی بیان ایتمشدر. دیکر طرفدن تورکیه هیئت مرخصه‌سنك م
چیقاردیغی حقنده بر مثال کوستریله‌مز؛ تورکلر شمدی‌یه قدر هیچ بر مسئله‌نك حلنی آتی‌یه براقمه‌مشل
تورك هیئت مرخصه‌سی صلح لهنده‌کی حسن نیتنی علی‌الدوام اثبات ایتمشدر. اوندن دائما مساعدات ایس
و اوده جهانك صلحی ایچون دائما فدا کارلقلرده بولنمشدر. تورکیه هیئت مرخصه‌سی کندی حسابنه ا
چالیشمغه دوام ایده‌جکدر. اکر بوکا رغماً بر انقطاع حاصل اولور و اکر بویله بر انقطاع ایچون
مسئله‌سی مناسب بر بهانه تشکیل ایدرسه بو حقیقتلر معلوم اولونجه تورکیه هیئت مرخصه‌سی، کندی
یوکسله‌جك سسك یالکز آنقره‌دن کله‌جك دکل، بوتون ملتلرك وجدانك سسی اوله‌جغنه قانعدر.

عصمت پاشا تورکیه هیئت مرخصه‌سنك صلح عقد ایتمك ایچون کلدیکنی و هرکس ایچون حق و
طلب ایلدیکنی بر کره دها تکراره لزوم کوردی. و شمدی واقع اولان بیاناتی شویله‌جه تلخیص ای

١ — تورکیه، صلحك عقدینی متعاقب جمعیت اقوامه داخل اولمقله بختیار اوله‌جقدر؟

٢ — تورکیه، مختلف آوروپا دولتلرینك مقاولاتله قبول ایلدکلری اساساته توفیقاً غیر مسلم ا
حقوقنی طانیر؛

٣ — تورکیه، بر عفو عمومی اعلان ایده‌جکدر.

بو بیانات، عصمت پاشانك قومیسیون حضورنده اقلیتلر معاهداتنه دائر افادهٔ مرامه مجبور قالمش او
منبعث اولمشدر. مذکور بیانات، قومیسیون حضورنده اظهار اولنان نقاط نظره رعایت اولنمق اوزره
بر دقت واهتمام ایله قلمه آلنمشدر.

و قومیسیونده واقع اولان بیاناته جواب تشکیل ایتدیکندن ضبطنامه‌یه عیناً درجنی و تالی قومیس
تقرر ایدن اساسلره توفیقاً مساعیسنه دوام ایلمسنی تکلیف ایتدی.

لورد کورزون عصمت پاشانك شمدی واقع اولان بیاناتنك طرزی بو مسئله‌یه دائر کچن ایکی
استعمال ایلدیکی لساندن پك فرقلی بولندیغی کورمکله بختیاردر. فی‌الواقع عصمت پاشا اقلیتلر مسئله‌سنك فوق
اهمیتنی و تورکیه هیئت مرخصه‌سنك خصمانه ویا غیر مساعد بر وضعیتنك عالم نزدنده سوء تأثیر حاصل ایده

موسیو ونیزه‌لوس آتیده‌کی بیاناتده بولوندی .

« یونان هیئت مرخصه‌سی ، تورکیه ایله یونانستان آره‌سنده مجبوری مبادلهٔ اهالی فکری، کندیسنجه دائما منفور کورولمش و آنجق ۶۵۰,۰۰۰ آناطولی رومنه یونان اردوسنك غربی تراکیای تخلیه‌ایتمسی‌اوزرینه مذکور مملکتی ترك ایدن ۳۰۰,۰۰۰ رومك انضمام ایلمسی صورتیله حاصل اولان ضرورت مؤلمه مواجهه‌سنده سرفرو ایدرك بویله بر مبادله مناقشه‌سنه کیرمك مجبوریتنده قالمش اولدیغنی بیانی التزام ایدر .

« اهالینك مجبوری‌مبادله‌سی مسئله‌سنك مناقشه‌سی پك بیوك بردقت جلب ایلمش ولورد کورزون‌ه‌دول‌متحده هیئت مرخصه‌سی رئیسی کی ذواتك یوکسك درجه‌ده حائز صلاحیت سوزلری بومعامله‌نك تعیین‌ماهیتنده کری قالمامشلردر .

« کرك روم، کرك تورك‌اولسون، مجبوری مبادله تدابیرینه معروض اهالی، بالذات بونك علیهنده پروتستو ایتمشلردر . ذاتاً مفارقت ایتمش اولانلر بیله اجدادینك طوپراقلرینه وعصردیده یوردلرینه اولان رابطه‌لرندن متولد بر ابتدائی حس سوقیله الی‌الابد اورادن تبعید ایدیله‌جکلرینه اینانمق ایسته‌میورلر. کینمکه مجبور اوله‌جق اولانلر ایسه سرکشلك ایدیور ومالك اولدقلری کافهٔ وسائطله عدم خشنودیلرینی اظهار ایلیورلر .

اشبو مطالعاته بناءً قرالیت حدودی داخلنده‌کی تورك اهالینك یونان اراضیسندن انفکاکی اصلا آرزو ایتمکده اولان یونان هیئت مرخصه‌سی شرائط آتیه تحتنده اهالینك مجبوری مبادله‌سندن واز کچیلمسنه حاضر بولندیغنی وبونی تکلیف ایتدیکنی بیلدیرمشدر :

« ۱ — یونان هیئت مرخصه‌سنك تخمینه نظراً ۳۰۰,۰۰۰ کشیه بالغ اولان و فقط تورکیه هیئت مرخصه‌سنك افاده‌سنجه، هرحالده برلرنده قالمجق اولان اللی بیك تورك اورتودوقس داخل اوله‌رق، مقداری ۲۵۰,۰۰۰ ی تجاوز ایتمیان آناطولینك روم‌اهالیسی هیچ بربهانه ایله بومملکتی ترکه ویا بشقه محللره نقل‌اولنمق ایچون ثابت مکنارینی براقمه مجبور طوتلیه‌جقدر .

« ۲ — یونانستانه مهاجرت ایتمش اولان آناطولینك روم اهالیسی آرزولری واقع اولدقجه وله‌الحمد شیمدی بیتمش اولان اختلاف یوزندن متحدث مشکلات تسویه ایدلدکجه کندی یوردلرینه عودته مأذون اوله‌جقلر واورادہ مملکتك اقتصاداً احیاسنه ومملکتك رفاهنه قوتلی صورتده تشریك مساعی ایده‌جکلردر ؛

« ۳ — صلح عقد اولنور اولنماز تراکیا روم اهالیسی دخی تورکیه حکومتنجه مذکور مملکتك منافعیله قابل توفیق کورلدیکی تقدیرده کذا یوردلرینه عودته سریست اوله‌جقدر ؛

« ٤ — استانبولك روم اهالیسی اکر آرزولرینه توافق ایدرسه بوشهرده اقامته دوام ایتمك خصوصنده سریستی‌تامه نائل اوله‌جقلردر . ذاتاً کیتمش اولانلر عودت خصوصنده سریست بوله‌جقلردر ؛

« ٥ — یونان حکومتی یونانستانده ساکن تورکلری‌یونان طوپراغی‌ترکه اجبار ماهیتنده عداوله‌بیله‌جك هیچ برتدبیر اتخاذ ایتمامك مجبوریتی درعهده ایده‌جکدر . یونان حکومتی عثمانلی اراضیسنده قالان ویا احکام آتیه موجبنجه اورایه عودت ایدن روم اقلیت عرقیه‌سنك انکشاف عقل و معنویاتی ایچون تورك‌حکومتنك بخش ایده‌جکی تأمیناتك عینی مذکور عرق اقلیتلره بخش ایتمکه آماده‌در ؛

« ٦ — سیویل اسرا ایله اسرای حربك وکذا آناطولیده‌قالمش اولان‌غیر مذکور عائله‌لری یونانستانده تمدید اقامت ایتدکجه مبادله‌لری یونان حکومتنك بلامهال مذاکره وعقده متمایل اولدیغی براتلاف مخصوصه زمین تشکیل ایده‌جکدر .

اقلیتلره آوروپا معاهده‌لرنده تعریف اولنان حقوق عمومیه‌یی بخش ایتمکه موافقت ایلدیکنی سویلمشدر . کورزون مختلف آوروپا دولتلریله عقد اولنان اقلیتلر معاهداتنك جمیع احوالده کافی اولدیغنه تماماً قانع اولم دریش ایتمشدر . ایشته بو کیفیت تالی قومیسیونك دقتله تدقیق ایتمسنه شایسته‌در. لورد کورزون قانون اسا عثمانلی ایمپراطورلغنده‌کی غیر مسلم جماعات لهنده دین و تدریساته متعلق بك خصوصی بر طاقم امتیازات مو اولدیغنی تورکیه هیئت مرخصه‌سنه اخطار آرزوسنده‌در . بو امتیازاتك الغا ویاخود آتلرك یرینه اوجله اقلیتلر معاهده‌لری جملهٔ احکامندن اولان حقوق عمومیه اقامه اولنماسی بك زیاده شایان آرزودر . کورزون فکرینی ایضاح ایچون سلطان عبدالمجید طرفندن ١٨٣٩ ده اعلان اولوب تورکیه‌ده جاعتاره اوجله بخش اولنمش اولان امتیازاتی تأیید ایدن مشهورکلخانه خط همایونی ذکر ایتدی . ١٨٥٦ معاهده‌سندن صکره بالآخره برلین معاهده‌سنك ٦٧ نجی ماده‌سیله، یکیدن تأیید اولنمش اولان عینی امتی تأمین ایدن یکی بر خط همایون اعلان ایدلدی . والحاصل ، اقلیتلرك مستفید اولدیغی دینی امتیازاتی صر صریحده تأمین ایدن ١٨٧٦ قانون اساسیسی یاخود مشروطیتی واردر . تورکیه هیئت مرخصه‌سی بو امتی ویا تأمیناتك آتیده الغاسی محق اولیه‌جغنی شبهه‌سز قبول ایده‌جکدر . لورد کورزون اقلیتلره بخش اول تأمیناتك هیئت عمومیه‌سنده داخل اولق اوزره شریعت اسلامیه‌نك اشبو احکامنه تالی قومیسیونك ص خصوصیده نظر دقتی جلب ایتمك ایستر .

والحاصل، اقلیتلره متعلق آوروپا معاهداتی احکامی تأمیناتك فعلی برصورتده مراقبه‌سنی جمعیت اقوامك توديع ایتمکده‌در . ایشته بونك ایچون لورد کورزون عصمت پاشانك جمیت اقوامه متعلق بیاناتی استماع بختیار اولمشدر. تورکیه اورایه داخل اولدیغی وقت اونك غیبوبتنده عدم خشنودیسنی موجب هیچ برمسئله د ایدیلمیه‌جك‌در. چونکه کندیسنه تعلق ایدن هرمسئله‌نك حدوثنده تورکیه‌نك، سوزینی دیکلتمکه واتخاذ قل هرنوع تدبیره عائد مذاکرات ومقررانه وآنك اجراسنه اشتراك ایتمکه حق اولهجقدر.

لورد کورزون رفقاسی ایله کندی نامنه تشریحاتندن طولابی عصمت پاشایه تشکر و پاشلایه‌جغی ایشه قومیسیونه موفقیت تامه تمنی ایتدی .

موسیو بارهر ، اقلیتلر مسئله‌سنك موجب اولدیغی استفاده بخش مذاکراتك ائتلاف افکار یولنده بك بر ترقینك حصولنه وسیله بخش اولدیغندن طولابی بیان مسرت ایلدی. عصمت پاشا ایله تورکیه هیئت مرخصه بو مسئله‌نك تدقیقنده نصفت و عدالت ابراز ایتمش اولدقلرینی آکلامقله بختیاردر . قونفرانس ذاتاً بوندن بولتمشدر . لورد کورزونله برابر قونفرانسده اثبات وجود ایدن دولتلرله تورکیه دولتنك خیری نامنه بو ائتلاف‌جوپانه‌نك تالی قومیسیونده‌ده تظاهر ایتمسنی تمنی ایتدی .

مارکی غارونی دخی مذاکره‌نك هردرلو مشکوکیتی برطرف وکچن جلسه‌ده بیان اولنان نقطهٔ نظ سویر ایلدیکندن طولابی بختیاردر. هرطرفك وبوکره حل ایدیلن مختلف نقطه‌لرك تدقیقنه مأمور تالی قومیس حسن نیتی سایه‌سنده قونفرانسك هرکسك آرزو ایلدیکی ائتلاف وصلحه واصل اولهجغی خصوصنده ش بولندیغنی و مساعیسنه مباشرت ایلیه‌جك اولان تالی قومیسیونك مساعیٔ مذکوره‌یی هرکسك موجب م اولهجق صورتده اکماله موفق اولهجغی امیدنده اولدیغنی بیان ایتدی .

موسیو ونیزه‌لوس آتیده‌کی بیاناتده بولوندی .

« یونان هیئت مرخصه‌سی ، تورکیه ایله یونانستان آره‌سنده مجبوری مبادلهٔ اهالی فکری، کندیسنجه دائما منفور کورولمش و آنجق ۶۵۰,۰۰۰ آناطولی رومنه یونان اردوسنك غربی تراکیای تخلیه‌ایتمسی اوزرینه مذکور مملکتی ترك ایدن ۳۰۰,۰۰۰ رومك انضمام ایلمسی صورتیله حاصل اولان ضرورت مؤلمه مواجهه‌سنده سرفرو ایدرك بویله بر مبادله مناقشه‌سنه کیرمك مجبوریتنده قالمش اولدیغنی بیانی التزام ایدر .

« اهالینك مجبوری مبادله‌سی مسئله‌سنك مناقشه‌سی یك بیوك بردقت جلب ایلمش ولورد کورزون‌ه‌دول متحده هیئت مرخصه‌سی رئیسی کبی ذواتك یوکسك درجه‌ده حائز صلاحیت سوزلری بومعامله‌نك تعین ماهیتنده کری قالمامشلردر .

« کرك روم، کرك تورك اولسون، مجبوری مبادله تدابیرینه معروض اهالی، بالذات یونك علیهنده پروتستو ایتمشلردر . ذاتاً مفارقت ایتمش اولانلر بیله اجدادینك طوپراقلرینه وعصردیده یوردلرینه اولان رابطه‌لرندن متولد بر ابتدائی حس سوقیله الی الابد اوردن تبعید ایدیله‌جکلرینه اینانمق ایسته‌میورلر. کیتمکه مجبور اوله‌جق اولانلر ایسه سرکشلك ایدیور ومالك اولدقلری کافهٔ وسائطله عدم خشنودیلرینی اظهار ایلیورلر .

اشبو مطالعاته بناءً قرالیت حدودی داخلنده‌کی تورك اهالینك یونان اراضیسندن انفکاکنی اصلا آرزو ایتمه‌مکده اولان یونان هیئت مرخصه‌سی شرائط آتیه تحتنده اهالینك مجبوری مبادله‌سندن واز کچیلمسنه حاضر بولندیغنی وبونی تکلیف ایتدیکنی بیلدیرمشدر :

« ۱ — یونان هیئت مرخصه‌سنك تخمینه نظراً ۳۰۰,۰۰۰ کشیه بالغ اولان و فقط تورکیه هیئت مرخصه‌سنك افاده‌سنجه، هرحالده یرلرنده قالمجق اولان اللی بیك تورك اورتودوکس داخل اولهرق، مقداری ۲۵۰,۰۰۰ ی تجاوز ایتمیان آناطولینك روم اهالیسی هیچ برجهانه ایله بوملکتی ترکه ویا بشقه محللره نقل اولنمق ایچون ثابت مسکنلرینی براقمغه مجبور طوتیله‌جقدر .

« ۲ — یونانستانه مهاجرت ایتمش اولان آناطولینك روم اهالیسی آرزولری واقع اولدقجه ولهالحمد شیمدی یتمش اولان اختلاف بوزندن متحدث مشکلات تسویه ایدلدکجه کندی یوردلرینه عودته مأذون اوله‌جقلر واورادہ مملکتك اقتصاداً احیاسنه ومملکتك رفاهنه قوتلی صورتده تشریك مساعی ایده‌جکلردر ؛

« ۳ — صلح عقد اولنور اولنماز تراکیا روم اهالیسی دخی تورکیه حکومتنجه مذکور مملکتك منافعیله قابل توفیق کورلدیکی تقدیرده کذا یوردلرینه عودتده سریست اوله‌جقدر ؛

« ٤ — استانبولك روم اهالیسی اکر آرزولرینه توافق ایدرسه بوشهرده اقامته دوام ایتمك خصوصنده سربستی تامه نائل اوله‌جقلردر . ذاتاً کیتمش اولانلر عودت خصوصنده سریست بوله‌جقلردر ؛

« ٥ — یونان حکومتی یونانستانده ساکن تورکلری یونان طوپراغنی ترکه اجبار ماهیتنده عداوله بیله‌جك هیچ برتدبیر اتخاذ ایتمامك مجبوریتی درعهده ایده‌جکدر . یونان حکومتی عثمانلی اراضیسنده قالان ویا احکام آتفه موجبنجه اورایه عودت ایدن روم اقلیت عرقیه‌سنك انکشاف عقلی و معنویاری ایچون تورك حکومتنك بخش ایده‌جکی تأمیناتك عینی مذکور عرق اقلیتلره بخش ایتمکه آماده‌در ؛

« ٦ — سیویل اسرایله اسرای حربك وکذا آناطولیده قالمش اولانفوس ذکورك عائله‌لری یونانستانده تمدید اقامت ایتدکجه مبادله‌لری یونان حکومتنك بلامهال مذاکره وعقده متمایل اولدیغی براتلاف مخصوصه زمین تشکیل ایده‌جکدر .

اقلیتلره آوروپا معاهده‌لرنده تعریف اولنان حقوق عمومیه‌یی بخش ایتمکه موافقت ایلدیکنی سویلمشدر .
کورزون مختلف آوروپا دولتلریله عقد اولنان اقلیتلر معاهداتنك جمیع احوالده کافی اولدیغنه تماماً قانع اولما
درپیش ایتمشدر . ایشته بو کیفیت تالی قومیسیونك دقتله تدقیق ایتمسنه شایسته‌در. لورد کورزون قانون اسا
عثمانلی ایمپراطورلغنده‌کی غیر مسلم جماعات لهنده دین و تدریساته متعلق پك خصوصی بر طاقم امتیازات مو
اولدیغنی تورکیه هیئت مرخصه‌سنه اخطار آرزوسنده‌در . بو امتیازاتك الغا ویاخود آنلرك یرینه اولجه
اقلیتلر معاهده‌لری جملهٔ احکامندن اولان حقوق عمومیه اقامه اولنمامسی پك زیاده شایان آرزودر .
کورزون فکرینی ایضاح ایچون سلطان عبدالمجید طرفندن طرفندن ۱۸۳۹ ده اعلان اولوب تورکیه‌ده
جماعتلره اولجه بخش اولنمش اولان امتیازاتی تأیید ایدن مشهورکلخانه خط همایوننی ذکر ایتدی . ۱۸۵۶
معاهده‌سندن صکره بالآخره برلین معاهده‌سنك ۶۷ نجی ماده‌سیله، یکیدن تأیید اولنمش اولان عینی امتی
تأمین ایدن یکی بر خط همایون اعلان ایدلدی . والحاصل ، اقلیتلرك مستفید اولدیغی دینی امتیازاتی صـ
صریحه‌ده تأمین ایدن ۱۸۷۶ قانون اساسیسی یاخود مشروطیتی واردر . تورکیه هیئت مرخصه‌سی بو امتی
ویا تأمیناتك آتیده الغاسی محق اولمیه‌جغنی شبهه‌سز قبول ایده‌جکدر . لورد کورزون اقلیتلره بخش اول
تأمیناتك هیئت عمومیه‌سنده داخل اولمق اوزره شریعت اسلامیه‌نك اشبو احکامنه تالی قومیسیونك ص
مخصوصه‌ده نظر دقتنی جلب ایتمك ایستر .

والحاصل، اقلیتلره متعلق آوروپا معاهداتی احکامی تأمیناتك فعلی برصورتده مراقبه‌سنی جمعیت اقوامك
تودیع ایتمکده‌در . ایشته بونك ایچون لورد کورزون عصمت پاشانك جمعیت اقوامه متعلق بیاناتنی استماع
بختیار اولمشدر. تورکیه اورایه داخل اولدیغی وقت اونك غیبوبتنده عدم خشنودیسنی موجب هیچ بر مسئله د
ایدیله‌میه‌جك‌در. چونکه کندیسنه تعلق ایدن هر مسئله‌نك حدوثنده تورکیه‌نك، سوزینی دیکلتمکه واتخاذ قل
هردرلو تدبیره عائد مذاکرات ومقرراته وآنك اجراسنه اشتراك ایتمکه حقی اوله‌جقدر.

لورد کورزون رفقاسی ایله کندی نامنه تشریحاتندن طولایی عصمت پاشایه تشکر و باشلایه‌جغی ایشد
قومیسیونه موفقیت تامه تمنی ایتدی .

موسیو باره‌ر ، اقلیتلر مسئله‌سنك موجب اولدیغی استفاده بخش مذاکراتك ائتلاف افکار یولنده پك
بر ترقینك حصولنه وسیله بخش اولدیغندن طولایی بیان مسرت ایلدی. عصمت پاشا ایله تورکیه هیئت مرخصه
بو مسئله‌نك تدقیقنده نصفت و عدالت ابراز ایتمش اولدقلرینی آکلامقله بختیاردر . قونفرانس ذاتاً بوندن
بولنمشدر . لورد کورزونله برابر قونفرانسده اثبات وجود ایدن دولتلرله تورکیه دولتنك خیری نامنه بو
ائتلافجویانه‌نك تالی قومیسیونده‌ده تظاهر ایتمسنی تمنی ایتدی .

مارکی غارونی دخی مذاکره‌نك هردرلو مشکوکیتی برطرف وکچن جلسه‌ده بیان اولنان نقطهٔ نظ
تنویر ایلدیکندن طولایی بختیاردر. هرطرفك وبوکره حل ایدیلن مختلف نقطه‌لرك تدقیقنه مأمور تالی قومیسـ
حسن نیتی سایه‌سنده قونفرانسك هرکسك آرزو ایلدیکی ائتلاف وصلحه واصل اوله‌جغی خصوصنده شـ
بولنمدیغنی و مساعیسنه مباشرت ایلیه‌جك اولان تالی قومیسیونك مساعیٔ مذکوره‌یی هرکسك موجب مم
اوله‌جق صورتده اکماله موفق اوله‌جغی امیدنده اولدیغنی بیان ایتدی .

صلابت عسکریه حقندکی مهلت تعیید ایدیلدی . بو کون بیله مسلمانلر بر صلابت عسکریه و برکوسه تابع اولمقسزین و مکلفیتدن آزاده اولمقدهدرلر .

« مسلمانلرك اجرای عبادت خصوصی ، الك کیچك بر مساعده مظهر اولمقدهدر .

« یکیشهرده رمضانده ، امساك و افطار زمانلری ، طوپ آتیلهرق اخبار اولونمقدهدر وحتیتك لیلهٔ ابتدیکی ساعتده یوکسك طوپلرك پارامك حلولی اعلان ایچون طوپ آتارلر .

« جامعات اسلامیهدك سلسلهٔ مراتب کنکلاق بر عظمتی حائزدر . مثلا ، جامعات طرفندن نصب اولنور . »

موسیو ونیزهلوس ، یونان حکومتك مسلمانلر حقنده اتخاذ ایتدیکی عالیجنابانه و مساعدکارانه حرکتندن خبردار اولدقدن صکره هیئت مرخصهسنك تورکیهدکی اقلیتلرك حمایهسی ایچون طلب اولنان تأمینات قبوله مساعد اولمسی ایچون اشبو احوالی تذکاره لزوم کورمشدر .

موسیو ونیزهلوس بعده تورکیهدکی رومللرك تورك ادارهسنه قارشی عصیان ایتمش اولدقلرینه دائر عصمت پاشانك اسنادآتی رد ایدی . تورك حاکیمنك استعفای مدتجه ترا کیانك ، آسیای صغرانك هیچ بر نقطهسنده ویا استانبولده ، رومللر اصلا عصیان ایتمشلردر .

موسیو ونیزهلوس مقدونیهدکی عسکره عصیان ایچون اعطا اولنان تأمل اولدقجه صرهده بولغاریستانکی رومللر محصللرینه اتحاد جارحت چالیشمشلردر . بو ایسه ، نظر ایدیلرسه پك طبیعی برحس در . مکر طرفندن موسیو ونیزهلوس و مساعدهلك عقدندن صوکره تورکیهده تاسیس اولنان رومللرك بوحکومتك الك صداقتلی تبعهسندن اولدقجه قوی قناعت بیله مکدهدر .

عصمت پاشا بوکون اوروپا کورزونك دیکر دولتلر نظارینك صره ایله ایراد ایدکاری اشتلاجلرینه صبابندن دولایی تفکر ایتدی . مشارالیه ، بوسئهلك تدقیق یکی مداخلهلره وسیله تشکیل ایتمیهجکی و بووسیله ایچلرینده داخلیهلك تظلمندهاینه قاریشیلمیهجغی امیدنده بولوندیغی سویلدی . اوروپا دولتلرینك آراسنده منعقد معاهدهلك اقتضاسنجه حقنده اجرای احکامی قبول ایدیلمك فقط معا اوتوه کیمیهجکدر . مشارالیه مسئهلك اساسات عمومیهسی اعتباریله حلی اولمسی تکلیف ایلدی .

موسیو ونیزهلوسك بیاناته کلنجه عصمت پاشا یونان برنجی مرخصلك کرك تورکلرك حسیات محتشانهسی وکرك اهالیلك مبادلهسی حقندکی افادات واقعهسی تکذیب ایلدیکنی ایلدیکندنطولایی بیان حیرت ایتدی .

بوسئه ، موسیو ونیزهلوسك تبعیات وتقلباتی دائر مستند تدقیق ایدلمش وخصوصیله اول قونجیوزده شدیدجه مذاکرات اولونوب ایرولهمشدر . بناءً علیه تورکیه هیئت مرخصهسی مسئهلك تامل قونجیوزیه تدقیقه دوام اولونماسی لازمکلجکی رأیندهدر .

موسیو ونیزهلوس محبوری اهالی مبادلهسی فکرینك کندیسجه اصلا عادلانه واتسانیجورانه بر صورت حل خلق ایتمهمش اولدیغنی تکرار ایتدی . کندی حاکمی ، دائما آنجق اختیاری بر مهاجرت مقابله اساسلك شایان قبول بر صورت حل اولهجغنه جکی مرکزده ایدی . فوجرانلك مساعیسی تسهیل ایتمك آزووی شدیدیله محبوری مبادله حقنده دوقتور ناسهلك تکلیفلرینی قبول ایتمه حاضر ایدیکنی وارمسی مقتضیار مسئهسی

• بو تکلیف ، اسرا ایله اعالیك مبادله‌سی مسئله‌سی تدقیق ایتمك اوزره قوفرانسك برنجی قومیسیر طرفندن تشکیل اولنان ثالث قومیسیونه عرض اولنمش و بو قومیسیونده‌کی یونان هیئت مرخصه‌سی تور هیئت مرخصه‌سندن واقعه فکریی بیان ایتمسی مصرانه رجا ایتمشدر .

• بو حالده ، مذکور هیئت مرخصه سالف‌الذکر ثالث قومیسیونك صلاحیتی عینی درجده مصرانه رد ایتمش یونان هیئت مرخصه‌سی بو مسئله‌ده کرك کندی حکومتك طور و حرکتی تعیین ایتمك کرك بالاده اولنان تکلیفاتی قبوله تورك هیئت مرخصه‌سی اقناع صددنده اعمال هود. قوفرانسی اماله ایتمك ایچون بو قومیسیر حضورنده بالاده‌کی تکلیفاتی تکرار ایله کسب شرف ایدر .

• یونان هیئت مرخصه‌سی ، اکر هر طرفدن تشریح اولنان ملاحظاتله وکندی تکلیفاتنه رغماً مبادله‌ای فکری حاکم اولمامش ایسه‌ده یونان حکومتی هرحالده‌کی اهالیك برلشمش بولندقلری اراضیده اقامت ایتمك خصوصنده طبعی و غیر قابل زوال حقنه وسعی مرتبه‌سنده خلل ایراث ایتمك مقصدیله محدوده حقندهکی انتلاق آمیز قرارلرك صدوری عد ایتدیکی اقدامده تطبیق حقی محافظه ایتدیکنی بیان ایتمکله لزوم کورمدی .

• فی‌الواقع یونان حکومتی ، آتیده قبول اجبار بر ضرورتك تحت تضییقنده و محدودیت مصلحت الجا قبول و تصدیق و هرکسك نظر شکرانه لایق بجون امکان داخلنده بذل مساعی ایده‌کلدن صوکره بو جبکده‌ده کی قرارلره ویره حکمدر .

موسیو وینزیلوس ، عصمت پاشایه حواله ویرمك ایچون سلطانلرك یوانقاسنده علی‌الدوام مستقیم اولدقلری حالده بعض ملاحظات علاوه ایتمش و بو خصوصده آتیده‌کی مذاکره ایراد ایلمشدر . قسالیایی یونانه ویرن ۱۸۸۱ معاهده‌سیله عثمانلیلرك حق خیارلری امتعال ایمك اوزره بولایت داخلده متمکن مسلمانلرك املاك و حقوق و ملکیتلری . و مدت ظرفنده اونلر خدمت عسکریه‌دن معاف ایدیلر . بو حکومتجه و حکمه کال احترامله رعایت اولندی . لکن مهلتك انقضاسندن صکره دخی حکومت مشار حرب عمومیه قدر مسلمانلردن هیچ بری محل عسکری آلتمشرین قرعه‌یه داخل ایتمکسزین دوام ایدی

١ تشرین ثانی ۱۹۱۳ تاریخنده آتینده بعض معاهدنامه‌لرله اوچ سنه ایچنده عثمانلی نابینی لهنده خیارلری استعمال ایده‌جکلری مجون مطلقیت عسکریه بخش ایدیلمشدی . و حکم موجبنجه یونان حکومتی اونلرك ارادصدرینه‌کی مسلمانلری مذکور مدت ظرفنده خدمت عسکریه‌یه مکلف طوتمق اصلا خاطرینه کتیرمامش بودن ماعدا معاهده احکامنه کوره تورکلر نابینی لهنده خیارلری استعمال ایده‌جکلری او مدت ظرفنده یالکز اجرای تزکیه‌ده‌جکلردی . فقط ظهور ، او زمان حرب عمومی دولایسیله غایت مشکل اولدیغندن یونانلو مسلمانلری خدمت عسکریه‌یه آلمق دوشونمکسزین ، مذکور مدتلك مرورندن صوکره مملکتی داخلنده اقامت معاهده ایتدی . حتی حرب عمومیده یونانستانده و بالطبع نابینی لهنده مساعیت و ترکوسی یونق ایکی جمعیتك خصوصیله بالکز مسلمانلره بخش ایلدکی و بودن استفاده ایتمیلری کری خدمات معاونه‌سنده استخدام اولنمق فرانسه و سیورك عاقدلرینك مسلمانلرك کوستریلان حسن معامله حقنده‌کی بیاناتی تأیید ایتمکلری مجون مذکور مسلمانلرك خاطرینه مستحق آتیده‌کی شهادتی ذکر ایلدی . (کانون ثانی ۱۹۱۱) :

• مسلمانلر ثالث اقطاب مشتمل اولنمه نزدیك اجنبیلر . وبعضا بوکون بیله هنداحاجه کندی منفعتلرینه مخالف بر حرکت مشاهده اولنمکده‌در .

اصاله عدل و رحمتك مقتضیه یونان حکومتی وجیهه نابینی دائما مساعده ایتدیکی کبی حتی امریکه قرالیه

معافیت عسکریه حقنده‌کی مهلت تمدید ایدلدی . بو کون بیله مسلمانلر بر معافیت عسکریه ویرکوسنه تابع اولمقسزین بو مکلفیتدن آزاده بولنمقده‌درلر .

« مسلمانلرك اجرای عبادت خصوصی ، اك کنیش بر مسامحه‌یه مظهر اولمقده‌در .

« یکیشهرده رمضانده ، امساك وافطار زمانلری ، طوپ آتیله‌رق اخبار اولونمقده‌در ومفتینك تعیین ایتدیکی ساعتده یونان طوپجیلری بایرامك حلولنی اعلان ایچون طوپ آتارلر .

« جماعات اسلامیه‌نك سلسلهٔ مراتب تشکیلاتی بر مختاریتی حائزدر . مفتی ، جماعات طرفندن نصب اولنور . »

موسیو ونیزه‌لوس ، یونان حکومتنك مسلمانلر حقنده اتخاذ ایتدیکی عالیجنابانه ومسامحه‌کارانه حرکتندن خبردار وله‌رق تورکیه هیئت مرخصه‌سنك تورکیه‌ده‌کی اقلیتلرك حمایه‌سی ایچون طلب اولنان تأمیناتی قبوله مساعد بولنمسی ایچون اشبو احوالی تذکاره لزوم کورمشدر .

موسیو ونیزه‌لوس بعده تورکیه‌ده‌کی روملرك تورك اداره‌سنه قارشی عصیان ایتمش اولدقلرینه دائر عصمت پاشانك اسناداتنی رد ایلدی . تورك حاکمیتنك امتدادی مدتنجه تراکیانك ، آسیای صغرانك هیچ بر نقطه‌سنده ویا استانبولده ، روملر اصلا عثمانلی قوتنه قارشی عصیان ایتمه‌مشلردر .

موندروس متارکه‌سندن صکره عثمانلی ایمپراطورلغی اراضیسنك تبدلاتی تأمل اولندیغی صره‌ده بو اراضیده‌کی روملر همجنسلریله اتحاد چاره‌سنه چالیشمشلردر . بو ایسه ، ظن ایدرسه‌م پك طبیعی بر حس‌در . دیکر طرفدن موسیو ونیزه‌لوس بو معاهده‌نك عقدندن صوکره تورکیه‌ده قاله‌جق روملرك بو مملکتك اك صداقتلی تبعه‌سندن اوله‌جغنه قوی قناعت بسله‌مکده‌در .

عصمت پاشا بوکون لورد کورزونك ودیکر دولتلر ممثللرینك صره ایله ابراز ایلدکلری ائتلافجویانه حسیاتدن دولایی تشکر ایتدی . مشارالیه ، بو مسئله‌نك تدقیقی یکی مداخله‌لره وسیله تشکیل ایتمیه‌جکی وبو وسیله ایله قوانین داخلیه‌نك تنظیمنده ایشه قاریشیلمیه‌جغی امیدنده بولوندیغنی سویلدی . آوروپا مملکتلری آراسنده منعقد معاهداتك اقلیتلر حقنده احتوا ایتدیکی احکامی قبول ایده‌جك فقط دها اوته‌یه کیده‌میه‌جکدر . مشارالیه مسئله‌نك اساسات عمومیه‌سی اعتباریله تلقی اولنمسنی تکلیف ایلدی .

موسیو ونیزه‌لوسك بیاناتنه کلنجه عصمت پاشا یونان برنجی مرخصنك کرك تورکلرك حسیات مشفقانه‌سی وکرك اهالینك مبادله‌سی حقنده‌کی افادات واقعه‌سنی تکذیب ایلدیکنی ایشتدیکندنطولایی بیان حیرت ایتدی .

بو مسئله ، موسیو ونیزه‌لوسك تمنیات وتلقیناتی دائره‌سنده تدقیق ایدلمش ومخصوص تالی قومیسیونده شمدی‌یه قدر مذاکرات اویولده ایلروله‌مشدر . بناءً علیه تورکیه هیئت مرخصه‌سی مسئله‌نك تالی قومیسیونجه تدقیقنه دوام اولونماسی لازمکله‌جکی رأینده‌در .

موسیو ونیزه‌لوس مجبوری اهالی مبادله‌سی فکرینك کندیسنجه اصلا عادلانه وانسانیتپرورانه بر صورت حل تلقی ایدلمامش اولدیغنی تکرار ایتدی . کندی محاکمه‌سی ، دائما آنجق اختیاری بر مهاجرت متقابله اساسنك شایان قبول بر صورت حل ارائه ایده‌بیله‌جکی مرکزنده ایدی . قونفرانسك مساعیسنی تسهیل ایتمك آرزوی شدیدیله مجبوری مبادله حقنده دوقتور نانسه‌نك تکلیفلرینی قبول ایده‌جك قدر ایلری‌یه وارمسی ملتجیلر مسئله‌سی

« بو تکلیف ، اسرا ایله اهالینك مبادله‌سی مسئله‌سنی تدقیق ایتمك اوزره قونفرانسك برنجی قومیسیو
طرفندن تشکیل اولنان تالی قومیسیونه عرض اولنمش وبو قومیسیونده‌کی یونان هیئت مرخصه‌سی تور
هیئت مرخصه‌سندن بوبابده فکرینی بیان ایتمسنی مصرانه رجا ایتمشدر .

« مع‌هذا ، مذکور هیئت مرخصه سالف‌الذکر تالی قومیسیونك صلاحیتنی عینی درجه‌ده مصرانه رد ایتمش
یونان هیئت مرخصه‌سی بو مسئله‌ده کرك کندی حکومتنك طور و حرکتنی تعیین ایتمك کرك بالاده
اولنان تکلیفاتی قبوله تورك هیئت مرخصه‌سنی اقناع ضمننده اعمال نفوذه قونفرانسی اماله ایلمك ایچون بو قومیسی
حضورنده بالاده‌کی تکلیفلری تکرار ایله کسب شرف ایدر .

« یونان هیئت مرخصه‌سی ، اکر هر طرفدن تشریح اولنان ملاحظاته وکندی تکلیفاتنه رغماً مبادله اه
فکری حاکم اولدیغی تقدیرده یونان حکومتی هرهانکی اهالینك یرلشمش بولندیغی اراضیده اقامت ایتمك خصوص
طبیعی وغیر قابل نزاع حقنه وسعی مرتبه‌سنده خلل ایراث ایتمامك مقصدیله مبادله مجبوریه حقنده‌کی ائتلافی آ
قراللغك ضروری عد ایتدیکی اقسامنده تطبیق حقنی محافظه ایتدیکنی بنه بیان ایتمکه لزوم کورور .

« فی‌الواقع یونان حکومتی ، آنجق مناقشه قبول ایتمز برضرورتك تحت تضییقنده ومجبوریت مصلحت الجا
قبول وتصدیقی و هرکسك نظر شکرانه ابلاغیچون امکان داخلنده بذل مساعی ایلدکدن صوکره بو
چیکنه‌مه‌که قرار ویره‌جکدر . »

موسیو ونیزه‌لوس ، عصمت پاشایه جواب ویرمك ایچون مسلمانلرك یونانستانده علی‌الدوام مستفید اولدقل
معامله حقنده بعض ملاحظات علاوه ایتمش وبو خصوصده آتیده‌کی مثاللری ایراد ایلمشدر . قسالیایی یونان
ویرن ۱۸۸۱ معاهده‌سیله عثمانلی تابعیتنك حق خیارلرینی استعمال ایتمك اوزره بوولایت داخلنده متمکن مسل
اهالی‌یه اوچ سنه‌لك بر مهلت ویرلمشدی . بو مدت ظرفنده اونلر خدمت عسکریه‌دن معاف ایدیلر . بو
حکومتجه بو حکمه کمال اهتمامله رعایت اولندی . اشبو مهلتك انقضاسندن صکره دخی حکومت مشار
حرب عمومی‌یه قدر مسلمانلردن هیچ برینی بدل عسکری آلنمقسزین قرعه‌یه داخل ایتمه‌مکده دوام ایلدی

۱ تشرین ثانی ۱۹۱۳ تاریخنده آتنه‌ده ممضی معاهده‌نامه دخی اوچ سنه ایچنده عثمانلی تابعیتی لهنده
خیارلرینی استعمال ایده‌جکلر ایچون معافیت عسکریه بخش ایدییوردی . بوحکم موجبنجه یونان حکومتی ا
اولنان اراضیده‌کی مسلمانلری مذکور مدت ظرفنده خدمت عسکریه ایله مکلف طوتمغی اصلا خاطرینه کتیرمد
بوندن بشقه معاهده احکامنه کوره تورك تابعیتی لهنده خیارلرینی استعمال ایده‌جکلر او مدت ظرفنده بو
طوپراغنی ترك ایده‌جکلردی . فقط بو هجرت ، او زمان حرب عمومی دولاییسیله غایت مشکل اولدیغندن یونان
بو مسلمانلری خدمت عسکریه‌یه آلمغی دوشونمکسزین ، مذکور مدتك مرورندن صوکره مملکتی داخلنده ا
اقامته مساعده ایتدی . حتی حرب عمومیده یونانستانده یونانلیلر لهنده معافیت ویرکوسی یوق ایکن بومسا
مخصوصه یالکز مسلمانلره بخش ایدلدی وبوندن استفاده ایتمه‌ینلر کری خدمات معاونه‌سنده استخدام اولند

موسیو ونیزه‌لوس ، یونانستانده مسلمانلره کوستریلان حسن معامله حقنده‌کی بیاناتنی تأیید ایچون عار
فرانسه ده‌سپه‌رنك خاطره‌سندن مستخرج آتیده‌کی شهادتی ذکر ایلدی . (کانون ثانی ۱۹۱۱) :

« مسلمانلر قابل انتخاب منتخب اولمقده تردد ایتمیورلر . ومع‌هذا بوکون بیله عندالحاجه کندی منفعتلر
مدافعه‌سی ایچون تورکیه حمایه‌سنه مراجعت ایتمکدن فارغ اولمامقده‌درلر . »

انفعاله محل ویرمه‌مك مقصدیله یونان حکومتی بوچیفته تابعیتی دائما مسامحه ایتدیکی کبی حتی امرنامهٔ قرالیل

١٦ نومرولو ضبطنامه

بوغازلر اصولنی تدقیقه مأمور قومیسیونه

٥ نومرولو ضبطنامه

١٨ کانون اول ١٩٢٢ تاریخلی پازار ایرتسی جلسه‌سی

جلسه ، ساعت اون آلتیده ، اوشی شاتوسنده ، لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو غروو (آمریقادول متحده‌سی) ؛ مارکی کورزون اوف کدلستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو بارەر ، موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قافلاماتوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو مونتانیا ، موسیو لاغو (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا) ؛ موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن ڤرالغی) ؛ عصمت پاشا ، رضا نور بك ، حسن بك (تورکیه) ؛ موسیو تەئودوروف ، موسیو استانچیوف (بلغارستان) ؛ موسیو چیچه‌رین ، موسیو راقوفسکی ، موسیو مدیوانی ، موسیو وورووفسکی (روسیه ، اوقرانیا ، کورجستان) .

کزا ذوات آیه رضی حاضر بولنمشلردر :

موسیو دوایت ، موسیو آموری (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ سیر و. تیرره‌ل ، آمیرال سیر

حقنده دیکر هرهانکی برصورت حلك تورکیه هیئت مرخصه‌سنجه رد ایدلمش اولمسندن ایلری کلمش
اکر بوخصوصده برسوءتفهم اولدیسه وتورکیه هیئت مرخصه‌سی دها انسانی واهالینك حقوق طبیعی
موافق براساسه مستنداً مسئله حقنده دیکر برصورت حل تأمل ایدیورسه، آنجق ضرورت تحتنده راض
مجبوری مبادله اصولنه موافقتنی کری آلمغه آماده‌در. بو موضوع اوزرینه مذاکره‌یه کیرمکه حاض
وحتی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك ملتجیلرك یوردلرینه عودتلری ایچون تعیین ایتمك ایستیه‌جکی تاریخی
متمایل بولندیغنی بیان ایلدی .

سیر هوراس رومبولد مبادلهٔ اهالی حقنده بر نقطه‌یی توضیح ایتمك ایسته‌دی .

استانبولده‌کی فوق‌العاده قومیسرلر بومسئله ایله اسباب آتیه اوزرینه مشغول اولمشلردر . روم اه
آسیای صغرایی ترك ایتدکلری وقت فوق‌العاده قومیسرلر مسئله‌یی تدقیق ایچون طوپلاندیلر . اوزمان
مسئله‌سیله مشغول اولمق اوزره استانبولده بولونان دوقتور نانسه‌ن اشبو اجتماعلرینه دعوت اولندی ؛
اهالی فکری اوندن صادر اولدی . فوق‌العاده قومیسرلر ایشك وسعت واهمیتنی ادراك ایدرك بونك قو
صلاحیتنده اولوب کندی صلاحیتلری داخلنده اولمادیغنی تقدیر ایتدیلر. اونك اوزرینه دوقتور نانسه‌ن
آنقره حکومتنك ممثلی حامد بکه مراجعت ایتدی . مبادلهٔ اهالی مسئله‌سنك آنجق مجبوری مبادله اساسی
تأمل ایدیله‌بیله‌جکی جوابی کندیسنه بالذات حامد بك طرفندن ویرلدی .

موسیو سپالایقوویچ دیکر متعدد دولتلرجه واقع اولدیغی کبی اقلیتلر حقنده آوروپاجه محدث
یکی دستورلره مطاوعتی قبول ایتمکله تورکیه ، عصری دولتلر میاننده اخذ موقع ایتمکده‌در دیدی وبو
طولایی قونفرانسی وتورکیه هیئت مرخصه‌سنی تبریك ایتدی .

جلسه ساعت ١٢ یی ١٠ کچه ختام بولدی .

کاتب عمومی
ماسیفلی

تصدیق اولنمشدر .

ف. ل . بیلدن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئه
(فرانسه) ؛ ق . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق .
(رومانیا) ؛ و. میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) ؛

بوغازلر اصولی متفقین تکلیفلرینك تدقیقی

لورد کورزون دیدیکه : اشبو قومیسیونك بوغازلر مسئله‌سنه تخصیص ایتدیکی ٨ کانون اول تاریخلی کچن اجتماعنده بوغازلرك سربستیسی وبوسربستی‌یی تأمینه صالح وسائط‌حقنده دعوت‌ایدن دولتلرجه متفقاً تقرر ایتمش بعض تکلیفلر درمیان اولنمش ایدی . دعوت ایدن اوچ دولت متخصصلرنجه تقرر ایتدیریلان مفصل شکل دائره‌سنده‌کی بوتکلیفاتی توزیع‌ایدرکن رئیس، کندیلرینه‌طوغریدن طوغری‌یه تعلق‌ایلیان خصوصاتده‌بوروژه‌یی تدقیق وآرزو ایلدکلری نقاط حقنده متفقین متخصصلری‌ایله استشاره ایده‌بیلمك فرصتی ویرمك دیکر هیئت مرخصه‌لره قارشی جیله‌کارانه برحرکت اوله‌جغنی بیان‌ایتمش ایدی. لورد کورزون ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوفرصتدن بحق استفاده ایتدیکنی ولایحه‌نك تورکیه اراضیسنه وپای تختك امنیته تعلق ایدن نقاطی حقنده تورکیه متخصصلریله دعوت‌ایدن دولتلر متخصصلری آره‌سنده برچوق مناقشات وقوعبولدیغنی اوکرنمکله‌بختیار اولمشدر . بومناقشه‌لردن استفاده ایدلمشدر . وبك چوق مسائلده رئیس متفقلرك مختلف تلقیناتده بولندقلرینی وتورکیه هیئت مرخصه‌سنك درمیان ایلدیکی اعتراضاتی حل وتسویه‌یه موفق اولدقلرینی خبر آلمشدر .

بومکالمانك نتیجه‌سی شواولمشدرکه شمدی قومیسیونه عرض اولنان پروژه هرنه‌قدر عینی اساسلره مستند ایسه‌ده بعض تفرعاتده ایلك پروژه‌دن فرقلیدر . بوتون هیئت مرخصلره آتیده‌کی درت مختلف وثیقه توزیع ایدلش اولوب الیوم الارنده بولنقده‌در :

ا) بوغازلردن سفائنك مرورینه متدائر قواعد الخ (ا اشارتلی لاحقه) ؛
ب) بوغازلر منطقه‌سنك غیرعسکری حاله افراغی، بومنطقه‌نك وسائط مدافعه‌سی (ب اشارتلی‌لاحقه) ؛
ج) اساس اعتباریله هرکسجه قبول ایدلش اولان بوغازلر قومیسیونك تشکیلی (ج اشارتلی لاحقه) ؛
د) بوغازلرك واستانبولك امنیت عسکریه‌سی ایچون تکلیف اولنان تأمینات (د اشارتلی لاحقه) .

لورد کورزون بووثائقدن هربری حقنده بعض ملاحظات عرض ایتمك آرزوسنده‌در .

چناق قلعه‌دن، مرمره‌دن وقره‌دکز بوغازندن سفائنك مرورینه متعلق قواعد خصوصنده ایلك پروژه‌نك شایان دقت صورتده تصریح وتوضیح ایدلش اولدیغنی کوریله‌جکدر . تفسیری داعی ترددا اوله‌بیله‌جك اولان بعض نقطه‌لر ، دها زیاده صریح مقررات صورتنده یازلمشدر . خاصة ، بوغازلردن کچن حرب سفینه‌لرینك استیمانی تحدید ایدن نظامنامه قره‌دکزده ساحلدار دولتلر لهنه تعدیل‌ایدلش ومرور کیفیتنك مراقبه‌سی فصل واقع اوله‌جغنه دائر احکام درجیله دها واضح برحاله قونولمشدر بوندن بشقه تورکیه‌نك بوغازلردن کچه‌جك حرب کیلرینك عددینی تعیین کیفیتنی تأمین خصوصنده‌کی وظیفهٔ مشکله‌دن مسئول طوتیله‌میه‌جغی تقرر ایتمشدر.

بوغازلر منطقه‌سنك غیر عسکری حاله افراغنه کلنجه تورکیه هیئت مرخصه‌سیله ایکی مختلف لایحه مناقشه ایدلمشدر . بونلرك هرایکیسی‌ده طوبلرك یاخود ثابت مدافعه وسائطنك تهدیدینه معروض قالمقسزین بوغازلردن مروری خفیف فرقلرله تأمینه معطوف ایدی‌که بوکیفیت بوغازلرك سربستیسنك برشرط اساسیسی‌در . الیوم قومیسیونك مساعیسندن اولان ایکنجی لایحه خارجدن کله‌جك بر هجومه قارشی تورکیه‌یه معقول بر درجه‌ده امنیت عسکریه تأمینه مقتضی احکام حقنده تورکلرجه سرد ایدیلن مطالعات نظر دقته آلنمق مقصدیله تسوید ایدلش ایدی . عسکری وبحری متفقین مرخصلری، بوایکی لایحه‌نك معاهده‌نك وضع‌ایتدیکی شرائط داخلنده اراضیسنك مدافعه‌سنی تشکیل ایچون تورکیه‌یه سربستی بخش ایلدیکی فکرنده‌درلر .

لایحهٔ اصلیه‌یه آتیده‌کی تعدیلات ادخال‌اولنمشدر. چناق قلعه‌نك ایکی طرفنده غیرعسکری مناطقك حدودی برطرفدن تکفور طاغی و دیکر طرفدن قره‌بیغا جوارینه قدرتقصیر ایدلمشدر . قره‌دکز بوغازی منطقه‌سی

د. گەیەس، ماژورجنرال بەرئەت ستووارت، موسیو رایان، کپتن پاوند، د. ن.، قائمقا
موسیو نیقولسون، موسیو فوربس آدام، موسیو لی‌پەر، موسیو ماق‌قلور، بیکباشی
یوزباشی ئەشلەی (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ ویس آمیرال لاقاز، جنرال وەیغان، موسیو
موسیو فروماژو، موسیو دولاقرووا، موسیو لاپورت، قائمقام قورئەن، قپودان دولامو
موسیو دوپرسەن، موسیو بارووا (فرانسە)؛ جنرال مازاراکیس، موسیو میخالوقوپولوس
دندرامیس، موسیو پولیتیس (یونانستان)؛ موسیو آرلوتتا، موسیو غواریغلیا، میرآلای
میرآلای ویتاله، موسیو چپامارا (ایتالیا)؛ موسیو ناغا اوقا، موسیو ساتو، میرآلای
قوروت قپودانی چورو (ژاپونیا)؛ موسیو قونچسقو، میرآلای دومیترەسقو (
موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی)؛ منیر بك، قائمقام توفیق بك
قپودانی شوکت بك (تورکیە)؛ موسیو مورفوف (بلغارستان)؛ موسیو بەرنەس
شاپوشنیقوف (روسیە ـ اوقرانیا ـ کورجستان).

کاتبلر: موسیو ف. لاموت بەلەن (آمریقا دول متحدەسی)؛ موسیو سپرینغ
موسیو ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ موسیو لاغارد، موسیو تاربە دوسن هاردووەز (ف
موسیو قوللاس (یونانستان)؛ موسیو ایندەللی (ایتالیا)؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا)؛
قونستانتینەسقو (رومانیا)؛ موسیو میلانوویچ، موسیو جودجوویچ (صرب ـ خروات ـ
قراللغی)؛ رشید صفوت بك (تورکیە)؛ مادموازل نادەجا، موسیو ستانچیوف، موسیو آ
(بلغارستان)؛ موسیو سابانین، موسیو آرەنس (روسیە ـ اوقرانیا ـ کورجستان).

ترجمان: موسیو قامەرلینك.

ایجاب ایدرسه مذاکرهٔ حاضره اثناسنده کرك کندیسی وکرك متخصصلر طرفندن دیکر ایضاحات ویریله‌جکدر. شیمدی مشارالیه بومسئله‌یه بردقت وعلاقهٔ مخصوصه عطف ایدن موسیو باره‌ردن متفقلرك تکلیفنك ملهم اولدیغی عمومی اساسلر حقنده بعض ملاحظات درمیان ایلمسنی ودعوت ایدن دولتلرك امید ایلدیکی وجهله لوزانده تمثیل اولنان مملکتلردن هر برینك بوسایه‌ده استحصال ایلیه‌بیله‌جکی غایه‌یی تصریح ایلمسنی رجا ایتدی .

موسیو باره‌ر بروجه آتی افاده مرام ایلدی :

بالکز قونفرانسده تمثیل ایدیلان دولتلری دکل دنیانك بالجمله ملل بحریه‌سنی علاقه‌دار ایدن بوغازلر سربستیسنی تأمینه معطوف متنلرك مذاکره‌سنه شروع ایتدیکمز شو زمانده دعوت ایدن اوچ دولتك قونفرانسه عرض ایلدکلری لایحه‌یی تنظیم ایدرکن ملهم اولدقلری نقاط نظری صراحت وقطعیته بیان ایتمکی بیسود ظن ایتمیورم. ایلك اول مسئله‌نك مختلف صفحاتنی تذکار ایتمك ایسترم .

حربدن اول بوغازلر هر دولتی باغلایان معاهدات موجبنجه مسدود ایدی . بوندن حاصل اولان نتایج وخیمه‌یی کیمسه اونوتمادی . تعهداتنه حرمتکار اولان فرانسه وانکلتره ، ویردیکی سوزلره تعمداً خلف ایدرك ممنوع صولره داخل اولمش اولان دشمنی ، اوکلرنده هیچ بر مادی حائل موجود اولمادیغی بر زمانده تعقیبدن توقی ایتدیلر .

متفقلرك بر قسمنك دیکرلرندن آیرلمسی ، تورکیه‌نك بتون منافعنه مغایر اوله‌رق بو یوزدن مدت مدیده اوزایان برحربه سوروکلنمسی ، بوندن تولد ایدوب بوتون دنیانك پك شدید برصورتده بارینی چکمکده اولدیغی سعالتلر اویله احوالك نتایج مشئومه‌سیدرکه متفقلر مظفریت احراز ایتدکلری کون استقبال ایچون بو احوالك دوامنه میدان ویرمه‌مکه عزم ایتمشلردر .

بناءً علیه موندروس متارکه‌سندن صکره اصول بحریه‌سی بوکون بلا تحدید ومراقبه سربستیٔ تامدن عبارت اولان بوغازلره وقره دکره کیردیلر .

احضار ایتدیکمز پروژه استقبالده مناسبات صلحجویانه احتیاجاتنه مستند وساحلدار اولانلرك امنیتی ایچون هیچ بر اندیشه‌یی دعوت ایتمیوب اونلرك حاکمیتلرینه حرمتکار اولان حر و معتدل بر اصول احداث ایتمك مقصدینه معطوفدر .

متخصصلریمزك راپورلرینك تسویدنده ملهم اولدقلری عمومی اساسلر بروجه آتیدر :

صلحی اتمام ایده‌جك اثر وجوده کتیرمك یعنی روابط تجاریه‌یی ، مناسبات صلحپرورانه‌یی تأمین ایدن قواعدی تثبیت ایتمك و بوقواعددن هیچ برنده حرب ایچون تسهیلاتی موجب اوله‌جغنه دائر الك اوفاق برشبهه ویا مقصد خفی اویاندیراجق برشی بولونمامق ؟ نهایت الك بیوکندن الك کوچوکنه قدر مساوات مطلقه دائره‌سنده معامله ایفاسنی وضع ایتمك .

بو اساسات ، سفائن تجاریه ایچون حرب وصلح زمانده ، کرك کیجه وکرك کوندوز مراقبه ، تحصیل رسوم وسائره کی کمینك اثنای سیاحتده توقفی ایجاب ایتدیروب منافعنه آغیر صورتده تأثیر ایده‌جك موانعدن هیچ برینه دوچار اولمقسزین تام بر سربستیٔ مرور ایله تأمین ایدلمشدر .

حرب سفائنی ایچون طونیلاتو مقدارینك دولتلر آره‌سنده مساواته و ساحلدار اولانلر حقنده هر کونا

ایچون دخی بوکا مماثل برتقصیر قبول اولنمشدر . بوندن بشقه مرمره دکزنده‌کی امیرعلی آطه‌سی غ
قیدندن خارج طوتلمش وبوزجه آطه قربنده واقع برآطه‌جق غیرعسکری منطقه‌داخلنه صوقلمشدر
غیرعسکریلك احکامنجه تورکیه‌هیئت مرخصه‌سنك ملاحظات مسروده‌سی استماع ایدلدکدن صکره
پك مهم مساعدانده بولونلمشدر تورکیه‌نك غیرعسکری مناطقدن مسلح قوتلری ترانسیت صورتیله
مأذون اولمسی واضحاً تقرر ایتمشدر . بو ، عصمت پاشانك صوك مذاکره‌لرده پك چوق اهمیت
اولدیغی برنقطه‌در . بوندن بشقه بو منطقه‌لر داخلنده هم تلفون هم تلغراف هم‌ده آلات بصریه ا
ومخابرات اصولی تشکیلنه مساعده اولنمشدر . تورکیه فیلوسی غیرعسکری منطقه‌لرله آطه‌لر صو
اولدیغی حالده بوغازلر صولرنده سیروسفر ایتمك وایتمق (میرلمك) حقنی محافظه ایده‌جکدر . والحاصل
سیروسفرك سربستیسی اساسی محافظه اولنمغله برابر تورکیه‌یه مرمره دکزی ایله ساحللرینك مداف
الزم بوتون تأمینات بخش ایدن احکام ایله ممکن مرتبه اتمام ایدلمشدر .

محق ومعقول بولندیغنده هرکسك متفق اوله‌جغنی لورد کورزونك امیدایلدیکی بواحکام وتعدیلا
اول تاریخنده بو قومیسیونه تورکیه هیئت مرخصه‌سی طرفندن عرض اولنان مفصل لایحه‌لرله تو
مرخصه‌سنك وقوع بولان اعتراضات وتمنیاتنه جواب اولمق اوزره وضع ایدلمشدر . بو مناسبتله لو
وجوده کتیریله‌جك نظامنامه‌لره بالجمله عاقدلر طرفندن رعایت ایدلمسی خصوصنه نظارت ایلمك وظیفه‌
قومیسیونی نامیله برقومیسیون احداثی لازم کله‌جکنی سویله‌مشدی . شیمدی دعوت ایدن دوا
تصویب اولنوب اشبو قومیسیونك احداثی ایچون تلقینات معقوله‌یی احتوا ایدن برپروژه‌یی مرخصا
عرض ایتمك ممکندر .

لورد کورزون ۸ کانون اول تاریخلی نطقنه ختام ویررکن مذاکره اولنه‌جق اوچنجی بر
بیله‌یرمشدی . بوده درسعادتك وعلی‌الاطلاق غیرعسکری حاله افراغ ایدیلن مناطقك امنیتنی
آلمق ایچون بولنه‌جق تأمیناتك شکلیدر . مذکور تأمیناته ویریله‌بیله‌جك شکل ، اهتمامله تدقیق ا
بوبولده وقوع بولان سعی واقدام جمعیت اقوامه دخوله طالب اولمق نیتنی اظهارایدرك تورکیه هیئت
ویردیکی تأمینات ممدوحه ایله خیلیدن خیلی‌یه قولایلاشدیرلمشدر . لورد کورزون بوقرارك الیوم م
برچوق مسائل حله یاردم ایده‌جکی ظننده‌در . بو ، هرحالده وقتیله جمعیت اقوام اعضاسنك موافق
آلاند آطه‌لری مسئله‌سنده اتخاذ اولنمش اولدیغی وجهله برتأمینات شکلی بولمغی تسهیل ایده‌جکدر . م
واقع اولان تکلیفاتك صوك قسمنده استانبولده داخل اولدیغی حالده غیرعسکری مناطقك امنیتنه وبوغا
سیروسفرك سربستیسنه ایراث ایدیله‌بیله‌جك هردرلو خلله قارشو تأمینات وجوده کتیرن برماده
بو ایکنجی نقطهٔ نظردن تأمینات واقعه‌نك تورکیه‌یه اولدیغی قدر بتون دنیا ملتلرینه‌ده فائده‌سی
تورکیه‌نك جمعیت اقوامه دخولیله کندیسنه ویرلمش اوله‌جق ماهیت عمومیه‌یی حائز تأمیناتی اکمال ا
دعوت ایدن دولتلر تکلیفلرینك تورکیه دولتنك حاکمیت وامنیتنه قارشی هیچ برتهدیدی احتوا ایتمدیکی
تورکیه هیئت مرخصه‌سیله افکار عمومیه‌سنی تطمینه زیاده‌سیله کفایت ایده‌جکدر . وبالعکس مذکو
ایلروده ظهور ایده‌جك اختلافات اسبابنی ازاله‌یه وتورکیه‌یه انکشاف ورفاهی ایچون پك الزم اولان اع
بخش ایتمکه معطوف اولدیغنی کوستره‌جکدر .

لورد کورزون توزیع ایدلمش اولان پروژه حقنده شومجمل اخطارات متقدمه‌ده بولنمغی لزوملی

ایجاب ایدرسه مذاکرهٔ حاضره اثناسنده کرك کندیسی وکرك متخصصلر طرفندن دیکر ایضاحات ویریلهجکدر. شیمدی مشارالیه بومسئلهیه بردقت وعلاقهٔ مخصوصه عطف ایدن موسیو باره‌ردن متفقلرك تکلیفنك ملهم اولدیغی عمومی اساسلر حقنده بعض ملاحظات درمیان ایلمسنی ودعوت ایدن دولتلرك امید ایلدیکی وجهله لوزانده تمثیل اولنان مملکتلردن هر برینك بوسایه‌ده استحصال ایلیه‌بیله‌جکی نهایه‌یی تصریح ایلمسنی رجا ایتدی .

موسیو باره‌ر بروجه آتی افاده مرام ایلدی :

بالکز قونفرانسده تمثیل ایدیلان دولتلری دکل دنیانك بالجمله ملل بحریه‌سنی علاقه‌دار ایدن بوغازلرسربستیسنی تأمینه معطوف متفلرك مذاکره‌سنه شروع ایتدیکمز شو زمانده دعوت ایدن اوچ دولتك قونفرانسه عرض ایلدکلری لایحه‌یی تنظیم ایدرکن ملهم اولدقلری نقاط نظری صراحت وقطعیتله بیان ایتمکی بیسود ظن ایتمیورم. ایلك اول مسئله‌نك مختلف صفحاتی تذکار ایتمك ایسترم .

حربدن اول بوغازلر هر دولتی باغلایان معاهدات موجبنجه مسدود ایدی . بوندن حاصل اولان نتایج وخیمه‌یی کیسه اونوتمادی . تعهداتنه حرمتکار اولان فرانسه وانکلتره ، ویردیکی سوزلره تصمداً خلف ایدرك ممنوع صولره داخل اولمش اولان دشمنی ، اوکلرنده هیچ بر مادی حائل موجود اولمادیغی بر زمانده ، تعقیبدن توقی ایتدیلر .

متفقلرك بر قسمنك دیکرلرندن آیرلمسی ، تورکیه‌نك بتون منافعه مغایر اولهرق بو بوزدن مدت مدیده اوزایان برحربه سوروکلنمسی ، بوندن تولد ایدوب بوتون دنیانك پك شدید برصورتده بارینی چکمکده‌اولدیغی سفالتلر اویله احوالك نتایج مشئومه‌سیدرکه متفقلر مظفریت احراز ایتدکلری کون استقبال ایچون بو احوالك دوامنه میدان ویرمه‌مکه عزم ایتمشلردر .

بناءً علیه موندروس متارکه‌سندن صکره اصول بحریه‌سی بوکون بلا تحدید ومراقبه سربستیٔ تامدن عبارت اولان بوغازلره وقوه دکزه کیردیلر .

احضار ایتدیکمز بروژه استقبالده مناسبات صلحجویانه احتیاجاتنه مستند وساحلدار اولانلرك امنیتی ایچون هیچ بر اندیشه‌یی دعوت ایتمیوب اونلرك حاکیتلرینه حرمتکار اولان حر و معتدل بر اصول احداث ایتمك مقصدینه معطوفدر .

متخصصلریمزك راپورلرینك تسویدنده ملهم اولدقلری عمومی اساسلر بروجه آتیدر :

صلحی اتمام ایده‌جك اثر وجوده کتیرمك یعنی روابط تجاریه‌یی ، مناسبات صلحپرورانه‌یی تأمین ایدن قواعدی تثبیت ایلمك و بوقواعددن هیچ برنده حرب ایچون تسهیلاتی موجب اوله‌جقنه دائر الك اوفاق برشیه ویا مقصد خفی اولدیرلجق برشی بولونمامق ؛ نهایت الك بیوکندن الك کوچوکنه قدر مساوات مطلقه دائره‌سنده معامله ایفاسنی وضع ایلمك .

بو اساسات ، سفائن تجاریه ایچون حرب وصلح زمانلرنده ، کرك کیجه وکرك کوندوز مراقبه، تحصیل رسوم وسائره کی کینك اثنای سیاحتده توقفی ایجاب ایتدیروب منافعنه آغیر صورتده تأثیر ایده‌جك موانعدن هیچ برینه دوچار اولمقسزین تام بر سربستیٔ مرور ایله تأمین ایدلمشدر .

حرب سفائنی ایچون طونیلاتو مقدارینك دولتلر آره‌سنده مساواتله و ساحلدار اولانلر حقنده هر کونا

ايجون دخى بوكا مماثل برتقصير قبول اولنمشدر . بوندن بشقه مرمره دكزنده‌كى امير على آطه‌سى غ
قيدندن خارج طوتلش وبوزجه آطه قريبنده واقع برآطه‌جق غيرعسكرى منطقه‌داخلنه صوقلمشدر .
غيرعسكريلك احكامنجه تورکیه‌هیئت مرخصه‌سنك ملاحظات مسروده‌سى استماع ايدلدكدن صكره
بك‌مهم مساعدتده بولونمشدر تورکیه‌نك غيرعسكرى مناطقدن مسلح قوتلرى ترانسيت صورتيله
مأذون اولمسى واضحاً تقرر ايتمشدر . بو ، عصمت پاشانك صوك مذاكره‌لرده پك چوق اهميت
اولديغى برنقطه‌در . بوندن بشقه بو منطقه‌لر داخلنده هم تلفون هم تلغراف هم‌ده آلات بصريه
ومخابرات اصولى تشكيله مساعده اولنمشدر . تورکیه فيلوسى غيرعسكرى منطقه‌لرله آطه‌لر صو
اولديغى حالده بوغازلر صولرنده سيروسفر ايتمك ويآتمق (ميرلك) حقنى محافظه ايده‌جكدر . والحاصل
سيروسفرك سربستيسى اساسى محافظه اولنمغله برابر تورکیه‌يه مرمره دكزى ايله ساحللرينك مدافع
الزم بولدقجه تأمينات بخش ايدن احكام ايله ممكن مرتبه اتمام ايدلمشدر .

محق ومعقول بولنديغندن هركسك متفق اولديغى لورد كورزونك اميدايلديكى بواحكام وتعديلا
اول تاريخنده بو قوميسيونه تورکیه هيئت مرخصه‌سى طرفندن عرض اولنان مفصل لايحه‌لرله تو
مرخصه‌سنك وقوع بولان اعتراضات وتمنياته جواب اولمق اوزره وضع ايدلمشدر . بو مناسبتله لو
وجوده كتيريلجك نظامنامه‌لره باجمله عاقدلر طرفندن رعايت ايدلمسى خصوصنه نظارت ايلك وظيفه‌س
قوميسيونى نامينه برقوميسيون احدانى لازم كلديكى سويله‌مشدى . شيمدى دعوت ايدن دوا
تصويب اولنوب اشبو قوميسيونك احدانى ايجون تلقينات معقوله‌يى احتوا ايدن برپروژه‌يى مرخصا
عرض ايتمك ممكندر .

لورد كورزون ٨ كانون اول تاريخلى نطقنه ختام ويررکن مذاكره اولنه‌جق اوچنجى بر
بيلديرمشدى . بوده درسعادتك وعلى الاطلاق غير عسكرى حاله افراغ ايديلن مناطقك امنيتى
آلمق ايجون بولنه‌جق تأمينات شكليدر . مذكور تأمينات وبريله‌بيله‌جك شكل ، اهتمامله تدقيق ا
بوبولده وقوع بولان سعى واقدام جميت اقوامه دخوله طالب اولمق نيتنى اظهارايدرك تورکیه هيئت
ويردیکى تأمينات ممدوحه ايله خيلى‌دن خيليه قولايلاشديرلمشدر . لورد كورزون بوقرارك اليوم م
برچوق مسائل حله يارديم ايده‌جكى ظننده‌در . بو ، هرحالده وقتيله جميت اقوام اعضاسنك موافق
آلاندآطه‌لرى مسئله‌سنده اتخاذ اولنش اولديغى وجهله برتأمينات شكلى بولنمق تسهيل ايده‌جكدر . ما
واقع اولان تكليفاتك صوك قسمنه . استانبولده داخل اولديغى حالده غيرعسكرى مناطقك امنيته وبوغا
سيروسفرك سربستيسنه ايراث ايديله‌بيله‌جك هردرلو خلله قارشو تأمينات وجوده كتيرلن برماده
بو ايكنجى نقطهٔ نظردن تأمينات واقعه‌نك تورکیه‌يه اولديغى قدر بتون دنيا ملتلرينه‌ده فائده‌سى
تورکیه‌نك جميت اقوامه دخوليله كنديسنه ويرلش اولمق ماهيت عموميه‌يى حائز تأميناتى اكمال ا
دعوت ايدن دولتلر تكليفلرينك تورکیه دولتنك حاكميت وامنيته قارشى هيچ برتهديدى احتوا ايتمديكو
تورکیه هيئت مرخصه‌سيله افكار عموميه‌سنى تطمينه زياده‌سيله كفايت ايدجكدر . وبالعكس مذكر
ايلروده ظهور ايده‌جك اختلافات اسبابنى ازاله‌يه وتورکیه‌يه انكشاف ورفاهى ايجون پك الزم اولان اع
بخش ايتمكه معطوف اولديغنى كوسترمه‌جكدر .

لورد كورزون توزيع ايدلش اولان پروژه حقنده شوعجل اخطارات متقدمه‌ده بولنمق لزومنى

اثنا سنده منافع ملیه‌سنی غایت ایی ادراك ایلدیکنی صیق صیق کوسترمش اولان تورکیه هیئت مرخصه‌سنك کندیسنه عرض اولنوب قبولی شرقده و بوتون دنیاده صاغلام بر صلح ضمانی اولهجق اولان معدلتکارانه ، معتدلانه وتماماً احرارانه تکلیفلری کاهی حقها تقدیر ایدهجکنه تمامیله اعتمادم واردر . صلحی دیکر دولتلر درجه‌سنده آرزو ایلیهن تورك رفقامزك بو مذاکراتك سرعتله نتیجه پذیر اولمسنی تمنی ایتدکلرینی بیلیورم . بوغازلر مسئله‌سنك تکلیف ایتدیکمز وجهله حل وفصلی قدر اشبو نتیجه‌یی هیچ بر شی تسریع ایده‌مز .

دعوت ایدن اوچ دولت بو صورت حلك اعظمی تأمیناتی تشکیل ایتدیکنی تخمین ایتمکده‌درلر .

یالکز برکله علاوه ایده‌جکم . عصمت پاشا حضرتلرینك بیوك قیمت عطف ایتدیکمز معاونتی ایله بوغازلر اصولنك تنظیمی ایچون ، امیدم وجهله ، بو کون رأیلرده اتفاق وقوعبولورسه بونده قونفرانس مساعیسنك موفقیتی ، بر صلح معاهده‌سنك سریعاً عقدی و عاله قارشو بوراده وظیفه ومسئولیتی تعهد ایتمش بولندیغمز اثر صلحپرورانه‌نك سریع ومتیمن بر صورتده میدانه قونمسی خصوصلرینك قطعی بر اماره‌سنی کوره‌جکم .

مارکی غارونی ایتالیانك بتون افعالنده ، خط حرکتنده کرك سیاسی کرکسه اداری واقتصادی ساحه‌ده الك بیوك سربستی اساسندن ملهم اولدیغنی درخاطر ایتدیردی . ایشته ایتالیا بوغازلر مسئله‌سنده سیروسفرك سربستیسنی اشبو اساسلره ملهم اولهرق طلب ایلمشدر . ایتالیا بوغازلرده سفائنك سربستی مرورینی مشکلاته اوغرامق ایچون هیچ برکیسه‌نك احوال وشرائط مخصوصه‌دن استفاده‌ایده‌میه‌جکی ظننده بولنمشدر. بوسربستی مرور الزمدر ، و ایشته بونك ایچوندرکه الیوم تکلیف اولنان احکام تحت قراره آلنمشدر. قومیسیون رئیسی ایله موسیو باره‌رك بیاناتندن صوکره ایتالیا مرخصسنك مذکور احکامك نقضدن تکرار بحث ایتمسی بی فائده‌در . مشارالیه سوزینی ایتالیانك ، دکزلرك سربستیسنی تمنی ایتمکده اولدیغنی وکذلك قره‌دکزده ساحلداردولتلرك اشبو احکامدن مستفید اولهبیلمه‌لرینی تمنی ایتمکده اولدیغنی بیانله نتیجه‌لندیردی.

تورك هیئت مرخصه‌سنك معروضاتی

عصمت پاشا ٨ کانون اول تاریخلی تشریحاتنده بوغازلردن سربستی مرور ایله بونلرك غیر عسکری حاله افراغی خصوصلرینه مابه‌الاستناد اولهجق اساساتی بیلدیرمکله کسب شرف ایلمشدی . بوکون متفق حکومتلر طرفندن تودیع اولنان تکلیفات ایچون تورکیه هیئت‌مرخصه‌سنك طلب‌ایلدیکی تعدیلاتی مفصلاً بیلدیره‌جکدر. بو تعدیلات بوغازلردن مرورك سربستیسی ایله بوغازلر منطقه‌سنك غیر عسکری حاله افراغی متضمن اولان ایکی پروژه‌یه عائددر .

عصمت پاشا بوغازلرك غیر عسکری حاله افراغی حقنده تورك مرخصلرینك قبول ایلدکلری احکامك تورکیه‌نك استعمال ایتمك ایسته‌دیکی مدافعه وسائط و اصولی حقنده احکام مذکوره خارجنده هیچ بر وجهله هیچ برتحدیدی متضمن اولماسی ودیکر طرفدن تورکیه‌ده وتراکیاده غیرعسکری حدودك تجاوزدن مصونیتی تأمین ایدلسی شرائط قطعیه‌سیله مقید اولهرق قبول اولوندیغنی آچیقدن آچیغه تصریح ایتمکه لزوم کوردی .

غیر عسکری حاله افراغ پروژه‌سنك عصمت پاشا طرفندن طلب اولنان تعدیلاتی آتیده‌کی ملاحظات وتفصیلاته استناد ایتمکده‌در .

١ — مرمره دکزی ، بوغازلر ، تعبیرندن خارج طوتلمایدر ؛

تجاوز فكرينك مفقوديتنه بر دليلدر . ساحلدار اولان دولتلو دونمالرينك فعاليتده اولان قسمى بو طونيلاتوسى مقدارينك هيچ بروجهله تجاوز ايدهميه جكى حدى تعيين ايدر . اليوم دولتلرك قره دكزه كى مأذون اولديغى قوت اك مساعد فرضيه يه كوره بيله بيوك بر قيمت عسكريه يى حائز اولميان اوچ قراو عبارت قاله بيله جك اوچ كمى يه تنزل ايتمكده در .

آمريقادول متحده سى ممثلك بر حرب كيمسنك مدت موجوديتنده تخريب فعلى غايت نادر براستنا بوراده اخطار ايتمكله بوسفائك صلح زمانندهكى نافع وظيفه سى بو صورتله تعيين ايدلمش اولهيورمى ؟

ديكر طرفدن كوره جكسكزكه وضع ايتديكمز اصول سايه سنده حاكميت اساسى ايكى صريح ا- تصديق اولونمقده در . بونلردن برى عددلريله مدت توقفلرينى تعيين ايده رك سفائن حربيه نك كندى ليمانلرى انداز اولمسى حقنى هر مملكتك كنديسنه براقمور . ديكرى اختلاف حالنده ملى طوبراغك امنيتى ايجون ألندهكى وسائطك جله سنى بلا تقييد استعمال خصوصنده سربست براقيلمق صورتيله ، اولدقجه كى مناطقده ، غير عسكرى حاله افراغ تدبيرينه موافقت ايدن دولته قارشى مدافعة مليه قاعدة مقدسه سنى بخش وتأييد

او حالده بو غير عسكريلكه افراغدن نه قالمور ؟ آنجق بر تمثال قالمور ؛ صلح تمثالى . مستقيمانه و امنيتى برحسن قبول تمثالى . اخيراً دوچار اولمش اولديغى وآغيرلتى دها خيلى زمان اوزرينه چوكه جك آجى صكره دنيانك مشتاق اولديغى صلح جهانه قارشى تورك ملتنك كوستره جكى حرمت .

سربستجه موافقت اولنان بو صلح رهينه لرينه مقابل تورکيه نك بحق طلب ايده بيله جكى تأمينات دن ايتمكلكم لازم كلير . ايلك نظرده اتلافك بعض مشكلات اراءه ايده جكى ظن اولونيور . بو اك يوكسك غايه لر مقصود اولان بر ساحه ده يالكز مادى تأمينات آرامق كيفيتنده مندمج دكلميدر ؟

فى الواقع تاريخ بزه كوستريورکه انسانلرك اك دقيق تدبيرلرى اكثريا خيانته قارشو بر شيئه يارار واك صاغلام تأمينات ، وبرىلان سوزوناموس ملى انديشه سنه مستند بولنمقده در . بلجيقانك بيطرفلغندن و غير قابل تجاوز اولمسندن دها صاغلام تأمينات اوله بيليرمى ايدى ؟ بوتون بونلردن نه قالدى ؟ كال وبرلش اولان سوزه ايلك دقيقه ده وقوعبولان تجاوز ايله هيچ بر شى قالمادى . وياخود هيچ منزله سنه تاملرينه ادارهٔ كلام ايتديكم دولتلر خصملرينى ساحهٔ فضاحنده تعقيبدن تحذير نفس ايلمشلردر . بونلر ، طوغ وناموسيرورلكلرى حقنده بوندن دها مقنع نه دليل كوسترهبيلير ؟

ايشته بونك ايجوندر كه لزومى حس ايتديرن تأمينات ومجبوريتلرك شكلى نه اولورسه اولسون محدود بر عددينه مقصور قالدقجه كافى باصنى اولهماز . آرانمق لازم كلن شى احدائى موضوع بحث اصول سربستيسنه خلل كتيرمكه جرأت ايده جكلرك بو جرأتى قيه جق بر قوهٔ معنويه استنادكاهيدر

دعوت ايدن دولتلر تأمل ايديلان احكامى جميت اقوامك تحت حمايه سنه وضع ايتمكى آرزو ايتمكه قوهٔ معنويه يى مراد ايديورلر . بواحكام ، رسميت وعلنيتدن واوكا واضع امضا دولتلرك اهميت وعددندن آرتق بالكز بر تعهددن عبارت قاليه جقدر . بونلر مستقبلده صلح عليهنه وقوع بوله جق تجربه لره قارشو مضوى سدى جكمك ايجون حربلرك اك ظالمانه فرداسنده حاصل اولان جميته داخل بوتون دولتلرك دوليه سنده نوعما بر بوله جقدر .

تورکيه حكومتى بوغازلر اصولى جميت اقوامك حمايه سنه وضع اولنمقله كنديسنك ده حسيات عمومه تحت صيانته قونولديغنى آكلاميه جقدر . بو حسيانه قارشى كله جك بك آز مملكت اولديغندن امينم . ما

اثنا سنده منافع ملیه‌سنی غایت ایی ادراك ایلدیکنی صیق صیق کوسترمش اولان تورکیه هیئت مرخصه‌سنك کندیسنه عرض اولنوب قبولی شرقده و بوتون دنیاده صاغلام بر صلح ضمانی اولهجق اولان معدلتکارانه ، معتدلانه وتماماً احرارانه تکلیفلری کاهی حقها تقدیر ایدهجکنه تمامیله اعتمادم واردر . صلحی دیکر دولتلر درجه‌سنده آرزو ایلیهن تورك رفقامزك بو مذاکرانك سرعتله نتیجه پذیر اولمسنی تمنی ایتدکلرینی بیلیورم . بوغازلر مسئله‌سنك تکلیف ایتدیکمز وجهله حل وفصلی قدر اشبو نتیجه‌یی هیچ بر شی تسریع ایده‌مز .

دعوت ایدن اوچ دولت بو صورت حلك اعظمی تأمیناتی تشکیل ایتدیکنی تخمین ایتمکده‌درلر .

یالکز برکله علاوه ایده‌جکم . عصمت پاشا حضرتلرینك بیوك قیمت عطف ایتدیکمز معاونتی ایله بوغازلر اصولنك تنظیمی ایچون ، امیدم وجهله ، بو کون رأیلرده اتفاق وقوعبولورسه بونده قونفرانس مساعیسنك موفقیتی ، بر صلح معاهده‌سنك سریعاً عقدی و عاله قارشو بوراده وظیفه ومسئولیتی تعهد ایتمش بولندیغمز اثر صلحپرورانه‌نك سریع ومتیمن بر صورتده میدانه قونمسی خصوصلرینك قطعی بر اماره‌سنی کوره‌جکم .

مارکی غارونی ایتالیانك بتون افعالنده ، خط حرکتنده کرك سیاسی کرکسه اداری واقتصادی ساحه‌ده الك بیوك سربستی اساسندن ملهم اولدیغنی درخاطر ایتدیردی . ایشته ایتالیا بوغازلر مسئله‌سنده سیوسفرك سربستیسنی اشبو اساسلره ملهم اولهرق طلب ایلمشدر . ایتالیا بوغازلرده سفائنك سربستی مرورینی مشکلاته اوغراتمق ایچون هیچ برکیسه‌نك احوال وشرائط مخصوصه‌دن استفاده ایده‌میه‌جکی ظننده بولنمشدر . بوسربستی مرور الزمدر ، و ایشته بونك ایچوندرکه الیوم تکلیف اولنان احکام تحت قراره آلنمشدر . قومیسیون رئیسی ایله موسیو باره‌رك بیاناتندن صوکره ایتالیا مرخصسنك مذکور احکامك نقضندن تکرار بحث ایتمسی بی فائده‌در . مشارالیه سوزینی ایتالیانك ، دکزلرك سربستیسی تمنی ایتمکده اولدیغنی وکذلك قره‌دکزده ساحلداردولتلرك اشبو احکامدن مستفید اولهبیلمه‌لرینی تمنی ایتمکده اولدیغنی بیانله نتیجه‌لندیردی.

تورك هیئت مرخصه‌سنك معروضاتی

عصمت پاشا ٨ کانون اول تاریخلی تشریحاتنده بوغازلردن سربستی مرور ایله بونلرك غیر عسکری حاله افراغی خصوصلرینه مابه‌الاستناد اولهجق اساساتی بیلدیرمکله کسب شرف ایلمشدی . بوکون متفق حکومتلر طرفندن تودیع اولنان تکلیفات ایچون تورکیه هیئت‌مرخصه‌سنك طلب ایلدیکی تعدیلاتی مفصلاً بیلدیره‌جکدر. بو تعدیلات بوغازلردن مرورك سربستیسی ایله بوغازلر منطقه‌سنك غیر عسکری حاله افراغی متضمن اولان ایکی پروژه‌یه عائددر .

عصمت پاشا بوغازلرك غیر عسکری حاله افراغی حقنده تورك مرخصلرینك قبول ایلدکلری احکامك تورکیه‌نك استعمال ایتمك ایسته‌دیکی مدافعه وسائط و اصولی حقنده احکام مذکوره خارجنده هیچ بر وجهله هیچ برتحدیدی متضمن اولماسی ودیکر طرفدن تورکیه‌ده وتراکیاده غیرعسکری حدودك تجاوزدن مصونیتی تأمین ایدلمسی شرائط قطعیه‌سیله مقید اولهرق قبول اولوندیغنی آچیقدن آچیغه تصریح ایتمکه لزوم کوردی .

غیر عسکری حاله افراغ پروژه‌سنك عصمت پاشا طرفندن طلب اولنان تعدیلاتی آتیده‌کی ملاحظات وتفصیلاته استناد ایتمکده‌در .

١ — مرمره دکزی ، بوغازلر ، تصیرندن خارج طوتلایدر ؛

تجاوز فکرینك مفقودیتنه بر دلیلدر . ساحلدار اولان دولتلر دونمالرینك فعالیتده اولان قس
طونیلاتوسی مقدارینك هیچ بروجهله تجاوز ایده‌میه‌جکی حدی تعیین ایدر . الیوم دولتلرك قره‌د
مأذون اولدیغی قوت اك مساعد فرضیه‌یه کوره بیله بیوك بر قیمت عسکریه‌یی حائز اولمیان او
عبارت قاله‌بیله‌جك اوچ کمی‌یه تنزل ایتمکده‌در .

آمریقادول متحده‌سی ممثلنك برحرب کمیسنك مدت موجودیتنده تخریب فعلی غایت نادر بر
بوراده اخطار ایتمکله بوسفائنك صلح زماننده‌کی نافع وظیفه‌سی بو صورتله تعیین ایدلمش اولمه‌یو

دیکر طرفدن کوره‌جکسکزکه وضع ایتدیکمز اصول سایه‌سنده حاکمیت اساسی ایکی ص
تصدیق اولونمقده‌در. بونلردن بری عددلریله مدت توقفلرینی تعیین ایده‌رك سفائن حربیه‌نك کندی
انداز اولمسی حقنی هر مملکتك کندیسنه براقیور . دیکری اختلاف حالنده ملی طوپراغك
ایچون ألنده‌کی وسائطك جمله‌سنی بلا تقیید استعمال خصوصنده سربست براقیلمق صورتیله ، اول
مناطقده، غیرعسکری حاله افراغ تدبیرینه موافقت ایدن دولته قارشی مدافعهٔ ملیه قاعدهٔ مقدسه‌سنی بخش

او حالده بو غیر عسکریلکه افراغدن نه قالیور؟ آنجق بر تمثال قالیور ؛ صلح تمثالی . مستقیمانه
برحسن قبول تمثالی . اخیراً دوچار اولمش اولدیغی وآغیرلغی دها خیلی زمان اوزرینه چوکه‌جك
صکره دنیانك مشتاق اولدیغی صلح جهانه قارشی تورك ملتنك کوستردیکی حرمت .

سربستجه موافقت اولنان بو صلح رهینه‌لرینه مقابل تورکیه‌نك بحق طلب ایده‌بیله‌جکی تأ
ایتمکلکم لازم کلیر . ایلك نظرده ائتلافك بعض مشکلات ارائه ایده‌جکی ظن اولونیور. بو اك ی
غایه‌لر مقصود اولان بر ساحه‌ده یالکز مادی تأمینات آرامق کیفیتنده مندمج دکلمیدر ؟

فی‌الواقع تاریخ بزه کوستریورکه انسانلرك اك دقیق تدبیرلری اکثریا خیانته قارشو بر شیئ
واك صاغلام تأمینات، ویریلان سوزوناموس ملی اندیشه‌سنه مستند بولنمقده‌در. بلچیقانك بیطرفلغن
غیر قابل تجاوز اولمسندن دها صاغلام تأمینات اوله‌بیلیرمی ایدی ؟ بوتون بونلردن نه قالدی ؟
ویرلمش اولان سوزه ایلك دقیقه‌ده وقوعبولان تجاوز ایله هیچ بر شی قالمادی. ویاخود هیچ من
نامارینه ادارهٔ کلام ایتدیکم دولتلر خصملرینی ساحهٔ فضاحتده تعقیبدن تحذیر نفس ایلمشلردر. بونلر،
وناموسپرورلکلری حقنده بوندن دها مقنع نه دلیل کوستره‌بیلیرلر ؟

ایشته بونك ایچوندرکه لزومنی حس ایتدیرن تأمینات ومجبوریتلرك شکلی نه اولورسه اول
محدود بر عددینه مقصور قالدقجه کافی باصغی اوله‌ماز . آرانمق لازم کلن شی احداثی موضوع
اصول سربستیسنه خلل کتیرمکه جرأت ایده‌جکلرك بو جرأتنی قیره‌جق بر قوهٔ معنویه استنادکاه

دعوت ایدن دولتلر تأمل ایدیلان احکامی جمعیت اقوامك تحت حمایه‌سنه وضع ایتمکی آرزو
قوهٔ معنویه‌یی مراد ایدییورلر. بواحکام، رسمیت وعلنیتدن واوکا واضع امضا دولتلرك اهمیت وع
آرتق یالکز بر تعهددن عبارت قالمیه‌جقدر . بونلر مستقبلده صلح علیهنه وقوع بوله‌جق تجربه‌لره
معنوی سدی چکمك ایچون حربلرك اك ظالمنك فرداسنده حاصل اولان جمعیته داخل بوتون
دولیه‌سنده نوعما بر بوله‌جقدر .

تورکیه حکومتی بوغازلر اصولی جمعیت اقوامك حمایه‌سنه وضع اولنمقله کندیسنك‌ده حسیات
تحت صیانتنه قونولدیغنی آکلایه‌جقدر . بو حسیاته قارشی کله‌جك پك آز مملکت اولدیغندن امینم

طلبی ، اساسا خیالی صورتده تطمین ایتمك تشبثنده بولندیغی عیاناً کوریلیور. شهه‌سز تورکیه‌نی روسیه‌دن آیرمق وقره‌دکزده‌کی تورك ساحللرینك امنیتی تأمین ایدملکسزین روسیه‌نی دیکر دولتلرك هجوملرینك بتون باروتقلی آلتنه قویمقله تورکیه‌نك امنیتی تأمین ایدیله‌بیله‌جکی حقنده‌ده یاکلش بر ذهاب اویاندرمق ایسته‌نیلیور. یکی پروژه تورکیه‌یه بویله بر منفذ حمایه بخش ایدر کبی کورونمکله برابر روسیه‌یه قارشی بونون حرب تهدیدلرینی محافظه ایدییور.

« بو پروژه ، حال حربده تورکیه بیطرف ایکن قره دکز بوغازلرینی بلا قید اجنبی حرب دونمالرینه آچق یعنی روسیه ایله متفقلرینك سواحل جنوبیه‌سنی دنیانك اك قوتلی دونمالرینك هجومنه معروض براقق ادعای مالایطاقی محافظه ایتمکدر. نته کیم صلح زمانلرنده بیله بوپروژه هردولته بودکزه ساحلدار دولتلرك اك قوتلی دونمالری قدر بردونما کوندرمکه مساعده ایدییور. یعنی قره دکزده‌ده اجنبی دولتلره عظیم برتفوق بخش ایتمك ایسته‌یور. اکر بوتون قره دکز دولتلری غیر عسکری حاله کیره‌جك اولسه‌لربیله اجنبی دولتلردن هر بری قره دکزه هر بری اون بیك طونیلاتوی تجاوز ایده‌میه‌جك اوچ حرب کیمسی کوندره‌بیله‌جکلردرکه بوده روسیه‌نی و متفقلرینی غیر عسکری حاله کیرمکی منع ایتمك دیمکدر . و بالعکس بو پروژه روسیه‌نی سلاحلانمه مجبور ایتمکده‌در . چونکه اختلاف وقوعنده سواحل جنوبیه‌سی ساحلدار اولمیان دولتلرك بوتون هجوملرینه معروض بولنه‌جقدر . قره دکز مدخلی بو صوك دولتلرك دونمالرینه آچقله برابر دعوت ایدن دولتلرك پروژه‌سی بوغازلرده حرکات حربیه‌یی منع ایتمك ایسته‌مکده‌در . فقط حرب زمانده حرب کیلرینه برکره بوغازلردن آچیلدیغی بوغازلرك اشیکنده حرکات حربیه‌یی دوردیرمق ایسته‌مه‌نك بوش و مخیل بر شی اولدیغی آشکاردر . حرب منطقی اویله‌درکه دکزده حرکاتك وجهه‌سنی یالکز ملاحظات عسکریه تعیین ایده‌جکدر .

« دعوت ایدن دولتلرك صوك پروژه‌سی ، سفاین هوائیه و نه‌ده تحت‌البحرلر ایچون بر ممنوعیت وضع ایتمیور . بناءً علیه اك تخریبکار وسائط حربیه وبحریه قره دکزه سربستجه دخول ایده‌جکدر .

« غیر عسکریلکه متعلق احکام استانبول‌ایله داخلی اراضیسنك امنیتی مدافعه وسائطی تورکیه بخش ایدیور کبی کورونمکده‌در . بومفروض مساعدات بی اساسدر. فی‌الواقع چناق قلعه بالفعل بیوك غرب فیلولرینك هر درلو حرکاتنه آچیق بولندیغی کبی استانبوله مذکور بو غازلره قارشی هیچ بر مؤثر حمایه ویرله‌مکده‌در . دعوت ایدن دولتلرك پروژه‌سی عصمت‌پاشانك ۸ کانون اول تاریخلی جلسه‌ده وقوعبولان افاداتی مثللو توصیف ایدیله‌بیلیر . فی‌الواقع مشارالیه بوغازلری تحکیم ایتمك تورکیه‌نك اك حساس و اك مهم حوالیسنی آنی بر هجومك تحت تأثیرنده وسائط مدافعه‌سز براققدر . عصمت پاشا بوغازلرك اهمیت سوق الجیشیه‌سنه بناءً هر محاربك آنلره وضع ید ایتمکه تشبث ایده‌جکنی ، بونك برطاقم اختلافاتی وبالنتیجه حربی موجب اولدیغنی حالبوکه بشقه وقت بواختلافاتك سلاحه صاریلمه‌زدن حل ایدیله‌بیله‌جك ایدوکنی وبونك ایسه تورکیه‌یی هیچ منفعتدار اولمادیغی نزاعلره دوشوره‌جکی قید ایدییوردی . عصمت‌پاشا بوغازلرك غیر عسکری حاله افراغی صلحی حکمسز براقدیغنی غیرقابل رد وجرح برصورتده اثبات ایتمشدر. دعوت ایدن دولتلر طرفندن بوغازلرك غیر عسکری حاله افراغی حقنده ویریلان صوك پروژه تورکیه باش مرخصنك ذکر اولنان اشبو سوزلرینك احتوا ایتدیکی بوتون قورقولری حقلی کوسترمکده‌در .

« دعوت ایدن دولتلرك صوك پروژه‌سنی تدقیق ایدرك بونك روسیه‌نك منافع حیاتیه‌سنی تهدید

٢ — غير عسكرى حاله افراغ ايديلن مناطق خارجنده تورکيه‌نك مرمره دكزنده استعمال ايتمك ا
وسائط مدافعه هيچ بر وجهله تحديد اولنميه‌جقدر ؛

٣ — سماديرك ، ايمروز و بوزجه آطه جزائرى چناق قلعه‌نك اجزاى متممه‌سندندر بناءً ع
هيچ بر صورتله اجنبى بردولتك تحت حاكميته وضع اولنه‌مازلر .

بوندن بشقه لمنى‌ده بر يونان دونماسنك وجودى كذلك بوغازلر اصولى ايچون بر تهديد اولور .
لمنى اوزرنده حاكميت مسئله‌سى مناقشه ايتمك حتى تماميله محافظه ايتمكله برابر تورکيه هيئت مر-
بو آطه‌نك سواحلنده يونان دونماسنك موجوديتى بر وجهله قبول ايده‌مز .

عصمت پاشا، تكليف ايتديكى تعديلاتك سربستى مروره وغير عسكريلكه تعلق ايتديكنى سويلدى،
قوميسيونى ايله تأمينات مسئله‌سنه دائر متفقين متخصصلرينك پروژه‌سنى تدقيقه وقت بوله‌مادىغندن بوخص
ملاحظاتنى كله‌جك جلسه‌لردن برنده بيان ايده‌جكنى بيلديردى .

وقوعبولان متعدد بيانات مبانسنده عصمت پاشا حرب عمومى اثناسنده بوغازلرك سد ايدلمسى
بياناتدن بحث ايتمكه لزوم كوردى . بوغازلر تورکيه‌نك معاهداتله حائز بولنديغى حقوقه توفيقاً سد اولن

اتخاذينى التزام ايده‌جكى نظام ، بر حرب دونماسنه بوغازلرى جبراً كچمك امكانى بخش ايتمامكه
اولميدر . عصمت پاشا سربستىٔ مرورى بو دفعه منحصراً صلحپرورانه بر فكر ونيتله تدقيق ايتمك ايـ
بيلديردى . مشاراليه ، تورکيه دولتنك حاكميته تعلق ايدن ايشلره مداخله ايتمكسزين منحصراً ، قوميـ
بوغازلردن مرور كيفيتى ايله مشغول اولميدر ديدى . كنديسى سياسى تأميناتك مؤثر اولمسنه بيوك بر
عطف ايتمكده‌در ، چونكه تورکيه بوغازلرك مدافعه‌سندن واز كچمكله وسعتى تقدير اولنه‌ميه‌جق بر فـ
موافقت ايتمكده‌در . ايسته‌نيلن غير عسكريلكك تورکيه‌نك امنيته خلل ايراث ايتميه‌جكنى و
موجوديتى ايچون بر تهلكه منبعى تشكيل ايليه‌جكنى كوسترمك ايچون دولتلرك تأمينات ويرملرى مقت
عصمت پاشا ، طلب ايتديكى تعديلاتك متنى فونفرانس قلمنه تبليغ ايده‌جكنى علاوه ايلدى .

موسيو چيچه‌رين آتيده‌كى بياناتى اوقودى :

« بوغازلرك سربستيسى ايله ساحللرينك غير عسكرى حاله افراغى حقنده دعوت ايدن دولتلر پرو
دون هيئت مرخصه‌لره تبليغ اولنان اوجنجى شكل معدلى ، ايلك پروژه‌يه نسبتله روسيه‌نك منافع حيا
قابل تأليف اولمجق هيچ بر تشبث ارائه ايتمكدن بشقه بالعكس پروژه‌نك اول امرده روسيه عليهنه
ايدلديكنى مؤيد تعديلاتى محتوى بولنمقده‌در .

« اولكى مداخلاتمده حرب كيلرينك سربستجه بوغازلردن مرورينك دونانما واردوجيلق ايچون
تشكيل ايتمك ودوامل برصلح عموميك تأسيسى ايچون مصروف امكانى هبا ايلك صورتيله شميديكى غير
وضيق ادامه ايلك ديمك اولديغنى كافى درجه ايضاح ايتمشدم .

« فقط دعوت ايدن دولتلرك صوك پروژه‌لرينى ايلكى ايله مقايسه ايتديكم‌اثناده شايان دقت بولديغم بعض
دها وار . بواوجنجى معدل پروژه‌ده ، ينه موادمتعرضه‌سى روسيه‌يه توجه ايدلمكله برابر تورکيه‌نك منافعنى و

طلبنی ، اساسا خیالی صورتده تطمین ایتمك تشبثنده بولندیغی عیاناً کوریلیور. شهه‌سز تورکیه‌نی روسیه‌دن آیرمق وقره‌دکزده‌کی تورك ساحللرینك امنیتی تأمین ایدلمکسزین روسیه‌نی دیکر دولتلرك هجوملرینك بتون بارونفلتی آلتنه قویمقله تورکیه‌نك امنیتی تأمین ایدیله‌بیله‌جکی حقنده‌ده یاکلش بر ذهاب اویاندرمق ایسته‌نلیور. یکی پروژه تورکیه‌یه بویله بر مغفل حمایه بخش ایدر کبی کورونمکله برابر روسیه‌یه قارشی بوتون حرب تهدیدلرینی محافظه ایدییور.

« بو پروژه ، حال حربده تورکیه بیطرف ایکن قره دکز بوغازلرینی بلا قید اجنبی حرب دونمالرینه آچمق یعنی روسیه ایله متفقلرینك سواحل جنوبیه‌سنی دنیانك اك قوتلی دونمالرینك هجومنه معروض براقق ادعای مالایطاقی محافظه ایتمکدر. نته کیم صلح زمانندیله بو پروژه هردولته بودکزه ساحلدار دولتلرك اك قوتلی دونمالری قدر بردونما کوندرمکه مساعده ایدییور. یعنی قره‌دکزده‌ده اجنبی دولتلره عظیم برتفوق بخش ایتمك ایسته‌یور. اکر بوتون قره دکز دولتلری غیر عسکری حاله کیره‌جك اولسه‌لربیله اجنبی دولتلردن هر بری قره دکزه هر بری اون بیك طونیلاتوی تجاوز ایده‌میه‌جك اوچ حرب کمیسی کوندره‌بیله‌جکلردرکه بوده روسیه‌نی و متفقلرینی غیر عسکری حاله کیرمکی منع ایتمك دیمکدر . و بالعکس بو پروژه روسیه‌نی سلاحلانمغه مجبور ایتمکده‌در . چونکه اختلاف وقوعنده سواحل جنوبیه‌سی ساحلدار اولیان دولتلرك بوتون هجوملرینه معروض بولنه‌جقدر . قره دکز مدخلنی بو صوك دولتلرك دونمالرینه آچمقله برابر دعوت ایدن دولتلرك پروژه‌سی بوغازلرده حرکات حربیه‌یی منع ایتمك ایسته‌مکده‌در . فقط حرب زمانده حرب کمیلرینه برکره بوناز آچیلدیمی بوغازلرك اشیکنده حرکات حربیه‌یی دوردیرمق ایسته‌مه‌نك بوش و مخیل بر شی اولدیجی آشکاردر . حرب منطق اویله‌درکه دکزده حرکاتك وجهه‌سنی یالکز ملاحظات عسکریه تعیین ایده‌جکدر .

« دعوت ایدن دولتلرك صوك پروژه‌سی ، سفاین هوائیه و نه‌ده تحت‌البحرلر ایچون بر ممنوعیت وضع ایتمیور . بناءً علیه اك تخریبکار وسائط حربیه وبحریه قره دکزه سربستجه دخول ایده‌جکدر .

« غیر عسکریلکه متعلق احکام استانبول‌ایله داخلی اراضیسنك امنیتی مدافعه وسائطی تورکیه بخش ایدیور کبی کورونمکده‌در . بومفروض مساعدات بی اساسدر. فی‌الواقع چناق قلعه بالفعل بیوك غرب فیلولرینك هر درلو حرکاتنه آچیق بولندیغی کبی استانبوله مذکور بوغازلره قارشی هیچ بر مؤثر حمایه ویرله‌مکده‌در . دعوت ایدن دولتلرك پروژه‌سی عصمت‌پاشانك ۸ کانون اول تاریخلی جلسه‌ده وقوعبولان افاداتی مثللو توصیف ایدیله‌بیلیر . فی‌الواقع مشارالیه بوغازلری تحکیم ایتمك تورکیه‌نك اك حساس و اك مهم حوالیسنی آنی بر هجومك تحت تأثیرنده وسائط مدافعه‌سز براقمقدر . عصمت پاشا بوغازلرك اهمیت سوق الجیشیه‌سنه بناءً هر محاربك آنلره وضع ید ایتمکه تشبث ایده‌جکنی ، بونك برطاقم اختلافاتی وبالنتیجه حربی موجب اولدیله‌جکنی وحالبوکه بشقه وقت بواختلافاتك سلاحه صاریلمه‌زدن حل ایدیله‌بیله‌جك ایدوکنی وبونك ایسه تورکیه‌نی هیچ منفعتدار اولمادیغی نزاعلره دوشوره‌جکی قید ایدییوردی . عصمت‌پاشا بوغازلرك غیرعسکری‌حاله افراغی صلحی‌حکمسز براقدیغی غیرقابل رد وجرح برصورتده اثبات ایتمشدر. دعوت ایدن دولتلر طرفندن بوغازلرك غیر عسکری حاله افراغی حقنده ویریلان صوك پروژه تورکیه باش مرخصنك ذکر اولنان اشبو سوزلرینك احتوا ایتدیکی بوتون قورقولری حقلی کوسترمکده‌در .

« دعوت ایدن دولتلرك صوك پروژه‌سنی تدقیق ایدرك بونك روسیه‌نك منافع حیاتیه‌سنی تهدید

٢ — غير عسكرى حاله افراغ ايديلن مناطق خارجنده تورکيه‌نك مرمره دكزنده استعمال ايتمك ا
وسائط مدافعه هيچ بر وجهله تحديد اولنميه‌جقدر ؛

٣ — سمادرك ، ايمروز و بوزجه آطه جزائرى چناق قلعه‌نك اجزاى متممه‌سندندر بناءً ع
هيچ بر صورتله اجنبى بردولتك تحت حاكيته وضع اولنه‌مازلر .

بوندن بشقه يعنى‌ده بر يونان دونمه‌سنك وجودى كذلك بوغازلر اصولى ايچون بر تهديد اولور .
يعنى اوزرنده حاكيت مسئله‌سنى مناقشه ايتمك حقنى تماميله محافظه ايتمكله برابر تورکيه هيئت مرخ
بو آطه‌نك سواحلنده يونان دونمه‌سنك موجوديتى بر وجهله قبول ايده‌من .

عصمت پاشا ، تكليف ايتديكى تعديلاتك سربستى مروره وغير عسكريلكه تعلق ايتديكنى سويلدى .
قوميسيونى ايله تأمينات مسئله‌سنه دائر متفقين متخصصلرينك پروژه‌سنى تدقيقه وقت بوله‌مادىغندن بوخصو
ملاحظاتى كله‌جك جلسه‌لردن برنده بيان ايده‌جكنى بيلديردى .

وقوعبولان متعدد بيانات ميانده عصمت پاشا حرب عمومى اثناسنده بوغازلرك سد ايدلمسى
بياناتدن بحث ايتمكه لزوم كوردى . بوغازلر تورکيه‌نك معاهداتله حائز بولنديغى حقوقه توفيقاً سد اولنم

اتخاذينى التزام ايده‌جكى نظام ، بر حرب دونمه‌سنه بوغازلرى جبراً كچمك امكانى بخش ايتمامكه
اولميدر . عصمت پاشا سربستىٔ مرورى بو دفعه منحصراً صلحپرورانه بر فكر وبيتله تدقيق ايتمك ايد
بيلديردى . مشاراليه ، تورکيه دولتنك حاكيته تعلق ايدن ايشلره مداخله ايتمكسزين منحصراً ، قومد
بوغازلردن مرور كيفيتى ايله مشغول اولميدر ديدى . كندىسى سياسى تأمينات مؤثر اولمسنه بيوك بر
عطف ايتمكده‌در ، چونكه تورکيه بوغازلرك مدافعه‌سندن واز كچمكله وسعتى تقدير اولنه‌ميه‌جق بر فد
موافقت ايتمكده‌در . ايسته‌ىلن غير عسكريلكك تورکيه‌نك امنيتنه خلل ايراث ايتميه‌جكنى و م
موجوديتى ايچون بر تهلكه منبى تشكيل ايليه‌جكنى كوسترمك ايچون دولتلرك تأمينات ويرملرى مقتض
عصمت پاشا ، طلب ايتديكى تعديلاتك متنى قونفرانس قلمنه تبليغ ايده‌جكنى علاوه ايلدى .

موسيو جيچه‌رين آتيده‌كى بياناتى اوقودى :

« بوغازلرك سربستيسى ايله ساحللرينك غير عسكرى حاله افراغى حقنده دعوت ايدن دولتلر پروژ
دون هيئت مرخصه‌لره تبليغ اولنان اوچنجى شكل معدلى ، ايلك پروژه‌يه نسبتله روسيه‌نك منافع حيا
قابل تأليف اولمه‌جق هيچ بر تشبث ارائه ايتمدكدن بشقه بالعكس پروژه‌نك اول امرده روسيه عليهنه
ايدلديكنى مؤيد تعديلاتى محتوى بولنمقده‌در .

« اولكى مداخلاتمده حرب كيلرينك سربستجه بوغازلردن مرورينك دونامًا واردوجيلق ايچون بر
تشكيل ايتمك ودواملى برصلح عمومينك تأسيسى ايچون مصروف امكلرى هبا ايلك صورتيله شميديكى غير
وضعيتى ادامه ايلك ديمك اولديغنى كافى درجه ايضاح ايتمشدم .

« فقط دعوت ايدن دولتلرك صوك پروژه‌لرينى ايلكى ايله مقايسه ايتديكم‌اثناده شايان دقت بولديغم بعض
دها وار . بواوچنجى معدل پروژه‌ده ، بنه موادمتعرضه‌سى روسيه‌يه توجيه‌ايدلمكله برابر تورکيه‌نك منافعنى وا

طلبنی ، اساسا خیالی صورتده تطمین ایتمك تشبثنده بولندیغی عیاناً کوریلیور. شهه‌سز تورکیه‌نی روسیه‌دن آیرمق وقره‌دکزده‌کی تورك ساحللرینك امنیتی تأمین ایدملکسزین روسیه‌نی دیکر دولتلرك هجوملرینك بتون باروتلق آلتنه قویمقله تورکیه‌نك امنیتی تأمین ایدیله‌بیله‌جکی حقنده‌ده یاکلش بر ذهاب اولیاندرمق ایسته‌نلیور. یکی پروژه تورکیه‌یه بویله بر مغفل حمایه بخش ایدر کبی کورونمکله برابر روسیه‌یه قارشی بونون حرب تهدیدلرینی محافظه ایدییور.

« بو پروژه ، حال حربده تورکیه بیطرف ایکن قره دکز بوغازلرینی بلا قید اجنبی حرب دونمالرینه آچمق یعنی روسیه ایله متفقلرینك سواحل جنوبیه‌سنی دنیانك اك قوتلی دونمالرینك هجومنه معروض براقمق ادعای مالایطاقی محافظه ایتمکدر. نته کیم صلح زمانده بیله بو پروژه هر دولته بو دکزه ساحلدار دولتلرك اك قوتلی دونمالری قدر بردونما کوندرمکه مساعده ایدییور. یعنی قره دکزده‌ده اجنبی دولتلره عظیم برتفوق بخش ایتمك ایسته‌یور. اکر بوتون قره دکز دولتلری غیر عسکری حاله کیره‌جك اولسه‌لربیله اجنبی دولتلردن هر بری قره دکزه هر بری اون بیك طونیلاتویی تجاوز ایده‌میه‌جك اوچ حرب کیسی کوندره‌بیله‌جکلردر که بوده روسیه‌یی و متفقلرینی غیر عسکری حاله کیرمکی منع ایتمك دیمکدر . و بالعکس بو پروژه روسیه‌یی سلاحلانمه مجبور ایتمکده‌در . چونکه اختلاف وقوعنده سواحل جنوبیه‌سی ساحلدار اولمیان دولتلرك بوتون هجوملرینه معروض بولنه‌جقدر . قره دکز مدخلنی بو صوك دولتلرك دونمالرینه آچمقله برابر دعوت ایدن دولتلرك پروژه‌سی بوغازلرده حرکات حربیه‌یی منع ایتمك ایسته‌مکده‌در . فقط حرب زمانده حرب کیلرینه برکره بوناز آچیلدیمی بوغازلرك اشیکنده حرکات حربیه‌یی دوردیرمق ایسته‌مه‌نك بوش و نخیل بر شی اولدیغی آشکاردر . حرب منطق اویله‌درکه دکزده حرکاتك وجهه‌سنی یالکز ملاحظات عسکریه تعیین ایده‌جکدر .

« دعوت ایدن دولتلرك صوك پروژه‌سی ، سفاین هوائیه و نه‌ده تحت‌البحرلر ایچون بر ممنوعیت وضع ایتمیور . بناءً علیه اك تخریبکار وسائط حربیه وبحریه قره دکزه سربستجه دخول ایده‌جکدر .

« غیر عسکریلکه متعلق احکام استانبول‌ایله داخلی اراضیسنك امنیتی مدافعه وسائطی تورکیه بخش ایدیور کبی کورونمکده‌در . بومفروض مساعدات بی اساسدر. فی‌الواقع چناق قلعه بالفعل بیوك غرب فیلولرینك هر درلو حرکاتنه آچیق بولندیغی کبی استانبوله مذکور بو غازلره قارشی هیچ بر مؤثر حمایه ویرلمکده‌در . دعوت ایدن دولتلرك پروژه‌سی عصمت‌پاشانك ۸ کانون اول تاریخلی جلسه‌ده وقوعبولان افاداتی مثللو توصیف ایدیله‌بیلیر . فی‌الواقع مشارالیه بوغازلری تحکیم ایتمك تورکیه‌نك اك حساس و اك مهم حوالیسنی آنی بر هجومك تحت تأثیرنده وسائط مدافعه‌سز براقمقدر . عصمت پاشا بوغازلرك اهمیت سوق الجیشیه‌سنه بناءً هر محاربك آغازه وضع ید ایتمکه تشبث ایده‌جکنی ، بونك برطاقم اختلافاتی وبالنتیجه حربی موجب اولدیغیله جکنی وحالبوکه بشقه وقت بواختلافاتك سلاحه صاریلمه‌زدن حل ایدیله‌بیله‌جك ایدوکنی وبونك ایسه تورکیه‌نی هیچ منفعتدار اولمادیغی نزاعلره دوشوره‌جکی قید ایدییوردی . عصمت‌پاشا بوغازلرك غیرعسکری حاله افراغی صلحی‌حکمسز براقدیغی غیرقابل رد وجرح برصورتده اثبات ایتمشدر. دعوت ایدن دولتلر طرفندن بوغازلرك غیر عسکری حاله افراغی حقنده ویریلان صوك پروژه تورکیه باش مرخصنك ذکر اولنان اشبو سوزلرینك احتوا ایتدیکی بوتون قورقولری حقلی کوسترمکده‌در .

« دعوت ایدن دولتلرك صوك پروژه‌سی تدقیق ایدرك بونك روسیه‌نك منافع حیاتیه‌سنی تهدید

٢ — غير عسكرى حاله افراغ ايديلن مناطق خارجنده تورکيه‌نك مرمره دكزنده استعمال ايتمك وسائط مدافعه هيچ بر وجهله تحديد اولنميه‌جقدر ؛

٣ — سماديرك ، ايمروز و بوزجه آطه جزائرى چناق قلعه‌نك اجزاى متممه‌سندندر بناءً هيچ بر صورتله اجنبى بردولتك تحت حاكميته وضع اولنه‌مازلر .

بوندن بشقه ليمنى‌ده بر يونان دونمماسنك وجودى كذلك بوغازلر اصولى ايچون بر تهديد اولور ليمنى اوزرنده حاكميت مسئله‌سنى مناقشه ايتمك حتى تماميله محافظه ايتمكله برابر تورکيه هيئت مر بو آطه‌نك سواحلنده يونان دونمماسنك موجوديتنى بر وجهله قبول ايده‌مز .

عصمت پاشا، تكليف ايتديكى تعديلاتك سربستى مروره وغير عسكريلكه تعلق‌ايتديكنى سويلدى قوميسيونى ايله تأمينات مسئله‌سنه دائر متفقين متخصصلرينك پروژه‌سنى تدقيقه وقت بوله‌مادىغندن بوخص ملاحظاتنى كله‌جك جلسه‌لردن برنده بيان ايده‌جكنى بيلديردى .

وقوعبولان متعدد بيانات ميانده عصمت پاشا حرب عمومى اثناسنده بوغازلرك سد ايدلمسى بياناتدن بحث ايتمكه لزوم كوردى . بوغازلر تورکيه‌نك معاهداتله حائز بولنديغى حقوقه توفيقاً سد اول

اتخاذينى التزام ايده‌جكى نظام ، بر حرب دونمماسنه بوغازلرى جبراً كچمك امكانى بخش ايتمامكه اولميدر . عصمت پاشا سربستىٔ مرورى بو دفعه منحصراً صلحپرورانه بر فكر وئيتله تدقيق ايتمك ا بيلديردى . مشاراليه ، تورکيه دولتنك حاكميته تعلق ايدن ايشلره مداخله ايتمكسزين منحصراً ، قوم بوغازلردن مرور كيفيتى ايله مشغول اولميدر ديدى . كنديسى سياسى تأمينات مؤثر اولمسنه بيوك عطف ايتمكده‌در ، چونكه تورکيه بوغازلرك مدافعه‌سندن واز كچمكله وسعتى تقدير اولنه‌ميه‌جق بر ف موافقت ايتمكده‌در . ايسته‌نيلن غير عسكريلكك تورکيه‌نك امنيته خلل ايراث ايتميه‌جكنى و موجوديتى ايچون بر تهلكه منبى تشكيل ايليه‌جكنى كوسترمك ايچون دولتلرك تأمينات ويرملرى مق عصمت پاشا ، طلب ايتديكى تعديلاتك متنى فونفرانس قلمنه تبليغ ايده‌جكنى علاوه ايلدى .

موسيو جيچه‌رين آتيده‌كى بياناتى اوقودى :

« بوغازلرك سربستيسى ايله ساحللرينك غير عسكرى حاله افراغى حقنده دعوت ايدن دولتلر پرو دون هيئت مرخصه‌لره تبليغ اولنان اوچنجى شكل معدلى ، ايلك پروژه‌يه نسبتله روسيه‌نك منافع حي قابل تأليف اولمجق هيچ بر تشبث ارائه ايتمدكدن بشقه بالعكس پروژه‌نك اول امرده روسيه عليهن ايدلديكنى مؤيد تعديلاتى محتوى بولنمقده‌در .

« اولكى مداخلاتمده حرب كيلرينك سربستجه بوغازلردن مرورينك دونمما واردوجيلق ايچون تشكيل ايتمك ودواملى برصلح عمومينك تأسيسى ايچون مصروف امكلرى هبا ايلك صورتيله شميديكى غ وضعيتى ادامه ايلمك دعمك اولديغنى كافى درجه ايضاح ايتمشدم .

« فقط دعوت‌ايدن دولتلرك صوك پروژه‌لرينى ايلكى ايله مقايسه ايتديكم‌اثناده شايان دقت بولديغم بعـ دها وار. بواوچنجى معدل‌پروژه‌ده، بنه موادمتعرضه‌سى روسيه‌يه توجيه‌ايدلمكله برابر تورکيه‌نك منافعنى

ایضاح ایتمش اولدیغی وجهله متفقلر تکلیفلرینك یالکز تورکیه دکل روسیه‌یه دخی مهم مساعداتده بولنمقده اولدیغنه ایمدن ایی قانع بولنیورلردی. حالبوکه موسیو چیچه‌رین الداول تورکیه‌یه ویریلان تأمینات خیالی اولدیغنی سویلدی . بویله بر اخطار ، عصمت پاشانك آغزنده شبه‌سز دها طبیعی اولوردی . فقط پاشای مشارالیه هیچ بر شی سویلدی وبو بابده تورکیه وروسیه هیئت مرخصه‌لرینك طور وحرکتی آراسنده موجود اساسلی فرق قید ایتمك لازمدر . دیکر طرفدن موسیو چیچه‌رین متفقلرك تکلیفلرنده روسیه‌یه قارشی بر نیت تجاوزکارانه وبر حرب تهدیدی کشف ایلمشدر . لورد کورزون اونك ذهنندن بویله بر فکری چیقاره‌بیلمك ایسترچونکه اکر موسیو چیچه‌رین متفقلرك تکلیفلرینك هپسی روسیه علیهنه متوجه اولدیغنی سویلمکده اصرارایدرسه هیچ بر وقت قونفرانس بر ترق کوسترمیه‌جکدر. هیئت مرخصه‌لردن هر بری دیکرلرینك نقطهٔ نظرلرینی آکلامغه اوغراشمالیدر . فی‌الواقع متفقلرك تکلیفلری موسیو چیچه‌رینك تخیل ایتدیکی اساساته واسابه مستند دکلدر . متفقلرك مرامی عادل اولمق وروسیه ایله تورکیه‌نك موافقت واشتراکلرینی استحصال ایتمکدر. فرضا بومسئله‌ده متفقلر قره دکزه ساحلدار دولتلرککندن دها قوتلی بر دونمانمکی تعهد ایدیورلر. موسیو چیچه‌رین بو ماده‌یی بر تهدید اوله‌رق تفسیر ایدییور . حالبوکه بو تکلیف دولتلر طرفندن تمامیله بوکا ضد بر نیتله درج اولنمش‌ایدی. زیرا روسیه‌نك حقوق ومنافعی کندیلرینك طانیدیغنی اظهارایچون بالذات کندیلرینه قارشو وضع اولنمش بر قید وتعهددر .

وضعیت اوچ جمله‌ده خلاصه ایدیله‌بیلیر : دول معظمه‌نك اسکی‌سیاستی حرب اخیره قدر بوغازلری قاپامقدن عبارت ایدی ، چونکه روسیه‌نك کندیلرینه هجوم ایتمك ایچون اورادن چیقمه‌سندن قورقیوردی . بو کون روسیه عینی سیاستی عکسی استقامتده قوللانمقده‌در . او دیکر دولتلرك کلوب کندیسنه تعرض ایده‌مه‌ملری ایچون بوغازلری قاپامق ایستیور. عجبا جهانك بوتون بوغازلرنده مرور خصوصنده هرکسك اعظمی سربستیدن متنفع‌اولمسنه معطوف بولنان یکی طرز تلقیی قبول ایتمك ممکن‌اولیه‌جقمیدر ؟ روسیه ، تکلیفلرینی بتون فوائدی وبك جزئی بعض تعهداتیله بالذات متفقلرك کندی حقلرنده یاپمش اولدقلری وجهله نه ایچون خلوص قلب ایله قبول‌ایتمیه‌جك ؟ متفقلر طرفندن واقع‌اولان تکلیف بوتون عالمك موافقتنه مظهر وحتی ممنونیتی موجب‌اولمشدر. یکانه صدای خصومت واعتراضك بالذات قونفرانسدن و روس هیئت مرخصه‌سندن صدوری حقیقةً بك یازیق اوله‌جقدر .

موسیو چیچه‌رین بوغازلر مسئله‌سنك تالی قومیسیونده تدقیق ایدلمامش اولمسندن طولایی تکرار شکایت ایلدی . بوحرکتك اسبابی کندیسنه مکرراً بیلدیرلمشدر . بوغازلر مسئله‌سی اودرجه مهمدرکه بتون علاقه‌دار دولتلره تعلق ایدروبالذات قومیسیون طرفندن مناقشه اولنمسی دها موافقدر. ایشته تاابتدادنبری لورد کورزونك ورفقاسنك فکری بو ایدی . مسئله‌نك متخصصلر طرفندن تتبعنه کلنجه ، نه بو حالده نه‌ده دیکر احواله آیری مذاکرات جریان ایتمه‌مشدر . مسئله‌لر فنی بر ماهیت آلیر آلماز اونلرك متخصصلرك تتبعنه ترك اولنمسی دائما بر قاعده اولمشدر . اکر روس متخصصلری بوغازلره متعلق مناقشاته دها فضله اشتراك ایتمش اولسه ایدیلر متفقلر پك بختیار اولورلردی .

لورد کورزون بومسئله‌ده اصول معتاده‌دن هیچ بروجهله آیرلمادیغنی ونه‌کندیسنه نه‌ده رفیقلرینه حرمتده قصور ایدلمدیکنی موسیو چیچه‌رینه تأمین ایده‌بیلیر .

و تورکیه‌نك امنیت و استقلالنك الك ابتدائی مقتضیاتی اخلال ایتدیکنی ، یکی تسلیحات بحریه‌یی استلزام ایلدیکنی و صلح عمومی‌یه حائل اولدیغنی کوریبورز .

روس مقابل پروژه‌سی

« دعوت‌ایدن دولتلرك بوغازلرقومیسیونی و بوغازلرك امنیته عائد تأمینات حقنده هیئت مرخصه‌مزه دون آقشام تبلیغ اولنان صوك ایکی پروژه‌سنه کلنجه تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بونلری تدقیق وکله‌جك جلسه‌لرك برنده مذاکره ایچون امکان براقلدیغی بولنده‌کی طلبنه‌بزدخی اشتراك ایدیورز . دعوت ایدن دولتلرك انکلتره باش مرخصی‌طرفندن بوکون‌ایضاح اولنان پروژه‌لرندن بشقه تورکیه هیئت مرخصه‌سنك برمقابل پروژه‌سنی‌ده اخذ ایلدك که بونی‌ده قومیسیونك کله‌جك بر اجتماعنده دیکر هیئت مرخصه‌لرله برلکده تدقیق ایتمه‌مز ایجاب ایدر . بعده مختلف پروژه‌لری تفصیلاً تدقیق ایچون هیچ بر تالی قومیسیون تشکیل اولنمادیغنه وحقیقت حالده دعوت ایدن دولتلرله تورکیه هیئت مرخصه‌سی آره‌سنده متخصصلرك مشاوره‌سی شکلنده متفرق مذاکرات جریان ایتمش اولدیغنه مبنی بو صباح کتابته تودیع اولنان متقابل پروژه‌سنك قونفرانسه تقدیمندن غیری روسیه هیئت مرخصه‌سی ایچون مذاکره‌یه اشتراك ایدن دیکرلریله بو مسائلی مذاکره ایده‌جك بشقه بر یول بولنمامشدر . بو مقابل پروژه روس هیئت مرخصه‌سنك ابتدائی نقطهٔ نظری اوزرنده تعدیلاتی ومساعداتی احتوا ایتمکده‌در روس هیئت مرخصه‌سی قونفرانسه اشتراك ایدن دیکر مرخصلرك بو مقابل پروژه‌ده بر أنتلافی تسهیل‌ایده‌جك مواد بوله‌جغنی امید ایدر . [١] »

لورد کورزون شیمدی واقع اولان ایکی بیاناته برقاچ کله ایله جواب ویره‌جکدر .

اولاً ، تورکیه باش‌مرخصنك معتدل وملایم‌براسلوب ایله ایراد ایلدیکی برنطق استماع اولندی . اکرعصمت پاشا ملاحظاتنك باشلانغیجنده الیوم قومیسیونك فعالیته تودیع‌اولنان معدل‌تکلیفلرده کوریله‌بیله‌جکی‌وجهله متفقلر طرفندن تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نقطهٔ نظرینه کوره‌بایلان مساعداتدنطولابی بیان ممنونیت ایتمش اولسه‌یدی لورد کورزون بختیار اولورایدی . فقط عصمت پاشا احتمالکه شکرانی بیان ایتمکدن زیاده کندی نقطهٔ نظرینی بیلدیرمکه وقف اندیشه ایتمش ایدی . بنابرین لورد کورزون یالکز متفقلرك تکلیفلرینه عصمت پاشا طرفندن واقع اولان اعتراضله مشغول اوله‌جقدر .

عصمت‌پاشاء مرحوم دکزینك غیر عسکری مناطقك وآطه‌لرك مدافعه‌سی خصوصنده ادخال ایتدیرمك ایستدیکی سائربعض‌تعدیلاتی اعلام ایلمشدر. رئیسك بونی اعظمی درجه‌ده نظراعتباره‌آله‌جغی طبیعیدر . مع‌هذا بوتون بو نقطه‌لرك مقدما برچوق کره‌لر تدقیق ایدلمش اولدیغنی درخاطر ایتمکده‌در . لورد کورزون ایرتسی صباح عقد اولنه‌جق اجتماعده بونقطالر حقنده متفقلریله بالائتلاف حاصل اوله‌جق جوابی ویرمك کندیسنجه ممکن اوله‌جغنی امید ایدر . بوندن بشقه بوغازلر قومیسیونیله سیاسی تأمینات حقنده آرزو ایدیله‌جك اولان ایضاحاتی‌ده ویره‌بیله‌جکدر. عصمت پاشانك دخی بوایکی مسئله‌حقنده کندی ملاحظاتنی ایرتسی کونکی جلسه‌نك بدایتنده اعطایه حاضر اوله‌جغنه اعتمادی واردر .

روس باش مرخصنك نقطهٔ نظرینه کلنجه، لورد کورزون موسیو چیچه‌رینك متفقین تکلیفلرینك معدل متنی حقنده حاصل ایتدیکی فکردن طولابی مأیوس اولمشدر. موسیو باره‌رك اوقدر قوتلی واوقدر بلیغ نطقنده

[١] روس مقابل پروژه‌سی ه اشارتلی لایحه‌ده مندرجدر .

روس هیئت مرخصه‌سنك پروژه‌سنی نظر اعتباره آلمغه وکله‌جك جلسه‌ده بو بابده جوابلرینی ویرمکه آماده اولدقلرینی سویلدی؛ فقط متفقلرك صوك دقیقه‌ده ویریلن بر پروژه‌یی سطر بسطر، کلمه بکلمه مناقشه نیتنده اولدقلرینی اشراب ایده‌بیله‌جك برشی سویلمدی . بو مثللو بر معامله قونفرانسی آلتی آی دوام ایتدیرر . لورد کورزون، هر کیمك طرفندن اولورسه اولسون وقوعبولاجق هرهانکی بر تکلیفی مفصل بر صورتده تدقیق ایچون اشبو قومیسیونی تالی قومیسیونه تحویل ایتمکی تکلیف ایلیه‌جکدر .

تورك مقابل پروژه‌لری

عصمت پاشا، مسائل حقیله تصویر وتعریف ایتمکه لزوم کوردی . بوغازلر قومیسیوننك صوك جلسه‌سنده تورك متخصصلرینك متفقین متخصصلریله مناسبته کیریشمه‌لری ومتفقین متخصصلرینك اونلره بالجمله ایضاحات مطلوبه‌یی ویرملری قرارکیر اولمش ایدی. عصمت پاشا، کندیلرینه صورولان سؤاللره لازمکلن جوابلرك حسن اعطاسنده ابذال همت ایتمش اولملرندن طولایی متفقین متخصصلرینه تشکر ایتدی. فقط مذکور متخصصلر تالی قومیسیونك اعضاسی کبی مختلف مشکللری حل ایتمك ایچون لازم اولان صلاحیتی حائز بولنمدقلرندن پك اساسلی بر طاقم مسائلك، اونلرك صلاحیتی خارجنده بولنمسی سببیله، بر صورت حله اقتران ایده‌مدیکنی آکلامشدر . بناءً علیه تورکیه هیئت مرخصه‌سی متفقین متخصصلرینك پروژه‌لرینه ادخالنی تکلیف ایتدیکی تعدیلاتی ایکی پروژه‌ده جمع ایتمك مجبوریتنده بولنمشدر . بر قسمی غیر عسکری حاله افراغ خصوصنه و دیکری بوغازلردن سربستیٔ مروره تعلق ایدن بو تعدیلاتك فقره بفقره تدقیق اولنمق ایجاب ایتدیکی ملاحظه‌سنده‌در . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك تکلیفاتنك ایستر اصل قومیسیونده ایسترسه تالی قومیسیونده تدقیق اولنمسنی طلبه حقی واردر .

لورد کورزون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك تکلیفنی قبول ایده‌میه‌جکندن قورقار ؟ بونك سببنی آچیقجه سویلیه‌جکدر؛ قونفرانس طوپلانه‌لی بر آی اولیور بوخصوصده‌کی صوك جلسه اون کون اول عقد اولنمش ایدی. آراده متفقین وتورکیه متخصصلری بیننده متعدد محاوره‌لر وایضاحات وقوعبولدی ؟ وایشته بو کون روس هیئت مرخصه‌سی تماماً یکی بر پروژه کتیرییور، نیچون بونی سکز کون اول یاپمادی؟ ایشته شیمدی عصمت پاشا تودیع ایدیله‌جك ایکی پروژه‌سی اولدیغندن قومیسیونی خبردار ایدییور. مشارالیه، اغلب احتمال، بونلرك مناقشه‌سنه زمان بولنه‌جغی فکرنده‌در . بو پروژه‌لرك دها اولدن اوکرنلمامش اولمسی شایان تأسفدر . متفقلر، یکی تورك پروژه‌لری کله‌جکنی بیلمش اولسه‌لردی متخصصلرك مکالماتیله اون کونك مرور ایتمسنه میدان ویرمزلردی . لورد کورزون روسیه وتورکیه هیئت مرخصه‌لرینك ایرتسی کون سویلیه‌جکلرینی دقته دیکلمکه آماده‌در ، لکن نه کندیسی ، نه‌ده متفق دولتلر مناقشه‌نك مبدأندن اوچ آی صکره درمیان ایدیلن تکلیفلری بلامدت وعلی التفصیل تدقیقه کیریشه‌مزلر . لورد کورزون بوخصوصده اتخاذینه مجبور قالدیغی طور وحرکتك تصویب اولنمسی ضمننده متفق رفقاسنه مراجعت ایلدی .

موسیو بارمر ، لورد کورزونك ملاحظاتنی تماماً حقلی کوردی وکاملاً تصویب ایتدی . مع مافیه تورکیه هیئت مرخصه‌سنه بر سؤال صورمق ایسته‌دی. عصمت پاشا اولا تکلیف ایده‌جکی بعض تعدیلات اولدیغنی سویله‌دی.

موسیو چیچه‌رین تورکیه مقابل پروژه‌سندن بحث ایلدی. اکر بومقابل پروژه موجود اولسه‌یدی لر
هیچ شبهه‌سز، قومیسیونی بوندن خبردار ایده‌جکلردی. خاتمهٔ مقال اوله‌رق موسیو چیچه‌رین روسلرك م
پروژه‌سندن بحث ایلدی. لورد کورزون بونی آنجق شمدی جلسه‌دن اول آلمشدر. فقط بوایکی پروژ
برتالی قومیسیونه تودیعی طلب ایتمیه‌جك، اونلری بواقشام بالذات متفقلریله ومتخصصلریله برابر تدقیق ایده
ویارین صباح متفقلرك بالمذاکره تعین ایده‌جك جوابنی ویره‌جکدر. اکر بشقه برهیئت مرخصه سوزایسته‌یو
جلسه یارینه تأخیر اولنه‌بیلیر.

موسیو چیچه‌رین، مسئله‌یه بتون وسعتیله تماس ایتمکسزین، انکلیز باش مرخصنه جواباً بعض ملاح
عرض ایتمك آرزو ایتدی. مشارالیه انکلیز باش مرخصنك سرد ایتدیکی قواعد اساسیه‌یه کلنجه روس
مرخصه‌سی عندنده حرکات عسکریه صحنه‌سنی کنیشلتمکدن وسفائن حربیه‌یه یکی بر ساحهٔ حرکت آ
وقوای بحریه‌یی چوغالتمقدن ایسه بو صحنه‌یی اوفالتمق، بو حرکاته وسفائن حربیه‌یه دکزلری وبوغازلری
چالیشمق دها عصری دها ایلروله‌مش ودها بیوك برترقی افاده‌ایدن برفکر کبی کورینیور. روس هیئت مرخ
کندی مقابل پروژه‌سی ایله برابر موسیو چیچه‌رین طرفندن ممضی بربیاننامه ویره‌رك بونده بوغازلرك
حقنده‌کی مقابل پروژه‌سی قبول اولندیغی تقدیرده قره دکز ساحللرینك مؤثر صورتده محافظهٔ امنیتی ش
متقابله‌سنی قرارلشدیرمق اوزره بر قونفرانس اجتماعی مذکور دکزه ساحلدار دولتلره تکلیف ایلمکی
ایلدیکندن بویولده ادارهٔ کلام ایتمکه بر قات دها حقلی بولنمقده‌در.

بو مسئله‌یه دائر مختلف مملکتلر افکار عمومیه‌سی حقنده هیئت مرخصه‌نك معلوماتی انکلیز باش مر
بیاناتیله تماماً توافق ایتمیور. موسیو چیچه‌رین، لورد کورزونك دعوت ایدن دولتلرك حسیات مصلح
روس هیئت مرخصه‌سنك تقدیر ایتمدیکنه دائر سرد ایلدیکی مؤاخذه‌یه جواب ویرمکه نفسنی مجبور عدایتمک
بالعکس بو هیئت مرخصه دعوت ایدن دولتلرك روسیه‌نك منافع حیاتیه‌سنی دها زیاده حسابه آلدقلرینی ک
پك بختیار اوله‌جقدر. چونکه دولتلرك حسیات دوستانه‌سنی یالکز بوکبی افعال کندیسنه اثبات ایده‌بیله‌ج

دعوت ایدن دولتلرك اعتداللرینك اك بارز برمثالی اولمق اوزره فرانسز باش مرخصنك ذکر ایلدیکی برت
هردولتك بعض شرائط تحتنده قره دکزده اون بیکر طونلق اوچ کمیسی اوله‌جغی خصوصیدر. فقط
قره دکز دولتلرینك کاملاً غیر عسکری حاله افراغی حالنده‌درکه دیکر دولتلر اوراده بو اوچ کمی‌یی
ایده‌جکلردر. اکر غیرعسکریلك اولمازسه دها کمی بولندیره‌بیله‌جکلردر. بوغازلرك حقیقةً محافظهٔ امنیت
اولمق اوزره فرانسز باش مرخصی یالکز قوهٔ معنویه کوستره‌بیلدی یعنی جمعیت اقوام. بوجمعیت روسیه‌جه
دکلدر. آمریقا دول متحده‌سی وآلمانیا مذکور جمعیتده بولونمایورلر. ذاتاً ضمان امنیت اوله‌رق جمعیت
لیتوآنیایی حمایه ایتمکدن عاجز قالمشدر. اوزمان کندی مملکتی طرفندن تقبیح ایدیلن بر جنرالك برض
اوکنده اشبو جمعیت هیچ برشی یاپه‌مامشدر. بو جمعیت تشکیلات آلتنه آلنمش بر عجزدر. ایشته فرانس
مرخصنك بوغازلرك غیرعسکری حاله افراغندن صوکره تورکیه‌یه تکلیف ایلدیکی یکانه ضمان امنیت بود

روس هیئت مرخصه‌سی تودیع ایلدیکی مقابل پروژه‌نك بوغازلر قومیسیونجه مفصلاً تدقیق او
وبو تکلیفلر دیکر مذاکره‌یه اشتراك ایدنلرله برابر مناقشه اولنورکن روسیه‌نك منافع حیاتیه‌سی وقایه
ایچون کندی افکار مصلحانه‌سنك دلیلی بونلره ابراز ایتمسی امکاننك بخش ایدیله‌جکنه دائر قومیسیو
اولان داتك ویردیکی تأمیناتدن دولایی بختیاردر.

فرہنگ عامہ بندوبستی

لورد کورزون موسیو چیچه‌رینك برنقطه حقنده بیاناتی تصحیح ایتمك ایسته‌دی. لورد کورزون، متفقلرك روس هیئت مرخصه‌سنك پروژه‌سنی نظر اعتباره آلمغه وکله‌جك جلسه‌ده بوبابده جوابلرینی ویرمکه آماده اولدقلرینی سویلدی؛ فقط متفقلرك صوك دقیقه‌ده ویریلن بر پروژه‌یی سطربسطر، کلمه‌بکلمه مناقشه نیتنده اولدقلرینی اشراب ایده‌بیله‌جك برشی سویلمدی . بو مثللو برمعامله قونفرانسی آلتی آی دوام ایتدیرر . لورد کورزون، هرکیمك طرفندن اولورسه اولسون وقوعبولاجق هرهانکی بر تکلیفی مفصل بر صورتده تدقیق ایچون اشبو قومیسیونی تالی قومیسیونه تحویل ایتمکی تکلیف ایلیه‌جکدر .

تورك مقابل پروژه‌لری

عصمت پاشا، مسائلی حقیله تصویر وتعریف ایتمکه لزوم کوردی . بوغازلر قومیسیوننك صوك جلسه‌سنده تورك متخصصلرینك متفقین متخصصلریله مناسبته کیریشمه‌لری ومتفقین متخصصلرینك اونلره بالجمله ایضاحات مطلوبه‌یی ویرملری قرارکیر اولمش‌ایدی. عصمت پاشا، کندیلرینه صورولان سؤاللره لازمکلن جوابلرك حسن اعطاسنده ابذال همت یلمش اولملرندن طولایی متفقین متخصصلرینه تشکر ایتدی. فقط مذکور متخصصلر تالی قومیسیونك اعضاسی کبی مختلف مشکللری حل ایتمك ایچون لازم اولان صلاحیتی حائز بولنمدقلرندن پك اساسلی بر طاقم مسائلك، اونلرك صلاحیتی خارجنده بولنمسی سببیله، برصورت حله اقتران ایده‌مدیکنی آکلامشدر . بناءً علیه تورکیه هیئت مرخصه‌سی متفقین متخصصلرینك پروژه‌لرینه ادخالنی تکلیف ایتدیکی تعدیلاتی ایکی پروژه‌ده جمع ایتمك مجبوریتنده بولنمشدر . بر قسمی غیر عسکری حاله افراغ خصوصنه و دیکری بوغازلردن سربستیٔ مروره تعلق ایدن بو تعدیلاتك فقره بفقره تدقیق اولنمق ایجاب ایتدیکی ملاحظه‌سنده‌در . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك تکلیفاتنك ایستر اصل قومیسیونده ایسترسه تالی قومیسیونده تدقیق اولنمسنی طلبه حقی واردر .

لورد کورزون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك تکلیفنی قبول ایده‌میه‌جکندن قورقار ؛ بونك سببنی آچیقجه سویلیه‌جکدر؛ قونفرانس طوپلانه‌لی برآی اولیور بوخصوصده‌کی صوك جلسه اون کون اول عقد اولنمش‌ایدی. آراده متفقین وتورکیه متخصصلری بیننده متعدد محاوره‌لر وایضاحات وقوعبولدی ؛ وایشته بوکون روس هیئت مرخصه‌سی تماماً یکی برپروژه کتیرییور، نیچون بونی سکز کون اول یاپمادی؟ ایشته شیمدی عصمت پاشا تودیع ایدیله‌جك ایکی پروژه‌سی اولدیغندن قومیسیونی خبردار ایدییور. مشارالیه، اغلب احتمال، بونلرك مناقشه‌سنه زمان بولنه‌جغی فکرنده‌در . بو پروژه‌لرك دها اولدن اوکرنلمامش اولمسی شایان تأسفدر . متفقلر، یکی تورك پروژه‌لری کله‌جکنی بیلمش اولسه‌لردی متخصصلرك مکالماتیله اون کونك مرور ایتمسنه میدان ویرمزلردی . لورد کورزون روسیه وتورکیه هیئت مرخصه‌لرینك ایرتسی کون سویلیه‌جکلرینی دقتله دیکلمکه آماده‌در ، لکن نه کندیسی ، نه‌ده متفق دولتلر مناقشه‌نك مبدأندن اوچ آی صکره درمیان ایدیلن تکلیفلری بلامدت وعلی التفصیل تدقیقه کیریشه‌مزلر . لورد کورزون بوخصوصده اتخاذینه مجبور قالدیغی طوروحرکتك تصویب اولنمسی ضمننده متفق رفقاسنه مراجعت ایلدی .

موسیو باره‌ر ، لورد کورزونك ملاحظاتنی تمامیله حقلی کوردی وکاملاً تصویب ایتدی . مع‌مافیه تورکیه هیئت مرخصه‌سنه برسؤال صورمق ایسته‌دی. عصمت پاشا اولا تکلیف ایده‌جکی بعض تعدیلات اولدیغنی سویله‌دی.

موسيو چيچه‌رين تركيه مقابل پروژه‌سندن بحث ايلدى. اكر بومقابل پروژه موجود اولسه‌يدى تورکلر، هيچ شبهه‌سز، قوميسيونى بوندن خبردار ايده‌جكلردى. خاتمهٔ مقال اولهرق موسيو چيچه‌رين روسلرك مقابل پروژه‌سندن بحث ايلدى . لورد كورزون بونى آنجق شمدى جلسه‌دن اول آلمشدر. فقط بوايكى پروژه‌نك برتالى قوميسيونه توديعى طلب ايتميه‌جك، اونلرى بواقشام بالذات متفقلريله ومتخصصلريله برابر تدقيق ايده‌جك ويارين صباح متفقلرك بالمذاكره تعين ايده‌جك جوابنى ويره‌جكدر . اكر بشقه برهيئت مرخصه سوزايسته‌يورسه جلسه يارينه تأخير اولنه‌بيلير .

موسيو چيچه‌رين ، مسئله‌يه بتون وسعتيله تماس ايتمكسزين ، انكليز باش مرخصنه جواباً بعض ملاحظات عرض ايتمك آرزو ايتدى . مشاراليه انكليز باش مرخصنك سرد ايتديكى قواعد اساسيه‌يه كلنجه روس هيئت مرخصه‌سى عندنده حركات عسكريه محمه‌سنى كنيشلتمكدن وسفائن حربيه‌يه يكى بر ساحهٔ حركت آچمقدن و قواى بحريه‌يى چوغالتمقدن ايسه بو محمه‌يى اوقالتمق ، بو حركاته وسفائن حربيه‌يه دكزلرى وبوغازلرى قاپامغه جالشمق دها عصرى دها ايدوله‌مش ودهابيوك برترقى افاده‌ايدن برفكر كى كورمنيور. روس هيئت مرخصه‌سى كندى مقابل پروژه‌سى ايله برابر موسيو چيچه‌رين طرفندن ممضى بربيانناميه ويره‌رك بونده بوغازلرك سدى حقنده‌كى مقابل پروژه‌سى قبول اولندينى تقديرده قره دكز ساحللرينك مؤثر صورتده محافظهٔ امنيتى شرائط متقابله‌سنى قرارلشديرمق اوزره بر قونفرانس اجتماعى مذكور دكزه ساحلدار دولتلره تكليف ايلمكى تعهد ايلديكندن بويوله ادارهٔ كلام ايتمكله بر قات دها حقلى بولنمقده‌در .

بو مسئله‌يه دائر مختلف مملكتلر افكارعموميه‌سى حقنده هيئت مرخصه‌نك معلوماتى انكليز باش مرخصنك بياناتيله تماماً توافق ايتميور . موسيو چيچه‌رين ، لورد كورزونك دعوت ايدن دولتلرك حسيات مصلحانه‌سنى روس هيئت مرخصه‌سنك تقدير ايتديكنه دائر سرد ايلديكى مؤاخذه‌يه جواب ويرمكه نفسنى مجبور عدا ايتمكده‌در. بالعكس بو هيئت مرخصه دعوت ايدن دولتلرك روسيه‌نك منافع حياتيه‌سنى دها زياده حسابه آلدقلرينى كورمكله بك بخيار اولهجقدر . چونكه دولتلرك حسيات دوستانه‌سنى بالكز بوكى افعال كنديسنه اثبات ايده‌بيله‌جكدر .

دعوت ايدن دولتلرك اعتدالريتك الك بارز برمثالى اولمق اوزره فرانسز باش مرخصنك ذكر ايلديكى برتكليف، هردولتك بعض شرائط تحفظه قره دكزده اون بيكر طونلق اوچ كيسى اولهجغى خصوصيدر . فقط آنجق قره دكز دولتلريتك كاملاً غير عسكرى حاله افراغى حالده‌در كه ديكر دولتلر اورادە بو اوچ كيى محافظه ايده‌جكلردر. اكر غيرعسكريلك اولمازسه دها كمى بولندير‌ه‌بيله‌جكلردر. بوغازلرك حقيقةً محافظهٔ امنيتى كافل اولمق اوزره فرانسز باش مرخصى بالكز قوهٔ معنويه كوسترەبيلدى يعنى جمعيت اقوام . بوجمعيت روسيه‌جه طانمش دكلدر . آمريقا دول متحده‌سى وآلمانيا مذكور جمعيتده بولونمايورلر . ذاتاً ضمان امنيت اولهرق جمعيت اقوام ليتوآنيايى حمايه ايتمكدن عاجز قالمشدر . اوزمان كندى مملكتى طرفندن تقبيح ايديلن بر جنرالك رضربه‌سى اوكنده اشبو جمعيت هيچ برشى يايه‌مامشدر . بو جمعيت تشكيلات آلتنه آلنمش بر مجزدر . ايشته فرانسز باش مرخصنك بوغازلرك غيرعسكرى حاله افراغندن صوكره تركيه‌يه تكليف ايلديكى يكانه ضمان امنيت بودر .

روس هيئت مرخصه‌سى توديع ايلديكى مقابل پروژه‌نك بوغازلر قوميسيونجه مفصلاً تدقيق اولنه‌جغنه وبو تكليفلر ديكر مذاكره‌يه اشتراك ايدنلرله برابر مناقشه اولنوركن روسيه‌نك منافع حياتيه‌سى وقايه اولنمق ايجون كندى افكار مصلحانه‌سنك دليلى بونلره ابراز ايتمى امكانك بخش ايديله‌جكنه دائر قوميسيون رئيسى اولان ذاتك ويردىكى تأميناتدن دولايى بختياردر .

ایده‌بیله‌جك محذورلره محل براقه‌مق ایچون کندی نقطهٔ نظرینی مدافعه‌ایده‌جکی برتالی قومیسیون ویاقومیسیونده بالضروره مناقشه وتتبع اولنه‌جق بعض تکلیفاتده بولنمشدر . بو، موضوع بحث پروژه‌لرك نه‌قبولنی نه‌ده ردینی تضمن ایدر . بناءً علیه عصمت پاشا تکلیف ایتدیکی تعدیلاتی تدقیق اولنه‌بیلمك ایچون متفقلرك ممکن مرتبه سریع جواب اعطا ایده‌بیلمسی ضمننده قومیسیونه عرض ایتمك اك موافق اوله‌جغی مطالعه‌سنده بولندی . [۱]

لورد کورزون مذاکراته دها اوزون مدت دوامده برفائده کورمدیکنی سویلدی . عصمت پاشا صوك اون کون ظرفنده نقطهٔ نظرینی ایضاح ایتمك امکاننه‌مالك اولمادیغنی سویلمکله پك نصفتکارانه برلسان قوللانمیور ظن ایده‌رم دیدی . لورد کورزون مشار الیهك بتون نقاط حقنده‌کی مطالعاتنه تماماً واقفدر . زیرا مشار الیه برچوق وسیله‌لرله بونلری متخصصلره وهیئت مرخصه‌لر اعضاسنه ایضاح ایتمك لطفنده بولنمش ومتفقین تکلیفاتی کندیسنك نقاط نظرینه رعایةً تعدیل اولنمشدر؛ فقط شیمدی‌یه‌قدر یاپلمش ومناقشه‌ایدلمش اولان شیلری تکرار اله آلمق قطعیاً امکانسزدر. یارین صباح، عصمت پاشا نقطهٔ نظرلرینی قومیسیونه ایضاح خصوصنده تمامیله مختاردر . لکن مارکی غارونبنك قوتله سویلدیکی وجهله بوقومیسیون دها خیلی مدت کوچك تفرعاته دالارسه آلتی آیدن فضله دوام ایده‌جکنی خاطره کتیرملیدر. مسائلك اك بیوك قسمی عمیقاً تدقیق ایدلمشدر. هیئت مرخصه‌لر دیکر طرفدن نه‌دوشونولدیکندن خبردار اولمادقلرینی ادعا ایده‌بیلیرلر . حقیقتده‌ایسه اونلره‌مکملاً واقفدرلر . لورد کورزون ایرتسی کون مسئله‌نك حلنه‌طوغری قطعی برخطوه آتمق ایچون جدی برغیرت صرفی لازم کلدیکی مطالعه‌سنده‌در.

جلسه‌یه ساعت ۱۹ ده ختام ویرلدی .

کاتب عمومی :
ـ ماسیغلی

تصدیق اولنمشدر :

ف . ل . بهلن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بویوك بریتانیا) ؛ ئه . لاغارد (فرانسه) ؛ ق . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندهلی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونجه‌سقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) ؛ آلتینوف (بلغارستان) ؛ آ . سابانین (روسیه ، اوقرانیا ، کرجستان) .

[۱] تورکیه هیئت مرخصه‌سی طرفندن طلب اولونان تعدیلاتك متنی ایچون (و) و (ز) لاحقه‌لرینه مراجعت .

اوندن صكره ايكى يكى پروژه‌دن بحث ايلدى . بوسوه تفهم وارکى كورينيور . عجبا تورکيه هيئت مرخصه‌سى متفقين لايحه‌سنى تعديلات تكليف ايتمك اوزره اساس اعتباريله قبول ايدييورمى ؟ بوحالده متفقين هيئت مرخصه‌لرى ايله تورکيه هيئت مرخصه‌سى هم فكر بولونيورلر ، انلرك نقاط نظرنده اساس مسئله اعتباريله اختلاف دكل ، يالكز كلمه‌لرجه فرق وار ديمكدر .

ماركى غارونى مناقشه‌يى اوزاته‌بيله‌جك ملاحظات سردى آرزوسنده اولديغنى سويليه‌رك رئيس طرفندن واقع بيانات تماماً اشتراك ايلدى . يالكز هركسه مذاكره‌ده برآز حسن نيت ابراز ايلمسى توصيه‌سنده بولندى يوقسه قونفرانسك مذاكراتى هيچ بيتميه‌جكدر .

موسيو چيچه‌رين روسيه، اوقرانيا وكورجستان هيئت مرخصه‌سنك مقابل پروژه‌سنى دها اول توديع ايتمسى ممكن اولماديغنى، چونكه بوغازلر قوميسيونك صوك جلسه‌سندن برى رهفته‌دن فضله زمان كچمش اولديغنى مختصراً ايضاح ايلدى . روس هيئت مرخصه‌سى، تورکيه تكليفلرندن آنجق كچن جلسه‌ده خبردار اولديلمش واصرارلرينه رغماً هيچ برتالى قوميسيون دعوت اولنمامشدر. شوحالده مقابل پروژه نه‌قوميسيونه، نه‌ده تالى قوميسيونه عرض اولنه‌مامشدر . قونفرانس مساعيسنى قيصالتمه‌نك الك ايى چاره‌سى برتالى قوميسيونك دعوت اولنمسى ايدى .

دعوت ايدن دولتلرك پروژه‌لرندن ايكيسى ، يعنى اوچنجى ودردنجيسى ، روس هيئت مرخصه‌سنه آنجق دون كيجه ساعت اون‌بر بچقده تبليغ اولنمشدر . ديمك اوليوركه دعوت ايدن دولتلر دخى تورکيه وروسيه هيئت مرخصه‌لريله عينى سويه‌ده بولونيورلر . موسيو چيچه‌رين دعوت ايدن دولتلرك روس هيئت مرخصه‌سنك وضعيتى نظر اعتباره آله‌جقلرينى وكنديلرينى مذاكره‌يه اشتراك ايدن دولتلر بينده‌كى قاعدهٔ مساواتى خلدار ايده‌جك صورتده حائز امتياز برموقعده بولندير مه‌جقلرينى اميد ايدر .

عصمت پاشا ، تورك نقطهٔ نظرينه دائر ايضاحات ويرمكه لزوم كوردى . تورك هيئت مرخصه‌سى متفقلر طرفندن تبليغ ايديلن پروژه‌لره مطلع اولدى . متخصصلر مشتركاً پروژه‌لر حقنده تتبعاتده بولنه‌رق ممكن اولديغى مرتبه‌ده تعديلات اجرا ايلديلر. عصمت پاشا بواجتماعلرده بالذات حاضر بولوندى. متفق متخصصلر صلاحيتلرندن خارج قالان بعض مسائل اولديغنى كنديسنه اعتراف ايتمشلردر . تورکلر طرفندن بعض تكليفات واقع اولدى كه متفقين متخصصلرى تدقيقى ردايلديلر. تورکيه هيئت مرخصه‌سى متخصصلرك مطابق دوشدكلرى نقاط ايله عدم صلاحيتدن ونقطهٔ نظرده عدم اتحاد سبيله تدقيقه شروع بيله ايديله‌مه‌مش اولان نقاطى آيرى آيرى كوسترمكدن بشقه برشى يايه‌يور . عصمت پاشا بوكون متنى توديع ايلديكى تعديلاتك غير عسكرى حاله افراغ وسربستئ مرور ماده‌لرينه دائر بولنديغنى وبوغازلر قوميسيونك صلاحيتى ايله تأمينات سياسيه حقنده متفقلرك ديكر ايكى پروژه‌سنى وقتنده آله‌ماديغندن بوخصوصلرده ملاحظاتى آنجق بالآخره بيلديره‌جكنى تكرار آسويله‌دى.

عصمت پاشا ، كذلك موسيو باره‌رك تبليغ ايديلان پروژه‌لرك اساس اعتباريله قبولنه متعلق ايراد ايلديكى سؤاله جواب ويرمك ايسته‌ين تورکيه هيئت مرخصه‌سى بونى آنجق قسماً وبالخاصه غير عسكرى حاله افراغى يعنى تحكيمات اوليه‌جغنى استهداف ايدن براصوله متعلق اولان قسمنى تتبع ايده‌بيلمشدر . بويله بر حالدن تولد

بردولت صفتیله تورکیه‌نك حقوق ووظائفی ، صولری وهواسی تورکیه‌نك بیطرف قالدیغی برحرب اثناسنده صلح زماننده اولدیغی کبی تماماً سربست قالمسی لازم کلن بوغازلرده سیر سفائنی تصعیب ایده‌بیله‌جك ماهیتده هیچ برتدبیر اتخاذ ایتمسنه صلاحیت ویرمیه‌جکدر .

قلاغوز اخذی اختیاری قالمقده‌در .

ج) حرب زماننده . — تورکیه محارب اولدیغی تقدیرده :

بیطرف سفینه‌لر وبیطرف غیرعسکری سفائن هوائیه ایچون اشبو سفینه وسفائن هوائیه‌دشمنه بالخاصه قاچاق اشیا ودشمن قطعاتی ویا تبعه‌سی طاشیمق صورتیله یاردیم ایتمدکلری تقدیرده سیر وسفر سربستیسی . تورکیه‌نك بوسفینه‌لری وسفائن‌هوائیه‌یی تفتیشه حقی بولنه‌جق وبومقصدله مذکور سفائن‌هوائیه تورکیه‌طرفندن بوخصوص ایچون تعیین واحضار اولنه‌جق مناطقده قره‌یه ویا دکزه ایتمکه مجبور اوله‌جقلردر . دشمن سفینه‌لرینه حقوق دولك قبول ایتدیکی تدابیری تطبیق ایتمك خصوصنده تورکیه‌نك حائز اولدیغی حقوق ابقا اولنمشدر .

تورکیه ، دشمن سفینه‌لرینك بوغازلردن استفاده‌لرینی منع ایچون لازم عد ایده‌جکی تدابیری اتخاذ صلاحیت تامه‌سنه مالکدر . مع‌مافیه بوتدابیر بیطرف سفائنك سربستیٔ مرورینی منع ایده‌جك ماهیتده اولمایه‌جقدر .

بومقصدله تورکیه سفائن مذکوره‌یه لازم کلن تعلیماتی ویا قلاغوزلری ویرمکی تعهد ایدر .

ماده ۲

سفائن حربیه [۱] و عسکری سفائن هوائیه

ا) صلح زماننده . — سنجاق نه اولورسه اولسون هیچ برمعامله ، رسم ، ویا مکلفیت اولمقسزین قوتلرك مجموعنه متعلق آتیده‌کی قیود احترازیه تحتنده کوندوز وکیجه مرور سربستیٔ تامی .

بر دولتك بحرسیاهه متوجهاً بوغازلردن امرار ایده‌بیله‌جکی اعظمی قوت قره‌دکزه ساحلدار دولتلره منسوب و مرور اثناسنده بحرسیاهده موجود اك قوتلی دونمانك اعظمی قوتنی تجاوز ایتمیه‌جکدر . مع‌مافیه دولتلر بحرسیاهه هرزمانده وهرحالده ، بهری اون بیك طونیلاتویی کچمه‌ین اوچ سفینه‌یی تجاوز ایتمیه‌جك برقوهٔ بحریه کوندرمك حقنی محافظه ایدرلر . [۲]

بوغازلردن کچه‌جك سفائنك مقداری خصوصنده تورکیه‌یه هیچ برمسئولیت ایتمیه‌جکدر .

---

[۱] بوراده « سفائن‌حربیه » تعبیری معاون سفینه‌لره ، عسکر نقلیه سفینه‌لرینه وطیاره طاشیان سفینه‌لره شاملدر .

[۲] اشبو قاعده‌یه مراعاته امکان اولمق ایچون بحرسیاهه ساحلدار هربردولت هرسنه کانون‌ثانینك وتموزك برنده بحرسیاهده مالك اولدیغی زرهلیلرك ، محاربه قرووازورلرینك ، طیاره طاشیان سفینه‌لرك ، قرووازورلرك ، مخربلرك ، تحت البحرلرك ودکز طیاره‌لرینك عددینی وسفائن مسلحه‌یی وموجودی تنزیل ایدلمش اولان واحتیاطده ، تعمیرده وحال تعدیلده بولنان سفائنی تفریق ایتمك صورتیله بوغازلر قومیسیوننه بیلدیره‌جکدر .

بونك اوزرینه بوغازلر قومیسیونی علاقه‌دار دولتلری قره‌دکزده اك قوتلی دونمانك ..... زرهلی‌یی ، ..... محاربه قرووازورینی ، .. .. مخربی ، ..... تحت‌البحری ، .... هوا ودکز طیاره‌سنی محتوی بولوندیغندن خبردار ایده‌جکدر .

بوندن‌بشقه مذکور قوته منسوب برسفینه‌نك بحرسیاهه دخولندن ویا اورادن خروجندن متولد هرکونا تحولات‌درحال علاقه‌دار دولتلرك اطلاعنه ایصال ایدیله‌جکدر .

بوغازلردن بحرسیاهه کیشك اوزره‌کچیریله‌جك بردونمانك حسابنده یالکزمسلح سفینه‌لرك عددی نظراعتباره‌آلنه‌جقدر .

١٦ نومرولی ضبطنامه لاحقه‌لری

لاحقه ـ ١

بوغازلرك سربستیسی

سفائنك چناق قلعه‌دن ، مرمره دکزندن وقره‌دکز بوغازندن مرورینه دائر قواعد

(اوچنجی شکل)

اخطار ـ آتیده مستعمل « بوغازلر » تعبیری عینی زمانده چناق قلعه‌یه ، مرمره دکزیله قره‌دکز بوغازینه شاملدر .

١٤ کانون‌اول ١٩٢٢

ماده ١

خسته‌خانه کمیلری ویاطلر وبالقجی کمیلری وغیرعسکری سفائن هوائیه داخل اولدیغی حالده سفائن تجاریه

ا) صلح زمانده ـ سنجاق وحوله‌سی نه‌اولورسه اولسون ، قلاغوز ، فنار ، رومورکور رسملری ویاخود عینی ماهیتده‌کی دیکر رسوم کبی طوغریدن‌طوغری‌یه‌ایفا اولنان‌خدمات مقابلی‌اولمامق وتورکیه حکومتی‌طرفندن الحالةهذه امتیازی ویرلمش اداره ومؤسسه‌لر طرفندن بوخصوصده استعمال اولنان حقوقه خلل کلمه‌مك شرطیله هیچ برمعامله ، رسوم ویا مکلفیتی اولمقسزین کوندوز وکیجه سفائنك سیر وسفری ومرور سربستیٔ تامی . [١] قلاغوز اخذی اختیاری قالمقده‌در .

ب) حرب زمانده ـ تورکیه بیطرف قالدیغی تقدیرده :

بالاده محرر عینی شرائط داخلنده کوندوز وکیجه سفائنك سیر وسفری ومرور سربستیٔ تامی . بیطرف

[١] بو رسومك جبایتی تسهیل ایچون بوغازلردن تجارت سفینه‌لری تورکیه حکومتی طرفندن تعیین ایدیله‌جك مواقعه اسملرینی تابعیتلرینی ، طونیلاتولرینك مقدارینی وسمت مقصودلرینی بیله‌یره‌جکلردر .

حرب کیبری ایچون بوغازلردن سربستی مرور، ینه موجود بولنه‌جق وبوغازلره دخولری بوسبیدن طولایی تأخره اوغراتلیه‌جقدر .

٣ — عسکری وغیرعسکری سفائن هوائیه ایچون اشبو قواعدله تعیین ایدیلن شرائط داثره‌سنده بوغازلر اوزرنده طیران مساعده‌سی مذکور سفائن هوائیه ایچون :

ا) بوغازلرك طارلیجه‌لرینك فوقنده اون‌بش کیلومترو قدر براراضی شریدی اوزرنده اوچق سربستیسی؛

ب) توقف عارضی (پان) حالنده یا تورکیه‌نك ساحلنده قره‌یه ویا قره صولرنده دکزه اینمك صلاحیتی تضمن ایدر .

ماده ٣

بوغازلرك وقره‌دکزك لیمانلرنده توقف

ا) برنجی وایکنجی ماده‌لر بوغازلردن وبوغازلرك فوقدن کیلرك وسفائن هوائیه‌نك مرورینه تطبیق اولنورلر وتورکیه لیمانلرنی وطیاره منزللرینی عینی‌زمانده زیارت ایده‌بیله‌جك بردولتك حرب سفینه‌لریله‌عسکری سفائن هوائیه‌سنك مقداری وکذلك مدت اقامتلری خصوصنده تورکیه‌نك لزوم کوره‌جکی نظامنامه‌لری وضع ایتمك حقنه خلل ایراث ایتمز .

ب) قره‌دکزده ساحلدار دولتلر کندی لیمانلری وطیاره منزللری ایچون عینی حقوقه مالك اوله‌جقلردر.

ج) ١٩١٤ سنه‌سندن اقدم بوغازلر منطقه‌سنده سفارت معیت کیلری بولندیرمق حقنی حائز اولمش اولان دول ممضیه عینی شرائط داخلنده اشبو حقوقی استعماله مختار اوله‌جقلردر .

د) طونه اوزرنده کیبی بولنمق حقنی حائز اولان دول ممضیه اشبو حقی وعندالاقتضا مذکور کیلرك دیکرلریله تبدیلی حقنی محافظه ایدرلر .

(ج) و (د) فقره‌لرنده مذکور سفائن ایکنجی ماده‌ده محرر اولانلره الحاق اولنه‌جقدر .

ب) *حرب زمانده تورکیه بیطرف اولدیغی تقدیرده* . — سنجاق نه اولورسه‌اولسون هیچ برمعامله‌یه رسومه ویا هیچ برکونا مکلفیته تابع اولمقسزین ایکنجی بندك (ا) اشارتلی فقره‌سنده مذکور تحدیداتك عینی تحدیدات دائره‌سنده کوندوز وکیجه مرور سربستی تامی .

معمافیه بوتحدیدات ، محارب دولتلره بونلرك قره‌دکزده‌کی محاربلك حقوقنه ایراث خلل‌ایده‌جك صورتده تطبیق ایدیله‌میه‌جکدر .

بیطرف بردولت صفتیله تورکیه‌نك حقوق ووظائفی ، صولری وهواسی تورکیه‌نك بیطرف قالدیغی برحرب اثناسنده صلح زمانسنده اولدیغی کبی تماماً سربست قالماسی لازم کلن بوغازلرده سیرسفائنی تصعیب ایده‌جك ماهیتده هیچ برتدبیر اتخاذ ایتمسنه صلاحیت ویرمیه‌جکدر .

محاربلرك حرب‌سفینه‌لرینه وعسکری سفائن هوائیه‌سنه بوغازلر منطقه‌سنده ، برکونا ضبط ومصادره‌یه‌توسل ایتمك ، حق معاینه اجرا ایلمك ویا دیکر هرهانکی برحرکت خصمانه‌ده بولنمق ممنوع اولمه‌جقدر . اسباب مجبره حالی خارج اولمق اوزره بوغازلری مروره مقتضی اولان مدتدن ماعدا یکرمی درت ساعتدن فضله توقف ایتمك بونلره ممنوع اولمه‌جقدر .

حرب سفینه‌لری تعمیرات یاپمق وارزاق آلمق خصوصلرنده بحری بیطرفلغه دائر ۱۹۰۷ تاریخلی ۱۳ نجی لاهی مقاوله‌نامه‌سی احکامنه تابع اولمه‌جقلردر .

عسکری سفائن هوائیه‌نك بیطرفانی حقنده‌کی قواعدی تعیین ایده‌جك بین‌الملل برقونفرانسك مقرراتنه انتظاراً عسکری سفائن هوائیه بوغازلرده اون اوچنجی لاهی مقاوله‌نامه‌سنك سفن‌حربیه‌یه بخش ایلدیکی معامله مماثل برمعامله‌دن مستفید اولمه‌جقلردر .

ج) *حرب زمانده تورکیه محارب اولدیغی تقدیرده* . — بیطرف حرب‌سفینه‌لری ایچون هیچ برمعامله‌یه ، رسمه ویا هیچ برکونا مکلفیته تابع اولمقسزین فقط ایکنجی بندك (ا) اشارتلی فقره‌سنده ذکر ایدیلان تحدیداتك عینه تابع اولمه‌رق مرور سربستی تامی .

بیطرف عسکری‌سفائن‌هوائیه بوغازلردن تهلکه ومخاطره کندیلرینه عائداولمق‌صورتیله کچه‌بیله‌جك وماهیتلری آکلاشلمق اوزره تفتیش حقنه تابع بولنه‌جقلردر . بونك ایچون مذکور سفائن هوائیه تورکیه طرفندن بوخصوصده تعیین واحضار اولنه‌جق مناطقده قرمه ویا دکزه اینمکه مجبور اولمه‌جقلردر .

دشمن سفینه‌لرینك بوغازلردن استفاده‌سنه مانع‌اولمق‌اوزره تورکیه طرفندن اتخاذ ایدیله‌جك تدابیر ، بیطرف سفینه‌لرك وسفائن هوائیه‌نك سربستی مرورینه مانع اولمه‌جق ماهیتی حائز بولنمیه‌جقدر . بومقصدله تورکیه مذکور سفینه‌لره لازمکلان تعلیماتی ویا قلاغوزلری ویرمکی تعهد ایدر .

اخطار ۱ — تورکیه ایله حال صلحده بولنان دولتلرك تحت البحرلری بوغازلردن انجق صویك یوزنده کچه‌جکلردر .

۲ — کرك بحرسفیددن ، کرك بحرسیاهدن کلن برقوه‌بحریهٔ‌اجنبیه‌نك قوماندانی ، قوماندانسی تحتنده بولنوب بوغازلره کیرمسی لازمکلان سفینه‌لرك مقداری واسملری ، توقفه‌مجبوراولمقسزین چناق‌قلعه‌نك ویا قره‌دکز بوغازینك مدخلنده براشارت استاسیونه تبلیغ ایده‌جکدر . تورکیه بوصورتله مخابره ایدیله‌جك اشارت استاسیونلرینك جدولنی بیلدیره‌جکدر . اکر هیچ استاسیون یوقسه ویاخود اوبولده هیچ برتبلیغ واقع اولمامش ایسه اجنبی

غربنه ، قره‌دکز بوغازینك غرب ساحلندن اون بش کیلومترو مسافه‌ده چیزلش بر خطه قدر امتداد ایدن منطقه ؛

۲ — امیرعلی آطه‌سی مستثنا اولمق اوزره بوتون مرمره دکزی آطه‌لری ؛

۳ — آطه‌لر دکزنده سمادیرك ، یعنی ، ایمروز بوزجه آطه وطاوشان آطه‌لری .

ماده ۲

غیر عسکری حاله افراغ احکامی

استانبوله دائر اولان احکام مخصوصه محفوظ قالمق شرطیله :

غیرعسکری حاله افراغ ایدلمش منطقه‌لر وآطه‌لرده هیچ براستحکام، دائمی طوپجی تأسیساتی ، پروزکتورلره تحت‌البحر اینشیان آلتلر وعسکری تحت‌البحرلر وهیچ براس بحری بولنمیه‌جقدر .

غیر عسکری حاله افراغ اولنمش منطقه وآطه‌لر قره صولرنده هیچ برکونا تحت‌البحر اینشیان آلت بولنمیه‌جقدر .

غیرعسکری حاله افراغ اولنمش منطقه وآطه‌لرده آسایشك محافظه‌سی ایچون مقتضی پولیس وزاندارمه‌قوتلرندن ماعدا (تسلیحات تراکیاده غیرعسکری حاله‌افراغ اولنمش منطقه‌ده‌کی پولیس وزاندارمه قوتلری حقنده‌موضوع عهدی شرائطه محدوددر) هیچ برقوة مسلحه توقف ایتمیه‌جکدر .

مع‌مافیه شورای تصریح اولنور که تورکیه ویونان حکومتلرندن هربری غیرعسکری حاله افراغ ایدلمش اولان منطقه وآطه‌لرله بومنطقه وآطه‌لرك قره صولرندن کندیسنه عائد اراضیده بولنانلرده :

ا) تورکیه حکومتی ترانسیت صورتنده قوای مسلحه امرار ایتمك ویونان حکومتی تعلیم وتربیه ایدیه‌جك آطه‌لر قطعاتنك تجسس وطاغیلمسی ایچون مقتضی حرکاتی اجرا ایلمك ،

ب) تلغراف ، تلفون ووسائط صیانیه ترصد وشاره سیستمی تشکیل ایتمك ؛

ج) دونمالریله سیر ایتدیرمك واونلره دمیر آندیرمق ؛ حقی حائز اولهجقدر .

ماده ۳

غیر عسکری حاله افراغ ایدلمش مناطق خارجنده‌کی بوغازلر منطقه‌سنه

یعنی مرمره دکزی ایله ساحلدار بحر خصوصی اصول

۱ مرمره دکزی صولرنده ۱۲ ده ساحلدار اوررنده تحت‌البحر اینشیان هیچ برآلت وضع اولنمیه‌جقدر.

بومنطقه تورکیه‌حکومتی ۱۲مرمره‌دکزینك روم‌ایلی ساحلساحلیه‌سنه ۱۲ده‌قره‌دکز بوغازینك غیرعسکری حاله افراغ ایدلمش منطقه‌سنك شرقنده دارلجه قدر اناطولی ساحلساحلیه‌سنه بوغازلردن مروره بر مانعه تشکیل ایدمیه‌جك ماهیتده هیچ بر ثابت بطاریه وضع ایتمیه‌جکدر .

لاحقه — ب

بوغازلر منطقه‌سنك غیرعسکری حاله‌افراغی

(اوجنجی شکل)

(« بوغازلر » تعبیری هپ برلکده چناق قلعه‌یه مرمره دکزینه وبوغاز ایچنه شاملدر.)

۱۴ کانون‌اول ۱۹۲۲

آتیده‌محرر غیرعسکری حاله‌افراغ تدابیری بوغازلر آراسنده سفائنك سیروسفرینی هر درلو مانعه‌دن آزاده قیلمق ضرورتندن ملهمدر .

بومقصده :

ماده ۱

غیر عسکری مناطق

آتیده تعیین ایدیلان منطقه‌لر وآطه‌لر غیر عسکری حاله افراغ ایدیله‌جکلردر .

۱ — چناق قلعه وقره دکز بوغازلرینك بروجه‌آتی تحدید ایدلش منطقه‌لر اقسامنجه ایکی ساحللری [۱]

چناق‌قلعه بوغازی . شمال طرفیده ، کلیولی‌شبه‌جزیره‌سی وساروس کورفزینك باقلابرونی شمال‌شرقیسندن درت کیلو مترو بعده‌دن کائن برنقطه‌سندن بدأ ایله مرمره دکزی اوزرنده قوم‌باغی‌ده نهایت بولان وقواغك (بوموقع خارجدر) جنوبندن کچن برخطك جنوب شرقیسنده‌کی ساحه .

جنوب شرقیده ، ساحل ایله بوزجه آطه قارشیسنده اسکی استانبول برونندن بدأ ایله مرمره دکزی اوزرنده ساحلك همان قرویجا شمالنده کائن برنقطه‌سنه نهایت بولق اوزره ساحلدن یکرمی کیلو مترو بعده جیزلمش اولان خط آراسنده‌کی ساحه .

قره‌دکز بوغازی (استانبول حفنده‌کی اصول مخصوصه‌یه خلل کلمك شرطیله ؛ آتیده محرر دردنجی ماده) شرقیده ، قره‌دکز بوغازینك شرق ساحللرندن اونبش کیلو مترو مسافه‌ده جیزلمش بر خطه قدر امتداد ایدن منطقه .

---

[۱] مربوط خریطه‌یه مراجعت .

غربده ، قره‌دکز بوغازینك غرب ساحلندن اون بش کیلومترو مسافه‌ده چیزلمش بر خطه قدر امتداد ایدن منطقه ؛

٢ — امیرعلی آطه‌سی مستثنا اولمق اوزره بوتون مرمره دکزی آطه‌لری ؛

٣ — آطه‌لر دکزنده سمادیرك ، لیمنی ، ایمروز بوزجه آطه وطاوشان آطه‌لری .

ماده ٢

غیر عسکری حاله افراغ احکامی

استانبوله دائر اولان احکام مخصوصه محفوظ قالمق شرطیله :

غیرعسکری حاله افراغ ایدلمش منطقه‌لر وآطه‌لرده هیچ براستحکام، دائمی طوبجی تأسیساتی ، پروزکتورلر، تحت‌البحر ایشلیان آلتلر وعسکری تحت‌البحرلر وهیچ براس بحری بولنمیه‌جقدر .

غیر عسکری حاله افراغ اولنمش منطقه وآطه‌لر قره صولرنده هیچ برکونا تحت‌البحر ایشلیان آلت بولنمیه‌جقدر .

غیرعسکری حاله افراغ اولنمش منطقه وآطه‌لرده آسایشك محافظه‌سی ایچون مقتضی پولیس وژاندارمه قوتندن ماعدا (تسلیحات تراکیاده غیرعسکری حاله افراغ اولنمش منطقه‌ده‌کی پولیس وژاندارمه قوتلری حقنده موضوع عینی شرائطله محدوددر) هیچ برقوهٔ مسلحه توقف ایتمیه‌جکدر .

مع‌مافیه شوراسی تصریح اولنور که تورکیه ویونان حکومتلرندن هربری غیرعسکری حاله افراغ ایدلمش اولان منطقه وآطه‌لرله بومنطقه وآطه‌لرك قره صولرندن کندیسنه عائد اراضیده بولنانلرده :

ا) تورکیه حکومتی ترانسیت صورتنده قوای مسلحه امرار ایتمك ویونان حکومتی تعلیم وتربیه ایدیله‌جك آطه‌لر قطعاتنك تجمعی وطاغیلمسی ایچون مقتضی حرکاتی اجرا ایلمك ،

ب) تلغراف ، تلفون ووسائط ضیائیه ترصد ومخابره سیستمی تشکیل ایتمك ؛

ج) دونمالرینی سیر ایتدیرمك واونلره دمیر آتدیرمق ؛ حقی حائز اوله‌جقدر .

ماده ٣

غیر عسکری حاله افراغ ایدلمش مناطق خارجنده‌کی بوغازلر منطقه‌سنه یعنی مرمره دکزی ایله ساحللرینه مخصوص اصول

نه مرمره دکزی صولرنده نه ده ساحللری اوزرنده تحت‌البحر ایشلیان هیچ برآلت وضع اولنه‌میه‌جقدر.

بوندن بشقه تورکیه حکومتی نه مرمره دکزینك روم ایلی ساحهٔ ساحلیه‌سنه ونه ده قره‌دکز بوغازینك غیرعسکری حاله افراغ ایدلمش منطقه‌سنك شرقنده دارجه‌یه قدر اناطولی ساحهٔ ساحلیه‌سنه بوغازلردن مروره بر مانعه تشکیل ایده‌بیله‌جك ماهیتده هیچ بر ثابت بطاریه وضع ایتمیه‌جکدر .

لاحقه — ب

بوغازلر منطقه‌سنك غیرعسکری حاله‌افراغی

(اوچنجی شکل)

(« بوغازلر » تعبیری هپ برلکده چناق قلعه‌یه مرمره دکزینه وبوغاز ایچنه شاملدر.)

۱۴ کانون اول ۱۹۲۲

آتیده‌محرر غیرعسکری حاله‌افراغ تدابیری بوغازلر آراسنده سفائنك سیروسفرینی هر درلو مانعه‌دن آزاده قیلمق ضرورتندن ملهمدر .

بومقصده :

ماده ۱

غیر عسکری منطقی

آتیده تعیین ایدیلان منطقه‌لر وآطه‌لر غیر عسکری حاله افراغ ایدیله‌جکلردر .

۱ — چناق قلعه وقره دکز بوغازلرینك بروجه‌آتی تحدید ایدلش منطقه‌لر اقسامنجه ایکی ساحللری [۱]

چناق‌قلعه بوغازی . شمال قریه‌سه ، کلیولی‌شبه‌جزیره‌سی وساروس کورفزینك باقلابرونی شمال‌شرقیسندن درت کیلو مترو بعده‌دن کائن برنقطه‌سندن بدأ ایله مرمره دکزی اوزرنده قوم‌باغی‌ده نهایت بولان وقواغلك (بوموقع خارجدر) جنوبندن کچن برخطك جنوب شرقیسنده‌کی ساحه .

جنوب شرقیسنده ، ساحل ایله بوزجه آطه قارشیسنده اسکی استانبول برونندن بدأ ایله مرمره دکزی اوزرنده ساحلك همان قره‌بیتا شمالنده کائن برنقطه‌سنده نهایت بولق اوزره ساحلدن یکرمی کیلو مترو بعده جیزلش اولان خط آراسنده‌کی ساحه .

قره‌دکز بوغازی (استانبول حفنده‌کی اصول مخصوصه‌یه خلل کلمك شرطیله ؛ آتیده محرر دردنجی ماده) شرقیسه ، قره‌دکز بوغازینك شرق ساحلندن اونبش کیلو مترو مسافه‌ده جیزلش بر خطه قدر امتداد ایدن منطقه .

---

[۱] مربوط خریطه‌یه مراجعت .

لاحقه — ج

بین‌الملل بوغازلر قومیسیونه متعلق مواد پروژه‌سی

۱ — استانبولده ۳ نجی ماده ده بیان ایدلدیکی وجهله متشکل بین‌الملل بر قومیسیون تأسیس ایدیله‌جك و اشبو قومیسیون « بوغازلر قومیسیونی » عنواتی آلهجقدر .

۲ — قومیسیون وظائفی ... ماده‌ده معین جغرافی حدود داخلنده ایفا ایده‌جکدر .

۳ — قومیسیون بر تورکیه ممثلنك تحت ریاستنده فرانسه ، بیوك بریتانیا ، ایتالیا ، ژاپونیا ، بلغارستان ، یونانستان ، صرب ـ خروات ـ سلووون دولتی ، و اشبو مقاوله‌نامه‌یه موافقت ایدنجه ، روسیه ممثللرندن مرکب اولهجقدر .

آمریقا دول متحده‌سی ایچون اشبو مقاوله‌یه موافقت کیفیتی قومیسیونده کذلك بر ممثل بولندیرمق حقنی استلزام ایده‌جکدر .

٤ — قومیسیونده ممثل بولندیران حکومتلرکندی ممثللرینك مستحق اولهبیله‌جکلری تخصیصاتی کندیلری تسویه ایده‌جکلردر . قومیسیونك هر هانکی مصارف منضمه‌سی و بالخاصه مأمورین فنیه استخدامنك مستلزم اولهجغی مصارف مذکور حکومتلرجه متساویاً درعهده اولنه‌جقدر .

٥ — قومیسیون ، بوغازلرده سفائنك سیر وسفرینی علاقه‌دار ایدن خدمات عمومیه‌نك ترانسیتك امنیق ایچون مقتضی شرائطی تأمین ایدوب ایتمدیکنه باقمقله مکلف اولهجقدر .

بالخاصه بو میانده :

ا) لیمانلرك و ساحللرك تنویری

ب) کیدو بالامار شماندیره‌لری .

ج) قلاغوزلق

د) روموکور ایشاری

ه) سفائنك سیر وسفرینه موانع اقناع ایدن شیلرك قالدیرلمسی .

قومیسیون ، کذلك سربستی مروره و .. ماده‌لرده مذکور تدابیر مخصوصه‌یه (سفائن حربیه‌نك تحدید و غیر عسکری حاله افراغی) لایقیله رعایت ایدیلدیکنه باقمقله مکلف بولنه‌جقدر .

٦ — بوغازلر قومیسیونی وظیفه‌سنی جمعیت اقوامك حسابه‌سی تحتنده اجرا ایده‌جك و مذکور جمعیته هر سنه فعالیتی وتجارتی وسفائنك سیروسفری نقطهٔ نظرندن مفید اولان معلوماتی مبین برراپور اعطا ایده‌جکدر .

مادہ ٤

استانبول سلامتی اصولنه عائد احکام مخصوصه [١]

استانبول ایله جوار قریبنده پای تختك احتیاجاتی ایچون اعظمی اون ایکی بیك کیشیلك برقوت بولنه بیله جکدر. استانبولده بر ترسانه و بر اس بحری محافظه ایدیله بیله جکدر .

مادہ ٥

اگر حرب وقوعی تقدیرنده تورکیه یاخود یونانستان محارب دولت حقارینی استعمال ایده‌رك بالاده معین غیر عسکریلك حالنه تعدیلات اجرا ایده‌جك اولورلرسه صلح تأسس ایدر ایتمز حربدن اولکی حالی اعاده‌یه مجبور اوله‌جقلاردر .

[١] بوراده استانبول لفظی تکمیل استانبول ، بك اوغلی ، غلطه ، اسکدار و آطه‌لری شامل اولمق اوزره قوللانلمشدر . (iles des Princes)

لاحقه ــ ج

بین‌الملل بوغازلر قومیسیوننه متعلق
مواد پروژه‌سی

١ ــ استانبولده ٣ نجی ماده ده بیان ایدلدیکی وجهله متشکل بین‌الملل بر قومیسیون تأسیس ایدیله‌جك و اشبو قومیسیون «بوغازلر قومیسیونی» عنوانی آله‌جقدر.

٢ ــ قومیسیون وظائفی ... ماده‌ده معین جغرافی حدود داخلنده ایفا ایده‌جکدر.

٣ ــ قومیسیون بر تورکیه ممثلنك تحت ریاستنده فرانسه، بیوك بریتانیا، ایتالیا، ژاپونیا، بلغارستان، یونانستان، صرب ــ خروات ــ سلووەن دولتی، و اشبو مقاوله‌نامه‌یه موافقت ایدنجه، روسیه ممثللرندن مرکب اوله‌جقدر.

آمریقا دول متحده‌سی ایچون اشبو مقاوله‌یه موافقت کیفیتی قومیسیونده کذلك بر ممثل بولندیرمق حقنی استلزام ایده‌جکدر.

٤ ــ قومیسیونده ممثل بولندیران حکومتلر کندی ممثللرینك مستحق اوله‌بیله‌جکلری تخصیصاتی کندیلری تسویه ایده‌جکلردر. قومیسیونك هر هانکی مصارف منضمه‌سی و بالخاصه مأمورین فنیه استخدامنك مستلزم اوله‌جغی مصارف مذکور حکومتلرجه متساویاً درعهده اولنه‌جقدر.

٥ ــ قومیسیون، بوغازلرده سفائنك سیر وسفرینی علاقه‌دار ایدن خدمات عمومیه‌نك ترانسیتك امنیتی ایچون مقتضی شرائطی تأمین ایدوب ایتمدیکنه باقفله مکلف اوله‌جقدر.

بالخاصه بو میانده :

ا) لیمانلرك و ساحللرك تنویری

ب) کیدو پالامار شماندیره‌لری.

ج) قلاغوزلق

د) رومورکور ایشاری

ه) سفائنك سیر وسفرینه موانع ایقاع ایدن شیلرك قالدیرلمسی.

قومیسیون، کذلك سربستیٔ مروره و .. ماده‌لرده مذکور تدابیر مخصوصه‌یه (سفائن حربیه‌نك تحدید و غیر عسکری حاله افراغی) لایقیله رعایت ایدیلوب ایدلدیکنه باقفله مکلف بولنه‌جقدر.

٦ ــ بوغازلر قومیسیونی وظیفه‌سنی جمیت اقوامك حمایه‌سی تحتنده اجرا ایده‌جك و مذکور جمعیته هر سنه فعالیتی وتجارتی وسفائنك سیر وسفری نقطهٔ نظرندن مفید اولان معلوماتی مبین بر راپور اعطا ایده‌جکدر.

ماده ٤

استانبول ساحسی اصولنه عائد احكام مخصوصه [١]

استانبول ایله جوار قریبنده پای تختك احتیاجاتی ایچون اعظمی اون ایکی بیك کیشیلك برقوت بولنه بیله جکدر. استانبولده بر ترسانه و بر اس بحری محافظه ایدیله بیله جکدر .

ماده ٥

اکر حرب وقوعی تقدیرنده تورکیه یاخود یونانستان محارب دولت حقلرینی استعمال ایده رك بالاده معین غیر عسکریلك حالنه تعدیلات اجرا ایده جك اولورلرسه صلح تأسس ایدر ایتز حربدن اولکی حالی اعاده یه مجبور اوله جقلردر .

[١] بوراده استانبول لفظی تکمیل استانبول ، بك اوغلی ، غلطه ، اسکدار و آطه لری شامل اولق اوزره قوللانلمشدر . (iles des Princes)

لاحقه ـ د

بوغازلرك محافظهٔ امنیتنه متدائر مواد لایحه‌سی

بوغازلرك وجوار منطقه‌لرك غیرعسکری حاله افراغنك عسکرلك نقطهٔ‌نظرندن تورکیه ایجون بغیرحق تهلکه تشکیل ایتمامسی تأمین ایجون دول عالیهٔ عاقده احکام آتیه‌یی بالاتفاق قرارلشدرمشلردر :

سربستیٔ مرور حقندهکی احکامه برتجاوز ویا برحرب بوغازلرده سیرسفائنك سربستیسی ویاخود غیرعسکری حاله افراغ ایدیلن مناطقك امنیتی تهلکه‌یه قویه‌جق اولور ایسه دول عالیهٔ عاقده بلا امهال کرك منفرداً کرك مشترکاً اتخاذ ایدیله‌جك تدابیری قرارلاشدیرمسی ضمنده جمیت اقوام مجلسنه مراجعت ایده‌جکلردر .

کذلك .... نجی ماده‌ده ذکر اولنان بوغاز قومیسیونی بوغازلرده سیرسفائنك سربستیسنی ویا غیرعسکری حاله افراغ ایدلش مناطقك مصونیتی تهلکه‌یه القا ایده‌بیله‌جك ماهیتده کوره‌جکی هرحالی مذکور مجلسك نظر اطلاعنه وضع ایتمکه مأذون اوله‌جقدر .

دول عالیهٔ عاقده مذکور مجلسك بوخصوصده قرار ویره‌جکی تدابیرك ایفاسنه معاونت ایتمکی تعهد ایدرلر.

اکر اتفاق حاصل اوله‌مازسه دول عالیهٔ عاقده‌دن هر بری مذکور مجلسك اکثریت ثلثان ایله توصیه ایده‌جکی تدابیری منفرداً اتخاذه مأذون اوله‌جقدر. حرکتی بوغازلرده سیرسفائنك سربستیسنی ویا غیرعسکری مناطقك امنیتی تهلکه‌یه القا ایتمش عد اولنان دولتك رأیی کرك اتفاق آرا وکرك اکثریت ثلثان آرا ایجون داخل حساب اولمیه‌جقدر .

٧ — وظيفه‌سنك ايفاسى ايچون لازم اولان نظامنامه‌لرى يايمق قوميسيونه عائد اوله‌جقدر . بونظامنامه‌لر بوتون سنجاقلر آراسنده مساوات تامه دائره‌سنده و بوغازلردن ترانسيق اعظمى درجه‌ده تسهيل ايده‌بيله‌جك صورتده يابيله‌جقدر .

بالخاصه خسارات بحريه و سائر اسباب مجبره تحتنده بوغازلرك هر هانكى ليمان ويا نقطه‌سنده مجبوراً طوره‌جق سفائن اكر هيچ بر معاملهٔ تجاريه‌يه توسل ايتمزسه ، بو توقف مجبوريسندن طولايى ليمان رسومى تأديه‌سنه تابع اوليه‌جقدر ،

تجارت سفائن هوائیه‌سی بوغازلر اوزرنده تورکیه حکومتی طرفندن امضا اولنان حرکات هوائیه‌یه عائد مقاوله‌نامه‌لر احکامنه ویا مذکور حکومت طرفندن نشر ایدیلن نظامات مخصوصه‌یه توفیقاً طیران ایده‌جکدر .

ب) سفائن حربیه وعسکری سفائن هوائیه

دردنجی ماده — چوقدن بری موضوع اساس موجبنجه بوغازلر تورکیه‌نك عسکری دونمامسی مستثنی اولهرق تحت‌البحرلر داخل بولندیغی حالده بالجمله عسکری دونمالرك سفائن حربیه‌سنه مسدود طانمشدر .

بشنجی ماده — تورکیه‌یه عائد اولانلر مستثنی اولمق اوزره بوغازلرك فوقندن مرور ، بالجمله سفائن هوائیهٔ عسکریه‌یه ممنوعدر .

آلتنجی ماده — مع‌مافیه یك‌مستثنی بعض متفرق احواله ومعین مقاصد مخصوصه داخلنده تورکیه‌حکومتی هردفعه‌سنده‌آیریجه نشر اولنه‌جق اوامر خصوصیه ایله تحت‌البحرلر مستثنی‌اولمق اوزره سنجاق تفریق‌اولنمقسزین وهیچ بروقت مقاصد عسکریه‌یه مبتنی بولنمقسزین بوغازلرك هرایکی استقامتندن خفیف سفائن عسکریه‌نك مرورینه مأذونیت ویره‌بیله‌جکدر .

یدنجی ماده — آلتنجی ماده موجبنجه بوغازلردن کچه‌سنه تورك حکومتنجه مساعده اولنان خفیف سفائن حربیه واسطه‌سیله بوغازلر داخلنده نزول وقوعبوله‌میه‌جقدر . کذلك اشبو سفائندن نه سلاح نه آلات حربیه ، نه مهمات ، نه‌ده سائر هیچ بر کونا لوازم حرب قره‌یه چیقاریله‌میه‌جقدر .

سکزنجی ماده — بوغازلردن کچمکه مأذون اولهجق خفیف سفینهٔ حربیه تورکیه حکومتنه ویریلان مأذونیت حقنده تحقیقات اجراسی امکانی ویرمك ایچون بوغازلره دخولی زمانی اشبو حکومته اولندن اخبار ایده‌جکدر .

۲ — حرب زمانده تورکیه یه‌طرف اولدیغی تقدیرده

ا) تجارت کیلری و تجارت سفائن هوائیه‌سی

طقوزنجی ماده — اشبو نظامنامه‌نك اوچنجی ماده‌سی مرعیدر . معهذا ، تورکیه ، دولت حاکمه صفتیله ، بیطرفانهٔ محافظه ایچون حقوق دولك ذکر ایلدیکی بوتون حقوقه مالك اولهجق و بوتون مکلفیتلری اجرا ایلیه‌جکدر .

لاحقه — ۵

روس هیئت مرخصه‌سنك پروژه‌سی

سفائنك چناق‌قلعه‌دن ، مرمره دكزندن وقره‌دكز بوغازندن مروریته دائر نظامنامه

۱۸ كانون‌اول ۱۹۲۲

برنجی فصل

احكام عمومیه

برنجی ماده — آتیده مستعمل « بوغازلر » تعبیری چناق‌قلعه‌یه ، مرمره دكزینه وقره‌دكز بوغازینه وآطه‌لر دكزینك بوغازلره مجاور جزائرینه (سمادیرك ایمروز ، بوزجه‌آطه ، لیمنی وطاوشان آطه‌لری) وبوغازلرك قره صولرینه شاملدر .

ایكنجی ماده — بوغازلر اورزنده تورکیه‌نك حاكمیتی تأیید اولنمشدر . سمادیرك ولیمنی آطه‌لرنده مختاریت اعلان اولنمشدر .

ایكنجی فصل

سفائنك بوغازلردن مروریته عائد قواعد

۱ — صلح زمانده

۱) سفائن تجاریه وتجارت سفائن هوائیه‌سی

اوچنجی ماده — سنجاق تفریق اولنمقسزین تجارت كیلریله تجارت سفائن هوائیه‌سی ایچون بوغازلرده كوندوز وكیجه تام سربستی مرور .

اوچنجی فصل

تأمینات

اوچنجی ماده — تورکیه اشبو نظامنامه‌یه واضع‌الامضا دولتلرك كرك مجموعنه و كرك آیری آیری هر برینه قارشی بو نظامنامه‌نك تطبیقنه مقید اولمق تعهد ایدر .

اوچنجی ماده — اشبو نظامنامه‌نك ۲ نجی و ۱۵ نجی ماده‌لری احكامنه توفیقاً حاكیتی تأمین ایتمك و بوغازلرك حرب كبارینه وعسكری سفائن هوائیه‌سنه مسدودیتی اساسی مرعیته وضع ایلمك ایچون تورکیه هر درلو تدابیری اتخاذ ایتمك وبا خصوص :

ا) بوغازلر منطقه‌سنده بلا تحدید قوای بریه وبحریه (تحت‌البحرلرداخل اولدیغی حالده) وهوائیه بولندیرمق؛

ب) كندی آرزوسی موجنجه دائمی استحكامات و هر جایده یرلی طوپجی تأسیساتی وجوده كتیرمك ؛

ج) طورپیل تارلالری وضع ایتمك ؛

د) عسكری شمندوفر یوللری ، شوسه‌لر و مدافعه‌سنه مقتضی سائر طرق مواصله انشا ایتمك ؛

ه) هر درلو ارتباط و ترصد وسائطی تأسیس ایتمك ؛

و) دكزده قوه‌ده اس مدافعه وطیاره موقعلری بولندیرمق ؛

ز) الیوم موجود بولنان وایلروده موجود اولهجق اولان بالجمله وسائط فنیهٔ حربیه‌نك بوغازلرده تطبیق صورتیله اورالرك علی‌الاطلاق مدافعه‌سنی ترتیب ایتمك ؛

حقلرینی حائز اولاجقدر .

دردنجی فصل

احكام فنیه

اوچنجی ماده — تورکیه‌نك حاكیته خلل ویرمه‌مك و سفائن تجاریه‌نك سیر وسفری مقتضیاتی تأمین ایتمك اوزره قوه‌دكزه ساحلدار دولتلرك بررمثللریله آلمانیا ، آمریقا دول متحده‌سی ، فرانسه ، بیوك بریتانیا ، ایتالیا و ژاپونیا ممثللرندن مركب بین‌الملل بر قومیسیون تشكیل اولنه‌جقدر .

اوچنجی ماده — قومیسیونك ریاستی تورکیه مرخصه عائد اولهجق و قومیسیون استانبولده انعقاد ایده‌جكدر .

اوچنجی ماده — تورکیه‌قومیسیونك امرینه بوغازلر داخلنده اسفار تجاریه‌یی تأمینه مقتضی‌مقداردهٔ قلاغوزلر تدارك‌ی تعهد ایدر .

یدنجی ماده — قومیسیونك نظامنامهٔ داخلیسی اون یدنجی ماده‌ده تعداد ایدیلان دولتلرك اشتراكیله

ب) حرب کیلری و عسکری سفائن هوائیه

اونجی ماده — بعض متفرق احوال استثنائیه‌ده و معین مقاصد مخصوصه داخلنده تورکیه حکومتی ٦، ٧، ٨ و ٩ نجی ماده‌لرده موضوع قواعده توفیقاً تحت‌البحرلر خارج اولمق اوزره بیطرف خفیف سفائن حربیه‌یه بوغازلردن مرور ایتمك خصوصنده مأذونیت ویره‌بیله‌جکدر . [١]

اون بر نجی ماده — تحت‌البحرلر داخل اولدیغی حالده محارب دولتلرك هیچ بر سفینهٔ حربیه‌سی هیچ بر عسکری سفینهٔ هوائیه‌سی و بیطرف دولتلرك هیچ بر سفینهٔ هوائیه‌سی بوغازلردن مروره مأذون اولمایه‌جقدر

٣ — حرب زمانده تورکیه محارب بولنمیغی تقدیرده

ا) تجارت کیلری وتجارت سفائن هوائیه‌سی

اون ایکنجی ماده — بیطرف دولتلرك تجارت کیلری و تجارت سفائن هوائیه‌سی اشبو نظامنامه‌نك ٣ نجی و ٩ نجی ماده‌لری موجبنجه بوغازلردن سربستجه مروره مأذون اوله‌جقلردر مع‌هذا تورکیه حال‌حربده بولنان دولتلره حقوق دولك بخش ایلدیکی حقوقه مالك اوله‌جقدر .

تورکیه‌نك ، محارب‌صفتیله ، بوغازلردن کچن سفائن تجاریه‌یی وبوغازلر فوقندن اوچان تجارت سفائن هوائیه‌سنی معاینه‌یه حق اوله‌جقدر . اشبو سفائن هوائیه ایچون تورکیه حکومتنجه قواعد مخصوصه تنظیم اولنه‌جقدر .

اون اوچنجی ماده — تورکیه ، دشمن دولتلری تجارت کیلریله تجارت سفائن هوائیه‌سنه اولبابده موجود بولنان قواعد دولیه‌یی تطبیق ایده‌جکدر .

ب) سفائن حربیه

اون دردنجی ماده — بعض متفرق احوال استثنائیه‌ده ومعین مقاصد مخصوصه داخلنده تورکیه حکومتی ٦، ٧، ٨ و ٩ نجی ماده‌لرده موضوع قواعده توفیقاً تحت‌البحرلر مستثنا اولمق اوزره بیطرف خفیف سفائن حربیه‌یه محارب طرف صفتیله تورکیه‌نك الزم عد ایده‌جکی قواعدی تطبیق ایلمك خصوصنده‌کی حق محفوظ بولنمق شرطیله بوغازلردن مرور ایچون مأذونیت ویره‌بیله‌جکدر .

---

[١] « خفیف سفائن حربیه » تعبیرندن ١٥ سانتیمتروی تجاوز ایتمیان طوپلرله مسلح اولهرق ٦٠٠٠ طونیلاتویی کچمیان سفائن حربیه مقصوددر .

لاحقه ـ و

۱۸ کانون اول ۱۹۲۲

بوغازلرك سربستیسی

سفائنك چناق قلعه دن ، مرمره دکزندن وقره دکز بوغازندن مرورینه دائر قواعد

امظار — آتیده مستعمل « بوغازلر » تعبیری عینی زمانده چناق قلعه ، مرمره دکزینه وقره دکز بوغازینه شاملدر .

ماده ۱

خسته خانه کیلری ویاطلر وبالقجی کیلری وغیر عسکری سفائن هوائیه داخل اولدیغی سفائن تجاریه .

۱) صلح زمانده — سنجاق وحوله نه اولور ایسه اولسون قلاغوز ، فارورومورکور رسملری ویاخود عینی ماهیتده کی دیکر رسوم کبی طوغریدن طوغری یه ایفا اولنان خدماته عائد بولنمامق وتورکیه حکومتی طرفندن الحالة هذه امتیازی ویرلمش اداره ومؤسسه لر طرفندن بو خصوصده استعمال اولنان حقوقه خلل کلمك شرطیله هیچ برمعامله ، رسوم و یا مکلفیت اولمقسزین کوندوز وکیجه سفائنك سیروسفر ومرور سربستی تامی ، [۱] قلاغوز اخذی اختیاری قالمقدهدر .

[۱] بو رسومك جبایتی تسهیل ایچون بوغازدن کچن تجارت سفینه لری تورکیه حکومتجه تعیین اولنه جك مواقعه اسلرینی وتابیتلرینی طونیلاتولرینك مقدارینی وسمت مقصودلرینی بیلدیره جکلردر .

تورکیه هیئت مرخصه سی طرفندن تکلیف اولنان تعدیلات

اخطارك طی ایدلمسی .

« و تورکیه حکومتی طرفندن الحالة هذه امتیازی ویرلمش ... » دیه باشلایوب « خلل کلمك شرطیله » سوزلریله ختام بولان عباره نك طی ایدلمسی .

« سفائنك سیروسفری » نك طی ایدلمسی .

« قلاغوز اخذی اختیاری قالمقدهدر . » عباره سنك طی ایدلمسی . و « عسکری اولیان سفائن هوائیه تورکیه ایله عقد اولنه جق مقاوله لره ودولت مشارالیهاجه اصدار اولنه جق نظامانه تابع اولنه جقدر . » جمله سنك علاوه اولنمسی .

قلاغوز آلمق مجبوری اولدیغندن صحیفه نك زیرنده کی نوطك طی ایدلمسی .

اشبو نظامنامه‌نك امضاسندن اعتباراً اوچ آی ظرفنده تنظیم اولنه‌جق بر مقاوله مخصوصه ایله مفصلاً تقرر ایتدیریله‌جکدر .

بشنجی فصل

احکام عمومیه

یکرمی بشنجی ماده — دول عاقده بوغازلر اداره‌سنده یالاده‌کی احکامی دکیشدیرن تعدیلات اجرا اولنسه بیله اشبو نظامنامه‌نك قبولندن اعتباراً اوچ آی ظرفنده قره دکزی ساحلدار دولتلر ایچون قبالی بر دکز اوله‌رق طانیه‌جق بر سند دولی تنظیم و امضاسی خصوصنده متفقدرلر .

یکرمی التنجی ماده — اشبو نظامنامه اون سنه مدتله مرعی اوله‌جقدر . بو مدتك مرورندن صکره اشبو نظامنامه تمدید وبا تعدیل اولنه‌بیله‌جکدر .

(بوندن صکره قطعی ماده‌لر و تصدیق الخ محرردر .)

منضم بیانامه

روسیه اوقرانیا و کورجستان هیئت مرخصه‌سی بوغازلر مسئله‌سی حقنده کندیسنك ویردیکی نظامنامه پروژه‌سی دولتلرجه قبول ایدلدیکی تقدیرده روسیه اوقرانیا و کورجستانك قره‌دکزه ساحلدار دولتلره کندی ساحللرینك مؤثر بر صورتده محافظهٔ امنیتی ایچون تأمینات متقابله اتخاذی ضمنده بر قونفرانس دعوت اولنمسی خصوصنی تکلیف ایتمکی تمهد ایتدکلرینی بیان ایلر .

اوشی - لوزان ۱۸ کانون اول ۱۹۲۲

امضا
روسیه ، اوقرانیا و کورجستان باش مرخصی
چیچیرین

بوغازلرك سربستیسی

ماده ۲

سفائن حربیه (۱) وعسکری سفائن هوائیه

۱) صلح زمانده . — سنجاق نه اولورسه اولسون هیچ بر معامله، رسم ویا مکلفیت ایفاسنه تابع اولمقسزین فقط قوتلرك مجموعه متعاق آتیده کی قیود احترازیه تحتنده کوندوز وکیجه مرور سربستی ثامی.

بر دولتك بحر سیاهه متوجهاً بوغازلردن امرار ایده بیله جکی اعظمی قوت قره دکزه ساحلدار دولتلره منسوب ومرور اتناسنده بحر سیاهده موجود اك قوتلی دونمانك اعظمی قوتی تجاوز ایتیه جکدر. مع مافیه دولتلر بحر سیاهه هر زمانده وهر حالده بهری اون بیك طونیلاتویی کیمه دن اوچ سفینه یی تجاوز ایتیه جك بر قوة بحریه کوندرمك حقنی محافظه ایدرلر . (۲)

[۱] بوراده « سفائن حربیه » تعبیری معاون سفینه لره، عسکر نقلیه سفینه لرینه وطیاره طاشیان سفینه لره شاملدر.

[۲] — اشبو قاعده یه مراعاتله امکان اولدقجه بحر سیاهه ساحلدار هر بر دولت هر سنه کانون ثانینك نهایتنه برنده بحر سیاهده مالك اولدیغی زرهلیلرك . محاربه قروازورلرینك ، طیاره طاشیان سفینه لرك ، قروازورلرك ، تحریبلرك ، تحت البحرلرك و دکز طیاره لرینك عددینی و سفائن سلحه یی و حال تعدیلده بولنان سفائنی تحریری ایتمك صورتیله بوغازلر قومیسیونه بیلدیره جکدر .

بونك اوزرینه بوغازلر قومیسیونی علانه دار دولتلری قره دکزده اك قوتلی دونمانك ..... زرهلیی ، ..... محاربه قروازورلری ، ..... تحریبی ، ..... تحت البحری ..... هوا ودکز طیاره سنی محتوی بولندیغندن خبردار ایده جکدر .

بوندن بحثله مذکور قوته منسوب بر سفینه نك بحر سیاهه دخولندن ویااورادن خروجندن متولد هر کونا تحولات درحال علانه دار دونمانك اطلاعنه ایصال ایدیله جکدر .

بوغازلردن بحر سیاهه کیتمك اوزره کیریلمك جك بر دونمانك حسابنده بالکز سلح سفینه لرك عددی نظر اعتباره آلنه جقدر .

تورکیه هیئت مرخصه سی طرفندن تکلیف اولنان تعدیلات

بوغازلره یالکز کوندوز دخول .
بوغازلردن کوندوز وکیجه خروج .

صلح زمانده تحت البحرلرك، عسکری سفائن هوائیه نك و طیاره طاشیان کیلرك بوغازلردن مروری ممنوعدر .

بوغازلرده مرور . — عین زمانده بوغازلردن مرور ایدن اجنبی دونمالرینك مجموع قوتی اوانشاده قره دکز و آطه لر دکزی مدخللری آراسنده موجود بولنان تورکیه دونمانسنك قوتی تجاوز ایتیه جکدر.

مع هذا عین زمانده بوغازلردن کچن اجنبی فیلولرینك مجموع قوتی هر زمان هر بری ۱۰،۰۰۰ طونیلادن دون اوچ کمی اولهیلور .

قره دکزه دخول . — قره دکزه کیرن اجنبی دونمالرینك مجموع قوتی اشبو دخول اثناسنده قره دکزه ساحلدار دولتلرك اوراده موجود اك چوق قوتنه فائق اولیه جقدر .

بوغازلرك سربستيسي

ب) حرب زمانده تورکیه بیطرف قالدیغی تقدیرده — بالاده محرر عینی شرائط داخلنده کوندوز وکیجه سفائنك سیر وسفری ومرور سربستی نامی . بیطرف بردولت صفتیله تورکیه‌نك حقوق ووظائفی ، صولری وهواسی تورکیه‌نك بیطرف قالدیغی بر حرب اثناسنده صلح زمانندہ اولدیغی کبی تماماً سربست قالمسی لازم کلن بوغازلرده سیر سفائنی تصعیب ایده‌بیله‌جك ماهیتده هیچ بر تدبیر اتخاذ ایتمسه صلاحیت ویرمیه‌جکدر .

قلاغوز اخذی اختیاری قالمقده‌در .

ج) حرب زمانده تورکیه محارب اولدیغی تقدیرده — بیطرف سفینه‌لر وبیطرف غیرعسکری سفائن هوائیه ایچون اشبو سفائن و سفائن هوائیه دشمنه وبالخاصه فجائی اشیاودشمن قطعاتی ویاتبعه‌سی طاشیمق صورتیله یاردیم ایتمدکلری تقدیرده سفائنك سیروسفر سربستیسی . تورکیه‌نك بوسفینه‌لری وسفائن هوائیه‌یی تفتیشه حق بولنه‌جق وبومقصدله سفائن هوائیه تورکیه طرفندن بو خصوص ایچون تعیین واحضار اولنه‌جق مناطقده قره‌یه‌ویا دکزه اینمکه مجبوراولنه‌جقلردر . دشمن سفینه‌لرینه حقوق دولك قبول ایتدیکی تدبیری تطبیق ایتمك خصوصنده تورکیه‌نك حائز اولدیغی حقوق ابقا اولنمشدر .

تورکیه‌دشمن سفینه‌لرینك بوغازلردن استفاده‌لرینی منع ایچون لازم عد ایده‌جکی تدابیری اتخاذ صلاحیت تامه‌سنه مالکدر . مع‌مافیه بو تدابیر بیطرف سفائنك سربستی مروریی منع ایده‌جك ماهیتده اولمایه‌جقدر .

بومقصدله تورکیه سفائن مذکوره‌یه لازم کلن تعلیماتی ویا قلاغوزلری ویرمکی تعهد ایدر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی طرفندن تکلیف اولنان تعدیلات

« سفائنك سیروسفری » نك طی ایدلسی .

« هواسی » کلمه‌سنك طی ایدلسی .

قلاغوز آلمق مجبوری اولدیغندن « قلاغوز اخذی اختیاری قالمقده‌در » جمله‌سنك طی ایدلسی .

« سفائنك سیروسفر » سوزی یرینه « مرور » کلمه‌سنك وضع ایدلسی . « سفائن هوائیه » نك حذفیله طی ایدلسی .

« دشمن قطعاتی ویاتبعه‌سی ..... سربستیسی » کلمه‌لرندن صکره « بیطرف غیرعسکری سفائن هوائیه یوقاریده‌کی (١) فقره‌سنده مذکور شرائط تحتنده عینی سربستیدن مستفید اولمه‌جقلردر » عباره‌سی علاوه اولنه‌جق .

بوفقره‌نك طی ایدلسی ویرینه « بومقصدله سفائن مذکوره کندیلرینه تورکیه طرفندن ویریله‌جك تعلیماته وقلاغوزلره اطاعت ایده‌جکلردر » سوزینك اقامه اولونمسی .

بوغازلرك سربستیسی

حربیه یه بخش ایتدیکی معامله یه مماثل بر معامله دن مستفید اوله جقلردر .

ج) حرب زمانده ، تورکیه محارب اولدیغی تقدیرده . — بیطرف حرب سفینه لری ایچون هیچ بر معامله یه ، رسمه ویا هیچ بر کونا مکلفیته تابع اولمقسزین وفقط ایکنجی بندك (۱) اشارتی فقره سنده ذکر ایدیلان تحدیدات هپسنه تابع اوله رق مرور سربستی تامی .

بیطرف عسکری سفائن هوائیه بوغازلردن تهلکه و مخاطره کندیلرینه عائد اولق اوزره کچه بیله جك وماهیتلری آ کلاشلمق اوزره تفتیش حقنه تابع اوله جقلردر . بونك ایچون مذکور سفائن هوائیه تورکیه طرفندن بوخصوصده تعیین و احضار اولنه جق مناطقده قره یه ویا دکزه اینمکه مجبور اوله جقلردر .

دشمن سفینه لرینك بوغازلردن استفاده سنه مانع اولق اوزره تورکیه طرفندن اتخاذ ایدیله جك تدابیر بیطرف سفینه لرك وسفائن هوائیه نك سربستی مرورینه مانع اوله جق ماهیتده اولمایه جقدر .

بومقصدله تورکیه مذکور سفینه لره لازم کلن لازم کلن تعلیماتی وقلاغوزلری ویرمکی تعهدایدر .

تورکیه هیئت مرخصه سی طرفندن تکلیف اولنان تعدیلات

مقدما ذکر ایدلش اولان تحدیدات عینی .

سفائن هوائیه ایچون مرورك ممنوع اولسنه بناءً بو فقره نك طی ایدلسی .

« سفائن هوائیه » نك طی اولنمسی .

نوطلر

۱) تورکیه ایله حال صلحده بولنان دولتلرك تحت البحرلری بوغازلردن آنجق صویك یوزندن کچه جکلردر .

۲) کرك بحرسفیددن ، کرك بحرسیاهدن کلن برقوهٔ بحریهٔ اجنبیه نك قوماندانی قوماندانسی تحته بولنوب بوغازلره کیرمسی لازمکلن سفینه لرك مقدارینی و اسملرینی ، توقفه مجبور اولمقسزین چناق قلعه ویاقره دکز بوغازینك مدخلنده اشارت استاسیونه تزاکهٔ تبلیغ ایده جکدر .

بوفقره نك طی ایدلسی

« تزاکهٔ » کلمه سنك طی ایدلسی . چونکه بوغازلردن کچه جك اولان سفائن حربیه دخولرینی چناق قلعه وقره دکز بوغازی مدخلنه وضع ایدیله جك تورکیه اشارت موقعلرینه بالمجبوریه بیلدیره جکلردر . کذلك بوغازلره کیرمه دن یکرمی دورت ساعت اول مواصلتلرینی بوغازلر قومیسیونه دخی بیلدیره جکلردر .

بوغازلرك سربستيسى	تورکیه هیئت مرخصه‌سی طرفندن تکلیف اولنان تعدیلات
بوغازلردن کچه‌جك سفائنك عددی خصوصنده تورکیه‌یه هیچ بر مسئولیت ترتب ایتمیه‌جکدر .	
ب) حرب زماننده تورکیه بیطرف اولدیغی تقدیرده : سنجاق نه اولورسه اولسون هیچ بر معامله‌یه رسومه ویا هیچ بر کونا مکلفیته تابع اولمقسزین ایکنجی بندك (ا) اشارتلی فقره‌سنده مذکور تحدیداتك عینی تحدیدات دائره‌سنده کوندوزکیجه مرور سربستیٔ تامی .	یالکز کوندوز دخول
مع‌مافیه بو تحدیدات ، محارب دولتلره بونلرك قره دکزده‌کی محاربلك حقوقنه ایراث خلل ایده‌جك صورتده تطبیق ایدیله‌میه‌جکدر .	یوندن مقدم ذکر اولونان تحدیداتك عینی بو فقره‌نك طی اولونمسی
بیطرف بر دولت صفتیله تورکیه‌نك حقوق و وظائفی ، صولری وهواسی تورکیه‌نك بیطرف قالدیغی بر حرب اثناسنده صلح زماننده اولدیغی کبی تماماً سربست قالمسی لازم کلن بوغازلردن سیر سفائنی تصعیب ایده‌جك ماهیتده هیچ بر تدبیر اتخاذ ایتمسنه صلاحیت ویرمیه‌جکدر .	بو فقره‌نك طی اولونمسی « بر محارب دولتك حرب کمیلری دیکر محارب دولتك کمیلری بوغازلری ومرمره‌یی ترك ایتمدکجه بوغازلره داخل اوله‌میه‌جقدر » جمله‌سنك علاوه ایدلمسی .
محاربلرك حرب سفینه‌لرینه و عسکری سفائن هوائیه‌سنه بوغازلر منطقه‌سنده بر کونا ضبط ومصادره‌یه توسل ایتمك وحق معاینه اجرا ایلمك ویا دیکر هر هانکی بر حرکت خصمانه‌ده بولنمق ممنوع اوله‌جقدر . اسباب مجبره حالی خارج اولمق اوزره بوغازلری مروره مقتضی اولان مدتدن ماعدا یکرمی درت ساعتدن فضله توقف ایتمك بونلره ممنوع بولنه‌جقدر .	عسکری سفائن هوائیه‌نك مروری عمومیتله ممنوع اولمسی حسبیله «عسکری سفائن هوائیه» نك طی اولنمسی .
حرب سفینه‌لری تعمیرات یاپمق و ارزاق آلمق خصوصلرنده بحری بیطرفلغه دائر ١٩٠٧ تاریخلی ١٣ نجی لاهی مقاوله‌نامه‌سی احکامنه تابع اوله‌جقلردر . عسکری سفائن هوائیه‌نك بیطرفلغی حقنده‌کی قواعدی تعیین ایده‌جك بین‌الملل قونفرانسك مقرراتنه انتظاراً عسکری سفائن هوائیه بوغازلرده ١٣ نجی لاهی مقاوله‌نامه‌سنك سفن	١٣ نجی لاهی مقاوله‌سنك بتمامها تطبیقی .
	بو فقره‌نك طی اولنمسی .

بوغازلرك سربستیسی	تورکیه هیئت مرخصه‌سی طرفندن تکلیف اولنان تعدیلات
ج) ۱۹۱٤ سنه‌سندن اقدم بوغازلر منطقه‌سنده سفارت معیت کیاری بولندیرمق حقنی حائز اولمش اولان دول ممضیه عینی شرائط داخلنده اشبو حقوقی استعماله مختار اولهجقلردر .	بوفقره‌نك طی ایدلسی
د) طونه اوزرنده کیسی بولنمق حقنی حائز اولان دول ممضیه اشبو حق وعندالاقتضا مذکور کیلرك دیکرلریله تبدیلی حقنی محافظه ایدرلر . (ج) و (د) فقره‌لرنده‌مذکور سفائن ایکنجی ماده‌ده مذکور اولانلره الحاق اولنهجقدر .	« ج »ك طی اولنه‌رق یالکز « د » فقره‌سنده دنیلمسی .

بوغازلرك سربستيسى

تورکیه ، بوصورتله محاربه ایدیلهجك اشارت استاسیونلرینك جدولی بیلدیرهجکدر. اکر هیچ براستاسیون یوقسه ویاخود اویولده هیچ برتبلیغ وقوعبولماهش ایسه اجنبی حرب کیلری ایچون بوغازلردن سربستی مرور ینه موجود بولنهجق و بوغازلره دخوللری بو سببدن طولایی تأخیره اوغراتیلمیهجقدر .

٣) عسکری و غیرعسکری سفائن هوائیه ایچون اشبو قواعدله تعیین ایدیلن شرائط دائرهسنده بوغازلر اوزرندن طیران مساعدهسی مذکور سفائن هوائیه ایچون :

ا — بوغازلرك طار کچیدلرینك فوقنده اون بش کیلومتر قدر براراضی شریدی اوزرنده اوچق سربستیسی .

ب — توقف عارضی حالنده یا تورکیهنك ساحلنده قرهیه ویا قره صولرنده دکزه اینمك صلاحیتی تضمن ایلر .

ماده : ٣

بوغازلرك وقره دکزك لیمانلرنده توقف

١) برنجی و ایکنجی مادهلر بوغازلردن و بوغازلرك فوقندن کیلرك و سفائن هوائیهنك مرورینه تطبیق اولنورلر. تورکیه لیمانلرینی وطیاره منزللرینی عینی زمانده زیارت ایدهبیلهجك بردولت حرب سفینهلریله عسکری سفائن هوائیهسنك مقداری و کذلك مدت اقامتلری خصوصنده تورکیهنك لزوم کورهجکی نظامنامهلری وضع ایتمك حقنه خلل ایراث ایتز .

ب) قرهدکزه ساحلدار دولتلر کندی لیمانلری وطیاره منزللری ایچون عینی حقوقه مالك اولهجقلردر .

تورکیه هیئت مرخصهسی طرفندن تکلیفاولنان تعدیلات

(٣) اشارتلی فقرهنك طی ایدلمسی

ماده : ٣

سفائن حربیهنك بوغازلردن مروری ایچون موضوع اولان قواعد، تورکیهدن غیری دولتلرك سفائن حربیهسنه تطبیق اولنور .

« توقف » کلهسی یرینه « سفائن حربیهنك توقفی » یازلمسی .

« برنجی وایکنجی »دن صکره « واوچنجی » کلهسنك علاوه اولنمسی « سفائن هوائیه » نك طی ایدلمسی .

« طیاره منزللری » نك طی ایدلمسی .

« طیاره منزللری » نك طی ایدلمسی .

« بوندن بشقه شوراسی‌ده صراحةً تعیین اولنورکه :

« د) تورکیه حکومتی عسکری سفائن هوائیه اس دائمیلری وتأسیساتی بولندیرمامقله برابر طیاره وبالونلر واسطه‌سیله سطح وقعردریایی ترصد ایتدمکده مختار اولهجقدر . تورکیه سفائن هوائیه‌سی هرآن بوغاز صولری و غیر عسکری حاله افراغ ایدلش مناطق اوزرنده سربستجه اوچه بیله‌جکلر وقوه ویا دکزه سربستجه اینه‌بیله‌جکلردر .

« ه) اشبو پروژه‌ده مستعمل اولان « تحت‌البحر ایشلیان » آلات تعبیری تحت‌البحر سفائنه تعلق ایتمز . »

تورکیه هیئت مرخصه‌سی :

برنجی فقره‌ده : « مرمرده دکزی صولرنده » لفظلرندن صوکره « نه‌ده ساحللری اوزرنده » کلمه‌لرینك طی ایدلسنی .

ایکنجی فقره‌نك‌ده تماماً طی ایدلسنی تکلیف ایدر .

اوچنجی ماده بوغازلرك غیر عسکری حالده افراغ ایدلمسه مناطق خارجنده‌کی بوغازلر منطقه‌سنی یعنی مرمره دکزیله ساحللرینه مخصوص اصول .

بلا تبدیل .

دردنجی ماده استانبولك اصوله عامه احکام مخصوصه بشنجی ماده

طی اولنمشدر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی آتیده‌کی ماده‌نك علاوه‌سنی تکلیف ایدر .

تورکیه حکومتی آطهلر دکزی ساحللرینی مدافعه ایتمك اوزره کلیبولی شبه جزیره‌سنده ۵،۰۰۰ کشیلك بر قوت بولندیره‌بیله‌جکدر . .

لاحقه — ز

بوغازلر منطقه‌سنك غیر عسکری حاله افراغی

متفقلرك پروژه‌سنه تورکیه هیئت مرخصه‌سی طرفندن تکلیف اولنان تعدیلات

۱۸ کانون اول ۱۹۲۲

برنجی فقره (مقدمه) — بلا تبدیل

برنجی ماده غیر عسکری حاله کتیرلمسه مناطق — بلا تبدیل

ایکنجی ماده غیر عسکری حاله افراغ حقنده‌کی احکام

ایکنجی فقره : « دائمی طوپچی تأسیساتی » کلمه‌لرندن صکره « پروژکتورلر » کلمه‌سنك طی ایدلمسی .

اوچنجی فقره : « تورکیه حکومتی » کلمه‌لرندن صکره ، « و یونان حکومتی » کلمه‌لرینك طی ایدلمسی .

§ ا) « یونان حکومتی » کلمه‌لرندن اعتباراً صوك جمله اقسامنك طی ایدلمسی .

§ ج) « دونمالرینی » یرینه « دونماسنی » یازلمسی .

اوچنجی فقره‌یه تعلق ایدن بالاده‌کی تعدیلات ، تورکیه حکومتنك لیمنی وسمادیرك آطه‌لری (یونانستانه عائد کوستریلن آطه‌لر) ایچون مختاریت طلب ایتمسندن ویونان دونماسنك اشبو آطه‌لر صولرنده کشت وکذار ایتمك و لنکر آتمق حقنی رد ایتمسندن منبعث بولنمقده‌در .

بوندن بشقه تورکیه هیئت مرخصه‌سی احکام آتیه‌نك علاوه‌سنی تکلیف ایدر :

جنرال بورنه‌ت‌ستوارت، موسیومالکین ، موسیو رایان ، کپتن پاوند. ز. ن ، قائمقام هه‌یو ود ، موسیونیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیو لی په‌ر ، موسیو ماق قلور ، بیکباشی‌ماق‌له‌ئود (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس‌آمیرال لافاز، جنرال‌وه‌غان ، موسیولاروش ، موسیو فروماژو، موسیو دولاقرووا ، موسیو لاپورت ، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، قائمقام بیکباشی دولاموریسیه‌ر (فرانسه)؛ جنرال مازاراکیس ، موسیو دندرامیس، موسیو پولیتیس (یونانستان) ؛ قونتر آمیرال شه‌لوتی ، میرآلای ویتاله ، موسیوآرلوتا ، موسیو غواریغلیا، موسیو چیامارا ، دوقتور سه‌نی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغاوقا ، موسیو صاتو ، میرالای سایغو ، فرقتین قپودانی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا)؛ موسیو قونچسقو ، میرآلای دومیترمسقو (رومانیا) ؛ موسیو جوریچ ، موسیوآنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن‌قراللغی) ؛ منیربك ، قائمقام‌توفیق بك (تورکیه) . موسیو موردفوف (بلغارستان) ؛ موسیو به‌رنس ، موسیو شاپوشنیقوف (روسیه ، اوقرانیا ، کورجستان) .

قونفرانس قاتبه‌سی : موسیو ماسیغلی .

قاتبه : مستر ف.لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول‌متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ، موسیو ایندەللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونستانتینسقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) ؛ مادموازه‌ل ستانچیوف، موسیو آتینوف (بلغارستان) ؛ موسیوسابانین ، موسیو پاستوقهوف ، موسیوآره‌نس ، مادام زاچقایا (روسیه ، اوقرانیا ، کورجستان)

ترجمان : قائمقام قامه‌رلینغ .

۱۷ نومرولو ضبطنامه

بوغازلر اصولنی تدقیق قومیسیونی

٦ نومرولی ضبطنامه

صالی ، ۱۹ کانون‌اول ۱۹۲۲ جلسه‌سی

جلسه ، ساعت اون ایکیده ، اوشی شانوسنده ، لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو غروو (آمریقادول متحده‌سی) ؛ مارکی کورزون اوف که دلستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو بارەد ، موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قافلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو مونتانیا ، موسیولاغو (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ، موسیواوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیودوقا ، موسیو دیاماندی (رومانیا) ؛ موسیوسپالایکوویچ ، موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی) ؛ عصمت پاشا ، رضانور بك ، حسن بك (تورکیه) ؛ موسیو تشودورف ، موسیواستانچیوف (بلغارستان) ؛ موسیو چیچه‌رین ، موسیو راقوفسکی ، موسیو وورووفسکی (روسیه ، اوقرانیا ، کورجستان)

کذلك جلسه‌ده بولنانلر :

موسیو آموری (آمریقادول متحده‌سی) ؛ سیر و. تیرەل ، آمیرال سیر ر. کەئیس ، ماژور

تورکیه تکلیفنك ایکنجیسی، متفقلرك لایحه‌سنده‌کی ایکنجی ماده‌ده « دائمی طوغری تأسیساتی » کلمه‌لرندن عسکره‌کی « پروژکتورلر » کلمه‌سنك طینه معطوفدر . بو نقطه متخصصلرجه متعدد کره‌لر مناقشه ایدلمشدر . اونلر، تکلیف اولنان بوتعدیلاتی قبول ایده‌میورلر. بو نقطه‌ده مذاکره تکرار آچیله‌جق .

تورکیه تکلیفنك اوچنجیسی یونان حکومتیله یونان مناضه متعلق بعض کلمه‌لرك طینه معطوفدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سی تکلیفی لیمنی وسمادیرکه مخابرات اعطاسنی ویونان دونمه‌سنك بو آطه‌لرك صولرندن برطرف ایدلمسنی طلب ایلدیکنی سویلمکله محق کوسترمکده‌در . لورد کورزون اوچ کره اخطار ایلدیکی کبی دردنجی وصوکنجی دفعه‌اولەرق تکرار ایدرکه متفقلر ، یونانستانك بوآطه‌لردن حاکیتی‌استرداد واورایه مختار پراداره اعطا ایتمك نیتنده دکللردر ؛ اونلر تورکیه‌نك امنیتی ایچون بو آطه‌لره غیر عسکری حاله افراغك الك قطعی شکلی تطبیقه متایلدرلر ؛ دها فضله‌سنی بکه‌مازلر : شو حالده تورکیه دونمه‌سنك ایستدیکی یره کیتمك وبوصولرده آرزوسنه کوره حرکت ایتمك‌خصوصنده سریست بولنمسه‌وحالبوکه یونان‌دونمه‌سنك عینی‌خصوصاتدن مستفید اولمامسنه دائر یونان دیکر طلب ساقطدر .

آتیده‌کی تورکیه تکلیفی ایکنجی ماده‌یی استهداف ایدییور . تکلیف مذکور بروجه‌آتیدر :

« شوراسی صراحةً تعیین اولنورکه :

د) تورکیه حکومتی عسکری سفائن هوائیه‌سی اس دائیمی وتأسیساتی بولندیرمامقله برابر طیاره وبالونلر واسطه‌سیله سطح وقعردریایی ترصد ایندیرمکده مختار اولەجقدر . تورکیه سفائن هوائیه‌سی هرآن یوغازصولری وغیرعسکری حاله افراغ ایدلمش مناطق اوزرنده اوچه‌یله جکلر وهرپرده قره ویا دکزه سربستجه‌اینه‌یله جکلردر.

ه) اشبو پروژه‌ده « تحت‌البحر ایشلیان آلات » تعبیری تحت‌البحر سفائنه تطبق ایتمز .

اشبو تکلیفلره، متفقلره مسئول کورنمکده اولوب یونانی مع‌المنونیه اسعاف ایدرلر .

آمدن عسکره کان تورکیه تکلیفی متفقین پروژه‌سنك بشنجی ماده‌سنی طینه معطوف بولنمقده‌در :

لورد کورزون بوحکمك طی اولنمسی امکانسز اولدیغندن تورقمقده‌در . بواولمادیغی تقدیرده تورکیه‌داخل اولەیله‌جکی برحربدن متولد دکرسز برجهاتی بوماده‌لرده ذکر ایدیلن غیر عسکریلکی تعدیل ایچون سبب کوسترەبیلیر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك سوك طلبی آطه‌لر دکزی ساحللرینی مدافعه ایچون کلیبولی شبه جزیره‌سنده ۰۰۰،۵ کشیلك برقوت بولندیرمه مساعده استحصالنه معطوفدر . بوتکلیف متخصصلرله اوزون اوزادیه مذاکره ایدلمش اولوب موی‌الیهم بونقطه‌ده‌کی قرارلرندن واز کچه‌مزلر . بوخصوصده دنی لورد کورزون « قورقارمکه متفقلر قرارلرینی محافظه‌یه مجبور اولەجقلردر » دیدی .

موضوعك بوقسمنی برافازدن اول لورد کورزون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك متفقلرك ردینی تورکیه‌نك دلالتی دیکه‌مه‌مك وتورکیه نقاط نظرینی اخباره آماده ایستدکلرینك بر دلیل اولەرق تلقی ایتمه‌جکندن امینمدر . بالعکس بوتون مسائل تفصیلاتیله مناقشه ایدلمشدر . بالذات عصمت پاشا بیه لااقل ایکی دفعه متفقلر متخصصلرینك اجتماعنده حاضر بولنمشدر . اوراده نقطهٔ نظرلرینی ستاد اولان مهارتیه ایضاح ایتمشدر . فقط

بوغازلر اصولی روس مقابل پروژه‌سی

لورد کورزون دونکی جلسه اتناسنده روس هیئت مرخصه‌سنك یکرمی ایکی ماده ایله بربیانامه‌دن مرکب پروژه اعطا ایلدیکنی سویلدی . بو پروژه هرنه‌قدر تقریباً اون بش کون دوام ایدن مذاکراتدن صکره صوك زمانده تودیع ایدلش ایسه‌ده لورد کورزون متفقین مرخصلریله بونی‌پك‌اهتمام ایله تدقیق‌ایتمش اولوب شمدی‌دن جوابی ویرمکه حاضردر .

روس پروژه‌سی موسیو چیچه‌رینك برنجی نطقنده تشریح ایتدیکی افکاری ساحهٔ عملیاته کیرمك ایچون بو تشبث تشکیل ایدیبور . بو ، متفقلرك ملهم اولدقلرینك طبان طبانه ضدی براساسه مستنددر . یعنی بوغازلرك هرزمانده سفائن حربیه‌یه قابالی بولنمسی لزومنی محتوی بولنمقده‌در . پروژه صوکدن بر اولکی (٢١ نجی) ماده‌ده خلاصه اولنمقده اولوب مذکور ماده بروجه‌زیردر :

« دول حاقده اشبو نظامنامه‌نك قبولدن اعتباراً اوچ آی ظرفنده بوغازلر اداره‌سنده بالاده‌کی احکامی دکیشدیرن تعدیلات اجرا اولنسه‌بیله قره‌دکزی ساحلدار دولتلرایچون قابالی بردکز اولهرق طانیه‌جق برسند دولی تنظیم و امضا ایتمك خصوصنده متفقدرلر . »

بو اساس ، اونبش کون مقدم ، متفقلرنامه ، لورد کورزون طرفندن وقره‌دکزه ساحلدار دولتلر جانبندن رد ایدلمشدی . هیچ بر هیئت مرخصه اونك لهنده بیان فکر ایتمدی . بناءً علیه بونی قبول و متفقلرك لایحه‌سیله تألیف ایتمك ویا روس پروژه‌سنده متفقلرك پروژه‌سنه تماس ایدن بر نقطه بولمق امکانسزدر . ایشته بوندن طولایی متفق دولتلر بونك‌ردندن بشقه برشق کورمیورلر . بیانامه مذکور متفق دولتلرك قرارلرینی اصلا تعدیل ایده‌من . اشبو بیانامه بالکز ساحلدار دولتلرك امنیتی ایچون متقابل تأمیناته عائد بولنمقده و قابالی دکز اساسی تأیید ایتمکده‌در .

تورکیه مقابل دولتلرك مذاکره‌سی

کچن جلسه‌نك صوك قسمنده تورکیه هیئت مرخصه‌سی ایکی‌وثیقه تودیع ایتمشدرکه بونلر بحری وعسکری متخصصلر طرفندن غایت اهتماملا تدقیق و بالذات متفق مرخصلر طرفندن مذاکره اولنمشدر . بناءً علیه لورد کورزون متفقلرك بو بابده قطعی جوابی ویره‌بیلیر .

غیرعسکری حاله افراغ ایدلش مناطق حقنده‌کی برنجی تقریر « تکلیف اولنان تعدیلات » سرلوحه‌سی آلتنده‌در ! و تدقیق اولندیغی وقت متفقلر پروژه‌سنك تعدیلاتندن بك قضله شیئی محتوی اولدیغی کورییور . اکر بو قبول اولنورسه متفقلرك تکلیفلری همان کاملاً ابطال ایدلش اولهجقدر . مثلا تورکیه هیئت مرخصه‌سی مرمره دکزینك پروژه‌نك تطبیقندن خارج طوتلمسی‌وتورکیه‌نك تحکیم ایده‌بیله‌جکی بومنطقه‌ده کندیسنه‌تدافعی وتجاوزی فعل وحرکتده سربستی تام ویرلمسی تکلیف‌ایتمکده‌در . بوتمامیله غیرقابل قبولدر . مرمره‌دکزی بوغازلرك امتداءیدر . وبوغازلره تطبیق اولنه‌جق احکام اوکاده تطبیق اولنمایدر . کرك قوه‌فرانسه‌ده کرکسه تاریخنده بر ایکی منطقه‌نك تفریقه ایلك دفعه اولهرق تشبث ایدیلیور .

لورد کورزون تورکیه متخصصلرینك کچن‌اون کون ظرفنده متفقلرك‌بحری وعسکری متخصصلریله‌مسئله‌یی برجوق کره مذاکره‌ایتمش اولدقلرینی اخطار ایتمکلزوم کوردی . متفقلرمساعدلرینك حدغایه‌سنه وارمشلردر : اونلر تورکیه‌یی مرمره دکزینك بوتون‌جنوب ساحلی تحکیم‌ایتمکده مختار براقمشلر وتورکیه عسکریه ساحلك بر طرفندن دیکر طرفنه حرکاته بولنمق سربستیسنی تأمین ایلمشلردر . اونلر بالکز شمال‌ساحلی بوبجه مرورك سربست قالمسنده اصرار ایلمشلردر . بو وضعیتدن انحراف ایده‌من‌لر .

تورکیه تکلیفنك ایکنجیسی، متفقلرك لایحه‌سنده‌کی ایکنجی ماده‌ده « دائمی طوپجی تأسیساتی » کلمه‌لرندن صکره‌کی « پروژکتورلر » کلمه‌سنك طینه معطوفدر . بو نقطه متخصصلرجه متعدد کره‌لر مناقشه ایدلمش‌در . اونلر، تکلیف اولنان بوتعدیلاتی قبول ایده‌میورلر. بو نقطه‌ده مذاکره تکرار آچیله‌مز .

تورکیه تکلیفنك اوچنجیسی یونان حکومتیله یونان منافعنه متعلق بعض کلمه‌لرك طینه معطوفدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سی تکلیفنی لیمنی وسمادیرکه مختاریت اعطاسنی ویونان دونماسنك بو آطه‌لرك صولرندن برطرف ایدلمسنی طلب ایلدیکنی سویلمکله محق کوسترمکده‌در . لورد کورزون اوچ کره اخطار ایلدیکی کبی دردنجی وصوکنجی دفعه‌اوله‌رق تکرار ایدرکه متفقلر، یونانستانك بوآطه‌لردن حاکمیتنی‌استرداد واورایه مختار براداره اعطا ایتمك نیتنده دکللردر ؛ اونلر تورکیه‌نك امنیتی ایچون بو آطه‌لره غیر عسکری حاله افراغك اك قطعی شکلنی تطبیقه متمایلدرلر ؛ دها فضله‌سنی یاپه‌مازلر : شو حالده تورکیه دونماسنك ایستدیکی یره کیتمك وبوصولرده آرزوسنه کوره حرکت‌ایتمك‌خصوصنده سربست بولنمسنه‌وحالبوکه یونان‌دونماسنك عینی‌خصوصاتدن مستفید اولمامسنه دائر بولنان دیکر طلب ساقطدر .

آتیده‌کی تورکیه تکلیفی ایکنجی ماده‌یی استهداف ایدییور . تکلیف مذکور بروجه‌آتیدر :

« شوراسی صراحةً تعیین اولنورکه :

د) تورکیه حکومتی عسکری سفائن هوائیه‌سی اس دائمیلری وتأسیساتی بولندیرمامقله برابر طیاره وبالونلر واسطه‌سیله سطح وقعردریایی ترصد ایتدیرمکده مختار اوله‌جقدر . تورکیه سفائن هوائیه‌سی هرآن بوغازصولری وغیرعسکری حاله افراغ‌ایدلمش مناطق‌اوزرنده اوچه‌بیله‌جکلر وهریرده قره ویا دکزه سربستجه‌اینه‌بیله‌جکلردر.

ه) اشبو پروژه‌ده « تحت‌البحر ایشلیان آلات » تعبیری تحت‌البحر سفائنه تعلق ایتمز .

اشبو تکلیفلر، متفقلره معقول کورنمکده اولوب بونلری مع‌الممنونیه اسعاف ایدرلر .

آندن صکره کان تورکیه تکلیفی متفقین پروژه‌سنك بشنجی ماده‌سنی طیه معطوف بولنمقده‌در :

لورد کورزون بوحکمك طی اولنمسی امکانسز اولدیغندن قورقمقده‌در . بواولمادیغی تقدیرده تورکیه‌داخل اوله‌بیله‌جکی برحربدن متولد دکرسز بربهانه‌یی بوماده‌لرده ذکر ایدیلن غیر عسکریلکی تعدیل ایچون سبب کوستره‌بیلیر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك صوك طلبی آطه‌لر دکزی ساحللرینی مدافعه ایچون کلیبولی شبه جزیره‌سنده ۵,۰۰۰ کشیلك برقوت بولندیرمغه مساعده استحصالنه معطوفدر . بوتکلیف متخصصلرله اوزون اوزادی‌یه مذاکره ایدلمش اولوب مومی‌الیهم بونقطه‌ده‌کی قرارلرندن واز کچه‌مزلر . بوخصوصده دخی لورد کورزون « قورقارمکه متفقلر قرارلرینی محافظه‌یه مجبور اوله‌جقلردر » دیدی .

موضوعك بوقسمنی براقمازدن اول لورد کورزون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك متفقلرك ردینی تورکیه‌نك دلائلنی دیکله‌مه‌مك وتورکیه نقاط نظرینی اعتباره آلمامق ایستدکلرینك بر دلیل اوله‌رق تلقی ایتمیه‌جکندن امیندر . بالعکس بوتون مسائل تفصیلاتیله مناقشه ایدلمشدر . بالذات عصمت پاشا بیله لااقل ایکی دفعه متفقلر متخصصلرینك اجتماعنده حاضر بولنمشدر . اوراده نقطهٔ نظرلرینی معتاد اولان مهارتیله ایضاح ایتمشدر . فقط

بوغازلر اصولی روس مقابل پروژه‌سی

لورد کورزون دونکی جلسه اثناسنده روس هیئت مرخصه‌سنك یکرمی ایکی ماده ایله بر بیاننامه‌دن مرکب پروژه اعطا ایلدیکنی سویلدی . بو پروژه هرنه‌قدر تقریباً اون بش کون دوام ایدن مذاکراتدن صکره صوك زمانده تودیع ایدلمش ایسه‌ده لورد کورزون متفقین مرخصلریله بونی پك اهتمام ایله تدقیق ایتمش اولوب شمدی‌دن جوابنی ویرمکه حاضردر .

روس پروژه‌سی موسیو چیچه‌رینك برنجی نطقنده تشریح ایتدیکی افکاری ساحهٔ عملیاته کچیرمك ایچون بر تشبث تشکیل ایدییور . بو ، متفقلرك ملهم اولدقلرینك طبان طبانه ضدی براساسه مستنددر . یعنی بوغازلرك هرزمانده سفائن حربیه‌یه قاپالی بولنمسی لزومنی محتوی بولنمقده‌در . پروژه صوکدن بر اولکی (٢١ نجی) ماده‌ده خلاصه اولنمقده اولوب مذکور ماده بروجه‌زیردر :

« دول عاقده اشبو نظامنامه‌نك قبولندن اعتباراً اوچ آی ظرفنده بوغازلر اداره‌سنده بالاده‌کی احکامی دکیشدیرن تعدیلات اجرا اولنسه‌بیله قره‌دکزی ساحلدار دولتلر ایچون قپالی بردکز اوله‌رق طانیه‌جق برسند دولی تنظیم و امضا ایتمك خصوصنده متفقدرلر . »

بو اساس ، اونبش کون مقدم ، متفقلرنامه ، لورد کورزون طرفندن وقره‌دکزه ساحلدار دولتلر جانبندن رد ایدلمشدی . هیچ بر هیئت مرخصه اونك لهنده بیان فکر ایتمه‌دی . بناءً علیه بونی قبول و متفقلرك لایحه‌سیله تألیف ایتمك ویا روس پروژه‌سنده متفقلرك پروژه‌سنه تماس ایدن بر نقطه بولمق امکانسزدر . ایشته بوندن طولایی متفق دولتلر بونك ردندن بشقه برشق کوره‌میورلر . بیاننامه مذکور متفق دولتلرك قرارلرینی اصلا تعدیل ایده‌مز . اشبو بیاننامه یالکز ساحلدار دولتلرك امنیتی ایچون متقابل تأمیناته عائد بولنمقده و قپالی دکز اساسنی تأیید ایتمکده‌در .

تورکیه مقابل لایحه‌سنك مذاکره‌سی

کچن جلسه‌نك صوك قسمنده تورکیه هیئت مرخصه‌سی ایکی وثیقه تودیع ایتمشدرکه بونلر بحری وعسکری متخصصلر طرفندن غایت اهتمامله تدقیق و بالذات متفق مرخصلر طرفندن مذاکره اولنمشدر . بناءً علیه لورد کورزون متفقلرك بو بابده قطعی جوابنی ویره‌بیلیر .

غیرعسکری حاله افراغ ایدلمش مناطق حقنده‌کی برنجی تقریر « تکلیف اولنان تعدیلات » سرلوحه‌سی آلتنده‌در ؛ و تدقیق اولندیغی وقت متفقلر پروژه‌سنك تعدیلاتندن پك فضله شیئی محتوی اولدیغی کوریلیور . اکر بو قبول اولنورسه متفقلرك تکلیفلری همان کاملاً ابطال ایدلمش اوله‌جقدر . مثلا تورکیه هیئت مرخصه‌سی مرمره دکزینك پروژه‌نك تطبیقندن خارج طوتلمسی وتورکیه‌نك تحکیم ایده‌بیله‌جکی بومنطقه‌ده کندیسنه تدافعی وتجاوزی فعل وحرکتده سربستیٔ تام ویرلمسی تکلیف ایتمکده‌در . بوتمامیله غیرقابل قبولدر . مرمره دکزی بوغازلرك امتدادیدر . وبوغازلره تطبیق اولنه‌جق احکام اوکاده تطبیق اولنملیدر . کرك قونفرانسده کرکسه تاریخده بو ایکی منطقه‌نك تفریقنه ایلك دفعه اوله‌رق تشبث ایدیلیور .

لورد کورزون تورکیه متخصصلرینك کچن اون کون ظرفنده متفقلرك بحری وعسکری متخصصلریله مسئله‌یی برچوق کره مذاکره ایتمش اولدقلرینی اخطار ایتمکه لزوم کوردی . متفقلر مساعده‌لرینك حدغایه‌سنه وارمشلردر : اونلر تورکیه‌یی مرمره دکزینك بوتون جنوب ساحلنی تحکیم ایتمکده مختار براقمشلر وتورکیه عسکریته ساحلك بر طرفندن دیکر طرفنه حرکاتده بولنمق سربستیسنی تأمین ایلمشلردر . اونلر یالکز شمال ساحلی بوینجه مرورك سربست قالمسنده اصرار ایلمشلردر . بو وضعیتدن انحراف ایده‌مزلر .

تورکیه کذلك بوغازلر منطقه‌سنك کید مدخلنك ایلروسنده وآطه‌لر دکزی جزیره‌لری اطرافنده یکرمی بحری میله قدر اوزادلمسنی تکلیف ایتمکده‌در . بو ، آچیق دکزلر سربستیسنه، شمدیه قدر هیچ بر دولت طرفندن تکلیف ایدلمامش بر درجه‌ده خلل کتیرمك اوله‌جقدر . بناءً علیه بر آن بیله نظر اعتباره آلنه‌ماز .

عسکری حرکات هوائیه‌یه کلنجه تورکیه‌نك تکلیفی بو یولدن حق مروری انك بین‌الملل ماهیتی خلدار ایده‌جك مرتبه تحدید ایتمکده‌در. ذاتاً بو ملاحظه‌یی تورك تکلیفلری صورت عمومیه‌ده اهمال ایدیبور .

مع مافیه متفقلرك پروژه‌سنده حقلی بر تنقیده زمین اوله‌بیله‌جك بر نقطه واردر . فی‌الحقیقه مذکور پروژه حرب کیلرینك بوغازلر منطقه‌سنده حال صاحده و مرور ایچون مقتضی مدت خارجنده نقدر زمان طوره‌بیله‌جکلرینی تحدید ایتمه‌یور . بناءً علیه متفقین متخصصلری بالذات مروره مقتضی زماندن غیری بو مدتی ۲٤ ساعت اوله‌رق تعیین ایدن بر ماده درجنی تکلیف ایدیورلر .

کچن جلسه‌ده عصمت پاشا دیکر ایکی مسئله‌یی دها ایما ایتدیکه بونلر حقنده ده جواب بکله‌مسی محتملدر. برنجیسی بوغازلر قومیسیونینك تشکیلاتیدرکه بونك وظائفنده پروژه‌ده محرر اولدیغی وجهله حرب کیلری عددینك تحدیدینه نظارت وغیر عسکریلك تدابیری داخلدر. عصمت پاشا بو خصوصده اعتراض سرد ایتمش وقومیسیونك وظائفی کیدی دائما آچیق بولوندیرمنه تعلق‌ایدن مسائله مقصوراولمسنی‌طلب‌ایتمشدر. لورد کورزون بو نقطه‌یی اوزون اوزادیه‌یه مذاکره ایتمکی آرزو ایتمز . فقط متفقلر بوکا اوقدر اهمیت ویرمیورلرکه او خصوصده‌کی قرارلرندن واز کچه‌میورلر .

عصمت پاشا کذلك متفقلر طرفندن عرض‌اولونان « تأمینات سیاسیه » یی دخی ایما ایتمشدر . اکر تورکیه حکومتی جمعیت اقوامه کیرمکه قرار ویرمسه کندی اراضیسی وکندی حدودی حقنده عهدنامه‌نك ۱۰ نجی ماده‌سنده مذکور عمومی تأمیناته نائل‌اوله‌جقدر. فقط متفقلر تورکیه‌یه تأمینات منضمه الده ایتمك خصوصنده‌کی آرزوسنی اولیندن یرینه کتیرمك آرزوسیله جمعیت اقوام و آلاند آطه‌لری ایشنده علاقه‌دار دولتلر طرفندن متخذ بر عباره‌دن مامهم اوله‌رق دیکر بر تکلیفده بولنمشلردر . بونده تورکیه ایچون بر حمایهٔ منضمه بولندیغی شبهه‌سزدر .

لورد کورزون غیر عسکری مناطق حقنده متفقلرك واقع اولان مساعداتی و آتیده تورکیه‌یه اردوسندن و دونمماسندن طولایی تأمین ایتدکلری فوائدی وبیان ایتدیکی تأمینات منضمه‌یی ملاحظه ایتمك صورتیله دنیاده هیچ بر دولتك تورکیه قدر تام بر صورتده تأمینات حمایتکارانه و وسائط مدافعه ایله مجهز اوله‌میه‌جغنه قانع بولنمقده‌در . اکر تورکیه یالکز منفعتی ومدافعه‌سی ایچون تصور ایدیلوب کندیسنه عرض اولنان تأمینات منضمه‌دن ممنون دکلسه بو تأمینات کری آله‌جقدر . لورد کورزون کرك رفقاسی وکرکسه کندی نامنه تورکیه‌یه دیکر بکی و دها تمام هیچ بر تأمینات ویریله‌میه‌جکنی سویلمك مجبوریتنده‌در . بوخصوصده متفق مرخصلر حکومتلرینی مکرراً استمزاج ایتمشلردر .

قوتفرانسك مقصدی صلح عقد ایتمکدر . صلحی عقد ایدرکن بوتون هیئت مرخصه‌لر علاقه‌دارلرك هربری حقنده محق اولان شیئ حیز حصوله کتیرمکی دوشونیورلر . لورد کورزون، دون، متفقلرك روسیه‌یه قارشی تکلیفلرینك محق اولدیغنی اثبات چالیشدی ؛ موسیو چیچه‌رینك بوبابده‌کی قناعتی جلب ایتمدی . فقط بر قاچ کره ایله متفقلرك تکلیفلرینك تورکیه‌یه قارشی نه جهتدن محق اولدیغنی تبیین ایتمك و بونلری رد ایتمکله تورکیه هیئت مرخصه‌سنك کندی منفعتی نقطهٔ نظرندن فنا ایتمش اوله‌جغنی کوسترمك آرزو ایدر .

تورکیه ، مساعدات اوزریه مساعداتده بولنلمش اولدیغی اونوتمامليدر . لورد کورزون بونی صوك جلسه‌ده درخاطر ایتدیرمش وبومساعدات متفقارك صوك پروژه‌سنه ادخال اولنمشدر . بومساعداتك غایه‌سنه‌سنه‌واردیغی آن حلول ایتمشدر .

دیکر تورکیه وثیقه‌سی ، سرلوحه‌سنك دلالت ایتدیکی وجهله ، یالکز برطاقم تعدیلاتدن عبارت دکلدر . حقیقتده بووثیقه بوغازلرده سیر سفائنك تنظیمی خصوصنده تمامیله یکی بر پروژه‌در . اوزون اولان مذکور تکلیف کچن جلسه‌دن بری متخصصلر طرفندن اهتمام ایله تدقیق ایدلش اولوب مومی‌الیهم بونك قبولنی توصیه ایده‌مامکده‌درلر. مومی‌الیه متخصصلرك عینی‌زمانده متفقین مرخصلرینی دخی اقناع ایدن قراری بروجه‌آتیدر:

قره‌دکزه سفائن حربیه‌نك دخولی حقنده‌کی متفقین تکلیفاتی قبول‌ایتمکله برابر تورکیه تکلیفاری بونلرك تطبیقی تماماً امکانسز براقه‌جق درجه‌ده تعدیلنه معطوف بولنمقده‌در ؛ بوتکلیفلر بریسی مستثنا اولمق اوزره غیرقابل قبولدر .

تجار کیلریله تجارت طیاره‌لرینه کلنجه تورکیه تکلیفاری متفقین تکلیفلرینه بالعمل مساویدر .

سفائن حربیه ایله عسکری مراکب هوائیه حقنده تکلیفلر نقاط آتیه اوزرنده متفقین تکلیفاریله تخالف ایتمکده‌در : قره‌دکزه کیره‌جك حساب ایتمك ایچون تورکیه هیئت مرخصه‌سی بوتون دولتلرك سفائنی بردن یکون ایتمکده‌در . بوء هیچ عملی اولمیان برترتیبدر. دیکر طرفدن بردفعه‌ده بوغازلری کچه‌بیله‌جك قوت تورکیه‌نك مرمره دکزنده علی‌العاده بولندیرینی قوتله محدوددر . فقط بوندن بشقه تورکیه هیئت مرخصه‌سی بوقوتك اسلحه وسرعتی حساب ایتمك ایچون مغلق برطاقم قواعد ادخالی تکلیف ایتمکده‌در. نتیجه تورکیه‌نك کیلرك مرورینی کرك حربده کرك صلحده بالقوه مراقبه ایتمی‌اوله‌جقدر. حال صلحده حتی کندیسی بیطرف قالسه بیله حقیقتده ایکی طرفدن برینه معین معاونتده بولنه‌بیله‌جکدر . تورکیه شاید برنجی درجه‌ده جسیم « Capital ship. » سفینه‌یه صاحب بولنمازسه قره‌دکزه ساحلدار سائر دولتلرك بو جنسدن سفائنی اولسه بیله، دیکر بردولت اجنبیه مذکور قره‌دکزه حتی حال حربده بویله سفینه کوندره‌میه‌جکدر . اشبو تکلیفك جدی اولمادیغنه بوکیفیت بردلیلدر .

بوندن بشقه تورکیه قره‌دکزه کچه‌بیله‌جك قوتی حساب ایتمك ایچون بوغازلر قومیسیونك کیلرك اسلحه وسرعتی حسابه آلمغه مأمور اولمسنی تکلیف ایتمکده‌در . حالبوکه بوتون دنیانك بحریه دوائری ایکی عاملك نسبی قیمتی حقنده اصلا هم فکر اوله‌مامشلردر .

مرمره دکزینه کیرن سفائن حقنده تورکیه طرفندن واقع اولان تکلیفك قیمتی شاید تورکیه دونمامنی مذکور دکزده طوپلایه‌رق اجنبی حرب کیلری هر دفعه اورایه کیردکجه اجرای حرکته حاضرلمق نیتنده بولنمیورسه صرف نظری قالیر .

بوندن بشقه تورکیه هیئت مرخصه‌سی انشا آت بحریه‌ده حصوله کلن ترقیی نظر اعتباره آلمدیغندن عینی زمانده هم تحت‌البحرلرك هم طیاره طاشیان کیلرك منع ایدلمسی تکلیفنده بولونیور . حالبوکه دها شیمدیدن زرهلیرك مهم بر مقداری بر وباخود متعدد طیاره طاشیدقلری کبی آتیده بتون حرب کیلرینك صویه طالمش اولدقلری حالده سیاحته صالح اولمالری محتملدر .

ذاتاً تورکیه طیاره‌لرله تحت‌البحرلرك قره‌دکزه دخولنی منع ایتمکله حقیقتده طرفکیرلك ایتمش اولیور . چونکه قره‌دکز دولتلرینك و حتی کندی طرفلرندن بو قبیل قوتلری استعمال ایتمکه قادر اوله‌میه‌جقلرینی کوسترن هیچ بر شی یوقدر .

تورکیه کذلك بوغازلر منطقه‌سنك کید مدخلنك ایلروسنده وآطه‌لر دکزی جزیره‌لری اطرافنده یکرمی بحری میله قدر اوزادلمسنی تکلیف ایتمکده‌در . بو ، آچیق دکزلر سربستیسنه، شمدیه قدر هیچ بر دولت طرفندن تکلیف ایدلمامش بر درجه‌ده خلل کتیرمك اوله‌جقدر . بناءً علیه بر آن بیله نظر اعتباره آلنه‌ماز .

عسکری حرکات هوائیه‌یه کلنجه تورکیه‌نك تکلیفی بو یولدن حق مروری انك بین‌الملل ماهیتی خلدار ایده‌جك مرتبه تحدید ایتمکده‌در. ذاتاً بو ملاحظه‌ی تورك تکلیفلری صورت عمومیه‌ده اهمال ایدیبور .

مع مافیه متفقلرك پروژه‌سنده حقلی بر تنقیده زمین اوله‌بیله‌جك بر نقطه واردر . فی‌الحقیقه مذکور پروژه حرب کیلرینك بوغازلر منطقه‌سنده حال صاحده و مرور ایچون مقتضی مدت خارجنده نقدر زمان طوره‌بیله‌جکلرینی تحدید ایتمه‌یور . بناءً علیه متفقین متخصصلری بالذات مروره مقتضی زماندن غیری بو مدتی ۲٤ ساعت اوله‌رق تعیین ایدن بر ماده درجنی تکلیف ایدیورلر .

کچن جلسه‌ده عصمت پاشا دیکر ایکی مسئله‌یی دها ایما ایتدی که بونلر حقنده ده جواب بکله‌مسی محتملدر. برنجیسی بوغازلر قومیسیونینك تشکیلاتیدرکه بونك وظائفنده پروژه‌ده محرر اولدیغی وجهله حرب کیلری عددینك تحدیدینه نظارت وغیر عسکریلك تدابیری داخلدر. عصمت پاشا بو خصوصده اعتراض سرد ایتمش وقومیسیونك وظائفی کیدی دائما آچیق بولوندیرمنه تعلق‌ایدن مسائله مقصوراولمسنی‌طلب‌ایتمشدر. لورد کورزون بو نقطه‌یی اوزون اوزادیه مذاکره ایتمکی آرزو ایتمز . فقط متفقلر بوکا اوقدر اهمیت ویرمیورلرکه او خصوصده‌کی قرارلرندن واز کچه‌میورلر .

عصمت پاشا کذلك متفقلر طرفندن عرض‌اولونان « تأمینات سیاسیه » یی دخی ایما ایتمشدر . اکر تورکیه حکومتی جمیت اقوامه کیرمکه قرار ویرسه کندی اراضیسی وکندی حدودی حقنده عهدنامه‌نك ۱۰ نجی ماده‌سنده مذکور عمومی تأمیناته نائل‌اوله‌جقدر. فقط متفقلر تورکیه‌یه تأمینات منضمه الده ایتمك خصوصنده‌کی آرزوسنی اولیندن یرینه کتیرمك آرزوسیله جمیت اقوام و آلاند آطه‌لری ایشنده علاقه‌دار دولتلر طرفندن متخذ بر عباره‌دن مامهم اوله‌رق دیکر بر تکلیفده بولنمشلردر . بونده تورکیه ایچون بر حمایهٔ منضمه بولندیغی شبهه‌سزدر .

لورد کورزون غیر عسکری مناطق حقنده متفقلرك واقع اولان مساعداتی و آتیده تورکیه‌یه اردوسندن و دونمالرندن طولایی تأمین ایتدکلری فوائدی وبیان ایتدیکی تأمینات منضمه‌یی ملاحظه ایتمك صورتیله دنیاده هیچ بر دولتك تورکیه قدر تام بر صورتده تأمینات حمایتکارانه و وسائط مدافعه ایله مجهز اوله‌میه‌جنه قانع بولنمقده‌در .اکر تورکیه یالکز منفعتی ومدافعه‌سی ایچون تصور ایدیلوب کندیسنه عرض اولنان تأمینات منضمه‌دن ممنون دکلسه بو تأمینات کری آلنه‌جقدر . لورد کورزون کرك رفقاسی وکرکسه کندی نامنه تورکیه‌یه دیکر یکی و دها تمام هیچ بر تأمینات ویریله‌میه‌جکنی سویلمك مجبوریتنده‌در . بوخصوصده متفق مرخصلر حکومتلرینی مکرراً استمزاج ایلشلردر .

قوفرانسك مقصدی صلح عقد ایتمکدر . صلحی عقد ایدرکن بونون هیئت مرخصلر علاقه‌دارلرك هربری حقنده محق اولان شیئ حیز حصوله کتیرمکی دوشونیورلر . لورد کورزون، دون، متفقلرك روسیه‌یه قارشی تکلیفلرینك محق اولدیغی اثبات چالیشدی ؛ موسیو چیچه‌رینك بوبابده‌کی قناعتی جلب ایتمدی . فقط بر قاچ کله ایله متفقلرك تکلیفلرینك تورکیه‌یه قارشی نه جهتدن محق اولدیغنی تبیین ایتمك و بونلری رد ایتمکله تورکیه هیئت مرخصسنك کندی منفعتی نقطهٔ نظرندن فنا ایتمش اوله‌جغنی کوسترمك آرزو ایدر .

تورکیه ، مساعدات اوزرینه مساعداتده بولنلمش اولدیغنی اونوتمامليدر . لورد کورزون بونی صوك جلسه‌ده درخاطر ایتدیرمش وبومساعدات متفقلرك صوك پروژه‌سنه ادخال اولنمشدر . بومساعدانك غایه‌سنه‌واردیغی آن حلول ایتمشدر .

دیکر تورکیه وثیقه‌سی ، سرلوحه‌سنك دلالت ایتدیکی وجهله ، یالکز برطاقم تعدیلاتدن عبارت دکلدر . حقیقتده بووثیقه بوغازلرده سیر سفائنك تنظیمی خصوصنده تمامیله یکی بر پروژه‌در . اوزون اولان مذکور تکلیف کچن جلسه‌دن بری متخصصلر طرفندن اهتمام ایله تدقیق ایدلمش اولوب مومی‌الیهم بونك قبولنی توصیه ایده‌مامکده‌درلر. مومی‌الیه متخصصلرك عینی‌زمانده متفقین مرخصلرینی دخی اقناع ایدن قراری بروجه آتیدر:

قره‌دکزه سفائن حربیه‌نك دخولی حقنده‌کی متفقین تکلیفاتنی قبول‌ایتمکله برابر تورکیه تکلیفاری بونلرك تطبیقی تماماً امکانسز براقه‌جق درجه‌ده تعدیلنه معطوف بولنمقده‌در ؛ بوتکلیفلر ریسی مستتنا اولق اوزره غیرقابل قبولدر .

تجار کیلریله تجارت طیاره‌لرینه کلنجه تورکیه تکلیفاری متفقین تکلیفلرینه بالعمل مساویدر .

سفائن حربیه ایله عسکری مراکب هوائیه حقنده تکلیفلر نقاط آتیه اوزرنده متفقین تکلیفلریله تخالف ایتمکده‌در : قره‌دکزه کیره‌جك قوتی حساب ایتمك ایچون تورکیه هیئت مرخصه‌سی بوتون دولتلرك سفائنی بردن یکون ایتمکده‌در . بو ، هیچ عملی اولیان برترتیبدر. دیکر طرفدن بردفعه‌ده بوغازلری کچه‌بیله‌جك قوت تورکیه‌نك مرمره دکزنده علی‌العاده بولندیرینی قوتله محدوددر . فقط بوندن بشقه تورکیه هیئت مرخصه‌سی بوقوتك اسلحه وسرعتی حساب ایتمك ایچون مغلق برطاقم قواعد ادخالی تکلیف ایتمکده‌در. نتیجه تورکیه‌نك کیلرك مرورینی کرك حربده کرك صلحده بالقوه مراقبه ایتمی‌اوله‌جقدر. حال صلحده حتی کندیسی بیطرف قالسه بیله حقیقتده ایکی طرفدن برینه معین معاونتده بولنه‌بیله‌جکدر . تورکیه شاید برنجی درجه‌ده جسیم « Capital ship » سفینه‌یه صاحب بولنمازسه قره‌دکزه ساحلدار سائر دولتلرك بو جنسدن سفائنی اولسه بیله، دیکر بردولت اجنبیه مذکور قره‌دکزه حق حال حربده بویله سفینه کوندره‌میه‌جکدر . اشبو تکلیفك جدی اولمادیغنه بوکیفیت بردلیلدر .

بوندن بشقه تورکیه قره‌دکزه کچه‌بیله‌جك قوتی حساب ایتمك ایچون بوغازلر قومیسیونك کیلرك اسلحه وسرعتی حسابه آلمنه مأمور اولمسنی تکلیف ایتمکده‌در . حالبوکه بوتون دنیانك بحریه دوائری ایکی عاملك نسبی قیمتی حقنده اصلا هم فکر اوله‌مامشلردر .

مرمره دکزینه کیرن سفائن حقنده تورکیه طرفندن واقع اولان تکلیفك قیمتی شاید تورکیه دونمامسنی مذکور دکزده طویلایه‌رق اجنبی حرب کیلری هر دفعه اورایه کیردکجه اجرای حرکته حاضرلمق نیتنده بولنمیورسه صرف نظری قالیر .

بوندن بشقه تورکیه هیئت مرخصه‌سی انشا آت بحریه‌ده حصوله کلن ترقیی نظر اعتباره آلمدیغندن عینی زمانده هم تحت‌البحرلرك هم طیاره طاشیان کیلرك منع ایدلمسی تکلیفنده بولونیور . حالبوکه دها شیمدیدن زرهلیرك مهم بر مقداری بر ویاخود متعدد طیاره طاشیدقلری کبی آتیده بتون حرب کیلرینك صویه طالش اولدقلری حالده سیاحته صالح اولمادیغی محتملدر .

ذاتاً تورکیه طیاره‌لرله تحت‌البحرلرك قره‌دکزه دخولنی منع ایتمکله حقیقتده طرفکیرلك ایتمش اولیور . چونکه قره‌دکز دولتلرینك و حتی کندی طرفلرندن بو قبیل قوتلری استعمال ایتمکه قادر اوله‌میه‌جقلرینی کوسترن هیچ بر شی یوقدر .

بوغازلر قومیسیونك وظائفه كلنجه تورکیه هیئت مرخصه‌سی تورکیه‌نك امور داخلیه‌سنه متعلق اولان بشنجی ماده احکامنی قبول ایده‌مدیکندن طولایی متأسفدر .

بو بوغازلرك غیر عسکری حاله افراغنك مذکور قومیسیونك مراقبه‌سنه وضعنه محل اولمدیغی فکرنده‌یز . بوتمهدانه رغماً وقوعبوله‌جق افعال بالضروره بوغازلر داخلنده هوائی وبحری ترصدات تحتنده اجرا ایدیله‌جکندن هیچ بروجهله کوزدن قاچه‌ماز .

مذکور تدابیرك استانبولده ویا بوشهرك جوارنده تمکن ایدن برقومیسیون معرفتیله مراقبه‌سی تورکیه‌نك حاکیتی ایله غیرقابل تألیف اولور .

یونانستان نه دول معظمه‌دن ، نه‌ده قره‌دکزده ساحلدار دولتلردن اولمادیغندن قومیسیونده تمثیل اولنمسی شایان قبول اوله‌ماز .

بوغازلردن تجارت کیلریله حرب سفینه‌لرینك کرك صلح زمانده کرك حرب وقتنده مروری بوغازلرك سربستیسنه متعلق پروژه‌ده قواعد مخصوصیه ربط اولنمشدر .

اشبو پروژه‌نك برماده‌سی ایکی بوغاز آراسنده وقوعه دکزده بوله‌بیله‌جك اولان حرب کیلرینك عددینی تحدید ایتمکده‌در . بین‌الملل حرب کیلرینك عدینك محدودیتی مراقبه ایتمك بوغازلر قومیسیونجه اجرا اولنه‌بیله‌جك یکانه مأموریتدر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك متفقین پروژه‌سنده اجراسنی التزام ایلدیکی تعدیلات بروجه‌آتی محرردر :

بین‌الملل بوغازلر قومیسیونه دائر

مواد پروژه‌سی

١ — استانبولده ، ایکنجی‌ماده‌ده مذکور اولدیغی وجهله متشکل بین‌الملل برقومیسیون تأسیس اولنه‌جق وبوغازلر قومیسیونی نامنی آله‌جقدر .

٢ — قومیسیون ، تورکیه ممثلنك ریاستی تحتنده فرانسه ، بیوك بریتانیا ، ایتالیا ، ژاپونیا ، بلغارستان ، رومانیا ، صرب‌خرواتـ اسلوونی قرالنی وروسیه ، اوقرانیا ، کورجستان ممثللرندن مرکب اوله‌جقدر .

٣ — قومیسیونده تمثیل اولنان حکومتلر کندی ممثللرینك استحقاقلری اوله‌بیله‌جك تضمیناتی قسویه‌ایده‌جکلردر .

٤ — قومیسیون ، سفائن حربیه‌نك تحدیدینه متعلق احکامك لایقیله تطبیق ایدیلوب ایدلمدیکنه باقمقله مکلفدر .

٥ — بوغازلر قومیسیونی ، جمعیت اقوامك حمایه‌سی تحتنده وظیفه‌سنی ایضا ایده‌جك وجمعیت مذکوره‌یه هرسنه وظائفنك صورت ایفاسندن باحث برراپور کوندره‌جکدر .

بوغازلرك امنیتی تأمینانه متعلق پروژه موادینه نظراً احکام مقرره خلافنه برمعامله ویا برحرب ، سیروسفرك سربستیسنی ویاغیرعسکری مناطقك امنیتی تهلکه‌یه القا ایده‌جك اولورسه دول عالیهٔ عاقده وبوغازلر قومیسیونی بلاامهال جمعیت اقوام مجلسنه مراجعت ایده‌جکلردر . مجلسجه بوبابده قرار وبریله‌جك تدابیر ، دول عاقده ایچون مجبوری اوله‌جقدر . اکر اتفاق حاصل اوله‌ماز ایسه دول عاقده‌دن هربری جمعیتك اکثریت ثلثان ایله توصیه ایده‌جکی تدابیری منفرداً اجرایه صالح اوله‌جقدر . حرکتی موضوع بحث تهلکه‌یه سبب اولان دولتك رأیی کرك اتفاق آرانمك وکرك اکثریت ثلثان آرانمك حسابنده داخل اولمیه‌جقدر .

« بوغازلرك سربستيسى » اساسنك تورکيه دولتنك پای تختنه قارشی توجيه ايدلش برسلاح کبی تفسير ايدلديکنی ادعا ايتمك امکانسزدر. بالعکس متفقلر بوپای تختك امنيتنی تأمين ايتمك وتورکيه‌نك حق حاکميتی تمام بولندير مق وبوغازلردن حرب گيلرينك مرورى استانبول حکومتی اوزرينه برتضييق واسطه‌سی اولهبيلمسنی منع ايلك ايچون اللرندن کلنی يابمشلردر. متفقلرك تکليفلری ايله تورکيه، براستيلايه قارشی طورمق ايچون بوتون وسائط مدافعه‌يی محافظه ايتمکده‌در. تورکيه عسکری مناطق ايچنده‌کی هوالیٔ محدوده‌دن ماعدا بوتون حوالیٔ ساحليه‌ده عسکرلری ايچون ترانسيت وآمدوشد خصوصنده تام برسربستی به مالك اولديغی کبی کندی آسيا ساحلنی دخی تحکيم ايتمك سربستيسنی محافظه ايتمکده‌در. تورکيه‌نك حربده اولديغی وقت محاربلك حقوقی ايله محارب بولنماديغی زمانده‌کی بيطرفلق حقوقی کمال اهتمامله حفظ اولنمش، هرهانکی بردولتك تورکيه ليمانلرينی زيارت ايده‌جك زرهليلرينك عددی ايله اونلرك مدت توقفلری حقنده مناسب کوره‌جکی نظاماتی اصدار ايتمکده سربست براقلمشدر. بوغازلرك سربستيسی اساسنی قبول ايتديکی تقديرده تورکيه خليجده دميرلی اجنبی حرب سفينه‌لرينك تهديدينه معروض قاله‌جغندن انديشه ايدر کبی کوروندی. بو انديشه هيچ شبهه‌سز بی اساسدر. تورکيه‌نك مساعده‌سی اولمقسزين تورکيه قره‌صولرنده دميرليه‌يله‌جك يکانه دولتما تورکيه‌دولتماسی اوله‌جقدر. تورکيه‌نك حاکميته خالی کليه‌جکدر.

هپسی بوقدر دکل. جمعيت اقوامك حمايه‌سنده بر تورکك رياستنده جاليشه‌جق اولان بوغازلر بين‌الملل قوميسيونك تشکيلی بوغازلرك سربستيسی کيفيتنك، فلان ويا فلان بردولت و يا بر زمرهٔ دوليه‌نك منفعتی غصه‌سندن دکل بوتون دنيانك منفعتی جهتندن ملاحظه ايدلديکنی تورکيه‌يه وقره‌دکز دولتلرينه کوسترن برتأمينات وجوده کتيرمکده‌در.

نهايت، دولتلرجه تصور اولنان اصولك سوءاستعمال صورتيله تورکيه‌نك عليهنه قوللانلمسی ازاله ايتمك ايچون متفقلر، تورکيه طوپراغنك وتورکيه پای تختنك واسع رصورتده مؤمن اولمسی مستلزم تأمينات مخصوصه تأمل ايتمشلردر. تورکيه‌نك کنديسنك آسياده‌کی ساحللرينی مدافعه ايده‌جك وسائطی محافظه ايتديکی واستانبولده مهم تورك قوتلرينك بولنديغی، تورکيه‌نك جمعيت اقوامه داخل اولور اولماز عهدنامه‌نك اونجی ماده‌سنده محرر تأمينات عموميه‌يه اشتراك ايده‌جکی خصوصلری شويله طورسون فقط متفقلرك بوغازلر مقاوله‌سنه علاوه ايده‌جکلری تأمينات منضمه سايه‌سنده تورکيه امنيت آتيه‌سی حقنده مطلق تأمينانه مالك اوله‌جق وحتی بوتون دقتی اراضيسنك تعيينه واقتصاداً انکشافنه حصر ايتمکه مقتدر بوله‌جقدر.

عصمت پاشا، متفقلرك بوغازلرده غيرعسکری حاله افراغ وسربستیٔ مرور حقنده‌کی جوابلرينه کسب اطلاع ايتدی. مشارالیه بوبابده‌کی نقطهٔ نظرلرينی بيلديرمك حقنی محافظه ايلر. مشارالیه، کچن جلسه‌ده سويلديکی کبی، بوغازلر قوميسيونك وظائفيله بعض سياسی تأمينات حقنده‌کی متفقين پروژه‌لری حقنده تورکيه هيئت مرخصه‌سنك نقطهٔ نظرينی بيلديره‌جکدر. عصمت پاشا بيانات آتيه‌ده بولوندی :

تورکيه هيئت مرخصه‌سی بوغازلر قوميسيونه متعلق پروژه مواديغی اعظمی بردقتله تدقيق ايلمشدر. هيئت مشارالیها مذکور پروژه‌نك احتوا ايتديکی برچوق نقاط حقنده متفق دولتلرله، اساس اعتباريله، هم فکردر.

طلب ایتمکه کندیسنی مجبور گورمش اولمسی ، بالخاصه بومسئلهیه بشقه برچارهٔ حل بولهمادیغندن منبعثدر . اگر دول متفقه یالکز تأمینات مجتمعهدن متولد جدی محاذیری ازاله ایدهجك محق برصورت حل تلقین ایدرلرسه ، تورکیه هیئت مرخصهسی بونی مع المنونیه تدقیق ایتمکله بخیار اولهجقدر ، زیرا مقصدی مشکلات ایقاعنه متمایل اولمایوب، آنجق بوغازلر منطقهسنك تعرضدن مصونیتنه خلل ایراث ایدلدیکی تقدیرده ، تورکیهنك مشکوك بروضعیتده بولنمیهجغندن امین اولمقدر . بناءً علیه تورکیه هیئت مرخصهسی آتیدهکی صورت تحریری تکلیف ایدر :

بوغازلرك عسکرلکدن تجریدی خصوصنك تورکیه ایچون ، عسکری نقطهٔ نظردن ، غیر محق بر مخاطردیه سبب اولماسی املیله ، فرانسه، بیوك بریتانیا ، ایتالیا ، ژاپونیا وروسیه احکام آتیهیی قبوله ائتلاف ایتمشلردر :

مارالذکر دول معظیه ، حال صلحده واثنای حربده ، بوغازلرك تعرضدن مصونیتنه رعایت ایتمکی وایتدیرمکی، منفرداً ومجتمعاً تعهد ایدرلر .

... بحی مادهده تصریح اولنان بوغازلر منطقهسنده وکذا مرمره دکزنده ، هرهانکی براجنبی دولتك ایقاع ایدهجکی هرفعل حرب فقرهٔ سالفهده ذکر اولنان تعرضدن مصونیت کیفیتنه خلل ایراث ایتمك عد اولنهجقدر.

شاید بوکبی برحال حادث اولهجق اولورسه افعال مذکورهیی منع ایتمك ایچون تورکیه هرتدبیری اتخاذ ایدهجکدر ؛ تورکیهنك طلبی اوزرینه، دول مذکوره اقتدارلری داخلنده بولنان بالجمله وسائطله افعال مذکورهیی کندی طرفلرندن دخی مجتمعاً منع ایدهجکلردر .

اگر ، بومقصدله ، سالف الذکر دولتلر بوغازلر نظامنامهٔ داخلیسیله معین اولان عددن فضله مقداردهٔ سفائن حربیه امرار ایتمشلرسه ، همان موضوع بحث حرکاتك ازالهسنی متعاقب ، تورکیهنك طلبی اوزرینه بونظامنامهنك حال اصلیسنده اولهرق تکرار تطبیقنه باشلانهجقدر .

اشبو احکام ، بوغازلرك عسکرلکدن تجریدینه وسربستیسنه متعلق احکامك برجزؤ متممی تشکیل ایدر. بوقرائتی متعاقب ، عصمت پاشا ایجابات مجبوریه مستند اولان تکلیفاتنك ، بالتدقیق جدی برصورتده نظر دقته آلنهجغی امیدینی علاوه ایتدی . ومتفقلرك نقاط نظرلرینك ، بوتدقیقدن صکره ، تورکیه لهنه تبدل ایتمسنه انتظار ایلدیکنی سویلهدی .

موسیو چیچهرین ، ابتدائی نقطهٔ نظرینك تماماً تطبیقنه متعلق پك چوق مسائل مهمهدن فراغت ایتمش اولان روس هیئت مرخصهسنك پروژهسنده مندرج ائتلافجویانه غیرتلره وپك جدی مساعداته ، دعوت ایدن دولتلرك هیچ عطف دقت ایتمهدکلرینی عمیق برتأسفله مشاهده ایتدیکنی بیان ایلدی . مذکور هیئت مرخصه : اولا غایهٔ مصلحانهیه وصول کیفیتنده سفائن حربیهنك ایفا ایدهبیلهجکی خدمت مفیدهیی اظهار ایدن آمریقا دول متحدهسی مرخصی جنابلرینك فکری، و ، ثانیاً قرهدکزه ساحلدار دولتلرجه تأمیناتك شایان آرزو بولندیغی مطالعهسی اولمق اوزره قونفرانسده درمیان اولنان باشلیجه ایکی فکری ، کندیلکندن تطمینه تشبث ایتمشدر. سفائن حربیهنك وظائف مصلحانه ایفاسی آرزوسنی تطمین ایتمك مقصدیله درکه روس هیئت مرخصهسی ، احوال منفرده ده و معین غایهلر ایچون ، فقط آصلا عسکری برنیت اولمقسزین ، تورکیه حکومتنك خفیف سفائن حربیه مرورینه مساعده ایتمك حقنه مالك اولمسنی تکلیف ایتدی . ورانکلك سفائنی قرهدکزی ترك ایتدیکی زماندن بری اوراده اصلا قورصان بوقدر، خفیف سفائن غایهٔ انسانیه، فنیه وسائره ایچون کفایت ایدر،

بواحكامدن چيقان نتيجه‌يه كوره كرك سربستي مروره ، كركسه غيرعسكرى مناطقك امنيته خال ايقاع ايدلسنك دول عاقده‌يى مراجعات موضوعه‌يى اجرايه سوق ايلمى ايچون آز چوق اوزون برزمان صرفنى مستلزم بعض معاملاتك ايفاسى لازم كله‌جكدر . مجلسك قرارى صادر اولنجه‌يه‌قدر تركيه حقنده‌كى بو تجاوزدن چيقه‌بيله‌جك صوك درجه وخيم نتيجه‌لردن قطع نظر مذكور قرارك مجلسده تمثيل اولنلردن دولنلردن هرهانكى برينك ردندن طولايى معطل قالمسى دائما ممكن اولمه‌جقدر . بوصوك حالده دول عاقده هردرلو تعهددن وارسته قاله‌جقدر. فى الواقع بويله برحال ظهوريده دولتلر اكثريت ثلثان آرا ايله متخذ تدابيرى منفرداً تطبيق خصوصنده كلياً اختيارى برحق صاحبى اوله‌جقلردر . اشبو اكثريتك حاصل اوله‌ماسى‌ده محتملدر .

بناءً عليه سربستيّ مرور ويا امنيته قارشى برتجاوزك دول عاقده‌نك هيچ برحركتنى انتاج ايده‌ماسى يك ممكن اوله‌جقدر .

بوغازلر اوزرنده تعيين ايديلن مناطقك غيرعسكرى حاله افراغنه موافقت ايتمكله تركيه‌نك ، منافع عموميه غايه‌سيله، كندى مدافعه قوتى مهم‌صورتده ضعيفلاتمان عظيم برفدا كارلغه قاتلانديغى بديهيدر . قره‌دكز تجارتنده علاقه‌دار بوتون ملتلرك خيرينه اولان بو محقق منفعت مقابلنده تركيه حق‌الانصاف قطعى برتأمينات ايسته‌مك حقنى حائز اولور . تركيه هيئت مرخصه‌سنه توديع اولنان بروژه احكامندن چيقان تأمينات ، دول متفقه‌نك ملاحظات سالفه‌دن استنتاج بيوره‌جقلرى وجهله هيچ‌ده لايقل برتأمينات وجوده كتيره‌جك ماهيتده دكلدر .

كذلك تركيه هيئت مرخصه‌سى تأمينات احكامنك هرحال وكارده تطبيق اولنمق اقتضا ايده‌جكنى يعنى كرك صلح عمومى اتناسنده ، كركسه تركيه‌نك اشتراك ايده‌جكى ويا ايتيه‌جكى برحرب اثناسنده تطبيق اولنمق لازم‌كله‌جكنى قوميسيونك تقديركار آكاهيسنه عرض ايتمكى جملهً وظائفدن عد ايلر. فى الواقع اكر تركيه‌نك اشتراك ايده‌جكى ويا ايتيه‌جكى برحرب تصور خارجنده طوتلق ايستيلورسه مذكور تأمينات بتون قيمتى غيب ايده‌جكدر . چونكه حرب حالنده بولنمامق يالكز تركيه‌نك رأيته منوط اولماديغى شبهه‌سزدر .

اكر هرهانكى بردولتك حرب كيلرى بوغازلرى كچركن تركيه‌يه‌قارشى برحركت خصمانه‌ده بولنه‌بيلرسه اشبو دولت بووجهله دولتلر مداخله ايده‌مه‌دن حال حربده بولنه‌جق وبوغازلرك سربستيسى انجق تركيه‌نك منافع حياتيه‌سنى لايقيله نظر حسابه آلمايه‌جق برصورتده تأمين ايدلش اوله‌جقدر . مدافعه‌سى عموميت اعتباريله هيچ برتقييده تابع اولمايان وبالنتيجه امنيتلرينك انجاب ايتديكى تدابير تدافعيه‌يه مراجعت ايده‌بيله‌جك اولان مملكتلر ايچون ، جميت اقوام عهدنامه‌سنك ١٠ نجى ماده‌سنك تأمينات كافيه تشكيل ايتديكى قبول ايديلنور . حالبوكه ، عسكرلكدن تجريد ايدلك طولايسيله قوة تدافعيه‌لرينك بيوك برقسمنى عاتب ايدن بوغازلر حقنده كيفيت بويله دكلدر . بوغازلر منطقه‌سى ديكر مملكتلر وضعيتنده بولنمايغندن ناشى دها فضله تأمينادن مستفيد اولمسى لزومى آشكاردر .

جميت اقوام قرارينه توفيقاً تركيه عليهنه وقوعبوله‌جق برحركتده دخى بوغازلرك تعرضدن مصونيتنه كذلك رعايت ايتمك لازمكلير ، زيرا منفعت عموميه ملاحظه‌سيله بوغازلر حقنده وضع ايديلن اصول جديده‌نك بوتقديرده بيله تعرضدن مصون قالمسى ايجاب ايدر .

تركيه هيئت مرخصه‌سنك فكرنجه ، موضوع بحث اولان مناطقك تعرضدن مصونيتنه رعايت ايتديرمكى متكفل اولان دولتلر منفرداً ومجتمعاً تعهد ايدرلرسه ، تأمينات دها بيوك تأثيرى اولور . كفالت منفرده خصوصنده دول متفقه‌نك معروض اوله‌جنى مشكلاتى تركيه هيئت مرخصه‌سى انكار ايتمك ايسته‌مز . بونى

حربیه‌نك تحدیدینی مراقبه ایتمك ، یعنی بونلرك بوغازلردن مروری و بوغاز ساحللرینی عسکرلکدن تجرید ایلمك خصوصنه نظارت ایچون جمیت اقوامه تابع بر بین‌الملل قومیسیون تشکیل ایتملری حقنده‌کی پروژه ، بوغازلردن مرورك مراقبه‌سنی و آثاره فعلاً حاکم اولمه‌ینی جمیت اقوامك حمایه‌سی آلتنده مذکور قومیسیونی تشکیل ایده‌جك اولان دولتلرك ممثللرینه دور ایتمك اوزره تورك ملتندن بوحقوقی نزع ایتمکه معادلدر .

روسیه ، اوقرانیا و کورجستان هیئت مرخصه‌سی ، تورکیه‌نك حاکمیت واستقلالنك بویله علنی صورتده نقض ایدلمسنه مخالفت ایدر . زیرا بو ، روسیه ایله متفقلرینك امنیتلرینك انجابات ابتدائیسی نقطهٔ نظرنجه شایان قبول دکلدر . بوغازلرده اقتدار حقیقی ، بوغازلرده‌کی وضعیت بحریه‌نك وساحللرنده‌کی وضعیت عسکریه‌نك تابع اولدیغی دولتلره عائد اولمه‌جقدر . بواقتداری اجنبی دولتلره تسلیم ایتمك ، تورکیه‌ده الیوم دوام ایدن مجادله‌نی ادامه ایتدیرمك دیمکدر ، زیرا نهایت تورك ملتی ، عصمت پاشانك تورکیه‌نك الك حساس اولدیغی نقطه دیو توصیف ایتدیکی بر ماده‌ده بشقه‌لرینك اجرای حکم ایتمسنه تحمل ایتمه‌جکدر . بوکیفیت روسیه ایله متفقلری علیهنه بوغازلرده برموقع مستحکم احداثنه‌ده معادلدر . زیرا الك قوتلی دونمایه صاحب اولان هرکیم ایسه جنوبی روسیه‌نك سوق الجیش اناختاریی الده طوتمرق ، اورادہ فعلاً حاکم اولمه‌جقدر . شایان دقتدرکه ، متفقلرك پروژه‌سنه کوره بوغازلر قومیسیونده ممثللری بولنه‌جق دولتلر میانده ، فرانسه ، ژاپونیا ، بلغارستان ، یونانستان ، رومانیا ، یوغوسلاویادن مرکب اولان اکثریت قاهره ، روسیه ومتفقلری ایله هنوز ولو فعلاً اولسون اعادهٔ مناسبات ایتمه‌دیکی کبی ، بلا استثنا کافه‌سی برآز وقت اول روسیه علیهنه مخاصم براتحاده اشتراك ایتمکده ایدی . عینی زمانده ، سفائن حربیه عددینك تحدیدی ، قره دکزده دول بحریه تفوقنك آزالمسنی استهداف ایدن هر تدبیر ، بوغازلردن مرور مراقبه‌سنك حاکم و مستقل تورکیه‌نك الده اولمایوبده دول مذکوره یدنده بولنورسه ، بر سطحی آرزودن عبارت قالمه‌جقدر .

روسیه ، اوقرانیا و کورجستان هیئت مرخصه‌سی ، بوغازلرك امنیتی تأمینه جمیت اقوام مجلسی مأمور ایتمکه معطوف هر تشبث علیهنه خاصةً صورت صریحده پروتستو ایدر . روسیه ، اوقرانیا و کورجستان اصلا شایان قبول اولمایان صورت تشکلنه نظراً جمیت اقوامی طانیمادیلر و طانیماجقلردر . روسیه ، اوقرانیا ، کورجستان ، آمریقا دول متحده‌سی ، آلمانیا و دها دیکر بعض دولتلر مذکور جمیته داخل دکلدرلر . جمیت اقوام ، حقیقت حالده انجق بعض دولتلرك اتحادندن عبارتدر بناء علیه ، جمیت مذکوریه بوغازلرده هر هانکی و ظائفی احاله ایتمك اصلا شایان قبول دکلدر .

فقط دها بشقه شی‌ده واردر . بو پروژه ایله تکلیف ایدیلان تأمین مصونیت کیفیتی ، حقیقت حالده خیالدن عبارتدر . اشبو مصونیتی نقض ایدن احوال ، جمیت اقوام مجلسنك اطلاعنه وضع ایدیلمه‌جك ، سکره‌ده مذاکره اولنه‌جقدر . اتفاق آرا حاصل اولمه‌مازسه ؛ ثلثان اکثریتله مجلسك توصیه ایده‌جکی تدابیری صاحب امضا هر دولت منفرداً اتخاذ ایده‌بیله‌جکدر . فقط ، بوغازلرك مصونیتی اخلال ایتمش اولان دولتك جمیت اقوام مجلسنك اکمال مذاکره ایتمسنه آسوده حال اولمه‌رق انتظار ایده‌جکی ظن اولنه‌بیلیرمی ؟ بوحکم ، بالکز بر کوز بویامه‌سی اولمه‌جقدر . جمیت اقوام مجلسی فعلیاته کیریشمك ایسته‌سه‌بیله ، بوکبی فعلیاتك کوزمزك اوکنده امثالی واردر . جمیت اقوام لیتوآنیه‌یی حمایه ایتمه‌دی ؛ جنرال زه‌لیغوفسکینك ویلناده‌کی ضربه‌سنه قارشی عاجز قالدی جمیتك عجزی ضرب مثل حکمنه کیردی .

دولتلرك بالاده مذکور اولان حرکت منفرده‌لرینه کلنجه ، بو کیفیت مداخلات عسکریه یول آچمقدر .

آمریقا طوریدو محربلریله قوه‌دکز لیمانلرینه کلن آمریقانك آچلره معاونت اداره‌سی ممثللری برمثال تشکیل ایتدیلر . ایشته بوحال برحرب سفینه‌سنك منحصراً صلحپرور اولان برغایه ایچون فائده‌لی بروظیفه‌ایفا ایده‌بیله‌جکنی ارائه ایدر . فقط روس هیئت مرخصه‌سی بوحق تورکیه حکومتنه ویرمیورسه ، هردفعه‌سنده تورکیه پارلمنتوسنجه قرار اتخاذ ایدلمسی طلبنده‌در .

روس مقابل پروژه‌سنك پك مهم دیکر برنقطه‌سی‌ده شودرکه اشبو پروژه بوغازلردن مرور ایتمك قاعدهٔ عمومیه‌سندن خارج اولهرق، متحارب سفائنك قره‌دکزه دخولنك بالخاصه ممنوع اولهجنی اساسنی وضع ایدیور هیئت‌مرخصه بوخصوصده ساحهٔ حربی توسیع‌دکل ، تحدید ایتمك آرزو ایدن جهان افکارینك بیوك‌جریانلریله همفکردر . قره‌دکزه ساحلدار دولتلردن مرکب برقونفرانسك اجتماعه دعوتی حقنده‌کی روس بیاناتی عینی فکر ومقصدله وقوعبولمش اولوب بوکندی ملاحظه‌سنجه صلح لهنه وتسلیحات علیهنه پك مهم برایش اولدیغی حالده لورد کورزونك بوبابده کیجی ملاحظات ایله اکتفا ایتمسنه موسیوچیچه‌رین فوق‌العاده تعجب ایتمشدر.

لورد کورزونك درمیان ایتدیکی اعتراض ، مشار الیهجه ، روسیه‌نك ساحللرینك امنیتی ایچون قره‌دکزه ساحلدار دیکر دولتلرله آریجه ائتلاف ایتمامسی ، فقط دول معظمه‌نك بوائتلافه اشتراك ایتمسی کیفیتی ایدی . بو ، روسیه حکومتنك لهستان ، استونیه ، لیتوانیه ، لیتوآنیه وفنلاندیا ایله یاپدیغی مذاکراتك یالکز بودولتلر آره‌سنده جریان ایتمیوب دول معظمه‌نك اشتراکیله اجراسنی تکلیف ایتمك صورتیله ۱۹۲۰ تاریخنده بریتانیا حکومتنك درمیان ایتدیکی تکلیفده‌کی فکرك عینیدر. روسیه اووقت بوتکلیفی رد ایتدی ، زیرا جهانك بیوك مجادلاتنه وبین‌الملل منافع سیاسیه‌یه قاریشدیرملرینك ایسه کندی منافعنك قومشولرینك منافعیله دها قولای تألیف ایدیله‌جکی فکرنده‌در . روسیه حقلی اولدیغی رأینده اولوب کندیلریله آره‌لرنده‌کی مناسباته جهان مجادلاتی قاریشدیغی تقدیرده همحدود دولتلرله ائتلاف ایتمسی کندیسی ایچون دها قولای اولدیغی فکرنده‌در . بومذاکراته جهان بیوك سیاستی قاریشمازسه روسیه‌نك قره‌دکزه ساحلداردولتلرله ائتلاف ایتمسی‌ده دهاقولای اولهجنه موسیو چیچه‌رین امیندر . موسیو چیچه‌رین معاهدات مذکوره‌نك برقاچنده بیان اولندیغی وجهله ، بوبیطرفلغك بردولت ثالثه طرفندن اخلال ایدیله‌جکی و روسیه‌نك منافع حیاتیه‌سنه رعایت اولنه‌جنی شرط صریحیله بالطبع دکزینك بیطرف برحاله افراغی فکرینی همحدود دولتلرله اثنای مذاکراتنده ایلرو سورن روسیه اولدیغنی درخاطر ایتدیردی .

روس مقابل تکلیفنده دیکر بربیوك مسامحه دها واردر . بوده تجارت سیرسفائن احتیاجاتی تطمین ایتمك اوزره ، فقط ، بالطبع تورکیه‌نك حاکمیته واستقلالنه خلل کتیرمکسزین و بوغازلرك حاکمی اولان دولته عائد بولنان وظائف بوقومیسیونه تودیع اولنمقسزین ، بر بین‌الملل بوغازلر قومیسیونی آحدائنه عائد اولان تکلیفدر . تکلیف ایدیلن بوغازلر قومیسیونی ، دعوت ایدن دولتلر طرفندن اولکی آقشام تودیع ایدیلوب مندرجاتی حقنده روس هیئت مرخصه‌سنجه بیان مطالعه ایدلیلن پروژه‌ده‌کی قومیسیوندن بسبتون بشقه برقومیسیوندر .

موسیو چیچه‌رین بعده آتیده‌کی بیانناممی قرائت ایتدی :

روسیه، اوقرانیا وکورجستان هیئت مرخصه‌سی مشاهده ایدرکه دعوت ایدن دولتلرك قره‌دکزده سفائن

اولمامسنه اساساً طرفداردر . بونك ایچوندرکه دعوت ایدن دولتلرك پروژه‌سنه و لورد کورزونك درمیان ایتدیکی غایت واضح و غایت معقول ملاحظاته کاملاً اشتراك ایدر .

مع‌مافیه موسیو دوقانك ، احکام مذکوره‌نك تفرعاتی حقنده درمیان ایده‌جك بعض ملاحظاتی واردر ؛ بونلری مناسب بر زمانده بیلدیرمك حقنی محافظه ایدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بو مسئله‌یی بك بیوك بر اعتنا ایله تکرار تدقیق ایده‌جکنی و متفقین تکلیفاتنك عصمت پاشانك بحق وقایه ایتمك ایسته‌دیکی تورکیه حاکیته هیچ بر خلل کتیرمکسزین ، سریعاً اساسنه رعایتی تأمین ایتمك ماهیتنده اولدیغنه تورکیه هیئتنك کسب اطلاعه موفق اوله‌جغنی بك جدی بر صورتده امید ایدر .

موسیو جیچه‌رینك تودیع ایتدیکی پروژه‌یه کلنجه ؛ آندن بوراده بحث اولنماز . دعوت ایدن دولتلر ، رومانیا ایله متفقاً ، بو کیفیتك سریعاً تسویه‌سنی الزم عد ایتدکلری حالده ، مذکور پروژه بوغازلرك سدی اساسنی قوه‌دن فعله چیقارمنه معطوفدر . بو وضعیتلر یکدیکرینه متوازی اولدیغندن ، و خطوط متوازیه اصلا تقاطع ایتمکسزین الی نهایه تمدید ایدیله‌بیله‌جکندن ، قونفرانس رومانیا نقطهٔ نظریله سوویه‌ت هیئت مرخصه‌سنککی توفیق ایتمکلکك غیر ممکن بولندیغنی مع‌التأسف مشاهده ایدر .

سپالایقوویچ ، بو وکیل جلسه‌ده جریان ایدن مذاکرات معلوم اولنجه ، بین‌الناس قنا بر تأثیر اجرا ایده‌جکی فکرنده‌در . اون بش کوندنبری بوغازلر مسئله‌سنك مذاکره‌سی آچیلدی ؛ غایه‌یه وصول ایتمك امید ایدیلیرکن ، ایشته وضعیت بسبتون بشقه درلو اولدی . افکار عمومیه بو امهالرده مخاطره‌لی برضیاع وقت کوره‌جکدر . قونفرانسك تطبیق ایتدیکی اصولك صلح ایچون حقیقی بر مخاطره تشکیل ایتدیکی قناعتی حاصل اوله‌جغندن ، احوال مذکوره‌نك بلکه دها وخیم انعکاساتی اوله‌جقدر ؛ بویله ایسه ولعل ایله وقت کچیرمك امنیت القا ایتمز .

ایکی اوچ کوندنبری ، بوغازلر ائتلافنك فعلاً تحقق ایتدیکی روایت ایدیلیور ؛ حالبوکه هر شی یکیدن باشلق ایجاب ایدر کبی کورونیور ؛ اکر هیئت مرخصه‌لردن بعضلری مودوع پروژه‌لر حقنده ملاحظات سرد ایتمك نیتنده ایدیسه‌لر ، دها اول بیان مطالعه‌یه وقتلری وار ایدی . بنـاءً علیه ، موسیو سپالایقویچ قونفرانس مساعیسنك تهایت بولمسی آرزوی صمیمیسیله لورد کورزونك رأیلرینه تماماً اشتراك ایتدیکنی بیلدیردی .

عصمت پاشانك و موسیو جیچه‌رینك بوغازلر قومیسیونه یونانستانك قبول ایدلمسی رد ایتملری حقنده موسیو ونیزه‌لوس نقطهٔ نظرینی ارائه ایتمك آرزوسنده بولوندی . شویله‌که : یونانستانك بو قومیسیونده برموقع طلب ایتمك حقنی حائز اولدیغی فکرنده بولنمسی دولت معظمه اولدیغندن دکل ، دولت بحریه اولدیغی ایچوندر . یونانستانك سفائن تجاریه‌سی بك مهمدر ، و بوغازلرده تجارت ایدنلر میانده ایکنجی درجه‌ده‌در . بوکا قانع اولق ایچون حال طبیعیه توافق ایدن و ۱۹۱۲ یه قدر صوك سنه‌لری محتوی بولنان ایستاتیستیقلره مراجعت ایتمك کفایت ایدر . موسیو جیچه‌رینك قومیسیونك منحصراً تجارت بحریه‌یه عائد صلاحیتلرله مجهز اولمسنی طلب ایتمسی ، مذکور قومیسیونده یونانستانك بولنمسنی رد ایتمك خصوصنی دها زیاده اکلاشلماز بر حاله القا ایدر .

پروژه صلحی دکل ، حربی احضار ایدییور . حقیقت حالده ، بوغازلرك سواحلی عسکرلکدن تجرید ایدلمکله اصلا امنیتلری تأمین ایدلمیور . بونی تأمین ایده‌بیله‌جك یکانه دولت ، بالذات تورکیه‌در . آندن بو امکانی رفع ایتمك ، فعلاً بوغازلری مدافعه‌سز براقمق ، و تورکیه‌یی الی آیاغی یاغلی اولهرق الك قوتلی دولته تسلیم ایتمك دیمکدر .

بشقه صلاحیتلری و دیکر تشکیلاتی حائز اولهرق بر بین‌الملل بوغازلر قومیسیونی احداثی ، روسیه ایله متفقلری ایچون بذاته غیر قابل قبول دکلدر . بالعکس ، روسیه ، اوقرانیا و کورجستان هیئت مرخصه‌سی مقابل پروژه‌سنده بو طرزده بر قومیسیون احداثی تکلیف ایتدی . بونك صورت ترکینه کلنجه ، هیئت مذکوره بوکا بوغازلرده منافع تجاریه‌سی کلیت اوزره بولنان آلمانیا طرفندن منصوب بر ممثلك ادخالی تکلیف ایدییور . روسیه ، اوقرانیا و کورجستان هیئت مرخصه‌سی صرف فنی اولهرق قومیسیونه تفویض ایدیله‌جك وظائفه قارشی اعتراض درمیان ایتمیه‌جکدر .

فقط ، خطوط اساسیه‌سی اعتباریله ، دعوت ایدن دولتلرك تودیع ابتدکلری پروژه ، روسیه ایله متفقلرینك امنیته ، تورکیه‌نك استقلال و حاکمیته ، و صلح عمومینك منافعنه علناً تجاوز دیمکدر .

لورد کورزونك تورکیه مقابل پروژه‌سی حقنده واقع اولان بالجمله مطالعاتنده ومتفقلر متخصصلرینك بالجمله اعتراضلرنده اساسلی برفکرك غلبه ایتدیکنی ، وبونلرك بتون اندیشه‌لری عسکری سیرسفائنك مراقبه‌سنی عدیم‌الامکان قیلمقدن عبارت بولندیغنی مشاهده ایتمکله دخی موسیو چیچه‌رین عمیق بر صورتده مکدردر . بونلر تورکیه‌نك کلیولیده برقوهٔ عسکریه بولندیرلمسی حقنده‌کی طلبنه بیله موافقت ایتمیورلر . دیمك چناق‌قلعه‌یی کاملاً سلاحدن تجرید ایدیورلر . بوندن صکره ، مرمره دکزینك آسیا ساحلنه متعلق اولهرق بایدقلری کوچك مساعده‌نك نه اهمیتی اولور ؟ بو مساعدات مفروضه جزئی اهمیتی حائزدر . حقیقت حالده ، استانبوله و کذا قره دکزه کیرمك سربستدر . لورد کورزون ، دونمانك تحدیدی ایچون بتون دولتلردن مرکب کل تشکیلنی غیر ممکن بولدی . فقط دول مختلفه مفرزه‌لرینك عددینی تعیین ایتمك قولای بر ایشمیدر ؟ لورد کورزونك بتون بیاناتی یالکز بر غایه تعقیب ایدیور : اوده بوغازلرك و استانبولك مدافعه‌سنی امکانسز براقق و روسیه‌یی بیوك دونمالرك تعرضنه تابع قیلمقدر .

لورد کورزون روسیه ایله متفقلرینی یالکز قالمش کبی کوسترمك ایستیور . فقط انلرك قوتلی بر متفق واردرکه اوده مملکتنك ویرکو ویرن اهالیسی‌در . بو اهالی یارینك متفقی‌در . بوکون تطبیق ایتمك ایسته‌دکلری حرکات بحریه مناطقنك توسیعی ، قوای بحریه‌نك تزییدی ، روسیه علیهنه تهدیدات احداثی اصولنك ملتلر ایچون تزیید مصارف ایله بیوك محرومیتلر حدوثی انتاج ایده‌جکنی مشارالیه آکلایه‌جقدر . بیوك افکار جریانلری ایجاد ایدن ، شمدیدن ترك تسلیحاتی و تصرفی طلب ایدن ، وروسیه ایله ممثلرینك بوراده عرض ایتدیکی دعوانك غلبه‌سنی یارین تأمین ایده‌جك اولان انجق ویرکو ویرن اهالیدر .

موسیو دوفا ، رومانیا حکومتنك بوغازلر مسئله‌سی حقنده‌کی نقطهٔ نظرینی اوجه بیان ایتمشیدی . بوغازلرك فعلاً سربست اولهبیلمسی اصولنی طلب ایتمکله رومانیا هیئت مرخصه‌سی ، یالکز کندی منافعنی دکل ، منفعت عمومیه‌یی مدافعه ایدیور . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك پروژه‌سنك بو حریتی تأمین ایتمك اندیشه‌سنه اصلا توافق ایتمدیکنی مشاهده ایتمکله هیئت مذکوره مکدردر . رومانیا حکومتی بوحریتك خیالی

و دعوت ایدن دولتلر بوملاحظه‌نك اصابتنه قانعدرلر. دول‌متفقه بو جلسه‌نك بوغازلر مسئله‌سنك صوك‌جلسه‌سی اوله‌جغنی امید ایتمشلردی . متفقلرك مساعداتده حد نهائی‌یه واصل اولدقلرینی ، و دیکر مباحثاتك فائده‌سز اوله‌جغنی لورد کورزون درمیان ایتمش اولدیغی کبی ینه‌ده تکرار ایدر . بوکا بناءً یکی بر اجتماعی فائده‌سز کورمکده‌در ؛ فقط ، دیکر طرفدن ، وظیفه‌سنك مشکل اولدیغنی تصدیق ایتدیکی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك تشریحات واقعه‌سنه جواب ویره‌بیلمکدن ویاخود افکارینی سربستجه عرض‌ایده‌بیلمکدن محروم براقلمسنی اصلا ایسته‌مز. بوکابناءً یکی‌فقط تك براجتماع عقدینه‌متمایلدر. بواجتماعك‌بعدالظهرمی یوقسه‌یارینمی وقوعبوله‌بیله‌جکنی لورد کورزون تورکیه هیئت مرخصه‌سندن سؤال ایتدی .

عصمت پاشا بوکون درمیان ایتدیکی ملاحظاتك تورکیه ایچون اساسلی اهمیتی‌حائز اولدیغنی بر دفعه دها تکرار ایتدی. بونلرك علاقه‌دارلرجه عینی‌درجه‌ده‌دقتله وحسن نیتله‌تدقیق اولنه‌جغنه‌مطمئن اولمق آرزوسنده‌در. مسئله‌نك حلنی ایجاب ایدن بالجمله دلائلی جمع و تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوغازلره متعلق فکرینی خلاصه ایده‌بیلمك ایچون ، عصمت پاشا جلسه‌نك ایکی کون صکره‌یه تعلیقنی تکلیف ایتدی .

لورد کورزون ایکی کون صکره‌یه تعلیقی قبول ایده‌مز . کندیسی تورکیه هیئت مرخصه‌سی هرنه زمان بر تکلیف درمیان ایتدیسه ، اون ایکی ساعت ظرفنده ، متفقلر نامنه ، جواب ویرمکه مقتدر اولمشدر .
شبهه‌سز ، خیلی منابعه مالك اولدیغنی اثبات ایتمش اولان تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، عینی صورتله‌حرکت ایده‌بیلیر . سنه ختام بولمق اوزره‌در ؛ هیئت مرخصه‌لرك کافه‌سی ، بر صلح‌معاهده‌سی عقد ایتمك نیت قویه‌سنده اولدقلرینی سویلیوب طوریورلر . فقط هرزمان حرکتلری سوزلرینه توافق ایتمیور . صلحه طوغری برخطوه آتیلمقسزین کچن هرکون، بر مخاطره کونیدر، وانتظار دوره‌سنی قصر ایتمك ایچون جدی برغیرت کوسترمکه چالیشملیدر . لورد کورزون بوغازلر مسئله‌سنك جلسهٔ نهائیه‌سنك یارین ، وتورکیه هیئت مرخصه‌سی ترجیح ایدرسه بعدالظهر ، عقد ایدلمسی خصوصنده قومیسیونك اصرار ایده‌جکندن امیندر .

عصمت پاشا، مذاکراتده اك جزؤی بر تأخره بیله هیچ بر وقت سبب اولمادیغنی ادعا ایتدی . روزنامهٔ مذاکراتی بالذات متفقلر تعیین ایتدکلرندن ، روزنامه تورکیه هیئت مرخصه‌سنه تبلیغ ایدلمه‌دن اول آنلرك حاضرلنمغه معزیادةً وقتلری واردر . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك روزنامه‌یی جلسه‌دن بر قاچ ساعت اول تبلغ ایتدیکی و عجله جواب ویرمك ویاخود جوابی تأخیر ایتمك اضطرارنده بولندیغی اکثریتله واقع اولیور. بوکا بناءً عصمت پاشا جلسه‌نك ایکی کون صکره‌یه تأخیرینی طلب ایتمشدی . فقط لورد کورزونه رعایةً ، ایرتسی کون ساعت ٤ ده اجتماع ایدلمسنه موافقت ایلدی .

جلسه‌یه ساعت ٤ ی ١٥ کچه ختام ویرلدی .

کاتب عمومی

ر . ماسیفلی

موسيو چيچه‌رين يونانستانك قوميسيونه قبول ايدلسنه قارشى درميان ايده‌جك اعتراضى اولماديغنى بيان ايتدى .

موسيو استانجيوف، بوغازلر بين‌الملل قوميسيونه متعلق اولەرق موسيومورفوفك قرائت ايده‌جكى آتيده‌كى ملاحظات فيه مستتبى اولمق اوزره ، متفقلرك تكليفانه تماماً اشتراك ايلديكنى سويله‌دى . موسيومورفوف اشبو ملاحظاتى قرائت ايتدى :

١ — محققدركه سير سفائنه مساعد بركيفيده سير سفائنك سربستيسى ، انجق بونك تأمين دوامنه مقتضى مصارفه فائق مقداردە مطروح رسوم ايله سكته‌دار ايدلمه‌دكجه موجود اولەبيلير .

بو صورتله‌در كه ١٨١٥ ده ، ويانه قونغره‌سنده ، بين‌الملل انهار وجداولده سير سفائنك سربستيسى مسئله‌سى موضوع بحث ايديلنجه ، آتيده‌كى اساس وضع اولندى : اوده ، سيرسفائنه ايفا ايديلن خدماته مقابل اولان رسومك بو خدمانك ادامه‌سى ايچون الزم اولان مصارفى تجاوز ايتمامسيدر .

١٨٥٦ ده ، پارس معاهده‌سنده ، طونه بين‌الملل قوميسيونى احداث ايدلديكى وقت ، بوعينى حقوق طونه بين‌الملل قوميسيونه يكيدن بخش ايدلمك صورتيله بو اساسك اهميتى اظهار ايدلدى .

بوغازلرده سربستىٔ مروره متعلق اولان يكى پروژه، فارلر ، قلاغوزلق و رومور كور شركتلرينك ويا عينى ماهيتده‌كى شركتلرك ، كوريله‌جك ايشك لزوم كوستره‌جكى مصارفى تجاوز ايده‌جك بو رسومى تحصيله دوام ايده‌جكلرينى متضمن اولوب بو ايسه بالاده ايضاح اولنان اساسانه مخالف اولەرق سيرسفائنه مائمه تشكيل ايده‌جكدر . شركتلرك سيرسفائندن ، مصارفه فائق بر درجه‌ده اولسەبيله رسوم تحصيل ايتمارى خصوصنده‌كى حق مكتسبارى لغو اولنەمامق محققدر ، فقط ذكر ايديلان اساسانه توفيق حركت ايتمك مقصديله ، اشبو حق مكتسبك مذكور شركتلرله منعقد مقاولاتده‌كى مدتك انقضاسنى تجاوز ايتمامسى مقتضيدر . بو مدتك ختامنده بوغازلر قوميسيونك بو خدماتى درعهده ايتمسى ، وياخود فارلر ، قلاغوزلق و رومور كور رسومنك بو خدماتى ايفايه مقتضى مصارفى تجاوز ايتمامسنه نظارت ايتمسى لازمدر . بو صورتله ، قوميسيون بوغازلرده سربستىٔ مرورى تأمين ايتمك وظيفه‌سنى حسن ايفا ايتديكنى اثبات ايتمش اولور .

٢ — ممثلرينك منسوب اولدقلرى حكومتلره تحميل ايديله‌بيله‌جك اولان ، تضمينات خارجنده ، بوغازلر بين‌الملل قوميسيونك بشقه مصارف اختيار ايتمسى لازمكه‌جكدركه حكومات مذكوره‌جه متساوياً درعهده ايديله‌ميه‌جك درجه‌ده غالى بر مكلفيت تشكيل ايده‌جكدر .

بولغار هيئت مرخصه‌سى كذا مصارف مذكوره‌نك بوغازلردن مرور ايده‌جك سفائندن آلنه‌جق رسوم ايله قاپادلسنى وياخود مصارفك توزيعى خصوصنده دول معظمه ايله كوچك دولتلر آره‌سنده بر فرق تأسيس ايتمك صورتيله جميت اقوامجه اتخاذ ايدلمش بولنان اصوله توفيقاً دولتلر آره‌سنده توزيعنى‌ده طلب ايدر .

لورد كورزون، مذاكره‌يه نتيجه ويرمه‌دن اول بعض ملاحظات سرد ايده‌جكنى بيان ايلدى. وديدى كه: موسيو سلايفوويچك مطالعاتندن زياده‌سيله متأثر اولدم هيچ شبهه يوقدركه انظار كائنات قونفرانسك اعمال و حركاتنه متوجهدر ، و نتيجه‌يه نائل اولەدن هفته‌لرى متعاقب هفته‌لر كچرسه‌مأيوس اولەجقدر. لورد كورزون

۱۸ نومرولو ضبطنامه

بوغازلر اصولنی تدقیق قومیسیونی

۷ نومرولو ضبطنامه

چهارشنبه ۲۰ کانون اول ۱۹۲۲ (بعدالظهر) جلسه‌سی

جلسه ، ساعت ۱۶ ده اوشی شاتوسنده ، لورد کورزونك تحت ریاستده کشاد ایدلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد، آمیرال بریستول، موسیو غروو (آمریقادول متحده‌سی)؛ مارکی کورزون اوف که‌دلستون ، سیر هوراس دومبولد (بریتانیا ایمپراطولغی) ؛ موسیو بارهر ، موسیو بومپار (فرانسه)؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس، موسیو قاقلامانوس(یونانستان) ؛ مارکی غارونی، موسیو مونتانیا موسیولاغو (ایتالیا) ؛ بارون‌هایاشی، موسیواوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیودوقا، موسیودیاماندی (رومانیا)؛موسیوسپالایقوویچ ، موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالغی) ؛ عصمت پاشا ، رضا نور بك ، حسن بك (تورکیه)؛ موسیو چیچه‌رین ، موسیو راقوفسکی ، موسیو مدیوانی ، موسیو ووروفسکی (روسیه، اوقرانیا ، کورجستان)؛ موسیو تئودوروف ، موسیو ستانچیوف (بولغارستان) .

جلسه‌ده کذلك حاضر بولنانلر :

موسیو آمودی (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ سیر و. تیرره‌ل ،موسیو مالکین ، موسیورایان ،

تصدیق ایدلمشدر :

ف . ل . بەلن (دول متحدهٔ آمریقا) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئ . لاغارد (فرانسه) ؛ ق . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هوتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونجسقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صربلر ، خرواتلر ، سلووەنلر قراللغی) ؛ ابو . آلتینوف (بولغارستان) ؛ آ . صابانین (روسیه ، لوقرانیا ، کورجستان) .

بوغازلر اصولی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بیاناتمسی

لورد کورزون، سوزی تورکیه هیئت مرخصه‌سنه ویردی .

عصمت پاشا زیرده‌کی بیاناتمه‌یی قرائت ایتدی :

بوغازلر مسئله‌سنه متعلق مذاکره‌نك بدایتندنبری جهان افکار عمومیه‌سی مطالب مشروعه‌مزه واقف بولنمقده‌در . ذاتاً سنه‌لردنبرو طلب ایتدیکمز قواعدك تطبیقندن باشقه بر شی ایسته‌میورز . قواعدی بتون عالم تصویب ایتمش اولوب اوده یوردمزك داخلنده بولنان مرمره دکزیله مقر دولتمزك مصونیتی تأمین ایدلمك شرطیله بوغازلرك بین‌الملل مواصلاته و جهان تجارتنه آچیق طوتلمسی خصوصی‌در .

بوغازلرك تجارت سفائنه و بین‌الملل مواصلاته آچیق قالمسی ایچون مطلقا تحکیم ایدلمه‌سی الزم دکل ایدی. علاقه‌دار ملتلر وکیللری طرفندن بو خصوصده تنظیم ایدیله‌جك نظامنامك تطبیقی و حال مرعیتده طوتلمسی کرك صلح، کرك حرب وقتلرنده کوندوز و کیجه تجارت سفائنك مرورینی تأمینه کاملاً کفایت ایدردی. کذلك سفائن حربیه‌نك بر دکزدن دیکرینه مروری تجاری و انسانی غایه‌لردن طولایی ضروری بولندیغی کیفیتی بیان ایدلدیکندن بوغازلرده‌کی استحکامات ابقا ایدلمکله برابر ، کیفیت مذکوره معاهده ایله تأمین ایدیله‌بیلیردی .

تورکیه ایچون مسئلهٔ اساسیه یعنی مقر حکومتك و مرمره دکزینك مصونیتی هیچ بر تردده میدان براقمقسزین بو صورتله حل ایدلش اولوردی . لکن حربلرده بوغازلرك فلان ویا فلان صورتده قپانمسی اووقت موجود معاهداته مستند اولدیغنی تصدیق خصوصنده بیطرف افکار عمومیه متحددر .

بوکا رغماً تورکیه نفسنجه مابه‌الاعتماد اتخاذ ایتمکده حقلی اولدیغی مصونیت وامنیتك وسائط سائره ایله تأمین ایدیله‌بیله‌جکنه کوره‌نه‌رك بوغازلری تحکیم ایتمامکه موافقت فدا کارلغنده بولنمشدر . کمال صمیمیت وجدانله بیان ایده‌بیلیرم که هیچ بر ملت ، صلح جهان خصوصنده بوکا مشابه بر فدا کارلقده بولنمامشدر .

اولجه امین وسهولتله مدافعه ایدیله‌بیلیر بروضعیتده بولندیغی حالده شمدی قره‌دن ودکزدن کله‌بیله‌جك هردرلو مخاطراته مقر دولتی معروض براقق ، انجق بر صلح و ائتلاف آرزوی خالصندن نشأت ایده‌بیلیر .

بوغازلرك ساحل استحکاماتنك هدمی تورکیه‌نك بوغازلری تحکیمدن فراغت ایتدیکنه کافی بر صورتده دلالت ایده‌بیلیردی ؛ فقط تورکیه دها ایلروسنه کیتدی : یالکز متقلری ممنون ایتمك غایه‌سیله ، کندیسنه تکلیف ایدیلن بر سلسلهٔ تدابیری تطبیق ایتمکی قبول ایتدی ، حالبوکه بو تدابیر حقیقت حالده ، سفائنك مروریی تأمین ایچون الزم دکلدر .

بعض مناطقك مدافعه‌سی وسائطندن بو صورتله فراغت ایتدك . ملل سائره‌یی ممنون ایتمك اوزره وسائط مدافعه‌سندن بویله‌جه صرف‌نظر ایتدیکندن طولایی تورکیه حقنده تاریخك وانسان آتیه‌نك نه حکم ویره‌جکنی بیلمیوردم .

مع‌مافیه، بر طرفدن عسکرلکدن تجرید ایتمك نامی آلتنده بوقدر بیوك فدا کارلغه موافقت ایتدیکمز حالده، دیکر طرفدن عینی ائتلافلرك کندی امنیتمزی آغیر تهلکه‌لره القا ایتدیکنی مشاهده ایدیورز . فی‌الحقیقه ، عسکرلکدن تجرید ایدیلن مناطقك قارشیسنده‌کی آطه‌لر اهالیسندن عسکر آلمق صورتیله ، بو آطه‌لرك برنده ویادیکرنده عسکرلرینی جمع ایتمك وتحکیم ایدلمیان وهردرلو واسطهٔ مدافعه‌دن محروم اولان چناق قلعه آچیقلرینه دونمامسنی کتیرمك امکانی یونانستانه ویریلیور . بر خطه‌دن آلنان عسکر ، اوراده بولندیرلمسی فائده‌لی اولان

کپن پاوند ، موسیو ر.ن. ، قائممقام همیوود ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیو لی‌پهر ، موسیو ماق فلور ، بیکباشی ماق‌له‌ئود ، موسیو فلینت (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لافاز ، جنرال وه‌یغان ، موسیو لاروش ، موسیو فروماژو ، موسیو دولاقرووا ، موسیو لاپورت ، موسیوبارژه‌تون ، موسیو دوپه‌رسه‌ن ، موسیو بارووا (فرانسه) ؛ جنرال‌مازاراکیس ، موسیو دندرامیس ، موسیو پولیتیس ، (یونانستان) ؛ آمیرال چه‌لوتی ، میرآلای ویتاله ، موسیو آرلوتتا ، موسیو غواریغلیا ، موسیو چیمارا (ایتالیا) ؛ موسیوناغااوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایغو ، بحریه‌یوزباشیسی چورو ، موسیوتانی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونچسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو جوریچ ، موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ منیر بك ، قائممقام توفیق بك (تورکیه) ؛ موسیو به‌رنه‌س ، موسیو شاپوشنیقوف (روسیه ، اوقرانیا ، کوردجستان) ؛ موسیو مودفوف (بلغارستان) .

قونفرانسی قانب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

قاتبلر : موسیو ف . لاموت به‌له‌ن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندهلی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قوستانتینه‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو میلانویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) ؛ مادموازل ستانچیوف ، موسیو آلتینوف (بلغارستان) ؛ موسیو سابانین ، موسیو پاستوخوف ، موسیو آده‌نس (روسیه ـ اوقرانیا ـ کوردجستان) .

ترجمانلر : موسیو قامه‌رلینك .

بوصورتله، تورکیه‌نك موافقت ایتدیکی فداکارلقلرله مساعدات، منافعنك مساعد اولدیغی حدودی متجاوز برسویه‌یه واصل اولیور .

بوغازلر حقنده‌کی بالجمله قواعد اساسیه خصوصنده تورکیه ایله دول متفقه آره‌سنده بووجهله ائتلاف تأسس ایدیور.

یونانستانك دونانماسیله قوای عسکریه‌سنه دائر بالاده موضوع بحث ایتدیکم نقاطدن ماعدا تورکیه‌نك ارائه ایده‌جکی برمرکزه سفائن حربیه اثر نزاکت اوله‌رق قوتلرینی بیلدیره‌جکلری بوغازلرك سربستیسی پروژه‌سنده محرردر . بو تعهدك قوتی محافظه ایدلمك اوزره « اثر نزاکت » کلمه‌لرینك حذفی و اشبو اخباره بر مجبوریت ماهیتی ویرمك ایجاب ایدر .

سفائن حربیه‌یه بوغازلرك سدی خصوصنده‌کی اسکی اصولك جاری بولندیغی زمانده استانبولده موجود اولان وقاپیتولاسیون اصولنی خاطرلاتان معیت سفینه‌لرینك ابقاسنه موافقت ایتمك تورکیه هیئت مرخصه‌سی ایچون غیرقابل اولدیغنی‌ده بیانه مجبوریت حس ایدرم .

بوغازلر قومیسیونیله حائز اوله‌جغی صلاحیتلره کلنجه، بویله برقومیسیون تأسیسی فکری اولا بریتانیا برنجی مرخصنك نطقنده تظاهر ایتدی . مؤخراً سفائن تجاریه خصوصنده طونه قومیسیوننه قیاس ایده‌رك آندن جوابی نطقمده بحث ایتدم . قونفرانس تخطر ایده‌بیلیرکه مراقبه فکریته هیچ بر تقدیرده موافقت ایتمه‌دم . زیرا بودولو موافقتك حاکمیتمزه مخالف اوله‌جغنه قناعت قطعیه‌مز واردر .

طونه قومیسیونی ایما ایتدیکم وقت مرور حقنده بوکون وضع ایتدیکمز قواعد هنوز ترتیب ایدلمه‌مشدی. بوغازلرك عسکرلکدن تجریدی‌ده تقرر ایتمه‌مشدی . بوکون درپیش ایتدیکمز دیکر تدابیردن فرقلی تدابیر جمله‌سنه داخل بولنان برتدبیر الحالة هذه تدقیق ایتدیکمز یکی اصوله اساس تشکیل ایده‌مز .

ائتلاف ایتدیکمز احکامك اصلی اولان قوهٔ تأییدیه‌سی بالذات معاهده‌در ؟ بناءً علیه بعض احکام ایچون بر قومیسیون تأسیسی الزم اولمایوب ، بو قومیسیونك احداثندن بز مفید بر صورتده صرف نظر ایده‌بیلیرز . فقط ، قومیسیونك ابقاسی تقدیرنده مذکور قومیسیونك حائز اولدیغی صلاحیت تورکیه‌نك اداره‌سنه ، حاکمیته وموجودیتنه هیچ بروجهله تجاوز ایده‌ماملیدر .

قومیسیونك صلاحیتی بوغازلرك سربستیسنه تعلق ایدن پروژه‌ده مندرج اولوب سفائن حربیه‌نك مرورینه متعلق اولان احکامك منتظماً تطبیقنی تأمینه منحصر اولملیدر .

بوکا موافقت ایتمکله ، تورکیه کندیسنی صلح ایچون نهایت درجه‌ده حسن نیت وفوق العاده برفکر ائتلاف ابراز ایتمش عد ایدر . مع‌مافیه کندیسندن طلب ایدیلن مساعدات موجودیتنه خلل کتیره‌جك راده‌یه واصل اولورسه، تورکیه بوکا نصل موافقت ایده‌بیلیر ؟ سیرسفائن وبالخاصه فنارلر، قلاغوزلغه ورومور کورلکه متعلق تدابیرك امورداخلیهٔ مملکتك دائرهٔ شمولنه داخل اولدیغی بدیهیدر . بوماهیتده‌کی اموردهبین‌الملل برقومیسیونك مراقبه‌سنی قبول ایتمك ممکنمیدر ؟ عسکرلکدن تجریده متعلق تدابیرك بویله بر قومیسیون طرفندن مراقبه ایدیله‌بیلمسنك هیچ بروجهله قبول اولنه‌میه‌جغی اولویتله آکلاشیلیر . فی‌الحقیقه، ١٢٠٠٠ نفری تجاوز ایتمامسی لازم‌کلن استانبول موجود عسکریسنك اون‌اوچ بیکه ابلاغ ایدلمدیکنه قانع اولمق ایچون قومیسیون نه‌یاپه‌بیلیر؟ بوبابده ، بوتون استانبول اداره‌سنی مراقبه ایتمسی الزم اولدیغنی درمیان ایده‌بیلیر؟ ژاندارمه‌نك تسلیحاتی احکام مقرره‌یه موافق اولوب اولمادیغنی آکلامق ایچون کلیبولیده‌کی بالجمله ژاندارمه امورینه نظارت ایتمك طلبنده قالقیشه بیلیر . تورکیه بوکبی اصولی تجربه ایتدی . حاکمیته تابع اولان اراضینك بر قسمنده ، هرنه صورتله اولورسه اولسون ، برمداخله‌یه معروض اولمق ، بردولت ایچون اولومدن بدتر برفلاکتدر .

قوای تشکیله صلح وقتنده کفایت ایده‌جکندن، مذکور آطه‌لرك عساکرینی محلنده قوللانمق ایچون یونانستانه مأذونیت ویرلمسی حقیقت حالده اورالرده ممکن اولدیغی قدر عسکر بولندیرلمسنه مساعده ایتمك ماهیتدهدر .

تورك دونمامسنك مرمره دکزنده و مقر حکومتك قارشوسنده بولنمسی یالکز مدافعه غایه‌سنی استهداف ایده‌بیلدیکی حالده ، یونان دونمامسنك چناق قلعه آچیقلرنده بولنمسی تعرض افکارینه سهولتله عطف اولنه‌بیلیر. صلح جهان ایچون وعموم ملتلر منفعتنه اولهرق قبولنه موافقت ایتدیکمز فدا کارلغلرك یونانلیلره تعرض حاضر لقلرینی تسهیل ایتمسنه مساعده ایلمسی بزم ایچون ممکن اولورمی ؟

دیکر طرفدن چناق قلعه‌نك اجزای متممه‌سندن اولان ایمروز ، بوزجه آطه وسمادیرك آطه‌لرینك تورکیه‌یه اعاده‌سی ، سلاحدن تجرید ایدلش تورکیه بوغازلرینك وقایه‌سی ایچون الزم اولدیغی شرح ایتمك پیلزومدر فکرنده‌یم .

آطه‌لر مسئله‌سنك بر قاچ دفعه‌مذاکره ایدلش اولمسی اومسئله‌یه تکرار عودت ایتمکدن بزی منع ایده‌مز. حقك دائما خاطره کتیرلمسی مقتضیدر. ذاتاً بوخصوصده هنوز هیچ برشی تقرر ایتمه‌دیکندن، قراروبریلمه‌جکی اثناده بو مسئله‌نك مجبوری اولهرق یکیدن موضوع بحث اولمسی طبیعیدر .

کلیبولی شبه جزیره‌سنی علی‌الغفله واقع اولمه‌جق هردرلو تجاوزدن وقایه ایده‌بیلمك ایچون ، اوراده اصغری مقداردہ قوای عسکریه بولندیرمنه مساعده ایدلمسنی ایسته‌دك . طلب ایتدیکمز پش بیك کشی فضله‌عد ایدیلیرسه، بو خصوصده دول متفقه‌نك کندیلری طرفندن بر مقدار تکلیف ایدلمسنی قبول ایدرم .

کلیبولیده بر تورك قوتی بولندیرلمسی لهنده‌کی دلائل فیه ، متخصصلرله جریان ایدن مذاکرات اثناسنده کوسترديکمز وجهله، غیرقابل ردددر. یالکز بومسئله جفنده قرار ویره‌بیلمك صلاحیتاری خارجنده بولندیغندن بو نقطه آنلرجه حل ایدیله‌مه‌دی .

بتون سیمزك بوغازلردن بحراً سربستیٔ مروری تأمین ایتمکی استهداف ایتمسی مقتضی بولندیغی آشکاردر. بناءً علیه برکوچك قوهٔ عسکریه‌نك موجودیتی بوسربستیٔ مروره هیچ برصورتله مضرت ایراث ایده‌میه‌جکندن وبو مفرزه محصل براخراج عملیه‌سنی منع ایتمکه قوللانیله‌بیله‌جکندن ، طلب ایتدیکمز مساعده پك مشروعدر.

بوبابده بر قرار ویرمك وطلب ایتدیکمز عسکر مقداری خصوصنده الزم عد ایده‌جکاری تشبثاتی اجرا ایتمك جهتاریتی دول متفقه‌یه برافیرم . بو صورتله تورکیه یکی بر فداکارلغه موافقت وحسن نیتنی بر دها اثبات ایدیور .

شیمدی بوغازلرك سربستیسنه متعلق اولان پروژه حقنده‌کی فکرمی بیلدیرمك آرزو ایدرم . سفائن تجاریه‌نك مروری حقنده آره‌مزده هیچ براختلاف نظر بوقدر؟ سفائن حربیه‌نك مرورینه کلنجه، تصور ایتمش اولدیغمز اصول ، تورکیه‌نك مقر حکومتیله مرمره دکزینك امنیتی تأمین ایتمك غایه‌سنه معطوف ایدی ؟ وبوغازلر آره‌سنده‌کی منطقه‌ده بولنان تورکیه دونمامسنه تعرض ایتمکه مقتدر اولهمیه‌جق بر صورتده بوغازلردن کچه‌جك دونمانك تحدیدینی طلب ایتمندك . بویله برامنیته حقمز اولمسندن زیاده طبیعی ومشروع برشی واردمیدر ؟

حال‌حضر ایچون دول متفقه‌نك قبول ایتدیکی تحدیدات غیرکافیدر؟ بوکامقابل اثنای حربده مقرحکومتمزدن غیرمحدود برمقداردہ وسائط حربیه‌نك کچمسی بیطرف برتورکیه ایچون آغیر محذورلری داعیدر .

مع‌مافیه ، بوغازلرك سربستیسنه عائد بولنان دول متفقه پروژه‌سی محتوياتی قبول ایتدیکنی تورك هیئت مرخصه‌سی بیان ایدر .

شبهه‌سز متفق الرأیدر . متفقلرك بالجمله تکلیفاتنك بوغازلرله تورکیه مقرحکومتنك معقول اولهرق طلب ایدیله‌بیله‌جك درجه‌ده تأمینی آرزوسیله تعیین ایدلدیکنه تورك هیئت مرخصه‌سی قائم اوللیدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوبابده‌کی اندیشه‌سی مشروعدر .

عصمت پاشا ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی هردفعه برنقطه‌ده‌کی مدعاسندن واز کچدکچه ، تورکیه طرفندن بیوك برفداکارلق بکلش اولدیغی قناعتنده‌در . بلکه دول متفقه وحتی قبول ایتدکلری برچوق تدابیرك کندی طرفلرندن مساعده ایرازی ماهیتنده اولدیغی ذهابنده‌درلر. برطرفك مساعده عد ایتدیکی برکیفیت دیکرطرفجه برفداکارلق تلقی ایدلمکده‌در . اوحالده حقانیته موافق برصورت تسویه‌یه وصول ایچون برآز فداکارلق ابراز ایجاب ایدر .

عصمت پاشانك درمیان ایتدیکی مختلف نقطه‌لرك تدقیقنه کچه‌رك ، لورد کورزون متفقلرك بوغازلرك سربستیتنه متعلق اولهرق تکلیف ایتدکلری احکام عمومیه‌یی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك صراحةً واحکام مذکوره‌نك اساسنی تشکیل ایدن قواعدی هیئت عمومیه‌سیله قبول ایتدیکنی قید ایتمکله مسعود اولدیغنی سویلدی . بالکز بواحکامك تطبیقی تدقیق ایتمك جهتی قالیور .

عصمت پاشانك اعتراض ایتدیکی ایلك نقطه کلیبولیده عسکرك موجودیتنه علاوه ایدلسنه عائددر . عصمت پاشا اولا کلیبولیده ۵۰۰۰ تورك عسکرندن مرکب برقوت بولندیرلمسی مأذونیتی طلب ایتدی . حالبوکه متفقلرك استناد ایتدکلری اساس ، طرفینك قبول ایتدیکی بوغازلرك سربستیٔ مرورینه سکته ایقاع ایده‌جك طرزده کلیبولیده وبادیکر محله هیچ برتدبیره مساعده ایتمامکدر . عسکرلکدن تجرید ایدلش برمنطقه ایله اومنطقه‌ده مهم برقوت بولندیرلمسی آره‌سنده اساسلی برتناقض موجود اولدیغنی عصمت پاشا شبهه‌سز تصدیق ایدر . تکلیفلرینی تثبیت ایتدکلری وقت متفقلرك فکرنده مندمج بولنان مطالعه ایشته بودر . بولارك اونه‌سنده ، قوافده، هنوز مقداری تعیین ایدلمیان برتورك قوهٔ عسکریه‌سی اقامه‌سنی درپیش ایتدیلر . اومحله تورك قوتلری بولنمسنه هیچ برمانع قالمامق ضمننده ، قواق عسکرلکدن تجرید ایدیلان منطقه‌دن عن قصد خارج طوتولدی. دیکر طرفدن ، باندیرمه‌ده شبهه‌سز عسکری بولنه‌جق اولان تورکیه حکومتی ، تعرض وقوعنده عساکر مذکوره‌یی بحراً کلیبولیه نقل ایتمك برسبستیسنه مالك اولهجق و بونی برقاچ ساعت ظرفنده سهولتله اجرا ایده‌بیله‌جکدر .

فقط برتعرضی دفعه تخصیص ایدلش اولمقدن زیاده علامت حاکمیت اولق اوزره بالذات کلیبولی شبه جزیره‌سنده برقوهٔ عسکریه بولندیرلمسنده عصمت پاشا اصرار ایدنجه، بوقوهٔ عسکریه ضعیف مقداردە اولهجقندن عسکرلکدن تجرید متدائر متفقین تکلیفاتنك ایکنجی مادەسی موجبنجه تورکیه‌نك شبه‌جزیره‌ده برزاندارمه قوتی بولندیرمه مأذون اولهجغنی اونوتمش کی کورینیور . اردو ایله زاندارمه آراسندەکی فرق هرایکیسیده دولت حاکمه‌نك عینی درجه‌ده تمثل اولدیغی حالده ، برنجیسی طوپله مجهز اولوب طوپلر بوغازلرك سربستیسنه بر تهدید تشکل ایدر . حالبوکه ایکنجیسنك طوپی یوقدر .

متفقلرك تکلیفی منحصراً عسکری نقطهٔ نظردن سرد ایدلمشدر ، و لورد کورزون امید ایدرکه ، عصمت پاشانك درمیان ایتدیکی اندیشه‌لری تسکین ایتمك ایچون برزاندارمه قوتی بولندیرلمسنك دوشونلمسی کفایت ایدر ، زیرا تورك زاندارمه‌سی عینی زمانده سواری و پیاده‌یی محتویدر و طوپجیسی اولمایان بر قوهٔ متظمه ایله فعلاً بر ماهیتده‌در .

موضوع بحث اولان عسكرلكدن تجريد كيفيتى خاصة استحكامات ساحليه‌يه وبوغازلر سواحلنده بولنان تدابير تدافعيه‌يه راجعدر . ايمدى ، استحكامات مذكوره اول باول متفقلرك اشتراكيله تخريب ايديله‌جكدر . بونلر بركره تخريب ايدلدكدن صكره ، بوغازلر كي آچيق اولان برمحلده احياسى اوزون آيلره محتاج بولنان استحكامات كبرلى اولەرق يكيدن انشا ايديله‌بيلير مى ؟ محالى قبول ايدرك ، تورکيه‌نك تعهداتى نقض ايده‌جكى فرض اولنسه بيله ، احوال حاضره‌ده دولتلر آره‌سنده على الاكثر قوللانيلان وسائطه مراجعت ايتمك لزومى بديهيدر .

بدايتده استحكامات هدم اولنوبده آتيآ تكرار انشا ايتمه‌جكى حقنده تورکيه‌نك تعهدى استحصال اولنورسه عسكرلكدن تجريد كيفيتنك صاغلام اساسه مستنداً تأسيس ايديله‌جكى افادات آتفه‌دن مستبان اولور .

درميان ايتديكم ملاحظاتك تورکيه‌هيئت مرخصه‌سنك يكى برفدا كارلغى اولەرق جهان افكار عموميه‌سنجه تقدير ايديله‌جكى شبهه‌سزدر . متفقلرك طلب ايتديكى نه‌در ؟ بوغازلرك سربستيسنه متعلق اولان پروژه‌ده كوسترلديكى وجهله بوغازلرك عسكرلكدن تجريدى ، وتجارت كيريله حرب سفينه‌لرينك مرورى دكليدر ؟ زبونلرى همان كاملاً قبول ايدبورز . فقط احكام مذكوره‌نك بوندن طولايى يونان دونانماسيله يونان اردوسنه دها مساعد برموقع احراز ايتمكه مساعده ايتمسى قبول ايده‌ميز . كليولى ايچون برمقدار عسكر بولندبرمق حقنده طلب و مقداربنك تعيينى متفقلره توديع ايديبورز . اكر ، ديكر طرفدن ، بوغازلر قوميسيونىده اعضا صفتيله بريونان مرخصى بولنمسى قبول ايتمك ايسته‌ميورسه‌ق ، بويولده‌كى آرزومزدن دها واضح نه‌واردر ؟ نهايت بالخاصه تكليف ايديلان قوميسيونك صلاحيتارى ، بوغازلرك سربستيسنه متدائر پروژه موجبنجه ، سفائن حربيه‌نك مرورينى مراقبه‌يه منحصر قالمسى طلب ايديورز .

مطالباتمزك اك اساسى قسمنى بوصوك نقطه‌نك تشكيل ايتديكنى بردفعه دها بيان ايتمكله كسب فخر ايلرم . درميان ايده‌جكمز صوك مطالعات ايشته بونلردر .

شبهدى سرد ايتمكله شرفياب اولديغم بياناته كسب اطلاع ايدلديكى وقت ، تورکلرك ، متفقلرك بالجمله مطالباتى نظر دقته آلدقدن صكره ، ممكن اولديغى قدر مشروع وصوك درجه‌ده جزؤالعدد مطالباتده بولنمق مجبوريتنده اولديغى حيرتله كورىله‌جكدر ؛ آنك بوحركتى بتون جهانك تصويب ايده‌جكى شبهه‌سزدر .

سياسى ماهيتده اولان تأمياته كلنجه ، تورکيه شيمدىيه قدر بوبابده تطمين ايدله‌دى . بوبابده‌كى مطالعاتمزى موقتاً اراءه ايتمك آرزو ايدرم .

مقرحكومتى تحكيم ايتمكدن فراغت وممالكنك قلبكاهنه قدر بالجمله سفائن حربيه‌نك كيرمسنه مساعده ايتدكدن صكره ، تورکيه‌نك بوغازلردن سربستجه كچن دونمالرك تشبث ايده‌جكى هردرلو افعال حربيه‌دن وقايه ايدلمك تعهدينى طلب ايتمسنه دائر بولنان حق قدر مشروع برشى بولمدر . بوبابده دون توديع ايتمكله شرفياب اولديغم پروژه‌نك منطق ، معتدل و سهولتله قابل اجرا برتأمينات سياسيه شكلنى حائز اولديغنى اميد ايدرم . دول متفقه‌نك بوبابده‌كى مطالعاتنه كسب وقوفه منتظرم .

لورد كورزون ، عصمت پاشانك بياناتى شايان تشكر برشيوهٔ اعتدال وائتلاف ايله افاده ايدلديكنى ، وبالذات كندى ملاحظاتنك‌ده عين فكر ايله مشبوع اولديغنى واوفكرله استماع ايديله‌جكندن اميد وار بولنديغنى افاده ايتدى . مداخله‌سنك بدايتنده عصمت پاشانك ايضاح ايتديكى اساسات عموميه‌يى قبول ايتمك خصوصنده قوميسيون

شبهه‌سز متفق الرأیدر . متفقلرك باجمله تكليفاتنك بوغازلرله تورکیه مقرحکومتنك معقول اولهرق طلب ایدیله . بیله‌جك درجه‌ده تأمینی آرزوسیله تعیین ایدلدیکنه تورك هیئت مرخصه‌سی قانع اولمایدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوبابده‌کی اندیشه‌سی مشروعدر .

عصمت پاشا ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی هردفعه برنقطه‌ده‌کی مدعاسندن واز کچدکچه ، تورکیه طرفندن بیوك برفداکارلق بکلش اولدیغی قناعتنده‌در . بلکه دول متفقه وحتی قبول ایتدکلری برچوق تدابیرك کندی طرفلرندن مساعده ایرازی ماهیتنده اولدیغی ذهابنده‌درلر. برطرفك مساعده عد ایتدیکی برکیفیت دیکرطرفجه برفداکارلق تلقی ایدلمکده‌در . اوحالده حقانیته موافق برصورت تسویه‌یه وصول ایچون برآز فداکارلق یاپمق ایجاب ایدر .

عصمت پاشانك درمیان ایتدیکی مختلف نقطه‌لرك تدقیقنه کچه‌رك ، لورد کورزون متفقلرك بوغازلرك سربستیسنه متعلق اولهرق تکلیف ایتدکلری احکام عمومیه‌یی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك صراحةً واحکام مذکوره‌نك اساسی تشکیل ایدن قواعدی هیئت عمومیه‌سیله قبول ایتدیکنی قید ایتمکله مسعود اولدیغنی سویلدی . بالکز بواحکامك تطبیقی تدقیق ایتمك جهتی قالیور .

عصمت پاشانك اعتراض ایتدیکی ایکی نقطه کلیولیده عسکرك موجودیته علاوه ایدلمسنه عائددر . عصمت پاشا اولا کلیولیده ۰۰۰ تورك عسکرندن مرکب برقوت بولندیرلمسی مأذونیتی طلب ایتدی . حالبوکه متفقلرك استناد ایتدکلری اساس ، طرفینك قبول ایتدیکی بوغازلرك سربستیٔ مرورینه سکته اقناع ایده‌جك طرزده کلیولیده ویادیکر محلده هیچ برتدبیره مساعده ایتمامکدر . عسکرلکدن تجرید ایدلش بر منطقه ایله اومنطقه‌ده مهم بر قوت بولندیرلمسی آره‌سنده اساسی بر تناقض موجود اولدیغی عصمت پاشا شبهه‌سز تصدیق ایدر . تکلیفاتی تثبیت ایتدکلری وقت متفقلرك فکرنده مندمج بولنان مطالعه ایشته بودر . بولارك اونه‌سنده ، قواعده ، هنوز مقداری تعیین ایدلمیان برتورك قوهٔ عسکریه‌سی اقامه‌سی درپیش ایتدیلر . اوحالده تورك قوتلری بولنمسنه هیچ برمانع قالمامق ضمننده ، قواق عسکرلکدن تجرید ایدیلان منطقه‌دن عن‌قصد خارج طوتولدی. دیکر طرفدن ، باندیره‌ده شبهه‌سز عسکری بولنه‌جق اولان تورکیه‌نك شبه‌جزیره‌ده برزاندارمه قوتی بولندیرمنه مأذون اولهجغی اونوتمش کی کورینیور . اردو ایله زاندارمه آراسندهکی فرق هرایکیسی‌ده دولت حاکمه‌نك عینی درجه‌ده ممثل اولدیغی حالده ، برنجیسی طوپله مجهز اولوب طوپلر بوغازلرك سربستیسنه بر تهدید تشکیل ایدر . حالبوکه ایکنجیسنك طوپی یوقدر .

متفقلرك تکلیفی منحصراً عسکری نقطهٔ نظردن سرد ایدلمشدر ، و لورد کورزون امید ایدرکه ، عصمت پاشانك درمیان ایتدیکی اندیشه‌لری تسکین ایتمك ایچون برزاندارمه قوتی بولندیرلمسنك دوشونلش اولمسی کفایت ایدر ، زیرا تورك زاندارمه‌سی عینی زمانده سواری و پیاده‌یی محتویدر و طوپجیسی اولمایان بر قوهٔ متظمه ایله فعلاً بر ماهیتده‌در .

موضوع بحث اولان عسكرلكدن تجريد كيفيتى خاصة" استحكامات ساحليه‌يه وبوغازلر سواحلنده بولنار تدابير تدافعيه‌يه راجعدر . ايمدى ، استحكامات مذكوره اول باول متفقلرك اشترا كيله تخريب ايديله‌جكدر بونلر بركره تخريب ايدلدكدن صكره ، بوغازلر كى آجيق اولان برمحلده احياسى اوزون آيلره محتاج بولناز استحكامات كزلى اولەرق يكيدن انشا ايديله‌بيليرمى ؟ محالى قبول ايدرك ، تورکيه‌نك تعهداتى نقض ايده‌جكى فرض اولنسه بيله ، احوال محاله‌ده دولتلر آره‌سنده على‌الاكثر قوللانيلان وسائطه مراجعت ايتمك لزومى بديهيدر .

بدايتده استحكامات هدم‌اولنوبده آتيآ تكرار انشا ايتمه‌جكى حقنده تورکيه‌نك تعهدى استحصال اولنورسه عسكرلكدن تجريد كيفيتنك صاغلام اساسه مستنداً تأسيس ايديله‌جكى افادات آنفه‌دن مستبان اولور .

درميان ايتديكم ملاحظاتك تورکيه‌هيئت مرخصه‌سنك يكى برفداكارلغى اولەرق جهان افكار عموميه‌سنجه تقدير ايديله‌جكى شبهه‌سزدر . متفقلرك طلب ايتديكى نەدر ؟ بوغازلرك سربستيسنه متعلق اولان پروژه‌ده كوسترلديكى وجهله بوغازلرك عسكرلكدن تجريدى ، وتجارت كيلريله حرب سفينه‌لرينك مرورى دكلدر ؟ بزبونلرى همان كاملاً قبول ايدبورز. فقط احكام مذكوره‌نك بوندن طولايى يونان دونانماسيله يونان اردوسنه دها مساعد برموقع احراز ايتمكه مساعده ايتمسنى قبول ايده‌مز . كليولى ايجون برمقدار عسكر بولندبرمق حقنده طلب و مقدارينك تعيننى متفقلره توديع ايدبيورز . اكر ، ديكر طرفدن ، بوغازلر قوميسيونده اعضا صفتيله برپونان مرخصى بولنمسنى قبول ايتمك ايسته‌ميورسه‌ق، بويولده‌كى آرزومزدن دها واضح‌نه‌واردر؟ نهايت بالخاصه تكليف‌ايديلان قوميسيونك صلاحيتارى، بوغازلرك سربستيسنه متدائر پروژه موجبنجه ، سفائن حربيه‌نك مرورنى مراقبه‌يه منحصر قالمسنى طلب ايدبورز .

مطالباتمزك اك اساسلى قسمنى بوصوك فقطه‌نك تشكيل ايتديكنى بردفعه دها بيان ايتمكله كسب فخر ايلرم. درميان ايده‌جكمز صوك مطالعات ايشته بونلردر .

شيمدى سرد ايتمكله شرفياب اولديغم بيانانه كسب اطلاع ايدلديكى وقت ، تورکلرك ، متفقلرك بالجمله مطالباتى نظر دقته آلدقدن صكره ، ممكن اولديغى قدر مشروع وصوك درجه‌ده جزؤالعدد مطالباتده بولنمق مجبوريتنده اولديغى حيرتله كورديه‌جكدر ؛ آنك بوحركتنى بتون جهانك تصويب ايده‌جكى شبهه‌سزدر .

سياسى ماهيتده اولان تأمينات كلنجه ، تورکيه شيمدى‌يه قدر بوبابده تطمين‌ايدله‌دى . بوبابده‌كى مطالعاتمزى موقتاً ارائه ايتمك آرزو ايدرم .

مقرحكومتى تحكيم ايتمكدن فراغت وممالكنك قلبكاهنه قدر بالجمله سفائن حربيه‌نك كيرمسنه مساعده ايتدكدن صكره ، تورکيه‌نك بوغازلردن سربستجه كچن دونمالرك تشبث ايده‌جكى هردرلو افعال حربيه‌دن وقايه ايدلمك تعهدينى طلب ايتمسنه دائر بولنان حق قدر مشروع برشى بوقدر . بوبابده دون توديع ايتمكله شرفياب اولديغم پرژه‌نك منطقى ، معتدل و سهولتله قابل اجرا برتأمينات سياسيه شاملى حائز اولديغنى اميد ايدرم . دول متفقه‌نك بوبابده‌كى مطالعاتنه كسب وقوفه منتظرم .

لورد كورزون ، عصمت پاشانك بياناتى شايان تشكر برشيوهٔ اعتدال وائتلاف ايله افاده ايدلديكنى، وبالذات كندى ملاحظاتنك‌ده عين فكر ايله مشبوع اولديغنى واوفكرله استماع ايديله‌جكندن اميد وار بولنديغنى افاده ايتدى. مداخله‌سنك بدايتنده عصمت پاشانك ايضاح ايتديكى اساسات عموميه‌يى قبول‌ايتمك خصوصنده‌قوميسيون

شبهه‌سز متفق الرأیدر . متفقلرك باجمله تکلیفاتنك بوغازلرله تورکیه مقرحکومتنك معقول اولهرق طلب ایدیله‌بیله‌جك درجه‌ده تأمینی آرزوسیله تعیین ایدلدیکنه تورك هیئت مرخصه‌سی قانع اولمایدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوبابده‌کی اندیشه‌سی مشروعدر .

عصمت پاشا ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی هردفعه برنقطه‌ده‌کی مدعاسندن واز کچدکچه ، تورکیه طرفندن بیوك برفداکارلق یاپلمش اولدیغی قناعتنده‌در . بلکه دول متفقه وحتی قبول ایتدکلری برچوق تدابیرك کندی طرفلرندن مساعده ابرازی ماهیتنده اولدیغی ذهابنده‌درلر. برطرفك مساعده عد ایتدیکی برکیفیت دیکرطرفچه برفداکارلق تلقی ایدلمکده‌در . اوحالده حقانیته موافق برصورت تسویه‌یه وصول ایچون برآز فداکارلق یاپمق ایجاب ایدر .

عصمت پاشانك درمیان ایتدیکی مختلف نقطه‌لرك تدقیقه کچه‌رك ، لورد کورزون متفقلرك بوغازلرك سربستیسنه متعلق اولهرق تکلیف ایتدکلری احکام عمومیه‌یی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك صراحةً واحکام مذکوره‌نك اساسی تشکیل ایدن قواعدی هیئت عمومیه‌سیله قبول ایتدیکنی قید ایتمکله مسعود اولدیغنی سویلدی . یالکز بواحکامك تطبیقی تدقیق ایتمك جهتی قالیور .

عصمت پاشانك اعتراض ایتدیکی ایلك نقطه کلیبولیده عسکرك موجودینه علاوه ایدلمسنه عائددر . عصمت پاشا اولا کلیبولیده ... تورك عسکرندن مرکب برقوت بولندیرلمسی مأذونیتی طلب ایتدی . حالبوکه متفقلرك استناد ایتدکلری اساس ، طرفینك قبول ایتدیکی بوغازلرك سربستیٔ مرورینه سکته اقناع ایده‌جك طرزده کلیبولیده ویادیکر محلده هیچ برتدبیره مساعده ایتمامکدر . عسکرلکدن تجرید ایدلش بر منطقه ایله اومنطقه‌ده مهم بر قوت بولندیرلمسی آره‌سنده اساسلی بر تناقض موجود اولدیغنی عصمت پاشا شبهه‌سز تصدیق ایدر . تکلیفلرینی تثبیت ایتدکلری وقت متفقلرك فکرنده مندمج بولنان مطالعه ایشته بودر . بولارك اوته‌سنده ، قواعده، هنوز مقداری تعیین ایدلمیان برتورك قوهٔ عسکریه‌سی اقامه‌سنی درپیش ایتدیلر . اوحلده تورك قوتلری بولنمسنه هیچ برمانع قالمامق ضمنده ، قواق عسکرلکدن تجرید ایدیلان منطقه‌دن عن‌قصد خارج طوتولدی. دیکر طرفدن ، باندیرمه‌ده شبهه‌سز عسکری بوله‌جق اولان تورکیه حکومتی ، تعرض وقوعنده عساکر مذکوره‌یی بحراً کلیبولیه نقل ایتمك سربستیسنه مالك اوله‌جق و بونی بر قاچ ساعت ظرفنده سهولتله اجرا ایده‌بیله‌جکدر .

فقط برتعرضی دفعه تخصیص ایدلش اولمقدن زیاده علامت حاکیت اولق اوزره بالذات کلیبولی شبه جزیره‌سنده برقوهٔ عسکریه بولندیرلمسنده عصمت پاشا اصرار ایدنجه، بوقوهٔ عسکریه ضعیف مقداردە اوله‌جقدن عسکرلکدن تجریده متدائر متفقین تکلیفاتنك ایکنجی مادەسی موجبنجه تورکیه‌نك شبه‌جزیره‌ده برژاندارمه قوتی بولندیرمغه مأذون اوله‌جغنی اونوتمش کبی کوریلیور . اردو ایله ژاندارمه آراسنده‌کی فرق هرایکیسی‌ده دولت حاکمه‌نك عینی درجه‌ده تمثل اولدیغی حالده ، برنجیسی طوپله مجهز اولوب طوپلر بوغازلرك سربستیسنه بر تهدید تشکیل ایدر . حالبوکه ایکنجیسنك طوپی یوقدر .

متفقلرك تکلیفی منحصراً عسکری نقطهٔ نظردن سرد ایدلشدر ، و لورد کورزون امید ایدرکه ، عصمت پاشانك درمیان ایتدیکی اندیشه‌لری تسکین ایتمك ایچون برژاندارمه قوتی بولندیرلمسنك دوشونلمش اولمسی کفایت ایدر ، زیرا تورك ژاندارمه‌سی عینی زمانده سواری و پیاده‌یی محتویدر و طوپجیسی اولمایان بر قوهٔ متنظمه ایله فعلاً بر ماهیتده‌در .

موضوع بحث اولان عسكرلكدن تجريد كيفيتى خاصةً استحكامات ساحليه‌يه وبوغازلر سواحلنده بولنار تدابير تدافعيه‌يه راجعدر . ايمدى ، استحكامات مذكوره اول باول متفقلرك اشترا كيله تخريب ايديله‌جكدر بونلر بركره تخريب ايدلدكدن صكره ، بوغازلر كى آچيق اولان برمحلده احياسى اوزون آيلره محتاج بولنان استحكامات كيزلى اولەرق يكيدن انشا ايديله‌بيلرمى ؟ محالى قبول ايدرك ، تورکيه‌نك تعهداتى نقض ايده‌جكى فرض اولنسه بيله ، احوال مماثله‌ده دولتلر آره‌سنده على الاكثر قوللانيلان وسائطه مراجعت ايتمك لزومى بديهيدر .

بدايتده استحكامات هدم‌اولنوبده آتياً تكرار انشا ايتميه‌جكى حقنده تورکيه‌نك تعهدى استحصال اولنورسه عسكرلكدن تجريد كيفيتك صاغلام اساسه مستنداً تأسيس ايديله‌جكى افادات آنفه‌دن مستبان اولور .

درميان ايتديكم ملاحظاتك تورکيه‌هيئت مرخصه‌سنك يكى برفداكارلغى اولەرق جهان افكار عموميه‌سنجه تقدير ايديله‌جكى شبهه‌سزدر . متفقلرك طلب ايتديكى نه‌در ؟ بوغازلرك سربستيسنه متعلق اولان پروژه‌ده كوسترلديكى وجهله بوغازلرك عسكرلكدن تجريدى ، وتجارت كيلريله حرب سفينه‌لرينك مرورى دكلميدر ؟ بزبونلرى همان كاملاً قبول ايدبورز . فقط احكام مذكوره‌نك بوندن طولايى يونان دونانماسيله يونان اردوسنه دها مساعد برموقع احراز ايتمكه مساعده ايتمسى قبول ايده‌ميز . كليولى ايچون برمقدار عسكر بولندبرمق حقنده طلب و مقدارينك تعيينى متفقلره توديع ايديبورز . اكر ، ديكر طرفدن ، بوغازلر قوميسيونده اعضا صفتيله بريونان مرخصى بولنمسى قبول ايتمك ايسته‌ميورسه‌ق، بويولده‌كى آرزومزدن دها واضح‌نه‌واردر؟ نهايت بالخاصه تكليف‌ايديلان قوميسيونك صلاحيتلرى، بوغازلرك سربستيسنه متدائر پروژه موجبنجه ، سفائن حربيه‌نك مرورينى مراقبه‌يه منحصر قالمسى طلب ايدبورز .

مطالباتمزك اك اساسلى قسمنى بوصوك نقطه‌نك تشكيل ايتديكنى بردفعه دها بيان ايتمكله كسب فخر ايلرم. درميان ايده‌جكمز صوك مطالعات ايشته بونلردر .

شيمدى سرد ايتمكله شرفياب اولديغم بيانانه كسب اطلاع ايدلديكى وقت ، تورکلرك ، متفقلرك بالجمله مطالباتى نظر دقته آلدقدن صكره ، ممكن اولديغى قدر مشروع وصوك درجه‌ده جزؤالعدد مطالباتده بولنمق مجبوريتنده اولديغى حيرتله كورىله‌جكدر ؛ آنك بوحركتى بتون جهانك تصويب ايده‌جكى شبهه‌سزدر .

سياسى ماهيتده اولان تأمينانه كلنجه ، تورکيه شيمدى‌يه قدر بوبابده تطمين‌ايدلەمدى . بوبابده‌كى مطالعاتمزى موضحاً ارائه ايتمك آرزو ايدرم .

مقرحكومتى تحكيم ايتمكدن فراغت ومملكتنك قلبكاهنه قدر بالجمله سفائن حربيه‌نك كيرمسنه مساعده ايتدكدن صكره ، تورکيه‌نك بوغازلردن سربستجه كچن دونمالرك تشبث ايده‌جكى هردرلو افعال حربيه‌دن وقايه ايدلمك تعهدينى طلب ايتمسنه دائر بولنان حق قدر مشروع برشى بوقدر . بوبابده دون توديع ايتمكله شرفياب اولديغم پروژه‌نك منطق ، معتدل و سهولتله قابل اجرا برتأمينات سياسيه شكلنى حائز اولديغنى اميد ايدرم . دول متفقه‌نك بوبابده‌كى مطالعه‌سنه كسب وقوفه منتظرم .

لورد كورزون ، عصمت پاشانك بياناتى شايان تشكر برشيوهٔ اعتدال وائتلاف ايله افادهٔ ايدلديكنى، وبالذات كندى ملاحظاتنك‌ده عين فكر ايله مشبوع اولديغنى واوفكرله استماع ايديله‌جكندن اميد وار بولنديغنى افاده ايتدى. مداخله‌سنك بدايتنده عصمت پاشانك ايضاح ايتديكى اساسات عموميه‌يى قبول‌ايتمك خصوصنده‌قوميسيون

شبهه‌سز متفق الرأیدر . متفقلرك بالجمله تکلیفاتنك بوغازلرله تورکیه مقرحکومتنك معقول اوله‌رق طلب ایدیله‌بیله‌جك درجه‌ده تأمینی آرزوسیله تعیین ایدلدیکنه تورك هیئت مرخصه‌سی قانع اولملیدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوبابده‌کی اندیشه‌سی مشروعدر .

عصمت پاشا ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی هردفعه برنقطه‌ده‌کی مدعاسندن واز کچدکجه ، تورکیه طرفندن بیوك برفداکارلق یاپلمش اولدیغی قناعتنده‌در . بلکه دول متفقه وحتی قبول ایتدکلری برچوق تدابیرك کندی طرفلرندن مساعده ابرازی ماهیتنده اولدیغی ذهابنده‌درلر . برطرفك مساعده عد ایتدیکی برکیفیت دیکرطرفجه برفداکارلقی تلقی ایدلمکده‌در . اوحالده حقانیته موافق برصورت تسویه‌یه وصول ایچون برآز فداکارلق یاپمق ایجاب ایدر .

عصمت پاشانك درمیان ایتدیکی مختلف نقطه‌لرك تدقیقنه کچه‌رك ، لورد کورزون متفقلرك بوغازلرك سربستیسنه متعلق اوله‌رق تکلیف ایتدکلری احکام عمومیه‌یی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك صراحةً واحکام مذکوره‌نك اساسنی تشکیل ایدن قواعدی هیئت عمومیه‌سیله قبول ایتدیکنی قید ایتمکله مسعود اولدیغنی سویلدی . یالکز بواحکامك تطبیقنی تدقیق ایتمك جهتی قالیور .

عصمت پاشانك اعتراض ایتدیکی ایلك نقطه کلیبولیده عسکرك موجودینه علاوه ایدلمسنه عائددر . عصمت پاشا اولا کلیبولیده ۵۰۰۰ تورك عسکرندن مرکب برقوت بولندیرلمسی مأذونیتنی طلب ایتدی . حالبوکه متفقلرك استناد ایتدکلری اساس ، طرفینك قبول ایتدیکی بوغازلرك سربستیٔ مرورینه سکته ایقاع ایده‌جك طرزده کلیبولیده ویادیکر محلده هیچ برتدبیره مساعده ایتمامکدر . عسکرلکدن تجرید ایدلمش برمنطقه ایله اومنطقه‌ده مهم برقوت بولندیرلمسی آره‌سنده اساسلی برتناقض موجود اولدیغنی عصمت پاشا شبهه‌سز تصدیق ایدر . تکلیفلرینی تثبیت ایتدکلری وقت متفقلرك فکرنده مندمج بولنان مطالعه ایشته بودر . بولایرك اوته‌سنده ، قواقده ، هنوز مقداری تعیین ایدلمیان برتورك قوهٔ عسکریه‌سی اقامه‌سنی درپیش ایتدیلر . اومحلده تورك قوتلری بولنمسنه هیچ برمانع قالمامق ضمننده ، قواق عسکرلکدن تجرید ایدیلان منطقه‌دن عن قصدٍ خارج طوتولدی . دیکر طرفدن ، باندیرمه‌ده شبهه‌سز عسکری بولنه‌جق اولان تورکیه حکومتی ، تعرض وقوعنده عساکر مذکوره‌یی بحراً کلیبولی‌یه نقل ایتمك سربستیسنه مالك اوله‌جق و بونی برقاچ ساعت ظرفنده سهولتله اجرا ایده‌بیله‌جکدر .

فقط برتعرضی دفعه تخصیص ایدلمش اولمقدن زیاده علامت حاکمیت اولمق اوزره بالذات کلیبولی شبه جزیره‌سنده برقوهٔ عسکریه بولندیرلمسنده عصمت پاشا اصرار ایدنجه ، بوقوهٔ عسکریه ضعیف مقدارده اوله‌جغندن عسکرلکدن تجریده متدائر متفقین تکلیفاتنك ایکنجی ماده‌سی موجبنجه تورکیه‌نك شبه‌جزیره‌ده برژاندارمه قوتی بولندیرمغه مأذون اوله‌جغنی اونوتمش کبی کورینیور . اردو ایله ژاندارمه آراسنده‌کی فرق هرایکیسی‌ده دولت حاکمه‌نك عینی درجه‌ده ممثلی اولدیغی حالده ، برنجیسی طوپله مجهز اولوب طوپلر بوغازلرك سربستیسنه برتهدید تشکیل ایدر . حالبوکه ایکنجیسنك طوپی یوقدر .

متفقلرك تکلیفی منحصراً عسکری نقطهٔ نظردن سرد ایدلمشدر ، و لورد کورزون امید ایدرکه ، عصمت پاشانك درمیان ایتدیکی اندیشه‌لری تسکین ایتمك ایچون برژاندارمه قوتی بولندیرلمسنك دوشونلمش اولمسی کفایت ایدر ، زیرا تورك ژاندارمه‌سی عینی زمانده سواری و پیاده‌یی محتویدر و طوپجیسی اولمایان برقوهٔ منتظمه ایله فعلاً برماهیتده‌در .

موضوع بحث اولان عسكرلكدن تجريد كيفيتى خاصةً استحكامات ساحليه‌يه وبوغازلر سواحلنده تدابير تدافعيه‌يه راجعدر . ايمدى ، استحكامات مذكوره اول باول متفقلرك اشترا كيله تخريب ايديله‌جك بونلر بركره تخريب ايدلدكدن صكره ، بوغازلر كبى آچيق اولان برمحلده احياسى اوزون آيلره محتاج . استحكامات كيزلى اولەرق يكيدن انشا ايديله‌بيلير مى ؟ محالى قبول ايدرك ، تورکيه‌نك تعهداتى نقض ايد فرص اولنسه بيله ، احوال مماثله‌ده دولتلر آره‌سنده على الاكثر قوللانيلان وسائطه مراجعت ايتمك لا بديدر .

بدايتده استحكامات هدم‌اولنوبده آتياً تكرار انشا ايتمه‌جكى حقنده تورکيه‌نك تعهدى استحصال اولنو عسكرلكدن تجريد كيفيتنك صاغلام اساسه مستنداً تأسيس ايديله‌جكى افادات آنفه‌دن مستبان اولور .

درميان ايتديكم ملاحظاتك تورکيه‌هيئت مرخصه‌سنك يكى برفدا كارلغى اولەرق جهان افكار عموميه‌سنده تقدير ايديله‌جكى شبهه‌سزدر . متفقلرك طلب ايتديكى نه‌در ؟ بوغازلرك سربستيسنه متعلق اولان پروژ كوسترلديكى وجهله بوغازلرك عسكرلكدن تجريدى ، وتجارت كيلريله حرب سفينه‌لرينك مرورى دكليد بزبونلرى همان كاملاً قبول ايديورز . فقط احكام مذكوره‌نك بوندن طولايى يونان دونانماسيله يونان اردو دها مساعد برموقع احراز ايتمكه مساعده ايتمسى قبول ايده‌ميز . كليولى ايچون برمقدار عسكر بولندير حقنده طلب و مقدارينك تعيينى متفقلره توديع ايديبورز . اكر ، ديكر طرفدن ، بوغازلر قوميسيونه اعضا صفتيله بريونان مرخصى بولنمسى قبول ايتمك ايسته‌ميورسه‌ق، بويولده‌كى آرزومزدن دها واضح‌نه‌وارد نهايت بالخاصه تكليف‌ايديلان قوميسيونك صلاحيتلرى، بوغازلرك سربستيسنه متدائر پروژه موجبنجه ، سفا حربيه‌نك مرورينى مراقبه‌يه منحصر قالمسنى طلب ايديورز .

مطالباتمزك اك اساسلى قسمنى بوصوك نقطه‌نك تشكيل ايتديكنى بردفعه دها بيان ايتمكله كسب فخر ايلر درميان ايده‌جكمز صوك مطالعات ايشته بونلردر .

شيمدى سرد ايتمكله شرفياب اولديغم بياناته كسب اطلاع ايدلديكى وقت ، تورکلرك ، متفقلرك باكه مطالباتى نظر دقته آلدقدن صكره ، ممكن اولديغى قدر مشروع وصوك درجه‌ده جزؤالمدد مطالباتده بولنمه مجبوريتنده اولديغى حيرتله كورىله‌جكدر ؛ آنك بوحركتنى بتون جهانك تصويب ايده‌جكى شبهه‌سزدر .

سياسى ماهيتده اولان تأمينات كلنجه ، تورکيه شيمدى‌يه قدر بوبابده تطمين‌ايدله‌دى . بوبابده‌كى مطالعاتمزى موقعاً ارائه ايتمك آرزو ايدرم .

مقرحكومتنى تحكيم ايتمكدن فراغت ومملكتنك قلبكاهنه قدر باكله سفائن حربيه‌نك كيرمسنه مساعده ايتدكدن صكره ، تورکيه‌نك بوغازلردن سربستجه كچن دونمالرك تشبث ايده‌جكى هردرلو افعال حربيه‌دن وقايه ايدلك تعهدينى طلب ايتمسنه دائر بولنان حق قدر مشروع برشى بوقدر . بوبابده دون توديع ايتمكله شرفياب اولديغم پروژه‌نك منطق ، معتدل و سهولتله قابل اجرا برتأمينات سياسيه شكلنى حائز اولديغنى اميد ايدرم . دول متفقه‌نك بوبابده‌كى مطالعه‌سنه كسب وقوفه منتظرم .

لورد كورزون ، عصمت پاشانك بياناتى شايان تشكر برشيوهٔ اعتدال وائتلاف ايله افادهٔ ايدلديكنى، وبالذات كندى ملاحظاتنك‌ده عين فكر ايله مشبوع اولديغنى واوفكرله استماع ايديله‌جكندن اميد وار بولنديغنى افاده ايتدى. مداخله‌سنك بدايتده عصمت پاشانك ايضاح ايتديكى اساسات عموميه‌يى قبول‌ايتمك خصوصنده‌قوميسيون

عصمت پاشا ایله تورکیه هیئت مرخصه‌سی، متفقلرك تکلیفاتنك تورکیه‌نك حاکمیتنه شو ویا بوشکلده خلل ایراث ایتدیکنی متمادیاً تکرار ایتمکده‌درلر. متفقلرك اصلا بویله بر مقصدلری یوقدر، فقط هر بر معاهده‌امضا صاحبلرینك حاکمیتنی بر جهتجه تحدید دیمك اولدیغی قبول اولنملیدر. مثلا، اکر لورد کورزون تورکیه‌دن انکلتره‌یه اخراج اولنه‌جق امتعه اوزرندن شو ویا بو مقدارده رسم استیفاسی تعهدینی متضمن اوله‌رق، تورکیه ایله بر تجارت معاهده‌سی عقد ایدرسه، بو کیفیت انکلیز حاکمیتنك تحدیدینه معادلدر؛ فقط لورد کورزون کندیسنی بو کبی احکامدن طولایی دوچار حقارت اولمش عدایتمز. اکر عصمت پاشا بر کون کندیسیله کوروشمکه کلیرسه، لورد کورزون بیوك دولتلرك بالذات کندیلری حاکمیتلرینی متصل معاهده‌لرله نصل تحدید ایدوب باغلاندقلرینی بر چوق مثال ذکریله ارائه ایده‌بیلیر. دول متحده ایله قنادا آره‌سنده کائن بیوك کوللره عائد اوله‌رق انکلتره‌نك آمریقا دول‌متحده‌سی ایله عقد ایتدیکی معاهده بو خصوصده بر مثال تشکیل ایدر. مذکور کوللرده بولندیرلمسنه مساعده ایدیلان سفائن مسلحه‌نك عدد و ابعادینك قطعی صورتده تحدید ایدلمسی مجبوری اوله‌رق قبول اولنمشدر؛ مع‌مافیه بومعاهده‌یی کندی حاکمیتلرینه بر ضربه عد ایتمك هیچ بروقت نه انکلتره‌نك نه‌ده دول متحده‌نك خاطرینه کلمه‌مشدر.

لورد کورزون بو نقطه‌یی دها زیاده ایضاح ایتمك آرزو ایتمز. عصمت پاشایی بیزار ایدن فکردن خلاص اولمسنی کندیسندن رجا ایتمك آرزو ایتدیکی ایچون بو مثاللری ذکر ایتدی. اولجه بونی یاپمغه غیرت ایتمشیدی، فقط ظاهر حاله باقیلیرسه بو غیرتی پکده مثمر اولمادی. تورکیه حاکمیتنك متفقلرك تجاوزاتنه معروض اولدیغنی عصمت پاشانك آرتق تصور ایتمیه‌جکندن امیندر؛ بونلرك بتون ایستدکلری موافق حقانیت برچارهٔ حل کشف ایدلمسیدر. بو تکلیفلری میاننده تورکیه‌نك حاکمیتنه ویا حریتنه حقیقةً خلل ایراث ایده‌جك برشی بولنورسه متفقلر مسئله‌یی یکیدن تدقیقه وبو نقطه‌ده برمساعده ارائه‌سی ممکن اولوب اولمادیغنی تحری‌یه آماده‌درلر.

موسیو بومپار، سفارتلرك معیت واپورلری حقنده عصمت‌پاشانك درمیان‌ایتدیکی طلبی‌ایشیتمکله‌متحیراولمشدر. بو واپورلرك موجودیتی عهود عتیقه مسئله‌سیله علاقه‌دار دکلدر. الحاصل، بو عادت هیچ بر وقت استانبولده شکایتی موجب اولمادی. تورکیه‌ده مواردات هنوز مشکلدر؛ سیر و سفرلری ایچون سفیر کبیرك معیتلرنده واپور بولنمسی طبیعیدر.

موسیو بومپار بو طلبده اصرار ایتمامسنی عصمت پاشایه تکلیف ایتدی. دیکرلری یوندن چوق اهمیتلیدر. وبو طلبك ابقاسنك دیکرلرینك قوتنی اخلال ایتمکدن بشقه ایشه یارامایه‌جغی شبهه‌سزدر.

موسیو باره‌ر حقانیته موافق وشایان ممنونیت برصورت حله‌وصول ایچون بالجمله هیئت‌مرخصه‌لرك حسن‌نیتنه مراجعت ایتمشیدی. بومراجعتك ثمره‌سزاولمادیغنی، وطریق ائتلافده وبوغازلرك سربستیسنی صیانت‌ایچون‌استناد ایتدکلری بیوك قواعد حقنده ائتلافك عقد ایدلدیکنی متفقلر نامنه وبالذات کندی نامنه‌ممنونیتله سند اتخاذایدر. بعض‌ایضاحات ایله‌بعض ملاحظات‌منضمه‌دن‌صکره‌تورکلرله متفقلر آره‌سنده‌ائتلاف قطعینك‌عقدایدیله‌جکندن‌امیندر.

مارکی غارونی، لورد کورزونله موسیو باره‌رك بیاناتنه اشتراك ایتمکله بختیاردر. کندیسی‌ده، بوغازلر مسئله‌سنه متعلق طرز حلك سهولتله بولنه‌جغنی امید ایدر.

عصمت پاشانك سرد ايتديكى ايكنجى اعتراض دها هيچ درميان ايدلمدى ايدى. بو اعتراض ، دول ممثلرينك استانبولده معيت واپورى بولندير ملرى حقنه دائردر . بو مساعده‌نك تورکيه حکومتى ايچون حـ آميز وموجب حجاب عد ايديله‌بيله‌جكى مطالعه‌سى هيچ بروقت لورد کورزونك ذهنه وارد اولمامشدر؛ بويله هر مقر حکومتده دول اجنبيه ممثلرينه قادشى اکثريا اتخاذ ايديلان تزاکت تدابيرندن عبارتدر . استانبول پارسله برلين کبى قره‌ده‌کى مقر حکومتلردن فرقلى بر موقعده ودکزکنارنده بولنيور ؛ اورادە معيت واپور بولندير مق حقى تورکيه حکومتجه دول معظمه ممثلرينه قارشى طوعاً ويرلمش و تزاکت ماهيتنده بر مسا عد ايدلمشدر . بوصورتله ايسته‌ميه‌رك پاييلان وبتون قيدى، اصلا قبول ايدلديکى فکره دکل ، اعطا ايدلديکى فـ تابع اولان برمساعده‌نك ابقاسنى طلب ايتمکده سفير کيرلرك اصرار ايدوب ايتميه‌جکلرينى لورد کورزون بيان ايده ديکر مقر حکومتلرده بولنان سفير کيرلرك اوتوموبيل ويا عربه‌يه احتياجلرى اولديغى کبى، استانبولده بولنانلرك د استراحت ذاتيه‌لرى ايچون تزه سفينه‌لريله ايله استمبوطلره احتياجلرى واردر؛ بوبابده کيمسه اعتراض سرد ايده‌م

اکر تورکلر معيت واپورلرينك موجود اولمسى هرنه صورتله اولورسه اولسون تورکيه حاکميتنه خل کتيره‌جکى فکرنده اصرار ايدرلرسه، لورد کورزون ايچارندن ايکيسى سفير کيردن وبر ديکرى سابق استانبو سفير کيرندن مرکب اولان رفقاسيله برابر بوبابده برمساعده ابرازى ممکن اولوب اوليه‌جغنى تدقيقه تماماً متمايلدر

عصمت پاشانك بحث ايتديکى ديکر نقطه بيوك اهميتى حائزدر، و بو بابده بلکه بر آز سوء تفهم موجوددر کرك اساسه‌کى برنسيب نقطهٔ نظرندن ، کرك احداث ايديله‌جك تشکيلات نقطهٔ نظرندن تدقيق ايديله‌بيله‌جك بر مسئله تشکيل ايدن عسکرلکدن تجريدى مقرر مناطقك تفتيش و مراقبه‌سى مقصوددر . قاعده‌نك کندى حقنده مباحثه ايدلك ممکن دکلدر . منطقه‌لر عسکرلکدن تجريد ايديله‌جك ايسه استحکامات ، بطاريه‌لر ولوازم حربيه بولندير ليه‌جق ايسه ، معاهده‌يه درج اولنه‌جق احکامك تطبيق اولنديغنه کسب امنيت ايچون تدابير اتخاذى تماماً طوغرى وموافقدر : هرنرده عسکرلکدن تجريد مسئله‌سى وار ايسه قاعده بويله‌در. خلوص نيتى متفقلرجه هيچ بر شبه‌يى داعى کورولميان تورکيه حکومتنك ، بويله بر نظارتك ايفاسنه مخالفت ايتمسى مشکلدر . اکلاشلديغنه کوره تورکيه‌نك اعتراضى دهازياده اشبو نظارتك طرز ايفاسنه عائددر؛ وبوملاحظه لورد کورزونى بالذات بوغازلر قوميسيونى مسئله‌سندن بحثه سوق ايدر .

بو جلسه‌ده وکين جلسه‌ده عصمت پاشانك بو مسئله حقنده‌کى بياناتى لورد کورزون کمال دقتله استماع ايتدى ؛ بويله بر مؤسسه‌نك بذاته شايان آرزو اولديغنك تورکيه هيئت مرخصه‌سنجه تصديق ايدلديکنى ضبط ايتدى . کرك اوجه ايله ايدلديکى وجهله قوميسيون صلاحيتلرينك دائرهٔ شمولى محدود اولمسى و کرك دها مبهم اولەرق سفائن حربيه‌نك مرورى قواعد موضوعه‌يه توفيقاً وقوع بولديغنه کسب امنيت ايدلمسى خصوصلرنده عصمت پاشا هرايکى بياناتنده‌ده مذکور مؤسسه‌يى قبول ايتدى .

عصمت پاشانك برکون اول توديع ايتديکى پروژه‌ده قوميسيونك موجوديتى واضح بر صورتده درپيش ايديليور. منطقه‌لره « نظارت » ايتمك امورينى ايفا ايده‌جکى خصوصنه اعتراض ايتديکى کورينيور، واعتراضلرى بالکده بر آز قوتليدر . بلکده فى الحقيقه قوميسيون صلاحيتى خارجنده بر وظيفه ايفاسنه مأمور ايديليور . لوره کورزون مسئله‌يى فرانسز و ايتاليان هيئت مرخصه‌لرى رئيسلريله تدقيق ايتدى ، و تورکيه حکومتنك حاکميته وياعزت نفسنه خلل ايراث ايتمكسزين، قاعدهٔ موضوعه‌نك محافظه‌سنه مساعد اولەبيله‌جك برصورتده مشکل جهتى حل ايده‌جك بعض تلقياتى متفقلرك تورکيه هيئت مرخصه‌سنه عرض ايده‌بيله‌جکلرينى اميدايدر.

۱۹ نومرولو ضبطنامه

صالی ، ۹ کانون ثانی ۱۹۲۳ جلسه‌سی

جلسه ، ساعت ۱۶ ده ، اوشی شاتوسنده ، لورد کورزونك ریاستنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو غرو و (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ مارکی کورزون اوف که‌دلستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو بوپاد (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قافلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو مونتانیا ، موسیو لاغو (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دیاماندی (رومانیا) ؛ موسیو رافیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالغی) ؛ عصمت پاشا ، رضانور بك ، حسن بك (تورکیه) .

جلسه‌ده کذلك حاضر بولنانلر :

موسیو دوایت ، موسیو آموری (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ سیر و . تیرده‌ل ، موسیو مالکین ، موسیو رایان ، قائمقام هه‌یوود ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیو لی‌په‌ر ، موسیو ماق‌قلور ، (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو فروماژو ، موسیو لاپورت ، قائمقام قورتن ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو دوپرسه‌ن ، موسیو باردوا ، موسیو سانکینه‌تی (فرانسه) ؛ جنرال مازاراکیس ، موسیو دندرامیس ، موسیو پولیتیس (یونانستان) ؛ موسیو آرلوتتا ، موسیو غواریغلیا ، موسیو غالفی ، موسیو پولوه‌رالی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغا اوقا ، موسیو ساتو ، موسیو قوشیدا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونچسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو آنتیچ (صرب ـ

بارون هاياشى ، بوغازلر مسئله‌سنده پك جدى كورونان مباينتلرك توركيه هيئت مرخصه‌سنك ابر فكر ائتلاف سايه‌سنده زائل اولمق اوزره بولنديغنى مشاهده ايلديكنى سويله‌دى .

موسيو سپالايقوويچ بوغازلر مسئله‌سنك سرعتله تسويه ايديله‌جكنى اميد ايتدى. توركيه هيئت مر متفقلرك تكليف ايتديكى احكامك توركيه‌نك حاكميته خلل كتيرمكسزين بوغازلرك سربستيسنى تأمين ايد بهمه‌حال فرق ايده‌جكدر .

موسيو دوقا ، عصمت پاشانك معتاد اولان لطفكارلغى مقتضاسنجه متفقلرك پروژه‌سنى يكيدن اه تدقيق ايده‌جكى حقنده كچن جلسه‌ده آرزو بيان ايتديكى وقت بو خصوصده قناعت حاصل ايتمشيدى . بـ بو يكى تدقيقات نتيجه‌سنك بوغازلرك سربستيسيله على‌العموم صلحك تحققنه طوغرى جدى بر ترقى - كتيره‌جك طرزده بر فكر ائتلافله مشبوع اوله‌رق بوكون بر صورت تسويه كوسترمسنه مساعد اولـ متولد اولان ممنونيت تامه‌سنى بيان ايتدى. عصمت پاشا، بوغازلر بين‌الملل قوميسيوننك صلاحيتى خصوصند تفهملره ميدان ويرمامك ايچون ، اساسلى عد ايتديكى بر نقطه‌يى ايضاح ايتمك آرزوسنده بولندى .

بوكونكى و دونكى بياناتندن قطعياً مستبان اوليوركه، بوغازلرك سربستيسى پروغرامنه توفيقاً، قوميـ منحصراً سفائن حربيه حقنده‌كى احكامه رعايت اولونوب اولونماديغنه قناعت كتيرمكله مكلف اوله‌جقدر . د طرفدن ، توركيه هيئت مرخصه‌سنك قبول ايتديكى نقطه‌لرله طلب ايتديكى نقطه‌لر قابل تجزى اولميان بر تشكيل ايدر .

جلسه ساعت ١٧ يى ٢٥ كچه ختام بولدى .

كاتب عمومى
ماسيغلى

تصديق اولنمشدر .

ف. ل . بله‌ن (آمريقا دول متحده‌سى) ؛ طوماس سيرينغ رايس (بريتانيا ايمپراطورلغى) ؛ ئه . لاغارد (فرانسه) ؛ ق . قوللاس (يونانستان) ؛ م . ايندەللى (ايتاليا) ؛ م . هوتتا (ژاپونيا) ؛ ق . قونجه‌سقو (رومانيا) ؛ و . ميلانوويچ (صرب - خروات - سلووه‌ن قراللغى) ؛ رشيد صفوت (توركيه) ؛

موفقیتی دها جزؤیدر . بوبابده برائتلافه واصل اولنه‌مادیغندن ، تالی قومیسیون ارمنی مسئله‌سنی ، آنوری ـ کلدانی مسئله‌سنی وهرایکی تراکیا بولغار مهاجرلری مسئله‌سنی تدقیق ایتمك خصوصنی بالذات قومیسیونه اعاده ایتمك مجبوریتنده قالمشدر . بتون بو مسائلده ، تالی قومیسیون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك رد قطعی جوابنه معروض بولنمشدر .

مع‌مافیه ، موسیو مونتانیا تورکیه هیئت مرخصه‌سی افکار جهانك بو مسائله عطف ایتدیکی اهمیته قانع اولەرق وبوبابده‌کی توصیه‌لرنده دولتلری الهام‌ایدن صرف انسانی فکری نظردقته آلەرق، دولتلرك الیوکسك اخلاقك ایجاباتی غلبه ایتدیرمك نیتیله اجرا ایتدکلری مذاکراتك قوسنی سدایتمك ایسته‌میه‌جکی امیدینی حالا بسله‌مکده‌در . دیکر طرفدن ، ایکی نقطه‌ده یعنی :

۱ — غیرمسلملر نفعنه اولەرق خدمت عسکریه‌دن معفویته عائد ؟

ب — عفو عمومینك توسیعنه متعلق ،

خصوصلرده حلی ایجاب ایدن برمقایسه افکار قالمشدر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی نظر قانونده هرکسك مساوی اولمسی اساسنی خلدار ایتمك ایسته‌مدیکی ، بویله برلطفکارلغك تورکیه‌ده ساکن بولنان غیر مسلم عنصری اقتصاداً تقویه ایده‌جکندن حذر ایتدیکی ، ونهایت عنصر مذکور حیات عسکریه‌دن خلاص اولەرق دیکر عناصر ضروریه عدداً تکثر ایده‌جکندن قورقدیغی جهتله، غیرمسلملری خدمت عسکریه‌دن عفوایتمکی قطعیاًردایدیور. فقط، تورکیه قوانینجه خدمت‌عسکریه‌دن قسماً وياخود تماماً معفویت اساسی قبول ایدلدیکی تقدیرده، بومعفویتك بتون تورکیه تبعه‌سنه شامل اولەجغی افاده ایلیور .

عفو عمومی خصوصنده ، سکون افکاره حقیقةً خادم اولمق اوزره ، بوعفوك ممکن اولدیغی قدر واسع مقیاسده اولمسی لازمکلدیکی اساسنده ائتلاف ایدلدی . بو خصوصده بالکز احکامك قطعاتی حقنده مباینت افکار موجوددر .

موسیو مونتانیا ، بوایکی نقطه‌ده ، ائتلاف استحصال ایتمك قولای اولدیغی قناعتنده‌در . تالی قومیسیونك مساعیسندن قسم اعظمنده تظاهر ایدن بوحسن نیت وائتلاف فکریه مراجعتله قومیسیونك بو ائتلافی بالذات استحصال ایتمسی تمنی اولنور . قونفرانسك بتون قوتیله آرزو ایتدیکی وبتون جهانك صبرسزلقله بکلەدیکی صلحك تحققی ایچون شبهه‌سز بوبرفال خیر اولەجقدر .

موسیو بارەر بروجه آتی بیان مطالعه‌ده بولندی :

فرانسه‌نك شرق سیاستنك، عصرلردنبری جاری اولان عنعنات‌ایله، صورت مخصوصه‌ده علاقه‌کوستردیکی برماده‌یه متعلق اولان اقلیتلر تالی قومیسیونك مذاکراتی بردقت مخصوصه ایله تعقیب ایتدم .

موسیو مونتانیانك بوقدر موجز وبوقدر مکمل اولان راپوری تالی قومیسیونك ، کندیسنه تودیع‌اولنان اکثر مسائلده ، بك مستقل وبیضاً هیجانلی اولان مذاکراتندن صکره ، فال‌خیر عدایدیله‌جك برائتلافه منجر اولدیغنه کسب اطلاع ایتمکلکمه مساعد اولدی .

بزه‌تودیع اولنان پروژه، ایجارنده اقلیتلری موجود اولان دولتلرك اکثریسیله شمدیه قدر عقد اولنان

خروات ـ سلووەن قراللغی) ؛ شکری بك ، قائممقام توفیق بك ، حسین بك ، جوادبك ، یحیی کمال بك (تورکیه) .

قونفرانسی نائب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : موسیو ف. لاموت بەلەن (آمریقا دول متحدەسی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد ، (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندەللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو جورجویچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

اقلیتلرنالی قومیسیونك مساعیسی حقنده موسیو مونتانیانك اعطا ایتدیکی لایحه ، قومیسیونك تدقیقنه تودیع اولندی . (ا . اشارتلی لاحقه)

تالی قومیسیونك رایوری

موسیو مونتانیا ، اقلیتلر تالی قومیسیونك تدقیقنه عرض اولنان مسائلدن برقسمنك تورکیەده یرلشمش اولان بالجمله اقلیتلرك عمومیت اعتباریله حمایەسنه ؛ ودیکر قسمنك ده مملکتده ساکن بعض عرق زمرەلره عائد اولدیغنی درخاطر ایتدیردی . برنجی قسم مسائلده تالی قومیسیون صمیمی برغیرت ائتلافکارانه سایەسنده ، اقلیتلرك حمایەسنی مؤثر برصورتده تأمینه معطوف اولان احکامك هیئت مجموعەسی حقنده همان تام دینیله جك برائتلاف عقدینه موفق اولدی . بووجهله درکه ، هیئت مرخصلر بالائتلاف :

اولا — اشبو احکامه مستنداً حمایەسی تأمین ایدیلەجك اشخاصی تعیین ؛

ثانیاً — کرك سیوبل کرك سیاسی مواددە ، غیر مسلم اقلیتلرله تورکیه مسلمان تبعەسی آراسنده مساوات قطعیه اساسنی تأسیس ؛

ثالثاً — اقلیتلره ، حیات اجتماعیەنك هر ساحەسنده لسانلرینی استعمال ایتمك سربستی قطعیسنی ، حریت دینیەیی ، حریت مطبوعاتی تأمین ؛

رابعاً — علی العموم اوقاف ، مؤسسات دینیه ، خیریه ، تدریسیه واجتماعیەلرینی تأمین ایدەبیلمشلردر . بو احکامك فوق العاده مهم اولدیغنه هیچ شبه یوقدر ؛ فقط احکام مذکورەدن هیچ بری اقلیتلر ایچون احکام شخصیەیه حقوق عائلیه متعلق اولانلری درجه سنده قیمتجه دکلدر . اشبو احکامك هیئت مجموعەسی جمیت اقوامك تحت تکفلنه وضع اولنمشدر .

پروغرامنك ایکنجی قسمنده یعنی تورکیەده ساکن بعض عرق زمرەلره متعلق مسائلده ، تالی قومیسیونك

عصمت پاشا، طرفینجه اظهار اولنان فکر ائتلاف سایه‌سنده، بو ایکی مسئله‌دن هر بری حقنده شایان ممنونیت بر صورت حل بولمق ممکن اولدیغنی امید ایتدی. مخصوص یوردلر مسئله‌سنه کچه‌رك، عصمت پاشا متفقلرك درمیان ایتدیکی تکلیفك تورکیه‌یی تقسیم ایتمك ماهیتنده اولدیغی ملاحظه‌سنی سرد ایلدی. شو حالده تورکیه هیئت مرخصه‌سی بو نوع اصولك مذاکره‌سنه ابتدار ایتمك امکانسزلغنده بولندیغنی سویلدی.

بلغار اقلیتلره کلنجه، عصمت پاشا تورکیه ایله بلغارستان آره‌سنده اون سنه مقدم عقد اولنان مقاولاته مستنداً اجرا ایدلمش بولنان مبادلهٔ اهالی مسئله‌سنه تکرار عودت ایتمك ممکن اولمادیغنی درخاطر ایتدیرمکله کتفا ایتدی.

خاتمهٔ مقال اوله‌رق، هنوز معلقده قالان بو ایکی مسئلهٔ اساسیه، یعنی عفو عمومی ایله خدمت عسکریه مسائلی حقنده عاقبت‌الامر عقد ائتلاف ممکن اوله‌جغی امیدینی تکرار بیان ایتدی.

اقلیتلرك خدمت عسکریه‌سی

موسیو ونیزه‌لوس، تالی قومیسیون حضورنده اوزون اوزادی‌یه ایضاح ایتدیکی دلائل تکرار سرد ایتمك ایسته‌مز. بر صنف اهالیٔ مملکت نفعنه اوله‌رق خدمت عسکریه‌دن معفو قالمق کیفیتنك حضور قانونده هرکسك مساوی اولمسی اساسنه خلل کتیره‌جکی حقنده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك درمیان ایتدیکی دلیله قارشی، موسیو ونیزه‌لوس غیرمسلم اقلیتلرك امور مملکته اشتراکدن محروم ایدلمسنی تکلیف ایتمك طریقیله مقابله‌ده بولندی. بو اقلیتلردن حقوق سیاسیه رفع اولنورسه یکیدن تأسیس مساوات اولنه‌جغنه ذاهبدر. بوندن ماعدا، مسلملرله غیر مسلملر آراسنده، خدمت عسکریه خصوصنده، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك استناد ایتمك ایسته‌دیکی مساوات غیر موجوددر. فی‌الحقیقه، مسلملر، ضابط و کوچك ضابطلردن مرکب بولنان قادرولری همدهلرندن مرکب اولان بر اردوده خدمت ایتدکلری حالده، غیر مسلملر یالکز نفر اوله‌رق خدمت ایدیورلر! حقیقت حالده، بونلرك وضعیتی مسلمانلرککی ایله هیچده قابل قیاس دکلدر.

عفو عمومی

عفو عمومی‌یه کلنجه، موسیو ونیزه‌لوس بو خصوصده عقد ائتلافك مشکل اولمادیغنه ذاهبدر. مع‌مافیه متعفین هیئت مرخصه‌لرینك تودیع ایتدیکی پروژه‌نك بر نقطه‌ده تحدیدینی طلب ایتدی. برنجی وایکنجی فقره‌لر آراسنه آتیده‌کی فقره‌نك درجنی تکلیف ایلدی:

یونان عساکرینك یونانستانده، و مسلمانلرك تورکیه‌ده، منتظم اردوده ایفای خدمت ایتدکلری اثناده، قوانین و نظامات عسکریه خلافنه اوله‌رق ایقاع ایتدکلری جرائم بو قراردن مستثنادر.

موسیو ونیزه‌لوسك فکرنجه، وجدانلرینه مخالف بولنان بر دعوی لهنه حرب ایتدکلرینی کندی نفعلرینه بر دلیل اوله‌رق کوستره‌میان عسکرلرك خصوصات عسکریه‌یه متعلق جرملرینی عفو ایتمکه هیچ بر سبب یوقدر. بو کبی اشخاص نفعنه عفو عمومی اعلانی یالکز انضباط عسکرینك دوچار ضعف اولمسنی انتاج ایده‌بیلیر. بو خصوصده یونان هیئت مرخصه‌سی تورکیه هیئت مرخصه‌سیله متفقدر. دیکر طرفدن، موسیو ونیزه‌لوس بو کبی جرائمك، بالخاصه ضابطلرله کوچك ضابطلر طرفندن ایقاعی تقدیرنده، متفقلرجه بونلرك عفوینی طلب ایتمکده هیچ بر فائدهٔ عمومیه موجود اولمادیغندن، طلبنك قومیسیونجه اسعاف ایدیله‌جکی امیدنده بولندیغنی سویله‌دی.

موسیو مونتانیا، موسیو ونیزه‌لوسك اورته‌یه قویدیغی مسئله‌نك اولجه تالی قومیسیونده اوزون مباحثاتی موجب

معاهداتدن همان تمامیله ملهمدر . بو صوصورتله تورکیه‌نك حاکیتی واستقلالی تماماً صیانت ایدلش اولوب بوده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك برجوق دفعه اظهار ایتدیکی آرزولرینی تطمین ایلکده‌در .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك‌ده شبهه‌سز مطلع اولدیغی وجهله ، متفقلرك ابراز ایتدیکی مساعدات کثرتلی ومهمدر . بونلردن ایکیسی ذکر اولنه‌رق دیغله‌بیلیرکه، جمیت اقوامك برمثلك تورکیه‌ده موجود بولنمسندن متفقلرك فراغت ایتمسی ومذاکراتمزه زمین تشکیل ایدن پروژه‌ده محرربولنان تأمینات مخصوصه‌نك غیرمسلملره حصر ایدلمسی خصوصاتی متفقلر طرفندن ابراز ایدیلان فکر ائتلافك علائم محسوسه‌سندندر ؛ بوندن ده تورکیه افکار عمومیه‌سی تورکیه حقنده متفقلرك تمایلات خیرخواهانه‌لرینه دلیل اولهرق تلقی ایده‌بیلیر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك قونفرانسده مذاکره ایدلك اوزره متباق قالان نقطه‌لرك تدقیق صره‌سنده بوجهتی بالذات نظردقته آلمه‌جغنه ، بالخاصه (بوراده بالکز مذاکرات حاضره‌نك موضوعندن بحث‌ایدیورم) غیرمسلملر حقنده‌کی عفو عمومی ایله خدمت عسکریه خصوصاتنده متفقین ممثلرینك منصف اولدقلری مقاصد ائتلافکارانه‌نك عینی ابراز ایده‌جکنه امینم .

نهایةالامر ، صوك سنه‌لرده بوقدر فلاکتزده وخاصةً شایان مرحمت اولان ارمنلر وآشوری ـ کلدانیلر مثلو عرق زمره‌لرك مقدراتی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نظر دقته آلدیغی کورمکله مسعود اولهجغم .

یکی‌مسلك اتخاذینه بدیهی برصورتده هوسکار اولان تورکیه‌نك بویله‌مهم برآن تاریخیسنده اهالیسنی ترکیب ایدن باقیه عناصر هرقومك امنیت داخلیه متحداً چالیشمالری رفاه مستقبلنك الصاغلام ضمانتی تشکیل ایده‌جکندن ماضیه‌کی کین‌وغرضی ازاله ایتمك وبواقلیملرك آسوده برصورتده انکشافلرینی تسهیل ایلمك اوزره حریت کامله داخلنده اتحاذ ایده‌جکی تدابیر درجه‌سنده هیچ برشی‌کندی حقنده‌تمایل ومخالفتی جلب ایده‌مز.

عصمت پاشا ، اقلیملر ثانی قومیسیونك تعقیب مساعیده ابراز ایتدیکی طرزحرکتدن طولایی هرشیدن‌اول ثانی قومیسیونه تشکر ایتمك آرزوسنده‌در . تودیع ایدیلان مسائلك تدقیق ومذاکره‌سنده متعادیاً ابراز ایتدیکی بیوك وشایان ستایش فکر ائتلافی تقدیر ایدر . آوروپا دولتلرندن بعضلرینك امضا ایتدیکی دیکر تأمینات معاهداتنده محرر اولان احکامی ، احتیاجات محلیه ایله تورکیه‌ده‌کی اقلیملرك وضعیت مخصوصه‌لری ایله تدقیقه صرف غیرتله براور، خاصةً تورکیه مرخصلرینك احکام مذکوره‌یی قبول ایتمکلرندن طولایی خیلی نقطه‌ده‌ائتلاف ایدیلمیدی .

مع‌مافیه ، هرنه‌قدر مسائل‌اساسیه حقنده ائتلاف‌حاصل اولمشسه‌ده ، حالا حل‌ایجاب ایدن‌ایکی مسئله‌قالیور:

۱ — غیرمسلم اقلیملر ارکانك خدمت عسکریه‌دن معفویتی ؛

۲ — عفو عمومی .

غیر مسلم اقلیملر نفعنه اولهرق خدمت عسکریه‌دن معفویت خصوصنده دول‌متفقه‌نك درمیان ایتدکلری نقطهٔ نظری قبول ایتملرینه مانع اولان اسباب حدیه‌یی ثانی قومیسیونده تورکیه مرخصلری مفصلاً ایضاح ایتمکده قصور ایتمدیلر . بناءً علیه بو مسئله‌یی یکیدن موضوع بحث ایتمك فائده‌سزدر .

عفو عمومی‌یه دائر ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نظرنده الك مهم نقطه شودرکه ، حربك آلامنی تسکین جالشدیغی و اکا اشتراك ایدنلر حقنده بیوك بر مسامحه وعلوجناب فکریله حرکت اولندیغی حالده، عینی‌صورتله اولمسی ایجاب ایدر .

عصمت پاشا طرفینه اظهار اولنان فکر ائتلاف سابقده بو ایکی مسئله دن هری حلنده شایان موفقیت بر صورت حل بولق ممکن اولدیغی امید ایتدی . خصوص یوردلر مسئله سنه کلدکده ، عصمت پاشا متفقلرك درمیان ایتدیکی تکلیفك تورکیه نك قسم اعظم ماحتنده اولدیغی ملاحظه سنی سرد ایلدی . شو حالده تورکیه هیئت مرخصه سی بو نوع اصولك مذاکره سنه ابتدار اعظم امکانسز لغنده ولدیغی سویلدی .

بلدار اقتدارلره کلنجه ، عصمت پاشا تورکیه ایله بلغارستان آرسنده اون سنه مقدم عقد اولنان مقاولاته مستنداً اجرا ایتدیلری اولنان مبادله اهالی مسئله سنه تکرار عودت اعظم ممکن اولدیغی درحاطر ایتدیرمکله کفتا ایتدی .

خاتمهٔ مقال اولدقده ، هنوز مطالعه قالان بو ایکی مسئلهٔ اساسیه نك حسن حصولی ایله خدمت عسکریه مسائل حقنده مالتصالاحز عقد ائتلاف ممکن اولدیغی امیدی تکرار بیان ایتدی .

اقتدارك خدمت عسکریه

موسیو وینیزلوس ، ثانی توجیهیون حضورنده اورتون اوراده یه ایضاح ایتدیکی دلائل تکرار سرد ایتك ایسته مز ، برصنف اهالی ٔ مملکت حقنه اولدیغی خدمت عسکریدن صوکره قابل کیمسنك حضور قانونیه موسیو وینیزلوس اساسه مستند کتیره جکی حقنده تورکیه هیئت مرخصه سنك درمیان ایتدیکی دلیله قارشی موسیو وینیزلوس هرمسلم اقتدارك امور مملکته اشتراکدن عبارتدر ایدیسی تکلیف اعظم طرفیه مدافعه ولندی . و اقتدارك حقوق سیاسیه رغماولورسه بکیدن تأسیس صلوات اولدیغنه ذاهبدر . بوحق ماعداء مسلمانلره غیر مسلمانلر آرامنده ، خدمت عسکریه خصوصنده تورکیه هیئت مرخصه سنك استناد اعظم ایتدیکی مساوات غیر موجوددر . فی الحقیقه ، مسلمانلر ، ضابط و کوچك صاحبلردن مرکب اولان قادرولری محمدعلرهن مرکب اولان بر اردوده خدمت ابتدکاری حالده ، غیر مسلمانلر یالکز غیر اولادلری خدمت ایدبورلر؛ حقیقت حالده ، بونلرك وصفی مسلمانلرکی ایله هیچده قابل قیاس دکلدر .

غیر حربی

حضور یه کلنجه موسیو وینیزلوس بو خصوصده عقد ائتلاعك ممکن اولدیغنه ذاهبدر . مع مافیه متعین هیئت مرخصه لریك تودیع ایتدیکی پروژه لك برنقطه تعدیلی طلب ایتدی . برنجی وایکنجی فقره لر آراسنه آتیدکی فقره لك درجی تکلیف ایلدی :

یونان عسکریك بوقاسلده ، و مسلمانلرك تورکیده ، منتظم اردوده ایفای خدمت ایتدکلری آناده ، قوانین و نظامات عسکریه خلافنه اولادلری ایفای ایتدکلری جرائم و قرارلردن مستثنادر .

موسیو وینیزلوسك فکرنجه ، وحدانیه نصائب یونان و دعوی ایله حرب ایتدکلری کندی عسکریه و دلیل اولادلری کوستریمیان عسکرلرك خصوصاته متعلق عسکریه متعلق هرهانکی حرهری غیر ادعا ایدیلمه ، و کی لشخاص غیر حربی اعلان بالکز افراط عسکریك مدافعاتی اولدیغی اثبات ایدیلمه ، و خصوصده یونان هیئت مرخصه سی تورکیه هیئت مرخصه سنه متفقدر . دیکر طرفدن موسیو وینیزلوس وکی حرائك ، بالخاصه صاحبلرك کوچك صاحبلر طرفدن ایفای تقدیرده ، مختارانه بونلرك غیر حربی طلب ایتمکده هیچ بر فائده غیر موجود اولدیغندن ، طلبك توجیهیون اساس ایدیه جکی ایدعده ولندی سویلدی .

موسیو موتنایاه موسیو وینیزلوسك اورته یه طوغریدن مسئله لك اولچه ثانی توجیهیون اورتون عیاننده

معاهداتدن همان تمامیله ملهمدر . بو صوصورتله تورکیه‌نك حاکمیتی واستقلالی تماماً صیانت ایدلمش اولو
تورکیه هیئت مرخصه‌سنك برچوق دفعه اظهار ایتدیکی آرزولرینی تطمین ایلمکده‌در .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك‌ده شبهه‌سز مطلع اولدیغی وجهله ، متفقلرك ابراز ایتدیکی مساعدات
ومهمدر . بونلردن ایکیسی ذکر اولنه‌رق دینیله‌بیلیرکه ، جمعیت اقوامك برممثلنك تورکیه‌ده موجود بو
متفقلرك فراغت ایتمسی ومذاکراتمزه زمین تشکیل ایدن پروژه‌ده محرر بولنان تأمینات مخصوصه‌نك غیره
حصر ایدلمسی خصوصاتی متفقلر طرفندن ابراز ایدیلان فکر ائتلافك علائم محسوسه‌سندندر ؛ بونی‌ده
افکار عمومیه‌سی تورکیه حقنده متفقلرك تمایلات خیرخواهانه‌لرینه دلیل اوله‌رق تلقی ایده‌بیلیر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك قونفرانسده مذاکره ایدلمك اوزره متباقی قالان نقطه‌لرك تدقیقی صره
بوجهتی بالذات نظر دقته آله‌جغنه ، بالخاصه (بوراده یالکز مذاکرات حاضره‌نك موضوعندن بحث ایدر
غیرمسلملر حقنده‌کی عفو عمومی ایله خدمت عسکریه خصوصاتنده متفقین ممثللرینك متصف اولدقلری
ائتلافکارانه‌نك عینی ابراز ایده‌جکنه امینم .

نهایة‌الامر ، سوك سنه‌لرده بوقدر فلاکتزده وخاصةً شایان مرحمت اولان ارمنیلر وآثوری ـ کل
مثللو عرقی زمره‌لرك مقدراتی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نظر دقته آلدیغنی کورمکله مسعود اوله‌جغم .

یکی مسلك اتخاذینه بدیهی برصورتده هوسکار اولان تورکیه‌نك بویله مهم برآن تاریخیسنده اهالیسنی
ایدن باخمله عناصر عرقیه‌نك امنیت داخلنده متحداً چالیشمالری رفاه مستقبلنك الك صاغلام ضمانتی تش
ایده‌جکندن ماضیده‌کی کین وغرضی ازاله ایتمك وبواقلیتلرك آسوده برصورتده انکشافلرینی تسهیل ایلمك ا
حریت کامله داخلنده اتخاذ ایده‌جکی تدابیر درجه‌سنده هیچ برشی کندی حقنده تمایل ومخالصتی جلب اید

عصمت پاشا ، اقلیتلر تالی قومیسیوننك تعقیب مساعیده ابراز ایتدیکی طرز حرکتدن طولایی هرشیدن
تالی قومیسیونه تشکر ایتمك آرزوسنده‌در . تودیع ایدیلان مسائلك تدقیق ومذاکره‌سنده متمادیاً ابراز ای
بیوك وشایان ستایش فکر ائتلافی تقدیر ایدر . آوروپا دولتلرندن بعضیلرینك امضا ایتدیکی دیکر تأ
معاهداتنده محرر اولان احکامی ، احتیاجات محلیه ایله وتورکیه‌ده‌کی اقلیتلرك وضعیت مخصوصه‌لری ایله ت
صرف غیرتله برابر ، خاصةً تورکیه مرخصلرینك احکام مذکوره‌یی قبول ایتملرندن طولایی خیلی نقطه‌ده ائت
ایدیله‌بیلدی .

مع‌مافیه ، هرنه‌قدر مسائل اساسیه حقنده ائتلاف حاصل اولمشده ، حالا حلی ایجاب ایدن ایکی مسئله قال

١ — غیرمسلم اقلیتلر ارکاننك خدمت عسکریه‌دن معفویتی ؟

٢ — عفو عمومی .

غیر مسلم اقلیتلر نفعنه اوله‌رق خدمت عسکریه‌دن معفویت خصوصنده دول متفقه‌نك درمیان ایتدکلری
نظری قبول ایتملرینه مانع اولان اسباب جدیه‌یی تالی قومیسیونده تورکیه مرخصلری مفصلاً ایضاح ایتمك
قصور ایتمدیلر . بناءً علیه بو مسئله‌یی یکیدن موضوع بحث ایتمك فائده‌سزدر .

عفو عمومی‌یه دائر ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نظرنده الك مهم نقطه شودرکه ، حربك آلامنی تسک
چالشدیغی واکا اشتراك ایدنلر حقنده بیوك بر مسامحه وعلوجناب فکریله حرکت اولندیغی حالده ، عینی صور
مرحمت وعفو تدابیرینك متفقلر تبعه‌سندن اولوب تورکیه ایله دعواسنه ابراز مظاهرت ایتمش اولنلرده بخ
اولنمسی ایجاب ایدر .

عصمت پاشا، طرفینجه اظهار اولنان فکرائتلاف سایه‌سنده، بو ایکی مسئله‌دن هربری حقنده شایان‌ممنونیت بر صورت حل بولمق ممکن اولدیغنی امید ایتدی . مخصوص یوردلر مسئله‌سنه کچه‌رك ، عصمت پاشا متفقلرك درمیان ایتدیکی تکلیفك تورکیه‌یی تقسیم ایتمك ماهیتنده اولدیغی ملاحظه‌سنی سرد ایلدی . شو حالده تورکیه هیئت مرخصه‌سی بو نوع اصولك مذاکره‌سنه ابتدار ایتمك امکانسزلغنده بولندیغنی سویلدی .

بلغار اقلیتلره کلنجه ، عصمت پاشا تورکیه ایله بلغارستان آره‌سنده اون سنه مقدم عقد اولنان مقاولاته مستنداً اجرا ایدلمش بولنان مبادلهٔ اهالی مسئله‌سنه تکرار عودت ایتمك ممکن اولمادیغنی درخاطر ایتدیرمکله کتفا ایتدی .

خاتمهٔ مقال اولەرق ، هنوز معلقده قالان بوایکی مسئلهٔ اساسیه، یعنی عفوعمومی ایله خدمت عسکریه‌مسائلی حقنده عاقبت‌الامر عقد ائتلاف ممکن اولەجغی امیدینی تکرار بیان ایتدی .

اقلیتلرك خدمت عسکریه‌سی

موسیو ونیزه‌لوس ، تالی قومیسیون حضورنده اوزون اوزادیه ایضاح ایتدیکی دلائلی تکرار سرد ایتمك ایسته‌مز. برصنف اهالیٔ مملکت نفعنه اولەرق خدمت عسکریه‌دن معفو قالق کیفیتنك حضور قانونده‌مرکسك مساوی اولمسی اساسه‌خلل کتیره‌جکی حقنده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك درمیان ایتدیکی دلیله قارشی، موسیو ونیزه‌لوس غیرمسلم اقلیتلرك امور مملکته اشترا کدن محروم ایدلمسی تکلیف ایتمك طریقیله مقابله‌ده بولندی . بو اقلیتلردن حقوق سیاسیه رفع اولنورسه یکیدن تأسیس مساوات اولەجغنه ذاهبدر . بوندن ماعدا، مسلمانلرله غیر مسلمانر آراسنده ، خدمت عسکریه خصوصنده، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك استناد ایتمك ایسته‌دیکی مساوات غیر موجوددر . فی‌الحقیقه ، مسلمانر ، ضابط و کوچك ضابطلردن مرکب بولنان قادرولری هممذهبلرندن مرکب اولان بر اردوده خدمت ایتدکلری حالده ، غیر مسلمانر یالکز نفر اولەرق خدمت ایدیورلر؟ حقیقت حالده ، بونلرك وضعیتی مسلمانلرکی ایله هیچده قابل قیاس دکلدر .

عفو عمومی

عفوعمومی‌یه کلنجه، موسیو ونیزه‌لوس بو خصوصده عقد ائتلافك مشکل اولمادیغنه ذاهبدر. مع‌مافیه‌متفقین هیئت مرخصه‌لرینك تودیع ایتدیکی پروژه‌نك برنقطه‌ده تحدیدینی طلب ایتدی. برنجی وایکنجی فقره‌لر آراسنه آتیده‌کی فقره‌نك درجنی تکلیف ایلدی :

یونان عساکرینك یونانستانده ، و مسلمانلرك تورکیه‌ده ، منتظم اردوده ابقای خدمت ایتدکلری اثناده ، قوانین و نظامات عسکریه خلافنه اولەرق ایقاع ایتدکلری جرائم بو قراردن مستثنادر .

موسیو ونیزه‌لوسك فکرنجه ، وجدانلرینه مخالف بولنان بر دعوی لهنه حرب ایتدکلرینی کندی نفعلرینه بر دلیل اولەرق کوسترمه‌میان عسکرلرك خصوصات عسکریه‌یه متعلق جرملرینی عفو ایتمکه هیچ بر سبب‌یوقدر. بو کبی اشخاص نفعنه عفو عمومی اعلانی یالکز انضباط عسکرینك دوچار ضعف اولمسی انتاج ایده‌بیلیر . بو خصوصده یونان هیئت مرخصه‌سی تورکیه هیئت مرخصه‌سیله متفقدر. دیکر طرفدن، موسیو ونیزه‌لوس بوکبی جرائمك ، بالخاصه ضابطلرله کوچك ضابطلر طرفندن ایقاعی تقدیرنده ، متفقلرجه بونلرك عفویی طلب‌ایتمکده هیچ بر فائدهٔ عمومیه موجود اولمادیغندن ، طلبنك قومیسیونجه اسعاف ایدیله‌جکی امیدنده بولندیغنی سویله‌دی .

موسیو مونتانیا، موسیو ونیزه‌لوسك اورته‌یه‌قویدیغی مسئله‌نك اوله تالی‌قومیسیونده اوزون مباحثاتی‌موجب

معاهداتدن همان تماميله ملهمدر . بو صوصورتله تورکیه‌نك حاکیتی واستقلالی تماماً صیانت ایدلش اولور تورکیه هیئت مرخصه‌سنك برجوق دفعه اظهار ایتدیکی آرزولرینی تطمین ایلکده‌در .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك‌ده شبه‌سز مطلع اولدیغی وجهله ، متفقلرك ابراز ایتدیکی مساعدات ومهمدر . بونلردن ایکیسی ذکر اولنه‌رق دینیله‌بیلیرکه، جمعیت اقوامك برممثلنك تورکیه‌ده موجود بولنه متفقلرك فراغت ایتمسی ومذاکراتمزه زمین تشکیل ایدن پروژه‌ده محرربولنان تأمینات مخصوصه‌نك غیرمحصر ایدلمسی خصوصاتی متفقلر طرفندن ابراز ایدیلان فکر ائتلافك علائم محسوسه‌سندندر ؛ بونی‌ده تورکیه افکار عمومیه‌سی تورکیه حقنده متفقلرك تمایلات خیرخواهانه‌لرینه دلیل اولهرق تلقی ایده‌بیلیر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك قونفرانسده مذاکره ایدلك اوزره متباقی قالان نقطه‌لرك تدقیقی صره‌سنده بوجهتی بالذات نظردقته آلمه‌جغنه ، بالخاصه (بوراده یالکز مذاکرات حاضره‌نك موضوعندن بحث ایدیلمیو غیرمسلملر حقنده‌کی عفو عمومی ایله خدمت عسکریه خصوصاتنده متفقین ممثلرینك متصف اولدقلری مه ائتلافکارانه‌نك عینی ابراز ایده‌جکنه امینم .

نهایة‌الامر ، صوك سنه‌لرده بوقدر فلاکتزده وخاصة شایان مرحمت اولان ارمنلر وآنوری ـ کلدا مثلو عرقی زمره‌لرك مقدراتی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نظر دقته آلدیغنی کورمکله مسعود اولمه‌جغم .

یکی‌مسلك اتخاذینه بدیهی برصورتده هوسکار اولان تورکیه‌نك بویله‌مهم برآن تاریخیسنده اهالیسنی ترك ایدن باجمله عناصر عرقیه‌نك امنیت داخلنده متحداً چالیشمالری رفاه مستقبلنك الصاغلام ضمانتی تشکیل ایده‌جکندن ماضیده‌کی کین وغرضی ازاله ایتمك وبواقلیتلرك آسوده برصورتده انکشافلرینی تسهیل ایلمك اوزره حریت کامله داخلنده اتخاذ ایده‌جکی تدابیر درجه‌سنده هیچ برشی کندی حقنده تمایل ومخالصتی جلب ایده‌مز .

عصمت پاشا ، اقلیتلر تالی قومیسیونك تعقیب مساعیده ابراز ایتدیکی طرزحرکتدن طولایی هرشیدن اول تالی قومیسیونه تشکر ایتمك آرزوسنده‌در . تودیع ایدیلان مسائلك تدقیق ومذاکره‌سنده متمادیاً ابراز ایتدیکی بیوك وشایان ستایش فکر ائتلافی تقدیر ایدر . آوروپا دولتلرندن بعضیلرینك امضا ایتدیکی دیکر تأمینات معاهداتنده محرر اولان احکامی ، احتیاجات محلیه ایله وتورکیه‌ده‌کی اقلیتلرك وضعیت مخصوصه‌لری ایله تدقیق صرف غیرتله برابر، خاصة تورکیه مرخصلرینك احکام مذکوره‌یی قبول ایتملرندن طولایی خیلی نقطه‌ده ائتلاف ایدیله‌بیلدی .

مع‌مافیه ، هرنه‌قدر مسائل‌اساسیه حقنده ائتلاف حاصل اولمشسه‌ده ، حالا حلی ایجاب ایدن ایکی مسئله قالیور:

١ — غیرمسلم اقلیتلر ارکانك خدمت عسکریه‌دن معفویتی ؛

٢ — عفو عمومی .

غیر مسلم اقلیتلر نفسنه اولهرق خدمت عسکریه‌دن معفویت خصوصنده دول‌متفقه‌نك درمیان ایتدکلری نقطه نظری قبول ایتملرینه مانع اولان اسباب جدیه‌یی تالی قومیسیونده تورکیه مرخصلری مفصلاً ایضاح ایتمکده قصور ایتمدیلر . بناءً علیه بو مسئله‌یی یکدن موضوع بحث ایتمك فائده‌سزدر .

عفو عمومیه دائر ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نظرنده اك مهم نقطه شودرکه ، حربك آلامنی تسکینه چالشدیغی و اکا اشتراك ایدنلر حقنده بیوك بر مسامحه وعلوجناب فکریله حرکت اولندیغی حالده، عینی‌صورتله مرحمت و عفو تدابیرینك متفقلر تبعه‌سندن اولوب تورکیه ایله دعواسنه ابراز مظاهرت ایتمش اولنلره‌ده بخش اولنمسی ایجاب ایدر .

قومیسیون مساعیسیله آنك بر نتیجه‌یه واصل اولمادیغی نقطه‌لر حقنده بر فکر عمومیسی اولق ایجاب ایدر . لورد کورزون تالی قومیسیونه ایفا ایدلش اولان تبریکانه اشتراك ایدر . تالی قومیسیون اون آلتی جلسه عقد ایتدی ؛ کندیسنه مودوع بولنان مسائلك نهایت درجه‌ده مهم اولدیغنی ادراك ایتدی ؛ مشقتله چالشدی ، و عصمت پاشانك دیدیکی کبی ، هیئت عمومیه اعتباریله اعضاسی فکر ائتلاف کوستردی . لایحه‌سنده ایضاح اولنان نتایجه وصول ایچون ، رئیس موسیو مونتانیانك صوك ایکی اوچ هفته ظرفنده ، امثالسز برصبر ومتانتله متمادیاً چالشمسی تشکرات مخصوصه‌یه لایقدر .

موسیو مونتانیا اقلیتلر نفعنه اولهرق تقرر ایدن تأمیناتك باشلیجه خطوطنی قیصه‌جه خلاصه ایتدی، بونلری لایحه‌ده بروجه‌زیر ذکر ایدیور :

تورکیه هیئت مرخصه‌سی غیر مسلم اقلیتلرك مسلمانلرك سویل و سیاسی حقوقندن عیناً مستفید اولمرینی نظر قانونده بالجمله تورکیه سکنه‌سنك، بلاتفریق دین ، مساوی اولمرینی، تبعهٔ مملکت ایچون، مناسبات خصوصیه ویاتجاریه‌لرنده ودین، مطبوعات خصوصلرنده وعلنی اجتماعلرنده ایستدکلری لسانی قوللانمقده سربست اولدقلرینی تأمین ایتمکی تورکیه هیئت مرخصه‌سی قبول ایتدی . تورکجه‌دن غیری لسان ایله متکلم بولنان تورکیه تبعه‌سی حضور محاکمه کندی لسانلرینی شفاهی اولهرق استعمال ایده‌بیلملری ضمننده تسهیلات مناسبه‌یه مظهر اولهجقلردر. مؤسسات خیریه ، دینیه ویا اجتماعیه ایله مکاتب وسائر تدریسات و تربیه مؤسساتی خصوصنده ، غیرمسلم اقلیتلر سائر بالجمله تورکیه تبعه‌سنك حقوقنی حائز اولهجقلر ، فقط غیر مسلم اقلیتلرك مهم بر نسبت داخلنده متمکن اولدقلری شهر و قضالرده تدریسات عمومیه خصوصنده کندیلرینه تسهیلات مناسبه ابراز ایدیله‌جکدر .

موسیو مونتانیا اشبو احکامك جمیت اقوامك تحت کفالتنه تودیع ایدلدیکنی علاوه ایتدی .

ائتلافك ایکنجی نقطه‌سی، غیر مسلم اقلیتلرك احکام شخصیه و عائلویه‌سنه عائد بولنان نازك مسئله‌یه متعلقدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوبابده بر فکر ائتلاف کوستردیکنی مشاهده ایتمکله لورد کورزون مسعوددر . تورکلردن ومذکور اقلیتلر ممثللرندن مرکب قومیسیون مخصوصه‌ترتیبات احضار اولنه‌جق، واختلاف وقوعنده تورکیه حکومتیله جمیت اقوام طرفندن تعیین و قبول اولنه‌جق بر حکم علی‌الحکمه مراجعت ایدیله‌جکدر . لورد کورزون بو خصوصده جماعتلرك عرف وعادتلریله قوانینك تطبیق ایچون تأمینات جدیه استحصال اولنه‌جغنی امید ایدر .

اوچنجی بر نقطه‌ده، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك برفکر ائتلاف کوستردیکنی لورد کورزون نظر دقته وضع ایتمك آرزوسنده‌در : اوده مسلمان ایدلش قادینلرله چوجقلرك یوردلرینه وجماعتلرینه اعاده‌سی، و خرستیانلرك اثنای حربده کیفی اولهرق محروم ایدلدیکی اموالرینه تکرار صاحب اولمری خصوصنده متارکه‌دنبری دولتلرك حمایه‌سی آلتنده اتخاذ اولنان مقررانه اعتراض ایتمکی قبول ایتمیدر . تورکیه هیئت مرخصه‌سی بورد واعاده معامله‌سنده دوام ایتمك تعهدندن استنکاف ایتدی ، فقط دولتلرك تحت حمایه‌سنده اولهرق ایفا ایدلش اولان معاملاته اعتراض ایتمکه واشخاص خصوصیه طرفندن مطالبه درمیان ایدیله‌جك اولورسه بومعاملاتك کافه‌سنی حکمه تودیع ایتمکه موافقت ایتدی .

اولديغنى بيان ايتدى . بو كى تحديداتك ، عفوك دائرهٔ شمولى ممكن اولديغى قدر توسيع ايتمك طرزنده مدافعه ايتدكارى مبادىيى اخلال ايده‌جكندن طولايى، عفو عمومى‌ساحه‌سنى تحديد ايدن باجمله تكليفاتى متفقين‌هيئت مرخصه‌لرى دائما رد ايتدى. هيچ شبهه يوقدركه، قباحتلرك عفوينك ممكن اولديغى قدرواسع اولمسى‌خصوصنده دولتلر بيوك مقياسده علاقه‌داردرلر ؛ زيرا، حقيقت حالده بو كى جرائم خاصةً قاريشيق زمانلرده ايقاع‌ايدلمش اولنجه ، آنلرى جرائم عسكريه‌دن تفريق ايتمك پك مشكلدر .

مواد سياسيه‌ده عفو عمومى‌يى حكمسز براقامق ايچوندركه دولتلر موسيو ونيزه‌لوسك تكليفنى شايان قبول كورميورلر . دولتلر عفو ماده‌سنى مدافعه ايتمكله ، يالكز ملتلر آره‌سنده دكل ، هرملتك ايچنده عموماً اعادهٔ آسايشه خدمت ايتدكلرينه وجداناً قانعدرلر؛ فوائد سياسيه‌سى بديهى اولان اشبوحركت عينى زمانده اك يوكسك اخلاقيانك مقتضيانه‌ده توافق ايتمكده‌در .

عصمت پاشا ، سرد ايتديكى ايضاحاتى اكمالاً آتيده‌كى بيانناميى قرائت ايتدى :

متفقين مقامانك كرك سياسى، عسكرى ويا حقوق عموميه جرملرندن ، كرك امنيت ويا ضابطه اسبابندن وياخود باجمله اسباب سائره‌دن طولايى توركيه‌ده توقيف ايدوب توركيه خارجنه كوتوردكلرى تورك تبعه‌سى، محكوم ايدلسون ويا ايدلەسون ، توركيه حكومتنه اعاده اولنه‌جقلردر .

اسراى حربيه كيفيتى نظر دقته آلنمسه ايدى عفو عموميه متلق احكام ناتمام قاليردى . بناءً عليه ، موجب مجازات هرهانكى بر فعلى ايقاع ايتمش اولان اسراى عسكريه ايله سويل اسرانك متقابلاً عفو ايدلمرينه متعلق اولان شرطلك‌ده معاهده‌يه داخل اولمسنى طلب ايدرز .

موسيو مونتانيا ، اسراى حربيه مسئله‌سنك عسكرى متخصصلره توديع ايدلديكنى وبونلرك هنوز اعطاى رأى‌ايتدكلرينى خاطرلاتدى. بو مسئله‌يى اليوم‌دردست تذكر بولنان احكامدن تفريق ايتمك‌ممكن كى كورونيور ديدى . موسيو ونيزه‌لوس يونان هيئت مرخصه‌سنك تكليفنى رد ايتمك خصوصنده موسيو مونتانيانك درميان ايتديكى اسبابى مقنع بولماديغندن طولايى متأسفدر. يونان هيئت‌مرخصه‌سيله توركيه هيئت مرخصه‌سى آراسنده ، بو نقطه‌ده اختلاف يوقدر . طوغريدن طوغرىيه علاقه‌دار اولان هيئت مرخصه‌لرك رأى و مطالعه‌لرى‌متباعد اولماديغندن حكم اولمرى‌استرحام ايدليان‌دولتلرك، يونانستانه اصلا قبول‌ايتديكى برتدبيرى‌جبراً قبول‌ايتديرملرى بيلزوم كى كورونور . يونانستان ايله دعوت ايدن دولتلر آره‌سنده هيچ بروقت‌مجادلهٔ عسكريه واقع‌اولمادى؛ فضله اولەرق‌ده حربك اك بيوك قسمنده يونانستان متفقلرك ياننده بولندى . موسيو ونيزه‌لوس ، يونان هيئت مرخصه‌سيله توركيه هيئت مرخصه‌سى آراسنده مباينت افكار اولماديغى حالده ، يونان ملتنك شدتله رد ايتديكى بر تدبيرى قبول ايتديرمكه دولتلرك اصرار ايتدكلرينى مشاهده ايتمكله متحير اولديغنى سويله‌دى .

لورد كورزون ، بو مسئله‌يى انتاجه مأمور اولان قوميسيونك رئيسى صفتيله و تالى قوميسيونك لايحه‌سى كندىسنه خطاب ايدلش اولمق اعتباريله ، كندىسنك بعض ملاحظات مهمه ايتمسنه انتظار ايدليكنه ذاهبدر . بودرجه‌ده مهم بر ماده‌نك يارم ساعتده انتاج ايدلمسى پك آز مناسب اولور . بوندن بشقه ، قوميسيونك تالى

مجلسی غیرمسلملرك اثنای حربده فائده‌لی برصورتده تورکیه اردوسنه ادخال ایدیله‌میه‌جکلرینی ، ودولته مهم واردات تشکیل ایده‌جك دیکر نوعده برخدمتله مکلف طوتلملرینك مرجح اولدیغنی تصدیق وقبول ایتدی . لورد کورزون آنقره‌ده اتخاذ ایدیلان قرار ایله تورکیه هیئت مرخصه‌سنك لوزانده‌کی حرکتنك متناقض اولدیغی خصوصنده عصمت پاشانك نظر دقتنی جلب ایتمك آرزوسنده‌در .

ایکنجی مسئله عفو عمومی‌یه متعلقدر. موسیو مونتانیا ، تالی قومیسیونك مقصدی عفو عمومینك ممکن اولدیغی قدر واسع برحاله افراغ ایدلمسی، بوکا بناءً بوتون تورکیه ویونانستان سکنه‌سنك. بلااستثنا ، بوعفودن مستفیداولملری خصوصلرندن عبارت اولدیغنی بیان ایتدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، کندی طرفندن اساساً عفوعمومینك شایان آرزو اولدیغنی تصدیق ، فقط بونك غیرمسلملره حصری کیفیتنده اصرار ایتدی . بو طرز حرکت ماهرانه کورونمیور ؛ وتورکیه حکومتنك کندی تبعه‌سندن اولوبده اثنای حربده متفقلره بعض خدمت ایفا ایتمش اولانلره قارشی مقابله بالمثل اجرا ایتمك آرزوسنده بولندیغنی ظن ایتدیریور ، بوکیفیت تورکیه‌دن فرارایتمش اولان برقاچ جماعتك اعضاسی مملکتلرینه عودتدن قورقه‌جقلرینی ویاخود ممکن اولان انتقام تهدیدی آلتنده یاشایوب چالیشه‌جقلرینی افاده ایتمکه معادلدر. مثلا ، شمالی آناطولیده، بروسه دخی داخل اولدیغی حالده شهرمذکور خطهٔ غربیه‌سنده متفرق برصورتده یاشایان چرکسلر بوحالده‌در ؛ حرب اثناسنده و وضعیت ارضیه‌لری طولاییسیله دول متفقه ایله صیقی تماسده بولندیلر . الیوم بونلر ، تورکیه خارجنده ، هرطرفه طاغلدیلر ؛ مع‌مافیه بونلر تورکیه اهالیسنك پك فائده‌لی وپك مهم بر عنصرینی تشکیل ایدیورلر ، وشکایات متمادیه سردینی مستلزم احواله معروض اولمقسزین یاشایه‌بیلمك وچالیشه‌بیلمك شرائطی تحتنده عودت ایده‌بیلملری شبهه‌سز بالذات تورکیه‌نك منفعتی مقتضاسندندر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس عفوعمومی‌یه عائد برفقرهٔ منضمه تکلیف ایتدی وتورکیه هیئت مرخصه‌سی کندی نقطهٔ نظرینه التحاق ایتدیکی حالده ، بروزه‌سنی متفقین هیئت مرخصه‌لرینك رد ایتدیکی کیفیتدن طولایی برآز مأیوس اولدیغنی اظهار ایتدی . ذاتاً موسیو مونتانیا بوتکلیفك تالی قومیسیونجه اعتنا ایله تدقیق ایدلمش اولدیغنی وتالی قومیسیونك بونی رد ایتمك مجبوریتنده بولنمش اولدیغنی میدانه قویدی . بوشرائط داخلنده ، تالی قومیسیونك رأینی رد ایتمك پك مشکلدر .

عصمت پاشا ، کندی طرفندن ، اسرای حربیه‌یه عائد برفقره‌نك درجنی طلب ایتدی. بومسئله‌نك متفقلرك عسکری متخصصلرینك تدقیقنه تودیع ایدلدیکی ، واکر بونلر بوبابده اتفاق ایدرلرسه ، بووادیده بر فقره ادخالی ممکن اوله‌جغی جوابنده بولندی. لورد کورزون ، عفوعمومی‌یه عائد بیاننامه‌نك ۲ نجی فقره‌سی حقنده موسیو بومبارك فرانسه حکومتی نامنه بیاناتده بولنمق نیتنده اولدیغنی علاوه ایتدی .

لورد کورزون ، اهمیتی دها بیوك اولان دیکر برنقطه‌یی ارائه ایتدی . عصمت پاشا ایکی مسئله‌ده یعنی خدمت عسکریه ایله عفو عمومی مسئله‌لرنده بر ائتلافه واصل اولمق ممکن اوله‌بیله‌جکی امیدنده اولدیغنی بیان ایتدی؛ بلکه جزئی اهمیتی حائز بعض استثنالر خارج اولمق اوزره ، متفقلرك خدمت عسکریه‌یه متعلق اعتراضلری کری آلمالری شرطیله ، متفقین هیئت مرخصه‌لرینك تکلیف ایتدیکی شکلده عفو عمومی‌یی قبوله تورکیه هیئت مرخصه‌سنك متمایل اولوب اولمادیغی لورد کورزونك مجهولیدر . اکر عصمت پاشا جواب ویره‌جك موقعده دکل ایسه ، لورد کورزون همان جواب ایسته‌مز ، فقط تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوبابده‌کی مقاصدینی یقینده بیلدیره‌جکی قناعتنده‌در .

موسیو بارەرك ایما ایتدیکی و جهانك عظیم براهمیت عطف ایلدیکی برنقطهٔ اختلاف قالیور ؛ اوده اولجه بحث ایدلمش اولان ، منفرد زمره‌لرك وضعیتلری مسئله‌سیدر. دعوت ایدن دولتلر ، عریض وعمیق برتدقیقدن

موسيو باره‌رك اخطار ايتديكى وجهله ، تالى قوميسيون تركيه هيئت مرخصه‌سنه ايكى بيوك مساعد بولنمه موافقت ايتدى . اولا بالجمله عرقى اقليتلرك ، يعنى غيرمسلم اقليتلر كبى مسلم اقليتلرك‌ده ، مثلا كور چركسلر وعربلرك‌ده پروژه‌ده ذكر اولنان حمايه تدابيرندن مستفيد اولمارى ايچون اصرار ايتدى . تور هيئت مرخصه‌سى بواقليتلرك حمايه ايدلمكه محتاج اولمادقلرينى وتوركيه اداره‌سى آلتنده تماماً ممنون اولدقلر افاده ايتدى . لورد كورزون كيفيتك حقيقةً بويله اولديغنى اميد ايدر . هرنه‌حال ايسه ، تالى قوميسيون بوتأمينات اوزرينه ، تدابير حمايه‌نك غيرمسلم اقليتلره حصرينى كرهاً قبول ايتدى . ايكنجى ماده‌نك بواقليتلر كافى درجه‌ده حمايه تأمين ايده‌جكنى تالى قوميسيون اميد ايتمكده‌در : لورد كورزون بوندن پك امين دكلدر فقط امين اولمق آرزوسنده‌در .

موسيو باره‌ر طرفندن درخاطر ايتديريلن وجميت اقوامك استانبولده برممثل مخصوصى بولنمسنه تعلق ايد ايكنجى مساعده‌يه كلنجه ، توركيه هيئت مرخصه‌سنك بوبابده‌درميان ايتديكى اعتراضاتدن طولايى لورد كورزو زياده‌سيله متحيردر . بوهيچ بردرجه‌ده برمسئله اساسيه اولمايوب برسهولت مسئله‌سيدر . يونان هيئت مرخصه‌سو بوكا مشابه برممثلك آتنه‌ده موجوديتى قبوله متمايل بولنديغنى افاده ايتدى . جميت اقوامك لوندره‌ده براداره‌خانه‌سى وپارسده بردىكر اداره‌خانه‌سى واردر ؛ اكر جميت لوندره‌يه ويا پارسه برممثل كوندرمك آرزو ايده‌ايدى بويله برپروژه‌نك انكلتره‌نك ويا فرانسه‌نك استقلالنه خلل ايراث ايده‌جكى اصلا لورد كورزونك وناده موسيو پوواتفاره‌نك فكرينه كلمزدى . لورد كورزون امينديركه آتياً ، صلحك عقدندن صكره ، توركيه جميت اقوامه اعضا اولديغى وقت ، مقر حكومتنده بر جميت اقوام ممثلى بولنمسنى پك مناسب بوله‌جقدر . توركيه هيئت مرخصه‌سنك سرداينديكى اعتراض ، كندى فكرينه نظراً ، فعلياتده ابقا ايدليه‌جكدر .

هنوز ائتلاف ايديله‌مه‌ين ايكى مسئله قالبور . برنجيسى خدمت عسكريه‌دن معفويته متعلقدر . لورد كورزون سبقت ايدن فرصتلرده بيان ايتديكى مطالعاتى تكرار ايتمه‌يى ، خدمت عسكريه‌نك مجبورى اولمسنك نه‌درجه‌يه قدر توركيه‌ده دينى اقليتلره قارشى آلت جبر وتضييق اولديغنى ارائه ايتمه‌يى آرزو ايتمز ؛ فقط مسئله دنيانك هركوشه‌سنده مهم ومشروع علاقه اوياندره‌جق مسائلدندر . اولا متفقلر بر رسم مقابلنده اقليتلرك خدمت عسكريه‌دن تماماً معفو طوتلمسنى تكليف ايديورلردى .

توركيه هيئت مرخصه‌سنك اعتراضاتى اوزرينه غيرمسلم توركيه تبعه‌سنك آتياً خدمت عسكريه‌دن استثناسى ممكن اولوب اولمادينى توركيه حكومتنك جميت اقوامله مشتركاً تدقيق ايتمسى فكرينك تلقينى درجه‌سنه قدر متفقين تكليفى تدريجاً تقليل ايدلدى . بومساعده نه‌قدر بيوك اولورسه اولسون ، بومسئله‌نك منحصراً توركيه‌نك سياست داخليه‌سنه تابع اولديغنى ، خدمت عسكريه خصوصنده توركيه حكومتنك مسلمانرله غيرمسلمانرآرده‌سنده هيچ برتفريق يايه‌مه‌جغنى ايلرو سوره‌رك توركيه هيئت‌مرخصه‌سى متفقينك تكليفى ردايتدى . لورد كورزون بوردى خبر آلنجه متحير اولدى ، زيرا نظر دقتى ١٩٢٢ شباطنده توركيه بيوك ملت مجلسنك تصديق ايتديكى برقانونه جلب ايتدى . واقعا بوقانون برمدت محدوده ايچون اتخاذ ايدلمش برتدبير استثنائى ايدى ؛ فقط علاقه‌دارك ثروت وقدرتنه كوره اوچيوزدن بيك ليرايه قدر بررسم تأديه‌سيله خدمت عسكريه‌دن استثنا ايديله‌بيله‌جكى اساسنى وضع ايديوردى . بورسم لورد كورزونه پك آغير وپك اعتسافكارانه كورونيوردى ؛ مع‌هذا متفقين ايشته بوتدبيرك اساسنى تشكيل ايدن قاعده‌نك تطبيقنى طلب ايديبورلر . بوقاعده‌يه مستنداً ، بيوك ملت

مجلسی غیرمسلملرك اثنای حربده فائده‌لی برصورتده تورکیه اردوسنه ادخال ایدیلمه‌جکلرینی ، ودولته مهم واردات تشکیل ایده‌جك دیکر نوعده برخدمته مکلف طوتلرینك مرجح اولدیغنی تصدیق وقبول ایتدی . لورد کورزون آنفرده اتخاذ ایدیلان قرار ایله تورکیه هیئت‌مرخصه‌سنك لوزانده‌کی حرکتنك متناقض اولدیغنی خصوصنده عصمت پاشانك نظر دقتنی جلب ایتمك آرزوسنده‌در .

ایکنجی مسئله عفو عمومی‌یه متعلقدر. موسیو مونتانیا ، تالی قومیسیونك مقصدی عفو عمومینك ممکن اولدیغی قدر واسع برحاله افراغ ایدلمسی، بوکا بناءً بوتون تورکیه ویونانستان سکنه‌سنك، بلااستثنا ، بوعفودن مستفیداولملری خصوصلرندن عبارت اولدیغنی بیان ایتدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، کندی طرفندن اساساً عفوعمومینك شایان آرزو اولدیغنی تصدیق ، فقط بونك غیرمسلملره حصری کیفیتنده اصرار ایتدی . بو طرز حرکت ماهرانه کورونمیور ؛ وتورکیه حکومتنك کندی تبعه‌سندن اولوبده اثنای حربده متفقلره بعض خدمت ایفا ایتمش اولانلره قارشی مقابله بالمثل اجرا ایتمك آرزوسنده بولندیغنی ظن ایتدیریور ، بوکیفیت تورکیه‌دن فرارایتمش اولان برقاچ جماعتك اعضاسی مملکتلرینه عودتدن قورقه‌جقلرینی ویاخود ممکن‌اولان انتقام تهدیدی آلتنده یاشایوب چالیشه‌جقلرینی افاده ایتمکه معادلدر. مثلا ، شمالی آناطولیده، روسه دنی داخل اولدیغی‌حالده شهرمذکور خطهٔ غربیه‌سنده متفرق برصورتده یاشایان چرکسلر بوحالده‌در ؛ حرب اثناسنده وضعیت ارضیه‌لری طولایسیله دول متفقه ایله صیق تماسده بولندیلر . الیوم بونلر ، تورکیه خارجنده ، هرطرفه طاغلدیلر ؛ مع‌مافیه بونلر تورکیه اهالیسنك یك فائده‌لی ویك مهم برعنصرینی تشکیل ایدیورلر ، وشکایات متمادیه سردینی مستلزم‌احواله معروض‌اولمقسزین یاشایه‌بیلمك وچالیشه‌بیلمك شرائطی تحتنده عودت‌ایده‌بیلملری شبهه‌سز بالذات تورکیه‌نك منفعتی مقتضاسندندر .

موسیو ونیزه‌لوس عفوعمومی‌یه عائد برفقرهٔ منضمه تکلیف ایتدی وتورکیه هیئت مرخصه‌سی کندی نقطهٔ نظرینه التحاق ایتدیکی حالده ، بروزه‌سنی متفقین هیئت مرخصه‌لرینك رد ایتدیکی کیفیتندن طولایی برآز مأیوس اولدیغنی اظهار ایتدی . ذاتاً موسیو مونتانیا بوتکلیفك تالی قومیسیونجه اعتنا ایله تدقیق‌ایدلش اولدیغنی وتالی‌قومیسیونك بونی ردایتمك مجبوریتنده بولنمش‌اولدیغنی بیانه قویدی . بوشرائط داخلنده ، تالی‌قومیسیونك رأینی رد ایتمك یك مشکلدر .

عصمت پاشا ، کندی طرفندن ، اسرای حربیه‌یه عائد برفقره‌نك درجی طلب‌ایتدی. بومسئله‌نك متفقلرك عسکری متخصصلرینك تدقیقه تودیع ایدلدیکی ، واکر بونلر بوبابده اتفاق ایدرلرسه ، بوواديده بر فقره ادخالی ممکن اولدیغنی جوابنده بولندی. لورد کورزون ، عفوعمومی‌یه عائد بیاننامه‌نك ۲ نجی‌فقره‌سی حقنده موسیو بومبارك فرانسه حکومتی نامنه بیاناتده بولنمق ایتندە اولدیغنی علاوه ایتدی .

لورد کورزون ، اهمیتی دها بیوك اولان دیکر برنقطه‌یی ارائه ایتدی . عصمت پاشا ایکی مسئله‌ده یعنی خدمت عسکریه ایله عفو عمومی مسئله‌لرنده بر ائتلافه واصل اولق ممکن اولمه‌یه‌جکی امیدنده اولدیغنی بیان ایتدی؛ بلکه جزئی اهمیتی حائز بعض‌استثنالرخارج اولق اوزره ، متفقلرك خدمت عسکریه‌یه متعلق اعتراضاری کری آلمالری شرطیله ، متفقین هیئت مرخصه‌لرینك تکلیف ایتدیکی شکلده عفو عمومی‌یی قبوله تورکیه‌هیئت مرخصه‌سنك متمایل اولوب اولمادیغی لورد کورزونك مجهولیدر . اکر عصمت پاشا جواب ویرمجك موقعده دکل ایسه ، لورد کورزون همان جواب ایسته‌مز ، فقط تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوبابده‌کی مقاصدی یقینده بیلدیره‌جکی قناعتنده‌در .

موسیو بارتو ایما ایتدیکی و جهسانك عظیم براهمیت عطف ایلدیکی برنقطهٔ اختلاف قالیور ؛ اوده اولجه بحث ایدلش‌اولان ، منفرد زمره‌لرك وضعیتلری مسئله‌سیدر. دعوت ایدن دولتلر ، عریض وعمیق‌برتدقیقدن

موسيو باره‌رك اخطار ابتديكى وجهله ، تالى قوميسيون تركيه هيئت مرخصه‌سنه ايكى بيوك مساعده‌ده بولنمه موافقت ابتدى . اولا بالجمله عرق اقليتلرك ، يعنى غيرمسلم اقليتلر كبى مسلم اقليتلركده ، مثلا كوردلر، چركسلر وعربلركده پروژه‌ده ذكر اولنان حمايه تدابيرندن مستفيد اولمارى ايچون اصرار ابتدى . تركيه هيئت مرخصه‌سى بواقليتلرك حمايه ايدلمكه محتاج اولمادقلرينى وتركيه اداره‌سى آلتنده تماماً ممنون اولدقلرينى افاده ابتدى . لورد كورزون كيفيتك حقيقةً بويله اولديغنى اميد ايدر . هرنه‌حال ايسه ، تالى قوميسيون ، بوتأمينات اوزرينه ، تدابير حمايه‌نك غيرمسلم اقليتلره حصرينى كرهاً قبول ابتدى . ايكنجى ماده‌نك بواقليتلره كافى درجده حمايه تأمين ايده‌جكنى تالى قوميسيون اميد ايتمكده‌در : لورد كورزون بوندن بك امين دكلدر ، فقط امين اولمق آرزو ـ نده‌در .

موسيو باره‌ر طرفندن درخاطر ابتديريلن وجمعيت اقوامك استانبولده برمثل مخصوصى بولنمسنه تعلق ايدن ايكنجى مساعده‌يه كلنجه، تركيه هيئت مرخصه‌سنك بوبابده‌درميان ابتديكى اعتراضاتدن طولايى لورد كورزون زياده‌سيله متحيردر. بوهيچ بردرجده‌برمسئلهٔ اساسيه اولمايوب برسهولت مسئله‌سيدر . يونان هيئت مرخصه‌سى بوكا مشابه برمثلك آتنه‌ده موجوديتى‌قبوله متمايل بولنديغى‌افاده ابتدى. جمعيت اقوامك لونده‌ده‌براداره‌خانه‌سى وپارسده بردىكر اداره‌خانه‌سى واردر ؟ اكر جمعيت لونده‌يه ويا پارسه برمثل كوندرمك آرزو ايده‌ايدى ، بويله برپروژه‌نك انكلتره‌نك ويا فرانسه‌نك استقلالله خلل ايرات ايده‌جكى اصلا لورد كورزونك ونده موسيو پووانقاره‌نك فكرينه كلمزدى. لورد كورزون امينديركه آتياً ، صلحك عقدندن صكره ، تركيه جمعيت اقوامه اعضا اولديغى وقت ، مقر حكومتنده بر جمعيت اقوام ممثلى بولنمسى پك مناسب بوله‌جقدر . تركيه هيئت مرخصه‌سنك سردايتديكى اعتراض ، كندى فكرينه نظراً ، فعلياتده ابقا ايدليه‌جكدر .

هنوز ائتلاف ايديله‌مه‌ين ايكى مسئله قالبور . برنجيسى خدمت عسكريه‌دن معفويته متعلقدر . لورد كورزون سبقت ايدن فرصتلرده بيان ابتديكى مطالعاتى تكرار ايتمه‌يى ، خدمت عسكريه‌نك مجبورى اولمسنك نه‌درجه‌يه قدر تركيه‌ده دينى اقليتلره قارشى آلت جبر وتضييق اولديغنى اراءه ايتمه‌يى آرزو ايتمز ؛ فقط مسئله دنيانك هركوشه‌سنده مهم ومشروع علاقه اويانديره‌جق مسائلدندر . اولا متفقلر بر رسم مقابلنده اقليتلرك خدمت عسكريه‌دن تماماً معفو طوتلمسنى تكليف ايدبورلردى .

تركيه هيئت مرخصه‌سنك اعتراضاتى اوزرينه غيرمسلم تركيه تبعه‌سنك آتياً خدمت عسكريه‌دن استثناسى ممكن اولوب اولماديغنى تركيه حكومتنك جمعيت اقوامله مشتركاً تدقيق ايتمسى فكرينك تلقينى درجه‌سنه قدر متفقين تكليفى تدريجاً تقليل ايدلدى. بومساعده نه‌قدر بيوك اولورسه اولسون، بومسئله‌نك منحصراً تركيه‌نك سياست داخليه‌سنه تابع اولديغنى ، خدمت عسكريه خصوصنده تركيه حكومتنك مسلملرله غيرمسلملرآرەسنده هيچ برتفريق يايه‌ميجغنى ايلرو سوره‌رك تركيه هيئت‌مرخصه‌سى متفقينك تكليفى روايتدى . لورد كورزون بوردى خبر آلنجه متحير اولدى ، زيرا نظر دقتى ١٩٢٢ شباطنده تركيه بيوك ملت مجلسنك تصديق ابتديكى برقانونه جلب ابتدى . واقعا بوقانون برمدت محدوده ايچون اتخاذ ايدلمش برتدبير استثنائى ايدى ؛ فقط علاقه‌دارك ثروت وقدرتنه كوره اوچيوزدن بيك ليرايه قدر بررسم تأديه‌سيله خدمت عسكريه‌دن استثنا ايديله‌بيله‌جكى اساسى وضع ايديوردى . بورسم لورد كورزونه پك آغير وپك اعتسافكارانه كورونيوردى ؛ معهذا متفقين ايشته بوتدبيرك اساسى تشكيل ايدن قاعده‌نك تطبيقنى طلب ايديبورلر . بوقاعده‌يه مستنداً ، بيوك ملت

مجلسی غیرمسلملرك أثنای حربده قائده‌لی برصورتده تورکیه اردوسنه ادخال ایدیله‌میه‌جکلرینی ، ودولته مهم واردات تشکیل ایده‌جك دیکر نوعده برخدمته مکلف طوتلرینك مرجع اولدیغنی تصدیق وقبول ایتدی . لورد کورزون آنقره‌ده اتخاذ ایدیلان قرار ایله تورکیه هیئت‌مرخصه‌سنك لوزانده‌کی حرکتنك متناقض‌اولدیغی خصوصنده عصمت پاشانك نظر دقتنی جلب ایتمك آرزوسنده‌در .

ایکنجی مسئله عفو عمومی‌یه متعلقدر. موسیو مونتانیا ، تالی قومیسیونك مقصدی عفو عمومینك ممکن اولدیغی قدر واسع برحاله افراغ‌ایدلمسی، بوکا بناءً یونان تورکیه ویونانستان سکنه‌سنك بلااستثنا ، بوعفودن مستفیداولملری خصوصلرندن عبارت اولدیغنی‌بیان ایتدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، کندی طرفندن اساساً عفوعمومینك شایان آرزو اولدیغنی تصدیق ، فقط بونك غیرمسلمله‌ره حصری کیفیتنده اصرار ایتدی . بو طرز حرکت ماهرانه کورونمیور ؛ وتورکیه حکومتنك کندی تبعه‌سندن اولوبده اثنای حربده متفقلره بعض خدمت ایفا ایتمش اولانلره قارشی مقابله بالمثل اجرا ایتمك آرزوسنده بولندیغنی ظن ایتدیریور ، بوکیفیت تورکیه‌دن فرارایتمش اولان برقاچ جماعتك اعضاسی مملکتلرینه عودتدن قورقه‌جقلرینی ویاخود ممکن‌اولان انتقام تهدیدی آلتنده یاشایوب چالیشه‌جقلرینی افاده ایتمکه معادلدر. مثلا ، شمالی آناطولیده، بروسه دخی داخل اولدیغی‌حالده شهرمذکور خطهٔ غربیه‌سنده متفرق برصورتده یاشایان چرکسلر بوحالده‌در ؛ حرب اثناسنده و وضیت ارضیه‌لری طولایسیله دول متفقه ایله صیقی تماسده بولندیلر . الیوم بونلر ، تورکیه خارجنده ، هرطرفه طاغلدیلر ؛ مع‌مافیه بونلر تورکیه اهالیسنك یك قائده‌لی ویك مهم برعنصرینی تشکیل ایدیورلر ، وشکایات متمادیه سردینی مستلزم‌احواله معروض‌اولمقسزین یاشایه‌بیلمك وچالیشه‌بیلمك شرائطی تحتنده عودت‌ایده‌بیلملری شبهه‌سز بالذات تورکیه‌نك منفعتی مقتضاسندندر .

موسیو وه‌نیزه‌لوس عفوعمومی‌یه عائد برفقرهٔ منضمه تکلیف ایتدی وتورکیه هیئت مرخصه‌سی کندی نقطهٔ نظرینه التحاق ایتدیکی حالده ، پروژه‌سنی متفقین هیئت مرخصه‌لرینك رد ایتدیکی کیفیتندن طولایی برآز مأیوس اولدیغنی‌اظهار ایتدی . ذاتاً موسیو مونتانیا بوتکلیفك تالی قومیسیونجه اعتنا ایله تدقیق‌ایدلمش اولدیغنی وتالی‌قومیسیونك بونی ردایتمك مجبوریتنده بولنمش‌اولدیغی‌میدانه قویدی . بوشرائط داخلنده ، تالی‌قومیسیونك رأینی رد ایتمك یك مشکلدر .

عصمت پاشا ، کندی طرفندن ، اسرای حربیه‌یه عائد برفقره‌نك درجنی طلب‌ایتدی. بومسئله‌نك متفقلرك عسکری متخصصلرینك تدقیقنه تودیع ایدلدیکی ، واکر بونلر بوبابده اتفاق ایدرلرسه ، بووادیده بر فقره ادخالی ممکن اوله‌جغی جوابنده بولندی. لورد کورزون ، عفوعمومی‌یه عائد بیاننامه‌نك ۲ نجی‌فقره‌سی حقنده موسیو بومبارك فرانسه حکومتی نامنه بیاناتده بولنمق نیتنده اولدیغنی علاوه ایتدی .

لورد کورزون ، اهمیتی دها بیوك اولان دیکر برنقطه‌یی ارائه ایتدی . عصمت پاشا ایکی مسئله‌ده یعنی خدمت عسکریه ایله عفو عمومی مسئله‌لرنده بر ائتلافه واصل اولنق ممکن اوله‌بیله‌جکی امیدنده اولدیغنی بیان ایتدی؛ بلکه جزئی اهمیتی حائز بعض استثنالرخارج اولنق اوزره ، متفقلرك خدمت عسکریه‌یه متعلق اعتراضلری کری آلمالری شرطیله ، متفقین هیئت مرخصه‌لرینك تکلیف ایتدیکی شکلده عفو عمومی‌یی قبوله تورکیه‌هیئت مرخصه‌سنك متمایل اولوب اولمادیغنی لورد کورزونك مجهولیدر . اکر عصمت پاشا جواب ویرمه‌جك موقعده دکل ایسه ، لورد کورزون همان جواب ایسته‌مز ، فقط تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بوبابده‌کی مقاصدینی یقینده بیلدیره‌جکی قناعتنده‌در .

موسیو بارتلمك ایما ایتدیکی و جهانك عظیم براهمیت عطف ایلدیکی برنقطهٔ اختلاف قالبور ؛ اوده اوجه بحث ایدلمش‌اولان ، منفرد زمره‌لرك وضعیتلری مسئله‌سیدر. دعوت ایدن دولتلر ، عریض وعمیق برتدقیقدن

موسيو باره‌رك اخطار ايتديكى وجهله ، تالى قوميسيون تركيه هيئت مرخصه‌سنه ايكى بيوك مساعده‌ده بولنمه موافقت ايتدى . اولا بالجمله عرقى اقليتلرك ، يعنى غيرمسلم اقليتلر كبى مسلم اقليتلرك‌ده ، مثلا كوردلر، چركسلر وعربلرك‌ده پروژه‌ده ذكر اولنان حمايه تدابيرندن مستفيد اولمارى ايچون اصرار ايتدى . تركيه هيئت مرخصه‌سى بواقليتلرك حمايه ايدلمكه محتاج اولمادقلرينى وتركيه اداره‌سى آلتنده تماماً ممنون اولدقلرينى افاده ايتدى . لورد كورزون كيفيتك حقيقةً بويله اولديغنى اميد ايدر . هرنه‌حال ايسه ، تالى قوميسيون ، بوتأمينات اوزرينه ، تدابير حمايه‌نك غيرمسلم اقليتلره حصرينى كرهاً قبول ايتدى . ايكنجى ماده‌نك بواقليتلره كافى درجه‌ده حمايه تأمين ايده‌جكنى تالى قوميسيون اميد ايتمكده‌در : لورد كورزون بوندن پك امين دكلدر ، فقط امين اولمق آرزوسنده‌در .

موسيو باره‌ر طرفندن درخاطر ايتديريلن وجمعيت اقوامك استانبولده برمثل مخصوصى بولنمسنه تعلق ايدن ايكنجى مساعده‌يه كلنجه، تركيه هيئت مرخصه‌سنك بوبابده‌درميان ايتديكى اعتراضاتدن طولايى لورد كورزون زياده‌سيله متحيردر. بوهيچ بردرجه‌ده برمسئله اساسيه اولمايوب برسهولت مسئله‌سيدر . يونان هيئت مرخصه‌سى بوكا مشابه برمثلك آتنه‌ده موجوديتى‌قبوله متمايل بولنديغنى‌افاده ايتدى. جمعيت اقوامك لوندره‌ده‌براداره‌خانه‌سى وپارسده برديكر اداره‌خانه‌سى واردر ؛ اكر جمعيت لوندره‌يه ويا پارسه برمثل كوندرمك آرزو ايده‌ايدى ، بويله برپروژه‌نك انكلتره‌نك ويا فرانسه‌نك استقلالنه خلل ايراث ايده‌جكى اصلا لورد كورزونك ونه‌ده موسيو پووانكاره‌نك فكرينه كلمزدى. لورد كورزون امينديركه آتياً ، صلحك عقدندن صكره ، تركيه جمعيت اقوامه اعضا اولديغى وقت ، مقر حكومتنده بر جمعيت اقوام مثلى بولنمسنى پك مناسب بوله‌جقدر . تركيه هيئت مرخصه‌سنك سردايتديكى اعتراض ، كندى فكرينه نظراً ، فعلياتده ابقا ايدليه‌جكدر .

هنوز ائتلاف ايديله‌مه‌ين ايكى مسئله قاليور . برنجيسى خدمت عسكريه‌دن معفويته متعلقدر . لورد كورزون سبقت ايدن فرصتلرده بيان ايتديكى مطالعاتى تكرار ايتمه‌يى ، خدمت عسكريه‌نك مجبورى اولمسنك نه‌درجه‌يه قدر تركيه‌ده ديڭى اقليتلره قارشى آلت جبر وتضييق اولديغنى ارائه ايتمه‌يى آرزو ايتمز ؛ فقط مسئله دنيانك هركوشه‌سنده مهم ومشروع علاقه اوياندير‌ه‌جق مسائلدندر . اولا متفقلر بر رسم مقابلنده اقليتلرك خدمت عسكريه‌دن تماماً معفو طوتلمسنى تكليف ايديورلردى .

تركيه هيئت مرخصه‌سنك اعتراضاتى اوزرينه غيرمسلم تركيه تبعه‌سنك آتياً خدمت عسكريه‌دن استثناسى ممكن اولوب اولمادينغى تركيه حكومتنك جمعيت اقوامله مشتركاً تدقيق ايتمسى فكرينك تلقينى درجه‌سنه قدر متفقين تكليفى تدريجاً تقليل ايدلدى. بومساعده نه‌قدر بيوك اولورسه اولسون، بومسئله‌نك منحصراً تركيه‌نك سياست داخليه‌سنه تابع اولديغنى ، خدمت عسكريه خصوصنده تركيه حكومتنك مسلملرله غيرمسلملر آردسنده هيچ برتفريق يايه‌مه‌جغنى ايلرو سوره‌رك تركيه هيئت‌مرخصه‌سى متفقينك تكليفنى ردايتدى . لورد كورزون بوردى خبر آلنجه متحير اولدى ، زيرا نظر دقتى ١٩٢٢ شباطنده تركيه بيوك ملت مجلسنك تصديق ايتديكى برقانونه جلب ايتدى . واقعا بوقانون برمدت محدوده ايچون اتخاذ ايدلش برتدبير استثنائى ايدى ؛ فقط علاقه‌دارك ثروت وقدرتنه كوره اوچيوزدن بيك ليرايه قدر برمسم تأديه‌سيله خدمت عسكريه‌دن استثنا ايديله‌بيله‌جكى اساسنى وضع ايديوردى . بورسم لورد كورزونه پك آغير ويك اعتسافكارانه كورونيوردى ؛ مع‌هذا متفقين ايشته بوتدبيرك اساسنى تشكيل ايدن قاعده‌نك تطبيقنى طلب ايدييورلر . بوقاعده‌يه مستنداً ، بيوك ملت

غیرتی صرف ایده‌جکدر . لورد کورزون ، آنلرك لسانلری ، مکتبلری ، عرف وعادتلر ودینلری حقنده تورکیه حکومتنك تأمینات تامه اعطا ایده‌جکنی امید ایدر .

تراکیا بلغارلری

ممثلرینی دولتلرك استماع ایتدیکی اوچنجی زمره تراکیا بولغار مهاجرلری زمره‌سیدر . بو مهاجرلرك وطنلرینه عودت ایتملرینه قارشی ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك سرد ایتدیکی اعتراضی‌ده آکلامق مشکلدر . بالقان حربلرندن مقدم اوولایت داخلنده متمکن بولغارلری غربی تراکیایه قبول ایتمکه یونان هیئت‌مرخصه‌سی متمایلدر ؛ تورکیه هیئت مرخصه‌سی ایسه ، کافه‌سنی رد ایدیور ؛ بولغارلر سنه‌لرجه شرقی تراکیاده ساکن اولدقدن بشقه ، اثنای حربده‌ده تورکیه‌نك متفقاری بولدیقندن ، بو رد کیفیتی آکلامق مشکلدر . لورد کورزون الآن اختلافلی اولان نقطه‌لرك ائتلاف دوستانه ایله حل ایدیله‌جکندن و نظر تدقیقه وضع ایتدیکی دها عمومی ملاحظاتك برقاچنی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك لطفاً تدقیق ایده‌جکندن امیدوار بولندیغنی بیان ایله ختم مقال ایلدی .

موسیو بومبار متفقین پروژه‌سنك ایکنجی فقره‌سنه عائد بعض ملاحظات سردایتمك آرزوسنده‌در . بوفقره عفوعمومیی فرانسه ، بیوك بریتانیا وایتالیانك مختلف مستملکلریله حمایه‌لری آلتنده بولنان ممالکده‌کی مسلمانلره تشمیل ایدیور . فرانسه حقوق عمومیه‌سی اعتقاد ویا دیندن طولایی فرانسز همشهریلری ویا تبعه‌سی آراسنده برفرق وضع ایتمکه‌مساعد دکلدر . بناءً علیه غیرمسلم فرانسز عسکرلری احوال ممالکده هیچ برعفودن مستفید اولمادقلری حالده فرانسه خدمتنده بولنان بعض عساکرك ، دشمنه کچه‌رك و بعضاً‌ده فرانسه‌یه قارشو سلاح استعمال ایدرك ، ایقاع ایتدکلری جرائمدن بالکز مسلمان اولدقلری سبیله معاتب طوتولمامسنی قبول ایتمك غیرممکندر . مع مافیه فرانسه حکومتی موضوع بحث اولان محکومین حقنده ممکن مرتبه مرحمت دائره‌سنده حرکت ایتمك آرزوسنده‌در ، و موسیو بومبار هر محکومك حالی عفو تدبیرینه نائلیته مستحق اولوب اولمادیغنه قناعت ایچون آیریجه تدقیق ایدیله‌جکنی حکومتی نامنه بیانه مأذوندر . مشار الیه اشبو بیاناتندن بالجمله هیئت مرخصه‌لرك ممنون اوله‌جغنی امید ایدر .

لورد کورزون ، انکلتره ایمپراطورلغنك وضیق فرانسه‌تککنك تماماً عینی اولمادیغنی بیلدیردی . بوکابناءً انکلیزهیئت مرخصه‌سی ایکنجی فقره‌یی تنظیم اولندیغی شکلده قبول ایدر؛ فقط‌موسیو بومبار بونك‌استردادینی ، فرانسز هیئت مرخصه‌سی‌نامنه ، آرزو ایدرسه ، لورد کورزون بوآرزویه مخالفت ایتمیه‌جکدر . موسیو بومبارك بیاناتی اتمام‌ایدن ملاحظاته اشتراك ایدر . موسیو بومبار ، ایکنجی فقره‌ده « . . . فرانسه‌نك . . . » کلمه‌لرینك حذف ایدلمسنی کافی عد ایتدی .

لورد کورزون رعایةً ، عصمت پاشا کندیسندن اول سوز آلان مرخصلرك سرد ایتدیکی بعض ملاحظاته درحال جواب ویرمکی قبول ایتدی .

« اقلیت » تعبیرینه محدود برمعنی ویرمش اولق ، متفقلر طرفندن تورکیه هیئت مرخصه‌سنه ابراز ایدلمش مهم برمساعده اولهرق کوسترلیور . تورکیه هیئتی مسئله‌یی بویله تلقی ایتمیور . تورکیه‌ده قطعیاً مسلمان اقلیت

صکره ، ارمنیلرك ، آثوری ـ کلدانیلرك و بلغارلرك لوزانده موجود بولنان ممثللرینی استماعدن امتناع ایتمك ممکن اولمادیغی فکرنده بولندیلر : بوهیئت مرخصه‌لر بوراده حاضر اولوب هفته‌لردنبری انتظارده ایدیلر؛ مهم ذواتی محتوی ایدیلر وعرض‌ایده‌جك مطالبات جدیه‌لری واردی . بونلرك استماع ایدلدیکی مخصوصی جلسه‌لرده تورکیه‌هیئت‌مرخصه‌سنك حاضر بولنمقدن استنکاف ایتمش اولمسنه لوردکورزون چوق‌تأسف ایدر. برکیمسه‌نك درمیان ایده‌جك ادعاسی اولورسه ، آنی بالاستماع ایضاحات ویرمکه دعوت ایتمك موافقدر . لورد کورزون تالی قومیسیونك برجلسه‌سی اثناسنده برحادثه ظهور ایتمش اولمسنه ، ومسئله‌نك سیاسی زمینه وضع ایدلدیکی بهانه‌سیله تورکیه‌مرخصنك مجلسی ترك ایتمکلازوم کورمش اولمسنه عمیق برصورتده تأسف ایدر . لورد کورزون بومسئله‌ده ، دولتلرك هیچ برسیاسی غایه تعقیب ایتمدکلرینی ، بالجمله مرخص هیئتلرك تصویبیله بیان ایلمسنه ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك اعتماد ایده‌جکنی امیدایدر . موسیو باره‌رك دیدیکی کبی ، دولتلرك غایه‌لری‌ساده‌جه انسانیدر .

ارمنیلر

ارمنیلره متعلق خصوصده ، لورد کورزون یالکز برقاچ کلمه سویلیه‌جکدر ، زیرا ملی بریورد احدانی تکلیفی اصلا تورکیه حاکیته خلل کتیرمك ، دولت ایچنده بر دولت احداث ویاخود مختاریت اصولی تأسیس ایتمك نیتنی تضمن ایتمدیکنی کوسترن موسیو مونتانیا طرفندن بیوك بر اقتدارله تدقیق وایضاح ایدلمشدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك اعتراضاتنه لورد کورزونك دها زیاده تعجب ایتمسنك سببی‌ده ، دولتك استقلالنه خلل کتیرمیه‌جك عد ایتدیکی اصول مخصوصهٔ مختاریتك آطه‌لردکزی جزیره‌لری حقنده تأسیسنی تورکیه هیئت مرخصه‌سی اخیراً تکلیف ایتمش بولندیغندن منبعثدر . موسیو مونتانیا اوقدر بیله ایلرو کیتمه‌دی ؛ بومنطقه ارمنیلر ایچون تورکیه قانونی وبرتورك والیٔ عمومیسنك اداره‌سی آلتنده قالمغله برابر ، عرقلرینی ، لسانلرینی وحرثلرینی محافظه ایده‌بیله‌جکلری برمحل اجتماع اولق اوزره ، کرك سیرهوراس رومبولدك تکلیفی وجهله جنوبده ، سوریه حدودی جوارنده ، کرك دیکر برمحله ، برمنطقه تعیینی ساده‌جه تکلیف ایتدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، موجب ضرر اولیه‌جق بو شکلده بیله تکلیف واقعی رد ابتدی ظاهر حاله کوره عصمت‌پاشا بورد کیفیتی تکرار ایدیور . لورد کورزون بونقطه‌ده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك رد خصوصنده پك قطعی صورتده اصرار ایتمه‌جکنی امید ایدر .

ایلروده، صلحك‌عقدندن‌صکره ، جمعیت اقوام‌اعضا اولدیغی وقت، تورکیه اولکاسنده‌کی‌اهالینك توزیعنی تنظیم ایتمك ایچون تدابیر اتخاذینه تشبث ایده‌جکدر . اوزمان ، ارمنیلری تشجیع ایده‌جك بر صورتده بویله برتدبیر کندی منفعتی مقتضاسندن بولندیغنی هرحالده مشاهده ایلیه‌جکدر .

آثوری ـ کلدانیلر

موضوع بحث اولان ایکنجی زمره آثوری ـ کلدانی زمره‌سیدر . مقدارلری قلیلدر ، فقط بونلر عرقی تاریخی، دینی واضطراباتی طولایسیله، جهاندہ عینی‌اهمیتی حائز اولان هرجماعتدن زیاده علاقه جلب‌ایدییور . بوملت هرجهتده متفرق بولنیور ؛ آنی تورکیه وایرانده‌کی مقرندن حرب قاچیردی . آثوری ـ کلدانیلردن بر مقداری عراق سرحدنده آز چوق انکلیز حمایه‌سی آلتنده بولنیور . انکلترەنك آکا قارشی کوسترديکی علاقه ماده‌جه لفظی دکلدر ، زیرا آنلره معاونت ایچون ، متارکەدن بری درت میلیون لیرادن زیاده صرف ابتدی . آثوری ـ کلدانیلرك بیوك برقسمی یا تورکیه اولکاسنده ویاخود چوله‌مرك حوالیسنده بولونیور . تورکیه اولکاسنده‌کی وطنلرینه عودت ایتمك ارزو ایدیورلر . انکلتره حکومتی کندی نفوذینه تابع بولنان اولکاده ساکن اولان والیوم تورکیه‌ده بولنان ویا اورایه عودت ایتمك ایسته‌ین آثوری ـ کلدانیلر لهنه بتون

«رومیلی و بولغارلر کیفیتی»

نهایت بوردلر مسئله‌سندن جمله ، عصمت‌پاشا بوبابده‌ده بیانات صاحبانه سویلدیلر . بونلرك علاوه ایتمکه لزوم اولمادیغنی افاده ایتدی . مشارالیه غیرمسلم اقلیتلرك حقوقی تأمین ایتمك مقصدیله سردایدیلان تدابیرك ، تورکیه‌نك باجمله تبعه‌سی آراسنده ائتلاف تام حصوله هیچ برمانع قالمیه‌جق درجه‌ده حربك جریحه‌لری وفلاکتلری آثارینی ازاله‌ایده‌جکنه قانعدر ، بونلرده حسن‌نیتله مملکتك رفاهنه اشتراك ایده‌رك بوکبی مسائلك آتیده ظهورندن اجتناب ایده‌جکلردر . بلغار مهاجرلری خصوصنده ، عصمت پاشا ، ۱۹۱۲ تاریخنده بالقان حربی چیقدیغی وقت ، شرقی تراکیاده برمقدار بلغار ساکن بولندیغنی درخاطر ایتدیردی . بوحربك نتیجه‌سنده بو اهالینك مبادله‌سی ایچون تورکیه بلغارستانله بر معاهده عقد ایتدی . طرفینجه حریت تامه داخلنده عقد اولنان بومعاهده احکامی ، علاقه‌دار حکومتلر طرفندن بالائتلاف تطبیق اولندی . حرب عمومیده بواولکاده هیچ بلغار یوق ایدی . ایضاح ایتدیکی وجهله ، اون سنه‌دنبری قطعی برصورتده حل‌ایدلمش بولنان برمسئله‌یی متفقلرك تکرار موضوع بحث ایتمکه تشبث ایتملرینه عصمت پاشایان تعجب ایلدی . متفقلرك طلبنی قبول ایتمك یکیدن مهاجرکلسنه مساعده ایتمك ومشکلات جدیده احداث ایلمکه معادل اولور . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك مخالفتی ایشته بوجهتده‌در . دیدی .

خاتمهٔ مقال اولەرق عصمت پاشا ، عفو عمومی ایله خدمت عسکریه‌دن عبارت اولوب معلقده قالان ایکی مسئله‌نك شایان ممنونیت بردرجه‌ده وبرحقیقی‌صلحه موافق برصورتده حل ایدیله‌بیله‌جکی امیدینی اظهار ایتدی .

لوردکورزون الیوم معلقده قالان عفوعمومی وخدمت عسکریه‌دن معفویت نقطه‌لرینك مذاکره‌سی ایچون تالی قومیسیونك سرعت ممکنه ایله اجتماعه دعوت ایدلمسی ایجاب ایتدیکی فکرنده بولندی .

کیفیت بوصورتله قرارلشدیرلدی .

مجلسه ساعت ۱۸ ی ۲۰ کچه منتام بولدی .

کاتب عمومی :
ر . ماسیغلی

تصدیق اولنمشدر :

ف . ل . پرلده (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماسی سیرینغ رایسی (بریتانیا) ؛ ر . لاغارد (فرانسه) ؛ ده . قراهوس (یونانستانه) ؛ م . ایتالی (ایتالیا) ؛ م . شوتا (ژاپونیا) ؛ ده . قوچوسقو (رومانیا) ؛ و . میلنوویچ (صرب ـ جرواث ـ سلوونه قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) ؛ آتینوف (بلغارستانه) ؛ آ . ساباتین (روسیه ، اوقرانیا ، کرجستانه) .

بوقدر ، زیرا ، نظریه‌ده اولدیغی کبی فعلیاتده دخی، اهالی اسلامیه‌نك عناصر مختلفه‌سی آره‌سنده هیچ
کوزه‌دلمیور . لورد کورزون موضوع بحث عناصر اسلامیه‌نك تورکیه اهالیسی ایله وفاق تام داخلنده یشا
امیدینی اظهار ایتدی . عصمت پاشا استقبالك بو انتظاری تحقق ایتدیره‌جکنه تماماً قانعدر . غیر مسلم
کلنجه، تورکیه بونلره اوروپا دولتلرندن بعضلری آراسنده عقد ایدیلان معاهده‌نامه‌لرده مندرج احکامك
مستند حقوق ویرمکه موافقت ایتدی . تدابیر استثنائیه طریقی التزام ایتمك قونفرانس مساعیسنك عملی
موافق اوله‌جق درجهٔ شمولنی رفع ایتمکدر . تورکیه صلحی فعلاً تحقق ایتدیرنجه، تورکیه هیئت مرخ
بوبابده سرد ایتدیکی ملاحظاتك نه‌قدر محق اولدیغنه قناعت حاصل اوله‌جقدر . دول متفقه‌نك تورکیه‌یه
تکلیف ایتدکلری جمعیت اقوام ممثلنه کلنجه ، عصمت پاشا بونك فائده‌سنی آکلامغه موفق اوله‌مدیغنی س

اقلیتلرك خدمت عسکریه‌سی

عصمت پاشا خدمت عسکریه‌دن بحثله ، تورکیه مدعاسی لهنده‌کی بالجمله دلائلك تالی قومیسیوند
ایدلدیکنی بیان ایتدی . اسکی عثمانلی ایمپراطورلغنده خرستیان تبعه بررسم مخصوص مقابلنده خدمت
معفویتندن مستفید ایدیلر . فقط، اون‌بش سنه‌دنبرو خدمت عسکریه مجبوریتی بلاتفریق تبعه‌نك کافه‌س
ایدلدی . مشروطی برمملکتده تبعه‌نك بر قسمی مشترك وطنه قارشی اك اساسلی وجیبه‌لرندن قورتیله‌ما
بوصورتله ، بالقان حربی اثناسنده ، ودها صکره حرب عمومیده ، تبعهٔ عثمانیه ، بلاتفریق دین ، تحت
دعوت اولندی . یونانله اولان حرب اخیر اثناسنده‌درکه غیرمسلملر بربدل مقابلنده خدمت عسکریه‌دن
استحصالنه مختار قیلندیلر . بوکیفیت اساساً موقت ماهیتده اولان بعض اسباب مخصوصه‌دن منبعث ایدی
اردوسی آسیای صغرایی استیلا ایدنجه ، عثمانلی روملرك بیوك بر قسمی حرکات عسکریه منطقه‌سی د
بولنیوردی ؛ اوزمانه قدر ازمیرده ومؤخراً دشمن طرفندن اشغال اولنان خطه‌لرده سربستجه یاشایان
تدریجاً مستولی آردونك اك کثرتلی قسمنی تشکیل ایتدیلر . بووضعیتك کندیلرینی مملکتلرینه ربط ایدن را
اساسلی برصورتده تغییر ایتمسی طبیعی ایدی. عصمت پاشا، تورکیه حکومتنك صلح وسکونی تأسیس خص
اك صمیمی آرزو ایله متحسس اولدیغنی ، یرلی عناصر مختلفه آراسنده‌کی اختلافاتك هرواسطه ایله اوکنه
وآرالرنده وفاق ومحبت ادامه ایتمکه چالیشدیغنی تأمین ایتدی . بونتیجه‌یی استحصال ایتمه‌نك شرط ابتدا
بروطنك چوجقلری ، عرق ودین فرقی اولمقسزین ، عینی حقوقه مظهر وعینی تکالیفه تابع اولمق کیفیتی
خاطره کلن احوال طولاییسیله بیوك ملت مجلسی حکومتنك ، محدود برزمان ایچون ، غیرمسلملری
عسکریه‌دن استثنا ایتمسی یعنی احوال مخصوصه‌نك ایجاب ایتدیردیکی اشبو تدبیر، آتی ایچون دلیل اوله‌رق کو
میه‌جکی کبی ، ملتلر آراسنده ، مناسبات حربیه صلحی تقریر ایده‌جك مناسباتی تعیینه اساس تشکیل اید
بیوك ملت مجلسی حکومتی تورك وطننك وحدتنه وغیرقابل تقسیم اولدیغنه پك بیوك اهمیت عطف ایتمکد
وحقوق ووظائفه ، منافع وتکالیفه بتون تبعه‌نك متساویاً اشتراك ایتمسی لزومنه قانعدر .

آتوری

عفو عمومی

عفو عمومی کیفیتنده ، عصمت پاشا بونك مسلمانلره تطبیقنی نه‌دن رد ایتدیکنی ایضاح ایتمك آرزو
بولنمشدر . متفقلر عینی ملتك چوجقلری آراسنده عموماً تسکین اذهانی تحقق ایتدیرمك مقصدیله عفوی
ایتدیرمك ادعا ایدیورلر ؛ تورك هیئت مرخصه‌سی، متفقلرك بویله حرکت ایتمکله آتیده خیانت وقایعنی تش
ایتمکی دوشونمش اولملرینی قبول ایده‌مدیکنی واضطرابات حربه چاره‌ساز اولمق ایچون تدابیر تسکینیه‌یه مرا
آنلر قدر آرزو ایتدیکنی ؛ فقط ایضاح اولنان مطالعاتنه مستنداً الزم عد ایتدیکی استثنالری تورکیه
مرخصه‌سی ابقا ایتمك آرزوسنده بولندیغنی سویله‌دی .

ارمنیلر و بولغارلر کیفیتی

نهایت یوردلر مسئله‌سندن بحثله ، عصمت پاشا بو بابده‌کی بیانات سابقه‌سنه هرنه اولورسه اولسون هیچ برشی علاوه ایتمکه لزوم اولمادیغنی افاده ایتدی . مشارالیه غیرمسلم اقلیتلرك حقوقنی تأمین ایتمك مقصدیله سردایدیلان تدابیرك، تورکیه‌نك بالجمله تبعه‌سی آراسنده ائتلاف تام حصولنه هیچ برمانع قالمیه‌جق درجه‌ده حربك جریحه‌لری وفلاکتلری آثارینی ازاله ایده‌جکنه قانعدر ، بونلرده حسن نیتله مملکتك رفاهنه اشتراك ایده‌رك بوکبی مسائلك آتیده ظهورندن اجتناب ایده‌جکلردر . بلغار مهاجرلری خصوصنده ، عصمت پاشا ، ۱۹۱۲ تاریخنده بالقان حربی چیقدیغی وقت، شرقی تراکیاده برمقدار بلغار ساکن بولندیغنی درخاطر ایتدیردی . بوحربك نتیجه‌سنده بو اهالینك مبادله‌سی ایچون تورکیه بلغارستانله بر معاهده عقد ایتدی . طرفینجه حریت تامه داخلنده عقد اولنان بومعاهده احکامی ، علاقه‌دار حکومتلر طرفندن بالائتلاف تطبیق اولندی . حرب عمومیده بواولکاده هیچ بلغار یوق ایدی . ایضاح ایتدیکی وجهله ، اون سنه‌دنبری قطعی برصورتده حل ایدلمش بولنان برمسئله‌یی متفقلرك تکرار موضوع بحث ایتمکه تشبث ایتملرینه عصمت پاشا بیان تعجب ایلدی. متفقلرك طلبنی قبول ایتمك یکیدن مهاجر کلسنه مساعده ایتمك ومشکلات جدیده احداث ایلمکه معادل اولور . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك مخالفتی ایشته بوجهتده‌در . دیدی .

خاتمهٔ مقال اوله‌رق عصمت پاشا ، عفو عمومی ایله خدمت عسکریه‌دن عبارت اولوب معلقده قالان ایکی مسئله‌نك شایان ممنونیت بردرجه‌ده وبرحقیقی صلحه موافق برصورتده حل ایدیله‌بیله‌جکی امیدینی اظهار ایتدی.

لورد کورزون الیوم معلقده قالان عفوعمومی وخدمت عسکریه‌دن معفویت نقطه‌لرینك مذاکره‌سی ایچون تالی قومیسیونك سرعت ممکنه ایله اجتماعه دعوت ایدلمسی ایجاب ایتدیکی فکرنده بولندی .

کیفیت بوصورتله قرارلشدیرلدی .

جلسه ساعت ۱۸ ی ۲۰ کچه ختام بولدی .

کاتب عمومی :
ر . ماسیغلی

تصدیق اولنمشدر :

ف . ل . بهلده (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سپرینغ رایس (بویوك بریتانیا) ؛ ئه . لاغارد (فرانسه) ؛ ق . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندهللی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونچه‌سقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلوونه قراللغی) ؛ رشید صفوت (تورکیه) ؛ آلتینوف (بلغارستان) ؛ آ . سابانین (روسیه ، اوقرانیا ، کرجستان) .

بوقدر ، زیرا ، نظریه‌ده اولدیغی کبی فعلیاتده دخی، اهالیٔ اسلامیه‌نك عناصر مختلفه‌سی آره‌سنده هیچ کوزه‌دلیور . لوردکورزون موضوع بحث عناصر اسلامیه‌نك تورکیه اهالیسی ایله وفاق تام داخلنده یشاه امیدینی اظهار ایتدی . عصمت پاشا استقبالك بوانتظاری تحقق ایتدیره‌جکنه تماماً قانعدر . غیر مسلم کلنجه، تورکیه بونلره اوروپا دولتلرندن بعضاری آراسنده عقدایدیلان معاهده‌نامه‌لرده مندرج احکامك مستندحقوق ویرمکه موافقت ایتدی . تدابیر استثنائیه طریقی التزام ایتمك قونفرانس مساعیسنك عملی موافق اولهجق درجهٔ شمولی رفع ایتمکدر . تورکیه صلحی فعلاً تحقق ایتدیرنجه، تورکیه هیئت مرخ بوبابده سرد ایتدیکی ملاحظاتك نه‌قدر محق اولدیغنه قناعت حاصل اولهجقدر . دول متفقه‌نك تورکیه‌یه تکلیف ایتدکلری جمیعت اقوام مثلنه کلنجه ، عصمت پاشا بونك فائده‌سنی آکلامغه موفق اولهمدیغی سو

اقلیتلرك خدمت عسکریه‌سی

عصمت پاشا خدمت عسکریه‌دن بحثله ، تورکیه مدعاسی لهنده‌کی باجمله دلائلك تالی قومیسیوند ایدلدیکنی بیان ایتدی . اسکی عثمانلی ایمپراطورلغنده خرستیان تبعه برسم مخصوص مقابلنده خدمت معفویتدن مستفید ایدیلر . فقط، اون‌بش سنه‌دنبرو خدمت عسکریه مجبوریتی بلاتفریق تبعه‌نك کافه‌سنه ایدلدی . مشروطی برمملکتده تبعه‌نك بر قسمی مشترك وطنه قارشی اك اساسلی وجیبه‌لرندن قورتیله‌مایه بوصورتله ، بالقان حربی انشاسنده ، ودها صکره حرب عمومیده ، تبعهٔ عثمانیه ، بلاتفریق دین ، تحت دعوت اولدی . یونانله اولان حرب اخیر انشاسنده درکه غیرمسلملر بربدل مقابلنده خدمت عسکریه‌دن استحصاله مختار قیلندیلر . بوکیفیت اساساً موقت ماهیتده اولان بعض اسباب مخصوصه‌دن منبعث ایدی . اردوسی آسیای صغرایی استیلا ایدنجه ، عثمانلی روملرك بیوك بر قسمی حرکات عسکریه منطقه‌سی د بولنیوردی ؛ اوزمانه قدر ازمیرده ومؤخراً دشمن طرفندن اشغال اولنان خطه‌لرده سربستجه یاشایان بر تدریجاً مستولی آردونك اکثرتلی قسمنی تشکیل ایتدیلر . بووضعیتك کندیلرینی مملکتلرینه ربط ایدن‌رابه اساسلی برصورتده تغییر ایتمسی طبیعی ایدی. عصمت پاشا، تورکیه حکومتنك صلح وسکونی تأسیس خص الاصمیمی آرزو ایله متحسس اولدیغنی ، برلی عناصر مختلفه آراسنده‌کی اختلافاتك هرواسطه ایله اوکنه وآرالرنده وفاق ومحبت ادامه ایتمکه چالیشدیغنی تأمین ایتدی . بونتیجه‌یی استحصال ایتمنك شرط ابتدا بروطنك چوجقلری ، عرق ودین فرقی اولمقسزین ، عینی حقوقه مظهر وعینی تکالیفه تابع اولمق کیفیتی خاطره کلن احوال طولایسیله بیوك ملت مجلسی حکومتنك ، محدود برزمان ایچون ، غیرمسلملری عسکریه‌دن استثنا ایتمسی یعنی احوال مخصوصه‌نك ایجاب ایتدیردیکی اشبوتدبیر، آنی ایچون دلیل اولهرق کو میه‌جکی کبی ، ملتلر آراسنده ، مناسبات حربیه صلحی تقریر ایده‌جك مناسباتی تعیینه اساس تشکیل اید بیوك ملت مجلسی حکومتی تورك وطنتك وحدتنه وغیرقابل تقسیم اولدیغنه بك بیوك اهمیت عطف ایتمکد وحقوق ووظائفه ، منافع وتکالیفه بتون تبعه‌نك متساویاً اشتراك ایتمسی لزومنه قانعدر .

آنوری

عفو عمومی

عفو عمومی کیفیتنده ، عصمت پاشا بونك مسلمانلره تطبیقی نه‌دن رد ایتدیکنی ایضاح ایتمك آرزو بولنمشدر . متفقلر عینی ملتك چوجقلری آراسنده عموماً تسکین اذهانی تحقق ایتدیرمك مقصدیله عفوی ایتدیرمك ادعا ایدیورلر ؛ تورك هیئت مرخصه‌سی، متفقلرك بویله حرکت ایتمکله آتیده خیانت وقایعنی ایتمکی دوشونمش اولملرینی قبول ایده‌مدیکنی واضطرابات حربه چاره‌ساز اولق ایچون تدابیر تسکینیه‌یه مرا آنلر قدر آرزو ایتدیکنی ؛ فقط ایضاح اولنان مطالعاتنه مستنداً الزم عد ایتدیکی استثنالری تورکیه مرخصه‌سی ابقا ایتمك آرزوسنده بولندیغنی سویله‌دی .

بیانه تماماً اعتماد ایتمك حق اولدیغندن ، موجودیتلرینه حسابیلرینك امنی کامل اولدیغی تأمیان تورکیه دولتنك یکی تشکیلاتنده وظیفه لی اولان مسلمان افرادنه حریتك تمینی طلب ایتمکده اصرار ایدیلدیکنه نظاً توجیهیون داعب اولدی .

تورکیه هیئت مرحصه‌سی طرفندن قبول اولونوب انجو لایحه‌یه وضع ایدیلان مادهلرده افرادنه مادام‌که‌دیگر تورویا دولتلرینه عقد ایتدیکی معاهده‌نامه‌لرده‌کی اساسه توفیقاً ، تورکیه هیئت مرحصه‌سی ، عرصه اقتدارك مسلمانلرك عین حقوق ملکه و سیاسیه‌ی حائز اولدقلرینی ، بالاخره عدد باغه تورکیه مکمسك نظر دقته وضعه مساوی اولسیله ، مناسبات خصوصیه وبا تجارتلرنده وکذا دین وعقیدات خصوصیه‌سنده و اجتماعیات عمومیه‌لرنده شون تورکیه نحسبت ایتدکلری لسانلرك استعمالنه سربست اولدقلری خصوصاتی تأمین ایتمکی تورکیه هیئت مرحصه‌سی قبول ایتمدی . تورکه‌دن غیری لسانله متکلم اولان تورکیه تبعه‌سی حضور ایله کلمه لسانلرینی شفاهاً استعمال ایدیلمکلری ایچون قبیلات مناسبه مظهر اولمه‌جقدر . مؤسسات خیریه دینیه وبا اجتماعیه ، مکتبلر و سائر تعلیم و تربیه مؤسساتی خصوصیه‌لرنده ، عرصه اقتدار سائر داخله تورکیه تبعه‌سی حقوقنی جیاً متمتع اولمه‌جقلرنه ، فقط عرصه اقتدارك عهده و نسبت داخله‌ده متکلم اولدقلری شهرلر و قصابه‌لرده مدرسات عمومیه خصوصیه کندیلرینه قبیلات مناسبه ارائ ایدیله‌جکدر .

عرصه اقتدارك حقوق عائله و احکام شخصیه‌لرینه متعلق مسائل ، یالکز حق مداکره‌یه نصب اولنمشدر . زیرا اقتدارك تورکیه‌ده کندیلرنی دیکر تورکه تبعه‌سنه مساوی ، موقعده کوله‌رمقله براور ، توفیق حرکت ایله‌که دوام ایده‌جکلری عرض و تادات ایله و خصوصیله ضمائل تألیف ، حالة کلمه‌سی مؤمن تأمینات وافی ایلمشدر .

حقوق عائله و احکام شخصیه متعلق اولدقلری تورکه‌دکی عرصه اقتدارده موجود اولان عرف و عادات درجهٔ شمولی تعیین ایچون مذهب اساسیه‌سی حقوق اولان مداکراتی تعقیب ایتمکلکی اولمادیغندن ، وقوعه‌جك تبعه‌سی تابع توجیهیون ساحهٔ مناسبتی پك صغیر درجه‌ده توسیع معادل اولدیغندن مربوط روزنامه‌لرنی مذهبسندکی حکام قبول صورتیله انعقاد ایتمکی تسبیب ایتدکدن و قرار بالاده ایدیلدیکی اوزره اولان اساسه ، و تورکیه حکومتك عرصه اقتدارك عرف و عادتلرینه توفیقاً و مادون نظیره مساعد احکام صادرینی بالذات تراقب ایتمکی قبول ایدیکنه مبنی اتفاق ایلمشدر .

بناءً علیه و احکامت تورکیه حکومتی یه علاقه‌دار اقتدارون هر برینك عدد وی عقد ایدیله‌جك مرکز خصوصی توجیهیونر طرفندن تنظیم اولنمسی ، احتلاق وقوعه‌ده تورکه حکومتیه جمیع اقوام عثمانی طرفندن منتخب ارکان حکم‌ك تعیین ایدیله‌جکی توجیهیونك داخلنده نظر اولنمشدر . وعلیهذا ، عرصه اقتدارك درجه‌ده علاقه‌دار اولان احکامك نظامی ایچون ، هردولو تأمینات ویلمسی ، وتورکیه حکومتك حقوق مدنیه‌سنی عموماً عرصه اقتدار و خصوصه استعمال ایدیله‌جکی امنه ایدیلمشدر .

اقتدارك جامعه شغل احکامك جمیع اقوامك نصب کمالنه وضع ایدلمسی ، ویو مادهلرده صنعت هر احتلاطك پیدا اولمامسی حائز عرصه بین الملل عدالت محکمهٔ دائمه‌سنه توضیح ایدلمسی تورکیه حکومتی جامعه قبول ایتمکدر .

اقتدارده عقد جمایرك تطبیقی دعاکملی وصورده تأمین ایچون جمیع اقوامك وکلای مخصوصه‌لرینك نظامنامه ویو وظیفه‌لری ایله ایدیلمسی تورکیه حکومتك قبول ایتمسیله تورویا ایدوك ، عقد ، عرصه‌ده بولنان

۱۹ نومرولی ضبطنامه یه لاحقه

برنجی قومیسیون رئیسی لورد کورزون ، اقلیتلر نامی قومیسیونی رئیسی موسیو مونتاییا طرفندن تقدیم اولنان لایحه

لوزان ، ۷ کانون ثانی ۱۹۲۳

رئیس افندی ،

اقلیتلرك حمایه مسئله سی تدقیق ایچك اوزره برنجی قومیسیونك تأسیس ایتدیکی نامی قومیسیونه اوزون و زحمتلی صاحادن صکره ، کمیته موضوع بولنان قاطعلی برقسمی حقنده ائتلاف ایده بیلدی ، فقط بعض خطارده نظامی ایدن اختلافات بی مساعیسی تسهیل مجبور اولدی ، بر صورتله که نمی ایتدیکمز ورد توافق طی ایتدیکمز وجهله ، مذاکره ایتدیکمز و ابتدای مذاکره کلمه تقرر ایدن پروغرامه داخل بولنان باجله مواد حقنده ائتلاف قطعی حصولی منتر اولدیغی برنجی قومیسیونه بر لایحه تقدیمی تمکن اولدیغی ، کرك اقلیتلرك حمایه سنه (لاحقه ۱) متعلق احکامه ، کرك عمو عمومیه (لاحقه ۲) متدائر بیانناممه مائد اولوب ائتلاف ایدیلان و هنوز حل اولنمیان خطارك بر وجه زیر آتیده ذات آصیلانه لرینه عرض ایله کسب شرف ایلرم .

۱ ـ حل ایدیلان مسائل

نامی قومیسیونك نظر دقته وضع اولنان ایکی مسئله اساسیه ، اقلیتلرك حمایه سی ایچون تعیین ایده جکمز احکامك هانکی رمز ، اشتمامه تطبیق ایجاب ایده جکی تعیین ایچك مسئله سی اولدی . بو مسئله حقنده نامی قومیسیونده و ائتلاف عضای آراسنده اقلیتلرك حمایه سنه متعلق احکامدن اکثریتك مقاومتی نتیجه سنده استحصال ایده بیلدیکی حالده ، بو مسئله حقنده اتحاد اولدقدن صوکره بعض تسویه لرك ایچه یه بالطبع مجبوریتی حس ایدیلور ، زیرا ، حقیقت حالده ، بو کیفیت مساعیمزك خطهٔ اساسیه سنی تشکیل ایلکده در .

اقلیتلرك حمایه سنه مائد احکامك تورکیه ده ساکن اولان عرق ، لسان و دین اقلیتلرینك ، مسلمان اقلیتلر دخی داخل اولمق ، کافه سنه تطبیق حقنده اوزون و مذاکره اجراسندن صکره ، نامی قومیسیون ، شمولی عمومی اولان و مادهٔ اولیه توفیقاً (مربوط پوزمك ؟ نمی مادهسنه مراجعت) تورکیه نك ولادت ، ملیت ، لسان ، عرق و دین عرق اولنمسزین بتون سکنه سنه حیاة تامه و کامله و برابر حقوق مدنیه ایده جکی ، و یه بو مادهٔ اولیه احالیسنك جهته عرق و مذهب و اعتقادك سرایتجه اجراسی حقنه مالك اولدیغی تأمین ایتدیکی نظر دقته آلمرق نامی قومیسیون ؛ احکام مذکوره نك تطبیقی غیرمسلم اقلیتلره حصر ایده بیله جکی ذهابنه جلدی ، تورکیه بر مصریك و ترقی طرفنه سلوك ایچك عزم صمیمی و قطعیسی اظهار ایتدیکندن ، و آنك

نیاتنه تماماً اعتماد ایتمك محق اولدیغندن ، موجودیتلریله مساعیلرینك امنیتنی کافل اوله‌جق تأمیناتی تورکیه دولتنك یکی تشکیلاتنده بوله‌جق اولان مسلمان اقلیتلره حمایه‌نك تشمیلنی طلب ایتمکده اصرار ایدیله‌میه‌جکنه تالی قومیسیون ذاهب اولدی .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی طرفندن قبول اولنوب اشبو لایحه‌یه ربط ایدیلان ماده‌لرده ، اقلیتلره عائد اوله‌رق متفقلرك دیکر آوروپا دولتلریله عقد ایتدیکی معاهده‌نامه‌لرده‌کی اساساته توفیقاً ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، غیرمسلم اقلیتلرك مسلمانلرك عینی حقوق ملکیه و سیاسیه‌یی حائز اولملرینی ، بلاتفریق مذهب بالجمله تورکیه سکنه‌سنك نظر قانونده مساوی اولمسنی ، مناسبات خصوصیه ویا تجاریه‌لرنده وکذا دین ومطبوعات خصوصاتنده و اجتماعیات عمومیه‌لرنده بتون تورکیه تبعه‌سنك ایستدکلری لسانلری استعمالده سربست اولملری خصوصاتنی تأمین ایتمکی تورکیه هیئت مرخصه‌سی قبول ایتدی . تورکجه‌دن غیری لسانله متکلم اولان تورکیه تبعه‌سی حضور محاکمده لسانلرینی شفاهاً استعمال ایده‌بیلملری ایچون تسهیلات مناسبه‌یه مظهر اوله‌جقلردر . مؤسسات خیریه ، دینیه ویا اجتماعیه ، مکتبلر و سائر تعلیم و تربیه مؤسساتی خصوصلرنده ، غیرمسلم اقلیتلر سائر بالجمله تورکیه تبعه‌سی حقوقندن عیناً مستفید اوله‌جقلر ، فقط غیر مسلم اقلیتلرك مهم بر نسبت داخلنده متمکن اولدقلری شهرلر و قضالرده تدریسات عمومیه خصوصنده کندیلرینه تسهیلات مناسبه ابراز ایدیله‌جکدر .

غیر مسلم اقلیتلرك حقوق عائله و احکام شخصیه‌لرینه متعلق مسائل ، پك عمیق مذاکراته سبب اولمشدر . زیرا اقلیتلرك تورکیه‌ده کندیلرینی دیکر تورکیه تبعه‌سیله مساوی بر موقعده بولندیرمقله برابر ، توفیق حرکت ایتمکه دوام ایده‌بیله‌جکلری عرف و عادات ایله بو خصوصك غیرقابل تألیف بر حاله کله‌مامسنی مؤمن تأمینات بولمق ایجاب ایلمشدر .

حقوق عائله‌یه و احکام شخصیه‌یه متعلق اوله‌رق تورکیه‌ده‌کی غیر مسلملرده موجود اولان عرف و عادتك درجهٔ شمولنی تعیین ایچون ماهیت اساسیه‌سی حقوق اولان مذاکراتی تمدید ایتمك ممکن اولمادیغندن ، وبو تمدیدك نتیجه‌سی تالی قومیسیونك ساحهٔ مساعیسنی پك فضله درجه‌ده توسیعه معادل اوله‌جغندن مربوط پروژه‌نك آلتنجی ماده‌سنده‌کی حکمی قبول صورتیله ائتلاف ایتمکی تنسیب ایتدك . بو قرار بالاده ایضاح اولنان اسبابه ، و تورکیه حکومتنك غیر مسلم اقلیتلرك عرف و عادتلرینه توفیقاً بو ماده‌یی تنظیمه مساعد احکام جدیده‌یی بالذات ترتیب ایتمکی قبول ایلدیکنه مبنی اتخاذ ایدلمشدر .

بناءً علیه بو احکامك تورکیه حکومتی ایله علاقه‌دار اقلیتلردن هر برینك مساوی مقدارده ممثللرندن مرکب خصوصی قومیسیونلر طرفندن تنظیم اولنمسی ، اختلاف وقوعنده تورکیه حکومتیله جمعیت اقوام مجلسی طرفندن متفقاً برحکم علی‌الحکم تعیین ایدلمسی تالی قومیسیونجه تکلیف اولنمشدر . بو صورتله ، غیرمسلم اقلیتلری بو درجه‌ده علاقه‌دار ایدن احکامك تنظیمی ایچون ، هردرلو تأمینات بوله‌جغنی ، وتورکیه حکومتنك حقوق حاکمیتنی تماماً محافظه ایله برابر بو خصوصه اشتراك ایده‌بیله‌جکنی امید ایدییورز .

اقلیتلرك حمایه‌سنه متعلق احکامك جمعیت اقوامك تحت کفالتنه وضع ایدلمسی ، وبو ماده‌لردن منبعث هر اختلافك بین‌الملل ماهیتی حائز عدیله بین‌الملل عدالت محکمهٔ دائمه‌سنه تودیع ایدلمسی تورکیه حکومتی نهایت قبول ایتدی .

اقلیتلره عائد تدابیرك تطبیقنی دها مکمل بر صورتده تأمین ایچون جمعیت اقوامك بر ممثل مخصوصنك استانبولده اقامت وبو وظیفه‌یی ایفا ایده‌بیلمسنی تورکیه حکومتنك قبول ایتمسنی آرزو ایدردك . فقط ، هرنه‌قدر یونان

۱۹ نومبر ولی ضبطنامه‌یه لاحقه

برنجی قومیسیون رئیسی لورد کورزون‌ه ، اقلیتلر تالی قومیسیونی رئیسی موسیو مونتانیا طرفندن تقدیم اولنان لایحه

لوزان ، ۷ کانون ثانی ۱۹۲۳

رئیس افندی ،

اقلیتلرك حمایه‌سی مسئله‌سنی تدقیق ایتمك اوزره برنجی قومیسیونك تأسیس ایتدیکی تالی قومیسیون، اوزون و زحمتلی مباحثاتدن صکره ، کندیسنه مودوع بولنان نقاطدن برقسمی حقنده ائتلاف ایده‌بیلدی ، فقط بعض نقطه‌لرده نظاهر ایدن اختلافاته مبنی مساعیسنی تعطیله مجبور اولدی ، بر صورتله که تمنی ایتدیکمز وبر آره‌لق طل‌ایتدیکمز وجهله ، مذاکره ایتدیکمز و ابتدای مذاکراتده تقرر ایدن پروغرامه داخل بولنان بالجمله مواد حقنده ائتلاف قطعی حصولنی مشعر اوله‌رق برنجی قومیسیونه بر لایحه تقدیمی ممکن اوله‌مادی . کرك اقلیتلرك حمایه‌سنه (لاحقه ۱) متعلق احکامه ، کرك عفو عمومیه (لاحقه ۲) متداثر بیانناممه‌یه عائد اولوب ائتلاف ایدیلان و هنوز حل اولنه‌میان نقطه‌لری بروجه‌زیر آتیده ذات آصیلانه‌لرینه عرض ایله کسب شرف ایلرم .

۱ ــ حل ایدیلان مسائل

تالی قومیسیونك نظر دقته وضع اولنان ایلك مسئله اساسیه ، اقلیتلرك حمایه‌سی ایچون تعیین ایده‌جکمز احکامك هانکی زمرهٔ اشخاصه تطبیق ایجاب ایده‌جکنی تعیین ایتمك مسئله‌سی اولدی . بو مسئله حقنده تالی قومیسیونده بر ائتلاف عقدی آتیده اقلیتلرك حمایه‌سنه متعلق احکامدن اکثرینك مناقشه‌سی نتیجه‌سنده استحصال ایدیله‌بیلدیکی حالده ، بو مسئله حقنده اتخاذ اولنان صورت تسویه‌دن بحث ایتمکله ایشه باشلامق مجبوریتی حس ایدیور ، زیرا ، حقیقت حالده ، بو کیفیت مساعیمزك نقطهٔ اساسیه‌سنی تشکیل ایلمکده‌در .

اقلیتلرك حمایه‌سنه عائد احکامك تورکیه‌ده ساکن اولان عرق ، لسان و دین اقلیتلرینك ، مسامان اقلیتلر دخی داخل اوله‌رق ، کافه‌سنه تطبیقی حقنده اوزون بر مذاکره اجراسندن صکره ، تالی قومیسیون ، شمولی عمومی اولان بر ماده‌یه توفیقاً (مربوط بروژه‌نك ۲ نجی ماده‌سنه مراجعت) تورکیه‌نك ولادت ، ملیت ، لسان ، عرق وباه‌دین فرق اولمقسزین بتون سکنه‌سنه حمایهٔ تامه و کامله ویرمکی تعهد ایده‌جکی ، و بنه بو ماده ایله اهالیسنك جمله‌سنه هر دین و مذهب و اعتقادك سربستجه اجراسی حقنه مالك اولملرینی تأمین ایتدیکی نظر دقته آلنرق تالی قومیسیون ؛ احکام مذکورهٔ تطبیقی غیرمسلم اقلیتلره حصر ایده‌بیله‌جکی ذهابنده بولندی . تورکیه بر عصریلك و ترقی طریقنه سلوك ایتمك عزم صمیمی و قطعیسنی اظهار ایتدیکندن ، و آنك

نیاتنه تماماً اعتماد ایتمك محق اولدیغندن ، موجودیتلریله مساعیلرینك امنیتی کافل اولهجق تأمیناتی تورکیه دولتنك یکی تشکیلاتنده بولهجق اولان مسلمان اقلیتلره حمایهنك تشمیلی طلب ایتمکده اصرار ایدیلهمیهجکنه تالی قومیسیون ذاهب اولدی .

تورکیه هیئت مرخصهسی طرفندن قبول اولنوب اشبو لایحهیه ربط ایدیلان مادهلرده، اقلیتلره عائداولهرق متفقلرك دیکر آوروپا دولتلریله عقد ایتدیکی معاهدهنامهلردهکی اساساته توفیقاً ، تورکیه هیئت مرخصهسی ، غیرمسلم اقلیتلرك مسلمانلرك عینی حقوق ملکیه و سیاسیهیی حائز اولملرینی ، بلاتفریق مذهب بالجمله تورکیه سکنهسنك نظر قانونده مساوی اولمسنی، مناسبات خصوصیه ویا تجاریهلرنده وکذا دین ومطبوعات خصوصاتنده و اجتماعیات عمومیهلرنده بتون تورکیه تبعهسنك ایستدکلری لسانلری استعمالده سربست اولملری خصوصاتی تأمین ایتمکی تورکیه هیئت مرخصهسی قبول ایتدی. تورکیهدن غیری لسانله متکلم اولانتورکیه تبعهسی حضور محاکمده لسانلرینی شفاهاً استعمال ایدهبیلملری ایچون تسهیلات مناسبهیه مظهر اولهجقلردر . مؤسسات خیریه، دینیه ویا اجتماعیه ، مکتبلر و سائر تعلیم و تربیه مؤسساتی خصوصلرنده ، غیرمسلم اقلیتلر سائر بالجمله تورکیه تبعهسی حقوقدن عیناً مستفید اولهجقلر، فقط غیر مسلم اقلیتلرك مهم بر نسبت داخلنده متمکن اولدقلری شهرلر و قضالرده تدریسات عمومیه خصوصنده کندیلرینه تسهیلات مناسبه ابراز ایدیلهجکدر .

غیر مسلم اقلیتلرك حقوق عائله و احکام شخصیهلرینه متعلق مسائل ، پك عمیق مذاکراته سبب اولمشدر . زیرا اقلیتلرك تورکیهده کندیلرینی دیکر تورکیه تبعهسیله مساوی بر موقعده بولندیرمقله برابر ، توفیق حرکت ایتمکه دوام ایدهبیلهجکلری عرف و عادات ایله بو خصوصك غیرقابل تألیف بر حاله کلهماسنی مؤمن تأمینات بولق ایجاب ایلمشدر .

حقوق عائلیه و احکام شخصیهیه متعلق اولهرق تورکیهدهکی غیر مسلملرده موجود اولان عرف و عادتلرك درجهٔ شمولی تعیین ایچون ماهیت اساسیهسی حقوقی اولان مذاکراتی تمدیداتمك ممکن اولمادیغندن، وبوتمدیدك نتیجهسی تالی قومیسیونك ساحهٔ مساعیسنی پك فضله درجهدهتوسیعه معادل اولهجغندن مربوط پروژهنك آلتنجی مادهسندهکی حکمی قبول صورتیله ائتلاف ایتمکی تنسیب ایتدك. بو قرار بالاده ایضاح اولنان اسبابه ، و تورکیه حکومتنك غیر مسلم اقلیتلرك عرف و عادتلرینه توفیقاً بو مادهیی تنظیمه مساعد احکام جدیدهیی بالذات ترتیب ایتمکی قبول ایلدیکنه مبنی اتخاذ ایدلمشدر .

بناءً علیه بو احکامك تورکیه حکومتی ایله علاقهدار اقلیتلردن هربرینك مساوی مقدارده ممثلرندن مرکب خصوصی قومیسیونلر طرفندن تنظیم اولنمسی، اختلاف وقوعنده تورکیه حکومتیله جمعیت اقوام مجلسی طرفندن متفقاً برحکم علی الحکم تعیین ایدلمسی تالی قومیسیونجه تکلیف اولنمشدر. بوصورتله، غیرمسلم اقلیتلرینودرجهده علاقهدار ایدن احکامك تنظیمی ایچون ، هردرلو تأمینات بولهجغی ، وتورکیه حکومتنك حقوق حاکیتی تماماً محافظه ایله برابر بو خصوصه اشتراك ایدهبیلهجکنی امید ایدیبورز .

اقلیتلرك حمایهسنه متعلق احکامك جمعیت اقوامك تحت کفالتنه وضع ایدلمسی ، وبو مادهلردن منبعث هر اختلافك بین الملل ماهیتی حائز عدیله بین الملل عدالت محکمهٔ دائمهسنه تودیع ایدلمسی تورکیه حکومتی نهایت قبول ایتدی .

اقلیتلره عائد تدابیرك تطبیقی دهامکمل برصورتده تأمین ایچون جمعیت اقوامك برممثل مخصوصنك استانبولده اقامت وبو وظیفهیی ایفا ایدهبیلمسنی تورکیه حکومتنك قبول ایلمسنی آرزو ایدردك . فقط ، هرنهقدر یونان

۱۹ ثورولی ضبطنامه لاحقه

برنجی قومیسیون رئیسی لورد کورزونه ، اقلیتلر تالی قومیسیونی رئیسی مو مونتاییا طرفندن تقدیم اولنان لایحه

لوزان ، ۷ کانون ثانی ۲

رئیس افندی ،

اقلیتلرك حمایه‌سی مسئله‌سنی تدقیق ایتمك اوزره برنجی قومیسیونك تأسیس ایتدیکی تالی قومیسیو و زحمتلی مباحثاتدن صکره ، کندیسنه مودوع بولنان نقاطدن برقسمی حقنده ائتلاف ایده‌بیلدی ، نقطه‌لرده تظاهر ایدن اختلافاته مبنی مساعیسنی تعطیله مجبور اولدی ، بر صورتله که تمنی ایتدیکمز ظن‌ایتدیکمز وجهله ، مذاکره ایتدیکمز و ابتدای مذاکراته تقرر ایدن پروغرامه داخل بولنان حقنده ائتلاف قطعی حصولنی مشعر اولهرق برنجی قومیسیونه بر لایحه تقدیمی ممکن اولهمادی و کر حمایه‌سنه (لاحقه ۱) متعلق احکامه ، کرك عفو عمومیه (لاحقه ۲) متدائر بیاننامه‌یه عائد اولو ایدیلان و هنوز حل اولنه‌میان نقطه‌لری بروجه‌زیر آیریجه ذات آصیلانه‌لرینه عرض ایله کسب شرف

۱ ــ حل ایدیلان مسائل

تالی قومیسیونك نظر دقتنه وضع اولنان ایلك مسئلهٔ اساسیه ، اقلیتلرك حمایه‌سی ایچون تعیین ایا احکامك هانکی زمرهٔ اشخاصه تطبیقی ایجاب ایده‌جکنی تعیین ایتمك مسئله‌سی اولدی . بو مسئله حق قومیسیوندہ بر ائتلاف عقدی آنجق اقلیتلرك حمایه‌سنه متعلق احکامدن اکثرینك مناقشه‌سی نتیجه‌سنده ا ایدیله‌بیلدیکی حالده ، بو مسئله حقنده اتخاذ اولنان صورت تسویه‌دن بحث ایتمکله ایشه باشلامق مجبوریتہ ایدیور ، زیرا ، حقیقت حالده ، بو کیفیت مساعیمزك نقطهٔ اساسیه‌سنی تشکیل ایلمکده‌در .

اقلیتلرك حمایه‌سنه عائد احکامك تورکیه‌ده ساکن اولان عرق ، لسان و دین اقلیتلرینك ، مسامان دخی داخل اولهرق ، کافه‌سنه تطبیقی حقنده اوزون بر مذاکره اجراسندن صکره ، تالی قومیسیون ، عمومی اولان بر ماده‌یه توفیقاً (مربوط پروژه‌نك ۲ نجی ماده‌سنه مراجعت) تورکیه‌نك ولادت‌ه لسان ، عرق ویا دین فرق اولمقسزین بتون سکنه‌سنه حمایهٔ تامه و کامله ویرمکی درعهده ایده‌جکی ، و ماده ایله اهالیسنك جمله‌سنه هر دین و مذهب و اعتقادك سربستجه اجراسی حقنه مالك اولمالرینی تأمین ا نظر دقته آلهرق تالی قومیسیون ؛ احکام مذکوره‌نك تطبیقی غیرمسلم اقلیتلره حصر ایده‌بیله‌جکی ذه بولندی ، تورکیه بر عصریلك و ترقی طریقنه سلوك ایتمك عزم صمیمی و قطعیسنی اظهار ایتدیکندن ، و

ویونانستان اهالیسنه تشمیلی تکلیف ایتمشیدی . فقط تورکیه هیئت مرخصه‌سی اثنای حربده مستلزم مجازات افعالی ارتکاب ایتمش اولان تورکیه سکنهٔ مسلمه‌سنه قارشی قوانینك تعیین ایتدیکی جزالری ویو بابده حکم ویرمك حقنی تورکیه حکومتنه حصر ایتمك آرزوسیله ، عفوعمومینك تورکیه‌نك غیرمسلم سکنه‌سنه تحدیدنده اصرار ایتدی ویواصراره دوام ایدیور .

دیکر طرفدن، حرکت عسکریه‌لرینه متعلق افعال ایچون تورکیه‌نك سکنهٔ مسلمه‌سنك ویونانستانك سکنهٔ غیرمسلمه‌سنك عفو عمومیدن خارج طوتلمه‌سنی ذات اصیلانه‌لرینك ریاست ایتدیکی قومیسیوندن طلب ایتمك حقنی یونان هیئت مرخصه‌سی محافظه ایتدی . رفیقلرم وبن ، قبولی طلب ایتمکدن فارغ اولمادیغمز ، واغراض سیاسیه‌یی تسکین ایتمك لزومنه مستند تسکین اساسات عمومیه‌سنه مخالف عد ایتدیکمز بوطلبه قارشی اعتراض ایتدك .

کذا ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، وقایع سیاسیه وعسکریه‌یه عائد حقوق عمومیه جنایات وجرائمی عفو عمومی بیانامه‌سنه ادخالدن استنکاف ایتدی .

دها شمولی اولان اسرای حربك مبادله‌سنه عائد مسئله ایله علاقه‌دار اولمق اعتباریله ، اسرای حربیه‌یه متعلق بی‌لنان عفو عمومی مسئله‌سی ، الیوم متفقین متخصصین عسکریه‌سی طرفندن تدقیق ایدلمکده‌در .

فرانسه هیئت مرخصه‌سی ، تورکیه ایله متفقار آره‌سنده جریان ایدن حرکات حربیه ساحه‌سنده تورکیه‌یه عسکری ویاسیاسی معاونتده بولندقلرندن طولایی محکوم بولنان، فرانسه‌نك مستملکاتی وتحت حمایه وتملکنده بولنان اراضی‌ده داخل اولهرق ممالکنده‌کی سکنهٔ مسلمه ایچون بر عفو عمومی قبول ایدلمك امکانی حقنده قید احترازی درمیان ایتدی .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی بوحکمی قبول ایتمدی وبالجمله تبعهٔ مسلمه‌لری حفنده دول‌متفقه طرفندن برعفو عمومی اعلانی طلبده اصرار کوسترمدی .

عفوعمومی مسئله‌سنده هنوز موجود اولان اختلاف نقطه‌لری ایشته بونلردر . فقطمحاربه سبیله طاغلمش اولان عائله‌لری بر آرایه طوپلامق ایچون متفقارك همتیله‌استحصال اولنان نتیجهٔ حسنه کیفیت مهمنده شایان تمنویت برائتلاف عقد ایدیله بیلدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، اتخاذ اولنمش اولان مقررات علیهنه ایلروده واقع اولهجق ادعالری برهلال احمر مرخصیله برصلیب احمرمرخصندن مرکب برقومیسیونك نظر دقتنه وضع ایتمك شرطیله ، بونتیجه‌یی قبوله موافقت ایتدی .

متقابلاً مساعدتده بولنمق‌صورتیله حرکت اولوندیغی‌تقدیرده بزه‌تودیع ایدلمش اولان بالجمله مسائل‌حقنده برائتلاف تام تأسیسنه مانع اولهجق مشکلاتدن برقاچنی بلکه ازالهیه مانع اولهبیلیردك قناعتندهیم . بکا ابذال ایتدکلری قیمتلی معاونتلرندن طولایی صورت مخصوصه‌ده تشکر ایتمك ایستدیکم متفقاره منسوب رفیقلرم ، حل ایتدیکمز دیکر مسائل مشکلهنك حلنده یاردقلری کبی ، ظهور ایدن موانعدن برقاچنك اقتحامنه دخی البت یاردم ایده‌بیلیرلردی .

اقلیتلرتالی قومیسیونی مرخصاری ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی بوجلسه‌ده حاضر بولنمدن استنکاف ایتمش اولمقله برابر، بعض عرقی زمره‌لرك ممثللرینی قبول وطلبلرینی استماع ایتمکدن استنکاف ایده‌میه‌جکلری قناعتنده بولندیلر . . . . . .

اولا ارمنی ، مؤخراً آثوری ـ کلدانی ممثللرینی ، بلغار هیئت مرخصه‌سنی ، ونهایت ایکی تراکیانك

هیئت مرخصه‌سی تورکیه ایچون تعیین ایدیله‌جك جمعیت اقوام ممثلك وظیفه‌سنك عینی ایله‌دیکر بر جمعیت‌اقو ممثلك‌ده اورایه اعزامی کندی حسابنه اوله‌رق قبوله متمایل کورونديکی حالده ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی حکمی قبول ایده‌مه‌مشدر .

جمعیت اقوام، بالخاصه اقلیتلره متعلق احکامك کفیلی اولدیغندن ، وتورکیه صلحك عقدندن صکره جمعیت داخل اولق آزروسنی اظهار اظهار ایتدیکندن ، حکومت مشارالیهانك اقلیتلره قارشی واقع اوله‌جق تعهداتی اخلال ماهیتده عد ایدیله‌بیله‌جك هیچ برشیئه تشبث ایتمه‌جکی کیفیتی، بذاته، بزه تأمین ایده‌بیله‌جکی جهتله تالی قومیسیون بو نقطه‌ده اصرار ایده‌میه‌جکی قناعتنده بولنمشدر .

ب — حل ایدلیان مسائل

کافهٔ مسائلده بر ائتلاف تام زمینی بولق ایچون تورکیه هیئت مرخصه‌سنی اقناع ایتمك خصوصنده مختلف هیئتلرك ابراز ایتدیکی بالجمله مساعیه رغماً ، خدمت عسکریه ایله عفو عمومی مسائلنده تماماً ائتلاف مع‌التأسف ممکن اولهمامشدر .

برنجی مسئله‌ده ، تورکیه‌نك حقوق حاکیتی و بالجمله تبعه‌سنك نظر قانونده مساواتی ، پك اوزاقدن‌بیله، اخلال ایدرکی کورینه‌بیله‌جك هیچ برخصوصك اقلیتلره عائدماده‌لره درج ایدلمامسی حقنده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك آرزو اظهار ایتمسنه میدان براقمسزین اقلیتلر ایچون درحال فقرهٔ مخصوصه درجنی، یعنی بر رسم تأدیه‌سی مقابلنده خدمت عسکریه‌دن معفویتلرینی طلبدن فراغت ایتمشدك . جمعیت‌اقوام مجلسیله بالاتفاق بومسئله‌نك تدقیقی قبول ایتمسی تورکیه هیئت مرخصه‌سنه تکلیف ایلکله اکتفا ایلمشدك ، زیرا ، بو صورتله ، طلبمزك هیچ برغایهٔ سیاسیه‌سی اولمایوب تورکیه‌ده‌کی اقلیتلرك وضعیتندن متولد شرائط مخصوصه‌دن ملهم بولندیغنه تورکیه قناعت کتیره‌بیلیردی. فقط تورکیه هیئت مرخصه‌سی، بوخصوصده شایان‌تمنویت برجواب اعطاسنی مناسب‌عد ایتمدی. واقلیتلر لهنه خدمت عسکریه‌دن معفویت ماده‌سنه متعلق اولان متفقلرك هر تکلیفنك ساده‌جه کیری آلنمسنی طلب ایتمکله اکتفا ایتدی . مع مافیه شایان دقتدرکه ، اکر تورکیه حکومتی مسلمانلری ـ قسماً ویا تماماً ـ خدمت عسکریه‌دن عفو ایدرسه ، بومنفعتی عینی شرائطله ، بالجمله تورکیه تبعه‌سنه‌ده بخش ایده‌جکنی تورکیه هیئت مرخصه‌سی قطعی صورتده بیان ایتدی .

عفوعمومیه کلنجه ، تالی قومیسیون معاهدنك اجزای متممه‌سندن اولان احکام ایله بو مسئله‌یی حل ایتمیوب ، بلکه عقد ایدیله‌جك معاهده‌نك جزؤ متممی اوله‌رق معاهدهٔ مذکوریه ربط ایدیله‌جك علاقه‌دار بالجمله دولتلرك مشترك بیاننامه‌سی طریقیله حل‌حقنده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك آرزوسنی تطمین ایتمك موافق اولدیغی مطالعه‌سنده بولندی . بوطرز حرکت هرعفو عمومی اعلاننك تضمن ایتدیکی صفت حاکیته حقیقت حالده دها موافق اولور .

مع مافیه مذکور بیاننامه‌یه ویریله‌جك شکل حقنده ائتلاف حاصل اولمغله برابر ، بر طاقم نقطه‌لر الیوم مختلف فیه قالدی . یوکسك درجه اخلاق قواعده مستنداً ، بو قدر اوزون سنه‌لر امتدادنجه مصائب حربك شدتله‌حکم سوردیکی واحتراصات سیاسیه‌نك وجدان افراده یالکز واسع وعاقبت اندیش برمرحمت سایه‌سنده ازاله ایدیله‌بیله‌جك آثار براقدیغی اقطارده دول متفقه هیئت مرخصه‌سی عفو عمومینك بلاتفریق بالجمله تورکیه

بالاده عرض ایتدیکم وجهله ، تورکیه‌دهکی اقلیتلرك حمایه‌سنه متعلق مسائلی تالی کومیسیونمز شایان تمنویت برصورتده همان تماماً حل ایتمکه موفق اولمشدر . بو جهت ، جمله‌مزك برفکر ائتلاف داخلنده ، و بوراده بتون افکارمزه حاکم بولنان صلحه طوغری یکی برآدیم آتمق آرزوی قوی و صمیمیسیله متحسس اولهرق تعقیب ایتدیکمز مساعیی اکمال ایتمه‌مز مشکل اولمایه‌جغی امیدنده بولنمقلغمزه مساعددر .

امضا

مونتانیا

مهاجرلری قومیته‌سنك ممثللرینی قبول ایتدك . تالی قومیسیونك صوك جلسه‌سنده ، بو ممثللرك بزه بحث ایتدکلری مسائلی تورکیه هیئت مرخصه‌سنك نظر اطلاعنه وضع ایتمکی وظیفه عد ایتدم . ذاتاً مساعیمزك بدایتنده مذکور هیئت مرخصه‌یه اقلیتلرك حمایه‌سنه عائد مسائل مختلفه جدولنی (بو جدول ، مساعیمزه اساس تشکیل ایتدی) تودیع ایتدیکم صره‌ده ، بو نقطه‌لر حقنده ائتلاف ایتمکله وظیفه‌مزك ختام بولمش عد ایدیله‌میه‌جکنی ، ودیکر مسائل مهمه‌نك تذکری ایجاب ایتدیکنی صراحةً بیلدیرمشدم . تورکیه‌ده ارمنی اهالینك ساکنانه برصورتده موجودیتنی صورت قطعیه‌ده تأمینه صالح برچارهٔ حل بولنمسنی هر مملکت افکارینك لوزان قونفرانسندن بکله‌دیکی خصوصنه تورکیه هیئت مرخصه‌سنك اك جدی نظر دقتنی بو صورتله جلب ایتدم . بو طرز تسویه‌نك (کرك الیوم تورکیه‌ده بولنان کرك ممالك اجنبیه‌ده حال حاضرده متفرق بر صورتده یاشایان) ارمنیلرك ، جمعیت اقوامله متحداً تورکیه حکومتنك تورکیه اولکاسنده بالذات انتخاب ایده‌بیله‌جکی برمحلده تمرکز واجتماع ایتملرینه مساعده ایتمسی مقتضی اولان تورکیه حکومتیله عقد اولنه‌جق برائتلافده بولنه‌بیله‌جکنی ارائه ایتدم . بو طرز تسویه‌نك تورکیه حاکمیته وتورك حکومتنك اك نازك عزت نفسنه خلل ایراث ایتمدکدن بشقه ، جهان افکار عمومیه‌سنی تطمین ایده‌بیله‌جکنی وتورکیه‌نك ترقی وعصریلشمك طریقنه کیرمك مقصد حقیقیسنی اثبات ایده‌جکنی ایضاح ایتدم . بو طرز تسویه ، دیکر طرفدن ، بو کونه قدر بودرجه‌ده مصیبتی موجب اولان وقدرت عثمانیه‌نك دوچار ضعف اولمسی اسبابندن برینی تشکیل ایدن وعرق ودینه تعلق ایدن اسکی مسائلك قطعی اوله‌رق حل ایدلمسنی انتاج ایلمش اولوردی . حرب اثناسنده کندیلرینه دشمن اولمایوب متفق اولان دولتلردن دیکر اقلیتلر ایچون مثلا رونه‌نلر لهنه چه‌قوسلوواق دولتیله تقرر ایدن تدابیر مثللو ، دها آغیر و ادارهٔ عمومیه قواسنك دها زیاده تحدیدینی مؤدی احکامك قبولنی متفقلرك طلب ایتمش اولدقلرینی علاوه ایتدم . ارمنی یوردینك اداره‌سی ایچون وضع ایدیله‌جك احکامك خطوط عمومیه‌سنك تالی قومیسیونمزده تدقیق ایدلمسنی ، ویوردك محلی انتخاب اولندقدن صکره ، تفرعاتنك‌ده جمعیت اقوامله متحداً وبالذات تورکیه حکومتنجه قرارلشدیرلمسنی تکلیف ایتدم . آثوری ـ کلدانیلرك تورکیه اولکاسنده معین بر نقطه‌ده طوپلانه‌رق تورکیه اداره‌سی آلتنده عرق و عادتلرینی محافظه ایتملرینه مساعد احکامك عینی فکرله تدقیق ایدلمسنی‌ده تکلیف ایتدم . نهایت ، حکومات عائده‌لرینك ، حربلر نتیجه‌سنده ترك ایتدکلری یوردلرینه عودت ایده‌بیلملری مقصدیله غربی تراکیا وشرقی تراکیا بلغار اهالیسنی قطعی صورتده تسکین ایتمکه معطوف اوله‌رق بزه تأمینات قطعیه ویرملرینی یونان هیئت مرخصه‌سیله تورکیه هیئت مرخصه‌سندن مصراً طلب ایتدم . بو اهالینك عودت ایتمسی خصوصنك جمعیت اقوامله ویاخود تورکیه ویونانستانك ، سکون عمومی‌یه مقتضی اولان بو مساعیده کندیلرینه معاونت ایتمك آرزو ایده‌جکلری بین الملل انسانیتپرور جمعیتلرله بالائتلاف ترتیب ایدلمسنی تکلیف ایتدم .

یونان حکومتنك بالقان حربلرندن اول یرلشمش اولان بلغار اهالینك غربی تراکیایه عودتنه مانعه ایقاع ایتمیه‌جکنی ، فقط بو قطعه‌نك بلغار حاکمیتی آلتنده بولندیغی اثناده اورایه کلوب توطن ایدن بلغار عناصرینك عودتنه مساعده ایتمك نیتنده اولمادیغنی ، زیرا بو مهاجرتی غایهٔ سیاسیه‌یه معطوف عد ایتدیکنی یونان هیئت مرخصه‌سی بیان ایتدی . مع‌مافیه تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، کرك ارمنیلر ، کرك آثوری ـ کلدانیلرله بلغار اهالی حقنده بالجمله سؤاللره فاشی بونلرك مسموع اولمایه‌جغنی قطعی وصریح صورتده بیلدیرمکله مقابله ایلدی .

بناءً علیه ، حل ایدیله‌جك مسائله متعلق اوله‌رق ائتلاف ایدیله‌بیله‌جك اساساتی تعیینه صالح برزمین ائتلافك آنجق قومیسیونده کشف ایدیله‌بیله‌جکی امیدیله ، تحت ریاست اصیلانه‌لرنده بولنان برنجی قومیسیونه بو ماده‌یی تماماً تودیعدن بشقه بزه یاپه‌جق برشی قالمامشدر .

خصوصنده وکرك اجتماعات عمومیه هر هانکی ولسی استعمال ایتسه قارشی هیچ رقیدوضع ایدیله مکدر. لسان رسمی موجود اولمق براور ، تورکجه دن غیری لسان ایله متکلم اولان تورك تبعه سنه قارشی محکمه لرده کندی لسانلرینی شفاهی صورتده استعمال ایده بیلمکلری ضمننده تسهیلات مناسبه ابراز اولنه جقدر .

ماده : ٤

هرمسلم الفیتلره منسوب اولان تورك تبعه سی حقوقاً و فعلاً دیکر تورك تبعه سیله تطبیق ایدیلن جمیع معامله وحمیی تأبع اولمغه مستحق اولمقدر . و بالخاصه مصرفلری کندیلرینه عائد اولمق اوزره هرنوع مؤسسات خیریه ، دینیه ویا احتیاجیه ، هرنوع مکتب و سائر مؤسسات تعلیم وتربیه تأسیس، اداره و مراقبه ایتمك و دوائرده کندی لسانلرینی سربستجه استعمال و آیین دینلرینی سربستجه اجرا ایتمك خصوصلرنده مساوی رخصه مالك اولمقدرلر .

ماده : ٥

قضایات عمومیه خصوصنده ، تورکیه حکومتی ، هرمسلم تبعه سنك مهم درجه دن داخلده متکن اولدقلری شهرلر وقصابه ده تورك تبعه سنك چوخلرینك ابتدائی مکتبلرده کندی لسانلرینه تحصیل اجرایی تأمین خصوصنده تسهیلات مناسبه ابراز ایده جکدر . بوحکم تورکیه حکومتنك مذکور مکتبلرده تورك لسانك تدریسی ضروری قیلدیغه تابع اولیه جقدر .

هرمسلم الفیتلره منسوب تورك تبعه سنك مهم نسبتده موجود اولدقلری شهرلرده ویا قصابه ده دولت بودجه سی، بلدیه وسائر بودجه لر طرفندن تربیه دینیه واجرای خیریه خصوصلرینه واردات عمومیه دن تخصیص ایدیله جك مبالغدن استفاده و تحصیصات اجرای خصوصنده مذکور الفیتلر ممثلاً وصورتده متساوی اولمقدرلر .

مبالغ مذکوره ملاقه دار مؤسساتك صاحب صلاحیت مقامرینه تسویه ایدیله جکدر .

ماده : ٦

تورکیه حکومتی هرمسلم الفیتلرك حقوق مالیه ویا احکام شخصیه لری اقتضاسنده و مسائلك مذکور الفیتلرك عرف وعادتلرینه حل وفصل ایدلمسنه مساعده هرنوع احتمام وسعه موافقت ایدر .

لشو احکام، تورکیه حکومتی ایله علاقه دار الفیتلردن هرنوعتساوی مشاهده ایتمکلرندن مرکب قضیه لرك توجیهنظر طرفندن تنظیم اولنه جقدر. اختلاف وقوعنده تورکیه حکومتی ایله جنب حکومتی بالاتفاق اوروپا حقوقناسلری یاخود متخب وحکم طرفندن فصل ایده جکدر .

تورکیه حکومتی مذکور الفیتلره عائد کلیسالره ، حاوی لره ، مزارلره ، ومائر مؤسسات دینیه هرنوع حمایه یه حائز اولمقدرلر . حمی الفیتلرك حال حاضرده تورکیه ده موجود اولان اوقافده ومؤسسات دینیه وخیریه لرینه هرنوع تسهیلات ومساعدات اعطا اولنه جق، وتورکیه حکومتی بوگی مؤسسات دینیه وخیریه یه یاخود اشخاص ایچون وقیل سائر مؤسسات خصوصیه تأمین ایدلمش اولان تسهیلاته لازمجه همچو برنوع تابع اولمیه جکدر.

۱ نومرولو لاحقه

اقلیتلرك حمایه سنه متعلق
احكام پروژه سی

ماده ۱

تورکیه ، توسعك حدوی داخلیسی مادامکه عمومك امنیتی ، نظم عامه ، اخلاق عمومیه ، قوانین اساسیه شکلنده طاقمی و هیچ قانون ، هیچ نظام و هیچ رسمیه رسمیك تسهیلات واحکامه مخالف وبا مضار اوتاسی وهیچ بر قانون ، هیچ نظام وهیچ رسمیه رسمیك احکامه مذکوره احراز قبول ایتمسی لازم ایدر .

ماده ۲

تورکیه حکومتی ، توك ، ملیت ، لسانی ، عرق وداین تفریق ایتمکسزین تورکیه اهالیسنك کافه حیات وحریتلرینه حمایه ایده و کافه نفس ایچك لازم ایدر .

تورکیه ده متولد اهالیدن اجنبی اصللرلیه وادیان مختلفه یه منسوب اولانلر قانون اولمایان هرهانکی صنعت ، وظیفه یا اختصاصك کرك عمومی وکرك خصوصی صورتده سربستی اجراسی حقنه مالك اولهجقلردر .

هرمسلم اهالیدن ، متولد تورکیه نسبتده تطبیق ایدیلن وتورکیه حکومتی طرفندن مساعدتلیه وبالانتظام مالك اولدقلری ایچون قانونك هرطرفده وبا رفقسنده اتخاذ ایدیلن تدابیر خصوصه قانون شرطیه ، سربستی سیر وحرکتدن وهرنوع تسهیلاتدن استفاده ایدهجکلردر .

ماده ۳

هرمسلم اهالیده مخصوص تورك تبعه سی ، مسلمانلرك استفاده ابتدکاری عین حقوق مدنیه و سیاسیدن استفاده ایدهجکلردر .

تورکیه ده متولد اهالیسی ، دین تفریق ایتمکسزین ، قانون نظرنده مساوی اولهجقلردر .

دین ، اعتقاد وبا مذهب فرق هیچ بر تورك تبعه سنك حقوق مدنیه وسیاسیدن استفاده سنه و بالخاصه خدمات عمومیه قبولنه ، مأموریت و مراتبه نائل اولمق مقصدیله وضایف اجرا ایتمه بر مانع تشکیل ایتمهجکدر .

هرتبعه تورکیه نسبتده کرك مذهبه مخصوص وتخاریجه ، کرك دین ، معلومات وبا هرنوع تشبثات

خصوصنده وکرك اجتماعات عمومیه‌ده هر هانکی برلسانی استعمال ایتمسنه قارشی هیچ برقیدوضع ایدیلیه‌جکدر. لسان رسمی موجود اولمغله برابر ، تورکجه‌دن غیری لسان ایله متکلم بولنان تورك تبعه‌سنه محاکم حضورنده کندی لسانلرینی شفاهی صورتده استعمال ایده‌بیلملری ضمننده تسهیلات مناسبه ابراز اولنه‌جقدر .

ماده : ٤

غیرمسلم اقلیتلره منسوب اولان تورك تبعه‌سی حقوقاً و فعلاً دیکر تورك تبعه‌یه تطبیق ایدیلن عینی معامله وعینی تأمینادن مستفید اولهجقلردر . و بالخاصه مصرفلری کندیلرینه عائد اولمق اوزره هردرلو مؤسسات خیریه ، دینیه ویا اجتماعیه‌یی ، هردرلو مکتب و سائر مؤسسات تعلیم وتربیه‌یی تأسیس، اداره و مراقبه ایتمك وبورالرده کندی لسانلرینی سربستجه استعمال و آیین دینلرینی سربستجه اجرا ایتمك خصوصلرنده مساوی وحقه مالك بولنه‌جقلردر .

ماده : ٥

تدریسات عمومیه خصوصنده ، تورکیه حکومتی ، غیرمسلم تبعه‌نك مهم‌نسبت داخلنده متمکن اولدقلری شهرلر وقضالرده بوتورك تبعه‌سنك چوجقلرینك ابتدائی مکتبلرده کندی‌لسانلریله تحصیل ایتملرینی تأمین‌ضمننده تسهیلات مناسبه ابراز ایده‌جکدر . بوحکم‌تورکیه حکومتنك مذکور مکتبلرده تورك لسانك تدریسنی مجبوری قیلمسنه مانع اولیه‌جقدر .

غیرمسلم اقلیتلره منسوب تورك تبعه‌سنك مهم نسبتده موجود اولدقلری شهرلرده ویا قضالرده دولت بودجه‌سی، بلدیه وسائر بودجه‌لر طرفندن تربیه، دین ویا امرخیرمقصدیله واردات عمومیه‌دن تخصیص‌ایدیله‌جك مبالغدن استفاده و تخصیصات افرازی خصوصنده مذکور اقلیتلر عادلانه برصورتده حصه‌مند اولهجقلردر .

مبالغ مذکوره علاقه‌دار مؤسساتك صاحب صلاحیت ممثللرینه تسویه ایدیله‌جکدر .

ماده : ٦

تورکیه حکومتی غیرمسلم اقلیتلرك حقوق عائله ویا احکام شخصیه‌لری تحتنده بو مسائلك مذکور اقلیتلرك عرف وعادتلرنجه حل وفصل ایدلسنه مساعد هردرلو احکام وضمنه موافقت ایدر .

اشبو احکام، تورکیه حکومتی‌ایله علاقه‌دار اقلیتلردن هربرینك‌مساوی مقداردهٔ ممثللرندن مرکب مخصوصی قومیسیونلر طرفندن‌تنظیم اولهجقدر. اختلاف وقوعنده تورکیه حکومتی ایله‌جمیت اقوام مجلسی بالاتفاق اوروپا حقوقشناسلری میانندن منتخب برحکم علی‌الحکم تعیین ایده‌جکلردر .

تورکیه حکومتی مذکور اقلیتلره عائد کلیسالره ، حاورالره ، مزارلقلره و سائر مؤسسات دینیه‌یه هردرلو حمایه‌یی بخش ایلکی تعهدایدر . عینی‌اقلیتلرك حال حاضرده تورکیه‌ده موجود اولان اوقافنه، ومؤسسات دینیه وخیریه‌لرینه هردرلو تسهیلات ومساعدات اعطا اولنه‌جق، وتورکیه حکومتی بکی‌مؤسسات‌دینیه وخیریه‌احداثی ایچون بوقبیل سائرمؤسسات خصوصیه‌یه تأمین‌ایدلش اولان تسهیلات لازمه‌دن هیچ برینی دریغ ایتمیه‌جکدر.

۱ نومرولو لاحقه

اقلیتلرك حمایه‌سنه متعلق
احكام پروژه‌سی

ماده ۱

تورکیه ، بوقسمك حاوی بولندیغی ماده‌لرده‌کی احکامك قوانین اصلیه شکلنده طانمسنی و هیچ برقانون هیچ بر نظام وهیچ برمعاملهٔ رسمیه‌نك بواحکامه منافی ویا معارض اولامسنی وهیچ بر قانون ، هیچ برنظام وهیچ برمعاملهٔ رسمیه‌نك احکام مذکوره‌یه احراز تفوق ایتمامسنی تعهد ایدر .

ماده ۲

تورکیه حکومتی ، تولد ، ملیت ، لسان ، عرق ویادین تفریق ایتمکسزین تورکیه اهالیسنك کافه‌سنه حیات وحریتلرنجه حمایهٔ تامه وکامله بخش ایتمکی تعهد ایدر .

تورکیه‌نك بتون اهالیسی انتظام‌عام واداب عمومیه ایله غیرقابل تألیف اولمایان هردین، مذهب، ویااعتقادك کرك عمومی وکرك خصوصی صورتده سربستیٔ اجراسی حقنه مالك اوله‌جقلردر .

غیرمسلم اقلیتلر ، بتون تورك تبعه‌سنه تطبیق ایدیلن وتورکیه حکومتی‌طرفندن مدافعهٔملیه ویاانتظام عامك محافظه‌سی ایچون مملکتك هرطرفنده ویا برقسمنده اتخاذ ایدیلن تدابیر محفوظ قالمق شرطیله ، سربستیٔ سیر وسفردن ومهرتدن تمامیله استفاده ایده‌جکلردر .

ماده ۳

غیرمسلم اقلیتلره منسوب تورك تبعه‌سی ، مسلمانلرك استفاده ایتدکلری عینی حقوق مدنیه و سیاسیه‌دن استفاده ایده‌جکلردر .

تورکیه‌نك بتون اهالیسی ، دین تفریق ایدلکسزین ، قانون نظرنده مساوی اوله‌جقلردر .

دین ، اعتقاد ویا مذهب فرق هیچ بر تورك تبعه‌سنك حقوق مدنیه وسیاسیه‌دن استفاده‌سنه و بالخاصه خدمات عمومیه‌یه قبولنه ، مأموریته و مراتبه نائلیته ویا مختلف مسالکی و صنایعی اجرا ایتمسنه بر مانعه تشکیل ایتمه‌جکدر .

هرهانکی تورکیه تبعه‌سنه کرك مناسبات خصوصیه وتجاریده ، کرك دین ، مطبوعات ویا هرنوع نشریات

آنوری

لاحقه ــ ۲

عفو عمومی یه متدائر بیانامه پروژه سی

متفقین هیئت مرخصلرینك توديع ايتديكی پروژه

تورکیه سکنه سندن هیچ بر کیمسه، ۱ اغستوس ۱۹۱٤ و ۲۰ تشرین ثانی ۱۹۲۲ تاریخلری بینده عسکری ویاسیاسی طرز حرکتدن ویاخود اشبو معاهده یه وضع امضا ایدن بر اجنبی دولته ویا تبعه سنه هرهانکی بر معاونتده بولنمسندن طولایی هیچ بر وسیله ایله تورکیه ده ومتقابلاً یونانستانده ازعاج ویا تعذیب ایدیلهمیه جکدر .

۲ ــ کذلك مستملکات وتحت حمایه وتملکده بولنانلری ده داخل اولمق اوزره فرانسه، بیوك برتانیا وایتالیا اولکالری سکنه سندن هیچ بر کیمسه، تورکیه ایله متفقین آراسنده حرکات حربیه جریان ایدن خطه لرده تورکیه یه عسکری ویا سیاسی ماهیتده ابراز ایتدکلری مظاهرتدن طولایی ازعاج ویا تعذیب ایدیلهمیه جکدر.

۳ ــ کذلك اشبو معاهدهٔ صلحیه موجبنجه تورکیه دن آیرلمش اولان اراضی اهالیسندن هیچ بری کرك ۱ اغستوس ۱۹۱٤ تاریخندن ۲۰ تشرین ثانی ۱۹۲۲ تاریخنه قدر کذران اولان مدت ظرفنده تورکیه یه مساعد ویا مخالف سیاسی خط حرکتدن وکرك اشبو معاهده موجبنجه تابعیتك صورت تعیینندن طولایی ازعاج ویاتعذیب ایدیلهمیه جکدر .

٤ ــ ذکر اولنان مدت ظرفنده محدث وقایع سیاسیه یه مرتبط اولهرق یینه عینی مدت اثناسنده ارتکاب ایدلمش اولان باجمله جنایت وجنحه لر حقنده تورکیه ویونانستان حکومتلری طرفندن متقابلاً تام ومطلق برعفو عمومی اعلان ایدیلهجکدر .

۵ ــ بو بابده اعطا اولنمش حکملرك کافه سی ابطال ایدیلهجك ودردست بولنان باجمله تعقیبات توقیف اولنهجقدر .

تورك هیئت مرخصلرینك توديع ايتديكی پروژه

۱ ــ تورکیه غیرمسلم سکنه سندن هیچ بر سی، ومتقابلاً یونانستانك وکذادول متفقه نك مستملکاتیله تحت حمایه وتملکلرنده کی اراضی داخل اولدیغی حالده اولکالرینك سکنهٔ مسلمه سندن هیچ بر کیمسه ۱ اغستوس ۱۹۱٤ ایله ۲۰ تشرین ثانی ۱۹۲۲ تاریخلری بینده عسکری ویاسیاسی خط حرکتدن ویاخود دیکر طرفه ویا تبعه سنه برمعاونتده بولنمسندن طولایی هیچ بر وسیله ایله تورکیه ده ومتقابلاً یونانستانده ویاخود مذکور اولکالرده ازعاج ویا تعذیب ایدیلهمیه جکدر . بوبابده واقع اولان محکومیتلر فسخ ایدیلهجك ودردست بولنان هرتعقیب توقیف اولنهجقدر.

۳ ــ کذلك مذکور معاهدهٔ صلحیه موجبنجه تورکیه دن آیرلمش اولان اراضی اهالیسندن هیچ بری، تورکیه یه مساعدویا مخالف، سیاسی ویاعسکری خط حرکتدن طولایی ازعاج ویاتعذیب ایدیلهمیه جکدر.

۳ ــ کرك قوانین جزائیه ، کرك نظامات انضباطیه یه توفیقاً مستحق مجازاة فعللرندن طولایی سیویل وعسکری اسیرلر متقابلاً عفو ایدیلهجکلردر .

ماده ٧

غیرمسلم اقلیتلره منسوب تورك تبعه‌سی، احکام اعتقادیه‌لرینه مغایر ویادینی آیینلرینی‌خل هرهانکی برمعامله‌نك ایفاسنه مجبور طوتیلمیه‌جقلری کبی هفته تعطیللری کونلرنده محکمه‌لرده اثبات وجود ایتمکدن ویا هانکی برمعامله‌نك قانونیه اجراسندن استنکاف ایتدکلرندن طولایی هیچ برحقلری ساقط اولمیه‌جقدر .

مع مافیه بوحکم ، مذکور تورك تبعه‌سنی انتظام عامه‌نك محافظه‌سی ایچون دیکر هرهانکی تورك تبعه‌سنه تحمیل ایدیلن مجبوریتلردن آزاده قیلمایه‌جقدر .

ماده ٨

تورك هیئت نصی طرفنده د ایدلشده

غیرمسلم تورك تبعه‌سنه ویرکو مقابلنده خدمت عسکریه‌دن استثنا ایدلمك امکانك بخش ایدلمسی ، جمعیت اقوام مجلسیله برابر تدقیقه تورکیه آماده‌در .

ماده ٩

تورکیه ، اشبو فصلك یوقاریکی ماده‌لرینك تورکیه‌نك غیر مسلم اقلیتلرینه تعلق ایتدیکی مرتبه‌ده مذکور ماده‌لر احکامنك بین‌الملل منفعتی حائز تمهدات تشکیل ایتمکرینی وجمعیت اقوامك کفالتی آلتنه وضع ایدلمکرینی قبول‌ایلر . اشبو احکام، جمعیت اقوام مجلسنك اکثریتنك موافقتی اولمقسزین تعدیل ایدیلمیه‌جکلردر . بریتانیا ایمپراطورلی، فرانسه، ایتالیا وژاپونیاحکومتلری، جمعیت اقوام‌مجلسی اکثریتی طرفندن‌اشبو مواد‌حقنده‌اصولی دائره‌سنده قبول ایدیلمه‌جك اولان هردرلو تعدیلاتی رد ایتمه‌مکی معاهدهٔ حاضره ایله تعهد ایلرلر .

تورکیه، جمعیت اقوام مجلسی اعضاسندن هربرینك بوتعهداتدن هرهانکی برینه قارشی وقوعبولان تجاوزی ویا تجاوز تهدیدینی مجلسك نظر دقتنه عرضه صلاحیتدار اولمجنی ومجلسك ایجاب حاله کوره مناسب ومؤثر تلقی ایدیلمه‌جك برصورت حرکت اتخاذ وتعلیمات اعطا ایده‌بیلمه‌جکنی قبول ایدر .

بوندن بشقه تورکیه ، اشبو مواده متدائر حقوق ویافعلی مسائلده تورکیه حکومتیله واضع‌الامضا دیکر دولتلردن هرهانکی بری ویا جمعیت اقوام مجلسی اعضاسندن هرهانکی دیکر بر دولت بینده اختلاف افکار وقوعه کلدیکی تقدیرده اشبو اختلافك ، جمعیت اقوام عهدنامه‌سنك ١٤ نجی ماده‌سی مفادینه نظراً بین‌الملل عدالت محکمهٔ دائمه‌سنه تودیعی قبول ایدر . محکمهٔ دائمه‌نك قراری قابل استیناف اولمایوب جمعیت اقوام عهدنامه‌سنك ١٣ نجی ماده‌سی موجبنجه ویرلمش برقرارك قوت وحکمنك عینی حائز اولمه‌جقدر .

ماده ١٠

اشبوفصل احکامی ایله تورکیه‌نك غیرمسلم اقلیتلری حقنده طاینان حقوق، یونانستان طرفندن دخی کندی اراضیسنده بولنان مسلمان اقلیت حقنده طانمشدر .

۲۰ نومرولو ضبطنامه

چهارشنبه ۱۰ کانون ثانی ۱۹۲۳ جلسه‌سی

جلسه ، ساعت ۱۱ده ، اوشی شاتوسنده ، لورد کورزونك تحت ریاستنده کشاد اولندی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو غرو (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ مارکی کورزون اوف کدلستون ، سیرهوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو باره‌در ، موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قاقلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو لاغو (ایتالیا) ؛ بارون هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دیاماندی (رومانیا) ؛ موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ اسلووه‌ن قرالغی) ؛ عصمت پاشا ، رضا نوربك (تورکیه) .

کذلك جلسه‌ده حاضر بولنانلر :

موسیو دوایت ، موسیو آموری (آمریقا دول متحده‌سی) سیرویلیام تیرره‌ل ، موسیو رایان ، قائممقام هه‌بوود ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیو لی‌په‌ر ، موسیو ماق فلور (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ موسیو فرومانژو ، موسیو لاپورت ، قائممقام فوره‌ن ، موسیو موسیو بارژه‌تون ، موسیو دوپرسه‌ن ، موسیو بارووا (فرانسه) ؛ جنرال مازاواکیس ، موسیو دندرامیس ، موسیو پولیتیس (یونانستان) ؛ موسیو آرلوتتا ، موسیو غواریغلیا ، موسیو پولوه‌رلی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغااوقا ، موسیو ساتو ، موسیو قوشیدا (ژاپونیا) ؛ موسیو قونچسقو ، میرآلای دومیتره‌سقو (رومانیا) ؛ موسیو آنتیچ (صرب ـ خروات ـ اسلووه‌ن قرالغی) ؛ شکری بك ، قائممقام توفیق بك ، حسین بك ، روشن اشرف بك ، احمدجواد بك (تورکیه) .

یونان هیئت مرخصه‌سی ، تورکیه سکنهٔ مسلمه‌سنك ویونانستان سکنهٔ غیر مسلمه‌سنك عسکرلکجه خط حرکتلرینه متعلق افعالدن طولایی برنجی فقره‌ده محرر عفو عمومیدن استفاده ایتمکدن خارج طوتولمه‌لرینی مسائل ارضیه وعسکریه قومیسیونندن طلب ایتمك حقنی محافظه ایتمشدر .

٦ — بتون دولتلرك پرورده ایلدکلری مسالمت عمومیه‌نك تأمینی آرزوسنه اشتراك ایدن تورکیه حکومتی ، حرب طولاییسیله طاغلمش عائله‌لری تکرار جمع ایتمك ومشروع من‌له‌الحقوقك امواللرینی یدتصرفلرینه اعاده ایتمك مقصدیله متفقلرك زیر حمایه‌لرنده و٢٠ تشرین اول ١٩١٨ تاریخیله ٢٠تشرین‌ثانی١٩٢٢ تاریخی آراسنده اجرا اولنان معاملاته اعتراض ایتمه‌مك نیتنده بولندیغنی بیان ایدر .

مع هذا بونیت ، علاقه‌دارانك مراجعتلری حالنده مارالذکر معاملاتك یکیدن تدقیق امکاننی سلب ایتمز . اشخاصه وامواله عائد مدعیات هلال احمرك برمرخصی ایله صلیب احمرك برمرخصندن مرکب بر قومیسیون معرفتیله تدقیق اولنه‌جقدر . اختلاف ظهورنده اشبو مرخصلر برحکم علی‌الحکم انتخاب ایده‌جکلردر ؛ شاید بوانتخابده ائتلاف ایده‌مزلرسه حکم علی‌الحکم لاهیده کائن دائمی بین‌الملل دیوان عدالت رئیسی طرفندن تعیین اولنه‌جقدر .

حكومتك اومقدارده يونان اسراى عسكريه‌سنى اعاده ايتمسى اساسى قرارلشديرلدى . تورك اسراسنى ازميره نقل ايده‌جك اولان عينى سفائن ، عودتده ، مساوى مقداردە يونان اسراى عسكريه‌سنى نقل ايده‌جكلرندن ، بومبادله همان عينى زمانده واقع اولەجقدر .

بوندن صكره تالى قوميسيون اوچنجى مسئله‌نك ، يعنى مبادلهٔ اهالى مسئله‌سنك تدقيقه كچدى .

موسيو مونتانيا ، بومسئله‌نك حلى امرنده تالى قوميسيونك معروض اولديغى مشكلات عظيمه‌يى نظردقته وضع ايتدى . مبادله ايديلن اهالى‌يى قبوله كافى بر اولماديغندن ، بوقدر اهالى‌يه تبديل مكان ايتديرمك كيفيتى حسن نتيجه‌يه ايصال ايتمك ممكن اولماديغى طرفين ادعا ايتديلر . ايشته اوزمان ، برطرفدن ، استانبول روم اهاليسنك ، ديكر طرفدن ، غربى تراكيا اهالىٔ مسلمه‌سنك مبادله‌دن خارج طوتلمسى فكرى وارد اولدى . استانبول اهاليسيله غربى تراكيا اهاليسى مستثنا طوتيلەرق مبادلهٔ عموميه اساسى قبول اولندى .

قوميسيونده بر مسئلهٔ متقدمه موضوع بحث اولدى ؛ اوده مبادلهٔ اهالينك اختيارى وياجبورى اولەرق اجراسى كيفيتيدر . بالذات موسيو نانسن مجبورى مبادله‌يى توصيه ايتمشيدى ؛ فقط تالى قوميسيونك اثناى مذاكراتنده يونان هيئت مرخصه‌سى مبادله‌نك آرزويه براقلمسنى طلب ايتدى . تركيه هيئت مرخصه‌سى بوتكليفلرى رد ايتدى وتالى قوميسيون، قوميسيونك مجبورى مبادله‌يه دها زياده مَيال كورونديكنه استناداً ، بوطرزى قبول ايتدى .

تركيه هيئت مرخصه‌سى ، استانبول روم اهاليسنك مبادله‌دن خارج طوتلمسى‌اساسنى قبول ايتمكله برابر ، بوخصوصده ابراز ايتديكى مساعده‌يى ابطال ايده‌جك درجده بواساسه تحديدات وشرائط وضع‌ايتمك ادعاسنده بولندى .

فقط موسيو مونتانيانك و متفقين هيئت مرخصه‌لرينك اصرارى‌اوزرينه بواعتراضاتى ترك‌ايتدى ، درميان ايتمش اولديغى شرائطى تعديل ويا بوندردن صرف‌نظر ايتدى .

عاقبةالامر ، كرك يونان تبعه‌سى كرك تركيه تبعه‌سى اولان رومارك استانبولده قالمسى تقرر ايتدى .

٣٠ تشرين اول ١٩١٨دن صكره استانبوله كلن ، رومار حقنده تركيه هيئتى بالكز بر استثنا يابدى . فقط موسيومونتانيا اميندركه، بشته شرطله شيمدى‌يه‌قدر استحصال‌ايديلەميان ائتلاف نهايت‌تحقق ايده‌بيلرسه، تركيه هيئت مرخصه‌سى كنديسنده موجوديتندن موسيو مونتانيانك امين اولديغى عدالت ، حقانيت‌وائتلاف حسياتدن ملهم اولەرق اعطا ايتديكى مساعداتى توسيع ايتمكى قبول ايده‌جكدر ؛ صوك وقايع سياسيه‌نك تضييقيله استانبولى ترك ايتمكه مجبور اولان رومارك بيله يوردلرينه عودت ايده‌بيلەجكلرينى تركيه هيئتك قبول ايده‌جكنى اميد ايدر ؛ كذلك مقر حكومتك حيات اقتصاديه و اجتماعيه‌سنه مربوط بولنان مواقصده ، استانبول شهر اماتى حدودى داخلنده ساكن رومارك دخى قالمغه مأذون‌اولەجقلرينه اميندر. نهايت‌مهاجرلرك بواحكامدن مستفيد اولمقدن خارج طوتيلەجقلرينى اميد ايدر .

موسيو مونتانيا ، احكامدن جمله‌سنك قبولى برينك قبوله متوقف بولنمسندن طولايى بركل تشكيل ايدن ائتلافك ، تركيه هيئت مرخصه‌سى طرفندن درميان اولنان بر شرطدن طولايى تماماً تحقق ايده‌مديكنى بيلەيردى . باجمله مسائل سائره تالى قوميسيونك بش ويا آلتى جلسه‌سنده حل ايدلديكى حالده، تدقيق ايديلان صوك مسئله تقريباً يكرمى جلسه اشغال ايتدى ؛ او مسئله همان بالوسيله آچيقدن ظهور ايتدى دنيله‌بيلير . وهرطرف نقطهٔ‌نظرلرينى‌مدافعه ايده‌بيلديكى ، برزمين ائتلاف بولمق ايچون برينايا وفرانسه هيئت مرخصه‌لرى

فرنفرانس قاتب عمومیسی : ماسیغلی .

قاتبلر : موسیو لاموت‌به‌لن (آمریقادول‌متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ‌رایس ، موسیو ویلّس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندەللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتا (ژاپونیا) ؛ موسیو قوچاریدا (رومانیا) ؛ موسیو جورجه‌ویچ (صرب-خروات-اسلووەن‌قراللغی) ؛ رشیدصفوت بك (تورکیه) .

قومیسیونك نظرتصویبنه تالی قومیسیونك‌مبادلهٔ اهالی‌یه متعلق راپوری تودیع ایدلدی . (لاحقه — ۱)

موسیو مونتانیا ، موسیو نانسه‌نك اقلیتلرك وضعیق حقنده تورکیه‌ده، یونانستانده اجرا ایتدیکی تحقیقات نتایجنی مشعر اولان لایحه‌سی بالاستماع ، مسئله‌نك تدقیق و معاهده‌یه لف ایدلیه‌جك برائتلاف تأسیسنه غیرت خصوصلری آز اعضالی بر قومیته‌یه تودیعه ، قومیسیونك ۱ کانون اول جلسه‌سنده قرار ویرمش ایدوکنی خاطرلاندی . برائتلافه زمین تشکیل‌ایده‌جك مسائلك ، فی‌الحقیقه ، صلح معاهده‌سیله هیچ‌برمناسبتی اولمایوب درحال حلی ایجاب ایدردی . موسیو نانسه‌ن ، قومیسیونده استماع اولندقدن صکره، تالی‌قومیسیونه بك‌فائده‌لی ایضاحات ویردی .

تالی قومیسیون ، آتیدەکی اوچ‌نوع مسائل‌ایله اشتغال ایتمی لازمکلدیکنه، ایلك جلسه‌ده ، قرارویردی:

۱ — سیویل رهینه‌لرك اعاده‌سی .

۲ — اسرای حربك مبادله‌سی .

۳ — اهالینك مبادله‌سی . (تورك وروم اقلیتلری)

برنجی مسئله‌ده ، سریعاً ائتلاف عقدی مشکل اولمادی . آناطولیدن یونانستانه نقل ایدلمش اولان تورك سیویل رهینه‌لرك قیصه‌برمدت ظرفنده اعاده‌سی تقررایتدی. یالکز بومدتك اوزونلغنی تعیین‌ایتمك جهتی‌قالیور.

یونان هیئت مرخصه‌سی دخی سیویل رهینه‌لرك یالکز یونانستانده بولوندیغنی سویلمك تماماً طوغری اولمادیغنی افاده ایتدی وتورکیه‌نك یدنده سیویل رهینه‌لر بولوندیغنی سویله‌دی یونانستانده موقوف تورك رهینه‌لرله برابر بونلرك‌ده اعاده‌سنه بلامشکلات قرار ویرلدی .

تالی قومیسیون اعاده‌نك زمان وقوعیله معاملاتك سرعت‌تمکنه‌ایله وطرفین ایچون شایان تمنویت‌برصورتده اجراسنه نظارت ایچون ، برین‌الملل صلیب احمر قومیسیونی تعیینی کی بعض صور تسویه مستقبلا اولمق اوزره، بونقطه‌ده برائتلاف تام تأسیس ایتدی .

بونی متعاقب تالی‌قومیسیون اسرای عسکریه‌نك مبادله‌سیله اشتغال‌ایتدی. بونقطه‌ده‌ده سرعتله حصول‌ائتلاف قابل اولدی .

یونان هیئت مرخصه‌سیله تورکیه هیئت مرخصه‌سی آراسنده بعض اختلافات ظهور ایتدی ، فقط ، نهایةالامر ، موقوف بولندیرمق اسرای یونانستانك درحال اعاده ایتمی ، وکندی طرفنده‌ده تورکیه

نظراً بواهالینك طردی استانبول ایچون اقتصاداً بیوك بر ضرر اولهجغنی ، دیکر طرفدن بو مهاجرلرك اسکان خصوصنده یونانستانك معروض اولدیغی مشکلاتی فوقالحد تشدید ایدهجکی سویلك کفایت ایدر .

تالی قومیسیونك مذاکراتی انناسنده ، تورکیه هیئت مرخصهسی ، طبق متفقین هیئت مرخصهلری کبی، بونقطهلرك مناقشهسنده فوقالعاده حسن نیت ابراز ایتدیکی حالده، تالی قومیسیونك تأسیسی زمانده آتیآحدوثی خاطره کلیان وقومیسیون حضورنده موضوع بحث اولهجغی لورد کورزون طرفندن هیچ دوشونولمین برمسئله آنسزین تحدث ایتدی . تورکیه هیئت مرخصهسی ، استانبول پطریقخانهسی مسئلهسنی میدانه چیقاردی. وشهر مذکورده رومللرك ابقاسنه بوموسسهنك الناسی شرطنی قویمغه جهد ایتدی . بوعارضه آزقالدی ابتدار اولنان مذاکراتی عقیم براقیوردی ، وبو سبیه مبنیدرکه موسیو مونتانیا ، لطفاً بو مسئلهیی حل ایتمسی ، قومیسیون نامنه ، لورد کورزوندن رجا ایتدی .

لورد کورزون بوبابده خاصةً مساعیٔ مخصوصهده بولونهجقدر .

پطریقخانه مسئلهسی

استانبول روم پطریقخانهسی بر قاچ عصردنبری مذکور مقر حکومتده اقامت ایتمکدهدر . پطریقه ایلك دفعه امتیازلر ویرن فاتح سلطان محمد اولدیغی ، برقاچ هفته اول ، عصمت پاشا قونفرانسه درخاطر ایتدیردی. اووقتدن بری ، بوامتیازلر ، یکدیکرینی ولی ایدن پادشاهلر طرفندن تصدیق وتزیید ایدلدی . بوندن بشقه ، پطریق ، روم اورتودوقس کلیسانسك رئیسی اولدیغی حالده ، تعیینی تصویب ایدن تورکیه حکومتنه دائما تابع برمأمور قالمسی عادتی تأید ایتدی. صوك بشیوز سنه امتدادنجه ، پطریق جهانك الك محترم رؤسای روحانیهسندن بری اولمشدر .

بو مجلسده و مطبوعاتده قونفرانسك بدایتندنبری سویلنن سوزلره باقیکز. آمریقا هیئت مرخصهسی رئیسی پطریقك استانبولده ابقاسی لهنه بك مصر بر صورتده بیان افکار ایتدی وآمریقانك ، بعدهته رغماً، بومسئلهیه نقدر اهمیت ویردیکنی بو صورتله کوسترمدی . لوزانده بولندیغندنبری ، لورد کورزون دنیانك هرکوشهسندن کندیسنه هرکون مکتوبلر و تلغرافنامهلر یاغدیرلیور . بونلرك ایچنده پطریقخانهیه تعلق ایدنلردن دها کثرتلی دها مهیج ، دها صمیمی اولانی بوقدر .

لورد کورزون، شمدیه قدر پطریقخانهنك روحانی وکلیسایه عائد صلاحیتلرندن بحثایتدی : پطریقخانه لورد کورزونك ایما ایتدیکی اراده‌لر موجبنجه ، سیویل و اداری ماهیتده دیکر صلاحیتلریده حائز اولدی . تورکیه هیئت مرخصهسی تالی قومیسیوندہ پطریقك بوصلاحیتلری اخیراً سیاسیغایهلرایچون استعمال ایتدیکنی ادعا ایتدی؛ حتی پطریقخانهنك سیاسی بر مرکز تحریکات اولدیغی بیله ادعاسنده بولندی . اکر بواستخبارات طوغری ایسه ، شبهسز پطریقخانهنك سیاسی امتیازاتی تعدیل ، تقلیل و حتی لغو ایتمکه کافی بر سبب عد اولنهبیلیر . بویله بر تکلیف پطریقخانهنك صلاحیتی سوءاستعمال ایتدیکنی ویا بو صلاحیتك تورکیه دولتی ایچون بر مخاطره تشکیل ایتدیکنی اثبات ایتدیکی تقدیرده اولوبیله نظردقته آلنمق لازمکلیر . هرحالده بوکیفیت، پطریقك روحانی وکلیسایه متعلق امتیازاتی رفع ایتمك ایچون بر سبب دکلدر. پطریقك سیاسی واداریهردرلو حکم و نفوذی غائب ایتمکله برابر ، بو صلاحیتلری استعمالده دوام ایتمامسنه سبب بوقدر . اکر ، بالعکس ، بودینی وکلیسائی صلاحیتلراورتهدن غائباولهجق ایسه، وبطریقخانهنك مرکزی استانبولدن اوزاقلاشدیریلهجق ایسه ، عالم مدنیتك وجدانی جریحهدار اولهجقدر .

مختلف تكليفات سرد ايتدكلرى ، وآمريقا هيئت مرخصه‌سى‌ده فكرينى بيان ايتديكى حالده ، مسئله حل ايتمك ممكن اولمادى . بومشكلك ، يعنى بطريقخانه مسئله‌سنك ، قوميسيونك نظر تدقيقنه و تالى قوميسيونجه پايه‌جق برشى قالمادى . فى الحقيقه ، توركيه هيئت مرخصه‌سى بطريقخانه‌نك استانبو طلب ايتدى . تأسف اولنوركه ، يالكز بو مسئله ايچون ، يوزيكرجه كشينك راحت و حض اولديغى بودعوانك حلى معلقده قالبور .

موسيو مونتانيانك شمدى بيان ايتديكى وجهله ، ائتلافك بالجمله احكامى يكديكرينه مربو بورابطه بووجهله حل ايديلن مواده تابع دكلدر . ايلك ايكى مسئله اوچنجى مسئله‌دن آيرى او ايديله‌بيله‌جك كبى كورونيور . بوكا بناءً ، قوميسيون بطريقخانه مسئله‌سنده ائتلاف عقد ايده‌مد موسيومونتانيا سيويل رهينه‌لرك اعاده‌سنه واسراى حربك مبادله‌سنه متعلق احكامك تالى قوميسيونجه قر شكلده قطعياً قبول ايدلمش عد اولنمسنى طلب ايديبور .

مبادلهٔ اهالى خصوصنده تالى قوميسيونه توديع اولنان وظيفه بوصورتله ختام بولديغندن ، مو حل ايديله‌ميه‌رك قالمش اولان مسئله‌نك هيئت مجموعه‌سنى بالذات قوميسيونه اعاده ايدر .

لورد كورزون شويله ادارهٔ كلام ايلدى : قوميسيون موسيو مونتانيايه وتالى قوميسيونه قارشى او جهتدن موفقيتله تتوج ايدن ، مساعى‌يى ايفا ايتديكندن طولايى مديون شكراندر . موسيو مونتانيا ، وبوقدر موجز اولان تقريرنده ، اولا تدقيق ايديله‌جك مسائلك معاهده ايله طوغريدن طوغرى‌يه اولامسه‌وموسيو نانسه‌نك تبليغاتى نتيجه‌سنده ظهور ايتمسه‌مبنى ، تالى قوميسيونك مساعيسى ديكر تالى ا مودوع مساعيدن فرقلى اولديغنى ارائه ايتدى . ثانياً ، كوستر ديكى وجهله ، وضعيتلرى ومقدراتلرى علاقه اويانديران اهالى وزمره‌لرك صنوف كثيره‌سنى علاقه‌دار ايتديكندن طولايى ، بومسائلك حلى مس

موسيومونتانيا ، تالى قوميسيونك درميان وتوركيه هيئت مرخصه‌سنك موافقت ايتديكى تكليفلر ايتديردى . اولا سيويل اسرا ايله رهينه‌لرك اعاده‌سى خصوصنده بر ائتلاف حاصل اولدى ؛ بو ايكى يونانستانده تقريباً ٤٠٠٠ تورك موقوف بولديغى آكلاشيلبور . ثانياً ، تورك ويونانلى اسراى حرب ائتلاف عقد ايدلدكدن صكره مساوى بر مقدارك مبادله اولنه‌جغى و متباقيسنك صلحك عقدندن صـ ايديله‌جكى تقرر ايتمش كبى كورونيور . موسيو مونتانيا ، مسائل سائره حقنده‌كى مذاكراتك نتيجه‌سو اولسون ، بوايكى صورت تسويه‌نك درحال اجرا ايديله‌بيله‌جكى اميدينى افاده ايتدى . لورد كورزون بوا ويا بورهينه‌لر ايچون اجنبى برمملكتده ، يعنى توركيه و يونانستانده قالمق فوق العاده مشقتلى اولديغنا بوتكليفه بك بيوك براهميت ويرلمك لازمكلديكى فكرنده‌در . لورد كورزون بو مبادله‌يى تأمين ا بلامهال ائتلافات عقد ايديله‌بيله‌جكى اميدنده بولوندى .

تالى قوميسيونك اوچنجى تكليفى روم وتوركك اهاليك دها واسع مقياسده مبادله اولنمارينه لورد كورزون بومبادله‌نك تضييق واجبار طريقيله اجراسنك حقيقةً پك مشئوم اولديغى حقنده موسيو حسنه اشتراك ايتدى ؛ فقط ، بو نقطه حقنده كنديلرينه مراجعت اولنان بالجمله ذواتك فكرينه نظ يالكز الك ايى اصول دكل ، احوال حاضره‌ده قابل اجتناب اولميان برصورت حل اولديغى كورينيو استانبولده مقيم تقريباً ٣٠٠٫٠٠٠ روم ايله غرب تركيا مسلمانلرينه كلنجه ، بر چوق كشينا

نظراً بواهالینك طردی استانبول ایچون اقتصاداً بیوك بر ضرر اولهجغنی ، دیکر طرفدن بو مهاجرلرك اسکان خصوصنده یونانستانك معروض اولدیغی مشکلاتی فوقالحد تشدید ایدهجکنی سویلك کفایت ایدر .

تالی قومیسیونك مذاکراتی اناسنده ، تورکیه هیئت مرخصهسی ، طبق متفقین هیئت مرخصهلری کبی، بونقطهلرك مناقشهسنده فوقالعاده حسن نیت ابراز ایتدیکی حالده، تالی قومیسیونك تأسیسی زمانده آتیاًحدوثی خاطره کلیان وقومیسیون حضورنده موضوع بحث اولهجغی لورد کورزون طرفندن هیچ دوشونولمهدن برمسئله آنسزین تحدث ایتدی . تورکیه هیئت مرخصهسی ، استانبول بطریقخانهسی مسئلهسنی میدانه چیقاردی. وشهر مذکورده رومللرك ابقاسنه بومؤسسهنك الماسی شرطنی قویمغه جهد ایتدی . بوعارضه آزقالدی ابتدای اولنان مذاکراتی عقیم براقیوردی ، وبو سبیه مبنیدرکه موسیو مونتانیا ، لطفاً بو مسئلهنی حل ایتمکی ، قومیسیون نامنه ، لورد کورزوندن رجا ایتدی .

لورد کورزون بوبابده خاصهً مساعیً مخصوصهده بولونهجقدر .

بطریقخانه مسئلهسی

استانبول روم بطریقخانهسی بر قاچ عصردنبری مذکور مقر حکومتده اقامت ایتمکدهدر . بطریقه ایلك دفعه امتیازلر ویرن فاتح سلطان محمد اولدیغنی ، برقاچ هفته اول ، عصمت پاشا قونفرانسه درخاطر ایتدیردی. اووقتدن بری ، بوامتیازلر ، یکدیکرینی ولی ایدن پادشاهلر طرفندن تصدیق وتزیید ایدلدی . بوندن پشکه ، بطریق ، روم اورتودوقس کلیسانسك رئیسی اولدیغی حالده ، تعیینی تصویب ایدن تورکیه حکومتنه دائما تابع برمأمور قالمسی عادتی تأید ایتدی. صوك یشیوز سنه امتدادنجه ، بطریق جهانك الك محترم رؤسای روحانیهسندن بری اولمشدر .

بو مجلسده و مطبوعاتده قونفرانسك بدایتندنبری سویلنن سوزلره باقیکز. آمریقا هیئت مرخصهسی رئیسی بطریقك استانبولده ابقاسی لهنه بك مصر بر صورتده بیان افکار ایتدی وآمریقانك ، بعدیته رغماً، بومسئلهیه نقدر اهمیت ویردیکنی بو صورتله کوسترمدی . لوزانده بولندیغندنبری ، لورد کورزون دنیانك هرکوشهسندن کندیسنه هرکون مکتوبلر و تلغرافنامهلر یاغدیرلیور . بونلرك ایچنده بطریقخانهیه تعلق ایدنلردن دها کثرتلی دها مهیج ، دها صمیمی اولانی بوقدر .

لورد کورزون، شمدیه قدر بطریقخانهنك روحانی وکلیسایه عائد صلاحیتلرندن بحثایتدی : بطریقخانه لورد کورزونك ایما ایتدیکی اراده‌لر موجنجه ، سیویل و اداری ماهیتده دیکر صلاحیتلریده حائز اولدی . تورکیه هیئت مرخصهسی تالی قومیسیوندہ بطریقك بوصلاحیتلری اخیراً سیاسیغایهلرایچون استعمال ایتدیکنی ادعا ایتدی؛ حتی بطریقخانهنك سیاسی بر مرکز تحریکات اولدیغی بیله ادعاسنده بولندی . اکر بواستخبارات طوغری ایسه ، شبهسز بطریقخانهنك سیاسی امتیازاتی تعدیل ، تقلیل و حتی لغو ایتمکه کافی بر سبب عد اولنهبیلیر . بویله بر تکلیف بطریقخانهنك صلاحیتی سوء استعمال ایتدیکنی ویا بو صلاحیتك تورکیه دولتی ایچون بر مخاطره تشکیل ایتدیکنی اثبات ایتدیکی تقدیرده اولوبتله نظردقته آلنمق لازمکلیر . هرحالده بوکیفیت، بطریقك روحانی وکلیسایه متعلق امتیازاتی رفع ایتمك ایچون بر سبب دکلدر. بطریقك سیاسی واداری هردرلو حکم و نفوذی غائب ایتمکله برابر ، بو صلاحیتلری استعمالده دوام ایتمسنه سبب بوقدر . اکر ، بالعکس ، بودیجی وکلیسائی صلاحیتلراورتهدن غائب اولهجق ایسه، وبطریقخانهنك مرکزی استانبولدن اوزاقلاشدیریلهجق ایسه ، عالم مدنیتك وجدانی جریحهدار اولهجقدر .

مختلف تكليفات سرد ايتدكلرى ، وآمريقا هيئت مرخصه‌سى‌ده فكرينى بيان ايتديكى حالده ، مسئلهٔ مذكوره‌يى حل ايتمك ممكن اولمادى . بومشكلك ، يعنى پطرپقخانه مسئله‌سنك ، قوميسيونك نظر تدقيقنه وضعندن بشقه تالى قوميسيونجه پايه‌جق برشى قالمادى . فى الحقيقه ، تورکيه هيئت مرخصه‌سى پطرپقخانه‌نك استانبولدن تبعيدينى طلب ايتدى . تأسف اولنوركه ، يالكز بو مسئله ايچون ، يوزبيكلرجه كشينك راحت و حضورينك تأمين اولديغى بودعوانك حلى معلقده قاليور .

موسيو مونتانيانك شمدى بيان ايتديكى وجهله ، ائتلافك بالجمله احكامى يكديگرينه مربوطدر ؛ فقط بورابطه بووجهله حل ايديلن مواده تابع دكلدر . ايلك ايكى مسئله اوچنجى مسئله‌دن آرى اولهرق تدقيق ايديله‌بيله‌جك كبى كورونيور . بوكا بناءً ، قوميسيون پطرپقخانه مسئله‌سنده ائتلاف عقد ايده‌مديكى تقديرده موسيو مونتانيا سيويل رهينه‌لرك اعاده‌سنه واسراى حربك مبادله‌سنه متعلق احكامك تالى قوميسيونجه قرارلشديريلاماسى شكلده قطعياً قبول ايدلمش عد اولنمسنى طلب ايدييور .

مبادلهٔ اهالى خصوصنده تالى قوميسيونه توديع اولنان وظيفه بوصورتله ختام بولديغندن ، موسيو مونتانيا حل ايديله‌مه‌يه‌رك قالمش اولان مسئله‌نك هيئت مجموعه‌سنى بالذات قوميسيونه اعاده ايدر .

لورد كورزون شويله ادارهٔ كلام ايلدى : قوميسيون موسيو مونتانيايه وتالى قوميسيونه قارشى اوزون وخيلى جهتدن موفقيتله تتوج ايدن ، مساعيى ايفا ايتديكندن طولايى مديون شكراندر . موسيو مونتانيا ، بوقدر واضح وبوقدر موجز اولان تقريرنده ، اولا تدقيق ايديله‌جك مسائلك معاهده ايله طوغريدن طوغرى‌يه مناسبتدار اولمامسنه‌وموسيو نانسه‌نك تبليغاتى نتيجه‌سنده ظهور ايتمسنه‌مبنى ، تالى قوميسيونك مساعيسى ديكرتالى قوميسيونلر مودوع مساعيدن فرقلى اولديغنى ارائه ايتدى . ثانياً ، كوستريديكى وجهله ، وضعيتلرى ومقدراتلرى هرطرفدن علاقه اولياندىران اهالى وزمره‌لرك صنوف كثيره‌سنى علاقه‌دار ايتديكندن طولايى ، بومسائلك حلى مستعجل ايدى

موسيو مونتانيا ، تالى قوميسيونك درميان وتورکيه هيئت مرخصه‌سنك موافقت ايتديكى تكليفلرى درخاطر ايتديردى . اولا سيويل اسرا ايله رهينه‌لرك اعاده‌سى خصوصنده بر ائتلاف حاصل اولدى ؛ بو ايكى صورتله يونانستانده تقريباً ٤٠٠٠ تورك موقوف بولنديغى آكلاشيليور . ثانياً ، تورك ويونانلى اسراى حرب خصوصنده ائتلاف عقد ايدلدكدن صكره مساوى بر مقدارك مبادله اولنه‌جغى و متباقيسنك صلحك عقدندن صوكره اعاده ايديله‌جكى تقرراتمش كبى كورونيور . موسيو مونتانيا ، مسائل سائره حقنده‌كى مذاكراتك نتيجه‌سى نه‌اولورسه اولسون ، بوايكى صورت تسويه‌نك درحال اجرا ايديله‌بيله‌جكى اميدينى افاده ايتدى . لورد كورزون بواسراى حرب ويا بورهينه‌لر ايچون اجنبى برمملكتده ، يعنى تورکيه و يونانستانده قالمق فوق‌العاده مشقتلى اولديغندن طولايى بوتكليفه پك بيوك براهميت ويرلمك لازمكلديكى فكرنده‌در . لورد كورزون بو مبادله‌يى تأمين ايتمك ايچون بلاامهال ائتلافات عقد ايديله‌بيله‌جكى اميدنده بولوندى .

تالى قوميسيونك اوچنجى تكليفى روم وتورك اهاليك دها واسع مقياسده مبادله اولنمارينه متعلقدر . لورد كورزون بومبادله‌نك تضييق واجبار طريقيله اجراسنك حقيقةً پك مشئوم اولديغى حقنده موسيو مونتانيانك حسنه اشتراك ايتدى ؛ فقط ، بو نقطه حقنده كنديلرينه مراجعت اولنان باالجمله ذواتك فكرينه نظراً ، يونك يالكز اك ايى اصول دكل ، احوال حاضره‌ده قابل اجتناب اولميان برصورت حل اولديغى كورينيور .

استانبولده مقيم تقريباً ٣٠٠,٠٠٠ روم ايله غربى تراكيا مسلمانلرينه كلنجه ، بر چوق كشينك فكرينه

عصرلردنبری مرکزی استانبولده بولنان پطریقخانه‌یه قارشی تدابیر عاجله استعمال اولنورسه ، بونك رومانیا وجدان دینیسی مکدر ایده‌جکنی تورکیه هیئت مرخصه‌سنه دوستانه اولهرق اخطاره مجاسرت ایلدیکنی سویله‌دی .

هیئت عمومیه‌ده ویرمش اولدیغی و حاضرونك علاقه و دقتله استماع ایتدیکی ایضاحات آتیه‌سنده ، تورکیه ملتك ملی و دینی مساعیسی عصراً من‌الاعصار تظاهر ایتدیکنی و بونك تورکیه‌ده عنعنه تشکیل ایتدیکنی عصمت پاشا افاده ایتدی. دولتلرك عصری فکر وقناعتلری‌دخی عینی حسیات‌واسعهٔ مساعده‌کارانه‌یی مستلزم‌در.

رومانیا هیئت مرخصه‌سی ، قونفرانسده تمثیل ایدیلان خرستیان دولتلرله تکرار مناسبات دوستانه تأسیس عرفه‌سنده عصرلردنبری دوام ایدن مؤسساته خلل کتیرمك صورتیله حسیات‌دینیه‌یی رنجیده ایتمامك، بردولت معظمهٔ اسلامیه اولان تورکیه طرفندن منور بر حرکت سیاسیه اولهجغی فکرنده‌در . وجدان دینینك رنجیده ایدلمسی ، اوزاق بر ماضی‌یه راجع اولسه بیله ، مانعده اکثریا ازالهسی پك مشکل ایزلر براقیر .

موسیو راقیچ اقتصادی وعدلی دلائلی کندیسی‌ده تکرار ایتمك ایستمدیکنی‌اولمایوب تورکیه هیئت‌مرخصه‌سنك وقوعبولان طلبه‌قارشو مصرانه صورتده کوسترمه‌جکی ردك‌بیون دنیاده حاصل ایده‌بیله‌جکی نتایج معنویه‌وحسیات مؤلمه اوزرینه جلب دقتله اکتفا ایده‌جکنی سویله‌دی .

موسیو راقیچ ، اوکوست قونتك « انسانیت مقدارجه یشایانلردن دها چوق اولولردن متشکل اولدیغی » حقندکی فکرینی نوعما توسیع ایتمك وبو فکری بشریت حاضرینك تشکلنه واسع مقیاسده خدمت ایدن وبوخدمتلری وبالذات اسکیلکلری حسبیله شایان احترام اولان مؤسساته تطبیق ایتمك ایستر . اینته انسانیتك برقسمنك تشکلنده خدمتی‌دائما عظیم‌اولمش‌اولان روم پطریقخانه‌سی بوحاله‌در، عصرلر امتدادنجه نسلدن پطریقخانه‌یه مراجعتله کندیسندن معاونت و مظاهرت ، فلاکت کونلرنده تسلی ، خط حرکت اساساتی ، و حیات یومیه‌ده خرستیان اخلاقیات عالیه‌سی اصول وقواعدی طلب‌ایتمندر . آنك غیوتی اویله بر بوشلق بیراقمش‌اولهجغدرکه بالذات مدنیتك برقسمی آنکله برابر اورته‌دن غائب اولمش تأثیرینی ویرهجکدر. بلاتفریق دین ، وجدانلر متأذی اولهجغدر ، وبر قاچ کره عصردیده استانبولده بالذات خلافتدن پك زیاده قدیم ، و مدنیت وحسنات اخلاقیه خصوصندکی اعمال وتأثیراتی خیلی‌اوزاق برماضی‌یه کیتمش‌اولان دینه‌قارشو عدم مساعده واعتساف دورنده بیله، انقطاعه‌اوغرامامش‌اولان شایان احترام برخرستیان مؤسسه‌یه پروپرمکدن، بتون دولتلرایجنده ، بالکز تورکیه دولتنك مستکف بولنمسنی کورمکدن منع‌نفس اولنه‌میه‌جغدر. بوحالك تحققی، عصری دولتلر آره‌سنده اخذموقع ایتمك ادعا و آرزوسنده بولنان تورکیه دولتنك نفنه اولهمیه‌جغدر ، و بویله بر وضعیتك نتایج معنویه‌سی کندیسی حس ایتدیرمکده تأخر ایتمیه‌جکدر .

لورد کورزونك تکلیفنه تماماً اشتراك‌ایدن موسیو راقیچ، انتشه بونقطه اوزرینه تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بالخاصه دقتنی جلب ایتمك ایسته‌دی .

موسیو وینزلوس پطریقخانه‌یی لنو ویا استانبولدن تبعید ایتمك ایجون تورکیه هیئت مرخصه‌سنك استانه ایتدیکی دلائلی مختصراً تدقیق ایده‌جکدر . رضا نور بك ، تالی قومیسیونده پطریقخانه‌نك دائما بر تأثیر سیاسی اجرا ایده‌جکی کیفیته اصرار ، و حرب اخیر آنماسنده ، اسکی عثمانلی امپراطورلغنك دشمنلریله اشتراك آمال

لورد کورزون درمیان ایتدیکی تکلیفك مسئله‌نك الك ایی صورت حلی اولدیغی فکرنده‌در . بو بابده متحدالرأی بولنان متفقین هیئت مرخصه‌لری نامنه ، پطریقخانه مؤسسه‌سنك آتیده ماهیت سیاسیه واداریه‌سنی غائب ایتمی ، و استانبولده اقامتده دوامله برابر ، منحصراً دینی بر مؤسسه شکلنه کیرمسی لازمکلدیکنی دول متفقه‌نك تصدیق ایتدکلرینی بیان ایتمك آرزوسنده‌در . تورکیه هیئت مرخصه‌سنه و قومیسیونه تودیع ایتدیکی تکلیف ایشته بودر .

موسیو بارهر موسیو مونتانیانك ایضاحاتنه ، و بونی اکمال ایدن لورد کورزونك ملاحظاتنه تماماً اشتراك و شمدیکی حالده ، سیویل رهینه‌لرله اسرای عسکریه‌نك مبادله‌سی خصوصنده تحقق ایدن اساس ائتلافلرندن بشقه ، مبادلهٔ اهالی خصوصنده نقاط آتیه‌یه دائر ائتلاف حاصل اولدیغنی ارائه ایتمکی آرزو ایتدی :

١ — غربی تراکیا مسلمانلریله استانبول روملری مستثنا اولق اوزره ، تورکیه ایله یونانستان آره‌سنده مجبوری اولهرق اهالی مبادله ایدیلهجکدر ؟

٢ — ایلك مبادله قافله‌سی ، روملرك آسیای صغرادن هجرتلری اثناسنده عائله‌لرندن آیریلهرق توقیف اولنان ارککلرك اناطولیدن یونانستانه اعاده‌سی صورتیله تشکیل اولنه‌جقدر . بو اعاده بك یقین بر تاریخده اجرا ایدیلهجکدر ؟

٣ — روم و مسلمان اهالینك مبادله‌سی ، اسباب انسانیه و صحیه‌دن ناشی ، انجق ١٩٢٣ مایسنده اجرا اولنه‌جقدر ؟

٤ — بین‌الملل صلیب احمرك مخصوصی قومیسیونلری ، مبادله عملیاتنه ، ایکی طرفده‌ده نظارت ایده‌جکدر ؟

٥ — اشبو مخصوصی قومیسیونلر ، تنظیم ایدیلهجك برنظامنامه‌یه توفیقاً ، محسوب معاملاتنه ابتدارایچون ، بر و دیکر طرفدن ترك اولنان اموالی تخمین ایتمکه مأمور ایدیلهجکلردر . ایکی مملکتدن برنده کائن بولنان اموالك قیمتی دیکر مملکتده کائن اموالك قیمتندن فضله ایسه ، فرق قیمت علاقه‌دار دولت طرفندن مذکور مختلط قومیسیونلره تسویه اولنه‌جقدر . مذکور قومیسیونلر ، مرله‌الحقاره تخصیص ایدلش اموال ایله بالجمله مبالغی آنلر آراسنده توزیعه‌ده مأمور ایدیلهجکلردر ؟

٦ — استانبولده ساکن بتون روملر — بلاتفریق — تورکیه ویا یونان تبعه‌سی ، ٣٠ تشرین اول ١٩١٨ تاریخندن صکره یرله‌شمش اولانلر مستثنا اولق اوزره ، استانبولده قالمغه مأذون اولهجقلردر ؟

٧ — استانبولك حدودی ، فقرهٔ سابقه‌نك تطبیقاتی ، ایچون ، صوك قانونه توفیقاً شهر اماتی حدودیله تحدید ایدیلهجکدر . بونلردن بشقه حل ایدیلهجك بك مهم بر مسئله ، یعنی پطریقخانه مسئله‌سی قالیور .

اکر ، موسیو بارهرك امید ایتدیکی وجهله ، لورد کورزونك درمیان ایتدیکی تکلیف اساسنه توفیقاً بو مسئله‌نك حلی ممکن اولورسه ، تالی قومیسیونه مودوع مواد حقنده ائتلاف تام حاصل اولدیغی قومیسیون مشاهده ایده‌بیله‌جك وبو صورتله استحصال اولنان نتایجدن دها زیاده شایان ممنونیت اولهجق نتایجك استحصالی حقیقةً غیر ممکن بولندیغنی تصدیق ایتمك ضروری اولهجدر .

موسیو دهاماندی ، رومانیا کلیساستك مستقل وبر رئیسه تابع اولدیغنی و روم پطریقخانه‌سی ایله یالکز روابط روحانیه محافظه ایتمش اولدیغنی درخاطر ایتدیردی .

رهبانك امتیازات جسمانیه‌سنك ازاله‌سی و روم پطریقخانه‌سنك تورکیه حدودی خارجنه نقلنك تورکیه ایچون اجتنابی غیرقابل بروجوب اولدیغی درجه‌ده ، علاقه‌دار بولنان جماعت ایچونده باعث نجات اولدیغی ملاحظات سالفه‌دن ثمایان اولور . »

موسیو وه‌نیزه‌لوس ، تورکیه حکومتنك پطریقخانه‌یی ابقا ایتمسی ، فقط ، لورد کورزونك تکلیفی وجهله ، یالکز روحانی ورهبانی صلاحیتلرینی اجرا ایده‌جك پطریقخانه‌یی ، ابقا ایتمکی قبول ایتمسی بواساس داخلنده طلب ایتمك ایچون بیانات مذکوره‌یه استناد ایلدی . هیچ شبهه‌یوقدرکه پطریقك وضعیتنك بویولده تعدیل اولنمسی کلیسا قانونی اساسنه نظراً ممکن‌الاجرادر . فقط ، هیچ بر سوءتفهمه محل قالمامق ضمننده ، نکاحك اورتودوقس کلیسای طرفندن برتقدیس دینی عد ایدلدیکنی ، وبناءً علیه ، نکاحك وفسخ نکاحك منحصراً کلیسا مقاماتنه راجع عد ایدلسی مقتضی بولندیغنی بیان ایتمك ازمدر . بو مسئله‌ برطرفه براقیلدقدن صکره ، پطریقخانه‌یی ، اورتودوقس کلیساسنك رؤساسی وپیقوسلرینی سائر بتون صلاحیتلردن تجرید ایتمك ممکندر . بویولده حرکت ایتمکله ، تورکیه حکومتی وقتیله تفویض ایتمش اولدیغی صلاحیتلری ساده‌جه پطریقخانه‌دن استرداد ایتمش اولهجقدر ، زیرا بوحکومتك شکایت ایتدیکی حقوق وامتیازاتی تفویض ایتمه‌یی ماضیده بالذات کندیسی مناسب کورمش ، روم ملتنه‌آنك واسطه‌سیله‌اجرای نفوذ ایده‌بیلمك ایچون؛ پطریقی ملت‌مذکوره‌نك سیاسی رئیسی عد ایتمك ایسته‌مشدر . احوال وتلقیات تبدل ایتدی . تورکیه صفت روحانیه‌یه مستند اداره‌یی لغو ایتمك آرزو ایدیور . فقط، بویله اولماسه‌ایدی بیله ، یونان حکومتی، پطریقخانه‌نك کلیسایه متعلق‌وروحانی صلاحیتلردن غیری اولان‌بالجمله صلاحیتلردن تجریدینی قبول‌ایدردی. پطریقی آرتق‌روم ملتنك‌رئیسی‌عدایتمك، قوانین موضوعه‌ده پطریقه قدرت سیاسیه تفویض ایدن هرنه وارسه لغو ایتمك ، مثلا بعض مجالسه اعضای طبیعیه‌دن اولهرق رهبانك داخل بولنمسنه دائر ولایات حقنده‌کی‌قانونك احکامی، ویاانتخابات جداولنك تنظیمنه نظارت ایتمك حقنی بخش ایدن انتخابات قانونی احکامی قالدیرمق آنجق تورکیه حکومتنك ید اقتدارنده‌در .

اکر ، بومهم مساعداته رغماً ، تورکیه حکومتی‌ایتك تکلیفنده اصرار ایدرسه، وجدان جهان جریحه‌دار اولدقدن بشقه ، بوکبی برتکلیف کلیسا قانونه نظراً غیرقابل اولهجقدر . فی‌الحقیقه پطریق ، دردنجی وبشنجی عصرلرده‌کی رفاهندن طولایی ، روما کلیسای دنی داخل اولدیغی حالده ، بالجمله خرستیان کلیسالرینك قراریله ایچنده روم پطریقخانه‌لکنك تأسیس ایدلش‌اولدیغی استانبولك،بویکی رومایلده‌سنك، باش پیقوسیدر . دنیاده هیچ کیمسه بوایکی وظیفه‌یی یکدیکرندن آیره‌ماز . بو کیفیت اودرجه‌ده وخیمدرکه ؛ شاید پطریق ستانبولی ترك ایتمکه مجبور ایدیلیرسه ، روم اورتوقس جماعتی ، کلیساسنك رئیس روحانیسنی غائب‌ایدر ، اکر تصادفاً ، دیکر برذات بوعنوانی آلیرسه ، رافضی اولور، یالکزبوکیفیت اونك آفوروز ایدلسنه کافیدر بووجهله اکر غیرمسلم اقلیتلر عینی زمانده عصرلردن‌بری موجود اولان رهبانی تشکیلاتندن محروم ایدیلیرلرسه ، کندیلرینه تأمینات ویرمکه چالشمق بیهوده اولور .

نتیجه اولهرق ، موسیو وه‌نیزه‌لوس تورکیه هیئت مرخصه‌سنك طلبی آوروپا معاهده‌لریله اقلیتلره بخش ایدیلان تأمیناتك عینی غیرمسلم اقلیتلره بخش ایدن اقره میثاق احکامی تجاوز ایده‌جکنی درخاطر ایتدیردی. حالبوکه ، رومانیا ویونانستان طرفلرندن امضا ایدیلان معاهده‌نامه‌لر حمایه اولنان اقلیتلرك مختاریت مذهبیه‌سنی محافظه‌یه مخصوص‌احکامی محتویدر. بوندن ماعدا ، تورکیه حکومتی، متفقین حکومتلرك ٢٣ ایلول ١٩٢٢ تاریخلی

ایتدیکنی افاده ایله‌دی . موسیو وه‌نیزه‌لوس ، بش عصردنبری، پطریقخانه‌نك عثمانلی ایمپراطورلغیله برابرمو
بولندیغنی، وایلك دفعه اوله‌رق آنك افعال وحرکاتندن دولتك شکایت ایتدیکنی افاده ایتدی. تورکیه هیئت مرخصه
ذکر ایتدیکی حال مستثنا اولمق اوزره، هیچ برمسئله‌ده عثمانلی ایمپراطورلغنه مدیون اولدیغی صداقتده پطریقخانه‌قد
ایتمدی. تقریباً برعصراول، پطریق بشنجی غریغوریوس ۱۸۲۱ یونان عصیانندن صکره صلب اولندی. بواعدا
اجراسی ، یالکز عثمانلی حکومتنك پطریقی عصیاندن طولایی شخصاً مسئول طرتمسندن منبعث اولمامشد
بالعکس ، روم اورتودوقس کلیساسی رئیسی حکومته قارشی مدیون اولدیغی صداقته او درجه‌ده قانع ایدی
عصیانه اشتراك ایده‌جك عثمانلی تبعه‌سنه قارشی آفوروز بیله اعلان ایتمشدی . صلب ایدلمسنك سببی ، اوز
جاری بولنان نظریه موجبنجه ، روم ملتی هیئت مجموعه‌سنی رمزاً تمثیل ایتدیکی، وعثمانلی حکومتنك کندی
طانیدیغی « ملت باشی » ، یعنی روم ملتی رئیسی صفتیله اوملتك افعالندن مسئول اولمسیدر .

حرب اخیر اثناسنده و دها طوغریسی موندروس متارکه‌سندنبری ، جریان ایدن وقایع پطریقخانه
عدم استقامت وصداقتنی اثبات ایتمز چونکه آندن اول عثمانلی حکومتی پطریقخانه‌یه برقصور عطف ایده‌مد
حرب کبی برهرج ومرجك وجدانلرده حاصل ایده‌بیلدیکی درین اغتشاشی نظردقته آلملیدر ؛ وآتی حقن
حکم ویرمك ایچون ماضی‌یه استناد ایتمك هم حقسز هم تهلکه‌لی اولور . موسیو ونیزه‌لوس ، تورکیه هیئ
مرخصه‌سنك اعتراضاتنه جواب ویرمك ایچون ، ۱۶ کانون اولده تالی قومیسبونده رضا نوربکك قرائت ایتدی
تحریری بیاننامه‌یه مراجعت ایتمك آرزو ایدر .

« بیوك ملت مجلسی حکومتی ، تورکیه‌ده ساکن اولان غیرمسلم اقلیتلره، حرب عمومی نتیجه‌سنده تو
ویایکیدن تشکل ایدن دولتلرده‌کی اقلیتلره تفویض اولنان حقوقك عیننی اعطا ایدر . اسکی عثمانلی ایمپراطورل
داخلنده غیرمسلم جماعتلره ویریلان امتیازاتك یرینه بو یکی طرز اداره کندیلکندن قائم اولمشدر .

« جماعات غیرمسلمه‌نك اسکی امتیازاتی ، دینی بر حکومت مطلقه اولان اسکی عثمانلی ایمپراطورلغنك
وضعیت سیاسیه‌سنك محصله‌سی اولدیغندن ، خلافتله دولتك تفریقندن ، سلطنتك لغویله تماماً خلق حکومتنك
تأسیسندن اعتباراً ، بوجماعتلر رؤسای روحانیه‌سنك صرف روحانی برصفتی حائز بولنانندن غیری هیچ برحق
وامتیازدن مستفید اوله‌میه‌جقلری بدیهیدر .

« جماعات مختلفه‌نك نظامات داخلیه‌سنك اساسنی تشکیل ایدن مبادی ، رئیس روحانینك نزد دولت
برممثل رسمی اولمسی وبو اقلیتلره عائد حکومت مقرراتی ایچون برواسطه بولنمسی خصوصنی استلزام ایلیوردی

« تدریسات ، حسنات وخیرات مؤسساتیله دیکر هرنوع مؤسسات جسمانیه‌ده حکومت مناسباتی بوندن
صکره طوغریدن طوغری‌یه بالذات اشبو مؤسساتله جاری اوله‌جغندن ، رهبان ایله اك بیوك رئیسنه یالکز
حکومتك آرتق مداخله ایتمیه‌جکی صرف دینی مواد ایله اشتغال ایتمك جهتی قاله‌جقدر . کذلك حکومتك
مارالذکر هیئت رهبانك اتخاذ ایده‌بیله‌جکی مقرراته دخی بعدازین مداخله ایتمسنه محل قالمیه‌جقدر .

« حریت مذهبیه ، انکلتره ، فرانسه ، آمریقا دول متحده‌سی الخ ، مثللو دیکر مملکتلرده اولدیغی کبی
تورکیه‌ده ، ادیان مختلفه سالکلرینه ، آمال دینیه خصوصنده سربستیٔ انکشاف ویرمکه مساعد اوله‌جقدر ؛
یکی اصول ، رهبانی صرف دینی ساحه‌ده قالمغه مجبور ایدرك ، بوصورتله دینه‌یکی بر ترقی ویره‌جکدر .

« شیمدی‌یه‌قدر برعضو سیاسی اولان پطریقخانه‌نك تورکیه خارجنه نقلی ایجاب ایدر ، زیرا پطریقخانه‌نك
واکا تابع مؤسسات عضویه‌نك امتیازات سیاسیه‌سنك الغاسی نتیجه‌سنده سبب وجودی قالمیه‌جغی جهتله‌یکی اصوله
اویمه‌سی خصوصنه ماضیده‌کی حرکاتی مانع اوله‌جقدر .

اعاده اولنان تورك اسراسنه عدداً مساوی بر مقداردہ یونان اسراسی اعاده اولندقدن صوکره ، تورکیه‌ده قالەجق یونان اسرای حربی صلحك عقدندن صکره اعاده ایدیلەجکدر ؛ تورکیه هیئت مرخصه‌سی سیویل تورك اسرانك بر هفته ختامنده واسرای عسکریەنك ایکی هفته ختامنده اعاده ایدلسنی طلب ایتمشدی .

تورکیه هیئت‌مرخصه‌سی ، مبادلهٔ اهالی مسئله‌سندن خارج اولەرق ، اسرا حقنده متخذقرارك کومیسیونه تودیعی مکرراً هیئت مرخصه‌لردن رجا ایتدی ؛ بك مستعجل وصرف انسانی بر مسئله تشکیل ایدن بو اعاده کیفیتی ، دها مغلق اولان مبادلهٔ اهالی مادەسیله قاریشدیرلمامەلیدر .

بو طلبك عدم قبولی ، رهینه اولەرق کوتوریلان غیر محارب تورکلرك وتورکیه هیئت مرخصه‌سنك سمع اطلاعنه شکایتلری متعاقباً واصل اولان بدبخت تورك اسرانك چکدکلری آلام سفالتی تمدید ایتمشدر .

عصمت پاشاء بو مسئلەنك حلنی قاریشیق برمسئلهٔ سیاسیەنك حلنه ربط ایتمکه معطوف‌اولان قرارك حقانیته موافق اولمیەجغنی بیان ایتمك مجبوریتنده‌در .

یونانستانك رهینه اولەرق کوتوردیکی غیر محارب تورکلرك آلامنی تمدید خصوصنده یونانستانه مساعده ایتمك تورکیه حقنده بیوك بر حقسزلق اولور .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، غربی تراکیانك مقدراتی تعیین ایتمك ایچون رأی عامه مراجعت اولنمسنی ایسته‌دیکندن بو خطه اهالیسنك مبادلەیه تابع طوتولمسنی‌ده بالطبع طلب ایتدی .

استانبول اهالیسنه کلنجه : متفقین هیئت مرخصه‌لری مهم بر اقتصاد مرکزی اولان استانبولدن براقتصاد وتجارت عاملی‌تشکیل ایدن عناصرك آنسزین تبعیدایدلمامسنی طلب ایتدکلرندن ، وشهرلر سکنەسنك قیراهالیسیله مبادله ایدیلەمیەجکنی بیان ایتدکلرندن ، اهالیٔ مذکوره دخی مبادلەیه تابع طوتولمادی . فقط مبادله منحصراً قری اهالیسی آرەسنده اجرا ایدیلەجك ایدی . زیرا ، یونانستانی ترك ایدەجك اولان تورکلر میانده شهرلی جوق واردر . دیکر طرفدن ، استانبول رومللرینك حیات اقتصادیەده مهم بر عامل تشکیل ایتدکلری‌ادعاسی ، کندیلرینك مجبوری مبادله‌دن استثنا‌سنی طلب‌ایتمك خصوصنده مقنع بر دلیل تشکیل ایتمز . هرکس بیلیرکه بو اهالی بر کوچوك تجار صنفی تشکیل ایدییور وآنلرك یرینه دیکرلرینك اقامەسی مشکل دکلدر .

بتون بو ملاحظات مدلله‌یه رغماً و ائتلافه بناءً تورکیه هیئت مرخصه‌سی استانبول رومللرینك ، اساس اعتباریله ، مبادلەیه تابع طوتلامسنه منجر بولنان دیکر هیئت مرخصه‌لرك طلبنه موافقت ایتدی . بونکله برابر رومللرآرەسنده ، آتیەدکی صنوف اشخاصك مذکور مبادلەیه تابع طوتلمسی خصوصنده اصرارایتمك مجبوریتنده بولندی ؛ بوبابەدکی طلبنك حقلی واساسلی اولدیغی‌متفقین هیئت مرخصه‌لرینك تصدیق ایدەجکلری‌امیدنده‌در .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك طلب ایتدیکی استثنالر مواد آتیەیه متعلقدر :

۱ — استانبوله ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۸ دن صکره کلن رومللر ؛

۲ — استانبول شهر اماتی طرفندن ۱۹۱۲ ده چیزیلن حدودی خارجنده ساکن بولنان رومللر ؛

۳ — تورکیه علیهندکی سیاسته اشتراك ایتمش اولان یونانلی افراد وجمعیات .

بو اوچ صنف اشخاص مبادلەیه تابع طوتلیدر .

پطرخانه مسئله‌سنه متعلق خصوصده ، عصمت پاشا متفقین ویونان هیئت مرخصه‌لرینك ، پطرخانه‌نك سیاسی واداری ماهیتده اولان امور ایله فیابعد اشتغال ایتمیەجکی و منحصراً مسائل دینیه دائرەسی داخلنده قالەجغی حقنده قونفرانس حضورنده واقع اولان بیانات وعلی تأمینلرینی سند اتخاذ ایلدی .

نوطه‌سنه ویردیکی جوابده غیرمسلم اقلیتلره بوکا مشابه تأمینات‌ویرمکی یکیدن تعهدایتدی. ازآن جمله ، بوشرطه مبنیدرکه یونان حکومتی شرقی تراکیایی تخلیه ایتمکله موافقتله تورکیه‌یی تطمین ایتمه‌یی قبول ایتدی .

رئیسنك استانبولده ابقاسی بتون اورتودوقس کلیسای طرفندن طلب ایدلدیکی تورکیه‌هیئت مرخصه‌سنك مجهولی اوله‌ماز .

اکر اصول ادارهٔ استثنائیه‌سی روسیه‌نك اشبو قونفرانسه اشتراکنه مانع اولماسه ایدی ، اورتودوقس کلیسانسك رئیسنه طوقونولامسنده اصرار ایدرك یوز ملیونی متجاوز معتقدك رجاسنی هیئت مرخصه‌لر روسیه معرفتیله استماع ایده‌جکلردی. بوحالده پطریقخانه مؤسسه‌سنه خلل ایراث ایدلمامسنی تورکیه هیئت‌مرخصه‌سندن یوز قرق ملیوندن فضله انسان طلب ایدییور . اورتودوقس ملتلر بالکز دکلدرلر ؛ دعوت ایدن دولتلر ، آنلرك مراجعتنه اشتراك ایتدیلر ، واوزاقلقنه رغماً ، پطریقخانه‌نك استانبولده قالمسی خصوصنده الك مستعجل برصورتده اصرار ایدن آمریقا دول متحده‌سنك قطعی بیاناتی قومیسیون استماع ایتدی . مخالف بر قرارله وجدانی مطلقا جریحه‌دار اوله‌جق اولان بوبیوك دموقراسینك مراجعتنه تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بیحس قالمسی ممکن‌دکلدر.

موسیو ونیزه‌لوس، کاملاً اشتراك ایتدیکی لورد کورزونك تکلیفی موجبنجه سیاسی صلاحیتدن تجریدایدلمش پطریقخانه‌نك استانبولدن تبعیدی خصوصنده تورکیه حکومتنك اصرار ایتمه‌جکی امیدینی بیان ایلدی . معمافیه آنك ابقاسی بالذات تورکیه‌نك منفعته‌در ، زیرا اورتودوقس کلیسای رئیسنك مقری اوله‌رق قالمق استانبول ایچون فائده‌سز دکلدر . الحاصل ، یونان هیئت مرخصه‌سی ، تورکیه حکومتی لورد کورزونك تکلیفنه اشتراك ایتدیکی تقدیرده ، شیمدیکی پطریقك چکلمسنی تسهیل ایده‌جك صورتده حرکته آماده اولدیغنی علاوه ایلدی .

عصمت‌پاشا، اسرا ایله اهالینك مبادله‌سنه متعلق مسائلی تدقیقله مکلف بولنان ثالی قومیسیونك لایحه‌سنی کال دقته مطالعه ، موسیو مونتانیانك بو بابده‌کی ملاحظاتنی استماع ایتدی .

بو لایحه‌ده ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك حل ایدلمش اولدیغنی بیلمه‌دیکی بعض مسائل ، قطعی بر صورت تسویه‌یه اقتران ایتمش کبی کوستریلمش ودیکر بعض مسائل حقنده خیلیجه مهم خطالر وقوعبولمشدر .

تورك هیئت مرخصه‌سی ، یونانستانده موقوف بولنان سیویل تورکلرك ٤٠٠٠ عددینه بالغ اولدیغنی هیچ بر زمان افاده ایتمدی ؛ بالعکس بو مقدارك ١٠،٠٠٠ دن دون اولمادیغنی سویله‌دی . حقیقةً بو کونه قدر آلدیغی معلومات کوستریورکه آناطولیدن وشرقی تراکیادن کوتوریلان اشخاص داخل‌اولدیغی حالده یونانستانده‌کی تورك سیویل موقوفین ٩،٥٩٥ ارکك ، ٢٥١ قادین ، ١١ چوجوق که جمعاً ٩،٨٥٧ نفوسه بالغ اولیور . تورکیه هیئت مرخصه‌سی موقوفلرك جدوللرینی ویرمش‌در وویرمکده دوام ایده‌جکدر .

الیوم تورکیه‌ده یونانلی رهینه یوقدر؛ ذاتاً ، یونان هیئت‌مرخصه‌سی بومسئله‌یه دائر هیچ معلوماتی‌اولمادیغنی ثالی قومیسیونده سویله‌مش وبو مسئله حقنده هیچ بر افاده‌ده بولنه‌مامشدی .

اعاده ایدیلان تورکیه‌اسرای حربنك عددینه مساوی مقداردده یونان اسرامی ، تورکیه هیئت‌مرخصه‌سنك اعطا ایتدیکی جدوللره داخل بولنان بالجمله اسرا وکذا بوتون تورکیه اسرای حربی تورکیه‌یه اعاده ایدلدکدن صکره ، سربست براقیلمه‌جق ایدی ؛ بو اعاده‌یه متعلق تدقیقات برآز وقته محتاج اولدیغندن یونانلی اسیرلرك تورك اسرایی کتیرن واپورلرله حرکت ایتلری ممکن اوله‌ماز ؛ بونلر ، تورك سیویل وعسکراسیرلرینك عددی آکلاشلدقدن وجمله‌سی سربست براقلدقدن صکره اعاده اولنه‌بیلیرلر .

هرحالده ، بواعاده کیفیتی صلحك عقدندن مقدم و ، ممکن‌مرتبه وقت ضایع ایتمکسزین اجرا ایدلمك مقتضیدر.

مذکور تالی قومیسیونك ابتدای مساعیسندن اعتباراً هیئت مجموعهٔ احکامك بر کل تشکیل ایتدیکی ، مثلا ارکك اهالینك عودتی اولجه تقرر ایتمدکجه سیویل موقوفینك اعادهسی غیر ممکن اولدیغی قرارلاشدیرلمشدر .

موسیو مونتانیا تالی قومیسیونك الیوم معلقده فالان بر قاچ نقطهنك قطعی صورتده حلنده مشکلاتهمعروض بولنمیهجغنی امید ایتدی .

ائتلاف ایدیلهمیان مشکلاتك حلی وبر ائتلافنامه پروژهسی احضاری ضمننده تالی قومیسیونك اك یقین زمانده اجتماع ایتمسی قرارکیر اولدی .

جلسه ساعت ١٢ یی ٣٥ کچه ختام ویرلدی .

کاتب عمومی

ر . ماسیغلی

تصدیق ایدلمشدر :

ف . ل . پهلن (دول متحدهٔ آمریقا) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ئه . لاغارد (فرانسه) ؛ ه . قوللاوس (یونانستان) ؛ م . ایندهللی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ه . قونچسقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صربلر ، خرواتلر ، سلووهنلر قراللغی) ؛ ایو . آلتینوف (بولغارستان) ؛ آ . صابانین (روسیه ، اوقرانیا ، کورجستان) .

[illegible] مطالعات متفرعه‌سنه جواباً، عصمت پاشا ذاتاً تدقیق ایدلمش اولان معاهده‌نامه‌نك [illegible] احکام ایله اقلیتلر حقوقنك حل ایدلمش اولدیغنی ارائه ایلدی .

[illegible] تبعیدینه کلنجه ، بو کیفیت شهر مذکور روملرینك مبادلهٔ اهالیدن استثناسی [illegible] اولدیغی صره‌ده تکلیف ایدلمشدر .

[illegible] ریاست ایتدیکی هیئت مرخصه‌نك تمایلات ائتلافکارانه‌سنك اك یوکسك بردلیلی اولمق اوزره، [illegible] شرائط داخلنده و سند اتخاذ ایتدیکی تأمیناته استناداً ، بو تکلیفدن صرف‌نظر ایلمشدر .

لورد کورزون ، سیویل رهینه‌لرله عسکری اسرانك درحال مبادله‌سی مسئله‌سنی تدقیق ایتمك آرزوسنده [illegible] رهینه‌لرله اسرانك عددی نه‌اولورسه اولسون مبادله‌نك بلاامهال اجرا ایدیله‌جکی امیدنده بولندیغنی [illegible] .

عصمت پاشانك ایضاحاتنك صوکنده‌کی بیاناتی خصوصنده ، لورد کورزون سرد ایتدیکی تلقیناتك تورکیه [illegible] قبولنده کوستریلان فکری قید ایتمکله مباهیدر. تورکیه هیئت مرخصه‌سنك [illegible] ایتمك حقنده‌کی طلبندن صرف‌نظر ایتدیکنی قومیسیونك پك بیوك بر ممنونیتله استخبار [illegible] مسرتله قبول ایدلدکدن بشقه ، جهانده پك اهمیتلی تأثیر ایقاع ایده‌جکی [illegible] ایتدیکی وظیفه‌یی‌ده تسهیل ایده‌جکنه قانعدر .

[illegible] خصوصنده ، موسیو وه‌نیزه‌لوس اشغال عسکری مدتی اثناسنده حقوق عمومیه جرائمندن [illegible] اولان اشخاص ایله بو کبی قانونشکنلك یوزندن حقلرنده تحقیقات اجرا ایدلمکده بولنان ، [illegible] امضاسنده حقلرنده‌کی تحقیقات تعطیل اولنان اشخاص موضوع بحث اولدیغنی افاده ایتدی. [illegible] توقیف ایدیلان صاغلام اشخاص ایله اسرای عسکریه‌نك مبادله‌سی سرعت ممکنه ایله اجرا [illegible] ائتلاف عقدینی طلب ایلدی . فی‌الحقیقه ، تورکیه حکومتنك روم اهالیدن سلاح طاشیمغه [illegible] توقیف ایتمش اولمسی نتیجه‌سنده ، یونانستانه برای التجا کلنلر حقیقی عائله‌لر اولمقدن زیاده [illegible] . موسیو وه‌نیزه‌لوس مبادله‌نك درحال اجرا ایدیله‌میه‌جکنی تیقن ایتدیکنی فقط ، مبادله‌یه نه [illegible] اوله‌جغنك تقریرینی طلب ایلدیکنی سویله‌دی .

بو مبادله‌دن صکره ، اهمیتی برنجیدن دها آز اولان سیویل رهینه‌لرك مبادله‌سی وقوع بوله‌جقدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس تالی قومیسیونك الیوم معلقده بولنان مسائلی تسویه ایده‌بیلمك اوزره سرعت ممکنه ایله اجتماعه دعوت اولنمسی طلبنده بولوندی .

موسیو مونتانیا تالی قومیسیونك لایحه‌سنده کوسترلدیکی اوزره طرفینك ویره‌جکی جدوللره توفیقاً مبادله اجرا ایدیله‌جکندن ، یونانستانده ۹۰۰۰ سیویل تورك موقوف بولندقی حقنده عصمت پاشانك ارائه ایتدیکی ارقامك مناقشه‌سنه لزوم اولمادیغی رأی و مطالعه‌سنده‌در . موسیو وه‌نیزه‌لوسك درمیان ایتدیکی بو فکر تالی قومیسیونجه نظر دقته آلنمشدر .

مذکور تالی قومیسیونك ابتدای مساعیسندن اعتباراً هیئت مجموعهٔ احکامك بر کل تشکیل ایتدیکی ، مثلا ارکك اهالینك عودتی اولجه تقرر ایتمدیکجه سیویل موقوفینك اعادهسی غیر ممکن اولدیغی قرارلاشدیرلمشدر .

موسیو مونتانیا تالی قومیسیونك الیوم معلقده فالان بر قاچ نقطهنك قطعی صورتده حلنده مشکلاتهمعروض بولنمیهجغنی امید ایتدی .

ائتلاف ایدیلهمیان مشکلاتك حلی و بر ائتلافنامه پروژهسی احضاری ضمننده تالی قومیسیونك اك یقین زمانده اجتماع ایتمسی قرارکیر اولدی .

جلسه ساعت ١٢ یی ٣٥ کچه ختام ویرلدی .

کاتب عمومی

ر . ماسیغلی

تصدیق ایدلمشدر :

ف . ل . یدلی (دول متحدهٔ آمریقا) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ر . لاغارد (فرانسه) ؛ ی . قولاوس (یونانستان) ؛ م . اینده‌لی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ن . قونیسغو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صربلر ، خرواتلر ، سلووهتلر قراللغی) ؛ ایو . آلتینوف (بولغارستان) ؛ آ . صابانین (روسیه ، اوقرانیا ، کورجستان) .

موسیو وه‌نیزه‌لوسك بعض مطالعات متفرعه‌سنه جواباً، عصمت پاشا ذاتاً تدقیق ایدلمش اولان معاهده‌نامه‌نك قسم مخصوصه متعلق احکام ایله اقلیتلر حقوقنك حل ایدلمش اولدیغنی ارائه ایلدی .

پطریقخانه‌نك استانبولدن تبعیدینه کلنجه ، بو کیفیت شهر مذکور روملرینك مبادلهٔ اهالیدن استثناسی مسئله‌سی موضوع بحث اولدیغی صره‌ده تکلیف ایدلمشدر .

عصمت پاشا، ریاست ایتدیکی هیئت مرخصه‌نك تمایلات ائتلافکارانه‌سنك اك یوکسك بردلیلی اولمق اوزره، افاده ایتدیکی شرائط داخلنده و سند اتخاذ ایتدیکی تأمیناته استناداً ، بو تکلیفدن صرف نظر ایلمشدر .

لورد کورزون ، سیویل رهینه‌لرله عسکری اسرانك درحال مبادله‌سی مسئله‌سنی تدقیق ایتمك آرزوسنده فقط مذکور رهینه‌لرله اسرانك عددی نه اولورسه اولسون مبادله‌نك بلاامهال اجرا ایدیله‌جکی امیدنده بولندیغنی سویله‌دی .

عصمت پاشانك ایضاحاتنك صوکنده‌کی بیاناتی خصوصنده ، لورد کورزون سرد ایتدیکی تلقیناتك تورکیه هیئت مرخصه‌سی رئیسی طرفندن طرز قبولنده کوستریلان فکری قید ایتمکله مباهیدر. تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بطریقی استانبولدن تبعید ایتمك حقنده‌کی طلبندن صرف نظر ایتدیکنی قومیسیونك پك بیوك بر ممنونیتله استخبار ایتدیکنه امیندر . بو خبرك قونفرانسجه مسرتله قبول ایدلدکدن بشقه ، جهانده پك اهمیتلی تأثیر ایقاع ایده‌جکی کبی قونفرانسك صرف غیرت ایتدیکی وظیفه‌یی‌ده تسهیل ایده‌جکنه قانعدر .

سیویل موقوفلر خصوصنده ، موسیو وه‌نیزه‌لوس اشغال عسکری مدتی اثناسنده حقوق عمومیه جرائمندن طولایی محکوم اولان اشخاص ایله بو کبی قانونشکنلك یوزندن حقلرنده تحقیقات اجرا ایدلمکده بولنان ، فقط متارکه‌نك حین امضاسنده حقلرنده‌کی تحقیقات تعطیل اولنان اشخاص موضوع بحث اولدیغنی افاده ایتدی. آسیای صغراده توقیف ایدیلان صاغلام اشخاص ایله اسرای عسکریه‌نك مبادله‌سی سرعت ممکنه ایله اجرا اولنمق خصوصنده ائتلاف عقدینی طلب ایلدی . فی الحقیقه ، تورکیه حکومتنك روم اهالیدن سلاح طاشیمغه مقتدر بولنان قسمنی توقیف ایتمش اولمسی نتیجه‌سنده ، یونانستانه برای التجا کلنلر حقیقی عائله‌لر اولمقدن زیاده عائله قیرینتیلریدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس مبادله‌نك درحال اجرا ایدیله‌میه‌جکنی تیقن ایتدیکنی فقط ، مبادله‌یه نه زمان ابتدار اوله‌جغنك تقریرینی طلب ایلدیکنی سویله‌دی .

بو مبادله‌دن صکره ، اهمیتی برنجیدن دها آز اولان سیویل رهینه‌لرك مبادله‌سی وقوع بوله‌جقدر . موسیو وه‌نیزه‌لوس تالی قومیسیونك الیوم معلقده بولنان مسائلی تسویه ایده‌بیلمك اوزره سرعت ممکنه ایله اجتماعه دعوت اولنمسی طلبنده بولوندی .

موسیو مونتانیا تالی قومیسیونك لایحه‌سنده کوستریلدیکی اوزره طرفینك ویره‌جکی جدوللره توفیقاً مبادله اجرا ایدیله‌جکندن ، یونانستانده ۹۰۰۰ سیویل تورك موقوف بولندقنی حقنده عصمت پاشانك ارائه ایتدیکی ارقامك مناقشه‌سنه لزوم اولمادیغی رأی و مطالعه‌سنده‌در . موسیو وه‌نیزه‌لوسك درمیان ایتدیکی بو فکر تالی قومیسیونجه نظر دقته آلنمشدر .

١ — سیویل رهینه‌لرك اعاده‌سی

تورکیه هیئت مرخصه‌سنه نظراً ، یونان عساکری طرفندن آناطولیدن کوتوریلان ویونانستاند . موقوف بولنان تورك مسلمان تبعه‌سی اوله‌رق ٤٠٠٠ کشی موضوع بحثدر . دوقتور نانسه‌نك توصیه‌سی ، ومتفقین هیئت مرخصه‌لرینك اصراری موجبنجه ، یونان هیئت مرخصه‌سی بوتورك سیویل رهینه‌لرك هرشیدن اول سربست براقلمسی وتورکیه حکومتنه ازمیرده تسلیم اولنمسی قبول ایتدی .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی دخی یونان هیئت مرخصه‌سنك طلبنه موافقتله ، تورکیه یونان اختلافنك صوك وقایع سیاسیه و عسکریه‌سی اوزرینه تورکیه‌ده موقوف بولنان یونان تبعه‌سی ، سیویل اسرا ویا رهینه‌لرك یونانستانه اعاده‌سنی تعهد ایتدی .

بو اعاده‌لر بروجه آتی :

ا) تعیین ایدیله‌جك یك قیصه بر مدت ظرفنده ؟

ب) تورکیه و یونان هیئت مرخصه‌لرینك انجمنه ویرمش اولدقلری و ویره‌جکلرینی بیان ایلدکلری اسامی جدوللری موجبنجه ؟

ج) بین‌الملل صلیب احمر قومیسیونلری معاونتیله ؟

اجرا ایدیله‌جکدر .

٢ — اسرای حربك مبادله‌سی

بومسئله دخی ، بدایتده ، بعض اختلافی موجب اولدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، آناطولی حربنك نتایجنه استناد ایدرك یونانستانده بولنان تورك اسیرلرك کافه‌سنی بلامبادله ، یونانستانك اعاده‌ایتمسنی طلب ایدیوردی . تورکیه بر مقدار یونان اسراسنك اعاده‌سنه مباشرت ایتمکه محل اولوب اولمادیغنه حکم ایتمك ایچون یونانستانك حسن نیتنی نظردقته آلمق حقنی محافظه ایدیوردی .

متفقین مرخصلرینك اصراری اوزرینه ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی بوطلبدن تماماً فراغت ایتدی وبالائتلاف خصوصات آتیه قرارلاشدیرلدی .

ا) یونانستان ، تثبیت ایدیله‌جك یك قیصه بر مدت ظرفنده ، النده بولنان بالجمله تورك اسرای حربنی اعاده ایده‌جك ، و بونلری تورکیه مأمورلرینه تسلیم ایتمك اوزره ، کندی مصارفنه اوله‌رق ، بردفعه ، ازمیره نقل ایتدیره‌جکدر ؟

ب) مساوی مقدارده یونان اسراسی تورکیه طرفندن اعاده اولنه‌جق ، و تورکیه دخی بونلری تورك اسرایی حاملاً ازمیره مواصلت ایده‌جك اولان عینی واپورلره ارکاب ایتدیرمك ایچون حاضر بولندیرمغه اعتنا ایده‌جکدر . بوشرط یك بدیهی اولان اقتصاد اسبابندن طولایی ، فقط بالخاصه طرفین فکر ائتلافنك تأثیریله تکلیف وقبول ایدلدی ؟

ج) تورکیه‌نك النده بولنان ودها کثرتلی اولان یونان اسرای حربنك متباقیسی صلحك عقدندن صکره تورکیه طرفندن یونانستانه اعاده اولنه‌جقدر ؟

۲۰ نومرولو ضبطنامه‌یه لاحقه

برنجی قومیسیون رئیسی لورد کورزونه مبادلهٔ اهالی خصوصنك مذاکره‌سنه مأمور تالی قومیسیونك رئیسی موسیو مونتانیا، طرفندن تقدیم اولنان لایحه

رئیس افندی،

ذات اصیلانه‌لرینك ریاست بیوردیغی برنجی قومیسیونك ۱ کانون اول ۱۹۲۲ تاریخلی اجتماع عمومیسنده، دوقتور نانسه‌نك لایحه‌سنك قرائتندن و روم اهالینك آناطولیده‌کی وضعیتنه دائر قیصه بر مباحثه‌دنصکره، قومیسیون ایکی علاقه‌دار طرف آراسنده آیری بر ائتلاف عقد ایتمك مقصدیله مبادلهٔ اهالی‌یه (یونان و تورك اقلیتلری) متعلق بالجمله مسائلك تدقیقنه مأمور اولمق اوزره بر مخصوصی انجمن احداثنه قرار ویردی.

بو انجمن دعوت ایدن دولتلرك هر بریله تورکیه و یونانستانك بر مرخصندن و بر متخصصندن مرکب اوله‌رق درحال تشکیل اولندی. ریاستی بکا تفویض ایتمك لطفنده بولوندی. ایرتسی کوندن اعتباراً، مذکور قومیته ایلك اجتماعنی عقد ایتدی، بو اجتماع همان کاملاً دوقتور نانسه‌نك آناطولیده و یونانستانده اجرا ایتدیکی تحقیقات نتایجیله وضعیتك وخیم الجا آتنك مقتضاسنه کوره مسائل مختلفه‌نك سرعت ممکنه ایله حلی حقنده‌کی تلقیناتنك واضح و تام بر صورتده ایضاح ایلمسنه حصر اولوندی. انجمن آتیده‌کی فصللر اوزره ترکیب اولنان بو مسائل درحال تدقیقه کچدی:

اولا — سیویل رهینه‌لرك اعاده‌سی؟

ثانیاً — اسرای حربك مبادله‌سی؟

ثالثاً — اهالینك (روم و تورك اقلیتلرك) مبادله‌سی.

تا بدایتده مواد آتیه‌نك تقرر ایلمش اولدیغی شایان قیددر:

ا — قومیته دردست تدقیق بولنان نقاط مختلفه حقنده اول‌باول بر اساس ائتلافنه وصول ایله اکتفا ایده‌جکدر؟

ب — بو اساس ائتلافنی تعیندن صکره، صور اجرائیه‌نك (تفصیلاته عائد قواعدك) تثبیتنه کچیله‌جکدر؟

ج — بالجمله مقررات بر ائتلاف تشکیل ایدوب بو ائتلاف، اقسام مختلفه‌سنده، تام و غیرقابل انقسام اوله‌جغی کبی اقسام مذکوره دخی متقابلاً معتبر و مرعی‌الاجرا اولمق خصوصنده یکدیکرینه تابع اوله‌جقدر.

تورکیه و یونان مرخصلری آره‌سنده‌کی بعض اختلاف نقطه‌لرینه رغماً، ایلك ایکی مسائل حقنده ائتلاف تام تأسیسی ممکن اولدیغنی مع‌المعنونیه ذکر ایدیورم. مناقشاتك تفصیلاتنه کیریشمیه‌رك، بو ائتلافك نه‌دن عبارت اولدیغنی درحال عرض و انهایه کچیورم:

١ — سیویل رهینلرك اعادهسی

تورکیه هیئت مرخصهسنه نظراً ، یونان عساکری طرفندن آناطولیدن کوتوریلان ویونانستاند .موقوف بولنان تورك مسلمان تبعهسی اولهرق ٤٠٠٠ کشی موضوع بحثدر . دوقتور نانسهنك توصیهسی ، ومتفقین هیئت مرخصهلرینك اصراری موجبنجه ، یونان هیئت مرخصهسی بوتورك سیویل رهینهلرك هرشیدن اول سربست براقلمسنی وتورکیه حکومتنه ازمیرده تسلیم اولنمسنی قبول ایتدی .

تورکیه هیئت مرخصهسی دخی یونان هیئت مرخصهسنك طلبنه موافقتله ، تورکیه یونان اختلافنك صوك وقایع سیاسیه و عسکریهسی اوزرینه تورکیهده موقوف بولنان یونان تبعهسی ، سیویل اسرا ویا رهینهلرك یونانستانه اعادهسنی تعهد ایتدی .

بو اعادهلر بروجه آتی :

ا) تعیین ایدیلهجك بك قیصه بر مدت ظرفنده ؛

ب) تورکیه و یونان هیئت مرخصهلرینك انجمنه ویرمش اولدقلری و ویره جکلرینی بیان ایلدکلری اسامی جدوللری موجبنجه ؛

ج) بین الملل صلیب احمر قومیسیونلری معاونتیله ؛

اجرا ایدیلهجکدر .

٢ — اسرای حربك مبادلهسی

بومسئله دخی ، بدایتده ، بعض اختلافی موجب اولدی . تورکیه هیئت مرخصهسی ، آناطولی حربنك نتایجنه استناد ایدرك یونانستانده بولنان تورك اسیرلرك کافهسنی بلامبادله ، یونانستانك اعادهایتمسنی طلب ایدیوردی . تورکیه بر مقدار یونان اسراسنك اعادهسنه مباشرت ایتمکه محل اولوب اولمادیغنه حکم ایتمك ایچون یونانستانك حسن نیتنی نظردقته آلمق حقنی محافظه ایدیوردی .

متفقین مرخصلرینك اصراری اوزرینه ، تورکیه هیئت مرخصهسی بوطلبدن تماماً فراغت ایتدی وبالائتلاف خصوصات آتیه قرارلاشدیرلدی .

ا) یونانستان ، تثبیت ایدیلهجك بك قیصه بر مدت ظرفنده ، الده بولنان بالجمله تورك اسرای حربی اعاده ایدهجك ، و بونلری تورکیه مأمورلرینه تسلیم ایتمك اوزره ، کندی مصارفله اولهرق ، بردفعه ، ازمیره نقل ایتدیره جکدر ؛

ب) مساوی مقداردهٔ یونان اسراسی تورکیه طرفندن اعادهاولنهجق و تورکیهدخی بونلری تورك اسرایی حاملاً ازمیره مواصلت ایدهجك اولان عینی واپورلره ارکاب ایتدیرمك ایچون حاضر بولندیرمغه اعتنا ایدهجکدر . بوشرط بك بدیهی اولان اقتصاد اسبابندن طولایی ، فقط بالخاصه طرفین فکر ائتلافك تأثیریله تکلیف وقبول ایدلدی ؛

ج) تورکیهنك الده بولنان ودها کثرتلی اولان یونان اسرای حربنك متباقیسی صلحك عقدندن صکره تورکیه طرفندن یونانستانه اعاده اولنهجقدر ؛

۲۰ نومرولو ضبطنامه‌یه لاحقه

برنجی قومیسیون رئیسی لورد کورزونه مبادلهٔ اهالی خصوصنك مذاکره‌سنه مأمور تالی قومیسیونك رئیسی موسیو مونتانیا، طرفندن تقدیم اولنان لایحه

رئیس افندی،

ذات اصیلانه‌لرینك ریاست بیوردیغی برنجی قومیسیونك ۱ کانون اول ۱۹۲۲ تاریخلی اجتماع عمومیسنده، دوقتور نانسه‌نك لایحه‌سنك قرائتندن و روم اهالینك آناطولیده‌کی وضعیتنه دائر قیصه بر مباحثه‌دنصکره، قومیسیون ایکی علاقه‌دار طرف آراسنده آیری بر ائتلاف عقد ایتمك مقصدیله مبادلهٔ اهالی‌یه (یونان و تورك اقلیتلری) متعلق بالجمله مسائلك تدقیقنه مأمور اولمق اوزره بر مخصوصی انجمن احداثنه قرار ویردی.

بو انجمن دعوت ایدن دولتلرك هر بریله تورکیه و یونانستانك برر مرخصندن وبرر متخصصندن مرکب اوله‌رق درحال تشکیل اولندی. ریاستنی بکا تفویض ایتمك لطفنده بولونلدی. ایرتسی کوندن اعتباراً، مذکور قومیته ایلك اجتماعنی عقد ایتدی، بو اجتماع همان کاملاً دوقتور نانسه‌نك آناطولیده ویونانستانده اجرا ایتدیکی تحقیقات نتایجیله وضعیتك وخیم الجا آتنك مقتضاسنه کوره مسائل مختلفه‌نك سرعت ممکنه ایله حلی حقنده‌کی تلقیناتنك واضح و تام بر صورتده ایضاح ایلمسنه حصر اولوندی. انجمن آتیده‌کی فصللر اوزره ترکیب اولنان بو مسائلی درحال تدقیقه کچدی:

اولا — سیویل رهینه‌لرك اعاده‌سی؛

ثانیاً — اسرای حربك مبادله‌سی؛

ثالثاً — اهالینك (روم و تورك اقلیتلرك) مبادله‌سی.

تا بدایتده مواد آتیه‌نك تقرر ایلمش اولدیغی شایان قیددر:

ا — قومیته دردست تدقیق بولنان نقاط مختلفه حقنده اول‌باول بر اساس ائتلافنه وصول ایله اکتفا ایده‌جکدر؛

ب — بو اساس ائتلافنی تعیندن صکره، صور اجرائیه‌نك (تفصیلاته عائد قواعدك) تثبیتنه کچیله‌جکدر؛

ج — بالجمله مقررات بر ائتلاف تشکیل ایدوب بو ائتلاف، اقسام مختلفه‌سنده، تام و غیرقابل انقسام اوله‌جغی کبی اقسام مذکوره دخی متقابلاً معتبر ومرعی‌الاجرا اولمق خصوصنده یکدیکرینه تابع اوله‌جقدر.

تورکیه و یونان مرخصلری آره‌سنده‌کی بعض اختلاف نقطه‌لرینه رغماً، ایلك ایکی مسائل حقنده ائتلاف تام تأسیسی ممکن اولدیغنی مع‌الممنونیه ذکر ایدیورم. مناقشاتك تفصیلاتنه کیریشمیه‌رك، بو ائتلافك نه‌دن عبارت اولدیغنی درحال عرض و انهایه کچیورم:

نهایت ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی مدعامزك قبولنی ایجاب ایتدیرن معنوی ، اقتصادی واجتماعی اسبابك صحتنی تصدیق ایتدی . رومللرك ، فقط محدود مقداردە ، استانبولده قالمالرینی ، اساس اعتباریله قبول ایتدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی فی‌الحقیقه آتیده‌کی استثنا آت وشرائطی تثبیت ایتدی :

ا) تورکیه تبعه‌سی اولمایان باجمله رومللرك استانبولدن تبعیدی ؛

ب) عن اصل استانبوللی اولمایان تورکیه‌تبعه‌سی بتون رومللرك استانبولدن تبعیدی ؛

ج) صوك اوچ سنه ظرفنده تورکیه‌یه قارشی خصومتکارانه طور آلان باجمله روم شرکت و جمعیتلرینك استانبولدن تبعیدی ؛

د) استانبول رومللری لهنه اولەرق قبول اولنان استثنائیتدن یالکز بك اوغلی ، استانبول و اسکدار روم سکنه‌سنك مستفید اولمسی ؛

ه) باجمله دوائر ومجلسلریله برابر روم پطریقخانه‌سنك استانبولدن تبعیدی .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی بو احکامك بعضیسندن صرف‌نظر ایتمکله ودیکرلرینی تعدیله قانع اولدی ، فقط صوك ماده ، یعنی روم پطریقخانه‌سنك استانبولدن تبعیدی خصوصنده‌کی اصرارندن انحراف ایتمدی . یونان هیئت مرخصه‌سی ، کندی طرفندن ، آتیده مختصراً بحث ایده‌جکم اسبابه استناداً ، بو صوك شرطك قبولنه قطعیاً مخالفت ایتدی ؛ دیکر طرفدن ، بعض شرکت وجمعیتلرك استانبولدن تبعیدینه متعلق اولوب (ج اشارتلی فقره‌ده کوستریلان) شرطه موافقت ایتدی .

خلاصهٔ کلام ، تورك و روم اهالینك مبادله‌سی حقنده‌کی ائتلاف اصلی ، بتون بوخصوصی عملی صورتده احتوا ایدن نقاط آتیه‌یی احتوا ایتمکده‌در :

۱ — غربی تراکیا مسلمانلریله استانبول رومللری مستثنا اولق اوزره ، تورکیه ایله یونانستان آراسنده مجبوری برصورتده مبادلهٔ اهالی واقع اولەجقدر ؛

۲ — برنجی مبادله قافله‌سی ، آسیای صغری رومللرینك اثنای مهجرتنده عائلەلرندن تفریق ایدلمش اولان وموقوف طوتیلان ارککلرك آناطولیدن یونانستانه اعاده‌سی صورتیله تشکیل ایدیله‌جکدر . بو اعاده کیفیتنك تعیین ایدیله‌جك بك یقین بر تاریخده اجرا ایدلمش اولمسی مقتضیدر ؛

۳ — روم ومسلمان اهالینك مبادله‌سی ، اسباب انسانیه ومحیه‌یه مبنی ، انجق ۱۹۲۳ سنه‌سی مایس آینده اجرا اولنه‌جقدر ؛

٤ — بین‌الملل صلیب احمرك مخصوص قومیسیونلری مبادله‌معاملاتنك طرفینده‌طرز اجراسنه نظارت ایده‌جکلردر .

۵ — محسوب اجراسنه تشبث اولنمق اوزره ، تنظیم اولنه‌جق برنظامنامه‌یه توفیقاً ، مخصوص قومیسیونلر ، طرفینده براقیلان اموالك قیمتنی تخمین وظیفه‌سیله مکلف اولەجقلردر . ایکی مملکتك برنده کائن اموالك قیمتی دیکرکککندن زیاده ایسه ، فضلهٔ فرق علاقه‌دار دولت طرفندن مذکور مختلط قومیسیونلره تأدیه اولنه‌جقدر . بو قومیسیونلر اموالك وکندیلرینه تأدیه ایدلمش اولان باجمله مبالغك من‌له‌الحقوق اولانلر آره‌سنده توزیعنه دخی مأمور اولەجقلردر ؛

٦ — استانبولده ساکن اولان بتون رومللر یعنی بلا تفریق ، تورکیه ویا یونان تبعه‌سی ، اوراده قالمغه مأذون اولەجقلردر ، ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۸ دن صوکره استانبوله کلنلر بو مساعده‌دن خارجدر ؛

۷ — استانبولك حدودی ، فقرهٔ سابقه‌نك تطبیقی نقطهٔ نظرندن ، شهر امانتك صوك قانون ایله تثبیت ایدیلان حدودی اولەرق قاله‌جقدر .

د) اسرای حربك مبادله‌سنه متعلق بالجمله معاملات ، بین‌الملل صلیب احمر قومیسیونلری مظاهرتیله ایفا اولنه‌جقدر .

پروغرامزك صوك نقطه‌سی هر نه قدر مذاکرات کثیره‌یی وپك قوتلی و دواملی مکالماتی موجب اولمش ایسه‌ده بوخصوصده دخی اساساً بر ائتلاف عقد اوله‌بیلمشدر .

٣ — مبادلهٔ اهالی (تورك و روم اقلیتلر) .

برمسئلهٔ اصلیه ، یعنی بومبادله‌نك اختیاری ویاجبری بر صورتده‌می اجرا ایدیله‌جکنی تعیین ایتمك مسئله‌سی حادث اولدی. بوکیفیت اولا برنجی قومیسیونده تذکر ایدلدی. هیچ برکیمسه مجبوری مبادله طرز تسویه‌سنی قبول ایتمك ایسته‌مدیسه‌ده بالذات دوقتور نانسه‌ن حال‌حاضرده تطبیقات واقتصاد نقاط نظرندن بونی اك فائده‌لی واك مؤثر اوله‌رق توصیه ایتمکه بالضروره متمایل کوروندی. قومیسیونده دخی، بالجمله هیئت‌مرخصه‌لر بووجوبه مع‌الکراهه التحاق ایدر کبی کوروندیلر .

مع‌مافیه ، مخصوص انجمنده‌کی مناقشات اثناسنده ، مبادله‌نك اختیاری اوله‌رق اجراسنی تکلیف ایدن یونان هیئت مرخصه‌سنك بر تحریری بیاننامه‌سیله بو مسئله تکرار موضوع بحث اولدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی صراحةً بوکا مخالفت ایتدیکندن اولجه اتخاذ اولنان قرارده ثبات اولندی . تعبیر آخرله ، مسئله‌نك تکرار تذکرینه لزوم قطعی کورولمدکجه مبادلهٔ اهالی مجبوری قالیور .

شایان دقتدرکه ، اختیاری مبادله اجراسی اساسنك قبولی وقوعبولدیغی تقدیرده ، بوبابده تقرر ایدن ائتلافك سبب وجودی قالمیه‌جق ودیکر بر ائتلافنامه ترتیبی ایجاب ایده‌جکدر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك ایلرو سوردیکی شرائطدن بردانه‌سی حقنده ظهور ایدن وچارهٔ حلی بولنه‌میان بر اختلافدن طولایی طرز تسویه تام وکامل اولامادیغنی سویلیه‌رك اشبو طرز تسویه‌یی بر مادهٔ کلیه صورتنده مبادلهٔ اهالینك غربی تراکیاده ساکن بولنانلری مستثنا اولمق اوزره یونانستانده‌کی بالجمله مسلم اقلیتلری ، واستانبول روملریده داخل اولدیغی حالده تورکیه‌ده ساکن بولنان بالجمله روم اقلیتلری محتوی اولمسنی تورکیه هیئت مرخصه‌سی طلب ایدیوردی .

یونان هیئت مرخصه‌سی دخی ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك غربی تراکیا مسلمانلری لهنه اوله‌رق طلب ایتدیکی استثنائیتك استانبول روملرینه تشمیل ایدلمسنی طلب ایدیوردی .

طرفینك عینی درجه‌ده اصرار وثبات کوسترمه‌لرندن طولایی مذاکرات ، انجمنك بر قاچ جلسه‌سنده دوام ایتدی . تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، ایستاتیستیقلره استناداً ، یرلرینه یونانستاندن کلن اهالیٔ مسلمه‌یی یرلشدیرمك ایجاب ایتدیکندن استانبولده روم اهالینك محافظه‌سی غیرممکن اولدیغنی بیان ایدیوردی . دیکر طرفدن یونان هیئت مرخصه‌سی ، بونك ضدی ایستاتیستیقلر بیانیله ، یونانستانی ذاتاً بر ملیونه قریب آناطولی مهاجری استیلا ایتدیکندن ، استانبول روملرینی‌ده قبول ایده‌جك حالده اولمادیغنی ادعا ایدییوردی . تورکیه هیئت مرخصه‌سنك احصائیاتنه استناداً ، اراضیسی داخلنه یونانستان مسلمانلرینی یرلشدیرمك ایچون استانبول‌روملرینی تبعیدایتمك تورکیه ایچون الزم‌اولمادیغنی ریاضی برصورتده اثبات‌ایده‌بیلدك. غربی‌تراکیاده کیلر مستثنی اولمق اوزره ، یونانستانده قالان مسلمانلرك کافه‌سنی قبول ایده‌بیلمك ایچون ، حربك تخریباتنه رغماً، شرقی تراکیاده وآناطولیده پك چوق اراضی موجود اولدیغنه تورکیه هیئت مرخصه‌سنی اقناعه موفق‌اولدم.

یونان هیئت مرخصه‌سی روم پطریقخانه‌سنك استانبولدن تبعیدینی استهداف ایدن برائتلافه کریشه‌میه‌جکنی بیان ایتدی. زیرا مذکور مؤسسه‌نك تورك اولوب یونانلی اولماسی حسبیله ، بو ائتلافنامه‌نك یونانستان طرفندن امضا ایدلمسی هیچ بر قیمتی حائز اولماز ، دیدی .

مناقشه‌یه مداخله ایتمکلکمه وتورکیه و یونان هیئت مرخصه‌لرینه اعتدال اوزره حرکت ایتمکلری ایچون اجرای نصیحت ایلمکلکمه رغماً ، بو مسئله‌ده بر ائتلاف استحصال اولنه‌مادی .

فرانسه هیئت مرخصه‌سی ، بر شکل ائتلاف بولنق مقصدیله ، یونانستان ، رومانیا ، یوغوسلاویا ، الخ . . اورتودوقس کلیسالریله مناسبات اداریه و سیاسیه‌سی اولمادیغی کبی واحدالرئیس استانبول کلیساسیله‌ده بو کبی مناسباتی اولمامق‌اوزره استانبولده بربطریقك ابقاسی فکرینی تلقین ایتدی . بطریق اورتودوقسلغك دینی‌رئیسی صلاحیتاریله معین حدود داخلنده قالمه‌جقدر . تورکیه حکومتنجه تصویب اولنه‌جق نامزدلر جدولندن انتخاب ایدیله‌بیلوب دیکرطرفدن بطریقك فعالیت روحانیه‌سنی تجاوزایدوب‌ایتمدیکنه حکومتك کسب اطلاعه صلاحیتدار اولدیغی تصدیق ایدیله‌جکدر .

کچن ۲۶ کانون اول جلسه‌سنده یونان هیئت مرخصه‌سی تالی قومیسیونه تودیع ایتدیکی تحریری بیاننامه‌ده تورکیه هیئت مرخصه‌سنك آندن اولکی جلسه‌ده وقوعبولان ادعالرینی رد ایدییوردی .

یونان هیئت مرخصه‌سی ، تورکیه‌ده حادث اولان طرز حکومتك تبدلنك قدیمدنبری خرستیان عناصره بخش اولنان حقوقه خلل ایراث ایده‌جك ، نه‌ده روم پطریقخانه‌سنك استانبولدن تبعیدینی محق کوسترمه‌جك ماهیتده اولمادیغنی ادعا ایتدی .

رومللره ویریلان حقوقك تصدیقی قائحالده فتح ایدیلش ملت آره‌سنده‌کی دین فرقندن نشأت ایدییوردی . حقوق عائله تورکیه دولتنده منحصراً شریعتله، یعنی قانون‌دینی‌ایله اداره اولندیغندن ، قانون اسلامی‌خرستیانلره تطبیق ایتمك غیر قابل ایدی ؛ بو اسبابه مبنی ، کندیلرینه یالکز مقامات روحانیهٔ مشروعه‌لری ، یعنی روم پطریقخانه‌سی معرفتیله تطبیق ایدیله‌بیله‌جك قدیم قانون دینلرینك استعمالی محافظه حقنی پادشاهلر خرستیانلره بخش ایتمشلردر .

تورکیه‌ده خرستیانلرك حقوق اساساً دینی ماهیتده اولدیغندن وياخود طوغریدن طوغریيه دینه کسب ارتباط ایتدیکندن ، بونلری تطبیقه منحصراً صلاحیتدار اولان روم پطریقخانه‌سنه بو حقوق قانوناً و فعلاً راجع ایدی .

مقر تاریخیسی استانبول اولان پطریقخانه ۲ نجی و ٤ نجی روم مجالس روحانیه‌سی مقرراتیله تأسیس ایدلمش اولوب مقررات مذکوره باجمله کلیسالرك قانون دینلرینك اساسی تشکیل ایدر ؛ پطریقك ابقا وياخراجنه آنجق یکی بر مجلس روحانی قرار ویره‌بیله‌جکندن ، مومی‌الیه لاینعزل ایدی . بوکبی برخصوص حقنده بر سیاسی قونفرنك قرارلری هیچ بر تأثیر قانونیی حائز اولماز . سرد ایدیلن ملاحظاته مبنی ، یونان هیئت مرخصه‌سی روم پطریقنك استانبولدن اخراجنه متعلق بر مذاکره‌یه اشتراکی رد ایتمك لزوم قطعیسنده بولندی .

فرانسه هیئت مرخصه‌سی ، دائما بر فکر ائتلافکارانه ایله حرکت ایده‌رك ، بوتون اورتودوقس کلیسالری اوزرینه صفت ریاستی حائز اولان روم پطریقخانه‌سنك حقوق جسمانیه‌سی فسخ اولنه‌رق استانبولده

تورکیه هیئت مرخصه‌سنك بتون بوشرائطه موافقت ایتمك صورتیله ، مذاکراتك بدایتدن اعتباراً ، حسن نیت وبر فکر ائتلاف ابراز ایتدیکنی تصدیق واعترافه مجبورم . شونی ده ظن ایتمکه جسارتیاب که ، شاید منازع فیه قالان یکانه نقطه‌نك ازاله‌سی صورتیله موضوع بحث اولان ائتلاف تکامل ایده‌بیله‌یدی ، بالاده مذکور احکامدن برقاچنك شمولنی توسیعه تورکیه هیئت مرخصه‌سی اعتراض ایتمزدی . وبلکه نقاط آتیه‌یه موافقت ایدردی :

ا) شهر امانتك اداره‌سنه داخل اولمایان مجاور دیکر محللرده‌ده مثلا (پندك) ده رومللرك اقامتنه مساعد اولهجق صورتده استانبول منطقه‌سی حدودینی توسیع ایتمك ؛

ب) ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۸ دن صکره کلن رومللرده استانبولده قالمسنه مساعده ایتمك ؛

ج) وقایع سیاسیهٔ اخیره‌نك تحت تضییقنده اولهرق شهری ترك ایدن وترك ایتمکده دوام ایدن استانبول روم سکنه‌سنك یوردلرینه عودتلرینه مساعده ایتمك .

بوصورتله ، ائتلاف کاملاً شایان ممنونیت اولوردی ویالکز جهت تطبیقیه‌سنك تثبیتنه کچمك کیفیتی قالیردی. بالاده ذکر اولندیغی اوزره ، تورکیه هیئت مرخصه‌سنك عقد ائتلافی قبول ایتمك ایچون صرف نظر ایده‌مدیکی، بالخاصه مجبوری مبادله‌دن استانبول رومللرینك استثناسی حقنده‌کی یکانه شرط روم پطریقخانه‌سنك استانبولدن چیقارلمسی شرطیدر .

بو مسئله یك اوزون مناقشاته زمین تشکیل ایتدی .

بویله بر تدبیره ، بدایتدن اعتباراً ، بریتانیا هیئت مرخصه‌سی مخالفت ایتدی ؛ زیرا بو مؤسسهٔ عصریهٔ عثمانیه‌نك اورتودوقس دینك رمز مخصوصی اولدیغنی، روم پطریقخانه‌سنك استانبولدن اخراجی یالکز اورتودوقسلرك دکل ، فقط بالجمله خرستیان عالمنك حسیات دینیه‌سنه حقارت عد ایدیله‌جکنی انکلتره وسائر محللرده یك مؤلم تأثیر حاصل ایده‌جك ماهیتده اولدیغنی ادعا ایتدی .

فرانسز هیئت مرخصه‌سی ، پطریق عینی زمانده استانبول باش پسقپوسی اولدیغندن اورتودوقس جماعتی رئیس روحانیسندن محروم براقمق ممکن اولمادیغنی علاوه ایده‌رك ، عینی نقطهٔ نظری التزام ایتدی .

کچن ۱٦ کانون اول جلسه‌سنده ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی تالی قومیسیونه بر تحریری بیانناممه تودیع ایتدی . بو بیانناممه‌ده بیوك ملت مجلسی حکومتی حرب عمومی نتیجه‌سنده توسع ایدن ویا یکیدن تأسیس اولنان دولتلره ویریلان حقوقك عیناً تورکیه‌ده ساکن اقلیتلره اعطاسی نیتنده اولدیغنی ادعا ایدیوردی؛ کندی حکومتی، خلافته دولتك طریقه و ده‌موقراط اصولك تأسیسنه مبنی ، عثمانلی ایمپراطورلغنده غیر مسلم جماعتلره ویرلمش اولان امتیازلری لغو ایتدیکنی ؛ اقلیتلرك خیرات ، تدریسات ومعاونت وشفقت مؤسساتیله دولت آره‌سنده‌کی مناسباتك طوغریدن طوغریه‌یه جریانی مقتضی اولدیغنی، وهیئت رهبانك والیبوك رئیسنك، مستقبلده، یالکز مواد روحانیه ایله مشغول اولمسی ایجاب ایتدیکنی ، ونائل اولدیغی امتیازات سیاسیه‌نك وآکا تابع بولنان تشکیلاتك لغوی نتیجه‌سنده هیچ بر سبب وجودی قالمادیغنه مبنی ، هر وقت بر عامل سیاسی اولان پطریقخانه‌نك تورکیه حدودی خارجنه نقلی لازمکلدیکنی علاوه ایدیوردی .

بو بیانناممه‌نك قرائتنی متعاقب ، آمریقا دول متحده‌سی هیئت مرخصه‌سی روم پطریقخانه‌سنك استانبولده ابقاسی حقنده آمریقا افکار عمومیه‌سنك بیوك برقسمی طرفندن اظهار اولنان آرزولری، حکومتی نامنه بیان ایتدی .

استانبولده حائز مختاریت براورتودوقس پسقپوسلغی احداث ایتمك غیر ممکندر ، زیرا عینی دوائررو حانیه داخلنده عینی صلاحیتی ایفا ایدن ایکی اورتودوقس پسقپوسنك برلکده موجود اولمسی قانون دینیه مخالفدر . پطریقخانه مؤسسه‌سنك عناصر ترکیبیه‌سنك یانسده ، پطریقخانه اساساً قانون دینی ماهیتنده اولمایان حقوقی ده اجرا ایدر . مکتبلر ، خسته خانه‌لر ، یتیمخانه‌لر ، هر نوع ملجأ‌لر احدانی واداره واداره‌سی کلیسایه عائد املاك وعقارك اداره‌سی تورکیه حکومتیله مناسبات رسمیه‌ده بولنلمسی ، کلیسا قوانینه تابع موادك رؤیت وحلی ، الخ ، کبی مسائل ایشته بوقبیلدندر . فرانسه هیئت مرخصه‌سنك تلقینه موافقت ایتمك مقصدیله ، بالاده مذکور اولان حقوقك اجراسی بوخصوص ایچون احداث ایدیلمه‌جك بربیوك وکیل مقامنه تودیع اولنه‌بیلیر؛ بونکده رئیسی پطریقك انتخابکرده‌سی ویوکسك رتبه‌لی برراهب اولور .

ا ، ب و ج اشارتلی فقره‌لرده تصریح اولنان دینی حقوق ووظائف پطریقه حصر اولنه‌جقدر . بوکا مقابل ، دیکر امورك کافه‌سی راهب اولمایان عنصرك اشترا کیله بیوك بر پطریق وکیلی طرفندن رؤیت اولنه‌جقدر . بیوك پطریق وکیلنك تعیینی خصوصنده تورکیه حکومتی مراقبه اجرا ایده‌جکدر . »

بوبیانامه‌نك قرائتی متعاقب ، تورکیه هیئت مرخصه‌سی ، پطریقخانه‌نك تورکیه‌ده دائما سیاسیاتله مشغول اولدیغندن و مشغول اولمقده دوام ایده‌جکندن بحثله آنك استانبولدن اخراجی صورت قطعیه‌ده طلب ایتدی. حرب اخیر امتدادنجه دولته قارشی پطریقخانه‌نك طوری غیردوستانه اولدیغنه اشارت ایده‌رك استانبولده اقامتنك اختلافات جدیده‌یه میدان ویره‌جکی قناعتی بیان ایتدی . پطریقخانه مقرینی آینوروزه نقل ایده‌بیلیر واورادن اورتوقس عالمنه نفوذینی اجرا ایده‌بیلیر .

یونان هیئت مرخصه‌سی پطریقخانه‌نك استانبولده قالمسی لابد اولدیغنی ادعا ایتدی ؛ بو شهری ترك ایتمکه مجبور ایدلسه بیله ، دائما استانبول پطریقی وباش پسقپوسی عنوانی محافظه ایده‌جکدر. مشروطیتك اعلانه‌قدر مومی‌الیه روم ملتنك رئیسی ایدی ، حقوق ، کندیسنه تورکیه حکومتی طرفندن ویریلان براتلرله تأیید اولندی؛ تورکیه تبعه‌سندن اولمسی مقتضی اولوب مأمورین دولت سلسله‌سنده وزیر رتبه‌سنی حائزدر .

تورکیه هیئت مرخصه‌سی نقطهٔ نظرینی محافظه ایتدی و خلیفه‌نك حقوق جسمانیه‌سنی لغو ایدن تورکیه حکومتنك روم پطریقخانه‌سنی استانبولدن تبعید قطعی صورتده قرار ویردیکنی بیان ایتدی . روم اهالی بو شهرده قالمق آرزو ایدرسه ، پطریقخانه‌نك مقرینی بشقه محله نقل ایتمسی لازمکلدیکنی ؛ عکس تقدیرده روم اهالینك‌ده عزیمتی مقتضی بولندیغنی و کذلك ، پطریقخانه مسئله‌سی حل ایدلرسه ، تالی قومیسیونك تدقیقه مودوع بولنان باجمله مسائل سائره‌نك حلی خصوصنده تکلیف اولنان طرز تسویه‌لرحقنده واقع اولان موافقتنی کری آله‌جغنی‌ده علاوه ایتدی . بو نقطه‌ده بر ائتلاف استحصالی غیر ممکن اولمسه مبنی ، هر جهتنی ایضاح ایتمکله شرفیاب اولدیغم منازعه‌یی ، حائز اولدیغی نفوذی سایه‌سنده حل ایتمکه موفق اولمسی ایچون ، قومیسیون هیئت عمومیه‌سنه عرض و انها ایتمکی وظیفه‌م ایجابندن عد ایتدم .

مبادلهٔ اهالی مسئله‌سنی اشکال مختلفه‌سنده حل ایتمکه مأمور قومیته‌جه قرارلاشدیریلان احکامك اجراسنه مباشرت ایله‌مك امکانسزلغنك ، ویوزبیکلرجه اشخاصك عاقبتی خصوصنده بواسطه قدر واقع ودها زیاده آتیده ظهوری ملحوظ بولنان نتایج مؤلمه‌نك تأسفه شایان اولدیغنه قومیسیونك بتون دقتنی جلب ایتمکلکمه مساعده بیورلسون .

اقناعی اساسنه مستند بر ائتلافی تدقیق ایتمزینی اووقت تورکیه ویونان هیئت مرخصه‌لرینه توصیه‌ایتدی. تورکیه حکومتی پطریقك تعیینی خصوصنده مراقبه وفعالیتی تحدید ایده‌بیلیر . فرانسه هیئت مرخصه‌سی ، تورکیه‌نك ده‌موقراتدولت صفتیله دینی مساعده ابرازینی لازمکلدیکنی علاوه ایتدی .

بو نقطه‌ده برائتلاف اساسنی تدقیق ایتمزی ایچون ، هرایکی هیئت مرخصه نزدنده بنده اصرار ایتدم ، زیرا تالی قومیسیونك تدقیقه تودیع اولنان باالجمله مسائل یکدیکرینه پك صیقی برصورتده مربوط اولدیغندن ، برنك مسئله حقنده عدم ائتلافك بالنتیجه تالی قومیسیونك مساعیسنی عقیم براقه‌جق رهینه‌لرك، اسرای حربك واهالینك آلامنی تمدید ایده‌جکدر .

ماه جارینك ۳نجی کونی عقد اولنان جلسه‌ده بریتانیا هیئت مرخصه‌سی آتیده‌کی بیانناممی قرائت ایتدی:

« صوك جلسه‌مزده جریان ایدن مذاکراتدن لورد کورزونی خبردار ایتدیکمدن ، روم پطریقنك استانبولدن اخراجنی استهداف ایدن هیچ بر تکیفه اشتراك ایده‌میه‌جکنك بر دها بیان ایدلمسی حقنده ذات اصیلانه‌لرندن قطعی تعلیمات آلدم . لورد کورزون اوفکرده‌درکه ، ـ دیکر برتالی قومیسیونده تذکر ایدیلان مسئله‌نك ـ یعنی تورکیه‌ده‌کی روم جماعتنه عائد حقوق ملکیه وسیاسیه مسئله‌سنك صورت حلی هرنه اولورسه اولسون ، روم پطریقنك حقوقنه و اورتودوقس کلیسالری رئیس اولی وتورکیه اورتودوقس کلیسای رئیسی صفتیله حائز اولدیغی صرف روحانی صلاحیته خلل کتیرمك حقسز اوله‌جقدر »

یونان هیئت مرخصه‌سی ، کندی صره‌سی کلدیکندن ، فرانسه هیئت مرخصه‌سنك کچن جلسه‌ده واقع اولان تلقیناتی جدیتله تدقیق ایلدیکنه وبو تلقیناتی الهام ایدن فکر ائتلافدن طولایی عرض تشکر ایتدیکنه دائر تالی قومیسیونه تحریری بر بیاننامه تودیع ایتدی وبر فکر ائتلافله متحسس اوله‌رق ، آتیده‌کی تکلیفاتی درمیان ایتدی :

« بیاننامه روم پطریقخانه‌سی مؤسسه‌سنك عناصر آتیه‌دن متشکل اولدیغنی ذکر ایدییوردی :

ا) روم پطریقی باالجمله خرستیان اورتودوقس کلیسالرینك اك بیوك رئیسیدر ؛ بو صفتله ، اعتقاده ، خرستیان اخلاقیاتنه و کلیسا قانونه متعلق باالجمله مسائل حقنده مختار اورتودوقس کلیسالرك رؤساسیله مذاکره ایدر. بو ماده‌لرده روم پطریقنك رأی وحکمی فائقدر .

ب) روم پطریقی ، مقری استانبول شهری اولان بیوك کلیسانك دائره‌سنه داخل اولان باالجمله متروپولیدلرك ، باش پسقوپوسلرك وپسقوپوسلرك رئیسیدر . پطریق ، دائمی سن سینود مجلسنك اشتراکیله ، روم مقام اعظمی کلیسانی اداره ایدر ، وکندی کلیسانه تابع اولان باش پسقوپوسلری ، پسقوپوسلری و مناستر وکشیشخانه‌لرك باش راهبلرینی تعیین ، تقدیس ، محاکمه وعزل ایدر ؛ کذلك روم مقام اعظمنه تابع بولنان دوائر روحانیه‌ده ساکن باش پسقوپوسلرك صلاحیتی تجاوز ایدن وکلیسایه عائد بولنان باالجمله مسائلی حل ایدر .

روم پطریقی استانبولك باش پسقوپوسی اولوب ، هر سر پسقوپوس وپسقوپوس کبی دائرهٔ روحانیه‌سی ساحه‌سنده روحانی حقوق و وظائفی ایفا ایدر .

بواوچ عناصر قابل تقلیل اولمایوب پطریقك یکانه شخصنده مجتمع اوله‌رق مقدس روم مجالس روحانیه‌سندن تشکیل ایدر .

۲۱ نومرولو ضبطنامه

۲۳ کانون ثانی ۱۹۲۳ صالی جلسه‌سی (صباح)

جلسه ساعت ۱۱ده ، اوشی شاتوسنده ، لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی .

حاضر بولنانلر :

موسیو چایلد ، آمیرال بریستول ، موسیو غرروو (آمریقادول متحده‌سی) ؛ مارکی کورزون اوف که دلستون ، سیر هوراس رومبولد (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو بومپار (فرانسه) ؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس ، موسیو قاقلامانوس (یونانستان) ؛ مارکی غارونی ، موسیو مونتانیا (ایتالیا) ؛ باروز هایاشی ، موسیو اوچیائی (ژاپونیا) ؛ موسیو دیاماندی (رومانیا) ؛ موسیو واقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالغی) ؛ عصمت پاشا ، رضا نور بك (تورکیه) .

کذلك حاضر بولنانلر :

موسیو دوایت ، موسیو آموری ، موسیو غله‌سپی (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ سیر ثه‌یه‌در قرو ، موسیو مالکین ، قائمقام‌هه‌یوود ، دوقتورقله‌موو ، موسیو نیقولسون ، موسیو فوربس آدام ، موسیو لی‌ه‌ر ، موسیو ماق‌قلور ، بیکباشی یانغ ، یوزباشی آشله‌ی (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ویس آمیرال لاقاز ، موسیو فروماژو ، موسیو دولاقرووا ، موسیو لاپورت ، موسیو بارژه‌تون ، موسیو دوپرسه‌ن ، قائمقام قودنه‌ن ، بیکباشی دولاموریسیه‌ر ، موسیو سانکینه‌تی (فرانسه) ؛ موسیو میخالوقوپولوس ، جنرال مازاراکیس ، موسیو پولیتیس ، موسیو دندرامیس (یونانستان) ؛ قونتر

بزه ترتب ايدن معنوى مسئوليتلرى مدرك اولهرق ، اهالى كتلهلرينك موجوديتنده بوقدر فلاكت، بوقدر آلام و بونجه قرارسزلقلره نهايت ويرمكه مانعه تشكيل ايدن عارضهيى رفعه بشقه تأخيره ميدان قالمقسزين ، چاره بولهبيلمسى حقنده اك حاز تمنياتمى عرض ايدرم .

حرمت مخصوصهمك قبولنى تمنى ايدرم رئيس افندى حضرتلرى .

امضا

موشانيا

لورد کورزون ، بو بولده معاملهنك احتمال که لازم اولهجغنی ، بوندن برآی مقدم ، عصمت پاشایه سویلهمشدی ؛ بوندن برقاچ کون اولده مسئلهیی همان بوکون قومیسیونه سوق ایتمك خصوصندهکی تکلیفی عصمت پاشایه وفرانسه وایتالیا هیئت مرخصهلری رئیسلرینه بیلدیردی . بوکا بناءً نقطهٔ نظرینی ایضاح ایتمسنی تورکیه هیئت مرخصهسندن طلب ایتدی؛ بعده بریتانیانك جوابنی بیلدیرهجکدر .

عصمت پاشا زیردهکی بیانناممیی قرائت ایتدی :

موصل مسئلهسی ، تورکیه وبریتانیا هیئت مرخصهلری آرهسنده ، کرك شفاهی کرك تحریری ، برمباحثهیه موضوع تشکیل ایتدی . طرفینك استعانه ایتدیکی دلائل ، وموصل ولایتك دیکر بردولته ترکه تورکیهنك موافقت ایدهمامسی اسبابی بورادهٔ قیصهجه کوزدن کچیرمکلکمه مساعده اولنسون .

اسباب مذکوره عرقی ، سیاسی ، تاریخی ، جغرافی ، اقتصادی وعسکری ماهیتدهدر :

۱ ــ عرقی اسباب ــ موصل ولایتك اهالیٔ مقیمهسی ۵۰۳،۰۰۰ کشیه بالغ اولوپور ؛ بوندن بشقه کورد ، تورك وعرب عشائر سیارهسی دخی موجود اولوب بونلر ۱۷۰،۰۰۰ کشیه بالغدر ،

بوسیار عشیرتلر موسملره کوره یردکیشدیررلر وحتی سنهنك بعض وقتلرنده ولایتدن مفارقت ایدرلر ؛ بناءً علیه عددلرینی صورت صحیحهده تثبیت ایتمك غیرممکندر . احتیاجاتریه کوره سنهنك مواسم مختلفهسنی بغداد ، نجف ، موصل ، زور ، دیاربکرده وحتی ایران بایلارنده کچیررلر ؛ بونك ایچوندرکه بونلری فعلاً موصل ولایتی اهالیسندن عد ایتمکده ممکن دکلدر .

ولایتك اهالیٔ مقیمهسنی تشکیل ایدن ۵۰۳،۰۰۰ کشی ، سوك تورکیه رسمی احصائیاتنه نظراً آتیدهکی عناصردن مرکبدر :

	کورد	تورك	عرب	یزیدی	هیرمسلم	یکون
سلیمانیه سنجاغی	۹۲،۸۳۰	۳۲،۹۶۰	۷،۲۱۰	۰	۰	۱۰۳،۰۰۰
کرکوك «	۹۷،۰۰۰	۷۹،۰۰۰	۸،۰۰۰	۰	۰	۱۸۴،۰۰۰
موصل «	۱۰۴،۰۰۰	۳۵،۰۰۰	۲۸،۰۰۰	۱۸،۰۰۰	۳۱،۰۰۰	۲۱۶،۰۰۰
موصل ولایتك مجموع نفوسی	۲۶۳،۸۳۰	۱۴۶،۹۶۰	۴۳،۲۱۰	۱۸،۰۰۰	۳۱،۰۰۰	۵۰۳،۰۰۰

لورد کورزون ، عصمت پاشانك سوزینی کسدیکندن طولایی بیان اعتذار ایتدی . فقط تورکیه هیئت مرخصهسنك بیانناممسی ، بریتانیا نقطهٔنظرینی محتوی بولنان تحریری برنجی ایضاحنامهیه ویرمش اولدیغی رنجی تحریری جوابی تکرار ایتمکدن عبارت کی کوروپور : بوجواب تقریر اولهرق بش ساعته صحبتهسی جهتله رونیقه تشکیل ایدیپور . بوکی رونیقهنك نهایه قرائتی همان بتون صباح جلهسنی اشغال ایدردیدی . لورد کورزون عصمت پاشانك لطفاً بونی خلاصه ایدهجکنی امید ایلر . عصمت پاشانك ایضاحاتی اصلا سکتهدار

آمیرال کەلوتی ، موسیو آرلوتتا، موسیو غواریغلیا ، موسیو چیامارا ، موسیو سەنی ، موسیو سالەم، موسیو کوزی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغااوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایغو ، بحریه یوزباشیسی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونچسقو (رومانیا) ؛ موسیو جورجەویچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی) ؛ مختار بك ، قائممقام توفیق بك ، منیر بك (تورکیه) .

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی .

کاتبلر : موسیو لاموت بەلەن (آمریقا دول متحدەسی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندەللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووەن قراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

تورکیانك آسیاده حدود جنوبیەسی موصل مسئلەسی

لورد کورزون ، دیدی که : یقینده عقد ایدیلەبیلەجکنی امید ایتدیکی مصالحەنامه مادەلرینه زمین تشکیل ایدەجك اولان مسائل میاننده ، آسیادەکی تورکیه اراضیسنك جنوب حدودینی یعنی برطرفدن عراق ایله سوریه ودیکر طرفدن تورکیه آراسندەکی حدودی تثبیت ایتمك کیفیتی موجوددر . بومسئله قومیسیونه ۲۷ تشرین ثانیده ، یعنی قونفرانسك کشادندن انجق برهفته صکره ، تودیع اولنەجق ایدی ؛ فقط عصمت پاشا ۲۶ تشرین ثانی اقشامی، مسئلەنك علنی صورتده مناقشه ایدلمسندن صرف نظراولنمسنی وکندیسیله خصوصی اولەرق مداولهٔ افکارده بولنلمسنی طلب ایتدی .

لورد کورزون بوطلبه ممنوناً موافقت ایتدی . مداولهٔ افکار واقع اولدی . بعده باشلیجه دول متفقەیه تبلیغ ایدیلان نوطەلرك تعاطیسی صورتیله دوام ایتدی . مع الاسف شفاهی وتحریری صورتده وقوعبولان اشبو تعاطیٔ افکار نتیجەسز قالدی . تورك هیئت مرخصەسی ، موصل ولایتنك تورکیەیه اعادەسی حقندەکی طلبنی تمامیله محافظه ایتدی ولورد کورزون بوادعایه موافقت ایتمکدن استنکاف ایتدیکنی برقاچ دفعه اظهاره مجبور اولدی . بوشرائط داخلنده ، قونفرانسه وجهانه متقابل نقطهٔ نظرلرینی ایضاح ایچون طرفینه فرصت بخشی ضمننده مسئلەیی قومیسیونه تودیعدن بشقه چاره قالمادی .

وزه کوزه و وضع صنایع امروز که لازه توسعه و وضع برای تنظیم و تصمیم بلندپایه توسعه! وضع زراعت کوتاه بودن. مسئله‌ی چند و نوع توسعه و سوال اینکه خصوصیت کلی تصمیم شده و قرائت و بیانات هیئت مرکزی راجع به چه بوده. و آیا شاه نقطه نظری ابراز کرده که هیئت مرکزی تصمیم طبق آنها عمل و برنامه‌ها تنظیم شده؟ یا خیر.

خصوصیات زمینه‌ی برنامه‌ی فرانسه امروز

توسعه مسئله‌ی و ورکه و برنامه هیئت مرکزی نیست و گرفتاری عمده گرفتاری و برنامه‌ها توسعه و مسائل امروز. طرح‌های ساخته‌ای که بالاتر و توسعه و لانگدوک دیگر رودانه و رکه توزیع‌های مواجب بیشتری است و برنامه فرانسه کوچکی بگیرد مکانیکه صنعت توانسته.

اساس سه گروه عوامل و سیاسی و اداری و عمرانی و اقتصادی و فکری مانع‌شده:

۱ ـ عوامل اجتماعی ـ توسعه و لانگدوک اعتبار تصمیمی ۵۰۶،۰۰۰ کیلو بالا بود و وضع منطقه گوزه و غرب صنایع سنگین و بی توسعه داروی و نظر ۱۲۰،۰۰۰ کیلو بالغ و

و بسیار تصمیم توسعه کوزه و زمینه و زراعت و بی صنعتی و اقدام شده و لانگدوک صنایع امروز با مشکلات متعدد و بی صرفه‌ی تصمیم گرفته اینکه هیئت مرکزی توسعه و صنعت و توسعه و توسعه و بیکاری در منطقه توسعه و بی صنعتی ایران ۱۹۶۱ هیئت مرکزی ۱ توسعه اقتصادی و عمرانی فعلاً توسعه و لانگدوک اعتبارات هیئت تحلیل داشتم.

و لانگدوک اعتبار تصمیمی تشکیل امنی ۵۰۶،۰۰۰ کیلو و سوال و رکه و بی اعتباراتی نظر آینده‌ی تقاضا می‌کنم:

	گروه	۵۰۰	۴۰۰	۳۰۰	توسعه	بیکاری
صنایع سنگین	۹۵،۸۴۰	۳۲،۹۹۰	۲،۹۱۰	۰	۰	۱۰۳،۰۰۰
گروه ۵	۹۵،۰۰۰	۳۹،۰۰۰	۵،۰۰۰	۰	۰	۱۸۵،۰۰۰
توسعه ۵	۱۰۵،۰۰۰	۳۵،۰۰۰	۵۸،۰۰۰	۱۸،۰۰۰	۳۹،۰۰۰	۲۱۶،۰۰۰
توسعه لانگدوک و توسعه	۲۶۳،۸۴۰	۱۶۱،۹۹۰	۶۳،۹۱۰	۱۸،۰۰۰	۳۹،۰۰۰	۵۰۶،۰۰۰

وزه کوزه و تصمیم بلندپایه توسعه گرفته‌شده طی لازه مسائل اعتبار اعتبار. نقطه ورکه هیئت مرکزی تصمیم‌پایه‌ی و بلندپایه تصمیم و توسعه و توسعه و توسعه

آمیرال کاتوتی ، موسیو آرلوتا، موسیو فواریتیا ، موسیو چیلمادا ، موسیو سه نی ، موسیو سالم، موسیو کوزی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغاوکا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایتو ، بحریه یوزباشیسی چودو ، موسیو تای (ژاپونیا) ؛ موسیو فونجستو (رومانیا) ؛ موسیو جورجه ویچ (صرب ـ خروات ـ سلاوونی فرانسی) ؛ اختار بك ، قائمقام توفیق بك ، منیر بك (تورکیه).

فرانسه قنصلجه سی : موسیو ماسیغل .

ایران : موسیو لامبوت بلجیق (آمریقا دول متحده سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو وخس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارده (فرانسه) ؛ موسیو فوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندهلی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتا (ژاپونیا) ؛ موسیو میلاووویچ (صرب ـ خروات ـ سلاوونی فرانسی) ؛ رشید صبوت بك (تورکیه) .

تورکیه نك تبعه صورتی موصل مسئلسی

اوده کوردوی ، ودی کی ضمنده عطه ایده جکی ایچه ایندیکی مصالحه نامه لریله زمین لتکلی ایده جك اولان صنوك صاحبه ، تسلیمدکی تورکیه ایچیلسنك حقوق حضوریه سی وطرفین عرفال ایله سویله ودیکر طرفدن تورکیه ترافسه دکی حقوقی تمیب ایجون موجودده . بوصنوك فوجیوه ۲۲ کنون ثانیه ، یعنی فوجرافسه کندیسنه الحق رخصه سکره ، تودیع اولنه جق ایدی ؛ فقط مدت بشنا ۲۶ کنون ثانی اولمسی، صنوك علی صورته صاقلنه ایچلسندن صرف نظر اولنمسی وکیفیه حقوقی اولدقل صاحبلرنه اعطاسنده ولنمسی طلب ایندی .

اوده کوردوی وظیفه عرفاً مواقف ایندی . صلاحیه اعطار وقع اولدی . بعده بلنیجه دول متفقه تبلیغ ایدلدکن وصلاحیه تطبیقی صورتیه دوام ایندی . مع الاسف شدتلی وکثیری صورتده وقوعولان قسم تجاوزلر اعطار ضمنسز قالدی . اوزاق مدت مرحصلی ، موصل ولایتك تورکیه اهالیسی حقنده کی طلبی تابیه محله ایندی واوده کوردوی واضحه مواقف ایچکدن امتناع ایتدیکی وقاع وقته اظهاره صبور اولدی . وشرط داخلنده ، فوجرافسه وحیاده مقابل ضمنه طرفلری ایصلاح ایچون طرفیه فرصت کافی ضمنده صنوك فوجیوه تودیعنی تکلیف ایلدی .

لورد کورزون ، بو یولده معاملهنك احتمالکه لازم اولهجغی ، بوندن برآی مقدم ، عصمت پاشایه سویلهمشدی ؛ بوندن برقاچ کون اولده مسئلهیی همان بوکون قومیسیونه سوق ایتمك خصوصندهکی تکلیفی عصمت پاشایه وفرانسه وایتالیا هیئت مرخصهلری رئیسلرینه بیلدیردی . بوکا بناءً نقطهٔ نظرینی ایضاح ایتمسی تورکیه هیئت مرخصهسندن طلب ایتدی؛ بعده بریتانیانك جوابنی بیلدیرهجکدر .

عصمتپاشا زیردهکی بیاناتهیی قرائت ایتدی :

موصل مسئلهسی ، تورکیه وبریتانیا هیئت مرخصهلری آرهسنده ، کرك شفاهی کرك تحریری ، برمباحثهیه موضوع تشکیل ایتدی . طرفینك استعانه ایتدیکی دلائلی ، وموصل ولایتنك دیکر بردولته ترکنه تورکیهنك موافقت ایدهمامسی اسبابنی بوراده قیصهجه کوزدن کچیرمکلکمه مساعده اولنسون .

اسباب مذکوره عرقی ، سیاسی ، تاریخی ، جغرافی ، اقتصادی وعسکری ماهیتدهدر :

۱ — عرقی اسباب — موصل ولایتنك اهالیٔ مقیمهسی ۵۰۳,۰۰۰ کشیيه بالغ اولیور ؛ بوندن بشقه کورد ، تورك وعرب عشائر سیارهسی دخی موجود اولوب بونلر ۱۷۰,۰۰۰ کشیيه بالغدر ،

بوسیار عشیرتلر موسملره کوره یردکیشدیرلر وحتی سنهنك بعض وقتلرنده ولایتدن مفارقت ایدرلر ؛ بناءً علیه عددلرینی صورت صحیحهده تثبیت ایتمك غیرممکندر . احتیاجلرینه کوره سنهنك مواسم مختلفهسنی بغداد ، نجف ، موصل ، زور ، دیاربکرده وحتی ایران یایلالرنده کچیرلر ؛ بونك ایچوندرکه بونلری فعلاً موصل ولایتی اهالیسندن عد ایتمکده ممکن دکلدر .

ولایتك اهالیٔ مقیمهسنی تشکیل ایدن ۵۰۳,۰۰۰ کشی ، صوك تورکیه رسمی احصائیاتنه نظراً آتیدهکی عناصردن مرکبدر :

	کورد	تورك	عرب	یزیدی	هیرمسلم	یکون
سلیمانیه سنجاغی	۶۲,۸۳۰	۳۲,۹۶۰	۷,۲۱۰	•	•	۱۰۳,۰۰۰
کرکوك «	۹۷,۰۰۰	۷۹,۰۰۰	۸,۰۰۰	•	•	۱۸۴,۰۰۰
موصل «	۱۰۴,۰۰۰	۳۵,۰۰۰	۲۸,۰۰۰	۱۸,۰۰۰	۳۱,۰۰۰	۲۱۶,۰۰۰
موصل ولایتنك مجموع نفوسی	۲۶۳,۸۳۰	۱۴۶,۹۶۰	۴۳,۲۱۰	۱۸,۰۰۰	۳۱,۰۰۰	۵۰۳,۰۰۰

لورد کورزون ، عصمت پاشانك سوزینی کسدیکندن طولایی بیان اعتذار ایتدی . فقط تورکیه هیئت مرخصهسنك بیاناتهمسی ، بریتانیا نقطهٔنظرینی محتوی بولنان تحریری برنجی ایضاحاتهیه ویرمش اولدیغی برنجی تحریری جوابی تکرار ایتمکدن عبارت کبی کورونیور : بوجواب تقریی اولهرق بش مطبعه صحیفهسی حجمنده بروتیقه تشکیل ایدیبور. بوکبی بروتیقهنك تمامیله قرائتی همان بتون صباح جلسهسنی اشغال ایدر دیدی . لورد کورزون عصمت پاشانك لطفاً بونی خلاصه ایدهجکنی امید ایلر . عصمت پاشانك ایضاحاتی اصلا سکتهدار

آمیرال کالوتی ، موسیو آرلوتتا، موسیو غواریغلیا ، موسیو چیامارا ، موسیوسه‌نی ، موسیوسالم، موسیو کوزی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغااوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای سایغو ، بحریه یوزباشیسی چورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ موسیو قونچسقو (رومانیا) ؛ موسیو جورجه‌ویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قراللغی) ؛ مختار بك ، قائمقام توفیق بك ، منیر بك (تورکیه) .

قونفرانس نائب عمومیسی : موسیو ماسینلی .

نائبلر : موسیو لاموت بهلهن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ موسیو سپرینغ رایس ، موسیو ویقس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ موسیو لاغارد (فرانسه) ؛ موسیو قوللاس (یونانستان) ؛ موسیو ایندهللی (ایتالیا) ؛ موسیو هوتتا (ژاپونیا) ؛ موسیو میلانوویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌نقراللغی) ؛ رشید صفوت بك (تورکیه) .

تورکیانك آسیاده حدود جنوبیه‌سی موصل مسئله‌سی

لورد کورزون ، دیدیکه : یقینده عقد ایدیلهجکنی امید ایتدیکی مصالحه‌نامه ماده‌لرینه زمین تشکیل ایده‌جك اولان مسائل میانده ، آسیاده‌کی تورکیه اراضیسنك جنوب حدودینی یعنی برطرفدن عراق ایله سوریه ودیکر طرفدن تورکیه آراسنده‌کی حدودی تثبیت ایتمك کیفیتی موجوددر . بومسئله قومیسیونه ۲۷ تشرین‌ثانیده ، یعنی قونفرانسك کشادندن انجق برهفته صکره ، تودیع اولنه‌جق ایدی ؛ فقط عصمت پاشا ۲۶ تشرین‌ثانی اقشامی، مسئله‌نك علی صورته مناقشه ایدلمسندن صرف نظراولنمسنی وکندیسیله خصوصی اولهرق مداوله‌ٔ افکارده بولنلمسنی طلب ایتدی .

لورد کورزون بوطلبه ممنوناً موافقت ایتدی . مداوله‌ٔ افکار واقع اولدی . بعده پاشلیجه دول متفقه‌یه تبلیغ ایدیلان نوطه‌لرك تعاطیسی صورتیله دوام ایتدی . مع‌الاسف شفاهی وتحریری صورتده وقوعبولان اشبو تعاطی‌ٔ افکار نتیجه‌سز قالدی . تورك هیئت مرخصه‌سی ، موصل ولایتك تورکیه‌یه اعاده‌سی حقنده‌کی طلبنی تمامیله محافظه ایتدی ولورد کورزون بوادعایه موافقت ایتمکدن استنکاف ایتدیکنی برقاچ دفعه اظهاره مجبور اولدی . بوشرائط داخلنده ، قونفرانسه وجهانه متقابل نقطهٔ نظرلرینی ایضاح ایچون طرفینه فرصت بخشی ضمنده مسئله‌یی قومیسیونه تودیعدن بشقه چاره قالمادی .

	عرب	کورد	تورك	خرستیان	اسرئیلی	یکون
موصل	۱۷۰,٦٦۳	۱۷۹,۸۲۰	۱٤.۸۹٥	٥۷,٤۲٥	۹,٦٦٥	٤۳۲,٤٦۸
اربیل	٥,۱۰۰	۷۷,۰۰۰	۱٥,۰۰۰	٤,۱۰۰	٤,۸۰۰	۱۰٦,۰۰۰
کرکوك	۱۰,۰۰۰	٤٥,۰۰۰	۳٥,۰۰۰	٦۰۰	۱,٤۰۰	۹۲,۰۰۰
سلیمانیه	۰	۱٥۲,۹۰۰	۱,۰۰۰	۱۰۰	۱,۰۰۰	۱٥٥,۰۰۰
یکون	۱۸٥,۷٦۳	٤٥۲,۷۲۰	٦٥,۸۹٥	٦۲,۲۲٥	۱٦,۸٦٥	۷۸٥,٤٦۸

کوریلیورکه عربلرله غیر مسلملرك ولایت اهالیسك اقلیتی تشکیل ایتدیکنی وکوردلرله تورکلرك اکثریت حالنده بولندقلرینی انکلیز حکومتی بالذات تصدیق ایدییور .

موصل ولایتی اهالیسنی ترکیب ایدن عناصر مختلفه ایله بونلرك صورت توزیعی حقنده شمدی بعض معلومات اعطاسی موافقدر .

عربلر همان، تماماً غیاره ـ سنجار خطتك جنوبنده ودجلهنك صاغ ساحلنده بولنیورلر ؛ فتحیه‌دن کرکوکه امتداد ایدن طار بر اراضی شریدی استثنا ایدیلیرسه ، دجلهنك صول ساحلنده‌کی خطه تماماً کورد و تورکلرله مسکوندر . نفس موصل شهرنده تورکجه ، کوردجه و عربجه لسانلری بردن تکلم ایدیلیر ؛ فقط شهرمذکور سکنه‌سندن الیوم عربجه قونوشان وعرب عد ایدیلنلر ، حقیقت حالده تورك اولوب ، عربلرله طول مدت تماس دائمیده بولنمارندن ناشی ، هرایکی لسانی‌ده اوکرنمشلردر . بو اولکابی طاتیانلر بیلیرلرکه موصل سکنه‌سی هیچ بر وقت نه عرب ، نه‌ده عراق اهالیسی زمرسنه داخل عد اولنمامشلردر .

بریتانیا هیئت مرخصه‌سی تل عفار شهرینك بر تورك شهری اولدیغنی و موصلك اطرافنده بر چوق تورك کوی بولندیغنی تصدیق ایدییور ؛ فی‌الحقیقه موصله مربوط اولان و ۱٤٦ محلی محتوی بولنان شهبان و عشائر سبعه ناحیه‌لری کاملاً تورك ایله مسکون اولوب طوغریدن طوغریه موصله مربوط اولان و ۷۷ محلی محتوی بولنان ناحیه‌نك اهالیسنك بك بویوك اکثریتی تورکدن متشکلدر .

بوخطه‌نك ، وکرکوك ایله اربیل خطه‌لرینك تورکلك صفتی بالذات بریتانیا حکومتجه دخی مصدقدر . زیرا بریتانیا مأمورینی طرفندن اهالیٔ محلیه‌یه خطاب ایدیلان بتون بیاننامه‌لر تورك لسانیله و استانبول لسانك عینی اولان تورکجه ایله تحریر ایدلمشدر .

یزیدیلر کوردلردر و بالطبع بونلرله عادات و اخلاقجه بردرلر ؛ آره‌لرنده والکز بر شعبه فرق واردر ؛ عینی بر ملتدن افرادندن بر قسمی قاتولیك ودیکرلری پروتستان اولدقلری تقدیرده آنلری آیری عرقلره منسوب عد ایتمك طوغری اولمایه‌جغی کبی ، بونلری (یزیدیلرله کوردلری)ده یکدیکرندن تفریق ایتمك محق دکلدر .

موصل ولایتی تورکلرینك تورك اولمایوب تورکمن اولدقلرینی و لسانلرینك استانبولده قونوشیلان لساندن فرقلی اولدیغنی ادعا ایتدیلر .

ایتمك آرزوسنده اولمایوب ، فقط ساده‌جه ، وثیقه‌نك قرائتندن ایسه هیئت مرخصه‌لره تبلیغی تقدیرنده ، چوق وقت قازانیله‌جغنی تلقین ایتمك آرزوسنده بولندیغنی سویله‌دی .

عصمت پاشا ، سرد ایده‌جکی ایضاحاتك ممکن اولدیغی‌قدر قیصه اولدیغنی افاده ایتدی. وبوصورتله سوزینه دوام ایتدی :

ارقامنی ذکر ایتدیکم جدول کوستریورکه :

۱ ــ عرب عنصری سلیمانیه وکرکوك سنجاقلرنده پك جزؤیدر ؛

۲ ــ موصل مرکز سنجاغنده ۱۳۷,۰۰۰ تورك ایله کورده مقابل یالکز ۲۸,۰۰۰ عرب واردر ؛

۳ ــ نهایت، بتون‌موصل ولایتنده ۴۱۰,۷۹۰ تورك ایله‌کورده مقابل ۴۳,۲۱۰عرب ایله ۳۱,۰۰۰غیرمسلم موجوددر . دیمك ولایت‌اهالیسنك بشده دردندن فضله‌سنی تورکلرله‌کوردلر وبشده بردن اشاغیسنی‌ده‌عربلرله غیرمسلملر تشکیل ایدیور .

بوراده برنجی تورکیه ـ بریتانیا مناظره‌سی بولونیور .

انکلیز هیئت مرخصه‌سی ، ارائه ایتدیکمز ارقامك صحتی قبول ایتمدکدن بشقه ، تورکیه حکومتنك‌موصل ولایتی اهالیسی حقنده هیچ برزمان صحیح ایستاتیستیقلر ترتیب ایده‌مدیکنی، وبوکا مقابل، ۱۹۱۸ متارکه‌سندن صکره ، بریتانیا ضابطان ومأمورینی بوخطه‌یی کزوب طولاشدقلرینی وهرملتدن وهرمذهبدن اوراده ساکن بولنان اهالینك عدد ونسبتی بردن چوق فضله برصحتله تعیین ایتدکلرینی بیان ایتدی .

بوادعایه سهولتله جواب‌ویریلوب دینیلیرکه تورکیه ، عصرلرجه ، موصل ولایتنه فعلاً صاحب اولوب ، اخذ عسکر ایجاباتنه بناءً ولایت‌اهالیسنك تزاید وتناقصی اصح‌برصورتده بیلمك مجبوریتنده اولدیغی ونهایت تورکیه ایستاتیستیقلرینك ترتیبی‌اثناسنده، یعنی‌حرب عمومیدن‌اول، تدقیقات عمیقه نتیجه‌سنده واهالینك عناصر مختلفه‌سی آراسنده‌کی نسبتی ارائه ایدن ارقامی تحریف ایتمکده هیچ بر منفعت سیاسیه‌سی اولمادیغی زمانده ترتیب ایدلشدر .

حالبوکه، بریتانیا حکومتی ولایت مذکوره‌یه هیچ‌برزمان صاحب اولمایوب ، فضله اولەرق انکلیزمأمورین وضابطانی‌ده بوکونه قدر سلیمانیه سنجاغنه کیره‌مه‌مشدر ؛ حکومتلرینك حاکیتی بیله تأسس ایتمیان برولایتك یالکز برقسمنده طولاشان برقاچ مأمورك بتون اوولایته عائد اولەرق صحیح ایستاتیستیق ترتیب ایده‌بیلملرینی قبول ایتمك غیرممکن اولدیغی بدیهیدر .

بوشرائط داخلنده، یالکز تورکیه ایستاتیستیقلرینك حقیقته موافق‌اولدیغنی اعتراف ایتمك مقتضیدر . ذاتاً بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك اعطا ایتدیکی ارقام موجبنجه ، موصل ولایتی اهالیسی (۱۹۲۱سنه‌سنده) عناصر آتیه‌یی محتوی کوستریلیور :

موصل شهری اهالیسنك اکثریتله عرب اولمسنه بنای ادعا ایدیلهرك بتون ولایتی عراقه ربط ایتمك آرزو ایتدیلر . موصل شهری اهالیسندن بالاده بحث ایتدك. و او بحثه عودت ایتمك ایستهمیورز . فقط سالف‌الذکر ادعا حقیقته موافق اولسه بیله ، بر ولایتك مرکزنده ساکن بولنان بر اکثریت ، بالذات داخل ولایتده بك جزؤی بر اقلیت تشکیل ایتدیکی حالده ، نه ایچون او ولایتك مقدراتی تعیین ایدهجکی آکلاشیلهماز .

۲ ــ سیاسی ماهیتده‌کی اسباب ــ موصل ولایتی توركیه‌یه اعاده ایتمکدن استنکاف ایدن بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك استناد ایتدیکی اسباب سیاسیه آتیده محرردر :

ا ــ مذکور ولایت داخلنده بر چوق عرب اهالی موجود ایمش .

ب ــ کوردلر ، تورکلرله برابر یشامق ایستهمیورلرمش . بونی اولا عصیانلریله حربدن اول واثنای حربده (بوبابده درسم وقمه‌سی و ۱۹۱٤ ده بتلیسده حادث اولان وقایع ذکر ایدیلیور) و عسکره‌ده حرب عمومیده فنا حرب ایتمك صورتیله اثبات ایتمشلر .

فضله اولهرق ، بریتانیا حکومتك خلافه اولهرق ، تورك حکومتی کوردلره هیچده مختاریت بخش ایتمك آرزو ایتمیورمش .

ج ــ بریتانیا حکومتی ، حرب مدتجه و متارکهنك عقدندن صکره ، عربلره قارشی بعض تعهداتده بولنمش ، آنلرده کندی طرفلرندن انکلتره‌یه بیوك بر مربوطیت اظهار ایتمشلر .

د ــ بیوك بریتانیا ۱۹۲۰ نیسانده سان‌ره‌موده جمعیت اقوامك تحت حمایه‌سنده و عهدنامه‌سنك ۲۲ نجی ماده‌سنه توفیقاً عراق اوزرینه بر مأمور (وصایت) درعهده ایتدیکندن بو صورتله متفقلرینه قارشی تعهداتده بولنمش وبوتعهداتدن نکول ایده‌مز ایمش .

ه ــ بریتانیا اردولری حرب عمومی اثناسنده تورك اردولرینی مغلوب ایدوب موصل ایله بتون عراق فتح ایتدیکندن ، حق فتح صورتیله بو اولکالره تصرف ادعاسنده بولنه‌بیلیرمش .

بتون بو ملاحظاته قارشی تورك هیئت مرخصه‌سی دلائل آتیه‌یی سرد ایتدی :

ا ــ عربلر ، غیر مسلملرله برلشسه‌لر بیله ، اثبات ایتدیکمز و ذاتاً بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك اعتراف ایتدیکی وجهله ، موصل ولایتنده براقلیت تشکیل ایدرلر . بناءً علیه موصل ولایتنك عراقه ربطی بو سبیه مستنداً طلب ایتمك حقسز و ملتلرك مقدراتلرینه بالذات کندیلری حاکم اولمق حقنه مخالف اولور .

ذاتاً ، موصلی عراقله توحید ایچون بوکا استناد ایتمك آرزو اولنورسه، توركیه، بغدادك شمالنده دها چوق زیاده تورك اهالی موجود اولدیغنه مستنداً بوخطهنك کندی‌حدودی داخلنه آلمسنی عینی حقله طلب‌ایده‌بیلیر.

ب ــ کوردلرك تورکلرله برابر یاشامق ایسته‌مدیکی حقنده‌کی ادعا حقیقته اصلا موافق دکلدر . فی‌الحقیقه، عصرلردنبری درکه بو ایکی قوم ، عرق، ایمان ، تمایلات ، اخلاق وکذا عرف و عاداتك مشترك اولسیله یکدیکرینه مربوط اولدقلرندن کاملاً ائتلاف اوزره یشامقده‌درلر ؛ کوردلرك حسن رضالریله تورك اداره‌سنه کچدکلرینی و مقدراتلرینی تورکیانککه ربط ایتدکلرینی تاریخ اراءه ایدیور .

تورکیه بیوك ملت مجلسی حکومتی تورکلرك اولدیغی درجه‌ده کوردلرکده حکومتیدر ، زیرا کوردلرك

حالبوكه ، حقيقت حالده ، موصلده قونوشيلان تورکجه آناطوليده قونوشيلانك طبقيسی اولوب استانبول تورکجه‌سنك عينی اولهرق تورکجه قونوشيلان آناطوليده هيچ بر محل يوقدر . . .

شهردن شهره و ولايتدن ولايته ، عينی لسانك خفيف فرقلر ارائه ايتديکی مملکتلرك کافه‌سنده عينی حال مشاهده اولنور .

شوراسی محققدرکه، آناطولی تورکلری تورکمن نامیله توسيم اولنان زمره‌يه منسوبدرلر، موصل ايله آسيای صغری تورکلری آرسنده تأسيس ايدلمك ايسته‌نيلن تفريق ، هيچ بر جدی اساسه مستند دکلدر .

کورد قومنك ايران‌الاصل اولديغی بيان ايدلدی ؛ حالبوکه بو ادعايی کوردلرك تورانی‌الاصل اولديغی تصديق ايتمك صورتيله تورك هيئت مرخصه‌سنه حق ويرن بريتانيا محيط‌المعارفی تکذيب ايدييور .

ذاتاً ، آناطولی‌يی بيلنلرك معلوميدرکه ، کرك اخلاق کرك عرق و عادات نقطهٔ نظرندن کوردلر هيچ بر جهتدن تورکلردن فرقلی اولمايوب ، السنهٔ مختلفه ايله متکلم اولمغله برابر ، بو ايکی ملت عرق ، اعتقاد و اخلاق نقطهٔ نظرندن بر تك کتله تشکيل ايدرلر .

موضوع بحث اولان خطه‌لرده بولنان خرستيانلر باشليجه نسطوريلر ، آشوريلر و کلدانيلردر .

برنجيلری ، چارلق روسيه‌سی اردولرينك وان ولايتی استيلالری اثناسنده ، عصرلردنبری نزدلرنده کمال راحتله يشادقلری مسلم وطنداشلرينه قارشی او درجه‌ده خائنانه حرکتده بولنديلرکه ، روسلرك رجعتلرنده آنلرله برابر عزيمته مجبوريت حس ايتديلر .

کلدانيلره و بالخاصه ديار بکر ولايتنك آشوريلرينه کلنجه ، خارجدن کلن تحريکاته هيچ بر زمان قاپلماديلر وتورك وطنداشلريله ائتلاف تام دائره‌سنده يشامقده دوام ايدييورلر .

بريتانيا هيئت مرخصه‌سی موصل ولايتی اهاليسنك بيوك اکثريتی تورکلرله کوردلرك تشکيل ايتديکنی اعترافه مجبور قالهرق (صحت تأميناتی يکانه حائز اولان تورك ايستاتيستيقلرينه نظراً ٪۸۵دن فضله ، و بالذات انکليزايستاتستيقلرينه نظراً ٪ ٦٦ دن فضله) ، اوچ ولايتی يعنی بصره ، بغداد و موصل ولايتلرينی اکثريتی عرب عديله قابل انقسام اولمايان بر کل عد ايتمك آرزوسنده بولندی .

تورك هيئت مرخصه‌سی بو نقطهٔ نظره اشتراك ايده‌مز . زيرا موصل خطه‌سنك تاريخ ، جغرافيا ، عرق کيفيتی و احتياجات اقتصاديه‌سی انکليز نظريه‌سنك قبولنه مخالفدر .

فی‌الحقيقه ، الك اسکی زمانلردنبری ، موصل و بغداد خطه‌لری آيری دولتلر تشکيل ايتديلر . بعض دفعه (ايران ايمپراطورلغی ، اسکندر کبيرك ايمپراطورلغی ، عرب ايمپراطورلغی ، عثمانلی ايمپراطورلغی کبی) بيوك ايمپراطورلغلره عينی زمانده داخل بولنديلر. فقط مذکور ايمپراطورلغلرك زوالندن صکره همان دائما آيرلديلر. مخطره‌مزك جغرافيايه متعلق ايدن قسمنده کوريلهجکدرکه ، اراضينك تشکلی ايله اقليم نقطهٔ نظرندن ، موصل ولايتی عراقك دکل آناطولينك اقسامندندر .

بريتانيا هيئت مرخصه‌سنك‌ده ذاتاً اعتراض ايتمديکی وجهله ، عرق نقطهٔ نظرندن‌ده کيفيت بويله‌در .

نهايت ، موصلی بحر سفيده ربط ايدن دمير يولنك انشاسندنبری ، بو ولايت ، اقتصاد نقطهٔ نظرندن ، ايلروده اثبات ايده‌جکمز وجهله ، انفکاك ايده‌ميه‌جك بر صورتده آناطولی‌يه مربوطدر .

مسرودانمزك بو قسمنی اکمال ایچون ، مختاریت مسئله‌سندن بحث ایتمك قالیور ، بو کیفیت بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك روایتنه نظراً ، انکلتره کوردلره مختاریت ویرمك آرزوسنده اولوب، تورکیه ایسه بونی ویرمکدن استنکاف ایدیورمش. هرزمان کوردلر تورکیه‌ده همشهری حقوقنه نائل ایدیلر ؛ سیاسی واجتماعی احوالده دائما مشترکاً حرکت ایتدکلری تورك حکومتنی هیچ بر زمان بر اجنبی حکومت عد ایده‌مامشلردر . الیوم ، بیوك ملت مجلسنده مبعوثلری اولوب مملکتك حکومتنه و اداره‌سنه بالفعل اشتراك ایدیورلر .

استعمال اولنان اسم نه‌اولورسه اولسون، حقیقت‌حالده برمستملکه اوله‌جق اولان براولکاده براجنبی دولت تبعه‌سی وضعیتیله حال حاضرینی تبدیل ایتمك ایستیه‌جك برتك کورد یوقدر .

بو تقدیرده مملکتلرینك مقدراتی اوزرینه فعلاً هیچ برنفوذلری اولمیه‌جغنی ، و مقدرات مذکوره‌نك کندیلرینی تمثیل ایتمیه‌جك بر حکومت و پارلمنتو طرفندن اوزاقدن اداره ایدیله‌جکنی کوردلر بیلیرلر .

همشهری حقوق وصلاحیتلرینه مظهریتی متضمن اولمیه‌رق کویا مختار خطه‌لر اهالیسنه بخش اولنان لفظی مراد حقوق ، کورد عرقی کبی بر حاکم عرقی هیچ بر صورتله تطمین ایده‌مز .

آناطولینك اقسام متباقیه‌سنده اولدیغی درجه‌ده موصل‌ولایتی کوردلری ایچون‌ده واقع اولان بوملاحظات، بو ولایتك اقسام شرقیه‌سی سکنه‌سنه درت‌سنه‌دنبری وعداولنان لفظی مراد مختاریت، نه‌دن طولایی کندیلرینی هیچ بر صورتله آرزوکش قیلمدیغنی و حقیقت حالده مستملکه اداره‌سنه تودیع ایدلمش بر ملت حالنه تنزیل ایدلمش اهالی مقدراتنه اشتراکه موافقت ایتمکه اقناع ایده‌مدیکنی ایضاح ایدر .

ج ــ عربلرك تورك اداره‌سندن تخلیصی حقنده اثنای حربده واقع‌اولان بیانات معلومدر؛ فقط ، ۱۹۱۸ دنبرو ، بو بیاناتك تأثیراتنی غائب ایتدیکی اعتراف اولنملیدر، ذاتاً امیر فیصلك، ۱۵ شباط ۱۹۲۰ ده بتون شام مطبوعاتنده منتشربیاناتنه کوره بریتانیا حکومتنك شریف‌مکه‌حسینی عثمانلی‌ایمپراطورلغنه قارشی‌عصیان ایتدیرمك مقصدیله حسین ایله اجرا ایدیلن مذاکرات اثناسنده ، بریتانیا حکومتی ، احداثی تصور ایدیلن ، حر وکاملاً مستقل ، عرب دولتنه موصل ولایتنك ادخالنی تعهد ایتمامشیدی .

عربلرك بریتانیایه قارشی مربوطیتلری حقیقت حالده نه‌اولدیغنی ارائه ایچون ، ۱۹۲۰ و ۱۹۲۱ ده عراقده جریان ایدن وقایعی ، عربلرك اظهار ایتدکلری استقلال آمالنی سلاحله تنکیل ایچون انکلتره‌نك صرف‌ایتدیکی عسکری غیرتك بیوکلکنی ، و نهایت ، هرنه نام ایله توسیم اولنورسه اولنسون، ساده‌جه برمستملکه اصولندن باشقه بر شئ اولمیان بر طرز اداره‌نك نهایت بولمسنی کورمك خصوصنده دائما اظهار ایتدکلری عزمی درخاطر ایتدیرمك کفایت ایدر .

خلاص ایتمکی وعد ایتدیکی عراق سکنه‌سنی بریتانیا حکومتی برآن سربست وهربراشغالدن آزاده براقسه ومملکتلرینك مقدراتی حقنده استقلال تام ایله رأی ویرملرینه مساعده ایتسه ایدی ، هرهانکی بر اشغالی ، برحمایه‌یی ویامانداپی(وصایتی) آرزوایدن برتك کیمسه بولونمازدی، زیرا، الیوم‌ملتلر، کندی مقدراتلرینی فعلاً کندیلری تعیین ایتمك ایستیورلر وهیچ بری آرتق برحامی ویا بررهبر تمنی ایتمیور . کافه‌سی «حمایه» و «طریق مدنیتده رهبر» ، الخ ، کلمه‌لرینك متحکملرك اللرنده ملل مفتوحه‌یی سیاسةً واقتصاداً بلع ایتمك وسائطندن باشقه برشی اولمادیغنی آکلادیلر .

حقیق و مشروع ممثلری مجلس ملیه داخل اولوب تورکلرك ممثلری درجه‌سنده مملکتك حکومته و اداره‌سنه اشتراك ایدیورلر. کورد قومی وبالاده مذکور ممثلری موصل ولایتنده ساکن بولنان برادرلرینك مادر وطندن آیرلمسنه موافقت ایتمیوب بویله برافتراقه مانع اولمق ایچون بالجمله فداکارلغه آماده‌درلر.

کوردلرله تورکلرك، موصل ولایتی اهالیسنك اکثریت عظیمه‌سنی تشکیل ایتدکلرندن، ولایتلرینك تورکیه‌نك اجزای اصلیه‌سی اولمقده‌دوام ایتمسی استحصال ایچون بتون قوتلریله اوغراشمقدن برآن خالی اولمادقلری و اولیه‌جقلری قابل انکار دکلدر. اهالیٔ مذکوره دها اخیراً تورکیه بیوك ملت مجلسنه مراجعتله ۱۹۱۸ متارکه‌سندن صکره اشغال ایدیلان اولکالرینك تورکیه‌یه عودتی تأمین ایتمك خصوصنده‌کی لایتزلزل قرارلرینی ابلاغ ایتدیلر.

موصل ولایتی سکنه‌سنك قابنده بو عزمك نه درجه‌ده درین کوك صالمش اولدیغنی اثبات ایچون ولایتك معذور کوستریله‌میان اشغالدن برو حادث اولوب چونی بریتانیا تبلیغ رسمیلریله اعلان اولنان وقایعی نظر دقته آلمق کفایت ایدر.

فی‌الحقیقه، معلومدرکه، انکلیز قطعاتی اهالیٔ مذکوره‌یه قارشی دائما حرب ایتمك موقعنده بولنمش، عراقی حکومتنك عسکره آلدیغی کوردلر تورك طرفنه کچمك ایچون هرمساعد فرصتدن استفاده ایتمشلر، انکلیزهوائی فیلولری، تورکیه‌یه قارشی اهالینك مربوطیتلرینی اظهار ایتمرینه، دهشت واسطه‌سیله، مانع اولمق ایچون، تورك و کورد کویلرینی اکثریا طوپه طوتمغه مجبور اولدقلرینی و نهایت، امیر فیصل حقنده ترتیب ایدیلان لفظی مراد رأی‌عام انباسنده، ولایت اهالیسنه اجرا ایدیلان بتون بتون تضییقاته رغماً، بالکز موصل شهرینك اقلیتلری اعطای رأیه‌اشتراك ایتمشلردر. ولایت مذکوره‌ده الحالهذه جریان ایتمکده اولان احوال مدعالرمزی تصدیق ایتمکده‌در.

بتلیسده ۱۹۱٤ ده حادث اولان وقعه بر قاچ اجنبی قونسولوسنك تحریکاتی نتیجه‌سیدر، هیچ بر اهمیتی حائز اولمایوب تمامیله موضعی ماهیتده‌در. بو ایشده ذی‌مدخل عد ایدیلان ذواتدن بریسی الیوم تورکیه بیوك ملت مجلسی اعضاسندن بولنمسیله بو وقعه‌نك ماهیتی اظهار ایدیله‌بیلیر. بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك کذلك ذکر ایتدیکی درسم وقعه‌سی‌ده عین ماهیتده‌در.

هرهانکی بر سببدن طولایی تورك‌الکاسنك بر نقطه‌سنده ظهور ایدن بر حادثهٔ مليه‌نك، اول محل‌اهالیسنك تورکیه‌دن آیرلمق آرزوسنده بولوندیغی طرزنده هیچ بر وجهله تفسیر اولنه‌میه‌جغی بدیهیدر؛ ذاتاً بو کبی وقایع هر طرفده مشاهده اولنور.

صوك حربلرده کوردلرك فنا بر صورتده حرب ایتدکلری افاده‌سنه کلنجه، حرب عمومیه و استقلال حربنه‌اشتراك ایدن تورك اردوسی رؤساسنك کافه‌سی سلامت وطن ایچون کوردملتنك ایفا ایتمکه موافقت ایتدیکی خدماتی حرمتله و تقدیر و تحسینله اعلان ایتدکلرینی بیان ایتمکی تورك هیئت مرخصه‌سی وظیفه عد ایدر. بالخاصه سلطانه و زائل اولان استانبول حکومتنه قارشی اولان مجادله‌ده، دشمنلریمزك تجاوزینه اوغرایان مختلف آناطولی جبهه‌لرینك مدافعه‌سنده، کذلك روملرك کاملاً ازلمسنه منجر اولان تعرضده، عینی غایه‌یه وصول و عینی مفکوره‌یی استحصال ایچون کوردلر تورکلرله اشتراك تام صورتنده چالیشدیلر.

۳ ــ *تاریخی ماهیتدهکی اسباب* ــ اون بر عصردن بری ، عثمانلی وسلجوق ایمپراطورلقلرینك تأسیسندن خیلی زمان اول ، موصل ایله بغدادك شمالنه قدر امتداد ایدن خطه بلا فاصله تورکلرك ایدی . مؤخراً تورك آتابك خاندانی ، آندن صوکره ده ارتوقلر خاندانی ، مختلف دول مستقله تأسیس ایتدیلر وموصل ، سنجار ، جزیرةابن عمر، خربوط، ماردین، الخ ده اجرای سلطنت ایلدیلر. بالخاصه موصلده کثرتلی آبده لر براقدیلر؛ بوشهر، مارالذکر خاندانلردن صوکره وعثمانلی خاندانندن اول بو مملکته مالك اولان سلجوقیلره حالا چوق مدیونلدر .

اسکی آثار تاریخیه ده ، موصلك جنوبندن بغداده قدر امتداد ایدن خطه تاتارستان نامیله مذکوردر ؛ بوتسمیه نك براثری حالا شمدیکی خریطه لرده وادیٔ تاتار نامی آلتنده باقیدر .

٤ ــ *جغرافی واقتصادی ماهیتدهکی اسباب* ــ جغرافیا ، تشکلات اراضی واقلیم نقطهٔ نظرندن آناطولی ایله عراقك خط فاصلی جبل حمرین ــ جبل فحول ــ وادیٔ تاتار جبل سنجار خطیدر . بو خطك شمالنده ، موصل ولایتی آناطولینکه مطابق شرائط اقلیمیه وسائره ارائه ایدر . موصل شهری وولایتی ، آناطولی ، سوریه وایرانی یکدیکرینه ربط ایدن بتون یوللرك ملتقاسنده بولندیغندن ، جنوبی آناطولینك ایرانله وسوریه ایله مواردانی نقطهٔ نظرندن بك بیوك اهمیتی حائزدرلر. بوخطه جنوبی آناطولی اقسام مختلفه سی آراسنده کی مواردات نقطهٔ نظرندن دها زیاده حائز اهمیتدر . زیرا سلیمانیه ، کرکوك ، دیار بکر ، اورفه ، بتلیس ، سعرد ، الخ ، یکدیکرینه ربط ایدن یوللر اورادہ التصاق ایدرلر .

بریتانیا هیئت مرخصه سنك موصل حقنده کی طلبنی محق کوسترمك ایچون قوللاندیغی اقتصادی دلائلك باشلیجه لری شوصورتله خلاصه اولنه بیلیر :

ا ــ موصل تجارتنك باشلیجه مخرجی کویا خلیج فارس اولدیغی ؟

ب ــ بغدادك کویا موصل محصولاتنه وخاصةً بغدایله کراسته سنه محتاج بولندیغی .

بو دلائل اساسسزدر ، زیرا :

ا ــ الیوم موصل ، بحر سفید لیمانلرینه ربط ایدن دمیر یولنك انشاسی نتیجه سی اولهرق ، عراقدن دها ضیق بر صورتده آناطولیه مربوطدر ؛ باشلیجه مخرجی ، مواد ابتدائیه سنی اخراج ومعمولات صناعیه آلمق ایچون محتاج اولدیغی آوروپا صنایع مملکتلرینه دها چوق قولای ودها سریع بر صورتده مناسبانه کیره بیله جکی بو دکز اوزرنده کائندر . ایران کورفزی طریق ، دمیر یولنك انشاسندنبری ، موضوع بحث ولایت ایچون تماماً تالی اهمیتده در .

ب ــ بغدادده استحصال اولنان کراسته موصل ولایتندن دکل ، دیاربکر ولایتندن کلیر ؛ کذلك موصلدن بغداده سوق اولنان بغدای اکثریتله دیاربکردن کلیر ، وکراسته مثللو موصلدن ترانسیت طریقیله کچر . فاتاً احتیاجات اقتصادیه سنی تدارك ایدن یالجله خطه لرك بر مملکته الحاق ایدلسی اساس قبول اولنورسه ، کافهٔ دولك حدود حاضره سنی تماماً دکیشدیرمك ومختلف اولکارك یکدیکرینه اقتصاداً تابعیتی نظر دقته آلنه رق یکی حدود جیزمك مجبوریتی تظاهر ایدر . بویله بر اساس تطبیق ایتمك امکانسزلغی بدیهی اولدیغندن و یکی انشا ایدیلان دمیر یولی موصلی عراقله ایران کورفزندن بك زیاده آناطولیه وبحر سفیده ربط ایتدیکندن ، بریتانیا هیئت مرخصه سنك ایلری سوردیکی دلائل اقتصادیه کندیلکندن ساقط اولور .

حقیقی سویلمك ایچون ، عراق سكنه‌سنك هرنه‌صورتله اولورسه اولسون ، مقدراتلرینی تورکلر ککنه ربط ایتمك خصوصنده بك بیوك استعجال کوستردکلرینی اعتراف ایتمك ایجاب ایدر. فقط ، عثمانلی ایمپراطورلغنك تورکیه‌دن غیری اقسامنی مقدراتلرینی تعیین خصوصنده کندی کی حر ومستقل عد ایتمك اساسنی قبول ایتمش اولان تورکیه بیوك ملت مجلسی حکومتی ، عربلرك کندیسنه قارشی ابراز ایتدکلری مربوطیتی استثمار ایتمکی هیچ برزمان دوشونمشدی . بناءً علیه مطالبمز یالکز تورکیه‌یه عودت ایتمسی لازم کلان خطه‌لری استهداف ایدییور ؛ حدودمزك خارجنده قالان اولکاره کلنجه ، آنلرك ، مستقل ومسعود اولمارینی تمنی ایدییورز .

د ــ تورکیه ، هرهانکی برماندانك (وصایتك) عراقده الزم اولدیغی هیچ برزمان تصدیق ایتمدی وفضله اولهرق آنك انکلتره‌یه تودیع ایدلدیکی مجهولیدر ؛ بوندن باشقه ، الیوم حقوقاً عثمانلی ایمپراطورلغی اقسامندن اولان عراق حقنده عقد ایدیلن معاهده‌لر ، هیچ بر قیمت حقوقیه‌یی حائز اولامازلر . بوبابده ، بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك استعانه ایتدیکی عهدنامه‌نك ۲۲ نجی ماده‌سنه رعایت ایدلدیکنی ارائه ایتمکه لزوم کورمیورز ، زیرا عراق سکنه‌سی انکلتره‌نك کندیسنه تصدیق ایتدیردیکی مروی بولنان ماندا حقنده استقلال تام داخلنده بیان رأی ایتمك خصوصنده حر براقلمامشلردر .

فضله اولهرق ، ماندا مسئله‌سنده دکل ، فقط امیر فیصل مسئله‌سنده ، مذکور مملکتده اجرا ایدیلن رأی عام ، سلاحله تنکیلدن صوکره وقوای اشغالیه‌نك تضییق آلتنده واقع اولدیغندن شمدیکی اصول حکومته اهالیٔ مملکتك مربوطیتنی اثباته دلالت ایده‌مز .

۱۹۱۸ متارکه‌سندن اول وآندن اعتباراً ، متفقلر عثمانلی ایمپراطورلغنك مختلف اقسامنی وحتی بالذات تورکیه‌یی بیله آره‌لرنده تقسیم ویاخود بعض تورك خطه‌لرنده کندیلرینه منافع مخصوصه تأمینی ایچون بر بری آردنجه بر سلسلهٔ ائتلاف عقد ایتدیلر ؛ بوصوك سنه‌لر وقایعی نتیجه‌سنده بوائتلافلردن اکثریسنك قابل تطبیق اولدیغی آکلاشلدی ؛ موصله متعلق اولان سانره‌مو ائتلافنك نه‌دن طولایی قابل تعدیل اولدیغی آکلاشیلمیور .

ه ــ انکلتره‌نك عراقه وموصله وضع ید ایتمسی حقلی کوسترمك ایچون ایلری سورولهن حق فتح ، بو عصرده هیچ بر قیمتی حائز دکلدر ؛ تورك هیئت مرخصه‌سی جهان افکار عمومیه‌سنه بوبابده مراجعت ایتمکدن قورقماز ؛ فانعدرکه عصری فکره بو قدر آز موافق اولان بر مدعایه بر مملکت اهالیسنك رضالری خلافنه اولهرق بر دولت حاکیتندن بر دیکرینککنه نقل ایدلمالری زمینده‌کی مخالف مدعایی قارشوسویمقله حقیقی بوتون ده‌موقراتلرك مظاهرتنه مظهر اولور . ذاتاً جهان حربنك بتون امتدادنجه بزم مدعامز متفق دولتلرککی دکلی ایدی‌ورئیس ویلسون ، آنی‌علناً اعلان ایده‌رك ، صلح مستقبلك اساسی اولهرق وضع ایتمه‌دیمی ؟

فضله اولهرق ، بوحق فتح برهانك موصل ولایتی ایچون اصلا قیمتی یوقدر ، زیرا بوولایت ، متارکه‌نك عقدندن صوکره وآنك احکامنی نقض ایتمك صورتیله اشغال ایدلدی . مقدراتی ازمیرك ، شرقی تراکیانك ، استانبولك ، آطه‌نك ، اورفه‌نك ، عینتابك ، الخ ، مقدراتنه هرنقطه‌ده مشابهدر . بویرلرك کافه‌سی تعطیل مخاصمانك صوکره وعقد ایدیلن مقاولات خلافنه اشغال ایدلدی. بناءً علیه موصل ولایتنك مارالذکر شهرلرله خطه‌لر کبی ، تورکیه‌یه عودت ایتمسی طبیعی ومنطقیدر .

بر دولت شکلنه کیرمش اولوب ، اهالیسی آیری عرقدن اولان بر مملکته تعرض وآنی فتح ایتمك نیتنده بولنماز . تورکیه یه قارشی بر عرب تعرضی بحتنده ایسه ، تورکیه بونی ممکن ظن ایتمز ، زیرا ، یالکز اولهزق کندیلرینه براقیلنجه ، عصرلر امتدادنجه قارده‌شجه برابر یشامش اولان تورك وعرب ملتلرینك هیچ بروقت یکدیکرینه تعرض ایتمکی دوشونمیه‌جکلری بدیهیدر . عراق ایچون الك ایی تأمین اسایش ، بو مملکتده هانکی حکومت غالب اولورسه اولسون ، تورکیه‌نك دوستلغنی قازانمق وحدودی داخلنده تورکارله کوردلرك Irredentisme نه (یعنی سیاسهٔ غائب ابدیلهٔن اراضیی استرداده سعی ایتمك) میدان ویرمه‌مکدر. دیکر طرفدن ، بدیهیدرکه ملیتلر حقوق ومبادیسنه توفیقاً حدود مسئله‌سی حل اولدقدن صوکره ، عراق دولتی ایچون تورکیه الك ایی والك امین قومشو اوله‌جقدر .

شمدیه قدر سردایدیلن دلائل کوزمن کچیردکدن صوکره ، تورك هیئت مرخصه‌سی آتیده‌کی مطالعه‌یی علاوه ایتمکله کسب شرف ایدر :

تورکیه بوکونه قدر ، موصل ولایتی دیکر بردولته ترك ایتمك احتمالنی هیچ بروقت درپیش ایتدیکنی ظن ایتدیره‌بیله‌جك هیچ بر شی یاپه‌دی . انکلتره عینی حالده بولنیور . موصلك عراقدن غیر قابل فك اولدیغنی اثبات ایچون الیوم سرد ایدیلن دلائل ، شریف مکه حسین ایله مذاکراته کیریشدیکی ۱۹۱۵ ده ، بو خطه‌نك فرانسز مامداسی آلتنه وضعنه موافقت ایتدیکی ۱۹۱۶ ده ، و الك تشویقیله جنرال شریف پاشانك ، بر مستقل کوردستان تأسیسنی طلب ایتمکله برابر عین‌زمانده موصلك وعراقك آیرلمسنی طلب ایتدیکی ۱۹۱۹ ده ، کندیسنه عینی اهمیتی حائز کبی کورونمه‌دی .

موصلك وعراقك قابل انفکاك اولمدیغنه مستند بولنان شمدیکی مدعانی تأیید ایچون بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك سرد ایده‌بیله‌جکی یکانه تبدل ، ساده‌جه سان‌ره‌مو مقاوله‌سنك موجودیتندن عبارت قالیور . اعتراف ایدلمليدرکه بودلیل ، اهالیسنك اکثریت عظیمه‌سی تورك وکورد اولان برخطه‌نك آنا وطندن تفریقی حقلی کوسترمه‌جك بر ماهیتده دکلدر . تورکیه‌نك موصل ولایتی ترك ایتمکه موافقت ایده‌میه‌جکی حقنده‌کی ملاحظاتی بروجه زیر خلاصه ایتمکه جسارتیاب اولیورم :

۱ ــ بو ولایت اکثریت عظیمه اعتباریله تورك وکوردلرله مسکوندر .

۲ ــ اهالیسی ، تورکیه تابعیته عودتی مصراً طلب ایدیور ، زیرا بیلیورلرکه ، بوتقدیرده ، بردولت مستقله همشهریسی اولمق ایچون مستملکه اهالیسی شکلندن چیقاجقلردر .

۳ ــ جغرافی وسیاسی نقطهٔ نظرندن ، بوولایت ، آناطولینك اجزای متممه‌سندندر ویالکز آکامربوط قالمقله حقیقی مخرجلرینی تشکیل ایدن بحرسفید لیمانلریله صیق مناسباتده بولنه‌بیلیر .

٤ ــ حالا حقوقاً عثمانلی ایمپراطورلغنك اقسامندن اولان برمملکت حقنده انکلتره‌نك عقد ایتدیکی معاهدات ائتلافات ، مقاولات ، هیچ بر قیمت قانونیه‌یی حائز اولاماز ، علی‌الخصوص‌که عراقلرینی سربستجه وهردرلو اجنبی تضییق و اشغالدن آزاده اوله‌رق افاده ایتمك ایچون اهالیسنه فرصت ویرلمدی .

٥ ــ آناطولینك اقسام جنوبیه‌سنی ربط ایدن بتون یوللرك ملتقاسی اولان موصله صاحب اولمق مبادلات تجاریه وبو خطه‌نك آسایشی ایچون بزه لزمدر .

٦ ــ موصل ولایتی ، مملکتمزك دیکر برجوق اقسامی کبی ، ترك مخاصمتدن صوکره و عقد ایدیلن

٥ ـ عسکری وسوق‌الجیشه ماهیتنده اولان اسباب ـ فقرهٔ سابقه‌ده بحث ایتدیکمز وجهله ، جنوبی آناطولینك اقسام مختلفه‌سی آراسنده‌کی مواردات نقطهٔ نظرندن ، بالنتیجه خطهٔ مذکوره‌نك آسایشی نقطهٔ نظرندن موصلك بیوك بر اهمیتی واردر .

جبل حمرین ـ جبل فحول ـ وادیٔ تاتار ـ جبل سنجار خطی آناطولی ایله عراق آراسنده حدود اوله‌رق طرفمزدن ارائه ایدلدی . زیرا ، عرقی ، جغرافی ، اقتصادی ، سیاسی ، الخ . اسبابدن باشقه بو ایکی خط آراسنده صحیح وطبیعی بر خط فاصل تشکیل ایدر .

بغداد ایله بو شهرك ایرانله اولان مواردانی ایچون حدود مذکوره‌نك بر تهدید تشکیل ایده‌جکی حقنده سرد اولنان دلیل ، دلائلمزه قارشی فائق اولاماز ، زیرا بر چوق دولتك پای‌تختلری ویا مهم شهرلری حدود اوزرنده ویا قربنده کائندر . بوملاحظات نظر دقته آلنیرسه ، کویا استانبولك امنیتنی تأمین ایچون بزه تکلیف اولنان بوغازلر اصول اداره‌سی تماماً تعدیل ایدلمك وترا کیاده‌کی حدودمز بغدادی ، طلب ایتدیکمز حدوددن تفریق ایدن ۷۰ میله بالغ اولمیان ادرنه‌یی ستر ایچون ، دها چوق اوزاغه نقل اولنمق اقتضا ایدر . بوندن باشقه حدودمذکوره ایران حدودندن فضله درجه‌ده بغداده قریب دکلدر .

شمدی‌ده عراقده یکی تأسیس ایدیلن دولتی قابل حیات بر دولت یاپمق لزومنه عائد اولان دلیلی تدقیق ایده‌لم .

عراقی تشکیل ایدن بصره وبغداد ولایتلرینك هیئت مجموعه‌سنك مساحه‌سی آوروپا دولتلرینك چوغنککنه فائقدر . منابع اقتصادیه نقطهٔ نظرندن بتون جهانك اك واسع واك برکتلی قابل زرع اراضیسنه مالك اولوب عراقده‌کی کذرکاهلرینك همان تمامی اوزرنده قابل سیروسفر ایکی بیوك نهر کچر واسقا ایدر .

بواحوالك هیئت مجموعه‌سی عراق دولتنی قابل حیات برحاله افراغ ایتمك لزومنه متعلق مدعایی تقویه ایتمك ایچون ، سوق‌الجیشی حدود دلیلندن باشقه چاره براقماز .

فقط شاید عراق موصل ولایتنی احتوا ایتمزسه ، بر تورك تعرضی نتیجه‌سنده استقلالنی غائب ایتمکه معروض اوله‌جغی حقنده‌کی سوق‌الجیشی دلیل ، حقیقته توافق ایتمز .

تورك هیئت مرخصه‌سی ، کندی طرفندن تکلیف اولنان : جبل حمرین ـ فحول ـ وادیٔ تاتار ـ جبل سنجار خطنك تشکیل ایتدیکی حدودی ، تورکیه ایله عراق آراسنده تفریق طبیعی خطنی تشکیل ایدن برسلسلهٔ جبالدن متشکل اولدیغی وسوق‌الجیشی حدود دخی عد اولنه‌بیله‌جکی درخاطر ایتدیرمك مجبوریتنده‌در . دیکر طرفدن مذکور هیئت مرخصه ، آرتق اثباته لزوم قالمیان سوق‌الجیشی حدود نظریه‌سنی اوزون اوزادی‌یه مناقشه ایتمك آرزو ایتمز ؛ یالکز درخاطر ایتدیرمك ایسترکه عراقه کاملاً بیلزوم وخیالی بر تأمینات ویرمك ایچون ، تورکیه تورك وکورد عرقنه منسوب یارم میلیون سکنه‌سی اولان بتون بر ولایتك آناطولیدن آیرلمسنه موافقت ایده‌مز ؛ تورك هیئت مرخصه‌سی ، تورکیه‌یه بلا سبب عطف اولنان تجاوز ویا فتح نیاتنی هیچ بر صورتله قبول ایده‌مز . صوك ایکی عصرك تاریخی اثبات ایدیورکه هیچ بر وقت قومشو مملکتلر تورکیه ایچون مطمح نظر اولمامش ، او دائما ، فتوحات اجراسی ایچون دکل ، فقط بالعکس دیکرلرینك کوز دیکدیکی مال موروثنك مدافعه‌سی ایچون مجادله ایتمشدر . والحاصل تورکیه ، بر ایمپراطورلق اولمقدن واز کچه‌رك ملی

دلائلی لهنه اوله‌رق اسمندن استعانه ایتدیکی رئیس ویلسونك نفوذینك اثری اولدی. حرب اثناسنده بو اراضی‌یی فتح ایدن وبو اراضی کندیلرینه امانةً تودیع ایدیلن دول متفقه‌یه اشبو ماندالری تفویض ایتمك حقی عائد اولدی، و سان رەموده ، ۱۹۲۰ سنه‌سی نیسان آینده ، سوریه مانداسنی فرانسه‌یه و فلسطین ایله بین‌النهرین ماندالرینی بیوك بریتانیایه دول متفقه تفویض ایتدیلر . بو مختلف ماندالر عینی اساساته مستنددر ، و دیکرلرینه اعتراض اولنمدقجه برینه اعتراض ایدیله‌مز. ۱۹۲۰ آغستوس آینده سەور معاهده‌سیله تأیید ایدلدیلر. و او وقت عراقك حدود شمالیه‌سی بعض تحولات ایله برابر موصل ولایتنك شمال حدودی موجبنجه تعیین ایدیله‌رك سوریه حدودیله عراقککیلر تثبیت ایدیلدی .

بو منطقه‌لرك هر برنده (ماندآتر) وصی دولتلرك حکم مراقبه‌لرینی هانکی مقیاسده اجرا ایده‌جکلرینك تعیینی آرتق جمعیت اقوامه عائد ایدی . بو بابده ، ۱۹۲۰ و ۱۹۲۱ ده جمعیت اقوامه وصایت صاحبی بولنان مختلف دولتلر طرفندن پروژه‌لر تودیع ایدلدی . ۱۹۲۱ سنه‌سی ظرفنده یکانه برعرب رئیسی مسئله‌سی ، عراق عرب دولتنك حکمداری اوله‌رق امیرفیصلك انتخابی صورتیله حل اولندی حکمدارك متفقاً انتخاب ایدلمسیله نتیجه‌لنن بورأیه موصل ولایتی اشتراك ایتدی . ۱۹۲۱ تشرین اولنده ، جمعیت اقوام ، هنوز ماندانك احکام قطعیه‌سنی تعیین ایده‌مدیکندن ، بوبابده‌کی قرار قطعی‌یه انتظاراً ، کندیسنه تودیع اولنان ماندا پروژه‌سنی الهام ایدن فکر داخلنده مملکت اداره‌سنی تدویر ایتمکده دوام ایتمکه بریتانیا حکومتنی دعوت ایتدی. موخراً بریتانیانك، مسئولیتلرینی تقلیل وعرب دولتنك استقلالنی تأیید ایتمك مقصد قویسیله متحسس اوله‌رق ، بریتانیا حکومتی ۱۹۲۲ تشرین اولنده ملك فیصل ایله برمعاهده احکامنه توفیقاً ، طرفین، یعنی ماندا صاحبی دولتله عرب دولتی، عراق اراضیسندن هیچ برینی ترك ایتمه‌مکی وایجار ایتمه‌مکی تعهد ایتدیلر. بومعاهده امضالندی ، فقط حالا تصدیق بکلنیور . بناءً علیه عصمت پاشانك ، ماندالرك کندیسی ایچون هیچ برعلاقه ارائه ایتمدیکنی وتورك حکومتنك هیچ بر زمان ماندا آلتنه وضع ایدلمش اراضی طانیمادیغنی ، برآن اول ، سویلمسنی تحفه کیتمدن استماع ایده‌مدم . خاطرمه کلیر کبی اولیورکه، برقاچ کون اول، دیون عثمانیه مسئله‌سنك مناقشه‌سی اثناسنده، عصمت پاشا دیون عمومیه مکلفیاتنی ماندا اراضیسی حسابنه یوکلتمك و دیون مذکوره‌نك توزیعنی متارکه تاریخندن اعتباراً اجرا ایتدیرمك آرزوی شدیدینی اظهار ایدیوردی. دیمك قطعیاً بدیهیدرکه عصمت پاشا مدعاسنه موافق اولدیغی زمان ماندایه تابع اولکالری طانیور .

موصل ولایتی‌ده داخل اولدیغی حالده عراقده‌کی بریتانیا منافعنك ووضعیتنك حقوقی وعهده مستند اساسنی تعیین ایتدم . و اولا تکرار تورك اداره‌سنه ادخال اولنمیه‌جغنی وعد ایتدیکی عرب ملتنه قارشی، ثانیاً، موصل داخل اولدیغی حالده ، مملکتك هیئت مجموعه‌سی طرفندن انتخاب اولنان و کندیسنه قارشی تعهداتده بولندیغی، عرب حکمدارینه قارشی ؟ و ثالثاً بزه تودیع ایدلمش اولان اولکانك بیوك بر قسمی اوزرنده‌کی ماندامزك ـ موافقتی استحصال ایتمکسزین ـ ترك ایده‌میه‌جکمز جمعیت اقوامه قارشی، بریتانیا حکومتنك باغلی اولدیغنی کوستردم. معلقده قالان یکانه نقطه، دول متفقه‌نك هیچ برحقوقی سند ایله هنوز تعیین ایدلمامش اولان عراقك حدود شمالیه‌سی‌در .

موصل ولایتنك اشغال عسکریسی خصوصنده بو مملکت ، قسم اعظمی اعتباریله ، بالذات سکهٔ مملکت

مقاولاته مخالف اوله‌رق ، بزدن غصب اولندی ، بناءً علیه عینی حاله معروض بولنمش اولان خطه‌لر کبی بزه عودت ایتملیدر .

ایضاحاتمی اکمالدن اول ، موصل حقنده‌کی طلبنی درمیان ایتمکله ، تورك هیئت مرخصه‌سنك جهان افکار عمومیه‌سنك مظاهرت تامه‌سندن امین اولدیغی ، و سرد ایتمکله مفتخر اولدیغی دلائلك اصابت و قیمتی تقدیر ایدیله‌جکنه‌ده قانع بولندیغنی بیان ایتمکلکمه مساعده بیورلسون .

لورد کورزون بروجه‌زیر افاداتده بولوندی :

بو مسئله حقنده‌علنی بیاناتده بولونمق ایچون بکا ویریلان فرصتی ممنونیتله قبول ایدرم . موصل ایشنده وقایع اول درجه مبالغه ، تحریف و تغییر ایدلدی‌که ، اولدیغی کبی حال اصلیسنه ارجاع ایتمك شایان آرزودر . بناءً علیه شیمدیکی استماع ایتدیکمز ایضاحاتله تورك مدعاسنی خلاصه ایتدیکندن طولایی عصمت پاشایه متدارم . دلیللرینه نقطه بنقطه جواب ویرمك نیتنده‌یم و تورك مدعاسیله بریتانیا مدعاسی یان یانه طبع و جهان افکار عمومیه‌سنه عرض ایدیله‌بیلیرسه پك بختیار اوله‌جغم .

اول امرده موصلك وضعیت حقیقیه‌سی ندر ، نصل اولوبده بزاورایه کلدك ، مواصلتمزدن بری نه‌یاپلدی وبوساعتده نه‌یاپیلیور بورالرینی ایضاح ایتمك ایسترم .

مزوپوتامیانك هیئت مجموعه‌سی حرب عمومی اثناسنده بریتانیا اردولری طرفندن اشغال ایدلدی . بو ، تورك اردولرینك مغلوبیتیله ختام بولان برحرب اولدی وبونك نتیجه‌سنده تورك حکومتی مملکتدن طردایدلدی . برآز صوکره ، مع‌مافیه ، بوخطه‌لر سکنه‌سنه دها مأنوس اولان عراق اسمی ، اووقته قدر مزوپوتامیا تسمیه ایتدیکمز مملکته ویرلدی .

تورك حکومتنك حرکتی نتیجه‌سنده حربه کیرمکه مجبور اولدیغمز وایلك دفعه اوله‌رق عراقده ایلریله‌دیکمز وقت ، غلبه احراز ایتدیکمز تقدیرده آتیده تورك اداره‌سندن تخلیص ایدیله‌جکی خصوصنده بو مملکت اهالیسنه علناً سوز ویردك . عینی زمانده ، ملك حسینه قارشی ، عینی تعهد یعنی بو خطه‌ده عرب استقلالنه مظاهرت ایتمك تعهدنده بولوندق . بزه ظفر تأمین ایدن حربدن صوکره ، بو تعهداتی ایفا ایچون الدن کلنی یاپدق . بو مملکت وموصلك اهالیسی فکرینی بیان ایتمك فرصت مشروعه‌سنه هیچ بر وقت مظهر اولمدیغنی عصمت پاشا شمدی سویلدی . ایش بویله دکلدر . بز اهالی‌یه صوردق‌که : استقبالده جمله‌سی ـ یعنی موصل ، بغداد وبصره برابر اوله‌رق ـ برله‌شمکیمی آرزو ، یاخود آیری اولمغیمی ترجیح ایدیورلر . بواوچ خطه قابل اهتمام اولمیان بر مجموعه اقسامندن اولدقلری ویکدیکرندن آیرلمقدن استنکاف ایتدکلری جوابنی ویردیلر . بر عرب حکمدار ، ایسته‌یوب ایسته‌مدکلرینی ، و ایستدکلری تقدیرده کیمی انتخاب ایده‌جکلرینی سکنه‌دن صوردق . اواثناده جوابلری متحدالمآل اولمدی ، وآنك ایچون بوبابده اووقت برشی یاپیله‌مدی .

بولك اوزرینه ، پارسده ، ۱۹۱۹ صلح قونفرانسی اثناسنده ، عثمانلی ایمپراطورلغنه ویا آلمانیا ایمپراطورلغنه مانده اراضیٔ مفتوحه حقنده ماندا اصولی تسمیه ایتدکلری (وصایت) اصولنك تطبیق طریقیله معامله اولنمسی اصولی تأسیس ایدلدی . هرکسجه معلوم اولدیغی وجهله ، بوقرار بیوك مقیاسده ، عصمت پاشانك بالذات کندی

دلائلی لهنه اولهرق اسمندن استمانه ایتدیکی رئیس ویلسونك تفویضنك اثری اولدی. حرب اثناسنده بواراضیی فتح ایدن وبواراضی کندیلرینه امانةً تودیع ایدیان دول متفقهیه اشبو ماندالری تفویض ایتمك حقی عائداولدی، و سان رهموده ، ۱۹۲۰ سنهسی نیسان آیندہ ، سوریه مانداسنی فرانسهیه و فلسطین ایله بین‌النهرین ماندالرینی بیوك بریتانیایه دول متفقه تفویض ایتدیلر . بو مختلف ماندالر عینی اساسانه مستنددر ، و دیکرلرینه اعتراض اولنمدقجه برینه اعتراض ایدیلهمز. ۱۹۲۰ آغستوس آیندہ سهور معاهدهسیله تأیید ایدلدیلر. و او وقت عراقك حدود شمالیهسی بعض تحولات ایله برابر موصل ولایتنك شمال حدودی موجبنجه تعیین ایدیلهرك سوریه حدودیله عراقکیلر تثبیت ایدیلدی .

بو منطقهلرك هربرنده (ماندالر) وصی دولتلرك حکم مراقبهلرینی هانکی مقیاسده اجرا ایده‌جکلرینك تعیینی آرتق جمیت اقوامه عائد ایدی . بو بابده ، ۱۹۲۰ و ۱۹۲۱ ده جمیت اقوامه وصایت صاحبی بولنان مختلف دولتلر طرفندن پروژهلر تودیع ایدلدی . ۱۹۲۱ سنهسی ظرفنده یکانه برعرب رئیسی مسئلهسی ، عراق عرب دولتنك حکمداری اولهرق امیرفیصلك انتخابی صورتیله حل اولندی حکمدارك متفقاً انتخاب ایدلمسیله نتیجه‌لنن بورأیه موصل ولایتی اشتراك ایتدی . ۱۹۲۱ تشرین اولنده ، جمیت اقوام ، هنوز ماندانك احکام قطعیهسنی تعیین ایده‌مدیکندن ، بوبابده‌کی قرار قطعیه انتظاراً ، کندیسنه تودیع اولنان ماندا پروژهسنی الهام ایدن فکر داخلنده مملکت اداره‌سنی تدویر ایتمکده دوام ایتمکه بریتانیا حکومتنی دعوت ایتدی. موخراً بریتانیامك، مسئولیتلرینی تقلیل وعرب دولتنك استقلالنی تأیید ایتمك مقصد قویسیله متحسس اولهرق ، بریتانیا حکومتی ۱۹۲۲ تشرین اولنده ملك فیصل ایله برمعاهده احکامنه توفیقاً ، طرفین، یعنی ماندا صاحبی دولتله عرب‌دولتی، عراق اراضیسندن هیچ برینی ترك ایتمهمکی وایجار ایتمهمکی تعهد ایتدیلر. بومعاهده امضالندی ، فقط حالا تصدیق بکلنیور . بناءً علیه عصمت پاشانك ، ماندارك کندیسی ایچون هیچ برعلاقه ارائه ایتمدیکنی وتورك حکومتنك هیچ بر زمان ماندا آلتنه وضع ایدلش اراضی طانیمادیغنی ، برآن اول ، سویلمسی تحفه کیتمدن استماع ایده‌مدم . خاطرمه‌کلیرکی اولیورکه، برقاچ کون‌اول، دیون‌عثمانیه‌مسئله‌سنك مناقشه‌سی‌اثناسنده، عصمت پاشا دیون عمومیه مکلفیاتی ماندا اراضیسی حسابنه بوکلتمك و دیون مذکوره‌نك توزیعی متارکه تاریخندن اعتباراً اجرا ایتدیرمك آرزوی شدیدینی اظهار ایدیوردی. دیمك قطعیاً بدیهیدرکه عصمت‌پاشا مدعاسنه موافق اولدیغی زمانی ماندایه تابع اولکلری طانیور .

موصل ولایتی‌ده داخل اولدیغی حالده عراقه‌کی بریتانیا منافعنك ووضعیتنك حقوق وعهده مستند اساسنی تعیین ایتدم . و اولا تکرار تورك اداره‌سنه ادخال اولنیه‌جغنی وعد ایتدیکی عرب ملته قارشی، ثانیاً، موصل داخل اولدیغی حالده ، مملکتنك هیئت مجموعه‌سی طرفندن انتخاب اولنان و کندیسنه قارشی تعهداته‌بولندیغی، عرب حکمداریته قارشی ؛ و ثالثاً بزه تودیع ایدلش اولان اولکانك بیوك بر قسمی اوزرنده‌کی ماندامزك ـ موافقتی استحصال‌ایتمکسزین ـ ترك ایده‌میه‌جکمز جمیت اقوامه قارشی، بریتانیا حکومتك باغلی اولدیغنی کوسترمدم. معلقده قالان یکانه نقطه، دول متفقه‌نك هیچ برحقوق سندایله هنوز تعیین ایدلمامش اولان عراقك حدود شمالیه‌سی‌در .

موصل ولایتنك اشغال عسکریسی خصوصنده بو مملکت ، قسم اعظمی اعتباریله ، بالذات سکنهٔ مملکت

مقاولاته مخالف اولهرق ، يزدن غصب اولندى ، بناءً عليه عينى حاله معروض بولنمش اولان خطه‌لر كبى يزه عودت ايتمليدر .

ايضاحاتى اكمالدن اول ، موصل حقنده‌كى طلبى درميان ايتمكله ، تورك هيئت مرخصه‌سنك جهان افكار عموميه‌سنك مظاهرت تامه‌سندن امين اولديغى ، و سرد ايتمكله مفتخر اولديغى دلائلك اصابت و قيمتى تقدير ايديله‌جكنه‌ده قانع بولنديغنى بيان ايتمكلكمه مساعده بيورلسون .

لورد كورزون بروجه‌زير افاداته بولوندى :

بو مسئله حقنده‌علنى بياناتده بولونمق ايچون بكا ويريلان فرصتى ممنونيتله قبول ايدرم . موصل ايشنده وقايع اول درجه مبالغه ، تحريف و تغيير ايدلدى‌كه ، اولديغى كبى حال اصليسنه ارجاع ايتمك شايان آرزودر . بناءً عليه شيمديكى استماع ايتديكمز ايضاحاتله تورك مدعاسنى خلاصه ايتديكندن طولايى عصمت پاشايه منتدارم. دليللرينه نقطه بنقطه جواب ويرمك نيتنده‌يم و تورك مدعاسيله بريتانيا مدعاسى يان يانه طبع و جهان افكار عموميه‌سنه عرض ايديله‌بيليرسه پك بختيار اولهجغم .

اول امرده موصلك وضعيت حقيقيه‌سى ندر ، نصل اولوبده بزاورايه كلدك ، مواصلتمزدن برى نه‌يابلدى وبوساعتده نه‌يابيليور بورالرينى ايضاح ايتمك ايسترم .

مزوپوتامياتك هيئت مجموعه‌سى حرب عمومى اثناسنده بريتانيا اردولرى طرفندن اشغال ايدلدى . بو ، تورك‌اردولرينك مغلوبيتيله ختام‌بولان برحرب اولدى‌وبونك نتيجه‌سنده‌تورك حكومتى مملكتندن طردايدلدى . برآز صوكره ، مع‌مافيه ، بوخطه‌لر سكنه‌سنه دها مأنوس اولان عراق اسمى ، اووقته قدر مزوپوتاميا تسميه ايتديكمز مملكته ويرلدى .

تورك حكومتنك حركتى نتيجه‌سنده حربه كيرمكه مجبور اولديغمز وايلك‌دفعه اولهرق‌عراقده ايلريله‌ديكمز وقت ، غلبه احراز ايتديكمز تقديرده آتيده تورك اداره‌سندن تخليص ايديله‌جكى خصوصنده بو مملكت اهاليسنه علناً سوز ويردك . عينى زمانده ، ملك حسينه قارشى ، عينى تعهد يعنى بوخطه‌ده عرب استقلالنه مظاهرت ايتمك تعهدنده بولوندق . بزه ظفر تأمين ايدن حربدن صوكره ، بوتعهداتى ايفا ايچون الدن كلنى ياپدق . بو مملكت وموصلك اهاليسى فكرينى بيان ايتمك فرصت مشروعه‌سنه هيچ بر وقت مظهر اولمديغنى عصمت پاشا شمدى سويلدى . ايش بويله دكلدر . بز اهاليه صوردق‌كه : استقباليده جمله‌سى ـ يعنى موصل ، بغداد وبصره برابر اولهرق ـ برلهشمكيمى آرزو ، ياخود آيرى اولمغيمى ترجيح ايدبورلر . بواوچ خطه قابل اقسام اولميان بر مجموعه اقسامندن اولدقلرى ويكديكرندن آيرلمقدن استنكاف ايتدكلرى جوابنى ويردبلر . بر عرب حكمدار ، ايسته‌يوب ايسته‌مدكلرينى ، و ايستدكلرى تقديرده كيمى انتخاب ايده‌جكلرينى سكنه‌دن صوردق . اوائناده جوابلرى متحدالمآل اولدى ، وآنك ايچون بوبابده اووقت برشى ياپيله‌مدى .

بونك اوزرينه، پارسده ، ۱۹۱۹ صلح قونفرانسى اثناسنده ، عثمانلى امپراطورلغنه ويا آلمانيا امپراطورلغنه عائد، اراضىٔ مفتوحه حقنده ماندا اصولى تسميه ايتدكلرى (وصايت) اصولنك تطبيق طريقيله معامله اولنمسى اصولى‌تأسيس ايدلدى. هركدجه معلوم اولديغى وجهله، بوقرار بيوك مقياسده ، عصمت پاشانك بالذات كندى

ارائه‌سیله باشلادی . بوایستانبیلفلرك حقیق هردرلو قیمتدن عاری اولدیغی‌اخطار ایتمکلکمه مساعده‌ایدرمی؟ اولا بونلرك هانکی تاریخده تنظیم ایدیلش اولدیغی عصمت پاشا یه بیلدیرمدی ، فقط بونلرك آنجق حربدن اول ترتیب ایدلمکلری یعنی رقاچ سنه‌لك اولدقلری کوزه چارپیور ؟ کذلك ظاهردرکه بوتورك ارقامی وبوایستانبیلفلرمنحصراً حدمت عسکریه ویا معنویت جدولری تنظیم ایچك مقصدیله ترتیب ایدلمشدر ؟ بر ویا دیکر واسطه ایله مکلفیت عسکریه‌نك فورتولان بعض اشخاصدن دولایی آنلرده بیکرجه اسامی ناقص‌در. بوکا بناء عصمت پاشا ، کندیسنه قارشی مدعون اولدیغمز حرمتله رسماً ، ارقامی قبولدن استکاف ایتمکلکمه مساعده‌ایدر . شو حالده استاد ایده‌جکم ارقام هیکلریدر ؟ بونلر بالکز ۱۹۲۱ سنه‌سنده ولایتك باشلیه اقسامه کیدن وکافهٔ ولایی مرحصه‌ده ، هرشهر ویا کوچه اهالیه قید ایدن بریتانیا صابطلریتك پك بیوك بر دقت ایله درج ایتدکلری ارقامدر . بو خصوصده عصمت پاشا بکا : « سلیمانیه‌ده وجودی کردستانه متعلق ارقامی فصل بیلرسکز ؟ » دیدی . بوماده حقنده کندیسندن پك زیاده معلوماتلر اولمق اقتضا ایدر ؟ زیرا بریتانیا سیاراموزلری تشرین‌اول ویا تشرین‌ثانی ۱۹۱۹دن اعتباراً تورکلرك روامدوزدهکی فعالیت‌عسکریاری سبیله کچن سنه رقاچ عفته ایچون موقتاً کری آلدقلری زمان قدر ، بلا فاصله سلیمانیه‌ده اقامت ایتمیلر . بریتانیا اردوسی صابطلرندن بری شمدیکی مساعده اوراده بولنیور . بومدت ظرفنده او قضاده ارقام نفاركی ایچون تورك هیئت مرحصه‌سی هانکی واسطه‌یه مالك اولدی ؟ شمدیکی حالده سلیمانیه قضاسنده بر تك تورك بولونیور وسه‌لردن بریده بولمدیر . اودرجه‌ده‌که ذکر ایده‌جکم ارقامی بیان ایتدیکم وقت ، بونلرك علمی اساسه مستند اولدیغنه توهراتی امین اولمیلیر .

شمدیکی حالده موصل ولایی اهالیسنه متعلق اولان ارقام حقیقتاً ایشته بونلردر :

عرب ۱۸۹.۰۰۰
کورد ۵۵۵.۰۰۰
تورك ۹۹.۰۰۰
خرستیان ۹۲.۰۰۰
یهودی ۱۷.۰۰۰

تورك هیئت مرحصه‌سنك شمدی ادعای حق ایتدیکی واحد مربعی‌ایله هروی‌ه‌ده . فقط کوزلکله مساعده اهلسی ایسترم . اولا عربلری‌اله آلالم . ذکر ایتدیکم موصل ولایی ایچون (۷۵۰.۰۰۰)دن (۸۰۰.۰۰۰) ه بالغ اولان یکون ، عربلرك مجموع نوسله‌سی یعنی تشکیل ایتدکلری اراضه ایدر . اهالیسی (۸۰.۰۰۰)دن (۹۰.۰۰۰)ه قوسه بالغ اولان موصل شهرنده ۴۰دن (۶۰۰۰۰) ه قدر عرب واردر . موصلك شمالندهکی قضالرده ، وجهلك صاغ ساحلنده ، ولایتك شمال حدودینه قدر ، عربلرك مسکوندر . موصلك جنوبندهکی قضالرك اغلبی ، اربیل ، کرکوك کبری یولنه قدر بهرك صول ساحلنده ، کذلك عربلرك مسکوندر . بو عربلرك نسبه‌سی تورکیه‌یه اعاده ایدلدکی لارم کلدکی اکلاشیلدیکی ؟ بونلرك ۱۹۱۹دن بری‌الی یاسودعراقك وحدت ارضیه‌سنك اقتضاسی اوله‌رق وبردکلری حضده دائماً نظر دقتی جلب ایتمه . ۱۹۲۱ده ملك اولدقدن صکره فیصل اتخاذ ایتدیکی قرار ایچون آنلری تورکیه‌یه اعاده ایمکلکمز اقتضا ایتمیور . موصل عربلرك بنا ایتدیکی

اللرنده اولدیغی بتون جهانه بیلدیرمکی آرزو ایدرم . اوراده بولنان بریتانیا عساکری اولمیوب ، فقط یرلی قوتلر و نفراتدر . بوقدر چوق بحث اولندیغی ایشیدیلان کوردستان خطه‌سی ، کورد و آثوری عسکرلرك النده‌در ؛ اوراده منتظم بریتانیا عساکری بولنمیور . ولایتك قسم متباقیسنده ، معاشی ملك فیصل طرفندن تأدیه اولنان عرب ضابطلرینك اداره و قوماندا‌سی آلتنده‌کی عرب عساکری آسایشی تأمین ایدیور . بغدادك شمالنده بریتانیا قوتلرندن یالکز یك جزئی عساکر موجوددر ؛ مملکتك حمایهٔ عسکریه‌سی ، بوکا بناءً ، باشلیجه بالذات اهالینك النده‌در . مملکتم حسن و شرفه صادق قالمق ایسترسه ، تعهدات واقعه‌سندن قاچینمق ، مواجههٔ جهانده سوزینی نقض ایتمك و ماندا تحتنده‌کی اولکادن منع ایله تورك هیئت مرخصه‌سنه اعاده ایتمك ایچون موصل ولایتنی پارچه‌لامق مملکتم ایچون قطعیاً غیر قابل اولدیغنه مبنی استماع ایدنلری ایراد ایتدیکم دلائل ایله شمدی‌یه قدر اقناع ایتدیکمی امید ایدرم .

کاملاً یکی وامثالی نامسبوق اوله‌رق درمیان ایتدیکی طلبك ماهیتی حقنده نظر دقتی جلب ایتمکلکمه‌ده عصمت پاشا مساعده ایدرمی ؟ بو خصوصده بریتانیا حکومتنك واردولرینك تمثیل ایتدیکی دول متفقه‌نك آسیاده حربی قازاندقلری انکار ایدلمز اونلرك بین‌النهرینی تورکیه‌دن جبراً آلدقلری وبو مملکتك هیئت مجموعه‌سنی درت سنه‌دن فضله بر زماندن بری اشغال واداره ایتدکلری‌ده انکار اولنمار . بو مدت ظرفنده ، تورك حکومتنك صلاحیتدار واسطه‌لری کرات ایله بیان ایتدیلرکه ، حرب نتیجه‌سنده مغلوبیتنی اعتراف ایده‌رك ، اکثریتله دیکر عرقلره منسوب اهالی ایله مسکون اراضینك کندی ممالکندن تفریقنی قبوله وبعدما منافعنی تورك عرقنه منسوب اشخاص ایله مسکون خطه‌لرده تمرکز ایتدیرمکه آماده‌در . ایشته بر پروغرام که انك ایچون جمله‌مز اویله برحظ وممنونیت حس ایدیورزکه بالذات بواساسه مستند بر تورك دولتی تأسیسنه موفق اوله‌جق برمعاهده احضارینه صرف غیرت ایدیورز ؛ حال بویله ایکن تورك هیئت مرخصه‌سی کلوب بریتانیا حکومتنك بو صورتله فتح وبوصورتله اداره ایتدیکی منطقه‌نك کلیتلی برقسمنی اعاده ایتمسی مقتضی بولوندیغی ، مؤخراً آنقره بیوك ملت مجلسی طرفندن تصدیق اولنان ومیثاق ملی تسمیه ایدیلان مقرراتی استانبول تورك پارلمنتوسنك اتخاذ ایتمش اولمسنه مستنداً جدیتله ادعا ایدیور . سلاحك ظفره نائل ایتدیکی برملته ویا برحکومته قارشی شمدی‌یه قدر هیچ بر وقت بویله بر دلیلدن استعانه ایدلمدیکنی سویلمکه اجتسار ایدرم :

اوزون تاریخنك هانکی دورنده اولورسه اولسون کندیسنه قارشی بویله دلائل ابراز ایدلدیکنی تورك حکومتی مشاهده ایتمش اولسه ایدی بوکا استهزا ایله مقابله ایدردی . هرکیمی اولورسه اولسون ، بر بیوندوروق آلتنه صوقمق عصری فکره مخالف اولدیغنی عصمت پاشا سویلدی . تورك حکومتنك آتیده امورینی بوفکرله‌می تدویر ایده‌جکدر ؛ بوراسنی بیله‌مم ، فقط برقاچ هفته‌دن بری بوراده مذاکراتی اداره ایدن بوفکر اولدیغنه تماماً امین دکلم . فقط بونی براقه‌لم . درمیان ایتدیکم ملاحظاتدن صوکره ، شمدی‌ده عصمت پاشانك بزه سرد ایتدیکی ملاحظات مختلفه‌نك مفصلاً تدقیقنه کچه‌جکم .

عصمت پاشا ، موصل ولایتنك ، بیوك بریتانیا طرفندن ، تورکیه‌یه تسلیمنی استحصاله معطوف اولان مدعاسنی ، عرقی ، اقتصادی ، تاریخی وسوق الجیشی اسبابه استناد ایتدیردی . بونقطه‌لرك هربرینی صره‌سی ایله تدقیق ایده‌جکم . تورك هیئت مرخصه‌سی رئیسی اهالیٔ ولایت حقنده بزه بر سلسلهٔ ارقام واحصائیات

ارائه‌سیله باشلادی . بوایستانبیلدیکلرك حقیق هردرلو قیمتدن عاری اولدیغی اخطار ایتمکلکله مساعده‌ایدرمی؟ اولا بونلرك هانکی تاریخده تنظیم ایدلش اولدیغی عصمت پاشا یه بیلدیرمدی ، فقط بونلرك آنجق حربدن اول ترتیب ایدلدکلری یعنی برقاچ سنه‌لك اولدقلری کوزه چارپیور ؟ کذلك ظاهردرکه بوتورك ارقامی وبوایستانبیلرمنحصراً خدمت عسکریه ویا محفوظیت حدودلری تنظیم ایچك مقصدیله ترتیب ایدلمشدر ؟ بر ویا دیکر واسطه ایله مکلفیت عسکریه‌دن قورتولان بعض اشخاصدن دولایی آلنرده بیکلرجه اساسی ناقص‌در. بوکا بناء عصمت پاشا ، کندیسنه قارشی مدعون اولدیغندن حرمتله رعماً ، ارقامی قبولدن استنکاف ایتمکلکله مساعده‌ایدر . شو حالده استاد ایده‌حکم ارقام هیکلریدر ؟ بونلر بالکز ۱۹۲۱ سنه‌سنده ولایتك باجله اقسامه کیدن وکافهٔ وقایعی هرخطه‌ده ، هرشهر ویا کوینده اعتنا ایله قید ایدن بریتانیا ضابطلرینك پك بیوك بر دقت ایله درج ایتدکلری ارقامدر . بو خصوصده عصمت پاشا بکا : « سلیمانیه‌یه وجنوبی کردستانه متعلق ارقامی نصل بیلیرسکز ؟ » دیدی . بومناده حضنه کتیرمسندن بك زیاده معلوماتمز اولمق ایجاب ایدر ؟ زیرا بریتانیا سیاسی مأمورلری تشرین‌اول ویا تشرین‌ثانی ۱۹۱۹دن اعتباراً تورکلرك رواندوزه‌کی فعالیت‌عسکریه‌لری سبیله کچن سنه برقاچ هفته ایچون موقتاً کری آلدقلری زمانه قدر ، بلا فاصله سلیمانیه‌ده اقامت ایتدیلر . بریتانیا اردوسی ضابطلرندن بری شمدیکی ساعده اوراده بولنیور . بومدت ظرفنده او قضاده ارقام ندارکی ایچون تورك هیئت مرخصه‌سی هانکی واسطه‌یه مالك اولدی ؟ شمدیکی حالده سلیمانیه فضاسنده بر تك تورك بولونمیور وسکنه‌لرندن بریده بویله‌در . اودرجه‌ده‌که ذکر ایده‌جکم ارقامی بیان ایتدیکم وقت ، بونلرك علمی اساسه مستند اولدیغنه قوتهرانسی امین اولهبیلیر .

شمدیکی حالده موصل ولایتی اهالیسنه متعلق اولان ارقام حقیقتاً ایشته بونلردر :

عرب	۱۸۹.۰۰۰
کورد	۵۰۰.۰۰۰
تورك	۹۶.۰۰۰
خرستیان	۹۳.۰۰۰
یهودی	۱۷.۰۰۰

تورك هیئت مرخصه‌سنك شمدی ادعای حق ایتدیکی نواحی‌ده‌ر بریسنه ، واقع‌که سویلدکلکله مساعده ایدلمسی ایستزم. اولا عربلری‌له آلام. ذکر ایتدیکم موصل ولایتی ایچون (۷۵۰.۰۰۰)دن (۸۰۰.۰۰۰) ، بالی اولان یکون، عربلرك مجموع نفوسك‌ربعی تشکیل ایتدکلری ارائه ایدر.اهالیسی(۸۰.۰۰۰)دن(۹۰.۰۰۰)ه قوسه بالی اولان موصل شهرنده ۴۰دن (۶۰۰۰۰) ، قدر عرب واردر. موصلك شمالدکی محلکنك کامسی، وجهتك صاغ ساحلنده ، ولایتك شمال حدودینه قدر ، عربلره مسکوندر . موصلك جنوبندکی محلکنك قسم اعظمی ، اربیل ، کرکوك کمری یولنه قدر شهرك صول ساحلنده ، کذلك عربلره مسکوندر . بوعربلرك تمیمه مبنی تورکیه اعاده ایدلمری لازم کلدیکی اکلاشیلورمی ؟ بونلرك ۱۹۱۹دن بری الوی باشودعرافك وحدت ارضیه‌سنك اعضای لهنه رأی وبرمکلری حضنده دائماً نظر دقتی جلب ایتمش . ۱۹۲۱ده ملك اولدقی فیصلی انتخاب ایتدیلر. بحون آنلری تورکیه اعاده ایمکلکمز اقتضا ایتسون . موصل عربلرك منا ایتدیکی

اللرنده اولدیغنی بتون جهانه بیلدیرمکی آرزو ایدرم . اوراده بولنان بریتانیا عساکری اولمیوب ، فقط قوتلر و نفراتدر . بوقدر چوق بحث اولندیغی ایشیدیلان کوردستان خطه‌سی ، کورد و آثوری عسکر الندەدر ؛ اوراده منتظم بریتانیا عساکری بولنمیور . ولایتك قسم متباقیسنده ، معاشی ملك فیصل طرف تأدیه اولنان عرب ضابطلرینك اداره و قوماندا‌سی آلتنده‌کی عرب عساکری آسایشی تأمین ایدیور . بغد شمالنده بریتانیا قوتلرندن یالکز یك جزئی عساکر موجوددر ؛ مملکتك حمایهٔ عسکریه‌سی ، بوکا بناءً ، باشلی بالذات اهالینك الندەدر . مملکتم حسن و شرفه صادق قالمق ایسترسه ، تعهدات واقعه‌سندن قاچینمق ، مواج جهانده سوزینی نقض ایتمك و ماندا تحتنده‌کی اولکادن منع ایله تورك هیئت مرخصه‌سنه اعاده ایتمك ایچون موه ولایتی پارچه‌لامق مملکتم ایچون قطعیاً غیر قابل اولدیغنه مبنی استماع ایدنلری ایراد ایتدیکم دلائل ایله شمدی قدر اقناع ایتدیکمی امید ایدرم .

کاملاً یکی وامثالی نامسبوق اوله‌رق درمیان ایتدیکی طلبك ماهیتی حقنده نظر دقتی جلب ایتمکلکمه عصمت پاشا مساعده ایدرمی ؟ بو خصوصده بریتانیا حکومتنك واردولرینك تمثیل ایتدیکی دول متفقه‌نك آسیاد حربی قازاندقلری انکار ایدلمز اونلرك بین‌النهرینی تورکیه‌دن جبراً آلدقلری وبو مملکتك هیئت مجموعه‌سنی درت سنه‌دن فضله بر زماندن بری اشغال واداره ایتدکلری‌ده انکار اولنماز . بو مدت ظرفنده ، تورك حکومتنك صلاحیتدار واسطه‌لری کرات ایله بیان ایتدیلرکه ، حرب نتیجه‌سنده مغلوبیتی اعتراف ایده‌رك ، اکثریتله دیکر عرقلره منسوب اهالی ایله مسکون اراضینك کندی ممالکندن تفریقنی قبوله وبعدما منافعنی تورك عرقنه منسوب اشخاص ایله مسکون خطه‌لرده تمرکز ایتدیرمکه آماده‌در . ایشته بر پروغرام که انك ایچون جمله‌مز اویله برحظ وممنونیت حس ایدیورزکه بالذات بواساسه مستند بر تورك دولتی تأسیسنه موفق اوله‌جق بر معاهده احضارینه صرف غیرت ایدیورز ؛ حال بویله ایکن تورك هیئت مرخصه‌سی کاوب بریتانیا حکومتنك بو صورتله فتح وبوصورتله اداره ایتدیکی منطقه‌نك کلیتلی برقسمنی اعاده ایتمسی مقتضی بولوندیغنی ، مؤخراً آنقره بیوك ملت مجلسی طرفندن تصدیق اولنان ومیثاق ملی تسمیه ایدیلان مقرراتی استانبول تورك پارلمنتوسنك اتخاذ ایتمش اولمسنه مستنداً جدیتله ادعا ایدیور . سلاحك ظفره نائل ایتدیکی برملته ویا برحکومته قارشی شمدی‌یه قدر هیچ بر وقت بویله بر دلیلدن استعانه ایدلمدیکنی سویلمکه اجتسار ایدرم :

اوزون تاریخنك هانکی دورنده اولورسه اولسون کندیسنه قارشی بویله دلائل ابراز ایدلدیکنی تورك حکومتی مشاهده ایتمش اولسه ایدی بوکا استهزا ایله مقابله ایدردی . هرکیمی اولورسه اولسون ، بر بیوندوروق آلتنه صوقمق عصری فکره مخالف اولدیغنی عصمت پاشا سویلدی . تورك حکومتنك آتیده امورینی بوفکرله‌می تدویر ایده‌جکدر ؟ بوراسنی بیله‌مم ، فقط برقاچ هفته‌دن بری بوراده مذاکراتی اداره ایدن بوفکر اولدیغنه تماماً امین دکلم . فقط بونی براقه‌لم . درمیان ایتدیکم ملاحظاتدن صوکره ، شمدی‌ده عصمت پاشانك بزه سرد ایتدیکی ملاحظات مختلفه‌نك مفصلاً تدقیقنه کچه‌جکم .

عصمت پاشا ، موصل ولایتنك ، بیوك بریتانیا طرفندن ، تورکیه‌یه تسلیمنی استحصاله معطوف اولان مدعاسنی ، عرقی ، اقتصادی ، تاریخی وسوق‌الجیشی اسبابه استناد ایتدیردی . بونقطه‌لرك هربرینی صره‌سی ایله تدقیق ایده‌جکم . تورك هیئت مرخصه‌سی رئیسی اهالیٔ ولایت حقنده بزه بر سلسلهٔ ارقام واحصائیات

ارائه‌سیله باشلادی . بوایستاتیستیقلرك حقیقی هردرلو قیمتدن عاری اولدیغنی اخطار ایتمکلکمه مساعده‌ایدرمی؟ اولا بونلرك هانکی تاریخده تنظیم ایدلمش اولدیغنی عصمت پاشا بزه بیلدیرمدی ، فقط بونلرك آنجق حربدن اول ترتیب ایدلدکلری یعنی برقاچ سنه‌لك اولدقلری کوزه چارپیور ؟ کذلك ظاهردرکه بوتورك ارقامی وبوایستاتیستیقلرمنحصراً خدمت عسکریه ویا معفویت جدوللری تنظیم ایتمك مقصدیله ترتیب ایدلمشدر ؟ بر ویا دیکر واسطه ایله مکلفیت عسکریه‌لرندن قورتولان بعض اشخاصدن دولایی آنلرده بیکلرجه اسامی ناقص‌در. بوکا بناء عصمت پاشا ، کندیسنه قارشی مدیون اولدیغمز حرمته رغماً ، ارقامنی قبولدن استنکاف ایتمکلکمه مساعده‌ایدر . شو حالده استناد ایده‌جکم ارقام هانکیلریدر ؟ بونلر یالکز ۱۹۲۱ سنه‌سنده ولایتك بالجمله اقسامنه کیدن وکافهٔ وقایعی هرخطه‌ده ، هرشهر ویا کویده اعتنا ایله قید ایدن بریتانیا ضابطلرینك پك بیوك بر دقت ایله درج ایتدکلری ارقامدر . بو خصوصده عصمت پاشا بکا : « سلیمانیه‌یه وجنوبی کردستانه متعلق ارقامی نصل بیلیرسکز ؟ » دیدی . بوماده حقنده کندیسندن پك زیاده معلوماتمز اولمق ایجاب ایدر ؟ زیرا بریتانیا سیار مأمورلری تشرین‌اول ویا تشرین‌ثانی ۱۹۱۹دن اعتباراً تورکلرك رواندوزده‌کی فعالیت‌عسکریه‌لری سببیله کچن سنه برقاچ هفته ایچون موقتاً کری آلندقلری زمانه قدر ، بلا فاصله سلیمانیه‌ده اقامت ایتدیلر . بریتانیا اردوسی ضابطانندن بری شمدیکی ساعتده اوراده بولنیور . بومدت ظرفنده او قضاده ارقام تدارکی ایچون تورك هیئت مرخصه‌سی هانکی واسطه‌یه مالك اولدی ؟ شمدیکی حالده سلیمانیه قضاسنده بر تك تورك بولونمیور وسنه‌لردن بریده بویله‌در . اودرجه‌ده‌که ذکر ایده‌جکم ارقامی بیان ایتدیکم وقت ، بونلرك علمی اساسه مستند اولدیغنه قونفرانس امین اوله‌بیلیر .

شمدیکی حالده موصل ولایتی اهالیسنه متعلق اولان ارقام حقیقتاً ایشته بونلردر :

عرب	۱۸۶,۰۰۰
کورد	٤٥٥,۰۰۰
تورك	٦٦,۰۰۰
خرستیان	٦۲,۰۰۰
یهودی	۱۷,۰۰۰

تورك هیئت مرخصه‌سنك شمدی ادعای حق ایتدیکی بواهالی زمره‌لرینك هربری حقنده برقاچ کلمه سویلمکلکمه مساعده ایدلمسنی ایسترم. اولا عربلری اله آلالم. ذکر ایتدیکم موصل ولایتی ایچون (۷۵۰,۰۰۰)دن (۸۰۰,۰۰۰) ه بالغ اولان یکون، عربلرك مجموع نفوسك ربعنی تشکیل ایتدکلرینی ارائه ایدر. اهالیسی (۸۰,۰۰۰)دن (۹۰,۰۰۰)ه نفوسه بالغ اولان موصل شهرنده ٤۰دن (٦۰۰۰۰) ه قدر عرب واردر. موصلك شمالنده‌کی مملکتك کافه‌سی، دجله‌نك صاغ ساحلنده ، ولایتك شمال حدودینه قدر ، عربلرله مسکوندر . موصلك جنوبنده‌کی خطه‌نك قسم اعظمی ، اربیل ، کرکوك ـ کفری یولنه قدر نهرك صول ساحلنده ، کذلك عربلرله مسکوندر . بوعربلرك نه‌سببه مبنی تورکیه‌یه اعاده ایدلملری لازم کله‌جکی اکلاشیلورمی ؟ بونلرك ۱۹۱۹ده بین‌النهرین یاخود عراقك وحدت ارضیه‌سنك ابقاسی لهنه رأی ویردکلری حقنده ذاتاً نظر دقتی جلب ایتدم . ۱۹۲۱ده ملك اوله‌رق فیصلی انتخاب ایتدیلر. نیچون آنلری تورکیه‌یه اعاده ایتمکلکمز اقتضا ایتسون . بومحل عربلرك بنا ایتدیکی

الفرده اولدیغی بتون جهانه بیلدیرمکی آرزو ایدرم . اوراده بولنان بریتانیا عساکری اوصوب ، و قوتلر و عرادلر . بوقدر جوق بحث اولدیغی ایچون کوردیکلری حضوری ، کوره و آکلری خ الدەدر ؟ اوراده منتظم بریتانیا عساکری بولنیور . ولایتك قسم ث غیسنده ، عثمانی ملت قیصری تأدیه اولنان عرب صابطلریك اداره و قوماندهسی آلتنده‌کی عرب عساکری تشکیل ایدیور . شمدیده بریتانیا قوتلرندن بالکز بیك جرئی عساکر موجوددر ؟ مملکتك حر یهٔ عسکریسی بوکا سبب بالذات اهالیك الدەدر . مملکتم حسن و شرفه صدق قانی ایچنوسه ، قهرمان و فداکار جیش ، و جوانده سوزیلی قلص ایچك و ماهدا تحتندکی اولکلدن منع اولنه توركیه‌نك مرحمتسه اعاده ایلمك ایچون ولایتی بارچه‌لایق مملکتم ایچون قطعیاً غیر قابل اولدیغنه مبنی استماع ایدلری ایرادایتدیکم دلائل ایله ث قدر اقناع ایتدیکنی امید ایدرم .

کاملاً بیکانه واشخاص نامسوق اولدرق درمیان ایتدیکی طابك صاحبی حقنده نظر دقتی جلب ایتمکله عصمت پاشا مساعده ایدرمی ؟ بو خصوصده بریتانیا حکومتك واردولریك قبول ایتدیکی دول متفقه‌نك آ حربی قازاندقلری اکثار ایدلر اولدیغی بیان ایله بی توركیه‌دن جراً آلدقلری و مو مملکتك هیئت مجموعه درت سنه‌دن فضله بر زماندن بری اشغال واداره ایتدکلری‌ده انکارا اولمار . بو مدت ظرفنده ، تورك حکومه صلاحیتدار واسطه‌لری کرات ایله بیان ایتدیلرکه ، حرب شجعانه مغلوبیتی اعتراف ایدرك ، اکثر دیکر عرقلره منسوب اهالی ایله مسکون اراضیلك کندی تمامکدن تمرضی قبوله وبعدما مابقی تو عرقه منسوب اشخاص ایله مسکون خطه‌لرده تمرکز ایتدیرمکه آماده‌در . ایشته برروحرام که امنایچون جمه اولیه برحفظ وتمنویت حس ایدیورز که بالذات بواساسه مستند بر تورك دولتی تأسیسنه موفق اولدیغی برساعه احضاریله صرف غیرت ایدیورز ؟ حال بوکه ایکی تورك هیئت مرخصه‌سی کلوب بریتانیا حکومتك بو صور قطع وبوصورتله اداره ایتدیکی منطقه‌لك کلیتی برقسمنی اعاده ایتمی مقتضی بولدیغی ، مؤخراً آخره بیو ملت مجلسی طرفندن تصدیق اولنان ومیثاق ملی قسمیه ایدیلان مقرراتی استانبول تورك پارلمنتوسنك اتخاذ ایتمز اولدیغنه مستنداً جدیتله ادعا ایدیور . سلاحلت ظفره نائل ایتدیکی برملته ویا برحکومت قارشی شمدیه قدر هیچ بر وقت بوله بر دلیلدن استفاده ایتمدیکنی سویلمکه اجتسار ایدرم :

اوزون تاریخلك حائز اولدیغی دورنده‌اولورسه اولسون کندینه قارشی بوله دلائل ابرازایتدیکی تورك حکومتی مشاهده ایتمش اولسه ایدی بوکا استهزا ایله مقابله ایدردی . هرکیمی اولورسه اولسون ، بر بیوندوروق آلتنه صوقق عصری فکره مخالف اولدیغی عصمت پاشا سویلدی . تورك حکومتك آتیده اموریق بوفکرله‌می تدویر ایده‌جکدر ؟ بوراسی بیلهم ، فقط برقاچ سنه‌دن بری بوراده مذاکراتی اداره ایدن بوفکر اولدیغنه تماماً امین دکلم . فقط بونی برافهم . درمیان ایتدیکم ملاحظاتدن صوکره ، شمدیده عصمت پاشانك بزه سرد ایتدیکی ملاحظات مختلفه‌نك مفصلاً تدقیقه کچه‌جکم .

عصمت پاشا ، موصل ولایتك ، بیوك بریتانیا طرفندن ، توركیه تسلیمی استحصاله مبطوف اولان مدعاسنی ، عرق ، اقتصادی ، تاریخی وسوق الجیشی اساباه استناد ایتدیردی . بوقطه‌لرك هربریی صرمی ایله تدقیق ایده‌جکم . تورك هیئت مرخصه‌سی رئیسی اهالیٔ ولایت حقنده بزه بر سلسلهٔ ارقام واحصائیات

ارائه‌سیله باشلادی . بوایستاتیستیقلرك حقیقی هردرلو قیمتدن عاری اولدیغنی اخطار ایتمکلکمه مساعده‌ایدرمی؟ اولا بونلرك هانکی تاریخده تنظیم ایدلمش اولدیغنی عصمت پاشا بزه بیلدیرمدی ، فقط بونلرك آنجق حربدن اول ترتیب ایدلدکلری یعنی برقاچ سنه‌لك اولدقلری کوزه چارپیور ؛ کذلك ظاهردرکه بوتورك ارقامی وبوایستاتیستیقلرمنحصراً خدمت عسکریه ویا معفویت جدوللری تنظیم ایتمك مقصدیله ترتیب ایدلمشدر ؛ بر ویا دیکر واسطه ایله مکلفیت عسکریه‌لرندن قورتولان بعض اشخاصدن دولایی آنلرده بیکلرجه اسامی ناقص‌در. بوکا بناء عصمت پاشا ، کندیسنه قارشی مدیون اولدیغمز حرمته رغماً ، ارقامنی قبولدن استنکاف ایتمکلکمه مساعده‌ایدر . شو حالده استناد ایده‌جکم ارقام هانکیلریدر ؟ بونلر یالکز ۱۹۲۱ سنه‌سنده ولایتك بالجمله اقسامنه کیدن وکافهٔ وقایعی هرخطه‌ده ، هرشهر ویا کویده اعتنا ایله قید ایدن بریتانیا ضابطلرینك پك بیوك بر دقت ایله درج ایتدکلری ارقامدر . بو خصوصده عصمت پاشا بکا : « سلیمانیه‌یه وجنوبی کردستانه متعلق ارقامی نصل بیلیرسکز ؟ » دیدی . بوماده حقنده کندیسندن پك زیاده معلوماتمز اولمق ایجاب ایدر ؛ زیرا بریتانیا سیار مأمورلری تشرین‌اول ویا تشرین‌ثانی ۱۹۱۹دن اعتباراً تورکلرك رواندوزده‌کی فعالیت‌عسکریه‌لری سببیله کچن سنه برقاچ هفته ایچون موقتاً کری آلندقلری زمانه قدر ، بلا فاصله سلیمانیه‌ده اقامت ایتدیلر . بریتانیا اردوسی ضابطانندن بری شمدیکی ساعتده اوراده بولنیور . بومدت ظرفنده او قضاده ارقام تدارکی ایچون تورك هیئت مرخصه‌سی هانکی واسطه‌یه مالك اولدی ؟ شمدیکی حالده سلیمانیه قضاسنده بر تك تورك بولونمیور وسنه‌لردن بریده بویله‌در . اودرجه‌ده‌که ذکر ایده‌جکم ارقامی بیان ایتدیکم وقت ، بونلرك علمی اساسه مستند اولدیغنه قونفرانس امین اوله‌بیلیر .

شمدیکی حالده موصل ولایتی اهالیسنه متعلق اولان ارقام حقیقتاً ایشته بونلردر :

عرب	۱۸۶,۰۰۰
کورد	٤٥٥,۰۰۰
تورك	٦٦,۰۰۰
خرستیان	٦٢,۰۰۰
یهودی	۱۷,۰۰۰

تورك هیئت مرخصه‌سنك شمدی ادعای حق ایتدیکی بواهالی زمره‌لرینك هربری حقنده برقاچ کلمه سویلمکلکمه مساعده ایدلمسنی ایسترم. اولا عربلری اله آلالم. ذکر ایتدیکم موصل ولایتی ایچون (۷۵۰,۰۰۰)دن (۸۰۰,۰۰۰) ه بالغ اولان یکون، عربلرك مجموع نفوسك ربعنی تشکیل ایتدکلرینی ارائه ایدر. اهالیسی (۸۰,۰۰۰)دن (۹۰,۰۰۰)ه نفوسه بالغ اولان موصل شهرنده ٤۰دن (٦۰۰۰۰) ه قدر عرب واردر. موصلك شمالنده‌کی مملکتك کافه‌سی، دجله‌نك صاغ ساحلنده ، ولایتك شمال حدودینه قدر ، عربلرله مسکوندر . موصلك جنوبنده‌کی خطه‌نك قسم اعظمی ، اربیل ، کرکوك کفری یولنه قدر نهرك صول ساحلنده ، کذلك عربلرله مسکوندر . بوعربلرك نه‌سببه مبنی تورکیه‌یه اعاده ایدلملری لازم کله‌جکی اکلاشیلورمی ؟ بونلرك ۱۹۱۹ده بین‌النهرین یاخود عراقك وحدت ارضیه‌سنك ابقاسی لهنه رأی ویردکلری حقنده ذاتاً نظر دقتی جلب ایتدم . ۱۹۲۱ده ملك اوله‌رق فیصلی انتخاب ایتدیلر. نیچون آنلری تورکیه‌یه اعاده ایتمکلکمز اقتضا ایتسون . بومحل عربلرك بنا ایتدیکی

اللرنده اولديغى بتون جهانه بيلديرمكى آرزو ايدرم . اوراده بولنان بريتانيا عساكرى اولميوب ، فقط قوتلر و نفراتدر . بوقدر چوق بحث اولديغى ايشيديلان كوردستان خطه‌سى ، كورد و آشورى عسكر الده‌در ؟ اوراده منتظم بريتانيا عساكرى بولنميور . ولايتك قسم متباقيسنده ، معاشى ملك فيصل طرفندن تأديه اولنان عرب ضابطلرينك اداره و قوماندا سى آلتنده‌كى عرب عساكرى آسايشى تأمين ايديور . بغداد شمالنده بريتانيا قوتلرندن يالكز بك جزئى عساكر موجوددر ؛ مملكتك حمايهٔ عسكريه‌سى ، بوكا بناءً ، باشا بالذات اهالينك الده‌در . مملكتم حسن و شرفه صادق قالق ايسترسه ، تعهدات واقعه‌سندن قاچينمق ، مواد جهانده سوزينى نقض ايتمك و ماندا تحتده‌كى اولكادن منع ايله تورك هيئت مرخصه‌سنه اعاده ايتمك ايچون موجه ولايتى پارچه‌لامق مملكتم ايچون قطعياً غير قابل اولديغنه مبنى استماع ايد ملرى ايرادايتديكم دلائل ايله شمدى قدر اقناع ايتديكمى اميد ايدرم .

كاملاً يكى وامثالى نا مسبوق اوله‌رق درميان ايتديكى طالبك ماهيتى حقنده نظر دقتى جلب ايتمكلكمه عصمت پاشا مساعده ايدرمى ؟ بو خصوصده بريتانيا حكومتنك واردولرينك تمثيل ايتديكى دول متفقه‌نك آسياى حربى قازاندقلرى انكار ايدلز اولمرك بين‌النوعى توركيه‌دن جبراً آلدقلرى وبو مملكتك هيئت مجموعه‌سنى درت سنه‌دن فضله بر زماندن برى اشغال واداره ايتدكلرى‌ده انكاراولنماز . بو مدت ظرفنده ، تورك حكومتنك صلاحيتدار واسطه‌لرى كرات ايله بيان ايتديلركه ، حرب نتيجه‌سنده مغلوبيتى اعتراف ايده‌رك ، اكثريتله ديكر عرقلره منسوب اهالى ايله مسكون اراضينك كندى ممالكندن تفريقى قبوله وبعدما منافعى تورك عرقنه منسوب اشخاص ايله مسكون خطه‌لرده تمركز ايتديرمكه آماده‌در . ايشته برپروغرام كه انك ايچون جمله‌مز اويله برحظ وممنونيت حس ايديورزكه بالذات بواساسه مستند بر تورك دولتى تأسيسنه موفق اولمه‌جق برمعاهده احضارينه صرف غيرت ايديورز ؛ حال بويله ايكن تورك هيئت مرخصه‌سى كاوب بريتانيا حكومتنك بو صورتله فتح وبوصورتله اداره ايتديكى منطقه‌نك كليتى برقسمنى اعاده ايتمسى مقتضى بولوندىغنى ، مؤخراً آنقره بيوك ملت مجلسى طرفندن تصديق اولنان ميثاق ملى تسميه ايديلان مقرراتى استانبول تورك پارلمنتوسنك اتخاذ ايتمش اولمسنه مستنداً جديتله ادعا ايديور . سلاحك ظفره نائل ايتديكى برملته ويا برحكومته قارشى شمدى‌يه قدر هيچ بر وقت بويله بر دايلدن استعمانه ايدلديكنى سويلمكه اجتسار ايدرم :

اوزون تاريخنك هانكى دورنده‌اولورسه اولسون كندينه‌قارشى بويله دلائل ابرازايدلديكنى تورك حكومتى مشاهده ايتمش اولسه ايدى بوكا استهزا ايله مقابله ايدردى . هركيمى اولورسه اولسون ، بر بيوندوروق آلتنه صوقمق عصرى فكره مخالف اولديغنى عصمت پاشا سويلدى . تورك حكومتنك آتيده امورينى بوفكرله‌مى تدويرايده‌جكدر ؟ بوراسنى بيله‌م ، فقط برقاچ هفته‌دن برى بوراده مذاكراتى اداره ايدن بوفكر اولديغنه تماماً امين دكلم . فقط بونى براقه‌لم . درميان ايتديكم ملاحظاتدن صوكره ، شمدى‌ده عصمت پاشانك بزه سرد ايتديكى ملاحظات مختلفه‌نك مفصلاً تدقيقنه كچه‌جكم .

عصمت پاشا ، موصل ولايتنك ، بيوك بريتانيا طرفندن ، توركيه‌يه تسليمنى استحصاله مبطوف اولان مدعاسنى ، عرق ، اقتصادى ، تاريخى وسوق الجيشى اسبابه استناد ايتديردى . بونقطه‌لرك هربرينى صره‌سى ايله تدقيق ايده‌جكم . تورك هيئت مرخصه‌سى رئيسى اهالئ ولايت حقنده بزه بر سلسلهٔ ارقام واحصائيات

جوابنی ویریرم . شمدیه قدر ، جنوبی کوردستانده یازیلی هیچ برکورد لسانی موجود دکل ایدی . دیکر طرفدن آنقره پارلمنتوسنده متعدد کورد مبعوثی اولدیغنی عصمت پاشا سویلدی . بومکندر ، فقط جنوبی کوردستانك اوراده برتك کورد مبعوثی اولدیغنی جدی اولهرق ادعاایدیورمی ؟ سلیمانیه‌دن نشأت ایتمش برتك مبعوث هیچ برزمان اوراده بولنمشمیدر ؟ آنقره‌نك کورد مبعوثلرینه کلنجه ، آنلرك نصل انتخاب ایدلدکلرینی دوشونیورم . بردائره‌نك رأی عامیله انتخاب ایدلمش برتك کشی وارمیدر ؟ بوآدملرك کافه‌سنك طوغریدن طوغریيه تعیین ایدلدکلری ولسانی بیلمدکلرندن ناشی بر قاچنك مجلسك مساعیسنه اشتراك ایده‌مدکلری متعارفدر . بناءً علیه آنقره‌ده کورد جماعتنك پارلمنتو هیئت ممثله‌سی موجود اولدیغی طرزنده‌کی دلیلنه بیوك براهمیت ویرلمك اقتضا ایتدیکنی ظن ایتمیورم .

کوردلرله تورکلر آراسنده‌کی مناسبات عمومیه خصوصنده ، کوردلرك تورك اصول اداره‌سندن غیرممنون اولدقلرینی متمادیاً اظهار ایتدکلرینی هرکس بیلیر . درت سنه‌دنبری ، بریتانیا حکومتنه کوردستانك مختاریتی ویا استقلالیله علاقه‌دار اولمقلغمزی بزدن طلب‌ایدن مأیوس کوردلر طرفندن کوندرلمش اعتراضنامه‌لر یاغمقده‌در . فقط تورك هیئت مرخصه‌سندن رجا ایدرم ، بیوك بریتانیانك ، ولو برکوردی اولسون ، بریتانیا شبکه‌سی داخلنه ادخال ایتمك ایسته‌دیکنی برآن بیله ظن ایتمه‌سون . بتون استخباراتمز ارائه ایدیورکه کوردلر ، کندی مستقل تاریخلریله ، عاداتیله ، اخلاقیله وسجیه‌لریله ، مختار برعرق تشکیل ایتمه‌لیدرلر . اداره‌مزك مقاصدندن ، وحقیقةً قسماً استحصال ایتدیکی نتایجدن بری بر اداره آلتنده کورد لسانی یازمنی اوکرتمکه تشبث ایدیلان مکاتب مخصوصه ایله برمختاریت محلیه اصولی تأسیس ایتمك اولدی . نیچون بوشرائط داخلنده ، بوخلق انقره‌یه تسلیم اولنسون ، ونیچون اوراده رأی‌عامه مراجعت ایدلسون ؟ بورأی عامی طلب ایدن آنقره‌در ؟ کوردلر آنی هیچ برزمان طلب ایتمه‌دیلر . زوالللی خلق ، بونك نه‌دیمك ایسته‌دیکنی بیلمزلر . بومحللرك عربلری وتورکلری آنی هیچ بروقت طلب‌ایتمه‌دیلر . آنی طلب ایتمش اولان یکانه آدملر آنقره تورکلریدر . ومع‌هذا طلب ایتمه‌دیکی برشیئی برملته جبراً قبول ایتدیرمه‌نك عصری فکره مخالف اولدیغنی ، عصمت پاشا ، دمین ، سویلدی . بوندن باشقه ، برکورد مملکتنك مناسبات اقتصادیه‌سی ، هیئت مجموعه‌سی اعتباریله ، آنی شماله دکل ، بغداده تقریب ایدر . بوروابط اقتصادیه‌یی قطع ایتمکی محق کوسترمه‌جك نه‌کبی اسباب بولنه‌بیلیر ؟ یاخرستیانلر ؟ عصمت پاشا ٦٠٠٠٠ کشیدن مرکب بولنان آثوری ونسطوری خرستیانلرك تشکیل ایتدیکی جماعتلردن بحث ایتدی . بونلر انقره‌یه تسلیم اولنمه‌یی ایسترلرمی ؟ کندیلرینك بوعاقبتدن قورتارلمسی ایچون بکا مراجعت ایدنلرك مکتوبلرینی آلمدیغم کون اولیور . حربك بدایتنده ، چوله مرکدن ومحال سائره‌دن تباعد ایده‌رك تورك اراضیسندن قاچدیلر ، وبین النهرین اووالرینه یاییلدیلر ، اوراده بریتانیا حکومتی انلرك اعاشه‌سنی تأمین ایتمك مقصدیله یوز بیکلرجه انکلیز لیراسی صرفته مجبور اولدی . یواش یواش ، انلری موصل ولایتنك شمال خطه‌لرینه یرلشدیرمکه موفق اولدق ، اوراده عسکر طوپلایه‌رق شمدی کندیلرینی مدافعه‌یه حاضرلانیورلر . بوصورتله کیمه قارشی مدافعه‌ایده‌جکلردر؟ بولندقلری یرلره کندیلرینی یرلشدیرمن بریتانیالیلره قارشی دکلدر ؛ هیچ برنیت حربجویانه‌لری اولمیان عربلره قارشی‌ده‌دکلدر؛ تورکلرطرفندن برتجاوزدن قورقدقلرندن آنلره قارشی‌مدافعه ایدیورلر. تورك هیئت‌مرخصه‌سنك اللرینه تسلیم ایتمکه برفکر دوستانه ایله بنی دعوت ایتدکلری خلق ایشته بونلردر .

برعرب شهريدر . تورك اشغالى عصرلر امتدادنجه ، هيچ بروقت عرب ماهيتى غائب اتمدى ويا حقانيت اساسنه مستنداً بوعرب مملكتك آنقره يه تسليمنى ادعا ايتمك ممكن اولهجغنى اكلامه شمدى ده عصمت پاشانك دعواسنى مدافعه ايچون موجوديته استناد ايتديكى تورك اه ايديورم. تورك اهالى ولايتك مجموع اهاليسنك انجق اون ايكيده برينى تشكيل ايديور بوتوركلر آلتون كوپرى . كركوك وكفرى شهرلرنده مقيمدرلر . بونلر قطعياً عثمانلى تركلرى اوليو وعثمانلى استيلالرندن خيلى زمان اول بوملكته آسياى وسطادن كلمش تورانلى مستوليلرك احفادى خاص برتورك لهجه سيله متكلمدرلر، بوآنقره لهجه سى دكلدر ، استانبول لهجه سى ده دكلدر . تو بوخطه ده استخدام ايتمش اولديغى برمقدار ضابطان ومأمورين عائله لرى دخى موجوددر . بواها كركوك منطقه سى خارج اولمق اوزره، عراق حكمدارلغنه التحاق ايچون، وملك اولهرق امير فيصل رأى ويردى. بوخلقك آنقره حكومتنه قارشى مساعد تمايلاتله متحسس اولدقلرينى وشمدى اكا ايسته دكلرينى فرض ايده لم . بوبيوك ولايتك هيئت مجموعه سى اعتباريله مقدراتنى، منشأى غيرمعين و اولان بوزده اون ايكى مقدارنده كى اهالينك آرزوسيله تعيين ايتمك ايجاب ايتديكى جدى برصورتده ادعا (٧٥٠٠٠٠) دن (٨٠٠٠٠٠) نفوسه بالغ اولان يكون اهاليدن (٤٥٥٠٠٠) نى تشكيل ايتدكلرينى ذا كوردلرك حالنى شمدى تدقيق ايده جكم . وثائقدن برينى ترتيب ايدركن ، كوردلرك تورك عرقند ايلك دفعه اولهرق كشف اتمك تورك هيئت مرخصه سنه خاص اولمشدر . شمدى يه قدر بونى اتممشدى . بوقومك منشأى اولدقجه قاراكلقدر . مخطره لرى مياننده ، عصمت پاشا كوردلرك تورا اولدقلرى فكرينى سرد ايدن برتك منبع ذكر ايتدى ؛ فقط بو فكره نه اك صلاحيتدار مؤلف حقيقة ً ، بن بيلديكمه كوره ، هيچ بر كيمسه طرفندن اشتراك ايدلامشدر . كوردلرك ايران عرقندن تصديق خصوصنده اكثريتله اتفاق واردر . آنلر بر ايران لسانى تكلم ايديورلر ؛ علائم و بوركلر كندن كاملاً فرقلى اولوب ، بونلردن كذلك عادات وقاديناريله اولان مناسبات خصوصاتن فرقليدر . بن بالذات كوردستانده بولوندم ؛ كوردلر نزدنده اقامت ايتدم . وبو خصوصده بروافقه اولديغنى ادعا ايتمكله برابر ، بركوردله بر تورکى ، نه وقت طلب ايديليرسه ، تفريق ايتمكى تعهد ا برينى ديكريله قاريشديرمامم مكركه اعمى اولهيم . شمدى تورك اولهرق التحاقى طلب ايديلن بوكو عصرلردن برى طاغلرده كندى موجوديت مستقلهلريله يشامشلردر . آنلر استانبولدن كلن هردرلو مد مقاومت ايتمشلردر . تورك حكومتى جنوبى كردستان اوزرنده هيچ بر زمان فعلى برحكم اجرا ايتممش تورك واليلرينك مملكته كيرمامسى ضيق واقع اولمشدر ؛ بونلر اورايه قدر سياحتلرينه دوام ايلهدن اكثريا مدت مديده انتظارده بولونورلر ، مملكته كلدكده اوراده پك ضعيف بر نفوذه نائل اولهبيليرلر اثناى حربده ، بوخطهنك كوردلرى توركلره هرنهصورتله اولورسه اولسون ، هيچ برمعاونتده بولونمادى حقيقتة حالده مخاصملردن برينه هرهانكى برمعاونتده بولوندير سه ، اوده بريتانيالىلره اولدى.

عصمت پاشانك اسناد ايتديكى برايكى دليله بوراده جواب ويرمك ايستردم . كورد اولكاسنده نشراولو بيانناملرك نجون تورك لسانيله تحرير ايدلديكنى سؤال ايتدى. بوكا قارشى، كوردلرك اكثريت عظيمه سى ارقوبو يازمق بيلمه دكلرى، وتأسيس ايتديكمز كورد يازيسيله تدريسات اجراسنك پك ايارى كيتمه كه هنوز وقتى اولمديغ

جوابنی ویریرم . شمدیه قدر ، جنوبی کوردستانده یازیلی هیچ برکورد لسانی موجود دکل ایدی . دیکر طرفدن آنقره پارلمنتوسنده متعدد کورد مبعوثی اولدیغنی عصمت پاشا سویلدی . بومکندر ، فقط جنوبی کوردستانك اوراده برتك کورد مبعوثی اولدیغنی جدی اولهرق ادعاایدبورمی ؟ سلیمانیه‌دن نشأت ایتمش برتك مبعوث هیچ برزمان اوراده بولنمشمیدر ؟ آنقره‌نك کورد مبعوثلرینه کلنجه ، آنلرك نصل انتخاب ایدلدکلرینی دوشونیورم . بردائره‌نك رأی عامیله انتخاب ایدلمش برتك کشی وارمیدر ؟ بوآدملرك کافه‌سنك طوغریدن طوغریه تعیین ایدلدکلری ولسانی بیلمدکلرندن ناشی بر قاچنك مجلسك مساعیسنه اشتراك ایده‌مدکلری متعارفدر . بناءً علیه آنقره‌ده کورد جماعتنك پارلمنتو هیئت ممثله‌سی موجود اولدیغی طرزنده‌کی دلیلنه بیوك براهمیت ویرلمك اقتضا ایتدیکنی ظن ایتمیورم .

کوردلرله تورکلر آراسنده‌کی مناسبات عمومیه خصوصنده ، کوردلرك تورك اصول اداره‌سندن غیرممنون اولدقلرینی متادیاً اظهار ایتدکلرینی هرکس بیلیر . درت سنه‌دنبری ، بریتانیا حکومتنه کوردستانك مختاریتی ویا استقلالیله علاقه‌دار اولمقلغمزی بزدن طلب‌ایدن مأیوس کوردلر طرفندن کوندرلمش اعتراضنامه‌لر یاغمقده‌در . فقط تورك هیئت مرخصه‌سندن رجا ایدرم ، بیوك بریتانیانك ، ولو برکوردی اولسون ، بریتانیا شبکه‌سی داخله ادخال ایتمك ایسته‌دیکنی برآن بیله ظن ایتمسون . بتون استخباراتمز ارائه ایدبورکه کوردلر ، کندی مستقل تاریخلریله ، عاداتیله ، اخلاقیله وسجیه‌لریله ، مختار برعرق تشکیل ایتمه‌لیدرلر . اداره‌مزك مقاصدندن ، وحقیقةً قسماً استحصال ایتدیکی نتایجدن بری بر اداره آلتنده کورد لسانی یازمنی اوکرتمکه تشبث ایدیلان مکاتب مخصوصه ایله برمختاریت محلیه اصولی تأسیس ایتمك اولدی . نیچون بوشرائط داخلنده ، بوخلق انقره‌یه تسلیم اولنسون ، ونیچون اوراده رأی‌عامه مراجعت ایدلسون ؟ بورأی عامی طلب ایدن آنقره‌در ؟ کوردلر آنی هیچ برزمان طلب ایتمه‌دیلر . زواللی خلق ، بونك نه‌دیمك ایسته‌دیکنی بیلمزلر . بومحللرك عربلری وتورکلری آنی هیچ بروقت طلب‌ایتمه‌دیلر . آنی طلب ایتمش اولان یکانه آدملر آنقره تورکلریدر . ومع‌هذا طلب ایتمه‌دیکی برشیئی برملته جبراً قبول ایتدیرمه‌نك عصری فکره مخالف اولدیغنی ، عصمت پاشا ، دمین ، سویلدی . بوندن باشقه ، برکورد مملکتنك مناسبات اقتصادیه‌سی ، هیئت مجموعه‌سی اعتباریله ، آنی شماله دکل ، بغداده تقریب ایدر . بوروابط اقتصادیه‌یی قطع ایتمکی محق کوسترمه‌جك نه‌کی اسباب بولنه‌بیلیر ؟ یاخرستیانلر ؟ عصمت پاشا ۶۰۰۰۰ کشیدن مرکب بولنان آثوری ونسطوری خرستیانلرك تشکیل ایتدیکی جماعتلردن بحث ایتدی . بونلر انقره‌یه تسلیم اولنمه‌یی اینترلرمی ؟ کندیلرینك بوعاقبتدن قورتارلمسی ایچون بکا مراجعت ایدنلرك مکتوبلرینی آلدیغم کون اولیور . حربك بدایتنده ، چوله مرکدن ومحال سائره‌دن تباعد ایده‌رك تورك اراضیسندن قاچدیلر ، وبین النهرین اووالرینه یایلدیلر ، اوراده بریتانیا حکومتی انلرك اعاشه‌سنی تأمین ایتمك مقصدیله یوز بیکلرجه انکلیز لیراسی صرفه مجبور اولدی . یواش یواش ، انلری موصل ولایتنك شمال خطه‌لرینه پرلشدیرمکه موفق اولدق ، اوراده عسکر طوپلایه‌رق شمدی کندیلرینی مدافعه‌یه حاضرلانیورلر . بوصورتله کیمه قارشی مدافعه‌ایده‌جکلردر ؟ بولندقلری برلره کندیلرینی پرلشدیرمن بریتانیالیلره قارشی دکلدر ؟ هیچ برنیت حربجویانه‌لری اولمیان عربلره قارشی‌ده‌دکلدر ؟ تورکلرطرفندن برتجاوزدن قورقدقلرندن آنلره قارشی‌مدافعه ایدیورلر . تورك هیئت‌مرخصه‌سنك اللرینه تسلیم ایتمکه برفکر دوستانه ایله بنی دعوت ایتدکلری خلق ایشته بونلردر .

برعرب شهریدر . تورك اشغالی عصرلر امتدادنجه ، هیچ بروقت عرب ماهیتنی غائب ایتمدی . هانکی ویا حقانیت اساسنه مستنداً بوعرب مملکتنك آنقره‌یه تسلیمنی ادعا ایتمك ممکن اولهجغنی اکلامغه موفق اولا شمدی‌ده عصمت پاشانك دعواسنی مدافعه ایچون موجودیتنه استناد ایتدیکی تورك اهالیسنه نقل ایدیورم. تورك اهالی ولایتك مجموع اهالیسنك انجق اون ایکیده برینی تشکیل ایدیور بوتورکلر بالخاصه ار آلتون کوپری . کرکوك وکفری شهرلرنده مقیمدرلر . بونلر قطعیاً عثمانلی تورکلری اولیوب ، سلـ وعثمانلی استیلالرندن خیلی زمان اول بوملکته آسیای وسطادن کلش تورانلی مستولیلرك احفادیدر. کندی خاص برتورك لهجه‌سیله متکلمدرلر، بوآنقره لهجه‌سی دکلدر ، استانبول لهجه‌سی‌ده دکلدر . تورك حکو بوخطه‌ده استخدام ایتمش اولدیغی برمقدار ضابطان ومأمورین عائله‌لری دخی موجوددر . بواهالینك مجمو کرکوك منطقه‌سی خارج اولمق اوزره، عراق حکمدارلغنه التحاق ایچون، وملك اولهرق امیر فیصل لهنه اول رأی وردی. بوخلقك آنقره حکومتنه قارشی مساعد تمایلاتله متحسس اولدقلرینی وشمدی اکا رجوع ایسته‌دکلرینی فرض ایدهلم . بوبیوك ولایتك هیئت مجموعه‌سی اعتباریله مقدراتنی، منشأی غیرمعین وتمایلی مشکـ اولان یوزده‌اون ایکی مقدارنده‌کی اهالینك آرزوسیله تعیین ایتمك ایجاب ایتدیکی جدی برصورتده ادعا ایدیله‌جك (۷۵۰۰۰۰) دن (۸۰۰۰۰۰) نفوسه بالغ اولان یکون اهالیدن (٤٥٥۰۰۰) نی تشکیل ایتدکلرینی ذاتاً سویلدیـ کوردلرك حالنی شمدی تدقیق ایده‌جکم . وناقدن برینی ترتیب ایدرکن ، کوردلرك تورك عرقندن اولدیغ ایلك دفعه اولهرق کشف ایتمك تورك هیئت مرخصه‌سنه خاص اولمشدر . شمدی‌یه قدر بونی کیمسه ظ ایتمه‌مشدی . بوقومك منشأی اولدقجه قاراکلقدر . مخطره‌لری میانده ، عصمت پاشا کوردلرك تورانی الاصـ اولدقلری فکرینی سرد ایدن برتك منبع ذکر ایتدی ؛ فقط بو فکره نه اك صلاحیتدار مؤلفلر ونه حقیقةً ، بنم بیلدیکمه کوره ، هیچ بر کیمسه طرفندن اشتراك ایدلهامشدر . کوردلرك ایران عرقندن اولدیغو تصدیق خصوصنده اکثریتله اتفاق واردر . آنلر بر ایران لسانی تکلم ایدیورلر ؛ علائم وجهه‌لری بورکلر ککندن کاملاً فرقلی اولوب ، بونلردن کذلك عادات وقادینلرله اولان مناسبات خصوصیاتنده دخو فرقلیدر . بن بالذات کوردستانده بولوندم ؛ کوردلر تزدنده اقامت ایتدم . وبو خصوصده بر واقف کامل اولدیغمی ادعا ایتمهمکله برابر ، برکوردله بر تورکی ، نه وقت طلب ایدیلرسه ، تفریق ایتمکی تعهد ایدرم ؛ برینی دیکریله قاریشدیرمام مکرکه اعمی اولهیم . شمدی تورك اولهرق التحاقی طلب ایدیلن بوکوردلر ، عصرلردن بری طاغلرده کندی موجودیت مستقله‌لریله یشامشلردر . آنلر استانبولدن کلن هردرلو مداخله‌یه مقاومت ایتمشلردر . تورك حکومتی جنوبی کردستان اوزرنده هیچ بر زمان فعلی برحکم اجرا ایتمهمشدر . تورك والیلرینك مملکته کیرمامسی صیق صیق واقع اولمشدر ؛ بونلر اورایه قدر سیاحتلرینه دوام ایلهدن اول اکثریا مدت مدیده انتظارده بولونورلر ، مملکته کلدکده اوراده یك ضعیف بر نفوذه نائل اولهبیلیردیلر ، أثنای حربده ، بوخطه‌نك کوردلری تورکلره هرنه‌صورتله اولورسه اولسون ، هیچ برمعاونتده بولونمادیلر ؛ حقیقت حالده مخاصملردن برینه هرهانکی برمعاونتده بولوندیلرسه ، اوده بریتانیالیلره اولدی.

عصمت پاشانك اسناد ایتدیکی برایکی دلیله بوراده جواب ویرمك ایستردم . کورد اولکاسنده نشر اولنان بیاننامه‌لرك ایچون تورك لسانیله تحریر ایدلدیکنی سؤال ایتمش. بوکا قارشی، کوردلرك اکثریت عظیمه‌سی ارقویوب یازمق بیلمه‌دکلری، وتأسیس ایتدیکمز کورد یازیسیله تدریسات اجراسنك پك ایلری کیتمه‌که هنوز وقتی اولمدیغی

بوصورتله برعرب دولتنك موجودیتی غیرممکن کبی برحاله قویه بیلیر . بغداددن ۶۰ میلدن آز بر مسافه ده برتورك اردوسی بولنورسه بغداد تختنه جالس اولمایی بك چوق آرزو ایتمزدم . بوندن بالکز برقاچ آی اول تراکیا واستانبول ایله اشتغال ایدلدیکی آنلاشیلیور ، تراکیا حدودینك ۸۰ میل مسافه ده اولهرق تعیینی تکلیف اولندی؛ اوزمان تورکیه حکومتی عملکتی وپای تختی ایچون بوقدر بیوك برمخاطره یی قبول ایتمسنك بسبتون غیرممکن اولدیغنی افاده وحدودك دها اوزاغه نقل ایدلمسی مقتضی بولوندیغی وامنیتی تأمین ایدلمك اوزره شرق تراکیانك تمامنك کندیسنه ویرلمسی لزومنی علاوه ایتدی . حالبوکه تورکلر بورایه کلوب حدودك بغدادك ۶۰ میل مسافه سنه تقریبی کورمکده بوپای تخت ایچون هیچ برمخاطره اولمیه جغنی سویلیورلر . تورك هیئت مرخصه سنك ، بك صمیمی اولهرق دوستانه اولان ، نیات حاضره سندن برآن بیله شبهه ایتمك ، فقط تورك ملتی کبی قدرتلی برملت عسکریه نك ، شمدی طلب ایتدیکی موقعی اشغال ایتمسنه مساعده اولنورسه ، بونك یاقین برتاریخده عرب دولتنك احساسی انتاج ایده جکنی بیلمك ایچون تاریخی چوق مطالعه ایتمش اولمغه لزوم یوقدر .

موصلك موندروس متارکه سی آساسنده کی وضعیتدن استنتاج ایدیلان دلیل اوزرینه عصمت پاشانك اصرار ایتدیکنی ایشیتمکله برآز متعجب اولدم . بوصوك هفته لر ظرفنده ، موندروس متارکه سنك حکمدن ساقط ایدلدیکنی ، نظردقته آلنمه شایان اولمدیغنی ، وهرشیئك آنجق اوچ آی اول عقدایدلمش اولان مدانیه مقاوله سندن اعتبارایدلمسی لازم کلدیکنی ادعا ایتدی . موندروس مقاوله سنك مرعی الاجرا اولدیغی ۳۱ تشرین اول ۱۹۱۸ تاریخنده ، بریتانیا قوتلرینك موصل ولایتنك قسم اعظمنی اشغال ایتمش اولدیغنی وبوکا بناءً ، بزم اوولایتی محافظه ایتمکه هیچ برصلاحیتمز اولدیغی مدعاسنه بوکون دلائلی استناد ایتدیریور . متارکه ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۸ ده عقد ایدلدی . بونك خبری ، موصلك اوزاق خطه لرینه ارتسی هفته ایچنده ، ۱ تشرین ثانیدن مقدم واصل اولدی . ۳۰ تشرین اولده بریتانیا قوتلری ولایتك باشلیجه تورك شهرلری اولان آلتون کوپری ، کرکوك ، دافوق ، طوزخورماتو ، الخ ، الخ ، بی اشغال ایدیورلردی . ۹ تشرین ثانیده ، متارکه خبری کلدن مقدم قوای مذکوره موصل شهرینك ۱۳ میل مسافه سنده ایدی . ۳ تشرین ثانیده شهری اشغال ایتدی اورادهبالکز برتورك آلایی ، ۸۵۰ نفك ، ۱۰۰ قیلیچ وبرقاچ طوپ واردی . تورك قوماندانی متارکه شرائطنك تمامنه ۴ تشرین ثانیدن مقدم واقف اولمدی؛ ۹ تشرین ثانیده ، تورك حکومتندن تخلیه امری آلدی . بووقایعدن باشقه ، متارکه شرائطنك شرائط صلحیه نك تسویه نهائیه سیله هیچ برعلاقه سی اولمدیغی کندیسنه درخاطر ایتدیرمکلکم ایچون عصمت پاشایکا مساعده ایدرمی؟ برمتارکه نك عقدندن صوکره حرکات عسکریه نك حالا دوام ایتمکده اولدیغی بك اعلا معلومدر . تاریخده ، هیچ برمعاهده یوقدرکه اوده متارکه ایله تعیین ایدیلن خطوط فاصله نهایت الامر صلح ایله تقرر ایدن حدودك عینی اولسون بوندن باشقه ، متفقلرك خطوطنك امنیتی تهدید ایدن هرهانکی بر وضعیت ظهوری تقدیرنده متارکه جیه لرینك اوتمسنده ، تورکیه ده سوق الجیشی نقاطی اشغال ایتمکه موندروس متارکه نامه سنك ۷ نجی ماده سی قوای متفقه یی صراحةً مأذون قیلمشدر . اینته مسئله بویله اولدی ؛ بناءً علیه ، بالکز برقاچ میل مسافه ده کائن اولان بوشهرك ، متارکه نامه نك امضاسندن برقاچ ساعت صوکره ، اشغال ایدلمسی ، بالذات متارکه نامه احکامیله تماماً معین ایدی .

سوزه نتیجه ویرمه دن اوله ایما ایتمك ایسته دیکم برموضوع دها قالیور ! بوکن عصمت پاشا موضوع بحث

عصمت پاشا ، ۱۹۲۰/۲۱ده بو مملکتده اداره‌کزه قارشی برقیام واقع اولدیغنی نصل ایضاح ایدرسک دیه‌صوردی. تورك حکومتی اداره ایتدیکی اولکالرك هیچ‌برنده برقیامه هیچ بروقت مصادف اولمادیمی ؟ بو چوق عناصر اجنبیه‌یی مملکتلری خارجنه بوکون طرد ایتمسنك باشلیجه‌سی بونلرك استقبالده عصیانلره اشتر ایتملرینی کورمکدن تورکیه‌نك قورقدیغی بداهتی دکلیدر ؟ هنوز اشغال ایدیلان وهنوز سکونت بولامام اولان برمملکتده صیق صیق قیاملر حادث اولور .. ایکی سنه اول عراقده ظهور ایدن قیام حقنده سویلیه‌جه چوق‌سوزم واردر. اکا سبب اولان تورك پروپاغانداسی حقنده برچوق‌وقایع نقل، وبوخصوصده مسئولیتلر اولانلرك اسملرینی بیله ذکر ایده‌بیلیردم . بومملکت اهالیسنك برمنتظم اداره تجربه‌سی یاپمسی، وحاصلنك رفه اهالی‌یه حصر ایدیله‌جك ویرکولری منتظم برطرزده تحصیل ایتمسی ایلك دفعه واقع اولیوردی . ایشته بوتمام یکی ، وبلا زحمت تصور ایده‌بیله‌جکم وجهله ، چوق کیشیلرك طبیعتلرینه موافق بولامدقلری برتجربه ایدی . قیام، عرب‌حکومتنك احداثنه تقدم‌ایدن انقلاب دورنده واقع اولدی. قیام تشکیل اولندقدن بری ، بوماهیتده هیچ دیکر مشکلاتمز ظهور ایتمدی .

شمدیده موصل ولایتنك عراقدن تفریقنی محق کوسترمك اوزره عصمت پاشانك سرد ایتدیکی ایکی دلیلدن یعنی اقتصادی وسوق‌الجیشی ماهیتده‌کی دلائلدن ، پك قیصه اوله‌رق بحث ایده‌جکم . موصلك تجارتجه آناطولینك عینی اولدیغنی عصمت پاشانك بیان ایتمسنی ایشیتمکله حقیقةً متعجب اولدم . ذاتاً هرکسجه معلوم اولان ، حقایق نه‌لردر ؟ موصلك بالجمله مناسبات تجاریه‌سی کرك غربده حلب وسوریه ایله ، کرك جنوبده بغداد ایله‌در . موصل ولایتنك مجموع اخراجاتی ـ حبوبات ، یوك ، دری ، توتون ـ یابغداده قدر نهرله اینر، یاخود غربه توجه ایده‌رك سوریه‌یه داخل اولور . هرکسجه معلوم اولدیغی وجهله ، بغداد بالخاصه نهردن اینن موصل بوغدایله احتیاجنی تدارك ایدر . بوندن باشقه ، ادخالات خصوصنده اوروپادن کلن موصل سکنه‌سنك حیاتی ایچون ضروری اولان امتعه ، چای ، وقهوه ، تورکیه‌دن کلیور ، واندن ودیاربکردن کلیور ، فقط مملکته شمدی تعریف ایتدیکم یوللرله‌داخل اولیور. بسبتون ابتدائی اولان بوحالی تعیین‌ایتمك ایچون خطه‌نك، بولنه‌بیلن درجه‌ده ، تجارت ایستاتیستیقلرینی اوقومق کفایت ایدر . عصمت پاشا سوق‌الجیشی جهتدن پك آز بحث ایتدی ، وبلکه پك ایی ایتدی : موصل ولایتی تورکیه‌یه اعاده ایدیلیرسه ، هیچ برنیت خصمانه‌یه ذاهب اولمامق ایچون تورك حکومتنه اعتماد اولنه‌بیله‌جکنی افاده ایله اکتفا ایتدی . باقالم بونه‌دیمکدر . عصمت پاشایه سرفرو ایتدیکمی وموصل ولایتنی استرداد ایده‌بیله‌جکنی سویله‌دیکمی فرض ایده‌لم . بوبرزنکین مملکتدر . برقول اردو یرلشدیرمك ایچون‌مکمل برمرکز اولور وشبهه‌سز برنجی درجه‌ده برموقع عسکری‌تشکیل ایدر . حالبوکه ، جنوب حدودی بغداددن یالکز ۶۰ میل مسافه‌ده‌در . عصمت پاشا ، جبل حمرینك ایی برمدافعه حدی تشکیل ایده‌جکی فکرینی تلقین ایتدی . فقط پك اعلا معلومدرکه بو ، بیوك برسلسلهٔ جبال اولمیوب ، آنجق ساده‌جه متحرك قوم تپه‌لری وتموجات اراضیدن عبارتدر . کوزه چارپمازمی‌که موصله یرلشن بر تورك اردوسی بغدادی تهدیدی آلتنده بولوندیریر و ، آنی کبی برصورتده‌بوغدای تدارکنی‌قطع ایده‌بیلیر؟ بوصورتله ، فعلاً ، بغداد قحط وغلا طریقیله ضبط اولنه‌بیلیر . بوندن باشقه ، خانقینه طوغری کیدن خطی ، یعنی شرق عالمنك باشلیجه تجارت طمارلرندن برینی قطع ایده‌بیلیر .

ایده‌جك ، آناطولینك دخی فائده بوله‌جغندن شبهه ایتمام . بو موصل مسئله‌سنده بوکون اتخاذینه جسارتیاب اولدیغم طوروحرکته پترولك اجرا ایده‌بیله‌جکی تأثیرك ـ که بوقطعیاً کأن‌لم‌یکن حکمنده‌در ـ حقیقی درجه‌سنك کنهنه واقف اوله‌بیلملری ایچون قومیسیون اعضاسنه ایضاح ایتدیکم پترولر مسئله‌سنك زبده‌سی بودر.

تورك مطالبه موافقت ایتمکی بریتانیا حکومتی ایچون غیر ممکن قیلان اسبابك ایضاحنی شمدی اکمال ایتدم . مصادف اولدیغمز بتون مشکلاتی تورك هیئت مرخصه‌سیله دوستانه برصورت تسویه‌یه ایصال ایتمك وطرفین ایچون شرفلی برمعاهده عقدایتمك خصوصنده پك‌شدتلی آرزو ایله متحسس اولدیغمزحالده بیله، شرف و حیثیت حصوصنده‌کی ملاحظات وکذا تعهداتمزی ایفایه مجبوریت حسی بونی قبوله مخالفت ایتمکلکمی آمردر وبوطلبك ، عصمت پاشا طرفندن اقتصادی ، سوق‌الجیشی ، سیاسی ، تاریخی وجغرافی ماهیتده سرد اولنوب هر بری اوزرینه ، بوکون مدافعه ایتدیکم مدعایی ، بنده استناد ایتدیرمك ایستدیکم بالجمله دلائله توفیقاً ، قبولی بالذات مملکتك منفعتنه موافق اوله‌جغنی تفرس ایده‌میورم . مدعامك قوتی نه اوله‌بیلیرسه اولسون ، تورك هیئت مرخصه‌سنك مدعاسندن دها ضعیفی هیچ بر وقت بین‌الملل بر قونفرانسه عرض ایدلدیکنی افاده‌یه جسارت ایدرم .

فقط ، مادامکه ائتلاف ایده‌میورز وطرفیندن هر بری‌ده التزام ایتدیکی طرز تسویه‌یه بودرجه اعتماد ایتمش کبی کورونیور ، حکومتم ، حقنه اعتماداً ، تدقیقات اجراسی وقرار اعطاسی ایچون ، بو ایشی مستقل بر مؤسسه‌یه حواله ایتمکله اکتفا ایده‌جك وحکمه سرفرو ایده‌جکدر . اخیراً اجرا ایدیلان رأی عاملردن حاصل اولان نتایج وتجاربه نظراً، یالکز سفك‌دما ایله شورشی انتاج ایده‌بیله‌جك اولان برأی عامه‌مراجعت ایتمك موافق دکلدر ؛ بونك هیچ‌برنتیجه ویرمه‌مه‌سیده پك محتملدر. ادعا ایتدیکم جهت ، رأی عامك حدود تعیین ایده‌میه‌جکی کیفیتیدر ؛ بواصول، برمبعوث ویا برحکمدار تعیینه خدمت ایده‌بیلیر ، فقط حدودك نصل تعیین ایدلمسی مقتضی بولوندیغی رأی عامله قرارلاشدیرمایی بر اهالی خلیطه‌سندن طلب ایتمك موضوع بحث دکلدر . و ، ادوار تاریخیه‌ده ، هیچ بر زمان موفقیتله بوکا تشبث ایدلمدی . خاصةً بر حدود مسئله‌سی موضوع بحث اولدیغنه مبنیدرکه برأی عامك خارج از صدد اولدیغی سویلیورم . بو مسئله ، احتوا ایتدیکی بالجمله منافعك تدقیقندن صوکره حل ایدلملیدر . عراقك ماندا آلتنده اولان اراضیسنك استقباله حدود شمالیه‌سی نه اولاجغنی تعیین ایتمکلکمز ایجاب ایدییور . عصمت پاشا ، ادعاسنی ، جاهل خلقك آکلامسی واعطای رأی ایتمسی غیر ممکن اولان ، فقط حقیقتك هانکی طرفده بولوندیغنی کشف ایتمك مقصدیله عریض وعمیق بر صورتده تدقیق مقتضی بولنان ، برچوق اقتصادی ، سوق‌الجیشی وسائره مطالعاتنه استادایتدیردی. بو حالده عناصر دعوی حقنده بو ماهیتده بیطرفانه تحقیقات اجراسنی قرارلاشدیرمك . تحقیقات مذکوره‌نك نه‌ماهیتده اولمسی وکیمه تودیع ایدلمسی لازمکلدیکی سؤال ایدیلیرسه ، تعقیب ایدیله‌جك الك ایی اصول حقنده هیچ بر شبهه اولمدیغی ظننده‌یم .

ایتدی وفقط بوندن بتون جهـانك مطبوعاتی کنرتله وعلی‌الدوام بحث‌ایدیبور . بریتانیا حکومتنك ، موصلی آلیقویمق آرزوسی خصوصنده ، وضعیتی پترول مسئله‌سنك تأثیری آلتنده بولندیغی ظن وادعا اولنیور . موصل ولایتنده‌کی بو پترول مسئله‌سنك سرد ایتدیکم دلائله هیچ بر تعلق یوقدر . بریتانیانك مدعاسنی بالذات بو مدعا ایچون وملکتنده موجود اولهبیله‌جك منابع طبیعیه ایله هیچ اشتغال ایتمکسزین سرد ایتدم . موصل جوارنده نه‌مقدار پترول بولنه‌بیله‌جکی ، ویا ایشلتمه‌نك تمتع و ره‌بیله‌جکی والحاصل بتون بو ماجراده برخیاله آلت اولوندیغنك نهایت فرقه واریلوب وارلیه جغی مجهولدر . مملکتمك امور خارجیه‌سیله مشتغل بولوندیغم مدتجه ، هیچ بر پترول برنسیله کوروشمه‌دم ، بونلرك هیچ بریسیله ملاقاته بولونمادم . موصل پترولی ویا جهاندہ سائر بر پترولك برنك صاحب امتیازی ایله ویا بو امتیازلره طالب هرهانکی برکسنه ایله هیچ بر وقت کوروشمه‌دم ومذاکره‌ده بولونمادم. بوصالونده بولونانلردن کافه‌سنك ، بویله سویلیه‌بیله‌جکلرینی ظن ایتمیورم .

هرکس بیلیرکه ، بوراده ، لوزانده بولوندیغمزدن بری ، انکلیز امتیاز طالبلرینه موصل خطه‌سنده پترول امتیازاتی، اساساً بوبابده برقرار اتخاذینه صلاحیتلری اولمادیغی حالده، تکلیف‌ایتمك‌اوزره تورك‌هیئت‌مرخصه‌سنك اوچ ممثلی لوندره‌یه کوندرلدی . بونی بندن استفسار ایتمکسزین وخبرم اولمقسزین یاپدیلر . ظن ایدرمکه بو اقدیلر ، لوندره‌یه مواصلت ایدنجه ، بو بیوك پای تختك مؤسساتیله قوللکسیونلرینی زیارته کلدکلرینی سویله‌دیلر، ظن‌ایتم‌که بونلردن برچوغنی کورمش‌اولسونلر. بنم خبرم وموافقتم اولمقسزین برایش عقدینه جاره اولمدیغی فرق ایدنجه همان عودت ایتدیلر بریتانیا مؤسساتی زیارت نیتلری شوحالده تأخیر ایدلمش بولوندی . قریباً لوندره‌یه کلدکلری وقت ، کندیلرینی زیارت ایتمکلکمه مساعده ایده‌جکلرینی امید ایدرم وکندیلرینی بریتیش موزه‌ئومه یك بیوك بر ممنونیتله بالذات کوتوره‌جکم.

مع‌مافیه ایشك صورت جریانی نه‌در ؟ حربدن همان اول ، موصل وبغداد ولایتلرینك پترول خطه‌لری ایچون، تورك حکومتی طرفندن، بریتانیاآنونیم شرکتنه، توركیش پترولئوم قومپانیه برامتیاز ویرلمش ایدی. آلمانلرك بوشرکتده براشتراکلری وارایدی و ، حرب آنلرك مغلوبیتلریله ختام بولونجه ، آنلرك حصهٔ اشتراکی بریتانیا الرینه کچدی. کیفیت‌لایقیله تدقیق ایدلدکدن صوکره، بریتانیاحکومتی‌بوامتیازك صحت ومرعیته قناعت حاصل ایتدی وحالا اوقناعتده بولونیور. آنی مدافعه ایتمك مجبوریتنده اولدیغی حسنه ذاهب اولدی وحالاده ذاهبدر. فقط بریتانیا حکومتی وبالذات شرکت پترولك بتون جهانی علاقه‌دار ایدن براستهلاك متاعی اولدیغنی وانك حقنده بر انحصار ادعا ویا اجرا ایتمك بیوك بر خطا اولهجغنی بردن تصدیق ایتدیلر . بالنتیجه ، شرکت بریتانیا حکومتك معلومات ومظاهرتیله حرکت ایده‌رك؛ ایشده عینی صورتله منفعتدار بولنانلرك کافه‌سی اشتراك ایده‌بیلمك اوزره، بوامتیازده دیکر علاقه‌دارانی، دولت‌ویا زمره‌لری، تشریك‌ایچون، بعض تدابیراتخاذ ایتدی وبونی مذاکرات تعقیب ایتدی .

اکر بو تشبث موفقیتله تتوج ایدرسه ، بوندن باشلیجه عراق مستفید اولهجق ، جهان دخی استفاده

ایده‌جك ، آناطولینك دخی فائده بوله‌جغندن شبهه ایتمام . بو موصل مسئله‌سنده بوکون اتخاذینه جسارتیاب اولدیغم طوروحرکته پترولك اجرا ایده‌بیله‌جکی تأثیرك ـ که بوقطعیاً کأن‌لم‌یکن حکمنده‌در ـ حقیقی درجه‌سنك کنهنه واقف اوله‌بیلملری ایچون قومیسیون اعضاسنه ایضاح ایتدیکم پترولك مسئله‌سنك زبده‌سی بودر.

تورك مطالبه موافقت ایتمکی بریتانیا حکومتی ایچون غیر ممکن قیلان اسبابك ایضاحنی شمدی اکمال ایتدم . مصادف اولدیغمز بتون مشکلاتی تورك هیئت مرخصه‌سیله دوستانه برصورت تسویه‌یه ایصال ایتمك وطرفین ایچون شرفلی برمعاهده عقدایلمك خصوصنده پك‌شدتلی آرزو ایله متحسس اولدیغمزحالده بیله، شرف و حیثیت حصوصنده‌کی ملاحظات وکذا تعهداتمزی ایضایه مجوریت حسی بونی قبوله مخالفت ایتمکلکمی آمردر وبوطلبك ، عصمت پاشا طرفندن اقتصادی ، سوق‌الجیشی ، سیاسی ، تاریخی وجغرافی ماهیتده سرد اولنوب هر بری اوزرینه ، بوکون مدافعه ایتدیکم مدعایی ، بنده استناد ایتدیرمك ایستدیکم بالجمله دلائله توفیقاً ، قبولی بالذات مملکتك منفعتنه موافق اوله‌جغنی تفرس ایده‌میورم . مدعامك قوتی نه اوله‌بیلیرسه اولسون ، تورك هیئت مرخصه‌سنك مدعاسندن دها ضعیفی هیچ بر وقت بین‌الملل بر قونفرانسه عرض ایدلدیکنی افاده‌یه جسارت ایدرم .

فقط ، مادامکه ائتلاف ایده‌میورز وطرفیندن هربری‌ده التزام ایتدیکی طرز تسویه‌یه بودرجه اعتماد ایتمش کبی کورونیور ، حکومتم ، حقنه اعتماداً ، تدقیقات اجراسی وقرار اعطاسی ایچون ، بو ایشی مستقل بر مؤسسه‌یه حواله ایتمکله اکتفا ایده‌جك وحکمه سرفرو ایده‌جکدر . اخیراً اجرا ایدیلان رأی عاملردن حاصل اولان نتایج وتجاربه نظراً، یالکز سفك‌دما ایله شورشی انتاج ایده‌بیله‌جك اولان برأی عامه‌مراجعت ایتمك موافق دکلدر ؛ بونك هیچ‌برنتیجه ویرمه‌میده پك محتملدر. ادعا ایتدیکم جهت ، رأی عامك حدود تعیین ایده‌میه‌جکی کیفیتیدر ؛ بواصول، برمبعوث ویا برحکمدار تعیینه خدمت ایده‌بیلیر ، فقط حدودك نصل تعیین ایدلسی مقتضی بولوندیغنی رأی عامله قرارلاشدیرمایی بر اهالی خلیطه‌سندن طلب ایتمك موضوع بحث دکلدر . و ، ادوار تاریخیه‌ده ، هیچ بر زمان موفقیتله بوکا تشبث ایدلمدی . خاصةً بر حدود مسئله‌سی موضوع بحث اولدیغنه مبنیدرکه برأی عامك خارج از صدد اولدیغنی سویلیورم . بو مسئله ، احتوا ایتدیکی بالجمله منافعك تدقیقندن صوکره حل ایدلمایدر . عراقك ماندا آلتنده اولان اراضیسنك استقباله حدود شمالیه‌سی نه اولاجغنی تعیین ایتمکلکمز ایجاب ایدییور . عصمت پاشا ، ادعاسنی ، جاهل خلقك آکلامسی واعطای رأی ایتمسی غیر ممکن اولان ، فقط حقیقتك هانکی طرفده بولوندیغنی کشف ایتمك مقصدیله عریض وعمیق بر صورتده تدقیق مقتضی بولنان ، برجوق اقتصادی ، سوق‌الجیشی وسائره مطالعاتنه استنادایتدیردی. بو حالده عناصر دعوی حقنده بو ماهیتده بیطرفانه تحقیقات اجراسنی قرارلاشدیره‌مم . تحقیقات مذکوره‌نك نه‌ماهیتده اولمسی وکیمه تودیع ایدلمسی لازمکلدیکی سؤال ایدیلیرسه ، تعقیب ایدیله‌جك الك ایی اصول حقنده هیچ بر شبهه اولمدیغی ظننده‌یم .

اجمدی وفقط بوندن بتون جهانك مطبوعاتی کثرتله وعلی الدوام بحث ایدییور . بریتانیا حکومتنك ، موصل آلیقویمق آرزوسی خصوصنده ، وضعیتی پترول مسئله‌سنك تأثیری آلتنده بولندیغی ظن وادعا اولنیور . موصل ولایتنده‌کی بو پترول مسئله‌سنك سرد ایتدیکم دلائله هیچ بر تعلق یوقدر . بریتانیانك مدعاسی بالذات بو مدعا ایچون وعملکتنده موجود اولهبیله‌جك منابع طبیعیه ایله هیچ اشتغال ایتمکسزین سرد ایتدم . موصل جوارنده نه‌مقدار پترول بولنه‌بیله‌جکی ، ویا ایشلتمه‌نك تمتع و ره‌بیله‌جکی والحاصل بتون بو ماجراده برخیاله آلت اولوندیغنك نهایت فرقنه واریلوب وارلیه جغی مجهولدر . عملکتمك امور خارجیه‌سیله مشتغل بولوندیغم مدتجه ، هیچ بر پترول پرنسیله کوروشمه‌دم ، بونلرك هیچ بریسیله ملاقاتده بولونمادم . موصل پترولی ویا جهانده سائر بر پترولك برتك صاحب امتیازی ایله ویا بو امتیازلره طالب هرهانکی برکسنه ایله هیچ بر وقت کوروشمه‌دم ومذاکره‌ده بولونمادم. بوصالونده بولونانلردن کافه‌سنك ، بویله سویلیه‌بیله‌جکلرینی ظن ایتمبورم .

هرکس بیلیرکه ، بوراده ، لوزانده بولوندیغمزدن بری ، انکلیز امتیاز طالبلرینه موصل خطه‌سنده پترول امتیازاتی، اساساً بوبابده برقرار اتخاذینه صلاحیتداری اولمادیغی حالده، تکلیف ایتمك اوزره تورك هیئت مرخصه‌سنك اوچ ممثلی لوندره‌یه کوندرلدی . بونی بندن استفسار ایتمکسزین وخبرم اولمقسزین یاپدیلر . ظن ایدرمکه بو افندیلر ، لوندره‌یه مواصلت ایدنجه ، بو بیوك پای تختك مؤسساتیله قوللکسیونلرینی زیارته کلدکلرینی سویله‌دیلر، ظن ایتمکه بونلردن برچوغنی کورمش اولسونلر. بنم خبرم وموافقتم اولمقسزین برایش عقدینه چاره اولمدیغی فرق ایدنجه همان عودت ایتدیلر بریتانیا مؤسساتی زیارت نیتلری شوحالده تأخیر ایدلمش بولوندی . قریباً لوندره‌یه کلدکلری وقت ، کندیلرینی زیارت ایتمکلکمه مساعده ایده‌جکلرینی امید ایدرم وکندیلرینی بریتیش موزه‌ئومه پك بیسوك بر ممنونیتله بالذات کوتوره‌جکم.

مع‌مافیه ایشك صورت جریانی نه‌در ؟ حربدن همان اول ، موصل وبغداد ولایتلرینك پترول خطه‌لری ایچون، تورك حکومتی طرفندن، بریتانیاآنونیم شرکتنه، توركیش پترولئوم قومپانی‌یه برامتیاز ویرلمش ایدی. آلمانلرك بوشرکتده براشتراکلری وارایدی و ، حرب آنلرك مغلوبیتلریله ختام بولونجه ، آنلرك حصهٔ اشتراکی بریتانیا اللرینه کچدی. کیفیت لایقیله تدقیق ایدلدکدن صوکره، بریتانیاحکومتی بوامتیازك صحت ومرعیته قناعت حاصل ایتدی وحالا اوقناعتده بولونیور. آنی مدافعه ایتمك مجبوریتنده اولدیغی حسنه ذاهب اولدی وحالاده ذاهبدر. فقط بریتانیا حکومتی وبالذات شرکت پترولك بتون جهانی علاقه‌دار ایدن براستهلاك متاعی اولدیغنی وانك حقنده بر انحصار ادعا ویا اجرا ایتمك بیوك بر خطا اولهجغنی بردن تصدیق ایتدیلر . بالنتیجه ، شرکت بریتانیا حکومتك معلومات ومظاهرتیله حرکت ایده‌رك؛ اینده عینی صورتله منفعتدار بولنانلرك کافه‌سی اشتراك ایده‌بیلمك اوزره، بوامتیازده دیکر علاقه‌دارانی، دولت ویا زمره‌لری، تشریك ایچون، بعض تدابیر اتخاذ ایتدی وبونی مذاکرات تعقیب ایتدی .

اکر بو تشبث موفقیتله تتوج ایدرسه ، بوندن باشلیجه عراق مستفید اولهجق ، جهان دخی استفاده

ایده‌جك ، آناطولینك دخی فائده بوله‌جغندن شبهه ایتمام . بو موصل مسئله‌سنده بوکون اتخاذینه جسارتیاب اولدیغم طوروحرکته پترولك اجرا ایده‌بیله‌جکی تأثیرك ـ که بوقطعیاً کأن لم‌یکن حکمنده‌در ـ حقیقی درجه‌سنك کنهنه واقف اوله‌بیلملری ایچون قومیسیون اعضاسنه ایضاح ایتدیکم پترولر مسئله‌سنك زیده‌سی بودر.

تورك مطالبه موافقت ایتمکی بریتانیا حکومتی ایچون غیر ممکن قیلان اسبابك ایضاحنی شمدی اکمال ایتدم . مصادف اولدیغمز بتون مشکلاتی تورك هیئت مرخصه‌سیله دوستانه برصورت تسویه‌یه ایصال ایتمك وطرفین ایچون شرفلی برمعاهده عقدایتمك خصوصنده پك‌شدتلی آرزو ایله متحسس اولدیغمزحالده بیله، شرف و حیثیت حصوصنده‌کی ملاحظات وکذا تعهداتمزی ایفایه مجبوریت حسی بونی قبوله مخالفت ایتمکلکمی آمردر وبوطلبك ، عصمت پاشا طرفندن اقتصادی ، سوق‌الجیشی ، سیاسی ، تاریخی وجغرافی ماهیتده سرد اولنوب هر بری اوزرینه ، بوکون مدافعه ایتدیکم مدعایی ، بنمده استناد ایتدیرمك ایستدیکم بالجمله دلائله توفیقاً ، قبولی بالذات مملکتك منفعتنه موافق اوله‌جغنی تفرس ایده‌میورم . مدعامك قوتی نه اوله‌بیلیرسه اولسون ، تورك هیئت مرخصه‌سنك مدعاسندن دها ضعیفی هیچ بر وقت بین‌الملل بر قونفرانسه عرض ایدلمدیکنی افاده‌یه جسارت ایدرم .

فقط ، مادامکه ائتلاف ایده‌میورز وطرفیندن هربری‌ده التزام ایتدیکی طرز تسویه‌یه بودرجه اعتماد ایتمش کبی کورونیور ، حکومتم ، حقنه اعتماداً ، تدقیقات اجراسی وقرار اعطاسی ایچون ، بو ایشی مستقل بر مؤسسه‌یه حواله ایتمکله اکتفا ایده‌جك وحکمه سرفرو ایده‌جکدر . اخیراً اجرا ایدیلان رأی عاملردن حاصل اولان نتایج وتجاربه نظراً، بالکز سفك‌دما ایله شورشی انتاج ایده‌بیله‌جك اولان بررأی عامه‌مراجعت ایتمك موافق دکلدر ؛ بونك هیچ‌برنتیجه ویرمه‌مه‌سیده پك محتملدر. ادعا ایتدیکم جهت ، رأی عامك حدود تعیین ایده‌میه‌جکی کیفیتیدر ؛ بواصول، برمبعوث ویا برحکمدار تعیینه خدمت ایده‌بیلیر ، فقط حدودك نصل تعیین ایدلسی مقتضی بولوندیغی رأی عامله قرارلاشدیرمایی بر اهالی خلیطه‌سندن طلب ایتمك موضوع بحث دکلدر . و ، ادوار تاریخیه‌ده ، هیچ بر زمان موفقیتله بوکا تشبث ایدلدی . خاصةً بر حدود مسئله‌سی موضوع بحث اولدیغنه مبنیدرکه برأی عامك خارج از صدد اولدیغنی سویلیورم . بو مسئله ، احتوا ایتدیکی بالجمله منافعك تدقیقندن صوکره حل ایدلملیدر . عراقك ماندا آلتنده اولان اراضیسنك استقباله حدود شمالیه‌سی نه اولاجغنی تعیین ایتمکلکمز ایجاب ایدییور . عصمت پاشا ، ادعاسنی ، جاهل خلقك آکلامسی واعطای رأی ایتمسی غیر ممکن اولان ، فقط حقیقتك هانکی طرفده بولوندیغنی کشف ایتمك مقصدیله عریض وعمیق بر صورتده تدقیق مقتضی بولنان ، برچوق اقتصادی ، سوق‌الجیشی وسائره مطالعاتنه استادایتدیردی. بو حالده عناصر دعوی حقنده بو ماهیتده بیطرفانه تحقیقات اجراسنی قرارلاشدیرملم . تحقیقات مذکوره‌نك نه‌ماهیتده اولمسی وکیمه تودیع ایدلمسی لازمکلدیکی سؤال ایدیلیرسه ، تعقیب ایدیله‌جك اك ایی اصول حقنده هیچ بر شبهه اولدیغنی ظننده‌یم .

ایتمدی وفقط بوندن بتون جهانك مطبوعاتی کثرتله وعلی الدوام بحث ایدییور . بریتانیا حکومتنك ، موصلی آلیقویمق آرزوسی خصوصنده ، وضعیتی پترول مسئله‌سنك تأثیری آلتنده بولندیغی ظن وادعا اولنیور . موصل ولایتنده‌کی بو پترول مسئله‌سنك سرد ایتدیکم دلائله هیچ بر تعلقی یوقدر . بریتانیانك مدعاسنی بالذات بو مدعا ایچون ومملکتده موجود اوله‌بیله‌جك منابع طبیعیه ایله هیچ اشتغال ایتمکسزین سرد ایتدم . موصل جوارنده نه‌مقدار پترول بولنه‌بیله‌جکی ، ویا ایشلتمه‌نك تمتع ویره‌بیله‌جکی والحاصل بتون بو ماجراده برخیاله آلت اولوندیغنك نهایت فرقنه واریلوب وارلمیه‌جغی مجهولمدر . مملکتمك امور خارجیه‌سیله مشتغل بولوندیغم مدتجه ، هیچ برپترول پرنسیله کوروشمه‌دم ، بونلرك هیچ بریسیله ملاقاتده بولونمادم . موصل پترولی ویا جهانده سائر بر پترولك برتك صاحب امتیازی ایله ویا بو امتیازلره طالب هرهانکی برکمسنه ایله هیچ بر وقت کوروشمه‌دم ومذاکره‌ده بولونمادم. بوصالونده بولونانلردن کافه‌سنك ، بویله سویلیه‌بیله‌جکلرینی ظن ایتمیورم .

هرکس بیلیرکه ، بوراده ، لوزانده بولوندیغمزدن بری ، انکلیز امتیاز طالبلرینه موصل خطه‌سنده پترول امتیازاتی، اساساً بوبابده برقرار اتخاذینه صلاحیتلری اولمادیغی حالده، تکلیف ایتمك اوزره تورك هیئت مرخصه‌سنك اوچ ممثلی لوندره‌یه کوندرلدی . بونی بندن استفسار ایتمکسزین وخبرم اولمقسزین یاپدیلر . ظن ایدرمکه بو افندیلر ، لوندره‌یه مواصلت ایدنجه ، بو بیوك پای تختك مؤسساتیله قوللکسیونلرینی زیارته کلدکلرینی سویله‌دیلر، ظن ایتمم که بونلردن برچوغنی کورمش اولسونلر. بنم خبرم وموافقتم اولمقسزین برایش عقدینه چاره اولمدیغنی فرق ایدنجه همان عودت ایتدیلر بریتانیا مؤسساتنی زیارت نیتلری شوحالده تأخیر ایدلمش بولوندی . قریباً لوندره‌یه کلدکلری وقت ، کندیلرینی زیارت ایتمکلکمه مساعده ایده‌جکلرینی امید ایدرم وکندیلرینی بریتیش موزه‌ئومه پك بیوك بر ممنونیتله بالذات کوتوره‌جکم.

مع‌مافیه ایشك صورت جریانی نه‌در ؟ حربدن همان اول ، موصل وبغداد ولایتلرینك پترول خطه‌لری ایچون، تورك حکومتی طرفندن، بریتانیا آنونیم شرکتنه، تورکیش پتروله‌ئوم قومپانی‌یه برامتیاز ویرلمش ایدی. آلمانلرك بوشرکتده براشتراکلری وارایدی و ، حرب آنلرك مغلوبیتلریله ختام بولونجه ، آنلرك حصهٔ اشتراکی بریتانیا اللرینه کچدی. کیفیت لایقیله تدقیق ایدلدکدن صوکره، بریتانیا حکومتی بوامتیازك صحت ومرعیتنه قناعت حاصل ایتدی وحالا اوقناعتده بولونیور. آنی مدافعه ایتمك مجبوریتنده اولدیغی حسنه ذاهب اولدی وحالاده ذاهبدر. فقط بریتانیا حکومتی وبالذات شرکت پترولك بتون جهانی علاقه‌دار ایدن براستهلاك متاعی اولدیغنی وانك حقنده بر انحصار ادعا ویا اجرا ایتمك بیوك بر خطا اوله‌جغنی بردن تصدیق ایتدیلر . بالنتیجه ، شرکت بریتانیا حکومتك معلومات ومظاهرتیله حرکت ایده‌رك؛ ایشده عینی صورتله منفعتدار بولنانلرك کافه‌سی اشتراك ایده‌بیلمك اوزره، بوامتیازده دیکر علاقه‌دارانی، دولت ویا زمره‌لری، تشریك ایچون، بعض تدابیر اتخاذ ایتدی وبونی مذاکرات تعقیب ایتدی .

اکر بو تشبث موفقیتله تتوج ایدرسه ، بوندن باشلیجه عراق مستفید اوله‌جق ، جهان دخی استفاده

لورد کورزونك برسؤالی اوزرینه، عصمت پاشا، تورك هیئت مرخصه‌سنك انکلیز تکلیفی حقنده‌کی مطالعه‌سنی بعدالظهر بیلدیره‌جکنی بیان ایتدی .

جلسه ساعت ١٤ ی ١٠ کچه تعطیل ایدلدی .

کاتب عمومی :
ر . ماسیفلی

تصدیق اولنمشدر :

ف . ل . بردن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سیرینغ‌راپس (بویوك بریتانیا) ؛ ئه . لاغارد (فرانسه) ؛ ق . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونجه‌سقو (رومانیا) ؛ د . میلانوویچ (صرب-خروات-سلووەن قراللغی) ؛ عالی (تورکیه) .

موضوع بحث اولان منطقه ، مانداید تابع بر اولکایه داخل اولدیغی اجلدن ، وبریتانیا حکومتی جمعیت اقوامك تحت حمایه‌سنده اولهرق اوراده برماندات صلاحیتی اجرا ایتمکده بولوندیغندن ، وهیئت مذکوره‌نك موافقتی اولمقسزین بو وضعیتی ترك ویا تعدیل ایده‌میه‌جکمزدن ، بحث ایتدیکم تدقیقك تودیع ایدیله‌جکی مؤسسه‌نك جمعیت اقوام اولمسی فکرنده‌یم وبو تکلیفی درمیان ایدییورم .

بناءً علیه بر نتیجه واصل اولق آرزوی صمیمیسیله کندیسنه درمیان ایتمکله شرفیاب اولدیغم بوتکلیفی قبوله تورك هیئت مرخصه‌سنی دعوت ایده‌رك ختم کلام ایدییورم؛ شمدی سویله‌دیکم وجهله ، حکومتم نتیجه‌یی قبول ایده‌جکدر . یالکز بو تکلیفك اساساً طوغری وحقانیته موافق اولدیغندن طولایی دکل ، یالکز جمعیت اقوامك بویله بر تدقیق اجرا ایده‌بیله‌جك الك بی طرف الك صلاحیتدار محاکه اولدیغندن ناشی‌ده دکل ، فقط تورك هیئت مرخصه‌سنك ، بوصوك هفته‌لر اثناسنده ، همان صلحك عقدینی متعاقب جمعیته اعضا اولق آرزوسنی اظهار ایتمکله بوعضویته بالذات اظهار امنیت ایتدیکندن طولایی بو تکلیفی قبوله کندیسنی دعوت ایدییورم . قومیسیونه و تورك هیئت مرخصه‌سنه عرض ایتمکله شرفیاب اولدیغم تلقین ایشته بودر ، وبوکا لطفاً وریله‌جك جوابه مراقبه منتظرم .

موسیو بومپار ، قومیسیونده آچیلان مذاکره‌دن مقصد تورکیانك آسیاده‌کی حدود جنوبیه‌سنی تعیین ایتمك اولدیغنی درخاطر ایتدیرر . بو خصوصده ، تورکیه ایله سوریه آراسنده‌کی حدوددن بحث ایتمك هیچ برهیئت مرخصه‌نك خاطرینه کلدیکنك تظاهر ایتدیکنی قید ایتمك مجبوریتنده‌در. فی‌الحقیقه ، بو حدود موضوع مناقشه دکلدر ، تحدیدی بر فرانسز ـ تورك ائتلافیله صورت قطعیده تثبیت ایدلدی . قونفرانس بو ائتلافله مشغول اولهجق دکلدر: او یالکز آنك موجودیتنی مشاهده وآنی سند اتخاذ ایدر .

تورکیه‌نك دجله ایله ایزان آراسنده‌کی حدودجنوبیه‌سی کیفیتنده مسئله اویله دکلدر. تورك هیئت مرخصه‌سی وانکلیز هیئت مرخصه‌سی بومسئله حقنده نقطهٔ نظرلرینی ایضاح ایتدیلر: هرایکیسیده قیمتی تقدیر ایدیله‌بیله‌جك اولان دلائلی تفصیل ایتدیلر . موسیو بومپار بو مباحثه‌یه رجوعدن احتراز ایده‌جکدر ؛ بالخاصه آکا برشی علاوه ایتمکدن توقی ایده‌جکدر ؛ فقط لورد کورزونك درمیان ایتدیکی تکلیفك فوق‌العاده بر لیه‌رال فکرله ترتیب ایدلمش وبونك هیچ کیمسه‌نك نظرندن قاچه‌میه‌جق اهمیتی حائز بر مشکلی حل ایده‌جك ماهیتده بولنمش اولدیغنی تبیینه مجبوردر . بناءً علیه موسیو بومپار بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك سرد ایتدیکی تکلیفه اشتراك وبونی تورك هیئت مرخصه‌سنك مساعد بر صورتده قبول ایتمسی خصوصنده اصرار ایدر .

لورد کورزونك اعطا ایتدیکی بوقدر آچیق ایضاحاته و شمدی درمیان ایلدیکی تکلیفه مارکی غارونینك علاوه ایده‌جك برسوزی بوقدر. بوتکلیف ، اودرجه‌ده معقولدرکه مارکی غارونی ، بوقدر اوزون مدتله مناقشه اولنان بر مسئله‌یی ، بو اساسه توفیقاً ، حسن صورتله حل ایتمك ممکن اوله‌جغنه قانعدر .

[ارضی وعسکری مسائل قومیسیونی]

لورد کورزونك برسؤالی اوزرینه، عصمت پاشاء تورك هیئت مرخصه‌سنك انکلیز تکلیفی حقنده‌کی مطالعه‌سنی بعدالظهر بیلدیره‌جکنی بیان ایتدی .

جلسه ساعت ١٤ ی ١٠ کچه تعطیل ایدلدی .

کاتب عمومی :
ر . ماسیفلی

تصدیق اولنمشدر :

ف . ل . بلدن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سیرینغ‌رایس (بویوك بریتانیا) ؛ ر . لاغارد (فرانسه) ؛ ق . قوللاوس (یونانستان) ؛ م . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هونتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونجه‌سقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صرب-خروات-سلووه‌ن قراللغی) ؛ عالی (تورکیه) .

موضوع بحث اولان منطقه ، مانداید تابع بر اولکایه داخل اولدیغی اجلدن ، وبریتانیا حکومتی جمیت اقوامك تحت حمایه سنده اولهرق اوراده برماندا تر صلاحیتی اجرا ایتمکده بولوندیغندن ، وهیئت مذکوره نك موافقتی اولمقسزین بو وضعیتی ترك ویا تعدیل ایده میه جکمزدن ، بحث ایتدیکم تدقیقك تودیع ایدیلهجکی مؤسسه نك جمیت اقوام اولسی فکرنده یم وبو تکلیفی درمیان ایدییورم .

بناءً علیه بر نتیجه واصل اولمق آرزوی صمیمیسیله کندیسنه درمیان ایتمکله شرفیاب اولدیغم بوتکلیفی قبوله تورك هیئت مرخصه سنی دعوت ایده رك ختم کلام ایدییورم؛ شمدی سویله دیکم وجهله ، حکومتم نتیجه یی قبول ایده جکدر . یالکز بو تکلیفك اساساً طوغری وحقانیته موافق اولدیغندن طولایی دکل ، یالکز جمیت اقوامك بویله بر تدقیق اجرا ایده بیلهجك الك بی طرف الك صلاحیتدار محاکمه اولدیغندن ناشی ده دکل ، فقط تورك هیئت مرخصه سنك ، بوصوك هفته لر اثناسنده ، همان صلحك عقدینی متعاقب جمیته اعضا اولمق آرزوسنی اظهار ایتمکله بوعضویته بالذات اظهار امنیت ایتدیکندن طولایی بو تکلیفی قبوله کندیسنی دعوت ایدییورم . قومیسیونه و تورك هیئت مرخصه سنه عرض ایتمکله شرفیاب اولدیغم تلقین ایشته بودر ، وبوکا لطفاً ویریلهجك جوابه مراقبله منتظرم .

موسیو بومپار ، قومیسیونده آچیلان مذاکره دن مقصد تورکیانك آسیاده کی حدود جنوبیه سنی تعیین ایتمك اولدیغنی درخاطر ایتدیرر . بو خصوصده ، تورکیه ایله سوریه آراسنده کی حدوددن بحث ایتمك هیچ برهیئت مرخصه نك خاطرینه کلدیکنك تظاهر ایتدیکنی قید ایتمك مجبوریتنده در . فی الحقیقه ، بو حدود موضوع مناقشه دکلدر ، تحدیدی بر فرانسز ـ تورك ائتلافیله صورت قطعیه ده تثبیت ایدلدی . قونفرانس بو ائتلافله مشغول اولهجق دکلدر : او یالکز آنك موجودیتنی مشاهده وآنی سند اتخاذ ایدر .

تورکیه نك دجله ایله ایران آراسنده کی حدودجنوبیه سی کیفیتنده مسئله اویله دکلدر . تورك هیئت مرخصه سی وانکلیز هیئت مرخصه سی بومسئله حقنده نقطهٔ نظرلرینی ایضاح ایتدیلر : هرایکیسیده قیمتی تقدیر ایدیلهبیلهجك اولان دلائلی تفصیل ایتدیلر . موسیو بومپار بو مباحثه یه رجوعدن احتراز ایده جکدر ؛ بالخاصه آکا برشی علاوه ایتمکدن توقی ایده جکدر ؛ فقط لورد کورزونك درمیان ایتدیکی تکلیفك فوق العاده بر لیه رال فکرله ترتیب ایدلش وبونك هیچ کیمسه نك نظرندن قاچه میه جق اهمیتی حائز بر مشکلی حل ایده جك ماهیتده بولنش اولدیغنی تبیینه مجبوردر . بناءً علیه موسیو بومپار بریتانیا هیئت مرخصه سنك سرد ایتدیکی تکلیفه اشتراك وبونی تورك هیئت مرخصه سنك مساعد بر صورتده قبول ایتمسی خصوصنده اصرار ایدر .

لورد کورزونك اعطا ایتدیکی بوقدر آچیق ایضاحاته و شمدی درمیان ایلدیکی تکلیفه مارکی غارونینك علاوه ایده جك برسوزی یوقدر . بوتکلیف ، اودرجه ده معقولدرکه مارکی غارونی ، بوقدر اوزون مدتله مناقشه اولنان بر مسئله یی ، بو اساسه توفیقاً ، حسن صورتله حل ایتمك ممکن اولهجنه قانعدر .

[ارضی وعسکری مسائل قومیسیونی]

لورد کورزونك برسؤالی اوزرینه، عصمت پاشا، تورك هیئت مرخصه‌سنك انکلیز تکلیفی حقنده‌کی مطالعه‌سنی بعدالظهر بیلدیره‌جکنی بیان ایتدی .

جلسه ساعت ١٤ ی ١٠ کچه تعطیل ایدلدی .

کاتب عمومی :
ر . ماسیفلی

تصدیق اولنمشدر :

ف . ل . بلدن (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سیرینغ رایس (بویوك بریتانیا) ؛ ئ . لاغارد (فرانسه) ؛ ق . قوللاس (یونانستان) ؛ م . ایندەللی (ایتالیا) ؛ م . هوتتا (ژاپونیا) ؛ ق . قونجه‌سقو (رومانیا) ؛ و . میلانوویچ (صرب-خروات-سلووەن قراللغی) ؛ عالی (تورکیه) .

موضوع بحث اولان منطقه ، مانداید تابع بر اولکایه داخل اولدیغی اجلدن ، وبریتانیا حکومتی جمعیت اقوامك تحت حمایه سنده اولهرق اوراده برماندآتر صلاحیتی اجرا ایتمکده بولوندیغندن ، وهیئت مذکوره نك موافقتی اولمقسزین بو وضعیتی ترك ویا تعدیل ایده میه جکمزدن ، بحث ایتدیکم تدقیقك تودیع ایدیله جکی مؤسسه نك جمعیت اقوام اولمسی فکرنده یم وبو تکلیفی درمیان ایدییورم .

بناءً علیه بر نتیجه واصل اولمق آرزوی صمیمیسیله کندیسنه درمیان ایتمکله شرفیاب اولدیغم بوتکلیفی قبوله تورك هیئت مرخصه سنی دعوت ایده رك ختم کلام ایدییورم؛ شمدی سویله دیکم وجهله ، حکومتم نتیجه یی قبول ابده جکدر . یالکز بو تکلیفك اساساً طوغری وحقانیته موافق اولدیغندن طولایی دکل ، یالکز جمعیت اقوامك بویله بر تدقیق اجرا ایده بیله جك الك بی طرف الك صلاحیتدار محاکمه اولدیغندن ناشی ده دکل ، فقط تورك هیئت مرخصه سنك ، بوصوك هفته لر اثناسنده ، همان صلحك عقدینی متعاقب جمعیته اعضا اولمق آرزوسنی اظهار ایتمکله بوعضویته بالذات اظهار امنیت ایتدیکندن طولایی بو تکلیفی قبوله کندیسنی دعوت ایدییورم . قومیسیونه و تورك هیئت مرخصه سنه عرض ایتمکله شرفیاب اولدیغم تلقین ایشته بودر ، وبوکا لطفاً ویریله جك جوابه منتظرم .

موسیو بومپار ، قومیسیونده آچیلان مذاکره دن مقصد تورکیانك آسیاده کی حدود جنوبیه سنی تعیین ایتمك اولدیغنی درخاطر ایتدیرر . بو خصوصده ، تورکیه ایله سوریه آراسنده کی حدوددن بحث ایتمك هیچ برهیئت مرخصه نك خاطرینه کلمدیکنك تظاهر ایتدیکنی قید ایتمك مجبوریتنده در . فی الحقیقه ، بو حدود موضوع مناقشه دکلدر ، تحدیدی بر فرانسز ـ تورك ائتلافیله صورت قطعیه ده تثبیت ایدلدی . قونفرانس بو ائتلافله مشغول اوله جق دکلدر : او یالکز آنك موجودیتنی مشاهده وآنی سند اتخاذ ایدر .

تورکیه نك دجله ایله ایران آراسنده کی حدود جنوبیه سی کیفیتنده مسئله اویله دکلدر . تورك هیئت مرخصه سی وانکلیز هیئت مرخصه سی بومسئله حقنده نقطهٔ نظرلرینی ایضاح ایتدیلر : هرایکیسیده قیمتی تقدیر ایدیله بیله جك اولان دلائلی تفصیل ایتدیلر . موسیو بومپار بو مباحثه یه رجوعدن احتراز ایده جکدر ؛ بالخاصه آکا برشی علاوه ایتمکدن توقی ایده جکدر ؛ فقط لورد کورزونك درمیان ایتدیکی تکلیفك فوق العاده بر لیه رال فکرله ترتیب ایدلش وبونك هیچ کیمسه نك نظرندن قاچمیه جق اهمیتی حائز بر مشکلی حل ایده جك ماهیتده بولنمش اولدیغنی تبیینه مجبوردر . بناءً علیه موسیو بومپار بریتانیا هیئت مرخصه سنك سرد ایتدیکی تکلیفه اشتراك وبونی تورك هیئت مرخصه سنك مساعد بر صورتده قبول ایتمسی خصوصنده اصرار ایدر .

لورد کورزونك اعطا ایتدیکی بوقدر آچیق ایضاحاته و شمدی درمیان ایلدیکی تکلیفه مارکی غارونینك علاوه ایده جك برسوزی یوقدر . بوتکلیف ، اودرجه ده معقولدرکه مارکی غارونی ، بوقدر اوزون مدتله مناقشه اولنان بر مسئله یی ، بو اساسه توفیقاً ، حسن صورتله حل ایتمك ممکن اوله جغنه قانعدر .

سانگینه‌تی (فرانسه) ؛ موسیو میخالاقوپولوس، جنرال‌مازاراکیس ، موسیو پولیتیس، موسیو دندرامیس (یونانستان) ؛ قونتر آمیرال چه‌لوتی ، موسیو آرلوتتا ، موسیو غواریغلیا ، موسیو چیامارا ، موسیو سه‌تی، موسیو سالم ، موسیو گوزی (ایتالیا)؛ موسیو ناغااوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای صایغو ، بحریه یوز باشیسی جودو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ قونچسقو (رومانیا) ؛ موسیو جورجه‌ویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالغی) ؛ مختار بك ، قائممقام توفیق بك ، منیر بك (تورکیه) .

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی

عصمت پاشا ، موصل مسئله‌سنی مکالمات خصوصیه طریقیله حل ایتمکی ابتداده امید ایتدیکنی بیان ایتدی. فقط، لورد کورزونك مسئله‌یی اراضی قومیسیونك تدقیقه تودیع ایده‌جکنی استخبار ایتدیکی ۳۱ کانون‌اولدن بری ، بو قومیسیونك اجتماعنه صبرسزلقله انتظار ایتدی . صباحلین ، تورك هیئت مرخصه‌سی مطالبی افکار عمومیهٔ جهانك تقدیرینه تودیع ایده‌رك موصله تملك ایتمکه متعلق اولان نقطهٔ نظرینی مفصلاً ایضاح ایتدی . لورد کورزون طرفندن واقع اولان بیاناتدن صوکره عصمت پاشا موصل ولایتنك تورکیه‌یه اعاده‌سیله و علیهنه اولهرق طرفینك استعمانه ایتدیکی دلائلی عمیق بر صورتده تدقیقه یکیدن مباشرت ایتمك مقتضی اولدیغی ظننده بولونیور . ذاتاً ، کچن جلسه‌ده ، لورد کورزونك اعتراضات ودلائلنی تحلیل ورد ایتدی . بونکله برابر ، ایضاحاتنك بعض نقطه‌لرینی توسیع و دها زیاده توضیح ایتمك لزومنه ذاهبدر .

صباح جلسه‌سنده ایضاح ایتدیکی وجهله ، ماندا یعنی‌وصایت‌اساسنه مستند اولان دلیل تورکیه علیهنه ارائه اولنه‌ماز. تورکیه هیچ برزمان ماندالر اساسنی قبول‌ایتمدی، و ، ذاتاً ، آنك‌موجودیتی مجهولیدر. تورك اراضیسی حقنده دولتلر آراسنده منعقد ائتلافاتی بیوك ملت مجلسی حکومتی عقود ویا وثائق رسمیه عد ایده‌من . عثمانلی ایمپراطورلغنك اسکی بورجلرینی توزیع مناسبتیله تورکیه‌نك ماندالری تصدیق ایتدیکنه ذاهب اولمقده آغیر بر سوء تفهم حاصل اولور . تورك حکومتی ، دیون مذکوره‌نك توزیعنه ابتدار ایتمکله ساده‌جه سوریه، بین‌النهرین و سائر اراضیه اصابت ایدن حصه‌لری تعیین ایتمك آرزوسنده بولونمش و بوندن طولایی اراضیٔ مذکور اوزرنده هرهانکی بر ماندانك موجود ویا مشروع اولدیغنی تصدیقه کندیسنی مجبور عد ایتمه‌مشدر .

بعده عصمت پاشا بریتانیا هیئت‌مرخصه‌سنك استعمانه ایتدیکی دلائل عرقیه‌نك ضعفی ارائه ایتدی. مذکور هیئت مرخصه‌نك ایلری سوردیکی ارقام قبول ایدلسه بیله ، عربلرك موصل ولایتی اهالیسنك آنجق ربعنی تشکیل ایتدکلری تظاهر ایدر . بر مملکته مالکیت ، مجموع اهالینك آنجق ربعنی تشکیل ایدن برعنصر عرقیه

۲۲ نومرولو ضبطنامه

۲۳ کانون ثانی ۱۹۲۳ جلسه‌سی (بعدالظهر)

جلسه ساعت ۱۸ده، اوشی شاتوسنده، لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی.

حاضر بولنانلر:

موسیو چایلد، آمیرال بریستول، موسیو غروو (آمریقا دول متحده‌سی)؛ مارکی کورزون، اوف کدلستون، سیر هوراس رومبولد (بیوك بریتانیا)؛ موسیو بومپار (فرانسه)؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس، موسیو قافلامانوس (یونانستان)؛ مارکی غارونی، موسیو مونتانیا (ایتالیا)؛ بارون هایاشی، موسیو اوچیائی (ژاپونیا)؛ موسیو دیاماندی (رومانیا)؛ موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالنی)؛ عصمت پاشا، رضا نور بك (توركیه).

کذلك جلسه ده حاضر بولنانلر:

موسیو دوایت، موسیو آموری، موسیو غله‌سپی (آمریقا دول متحده‌سی)؛ سیر ئه‌یر قروو، موسیو مالکین، موسیو رایان، موسیو کپتن پاوند، ر. ن.، قائمقام همیوود، موسیو نیقولسون، موسیو فوربس آدام، موسیو لی‌په‌ر، موسیو ماق قلور، یکباشی یانغ، یوز باشی آشله‌ی (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ ویس آمیرال لاقاز، موسیو فروماژو، موسیو ولاقروآ، موسیو لاپورت، موسیو بارژه‌تون، قائمقام قورتن، موسیو دوپه‌رسه‌ن، موسیو

سانگینه‌تی (فرانسه) ؛ موسیو میخالاقوپولوس، جنرال‌مازاراکیس ، موسیو پولیتیس، موسیو دندرامیس (یونانستان) ؛ قونتر آمیرال چه‌لوتی ، موسیو آرلوتتا ، موسیو غواریغلیا ، موسیو چیامارا ، موسیو سه‌تی، موسیو سالم ، موسیو گوزی (ایتالیا) ؛ موسیو ناغااوقا ، موسیو ساتو ، میرآلای صایغو ، بحریه یوزباشیسی جورو ، موسیو تانی (ژاپونیا) ؛ قونچسقو (رومانیا) ؛ موسیو جودجه‌ویچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالغی) ؛ مختار بك ، قائممقام توفیق بك ، منیر بك (تورکیه) .

قونفرانس کاتب عمومیسی : موسیو ماسیغلی

عصمت پاشا ، موصل مسئله‌سنی مکالمات خصوصیه طریقیله حل ایتمکی ابتداده امید ایتدیکنی بیان ایتدی. فقط، لورد کورزونك مسئله‌یی اراضی قومیسیونك تدقیقه تودیع ایده‌جکنی استخبار ایتدیکی ۳۱ کانون‌اولدن بری ، بو قومیسیونك اجتماعنه صبرسزلقله انتظار ایتدی . صباحلین ، تورك هیئت مرخصه‌سی مطالبی افکار عمومیهٔ جهانك تقدیرینه تودیع ایده‌رك موصله تملك ایتمکه متعلق اولان نقطهٔ نظرینی مفصلاً ایضاح ایتدی . لورد کورزون طرفندن واقع اولان بیاناتدن سوکره عصمت پاشا موصل ولایتنك تورکیه‌یه اعاده‌سیله و علیهنه اولهرق طرفینك استعمانه ایتدیکی دلائلی عمیق بر صورتده تدقیقه یکیدن مباشرت ایتمك مقتضی اولدیغی ظننده بولونیور . ذاتاً ، کچن جلسه‌ده ، لورد کورزونك اعتراضات ودلائلی تحلیل ورد ایتدی . بونکله برابر ، ایضاحاتنك بعض نقطه‌لرینی توسیع و دها زیاده توضیح ایتمك لزومنه ذاهبدر .

صباح جلسه‌سنده ایضاح ایتدیکی وجهله ، ماندا یعنی‌وصایت‌اساسنه مستند اولان دلیل تورکیه علیهنه ارائه اولنه‌مز. تورکیه هیچ برزمان ماندالر اساسنی قبول‌ایتمدی، و ، ذاتاً، آنك‌موجودیتی مجهولیدر. تورك اراضیسی حقنده دولتلر آراسنده منعقد ائتلافاتی بیوك ملت مجلسی حکومتی عقود ویا وثائق رسمیه عد ایده‌من . عثمانلی امپراطورلغنك اسکی بورجلرینی توزیع مناسبتیله تورکیه‌نك ماندالری تصدیق ایتدیکنه ذاهب اولمقده آغیر بر سوء تفهم حاصل اولور . تورك حکومتی ، دیون مذکوره‌نك توزیعنه ابتدار ایتمکله ساده‌جه سوریه، بین‌النهرین و سائر اراضیه اصابت ایدن حصه‌لری تعیین ایتمك آرزوسنده بولونمش و بوندن طولایی اراضیٔ مذکور اوزرنده هرهانکی بر ماندانك موجود ویا مشروع اولدیغنی تصدیقه کندیسنی مجبور عد ایتمه‌مشدر .

بعده عصمت پاشا بریتانیا هیئت‌مرخصه‌سنك استعمانه ایتدیکی دلائل عرقیه‌نك ضعفنی ارائه ایتدی. مذکور هیئت مرخصه‌نك ایلری سوردیکی ارقام قبول ایدلسه بیله ، عربلرك موصل ولایتی اهالیسنك آنجق ربعنی تشکیل ایتدکلری تظاهر ایدر . بر مملکته مالکیت ، مجموع اهالینك آنجق ربعنی تشکیل ایدن برعنصر عرقیه

۲۲ نومرولو ضبطنامه

۲۳ کانون ثانی ۱۹۲۳ جلسه‌سی (بعدالظهر)

جلسه ساعت ۱۸ده، اونی شاتوسنده، لورد کورزونك تحت ریاستنده آچیلدی.

حاضر بولنانلر:

موسیو چایلد، آمیرال بریستول، موسیو غروو (آمریقا دول متحده‌سی)؛ مارکی کورزون، اوف کدلستون، سیر هوراس رومبولد (بیوك بریتانیا)؛ موسیو بومپار (فرانسه)؛ موسیو وه‌نیزه‌لوس، موسیو قاقلامانوس (یونانستان)؛ مارکی غارونی، موسیو مونتانیا (ایتالیا)؛ بارون هایاشی، موسیو اوچیائی (ژاپونیا)؛ موسیو دیاماندی (رومانیا)؛ موسیو راقیچ (صرب ـ خروات ـ سلووه‌ن قرالنی)؛ عصمت پاشا، رضا نور بك (تورکیه).

کذلك جلسه ده حاضر بولنانلر:

موسیو دوایت، موسیو آموری، موسیو غله‌سپی (آمریقا دول متحده‌سی)؛ سیر ئه‌یر قروو، موسیو مالکین، موسیو رایان، موسیو کپتن پاوند، ر. ن.، قائمقام همیوود، موسیو نیقولسون، موسیو فوربس آدام، موسیو لی‌په‌ر، موسیو ماق فلور، بیکباشی یانغ، یوز باشی آشسله‌ی (بریتانیا ایمپراطورلغی)؛ ویس آمیرال لاقاز، موسیو فروماژو، موسیو ولاقروآ، موسیو لاپورت، موسیو بارژه‌تون، قائمقام قورتن، موسیو دوپه‌رسه‌ن، موسیو

بوقسه بر پترول مسئله‌سیمی عد ایتدیکی کندیسندن مصراً صورولدی. تورکلر ایچون هرشیدن اول وهرشیدن فوقنده اولهرق بر مسئلهٔ ارضیه‌نك موضوع بحث اولدیغی مطرداً جواب ویردی . مع‌مافیه ، لورد کورزونك دخی بالذات تصدیق ایتدیکی وجهله ، جهانك پترول ایشلرینه عطف ایتدیکی علاقه‌دن تجاهل ایدیله‌مز. بوخصوصد کی تورك نقطهٔ نظری ، بو خطه‌لر آنا وطنه عودت ایتدکدن صوکره ، آتیده پترول منابعندن جهانی محروم ایتمامك اولدیغی کبی استقباله‌ده اویله اولهجقدر . بو پترولردن جهانك مشروع بر صورتده استفاده ایتمسی ایچون ممکن اولان هرنوع تسهیلاتی بخش ایده‌جکنی تورکیه وعد ایدر. لورد کورزون حربدن مقدم ویرلدیکی مروی اولان امتیازاته ایما ایتدی . بو امتیازلرك قطعی و معتبر بر صفتی حائز اولوب اولمدیغی تعیین ایتمك مسئله‌سی حقوق نقطهٔ نظرندن تدقیقات مخصوصه‌یه موضوع تشکیل ایتمکدر . تورك هیئت مرخصه‌سی لوزانه مواصلتندن بری ، بعض زمره‌لرك کثرتلی طلب وتشبثه معروض قالدی. تورکیه موصلی تکرار اشغال ایتدکدن صوکره مذکور پتروللری ایشله‌تمك خصوصنده‌کی حقلرینی تصدیق ایدوب ایتیه‌جکنی اوکرنمك ایسته‌دیلر . موضوع بحث اولان غروپلرك اقتصادی و مالی استطاعتلرینه کسب اطلاع ایچون لوندره‌یه ، لورد کورزونك دوشوندیکی کبی اوچ دکل ، فقط ایکی متخصص کوندرمك مجبوریتی حس ایتدی. مملکتلرینك منابع ثروتندن شو ویا بو قسمنی ایشله‌تمك آرزوسنده بولنان بو کبی شرکتلرله ویا غروپلرله کوروشمك ایسته‌ملری غیرطبیعی عد اولنه‌ماز. تورك متخصصلری بریتانیا موزه‌سنی زیارت ایچون لوندره‌ده بولونمری فرصتندن استفاده ایتمکله بك شایان اعتراف اولان صنعت مراقته تبعیت ایتمشلردر .

لورد کورزونك موصل ولایتی حقنده رأی عامه مراجعت احتمالنی رد ایتمکده اصرار مخصوصله حرکت ایتدیکی عصمت پاشانك نظر دقتنی خاصةً جلب ایتدی . بو اصرارك سببنی ایضاح ایده‌میور ، زیرا بر مملکت اهالیسنك کیملر طرفندن و نه صورتله اداره ایدیله‌جکنی تعیین ایتمك خصوصنده برمعتاد استعمال اولنان بو اصولدر . بر ملتك ویا بر قومك مقدراتنی تعیین ایچون الك اساسلی و محق اصولك ، کاملاً حراولهرق وبوبابده فکرینی بیان ایتمك خصوصنده ، مربوط براقیلهرق طوغریدن طوغریه‌یه آنك رأیی صورمق اصولی اولدیغی شیمدیه قدر متفق علیه ایدی. امیر فیصلك انتخابی خصوصنده عراق اهالیسنك رأیی آلنمق ممکن عد اولدیغی بواهالینك فلان ویا فلان مملکته الحاقی ویاخود نه‌یولده اداره ایدلمك آرزوسنده بولوندیغی مسئله‌سی داها اساسلی اولدیغی حالده ، بو خصوصده اهالینك بیان رأی ایتمسنك غیر ممکن عد ایدلمسی قبول ایتمك حقیقةً مشکلدر . بو ماده‌ده نظر دقتی جالب و تفسیری غیر قابل بر تناقض واردر. رأی عام تدبیرینی رد ایتمك تورکیه‌یه قارشی التزام اولنان دعوانك ضعیف اولدیغنه الك مقنع دلیل تشکیل ایدر . بو طرز حرکت ، تورکیه‌نك حقوق خلافنه اولهرق حادث اولان مدعیاتك ، حقسز اولدیغنی اعتراف ایتمك ماهیتنده‌در ؛ موصلك تورکیه‌یه عائد اولدیغنه اعلا بردلیلدر .

موصل مسئله‌سی اهمیتنده‌کی مسئله‌یی جمعیت اقوامك حکملکنه تودیع ایتمك حقلی اولماز . فی‌الحقیقه ، تورکلر ایچون قازانلمسی ویا غائب ایدیلمسی موضوع بحث اولان شی ، مالکانهٔ ملتك بر پارچه‌سی دیمك ایکن ، بریتانیا حکومتی ایچون ، نهایت ، کندی اراضیسندن غیری براولکاده اجرا ایتدیکی مراقبه‌نك موقع مناقشه‌یه وضعنه مساعده ایتمکه معروض قالمقدن عبارتدر .

تفويض اولنمق ايجاب ايتديكنى ادعا ايتمك حقيقتاً مشكل اولور . كذلك عصمت پاشا ، لورد كورزونك صباح جلسه‌سنده واقع‌اولان ايضاحاتنده موجود وواقعه‌غيرمطابق بعض‌مهم موادى‌ارائه‌ايتمك‌دخى‌بك فائده‌لى اولمه‌جغى فكرنده‌در . لورد كورزون كورد مبعوثلرينك بيوك ملت مجلسنه انتخابلرينك منتظماً اجرا ايدلمش اولديغندن شبهه ايدركى اولدى. بوتون جهانه معلوم اولميدركه تورکيه بيوك ملت مجلسى تورك ملتنك، حقيقى وسريعتجه انتخاب ايدلمش وكيللرندن مركبدر . بالجمله تورکيه سكنه‌سى ، تورکلر كى كوردلر دخى ، عينى درجه‌ده منتخبدر ؛ انتخابكرده‌لرى بيوك ملت مجلسنده حقوق متساويه‌يه نائلدر ، بو صورتله‌ده مجلس مذكور ، برملتك صلاحيتدار ممثللرى طرفندن طوغريدن طوغرىيه اداره ايدلمسنك اك بارز مثالنى جهانه ارائه ايدر . موصل مبعوثلرى ، مع‌التأسف ، مجلس مذكورده نا موجوددر ؛ فقط بو غيبوبت يالكز اشغال اجنبى سببيله سربست اولەرق انتخابات اجراسى غيرممكن اولمسندن منبعثدر . بو مثال بردها اثبات ايدركه مسئله ، كوردلر بيوك ملت مجلسنده تمثيل ايدلمامش ماهيتنده اولمايوب تورکيه‌ده انتخاباتك صنيعى و منتظم بر صورتده اجرا اولوندیغنه دلالت ايدر . عصمت پاشا، لورد كورزونك سوق‌الجيشى ماهيتەكى اعتراضاتى خصوصنده حقسز اولەرق‌اصرار ايتديكنه ذاهبدر ؛ موصلده بولونملرينك بغدادك امنيتى‌تهديد ايده‌جكى طرزنده‌كى دليل، تورکلر عليهنه استعمال اولنه‌ماز ، زيرا بوغازلردن و استانبولدن اجنبى سفائن حربيه‌نك كچمسى تورکيه‌نك موجوديتى ايچون بر تهلكه تشكيل ايده‌ميه‌جكنى بالذات انكلتره ادعا ايتدى . عصمت پاشا ، استانبول ايچون هيچ بر تهلكه حس اولنمديغى حالده بغدادك امنيتى ايچون اظهار تلاش ايدلمسنه تعجب ايدييور .

عصمت پاشا بريتانيا عسكرلرى طرفندن موصلك اشغالى مسئله‌سنه كچەرك ، مسئله‌نك حقيقةً نه اولديغنى تعيين ايتمك الزم بولوندیغنى قناعتنده‌در . موندروس متاركه‌نامه‌سنك امضا ايدلديكى كون ، يعنى ٣٠ تشرين اول ١٩١٨ده ، موصل تورکلرك النده بولونيوردى. موندروس متاركه‌نامه‌سندن بحث ايتمسى آنى برقيمت حاضره‌يى حائز بر وثيقه ويا عهد عد ايتمسندن منبعث اولمايوب حركات عسكريه‌نك تعطيل ايدلديكى تاريخى ارائه ايتديكى ايچون او متاركه‌نامه‌يى ذكر ايتديكنى بو مناسبتله بيان ايتمك آرزوسنده‌در. موصل شهرى او تاريخدن صكره، بناءً عليه بلا حرب ، اشغال ايدلدى . لورد كورزون، متاركه خبرينك موصله ١ تشرين ثانى ١٩١٨ ده واصل اولديغنى وحكومتك مذكور آيك دردنده تخليه امرينى ويرديكنى بيان ايتدى ؛ بوكيفيت دخى شهرك بلاحرب اشغال ايدلديكنى اثبات ايدر ؛ تورك عساكرى قوت استعمالندن و مملكتى مدافعه‌دن اجتناب ايتمك ايچون متمادياً اوامر و تعليمات آلمقده ايكن ، بريتانيا قوماندانى متاركه‌دن تجاهلده اصرار ايله عساكرينى ايلريله‌تمك ايچون وضعيتدن استفاده ايدييوردى . هر نه حال ايسه ، بو خطه‌نك عقد متاركه‌دن مؤخر اولەرق اشغالى حقوقاً مدافعه‌سز بر اولكايى اشغال ايتمك ماهيتنده عد ايدلميدر .

عصمت پاشا پترول مسئله‌سى حقنده مختصراً افادهٔ مرام كيفيتى دخى كنديسنه عائد بولوندیغى قناعتنده‌در. تورکلر، دائما موصلى مملكتلرينك برجزؤ متممى ، مادر وطنك بر پارچه‌سى عد ايتمشلردر. كرك رسمى رجال سياسيه ، كرك منافع خصوصيه ممثللريله عصمت پاشانك دها ايلك مكالمه‌ده، موصل مسئله‌سنى بر مسئلهٔ ارضيه‌سى

وقتیه بر بترول مسئله‌سی حل ایتدیکی کندیسندن مصرأ صورولدی. تورکلر ایچون هرشیدن اول وهم ایدیه اوقوندی بر مسئله ارضیه‌نك موضوع بحث اولدیغی مطرحاً جواب ویردی. موصل ولایتی اوزرینده دعوی‌نك تصدیق ایتدیکی وحیله، حیاتك بترول اینتریسه خطر ایتدیکی علاقه‌دن تحمل ایده‌مه‌جکی تورك قطعهٔ نظری، و حتی‌ذاتاً وطنه عودت ایتدکدن صوکره، آنجیه بترول مناقصه‌سندن حصه‌دار اجنبیلك اولدیغی کی استفاده‌ده اولیه اولمه‌جغنی بیان ایتدی. بو بترولردن حیاتك مشروع بر صورده استفاده ایدیله‌جکی اولان امیدلرلو تسهیلاتی تحتراینه‌جکی تورکیه وعد ایدر. لورد کورزون حرکتدن مقدم وزیر اولان مروی اولان امتیازاته اشاره ایتدی. بو امتیازلرك قسمی و مغایر بر صورتی حائز اولوب اولدیغی کی بو امتیازات مسئله‌سی حقوق قطعهٔ نظردن تدقیقات مخصوصیه موضوع تشکیل ایتمه‌لیدر. تورك هیئت مرحصه‌سی لورد واسطه‌سیله وزیر، بعض زعمادلرك کندیلری طلب ونتیجه مرفوض قالدی. تورکیه موصل تکرار اشغال ایتدکدن صوکره مذکور بترولری اینتریسه‌لك خصوصندکی حقلری تصدیق ایدوب ایچه‌جکی اوکرمك ایستدیکی موضوع بحث اولان مرویلرك اقتصادی و مالی استطاعتلریه کسب اطلاع ایچون لوهدریه و لورد کورزون‌دن دوشونمك اوچ دکل، فقط ایکی متخصص کوندرمك مخصوصی حس ایتدی. مجلسلریك تاتیل نوعندن شو وبا بو فصلی اینتهاك آرزوسنده بولنان بو کی شرکتلرله وبا مرویلرله کوروشمك ایستمه‌لری عدم اولدیغی بیان ایتدی. تورك متخصصلری بریتانیا مورخینی زیارت ایچون لوهدرمده بولونمری فرصتدن استفاده ایده‌جك شکلده اعزای اولان صمت مرافقه تحیت ایتمشلردر.

لورد کورزونك موصل ولایتی حقنده رأی عامه مراجعت احتمالی رد ایتمکده اصرار مخصوصله حرکت ایتدیکی مصمت بالمشافه نظر دقتی جلب ایتدی. بو اصرارك سببی ایضاح ایدیلمیور، زیرا بو مجلسك اهالیسك کیملر طرفندن و نه صورتله اداره ایدیلدیکی تعیین ایچون مخصوصدن زیاده استعمال اولنان بو اصولدر. بو مثلك وبا بر قومك مقدراتی تعیین ایچون الك اساسلی و حق اصولك، کاملاً حراولدیغی و بونده فکرینی بیان ایتمك مخصوصدن بریتانیا طوغریدن طوغریه آنك رأی صورتی اصولی اولدیغی شبه‌سیزیه قدر متفق علیه ایدی. امیر فیصلك اتباعی مخصوصدن عراق اهالیسك رأی آلمق ممکن اولدیغی و اهالیسك فلان وبا فلان مجلسك اخلاق وباخود نه‌وله‌داره ایتدیك آرزوسنده بولوندیغی مسئله‌سی دائما سویلدیکی اولدیغی حالده، بو خصوصدن اهالیسك بیان رأی ایتمسك غیر ممکن عدایدلمسی قبول ایتمك حقیقةً مشکلدر. بو عادتده نظر دقتی جلب و تعبیری غیر قابل رد شخص واردوده رأی عام تدقیری رد ایتمك تورکیه‌نك حرکتی اولان دعوانك صحت اولدیغه الك قطع دلیل تشکیل ایدر. بو طرز حرکت، تورکیه‌نك حقوق حاضره و مستقبله حادث اولان مدعیاتك، حتی اولدیغی اعتراف ایتمك مجبوریتندهدر؟ موصلك تورکیه‌نك قلبی اولدیغی بردلیدر.

موصل مسئله‌سی اهمیتدهکی مسئله‌یی حسب الموافق حکملکله توفیق ایتمك حتی مجلس [illegible] تورکلر ایچون قارالمسی وبا قاتب ایدلمسی موضوع بحث اولان شی، دائماً حتی [illegible] بریتانیا حکومتی ایچون، نهایت، کندی اراضیسندن غیری براولکده اجرا [illegible] وسیله مساعده ایتمکه مفروض قالمش عادتدر.

تفویض اولنمق ایجاب ایتدیکنی ادعا ایتمك حقیقتاً مشکل اولور . کذلك عصمت پاشا ، لورد کورزونك صباح جلسه‌سنده واقع اولان ایضاحاتنده موجود وواقعه غیرمطابق بعض مهم موادی ارائه ایتمك دخی پك فائده‌لی اوله‌جغی فکرنده‌در . لورد کورزون کورد مبعوثلرینك بیوك ملت مجلسنه انتخابلرینك منتظماً اجرا ایدلمش اولدیغندن شبهه ایدرکی اولدی . بوتون جهانه معلوم اولملیدرکه تورکیه بیوك ملت مجلسی تورك ملتنك ، حقیقی وسربستجه انتخاب ایدلمش وکیللرندن مرکبدر . بالجمله تورکیه سکنه‌سی ، تورکلر کبی کوردلر دخی ، عینی درجه‌ده منتخبدر ؛ انتخابکرده‌لری بیوك ملت مجلسنده حقوق متساویه‌یه نائلدر ، بو صورتله‌ده مجلس مذکور ، برملتك صلاحیتدار ممثللری طرفندن طوغریدن طوغری‌یه اداره ایدلمسنك اك بارز مثالنی جهانه ارائه ایدر . موصل مبعوثلری ، مع‌التأسف ، مجلس مذکورده نا موجوددر ؛ فقط بو غیبوبت یالکز اشغال اجنبی سببیله سربست اوله‌رق انتخابات اجراسی غیرممکن اولمسندن منبعثدر . بو مثال بردها اثبات ایدرکه مسئله ، کوردلر بیوك ملت مجلسنده تمثیل ایدلمامش ماهیتنده اولمایوب تورکیه‌ده انتخاباتك صمیمی و منتظم بر صورتده اجرا اولوندیغنه دلالت ایدر . عصمت پاشا ، لورد کورزونك سوق‌الجیشی ماهیتده‌کی اعتراضاتی خصوصنده حقسز اوله‌رق اصرار ایتدیکنه داهیدر ؛ موصلده بولونملرینك بغدادك امنیتی تهدید ایده‌جکی طرزنده‌کی دلیل ، تورکلر علیهنه استعمال اولنه‌مار ، زیرا بوغازلردن و استانبولدن اجنبی سفائن حربیه‌نك کچمسی تورکیه‌نك موجودیتی ایچون بر تهلکه تشکیل ایده‌میه‌جکی بالذات انکلتره ادعا ایتدی . عصمت پاشا ، استانبول ایچون هیچ بر تهلکه حس اولنمدیغی حالده بغدادك امنیتی ایچون اظهار تلاش ایدلمسنه تعجب ایدییور .

عصمت پاشا بریتانیا عسکرلری طرفندن موصلك اشغالی مسئله‌سنه کچه‌رك ، مسئله‌نك حقیقةً نه اولدیغنی تعیین ایتمك لازم بولوندیغی قناعتنده‌در . موندروس متارکه‌نامه‌سنك امضا ایدلدیکی کون ، یعنی ۳۰ تشرین اول ۱۹۱۸ده ، موصل تورکلرك الده بولونیوردی . موندروس متارکه‌نامه‌سندن بحث ایتمسی آنی بر قیمت حاضره‌یی حائز بر وثیقه ویا عهد عد ایتمسندن منبعث اولمایوب حرکات عسکریه‌نك تعطیل ایدلدیکی تاریخی ارائه ایتدیکی ایچون او متارکه‌نامه‌یی ذکر ایتدیکنی بو مناسبتله بیان ایتمك آرزوسنده‌در . موصل شهری او تاریخدن صکره ، بناءً علیه بلا حرب ، اشغال ایدلدی . لورد کورزون ، متارکه خبرینك موصله ۱ تشرین ثانی ۱۹۱۸ ده واصل اولدیغی وحکومتك مذکور آیك دردنده تخلیه امرینی ویردیکنی بیان ایتدی ؛ بو کیفیت دخی شهرك بلاحرب اشغال ایدلدیکنی اثبات ایدر ؛ تورك عساکری قوت استعمالدن و مملکتی مدافعه‌دن اجتناب ایتمك ایچون متمادیاً اوامر و تعلیمات آلمقده ایکن ، بریتانیا قوماندانی متارکه‌دن تجاهلده اصرار ایله عساکرینی ایلریله‌تمك ایچون وضعیتدن استفاده ایدییوردی . هر نه حال ایسه ، بو خطه‌نك عقد متارکه‌دن مؤخر اوله‌رق اشغالی حقوقاً مدافعه‌سز بر اولکایی اشغال ایتمك ماهیتنده عد ایدلملیدر .

عصمت پاشا پترول مسئله‌سی حقنده مختصراً افادهٔ مرام کیفیتی دخی کندیسنه عائد بولوندیغی قناعتنده‌در . تورکلر ، دائما موصل مملکتلرینك برجزؤ متمم ، مادر وطنك بر پارچه‌سی عد ایتمشلردر . کرك رسمی رجال سیاسیه ، کرك منافع خصوصیه ممثللریله عصمت پاشانك دها ایلك مکالمه‌ده ، موصل مسئله‌سنی بر مسئلهٔ ارضیه‌می

سؤال ایتدی . فقط تورکیه‌نك ادعاسی نه‌در ؟ بوادعا مجموع اهالینك آنجق اون‌ایکیده برینی تشکیل ایدن تورکلره ولایتك اعاده‌سی کیفیتیدر . عصمت پاشا تورکلره متعلق اولمق اوزره اهالینك داها کوچوك برقسمنه استفاده تأمین ایدیور، فقط مسئله عربلره تعلق ایدرسه ، آنلرك داها کثیر اولمری شایان اهمیت عد ایدلیور : تورك هیت مرخصه‌سی آنلری نظر دقته آلمق ایسته‌میور .

عصمت پاشا مؤخراً آنقره پارلمنتوسنده‌کی کورد ممثللردن بحث ایتدی . معمافیه ، بونقطه حقنده بوصباح کندیسنه ایراد ایتدیکم سؤاللره جواب ویرمه‌دی . بوممثللرك نصل انتخاب ایدلدیکنی ، آنلر ایچون قاچ منتخبك رأی ویردیکنی ، وبوممثللرك نره‌دن کلدیکنی کندیسندن سؤال‌ایتدم . بونقطه‌لر حقنده هیچ‌برجواب ویرمه‌دی ؛ فقط موصل ولایتنك آنقره‌ده تورك ممثللری اولمادیغنی ، بناءً علیه شمدی ، کوردستانك مشغول اولدیغمز بوقسمنك هیچ برممثلی بولونمدیغنی تصدیق ایتدی . معمافیه ، موصل ولایتی اهالیسنك افکارینه آنقره‌ده‌کی کورد ممثللر واسطه‌سیله تماماً مطلع اولدیغنی بوصباح سویلشدی . بوکا بناءً خاصةً بوافاده حقنده توقفه محل یوقدر .

شیمدی ، عصمت پاشا طرفندن اتخاذ اولنان وضعیت‌نهائیه‌یی تدقیق ایده‌جکم. عصمت پاشا رأی عام طریقیله بررئیس حکومت ویا برملك انتخاب اولنه‌بیله‌جکنه مبنی، عینی اصول ایله بر مملکت مقدراتنی تعیین ایتمك ممکن اولمه‌جغنی کیفیتله استناد ایده‌رك ، موصل مسئله‌سنك‌ده رأی عام اصولیله حل ایدلمسی لازم کلمه‌جکی ماده‌سنی قوتله مدافعه ایتدی. موضوع بحث اولان مسئله‌نك بو اولمدیغنی مشارالیه درخاطرایتدیرمکی مناسب کوردیورم. مسئله ، موصلك مقدرات نهائیه‌سی نه اولمه‌جغنی بیلمك دکل ، فقط تورك اولکالریله مانداید تابع بر اولکا اولان عراق عرب اولکاسی آره‌سنده خط‌حدودك کذرکاهی نه‌صورتله تعیین‌ایدیله‌جکنی بیلمکدر؛ بو، کاملاً آیری‌بر مدعادر، وکافهٔ مسائل میانده رأی‌عام ایله حلی اك آز مناسب اولان برمدعادر. رأی‌عامله خصوصنده کندیمی عصمت پاشادن پك چوق زیاده تجربه‌صاحبی عد ایتمکه حقم واردر. حربدن بری، تعیین حدوده متعلق رأی‌عاملرله چوق مشغول اولدم و دیکر بر رأی‌عامله بوندن صوکره اشتغال ایتمکه قرار ویردم .

حدود تعیینه تشبث ایچون رأی‌عام اصولی مصیبتلی و مشئومدر : بونك هانکی اسبابدن منبعث اولدیغنی قومیسیونه سویلیه‌جکم . اولا کیملرك رأی ویره‌جکی ، آنلرك سنی نه اولمه‌جغنی ، مملکنده اقامت ماده‌سنده نه شرائط و نه مدت آرانه‌جغنی تقرر ایتمك ایجاب ایدر . عصمت پاشانك سویله‌دیکی وجهله ، موصل ولایتی اهالیسنك بیوك بر قسمی کوچه‌در : تپه‌لردن اووالره طوغری و متقابلاً و منادی بر صورتده تبدیل موقع ایدرلر ، بعضاًده ایرانه کیدرلر . بو اهالی میانده ، رأی ویره‌جك کیملردر و هانکی اساسه کوره انتخاب اولنه‌جقلردر ؟ رأی‌اعطاسی اثناسنده آسایشی محافظه‌یه کیملك مأمور ایدیله‌جکنه قراروبرملك مقتضیدر. حربدن بری واقع اولان بالجمله رأی‌عاملرده ، سکوتی محافظه ، سکنه‌نك مضاربه‌سنی منع ایچون بر اردو بولوندیرلمسی لزومی تظاهر ایتدی . هانکی اردو کوردستانده آسایشی محافظه‌یه کلیر ؟ بو نه تورك اردوسی ، نه‌ده بریتانیا اردوسی اولمه‌یلیر ، زیرا تورکیه ایله انکلتره مسئله‌ده علاقه‌دارلردر . بو رأی‌عام اثناسنده محافظهٔ انتظام ایچون بر اردو کوندرمکه متمایل بوصالونده کیمسه وارمیدر ؟ بونی قبول ایده‌جك پك مجنون اولمیدر .

بیوك ملت مجلسی حکومتی هیئت مرخصه‌سی ، وطنك اجزای متممه‌سندن اولان موصل ولایتی‌کی بیوك برخطه‌نك مقدراتنی و مذکور اولکا اهالیسیله منابعنك آتیسنی حکم قرارینه تابع طوتمه‌ماز . تورك حکومتی مدعاسنك قیمتلی و حقلی اولدیغنه قائعدر . موصلك توركیه‌یه اعاده‌سنه معطوف بولونان نقطهٔ نظرینی محافظه ایدر .

لورد کورزون بروجه‌آتی افاده‌ده بولوندی :

شمدی استماع ایتدیکمز ایضاحاته درحال جواب ویره‌جکم .

عصمت پاشا اولاموصل مسئله‌سنده کندیسیله بم‌آرامزده طوغریدن طوغریه برائتلاف عقد اولنه‌مدیغندن طولایی بیان تأسف ایتدی . ایشته یکدیکریمزی اقناعه موفق اولهمدیغمز ایچوندر که مسئله بوکون قومیسیونه تودیع اولونیور .

عصمت پاشانك ملاحظاتنك برنجی قسمی ، بو صباحکی ایضاحاتمك بعض نقطه‌سنه اعتراضه حصر ایدلدی . مباحثه‌یی یکیدن آچمق ایسته‌میورم ، فقط اوچ درت نقطه واردرکه آنلرحقنده قیصه‌جه بیان مطالعه‌ایتمکلکمه مساعده ایتمنی قومیسیوندن طلب ایدیورم .

اولا ، عصمت پاشا بوصباح سویلش اولدیغنی ، یعنی‌تورك حکومتنك هرهانکی براولکا ایچون بخش‌اولنان برماندایی نظر دقته آلهمیه‌جغنی ، وهیچ برزمان هرهانکی بر ماندانك اساسنی قبول ویا موجودیتنی تصدیق ایتمدیکنی تکرار ایتدی : فقط بوطوغری دکلدر . تورك حکومتنك ماندانك هم‌اساسنی وهم‌موجودیتنی قطعی صورتده قبول ایتدیکنی مثبت برمثال ارائه ایده‌بیلیرم . موسیو بوپارك بوصباح سویله‌دیکی وجهله ، آسیاده سوریه ایله توركیه آراسنده حدود ، بروقت ، فرانسه حکومتنك برمثلیه آنقره حکومتی آراسنده عقد اولنان برائتلاف مخصوصله تثبیت اولوندی . عجبا بوحال ، ماندا آللنده‌کی براولکانك واقعاً تصدیقی دیمك دکلیدر ؟ فرانسه الیوم سوریه‌ده ناصل بولنیور ؟

عراق ایله فلسطین ماندانسی بیوك بریتانیایه تفویض ایدن عینی دولتلر طرفندن سان‌ره‌موده کندیسنه تفویض اولنان برماندایه توفیقاً فرانسه‌نك اوراده بولندیغنی موسیو بوپار تصدیق ایدر .

فرانسه‌یه تفویض اولنان ماندا ، مؤخراً جمعیت اقوام طرفندن تأسیس وتعیین ایدلدی . دیمك که توركیه فرانسه‌یه ویریلان مانداپی تصدیق ایتدی ؟ فرانسه ایله توركیه آره‌سنده عقد اولنان ائتلافك متننده، فرانسه‌نك سوریه اوزرنده‌کی ماندانسنك تصدیق ایدلدیکی کیفیتی موجوددر .

ثانیاً ، عصمت پاشا عربلرك موصل ولایتی اهالیسنك یالکز بربعنی تشکیل ایتدکلرینی بیان ایدرك بوربع اهالینك مذکور اولکا هیئت مجموعه‌سی مقدراتنی تعیین ایده‌بیله‌جکی خصوصنك ناصل ادعا اولنه‌بیله‌جکنی

سؤال ایندی . عصمت توركك اردوسی مدور ، واده هجوم و اهانت آلتی اولایکیده برنی تشکیل ایدن توركلره ولایتك امنیتی کیمندر . عصمت پاشا توركلره متعلق اولمق اوزره اهالیك واها کوچوك برقسمنه استناده تأمین ایدیورم ، فقط مسئله هرطرفه تعلق ایدرسه ، آنلرك دها کثیر اولمقری شایان اهمیت عد ایدیور : توركك هیچ برحصه‌سی آنلری مظر دقته آلمق ایستمیور .

عصمت پاشا مؤخراً آخره پارلمنتوسه‌ك کورد نمثلرینی محت ایندی . مع‌مافیه ، وقتیله حضره وصاح کیمسنه ایراد ایتمدیکی سؤالره جواب ویرمدی . وتمثلرك فصل انتخاب ایدلدیکی ، آنلر ایچون فاجع متحمل رأی ویردیکی ، ووتمثلرك رهین کلدیکی کیمسدن سؤال ایتدم . وقتیله حضره هیچ جواب ویرمدی ! فقط موصل ولایتك آخرده توركك تمثلری اولمادیغی ، بناءً علیه شمدی ، کوردستانك منقول اولدیغنی وقصمك هیچ رنگی وقوعیی تصدیق ایندی . مع‌مافیه ، موصل ولایی اهالیسنك افکارینه آخرده‌کی کورد تمثلر واسطه‌سیله تماماً مطلع اولدیغی وصاح سویلمدی . وکا سابقاً حاصل واقعده حضره توضیحات ویرمدی .

شمدی ، عصمت پاشا طرفدن اتحاد اولنان وسیب جانبدن تدقیق ایدیلمکده . عصمت پاشا رأی عام طرفنه رئیس حکومت وبا رمقات انتخاب اولنه‌یله‌جکه میی ، یوخسه اصول ایله بر مملکت مقدراتی تعیین ایتمك ممکن اولدیغی کیمسه استناد ایدیرلا ، موصل مسئله‌سنده رأی عام اصولیله حل ایدلمسی لازم کلدیکی مادامکه قوته مداخله ایتدی . موضوع بحث اولان مسئله‌نك نه اولدیغی متبادرالیه درحاطر ایدیرمکی مناسب کوردیم . مسئله ، موصلك مقدرات جانبیسی ، یعنی اولهجه بلدیك دکل ، فقط توركك اولکلرینه مادام تابع بر اولکا اولان عراق عرب اولکاسی آرمسنده حدود تحدیدی کبی حکومتك تعیین ایدیله‌جکی بیلمکدر؟ وه کاملاً آیری بر مقدار ، وکافه مسائل مماسه رأی عام ایله حل الی آخر مماس اولان بر مقدار . رأی عامك حصوصنده کدیی عصمت پاشانك پك چوق زیاده فکر وهاجسی عد ایتمك لازم واردر . حرمدن بری ، تعیین حدوده متعلق رأی عمومیه چوق منقول اولدیغی وبکر بر رأی عمومیه دوندی صورتده اشتغال ایتمك قرار ویردم .

حدود تعیینه تعلق ایچون رأی عام اصولی تحقیق ، منظور : اولجه حکم اساسی محت اولدیغی توضیحیه سویله‌یه‌جکم . اولا کیمارك رأی ویره‌جك ، آنلرك سنی ، اولهجه ، مملکتده اقامت مادیه‌سنه ، شرائط دیگره عائد آراءنی نظر اعتبار ایدر . عصمت پاشانك سویله‌دیکی وجهله ، موصل ولایی اهالیسنك چوك بر قسمی کوچمدر : بناءعلیه اولجه بو قسمك خصوصی وشخصی حالاتی ، وبعدی بر صورتده تحلیل موقع ایدرلر ، مقصادره ایراد کدرلر . واصلی مماسه ، رأی ویرمه‌یه کیمدیر ، وهانکی اساسه کوره اعطا اولنه‌جقدر ، رأی اعطاسی آسانسه آسانی محافظه کیملرمأمور ایدیله‌جکه قرار ویرملی مقصدیر . حرمدن بری واقع اولان مباحثه رأی عمومیه ، سکونی محافظه ، سکه‌نك مصادره‌سی مع الجنس بر اردو تولید ایتمسی نزدی تصاعد ایتمدی . هانکی اردو کوردستانده آسایشی محافظه ایدر ؟ بو سؤال اردوسی ، فقط وجدانیا اردوسی اولمیه‌جق ، ویرا توركیه ایله انکلره مساعده ملاحظه‌دار . بو رأی عام آسایشی محافظه استغنا ایچون بر اردو کوهرمکه متمایل وصاحبه کیمسه واریمدر ، بونی قبول ایدیرملی بك محزون اولاجغم .

بیوك ملت مجلسی حکومتی هیئت مرخصه‌سی ، وطنك اجرای متممه‌سندن اولان موصل ولایتی کبی بیوك برخطه‌نك مقدراتی و مذکور اولکا اهالیسیله منابعنك آتیسنی حکم قرارینه تابع طوته‌ماز . تورك حکومتی مدعاسنك قیمتلی و حقلی اولدیغنه قانعدر . موصلك تورکیه‌یه افاده‌سنه معطوف بولونان نقطهٔ نظرینی محافظه ایدر .

لورد کورزون بروجه آتی افاده‌ده بولوندی :

شمدی استماع ایتدیکمز ایضاحاته درحال جواب ویره‌جکم .

عصمت پاشا اولا موصل مسئله‌سنده کندیسیله بم آرامزده طوغریدن طوغری‌یه برائتلاف عقد اولنه‌مدیغندن طولایی بیان تأسف ایتدی . ایشته یکدیکریمزی اقناعه موفق اوله‌مدیغمز ایچوندرکه مسئله بوکون قومیسیونه تودیع اولونیور .

عصمت پاشانك ملاحظاتنك برنجی قسمی ، بو صباحکی ایضاحاتمك بعض نقطه‌سنه اعتراضه حصر ایدلدی . مباحثه‌یی یکیدن آچمق ایسته‌میورم ، فقط اوچ درت نقطه واردرکه آنلرحقنده قیصه‌جه بیان مطالعه ایتمکلکمه مساعده ایتمسی قومیسیوندن طلب ایدیورم .

اولا ، عصمت پاشا بوصباح سویلمش اولدیغی ، یعنی تورك حکومتنك هرهانکی براولکا ایچون بخش اولنان برماندایی نظر دقته آله‌میه‌جغنی ، وهیچ برزمان هرهانکی برماندانك اساسنی قبول ویا موجودیتنی تصدیق ایتمدیکنی تکرار ایتدی : فقط بوطوغری دکلدر . تورك حکومتنك ماندانك هم اساسنی وهم موجودیتنی قطعی صورتده قبول ایتدیکنی مثبت برمثال ارائه ایده‌بیلیرم . موسیو بومبارك بوصباح سویله‌دیکی وجهله ، آسیاده سوریه ایله تورکیه آراسنده حدود ، بروقت ، فرانسه حکومتنك برممثلیله آنقره حکومتی آراسنده عقد اولنان برائتلاف مخصوصه تثبیت اولوندی . عجبا بوحال ، ماندا آلتنده‌کی براولکانك واضحاً تصدیقی دیمك دکلیدر ؟ فرانسه الیوم سوریه‌ده ناصل بولنیور ؟

عراق ایله فلسطین ماندالری بیوك بریتانیایه تفویض ایدن عینی دولتلر طرفندن سان‌ره‌موده کندیسنه تفویض اولنان برماندایه توفیقاً فرانسه‌نك اوراده بولندیغی موسیو بومبار تصدیق ایدر .

فرانسه‌یه تفویض اولنان ماندا ، مؤخراً جمعیت اقوام طرفندن تأسیس وتعیین ایدلدی . دیمك که تورکیه فرانسه‌یه ویریلان ماندایی تصدیق ایتدی ؛ فرانسه ایله تورکیه آره‌سنده عقد اولنان ائتلافك متننده ، فرانسه‌نك سوریه اوزرنده‌کی ماندالرینك تصدیق ایدلدیکی کیفیتی موجوددر .

ثانیاً ، عصمت پاشا عربلرك موصل ولایتی اهالیسنك بالکز بربعی تشکیل ایتدکلرینی بیان ایدرك بوربع اهالینك مذکور اولکا هیئت مجموعه‌سی مقدراتنی تعیین ایده‌بیله‌جکی خصوصنك ناصل ادعا اولنه‌بیله‌جکنی

سؤال ایتدی . عضو تورکیه‌نك اداره‌سی هدر ، واده مجموع اعضاسنه آنجق اونایکیده برق تشکیل ایدن تورکلره ولایتك اعطاسی کیمندر . عصمت پاشا تورکلره منطق اولق اوزره اعضاسنك داها کوچوك برقسمه استفاده تأمین ایدوب ، عضو مسئله حربیه تعلق ایدرسه ، آنجق داها کثیر اولدقری شایان اهمیت عد ایدیلیور : تورك هیئت مرجعه‌سی آنلری نظر دقته آلمق ایستیور .

عصمت پاشا مؤخراً آخره پارلمنتوسه‌ك کورد نظرینی تحت ایتدی . مع‌مافیه ، وضعیه حضور وصاح کیمسه‌نك ایراد ایتدیکی سؤالره جواب ویرمه‌دی . وتنظرك تفصیل اعضاسنك ایدیکنی ، آنلر ایچون هیچ متحمل رأی ویردیکنی ، وتنظرك رهبری کیدیکنی کیمسه‌دن سؤال ایتدم . وضعیه‌لر جواب ویرمه‌دی ؟ عضو موصل ولایتك آخره‌ده تورك تنظری اولدیغنی ، بناءً علیه شمدی ، کوردستانك مشمول اولدیغنی وضعیتك هیچ وقتی تورکلرك اولمدیغنی تصدیق ایتدی . مع‌مافیه ، موصل ولایتی اعضاسنك اکثریته آخره‌ده‌کی کورد نظری واسطه‌سیله تماماً مطیع اولدیغنی وصاح سویلمشدی . وکاتاً خاصةً واقعه حضور توضیحه محل یوقدر .

شمدی ، عصمت پاشا طرفندن اتحاد اولنان وسیب بیانیی تدقیق ایده‌جکم . عصمت پاشا رأی عام طرفنه ورئیس حکومت وبا وزرانك انتخاب اولنه‌جقنه دیر ، عین اصول ایله ر تمالك متحده‌نك رأی عمومی کیمنك استناد ایدرك ، موصل مسئله‌سنده رأی عام اصولیله حل ایدلمسی لازم کلدیکی حاده‌سی طرفنه مدافعه ایتدی . موضوع بحث اولان مسئله‌نك و اولدیغی مقاماتك درحال ایدرمکی مناسب کورمیورم . مسئله ، موصلك متحدات بیانیی ده اولدیغی بیانك دکل ، عضو تورك اولنلرك یاخود اولنلرك یاخود اولنلرك اولان عراق عرب اولکاسی آرمسنده حدودك کدرکاتی معروف تعیین ایدیلمکی بیانکدر؟ بو ، کاملاً آیری بر مقدار ، وکافهٔ مسائل مباحثه رأی عام ایله حل اك آز مناسب اولان بر مقدار . رأی عامك خصوصنده کیمی عصمت پاشانین بك چوق زیاده تحریرماتی عد اولمق لازم واردر . هرهنی بر ، تعیین حدوده متعلق رأی عمومیه چوق مشمول اولدیغی و دیکر بر رأی عمومیه وهنی صوکره اشتمال ایدمکی قرار ویردم .

حدود تعیینه تعلق ایچون رأی عام اصول عملیه و مقننه‌در : بونك عملی اساسلری مختلف قومیسیونه سویلیه‌جکم . اولا کیدرك رأی ویرمه‌جکی ، آنجق سنی ، اولدیغی ، تمالکنده اقامت عادته‌سنه شرائط و مدت آرامه‌سی تقرر ایتمك لازم ایدر . عصمت پاشانك سویله‌دیکی وجهله ، موصل ولایی اعضاسنك بیولك بر قسمی کوچمه‌در : تبعه‌لرینی اوراده طوتمق و مثلاً ، عیادی بر صورتده تشغیل موقع ایدرلر ، قصداً ایراد کیدرلر . بو اعمال عاسنده ، رأی ویرمه‌نك کیدمه‌دیکی و تمالکی اساسه کوره انتخاب اولنه‌جقلردن ، رأی اعطاسی آسانجه تحدیده کیملرك اولدیغنی ایده‌جکم . هرهنی بر رأی واقع اولان ماحیه رأی عمومیه ، سکونی تحدیده ، سکه‌نك مصارفی مع الجمله بر اردو دولت دلسی لزومی تظاهر ایتدی . عسکری اردو کوردستانده آسایشی تحدیده قلم ، و بو دولت اردوسی ، همه دولتلر اردوسی اولدیغندن ، ویرا تورکیه‌نك انکاره مسئوده طلاقتدارلر . بو رأی عام آنجق تحدید انتخاب اعضاسنه دیر ، بر اردو کوندرمکی تعیین و صاوشدیرمه کیمنه وارمدر ، بونی قبول ایده‌جك بك چوق اولدیغنی بر اردو کوندرمکی تعیین و صاوشدیرمه کیمنه وارمدر ، بونی قبول ایده‌جك بك چوق اولدیغنی

بیوك ملت مجلسی حکومتی هیئت مرخصه‌سی ، وطنك اجرای متممه‌سندن اولان موصل ولایی کی بیوك
رخصه‌لك مقدراتی و مذکور اولکا اهالیسیله مابینك آتیسنی حکم قراریه تابع طوتماز . تورك حکومتی
مدعاسنك قبولی و حقل اولدیغنه قانعدر . موصلك تورکیه اداریسنه معطوف اولمان نقطهٔ نظری
محافظه ایدر .

لورد کورزون روحه‌آتی افاده‌ده اولدی :

شمدی استماع ایتدیکمز ایضاحاته درحال جواب ویره‌جکم .

عصمت پاشا اولاموصل مسئله‌سنده کندیسیله نم‌آرامزده طوتولدیغی طوطرقیه برائتلاف عقد اولهمدیغندن
طولایی بیان تأسف ایتدی . اینه بکدیکریمزی افاده موفق اولهمدیغمز ایچوندر که مسئله بوکون قوطیسونه
توضیع اولونیور .

عصمت پاشانك ملاحظاتنك برنجی قسمی ، یعنی صاحبی ایضاحاتك عدم ضمنده اعتراضه حصر ایدلدی .
صاحبی پکیدن آجیق ایسته‌یورم ، ضبط اوچ دفعه وارد کی آنلرحقنده قیصه‌جه بیان مطالعه‌ایتکلکمه
مساعده ایتمسی قونیسیوندن طلب ایدیورم .

اولا ، عصمت پاشا وصاح سوئلش اولدیغی ، یعنی تورك حکومتك هرهانکی براولکا ایچون مختص اولان
رمادایی نظر دقته آلمه‌مغه حق ، وهیچ زمان هرهانکی بر مادهٔ اساسی قبول ویا موجودینی تصدیق
ایتدیکی تکرار ایتدی : ضبط بوطوطرفی دکلدر . تورك حکومتك مادهٔ اساسی وهم موجودینی قطعی
صورتده قبول ایتدیکی مدت زمان اراءٔ ایده‌بیلیرم . موسیو وبارك وصاح سویله‌دیکی وجهله ، آتیاده
سوریه ایله تورکیه آراسنده حدود ، بروقت ، فرانسه حکومتك برطرفدن آخرحکومتی آراسنده عقد اولان
برائتلاف مخصوصه تثبیت اولونمدی . عیناً وحال ، مادهٔ آتیه‌دکی براولکانك واقعاً تصدیق ویا دکلیدر ؟
فرانسه الیوم سوریه‌ده حاصل اولیور ؟

عراق ایله فلسطین مادهٔ اساسی بیوك برتاباه خویش ایدن عین دولتلر طرفندن سانکسیونه کندیسنه
خویش اولان رمادایه توفیقاً فرانسه‌لك اوراده ولدیغی موسیو وبار تصدیق ایدر .

فرانسه‌یه خویش اولان مادهٔ ، مؤخراً جمعیت اقوام طرفندن تأسیس وتعیین ایدلدی . ویله‌که تورکیه
فرانسه‌یه ویرلان مادهٔ تصدیق ایتدی ؟ فرانسه ایله تورکیه آراسنده عقد اولان ائتلافك متممه‌سی فرانسه‌لك
سوریه اوزرده‌کی مادهٔ اساسك تصدیق ایدلدیکی کیمین موجوددر .

ثانیاً ، عصمت پاشا حضرتلرك موصل ولایی احاطه‌ایتمك فکری برنجی تشکیل ایتدکلریی بیان ایدرك بوربع
اهالیسك مذکور اولکا هیئت مجموعه‌سی مقدراتی تعیین ایدیه‌جکی خصوصك حاصل اولمه‌یه‌جکی

سؤال ایتدی . فقط تورکیه‌نك ادعاسی نه‌در ؟ بوادعا مجموع اهالینك آنجق اون‌ایکیده برینی تشکیل ایدن تورکلره ولایتك اعاده‌سی کیفیتیدر . عصمت پاشا تورکلره متعلق اولمق اوزره اهالینك داها کوچوك برقسمنه استفاده تأمین ایدیور، فقط مسئله عربلره تعلق ایدرسه ، آنلرك دها کثیر اولملری شایان اهمیت عد ایدلمیور : تورك هیت مرخصه‌سی آنلری نظر دقته آلمق ایسته‌میور .

عصمت پاشا مؤخراً آنقره پارلمنتوسنده‌کی کورد ممثللردن بحث ایتدی . مع‌مافیه ، بونقطه حقنده بو صباح کندیسنه ایراد ایتدیکم سؤاللره جواب ویرمه‌دی . بوممثللرك نصل انتخاب ایدلدیکنی ، آنلر ایچون قاچ منتخبك رأی ویردیکنی ، وبوممثللرك نره‌دن کلدیکنی کندیسندن سؤال‌ایتدم . بونقطه‌لر حقنده هیچ‌برجواب ویرمه‌دی ؛ فقط موصل ولایتنك آنقره‌ده تورك ممثللری اولمادیغنی ، بناءً علیه شمدی ، کوردستانك مشغول اولدیغمز بوقسمنك هیچ برممثلی بولونمدیغنی تصدیق ایتدی . مع‌مافیه ، موصل ولایتی اهالیسنك افکارینه آنقره‌ده‌کی کورد ممثللر واسطه‌سیله تماماً مطلع اولدیغنی بوصباح سویلشدی . بوکا بناءً خاصةً بوافاده حقنده توقفه محل یوقدر .

شیمدی ، عصمت پاشا طرفندن اتخاذ اولنان وضعیت‌نهائیه‌یی تدقیق ایده‌جکم. عصمت پاشا رأی عام طریقیله بررئیس حکومت ویا برملك انتخاب اولنه‌بیله‌جکنه مبنی، عینی اصول ایله بر مملکت مقدراتنی تعیین ایتمك ممکن اوله‌جغی کیفیتنه استناد ایده‌رك ، موصل مسئله‌سنك‌ده رأی عام اصولیله حل ایدلمسی لازم کله‌جکی ماده‌سنی قوتله مدافعه ایتدی. موضوع بحث اولان مسئله‌نك بو اولمدیغنی مشارالیهه درخاطرایتدیرمکی مناسب کوریورم. مسئله ، موصلك مقدرات نهائیه‌سی نه اوله‌جغنی بیلمك دکل ، فقط تورك اولکالریله ماندایه تابع بر اولکا اولان عراق عرب اولکاسی آره‌سنده خط‌حدودك کذرکاهی نه‌صورتله تعیین‌ایدیله‌جکنی بیلمکدر؛ بو، کاملاً آیری‌بر مدعادر، وکافهٔ مسائل میاننده رأی‌عام ایله حلی اك آز مناسب اولان برمدعادر. رأی‌عاملر خصوصنده کندیمی عصمت پاشادن پك چوق زیاده تجربه‌صاحبی عد ایتمکه حقم واردر. حربدن بری، تعیین حدوده متعلق رأی‌عاملرله چوق مشغول اولدم و دیکر بر رأی‌عامله بوندن صوکره اشتغال ایتمامکه قرار ویردم .

حدود تعیینه تشبث ایچون رأی‌عام اصولی مصیبتلی و مشئومدر : بونك هانکی اسبابدن منبعث اولدیغنی قومیسیونه سویلیه‌جکم . اولا کیملرك رأی ویره‌جکی ، آنلرك سنی نه اوله‌جغی ، مملکتده اقامت ماده‌سنده نه شرائط و نه مدت آرانه‌جغی تقرر ایتمك ایجاب ایدر . عصمت پاشانك سویله‌دیکی وجهله ، موصل ولایتی اهالیسنك بیوك بر قسمی کوچبه‌در : تپه‌لردن اووالره طوغری و متقابلاً و متمادی بر صورتده تبدیل موقع ایدرلر ، بعضاًده ایرانه کیدرلر . بو اهالی میاننده ، رأی ویره‌جك کیملردر و هانکی اساسه کوره انتخاب اولنه‌جقلردر ؟ رأی‌اعطاسی اثناسنده آسایشی محافظه‌یه کیمك‌مأمور ایدیله‌جکنه قرارویرمك مقتضیدر. حربدن بری واقع اولان بالجمله رأی‌عاملرده ، سکونتی محافظه ، سکنه‌نك مضاربه‌سنی منع ایچون بر اردو بولوندیرلمسی لزومی تظاهر ایتدی . هانکی اردو کوردستانده آسایشی محافظه‌یه کلیر ؟ بو نه تورك اردوسی ، نه‌ده بریتانیا اردوسی اوله‌بیلیر ، زیرا تورکیه ایله انکلتره مسئله‌ده علاقه‌داردرلر . بو رأی‌عام اثناسنده محافظهٔ انتظام ایچون بر اردو کوندرمکه متمایل بو صالونده کیمسه وارمیدر ؟ بونی قبول ایده‌جك پك مجنون اولملیدر .

بیوك ملت مجلسی حکومتی هیئت مرخصه‌سی ، وطنك اجزای متممه‌سندن اولان موصل ولایتی‌کی بیوك برخطه‌نك مقدراتی و مذکور اولکا اهالیسیله منابعنك آتیسنی حکم قرارینه تابع طوتمه‌ماز . تورك حکومتی مدعاسنك قیمتلی و حقلی اولدیغنه قائعدر . موصلك تورکیه‌یه اعاده‌سنه معطوف بولونان نقطهٔ نظرینی محافظه ایدر .

لورد کورزون بروجه‌آتی افاده‌ده بولوندی :

شمدی استماع ایتدیکمز ایضاحاته درحال جواب ویره‌جکم .

عصمت پاشا اولاموصل مسئله‌سنده کندیسیله بزم آرامزده طوغریدن طوغریه برائتلاف عقداولنه‌مدیغندن طولایی بیان تأسف ایتدی . ایشته یکدیکریمزی اقناعه موفق اولهمدیغمز ایچوندر که مسئله بوکون قومیسیونه تودیع اولونیور .

عصمت پاشانك ملاحظاتنك برنجی قسمی ، بو صباحکی ایضاحاتمك بعض نقطه‌سنه اعتراضه حصر ایدلدی . مباحثه‌یی یکیدن آچق ایسته‌میورم ، فقط اوچ درت نقطه واردرکه آنلرحقنده قیصه‌جه بیان مطالعه‌ایتمکلکمه مساعده ایتمسنی قومیسیوندن طلب ایدیورم .

اولا ، عصمت پاشا بوصباح سویلدیغی ، یعنی تورك حکومتنك هرهانکی براولکا ایچون بخش‌اولنان برماندایی نظر دقته آلهمیه‌جغنی ، وهیچ برزمان هرهانکی بر ماندانك اساسنی قبول ویا موجودیتنی تصدیق ایتمدیکنی تکرار ایتدی : فقط بوطوغری دکلدر . تورك حکومتنك ماندانك هم‌اساسنی وهم موجودیتنی قطعی صورتده قبول ایتدیکنی مثبت برمثال ارائه ایده‌بیلیرم . موسیو بومپارك بوصباح سویله‌دیکی وجهله ، آسیاده سوریه ایله تورکیه آراسنده حدود ، بروقت ، فرانسه حکومتنك برمثلیله آنقره حکومتی آراسنده عقد اولنان برائتلاف مخصوصله تثبیت اولوندی . عجبا بوحال ، ماندا آلتنده‌کی براولکانك واقعاً تصدیق دیمك دکلیدر ؟ فرانسه الیوم سوریه‌ده ناصل بولنیور ؟

عراق ایله فلسطین مانداسنی بیوك بریتانیایه تفویض ایدن عینی دولتلر طرفندن سان‌ره‌مودہ کندیسنه تفریض اولنان برماندایه توفیقاً فرانسه‌نك اوراده بولندیغنی موسیو بومپار تصدیق ایدر .

فرانسه‌یه تفویض اولنان ماندا ، مؤخراً جمعیت اقوام طرفندن تأسیس وتعیین ایدلدی . دیمك که تورکیه فرانسه‌یه ویریلان مانداپی تصدیق ایتدی ؛ فرانسه ایله تورکیه آره‌سنده عقد اولنان ائتلافك متنده، فرانسه‌نك سوریه اوزرنده‌کی مانداسنك تصدیق ایدلدیکی کیفیتی موجوددر .

ثانیاً ، عصمت پاشا عزیزك موصل ولایتی اهالیسنك یالکز بربعنی تشکیل ایتدکلرینی بیان ایدرك بوربع اهالینك مذکور اولکا هیئت مجموعه‌سی مقدراتی تعیین ایده‌بیله‌جکی خصوصنك ناصل ادعا اولنه‌بیله‌جکنی

بر قوة معنویه‌یی حائزدر. بیوك بریتانیا دعواسنی اکا تودیعه حاضردر؛ فقط تورکیه‌نك کندی دعواسنه اوقدر آز اعتمادی واردرکه آنی هر هانکی بر حکمه تودیعه جسارت ایتمیور. عصمت.پاشا، علی‌العموم حکمه مراجعتی ردایتدی وبوکا بناءً درکه جمعیت‌اقوامك حکملکنی‌ده رد ایتدیکنه ذاهب اولیورم. شیمدی حقیقةً نه رد ایتمش اولدیغی کندیسنه سویلیه‌جکم.

تکلیفمك قبول ایدلدیکنی فرض ایده‌لم. ایشته جمعیت اقوامك نظامنامه‌سی، او جمعیته اعضا اولان‌دولتلرك تعقیب ایده‌جکی اصول ایله درمیان ایده‌جکی مدعیاتی تعیین ایدیور. بوندن آنجق اوچ هفته اول، تورك هیئت مرخصه‌سی صلحك عقدندن صوکره ایلك ایشی جمعیته داخل اولمایی طلب ایتمك اوله‌جغنی بیان ایتدی. اکر بو مسئله جمعیته حواله اولنورسه، تورکیه آنك اعضاسندن اولمادیغندن، جمعیت، نظامنامه‌سنك ۱۷ نجی ماده‌سی موجبنجه، بو اختلافك حلی غایه‌سیله تورکیه‌یی اعضا اولمغه دعوت ایده‌جکدر. مؤخراً جمعیت منازع فیه مسئله حقنده تحقیقات اجراسنه قرار ویره‌جك وحال‌حاضرده کندیسنه اولی والك مؤثر کورینان تدبیری توصیه ایده‌جکدر. تورك هیئت مرخصه‌سنك کندینی استماع ایتدیرمك فرصتنه مالك اولمیه‌جغنی و دعواسنك مناسب بر صورتده مدافعه اولونمیه‌جغنی ادعا ایتمسندن قورقدیغمدن عصمت پاشایه درخاطر ایتدیره‌رکه جسارت ایدرمکه جمعیت میثاقنك ٤نجی ماده‌سی، مجلسده ممثلی بولونمیان هرجمعیت اقوام اعضاسی (شمدی بو تحقیقات‌دولایسیله جمعیت اقوامه اعضا اولان تورکیه‌دن بحث ایدیورم) کندی منافعنه تعلق و تأثیر ایدن مسئله‌لری مجلس تدقیق ایدرکن بالجمله جلسه‌لرنده، اعضا صفتیله حاضر بولونمق اوزره، بر ممثل کوندرمکه دعوت ایدیله‌جکدر. بوکا بناءً، شاید بو ایش جمعیت اقوامه تودیع اولنورسه، تورکیه، یالکز جمعیته اعضا اولمغه دکل، مجلسده‌اعضا صفتیله بولونمغه‌ده، درحال دعوت ایدیله‌جکدر.

اختلافی تدقیق ایچون هانکی اصولی اتخاذ ایتمك موافق اوله‌جغنی مجلس قرارلاشدیره‌جقدر. متقابل نقطهٔ نظرلرینی تبلیغ ایتملرینی تورکیه‌دن و بیوك بریتانیادن طلب ایده‌بیله‌جکدر؛ کوردلرك، تورکلرك، عربلرك وخرستیانلرك نقطهٔ‌نظرلرینی محلنده تحقیق ایتمك اوزره برقومیسیون اعزامنه قرار ویره‌بیله‌جکدر؛ آوروپاده تحقیقات اجرا، ویاخود مسئله‌یی تسویه ایتمك اوزره یکانه برحکم تعیین ایده‌بیله‌جکدر. نه‌یاجغنی بیله‌یم؛ فقط تورك هیئت مرخصه‌سنك انکلیز هیئت مرخصه‌سیله عینی درجده معامله کوره‌جکنی ومدعیاتك‌ایکیسیده درمیان اولونجه، ممکن اولدیغی قدر بیطرفانه تدقیقاته ابتدار اولنه‌جغنی بیلیرم. دیکر طرفدن، میثاقك بشنجی ماده‌سی موجبنجه تورك حکومتنك‌ده تمثیل ایدیله‌جکی مجلسك قراری متفقاً اتخاذ ایدلك مقتضیدر؛ شوحالده آنك موافقتی اولمقسزین هیچ برقرار اتخاذ ایدیله‌میه‌جکدر.

شمدی، بیوك برعلیته سویلیورم: تورك هیئت مرخصه‌سی بوتکلیفی حقیقةً رد ایدیورمی؟ اکر بویله ایسه، بوجواب ردی، شمدیه قدر قونفرانسده اتخاذ ایتدیکی هرهانکی حرکتك حاصل ایتدیکی تأثیردن بدتر برتأثیر حاصل ایده‌جکنی صمیمیتله بیانه جسارتیاب اولورم. ذکر ایتدیکم‌منافعی‌تورکیه‌یه ویرن بوتکلیفی، حکومتم نامنه درمیان ایتدیکمی، وتورکیه‌نك آنی تدقیق بیله ایتمکسزین رد ایتدیکنی، کائنات خبر آلنجه، تورك هیئت مرخصه‌سنك طور وحرکتیله قراری حقنده جهان مطبوعاتنده یارین نشر ایدیله‌جك تنقیداتك نه‌اولمغنی بیوك براضطرابله دوشونیوردم. جوابنك درجهٔ شمولی تمامًاتدقیق ایتمدیکنی وهیئت مرخصه‌سنك بنم کوردیکم رد قطعی‌یی کورمدیکنی عصمت پاشانك سویلمسی حالاامید ایدیورم.

آرامزده بر قاچ ذانك ایجه بیلدیکی یقین زمانده‌کی رأی‌عاملرده نه‌لر حادث اولدیغنه دائر بر ایکی مثال ذکر ایده‌بیلیرم . بو رأی‌عاملردن بری چقوسلوواقیا ایله لهستان آراسنده‌کی بر اختلافی حل ایتمك ایچون تمشه‌ن‌ده اجرا ایدیله‌جکدی . اویله بر هیجان ، اویله قارغه‌شه‌لقلر ، اویله شورشلر تولید ایتدی‌که ، رأی‌عام قومیسیونی اصلا رأی‌عام آجرا ایدلمامسنه قرار ویرمکه مجبور اولدی .

مؤخراً بوندن‌بدتر بر مثال حادث اولدی: اوده یوقاری سیله‌زیا مسئله‌سیدر. اغتشاشات او درجه‌یه‌واردی‌که رأی اعطاسی بر قاچ آی مدتله تأخیرایدلدی. اعطای رأی ایدنلر میانده هیجان اویله‌بر درجه‌یه واصل اولدی‌که آسایشی محافظه ایچون منطقه‌ده ۲۰ دن ۳۰ بیکه قدر فرانسز ، انکلیز و ایتالیان عسکری بولوندیرمق لازم کلدی . رأی‌عام مدتجه ، مملکت منادیاً یغما و قتل وقوعاتیله مضطرب اولدی . بیوك مشکلاتدن صوکره رأی ویرلدی ؛ و نتایج حقنده رأی قومیسیونی لایحه تنظیمنه ابتدار ابتدکده ، توصیه ایده‌جکی خط حرکتی تعیین ایتمك خصوصنده اتفاق ایده‌مدی . مسئله‌یی دول معظمه‌نك قرارینه تودیع ایتدی . بو مسئله تدقیق ایدلدیکی اثناده بالذات پارسده بولونیوردم . دولتلر دخی بر ائتلافه موفق اوله‌مدیلر . شو صورتله ، بر بچق سنه مرور ایتدیکی حالده ، بوقدر جان فدا ایدلدکدن وبوقدر اغتشاش وقوعبولدقدن صوکره ، مسئله‌یی جمعیت اقوامه احاله ایتمکه مجبور اولدق . شمدی باشلامق ایستدیکم نقطه‌ده ایشی پیتیردك . بوکا بناءً درکه بو مثالی عصمت پاشانك نظر دقته حرمتله عرض ایدرم .

کوردستانده بر رأی‌عام تصور ایده‌مم . عصمت پاشانك دیدیکی کبی ، اهالی بلافاصله تبدیل مکان ایدیور . کوردلرك اکثری و عربلرك بر چوغی اوقومق یازمق بیلمزلر . رأی نصل ویریله‌جکنی بیلمزلر ؛ مدت حیاتلرنده هیچ بر وقت بر انتخاب قوطوسی کورمامشلردر . وبر دانه‌سنی کورورلرسه ، آنی انسانك باشنه آتمالری محتملدر . تکرار ایدرم : آسایشی محافظه‌یه لازم اولان عسکرلری کیم بوله‌جق ؟ هانکی نقطه حقنده رأینه مراجعت ایدلدیکنی اهالی‌یه نصل آکلاتمجقسکز ؟ کوردلر شبه‌سز بر مستقل کوردستان تشکیلنی ؛ عربلر ، بر عرب دولتی؛ تورکلر ، تورك ملیتی، خرستیانلر تورکلردن وقایه ایدلمك شرطیله هرهانکی براصول اداره لهنه رأی ویره‌جکلردر . بو کبی شرائط داخلنده نصل حدود تعیین ایده‌بیلیرسکز؟ نتیجه‌ده حل‌ایدلمسی محال بر قاریشیقلق حاصل اوله‌جقدر ؛ و بیوك دولتلر کندیلرینی کولونچ بر حاله قویمش اولورلر . رأی عام اصولی ، مختلط اهالی ایچون دکل ، یالکز توحید ایدلمش اهالی حقنده ، وحل ایدیله‌جك مسئله مغلق دکل ، بسیط اولورسه تطبیق ایدیله‌بیلیر. ایشته بونك ایچوندرکه کوردستانده رأی‌عام تکلیفی صوك وقایعدن برآزتجربه حاصل ایدن کیمسه طرفندن التزام ایدیله‌مز . نهائی تکلیفمه و تورك جوابنه عودت ایدیورم . مشکل وموجب نزاع اولان بومسئله‌نك جمعیت اقوامك تدقیق وقرارینه تودیع‌ایدلمسی فکرینی ایما ایله ختم کلام ایتدم. منسوب اولدقلری هیئت مرخصه‌لر نامنه فرانسز و ایتالیان رفیقلرم طرفندن بو تکلیف حار بر صورتده تأیید ایدلدی؛ دیمك متفقلرك تصویب کاملی ایله قومیسیونده موضوع بحث اولیور . دیکر بر هیئت مرخصه بو مسئله حقنده بیان مطالعه ایتمدی ؛ فقط، تکلیفمك حکیمانه، حقانیته موافق واحرارانه اولدیغنی موسیو بومپارله برابر اعتراف ایتمیه‌جك بر تك هیئت مرخصه ممثلك‌بوراده موجود اولمدیغنی سویلمکه جسارتیاب اولورم. جمعیت اقوام‌مجلسی واسع مقیاسده بیطرف دولت ممثللرندن مرکب بر هیئت اولوب فکر منفعتدن عاری ، قطعیاً بیطرف و بیوك

بارون هایاشی لورد کورزونك درمیان ایتدیکی نقطهٔ نظری تماماً تأیید ایدر . صلح جهان ایچون اك بیوك وخامتی حائز اولان بومسئله‌ده، بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك اختلافی حل ایتمك کلفتنی جمعیت اقوامك حکملکنه‌ده تودیعی قبول ایتمك صورتیله قطعیاً منفعت آرامادیغنی اثبات ایتدیکی مطالعه‌سنی درمیان ایدر .

موسیو بومبار تهدید ایدن فلاکتك وقوعنی منع ایتمك ایچون وضعیتك وخامتنه مبنی مداخله‌یه مجبور اولدیغنی افاده ایتدی . تورك هیئت مرخصه‌سنك علی‌العجله جواب ویرمامسی مناسب اولدیغی فکرنده‌در . آندن بویله بر طلبده بولونمغه موسیو بومبار هرکسدن زیاده حقلیدر ، زیرا اکر تورکیه کندی منافعنی دوشونیورسه نفع عامی‌ده اویله‌جه دوشونمسی لازمکلدیکنی سویلمکدن موسیو بومبار خالی قالمادی. هیچ شبهه یوقدرکه ، قومیسیونه مودوع مسئله‌ده ، نفع عام علاقه‌داردر . اکر تورك هیئت مرخصه‌سی رد وادیسنده اصرار ایده‌جك اولورسه ، بوندن اك آغیر نتایج حاصل اوله‌بیلیر. بریتانیا هیئت مرخصه‌سنك تکلیفی وجهله، حکمه مراجعت ایتمك معقول بر طرز تسویه اولدیغنه موسیو بومبار قانعدر . ایکی طرف دخی مساوات تامه داخلنده مدعیاتنی درمیان ایتمك وضعیتنده بولنه‌جقلردر . بوکا بناءً موسیو بومبار، تورك هیئت مرخصه‌سنك اصرارینی آکلایه‌مامقده حقلیدر . وخامتی واسع اولان موصل مسئله‌سنی ینه تأنی ایله وحضور بال ایله تدقیق ایتمسنی عصمت پاشادن طلب ایدر .

مارکی غارونی، لورد کورزونك تکلیفی مسئله‌نك طرفیندن هیچ بری لهنه حل ایدیله‌جکی ذهابنی ویره‌میه‌جکی مطالعه‌سنی علاوه ایتمك آرزوسنده‌در . موضوع بحث اولان کیفیت ، هرکسك تصویبنه مظهر اوله‌بیله‌جك و هردرلو اغتشاش تهلکه‌سنی ازاله ایده‌بیله‌جك بر قرار ویرمکده علاقه‌دار بولونان بیطرف بر هیئت قرارینه اختلافی تودیع ایتمکدن عبارت بولونان معقول بر تکلیفدر . شو حالده مارکی غارونی ، ذکاسی بوقدر آچیق و بوقدر منطقی اولان عصمت پاشانك کندیسنه واقع اولان تکلیف حقنده ینه تأمل ایدرك هرکسی تطمین ایده‌بیله‌جك بر قرار اتخاذ ایده‌جکنی امید ایدرز .

عصمت پاشا، اسکی عثمانلی ایمپراطورلغندن آیرلمش اولان قطعه‌لرك هرهانکی برقسمنده هیچ بردولتك مانداسنی طانیمدیغنی غایت واضح برصورتده بیان ایتمك وظیفه‌سندن اولدیغنی تأمل ایدر . دیکر طرفدن تورکیه ملت مجلسنده‌کی کورد مبعوثلرك انتخابانده‌کی درست حرکت علیهنده مصرانه دوام ایدن شبهه‌لره برمعنا ویره‌مز . بومبعوثلر دیکر ممالکده موجود اولان حریت وسربستی شرائطنه مساوی صورتده انتخاب اولنمشلردر .

آرای عمومیه مسئله‌سنه کلنجه : تطبیقاتده مشکلاته تصادف ایدیله‌جك نقاطی حقیقةً مشاهده ایتمز . فکرینه کوره ، سیار عشائرك وضعیتی ایله حضور وسکونه مقتضی خصوصاتك مساعد اولدیغی تدابیر خصوصیه‌یی اتخاذ ایتمك پك قولای اولاجقدر . اساس اعتباریله آرای عمومیه فکرینی قبول ایتمك کافیدر . عصمت پاشا، موصل مسئله‌سنك حلنی حکمه تودیع ایتمك تکلیفنه اشتراك ایده‌مز . تورك دعواسنك استناد ایتدیکی دلائل اوقدر

فقط دها برشی علاوه ایتمك ایسترم . ایش بوراده‌ده قاله‌ماز . بناءً علیه تورك هیئت مرخصه
حقیقةً رد ایتدیکنی ویوردنده اصرار ایتدیکنی فرض ایده‌لم ؛ پاپیله‌جق نه‌قالیور ؟ مسئله‌یی بوحالده برا
بو ، صلح جهانی فضله‌جه تهلکه‌یه وضع ایدیور . مطبوعاتده کوردم وآلدیغم معلوماته مستنداً بیلیور
مسئله تورك هیئت مرخصه‌سنك آرزو ایتدیکی طرزده تسویه اولونمازسه ، موصل استقامتنده آناط
تورك عساکری طرفندن حرکات اجرا ایدیله‌بیلیر حدود اوزرنده تجاوز واقع اوله‌بیلیر . مس
وسائط عسکریه ایله تسویه ایتمك تشبثی حاصل اوله‌بیلیر ، مخاصمات حادث اوله‌بیلیر ، حرب ظهور ایده
بن بوراده صلح معاهده‌سی عقد ایتمك ایچون بولونیورم ، بن حرب یاپمق ایچون بوراده بولونمیورم . بن
منجر اوله‌جق بروضعیتك ادامه‌سنه مساعده ایتمك ایچون بوراده بولونمیورم . بوکا بناءً اکر حقیقةً
هیئت مرخصه‌سی حقیقةً رد ایدوبده‌ردنده اصرار ایدرسه ، مستقل برصورتده حرکت ایتمکه ، کندی حـ
نامنه مجبور اوله‌جغم . بوندن مقصدم نه‌اولدیغنی ایضاح ایده‌جکم .

میثاقك ۱۱ نجی ماده‌سی زیرده‌کی وجهله محرردر :

« صراحةً بیان اولنورکه هر بر حرب ویا حرب تهدیدی، جمعیت اعضاسندن برینه طوغریدن طوغ
تعلق ایتسون ایتمسون ، جمعیتك هیئت مجموعه‌سنی علاقه‌دار ایدر ، و جمعیت ملتلرك آسایشنی مؤثر بر صو
محافظه ایتمکه خاص اولان تدابیری اتخاذه مجبوردر . بویله بر تقدیرده ، کاتب عمومی جمعیت اعضاسندن
اعضانك طلبی اوزرینه مجلسی درحال اجتماعه دعوت ایدر .

« بوندن باشقه ، ینه بیان اولنورکه ، جمعیت اعضاسنك هربری ، بین‌الملل مناسباته اجرای تأثیر ایده
ماهیتده‌بولنان وبالنتیجه صلحی ویاصلحك تابع اولدیغی بین‌الملل‌حسن ائتلافی خللدار ایده‌بیله‌جك اولان‌هر
وحرکت حقنده جمعیتك ویا مجلسك نظر دقتنی ، صورت دوستانه‌ده ، جلب ایتمك حقنی حائزدر . »

تورك هیئت مرخصه‌سی تکلیفمی رد ایدرسه ، بو ماده‌یه توفیقاً حرکت ایده‌جکم. درحال جمعیتك مج
مراجعتله بین‌الملل آسایشی و صلحك تابع اولدیغی ملتلر آره‌سنده‌کی حسن ائتلافی خللدار ایده‌جك ماه
بر وضعیت حادث اولدیغنی بیلدیره‌جکم . مجلس، مسئله‌یی تدقیق ایتمك اوزره درحال‌اجتماع ایده‌جکدر. مجل
تورك حکومتنی دعواسنی سرد ایتمکه دعوت ایده‌جك ، و سرد ایتمدیکی تقدیرده میثاقده محرر بولنان با
تدابیر موقع اجرایه وضع اولنه‌جقدر . فقط بن اوقدر ایلری کیتمك ایسته‌میورم؛ تورك هیئت مرخصه‌سنك
بنی اورایه ایصال ایتمسنی‌ده آرزو ایتمیورم . هر ایکیمزك‌ده صورت دوستانه‌ده جمعیت اقوام حضورنده یاریـ
بوهفته ویاخود کله‌جك هفته اثبات وجود ایتمکلکمزی پك زیاده آرزو ایدردم . عصمت پاشایی تأمین ایدر
رد ایتمکده اصرار ایدرسه ، ظهور ایده‌بیله‌جك هر شیدن ، یعنی قیام ، سفك دماء و یاخود موصل ولایت
حادث اوله‌جق دیکر مشکلاتدن مسئول اوله‌جقدر . و حقلی اولدیغنه افکار عمومیهٔ جهانی اقناع ایتمسی
مشکل اوله‌جغنه نظر دقتنی کمال حرمتله جلب ایدرم . بوکا بناءً درکه افاداتنی تماماً آکلایوب آکلامدیغمی
و بو صباح تکلیف ایتدیکم وجهله مسئله‌یی جمعیت اقوامه تودیع خصوصنده بکا التحاق ایتمك ایسته‌یو
ایسته‌مدیکنی کندیسندن تکرار سؤال ایدرم . بکا موافق بر جواب ویرمز ایسه ، تعقیبنه مجبور اوله‌جغم
حرکتی کندیسنه واضحاً ارائه ایتدم .

۲۲ نومرولو ضبطنامه‌نك مربوطی

۲۳ کانون ثانی ۱۹۲۳ اوکله‌دن صوکره منعقد جلسه‌ده

آمریقا هیئت مرخصه‌سی طرفندن تودیع ایدیلمه بیاننامه

لورد کورزون، بریتانیا حکومتنك ، ماندات دولت صفتیله مه‌زوبوتامیا قطه‌سنی اداره‌یه دوام ایله‌مك حقنده‌کی ادعاسنی قطعهٔ مذکوره‌نك منابع طبیعیه‌سنه متعلق مسائله ربط ایتمك فکرنده اولمدیغنی بیلدیردی . مسرودانتده بوقطعه اوزرنده واقع بعض امتیازلره متدائر کندیسنك وحکومتنك طور وحرکتی، بریتانیا حکومتنك بوکبی امتیازلری مذاکرات سیاسیه‌یه موضوع یاپمقدن اجتناب ایده‌جکنی کذا آچیقجه بیان وتصریح ایدرك عالمك حیات اقتصادیه‌سنك عناصر مهمه‌سی انحصاره آلنمه مستعد اولمادیغنی قاعده‌سنه اعتقادینی یکیدن بیلدیردی .

اراضی مسائلنك تسویه‌سنه اشتراك ایتمکله برابر آمریقا هیئت مرخصه‌سی، لورد کورزونك بوخصوصده‌کی مطالعاتنه اشتراك ایتمکله کندیسنی مختار عد ایدر . آمریقا هیئت مرخصه‌سی آچیق قاپو پولتیقه‌سنه متعلق خصوصده حکومتنك سیاستنی بیلدیردی ، و لورد کورزون بو سیاسته موافقتنی اظهار ایتدی ؛ فقط نه آمریقا هیئت مرخصه‌سی طرفندن سرد ایدیلان ایضاحات ، نه انکلیز هیئت مرخصه‌سنك عرض موافقتی بر مادهٔ ابتدائیهٔ مخصوصه‌یه یاخود بر فعالیت اقتصادیه ساحهٔ خصوصیه‌سنه متدائر دکل ایدی ؛ بالکز بالاختیار بوافاداتی تغییر ایدنلر اوندن کندی هدف سیاسیلرینه توافق ایدن بر معنا استخراج ایتدیلر .

آمریقا هیئت مرخصه‌سی ، لورد کورزونك تورکیش پترولوم قومپاسیاسی مدعیاتنك معتبریتنی بالخاصه ذکر ایتمش اولدیغنی خاطرلاتمق وظیفه‌سی ایجابندن عد ایدر وامتیازات ویاخود مساعدات مخصوصه آرامقسزین دول متفقهٔ آمریقا حکومتنك صاحدن متولد حقوقك استقرارنده حرب آرقداشلغندن برمملکت ایچون استحصالی طبیعی اولان منفعتدن محروم ایدیله‌بیلمسی اساسنه موافقت ایده‌میه‌جکنی قونفرانسه اشعار ایتمك لزومنی تقدیر ایدر ؛ کذا باشقه بر اساسك مندمج اولدیغی بتون احوال سائره‌ده بوحکومتنك مداخله ایتمه‌مش اولمسی آچیق قاپو پولتیقه‌سنك ترکنه معادل اولماز . آمریقا هیئت مرخصه‌سی حکومات متحده‌ده یکدیکرینی تعقیب ایدن ایکی ادارهٔ سیاسیه اثناسنده طوبلانان کندی حکومتنك روحی مخابراتنه ایما ایدر .

آمریقا هیئت مرخصه‌سنك ، آمریقا منافع مشروعه‌سنك حمایه‌سنی تأمین ایتمکه مخصوص واسطه‌لره مالك

مبرهن و اویله بر حق وعدل روحی اوزرینه موضوعدرکه قومیسیونده بیله اونلری تدقیق ایتمك وبر نتیجهٔ سریعه‌یه واصل اولق کندیسنه صوك درجه قولای کبی کورونور .

موصل مسئله‌سی کبی مهم برمسئله‌ده بوتون دنیا تورك حقنك موثوقیت وطوغرولغنی طانیمق خصوصنده متفق علیه اولاجقدر . عصمت پاشا بو خصوصنده افکار عمومیه‌نك تورکیه‌یه حق ویره‌جکندن شبهه ایتمز . بویوك ملت مجلسنك هیئت مرخصه‌سی لوزانه صلح پایمنه ، حقانیت وعدالته مستند برصلح عقد ایتمکه کلشدر. دنیاده هیچ برکیمسه موصل مسئله‌سندن دولایی بوصلحك تهدیدایدلمسنی تجویز ایتمز. تورك هیئت‌مرخصه‌سی، قونفرانسك بدایتندن بری متصف اولدیغی بویوك حسن نیتی ابراز ایتمش ، جهان صلحی ایچون موافقت ایتمکه حاضر اولدیغی بویوك فدا کارلقلری اظهار ایله‌مشدر . قونفرانس آرتق ابتدالرنده دکلدر ، هر مملکتك افکار عمومیه‌سی تورکلرك مدافعه ابتدکلری اساساتی تعقیب وتدقیق ایتمکه و اونلرك اعتدال و حقانیتنه کسب اطلاع ایله‌مکه وقت بولمشدر . ایمدی عصمت پاشا موصلك ترك واعاده‌سی اساسنی قبول ایتمه‌سنی انکلیز هیئت مرخصه‌سندن رجا ایدر .

لورد کورزون شووجهله بیان فکر ایدر :

« بویوك برقوهٔ اقناعیه ایله ایراد کلام ایتمش اولان موسیو بومارطرفندن وایتالیا وژاپون هیئت‌مرخصه‌لری « طرفلرندن عظیم براقتدار ایله سرد ایدیلان مطالعاتی تورك هیئت‌مرخصه‌سنك تعقیب ایتمدیکندن غایت متأسف « اولدیغمی خاتمهٔ مقال اولەرق ساده‌جه سویله‌مك آرزو ایدرم . عصمت پاشانك بومسئله‌ده مراجعت ایتدیکی « افکار عمومیه‌یه واقف اولدیغی زمان ، برآز متحیر اولاجغنی ظن‌ایدرم. اختیار ایتمکه مجبور اولدیغم حرکتی « حکومتم نامنه بیان ایتدم . همان اوکا تشبث ایده‌جکم . »

موسیو جایلد ، جلسه بیتمه‌دن اول ، آمریقا هیئت مرخصه‌سنك ضبطنامه‌یه ادخالنی کورمکی آرزوایتدیکی بربیاننامه‌نك متنی رئیسه تودیع ایدر . [مربوطه مراجعت]

جلسه ساعت ۱۹ی یکرمی کچه ختام بولدی .

کاتب عمومی
ماسیغلی

تصدیق اولنمشدر :

ف. ل . بلده (آمریقا دول متحده‌سی) ؛ طوماس سیربنغ رابس (بریتانیا ایمپراطورلغی) ؛ ب . لاغارد (فرانسه) ؛ ده . قرلاوس (یونانستانده) ؛ م . اینه‌لی (ایتالیا) ؛ م . هوشنا (ژاپونیا) ؛ ده . قوجه‌سقو (رومانیا) ؛ د . میلانوویچ (صرب ـ خرواتـ سلوه‌نه قرالغی) ؛ عالی (تورکیه) .

اولدیغی نسبتده وظیفه‌سی، آمریقا حقوقنك برمنفعت تجاریه‌یه ویاخود دیکر منفعته مربوط اولسون، بوحمایه‌یی تأمیندن اظهار عجز ایتمه‌مکدر. بوسببه بناءً، لورد کورزون طرفندن معین بر شرکتك وآنك مدعیاتنك ذکر ایدلمش اولمسی، مواد ابتدائیه اوزرینه صفت قانونیه‌یی دعوت ایدن ذاتاً موجود مدعالر حال تصادمده بولندیغی یرده تام وکامل بر بیطرفلق امنیتیله بومدعالرك قیمت حقوقیه‌سنی تعیین ایتدیرمك ایچون برچاره بولنماسی لازم اولدیغنی تلقین ایتمك فرصت مناسبه‌سنی آمریقا هیئت مرخصه‌سنه بخش ایدر.

بوبیطرفینك نصل تأمین ایدیله‌جکنی اولدن تعیین ایتمك غیرممکندر؛ فقط بر قاعدهٔ عمومیه‌یه اتباعاً، علاقه‌دارلر، یکدیکرینه رقیب مدعیاتك انتخاب اولنان هیئت قضائیه‌ده عرضندن اول صادر اوله‌جق حکمك بیطرفلغی حقنده مستریح ومطمئن اولملری مقتضیدر.

